

گوڵچنیی و تەجوید

گوڵچنی وشە و ماناکردنی و تەجویدی قورئانی پیرۆز

منتدى إقراء الثقافي

گوڵچنی و تەجوید

قورئانی پیرۆز

گوڵچنی وشە و ماناکردنی و تەجویدی
قورئانی پیرۆز

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

کوڵچنی و تەجوید

کوڵچنی وشەو ماناکردنی و تەجویدی قورئانی پیرۆز

ئامادەکردنی وشەو ماناکانی : محەممەدعەلی قەرەداغی
نۆبەی چاپ: یەکەم ٢٠١٥
نرخی: (١٣٠٠٠) دینارە

لەبەڕێوەبەرایەتی گشتی کتێبخانە گشتییەکان
ژمارە (١٠٥٤)ی ساڵی ٢٠١٥ ی پێ دراوە

ناوەندی ڕاگەیاندنی ئارا
0770 358 7100 | 0750 106 9589 | 0748 013 4669 | 053 323 1843
www.aramediacenter.com | info@aramediacenter.com

0-0199-0000-7

پێشەکی ناوەندی ڕاگەیاندنی ئارا

ناوەنـدی ڕاگەیاندنـی ئـارا خۆی بـە سـەربەرز دەزانێت ئـەم قورئانـە پیرۆزە بخاتـە بـەر دیدی خوێنـەری کورد، کـە بە چەنـد تایبەتمەندییەکی نوێ و ئاسانکار ڕازێنراوەتەوە، لەوانەش:

• ڕێبـازی (بـە ڕەنـگ جیاکردنـەوەی حوکمەکانـی تەجوید)ی تێـدا پەیڕەو کـراوە و، شـێوەی سێگۆشـەی لووتکـە ڕووەوخـوار لەسـەر دێڕەکانـی قورئانەکـە دانـراوە بـۆ ئامـاژەدان بـە شـوێن و جـۆری هەمـوو حاڵەتەکانـی تەجویـد و، لـە دامێنـی پەڕەکانـدا مانـای هێـما ڕەنگکـراوەکان ڕوون کراوەتـەوە و حاڵـەتـەکان و حوکمەکانیـان دیـاری کـراون، تـا قورئان خوێن لە هەڵە پارێزراو بێت.

• هەروەهـا هـەوڵ دراوە واتـای وشـەگەلێکی قورئان بخرێتـە ڕوو کە هەموو کـەس بـاش نایانزانێـت و، قورئان خوێـن لەکاتـی دەورکردنـەوەی قورئانـدا حـەز دەکات لە مەبەسـتەکانیان بگات، بۆ ئەم مەبەسـتەش بەڕێز مامۆسـتا (محەمەدعەلـی قەرەداغـی) لـە لێـواری هـەر لاپەڕەیەکـدا چەپکێـك لـەو وشانەی مانا کردووە.

• ئەمـە سـەرەڕای (ڕێبـەری ئاسـانکاری حوکمەکانـی تەجویـد) کـە لـە پاشـکۆی قورئانەکەدایـە و، بـە ڕوونـی و پوختـی باسـی سـەرجەم حوکمەکانـی تەجویـدی تێـدا کـراوە، بەمـەش قورئـان خوێن ناچـار نابێت بـۆ فێربوون و زانینی زانسـتی (تەجویـد) بگەڕێتەوە بۆ هیچ سـەرچاوەیەکی دیکە.

لـە کۆتاییـدا، لـە خـوای گـەورە داواکاریـن ئـەم کارەمـان لـێ قبـووڵ بفەرموێت، هەروەك هیواداریـن ببێتە مایەی سوودی میللەتەکەمان.

پێشەکی

لە بواری تەفسیری قورئانی پیرۆزدا ماوەیەکە زانایانی کورد بە زاراوەکانی کوردی دەستیان داوەتە تەفسیرکردنی قورئانی پیرۆز و، بە شێوەگەلی جیاجیا لەم بوارەدا خزمەتی باش کراوە و، کاروانەکەش بەردەوامە و خزمەتی زیاتر بە رێگەوەیە.

ئەوەی تا ئێستە من نەمدیوە دەستی بۆ برابێ ئەوەیە کە بە زمانی عەرەبی پێی دەڵێن (کلمات و بیان) و بەو کارە مانای وشەگەلێکی قورئان دەکرێ کە هەموو کەس باش نایانزانێ و قورئان خوێن لە کاتی دەورکردنەوەی قورئاندا حەز دەکا لە مەبەستەکانیان بگات.

ویستم بەمەش بە گوێرەی توانا خزمەتێکی بچکۆلە بە قورئانی پیرۆز بکەم. بە سوود وەرگرتن لەو کتێبە هاوشێوانەی کە بە زمانی عەرەبی نووسراون. ئەو وشانەم مانا کردووە کە خوێنەری قورئانی پیرۆز لە کاتی دەورکردنەوەدا پێویستی بە زانینی واتاکانیان دەبێت.

هیوادارم جێگەی سوودی خوێنەرانی کورد بێت و توێشوویەکی بچکۆلەش بێ بۆ رێگەی سەخت و درێژی پاشەڕۆژم.

محەممەدعەلی قەرەداغی
ئەندامی کارای ئەکادیمیای کوردی

ڕێبازی بە ڕەنگ جیاکردنەوەی حوکمەکانی تەجوید
لە (قورئانی پیرۆز)دا

ئەم ڕێبازەی کە بۆ دیاریکردن و ڕوونکردنەوەی شێوازی پەیڕەوکردنی حاڵەتەکانی تەجوید لەم قورئانەدا گیراوەتەبەر، بە پێی ئەم وردەکارییانەی خوارەوە دارێژراوە:

مەددەکان (المدود)

- ڕەنگی هەموو جۆرەکانی مەددی پێویست (المد اللازم): واتە ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە دروست دەبن و، پێویستە ماوەی درێژکردنەوەکەیان هێندەی (٦) حەرەکە بێت.
- ڕەنگی مەددی واجب (المد الواجب): واتە ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمزە)وە دروست دەبن و، ماوەی درێژکردنەوەکەشیان هێندەی (٤-٥) حەرەکەیە.
- ڕەنگی مەددی پەیوەست (المد المتصل): کە سکونێکی هاتبێتە ڕێ و، ماوەی درێژکردنەوەکەشی بەپێی یاسای (بەهێزترینی نێوان دوو هۆکار) دەبێت، واتە (٤-٥-٦) حەرەکە.
- ڕەنگی مەددی بەهۆی سکونەوە پەیدابوو (المد العارض للسكون): واتە ئەو مەددەی بەهۆی وەستان (وقف)ەوە دروست دەبێت و، ماوەی درێژکردنەوەکەشی هێندەی (٢-٤-٦) حەرەکەیە.
- ڕەنگی ئەو مەددانەی هاوشێوەی مەددی سروشتی (المد الطبيعي)ن: کە ماوەی درێژکردنەوەکەیان هێندەی (٢) حەرەکەیە.

بەڵام شوێنەکانی مەددی سروشتی (المد الطبيعي)مان بە ڕەنگ دیاری نەکردووە لەبەر ئەوەی ژمارەیان زۆرە و، بە پێی سەلیقە بە ئاسانی هەستیان پێ دەکرێت، هەروەها ئەم جۆرە مەددە تەنانەت لە گۆکردنی وشەی غەیری قورئانیشدا پەیڕەو دەکرێت.

مینگەکان (الغنن)

- ڕەنگی شوێنی مینگەکان.
- ڕەنگی مینگەی حاڵەتی شاردنەوە (الإخفاء)، بەهۆی جیاوازیی شێوازی گۆکردنەکەشیەوە لە مینگەکانی تر بەم ڕەنگە لەوانی ترمان جیا کردووەتەوە.
- م ڕەنگی مینگەی گۆڕان (الإقلاب): بۆ جیاکردنەوەی مینگەکەی (الإقلاب) لەوانی تر ئەم میمە ڕەنگکراوەی بۆ دانراوە.
- ڕەنگی تێهەڵکێشان بە مینگەوە (الإدغام)، سێگۆشەکەشی دوو ڕەنگ کراوە، تا ئاماژە بێت بۆ گۆکردنی مینگەکە و گونەکردنی پیتەکەی دواتری. ئەم نیشانەیەش گەر لەسەر پیتی یەکەم دانرابوو و بەدوایدا (و) یا (ی) هاتبوو ئەوا ئاماژەیە بۆ ئەوەی مینگەکە بۆ پیتی یەکەمە، ئەگەر لەسەر پیتی یەکەم دانەنرابوو و (م) یا (ن)یشی بەدوادا هاتبوو ئەوا واتە مینگەکە بۆ (م) یا (ن)ەکەیە.
- ڕەنگی تێهەڵکێشان (الإدغام)ی بێ مینگە، ئەمەش کاتێك پیتەکە لە گۆکردندا دەرناکەوێت.. هەروەها ئەم هێمایە لەسەر هەر پیتێکی تری موصحەفەکەش دانراوە کە گۆنا کرێت.

قەڵەو گۆکردن (التفخیم) و قەلقەلە (القلقلة)

- گەر وشەی (اللّٰە) بە ڕەنگی سوور نووسرا ئەوا واتە پیتی (لام)ەکەی بە قەڵەوی دەخوێندرێتەوە.
- ڕەنگی (ر)ی قەڵەو واتە: (ڕ).
- ڕەنگی سیفەتی قەلقەلە (القلقلة).

حوکمەکانی دیکە

ئەو حوکمانەی دیکەی لە ڕیوایەتی (حفص عن عاصم)دا هاتوون وەك (الإشمام، الإمالة، التسهیل) بە ڕەنگی سوور دیاری کراون، کە سەرجەمی ئەم حوکمانە لە (ڕێبەری ئاسانکاری حوکمەکانی تەجوید) لە پاشکۆی ئەم مەصحەفەدا بە ڕوونی باس کراون.

وەستانەکان (الوقف)

بەپێی ئەو ڕێبازەی لێرەدا پەیڕەوکراوە سەری ئایەتەکان و هێماکانی (م، ج ، قلے ، ۵)ی بە سوور ڕەنگکراو ئاماژەن بۆ وەستان (وقف)، هەر بۆیە نیشانە و هێمای تایبەتی دیکەیان لەسەر دانەنراوە، چونکە هەر بە وەستان لەسەریان حوکمی گۆکردنی پیتەکانیان ئامێنێت، هەروەك لە ڕێبەرە ڕەنگکراوەکەی دامێنی پەرەکانی موصحەفەکەشدا ئامارەی پێکراوە .

هەڵبژاردنی ڕەنگەکان

ڕەنگەکان بەجۆرێك هەڵبژێردراون و بەکارهێنراون کە واتا و ئامارەکەیان لە هزر و بیرەوە نزیك بکەنەوە، ئەمەش لە ڕێی هەڵبژاردنی شتێکەوە کە واتای حاڵەتەکە لە بیروهۆشی خوێنەرەوە نزیك بکاتەوە و، وای لێ بکات لەبیری نەچێتەوە، بەم شێوەیە:

بۆ (مەدد)ەکان ڕەنگی (شین) هەڵبژێردراوە کە ڕەنگی ئاسمانە و ئامارەیە بۆ بەرفراوانی و درێژبوونەوە، بۆ مەددی سروشتی (المد الطبيعي)یش ڕەنگی (سەوز) هەڵبژێردراوە کە ڕەنگی سروشتە کەواتە بەهۆی نزیکیی ئامارەی واتای وشەکان لە زمانی عەرەبیدا بەو ناوەوە ناو نراوە، ڕەنگی (ئاڵتونی)یش بۆ مینکە (الغنـة) دانراوە کە لە زمانی عەرەبیدا ڕەنگی دەوڵەمەندی (الغنی)یە و بەستراوەتەوە بە زاراوەی (الغنـة)ەوە، (التفخيم، القلقلـة)ش ڕەنگی (سوور)یان بۆ هەڵبژێردراوە بەوپێیەی ڕەنگی مەزنیی و سەنگینی (الفخامة)یە، بۆ هەر شتێکیش کە گۆ نەکرێت ڕەنگی (خۆڵەمێشی) هەڵبژێردراوە، بۆ حاڵەتی دەرخستن و ئاشکراکردن(الإظهار) ڕەنگی (ڕەش) هەڵبژێردراوە بەو پێیەی ئاشکرایە و پێویست بە هێمابۆدانانی ناکات.

سُورَةُ ٱلۡفَاتِحَةِ
١
وَآيَاتُهَا سَبۡعٌ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ ١
ٱلۡحَمۡدُ لِلَّهِ رَبِّ ٱلۡعَٰلَمِينَ ٢ ٱلرَّحۡمَٰنِ
ٱلرَّحِيمِ ٣ مَٰلِكِ يَوۡمِ ٱلدِّينِ ٤
إِيَّاكَ نَعۡبُدُ وَإِيَّاكَ نَسۡتَعِينُ ٥
ٱهۡدِنَا ٱلصِّرَٰطَ ٱلۡمُسۡتَقِيمَ ٦ صِرَٰطَ
ٱلَّذِينَ أَنۡعَمۡتَ عَلَيۡهِمۡ غَيۡرِ ٱلۡمَغۡضُوبِ
عَلَيۡهِمۡ وَلَا ٱلضَّآلِّينَ ٧

سووره‌تی فاتیحه

﴿ رَبِّ ٱلۡعَٰلَمِينَ ﴾ په‌روه‌ردگار و خاوه‌ن و سه‌رپه‌رشتیاریانه‌.
﴿ يَوۡمِ ٱلدِّينِ ﴾ ڕۆژی قیامه‌ت، ڕۆژی په‌سڵان.
﴿ ٱلصِّرَٰطَ ٱلۡمُسۡتَقِيمَ ﴾ ئه‌و ڕێگه‌ی پێچ و پلووچ و لاری تێدا نییه‌.

سُورَةُ البَقَرَةِ

وآيها مائتان وست وثمانون

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

الٓمٓ ﴿١﴾ ذَٰلِكَ ٱلْكِتَٰبُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى
لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٢﴾ ٱلَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِٱلْغَيْبِ وَيُقِيمُونَ
ٱلصَّلَوٰةَ وَمِمَّا رَزَقْنَٰهُمْ يُنفِقُونَ ﴿٣﴾ وَٱلَّذِينَ
يُؤْمِنُونَ بِمَآ أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَآ أُنزِلَ مِن قَبْلِكَ
وَبِٱلْءَاخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ ﴿٤﴾ أُوْلَٰٓئِكَ عَلَىٰ هُدًى
مِّن رَّبِّهِمْ وَأُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُفْلِحُونَ ﴿٥﴾

سوورەتی بەقەرە

﴿[illegible]﴾ ئەو قورئانە گەورە و پیرۆزە. ﴿لاریب فیه﴾ گومانی تێدا نییە کە لە لای خوداوە نێردراوە ﴿[illegible]﴾ ڕێگەپیشاندەرە ﴿[illegible]﴾ بۆ ئەو کەسەی پەیڕەوی ئایینی خودا دەکەن و خۆیان لە خراپە بەدوور دەگرن. ﴿[illegible]﴾ لەسەر ڕووناکیی و ڕاستیی و ڕێگەی دروستن.

إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ سَوَآءٌ عَلَيۡهِمۡ ءَأَنذَرۡتَهُمۡ أَمۡ لَمۡ تُنذِرۡهُمۡ
لَا يُؤۡمِنُونَ ﴿٦﴾ خَتَمَ ٱللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمۡ وَعَلَىٰ سَمۡعِهِمۡۖ وَعَلَىٰٓ
أَبۡصَٰرِهِمۡ غِشَٰوَةٞۖ وَلَهُمۡ عَذَابٌ عَظِيمٞ ﴿٧﴾ وَمِنَ ٱلنَّاسِ
مَن يَقُولُ ءَامَنَّا بِٱللَّهِ وَبِٱلۡيَوۡمِ ٱلۡأٓخِرِ وَمَا هُم بِمُؤۡمِنِينَ ﴿٨﴾
يُخَٰدِعُونَ ٱللَّهَ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَمَا يَخۡدَعُونَ إِلَّآ أَنفُسَهُمۡ
وَمَا يَشۡعُرُونَ ﴿٩﴾ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٞ فَزَادَهُمُ ٱللَّهُ مَرَضٗاۖ
وَلَهُمۡ عَذَابٌ أَلِيمُۢ بِمَا كَانُواْ يَكۡذِبُونَ ﴿١٠﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمۡ
لَا تُفۡسِدُواْ فِي ٱلۡأَرۡضِ قَالُوٓاْ إِنَّمَا نَحۡنُ مُصۡلِحُونَ ﴿١١﴾
أَلَآ إِنَّهُمۡ هُمُ ٱلۡمُفۡسِدُونَ وَلَٰكِن لَّا يَشۡعُرُونَ ﴿١٢﴾ وَإِذَا قِيلَ
لَهُمۡ ءَامِنُواْ كَمَآ ءَامَنَ ٱلنَّاسُ قَالُوٓاْ أَنُؤۡمِنُ كَمَآ ءَامَنَ ٱلسُّفَهَآءُۗ
أَلَآ إِنَّهُمۡ هُمُ ٱلسُّفَهَآءُ وَلَٰكِن لَّا يَعۡلَمُونَ ﴿١٣﴾ وَإِذَا لَقُواْ
ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ قَالُوٓاْ ءَامَنَّا وَإِذَا خَلَوۡاْ إِلَىٰ شَيَٰطِينِهِمۡ قَالُوٓاْ إِنَّا
مَعَكُمۡ إِنَّمَا نَحۡنُ مُسۡتَهۡزِءُونَ ﴿١٤﴾ ٱللَّهُ يَسۡتَهۡزِئُ بِهِمۡ وَيَمُدُّهُمۡ
فِي طُغۡيَٰنِهِمۡ يَعۡمَهُونَ ﴿١٥﴾ أُوْلَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ ٱشۡتَرَوُاْ ٱلضَّلَٰلَةَ
بِٱلۡهُدَىٰ فَمَا رَبِحَت تِّجَٰرَتُهُمۡ وَمَا كَانُواْ مُهۡتَدِينَ ﴿١٦﴾

وشەو ماناکان

﴿خَتَمَ ٱللَّهُ﴾ خودا مۆری ناوە.

﴿غِشَٰوَةٞ﴾ پەردە.

﴿يُخَٰدِعُونَ﴾ فێڵ دەکەن.

﴿مَّرَضٞ﴾ گومان و دوودڵیی.

﴿خَلَوۡاْ إِلَىٰ شَيَٰطِينِهِمۡ﴾ کە چوونەوە لای شەیتانەکانیان.

﴿وَيَمُدُّهُمۡ﴾ ماوەیان پێ دەدا.

﴿طُغۡيَٰنِهِمۡ﴾ سەرکێشیی و زیادەڕەوییان.

﴿يَعۡمَهُونَ﴾ لە ئاستی ڕاستیدا نابینا دەبن.

مینگەکان و ئەوانەی ناخوێنرێنەوە: شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە. مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و [illegible]. مینگەی (الاقلاب) [illegible] نەوێندنەوەی ناخوێنریێنەوە.

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود): (٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە [illegible]. (٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمز)ەوە دروست دەبن. مەددی منفصل [illegible] و ماوەکەی بە ئەندازەی (٦،٥،٤) حەرەکەیە. [illegible] ٢ حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی [illegible] هاوشێوەی (المد الطبیعی)ن.

مَثَلُهُمۡ كَمَثَلِ ٱلَّذِي ٱسۡتَوۡقَدَ نَارٗا فَلَمَّآ أَضَآءَتۡ مَا حَوۡلَهُۥ
ذَهَبَ ٱللَّهُ بِنُورِهِمۡ وَتَرَكَهُمۡ فِي ظُلُمَٰتٖ لَّا يُبۡصِرُونَ ﴿١٧﴾ صُمُّۢ
بُكۡمٌ عُمۡيٞ فَهُمۡ لَا يَرۡجِعُونَ ﴿١٨﴾ أَوۡ كَصَيِّبٖ مِّنَ ٱلسَّمَآءِ فِيهِ
ظُلُمَٰتٞ وَرَعۡدٞ وَبَرۡقٞ يَجۡعَلُونَ أَصَٰبِعَهُمۡ فِيٓ ءَاذَانِهِم مِّنَ ٱلصَّوَٰعِقِ
حَذَرَ ٱلۡمَوۡتِۚ وَٱللَّهُ مُحِيطُۢ بِٱلۡكَٰفِرِينَ ﴿١٩﴾ يَكَادُ ٱلۡبَرۡقُ يَخۡطَفُ
أَبۡصَٰرَهُمۡۖ كُلَّمَآ أَضَآءَ لَهُم مَّشَوۡاْ فِيهِ وَإِذَآ أَظۡلَمَ عَلَيۡهِمۡ قَامُواْۚ
وَلَوۡ شَآءَ ٱللَّهُ لَذَهَبَ بِسَمۡعِهِمۡ وَأَبۡصَٰرِهِمۡۚ إِنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ
شَيۡءٖ قَدِيرٞ ﴿٢٠﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ ٱعۡبُدُواْ رَبَّكُمُ ٱلَّذِي خَلَقَكُمۡ
وَٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِكُمۡ لَعَلَّكُمۡ تَتَّقُونَ ﴿٢١﴾ ٱلَّذِي جَعَلَ لَكُمُ
ٱلۡأَرۡضَ فِرَٰشٗا وَٱلسَّمَآءَ بِنَآءٗ وَأَنزَلَ مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءٗ فَأَخۡرَجَ
بِهِۦ مِنَ ٱلثَّمَرَٰتِ رِزۡقٗا لَّكُمۡۖ فَلَا تَجۡعَلُواْ لِلَّهِ أَندَادٗا وَأَنتُمۡ
تَعۡلَمُونَ ﴿٢٢﴾ وَإِن كُنتُمۡ فِي رَيۡبٖ مِّمَّا نَزَّلۡنَا عَلَىٰ عَبۡدِنَا
فَأۡتُواْ بِسُورَةٖ مِّن مِّثۡلِهِۦ وَٱدۡعُواْ شُهَدَآءَكُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ
إِن كُنتُمۡ صَٰدِقِينَ ﴿٢٣﴾ فَإِن لَّمۡ تَفۡعَلُواْ وَلَن تَفۡعَلُواْ فَٱتَّقُواْ
ٱلنَّارَ ٱلَّتِي وَقُودُهَا ٱلنَّاسُ وَٱلۡحِجَارَةُۖ أُعِدَّتۡ لِلۡكَٰفِرِينَ ﴿٢٤﴾

وشەو مانەکانی

وێنەی سەرسوڕهێنەریان

... کردیتەوە

کەڕن لە بیستنی ڕاستید

لاڵن و ناتوانن ڕاستی بێژن.

وەك هەور و باران

... سەرگەردانیی ...

... ئاسمانی بە سەریانەوە ... کرتوە

... شُهَدَآءَکُم ...

تەفخیمی پیتی لامی (الله)
تەفخیمی پیتی (راء).
سیفەتی قەلقەلە

چۆنیەتی وەستان (الوقوف)

... دەخوێنرێتەوە، ئالی حرفیش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێندرێتەوە.

وَبَشِّرِ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ أَنَّ لَهُمْ جَنَّٰتٍ
تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ ۖ كُلَّمَا رُزِقُواْ مِنْهَا مِن ثَمَرَةٍ
رِّزْقًا ۙ قَالُواْ هَٰذَا ٱلَّذِى رُزِقْنَا مِن قَبْلُ ۖ وَأُتُواْ بِهِۦ مُتَشَٰبِهًا ۖ
وَلَهُمْ فِيهَآ أَزْوَٰجٌ مُّطَهَّرَةٌ ۖ وَهُمْ فِيهَا خَٰلِدُونَ ﴿٢٥﴾
۞ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَسْتَحْىِۦٓ أَن يَضْرِبَ مَثَلًا مَّا بَعُوضَةً فَمَا
فَوْقَهَا ۚ فَأَمَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ فَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ ٱلْحَقُّ مِن
رَّبِّهِمْ ۖ وَأَمَّا ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ فَيَقُولُونَ مَاذَآ أَرَادَ ٱللَّهُ
بِهَٰذَا مَثَلًا ۘ يُضِلُّ بِهِۦ كَثِيرًا وَيَهْدِى بِهِۦ كَثِيرًا ۚ
وَمَا يُضِلُّ بِهِۦٓ إِلَّا ٱلْفَٰسِقِينَ ﴿٢٦﴾ ٱلَّذِينَ يَنقُضُونَ عَهْدَ
ٱللَّهِ مِنۢ بَعْدِ مِيثَٰقِهِۦ وَيَقْطَعُونَ مَآ أَمَرَ ٱللَّهُ بِهِۦٓ أَن يُوصَلَ
وَيُفْسِدُونَ فِى ٱلْأَرْضِ ۚ أُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْخَٰسِرُونَ ﴿٢٧﴾
كَيْفَ تَكْفُرُونَ بِٱللَّهِ وَكُنتُمْ أَمْوَٰتًا فَأَحْيَٰكُمْ ۖ
ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٢٨﴾ هُوَ
ٱلَّذِى خَلَقَ لَكُم مَّا فِى ٱلْأَرْضِ جَمِيعًا ثُمَّ ٱسْتَوَىٰٓ إِلَى
ٱلسَّمَآءِ فَسَوَّىٰهُنَّ سَبْعَ سَمَٰوَٰتٍ ۚ وَهُوَ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيمٌ ﴿٢٩﴾

وشەو ماناكانی

﴿ ... ﴾ ئەمە هەر ئەوەیە كە لەمەوپێش درا پێمان.

﴿مُتَشَٰبِهًا﴾ لە شێوە و رەنگدا لە یەك دەچن.

﴿مُّطَهَّرَةٌ﴾ پاكن لە خوێن و پیسی.

﴿ٱلْفَٰسِقِينَ﴾ لە رێباز دەرچووان.

﴿عَهْدَ﴾ پەیمانی خودا

﴿ ... ﴾ رووی كردە ئاسمانەكان، خستییە ژێر دەسەڵاتی خۆیەوە

﴿فَسَوَّىٰهُنَّ﴾ رێك و پێكی كردن.

مینگەی (الإخفاء)	(الإدغام)ی بێ مینگە و
مینگەی (الإقلاب).	ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.

لەماوەی درێژكردنەوەكان (المدود):

(٥،٤) حەرەكە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمز)ەوە دروست دەبن
مەددی متصل لەكاتی وەستاندا و، ماوەكەی بە ئەندازەی (٤، ٥، ٦) حەرەكەیە
(٢، ٤، ٦) حەرەكە بۆ مەددی لەناكاو (عارض) لەكاتی وەستان (وقف)دا
(٢) حەرەكە بۆ ئەو مەددانەی حوكمەكەیان هاوشێوەی (المد الطبیعي)ن

وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَٰٓئِكَةِ إِنِّي جَاعِلٞ فِي ٱلْأَرْضِ خَلِيفَةٗۖ
قَالُوٓاْ أَتَجْعَلُ فِيهَا مَن يُفْسِدُ فِيهَا وَيَسْفِكُ ٱلدِّمَآءَ وَنَحْنُ
نُسَبِّحُ بِحَمْدِكَ وَنُقَدِّسُ لَكَۖ قَالَ إِنِّيٓ أَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ
٣٠ وَعَلَّمَ ءَادَمَ ٱلْأَسْمَآءَ كُلَّهَا ثُمَّ عَرَضَهُمْ عَلَى ٱلْمَلَٰٓئِكَةِ
فَقَالَ أَنۢبِـُٔونِي بِأَسْمَآءِ هَٰٓؤُلَآءِ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ٣١ قَالُواْ
سُبْحَٰنَكَ لَا عِلْمَ لَنَآ إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَآۖ إِنَّكَ أَنتَ ٱلْعَلِيمُ ٱلْحَكِيمُ
٣٢ قَالَ يَٰٓـَٔادَمُ أَنۢبِئْهُم بِأَسْمَآئِهِمْۖ فَلَمَّآ أَنۢبَأَهُم بِأَسْمَآئِهِمْ قَالَ
أَلَمْ أَقُل لَّكُمْ إِنِّيٓ أَعْلَمُ غَيْبَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَأَعْلَمُ مَا
تُبْدُونَ وَمَا كُنتُمْ تَكْتُمُونَ ٣٣ وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَٰٓئِكَةِ ٱسْجُدُواْ
لِأٓدَمَ فَسَجَدُوٓاْ إِلَّآ إِبْلِيسَ أَبَىٰ وَٱسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ ٱلْكَٰفِرِينَ
٣٤ وَقُلْنَا يَٰٓـَٔادَمُ ٱسْكُنْ أَنتَ وَزَوْجُكَ ٱلْجَنَّةَ وَكُلَا مِنْهَا رَغَدًا
حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هَٰذِهِ ٱلشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ ٱلظَّٰلِمِينَ ٣٥
فَأَزَلَّهُمَا ٱلشَّيْطَٰنُ عَنْهَا فَأَخْرَجَهُمَا مِمَّا كَانَا فِيهِۖ وَقُلْنَا ٱهْبِطُواْ
بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوّٞۖ وَلَكُمْ فِي ٱلْأَرْضِ مُسْتَقَرّٞ وَمَتَٰعٌ إِلَىٰ حِينٖ ٣٦
فَتَلَقَّىٰٓ ءَادَمُ مِن رَّبِّهِۦ كَلِمَٰتٖ فَتَابَ عَلَيْهِۚ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلتَّوَّابُ ٱلرَّحِيمُ ٣٧

وشه و ماناکانی

﴿[illegible]﴾ جێگر، ئادەم.

﴿[illegible]﴾ ﴿ٱلدِّمَآءَ﴾ خوێنی ناهەق دەڕێژێ.

﴿ٱسْجُدُواْ﴾ ﴿[illegible]﴾ کڕنووشی ڕێز بۆ ئادەم بەرن.

﴿[illegible]﴾ خۆی بە زل زانی

﴿[illegible]﴾ لە ڕێ لایدان و دووری خستنەوە.

﴿[illegible]﴾ دابەزن بۆ زەویی

﴿[illegible]﴾ قەرارگا و شوێنی حەوانەوە.

تەفخیمی پیتی لامی (الله)
تەفخیمی پیتی (ر)
سیمەتی قەلقەلە.

چونیەتی وەستان الوقوف
نیشانەکانی وەستان:

[illegible] دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن

قُلْنَا ٱهْبِطُوا۟ مِنْهَا جَمِيعًا ۖ فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُم مِّنِّى هُدًى فَمَن تَبِعَ
هُدَاىَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٣٨﴾ وَٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟
وَكَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَآ أُو۟لَٰٓئِكَ أَصْحَٰبُ ٱلنَّارِ ۖ هُمْ فِيهَا خَٰلِدُونَ ﴿٣٩﴾
يَٰبَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ ٱذْكُرُوا۟ نِعْمَتِىَ ٱلَّتِىٓ أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَأَوْفُوا۟ بِعَهْدِىٓ
أُوفِ بِعَهْدِكُمْ وَإِيَّٰىَ فَٱرْهَبُونِ ﴿٤٠﴾ وَءَامِنُوا۟ بِمَآ أَنزَلْتُ
مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَكُمْ وَلَا تَكُونُوٓا۟ أَوَّلَ كَافِرٍۭ بِهِۦ ۖ وَلَا تَشْتَرُوا۟ بِـَٔايَٰتِى
ثَمَنًا قَلِيلًا وَإِيَّٰىَ فَٱتَّقُونِ ﴿٤١﴾ وَلَا تَلْبِسُوا۟ ٱلْحَقَّ بِٱلْبَٰطِلِ
وَتَكْتُمُوا۟ ٱلْحَقَّ وَأَنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٤٢﴾ وَأَقِيمُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتُوا۟
ٱلزَّكَوٰةَ وَٱرْكَعُوا۟ مَعَ ٱلرَّٰكِعِينَ ﴿٤٣﴾ ۞ أَتَأْمُرُونَ ٱلنَّاسَ بِٱلْبِرِّ
وَتَنسَوْنَ أَنفُسَكُمْ وَأَنتُمْ تَتْلُونَ ٱلْكِتَٰبَ ۚ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٤٤﴾
وَٱسْتَعِينُوا۟ بِٱلصَّبْرِ وَٱلصَّلَوٰةِ ۚ وَإِنَّهَا لَكَبِيرَةٌ إِلَّا عَلَى ٱلْخَٰشِعِينَ
﴿٤٥﴾ ٱلَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُم مُّلَٰقُوا۟ رَبِّهِمْ وَأَنَّهُمْ إِلَيْهِ رَٰجِعُونَ ﴿٤٦﴾
يَٰبَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ ٱذْكُرُوا۟ نِعْمَتِىَ ٱلَّتِىٓ أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَأَنِّى فَضَّلْتُكُمْ
عَلَى ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٤٧﴾ وَٱتَّقُوا۟ يَوْمًا لَّا تَجْزِى نَفْسٌ عَن نَّفْسٍ شَيْـًٔا وَلَا
يُقْبَلُ مِنْهَا شَفَٰعَةٌ وَلَا يُؤْخَذُ مِنْهَا عَدْلٌ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿٤٨﴾

وشە و مانەکانی

﴿ إِسْرَٰٓءِيلَ ﴾ یەعقووب.
﴿ [illegible] ﴾ بەڵێنەکانتان بۆ دێنمە جێ
﴿ فَٱرْهَبُونِ ﴾ لێم بترسن.
﴿ [illegible] ﴾ شت تێکەڵ و پەردەپۆش مەکەن.
﴿ وَأَنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴾ ئەشزانن ئەو کارەتان خراپە.
﴿ [illegible] ﴾ بە چاکە کردن
﴿ وَإِنَّهَا لَكَبِيرَةٌ ﴾ ئەوە گەورە و دژوارە
﴿ [illegible] ﴾ ملکەچان و خۆ بە کەم گران.
﴿ يَظُنُّونَ ﴾ ئەزانن و باوەڕیان هەیە.
﴿ [illegible] ﴾ جیهانی سەردەمی خۆتان.
﴿ [illegible] ﴾ دەرمتە، تۆڵە

مینگەکان و ئەوانەی دەخوێنرێن
مینگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە
(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبیعی)ن.

وَإِذْ نَجَّيْنَٰكُم مِّنْ ءَالِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوٓءَ ٱلْعَذَابِ
يُذَبِّحُونَ أَبْنَآءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَآءَكُمْ وَفِى ذَٰلِكُم بَلَآءٌ
مِّن رَّبِّكُمْ عَظِيمٌ ﴿٤٩﴾ وَإِذْ فَرَقْنَا بِكُمُ ٱلْبَحْرَ فَأَنجَيْنَٰكُمْ
وَأَغْرَقْنَآ ءَالَ فِرْعَوْنَ وَأَنتُمْ تَنظُرُونَ ﴿٥٠﴾ وَإِذْ وَٰعَدْنَا مُوسَىٰٓ
أَرْبَعِينَ لَيْلَةً ثُمَّ ٱتَّخَذْتُمُ ٱلْعِجْلَ مِنۢ بَعْدِهِۦ وَأَنتُمْ ظَٰلِمُونَ
﴿٥١﴾ ثُمَّ عَفَوْنَا عَنكُم مِّنۢ بَعْدِ ذَٰلِكَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٥٢﴾
وَإِذْ ءَاتَيْنَا مُوسَى ٱلْكِتَٰبَ وَٱلْفُرْقَانَ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿٥٣﴾
وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِۦ يَٰقَوْمِ إِنَّكُمْ ظَلَمْتُمْ أَنفُسَكُم
بِٱتِّخَاذِكُمُ ٱلْعِجْلَ فَتُوبُوٓا۟ إِلَىٰ بَارِئِكُمْ فَٱقْتُلُوٓا۟ أَنفُسَكُمْ ذَٰلِكُمْ
خَيْرٌ لَّكُمْ عِندَ بَارِئِكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلتَّوَّابُ ٱلرَّحِيمُ
﴿٥٤﴾ وَإِذْ قُلْتُمْ يَٰمُوسَىٰ لَن نُّؤْمِنَ لَكَ حَتَّىٰ نَرَى ٱللَّهَ جَهْرَةً
فَأَخَذَتْكُمُ ٱلصَّٰعِقَةُ وَأَنتُمْ تَنظُرُونَ ﴿٥٥﴾ ثُمَّ بَعَثْنَٰكُم مِّنۢ
بَعْدِ مَوْتِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٥٦﴾ وَظَلَّلْنَا عَلَيْكُمُ
ٱلْغَمَامَ وَأَنزَلْنَا عَلَيْكُمُ ٱلْمَنَّ وَٱلسَّلْوَىٰ كُلُوا۟ مِن طَيِّبَٰتِ مَا
رَزَقْنَٰكُمْ وَمَا ظَلَمُونَا وَلَٰكِن كَانُوٓا۟ أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٥٧﴾

وشه و ماناکانی

﴿ يَسُومُونَكُمْ ﴾ پێتان دەچێژن
﴿ يَسْتَحْيُونَ ﴾
﴿ نِسَآءَكُمْ ﴾ ئافرەتەکانتان زیندە رادەگرن بۆ کرەکەریی
﴿ بَلَآءٌ ﴾ تاقیکردنەوە.
﴿ وَٰعَدْنَا ﴾ حبامان کردەوە
﴿ ٱلْعِجْلَ ﴾ گوێرەکەتان پەرست
﴿ وَٱلْفُرْقَانَ ﴾ ئەو شەرعەی حەڵاڵ و حەرام جیا دەکاتەوە.
﴿ بَارِئِكُمْ ﴾ بەدیهێنەرتان.
﴿ فَٱقْتُلُوٓا۟ أَنفُسَكُمْ ﴾ ی تاوانبار تاوانبار بکوژن.
﴿ جَهْرَةً ﴾ ئاشکرا، بە چاو بەبینین
﴿ ٱلْغَمَامَ ﴾ هەوری تەنکی سپی.
﴿ ٱلْمَنَّ ﴾ شۆکە.
﴿ ٱلسَّلْوَىٰ ﴾ شەلاقە

فێربوونی گۆکردن		حوکمەکانی وەستان (الوقوف):	
▼ تەفخیمی پیتی لامی (الله).			١. ... هەروەها ... حەرەکەکانی تری لێ دادەماڵرێت. هەر بۆیە ... وەستاند، گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە و، تائی خڕیش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە.
▼ تەفخیمی پیتی (راء).		٢. نیشانەکانی وەستان:	٢. ئەو هێمایانەی وەستان کە بەرەنگی سوور رەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێک هەن کە دەگۆڕێن
▼ سیمەتی قەلقەلە			

وَإِذْ قُلْنَا ٱدْخُلُوا۟ هَٰذِهِ ٱلْقَرْيَةَ فَكُلُوا۟ مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ رَغَدًا
وَٱدْخُلُوا۟ ٱلْبَابَ سُجَّدًا وَقُولُوا۟ حِطَّةٌ نَّغْفِرْ لَكُمْ خَطَٰيَٰكُمْ
وَسَنَزِيدُ ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿٥٨﴾ فَبَدَّلَ ٱلَّذِينَ ظَلَمُوا۟ قَوْلًا
غَيْرَ ٱلَّذِى قِيلَ لَهُمْ فَأَنزَلْنَا عَلَى ٱلَّذِينَ ظَلَمُوا۟ رِجْزًا مِّنَ
ٱلسَّمَآءِ بِمَا كَانُوا۟ يَفْسُقُونَ ﴿٥٩﴾ ۞ وَإِذِ ٱسْتَسْقَىٰ مُوسَىٰ
لِقَوْمِهِۦ فَقُلْنَا ٱضْرِب بِّعَصَاكَ ٱلْحَجَرَ ۖ فَٱنفَجَرَتْ مِنْهُ
ٱثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا ۖ قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ مَّشْرَبَهُمْ ۖ كُلُوا۟
وَٱشْرَبُوا۟ مِن رِّزْقِ ٱللَّهِ وَلَا تَعْثَوْا۟ فِى ٱلْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿٦٠﴾
وَإِذْ قُلْتُمْ يَٰمُوسَىٰ لَن نَّصْبِرَ عَلَىٰ طَعَامٍ وَٰحِدٍ فَٱدْعُ لَنَا رَبَّكَ
يُخْرِجْ لَنَا مِمَّا تُنۢبِتُ ٱلْأَرْضُ مِنۢ بَقْلِهَا وَقِثَّآئِهَا وَفُومِهَا
وَعَدَسِهَا وَبَصَلِهَا ۖ قَالَ أَتَسْتَبْدِلُونَ ٱلَّذِى هُوَ أَدْنَىٰ
بِٱلَّذِى هُوَ خَيْرٌ ۚ ٱهْبِطُوا۟ مِصْرًا فَإِنَّ لَكُم مَّا سَأَلْتُمْ ۗ
وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ ٱلذِّلَّةُ وَٱلْمَسْكَنَةُ وَبَآءُو بِغَضَبٍ مِّنَ
ٱللَّهِ ۗ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا۟ يَكْفُرُونَ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ وَيَقْتُلُونَ
ٱلنَّبِيِّۦنَ بِغَيْرِ ٱلْحَقِّ ۗ ذَٰلِكَ بِمَا عَصَوا۟ وَّكَانُوا۟ يَعْتَدُونَ ﴿٦١﴾

وشه و مانەکانی

﴿رَغَدًا﴾ ئاسوودە و خۆش.
﴿[illegible]﴾ بە کوڕنووشەوە
﴿[illegible]﴾ لە گوناهمان خۆش بە
﴿[illegible]﴾ بەلا و سزا
﴿[illegible]﴾ داوای ئاوی کرد
﴿[illegible]﴾ تەقیی و ئاوی لێ دەرچوو
﴿[illegible]﴾ جێگەی ئاوخواردنەوەیان
﴿[illegible]﴾ بە دەعەری و تۆزاوە گێڕیی مەکەن.
﴿[illegible]﴾ سیری
﴿[illegible]﴾ درا بە سەریانا و دایگرتن.
﴿ٱلذِّلَّةُ﴾ ڕسوایی
﴿[illegible]﴾ هەژاریی و بێچارەیی.

مینگەکان و ئەوانەی نەخوێنرێنەوە
- شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە.
- مینگەی (الإخفاء) [illegible] الإدغام [illegible] مینگە و ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە
- مینگەی (الإقلاب)

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)
- [illegible]
- [illegible]
- [illegible]
- (٢، ٤، ٦) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)دا
- [illegible]

إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَٱلَّذِينَ هَادُواْ وَٱلنَّصَٰرَىٰ وَٱلصَّٰبِـِٔينَ
مَنْ ءَامَنَ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْـَٔاخِرِ وَعَمِلَ صَٰلِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ
عِندَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٢﴾ وَإِذْ
أَخَذْنَا مِيثَٰقَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ ٱلطُّورَ خُذُواْ مَآ ءَاتَيْنَٰكُم
بِقُوَّةٍ وَٱذْكُرُواْ مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿٦٣﴾ ثُمَّ تَوَلَّيْتُم مِّنۢ
بَعْدِ ذَٰلِكَ فَلَوْلَا فَضْلُ ٱللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُۥ لَكُنتُم مِّنَ
ٱلْخَٰسِرِينَ ﴿٦٤﴾ وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ ٱلَّذِينَ ٱعْتَدَوْاْ مِنكُمْ فِى ٱلسَّبْتِ
فَقُلْنَا لَهُمْ كُونُواْ قِرَدَةً خَٰسِـِٔينَ ﴿٦٥﴾ فَجَعَلْنَٰهَا نَكَٰلًا لِّمَا
بَيْنَ يَدَيْهَا وَمَا خَلْفَهَا وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٦٦﴾ وَإِذْ قَالَ
مُوسَىٰ لِقَوْمِهِۦٓ إِنَّ ٱللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَن تَذْبَحُواْ بَقَرَةً قَالُوٓاْ أَتَتَّخِذُنَا
هُزُوًا قَالَ أَعُوذُ بِٱللَّهِ أَنْ أَكُونَ مِنَ ٱلْجَٰهِلِينَ ﴿٦٧﴾ قَالُواْ
ٱدْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّن لَّنَا مَا هِىَ قَالَ إِنَّهُۥ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ لَّا فَارِضٌ
وَلَا بِكْرٌ عَوَانٌۢ بَيْنَ ذَٰلِكَ فَٱفْعَلُواْ مَا تُؤْمَرُونَ ﴿٦٨﴾
قَالُواْ ٱدْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّن لَّنَا مَا لَوْنُهَا قَالَ إِنَّهُۥ يَقُولُ
إِنَّهَا بَقَرَةٌ صَفْرَآءُ فَاقِعٌ لَّوْنُهَا تَسُرُّ ٱلنَّٰظِرِينَ ﴿٦٩﴾

وشەو ماناکانی

﴿هَادُوا﴾ بوون بە یەهوودی

صابئی ئەوانەی ئەستێرەیان دەپەرست

پەیمانەکەیان کە ڕەفتارکردن بوو بە تەورات

کێوی طوور

﴿خُذُوا مَا آتَيْنَاكُم بِقُوَّةٍ﴾ توند دەست بگرن بەوەوە کە داومانە پێتان

﴿اعْتَدَوْا﴾ زیادەڕەوییان کرد و سنووریان بەزاند

﴿خَاسِئِينَ﴾ بێچارە و دوورخراوە

﴿نَكَالًا﴾ تۆڵە، پەند.

﴿خَلْفَهَا﴾ بۆ هاوچەرخانیان و دوای خۆشیان

﴿هُزُوًا﴾ گاڵتەجاڕی

ناونجیی، نە گەنج و جوان نە پیر.

لە نێوان ئەوانەدا مامناوەندیی

تەفخیمی پیتی لامی (اللّٰه).

تەفخیمی پیتی (راء).

سیمەتی قەلقەلە.

حەرەکەکانی تری لێ دادەماڵرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە و ئەوانی تریش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە.

٢ ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن

قَالُوا۟ ٱدْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّن لَّنَا مَا هِىَ إِنَّ ٱلْبَقَرَ تَشَٰبَهَ عَلَيْنَا وَإِنَّآ
إِن شَآءَ ٱللَّهُ لَمُهْتَدُونَ ﴿٧٠﴾ قَالَ إِنَّهُۥ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ لَّا ذَلُولٌ
تُثِيرُ ٱلْأَرْضَ وَلَا تَسْقِى ٱلْحَرْثَ مُسَلَّمَةٌ لَّا شِيَةَ فِيهَا قَالُوا۟
ٱلْـَٰٔنَ جِئْتَ بِٱلْحَقِّ فَذَبَحُوهَا وَمَا كَادُوا۟ يَفْعَلُونَ ﴿٧١﴾ وَإِذْ
قَتَلْتُمْ نَفْسًا فَٱدَّٰرَْٰٔتُمْ فِيهَا وَٱللَّهُ مُخْرِجٌ مَّا كُنتُمْ تَكْتُمُونَ ﴿٧٢﴾
فَقُلْنَا ٱضْرِبُوهُ بِبَعْضِهَا كَذَٰلِكَ يُحْىِ ٱللَّهُ ٱلْمَوْتَىٰ وَيُرِيكُمْ
ءَايَٰتِهِۦ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٧٣﴾ ثُمَّ قَسَتْ قُلُوبُكُم مِّنۢ بَعْدِ ذَٰلِكَ
فَهِىَ كَٱلْحِجَارَةِ أَوْ أَشَدُّ قَسْوَةً وَإِنَّ مِنَ ٱلْحِجَارَةِ لَمَا يَتَفَجَّرُ
مِنْهُ ٱلْأَنْهَٰرُ وَإِنَّ مِنْهَا لَمَا يَشَّقَّقُ فَيَخْرُجُ مِنْهُ ٱلْمَآءُ وَإِنَّ
مِنْهَا لَمَا يَهْبِطُ مِنْ خَشْيَةِ ٱللَّهِ وَمَا ٱللَّهُ بِغَٰفِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ
﴿٧٤﴾ ۞ أَفَتَطْمَعُونَ أَن يُؤْمِنُوا۟ لَكُمْ وَقَدْ كَانَ فَرِيقٌ مِّنْهُمْ الحزب ٢
يَسْمَعُونَ كَلَٰمَ ٱللَّهِ ثُمَّ يُحَرِّفُونَهُۥ مِنۢ بَعْدِ مَا عَقَلُوهُ
وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٧٥﴾ وَإِذَا لَقُوا۟ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ قَالُوٓا۟ ءَامَنَّا
وَإِذَا خَلَا بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ قَالُوٓا۟ أَتُحَدِّثُونَهُم بِمَا فَتَحَ
ٱللَّهُ عَلَيْكُمْ لِيُحَآجُّوكُم بِهِۦ عِندَ رَبِّكُمْ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٧٦﴾

وشەو ماناكانى

﴿ذَلُولٌ﴾ رام و دەستەمۆ نییە

﴿تُثِيرُ ٱلْأَرْضَ﴾ زەویی بكێڵێ.

﴿ٱلْحَرْثَ﴾ زەویی ئامادەكراو بۆ كشت

﴿مُسَلَّمَةٌ﴾ هیچ عەیبێكی تێدا نییە

﴿لَا شِيَةَ فِيهَا﴾ لە زەردیی بەولاوە رەنگی دی تێدا نییە.

﴿فَٱدَّٰرَْٰٔتُمْ فِيهَا﴾ مشت و مڕ و دەمەقاڵەتان تیادا بوو.

﴿وَٱللَّهُ مُخْرِجٌ﴾ خودا دەری دەخا.

﴿فَهِىَ كَٱلْحِجَارَةِ﴾ وەك بەردی رەق وایە.

﴿يَتَفَجَّرُ﴾ لێی هەڵدەقوڵێ

﴿يَشَّقَّقُ﴾ لەت دەبێ و شەق دەبا.

﴿يُحَرِّفُونَهُۥ﴾ ئەیشێوێنن و ئەیگۆڕن.

مسكەكان و نەوانەی ناخوێنرێنەوە	شوێنی میكە، لەبە [illegible] (الادغام) بە مسكەوە	
	مسكەی (الاخفاء)	(الادغام)ی بێ مسكە و
	مسكەی (الاقلاب)	ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە
ئەندازەی درێژكردنەوەكان (المدود)	حەرەكە بۆ ئەو مەددانەی [illegible]	
	(٤،٥) حەرەكە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمز)ەوە دروست دەبن	
	[illegible]	
	[illegible]	
	[illegible]	

أَوَلَا يَعْلَمُونَ أَنَّ ٱللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٧٧﴾
وَمِنْهُمْ أُمِّيُّونَ لَا يَعْلَمُونَ ٱلْكِتَٰبَ إِلَّآ أَمَانِىَّ وَإِنْ هُمْ
إِلَّا يَظُنُّونَ ﴿٧٨﴾ فَوَيْلٌ لِّلَّذِينَ يَكْتُبُونَ ٱلْكِتَٰبَ بِأَيْدِيهِمْ
ثُمَّ يَقُولُونَ هَٰذَا مِنْ عِندِ ٱللَّهِ لِيَشْتَرُوا۟ بِهِۦ ثَمَنًا قَلِيلًا ۖ
فَوَيْلٌ لَّهُم مِّمَّا كَتَبَتْ أَيْدِيهِمْ وَوَيْلٌ لَّهُم مِّمَّا يَكْسِبُونَ
﴿٧٩﴾ وَقَالُوا۟ لَن تَمَسَّنَا ٱلنَّارُ إِلَّآ أَيَّامًا مَّعْدُودَةً ۚ قُلْ
أَتَّخَذْتُمْ عِندَ ٱللَّهِ عَهْدًا فَلَن يُخْلِفَ ٱللَّهُ عَهْدَهُۥٓ ۖ أَمْ تَقُولُونَ
عَلَى ٱللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٨٠﴾ بَلَىٰ مَن كَسَبَ سَيِّئَةً
وَأَحَٰطَتْ بِهِۦ خَطِيٓـَٔتُهُۥ فَأُو۟لَٰٓئِكَ أَصْحَٰبُ ٱلنَّارِ ۖ هُمْ
فِيهَا خَٰلِدُونَ ﴿٨١﴾ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ
أُو۟لَٰٓئِكَ أَصْحَٰبُ ٱلْجَنَّةِ ۖ هُمْ فِيهَا خَٰلِدُونَ ﴿٨٢﴾ وَإِذْ
أَخَذْنَا مِيثَٰقَ بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ لَا تَعْبُدُونَ إِلَّا ٱللَّهَ وَبِٱلْوَٰلِدَيْنِ
إِحْسَانًا وَذِى ٱلْقُرْبَىٰ وَٱلْيَتَٰمَىٰ وَٱلْمَسَٰكِينِ وَقُولُوا۟
لِلنَّاسِ حُسْنًا وَأَقِيمُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتُوا۟ ٱلزَّكَوٰةَ ثُمَّ
تَوَلَّيْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِّنكُمْ وَأَنتُم مُّعْرِضُونَ ﴿٨٣﴾

وشه و مناكانی

﴿ أُمِّيُّونَ ﴾ بەخوێندەوار و تەورات نەزان.

﴿ فَوَيْلٌ ﴾ بە هیلاکچوون، سزا، شیوێك لە دۆزەخدا

﴿ [illegible] ﴾ بە دەستی خۆیان

﴿ [illegible] ﴾

﴿ [illegible] ﴾ چەند رۆژێك، چل رۆژ

﴿ أَتَّخَذْتُمْ عِندَ ٱللَّهِ عَهْدًا ﴾ پەیمانتان لە خودا وەرگرتووە؟

﴿ [illegible] ﴾ [illegible] کافر بێ

﴿ [illegible] ﴾ دوایەکەی دەوری گرت و دایپۆشی

﴿ ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ ﴾ لە پاشان لاتان دا.

یاسای خوێندن (تجويد) و هەڵقەلە	▼ تەفخیمی پیتی لامی (الله) / ▼ تەفخیمی پیتی (را) / ▼ سیمەی قەلقەلە	چەند یاسای (الوقف) / * نیشانەکانی وەستان	[illegible] ... گەر پیتەکە خۆی سکوندار نەبێت لەکاتی وەستاندا حەرەکەکانی تری لێ دادەماڵرێت هەر بەیە ... کە پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە و، تائی مربوطە بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە. * [illegible] ... دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن

وَإِذۡ أَخَذۡنَا مِيثَٰقَكُمۡ لَا تَسۡفِكُونَ دِمَآءَكُمۡ وَلَا تُخۡرِجُونَ
أَنفُسَكُم مِّن دِيَٰرِكُمۡ ثُمَّ أَقۡرَرۡتُمۡ وَأَنتُمۡ تَشۡهَدُونَ ٨٤
ثُمَّ أَنتُمۡ هَٰٓؤُلَآءِ تَقۡتُلُونَ أَنفُسَكُمۡ وَتُخۡرِجُونَ فَرِيقٗا
مِّنكُم مِّن دِيَٰرِهِمۡ تَظَٰهَرُونَ عَلَيۡهِم بِٱلۡإِثۡمِ وَٱلۡعُدۡوَٰنِ
وَإِن يَأۡتُوكُمۡ أُسَٰرَىٰ تُفَٰدُوهُمۡ وَهُوَ مُحَرَّمٌ عَلَيۡكُمۡ
إِخۡرَاجُهُمۡۚ أَفَتُؤۡمِنُونَ بِبَعۡضِ ٱلۡكِتَٰبِ وَتَكۡفُرُونَ
بِبَعۡضٖۚ فَمَا جَزَآءُ مَن يَفۡعَلُ ذَٰلِكَ مِنكُمۡ إِلَّا خِزۡيٞ
فِي ٱلۡحَيَوٰةِ ٱلدُّنۡيَاۖ وَيَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِ يُرَدُّونَ إِلَىٰٓ أَشَدِّ ٱلۡعَذَابِۗ
وَمَا ٱللَّهُ بِغَٰفِلٍ عَمَّا تَعۡمَلُونَ ٨٥ أُوْلَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ ٱشۡتَرَوُاْ
ٱلۡحَيَوٰةَ ٱلدُّنۡيَا بِٱلۡأٓخِرَةِۖ فَلَا يُخَفَّفُ عَنۡهُمُ ٱلۡعَذَابُ وَلَا هُمۡ
يُنصَرُونَ ٨٦ وَلَقَدۡ ءَاتَيۡنَا مُوسَى ٱلۡكِتَٰبَ وَقَفَّيۡنَا مِنۢ
بَعۡدِهِۦ بِٱلرُّسُلِۖ وَءَاتَيۡنَا عِيسَى ٱبۡنَ مَرۡيَمَ ٱلۡبَيِّنَٰتِ وَأَيَّدۡنَٰهُ
بِرُوحِ ٱلۡقُدُسِۗ أَفَكُلَّمَا جَآءَكُمۡ رَسُولُۢ بِمَا لَا تَهۡوَىٰٓ أَنفُسُكُمُ
ٱسۡتَكۡبَرۡتُمۡ فَفَرِيقٗا كَذَّبۡتُمۡ وَفَرِيقٗا تَقۡتُلُونَ ٨٧ وَقَالُواْ
قُلُوبُنَا غُلۡفُۢۚ بَلۢ لَّعَنَهُمُ ٱللَّهُ بِكُفۡرِهِمۡ فَقَلِيلٗا مَّا يُؤۡمِنُونَ ٨٨

وشه و ماناکانی

﴿مِيثَٰقَكُمۡ﴾ پەیمانمان لێ سەندن

﴿ثُمَّ أَقۡرَرۡتُمۡ﴾ دانتان پیانا

هەڵدێکتار هەڵدێکتانی نەکوشت

کەلەکومەکییان لێ نەکەن

بە دیلی

فیدیەیان بۆ دەدەن، لە دیلی رزگاریان دەکەن.

رسوایی و سەرشۆڕیی

پێغەمبەرانمان بە دوایدا نارد.

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)

مەددی متصل. لەکاتی وەستاندا و، ماوەکەی بە ئەندازەی (٦،٥،٤) حەرەکەیە

(٢، ٤، ٦) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)دا

(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)ن.

مینگەکان و ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە

مینگەی (الإخفاء) (الإدعام)ی بێ مینگە و

مینگەی (الإقلاب) ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە

وَلَمَّا جَآءَهُمۡ كِتَٰبٞ مِّنۡ عِندِ ٱللَّهِ مُصَدِّقٞ لِّمَا مَعَهُمۡ وَكَانُواْ
مِن قَبۡلُ يَسۡتَفۡتِحُونَ عَلَى ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ فَلَمَّا جَآءَهُم
مَّا عَرَفُواْ كَفَرُواْ بِهِۦۚ فَلَعۡنَةُ ٱللَّهِ عَلَى ٱلۡكَٰفِرِينَ ٨٩
بِئۡسَمَا ٱشۡتَرَوۡاْ بِهِۦٓ أَنفُسَهُمۡ أَن يَكۡفُرُواْ بِمَآ أَنزَلَ
ٱللَّهُ بَغۡيًا أَن يُنَزِّلَ ٱللَّهُ مِن فَضۡلِهِۦ عَلَىٰ مَن يَشَآءُ مِنۡ عِبَادِهِۦۖ
فَبَآءُو بِغَضَبٍ عَلَىٰ غَضَبٖۚ وَلِلۡكَٰفِرِينَ عَذَابٞ مُّهِينٞ
٩٠ وَإِذَا قِيلَ لَهُمۡ ءَامِنُواْ بِمَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ قَالُواْ نُؤۡمِنُ بِمَآ
أُنزِلَ عَلَيۡنَا وَيَكۡفُرُونَ بِمَا وَرَآءَهُۥ وَهُوَ ٱلۡحَقُّ مُصَدِّقٗا
لِّمَا مَعَهُمۡۗ قُلۡ فَلِمَ تَقۡتُلُونَ أَنۢبِيَآءَ ٱللَّهِ مِن قَبۡلُ إِن كُنتُم
مُّؤۡمِنِينَ ٩١ ۞ وَلَقَدۡ جَآءَكُم مُّوسَىٰ بِٱلۡبَيِّنَٰتِ
ثُمَّ ٱتَّخَذۡتُمُ ٱلۡعِجۡلَ مِنۢ بَعۡدِهِۦ وَأَنتُمۡ ظَٰلِمُونَ ٩٢
وَإِذۡ أَخَذۡنَا مِيثَٰقَكُمۡ وَرَفَعۡنَا فَوۡقَكُمُ ٱلطُّورَ خُذُواْ
مَآ ءَاتَيۡنَٰكُم بِقُوَّةٖ وَٱسۡمَعُواْۖ قَالُواْ سَمِعۡنَا وَعَصَيۡنَا
وَأُشۡرِبُواْ فِي قُلُوبِهِمُ ٱلۡعِجۡلَ بِكُفۡرِهِمۡۚ قُلۡ
بِئۡسَمَا يَأۡمُرُكُم بِهِۦٓ إِيمَٰنُكُمۡ إِن كُنتُم مُّؤۡمِنِينَ ٩٣

الحزب ٢

وشه و ماناكانی

﴿مُصَدِّقٞ لِّمَا مَعَهُمۡ﴾ راستیی ئەو پەیامە دەردەخا کە لە لایانە

﴿[illegible]﴾ هیوای سەرکەوتن بە هاتنی دەخوازن

﴿[illegible]﴾ عَرَفُواْ﴾ کاتێ ئەوەی ئەیان ناسی بۆیان هات.

﴿ٱشۡتَرَوۡاْ بِهِۦٓ أَنفُسَهُمۡ﴾ خۆیان بەوە فرۆشت.

﴿[illegible]﴾ حەزیی و ئیرەیی.

﴿فَبَآءُو بِغَضَبٍ﴾ بە رق و تووڕەیی خوداوە گەڕانەوە

﴿[illegible]﴾ گوێرەکەیان پەرست.

﴿وَأُشۡرِبُواْ فِي قُلُوبِهِمُ ٱلۡعِجۡلَ﴾ خۆشەویستیی گوێرەکە چووبووە دڵیانەوە

[illegible] گەر پیتەکە حۆی سکوندار بەبێت لەکاتی وەستاندا ... ئەگەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە ... دەخوێنرێتەوە. ٢- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی نیانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن.	چونیەتی وەستان (الوقوف): ٢. نیشانەکانی وەستان:	▼ تەفخیمی پیتی لامی (الله) ▼ تەفخیمی پیتی (راء). ▼ [illegible] ئەلقەلە

قُلْ إِن كَانَتْ لَكُمُ ٱلدَّارُ ٱلْـَٔاخِرَةُ عِندَ ٱللَّهِ خَالِصَةً مِّن
دُونِ ٱلنَّاسِ فَتَمَنَّوُا۟ ٱلْمَوْتَ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ﴿٩٤﴾
وَلَن يَتَمَنَّوْهُ أَبَدًۢا بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ ۗ وَٱللَّهُ عَلِيمٌۢ بِٱلظَّٰلِمِينَ
﴿٩٥﴾ وَلَتَجِدَنَّهُمْ أَحْرَصَ ٱلنَّاسِ عَلَىٰ حَيَوٰةٍ وَمِنَ ٱلَّذِينَ
أَشْرَكُوا۟ ۚ يَوَدُّ أَحَدُهُمْ لَوْ يُعَمَّرُ أَلْفَ سَنَةٍ وَمَا هُوَ بِمُزَحْزِحِهِۦ
مِنَ ٱلْعَذَابِ أَن يُعَمَّرَ ۗ وَٱللَّهُ بَصِيرٌۢ بِمَا يَعْمَلُونَ ﴿٩٦﴾ قُلْ
مَن كَانَ عَدُوًّا لِّجِبْرِيلَ فَإِنَّهُۥ نَزَّلَهُۥ عَلَىٰ قَلْبِكَ بِإِذْنِ ٱللَّهِ
مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَهُدًى وَبُشْرَىٰ لِلْمُؤْمِنِينَ
﴿٩٧﴾ مَن كَانَ عَدُوًّا لِّلَّهِ وَمَلَٰٓئِكَتِهِۦ وَرُسُلِهِۦ وَجِبْرِيلَ
وَمِيكَىٰلَ فَإِنَّ ٱللَّهَ عَدُوٌّ لِّلْكَٰفِرِينَ ﴿٩٨﴾ وَلَقَدْ أَنزَلْنَآ
إِلَيْكَ ءَايَٰتٍۭ بَيِّنَٰتٍ ۖ وَمَا يَكْفُرُ بِهَآ إِلَّا ٱلْفَٰسِقُونَ ﴿٩٩﴾
أَوَكُلَّمَا عَٰهَدُوا۟ عَهْدًا نَّبَذَهُۥ فَرِيقٌ مِّنْهُم ۚ بَلْ أَكْثَرُهُمْ
لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٠٠﴾ وَلَمَّا جَآءَهُمْ رَسُولٌ مِّنْ عِندِ ٱللَّهِ
مُصَدِّقٌ لِّمَا مَعَهُمْ نَبَذَ فَرِيقٌ مِّنَ ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْكِتَٰبَ
كِتَٰبَ ٱللَّهِ وَرَآءَ ظُهُورِهِمْ كَأَنَّهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٠١﴾

وشه و ماناکانی

﴿... صَٰدِقِينَ﴾ ئەگەر ڕاستگۆن.

﴿بِمَا قَدَّمَتْ ...﴾ بەو تاوانانەی لە پێش خۆیانەوە ناردبوویان

﴿... أَشْرَكُوا﴾ لە کافرەکانیش.

﴿لَوْ يُعَمَّرُ﴾ ئەگەر تەمەنی درێژ بێت.

﴿وَمَا هُوَ ...﴾ ئەوە لە سزا ڕزگاری ناکا.

﴿...﴾ ناردوویەتییە سەر دڵی تۆ، بۆ تۆی هێناوە.

﴿...﴾ فڕێیان دەدا.

مینگەکان و بەڕۆڵەی ناخوێنرێنەوە

شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە
مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و،
مینگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)

(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە ...
(٥) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمز)ەوە ...
مەددی متصل، لەکاتی وەستاندا و ... بە ئەندازەی (٤، ٥، ٦) حەرەکەیە
... حەرەکە بۆ ...
(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)ە

وَٱتَّبَعُوا۟ مَا تَتْلُوا۟ ٱلشَّيَـٰطِينُ عَلَىٰ مُلْكِ سُلَيْمَـٰنَ ۖ وَمَا كَفَرَ
سُلَيْمَـٰنُ وَلَـٰكِنَّ ٱلشَّيَـٰطِينَ كَفَرُوا۟ يُعَلِّمُونَ ٱلنَّاسَ
ٱلسِّحْرَ وَمَآ أُنزِلَ عَلَى ٱلْمَلَكَيْنِ بِبَابِلَ هَـٰرُوتَ وَمَـٰرُوتَ ۚ
وَمَا يُعَلِّمَانِ مِنْ أَحَدٍ حَتَّىٰ يَقُولَآ إِنَّمَا نَحْنُ فِتْنَةٌ فَلَا تَكْفُرْ ۖ
فَيَتَعَلَّمُونَ مِنْهُمَا مَا يُفَرِّقُونَ بِهِۦ بَيْنَ ٱلْمَرْءِ وَزَوْجِهِۦ ۚ
وَمَا هُم بِضَآرِّينَ بِهِۦ مِنْ أَحَدٍ إِلَّا بِإِذْنِ ٱللَّهِ ۚ وَيَتَعَلَّمُونَ
مَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنفَعُهُمْ ۚ وَلَقَدْ عَلِمُوا۟ لَمَنِ ٱشْتَرَىٰهُ
مَا لَهُۥ فِى ٱلْـَٔاخِرَةِ مِنْ خَلَـٰقٍ ۚ وَلَبِئْسَ مَا شَرَوْا۟ بِهِۦٓ
أَنفُسَهُمْ ۚ لَوْ كَانُوا۟ يَعْلَمُونَ ﴿١٠٢﴾ وَلَوْ أَنَّهُمْ ءَامَنُوا۟
وَٱتَّقَوْا۟ لَمَثُوبَةٌ مِّنْ عِندِ ٱللَّهِ خَيْرٌ ۖ لَّوْ كَانُوا۟ يَعْلَمُونَ
﴿١٠٣﴾ يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا تَقُولُوا۟ رَٰعِنَا وَقُولُوا۟
ٱنظُرْنَا وَٱسْمَعُوا۟ ۗ وَلِلْكَـٰفِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٠٤﴾
مَّا يَوَدُّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ مِنْ أَهْلِ ٱلْكِتَـٰبِ وَلَا ٱلْمُشْرِكِينَ
أَن يُنَزَّلَ عَلَيْكُم مِّنْ خَيْرٍ مِّن رَّبِّكُمْ ۗ وَٱللَّهُ يَخْتَصُّ
بِرَحْمَتِهِۦ مَن يَشَآءُ ۚ وَٱللَّهُ ذُو ٱلْفَضْلِ ٱلْعَظِيمِ ﴿١٠٥﴾

وشەو ماناکانی

﴿ ... ﴾ ئەو جادووەی شەیتانەکان ئەیانخوێندەوە

﴿ ... ﴾

﴿ ... ﴾ دوو جادووگەر بوون

﴿ ... ﴾

﴿ ... ﴾ ئەوە فێر دەبن کە زیانی بۆیان هەیە و سوودیان پێ ناگەیەنێ

﴿ ... ﴾ بەش و بارە

﴿ ... ﴾

﴿ ... ﴾ خۆیان پێ فرۆشت

﴿ ... ﴾ پاداشێ

﴿ ... ﴾ وشەیەکی جنێوی جوولەکانە بە

﴿ ... ﴾ مۆڵەتمان بدە

قورس کردن (تفخیم) و قەلقەلە: تەفخیمی پیتی لامی (الله) — تەفخیمی پیتی (راء) — سیفەتی قەلقەلە

جوێنەی وەستان (الوقوف) — نیشانەکانی وەستان

[illegible]

* بە هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان [illegible]

۞ مَا نَنسَخْ مِنْ ءَايَةٍ أَوْ نُنسِهَا نَأْتِ بِخَيْرٍ مِّنْهَآ أَوْ مِثْلِهَآ
أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٠٦﴾ أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ ٱللَّهَ لَهُۥ
مُلْكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۗ وَمَا لَكُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ مِن
وَلِىٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿١٠٧﴾ أَمْ تُرِيدُونَ أَن تَسْـَٔلُوا۟ رَسُولَكُمْ
كَمَا سُئِلَ مُوسَىٰ مِن قَبْلُ ۗ وَمَن يَتَبَدَّلِ ٱلْكُفْرَ بِٱلْإِيمَٰنِ
فَقَدْ ضَلَّ سَوَآءَ ٱلسَّبِيلِ ﴿١٠٨﴾ وَدَّ كَثِيرٌ مِّنْ أَهْلِ
ٱلْكِتَٰبِ لَوْ يَرُدُّونَكُم مِّنۢ بَعْدِ إِيمَٰنِكُمْ كُفَّارًا حَسَدًا
مِّنْ عِندِ أَنفُسِهِم مِّنۢ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ ٱلْحَقُّ ۖ فَٱعْفُوا۟
وَٱصْفَحُوا۟ حَتَّىٰ يَأْتِىَ ٱللَّهُ بِأَمْرِهِۦٓ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ
﴿١٠٩﴾ وَأَقِيمُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتُوا۟ ٱلزَّكَوٰةَ ۚ وَمَا تُقَدِّمُوا۟ لِأَنفُسِكُم
مِّنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِندَ ٱللَّهِ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ
﴿١١٠﴾ وَقَالُوا۟ لَن يَدْخُلَ ٱلْجَنَّةَ إِلَّا مَن كَانَ هُودًا أَوْ نَصَٰرَىٰ ۗ
تِلْكَ أَمَانِيُّهُمْ ۗ قُلْ هَاتُوا۟ بُرْهَٰنَكُمْ إِن كُنتُمْ
صَٰدِقِينَ ﴿١١١﴾ بَلَىٰ مَنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُۥ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ
فَلَهُۥٓ أَجْرُهُۥ عِندَ رَبِّهِۦ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿١١٢﴾

وشه و مانا‌کانی

﴿مِنْ ءَايَةٍ﴾ هەر ئایەت و نیشانەیەك

﴿[illegible]﴾ سەرپەرشتكارێك

﴿[illegible] ٱلسَّبِيلِ﴾ ریگەی راست

﴿وَدَّ كَثِيرٌ [illegible]﴾ زورێك لە ئەهلی كیتاب (جولەكە)

﴿[illegible]﴾ لە چاكە

﴿أَمَانِيُّهُمْ﴾ هەوا و ئارەزووە پووچەكانیان

﴿أَسْلَمَ وَجْهَهُۥ لِلَّهِ﴾ خۆی بە لای خودادا ساغ كردەوە

﴿وَهُوَ مُحْسِنٌ﴾ خوداپەرست و یەكتاپەرست بوو.

نیشانەكان و ئەوانەی ناخوێنرێنەوە

شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە.

مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و [illegible]

مینگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە

ئەندازەی درێژكردنەوەكان (المدود)

(٦) حەرەكە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سكون)ەوە دروست دەبن

(٤،٥) حەرەكە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمز [illegible]

مەددی متصل لەكاتی وەستاندا و، ماوەكەی بە [illegible] حەرەكەیە

(٢، ٤، ٦) حەرەكە بۆ مەددی لەناكاو (عارض) لەكاتی [illegible]

(٢) حەرەكە بۆ ئەو مەددانەی حوكمەكەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)ان

وَقَالَتِ ٱلْيَهُودُ لَيْسَتِ ٱلنَّصَٰرَىٰ عَلَىٰ شَىْءٍ وَقَالَتِ ٱلنَّصَٰرَىٰ
لَيْسَتِ ٱلْيَهُودُ عَلَىٰ شَىْءٍ وَهُمْ يَتْلُونَ ٱلْكِتَٰبَ كَذَٰلِكَ قَالَ
ٱلَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ مِثْلَ قَوْلِهِمْ فَٱللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ
فِيمَا كَانُوا۟ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿١١٣﴾ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن مَّنَعَ مَسَٰجِدَ
ٱللَّهِ أَن يُذْكَرَ فِيهَا ٱسْمُهُۥ وَسَعَىٰ فِى خَرَابِهَآ أُو۟لَٰٓئِكَ مَا كَانَ
لَهُمْ أَن يَدْخُلُوهَآ إِلَّا خَآئِفِينَ لَهُمْ فِى ٱلدُّنْيَا خِزْىٌ
وَلَهُمْ فِى ٱلْءَاخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١١٤﴾ وَلِلَّهِ ٱلْمَشْرِقُ وَٱلْمَغْرِبُ
فَأَيْنَمَا تُوَلُّوا۟ فَثَمَّ وَجْهُ ٱللَّهِ إِنَّ ٱللَّهَ وَٰسِعٌ عَلِيمٌ ﴿١١٥﴾
وَقَالُوا۟ ٱتَّخَذَ ٱللَّهُ وَلَدًا سُبْحَٰنَهُۥ بَل لَّهُۥ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَٱلْأَرْضِ كُلٌّ لَّهُۥ قَٰنِتُونَ ﴿١١٦﴾ بَدِيعُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ
وَإِذَا قَضَىٰٓ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُۥ كُن فَيَكُونُ ﴿١١٧﴾ وَقَالَ ٱلَّذِينَ
لَا يَعْلَمُونَ لَوْلَا يُكَلِّمُنَا ٱللَّهُ أَوْ تَأْتِينَآ ءَايَةٌ كَذَٰلِكَ
قَالَ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِم مِّثْلَ قَوْلِهِمْ تَشَٰبَهَتْ قُلُوبُهُمْ
قَدْ بَيَّنَّا ٱلْءَايَٰتِ لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ ﴿١١٨﴾ إِنَّآ أَرْسَلْنَٰكَ
بِٱلْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَلَا تُسْـَٔلُ عَنْ أَصْحَٰبِ ٱلْجَحِيمِ ﴿١١٩﴾

وشەو مانەکانی

﴿[illegible]﴾

﴿[illegible]﴾ لە کتیبەکانی خۆیاندا ئەو شتە [illegible]بیس؟

﴿[illegible]﴾ رسوایی

﴿[illegible]﴾

﴿[illegible]﴾ هەموو رەویی لەمسەر تا ئەوسەری

﴿[illegible]﴾ ئەوە رووی لای خودایە

﴿[illegible]﴾ خودا پاك و بی کەردە لەوەی ئەوەی هەبێ.

﴿لَهُۥ قَٰنِتُونَ﴾ ملکەچ و فەرمانبەرن بۆ خودا.

﴿بَدِيعُ﴾ بەدیهێن و داهێنەر.

﴿قَضَىٰٓ أَمْرًا﴾ بڕیارێکی دا.

﴿كُن فَيَكُونُ﴾ [illegible]ـبە، ئەویش ئەبێ

١- هەموو وەستانەکان لەسە[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

٢- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن.

خوێندنەوەی وەستان لوغوف: نیشانەکانی وەستان

▼ تەفخیمی پیتی لامی (اللّٰه)

▼ تەفخیمی پیتی (راء).

▼ سیفەتی قەلقەلە

فێربوونی گۆکردن (تەفخیم و قەلقەلە)

وَلَن تَرْضَىٰ عَنكَ ٱلْيَهُودُ وَلَا ٱلنَّصَٰرَىٰ حَتَّىٰ تَتَّبِعَ مِلَّتَهُمْ قُلْ إِنَّ
هُدَى ٱللَّهِ هُوَ ٱلْهُدَىٰ وَلَئِنِ ٱتَّبَعْتَ أَهْوَآءَهُم بَعْدَ ٱلَّذِى جَآءَكَ
مِنَ ٱلْعِلْمِ مَا لَكَ مِنَ ٱللَّهِ مِن وَلِىٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿١٢٠﴾ ٱلَّذِينَ ءَاتَيْنَٰهُمُ
ٱلْكِتَٰبَ يَتْلُونَهُۥ حَقَّ تِلَاوَتِهِۦٓ أُو۟لَٰٓئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهِۦ ۗ وَمَن يَكْفُرْ بِهِۦ
فَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْخَٰسِرُونَ ﴿١٢١﴾ يَٰبَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ ٱذْكُرُوا۟ نِعْمَتِىَ ٱلَّتِىٓ
أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَأَنِّى فَضَّلْتُكُمْ عَلَى ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿١٢٢﴾ وَٱتَّقُوا۟ يَوْمًا
لَّا تَجْزِى نَفْسٌ عَن نَّفْسٍ شَيْـًٔا وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا عَدْلٌ وَلَا تَنفَعُهَا
شَفَٰعَةٌ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿١٢٣﴾ ۞ وَإِذِ ٱبْتَلَىٰٓ إِبْرَٰهِـۧمَ رَبُّهُۥ بِكَلِمَٰتٍ
فَأَتَمَّهُنَّ ۖ قَالَ إِنِّى جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ إِمَامًا ۖ قَالَ وَمِن ذُرِّيَّتِى ۖ قَالَ لَا
يَنَالُ عَهْدِى ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿١٢٤﴾ وَإِذْ جَعَلْنَا ٱلْبَيْتَ مَثَابَةً لِّلنَّاسِ
وَأَمْنًا وَٱتَّخِذُوا۟ مِن مَّقَامِ إِبْرَٰهِـۧمَ مُصَلًّى ۖ وَعَهِدْنَآ إِلَىٰٓ إِبْرَٰهِـۧمَ
وَإِسْمَٰعِيلَ أَن طَهِّرَا بَيْتِىَ لِلطَّآئِفِينَ وَٱلْعَٰكِفِينَ وَٱلرُّكَّعِ
ٱلسُّجُودِ ﴿١٢٥﴾ وَإِذْ قَالَ إِبْرَٰهِـۧمُ رَبِّ ٱجْعَلْ هَٰذَا بَلَدًا ءَامِنًا وَٱرْزُقْ
أَهْلَهُۥ مِنَ ٱلثَّمَرَٰتِ مَنْ ءَامَنَ مِنْهُم بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْـَٔاخِرِ ۖ قَالَ وَمَن كَفَرَ
فَأُمَتِّعُهُۥ قَلِيلًا ثُمَّ أَضْطَرُّهُۥٓ إِلَىٰ عَذَابِ ٱلنَّارِ ۖ وَبِئْسَ ٱلْمَصِيرُ ﴿١٢٦﴾

وشه و ماناکانی

﴿ ﴾ پاش ئەو وەحیەی لەلای خوداوە بۆتان هاتووە.

﴿ ﴾ ﴿ ﴾ چۆن هاتووەتە خوارەوە وەها دەیخوێنەوە

﴿ ﴾ جیهانی سەردەمی خۆیان ﴿ ﴾ تاقیی کردنەوە

﴿ ﴾ بارمتە، فیدیە.

﴿ ﴾ بە فەرمان و نەهیی خودا

﴿ ﴾ بەجێی هێنان ﴿ ﴾ پێشەوای ئایین

﴿ ﴾ کابە، کەعبە

﴿ ﴾ جێگەی گەڕانەوەی خەڵك، جێگەی پاداشیان

سەلەکان و بەواتەی دەخوێنرێنەوە

شوێنی میگە (الغنة). (الإخفاء) بە میگەوە.

میگەی (الإخفاء) (الإدغام) ی بێ میگە و

میگەی (الإقلاب) ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)

(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە دروست دەبن.

(٤،٥) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمز)ەوە دروست دەبن.

مەددی منفصل بەکانی وەستاند و مەدەکەی بە ئەندازەی (٤،٥) حەرەکەیە

(٢) حەرەکە بۆ مەددی بەناکاو (العارض) بەکانی وەستان (وقف)دا

(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هەوسیوونی [illegible]

وَإِذْ يَرْفَعُ إِبْرَٰهِـۧمُ ٱلْقَوَاعِدَ مِنَ ٱلْبَيْتِ وَإِسْمَـٰعِيلُ رَبَّنَا تَقَبَّلْ
مِنَّآ ۖ إِنَّكَ أَنتَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْعَلِيمُ ﴿١٢٧﴾ رَبَّنَا وَٱجْعَلْنَا مُسْلِمَيْنِ
لَكَ وَمِن ذُرِّيَّتِنَآ أُمَّةً مُّسْلِمَةً لَّكَ وَأَرِنَا مَنَاسِكَنَا وَتُبْ عَلَيْنَآ ۖ
إِنَّكَ أَنتَ ٱلتَّوَّابُ ٱلرَّحِيمُ ﴿١٢٨﴾ رَبَّنَا وَٱبْعَثْ فِيهِمْ رَسُولًا
مِّنْهُمْ يَتْلُوا۟ عَلَيْهِمْ ءَايَـٰتِكَ وَيُعَلِّمُهُمُ ٱلْكِتَـٰبَ وَٱلْحِكْمَةَ
وَيُزَكِّيهِمْ ۚ إِنَّكَ أَنتَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴿١٢٩﴾ وَمَن يَرْغَبُ عَن
مِّلَّةِ إِبْرَٰهِـۧمَ إِلَّا مَن سَفِهَ نَفْسَهُۥ ۚ وَلَقَدِ ٱصْطَفَيْنَـٰهُ فِى ٱلدُّنْيَا ۖ
وَإِنَّهُۥ فِى ٱلْـَٔاخِرَةِ لَمِنَ ٱلصَّـٰلِحِينَ ﴿١٣٠﴾ إِذْ قَالَ لَهُۥ رَبُّهُۥٓ أَسْلِمْ ۖ
قَالَ أَسْلَمْتُ لِرَبِّ ٱلْعَـٰلَمِينَ ﴿١٣١﴾ وَوَصَّىٰ بِهَآ إِبْرَٰهِـۧمُ بَنِيهِ
وَيَعْقُوبُ يَـٰبَنِىَّ إِنَّ ٱللَّهَ ٱصْطَفَىٰ لَكُمُ ٱلدِّينَ فَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا
وَأَنتُم مُّسْلِمُونَ ﴿١٣٢﴾ أَمْ كُنتُمْ شُهَدَآءَ إِذْ حَضَرَ يَعْقُوبَ
ٱلْمَوْتُ إِذْ قَالَ لِبَنِيهِ مَا تَعْبُدُونَ مِنۢ بَعْدِى قَالُوا۟ نَعْبُدُ
إِلَـٰهَكَ وَإِلَـٰهَ ءَابَآئِكَ إِبْرَٰهِـۧمَ وَإِسْمَـٰعِيلَ وَإِسْحَـٰقَ إِلَـٰهًا
وَٰحِدًا وَنَحْنُ لَهُۥ مُسْلِمُونَ ﴿١٣٣﴾ تِلْكَ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ ۖ لَهَا
مَا كَسَبَتْ وَلَكُم مَّا كَسَبْتُمْ ۖ وَلَا تُسْـَٔلُونَ عَمَّا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿١٣٤﴾

وشه و ماناکانی

خوایه ئیمان وەربگره

﴿ ٱلسَّمِيعُ ﴾ بیسەری دۆعا و نزامان

﴿ ٱلْعَلِيمُ ﴾ زانا و ئاگا

﴿ وَأَرِنَا مَنَاسِكَنَا ﴾ نیشانه کانی حەجمان فێر بکە.

﴿ وَيُعَلِّمُهُمُ ٱلْكِتَـٰبَ وَٱلْحِكْمَةَ ﴾ کیتاب و رێگای راستیان فێر ئەکا

پاکیان دەکاتەوە

لێی لابدا

﴿ سَفِهَ نَفْسَهُۥ ﴾ سووکایەتیی بە نەفسی خۆی کردبێ

هەڵمان بژارد

ته‌فخیمی پیتی لامی (الله).
ته‌فخیمی پیتی (راء)
سیفه‌تی قه‌لقه‌له.

١ چۆنیەتی وەستان (الوقوف)
٢ نیشانەکانی وەستان:

١- هەموو وەستانەکان لەسەر پیتی سکوندار دەکرێت، ئەمانەت گەر پیتەکە حەزی سکوندار نەبێت لەکاتی وەستاندا حەرەکەکانی تری لێ دادەماڵرێت، هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە و ...

٢- هەر هێمایەکی وەستان کە بەرەنگی سوور رەنگ کراوە وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێ هەن کە دەگۆڕێن

وَقَالُوا كُونُوا هُودًا أَوْ نَصَارَىٰ تَهْتَدُوا قُلْ بَلْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ
حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٣٥﴾ قُولُوا آمَنَّا بِاللَّهِ وَمَا
أُنزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنزِلَ إِلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ
وَالْأَسْبَاطِ وَمَا أُوتِيَ مُوسَىٰ وَعِيسَىٰ وَمَا أُوتِيَ النَّبِيُّونَ
مِن رَّبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِّنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿١٣٦﴾
فَإِنْ آمَنُوا بِمِثْلِ مَا آمَنتُم بِهِ فَقَدِ اهْتَدَوا وَّإِن تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا
هُمْ فِي شِقَاقٍ فَسَيَكْفِيكَهُمُ اللَّهُ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ
﴿١٣٧﴾ صِبْغَةَ اللَّهِ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ صِبْغَةً وَنَحْنُ لَهُ
عَابِدُونَ ﴿١٣٨﴾ قُلْ أَتُحَاجُّونَنَا فِي اللَّهِ وَهُوَ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ
وَلَنَا أَعْمَالُنَا وَلَكُمْ أَعْمَالُكُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُخْلِصُونَ ﴿١٣٩﴾ أَمْ
تَقُولُونَ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ
وَالْأَسْبَاطَ كَانُوا هُودًا أَوْ نَصَارَىٰ قُلْ أَأَنتُمْ أَعْلَمُ أَمِ اللَّهُ
وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن كَتَمَ شَهَادَةً عِندَهُ مِنَ اللَّهِ وَمَا اللَّهُ
بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿١٤٠﴾ تِلْكَ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ لَهَا مَا كَسَبَتْ
وَلَكُم مَّا كَسَبْتُمْ وَلَا تُسْأَلُونَ عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٤١﴾

وشه و ماناکانی

شوێنکەوتووی ڕێگەی ڕاست

نەوەی یەعقووب

لە ناکۆکیی و دووبەرەکیدان

ئەو ئایینەی خودا ڕەنگی ڕشتووە.

کێ لەو کەسە ستەمکارترە؟

لەو کەسەی کە شایەتیی دەشارێتەوە

ڕابورد، تێپەڕی.

پاداشی کردەوەی بۆ خۆیەتی

ئێوەش پاداشی کردەوەی خۆتان هەیە

مەدگەکان و ئەوانەی ناخوێنرێنەوە

شوێنی مەدگە (الغنة) | (الإدغام) بە مەدگەوە
مەدگەی (الإخفاء) | (الإدغام)ی بێ مەدگە و
مەدگەی (الإقلاب) | ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)

[illegible]
[illegible]
مەددی منفصل لەکاتی وەستاندن و ... حەرەکەیە
(٦،٤،٢) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)دا
[illegible]

سَيَقُولُ ٱلسُّفَهَآءُ مِنَ ٱلنَّاسِ مَا وَلَّىٰهُمْ عَن قِبْلَتِهِمُ ٱلَّتِى كَانُوا۟
عَلَيْهَا ۚ قُل لِّلَّهِ ٱلْمَشْرِقُ وَٱلْمَغْرِبُ ۚ يَهْدِى مَن يَشَآءُ إِلَىٰ صِرَٰطٍ
مُّسْتَقِيمٍ ﴿١٤٢﴾ وَكَذَٰلِكَ جَعَلْنَٰكُمْ أُمَّةً وَسَطًا لِّتَكُونُوا۟
شُهَدَآءَ عَلَى ٱلنَّاسِ وَيَكُونَ ٱلرَّسُولُ عَلَيْكُمْ شَهِيدًا ۗ وَمَا
جَعَلْنَا ٱلْقِبْلَةَ ٱلَّتِى كُنتَ عَلَيْهَآ إِلَّا لِنَعْلَمَ مَن يَتَّبِعُ ٱلرَّسُولَ
مِمَّن يَنقَلِبُ عَلَىٰ عَقِبَيْهِ ۚ وَإِن كَانَتْ لَكَبِيرَةً إِلَّا عَلَى ٱلَّذِينَ
هَدَى ٱللَّهُ ۗ وَمَا كَانَ ٱللَّهُ لِيُضِيعَ إِيمَٰنَكُمْ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ بِٱلنَّاسِ
لَرَءُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿١٤٣﴾ قَدْ نَرَىٰ تَقَلُّبَ وَجْهِكَ فِى ٱلسَّمَآءِ ۖ
فَلَنُوَلِّيَنَّكَ قِبْلَةً تَرْضَىٰهَا ۚ فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ ٱلْمَسْجِدِ
ٱلْحَرَامِ ۚ وَحَيْثُ مَا كُنتُمْ فَوَلُّوا۟ وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُۥ ۗ وَإِنَّ ٱلَّذِينَ
أُوتُوا۟ ٱلْكِتَٰبَ لَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ ٱلْحَقُّ مِن رَّبِّهِمْ ۗ وَمَا ٱللَّهُ بِغَٰفِلٍ
عَمَّا يَعْمَلُونَ ﴿١٤٤﴾ وَلَئِنْ أَتَيْتَ ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْكِتَٰبَ بِكُلِّ
ءَايَةٍ مَّا تَبِعُوا۟ قِبْلَتَكَ ۚ وَمَآ أَنتَ بِتَابِعٍ قِبْلَتَهُمْ ۚ وَمَا بَعْضُهُم
بِتَابِعٍ قِبْلَةَ بَعْضٍ ۚ وَلَئِنِ ٱتَّبَعْتَ أَهْوَآءَهُم مِّنۢ بَعْدِ
مَا جَآءَكَ مِنَ ٱلْعِلْمِ ۙ إِنَّكَ إِذًا لَّمِنَ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿١٤٥﴾

وشە و ماناکانی

﴿[illegible]﴾ چی لایدان؟

﴿[illegible]﴾ لە (بیت المقدس)

﴿لِّلَّهِ ٱلْمَشْرِقُ وَٱلْمَغْرِبُ﴾ رۆژاوا و رۆژهەڵات بۆ خودایە

﴿[illegible]﴾ کەلێکی میبانە

﴿[illegible]﴾ لە ئیسلام پاشگەز دەبێتەوە

﴿لَكَبِيرَةً﴾ گەورە و گرانە

﴿[illegible]﴾ نوێژەکانتان کە رووەو قودس کردووتانن بە رایە ندا

﴿[illegible]﴾ رووت ئەکەبە

﴿[illegible]﴾ لای مزگەوتی حەرام (کابە)

﴿[illegible]﴾ بە هەموو موعجیزە و نیشانەیەك

[illegible]

چونییەتی وەستان (الوقوف)، نیشانەکانی وەستان

قورس کۆکردن (تفخیم و قلقلە)

▼ تەفخیمی پیتی لامی (الله)

▼ تەفخیمی پیتی (راء)

▼ سیمەتی قەلقەلە

ٱلَّذِينَ ءَاتَيۡنَٰهُمُ ٱلۡكِتَٰبَ يَعۡرِفُونَهُۥ كَمَا يَعۡرِفُونَ أَبۡنَآءَهُمۡۖ وَإِنَّ
فَرِيقٗا مِّنۡهُمۡ لَيَكۡتُمُونَ ٱلۡحَقَّ وَهُمۡ يَعۡلَمُونَ ١٤٦ ٱلۡحَقُّ مِن
رَّبِّكَۖ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ ٱلۡمُمۡتَرِينَ ١٤٧ وَلِكُلّٖ وِجۡهَةٌ هُوَ مُوَلِّيهَاۖ
فَٱسۡتَبِقُواْ ٱلۡخَيۡرَٰتِۚ أَيۡنَ مَا تَكُونُواْ يَأۡتِ بِكُمُ ٱللَّهُ جَمِيعًاۚ
إِنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ قَدِيرٞ ١٤٨ وَمِنۡ حَيۡثُ خَرَجۡتَ فَوَلِّ
وَجۡهَكَ شَطۡرَ ٱلۡمَسۡجِدِ ٱلۡحَرَامِۖ وَإِنَّهُۥ لَلۡحَقُّ مِن رَّبِّكَۗ وَمَا
ٱللَّهُ بِغَٰفِلٍ عَمَّا تَعۡمَلُونَ ١٤٩ وَمِنۡ حَيۡثُ خَرَجۡتَ فَوَلِّ وَجۡهَكَ
شَطۡرَ ٱلۡمَسۡجِدِ ٱلۡحَرَامِۚ وَحَيۡثُ مَا كُنتُمۡ فَوَلُّواْ وُجُوهَكُمۡ
شَطۡرَهُۥ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَيۡكُمۡ حُجَّةٌ إِلَّا ٱلَّذِينَ ظَلَمُواْ
مِنۡهُمۡ فَلَا تَخۡشَوۡهُمۡ وَٱخۡشَوۡنِي وَلِأُتِمَّ نِعۡمَتِي عَلَيۡكُمۡ وَلَعَلَّكُمۡ
تَهۡتَدُونَ ١٥٠ كَمَآ أَرۡسَلۡنَا فِيكُمۡ رَسُولٗا مِّنكُمۡ
يَتۡلُواْ عَلَيۡكُمۡ ءَايَٰتِنَا وَيُزَكِّيكُمۡ وَيُعَلِّمُكُمُ ٱلۡكِتَٰبَ
وَٱلۡحِكۡمَةَ وَيُعَلِّمُكُم مَّا لَمۡ تَكُونُواْ تَعۡلَمُونَ ١٥١ فَٱذۡكُرُونِيٓ
أَذۡكُرۡكُمۡ وَٱشۡكُرُواْ لِي وَلَا تَكۡفُرُونِ ١٥٢ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ
ءَامَنُواْ ٱسۡتَعِينُواْ بِٱلصَّبۡرِ وَٱلصَّلَوٰةِۚ إِنَّ ٱللَّهَ مَعَ ٱلصَّٰبِرِينَ ١٥٣

وشە و ماناکانی

﴿ [illegible]

رَبِّكَ ﴾ ڕاستیی ئەوەیە کە خودا پێت دەڵێت

﴿ [illegible] ﴾ گومان لێکراوان

﴿ وِجْهَةٌ ﴾ قیبلەیەك

﴿ [illegible]

[illegible] ﴾ خودا ئاگای لە هەموو کردارێکتانە

﴿ [illegible]

[illegible] ﴾ هیوا وایە ڕێگەی ڕاست بگرن

﴿ وَيُزَكِّيكُمۡ ﴾ لە کوفر و تاوان پاکتان دەکاتەوە.

مینگەکان و ئەوانەی ناخوێنرێنەوە: شوێنی مینگە (غنة). (الإدغام)، بە مینگەوە. مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و. مینگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود): [illegible] حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی سکون [illegible]. [illegible] حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمز) [illegible]. مەددی متصل، لەکاتی وەستاندا و، ماوەکەی بە ئەندازەی (٤، ٥، ٦) حەرەکەیە. (٦،٤،٢) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)دا. (٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)ن.

وَلَا تَقُولُوا۟ لِمَن يُقْتَلُ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ أَمْوَٰتٌۢ ۚ بَلْ أَحْيَآءٌ وَلَٰكِن
لَّا تَشْعُرُونَ ١٥٤ وَلَنَبْلُوَنَّكُم بِشَىْءٍ مِّنَ ٱلْخَوْفِ وَٱلْجُوعِ
وَنَقْصٍ مِّنَ ٱلْأَمْوَٰلِ وَٱلْأَنفُسِ وَٱلثَّمَرَٰتِ ۗ وَبَشِّرِ ٱلصَّٰبِرِينَ
١٥٥ ٱلَّذِينَ إِذَآ أَصَٰبَتْهُم مُّصِيبَةٌ قَالُوٓا۟ إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّآ إِلَيْهِ رَٰجِعُونَ
١٥٦ أُو۟لَٰٓئِكَ عَلَيْهِمْ صَلَوَٰتٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَرَحْمَةٌ ۖ وَأُو۟لَٰٓئِكَ
هُمُ ٱلْمُهْتَدُونَ ١٥٧ ۞ إِنَّ ٱلصَّفَا وَٱلْمَرْوَةَ مِن شَعَآئِرِ ٱللَّهِ ۖ (الحزب ٣)
فَمَنْ حَجَّ ٱلْبَيْتَ أَوِ ٱعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ أَن يَطَّوَّفَ
بِهِمَا ۚ وَمَن تَطَوَّعَ خَيْرًا فَإِنَّ ٱللَّهَ شَاكِرٌ عَلِيمٌ ١٥٨ إِنَّ ٱلَّذِينَ
يَكْتُمُونَ مَآ أَنزَلْنَا مِنَ ٱلْبَيِّنَٰتِ وَٱلْهُدَىٰ مِنۢ بَعْدِ مَا بَيَّنَّٰهُ
لِلنَّاسِ فِى ٱلْكِتَٰبِ ۙ أُو۟لَٰٓئِكَ يَلْعَنُهُمُ ٱللَّهُ وَيَلْعَنُهُمُ ٱللَّٰعِنُونَ
١٥٩ إِلَّا ٱلَّذِينَ تَابُوا۟ وَأَصْلَحُوا۟ وَبَيَّنُوا۟ فَأُو۟لَٰٓئِكَ أَتُوبُ
عَلَيْهِمْ ۚ وَأَنَا ٱلتَّوَّابُ ٱلرَّحِيمُ ١٦٠ إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ وَمَاتُوا۟ وَهُمْ
كُفَّارٌ أُو۟لَٰٓئِكَ عَلَيْهِمْ لَعْنَةُ ٱللَّهِ وَٱلْمَلَٰٓئِكَةِ وَٱلنَّاسِ أَجْمَعِينَ
١٦١ خَٰلِدِينَ فِيهَا ۖ لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمُ ٱلْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ
١٦٢ وَإِلَٰهُكُمْ إِلَٰهٌ وَٰحِدٌ ۖ لَّآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ٱلرَّحْمَٰنُ ٱلرَّحِيمُ ١٦٣

وشەو ماناکانی

﴿ وَلَنَبْلُوَنَّكُم ﴾ تاقیتان دەکەینەوە

﴿ صَلَوَٰتٌ مِّن رَّبِّهِمْ ﴾ ستایش و لێخۆشبوون لە خوداوە

﴿ [illegible] ﴾ دوو تەپۆڵکەی نزیکی کابە

﴿ شَعَآئِرِ ٱللَّهِ ﴾ نیشانەکانی ئایینی خودان

﴿ ٱعْتَمَرَ ﴾ عومرەی کرد

﴿ [illegible] عَلَيْهِ ﴾ تاوانی لەسەر نییە

﴿ [illegible] ﴾ هاتوچۆ بکا لە نێوانیاندا

﴿ [illegible] ﴾ خودا لە میهرەبانیی خۆیان دوور دەخاتەوە

﴿ أَتُوبُ عَلَيْهِمْ ﴾ تۆبەیان قەبووڵ ئەکەم

﴿ يُنظَرُونَ ﴾ موڵەت دەدرێن و سزایان دوا دەخرێت

١ [illegible] دەخوێنرێتەوە و، ئاتی حرێش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە.

٢- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان [illegible]

١ خوێندنی وەستان (الوقوف)؛ ٢ بەشەکانی وەستان.

قورس کردن (تفخیم) و قەلقەلە

▼ تەفخیمی پیتی لامی (الله)

▼ تەفخیمی پیتی (راء).

▼ سیفەتی قەلقەلە

إِنَّ فِي خَلْقِ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَٱخْتِلَٰفِ ٱلَّيْلِ وَٱلنَّهَارِ
وَٱلْفُلْكِ ٱلَّتِي تَجْرِي فِي ٱلْبَحْرِ بِمَا يَنفَعُ ٱلنَّاسَ وَمَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ
مِنَ ٱلسَّمَآءِ مِن مَّآءٍ فَأَحْيَا بِهِ ٱلْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَبَثَّ فِيهَا
مِن كُلِّ دَآبَّةٍ وَتَصْرِيفِ ٱلرِّيَٰحِ وَٱلسَّحَابِ ٱلْمُسَخَّرِ
بَيْنَ ٱلسَّمَآءِ وَٱلْأَرْضِ لَءَايَٰتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿١٦٤﴾ وَمِنَ
ٱلنَّاسِ مَن يَتَّخِذُ مِن دُونِ ٱللَّهِ أَندَادًا يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ ٱللَّهِ
وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ أَشَدُّ حُبًّا لِّلَّهِ وَلَوْ يَرَى ٱلَّذِينَ ظَلَمُوٓا۟ إِذْ يَرَوْنَ
ٱلْعَذَابَ أَنَّ ٱلْقُوَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا وَأَنَّ ٱللَّهَ شَدِيدُ ٱلْعَذَابِ ﴿١٦٥﴾
إِذْ تَبَرَّأَ ٱلَّذِينَ ٱتُّبِعُوا۟ مِنَ ٱلَّذِينَ ٱتَّبَعُوا۟ وَرَأَوُا۟ ٱلْعَذَابَ
وَتَقَطَّعَتْ بِهِمُ ٱلْأَسْبَابُ ﴿١٦٦﴾ وَقَالَ ٱلَّذِينَ ٱتَّبَعُوا۟ لَوْ أَنَّ
لَنَا كَرَّةً فَنَتَبَرَّأَ مِنْهُمْ كَمَا تَبَرَّءُوا۟ مِنَّا كَذَٰلِكَ يُرِيهِمُ ٱللَّهُ
أَعْمَٰلَهُمْ حَسَرَٰتٍ عَلَيْهِمْ وَمَا هُم بِخَٰرِجِينَ مِنَ ٱلنَّارِ ﴿١٦٧﴾
يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ كُلُوا۟ مِمَّا فِي ٱلْأَرْضِ حَلَٰلًا طَيِّبًا وَلَا تَتَّبِعُوا۟
خُطُوَٰتِ ٱلشَّيْطَٰنِ إِنَّهُۥ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿١٦٨﴾ إِنَّمَا يَأْمُرُكُم
بِٱلسُّوٓءِ وَٱلْفَحْشَآءِ وَأَن تَقُولُوا۟ عَلَى ٱللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿١٦٩﴾

وشه و ماناکانی

﴿ ﴾ تيدا بلاوكردووه‌ته‌وه
﴿ ﴾
﴿ ﴾ ئالوگۆڕى با
﴿ ﴾ نيشانگه‌لێکن
﴿ ﴾ بۆ گه‌لێك له‌م نيشانانه بگه‌ن
﴿ ﴾ كه‌سانێكيش هه‌ن
﴿ ﴾ ست و هاوبه‌ش بۆ خودا بڕياردان
﴿ ﴾
﴿ ﴾ هيچ پێوه‌نديیه‌ك له نێويانا نه‌ما
﴿ ﴾ گه‌ڕانه‌وه بۆ دونيا
﴿ ﴾ به‌شيمانيی سه‌خت
﴿ ﴾
﴿ ﴾ هه‌نگاوه‌كانی شه‌يتان

نيشانه‌كان و ده‌واله‌ی ناخوێنرێنه‌وه

شوێنی مسکه (غنه) — (لا ادغام) به مسکه‌وه
مينگه‌ی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مينگه و.
مينگه‌ی (الإقلاب). ئه‌و پيتانه‌ی ناخوێنرێنه‌وه.

ئه‌نداره‌ی درێژكردنه‌وه‌كان (المدود)

(٦) حه‌ره‌كه بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ی به‌هۆی (سكون)ه‌وه دروست ده‌بن
(٥،٤) حه‌ره‌كه بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ی به‌هۆی (هه‌مز)ه‌وه دروست ده‌بن
مه‌ددی متصل، له‌كاتی وەستاندا و، ماوه‌كه‌ی به ئه‌ندازه‌ی (٦،٥،٤) حه‌ره‌كه‌یه
(٦،٤،٢) حه‌ره‌كه بۆ مه‌ددی له‌ناكاو (عارض) له‌كاتی وەستان (وقف)دا
(٢) حه‌ره‌كه بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ی حوكمه‌كه‌يان هاوشێوه‌ی (المد الطبيعي)ن

وشەو مەدەكى

﴿ [illegible] ﴾ بیمار

﴿ [illegible] ﴾ دەنگەدەنگ و قو و قیژ دەكا

﴿ [illegible] ﴾ كەرە لە ئاستی حەقدا

﴿ [illegible] ﴾ لاله لە ئاستی راستیی

﴿ [illegible] ﴾ خوێن، خوێنی رژاو

﴿ [illegible] ﴾ گۆشتی بەراز

﴿ [illegible] ﴾ [illegible] بۆ غەیری خودای لەسەر هێنرابی

﴿ [illegible] ﴾ زیادەڕەوی نەكا

﴿ [illegible] ﴾ لە سنووری خۆی دەرنەچێ

﴿ [illegible] ﴾ بەو شاردنەوە دەكڕن

﴿ [illegible] ﴾ بەهایەكی كەم

﴿ [illegible] ﴾ لە جیاكی ئاو نا پاكیان ناكاتەوە

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ ٱتَّبِعُواْ مَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ قَالُواْ بَلْ نَتَّبِعُ مَآ أَلْفَيْنَا عَلَيْهِ
ءَابَآءَنَآۚ أَوَلَوْ كَانَ ءَابَآؤُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ شَيْـًٔا وَلَا
يَهْتَدُونَ ﴿١٧٠﴾ وَمَثَلُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ كَمَثَلِ ٱلَّذِى يَنْعِقُ
بِمَا لَا يَسْمَعُ إِلَّا دُعَآءً وَنِدَآءًۚ صُمٌّۢ بُكْمٌ عُمْىٌ فَهُمْ لَا يَعْقِلُونَ
﴿١٧١﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ كُلُواْ مِن طَيِّبَٰتِ مَا رَزَقْنَٰكُمْ
وَٱشْكُرُواْ لِلَّهِ إِن كُنتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ ﴿١٧٢﴾ إِنَّمَا حَرَّمَ
عَلَيْكُمُ ٱلْمَيْتَةَ وَٱلدَّمَ وَلَحْمَ ٱلْخِنزِيرِ وَمَآ أُهِلَّ بِهِۦ
لِغَيْرِ ٱللَّهِۖ فَمَنِ ٱضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَلَآ إِثْمَ عَلَيْهِۚ إِنَّ ٱللَّهَ
غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٧٣﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ مِنَ
ٱلْكِتَٰبِ وَيَشْتَرُونَ بِهِۦ ثَمَنًا قَلِيلًاۙ أُوْلَٰٓئِكَ مَا يَأْكُلُونَ
فِى بُطُونِهِمْ إِلَّا ٱلنَّارَ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ ٱللَّهُ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ
وَلَا يُزَكِّيهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٧٤﴾ أُوْلَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ
ٱشْتَرَوُاْ ٱلضَّلَٰلَةَ بِٱلْهُدَىٰ وَٱلْعَذَابَ بِٱلْمَغْفِرَةِۚ فَمَآ
أَصْبَرَهُمْ عَلَى ٱلنَّارِ ﴿١٧٥﴾ ذَٰلِكَ بِأَنَّ ٱللَّهَ نَزَّلَ ٱلْكِتَٰبَ
بِٱلْحَقِّۗ وَإِنَّ ٱلَّذِينَ ٱخْتَلَفُواْ فِى ٱلْكِتَٰبِ لَفِى شِقَاقٍۭ بَعِيدٍ ﴿١٧٦﴾

[illegible] | ▼ تەفخیمی پیتی لامی (لله) | ▼ تەفخیمی پیتی (ر) | ▼ سیفەتی قەلقەلە

١ جۆرەكانی وەستان (الوقوف) — [illegible] حەرەكەكانی تری لێ دادەماڵرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەكە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە، تائی خڕیش بە (هاء)ی ساكن دەخوێنرێتەوە.

٢ نیشانەكانی وەستان — ٢- ئەو هێمایانەی وەستان كە بەڕەنگی سووری رەنگ كراون وەستانی میانەی ئایەتەكان و سەرەتای ئایەتەكان دیاری دەكەن. لەكاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوكمێك هەن كە دەگۆڕێن.

لَّيْسَ ٱلْبِرَّ أَن تُوَلُّوا۟ وُجُوهَكُمْ قِبَلَ ٱلْمَشْرِقِ وَٱلْمَغْرِبِ وَلَٰكِنَّ
ٱلْبِرَّ مَنْ ءَامَنَ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِ وَٱلْمَلَٰٓئِكَةِ وَٱلْكِتَٰبِ
وَٱلنَّبِيِّـۧنَ وَءَاتَى ٱلْمَالَ عَلَىٰ حُبِّهِۦ ذَوِى ٱلْقُرْبَىٰ وَٱلْيَتَٰمَىٰ
وَٱلْمَسَٰكِينَ وَٱبْنَ ٱلسَّبِيلِ وَٱلسَّآئِلِينَ وَفِى ٱلرِّقَابِ وَأَقَامَ
ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتَى ٱلزَّكَوٰةَ وَٱلْمُوفُونَ بِعَهْدِهِمْ إِذَا عَٰهَدُوا۟
وَٱلصَّٰبِرِينَ فِى ٱلْبَأْسَآءِ وَٱلضَّرَّآءِ وَحِينَ ٱلْبَأْسِ ۗ أُو۟لَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ
صَدَقُوا۟ ۖ وَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُتَّقُونَ ﴿١٧٧﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ كُتِبَ
عَلَيْكُمُ ٱلْقِصَاصُ فِى ٱلْقَتْلَى ۖ ٱلْحُرُّ بِٱلْحُرِّ وَٱلْعَبْدُ بِٱلْعَبْدِ وَٱلْأُنثَىٰ
بِٱلْأُنثَىٰ ۚ فَمَنْ عُفِىَ لَهُۥ مِنْ أَخِيهِ شَىْءٌ فَٱتِّبَاعٌۢ بِٱلْمَعْرُوفِ وَأَدَآءٌ
إِلَيْهِ بِإِحْسَٰنٍ ۗ ذَٰلِكَ تَخْفِيفٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَرَحْمَةٌ ۗ فَمَنِ ٱعْتَدَىٰ
بَعْدَ ذَٰلِكَ فَلَهُۥ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٧٨﴾ وَلَكُمْ فِى ٱلْقِصَاصِ حَيَوٰةٌ
يَٰٓأُو۟لِى ٱلْأَلْبَٰبِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿١٧٩﴾ كُتِبَ عَلَيْكُمْ
إِذَا حَضَرَ أَحَدَكُمُ ٱلْمَوْتُ إِن تَرَكَ خَيْرًا ٱلْوَصِيَّةُ لِلْوَٰلِدَيْنِ
وَٱلْأَقْرَبِينَ بِٱلْمَعْرُوفِ ۖ حَقًّا عَلَى ٱلْمُتَّقِينَ ﴿١٨٠﴾ فَمَنۢ بَدَّلَهُۥ
بَعْدَمَا سَمِعَهُۥ فَإِنَّمَآ إِثْمُهُۥ عَلَى ٱلَّذِينَ يُبَدِّلُونَهُۥٓ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٨١﴾

وشە و ماناکانی

﴿ البر ﴾ چاکە و چاکە کردن
﴿ وابن السبيل ﴾ سەفەریی لە کەس و کار دابڕاو
﴿ والسائلين ﴾ سوالکەران
﴿ وفي الرقاب ﴾ بەندەیەك دەیەوێ ئازاد بێ
﴿ البأساء والضراء ﴾ ناخۆشیی و خۆشیی، هەژاریی و نەخۆشیی
﴿ البأس ﴾ جەنگی دوژمن
﴿ كتب عليكم ﴾ لە سەرتان فەرز کراوە
﴿ عفي له من أخيه ﴾ لە لایەن براکەیەوە ـ کەس و کاری کوژراوەکە لێی بووردرا
﴿ ولكم في القصاص حياة ﴾ بە هۆی تۆڵە سەندنەوەوە ژیانتان پارێزراوە
﴿ خيرًا ﴾ سامانێکی بەجێ هێشت

شوێنی مەبگە (الغنة) ▼ (الإدغام) بە مێبگەوە
مێبگەی (الإخفاء). ▼ (الإدغام)ی بێ مێبگە و، ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە
مێبگەی (الإقلاب).

(١) جەرەکە بۆ ئەو مەددە بەی بەهۆی سکون دوو دروست دەبێ
(٢) جەرەکە بۆ ئەو مەددەی بەهۆی هەمزە دوو دروست دەبێ
مەددی متصل، لەکاتی وەستاندا و، ماوەکەی بە ئەندازەی (٦،٥،٤) حەرەکەیە
(٢، ٤، ٦) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)دا
(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)ە.

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)
مێبگەکان و ئەوانەی ناخوێنرێنەوە

فَمَنْ خَافَ مِن مُّوصٍ جَنَفًا أَوْ إِثْمًا فَأَصْلَحَ بَيْنَهُمْ فَلَآ إِثْمَ
عَلَيْهِ إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٨٢﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ كُتِبَ
عَلَيْكُمُ ٱلصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ
لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿١٨٣﴾ أَيَّامًا مَّعْدُودَٰتٍ فَمَن كَانَ مِنكُم
مَّرِيضًا أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِّنْ أَيَّامٍ أُخَرَ وَعَلَى ٱلَّذِينَ
يُطِيقُونَهُۥ فِدْيَةٌ طَعَامُ مِسْكِينٍ فَمَن تَطَوَّعَ خَيْرًا فَهُوَ خَيْرٌ
لَّهُۥ وَأَن تَصُومُوا۟ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١٨٤﴾ شَهْرُ
رَمَضَانَ ٱلَّذِىٓ أُنزِلَ فِيهِ ٱلْقُرْءَانُ هُدًى لِّلنَّاسِ
وَبَيِّنَٰتٍ مِّنَ ٱلْهُدَىٰ وَٱلْفُرْقَانِ فَمَن شَهِدَ مِنكُمُ ٱلشَّهْرَ
فَلْيَصُمْهُ وَمَن كَانَ مَرِيضًا أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِّنْ
أَيَّامٍ أُخَرَ يُرِيدُ ٱللَّهُ بِكُمُ ٱلْيُسْرَ وَلَا يُرِيدُ بِكُمُ
ٱلْعُسْرَ وَلِتُكْمِلُوا۟ ٱلْعِدَّةَ وَلِتُكَبِّرُوا۟ ٱللَّهَ عَلَىٰ مَا
هَدَىٰكُمْ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٨٥﴾ وَإِذَا سَأَلَكَ
عِبَادِى عَنِّى فَإِنِّى قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ ٱلدَّاعِ إِذَا دَعَانِ
فَلْيَسْتَجِيبُوا۟ لِى وَلْيُؤْمِنُوا۟ بِى لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ ﴿١٨٦﴾

وشه و ماناکانی

﴿ جَنَفًا ﴾ لادان له حه‌ق به هه‌له
﴿ إِثْمًا ﴾ تاوانکردن به ئاره‌زوو
﴿ يُطِيقُونَهُ ﴾ ئه‌یان توانی
﴿ [illegible] ﴾ خۆبه‌خشانه چاکه بکا
﴿ وَالْفُرْقَانِ ﴾ ئه‌وه‌ی جیاوازیی له نێوانی راستیی و ناراستیدا ده‌کا
﴿ [illegible] الشَّهْرَ ﴾ هه‌رکه‌س که‌یی به ره‌مه‌زان
﴿ [illegible] ﴾
﴿ اللَّهَ ﴾ سوپاس و ستایشی خودا بکه‌ن
﴿ فَإِنِّي قَرِيبٌ ﴾ من نزیکم
﴿ فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي ﴾ با وه‌لامم بده‌نه‌وه و بێن به ده‌نگمه‌وه
﴿ [illegible] ﴾
﴿ [illegible] ﴾ ئه‌لکو بکه‌ون به سه‌ر رێگه‌ی راست

قورسی گۆکردن / ئیدغام و قه‌لقه‌له
- ئه‌فخیمی پیتی لامی (الله)
- ئه‌فخیمی پیتی (راء)
- سه‌ره‌تی هه‌لقه‌له

١- خوێندنی وه‌ستان / الوقوف
٢- نیشانه‌کانی وه‌ستان

٢- ئه‌و هێمایانه‌ی وه‌ستان که به‌ره‌نگی سوور ره‌نگ کراون وه‌ستانی میانه‌ی ئایه‌ته‌کان و سه‌ره‌تای ئایه‌ته‌کان دیاری ده‌که‌ن، له‌کاتی به‌رده‌وامبوونیش له خوێندنه‌وه به‌پێی حوکمێک هه‌ن که ده‌گۆڕێن

أُحِلَّ لَكُمْ لَيْلَةَ ٱلصِّيَامِ ٱلرَّفَثُ إِلَىٰ نِسَآئِكُمْ هُنَّ لِبَاسٌ
لَّكُمْ وَأَنتُمْ لِبَاسٌ لَّهُنَّ عَلِمَ ٱللَّهُ أَنَّكُمْ كُنتُمْ تَخْتَانُونَ
أَنفُسَكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ وَعَفَا عَنكُمْ فَٱلْـَٔـٰنَ بَـٰشِرُوهُنَّ
وَٱبْتَغُوا۟ مَا كَتَبَ ٱللَّهُ لَكُمْ وَكُلُوا۟ وَٱشْرَبُوا۟ حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَكُمُ
ٱلْخَيْطُ ٱلْأَبْيَضُ مِنَ ٱلْخَيْطِ ٱلْأَسْوَدِ مِنَ ٱلْفَجْرِ ثُمَّ أَتِمُّوا۟ ٱلصِّيَامَ
إِلَى ٱلَّيْلِ وَلَا تُبَـٰشِرُوهُنَّ وَأَنتُمْ عَـٰكِفُونَ فِى ٱلْمَسَـٰجِدِ
تِلْكَ حُدُودُ ٱللَّهِ فَلَا تَقْرَبُوهَا كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ ٱللَّهُ ءَايَـٰتِهِۦ
لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿١٨٧﴾ وَلَا تَأْكُلُوٓا۟ أَمْوَٰلَكُم بَيْنَكُم
بِٱلْبَـٰطِلِ وَتُدْلُوا۟ بِهَآ إِلَى ٱلْحُكَّامِ لِتَأْكُلُوا۟ فَرِيقًا مِّنْ
أَمْوَٰلِ ٱلنَّاسِ بِٱلْإِثْمِ وَأَنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١٨٨﴾ ۞ يَسْـَٔلُونَكَ
عَنِ ٱلْأَهِلَّةِ قُلْ هِىَ مَوَٰقِيتُ لِلنَّاسِ وَٱلْحَجِّ وَلَيْسَ ٱلْبِرُّ
بِأَن تَأْتُوا۟ ٱلْبُيُوتَ مِن ظُهُورِهَا وَلَـٰكِنَّ ٱلْبِرَّ مَنِ ٱتَّقَىٰ
وَأْتُوا۟ ٱلْبُيُوتَ مِنْ أَبْوَٰبِهَا وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ لَعَلَّكُمْ
تُفْلِحُونَ ﴿١٨٩﴾ وَقَـٰتِلُوا۟ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ ٱلَّذِينَ يُقَـٰتِلُونَكُمْ
وَلَا تَعْتَدُوٓا۟ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُحِبُّ ٱلْمُعْتَدِينَ ﴿١٩٠﴾

حزب ٣

وشه و مانا

وَاقْتُلُوهُمْ حَيْثُ ثَقِفْتُمُوهُمْ وَأَخْرِجُوهُم مِّنْ حَيْثُ أَخْرَجُوكُمْ وَالْفِتْنَةُ
أَشَدُّ مِنَ الْقَتْلِ وَلَا تُقَاتِلُوهُمْ عِندَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ حَتَّىٰ يُقَاتِلُوكُمْ
فِيهِ فَإِن قَاتَلُوكُمْ فَاقْتُلُوهُمْ كَذَٰلِكَ جَزَاءُ الْكَافِرِينَ ﴿١٩١﴾ فَإِنِ انتَهَوْا
فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٩٢﴾ وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّىٰ لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ
الدِّينُ لِلَّهِ فَإِنِ انتَهَوْا فَلَا عُدْوَانَ إِلَّا عَلَى الظَّالِمِينَ ﴿١٩٣﴾ الشَّهْرُ الْحَرَامُ
بِالشَّهْرِ الْحَرَامِ وَالْحُرُمَاتُ قِصَاصٌ فَمَنِ اعْتَدَىٰ عَلَيْكُمْ فَاعْتَدُوا
عَلَيْهِ بِمِثْلِ مَا اعْتَدَىٰ عَلَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ
الْمُتَّقِينَ ﴿١٩٤﴾ وَأَنفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ
وَأَحْسِنُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٩٥﴾ وَأَتِمُّوا الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ لِلَّهِ
فَإِنْ أُحْصِرْتُمْ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ وَلَا تَحْلِقُوا رُءُوسَكُمْ حَتَّىٰ يَبْلُغَ
الْهَدْيُ مَحِلَّهُ فَمَن كَانَ مِنكُم مَّرِيضًا أَوْ بِهِ أَذًى مِّن رَّأْسِهِ فَفِدْيَةٌ
مِّن صِيَامٍ أَوْ صَدَقَةٍ أَوْ نُسُكٍ فَإِذَا أَمِنتُمْ فَمَن تَمَتَّعَ بِالْعُمْرَةِ إِلَى الْحَجِّ
فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ فَمَن لَّمْ يَجِدْ فَصِيَامُ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ فِي الْحَجِّ وَسَبْعَةٍ
إِذَا رَجَعْتُمْ تِلْكَ عَشَرَةٌ كَامِلَةٌ ذَٰلِكَ لِمَن لَّمْ يَكُنْ أَهْلُهُ حَاضِرِي
الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿١٩٦﴾

وشەو ماناکانی

﴿ [illegible] ﴾ دەستان کەوت، سیبان

﴿ [illegible] ﴾ هاوبەش بۆ خودا دانان

﴿ عِندَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ ﴾ لە لای کابە و لە حەرەمدا

﴿ [illegible] ﴾ ئەو [illegible] ەی دەبێ پارێزرێ

﴿ [illegible] ﴾ تێد چوون بەهۆی و رهێیان لە [illegible]

﴿ [illegible] ﴾ ڕێگەی ئەو کردنی [illegible]

﴿ [illegible] ﴾ ئەوەی لە دەستان بێت

﴿ [illegible] ﴾ لە فدیە و حوێن

﴿ [illegible] ﴾ سەرتان مەتاشن، بێحرام مەشکێن

﴿ [illegible] ﴾ [illegible] فیدیە کە دەگاتە شوێنی خۆی کە حەرەمە

﴿ [illegible] ﴾ کە سەری ئێشی [illegible] کی لەسەرە

﴿ [illegible] ﴾ حەیوانی فیدیە

١. جۆنەتی وەستان (الوقوف)	١. هەموو وەستانەکان [illegible]	
٢. نیشانەکانی وەستان:	٢. ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند جوکمێک هەن کە دەگۆڕێن.	

قورس کردن و بەلەدە:
- ▼ بەقەحیمی پێتی لامی (الله)
- ▼ بەقەحیمی پێتی (ر، ا)
- ▼ سیمەتی قەلقەلە.

ٱلْحَجُّ أَشْهُرٌ مَّعْلُومَٰتٌ فَمَن فَرَضَ فِيهِنَّ ٱلْحَجَّ فَلَا رَفَثَ
وَلَا فُسُوقَ وَلَا جِدَالَ فِى ٱلْحَجِّ وَمَا تَفْعَلُوا۟ مِنْ خَيْرٍ
يَعْلَمْهُ ٱللَّهُ وَتَزَوَّدُوا۟ فَإِنَّ خَيْرَ ٱلزَّادِ ٱلتَّقْوَىٰ وَٱتَّقُونِ
يَٰٓأُو۟لِى ٱلْأَلْبَٰبِ ﴿١٩٧﴾ لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَن
تَبْتَغُوا۟ فَضْلًا مِّن رَّبِّكُمْ فَإِذَآ أَفَضْتُم مِّنْ
عَرَفَٰتٍ فَٱذْكُرُوا۟ ٱللَّهَ عِندَ ٱلْمَشْعَرِ ٱلْحَرَامِ
وَٱذْكُرُوهُ كَمَا هَدَىٰكُمْ وَإِن كُنتُم مِّن قَبْلِهِۦ
لَمِنَ ٱلضَّآلِّينَ ﴿١٩٨﴾ ثُمَّ أَفِيضُوا۟ مِنْ حَيْثُ أَفَاضَ
ٱلنَّاسُ وَٱسْتَغْفِرُوا۟ ٱللَّهَ إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٩٩﴾
فَإِذَا قَضَيْتُم مَّنَٰسِكَكُمْ فَٱذْكُرُوا۟ ٱللَّهَ كَذِكْرِكُمْ
ءَابَآءَكُمْ أَوْ أَشَدَّ ذِكْرًا فَمِنَ ٱلنَّاسِ مَن
يَقُولُ رَبَّنَآ ءَاتِنَا فِى ٱلدُّنْيَا وَمَا لَهُۥ فِى ٱلْءَاخِرَةِ مِنْ
خَلَٰقٍ ﴿٢٠٠﴾ وَمِنْهُم مَّن يَقُولُ رَبَّنَآ ءَاتِنَا فِى ٱلدُّنْيَا
حَسَنَةً وَفِى ٱلْءَاخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ ٱلنَّارِ ﴿٢٠١﴾
أُو۟لَٰٓئِكَ لَهُمْ نَصِيبٌ مِّمَّا كَسَبُوا۟ وَٱللَّهُ سَرِيعُ ٱلْحِسَابِ ﴿٢٠٢﴾

وشه و ماناكانى

﴿ فرض ﴾ لەسەر خۆی بە پێویست گیرا ﴿ فلا رفث ﴾ [illegible] لە [illegible] خێزانیدا نییە ﴿ ولا جدال في الحج ﴾ دەمەقاڵە لە [illegible] نییە ﴿ جناح ﴾ گوناه [illegible] ﴿ فضلا ﴾ شتێك بە بازرگانیی لە [illegible] دەست [illegible]

﴿ [illegible] ﴾ لە عەرەفات دەرچوون و [illegible] بوونەوە بۆ موزدەلیفە

﴿ [illegible] ﴾ موزدەلیفە، کێوی [illegible]

﴿ [illegible] ﴾ [illegible] حەج

﴿ [illegible] ﴾ بەش و [illegible]

﴿ [illegible] ﴾ [illegible] و [illegible] و [illegible] لە [illegible]

﴿ في الآخرة حسنة ﴾ میهرەبانیی خودا و رزگاربوون لە [illegible]

﴿ [illegible] ﴾ پاداشتی کردەوەکانیان

نیشانەکان و [illegible]	شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە. مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و [illegible] مینگەی (الإقلاب) [illegible]
لەمەدارەی درێژکردنەوەکان (المدود)	(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە دروست دەبن (٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمز)ەوە دروست دەبن [illegible] (٦،٥،٤) حەرەکە [illegible] (٦،٤،٢) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)دا ٢ حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی [illegible]

۞ وَاذْكُرُوا اللَّهَ فِي أَيَّامٍ مَّعْدُودَاتٍ فَمَن تَعَجَّلَ فِي
يَوْمَيْنِ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ وَمَن تَأَخَّرَ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ لِمَنِ اتَّقَىٰ
وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٢٠٣﴾ وَمِنَ
النَّاسِ مَن يُعْجِبُكَ قَوْلُهُ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيُشْهِدُ اللَّهَ
عَلَىٰ مَا فِي قَلْبِهِ وَهُوَ أَلَدُّ الْخِصَامِ ﴿٢٠٤﴾ وَإِذَا تَوَلَّىٰ سَعَىٰ
فِي الْأَرْضِ لِيُفْسِدَ فِيهَا وَيُهْلِكَ الْحَرْثَ وَالنَّسْلَ وَاللَّهُ
لَا يُحِبُّ الْفَسَادَ ﴿٢٠٥﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُ اتَّقِ اللَّهَ أَخَذَتْهُ الْعِزَّةُ
بِالْإِثْمِ فَحَسْبُهُ جَهَنَّمُ وَلَبِئْسَ الْمِهَادُ ﴿٢٠٦﴾ وَمِنَ
النَّاسِ مَن يَشْرِي نَفْسَهُ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ وَاللَّهُ
رَءُوفٌ بِالْعِبَادِ ﴿٢٠٧﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ادْخُلُوا
فِي السِّلْمِ كَافَّةً وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ
إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿٢٠٨﴾ فَإِن زَلَلْتُم مِّن بَعْدِ
مَا جَاءَتْكُمُ الْبَيِّنَاتُ فَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ
﴿٢٠٩﴾ هَلْ يَنظُرُونَ إِلَّا أَن يَأْتِيَهُمُ اللَّهُ فِي ظُلَلٍ مِّنَ الْغَمَامِ
وَالْمَلَائِكَةُ وَقُضِيَ الْأَمْرُ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ ﴿٢١٠﴾

وشه و ماناكانى

﴿[illegible]﴾ [illegible] ﴿ پێش ناوەڕووی ڕۆژی دووەم لە مینا دەرچوو

﴿[illegible]﴾ دوژمنایەتیی سەخت و بەتین

﴿[illegible]﴾ کشت ﴿[illegible]﴾

﴿[illegible]﴾ لووت بەرزیی دەیبا بۆ گوناه

﴿[illegible]﴾ [illegible] ﴿ دۆزەخ بەشیەتی

﴿[illegible]﴾ [illegible] ﴿ دۆزەخ خراپترین جێی حەسانەوەیە

﴿[illegible]﴾ خۆی بە خودا دەفرۆشێ

﴿[illegible]﴾ [illegible] ﴿ بچنە ناو ئیسلام و پەیامەکانی

قورسی گۆکردن و قەلقەلە	▼ بەقەڵەوی پیتی لامی (الله) ▼ بەقەڵەوی پیتی (ر)ە ▼ سیفەتی قەلقەلە	١. چۆنیەتی وەستان (الوقف): ٢. نیشانەکانی وەستان:	١. هەموو وەستانەکان لەسەر پیتی سکوون دەکرێت [illegible] حەرەکەکانی تری لێ دادەماڵرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە و، تائی خڕیش بە (هاء)ی سکووندار دەخوێنرێتەوە. ٢. ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون [illegible] دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێک هەن کە دەگۆڕێن.

سَلْ بَنِيٓ إِسْرَٰٓءِيلَ كَمْ ءَاتَيْنَٰهُم مِّنْ ءَايَةٍۭ بَيِّنَةٍۗ وَمَن يُبَدِّلْ نِعْمَةَ
ٱللَّهِ مِنۢ بَعْدِ مَا جَآءَتْهُ فَإِنَّ ٱللَّهَ شَدِيدُ ٱلْعِقَابِ ﴿٢١١﴾ زُيِّنَ لِلَّذِينَ
كَفَرُوا۟ ٱلْحَيَوٰةُ ٱلدُّنْيَا وَيَسْخَرُونَ مِنَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ۘ وَٱلَّذِينَ
ٱتَّقَوْا۟ فَوْقَهُمْ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِۗ وَٱللَّهُ يَرْزُقُ مَن يَشَآءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ
﴿٢١٢﴾ كَانَ ٱلنَّاسُ أُمَّةً وَٰحِدَةً فَبَعَثَ ٱللَّهُ ٱلنَّبِيِّـۧنَ مُبَشِّرِينَ
وَمُنذِرِينَ وَأَنزَلَ مَعَهُمُ ٱلْكِتَٰبَ بِٱلْحَقِّ لِيَحْكُمَ بَيْنَ ٱلنَّاسِ
فِيمَا ٱخْتَلَفُوا۟ فِيهِۚ وَمَا ٱخْتَلَفَ فِيهِ إِلَّا ٱلَّذِينَ أُوتُوهُ مِنۢ بَعْدِ
مَا جَآءَتْهُمُ ٱلْبَيِّنَٰتُ بَغْيًۢا بَيْنَهُمْۖ فَهَدَى ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟
لِمَا ٱخْتَلَفُوا۟ فِيهِ مِنَ ٱلْحَقِّ بِإِذْنِهِۦۗ وَٱللَّهُ يَهْدِى مَن يَشَآءُ إِلَىٰ
صِرَٰطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٢١٣﴾ أَمْ حَسِبْتُمْ أَن تَدْخُلُوا۟ ٱلْجَنَّةَ وَلَمَّا
يَأْتِكُم مَّثَلُ ٱلَّذِينَ خَلَوْا۟ مِن قَبْلِكُمۖ مَّسَّتْهُمُ ٱلْبَأْسَآءُ وَٱلضَّرَّآءُ
وَزُلْزِلُوا۟ حَتَّىٰ يَقُولَ ٱلرَّسُولُ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ مَعَهُۥ مَتَىٰ نَصْرُ ٱللَّهِۗ
أَلَآ إِنَّ نَصْرَ ٱللَّهِ قَرِيبٌ ﴿٢١٤﴾ يَسْـَٔلُونَكَ مَاذَا يُنفِقُونَۖ قُلْ
مَآ أَنفَقْتُم مِّنْ خَيْرٍ فَلِلْوَٰلِدَيْنِ وَٱلْأَقْرَبِينَ وَٱلْيَتَٰمَىٰ وَٱلْمَسَٰكِينِ
وَٱبْنِ ٱلسَّبِيلِۗ وَمَا تَفْعَلُوا۟ مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ ٱللَّهَ بِهِۦ عَلِيمٌ ﴿٢١٥﴾

وشە و ماناکانی

﴿مِّنْ ءَايَةٍۭ بَيِّنَةٍ﴾ لە نیشانە و موعجیزەی ئاشکرا

﴿وَٱلَّذِينَ ٱتَّقَوْا۟﴾ ئەوانەی لە خودا ترسان

﴿فَوْقَهُمْ﴾ لە سەرووی کافرانەوەن

﴿بِغَيْرِ حِسَابٍ﴾ بێ ئەندازە و لێپرسینەوە

﴿بَغْيًۢا بَيْنَهُمْ﴾ ستەم و تیرەیی ناو خۆیان

﴿وَلَمَّا يَأْتِكُم﴾ وێنەی ئەو موسولمانانەی پێشوو

﴿ٱلْبَأْسَآءُ﴾ :

﴿ٱلضَّرَّآءُ﴾ : سەختیی و نەبوونیی و هەژاریی

مینگەکان و ئەوانەی دەخوێنرێنەوە

شوێنی مینگە (الغنة) [illegible] (الإدغام) بە مینگەوە

مینگەی (الإخفاء) (الإدغام)ی بێ مینگە و

مینگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)

حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی سکون دوو دروست دەبن

(٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمز)ەوە دروست دەبن

مەددی متصل، لەکاتی وەستاندا و، ماوەکەی بە ئەندازەی (٦،٥،٤) حەرەکەیە.

(٢) [illegible] حەرەکە بۆ مەددی [illegible] (العارض) لەکاتی وەستان [illegible]

(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)یە.

كُتِبَ عَلَيۡكُمُ ٱلۡقِتَالُ وَهُوَ كُرۡهٞ لَّكُمۡۖ وَعَسَىٰٓ أَن تَكۡرَهُواْ
شَيۡـٔٗا وَهُوَ خَيۡرٞ لَّكُمۡۖ وَعَسَىٰٓ أَن تُحِبُّواْ شَيۡـٔٗا وَهُوَ شَرّٞ لَّكُمۡۚ
وَٱللَّهُ يَعۡلَمُ وَأَنتُمۡ لَا تَعۡلَمُونَ ٢١٦ يَسۡـَٔلُونَكَ عَنِ ٱلشَّهۡرِ
ٱلۡحَرَامِ قِتَالٖ فِيهِۖ قُلۡ قِتَالٞ فِيهِ كَبِيرٞۚ وَصَدٌّ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ
وَكُفۡرُۢ بِهِۦ وَٱلۡمَسۡجِدِ ٱلۡحَرَامِ وَإِخۡرَاجُ أَهۡلِهِۦ مِنۡهُ أَكۡبَرُ
عِندَ ٱللَّهِۚ وَٱلۡفِتۡنَةُ أَكۡبَرُ مِنَ ٱلۡقَتۡلِۗ وَلَا يَزَالُونَ يُقَٰتِلُونَكُمۡ
حَتَّىٰ يَرُدُّوكُمۡ عَن دِينِكُمۡ إِنِ ٱسۡتَطَٰعُواْۚ وَمَن يَرۡتَدِدۡ
مِنكُمۡ عَن دِينِهِۦ فَيَمُتۡ وَهُوَ كَافِرٞ فَأُوْلَٰٓئِكَ حَبِطَتۡ
أَعۡمَٰلُهُمۡ فِي ٱلدُّنۡيَا وَٱلۡأٓخِرَةِۖ وَأُوْلَٰٓئِكَ أَصۡحَٰبُ ٱلنَّارِۖ
هُمۡ فِيهَا خَٰلِدُونَ ٢١٧ إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَٱلَّذِينَ
هَاجَرُواْ وَجَٰهَدُواْ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ أُوْلَٰٓئِكَ يَرۡجُونَ رَحۡمَتَ
ٱللَّهِۚ وَٱللَّهُ غَفُورٞ رَّحِيمٞ ٢١٨ ۞ يَسۡـَٔلُونَكَ عَنِ ٱلۡخَمۡرِ
وَٱلۡمَيۡسِرِۖ قُلۡ فِيهِمَآ إِثۡمٞ كَبِيرٞ وَمَنَٰفِعُ لِلنَّاسِ وَإِثۡمُهُمَآ
أَكۡبَرُ مِن نَّفۡعِهِمَاۗ وَيَسۡـَٔلُونَكَ مَاذَا يُنفِقُونَۖ قُلِ ٱلۡعَفۡوَۗ
كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ ٱللَّهُ لَكُمُ ٱلۡأٓيَٰتِ لَعَلَّكُمۡ تَتَفَكَّرُونَ ٢١٩

وشه و ماناکانی

﴿ [illegible] ﴾ پێتان ناخۆشه
﴿ [illegible] ﴾ خودا دەزانێ بۆتان باشه
﴿ [illegible] ﴾ تاوانە کەی گەورەیە
﴿ [illegible] ﴾ ﴿ [illegible] ﴾ کاته
﴿ [illegible] ﴾ تاوانە کەی لەلای خودا گەورەترە
﴿ [illegible] ﴾ هاوبەش بۆ خودا بڕیاردان
﴿ [illegible] ﴾ پووچەڵ بووەوە
﴿ وَٱلۡمَيۡسِرِ ﴾ قومار
﴿ [illegible] ﴾ ئەوەی لە پێویست زیاد بێ

ڕێنمایی (تەجوید):
تەفخیمی پیتی لامی (اللّٰه).
تەفخیمی پیتی (راء).
[illegible]

١. چۆنیەتی وەستان (الوقوف) ٢. نیشانەکانی وەستان:

١- هەموو وەستانەکان لەسەر پیتی سکوندار دەکرێت، تەنانەت گەر پیتەکە خۆی سکوندار نەبێت لەکاتی وەستاندن، حەرەکەکانی تری لێ دادەماڵرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوین فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە و تائی خڕیش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە.

٢- [illegible]
دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێک هەن کە دەگۆڕێن.

فِي ٱلدُّنۡيَا وَٱلۡأٓخِرَةِۗ وَيَسۡـَٔلُونَكَ عَنِ ٱلۡيَتَٰمَىٰۖ قُلۡ إِصۡلَاحٞ لَّهُمۡ
خَيۡرٞۖ وَإِن تُخَالِطُوهُمۡ فَإِخۡوَٰنُكُمۡۚ وَٱللَّهُ يَعۡلَمُ ٱلۡمُفۡسِدَ مِنَ
ٱلۡمُصۡلِحِۚ وَلَوۡ شَآءَ ٱللَّهُ لَأَعۡنَتَكُمۡۚ إِنَّ ٱللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٞ ٢٢٠
وَلَا تَنكِحُواْ ٱلۡمُشۡرِكَٰتِ حَتَّىٰ يُؤۡمِنَّۚ وَلَأَمَةٞ مُّؤۡمِنَةٌ خَيۡرٞ
مِّن مُّشۡرِكَةٖ وَلَوۡ أَعۡجَبَتۡكُمۡۗ وَلَا تُنكِحُواْ ٱلۡمُشۡرِكِينَ حَتَّىٰ
يُؤۡمِنُواْۚ وَلَعَبۡدٞ مُّؤۡمِنٌ خَيۡرٞ مِّن مُّشۡرِكٖ وَلَوۡ أَعۡجَبَكُمۡۗ أُوْلَٰٓئِكَ
يَدۡعُونَ إِلَى ٱلنَّارِۖ وَٱللَّهُ يَدۡعُوٓاْ إِلَى ٱلۡجَنَّةِ وَٱلۡمَغۡفِرَةِ بِإِذۡنِهِۦۖ
وَيُبَيِّنُ ءَايَٰتِهِۦ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمۡ يَتَذَكَّرُونَ ٢٢١ وَيَسۡـَٔلُونَكَ
عَنِ ٱلۡمَحِيضِۖ قُلۡ هُوَ أَذٗى فَٱعۡتَزِلُواْ ٱلنِّسَآءَ فِي ٱلۡمَحِيضِ
وَلَا تَقۡرَبُوهُنَّ حَتَّىٰ يَطۡهُرۡنَۖ فَإِذَا تَطَهَّرۡنَ فَأۡتُوهُنَّ مِنۡ حَيۡثُ
أَمَرَكُمُ ٱللَّهُۚ إِنَّ ٱللَّهَ يُحِبُّ ٱلتَّوَّٰبِينَ وَيُحِبُّ ٱلۡمُتَطَهِّرِينَ ٢٢٢
نِسَآؤُكُمۡ حَرۡثٞ لَّكُمۡ فَأۡتُواْ حَرۡثَكُمۡ أَنَّىٰ شِئۡتُمۡۖ وَقَدِّمُواْ لِأَنفُسِكُمۡۚ
وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ وَٱعۡلَمُوٓاْ أَنَّكُم مُّلَٰقُوهُۗ وَبَشِّرِ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ
٢٢٣ وَلَا تَجۡعَلُواْ ٱللَّهَ عُرۡضَةٗ لِّأَيۡمَٰنِكُمۡ أَن تَبَرُّواْ
وَتَتَّقُواْ وَتُصۡلِحُواْ بَيۡنَ ٱلنَّاسِۚ وَٱللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٞ ٢٢٤

وشه و مانا‌کانی

﴿[illegible]﴾ [illegible] سەرپەرشتیکردنی [illegible]

﴿[illegible]﴾ تیکەڵاویان بکەن

﴿[illegible]﴾ جود چاك و خراپ [illegible]

﴿[illegible]﴾ [illegible] دەکردن

﴿[illegible]﴾ ئافرەتە [illegible]

﴿[illegible]﴾ [illegible] ئافرەت

﴿[illegible]﴾ پیس و زیانبەخشە

﴿[illegible]﴾ مەچنە لایان

﴿[illegible]﴾ کشتی پەیدابوونی [illegible]

﴿[illegible]﴾ جوت [illegible]

﴿[illegible] لِّأَيْمَٰنِكُمْ﴾ مەیکەن بە هۆی [illegible] بە کردنی چاکە

[illegible] (مینگە) شوێنی مینگە [illegible] | (الإدغام) بە مینگەوە
مینگەی (الإخفاء). | (الإدغام)ی بێ مینگە و [illegible]
مینگەی (الإقلاب). | ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)

(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە دروست دەبن
[illegible]
[illegible]
[illegible]
(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)ن

لَّا يُؤَاخِذُكُمُ اللَّهُ بِاللَّغْوِ فِي أَيْمَانِكُمْ وَلَٰكِن يُؤَاخِذُكُم بِمَا كَسَبَتْ
قُلُوبُكُمْ ۗ وَاللَّهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿٢٢٥﴾ لِّلَّذِينَ يُؤْلُونَ مِن نِّسَائِهِمْ تَرَبُّصُ
أَرْبَعَةِ أَشْهُرٍ ۖ فَإِن فَاءُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٢٢٦﴾ وَإِنْ عَزَمُوا
الطَّلَاقَ فَإِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٢٧﴾ وَالْمُطَلَّقَاتُ يَتَرَبَّصْنَ
بِأَنفُسِهِنَّ ثَلَاثَةَ قُرُوءٍ ۚ وَلَا يَحِلُّ لَهُنَّ أَن يَكْتُمْنَ مَا خَلَقَ اللَّهُ فِي
أَرْحَامِهِنَّ إِن كُنَّ يُؤْمِنَّ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ۚ وَبُعُولَتُهُنَّ أَحَقُّ بِرَدِّهِنَّ
فِي ذَٰلِكَ إِنْ أَرَادُوا إِصْلَاحًا ۚ وَلَهُنَّ مِثْلُ الَّذِي عَلَيْهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ ۚ
وَلِلرِّجَالِ عَلَيْهِنَّ دَرَجَةٌ ۗ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٢٨﴾ الطَّلَاقُ مَرَّتَانِ ۖ
فَإِمْسَاكٌ بِمَعْرُوفٍ أَوْ تَسْرِيحٌ بِإِحْسَانٍ ۗ وَلَا يَحِلُّ لَكُمْ أَن
تَأْخُذُوا مِمَّا آتَيْتُمُوهُنَّ شَيْئًا إِلَّا أَن يَخَافَا أَلَّا يُقِيمَا حُدُودَ
اللَّهِ ۖ فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا فِيمَا افْتَدَتْ
بِهِ ۗ تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ فَلَا تَعْتَدُوهَا ۚ وَمَن يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ فَأُولَٰئِكَ
هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٢٢٩﴾ فَإِن طَلَّقَهَا فَلَا تَحِلُّ لَهُ مِن بَعْدُ حَتَّىٰ تَنكِحَ
زَوْجًا غَيْرَهُ ۗ فَإِن طَلَّقَهَا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا أَن يَتَرَاجَعَا إِن ظَنَّا أَن
يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ ۗ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ يُبَيِّنُهَا لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٢٣٠﴾

ووشه و ماناکانی

﴿ بِاللَّغْوِ فِي أَيْمَانِكُمْ ﴾ ئەو سوێندانەی سەرزارەکیی و بێ مەبەست دێن

﴿ ... ﴾ سوێند دەخۆن ئەچنە لای ژنەکانیان

﴿ تَرَبُّصُ ﴾ چاوەڕوانیی

﴿ فَاءُو ﴾ پەشیمان بوونەوە لە سوێندەکانیان

﴿ ثَلَاثَةَ قُرُوءٍ ﴾ سێ جار پێنوێژیی شتن

﴿ وَبُعُولَتُهُنَّ ﴾ مێردەکانیان

﴿ دَرَجَةٌ ﴾ پلەیەک

﴿ ... ﴾ تا دوو جار دوای تەلاق گەڕانەوە هەیە

﴿ ... ﴾ ...

﴿ ... ﴾ ... لەگەڵی هێشتنەوە بەشێوەیەکی باش

﴿ ... ﴾ لێخستنەوە بەوەیەکی شایستە و پەسەند

تەفخیمی پیتی لامی (اللّٰه).

تەفخیمی پیتی (راء).

سەمەش ...

چونیەتی وەستان (الوقوف)

... هەروەها ... حەرەکەکانی تری لێ دادەماڵرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە، تائی خڕیش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە.

٢- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێک هەن کە دەگۆڕێن.

وَإِذَا طَلَّقْتُمُ ٱلنِّسَآءَ فَبَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ أَوْ
سَرِّحُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ ۚ وَلَا تُمْسِكُوهُنَّ ضِرَارًا لِّتَعْتَدُوا۟ ۚ وَمَن يَفْعَلْ
ذَٰلِكَ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُۥ ۚ وَلَا تَتَّخِذُوٓا۟ ءَايَٰتِ ٱللَّهِ هُزُوًا ۚ وَٱذْكُرُوا۟
نِعْمَتَ ٱللَّهِ عَلَيْكُمْ وَمَآ أَنزَلَ عَلَيْكُم مِّنَ ٱلْكِتَٰبِ وَٱلْحِكْمَةِ
يَعِظُكُم بِهِۦ ۚ وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَٱعْلَمُوٓا۟ أَنَّ ٱللَّهَ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيمٌ ﴿٢٣١﴾
وَإِذَا طَلَّقْتُمُ ٱلنِّسَآءَ فَبَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَلَا تَعْضُلُوهُنَّ أَن يَنكِحْنَ
أَزْوَٰجَهُنَّ إِذَا تَرَٰضَوْا۟ بَيْنَهُم بِٱلْمَعْرُوفِ ۗ ذَٰلِكَ يُوعَظُ بِهِۦ مَن كَانَ
مِنكُمْ يُؤْمِنُ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِ ۗ ذَٰلِكُمْ أَزْكَىٰ لَكُمْ وَأَطْهَرُ ۗ وَٱللَّهُ
يَعْلَمُ وَأَنتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٢٣٢﴾ ۞ وَٱلْوَٰلِدَٰتُ يُرْضِعْنَ أَوْلَٰدَهُنَّ
حَوْلَيْنِ كَامِلَيْنِ ۖ لِمَنْ أَرَادَ أَن يُتِمَّ ٱلرَّضَاعَةَ ۚ وَعَلَى ٱلْمَوْلُودِ لَهُۥ رِزْقُهُنَّ
وَكِسْوَتُهُنَّ بِٱلْمَعْرُوفِ ۚ لَا تُكَلَّفُ نَفْسٌ إِلَّا وُسْعَهَا ۚ لَا تُضَآرَّ
وَٰلِدَةٌۢ بِوَلَدِهَا وَلَا مَوْلُودٌ لَّهُۥ بِوَلَدِهِۦ ۚ وَعَلَى ٱلْوَارِثِ مِثْلُ ذَٰلِكَ ۗ
فَإِنْ أَرَادَا فِصَالًا عَن تَرَاضٍ مِّنْهُمَا وَتَشَاوُرٍ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا ۗ وَإِنْ
أَرَدتُّمْ أَن تَسْتَرْضِعُوٓا۟ أَوْلَٰدَكُمْ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِذَا سَلَّمْتُم مَّآ
ءَاتَيْتُم بِٱلْمَعْرُوفِ ۗ وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَٱعْلَمُوٓا۟ أَنَّ ٱللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٢٣٣﴾

وشە وماناکان

﴿فَبَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ﴾ ماوەکەیان تەواو بوو

﴿وَلَا تُمْسِكُوهُنَّ ضِرَارًا﴾ مەیان هێڵنەوە بۆ ئازاردانیان

﴿ءَايَٰتِ ٱللَّهِ هُزُوًا﴾ گاڵتە بە ئایەتەکانی خودا مەکەن

﴿فَلَا تَعْضُلُوهُنَّ﴾ ڕێگەیان لێ مەگرن

﴿أَزْكَىٰ لَكُمْ﴾ باشترە بۆ ئێوە

﴿حَوْلَيْنِ﴾ دوو ساڵ

﴿ٱلْمَوْلُودِ لَهُۥ﴾ باوک

﴿وُسْعَهَا﴾ بەپێی توانا

﴿ٱلْوَارِثِ﴾ میراتگر

﴿أَرَادَا فِصَالًا﴾ ویستیان پێش تەواوبوونی دوو ساڵ منداڵەکە [illegible] لەشیر بڕنەوە

شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە. مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و... مینگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)

(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددەی بەهۆی (سکون)ەوە دروست دەبێ.
(٤،٥) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمزە)وە دروست دەبن.
[illegible]

وَٱلَّذِينَ يُتَوَفَّوْنَ مِنكُمْ وَيَذَرُونَ أَزْوَٰجًا يَتَرَبَّصْنَ بِأَنفُسِهِنَّ
أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَعَشْرًا ۖ فَإِذَا بَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ
فِيمَا فَعَلْنَ فِىٓ أَنفُسِهِنَّ بِٱلْمَعْرُوفِ ۗ وَٱللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ
﴿٢٣٤﴾ وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا عَرَّضْتُم بِهِۦ مِنْ خِطْبَةِ ٱلنِّسَآءِ
أَوْ أَكْنَنتُمْ فِىٓ أَنفُسِكُمْ ۚ عَلِمَ ٱللَّهُ أَنَّكُمْ سَتَذْكُرُونَهُنَّ
وَلَٰكِن لَّا تُوَاعِدُوهُنَّ سِرًّا إِلَّآ أَن تَقُولُوا۟ قَوْلًا مَّعْرُوفًا ۚ
وَلَا تَعْزِمُوا۟ عُقْدَةَ ٱلنِّكَاحِ حَتَّىٰ يَبْلُغَ ٱلْكِتَٰبُ أَجَلَهُۥ ۚ
وَٱعْلَمُوٓا۟ أَنَّ ٱللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِىٓ أَنفُسِكُمْ فَٱحْذَرُوهُ ۚ وَٱعْلَمُوٓا۟
أَنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿٢٣٥﴾ لَّا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِن طَلَّقْتُمُ ٱلنِّسَآءَ
مَا لَمْ تَمَسُّوهُنَّ أَوْ تَفْرِضُوا۟ لَهُنَّ فَرِيضَةً ۚ وَمَتِّعُوهُنَّ عَلَى ٱلْمُوسِعِ
قَدَرُهُۥ وَعَلَى ٱلْمُقْتِرِ قَدَرُهُۥ مَتَٰعًۢا بِٱلْمَعْرُوفِ ۖ حَقًّا عَلَى ٱلْمُحْسِنِينَ
﴿٢٣٦﴾ وَإِن طَلَّقْتُمُوهُنَّ مِن قَبْلِ أَن تَمَسُّوهُنَّ وَقَدْ فَرَضْتُمْ
لَهُنَّ فَرِيضَةً فَنِصْفُ مَا فَرَضْتُمْ إِلَّآ أَن يَعْفُونَ أَوْ يَعْفُوَا۟
ٱلَّذِى بِيَدِهِۦ عُقْدَةُ ٱلنِّكَاحِ ۚ وَأَن تَعْفُوٓا۟ أَقْرَبُ لِلتَّقْوَىٰ ۚ
وَلَا تَنسَوُا۟ ٱلْفَضْلَ بَيْنَكُمْ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٢٣٧﴾

وشەومانای وشەکانی

... باسی شوویان لەگەڵ مەکەن

... بە ئەندازەی خۆی ﴿ٱلْمُقْتِرِ﴾ نەدارا، هەژار ﴿مَتَٰعًۢا بِٱلْمَعْرُوفِ﴾ وەك باو و عادەت پیاندەنێ

... مێرد، ئەوەی گرێی نیکاحی بەدەستە

تەفخیمی پیتی لامی (اللّٰه).

١- هەموو وەستانەکان لەسەر پیتی سکوندار دەکرێت. ...

٢- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی نێوانی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، ئەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن

حَٰفِظُواْ عَلَى ٱلصَّلَوَٰتِ وَٱلصَّلَوٰةِ ٱلۡوُسۡطَىٰ وَقُومُواْ لِلَّهِ
قَٰنِتِينَ ﴿٢٣٨﴾ فَإِنۡ خِفۡتُمۡ فَرِجَالًا أَوۡ رُكۡبَانٗاۖ فَإِذَآ أَمِنتُمۡ
فَٱذۡكُرُواْ ٱللَّهَ كَمَا عَلَّمَكُم مَّا لَمۡ تَكُونُواْ تَعۡلَمُونَ
﴿٢٣٩﴾ وَٱلَّذِينَ يُتَوَفَّوۡنَ مِنكُمۡ وَيَذَرُونَ أَزۡوَٰجٗا وَصِيَّةٗ
لِّأَزۡوَٰجِهِم مَّتَٰعًا إِلَى ٱلۡحَوۡلِ غَيۡرَ إِخۡرَاجٖۚ فَإِنۡ خَرَجۡنَ
فَلَا جُنَاحَ عَلَيۡكُمۡ فِي مَا فَعَلۡنَ فِيٓ أَنفُسِهِنَّ مِن
مَّعۡرُوفٖۗ وَٱللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٞ ﴿٢٤٠﴾ وَلِلۡمُطَلَّقَٰتِ مَتَٰعُۢ
بِٱلۡمَعۡرُوفِۖ حَقًّا عَلَى ٱلۡمُتَّقِينَ ﴿٢٤١﴾ كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ
ٱللَّهُ لَكُمۡ ءَايَٰتِهِۦ لَعَلَّكُمۡ تَعۡقِلُونَ ﴿٢٤٢﴾ ۞ أَلَمۡ تَرَ
إِلَى ٱلَّذِينَ خَرَجُواْ مِن دِيَٰرِهِمۡ وَهُمۡ أُلُوفٌ حَذَرَ ٱلۡمَوۡتِ
فَقَالَ لَهُمُ ٱللَّهُ مُوتُواْ ثُمَّ أَحۡيَٰهُمۡۚ إِنَّ ٱللَّهَ لَذُو فَضۡلٍ عَلَى
ٱلنَّاسِ وَلَٰكِنَّ أَكۡثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يَشۡكُرُونَ ﴿٢٤٣﴾
وَقَٰتِلُواْ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ وَٱعۡلَمُوٓاْ أَنَّ ٱللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٞ ﴿٢٤٤﴾
مَّن ذَا ٱلَّذِي يُقۡرِضُ ٱللَّهَ قَرۡضًا حَسَنٗا فَيُضَٰعِفَهُۥ لَهُۥٓ أَضۡعَافٗا
كَثِيرَةٗۚ وَٱللَّهُ يَقۡبِضُ وَيَبۡصُۜطُ وَإِلَيۡهِ تُرۡجَعُونَ ﴿٢٤٥﴾

وشه و ماناکانی

﴿ [illegible] ﴾ [illegible] ﴾ نوێژی عەسر
﴿ [illegible] ﴾ ملکەچ و فەرمانبەردار
﴿ [illegible] ﴾ بەپیوە
﴿ [illegible] ﴾ بە سواری
﴿ [illegible] ﴾ [illegible] ﴾ بەلاقدراوان حەرجی ماوەی عیددەیان بۆ هەیە
﴿ [illegible] ﴾
﴿ [illegible] ﴾ بەلام زۆری خەڵك سوپاسگوزار نین
﴿ [illegible] ﴾ قەرز بدا بە خودا، ماڵ ببەخشێ لە ڕێگەی خوادا
﴿ [illegible] ﴾ قەوزدانێکی باش
﴿ [illegible] ﴾ لە هەندێکی دەگرێتەوە و بۆ هەندێکی دەڕژێنی

مینگەکان و بەوانەی ناخوێنرێنەوە	شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە. مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و مینگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.	
ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)	(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە دروست دەبن. (٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمز)ەوە دروست دەبن. مەددی متصل، لەکاتی وەستاندا و، ماوەکەی بە ئەندازەی (٦،٥،٤) حەرەکەیە. (٦،٤،٢) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)دا. (٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)ن.	

أَلَمْ تَرَ إِلَى ٱلْمَلَإِ مِنۢ بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ مِنۢ بَعْدِ مُوسَىٰٓ إِذْ قَالُوا۟
لِنَبِىٍّ لَّهُمُ ٱبْعَثْ لَنَا مَلِكًا نُّقَٰتِلْ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ ۖ قَالَ
هَلْ عَسَيْتُمْ إِن كُتِبَ عَلَيْكُمُ ٱلْقِتَالُ أَلَّا تُقَٰتِلُوا۟ ۖ
قَالُوا۟ وَمَا لَنَآ أَلَّا نُقَٰتِلَ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ وَقَدْ أُخْرِجْنَا
مِن دِيَٰرِنَا وَأَبْنَآئِنَا ۖ فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ ٱلْقِتَالُ تَوَلَّوْا۟
إِلَّا قَلِيلًا مِّنْهُمْ ۗ وَٱللَّهُ عَلِيمٌۢ بِٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٢٤٦﴾ وَقَالَ
لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ ٱللَّهَ قَدْ بَعَثَ لَكُمْ طَالُوتَ مَلِكًا ۚ
قَالُوٓا۟ أَنَّىٰ يَكُونُ لَهُ ٱلْمُلْكُ عَلَيْنَا وَنَحْنُ أَحَقُّ بِٱلْمُلْكِ
مِنْهُ وَلَمْ يُؤْتَ سَعَةً مِّنَ ٱلْمَالِ ۚ قَالَ إِنَّ ٱللَّهَ ٱصْطَفَىٰهُ
عَلَيْكُمْ وَزَادَهُۥ بَسْطَةً فِى ٱلْعِلْمِ وَٱلْجِسْمِ ۖ وَٱللَّهُ
يُؤْتِى مُلْكَهُۥ مَن يَشَآءُ ۚ وَٱللَّهُ وَٰسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٤٧﴾
وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ ءَايَةَ مُلْكِهِۦٓ أَن يَأْتِيَكُمُ
ٱلتَّابُوتُ فِيهِ سَكِينَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَبَقِيَّةٌ مِّمَّا
تَرَكَ ءَالُ مُوسَىٰ وَءَالُ هَٰرُونَ تَحْمِلُهُ ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ ۚ
إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَةً لَّكُمْ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ ﴿٢٤٨﴾

وشه و ماناكانى

﴿ الملإ ﴾ دەمڕاستى و ناسراوان

﴿ عسيتم ﴾ لەوانە بوو

﴿ وما لنا ألا نقاتل في سبيل الله وقد أخرجنا من ديارنا وأبنائنا ﴾ بۆچی ئاجەنگێین دوای ئەوەی لە ماڵی خۆمان وەدەرنراین و منداڵەکان براین؟

﴿ فلما كتب عليهم القتال ﴾ کە بڕیاری جەنگکردنیان بۆ دەرچوو

﴿ أنى يكون ﴾ ئەمە چۆن دەبێ؟

﴿ وزاده بسطة ﴾ دەستەڵاتی زیادی داوەتێ

﴿ التابوت ﴾ سندووقی تەوراتی تێ دی

ڕەنگی تەفخیم و قەلقەلە

▼ تەفخیمی پیتی لامی (الله).

▼ تەفخیمی پیتی (راء).

▼ سیمەی قەلقەلە

١- چۆنیەتی وەستان (الوقوف)

٢- نیشانەکانی وەستان:

١- هەموو وەستانەکان لەسەر پیتی ساکن دەبن ...

٢- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن

فَلَمَّا فَصَلَ طَالُوتُ بِٱلۡجُنُودِ قَالَ إِنَّ ٱللَّهَ مُبۡتَلِيكُم
بِنَهَرٖ فَمَن شَرِبَ مِنۡهُ فَلَيۡسَ مِنِّي وَمَن لَّمۡ يَطۡعَمۡهُ فَإِنَّهُۥ
مِنِّيٓ إِلَّا مَنِ ٱغۡتَرَفَ غُرۡفَةَۢ بِيَدِهِۦۚ فَشَرِبُواْ مِنۡهُ إِلَّا قَلِيلٗا
مِّنۡهُمۡۚ فَلَمَّا جَاوَزَهُۥ هُوَ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ مَعَهُۥ قَالُواْ
لَا طَاقَةَ لَنَا ٱلۡيَوۡمَ بِجَالُوتَ وَجُنُودِهِۦۚ قَالَ ٱلَّذِينَ
يَظُنُّونَ أَنَّهُم مُّلَٰقُواْ ٱللَّهِ كَم مِّن فِئَةٖ قَلِيلَةٍ
غَلَبَتۡ فِئَةٗ كَثِيرَةَۢ بِإِذۡنِ ٱللَّهِۗ وَٱللَّهُ مَعَ ٱلصَّٰبِرِينَ ٢٤٩
وَلَمَّا بَرَزُواْ لِجَالُوتَ وَجُنُودِهِۦ قَالُواْ رَبَّنَآ أَفۡرِغۡ
عَلَيۡنَا صَبۡرٗا وَثَبِّتۡ أَقۡدَامَنَا وَٱنصُرۡنَا عَلَى ٱلۡقَوۡمِ
ٱلۡكَٰفِرِينَ ٢٥٠ فَهَزَمُوهُم بِإِذۡنِ ٱللَّهِ وَقَتَلَ
دَاوُۥدُ جَالُوتَ وَءَاتَىٰهُ ٱللَّهُ ٱلۡمُلۡكَ وَٱلۡحِكۡمَةَ
وَعَلَّمَهُۥ مِمَّا يَشَآءُۗ وَلَوۡلَا دَفۡعُ ٱللَّهِ ٱلنَّاسَ بَعۡضَهُم
بِبَعۡضٖ لَّفَسَدَتِ ٱلۡأَرۡضُ وَلَٰكِنَّ ٱللَّهَ ذُو
فَضۡلٍ عَلَى ٱلۡعَٰلَمِينَ ٢٥١ تِلۡكَ ءَايَٰتُ ٱللَّهِ
نَتۡلُوهَا عَلَيۡكَ بِٱلۡحَقِّۚ وَإِنَّكَ لَمِنَ ٱلۡمُرۡسَلِينَ ٢٥٢

وشه و ماناکانی

﴿فَصَلَ طَالُوتُ﴾ طالووت له قودس دوور کەوتەوە

﴿مُبۡتَلِيكُم﴾ تاقیتان دەکاتەوە

﴿لَا طَاقَةَ لَنَا﴾ هێز و توانامان نییە

﴿فِئَةٖ﴾ کۆمەڵێ

﴿بَرَزُواْ﴾ دەرکەوتن

﴿ٱلۡحِكۡمَةَ﴾ پێغەمبەرایەتی

﴿وَلَوۡلَا دَفۡعُ ٱللَّهِ ٱلنَّاسَ بَعۡضَهُم بِبَعۡضٖ لَّفَسَدَتِ ٱلۡأَرۡضُ﴾ ئەگەر خودا، هەندێك خەڵكی بە هەندێکی بەرپا نەکەوە ئاژاوەی زەوی دەشێوا.

﴿بِٱلۡحَقِّ﴾ بە ڕاستی

ئاگادارکردنەوەی ڕەنگەکان و نیشانەکان

شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە.
مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و، ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.
مینگەی (الإقلاب).

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)

(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە دروست دەبن.
(٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (همزە)وە دروست دەبن.
مەددی متصل، لەکاتی وەستاندا و، ماوەکەی بە ئەندازەی (٦،٥،٤) حەرەکەیە.
(٢، ٤، ٦) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)دا.
(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبیعي)ن.

۞ تِلْكَ ٱلرُّسُلُ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ مِّنْهُم مَّن كَلَّمَ ٱللَّهُ
وَرَفَعَ بَعْضَهُمْ دَرَجَٰتٍ وَءَاتَيْنَا عِيسَى ٱبْنَ مَرْيَمَ ٱلْبَيِّنَٰتِ
وَأَيَّدْنَٰهُ بِرُوحِ ٱلْقُدُسِ وَلَوْ شَآءَ ٱللَّهُ مَا ٱقْتَتَلَ ٱلَّذِينَ
مِنۢ بَعْدِهِم مِّنۢ بَعْدِ مَا جَآءَتْهُمُ ٱلْبَيِّنَٰتُ وَلَٰكِنِ ٱخْتَلَفُوا۟
فَمِنْهُم مَّنْ ءَامَنَ وَمِنْهُم مَّن كَفَرَ وَلَوْ شَآءَ ٱللَّهُ مَا ٱقْتَتَلُوا۟
وَلَٰكِنَّ ٱللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ ﴿٢٥٣﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ أَنفِقُوا۟
مِمَّا رَزَقْنَٰكُم مِّن قَبْلِ أَن يَأْتِىَ يَوْمٌ لَّا بَيْعٌ فِيهِ وَلَا خُلَّةٌ وَلَا
شَفَٰعَةٌ وَٱلْكَٰفِرُونَ هُمُ ٱلظَّٰلِمُونَ ﴿٢٥٤﴾ ٱللَّهُ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ
ٱلْحَىُّ ٱلْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُۥ سِنَةٌ وَلَا نَوْمٌ لَّهُۥ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا
فِى ٱلْأَرْضِ مَن ذَا ٱلَّذِى يَشْفَعُ عِندَهُۥٓ إِلَّا بِإِذْنِهِۦ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ
أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَىْءٍ مِّنْ عِلْمِهِۦٓ إِلَّا بِمَا
شَآءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ وَلَا يَـُٔودُهُۥ حِفْظُهُمَا
وَهُوَ ٱلْعَلِىُّ ٱلْعَظِيمُ ﴿٢٥٥﴾ لَآ إِكْرَاهَ فِى ٱلدِّينِ قَد تَّبَيَّنَ ٱلرُّشْدُ
مِنَ ٱلْغَىِّ فَمَن يَكْفُرْ بِٱلطَّٰغُوتِ وَيُؤْمِنۢ بِٱللَّهِ فَقَدِ
ٱسْتَمْسَكَ بِٱلْعُرْوَةِ ٱلْوُثْقَىٰ لَا ٱنفِصَامَ لَهَا وَٱللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٥٦﴾

وشەو ماناکانی

﴿ بِرُوحِ ٱلْقُدُسِ ﴾ بە جوبرەئیل

﴿ [illegible] ﴾ هاوڕێتیی و دوستایەتیی تێدا نییە

﴿ [illegible] ﴾ ئەمر

﴿ ٱلْقَيُّومُ ﴾ ڕاوەستاو و ڕاگەییو

﴿ لَآ إِكْرَاهَ فِى ٱلدِّينِ ﴾ کەس بە زۆر ناکرێ بە موسوڵمان

﴿ [illegible] ﴾ ڕاستیی دەرکەوت

﴿ [illegible] ﴾ لە گومڕایی

﴿ [illegible] ﴾ بە ستەمکار و یاخیی

﴿ [illegible] ﴾ بە قولف و لوولەبەی بەتین

﴿ [illegible] ﴾ هەرگیر ناپسێ

١- هەموو وەستانەکان لەسەر پیتی سکوندار دەکرێت، تەنانەت گەر پیتەکە خۆی سکوندار نەبێت لەکاتی وەستاندا حەرەکەکانی تری لێ دادەماڵرێت. هەر بۆیە لە وەستاند گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە و تائی خڕیش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە.

٢- لەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سووز ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن

١ جوێنەی وەستان (الوقوف)

٢ نیشانەکانی وەستان

▼ بە قەلقەلەی پیتی لامی [illegible])

▼ بەقەلقەلەی پیتی (ر،ه)

▼ سیمەی قەلقەلە

[illegible]

ٱللَّهُ وَلِيُّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ يُخْرِجُهُم مِّنَ ٱلظُّلُمَٰتِ إِلَى ٱلنُّورِۖ
وَٱلَّذِينَ كَفَرُوٓاْ أَوْلِيَآؤُهُمُ ٱلطَّٰغُوتُ يُخْرِجُونَهُم مِّنَ
ٱلنُّورِ إِلَى ٱلظُّلُمَٰتِۗ أُوْلَٰٓئِكَ أَصْحَٰبُ ٱلنَّارِۖ هُمْ فِيهَا
خَٰلِدُونَ ﴿٢٥٧﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى ٱلَّذِي حَآجَّ إِبْرَٰهِۧمَ فِي رَبِّهِۦٓ
أَنْ ءَاتَىٰهُ ٱللَّهُ ٱلْمُلْكَ إِذْ قَالَ إِبْرَٰهِۧمُ رَبِّيَ ٱلَّذِي يُحْيِۦ
وَيُمِيتُ قَالَ أَنَا۠ أُحْيِۦ وَأُمِيتُۖ قَالَ إِبْرَٰهِۧمُ فَإِنَّ ٱللَّهَ يَأْتِي
بِٱلشَّمْسِ مِنَ ٱلْمَشْرِقِ فَأْتِ بِهَا مِنَ ٱلْمَغْرِبِ فَبُهِتَ ٱلَّذِي
كَفَرَۗ وَٱللَّهُ لَا يَهْدِي ٱلْقَوْمَ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٢٥٨﴾ أَوْ كَٱلَّذِي مَرَّ
عَلَىٰ قَرْيَةٖ وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا قَالَ أَنَّىٰ يُحْيِۦ هَٰذِهِ ٱللَّهُ
بَعْدَ مَوْتِهَاۖ فَأَمَاتَهُ ٱللَّهُ مِاْئَةَ عَامٖ ثُمَّ بَعَثَهُۥۖ قَالَ كَمْ لَبِثْتَۖ
قَالَ لَبِثْتُ يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٖۖ قَالَ بَل لَّبِثْتَ مِاْئَةَ عَامٖ
فَٱنظُرْ إِلَىٰ طَعَامِكَ وَشَرَابِكَ لَمْ يَتَسَنَّهْۖ وَٱنظُرْ إِلَىٰ
حِمَارِكَ وَلِنَجْعَلَكَ ءَايَةٗ لِّلنَّاسِۖ وَٱنظُرْ إِلَى
ٱلْعِظَامِ كَيْفَ نُنشِزُهَا ثُمَّ نَكْسُوهَا لَحْمٗاۚ فَلَمَّا
تَبَيَّنَ لَهُۥ قَالَ أَعْلَمُ أَنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٖ قَدِيرٞ ﴿٢٥٩﴾

وشەو مانەکانی

﴿ٱلَّذِي حَآجَّ إِبْرَٰهِۧمَ﴾ ئەوەی دەمە دەم و جەلەحانێی لەگەل ئیبراهیم دەکرد
﴿فَبُهِتَ﴾ بەزیی، حەپەسا
﴿خَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا﴾ دارماوە بەسەر یەکدا، داری بەسەر بەردییەوە بەماوە
﴿[illegible]﴾ خودا ئەمە چۆن زیندوو دەکاتەوە؟
﴿[illegible]﴾ چەند مایتەوە؟
﴿لَمْ يَتَسَنَّهْ﴾ نەگۆڕاوە و بۆنی نەکردووە
﴿[illegible]﴾
﴿[illegible]﴾ پشتکەیی بە بەند و دەرز بۆ حەلێت
﴿نُنشِزُهَا﴾ بەرزی دەکەینەوە
﴿[illegible]﴾ کاتێک بۆی دەرکەوت

شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە.
مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و.
مینگەی (الإقلاب). [illegible]

گەشتارەی درێژکردنەوەکان (المدود)
(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە [illegible]
(٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (همزە)وە [illegible]
مەددی متصل، لەکاتی وەستاندا و، ماوەکەی بە ئەندازەی (٤، ٥، ٦) حەرەکەیە
[illegible] حەرەکە بۆ مەددی [illegible] لەکاتی وەستان [illegible]
(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)ن

وَإِذْ قَالَ إِبْرَٰهِـۧمُ رَبِّ أَرِنِى كَيْفَ تُحْىِ ٱلْمَوْتَىٰ ۖ قَالَ أَوَلَمْ
تُؤْمِن ۖ قَالَ بَلَىٰ وَلَـٰكِن لِّيَطْمَئِنَّ قَلْبِى ۖ قَالَ فَخُذْ أَرْبَعَةً مِّنَ
ٱلطَّيْرِ فَصُرْهُنَّ إِلَيْكَ ثُمَّ ٱجْعَلْ عَلَىٰ كُلِّ جَبَلٍ مِّنْهُنَّ جُزْءًا
ثُمَّ ٱدْعُهُنَّ يَأْتِينَكَ سَعْيًا ۚ وَٱعْلَمْ أَنَّ ٱللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٦٠﴾
مَّثَلُ ٱلَّذِينَ يُنفِقُونَ أَمْوَٰلَهُمْ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ كَمَثَلِ حَبَّةٍ
أَنۢبَتَتْ سَبْعَ سَنَابِلَ فِى كُلِّ سُنۢبُلَةٍ مِّا۟ئَةُ حَبَّةٍ ۗ وَٱللَّهُ يُضَـٰعِفُ
لِمَن يَشَآءُ ۗ وَٱللَّهُ وَٰسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٦١﴾ ٱلَّذِينَ يُنفِقُونَ أَمْوَٰلَهُمْ
فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ ثُمَّ لَا يُتْبِعُونَ مَآ أَنفَقُوا۟ مَنًّا وَلَآ أَذًى ۙ لَّهُمْ
أَجْرُهُمْ عِندَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ
﴿٢٦٢﴾ ۞ قَوْلٌ مَّعْرُوفٌ وَمَغْفِرَةٌ خَيْرٌ مِّن صَدَقَةٍ يَتْبَعُهَآ
أَذًى ۗ وَٱللَّهُ غَنِىٌّ حَلِيمٌ ﴿٢٦٣﴾ يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا تُبْطِلُوا۟
صَدَقَـٰتِكُم بِٱلْمَنِّ وَٱلْأَذَىٰ كَٱلَّذِى يُنفِقُ مَالَهُۥ رِئَآءَ ٱلنَّاسِ
وَلَا يُؤْمِنُ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْـَٔاخِرِ ۖ فَمَثَلُهُۥ كَمَثَلِ صَفْوَانٍ عَلَيْهِ
تُرَابٌ فَأَصَابَهُۥ وَابِلٌ فَتَرَكَهُۥ صَلْدًا ۖ لَّا يَقْدِرُونَ عَلَىٰ
شَىْءٍ مِّمَّا كَسَبُوا۟ ۗ وَٱللَّهُ لَا يَهْدِى ٱلْقَوْمَ ٱلْكَـٰفِرِينَ ﴿٢٦٤﴾

وشه و ماناكانى

﴿ ... تُحْىِ ٱلْمَوْتَىٰ ﴾ پیشانم بده چۆن مردوو زیندوو ده‌كه‌یته‌وه؟

﴿ ... ﴾ په‌ل په‌لیان بكه و روویان بكه‌ره خۆت

﴿ يَأْتِينَكَ سَعْيًا ﴾ به‌ راكردن دین بۆ لات

﴿ ... ﴾ مه‌تس

﴿ ... ﴾ قسه‌یه‌كی خوش، وه‌لامدانه‌وه‌یه‌كی باش

﴿ أَذًى ﴾ قسه‌ی ناخۆش، مه‌نتكردن

﴿ ... ﴾ ریایی و رووپامایی خه‌لك

﴿ صَفْوَانٍ ﴾ به‌ردێكی لووس

﴿ وَابِلٌ ﴾ لێزمه باران

﴿ ... ﴾ ره‌ق و ساف

... حەرەكەكانی تری لێ دادەماڵرێت. هەر بۆیە لە وەست ... گەر پیتەكە (ئەوییش فەتحەی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە و، ئاتی حرێش بە (هاء)ی سكوندار دەخوێنرێتەوە

٢- ئەو هێمایانەی وەستان كە بەرەنگی سوور ڕەنگ كراون وەستانی میانەی ئایەتەكان و سەرەتای ئایەتەكان دیاری دەكەن، لەكاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوكمێك هەن كە دەگۆڕێن.

چونییەتی وەستان (لوقوف) ٢ نیشانەكانی وەستان

▼ ته‌فخیمی پیتی لامی (الله)

▼ ته‌فخیمی پیتی (ر)

▼ سیفه‌تی قه‌لقه‌له

وَمَثَلُ ٱلَّذِينَ يُنفِقُونَ أَمْوَٰلَهُمُ ٱبْتِغَآءَ مَرْضَاتِ ٱللَّهِ
وَتَثْبِيتًا مِّنْ أَنفُسِهِمْ كَمَثَلِ جَنَّةٍۭ بِرَبْوَةٍ أَصَابَهَا وَابِلٌ
فَـَٔاتَتْ أُكُلَهَا ضِعْفَيْنِ فَإِن لَّمْ يُصِبْهَا وَابِلٌ فَطَلٌّ
وَٱللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٢٦٥﴾ أَيَوَدُّ أَحَدُكُمْ أَن تَكُونَ
لَهُۥ جَنَّةٌ مِّن نَّخِيلٍ وَأَعْنَابٍ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ لَهُۥ
فِيهَا مِن كُلِّ ٱلثَّمَرَٰتِ وَأَصَابَهُ ٱلْكِبَرُ وَلَهُۥ ذُرِّيَّةٌ ضُعَفَآءُ
فَأَصَابَهَآ إِعْصَارٌ فِيهِ نَارٌ فَٱحْتَرَقَتْ كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ ٱللَّهُ
لَكُمُ ٱلْءَايَٰتِ لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ ﴿٢٦٦﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ
ءَامَنُوٓا۟ أَنفِقُوا۟ مِن طَيِّبَٰتِ مَا كَسَبْتُمْ وَمِمَّآ أَخْرَجْنَا
لَكُم مِّنَ ٱلْأَرْضِ وَلَا تَيَمَّمُوا۟ ٱلْخَبِيثَ مِنْهُ تُنفِقُونَ وَلَسْتُم
بِـَٔاخِذِيهِ إِلَّآ أَن تُغْمِضُوا۟ فِيهِ وَٱعْلَمُوٓا۟ أَنَّ ٱللَّهَ غَنِىٌّ حَمِيدٌ
﴿٢٦٧﴾ ٱلشَّيْطَٰنُ يَعِدُكُمُ ٱلْفَقْرَ وَيَأْمُرُكُم بِٱلْفَحْشَآءِ
وَٱللَّهُ يَعِدُكُم مَّغْفِرَةً مِّنْهُ وَفَضْلًا وَٱللَّهُ وَٰسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٦٨﴾
يُؤْتِى ٱلْحِكْمَةَ مَن يَشَآءُ وَمَن يُؤْتَ ٱلْحِكْمَةَ فَقَدْ
أُوتِىَ خَيْرًا كَثِيرًا وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّآ أُو۟لُوا۟ ٱلْأَلْبَٰبِ ﴿٢٦٩﴾

وشەو مەبەستەکان

﴿ابتغاء مرضات الله﴾ لە ڕێی خوادا، بۆ ڕەزامەندیی خودا
﴿وَتَثْبِيتًا﴾ دامەزراندن
﴿جنة بربوة﴾ باخچەیەك بەسەر بەبولكەیەكەوە
﴿وَابِلٌ﴾ باران
﴿فَطَلٌّ﴾ نمە باران
﴿إِعْصَارٌ﴾ ڕەشەبا، گێژەلووكە
﴿فيه نار﴾ گڕەی تێدایە، ئاگری تێدابێ
﴿وَلَا تَيَمَّمُوا الْخَبِيثَ﴾ بەشوێن ماڵە نەگریس و بەشێوەكەدا مەگەڕێن
﴿تغمضوا فيه﴾ چاوی لە ئەستێ نووقێنن
﴿يعدكم الفقر﴾
﴿بالفحشاء﴾ فەرمانتان بە خراپە پێ دەدا

سیستەمی دەنگەکان
شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە.
مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و.
مینگەی (الإقلاب). لەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)
(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)ن.

وشە و مەبەستەکانی

﴿ إِن تُبْدُواْ ٱلصَّدَقَٰتِ ﴾ ئەگەر خێر و چاکە کانتان ئاشکرا بکەن

﴿ أُحْصِرُواْ ﴾ گەمارۆ دراون

﴿ ضَرْبًا ﴾ ڕۆیشتن بە ڕێدا

﴿ ٱلتَّعَفُّفِ ﴾ شەرم کردن، هەڵپەنەکردن

﴿ بِسِيمَٰهُمْ ﴾ لە سەر و چاو و دیمەنیانەوە

﴿ إِلْحَافًا ﴾ تووڕەیی

وَمَآ أَنفَقْتُم مِّن نَّفَقَةٍ أَوْ نَذَرْتُم مِّن نَّذْرٍ فَإِنَّ ٱللَّهَ
يَعْلَمُهُۥ ۗ وَمَا لِلظَّٰلِمِينَ مِنْ أَنصَارٍ ﴿٢٧٠﴾ إِن تُبْدُواْ
ٱلصَّدَقَٰتِ فَنِعِمَّا هِىَ ۖ وَإِن تُخْفُوهَا وَتُؤْتُوهَا ٱلْفُقَرَآءَ
فَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ ۚ وَيُكَفِّرُ عَنكُم مِّن سَيِّـَٔاتِكُمْ ۗ
وَٱللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٢٧١﴾ ۞ لَّيْسَ عَلَيْكَ هُدَىٰهُمْ
وَلَٰكِنَّ ٱللَّهَ يَهْدِى مَن يَشَآءُ ۗ وَمَا تُنفِقُواْ مِنْ خَيْرٍ
فَلِأَنفُسِكُمْ ۚ وَمَا تُنفِقُونَ إِلَّا ٱبْتِغَآءَ وَجْهِ ٱللَّهِ ۚ
وَمَا تُنفِقُواْ مِنْ خَيْرٍ يُوَفَّ إِلَيْكُمْ وَأَنتُمْ لَا تُظْلَمُونَ
﴿٢٧٢﴾ لِلْفُقَرَآءِ ٱلَّذِينَ أُحْصِرُواْ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ
لَا يَسْتَطِيعُونَ ضَرْبًا فِى ٱلْأَرْضِ يَحْسَبُهُمُ
ٱلْجَاهِلُ أَغْنِيَآءَ مِنَ ٱلتَّعَفُّفِ تَعْرِفُهُم بِسِيمَٰهُمْ
لَا يَسْـَٔلُونَ ٱلنَّاسَ إِلْحَافًا ۗ وَمَا تُنفِقُواْ مِنْ خَيْرٍ
فَإِنَّ ٱللَّهَ بِهِۦ عَلِيمٌ ﴿٢٧٣﴾ ٱلَّذِينَ يُنفِقُونَ أَمْوَٰلَهُم
بِٱلَّيْلِ وَٱلنَّهَارِ سِرًّا وَعَلَانِيَةً فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِندَ
رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٢٧٤﴾

تەفخیمی پیتی لامی (اللّٰه).
تەفخیمی پیتی (راء)
سەنەس هەڵمەتە

١. چۆنیەتی وەستان (الوقوف): ٢. نیشانەکانی وەستان

١. هەموو وەستانەکان لەسەر پیتی سکوندار دەکرێت، ئەمانەت گەر پیتەکە خۆی سکوندار نەبێت لەکاتی وەستاندا [illegible] دەخوێنرێتەوە و، تانی خڕیش بە (هـ)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە.

٢. ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن

ٱلَّذِينَ يَأۡكُلُونَ ٱلرِّبَوٰاْ لَا يَقُومُونَ إِلَّا كَمَا يَقُومُ ٱلَّذِي
يَتَخَبَّطُهُ ٱلشَّيۡطَٰنُ مِنَ ٱلۡمَسِّۚ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمۡ قَالُوٓاْ إِنَّمَا ٱلۡبَيۡعُ
مِثۡلُ ٱلرِّبَوٰاْۗ وَأَحَلَّ ٱللَّهُ ٱلۡبَيۡعَ وَحَرَّمَ ٱلرِّبَوٰاْۚ فَمَن جَآءَهُۥ مَوۡعِظَةٞ
مِّن رَّبِّهِۦ فَٱنتَهَىٰ فَلَهُۥ مَا سَلَفَ وَأَمۡرُهُۥٓ إِلَى ٱللَّهِۖ وَمَنۡ عَادَ
فَأُوْلَٰٓئِكَ أَصۡحَٰبُ ٱلنَّارِۖ هُمۡ فِيهَا خَٰلِدُونَ ٢٧٥ يَمۡحَقُ
ٱللَّهُ ٱلرِّبَوٰاْ وَيُرۡبِي ٱلصَّدَقَٰتِۗ وَٱللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ كَفَّارٍ أَثِيمٍ ٢٧٦
إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ وَأَقَامُواْ ٱلصَّلَوٰةَ
وَءَاتَوُاْ ٱلزَّكَوٰةَ لَهُمۡ أَجۡرُهُمۡ عِندَ رَبِّهِمۡ وَلَا خَوۡفٌ عَلَيۡهِمۡ
وَلَا هُمۡ يَحۡزَنُونَ ٢٧٧ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱتَّقُواْ ٱللَّهَ
وَذَرُواْ مَا بَقِيَ مِنَ ٱلرِّبَوٰٓاْ إِن كُنتُم مُّؤۡمِنِينَ ٢٧٨ فَإِن لَّمۡ تَفۡعَلُواْ
فَأۡذَنُواْ بِحَرۡبٖ مِّنَ ٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦۖ وَإِن تُبۡتُمۡ فَلَكُمۡ رُءُوسُ
أَمۡوَٰلِكُمۡ لَا تَظۡلِمُونَ وَلَا تُظۡلَمُونَ ٢٧٩ وَإِن كَانَ
ذُو عُسۡرَةٖ فَنَظِرَةٌ إِلَىٰ مَيۡسَرَةٖۚ وَأَن تَصَدَّقُواْ خَيۡرٞ لَّكُمۡ
إِن كُنتُمۡ تَعۡلَمُونَ ٢٨٠ وَٱتَّقُواْ يَوۡمٗا تُرۡجَعُونَ فِيهِ إِلَى
ٱللَّهِۖ ثُمَّ تُوَفَّىٰ كُلُّ نَفۡسٖ مَّا كَسَبَتۡ وَهُمۡ لَا يُظۡلَمُونَ ٢٨١

وشه و ماناکانی

﴿يأكلون الربوا﴾ سوو دەخۆن

﴿[illegible]﴾ شلەژاو وەك شەیتان دەستی لێ وەشاندبێ

﴿[illegible]﴾ شێتی

﴿[illegible]﴾

﴿الربوا﴾ خودا ماڵی ریبا و سووداوی لەناو دەبا

﴿[illegible]﴾ بەرەکەت دەخاتە چاکە و زیادی دەکا

﴿وذروا ما بقي من الربوا﴾ چی لە ریبا و سوو ماوەتەوە وازی لێ بێنن

﴿[illegible]﴾ خۆتان بۆ جەنگ ئامادە بکەن

﴿[illegible]﴾ بەنوویی و دەستەنگیی

﴿[illegible]﴾ مۆڵەتدان

مێنگەکان و، شەوەکانی
شوێنی مێنگە (الغنة). (الإدغام) بە مێنگەوە.
مێنگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مێنگە و.
مێنگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.

درێژکردنەوەکان (المدود)
(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە دروست دەبن.
(٤،٥) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمزە)وە دروست دەبن.
مەددی متصل، لەکاتی وەستاندا و، ماوەکەی بە ئەندازەی (٦،٥،٤) حەرەکەیە
(٢، ٤، ٦) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)دا
(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبیعي)ن

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِذَا تَدَايَنتُم بِدَيْنٍ إِلَىٰٓ أَجَلٍ مُّسَمًّى
فَٱكْتُبُوهُ وَلْيَكْتُب بَّيْنَكُمْ كَاتِبٌۢ بِٱلْعَدْلِ وَلَا يَأْبَ
كَاتِبٌ أَن يَكْتُبَ كَمَا عَلَّمَهُ ٱللَّهُ فَلْيَكْتُبْ وَلْيُمْلِلِ
ٱلَّذِى عَلَيْهِ ٱلْحَقُّ وَلْيَتَّقِ ٱللَّهَ رَبَّهُۥ وَلَا يَبْخَسْ مِنْهُ شَيْـًٔا
فَإِن كَانَ ٱلَّذِى عَلَيْهِ ٱلْحَقُّ سَفِيهًا أَوْ ضَعِيفًا أَوْ لَا يَسْتَطِيعُ
أَن يُمِلَّ هُوَ فَلْيُمْلِلْ وَلِيُّهُۥ بِٱلْعَدْلِ وَٱسْتَشْهِدُواْ شَهِيدَيْنِ
مِن رِّجَالِكُمْ فَإِن لَّمْ يَكُونَا رَجُلَيْنِ فَرَجُلٌ وَٱمْرَأَتَانِ
مِمَّن تَرْضَوْنَ مِنَ ٱلشُّهَدَآءِ أَن تَضِلَّ إِحْدَىٰهُمَا فَتُذَكِّرَ
إِحْدَىٰهُمَا ٱلْأُخْرَىٰ وَلَا يَأْبَ ٱلشُّهَدَآءُ إِذَا مَا دُعُواْ وَلَا تَسْـَٔمُوٓاْ
أَن تَكْتُبُوهُ صَغِيرًا أَوْ كَبِيرًا إِلَىٰٓ أَجَلِهِۦ ذَٰلِكُمْ أَقْسَطُ
عِندَ ٱللَّهِ وَأَقْوَمُ لِلشَّهَٰدَةِ وَأَدْنَىٰٓ أَلَّا تَرْتَابُوٓاْ إِلَّآ أَن تَكُونَ
تِجَٰرَةً حَاضِرَةً تُدِيرُونَهَا بَيْنَكُمْ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ
أَلَّا تَكْتُبُوهَا وَأَشْهِدُوٓاْ إِذَا تَبَايَعْتُمْ وَلَا يُضَآرَّ كَاتِبٌ
وَلَا شَهِيدٌ وَإِن تَفْعَلُواْ فَإِنَّهُۥ فُسُوقٌۢ بِكُمْ وَٱتَّقُواْ
ٱللَّهَ وَيُعَلِّمُكُمُ ٱللَّهُ وَٱللَّهُ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيمٌ ﴿٢٨٢﴾

وشەو ماناکانی

﴿أَجَلٍ مُّسَمًّى﴾ کاتێکی دیاریکراو
﴿وَلْيُمْلِلِ﴾ پێی بڵێ، بۆی بخوێنێتەوە
﴿وَلَا يَبْخَسْ﴾ لێی کەم نەکاتەوە
﴿سَفِيهًا﴾ کەم ئاوەز، گێل
﴿أَن يُمِلَّ هُوَ﴾ خۆی بیڵێ و بخوێنێتەوە
﴿وَٱسْتَشْهِدُواْ﴾ شایەت رابگرن
﴿شَهِيدَيْنِ﴾ دوو شایەت
﴿وَلَا يَأْبَ﴾ رێگە نەگرێ، خۆی نەدزێتەوە
﴿وَلَا تَسْـَٔمُوٓاْ﴾ بێزار مەبن
﴿أَقْسَطُ﴾ رەواترە
﴿وَأَقْوَمُ لِلشَّهَٰدَةِ﴾ لەباربووترە بۆ شایەتیدان
﴿وَأَدْنَىٰٓ﴾ نزیکترە
﴿أَلَّا تَرْتَابُوٓاْ﴾ کە گومانتان نەبێ
﴿فُسُوقٌ﴾ تاوان، لە رێ دەرچوون

▼ تەفخیمی پیتی لامی (الله).
▼ تەفخیمی پیتی (راء).
▼ [illegible]

چۆنیەتی وەستان (الوقوف) ۲ نیشانەکانی وەستان

۱ [illegible] دەخوێنرێتەوە و، ئاشی خریش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە.
۲- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەرەنگی سوور رەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن

۞ وَإِن كُنتُمْ عَلَىٰ سَفَرٍ وَلَمْ تَجِدُوا۟ كَاتِبًا فَرِهَٰنٌ مَّقْبُوضَةٌ
فَإِنْ أَمِنَ بَعْضُكُم بَعْضًا فَلْيُؤَدِّ ٱلَّذِى ٱؤْتُمِنَ أَمَٰنَتَهُۥ وَلْيَتَّقِ
ٱللَّهَ رَبَّهُۥ ۗ وَلَا تَكْتُمُوا۟ ٱلشَّهَٰدَةَ ۚ وَمَن يَكْتُمْهَا فَإِنَّهُۥٓ
ءَاثِمٌ قَلْبُهُۥ ۗ وَٱللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ ﴿٢٨٣﴾ لِّلَّهِ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ ۗ وَإِن تُبْدُوا۟ مَا فِىٓ أَنفُسِكُمْ أَوْ تُخْفُوهُ
يُحَاسِبْكُم بِهِ ٱللَّهُ ۖ فَيَغْفِرُ لِمَن يَشَآءُ وَيُعَذِّبُ مَن يَشَآءُ ۗ
وَٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٨٤﴾ ءَامَنَ ٱلرَّسُولُ بِمَآ أُنزِلَ
إِلَيْهِ مِن رَّبِّهِۦ وَٱلْمُؤْمِنُونَ ۚ كُلٌّ ءَامَنَ بِٱللَّهِ وَمَلَٰٓئِكَتِهِۦ وَكُتُبِهِۦ
وَرُسُلِهِۦ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِّن رُّسُلِهِۦ ۚ وَقَالُوا۟ سَمِعْنَا
وَأَطَعْنَا ۖ غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ ٱلْمَصِيرُ ﴿٢٨٥﴾ لَا يُكَلِّفُ
ٱللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا ۚ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا ٱكْتَسَبَتْ ۗ
رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَآ إِن نَّسِينَآ أَوْ أَخْطَأْنَا ۚ رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ
عَلَيْنَآ إِصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُۥ عَلَى ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِنَا ۚ رَبَّنَا وَلَا
تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِۦ ۖ وَٱعْفُ عَنَّا وَٱغْفِرْ لَنَا وَٱرْحَمْنَآ ۚ
أَنتَ مَوْلَىٰنَا فَٱنصُرْنَا عَلَى ٱلْقَوْمِ ٱلْكَٰفِرِينَ ﴿٢٨٦﴾

وشەو مانەکانی

﴿مَقْبُوضَةٌ﴾ وەرگیراو، دابراو

﴿وَلَا تَكْتُمُوا۟﴾

﴿ٱلشَّهَٰدَةَ﴾ شایەتیی مەکەن بە ژێر لێوەوە

﴿سَمِعْنَا﴾ گوێمان لێ بوو

﴿وَأَطَعْنَا﴾ گوێڕایەڵ بووین

﴿وُسْعَهَا﴾ توانای خوی

﴿كَسَبَتْ﴾ چ چاکەیەك بکات پاداشەکەی بۆ خویەتی

﴿ٱكْتَسَبَتْ﴾ هەر خراپەیەکیش بکات تۆڵەکەی لەسەر خۆیەتی

﴿إِصْرًا﴾ قورسیی، گرانیی

شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە.

(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە دروست دەبن

(٤،٥) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمز)ەوە دروست دەبن

مەددی متصل، لەکاتی وەستاندا و، ماوەکەی بە ئەندازەی (٤، ٥، ٦) حەرەکەیە

(٢، ٤، ٦) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)دا

(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی جوڵەکانیان هاوشێوەی (المد الطبیعي)ن

وشە و ماناکانی

سوورەتی
ئالی عیمران

﴿ٱلْحَيُّ﴾ نەمر
﴿ٱلْقَيُّومُ﴾ ڕاوەستاو، ڕاگری هەموو کاری بوونەوەر
﴿[illegible]﴾ قورئانی بڕدووەتە خوارەوە
﴿[illegible]﴾ بەتوانا و خاوەن دەسەلاتە
﴿ءَايَٰتٌ مُّحْكَمَٰتٌ﴾ نیشانەگەلی ڕوون
﴿[illegible]﴾ ماکی کتێبەکە
﴿[illegible]﴾ نادیار و نەزانراو
﴿زَيْغٌ﴾ لادان
﴿[illegible]﴾ ماناکەی
﴿[illegible]﴾ دڵمان لە حەق لا مەدە

سُورَةُ آلِ عِمۡرَانَ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

الٓمٓ ﴿١﴾ ٱللَّهُ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ٱلۡحَيُّ ٱلۡقَيُّومُ ﴿٢﴾ نَزَّلَ عَلَيۡكَ ٱلۡكِتَٰبَ
بِٱلۡحَقِّ مُصَدِّقٗا لِّمَا بَيۡنَ يَدَيۡهِ وَأَنزَلَ ٱلتَّوۡرَىٰةَ وَٱلۡإِنجِيلَ ﴿٣﴾ مِن
قَبۡلُ هُدٗى لِّلنَّاسِ وَأَنزَلَ ٱلۡفُرۡقَانَۗ إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ لَهُمۡ
عَذَابٞ شَدِيدٞۗ وَٱللَّهُ عَزِيزٞ ذُو ٱنتِقَامٍ ﴿٤﴾ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَخۡفَىٰ عَلَيۡهِ
شَيۡءٞ فِي ٱلۡأَرۡضِ وَلَا فِي ٱلسَّمَآءِ ﴿٥﴾ هُوَ ٱلَّذِي يُصَوِّرُكُمۡ
فِي ٱلۡأَرۡحَامِ كَيۡفَ يَشَآءُۚ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ٱلۡعَزِيزُ ٱلۡحَكِيمُ ﴿٦﴾ هُوَ
ٱلَّذِيٓ أَنزَلَ عَلَيۡكَ ٱلۡكِتَٰبَ مِنۡهُ ءَايَٰتٞ مُّحۡكَمَٰتٌ هُنَّ أُمُّ ٱلۡكِتَٰبِ
وَأُخَرُ مُتَشَٰبِهَٰتٞۖ فَأَمَّا ٱلَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمۡ زَيۡغٞ فَيَتَّبِعُونَ مَا تَشَٰبَهَ
مِنۡهُ ٱبۡتِغَآءَ ٱلۡفِتۡنَةِ وَٱبۡتِغَآءَ تَأۡوِيلِهِۦۖ وَمَا يَعۡلَمُ تَأۡوِيلَهُۥٓ إِلَّا ٱللَّهُۗ
وَٱلرَّٰسِخُونَ فِي ٱلۡعِلۡمِ يَقُولُونَ ءَامَنَّا بِهِۦ كُلّٞ مِّنۡ عِندِ رَبِّنَاۗ وَمَا يَذَّكَّرُ
إِلَّآ أُوْلُواْ ٱلۡأَلۡبَٰبِ ﴿٧﴾ رَبَّنَا لَا تُزِغۡ قُلُوبَنَا بَعۡدَ إِذۡ هَدَيۡتَنَا وَهَبۡ
لَنَا مِن لَّدُنكَ رَحۡمَةًۚ إِنَّكَ أَنتَ ٱلۡوَهَّابُ ﴿٨﴾ رَبَّنَآ إِنَّكَ جَامِعُ
ٱلنَّاسِ لِيَوۡمٖ لَّا رَيۡبَ فِيهِۚ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُخۡلِفُ ٱلۡمِيعَادَ ﴿٩﴾

- تەفخیمی پیتی لامی (الله)
- تەفخیمی پیتی (راء).
- سیفەتی قەلقەلە.

۱- حوکمی وەستان (الوقوف):
۲- نیشانەکانی وەستان:

هەموو وەستانەکان لەسەر پیتی سکوون دەکرێت، تەنانەت گەر پیتەکە جۆری سکووندار نەبێت لەکاتی وەستاندا [illegible] دەخوێنرێتەوە و، تائی خڕیش بە (هاء)ی سکووندار دەخوێنرێتەوە.

۲- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی نێوانی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن.

إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ لَن تُغۡنِيَ عَنۡهُمۡ أَمۡوَٰلُهُمۡ وَلَآ أَوۡلَٰدُهُم
مِّنَ ٱللَّهِ شَيۡـٔٗاۖ وَأُوْلَٰٓئِكَ هُمۡ وَقُودُ ٱلنَّارِ ١٠ كَدَأۡبِ ءَالِ
فِرۡعَوۡنَ وَٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِهِمۡۚ كَذَّبُواْ بِـَٔايَٰتِنَا فَأَخَذَهُمُ ٱللَّهُ بِذُنُوبِهِمۡۗ
وَٱللَّهُ شَدِيدُ ٱلۡعِقَابِ ١١ قُل لِّلَّذِينَ كَفَرُواْ سَتُغۡلَبُونَ
وَتُحۡشَرُونَ إِلَىٰ جَهَنَّمَۖ وَبِئۡسَ ٱلۡمِهَادُ ١٢ قَدۡ كَانَ
لَكُمۡ ءَايَةٞ فِي فِئَتَيۡنِ ٱلۡتَقَتَاۖ فِئَةٞ تُقَٰتِلُ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ
وَأُخۡرَىٰ كَافِرَةٞ يَرَوۡنَهُم مِّثۡلَيۡهِمۡ رَأۡيَ ٱلۡعَيۡنِۚ وَٱللَّهُ
يُؤَيِّدُ بِنَصۡرِهِۦ مَن يَشَآءُۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَعِبۡرَةٗ لِّأُوْلِي
ٱلۡأَبۡصَٰرِ ١٣ زُيِّنَ لِلنَّاسِ حُبُّ ٱلشَّهَوَٰتِ مِنَ ٱلنِّسَآءِ
وَٱلۡبَنِينَ وَٱلۡقَنَٰطِيرِ ٱلۡمُقَنطَرَةِ مِنَ ٱلذَّهَبِ وَٱلۡفِضَّةِ
وَٱلۡخَيۡلِ ٱلۡمُسَوَّمَةِ وَٱلۡأَنۡعَٰمِ وَٱلۡحَرۡثِۗ ذَٰلِكَ مَتَٰعُ
ٱلۡحَيَوٰةِ ٱلدُّنۡيَاۖ وَٱللَّهُ عِندَهُۥ حُسۡنُ ٱلۡمَـَٔابِ ١٤ ۞ قُلۡ
أَؤُنَبِّئُكُم بِخَيۡرٖ مِّن ذَٰلِكُمۡۖ لِلَّذِينَ ٱتَّقَوۡاْ عِندَ رَبِّهِمۡ جَنَّٰتٞ
تَجۡرِي مِن تَحۡتِهَا ٱلۡأَنۡهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَا وَأَزۡوَٰجٞ مُّطَهَّرَةٞ
وَرِضۡوَٰنٞ مِّنَ ٱللَّهِۗ وَٱللَّهُ بَصِيرُۢ بِٱلۡعِبَادِ ١٥

وشه و ماناکانی

﴿كَدَأۡبِ﴾ وەك پیشەی
﴿وَبِئۡسَ ٱلۡمِهَادُ﴾ خراپ راخراوێکە
﴿قَدۡ كَانَ لَكُمۡ ءَايَةٞ﴾ پەند و دەرر بوو بۆ ئێوە
﴿فِي فِئَتَيۡنِ ٱلۡتَقَتَا﴾ لە دوو کۆمەڵدا دژی یەك جەنگان
﴿فِئَةٞ تُقَٰتِلُ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ﴾ کۆمەڵێکیان لە رێگەی خودادا دەجەنگا
﴿وَأُخۡرَىٰ كَافِرَةٞ﴾ ئەوەکەشیان بێ باوەر بوو
﴿لَعِبۡرَةٗ﴾ پەند و دەرری تێدایە
﴿ٱلۡمُقَنطَرَةِ﴾ یەو، لەسەر یەك هەڵچنراو
﴿ٱلۡمُسَوَّمَةِ﴾ کوتراو، دیاریی کراو
﴿وَٱلۡأَنۡعَٰمِ﴾ ئاژەڵ
﴿وَٱلۡحَرۡثِ﴾ کشت و کاڵ

نیشانەکان و ئەوانەی بەهۆیانەوە

شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە.
مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و،
م مینگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.

بەپێی رەگی درێژکردنەوەکان (المدود)

(٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمزە)وە درووست دەبن
مەددی متصل، لەکاتی وەستاندا و، ماوەکەی بە ئەندازەی ٤ – ٥ حەرەکەیە
(٦،٤،٢) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)دا
(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبیعي)ن.

ٱلَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَآ إِنَّنَآ ءَامَنَّا فَٱغۡفِرۡ لَنَا ذُنُوبَنَا وَقِنَا
عَذَابَ ٱلنَّارِ ﴿١٦﴾ ٱلصَّٰبِرِينَ وَٱلصَّٰدِقِينَ وَٱلۡقَٰنِتِينَ
وَٱلۡمُنفِقِينَ وَٱلۡمُسۡتَغۡفِرِينَ بِٱلۡأَسۡحَارِ ﴿١٧﴾ شَهِدَ
ٱللَّهُ أَنَّهُۥ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ وَٱلۡمَلَٰٓئِكَةُ وَأُوْلُواْ ٱلۡعِلۡمِ قَآئِمَۢا بِٱلۡقِسۡطِۚ
لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ٱلۡعَزِيزُ ٱلۡحَكِيمُ ﴿١٨﴾ إِنَّ ٱلدِّينَ عِندَ
ٱللَّهِ ٱلۡإِسۡلَٰمُۗ وَمَا ٱخۡتَلَفَ ٱلَّذِينَ أُوتُواْ ٱلۡكِتَٰبَ إِلَّا مِنۢ
بَعۡدِ مَا جَآءَهُمُ ٱلۡعِلۡمُ بَغۡيَۢا بَيۡنَهُمۡۗ وَمَن يَكۡفُرۡ بِـَٔايَٰتِ
ٱللَّهِ فَإِنَّ ٱللَّهَ سَرِيعُ ٱلۡحِسَابِ ﴿١٩﴾ فَإِنۡ حَآجُّوكَ فَقُلۡ أَسۡلَمۡتُ
وَجۡهِيَ لِلَّهِ وَمَنِ ٱتَّبَعَنِۗ وَقُل لِّلَّذِينَ أُوتُواْ ٱلۡكِتَٰبَ وَٱلۡأُمِّيِّـۧنَ
ءَأَسۡلَمۡتُمۡۚ فَإِنۡ أَسۡلَمُواْ فَقَدِ ٱهۡتَدَواْۖ وَّإِن تَوَلَّوۡاْ فَإِنَّمَا
عَلَيۡكَ ٱلۡبَلَٰغُۗ وَٱللَّهُ بَصِيرُۢ بِٱلۡعِبَادِ ﴿٢٠﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ يَكۡفُرُونَ
بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ وَيَقۡتُلُونَ ٱلنَّبِيِّـۧنَ بِغَيۡرِ حَقّٖ وَيَقۡتُلُونَ
ٱلَّذِينَ يَأۡمُرُونَ بِٱلۡقِسۡطِ مِنَ ٱلنَّاسِ فَبَشِّرۡهُم
بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٢١﴾ أُوْلَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ حَبِطَتۡ أَعۡمَٰلُهُمۡ
فِي ٱلدُّنۡيَا وَٱلۡأٓخِرَةِ وَمَا لَهُم مِّن نَّٰصِرِينَ ﴿٢٢﴾

وشەو مانەکانی

﴿ [illegible] ﴾ راستگویان

﴿ [illegible] ﴾ ملکەچان بۆ خودا

﴿ بِٱلۡأَسۡحَارِ ﴾ بەرەبەیان

﴿ قَآئِمَۢا بِٱلۡقِسۡطِ ﴾ عەدالەتخواز

﴿ [illegible] ﴾ فەرمانبەرداری

﴿ [illegible] ﴾ دان نان بە تاك و تەنیایی خودادا و کارکردن بە فەرمانی

﴿ بَغۡيَۢا ﴾ لەبەر ئیرەیی

﴿ [illegible] لِلَّهِ ﴾ بە راستیی رووم کردە خودا

﴿ [illegible] ﴾ نەخوێندەواران، کافرانی عەرەب

﴿ حَبِطَتۡ أَعۡمَٰلُهُمۡ ﴾ کردەوەکانیان پووچ بووەوە

١- هەموو وەستانەکان لەسەر پیتی سکوندار دەکرێن، تەنانەت گەر پیتەکە خۆی سکوندار نەبێت لەکاتی وەستاندا حەرەکەکانی لێ دادەماڵرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) [illegible]

٢- ئەو [illegible] کە بە رەنگی [illegible] وەستانی [illegible] دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن.

١- [illegible] وەستان (الوقوف) ٢- [illegible] وەستان

▼ تەفخیمی پیتی لامی (الله)

▼ تەفخیمی پیتی (ر)

▼ [illegible]

أَلَمۡ تَرَ إِلَى ٱلَّذِينَ أُوتُواْ نَصِيبٗا مِّنَ ٱلۡكِتَٰبِ يُدۡعَوۡنَ إِلَىٰ كِتَٰبِ
ٱللَّهِ لِيَحۡكُمَ بَيۡنَهُمۡ ثُمَّ يَتَوَلَّىٰ فَرِيقٞ مِّنۡهُمۡ وَهُم مُّعۡرِضُونَ ﴿٢٣﴾
ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمۡ قَالُواْ لَن تَمَسَّنَا ٱلنَّارُ إِلَّآ أَيَّامٗا مَّعۡدُودَٰتٖۖ وَغَرَّهُمۡ
فِي دِينِهِم مَّا كَانُواْ يَفۡتَرُونَ ﴿٢٤﴾ فَكَيۡفَ إِذَا جَمَعۡنَٰهُمۡ
لِيَوۡمٖ لَّا رَيۡبَ فِيهِ وَوُفِّيَتۡ كُلُّ نَفۡسٖ مَّا كَسَبَتۡ وَهُمۡ
لَا يُظۡلَمُونَ ﴿٢٥﴾ قُلِ ٱللَّهُمَّ مَٰلِكَ ٱلۡمُلۡكِ تُؤۡتِي ٱلۡمُلۡكَ
مَن تَشَآءُ وَتَنزِعُ ٱلۡمُلۡكَ مِمَّن تَشَآءُ وَتُعِزُّ مَن تَشَآءُ وَتُذِلُّ
مَن تَشَآءُۖ بِيَدِكَ ٱلۡخَيۡرُۖ إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ قَدِيرٞ ﴿٢٦﴾ تُولِجُ ٱلَّيۡلَ
فِي ٱلنَّهَارِ وَتُولِجُ ٱلنَّهَارَ فِي ٱلَّيۡلِۖ وَتُخۡرِجُ ٱلۡحَيَّ مِنَ ٱلۡمَيِّتِ
وَتُخۡرِجُ ٱلۡمَيِّتَ مِنَ ٱلۡحَيِّۖ وَتَرۡزُقُ مَن تَشَآءُ بِغَيۡرِ حِسَابٖ ﴿٢٧﴾
لَّا يَتَّخِذِ ٱلۡمُؤۡمِنُونَ ٱلۡكَٰفِرِينَ أَوۡلِيَآءَ مِن دُونِ ٱلۡمُؤۡمِنِينَۖ وَمَن
يَفۡعَلۡ ذَٰلِكَ فَلَيۡسَ مِنَ ٱللَّهِ فِي شَيۡءٍ إِلَّآ أَن تَتَّقُواْ مِنۡهُمۡ
تُقَىٰةٗۗ وَيُحَذِّرُكُمُ ٱللَّهُ نَفۡسَهُۥۗ وَإِلَى ٱللَّهِ ٱلۡمَصِيرُ ﴿٢٨﴾ قُلۡ
إِن تُخۡفُواْ مَا فِي صُدُورِكُمۡ أَوۡ تُبۡدُوهُ يَعۡلَمۡهُ ٱللَّهُۗ وَيَعۡلَمُ مَا فِي
ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي ٱلۡأَرۡضِۗ وَٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ قَدِيرٞ ﴿٢٩﴾

وشە و ماناکانی

﴿نَصِيبًا﴾ بەشێك
﴿[illegible]﴾ دایی کردن
﴿يَفۡتَرُونَ﴾ درۆ دەکەن
﴿بِيَدِكَ ٱلۡخَيۡرُ﴾ چاکە بە دەست تۆیە
﴿[illegible]﴾ دەخەیتە، هەڵدێنی
﴿[illegible]﴾ بە بێ ژمارە
﴿[illegible] ٱلۡمُؤۡمِنُونَ﴾ با موسوڵمانان کافران نەکەن
﴿أَوۡلِيَآءَ﴾ بە خۆشەویست و کۆمەککار
﴿[illegible]﴾ مەگەر بۆ ئەوە خۆتانیان لێ بپارێزن

(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە دروست دەبن
(٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمزە)وە دروست دەبن.
مەددی متصل، لەکاتی وەستاندا و، ملومەکەی بە ئەندازەی (٤،٥،٦) حەرەکەیە
(٢، ٤، ٦) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)دا
(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبیعی)ن

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)

[illegible]
شوێنی [illegible]، [illegible]
مینگەی (الإخفاء)، (الإدغام)ی بێ مینگە و،
مینگەی (الإقلاب)، ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.

يَوْمَ تَجِدُ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ مِنْ خَيْرٍ مُّحْضَرًا وَمَا عَمِلَتْ
مِن سُوٓءٍ تَوَدُّ لَوْ أَنَّ بَيْنَهَا وَبَيْنَهُۥٓ أَمَدًۢا بَعِيدًا وَيُحَذِّرُكُمُ
ٱللَّهُ نَفْسَهُۥ وَٱللَّهُ رَءُوفٌۢ بِٱلْعِبَادِ ﴿٣٠﴾ قُلْ إِن كُنتُمْ تُحِبُّونَ ٱللَّهَ
فَٱتَّبِعُونِى يُحْبِبْكُمُ ٱللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَٱللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ
﴿٣١﴾ قُلْ أَطِيعُوا۟ ٱللَّهَ وَٱلرَّسُولَ فَإِن تَوَلَّوْا۟ فَإِنَّ ٱللَّهَ لَا يُحِبُّ
ٱلْكَٰفِرِينَ ﴿٣٢﴾ ۞ إِنَّ ٱللَّهَ ٱصْطَفَىٰٓ ءَادَمَ وَنُوحًا وَءَالَ إِبْرَٰهِيمَ
وَءَالَ عِمْرَٰنَ عَلَى ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٣٣﴾ ذُرِّيَّةًۢ بَعْضُهَا مِنۢ بَعْضٍ وَٱللَّهُ
سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٣٤﴾ إِذْ قَالَتِ ٱمْرَأَتُ عِمْرَٰنَ رَبِّ إِنِّى نَذَرْتُ لَكَ
مَا فِى بَطْنِى مُحَرَّرًا فَتَقَبَّلْ مِنِّىٓ إِنَّكَ أَنتَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْعَلِيمُ ﴿٣٥﴾ فَلَمَّا
وَضَعَتْهَا قَالَتْ رَبِّ إِنِّى وَضَعْتُهَآ أُنثَىٰ وَٱللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا وَضَعَتْ
وَلَيْسَ ٱلذَّكَرُ كَٱلْأُنثَىٰ وَإِنِّى سَمَّيْتُهَا مَرْيَمَ وَإِنِّىٓ أُعِيذُهَا بِكَ
وَذُرِّيَّتَهَا مِنَ ٱلشَّيْطَٰنِ ٱلرَّجِيمِ ﴿٣٦﴾ فَتَقَبَّلَهَا رَبُّهَا بِقَبُولٍ
حَسَنٍ وَأَنۢبَتَهَا نَبَاتًا حَسَنًا وَكَفَّلَهَا زَكَرِيَّا كُلَّمَا دَخَلَ عَلَيْهَا
زَكَرِيَّا ٱلْمِحْرَابَ وَجَدَ عِندَهَا رِزْقًا قَالَ يَٰمَرْيَمُ أَنَّىٰ لَكِ هَٰذَا
قَالَتْ هُوَ مِنْ عِندِ ٱللَّهِ إِنَّ ٱللَّهَ يَرْزُقُ مَن يَشَآءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٣٧﴾

الحزب

وشه و مانا كانى

﴿مُحْضَرًا﴾ ئاماده

﴿مُحَرَّرًا﴾ ئەرخانكراو بۆ بەندایەتیی خودا

﴿[illegible]﴾ بووی،

منداڵه‌کەی بوو

﴿[illegible]﴾ بە تۆی ئەسپێرم

﴿[illegible]﴾ [illegible] ﴾ لەسەر ڕەوشتی جوان کەشەی پێ کرد

﴿[illegible]﴾ زەکەریا گرییە ئەستۆی خۆی

﴿ٱلْمِحْرَابَ﴾ شوێنی خوداپەرستیی

﴿[illegible]﴾ [illegible] ﴾ ئەمەت لە کوێ بوو؟

﴿[illegible]﴾ لەلای خوداوەیە، بەشی خودیە

[illegible] هۆی سکوندار [illegible] لەکاتی وەستاندا [illegible] (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) [illegible]
٢- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سووری ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێک هەن کە دەگۆڕێن.

١ جوڵەی وەستان (الوقف)
٢ نیشانەکانی وەستان

ئەفخیمی پیتی لامی (الله)
تەفخیمی پیتی (ر)
[illegible] قەلقەلە

هُنَالِكَ دَعَا زَكَرِيَّا رَبَّهُۥ قَالَ رَبِّ هَبْ لِي مِن لَّدُنكَ ذُرِّيَّةً
طَيِّبَةً إِنَّكَ سَمِيعُ ٱلدُّعَآءِ ﴿٣٨﴾ فَنَادَتْهُ ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ وَهُوَ قَآئِمٌ
يُصَلِّي فِي ٱلْمِحْرَابِ أَنَّ ٱللَّهَ يُبَشِّرُكَ بِيَحْيَىٰ مُصَدِّقًۢا بِكَلِمَةٍ مِّنَ
ٱللَّهِ وَسَيِّدًا وَحَصُورًا وَنَبِيًّا مِّنَ ٱلصَّٰلِحِينَ ﴿٣٩﴾ قَالَ رَبِّ
أَنَّىٰ يَكُونُ لِي غُلَٰمٌ وَقَدْ بَلَغَنِيَ ٱلْكِبَرُ وَٱمْرَأَتِي عَاقِرٌ قَالَ
كَذَٰلِكَ ٱللَّهُ يَفْعَلُ مَا يَشَآءُ ﴿٤٠﴾ قَالَ رَبِّ ٱجْعَل لِّيٓ ءَايَةً
قَالَ ءَايَتُكَ أَلَّا تُكَلِّمَ ٱلنَّاسَ ثَلَٰثَةَ أَيَّامٍ إِلَّا رَمْزًا وَٱذْكُر
رَّبَّكَ كَثِيرًا وَسَبِّحْ بِٱلْعَشِيِّ وَٱلْإِبْكَٰرِ ﴿٤١﴾ وَإِذْ قَالَتِ
ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ يَٰمَرْيَمُ إِنَّ ٱللَّهَ ٱصْطَفَىٰكِ وَطَهَّرَكِ وَٱصْطَفَىٰكِ
عَلَىٰ نِسَآءِ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٤٢﴾ يَٰمَرْيَمُ ٱقْنُتِي لِرَبِّكِ وَٱسْجُدِي
وَٱرْكَعِي مَعَ ٱلرَّٰكِعِينَ ﴿٤٣﴾ ذَٰلِكَ مِنْ أَنۢبَآءِ ٱلْغَيْبِ نُوحِيهِ
إِلَيْكَ وَمَا كُنتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يُلْقُونَ أَقْلَٰمَهُمْ أَيُّهُمْ يَكْفُلُ
مَرْيَمَ وَمَا كُنتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يَخْتَصِمُونَ ﴿٤٤﴾ إِذْ قَالَتِ
ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ يَٰمَرْيَمُ إِنَّ ٱللَّهَ يُبَشِّرُكِ بِكَلِمَةٍ مِّنْهُ ٱسْمُهُ ٱلْمَسِيحُ
عِيسَى ٱبْنُ مَرْيَمَ وَجِيهًا فِي ٱلدُّنْيَا وَٱلْآخِرَةِ وَمِنَ ٱلْمُقَرَّبِينَ ﴿٤٥﴾

وشه و ماناكانی

﴿ بِكَلِمَةٍ ﴾ عیسى كه به وشه‌ی كن به دروست بوو
﴿ [illegible] ﴾ دووره له نافره‌ت و خوی ده‌پاریزی
﴿ [illegible] ﴾ چون ده‌بی؟ له كوی ده‌بی؟
﴿ [illegible] ﴾ نه‌وه‌بیستانیت
﴿ [illegible] ﴾
﴿ ٱلنَّاسَ ﴾ قسه له ته‌ك كه‌سدا نه‌كه‌ی
﴿ إِلَّا رَمْزًا ﴾ به ئیشاره نه‌بێ
﴿ [illegible] ﴾ نوێژ بكه له نێو ره‌وه‌ت [illegible] بوون
﴿ [illegible] ﴾ له [illegible] جیسه‌نگه‌و
﴿ [illegible] ﴾ [illegible]
﴿ [illegible] ﴾
﴿ مَعَ ٱلرَّٰكِعِينَ ﴾ كورنووش و روكووع له‌گه‌ل سوجوود و روكووع به‌رانبه بیه.
﴿ بِكَلِمَةٍ مِّنْهُ ﴾ به وشه‌ی (كن) به

مینگه‌كان و بەدوایدا خوێندنه‌وه		
شوێنی مینگه (الغنة).	(الإدغام) به مینگه‌وه.	
مینگه‌ی (الإخفاء).	(الإدغام)ی بێ مینگه و،	
مینگه‌ی (الإقلاب).	ئه‌و پیتانه‌ی ناخوێنرێنه‌وه.	

درێژكردنه‌وه‌كان (المدود)	
(٦) حه‌ره‌كه بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ی به‌هۆی (سكون)ه‌وه دروست ده‌بێ	
(٤،٥) حه‌ره‌كه بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ی به‌هۆی (همز)ه‌وه دروست ده‌بێ	
مه‌ددی منفصل به‌كاس ومنفصل و مدوه‌كه‌ی به‌نه‌ره‌ی ٢، ٤، ٦ حه‌ره‌كه‌یه	
(٢،٤،٦) حه‌ره‌كه بۆ مه‌ددی له‌كاو (عارض) له‌كاتی وه‌ستان (وقف)دا.	
(٢) حه‌ره‌كه بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ی حوكمه‌كه‌یان هاوشێوه‌ی (المد الطبیعی)ه.	

وشە و ماناکانی

﴿ وَكَهْلًا ﴾ لە سەردەمی پیریدا

﴿ قَضَىٰٓ أَمْرًا ﴾ کە بڕیاری شتێکی دا

﴿ ٱلْكِتَٰبَ ﴾ کتێب

﴿ وَٱلْحِكْمَةَ ﴾ ڕاستیی کردە و وتە

﴿ أَخْلُقُ لَكُم ﴾ بۆتان دروست دەکەم

﴿ وَأُبْرِئُ ٱلْأَكْمَهَ ﴾ کوێری زکماك چاك دەکەمەوە

﴿ أَحَسَّ ﴾ هەستی کرد

﴿ ٱلْحَوَارِيُّونَ ﴾ هاوڕێ ڕاست و پاکەکانی حەزرەتی عیسا

وَيُكَلِّمُ ٱلنَّاسَ فِي ٱلۡمَهۡدِ وَكَهۡلٗا وَمِنَ ٱلصَّٰلِحِينَ ٤٦
قَالَتۡ رَبِّ أَنَّىٰ يَكُونُ لِي وَلَدٞ وَلَمۡ يَمۡسَسۡنِي بَشَرٞۖ قَالَ كَذَٰلِكِ
ٱللَّهُ يَخۡلُقُ مَا يَشَآءُۚ إِذَا قَضَىٰٓ أَمۡرٗا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُۥ كُن فَيَكُونُ ٤٧
وَيُعَلِّمُهُ ٱلۡكِتَٰبَ وَٱلۡحِكۡمَةَ وَٱلتَّوۡرَىٰةَ وَٱلۡإِنجِيلَ ٤٨
وَرَسُولًا إِلَىٰ بَنِيٓ إِسۡرَٰٓءِيلَ أَنِّي قَدۡ جِئۡتُكُم بِـَٔايَةٖ مِّن رَّبِّكُمۡ
أَنِّيٓ أَخۡلُقُ لَكُم مِّنَ ٱلطِّينِ كَهَيۡـَٔةِ ٱلطَّيۡرِ فَأَنفُخُ فِيهِ
فَيَكُونُ طَيۡرَۢا بِإِذۡنِ ٱللَّهِۖ وَأُبۡرِئُ ٱلۡأَكۡمَهَ وَٱلۡأَبۡرَصَ
وَأُحۡيِ ٱلۡمَوۡتَىٰ بِإِذۡنِ ٱللَّهِۖ وَأُنَبِّئُكُم بِمَا تَأۡكُلُونَ وَمَا تَدَّخِرُونَ
فِي بُيُوتِكُمۡۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَأٓيَةٗ لَّكُمۡ إِن كُنتُم مُّؤۡمِنِينَ ٤٩
وَمُصَدِّقٗا لِّمَا بَيۡنَ يَدَيَّ مِنَ ٱلتَّوۡرَىٰةِ وَلِأُحِلَّ لَكُم
بَعۡضَ ٱلَّذِي حُرِّمَ عَلَيۡكُمۡۚ وَجِئۡتُكُم بِـَٔايَةٖ مِّن رَّبِّكُمۡ
فَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ وَأَطِيعُونِ ٥٠ إِنَّ ٱللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمۡ فَٱعۡبُدُوهُۚ
هَٰذَا صِرَٰطٞ مُّسۡتَقِيمٞ ٥١ ۞ فَلَمَّآ أَحَسَّ عِيسَىٰ مِنۡهُمُ
ٱلۡكُفۡرَ قَالَ مَنۡ أَنصَارِيٓ إِلَى ٱللَّهِۖ قَالَ ٱلۡحَوَارِيُّونَ نَحۡنُ
أَنصَارُ ٱللَّهِ ءَامَنَّا بِٱللَّهِ وَٱشۡهَدۡ بِأَنَّا مُسۡلِمُونَ ٥٢

نصف حزب ٦

تەفخیمی پیتی لامی (الله)
تەفخیمی پیتی (راء).
سیفەتی قەلقەلە.

١ جوستەی وەستان (الوقوف):
هەموو وەستانەکی بەسەر پیتی سکونداردا دەکرێت ئەوەندە کە پیتەکە حەرەکەکانی [illegible] پیتەکە تەنوینی فەتحەی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە و، تائی خڕیش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە.

٢ نیشانەکانی وەستان:
٠٢ ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن.

رَبَّنَآ ءَامَنَّا بِمَآ أَنزَلْتَ وَٱتَّبَعْنَا ٱلرَّسُولَ فَٱكْتُبْنَا مَعَ
ٱلشَّٰهِدِينَ ﴿٥٣﴾ وَمَكَرُوا۟ وَمَكَرَ ٱللَّهُ ۖ وَٱللَّهُ خَيْرُ
ٱلْمَٰكِرِينَ ﴿٥٤﴾ إِذْ قَالَ ٱللَّهُ يَٰعِيسَىٰٓ إِنِّى مُتَوَفِّيكَ وَرَافِعُكَ
إِلَىَّ وَمُطَهِّرُكَ مِنَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ وَجَاعِلُ ٱلَّذِينَ ٱتَّبَعُوكَ
فَوْقَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓا۟ إِلَىٰ يَوْمِ ٱلْقِيَٰمَةِ ۖ ثُمَّ إِلَىَّ مَرْجِعُكُمْ
فَأَحْكُمُ بَيْنَكُمْ فِيمَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٥٥﴾ فَأَمَّا ٱلَّذِينَ
كَفَرُوا۟ فَأُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا فِى ٱلدُّنْيَا وَٱلْءَاخِرَةِ وَمَا
لَهُم مِّن نَّٰصِرِينَ ﴿٥٦﴾ وَأَمَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟
ٱلصَّٰلِحَٰتِ فَيُوَفِّيهِمْ أُجُورَهُمْ ۗ وَٱللَّهُ لَا يُحِبُّ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٥٧﴾
ذَٰلِكَ نَتْلُوهُ عَلَيْكَ مِنَ ٱلْءَايَٰتِ وَٱلذِّكْرِ ٱلْحَكِيمِ ﴿٥٨﴾ إِنَّ
مَثَلَ عِيسَىٰ عِندَ ٱللَّهِ كَمَثَلِ ءَادَمَ ۖ خَلَقَهُۥ مِن تُرَابٍ ثُمَّ قَالَ
لَهُۥ كُن فَيَكُونُ ﴿٥٩﴾ ٱلْحَقُّ مِن رَّبِّكَ فَلَا تَكُن مِّنَ ٱلْمُمْتَرِينَ ﴿٦٠﴾
فَمَنْ حَآجَّكَ فِيهِ مِنۢ بَعْدِ مَا جَآءَكَ مِنَ ٱلْعِلْمِ فَقُلْ تَعَالَوْا۟ نَدْعُ
أَبْنَآءَنَا وَأَبْنَآءَكُمْ وَنِسَآءَنَا وَنِسَآءَكُمْ وَأَنفُسَنَا وَأَنفُسَكُمْ
ثُمَّ نَبْتَهِلْ فَنَجْعَل لَّعْنَتَ ٱللَّهِ عَلَى ٱلْكَٰذِبِينَ ﴿٦١﴾

وشە و مەبەستی

﴿ وَمَكَرُوا ﴾ پیلانیان گێڕا بۆ کوشتنی

﴿ وَمَكَرَ ٱللَّهُ ﴾ خودا پیلانەکەی پووچەڵ کردەوە

﴿ رَافِعُكَ ﴾ بەرزت دەکەمەوە بۆ لای خۆم

﴿ إِلَىَّ مَرْجِعُكُمْ ﴾ گەڕانەوەی هەمووتان بۆ لای خۆمە

﴿ وَمُطَهِّرُكَ ﴾ [illegible]

د دووری بە / بۆ ئەو دەکەم لە / ڕەی ئەوەوە نییەدا / ... بوون

﴿ مَثَلَ عِيسَىٰ ﴾ وێنەی سەرسوڕهێنەری عیسا

﴿ ٱلْمُمْتَرِينَ ﴾ ئەوانەی گومانیی بوون

﴿ حَآجَّكَ ﴾ کەسێ دەمەدەمەی لەگەڵ کردی

﴿ تَعَالَوْا ﴾ وەرن

﴿ نَبْتَهِلْ ﴾ دەپاڕێینەوە

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود) — مینگەی (الإخفاء) — (الإدغام)ی بێ مینگە — مینگەی (الإقلاب) — ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە — شوێنی مینگە لەسە — لادەدەم بەسەکەوە

إِنَّ هَٰذَا لَهُوَ ٱلْقَصَصُ ٱلْحَقُّ ۚ وَمَا مِنْ إِلَٰهٍ إِلَّا ٱللَّهُ ۚ وَإِنَّ ٱللَّهَ لَهُوَ
ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴿٦٢﴾ فَإِن تَوَلَّوْا۟ فَإِنَّ ٱللَّهَ عَلِيمٌۢ بِٱلْمُفْسِدِينَ ﴿٦٣﴾
قُلْ يَٰٓأَهْلَ ٱلْكِتَٰبِ تَعَالَوْا۟ إِلَىٰ كَلِمَةٍ سَوَآءٍۭ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ
أَلَّا نَعْبُدَ إِلَّا ٱللَّهَ وَلَا نُشْرِكَ بِهِۦ شَيْـًٔا وَلَا يَتَّخِذَ بَعْضُنَا
بَعْضًا أَرْبَابًا مِّن دُونِ ٱللَّهِ ۚ فَإِن تَوَلَّوْا۟ فَقُولُوا۟ ٱشْهَدُوا۟ بِأَنَّا
مُسْلِمُونَ ﴿٦٤﴾ يَٰٓأَهْلَ ٱلْكِتَٰبِ لِمَ تُحَآجُّونَ فِىٓ
إِبْرَٰهِيمَ وَمَآ أُنزِلَتِ ٱلتَّوْرَىٰةُ وَٱلْإِنجِيلُ إِلَّا مِنۢ بَعْدِهِۦٓ ۚ أَفَلَا
تَعْقِلُونَ ﴿٦٥﴾ هَٰٓأَنتُمْ هَٰٓؤُلَآءِ حَٰجَجْتُمْ فِيمَا لَكُم بِهِۦ
عِلْمٌ فَلِمَ تُحَآجُّونَ فِيمَا لَيْسَ لَكُم بِهِۦ عِلْمٌ ۚ وَٱللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنتُمْ
لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦٦﴾ مَا كَانَ إِبْرَٰهِيمُ يَهُودِيًّا وَلَا نَصْرَانِيًّا وَلَٰكِن كَانَ
حَنِيفًا مُّسْلِمًا وَمَا كَانَ مِنَ ٱلْمُشْرِكِينَ ﴿٦٧﴾ إِنَّ أَوْلَى ٱلنَّاسِ
بِإِبْرَٰهِيمَ لَلَّذِينَ ٱتَّبَعُوهُ وَهَٰذَا ٱلنَّبِىُّ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ ۗ وَٱللَّهُ وَلِىُّ
ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿٦٨﴾ وَدَّت طَّآئِفَةٌ مِّنْ أَهْلِ ٱلْكِتَٰبِ لَوْ يُضِلُّونَكُمْ
وَمَا يُضِلُّونَ إِلَّآ أَنفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿٦٩﴾ يَٰٓأَهْلَ
ٱلْكِتَٰبِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ وَأَنتُمْ تَشْهَدُونَ ﴿٧٠﴾

وشەوشەکانی

﴿إِنَّ هَٰذَا﴾ ئەمەی خوێندرایەوە

﴿ٱلْقَصَصُ ٱلْحَقُّ﴾ چیرۆکی ڕاستە

﴿كَلِمَةٍ سَوَآءٍ﴾ وشەیەکی دروست و بێ حیاو ڕێی

﴿وَلَا نُشْرِكَ بِهِۦ شَيْـًٔا﴾ هاوبەش بۆ خودا بڕیار نادەین

﴿كَانَ حَنِيفًا﴾ خوی بۆ ئایینی ڕاست بردبوو

﴿مُّسْلِمًا﴾ ملکەچ بۆ خودا

﴿وَلِىُّ ٱلْمُؤْمِنِينَ﴾ دۆستی خاوەن باوەڕانە

▼ بەقەدەی پیتی لامی (...)

▼ بەقەدەی پیتی (...)

▼ سیمەتی قەلقەلە.

جۆرەکانی وەستان (الوقوف)
٣. نیشانەکانی وەستان

[illegible]

٣- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن. لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن

يَٰٓأَهۡلَ ٱلۡكِتَٰبِ لِمَ تَلۡبِسُونَ ٱلۡحَقَّ بِٱلۡبَٰطِلِ وَتَكۡتُمُونَ ٱلۡحَقَّ
وَأَنتُمۡ تَعۡلَمُونَ ٧١ وَقَالَت طَّآئِفَةٞ مِّنۡ أَهۡلِ ٱلۡكِتَٰبِ ءَامِنُواْ
بِٱلَّذِيٓ أُنزِلَ عَلَى ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَجۡهَ ٱلنَّهَارِ وَٱكۡفُرُوٓاْ ءَاخِرَهُۥ
لَعَلَّهُمۡ يَرۡجِعُونَ ٧٢ وَلَا تُؤۡمِنُوٓاْ إِلَّا لِمَن تَبِعَ دِينَكُمۡ قُلۡ إِنَّ
ٱلۡهُدَىٰ هُدَى ٱللَّهِ أَن يُؤۡتَىٰٓ أَحَدٞ مِّثۡلَ مَآ أُوتِيتُمۡ أَوۡ يُحَآجُّوكُمۡ
عِندَ رَبِّكُمۡۗ قُلۡ إِنَّ ٱلۡفَضۡلَ بِيَدِ ٱللَّهِ يُؤۡتِيهِ مَن يَشَآءُۗ وَٱللَّهُ وَٰسِعٌ
عَلِيمٞ ٧٣ يَخۡتَصُّ بِرَحۡمَتِهِۦ مَن يَشَآءُۗ وَٱللَّهُ ذُو ٱلۡفَضۡلِ
ٱلۡعَظِيمِ ٧٤ ۞ وَمِنۡ أَهۡلِ ٱلۡكِتَٰبِ مَنۡ إِن تَأۡمَنۡهُ بِقِنطَارٖ
يُؤَدِّهِۦٓ إِلَيۡكَ وَمِنۡهُم مَّنۡ إِن تَأۡمَنۡهُ بِدِينَارٖ لَّا يُؤَدِّهِۦٓ إِلَيۡكَ إِلَّا
مَا دُمۡتَ عَلَيۡهِ قَآئِمٗاۗ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمۡ قَالُواْ لَيۡسَ عَلَيۡنَا فِي ٱلۡأُمِّيِّـۧنَ
سَبِيلٞ وَيَقُولُونَ عَلَى ٱللَّهِ ٱلۡكَذِبَ وَهُمۡ يَعۡلَمُونَ ٧٥
بَلَىٰۚ مَنۡ أَوۡفَىٰ بِعَهۡدِهِۦ وَٱتَّقَىٰ فَإِنَّ ٱللَّهَ يُحِبُّ ٱلۡمُتَّقِينَ ٧٦ إِنَّ
ٱلَّذِينَ يَشۡتَرُونَ بِعَهۡدِ ٱللَّهِ وَأَيۡمَٰنِهِمۡ ثَمَنٗا قَلِيلًا أُوْلَٰٓئِكَ لَا
خَلَٰقَ لَهُمۡ فِي ٱلۡأٓخِرَةِ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ ٱللَّهُ وَلَا يَنظُرُ إِلَيۡهِمۡ
يَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِ وَلَا يُزَكِّيهِمۡ وَلَهُمۡ عَذَابٌ أَلِيمٞ ٧٧

وشە و ماناكانی

﴿ تَلۡبِسُونَ ﴾ تێكەڵ دەكەن
﴿ وَجۡهَ ٱلنَّهَارِ ﴾ سەرەتای ڕۆژ، بەیانیی
﴿ يُؤۡتِيهِ مَن يَشَآءُ ﴾ دەیدا بە هەركەسێ بیەوێ
﴿ وَٱللَّهُ وَٰسِعٌ ﴾ خودا دارای خێری زۆرە
﴿ بِقِنطَارٖ ﴾ ماڵێكی زۆر
﴿ قَآئِمٗا ﴾ بە ڕاسەرییەوە وەستاوی
﴿ فِي ٱلۡأُمِّيِّـۧنَ ﴾ لەوەی لە عەرەبەكانمان گرتووە
﴿ سَبِيلٞ ﴾ لۆمە و سەرزەنشت
﴿ لَا خَلَٰقَ لَهُمۡ ﴾ هیچ بەشێكیان نییە
﴿ وَلَا يَنظُرُ إِلَيۡهِمۡ ﴾ بە چاوی سۆزەوە تۆیان ناڕوانێ
﴿ وَلَا يُزَكِّيهِمۡ ﴾ پاكیان ناكاتەوە

وَإِنَّ مِنْهُمْ لَفَرِيقًا يَلْوُۥنَ أَلْسِنَتَهُم بِٱلْكِتَٰبِ لِتَحْسَبُوهُ
مِنَ ٱلْكِتَٰبِ وَمَا هُوَ مِنَ ٱلْكِتَٰبِ وَيَقُولُونَ هُوَ
مِنْ عِندِ ٱللَّهِ وَمَا هُوَ مِنْ عِندِ ٱللَّهِ وَيَقُولُونَ عَلَى ٱللَّهِ ٱلْكَذِبَ
وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٧٨﴾ مَا كَانَ لِبَشَرٍ أَن يُؤْتِيَهُ ٱللَّهُ ٱلْكِتَٰبَ
وَٱلْحُكْمَ وَٱلنُّبُوَّةَ ثُمَّ يَقُولَ لِلنَّاسِ كُونُوا۟ عِبَادًا لِّى مِن
دُونِ ٱللَّهِ وَلَٰكِن كُونُوا۟ رَبَّٰنِيِّۦنَ بِمَا كُنتُمْ تُعَلِّمُونَ ٱلْكِتَٰبَ
وَبِمَا كُنتُمْ تَدْرُسُونَ ﴿٧٩﴾ وَلَا يَأْمُرَكُمْ أَن تَتَّخِذُوا۟ ٱلْمَلَٰٓئِكَةَ
وَٱلنَّبِيِّۦنَ أَرْبَابًا ۗ أَيَأْمُرُكُم بِٱلْكُفْرِ بَعْدَ إِذْ أَنتُم مُّسْلِمُونَ ﴿٨٠﴾
وَإِذْ أَخَذَ ٱللَّهُ مِيثَٰقَ ٱلنَّبِيِّۦنَ لَمَآ ءَاتَيْتُكُم مِّن كِتَٰبٍ
وَحِكْمَةٍ ثُمَّ جَآءَكُمْ رَسُولٌ مُّصَدِّقٌ لِّمَا مَعَكُمْ لَتُؤْمِنُنَّ
بِهِۦ وَلَتَنصُرُنَّهُۥ ۚ قَالَ ءَأَقْرَرْتُمْ وَأَخَذْتُمْ عَلَىٰ ذَٰلِكُمْ إِصْرِى ۖ
قَالُوٓا۟ أَقْرَرْنَا ۚ قَالَ فَٱشْهَدُوا۟ وَأَنَا۠ مَعَكُم مِّنَ ٱلشَّٰهِدِينَ ﴿٨١﴾
فَمَن تَوَلَّىٰ بَعْدَ ذَٰلِكَ فَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْفَٰسِقُونَ ﴿٨٢﴾
أَفَغَيْرَ دِينِ ٱللَّهِ يَبْغُونَ وَلَهُۥٓ أَسْلَمَ مَن فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَٱلْأَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا وَإِلَيْهِ يُرْجَعُونَ ﴿٨٣﴾

وشه و ماناکانی

زمانیان لوول و پێچ دەدەن، درۆ دەکەن

﴿ لِتَحْسَبُوهُ مِنَ ﴾

وابزانی ئەوەی دەیبین لە کیتابە

لەگەڵ ئەوەدا کە دەرسی درویە درۆ بە دەم خوداوە دەکەن

حیکمەت و راست

خودایی بن، خوداناس بن

کیتاب دەخوێنسەوە

پەیمانی من

﴿ وَلَهُۥٓ أَسْلَمَ ﴾ بۆ خودا ملکەچ بووە

تەفخیمی پیتی لامی (الله)

تەفخیمی پیتی (راء)

سیفەتی قەلقەلە

قُلۡ ءَامَنَّا بِٱللَّهِ وَمَآ أُنزِلَ عَلَيۡنَا وَمَآ أُنزِلَ عَلَىٰٓ إِبۡرَٰهِيمَ
وَإِسۡمَٰعِيلَ وَإِسۡحَٰقَ وَيَعۡقُوبَ وَٱلۡأَسۡبَاطِ وَمَآ أُوتِيَ
مُوسَىٰ وَعِيسَىٰ وَٱلنَّبِيُّونَ مِن رَّبِّهِمۡ لَا نُفَرِّقُ بَيۡنَ أَحَدٖ
مِّنۡهُمۡ وَنَحۡنُ لَهُۥ مُسۡلِمُونَ ﴿٨٤﴾ وَمَن يَبۡتَغِ غَيۡرَ ٱلۡإِسۡلَٰمِ
دِينٗا فَلَن يُقۡبَلَ مِنۡهُ وَهُوَ فِي ٱلۡأٓخِرَةِ مِنَ ٱلۡخَٰسِرِينَ ﴿٨٥﴾
كَيۡفَ يَهۡدِي ٱللَّهُ قَوۡمٗا كَفَرُواْ بَعۡدَ إِيمَٰنِهِمۡ وَشَهِدُوٓاْ
أَنَّ ٱلرَّسُولَ حَقّٞ وَجَآءَهُمُ ٱلۡبَيِّنَٰتُۚ وَٱللَّهُ لَا يَهۡدِي ٱلۡقَوۡمَ
ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٨٦﴾ أُوْلَٰٓئِكَ جَزَآؤُهُمۡ أَنَّ عَلَيۡهِمۡ لَعۡنَةَ ٱللَّهِ
وَٱلۡمَلَٰٓئِكَةِ وَٱلنَّاسِ أَجۡمَعِينَ ﴿٨٧﴾ خَٰلِدِينَ فِيهَا لَا يُخَفَّفُ
عَنۡهُمُ ٱلۡعَذَابُ وَلَا هُمۡ يُنظَرُونَ ﴿٨٨﴾ إِلَّا ٱلَّذِينَ تَابُواْ مِنۢ
بَعۡدِ ذَٰلِكَ وَأَصۡلَحُواْ فَإِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٞ رَّحِيمٌ ﴿٨٩﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ
كَفَرُواْ بَعۡدَ إِيمَٰنِهِمۡ ثُمَّ ٱزۡدَادُواْ كُفۡرٗا لَّن تُقۡبَلَ تَوۡبَتُهُمۡ
وَأُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلضَّآلُّونَ ﴿٩٠﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ وَمَاتُواْ وَهُمۡ
كُفَّارٞ فَلَن يُقۡبَلَ مِنۡ أَحَدِهِم مِّلۡءُ ٱلۡأَرۡضِ ذَهَبٗا وَلَوِ
ٱفۡتَدَىٰ بِهِۦٓۗ أُوْلَٰٓئِكَ لَهُمۡ عَذَابٌ أَلِيمٞ وَمَا لَهُم مِّن نَّٰصِرِينَ ﴿٩١﴾

وشەو مەبەستەکانی

﴿وَٱلۡأَسۡبَاطِ﴾ نەوەی یەعقووب

﴿ٱلۡإِسۡلَٰمِ﴾ ئایینی خودا

﴿يُنظَرُونَ﴾ مۆڵەت دەدرێن

﴿ثُمَّ ٱزۡدَادُواْ كُفۡرٗا﴾ کوفریان زیادی کرد

﴿لَّن تُقۡبَلَ تَوۡبَتُهُمۡ﴾ تەوبەیان لێ وەرناگیرێ

شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە.
مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و...
مینگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)

(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی سکون [illegible]
(٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (همز)ەوە دروست دەبن.
[illegible]
(٦،٤،٢) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)دا.
[illegible]

لَن تَنَالُواْ ٱلۡبِرَّ حَتَّىٰ تُنفِقُواْ مِمَّا تُحِبُّونَۚ وَمَا تُنفِقُواْ مِن شَيۡءٖ
فَإِنَّ ٱللَّهَ بِهِۦ عَلِيمٞ ﴿٩٢﴾ ۞كُلُّ ٱلطَّعَامِ كَانَ حِلّٗا لِّبَنِيٓ
إِسۡرَٰٓءِيلَ إِلَّا مَا حَرَّمَ إِسۡرَٰٓءِيلُ عَلَىٰ نَفۡسِهِۦ مِن قَبۡلِ أَن تُنَزَّلَ
ٱلتَّوۡرَىٰةُۚ قُلۡ فَأۡتُواْ بِٱلتَّوۡرَىٰةِ فَٱتۡلُوهَآ إِن كُنتُمۡ صَٰدِقِينَ
﴿٩٣﴾ فَمَنِ ٱفۡتَرَىٰ عَلَى ٱللَّهِ ٱلۡكَذِبَ مِنۢ بَعۡدِ ذَٰلِكَ فَأُوْلَٰٓئِكَ
هُمُ ٱلظَّٰلِمُونَ ﴿٩٤﴾ قُلۡ صَدَقَ ٱللَّهُۗ فَٱتَّبِعُواْ مِلَّةَ إِبۡرَٰهِيمَ حَنِيفٗا
وَمَا كَانَ مِنَ ٱلۡمُشۡرِكِينَ ﴿٩٥﴾ إِنَّ أَوَّلَ بَيۡتٖ وُضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذِي
بِبَكَّةَ مُبَارَكٗا وَهُدٗى لِّلۡعَٰلَمِينَ ﴿٩٦﴾ فِيهِ ءَايَٰتُۢ بَيِّنَٰتٞ مَّقَامُ
إِبۡرَٰهِيمَۖ وَمَن دَخَلَهُۥ كَانَ ءَامِنٗاۗ وَلِلَّهِ عَلَى ٱلنَّاسِ حِجُّ ٱلۡبَيۡتِ
مَنِ ٱسۡتَطَاعَ إِلَيۡهِ سَبِيلٗاۚ وَمَن كَفَرَ فَإِنَّ ٱللَّهَ غَنِيٌّ عَنِ ٱلۡعَٰلَمِينَ
﴿٩٧﴾ قُلۡ يَٰٓأَهۡلَ ٱلۡكِتَٰبِ لِمَ تَكۡفُرُونَ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ وَٱللَّهُ شَهِيدٌ
عَلَىٰ مَا تَعۡمَلُونَ ﴿٩٨﴾ قُلۡ يَٰٓأَهۡلَ ٱلۡكِتَٰبِ لِمَ تَصُدُّونَ عَن
سَبِيلِ ٱللَّهِ مَنۡ ءَامَنَ تَبۡغُونَهَا عِوَجٗا وَأَنتُمۡ شُهَدَآءُۗ وَمَا ٱللَّهُ
بِغَٰفِلٍ عَمَّا تَعۡمَلُونَ ﴿٩٩﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِن تُطِيعُواْ
فَرِيقٗا مِّنَ ٱلَّذِينَ أُوتُواْ ٱلۡكِتَٰبَ يَرُدُّوكُم بَعۡدَ إِيمَٰنِكُمۡ كَٰفِرِينَ ﴿١٠٠﴾

وشەو مەبەستەکان

﴿ البر ﴾ خێر و چاکە

﴿ إسرائیل ﴾ یەعقووب

﴿ قل صدق الله ﴾ بڵێ: خودا لەوەدا خەبەری لێ داوە ڕاستی فەرمووە

﴿ حنیفا ﴾ خۆ بۆ خودا ساغ کردووەوە

﴿ ببكة ﴾ لە مەککەدا

﴿ مقام إبراهیم ﴾ ئەو بەردەی حەزرەتی ئیبراهیم لە سەری وەستابوو

﴿ تصدون ﴾ ڕێگری دەکەن

﴿ تبغونها عوجا ﴾ بە خواری دەتانەوێ

[illegible]

▼ بەقەڵەمی پیتی لامی [illegible]
▼ بەقەڵەمی پیتی [illegible]
▼ سەرەی عەنقە بە [illegible]

١ هەموو وەستانەکان لەسەر پیتی سکوندار دەگرێت، ئەمانەت گەر پیتەکە خۆی سکوندار نەبێت لەگاتی وەستاندا حەرەکەکانی تری لێ دادەماڵرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە، تای خڕیش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە.

٢ ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان [illegible]

١ خوێندنی وەستان (الوقف)
٢ نیشانەکانی وەستان

وَكَيۡفَ تَكۡفُرُونَ وَأَنتُمۡ تُتۡلَىٰ عَلَيۡكُمۡ ءَايَٰتُ ٱللَّهِ وَفِيكُمۡ
رَسُولُهُۥۗ وَمَن يَعۡتَصِم بِٱللَّهِ فَقَدۡ هُدِيَ إِلَىٰ صِرَٰطٖ مُّسۡتَقِيمٖ ١٠١
يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱتَّقُواْ ٱللَّهَ حَقَّ تُقَاتِهِۦ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنتُم
مُّسۡلِمُونَ ١٠٢ وَٱعۡتَصِمُواْ بِحَبۡلِ ٱللَّهِ جَمِيعٗا وَلَا تَفَرَّقُواْۚ
وَٱذۡكُرُواْ نِعۡمَتَ ٱللَّهِ عَلَيۡكُمۡ إِذۡ كُنتُمۡ أَعۡدَآءٗ فَأَلَّفَ بَيۡنَ قُلُوبِكُمۡ
فَأَصۡبَحۡتُم بِنِعۡمَتِهِۦٓ إِخۡوَٰنٗا وَكُنتُمۡ عَلَىٰ شَفَا حُفۡرَةٖ مِّنَ ٱلنَّارِ
فَأَنقَذَكُم مِّنۡهَاۗ كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ ٱللَّهُ لَكُمۡ ءَايَٰتِهِۦ لَعَلَّكُمۡ تَهۡتَدُونَ
١٠٣ وَلۡتَكُن مِّنكُمۡ أُمَّةٞ يَدۡعُونَ إِلَى ٱلۡخَيۡرِ وَيَأۡمُرُونَ بِٱلۡمَعۡرُوفِ
وَيَنۡهَوۡنَ عَنِ ٱلۡمُنكَرِۚ وَأُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلۡمُفۡلِحُونَ ١٠٤ وَلَا
تَكُونُواْ كَٱلَّذِينَ تَفَرَّقُواْ وَٱخۡتَلَفُواْ مِنۢ بَعۡدِ مَا جَآءَهُمُ ٱلۡبَيِّنَٰتُۚ
وَأُوْلَٰٓئِكَ لَهُمۡ عَذَابٌ عَظِيمٞ ١٠٥ يَوۡمَ تَبۡيَضُّ وُجُوهٞ وَتَسۡوَدُّ
وُجُوهٞۚ فَأَمَّا ٱلَّذِينَ ٱسۡوَدَّتۡ وُجُوهُهُمۡ أَكَفَرۡتُم بَعۡدَ إِيمَٰنِكُمۡ
فَذُوقُواْ ٱلۡعَذَابَ بِمَا كُنتُمۡ تَكۡفُرُونَ ١٠٦ وَأَمَّا ٱلَّذِينَ ٱبۡيَضَّتۡ
وُجُوهُهُمۡ فَفِي رَحۡمَةِ ٱللَّهِۖ هُمۡ فِيهَا خَٰلِدُونَ ١٠٧ تِلۡكَ ءَايَٰتُ
ٱللَّهِ نَتۡلُوهَا عَلَيۡكَ بِٱلۡحَقِّۗ وَمَا ٱللَّهُ يُرِيدُ ظُلۡمٗا لِّلۡعَٰلَمِينَ ١٠٨

وشەو ماناکانی

﴿ ﴾ پەنا بە خودا بگرێ

﴿ ﴾ باشترین خۆپاراستن

﴿ ﴾ دەست بە پەیمانی خوداوە بگرن

﴿فَأَلَّفَ﴾ یەکی خستن

﴿ ﴾ کەندری چاڵێک

﴿ ﴾ رزگاری کردن لێی

﴿ ﴾ سەرکەوتوون، رزگاربووان.

﴿ ﴾ دوای ئەوەی بیشنەی ئاشکرایان بۆ هات

شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە.
مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و، ...
... (الإقلاب) ... نەوییسەی ناخوێنرێتەوە

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)

(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە دروست دەبن
(٤،٥) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (همز)ەوە دروست دەبن
مەددی متصل، لەکاتی وەستاندا و، ماوەکەی بە ئەندازەی ... حەرەکەیە
... حەرەکە بۆ مەددی لەکاتی ... وەستان ...
... حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان ... طبیعی ...

وَلِلَّهِ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي ٱلۡأَرۡضِۚ وَإِلَى ٱللَّهِ تُرۡجَعُ ٱلۡأُمُورُ
١٠٩ كُنتُمۡ خَيۡرَ أُمَّةٍ أُخۡرِجَتۡ لِلنَّاسِ تَأۡمُرُونَ بِٱلۡمَعۡرُوفِ
وَتَنۡهَوۡنَ عَنِ ٱلۡمُنكَرِ وَتُؤۡمِنُونَ بِٱللَّهِۗ وَلَوۡ ءَامَنَ
أَهۡلُ ٱلۡكِتَٰبِ لَكَانَ خَيۡرٗا لَّهُمۚ مِّنۡهُمُ ٱلۡمُؤۡمِنُونَ
وَأَكۡثَرُهُمُ ٱلۡفَٰسِقُونَ ١١٠ لَن يَضُرُّوكُمۡ إِلَّآ أَذٗىۖ
وَإِن يُقَٰتِلُوكُمۡ يُوَلُّوكُمُ ٱلۡأَدۡبَارَ ثُمَّ لَا يُنصَرُونَ ١١١ ضُرِبَتۡ
عَلَيۡهِمُ ٱلذِّلَّةُ أَيۡنَ مَا ثُقِفُوٓاْ إِلَّا بِحَبۡلٖ مِّنَ ٱللَّهِ وَحَبۡلٖ مِّنَ ٱلنَّاسِ
وَبَآءُو بِغَضَبٖ مِّنَ ٱللَّهِ وَضُرِبَتۡ عَلَيۡهِمُ ٱلۡمَسۡكَنَةُۚ ذَٰلِكَ
بِأَنَّهُمۡ كَانُواْ يَكۡفُرُونَ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ وَيَقۡتُلُونَ ٱلۡأَنۢبِيَآءَ بِغَيۡرِ
حَقّٖۚ ذَٰلِكَ بِمَا عَصَواْ وَّكَانُواْ يَعۡتَدُونَ ١١٢ ۞ لَيۡسُواْ سَوَآءٗۗ
مِّنۡ أَهۡلِ ٱلۡكِتَٰبِ أُمَّةٞ قَآئِمَةٞ يَتۡلُونَ ءَايَٰتِ ٱللَّهِ ءَانَآءَ ٱلَّيۡلِ
وَهُمۡ يَسۡجُدُونَ ١١٣ يُؤۡمِنُونَ بِٱللَّهِ وَٱلۡيَوۡمِ ٱلۡأٓخِرِ
وَيَأۡمُرُونَ بِٱلۡمَعۡرُوفِ وَيَنۡهَوۡنَ عَنِ ٱلۡمُنكَرِ وَيُسَٰرِعُونَ
فِي ٱلۡخَيۡرَٰتِۖ وَأُوْلَٰٓئِكَ مِنَ ٱلصَّٰلِحِينَ ١١٤ وَمَا يَفۡعَلُواْ
مِنۡ خَيۡرٖ فَلَن يُكۡفَرُوهُۗ وَٱللَّهُ عَلِيمُۢ بِٱلۡمُتَّقِينَ ١١٥

وشە و مانەکانی

﴿ يُوَلُّوكُمُ ٱلۡأَدۡبَارَ ﴾ پشتتان تێ دەکەن

﴿ ضُرِبَتۡ عَلَيۡهِمُ ﴾ دراوە بە سەریاندا، بووە بەشیان

﴿ ٱلذِّلَّةُ ﴾ رسوایی

﴿ ثُقِفُوٓاْ ﴾ بین، بیار گەبێ

﴿ بِحَبۡلٖ مِّنَ ٱللَّهِ ﴾ بە دەستەندی خودا، پەیمانی خودا

﴿ وَبَآءُو بِغَضَبٖ ﴾ بە رق و توورەیی خوداوە گەڕانەوە

﴿ ٱلۡمَسۡكَنَةُ ﴾ هەژاری

﴿ لَيۡسُواْ سَوَآءٗ ﴾ وەك یەك نین

﴿ أُمَّةٞ قَآئِمَةٞ ﴾ گەلێكی لەسەر حەق راوەستاو

قورس کۆکردنی و قەلقەلە

بە قەڵبی پیتی لامی (ئە)

بە قەڵبی پیتی (ر، ە)

سەمەی قەلقەلە

١ چۆنیەتی وەستان (الوقوف)

٢ نیشانەکانی وەستان

١- هەمور وەستانەکان ... پیتی سکوند ... گە پیتەکە ... حەرەکەکانی تری لێ دادەماڵرێت، هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە و تائی حەریش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە.

٢- ئەو نیشانانەی وەستان کە بەرەنگی سوور رەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن

إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ لَن تُغۡنِيَ عَنۡهُمۡ أَمۡوَٰلُهُمۡ وَلَآ أَوۡلَٰدُهُم
مِّنَ ٱللَّهِ شَيۡـٔٗاۖ وَأُوْلَٰٓئِكَ أَصۡحَٰبُ ٱلنَّارِۖ هُمۡ فِيهَا خَٰلِدُونَ ﴿١١٦﴾
مَثَلُ مَا يُنفِقُونَ فِي هَٰذِهِ ٱلۡحَيَوٰةِ ٱلدُّنۡيَا كَمَثَلِ رِيحٖ فِيهَا
صِرٌّ أَصَابَتۡ حَرۡثَ قَوۡمٖ ظَلَمُوٓاْ أَنفُسَهُمۡ فَأَهۡلَكَتۡهُۚ وَمَا
ظَلَمَهُمُ ٱللَّهُ وَلَٰكِنۡ أَنفُسَهُمۡ يَظۡلِمُونَ ﴿١١٧﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ
ءَامَنُواْ لَا تَتَّخِذُواْ بِطَانَةٗ مِّن دُونِكُمۡ لَا يَأۡلُونَكُمۡ خَبَالٗا
وَدُّواْ مَا عَنِتُّمۡ قَدۡ بَدَتِ ٱلۡبَغۡضَآءُ مِنۡ أَفۡوَٰهِهِمۡ وَمَا تُخۡفِي
صُدُورُهُمۡ أَكۡبَرُۚ قَدۡ بَيَّنَّا لَكُمُ ٱلۡأٓيَٰتِۖ إِن كُنتُمۡ تَعۡقِلُونَ ﴿١١٨﴾
هَٰٓأَنتُمۡ أُوْلَآءِ تُحِبُّونَهُمۡ وَلَا يُحِبُّونَكُمۡ وَتُؤۡمِنُونَ بِٱلۡكِتَٰبِ كُلِّهِۦ
وَإِذَا لَقُوكُمۡ قَالُوٓاْ ءَامَنَّا وَإِذَا خَلَوۡاْ عَضُّواْ عَلَيۡكُمُ ٱلۡأَنَامِلَ
مِنَ ٱلۡغَيۡظِۚ قُلۡ مُوتُواْ بِغَيۡظِكُمۡۗ إِنَّ ٱللَّهَ عَلِيمُۢ بِذَاتِ ٱلصُّدُورِ ﴿١١٩﴾
إِن تَمۡسَسۡكُمۡ حَسَنَةٞ تَسُؤۡهُمۡ وَإِن تُصِبۡكُمۡ سَيِّئَةٞ يَفۡرَحُواْ
بِهَاۖ وَإِن تَصۡبِرُواْ وَتَتَّقُواْ لَا يَضُرُّكُمۡ كَيۡدُهُمۡ شَيۡـًٔاۗ
إِنَّ ٱللَّهَ بِمَا يَعۡمَلُونَ مُحِيطٞ ﴿١٢٠﴾ وَإِذۡ غَدَوۡتَ مِنۡ أَهۡلِكَ
تُبَوِّئُ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ مَقَٰعِدَ لِلۡقِتَالِۗ وَٱللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٢١﴾

وشەو ماناکانی

﴿لَن تُغۡنِيَ عَنۡهُمۡ﴾ [illegible]

﴿مَثَلُ مَا يُنفِقُونَ﴾ وێنەی ئەوەی کە لە دنیادا [illegible]

﴿[illegible]﴾ زریان، یان گڕەی تێدایە

﴿حَرۡثَ قَوۡمٖ﴾ کشت و کاڵی [illegible]

﴿بِطَانَةٗ﴾ هاوڕاز، دەستە و [illegible]

﴿[illegible]﴾

﴿خَبَالٗا﴾ درێغیی ناکەن لە زیان پێگەیاندنتانا.

﴿وَدُّواْ مَا عَنِتُّمۡ﴾ حەزیان لە زیانتانە

﴿خَلَوۡاْ﴾ رابواردن، رۆشتن

﴿[illegible]﴾ رق و تووڕەیی

﴿تُبَوِّئُ﴾ جێگە ساز دەکەی

﴿مَقَٰعِدَ لِلۡقِتَالِ﴾ شەڕگە، شوێنی جەنگکردن

[illegible]

شوێنی مینگە (الغنة) — (الإدغام) بە مینگەوە.

[illegible]

مینگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)

(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە دروست دەبن

(٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمز)ەوە دروست دەبن.

[illegible]

(٢، ٤، ٦) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)دا

[illegible]

إِذْ هَمَّت طَّآئِفَتَانِ مِنكُمْ أَن تَفْشَلَا وَٱللَّهُ وَلِيُّهُمَا وَعَلَى
ٱللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ ٱلْمُؤْمِنُونَ ﴿١٢٢﴾ وَلَقَدْ نَصَرَكُمُ ٱللَّهُ بِبَدْرٍ وَأَنتُمْ
أَذِلَّةٌ فَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٢٣﴾ إِذْ تَقُولُ لِلْمُؤْمِنِينَ
أَلَن يَكْفِيَكُمْ أَن يُمِدَّكُمْ رَبُّكُم بِثَلَٰثَةِ ءَالَٰفٍ مِّنَ ٱلْمَلَٰٓئِكَةِ
مُنزَلِينَ ﴿١٢٤﴾ بَلَىٰٓ إِن تَصْبِرُوا۟ وَتَتَّقُوا۟ وَيَأْتُوكُم مِّن فَوْرِهِمْ
هَٰذَا يُمْدِدْكُمْ رَبُّكُم بِخَمْسَةِ ءَالَٰفٍ مِّنَ ٱلْمَلَٰٓئِكَةِ مُسَوِّمِينَ
﴿١٢٥﴾ وَمَا جَعَلَهُ ٱللَّهُ إِلَّا بُشْرَىٰ لَكُمْ وَلِتَطْمَئِنَّ قُلُوبُكُم بِهِۦ وَمَا
ٱلنَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِندِ ٱللَّهِ ٱلْعَزِيزِ ٱلْحَكِيمِ ﴿١٢٦﴾ لِيَقْطَعَ طَرَفًا
مِّنَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓا۟ أَوْ يَكْبِتَهُمْ فَيَنقَلِبُوا۟ خَآئِبِينَ ﴿١٢٧﴾ لَيْسَ لَكَ
مِنَ ٱلْأَمْرِ شَىْءٌ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ أَوْ يُعَذِّبَهُمْ فَإِنَّهُمْ ظَٰلِمُونَ
﴿١٢٨﴾ وَلِلَّهِ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ يَغْفِرُ لِمَن يَشَآءُ
وَيُعَذِّبُ مَن يَشَآءُ وَٱللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٢٩﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ
ءَامَنُوا۟ لَا تَأْكُلُوا۟ ٱلرِّبَوٰٓا۟ أَضْعَٰفًا مُّضَٰعَفَةً وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ
لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿١٣٠﴾ وَٱتَّقُوا۟ ٱلنَّارَ ٱلَّتِىٓ أُعِدَّتْ لِلْكَٰفِرِينَ
﴿١٣١﴾ وَأَطِيعُوا۟ ٱللَّهَ وَٱلرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿١٣٢﴾

وشه و مەبەستەکانی

﴿أَن تَفْشَلَا﴾ کە شکست بخۆن

﴿أَذِلَّةٌ﴾ کز و داماو

﴿أَن يُمِدَّكُمْ﴾ پشتگیریتان بکا

﴿وَيَأْتُوكُم﴾ بۆتان بێن

﴿مِّن فَوْرِهِمْ﴾ کوتوپڕ، لەو دەمەدا

﴿مُسَوِّمِينَ﴾ بە دروشم ناسراو

﴿لِيَقْطَعَ طَرَفًا﴾ بۆ ئەوەی چینێك لەناو بەرێ

﴿يَكْبِتَهُمْ﴾ سەرشۆڕیان بکا

﴿لَيْسَ لَكَ مِنَ ٱلْأَمْرِ شَىْءٌ﴾ هیچت بەدەست نییە

﴿مُّضَٰعَفَةً﴾ چەند پات، چەند قات

[illegible]

* ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن. لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن

۞ وَسَارِعُوٓا۟ إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا
ٱلسَّمَٰوَٰتُ وَٱلْأَرْضُ أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ ﴿١٣٣﴾ ٱلَّذِينَ يُنفِقُونَ
فِى ٱلسَّرَّآءِ وَٱلضَّرَّآءِ وَٱلْكَٰظِمِينَ ٱلْغَيْظَ وَٱلْعَافِينَ
عَنِ ٱلنَّاسِ ۗ وَٱللَّهُ يُحِبُّ ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿١٣٤﴾ وَٱلَّذِينَ إِذَا
فَعَلُوا۟ فَٰحِشَةً أَوْ ظَلَمُوٓا۟ أَنفُسَهُمْ ذَكَرُوا۟ ٱللَّهَ فَٱسْتَغْفَرُوا۟
لِذُنُوبِهِمْ وَمَن يَغْفِرُ ٱلذُّنُوبَ إِلَّا ٱللَّهُ وَلَمْ يُصِرُّوا۟ عَلَىٰ
مَا فَعَلُوا۟ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿١٣٥﴾ أُو۟لَٰٓئِكَ جَزَآؤُهُم مَّغْفِرَةٌ
مِّن رَّبِّهِمْ وَجَنَّٰتٌ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ خَٰلِدِينَ
فِيهَا ۚ وَنِعْمَ أَجْرُ ٱلْعَٰمِلِينَ ﴿١٣٦﴾ قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِكُمْ سُنَنٌ
فَسِيرُوا۟ فِى ٱلْأَرْضِ فَٱنظُرُوا۟ كَيْفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلْمُكَذِّبِينَ
﴿١٣٧﴾ هَٰذَا بَيَانٌ لِّلنَّاسِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةٌ لِّلْمُتَّقِينَ ﴿١٣٨﴾
وَلَا تَهِنُوا۟ وَلَا تَحْزَنُوا۟ وَأَنتُمُ ٱلْأَعْلَوْنَ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ
﴿١٣٩﴾ إِن يَمْسَسْكُمْ قَرْحٌ فَقَدْ مَسَّ ٱلْقَوْمَ قَرْحٌ مِّثْلُهُۥ ۚ
وَتِلْكَ ٱلْأَيَّامُ نُدَاوِلُهَا بَيْنَ ٱلنَّاسِ وَلِيَعْلَمَ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ
ءَامَنُوا۟ وَيَتَّخِذَ مِنكُمْ شُهَدَآءَ ۗ وَٱللَّهُ لَا يُحِبُّ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿١٤٠﴾

وشه و ماناکانی

﴿ السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ ﴾ ناخۆشیی و خۆشیی

﴿ وَالْكَاظِمِينَ الْغَيْظَ ﴾ ئەوانەی رقی حویان دەخۆنەوە

﴿ فَعَلُوا فَاحِشَةً ﴾ کاریکی حرابیان کرد

﴿ خَلَتْ ﴾ رابورد، تیپەڕی

﴿ سُنَنٌ ﴾ ریگا و شوێن، بەسەرهاتیان

﴿ وَلَا تَهِنُوا ﴾ خۆتان بە کەم مەگرن

﴿ قَرْحٌ ﴾ برین، رووداوی نو حود

﴿ [illegible] ﴾ رووداوی رۆژی بەدر

﴿ نُدَاوِلُهَا ﴾ دەستاو دەستی پێ دەکەین

﴿ [illegible] الظَّالِمِينَ ﴾ خودا ستەمکەرانی حوش ناوێ

مێنگەکان و ئەو رێسایانەی ناخوێنرێنەوە

شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە.
مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و.
مینگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.

ئەندازەی دریژکردنەوەکان (المدود)

[illegible]
حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (همزە) [illegible]
مەددی متصل، لەکاتی وەستاندا و، ماوەکەی بە ئەندازەی (٦،٥،٤) حەرەکەیە
[illegible]
(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)ن.

وَلِيُمَحِّصَ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَيَمۡحَقَ ٱلۡكَٰفِرِينَ ﴿١٤١﴾ أَمۡ
حَسِبۡتُمۡ أَن تَدۡخُلُواْ ٱلۡجَنَّةَ وَلَمَّا يَعۡلَمِ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ جَٰهَدُواْ
مِنكُمۡ وَيَعۡلَمَ ٱلصَّٰبِرِينَ ﴿١٤٢﴾ وَلَقَدۡ كُنتُمۡ تَمَنَّوۡنَ ٱلۡمَوۡتَ مِن
قَبۡلِ أَن تَلۡقَوۡهُ فَقَدۡ رَأَيۡتُمُوهُ وَأَنتُمۡ تَنظُرُونَ ﴿١٤٣﴾ وَمَا مُحَمَّدٌ
إِلَّا رَسُولٞ قَدۡ خَلَتۡ مِن قَبۡلِهِ ٱلرُّسُلُۚ أَفَإِيْن مَّاتَ أَوۡ قُتِلَ
ٱنقَلَبۡتُمۡ عَلَىٰٓ أَعۡقَٰبِكُمۡۚ وَمَن يَنقَلِبۡ عَلَىٰ عَقِبَيۡهِ فَلَن يَضُرَّ
ٱللَّهَ شَيۡـٔٗاۚ وَسَيَجۡزِي ٱللَّهُ ٱلشَّٰكِرِينَ ﴿١٤٤﴾ وَمَا كَانَ
لِنَفۡسٍ أَن تَمُوتَ إِلَّا بِإِذۡنِ ٱللَّهِ كِتَٰبٗا مُّؤَجَّلٗاۗ وَمَن يُرِدۡ
ثَوَابَ ٱلدُّنۡيَا نُؤۡتِهِۦ مِنۡهَا وَمَن يُرِدۡ ثَوَابَ ٱلۡأٓخِرَةِ نُؤۡتِهِۦ
مِنۡهَاۚ وَسَنَجۡزِي ٱلشَّٰكِرِينَ ﴿١٤٥﴾ وَكَأَيِّن مِّن نَّبِيّٖ قَٰتَلَ مَعَهُۥ
رِبِّيُّونَ كَثِيرٞ فَمَا وَهَنُواْ لِمَآ أَصَابَهُمۡ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ وَمَا ضَعُفُواْ
وَمَا ٱسۡتَكَانُواْۗ وَٱللَّهُ يُحِبُّ ٱلصَّٰبِرِينَ ﴿١٤٦﴾ وَمَا كَانَ قَوۡلَهُمۡ
إِلَّآ أَن قَالُواْ رَبَّنَا ٱغۡفِرۡ لَنَا ذُنُوبَنَا وَإِسۡرَافَنَا فِيٓ أَمۡرِنَا وَثَبِّتۡ
أَقۡدَامَنَا وَٱنصُرۡنَا عَلَى ٱلۡقَوۡمِ ٱلۡكَٰفِرِينَ ﴿١٤٧﴾ فَـَٔاتَىٰهُمُ ٱللَّهُ
ثَوَابَ ٱلدُّنۡيَا وَحُسۡنَ ثَوَابِ ٱلۡأٓخِرَةِۗ وَٱللَّهُ يُحِبُّ ٱلۡمُحۡسِنِينَ ﴿١٤٨﴾

وشەو مانــاكــانى

﴿ [illegible] ﴾
پاڵفتەی بکا، لە گوناه پاکی بکاتەوە

﴿ وَيَمۡحَقَ ﴾
لەناوبەرێ

﴿ [illegible] ﴾
بە چاوی خۆتان دیتان

﴿ [illegible] ﴾
ئێوە دەتانڕوانی

بویان [illegible]

﴿ كِتَٰبٗا مُّؤَجَّلٗا ﴾
کاتێکی دیاریکراو

﴿ وَكَأَيِّن مِّن نَّبِيّٖ ﴾
زۆر لە پێغەمبەران

﴿ [illegible] ﴾
خوداناسان، زانایان

﴿ فَمَا وَهَنُواْ ﴾
نەترسان و لاواز نەبوون

﴿ [illegible] ﴾
چۆکیان دانەدا

[illegible]
حەرەکەکانی تری لێ دادەماڵرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە، تانی خڕیش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە.
٢- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان [illegible]

چۆنیەتی وەستان (الوقوف)
نیشانەکانی وەستان

ئەفخیمی پیتی لامی (الله)
تەفخیمی پیتی (راء)
[illegible] هەڵنەلە

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِن تُطِيعُواْ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ
يَرُدُّوكُمۡ عَلَىٰٓ أَعۡقَٰبِكُمۡ فَتَنقَلِبُواْ خَٰسِرِينَ ١٤٩
بَلِ ٱللَّهُ مَوۡلَىٰكُمۡۖ وَهُوَ خَيۡرُ ٱلنَّٰصِرِينَ ١٥٠ سَنُلۡقِي
فِي قُلُوبِ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ ٱلرُّعۡبَ بِمَآ أَشۡرَكُواْ بِٱللَّهِ
مَا لَمۡ يُنَزِّلۡ بِهِۦ سُلۡطَٰنٗاۖ وَمَأۡوَىٰهُمُ ٱلنَّارُۖ وَبِئۡسَ
مَثۡوَى ٱلظَّٰلِمِينَ ١٥١ وَلَقَدۡ صَدَقَكُمُ ٱللَّهُ
وَعۡدَهُۥٓ إِذۡ تَحُسُّونَهُم بِإِذۡنِهِۦۖ حَتَّىٰٓ إِذَا فَشِلۡتُمۡ
وَتَنَٰزَعۡتُمۡ فِي ٱلۡأَمۡرِ وَعَصَيۡتُم مِّنۢ بَعۡدِ مَآ أَرَىٰكُم
مَّا تُحِبُّونَۚ مِنكُم مَّن يُرِيدُ ٱلدُّنۡيَا وَمِنكُم
مَّن يُرِيدُ ٱلۡأٓخِرَةَۚ ثُمَّ صَرَفَكُمۡ عَنۡهُمۡ لِيَبۡتَلِيَكُمۡۖ
وَلَقَدۡ عَفَا عَنكُمۡۗ وَٱللَّهُ ذُو فَضۡلٍ عَلَى ٱلۡمُؤۡمِنِينَ
١٥٢ ۞ إِذۡ تُصۡعِدُونَ وَلَا تَلۡوُۥنَ عَلَىٰٓ أَحَدٖ
وَٱلرَّسُولُ يَدۡعُوكُمۡ فِيٓ أُخۡرَىٰكُمۡ فَأَثَٰبَكُمۡ
غَمَّۢا بِغَمّٖ لِّكَيۡلَا تَحۡزَنُواْ عَلَىٰ مَا فَاتَكُمۡ
وَلَا مَآ أَصَٰبَكُمۡۗ وَٱللَّهُ خَبِيرُۢ بِمَا تَعۡمَلُونَ ١٥٣

وشه و مانه‌كانی

﴿ٱللَّهُ مَوۡلَىٰكُمۡ﴾ خوا، كومه‌ككارتانه

﴿ٱلرُّعۡبَ﴾ ترس، شه‌پۆله

﴿سُلۡطَٰنٗا﴾ به‌لگه

﴿مَثۡوَى ٱلظَّٰلِمِينَ﴾ شوێنی سته‌مكاران

﴿تَحُسُّونَهُم﴾ بنه‌بڕتان ده‌كردن

﴿فَشِلۡتُمۡ﴾ تێكشكان خوارد

﴿مِّنۢ بَعۡدِ مَآ أَرَىٰكُم مَّا تُحِبُّونَ﴾ دوای ئه‌وه‌ی شكستی دوژمنتان دی

﴿لِيَبۡتَلِيَكُمۡ﴾ تا خوراكرتان تاقی بكاته‌وه

﴿تُصۡعِدُونَ﴾ هه‌لده‌هاتن، سه‌ركه‌وتن

﴿وَلَا تَلۡوُۥنَ﴾ لاتان نه‌ده‌كرده‌وه

﴿فَأَثَٰبَكُمۡ﴾ تۆله‌ی لێ كردنه‌وه

﴿غَمَّۢا بِغَمّٖ﴾ خه‌مێك به خه‌مێك

[illegible]

(٢) حه‌ركه بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ی حوكمه‌كه‌یان هاوشێوه‌ی (المد الطبيعي)ن.

به‌ده‌ستهێنانی درێژكردنه‌وه‌كان (المدود)

ئه‌و پیتانه‌ی ناخوێنرێنه‌وه

مینگه‌ی (الإقلاب)

مسكه‌كان و به‌راوردی ده‌نگسه‌رنه‌وه

ثُمَّ أَنزَلَ عَلَيْكُم مِّنۢ بَعْدِ ٱلْغَمِّ أَمَنَةً نُّعَاسًا يَغْشَىٰ طَآئِفَةً
مِّنكُمْ ۖ وَطَآئِفَةٌ قَدْ أَهَمَّتْهُمْ أَنفُسُهُمْ يَظُنُّونَ بِٱللَّهِ غَيْرَ
ٱلْحَقِّ ظَنَّ ٱلْجَٰهِلِيَّةِ ۖ يَقُولُونَ هَل لَّنَا مِنَ ٱلْأَمْرِ مِن شَىْءٍ ۗ
قُلْ إِنَّ ٱلْأَمْرَ كُلَّهُۥ لِلَّهِ ۗ يُخْفُونَ فِىٓ أَنفُسِهِم مَّا لَا يُبْدُونَ لَكَ ۖ
يَقُولُونَ لَوْ كَانَ لَنَا مِنَ ٱلْأَمْرِ شَىْءٌ مَّا قُتِلْنَا هَٰهُنَا ۗ قُل لَّوْ كُنتُمْ
فِى بُيُوتِكُمْ لَبَرَزَ ٱلَّذِينَ كُتِبَ عَلَيْهِمُ ٱلْقَتْلُ إِلَىٰ مَضَاجِعِهِمْ ۖ
وَلِيَبْتَلِىَ ٱللَّهُ مَا فِى صُدُورِكُمْ وَلِيُمَحِّصَ مَا فِى قُلُوبِكُمْ ۗ
وَٱللَّهُ عَلِيمٌۢ بِذَاتِ ٱلصُّدُورِ ﴿١٥٤﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ تَوَلَّوْا۟ مِنكُمْ
يَوْمَ ٱلْتَقَى ٱلْجَمْعَانِ إِنَّمَا ٱسْتَزَلَّهُمُ ٱلشَّيْطَٰنُ بِبَعْضِ مَا
كَسَبُوا۟ ۖ وَلَقَدْ عَفَا ٱللَّهُ عَنْهُمْ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿١٥٥﴾ يَٰٓأَيُّهَا
ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا تَكُونُوا۟ كَٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ وَقَالُوا۟ لِإِخْوَٰنِهِمْ إِذَا
ضَرَبُوا۟ فِى ٱلْأَرْضِ أَوْ كَانُوا۟ غُزًّى لَّوْ كَانُوا۟ عِندَنَا مَا مَاتُوا۟ وَمَا
قُتِلُوا۟ لِيَجْعَلَ ٱللَّهُ ذَٰلِكَ حَسْرَةً فِى قُلُوبِهِمْ ۗ وَٱللَّهُ يُحْىِۦ وَيُمِيتُ ۗ
وَٱللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿١٥٦﴾ وَلَئِن قُتِلْتُمْ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ
أَوْ مُتُّمْ لَمَغْفِرَةٌ مِّنَ ٱللَّهِ وَرَحْمَةٌ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ ﴿١٥٧﴾

وشه و مانا

﴿ أَمَنَةً ﴾ نارامیی و نەترسان
﴿ نُعَاسًا ﴾ خەوەنوچکە
﴿ يَغْشَىٰ ﴾ دادەگری
﴿ لَبَرَزَ ﴾ دەردەچوو
﴿ مَضَاجِعِهِمْ ﴾ جێی تخێل بوون، کوشتارگا
﴿ وَلِيَبْتَلِىَ ﴾ تا تاقیی بکاتەوە
﴿ وَلِيُمَحِّصَ ﴾ پاڵفتە بکا
﴿ ٱسْتَزَلَّهُمُ ٱلشَّيْطَٰنُ ﴾ شەیتان لە خشتەی بردن
﴿ بِبَعْضِ مَا كَسَبُوا۟ ﴾ بە هەندێ تاوانی خۆیان
﴿ حَلِيمٌ ﴾ لەسەرخۆیە، پەلەی نییە،
﴿ ضَرَبُوا۟ ﴾ سەفەریان کرد، بە ڕێگەدا ڕۆشتن

١- هەموو وەستانەکان لەسەر پیتی سکوندار [illegible] حەرەکەکانی تری لێ دادەماڵرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە و، ئانی مێ‌ش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە. [illegible] لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن.	١- چۆنیەتی وەستان (الوقوف) ٢- نیشانەکانی وەستان	▼ بەشێوەی [illegible] ▼ [illegible] ▼ [illegible]

وَلَئِن مُّتُّمْ أَوْ قُتِلْتُمْ لَإِلَى ٱللَّهِ تُحْشَرُونَ ﴿١٥٨﴾ فَبِمَا رَحْمَةٍ مِّنَ
ٱللَّهِ لِنتَ لَهُمْ وَلَوْ كُنتَ فَظًّا غَلِيظَ ٱلْقَلْبِ لَٱنفَضُّوا۟ مِنْ حَوْلِكَ
فَٱعْفُ عَنْهُمْ وَٱسْتَغْفِرْ لَهُمْ وَشَاوِرْهُمْ فِى ٱلْأَمْرِ فَإِذَا عَزَمْتَ
فَتَوَكَّلْ عَلَى ٱللَّهِ إِنَّ ٱللَّهَ يُحِبُّ ٱلْمُتَوَكِّلِينَ ﴿١٥٩﴾ إِن يَنصُرْكُمُ ٱللَّهُ
فَلَا غَالِبَ لَكُمْ وَإِن يَخْذُلْكُمْ فَمَن ذَا ٱلَّذِى يَنصُرُكُم مِّنۢ
بَعْدِهِۦ وَعَلَى ٱللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ ٱلْمُؤْمِنُونَ ﴿١٦٠﴾ وَمَا كَانَ لِنَبِىٍّ أَن
يَغُلَّ وَمَن يَغْلُلْ يَأْتِ بِمَا غَلَّ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ ثُمَّ تُوَفَّىٰ كُلُّ
نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿١٦١﴾ أَفَمَنِ ٱتَّبَعَ رِضْوَٰنَ
ٱللَّهِ كَمَنۢ بَآءَ بِسَخَطٍ مِّنَ ٱللَّهِ وَمَأْوَىٰهُ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ ٱلْمَصِيرُ
﴿١٦٢﴾ هُمْ دَرَجَٰتٌ عِندَ ٱللَّهِ وَٱللَّهُ بَصِيرٌۢ بِمَا يَعْمَلُونَ ﴿١٦٣﴾
لَقَدْ مَنَّ ٱللَّهُ عَلَى ٱلْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثَ فِيهِمْ رَسُولًا مِّنْ أَنفُسِهِمْ
يَتْلُوا۟ عَلَيْهِمْ ءَايَٰتِهِۦ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ ٱلْكِتَٰبَ
وَٱلْحِكْمَةَ وَإِن كَانُوا۟ مِن قَبْلُ لَفِى ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ ﴿١٦٤﴾
أَوَلَمَّآ أَصَٰبَتْكُم مُّصِيبَةٌ قَدْ أَصَبْتُم مِّثْلَيْهَا قُلْتُمْ أَنَّىٰ هَٰذَا
قُلْ هُوَ مِنْ عِندِ أَنفُسِكُمْ إِنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٦٥﴾

وشەو مەعناکی

﴿فبما رحمة﴾ بە سوریکی گەورە

﴿لنت لهم﴾ بویان نەرم بووی

﴿فظا﴾ وشك، دلرەق

﴿لانفضوا﴾ لیت دەتەکیەوە

﴿[illegible]﴾

﴿[illegible]﴾ کەس بەسەرتانا سەرناکەوی

﴿یغل﴾ دزیی لە دەستکەوتی جەنگ بکا

﴿باء بسخط﴾ بە رق و توورەییەوە گەڕیەوە

﴿یزکیهم﴾ پاکیان دەکاتەوە

﴿أنى هذا﴾ ئەم سەرشوریەمان لە چی؟

﴿من عند أنفسكم﴾ ئەوە لە خوتانەوەیە

مینگەکان و ئەوانەی نەخوێندرێنەوە

شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە.
مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و،
مینگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)

(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە [illegible]
(٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (همس)ەوە دروست دەبن
مەددی متصل، لەکاتی وەستاندا و ماوەکەی بە ئەندازەی [illegible]
(٦،٤،٢) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)دا
(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبیعی)ن

وَمَآ أَصَٰبَكُمْ يَوْمَ ٱلْتَقَى ٱلْجَمْعَانِ فَبِإِذْنِ ٱللَّهِ وَلِيَعْلَمَ ٱلْمُؤْمِنِينَ
﴿١٦٦﴾ وَلِيَعْلَمَ ٱلَّذِينَ نَافَقُوا۟ ۚ وَقِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا۟ قَٰتِلُوا۟ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ
أَوِ ٱدْفَعُوا۟ ۖ قَالُوا۟ لَوْ نَعْلَمُ قِتَالًا لَّٱتَّبَعْنَٰكُمْ ۗ هُمْ لِلْكُفْرِ
يَوْمَئِذٍ أَقْرَبُ مِنْهُمْ لِلْإِيمَٰنِ ۚ يَقُولُونَ بِأَفْوَٰهِهِم مَّا لَيْسَ
فِى قُلُوبِهِمْ ۗ وَٱللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يَكْتُمُونَ ﴿١٦٧﴾ ٱلَّذِينَ قَالُوا۟ لِإِخْوَٰنِهِمْ
وَقَعَدُوا۟ لَوْ أَطَاعُونَا مَا قُتِلُوا۟ ۗ قُلْ فَٱدْرَءُوا۟ عَنْ أَنفُسِكُمُ
ٱلْمَوْتَ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ﴿١٦٨﴾ وَلَا تَحْسَبَنَّ ٱلَّذِينَ قُتِلُوا۟ فِى
سَبِيلِ ٱللَّهِ أَمْوَٰتًۢا ۚ بَلْ أَحْيَآءٌ عِندَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ ﴿١٦٩﴾ فَرِحِينَ
بِمَآ ءَاتَىٰهُمُ ٱللَّهُ مِن فَضْلِهِۦ وَيَسْتَبْشِرُونَ بِٱلَّذِينَ لَمْ يَلْحَقُوا۟
بِهِم مِّنْ خَلْفِهِمْ أَلَّا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿١٧٠﴾
۞ يَسْتَبْشِرُونَ بِنِعْمَةٍ مِّنَ ٱللَّهِ وَفَضْلٍ وَأَنَّ ٱللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ
ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿١٧١﴾ ٱلَّذِينَ ٱسْتَجَابُوا۟ لِلَّهِ وَٱلرَّسُولِ مِنۢ بَعْدِ مَآ
أَصَابَهُمُ ٱلْقَرْحُ ۚ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا۟ مِنْهُمْ وَٱتَّقَوْا۟ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿١٧٢﴾
ٱلَّذِينَ قَالَ لَهُمُ ٱلنَّاسُ إِنَّ ٱلنَّاسَ قَدْ جَمَعُوا۟ لَكُمْ فَٱخْشَوْهُمْ
فَزَادَهُمْ إِيمَٰنًا وَقَالُوا۟ حَسْبُنَا ٱللَّهُ وَنِعْمَ ٱلْوَكِيلُ ﴿١٧٣﴾

الحزب ٨

وشەو ماناکان

﴿أَوِ ٱدْفَعُوا۟﴾ پاریزگاریی بکەن

﴿قَالُوا۟ لَوْ نَعْلَمُ قِتَالًا لَّٱتَّبَعْنَٰكُمْ﴾ ئەگەر بمانزانیایە جەنگ هەیە لەگەڵتان دەهاتین

﴿يَقُولُونَ بِأَفْوَٰهِهِم مَّا لَيْسَ فِى قُلُوبِهِمْ﴾ دەم و دڵیان یەك نییە، درۆ دەکەن

﴿فَٱدْرَءُوا۟﴾ لە خۆتان لادەن

﴿أَصَابَهُمُ ٱلْقَرْحُ﴾ تووشی برین و شکست بوون

▼ تەفخیمی پیتی لامی (الله)
▼ تەفخیمی پیتی (راء).
▼ سیمەتی قەلقەلە.

١ جۆرەکانی وەستان (الوقوف):
١ ... حەرەکەکانی تری لێ دادەماڵرێت، ئەگەر بێت و لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە، تائی خڕیش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە.

٢ نیشانەکانی وەستان:
٢ ئەو هێمایانەی وەستان کە بەرەنگی سوور رەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن.

فَانقَلَبُوا۟ بِنِعْمَةٍ مِّنَ ٱللَّهِ وَفَضْلٍ لَّمْ يَمْسَسْهُمْ سُوٓءٌ وَٱتَّبَعُوا۟
رِضْوَٰنَ ٱللَّهِ ۗ وَٱللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَظِيمٍ ﴿١٧٤﴾ إِنَّمَا ذَٰلِكُمُ ٱلشَّيْطَٰنُ
يُخَوِّفُ أَوْلِيَآءَهُۥ فَلَا تَخَافُوهُمْ وَخَافُونِ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ ﴿١٧٥﴾
وَلَا يَحْزُنكَ ٱلَّذِينَ يُسَٰرِعُونَ فِى ٱلْكُفْرِ ۚ إِنَّهُمْ لَن يَضُرُّوا۟ ٱللَّهَ
شَيْـًٔا ۗ يُرِيدُ ٱللَّهُ أَلَّا يَجْعَلَ لَهُمْ حَظًّا فِى ٱلْـَٔاخِرَةِ ۖ وَلَهُمْ عَذَابٌ
عَظِيمٌ ﴿١٧٦﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ ٱشْتَرَوُا۟ ٱلْكُفْرَ بِٱلْإِيمَٰنِ لَن يَضُرُّوا۟
ٱللَّهَ شَيْـًٔا وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٧٧﴾ وَلَا يَحْسَبَنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓا۟
أَنَّمَا نُمْلِى لَهُمْ خَيْرٌ لِّأَنفُسِهِمْ ۚ إِنَّمَا نُمْلِى لَهُمْ لِيَزْدَادُوٓا۟ إِثْمًا ۚ
وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿١٧٨﴾ مَّا كَانَ ٱللَّهُ لِيَذَرَ ٱلْمُؤْمِنِينَ عَلَىٰ مَآ
أَنتُمْ عَلَيْهِ حَتَّىٰ يَمِيزَ ٱلْخَبِيثَ مِنَ ٱلطَّيِّبِ ۗ وَمَا كَانَ ٱللَّهُ لِيُطْلِعَكُمْ
عَلَى ٱلْغَيْبِ وَلَٰكِنَّ ٱللَّهَ يَجْتَبِى مِن رُّسُلِهِۦ مَن يَشَآءُ ۖ فَـَٔامِنُوا۟ بِٱللَّهِ
وَرُسُلِهِۦ ۚ وَإِن تُؤْمِنُوا۟ وَتَتَّقُوا۟ فَلَكُمْ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿١٧٩﴾ وَلَا
يَحْسَبَنَّ ٱلَّذِينَ يَبْخَلُونَ بِمَآ ءَاتَىٰهُمُ ٱللَّهُ مِن فَضْلِهِۦ هُوَ خَيْرًا
لَّهُم ۖ بَلْ هُوَ شَرٌّ لَّهُمْ ۖ سَيُطَوَّقُونَ مَا بَخِلُوا۟ بِهِۦ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ ۗ
وَلِلَّهِ مِيرَٰثُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۗ وَٱللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿١٨٠﴾

وشە و مانەکانی

﴿فانقلبوا﴾ گەڕانەوە

﴿فلا تخافوهم وخافون إن كنتم مؤمنين﴾ لە کافران مەترسن و لە من بترسن ئەگەر باوەڕدارن

﴿إنهم لن يضروا الله شيئا﴾ ئەوان زیان بە خودا ناگەیەنن

﴿أنما نملي لهم﴾ کە مۆڵەتیان دەدەین

﴿يحسبن﴾ هەڵدەبژێری

﴿سيطوقون﴾ دەبێتە تەوقی گەردنیان

(٢، ٤، ٦) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)دا

لَّقَدۡ سَمِعَ ٱللَّهُ قَوۡلَ ٱلَّذِينَ قَالُوٓاْ إِنَّ ٱللَّهَ فَقِيرٞ وَنَحۡنُ أَغۡنِيَآءُۘ
سَنَكۡتُبُ مَا قَالُواْ وَقَتۡلَهُمُ ٱلۡأَنۢبِيَآءَ بِغَيۡرِ حَقّٖ وَنَقُولُ
ذُوقُواْ عَذَابَ ٱلۡحَرِيقِ ١٨١ ذَٰلِكَ بِمَا قَدَّمَتۡ أَيۡدِيكُمۡ
وَأَنَّ ٱللَّهَ لَيۡسَ بِظَلَّامٖ لِّلۡعَبِيدِ ١٨٢ ٱلَّذِينَ قَالُوٓاْ إِنَّ
ٱللَّهَ عَهِدَ إِلَيۡنَآ أَلَّا نُؤۡمِنَ لِرَسُولٍ حَتَّىٰ يَأۡتِيَنَا بِقُرۡبَانٖ
تَأۡكُلُهُ ٱلنَّارُۗ قُلۡ قَدۡ جَآءَكُمۡ رُسُلٞ مِّن قَبۡلِي بِٱلۡبَيِّنَٰتِ
وَبِٱلَّذِي قُلۡتُمۡ فَلِمَ قَتَلۡتُمُوهُمۡ إِن كُنتُمۡ صَٰدِقِينَ ١٨٣
فَإِن كَذَّبُوكَ فَقَدۡ كُذِّبَ رُسُلٞ مِّن قَبۡلِكَ جَآءُو بِٱلۡبَيِّنَٰتِ
وَٱلزُّبُرِ وَٱلۡكِتَٰبِ ٱلۡمُنِيرِ ١٨٤ كُلُّ نَفۡسٖ ذَآئِقَةُ ٱلۡمَوۡتِۗ
وَإِنَّمَا تُوَفَّوۡنَ أُجُورَكُمۡ يَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِۖ فَمَن زُحۡزِحَ
عَنِ ٱلنَّارِ وَأُدۡخِلَ ٱلۡجَنَّةَ فَقَدۡ فَازَۗ وَمَا ٱلۡحَيَوٰةُ ٱلدُّنۡيَآ
إِلَّا مَتَٰعُ ٱلۡغُرُورِ ١٨٥ ۞ لَتُبۡلَوُنَّ فِيٓ أَمۡوَٰلِكُمۡ
وَأَنفُسِكُمۡ وَلَتَسۡمَعُنَّ مِنَ ٱلَّذِينَ أُوتُواْ ٱلۡكِتَٰبَ
مِن قَبۡلِكُمۡ وَمِنَ ٱلَّذِينَ أَشۡرَكُوٓاْ أَذٗى كَثِيرٗاۚ
وَإِن تَصۡبِرُواْ وَتَتَّقُواْ فَإِنَّ ذَٰلِكَ مِنۡ عَزۡمِ ٱلۡأُمُورِ ١٨٦

ربع الحزب ٨

وشە و ماناكانی

﴿لَيۡسَ بِظَلَّامٖ لِّلۡعَبِيدِ﴾ خودا ستەم لە بەندەكانی ناكا

﴿عَهِدَ إِلَيۡنَآ﴾ پێی ڕاگەیاندووین

﴿بِقُرۡبَانٖ﴾ بە قوربانییەوە

﴿وَبِٱلَّذِي قُلۡتُمۡ﴾ بەوەی كە داواتان كرد

﴿وَٱلزُّبُرِ﴾ كتێبی ئامۆژگاریی

﴿زُحۡزِحَ عَنِ ٱلنَّارِ﴾ لە ئاگر دوورخرایەوە

﴿ٱلۡغُرُورِ﴾ فرت و فێڵ

﴿لَتُبۡلَوُنَّ﴾ تاقی دەكرێنەوە

تەفخیمی پیتی لامی (الله).
تەفخیمی پیتی (راء).

١ چۆنیەتی وەستان الوقوف
٢ نیشانەكانی وەستان.

وَإِذۡ أَخَذَ ٱللَّهُ مِيثَٰقَ ٱلَّذِينَ أُوتُواْ ٱلۡكِتَٰبَ لَتُبَيِّنُنَّهُۥ لِلنَّاسِ
وَلَا تَكۡتُمُونَهُۥ فَنَبَذُوهُ وَرَآءَ ظُهُورِهِمۡ وَٱشۡتَرَوۡاْ بِهِۦ ثَمَنٗا
قَلِيلٗاۖ فَبِئۡسَ مَا يَشۡتَرُونَ ١٨٧ لَا تَحۡسَبَنَّ ٱلَّذِينَ يَفۡرَحُونَ
بِمَآ أَتَواْ وَّيُحِبُّونَ أَن يُحۡمَدُواْ بِمَا لَمۡ يَفۡعَلُواْ فَلَا تَحۡسَبَنَّهُم
بِمَفَازَةٖ مِّنَ ٱلۡعَذَابِۖ وَلَهُمۡ عَذَابٌ أَلِيمٞ ١٨٨ وَلِلَّهِ مُلۡكُ
ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِۗ وَٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ قَدِيرٌ ١٨٩ إِنَّ فِي
خَلۡقِ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ وَٱخۡتِلَٰفِ ٱلَّيۡلِ وَٱلنَّهَارِ لَأٓيَٰتٖ
لِّأُوْلِي ٱلۡأَلۡبَٰبِ ١٩٠ ٱلَّذِينَ يَذۡكُرُونَ ٱللَّهَ قِيَٰمٗا وَقُعُودٗا
وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمۡ وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلۡقِ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ
رَبَّنَا مَا خَلَقۡتَ هَٰذَا بَٰطِلٗا سُبۡحَٰنَكَ فَقِنَا عَذَابَ ٱلنَّارِ ١٩١
رَبَّنَآ إِنَّكَ مَن تُدۡخِلِ ٱلنَّارَ فَقَدۡ أَخۡزَيۡتَهُۥۖ وَمَا لِلظَّٰلِمِينَ مِنۡ
أَنصَارٖ ١٩٢ رَّبَّنَآ إِنَّنَا سَمِعۡنَا مُنَادِيٗا يُنَادِي لِلۡإِيمَٰنِ أَنۡ
ءَامِنُواْ بِرَبِّكُمۡ فَـَٔامَنَّاۚ رَبَّنَا فَٱغۡفِرۡ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرۡ عَنَّا
سَيِّـَٔاتِنَا وَتَوَفَّنَا مَعَ ٱلۡأَبۡرَارِ ١٩٣ رَبَّنَا وَءَاتِنَا مَا وَعَدتَّنَا
عَلَىٰ رُسُلِكَ وَلَا تُخۡزِنَا يَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِۗ إِنَّكَ لَا تُخۡلِفُ ٱلۡمِيعَادَ ١٩٤

وشه و ماناکانی

﴿[illegible]﴾ [illegible]ركيان دا، فڕێیان دا
﴿[illegible]﴾ چ [illegible] شتێکی خراپە کە دەیکرن؟
﴿[illegible]﴾ بە [illegible] ڕزگارکەر
﴿[illegible]﴾ [illegible]
﴿[illegible]﴾ ئاڵ و گۆڕی شەو و ڕۆژ
﴿بَٰطِلٗا﴾ پووچ و دوور لە ڕاستیی
﴿[illegible]﴾ لە ئاگر [illegible] پارێزە
﴿أَخۡزَيۡتَهُۥ﴾ ڕسوای دەکەی
﴿[illegible]﴾ [illegible] ستەمکەران کۆمەککاریان نییە
﴿[illegible]﴾ بانگەرێك
﴿[illegible]﴾ تاوانەکانمان
﴿[illegible]﴾ [illegible] خراپە و گوناهەکانمان لەسەر لابە

ڕێنماییەکانی خوێندنەوە:
شوێنی مینگە [illegible] — [illegible]
مینگەی [illegible] — [illegible]
مینگەی [illegible] بەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە
[illegible] (٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمز)ەوە دروست دەبن
مەددی متصل لەکاتی وەستاندا و، ئەوەکەی بە ئەندازەی (٦،٥،٤) حەرەکەیە
(٦،٤،٢) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)دا
[illegible]

فَٱسۡتَجَابَ لَهُمۡ رَبُّهُمۡ أَنِّي لَآ أُضِيعُ عَمَلَ عَٰمِلٖ مِّنكُم مِّن
ذَكَرٍ أَوۡ أُنثَىٰۖ بَعۡضُكُم مِّنۢ بَعۡضٖۖ فَٱلَّذِينَ هَاجَرُواْ وَأُخۡرِجُواْ
مِن دِيَٰرِهِمۡ وَأُوذُواْ فِي سَبِيلِي وَقَٰتَلُواْ وَقُتِلُواْ لَأُكَفِّرَنَّ
عَنۡهُمۡ سَيِّـَٔاتِهِمۡ وَلَأُدۡخِلَنَّهُمۡ جَنَّٰتٖ تَجۡرِي مِن تَحۡتِهَا
ٱلۡأَنۡهَٰرُ ثَوَابٗا مِّنۡ عِندِ ٱللَّهِۚ وَٱللَّهُ عِندَهُۥ حُسۡنُ ٱلثَّوَابِ ﴿١٩٥﴾
لَا يَغُرَّنَّكَ تَقَلُّبُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ فِي ٱلۡبِلَٰدِ ﴿١٩٦﴾ مَتَٰعٞ قَلِيلٞ
ثُمَّ مَأۡوَىٰهُمۡ جَهَنَّمُۖ وَبِئۡسَ ٱلۡمِهَادُ ﴿١٩٧﴾ لَٰكِنِ ٱلَّذِينَ ٱتَّقَوۡاْ
رَبَّهُمۡ لَهُمۡ جَنَّٰتٞ تَجۡرِي مِن تَحۡتِهَا ٱلۡأَنۡهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَا
نُزُلٗا مِّنۡ عِندِ ٱللَّهِۗ وَمَا عِندَ ٱللَّهِ خَيۡرٞ لِّلۡأَبۡرَارِ ﴿١٩٨﴾ وَإِنَّ مِنۡ
أَهۡلِ ٱلۡكِتَٰبِ لَمَن يُؤۡمِنُ بِٱللَّهِ وَمَآ أُنزِلَ إِلَيۡكُمۡ وَمَآ
أُنزِلَ إِلَيۡهِمۡ خَٰشِعِينَ لِلَّهِ لَا يَشۡتَرُونَ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ ثَمَنٗا
قَلِيلًاۚ أُوْلَٰٓئِكَ لَهُمۡ أَجۡرُهُمۡ عِندَ رَبِّهِمۡۗ إِنَّ ٱللَّهَ
سَرِيعُ ٱلۡحِسَابِ ﴿١٩٩﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱصۡبِرُواْ
وَصَابِرُواْ وَرَابِطُواْ وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ لَعَلَّكُمۡ تُفۡلِحُونَ ﴿٢٠٠﴾

سُورَةُ النِّسَاءِ

وشه‌و مه‌به‌ستی

﴿ ... ﴾ نابیت نه‌كات

﴿تَقَلُّبُ﴾ هه‌ڵسوكه‌وت و ره‌فتاری

﴿مَتَٰعٞ قَلِيلٞ﴾ رابواردنێكی كه‌مه

﴿ ... ﴾ خراپ راخراوێكه

﴿نُزُلٗا﴾ میوانداریه‌ك

﴿ ... ﴾ ئه‌وه‌ی له‌لای خودایه باشتره بۆ چاكان و راستان

﴿لَا يَشۡتَرُونَ ... ثَمَنٗا قَلِيلًا﴾ ئایه‌ته‌كانی خودا نافرۆشن به‌ پووڵێكی كه‌م

﴿ ... ﴾ خۆتان بگرن

﴿ ... ﴾ له‌ سنووردا ئاماده‌ بن بۆ جیهاد

▼ ته‌فخیمی پیتی لامی (الله).
▼ ته‌فخیمی پیتی (راء)
▼ سیمه‌ی قه‌لقه‌له

* جۆره‌كانی وه‌ستان (الوقوف):
* نیشانه‌كانی وه‌ستان

١- ... وه‌ستانه‌كه ... ئه‌و ... كه‌ پیته‌كه ... ئه‌به‌ ... حه‌ره‌كه‌كانی تری لێ داده‌ماڵرێت، هه‌ر بۆیه‌ له‌ وه‌ستاندا گه‌ر پیته‌كه (ته‌نوینی فه‌تحه)ی له‌سه‌ر بوو به (ئه‌لف) ده‌خوێنرێته‌وه‌ و، تائی خڕیش به (هاء)ی سكوندار ده‌خوێنرێته‌وه‌.
٢- ئه‌و هێمایانه‌ی وه‌ستان كه‌ به‌ره‌نگی سوور ره‌نگ كراون وه‌ستانی میانه‌ی ئایه‌ته‌كان و سه‌ره‌تای ئایه‌ته‌كان دیاری ده‌كه‌ن، له‌كاتی به‌رده‌وامبوونیش له‌ خوێندنه‌وه‌ چه‌ند حوكمێك هه‌ن كه‌ ده‌گۆڕێن

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ ٱتَّقُواْ رَبَّكُمُ ٱلَّذِي خَلَقَكُم مِّن نَّفۡسٖ وَٰحِدَةٖ وَخَلَقَ مِنۡهَا
زَوۡجَهَا وَبَثَّ مِنۡهُمَا رِجَالٗا كَثِيرٗا وَنِسَآءٗۚ وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ ٱلَّذِي تَسَآءَلُونَ
بِهِۦ وَٱلۡأَرۡحَامَۚ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَلَيۡكُمۡ رَقِيبٗا ﴿١﴾ وَءَاتُواْ ٱلۡيَتَٰمَىٰٓ أَمۡوَٰلَهُمۡۖ
وَلَا تَتَبَدَّلُواْ ٱلۡخَبِيثَ بِٱلطَّيِّبِۖ وَلَا تَأۡكُلُوٓاْ أَمۡوَٰلَهُمۡ إِلَىٰٓ أَمۡوَٰلِكُمۡۚ إِنَّهُۥ
كَانَ حُوبٗا كَبِيرٗا ﴿٢﴾ وَإِنۡ خِفۡتُمۡ أَلَّا تُقۡسِطُواْ فِي ٱلۡيَتَٰمَىٰ فَٱنكِحُواْ
مَا طَابَ لَكُم مِّنَ ٱلنِّسَآءِ مَثۡنَىٰ وَثُلَٰثَ وَرُبَٰعَۖ فَإِنۡ خِفۡتُمۡ أَلَّا تَعۡدِلُواْ
فَوَٰحِدَةً أَوۡ مَا مَلَكَتۡ أَيۡمَٰنُكُمۡۚ ذَٰلِكَ أَدۡنَىٰٓ أَلَّا تَعُولُواْ ﴿٣﴾ وَءَاتُواْ
ٱلنِّسَآءَ صَدُقَٰتِهِنَّ نِحۡلَةٗۚ فَإِن طِبۡنَ لَكُمۡ عَن شَيۡءٖ مِّنۡهُ نَفۡسٗا فَكُلُوهُ
هَنِيٓـٔٗا مَّرِيٓـٔٗا ﴿٤﴾ وَلَا تُؤۡتُواْ ٱلسُّفَهَآءَ أَمۡوَٰلَكُمُ ٱلَّتِي جَعَلَ ٱللَّهُ لَكُمۡ
قِيَٰمٗا وَٱرۡزُقُوهُمۡ فِيهَا وَٱكۡسُوهُمۡ وَقُولُواْ لَهُمۡ قَوۡلٗا مَّعۡرُوفٗا ﴿٥﴾ وَٱبۡتَلُواْ
ٱلۡيَتَٰمَىٰ حَتَّىٰٓ إِذَا بَلَغُواْ ٱلنِّكَاحَ فَإِنۡ ءَانَسۡتُم مِّنۡهُمۡ رُشۡدٗا فَٱدۡفَعُوٓاْ
إِلَيۡهِمۡ أَمۡوَٰلَهُمۡۖ وَلَا تَأۡكُلُوهَآ إِسۡرَافٗا وَبِدَارًا أَن يَكۡبَرُواْۚ وَمَن كَانَ
غَنِيّٗا فَلۡيَسۡتَعۡفِفۡۖ وَمَن كَانَ فَقِيرٗا فَلۡيَأۡكُلۡ بِٱلۡمَعۡرُوفِۚ فَإِذَا
دَفَعۡتُمۡ إِلَيۡهِمۡ أَمۡوَٰلَهُمۡ فَأَشۡهِدُواْ عَلَيۡهِمۡۚ وَكَفَىٰ بِٱللَّهِ حَسِيبٗا ﴿٦﴾

سوورەتی نیساء

﴿وبث منهما﴾ لەوانەوە بڵاوی کردووەتەوە

﴿والأرحام﴾ خزمایەتیی

﴿حوبا كبيرا﴾ گوناهێکی گەورە

﴿لا تقسطوا﴾ عەدالەت نەکەن

﴿ما طاب لكم﴾ ئەوەی بۆتان ڕەوا بێت

﴿ذلك أدنى ألا تعولوا﴾ ئەوە چاکترە بۆ ئەوە ئەرکی خێزانتان زۆر نەبێ

﴿صدقاتهن﴾ مارەییەکەیان

﴿نحلة﴾ بەخشینێک

﴿قيما﴾ هۆی ژیانتان

شوێنی مینگە (الغنة) — (الإدغام) بە مینگەوە

(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سكون)ەوە دروست دەبێ

(الممدود)

لِّلرِّجَالِ نَصِيبٌ مِّمَّا تَرَكَ ٱلْوَٰلِدَانِ وَٱلْأَقْرَبُونَ وَلِلنِّسَآءِ نَصِيبٌ
مِّمَّا تَرَكَ ٱلْوَٰلِدَانِ وَٱلْأَقْرَبُونَ مِمَّا قَلَّ مِنْهُ أَوْ كَثُرَ نَصِيبًا
مَّفْرُوضًا ﴿٧﴾ وَإِذَا حَضَرَ ٱلْقِسْمَةَ أُو۟لُوا۟ ٱلْقُرْبَىٰ وَٱلْيَتَٰمَىٰ
وَٱلْمَسَٰكِينُ فَٱرْزُقُوهُم مِّنْهُ وَقُولُوا۟ لَهُمْ قَوْلًا مَّعْرُوفًا
﴿٨﴾ وَلْيَخْشَ ٱلَّذِينَ لَوْ تَرَكُوا۟ مِنْ خَلْفِهِمْ ذُرِّيَّةً ضِعَٰفًا
خَافُوا۟ عَلَيْهِمْ فَلْيَتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَلْيَقُولُوا۟ قَوْلًا سَدِيدًا ﴿٩﴾
إِنَّ ٱلَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَٰلَ ٱلْيَتَٰمَىٰ ظُلْمًا إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِى
بُطُونِهِمْ نَارًا ۖ وَسَيَصْلَوْنَ سَعِيرًا ﴿١٠﴾ يُوصِيكُمُ ٱللَّهُ
فِىٓ أَوْلَٰدِكُمْ ۖ لِلذَّكَرِ مِثْلُ حَظِّ ٱلْأُنثَيَيْنِ ۚ فَإِن كُنَّ نِسَآءً
فَوْقَ ٱثْنَتَيْنِ فَلَهُنَّ ثُلُثَا مَا تَرَكَ ۖ وَإِن كَانَتْ وَٰحِدَةً فَلَهَا
ٱلنِّصْفُ ۚ وَلِأَبَوَيْهِ لِكُلِّ وَٰحِدٍ مِّنْهُمَا ٱلسُّدُسُ مِمَّا تَرَكَ إِن
كَانَ لَهُۥ وَلَدٌ ۚ فَإِن لَّمْ يَكُن لَّهُۥ وَلَدٌ وَوَرِثَهُۥٓ أَبَوَاهُ فَلِأُمِّهِ ٱلثُّلُثُ ۚ
فَإِن كَانَ لَهُۥٓ إِخْوَةٌ فَلِأُمِّهِ ٱلسُّدُسُ ۚ مِنۢ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصِى
بِهَآ أَوْ دَيْنٍ ۗ ءَابَآؤُكُمْ وَأَبْنَآؤُكُمْ لَا تَدْرُونَ أَيُّهُمْ أَقْرَبُ لَكُمْ
نَفْعًا ۚ فَرِيضَةً مِّنَ ٱللَّهِ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١١﴾

وشەو مەدەکانی

﴿مَفْرُوضًا﴾ بڕدراو

﴿فَارْزُقُوهُم﴾ بەشیان بدەن لێی

﴿وقولوا لهم قولا معروفا﴾ قسەیەکی باشیان پی بڵێن

﴿ذُرِّيَّةً ضِعَافًا﴾ نەوەیەکی لاواز

﴿فليتقوا الله﴾ با لە خودا بترسن

﴿قولا سديدا﴾ قسەیەکی ڕەوا و دروست

﴿وسيصلون سعيرا﴾ ئەچنە دۆزەخەوە

﴿يوصيكم الله﴾ خودا ئامۆژگاریتان دەکات

﴿فَرِيضَةً﴾ دیاری کراو

▼ تەفخیمی پیتی لامی (اللّٰه).
▼ تەفخیمی پیتی (راء)
▼ ... قەلقەلە

حەرەکەکانی تری لێ دادەماڵرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە و تانی حەریش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە

وَلَكُمْ نِصْفُ مَا تَرَكَ أَزْوَٰجُكُمْ إِن لَّمْ يَكُن
لَّهُنَّ وَلَدٌ فَإِن كَانَ لَهُنَّ وَلَدٌ فَلَكُمُ ٱلرُّبُعُ مِمَّا
تَرَكْنَ مِنۢ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصِينَ بِهَآ أَوْ دَيْنٍ
وَلَهُنَّ ٱلرُّبُعُ مِمَّا تَرَكْتُمْ إِن لَّمْ يَكُن لَّكُمْ وَلَدٌ
فَإِن كَانَ لَكُمْ وَلَدٌ فَلَهُنَّ ٱلثُّمُنُ مِمَّا تَرَكْتُم
مِّنۢ بَعْدِ وَصِيَّةٍ تُوصُونَ بِهَآ أَوْ دَيْنٍ وَإِن كَانَ
رَجُلٌ يُورَثُ كَلَٰلَةً أَوِ ٱمْرَأَةٌ وَلَهُۥٓ أَخٌ أَوْ أُخْتٌ فَلِكُلِّ
وَٰحِدٍ مِّنْهُمَا ٱلسُّدُسُ فَإِن كَانُوٓا۟ أَكْثَرَ مِن ذَٰلِكَ
فَهُمْ شُرَكَآءُ فِى ٱلثُّلُثِ مِنۢ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصَىٰ بِهَآ
أَوْ دَيْنٍ غَيْرَ مُضَآرٍّ وَصِيَّةً مِّنَ ٱللَّهِ وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَلِيمٌ
﴿١٢﴾ تِلْكَ حُدُودُ ٱللَّهِ وَمَن يُطِعِ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ
يُدْخِلْهُ جَنَّٰتٍ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ
خَٰلِدِينَ فِيهَا وَذَٰلِكَ ٱلْفَوْزُ ٱلْعَظِيمُ ﴿١٣﴾
وَمَن يَعْصِ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ وَيَتَعَدَّ حُدُودَهُۥ يُدْخِلْهُ
نَارًا خَٰلِدًا فِيهَا وَلَهُۥ عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿١٤﴾

وشه‌ و ماناكانی

﴿كَلَٰلَةً﴾ مردوویه‌ك نه‌وه‌ و باوكی نه‌بێ

﴿غَيْرَ مُضَآرٍّ﴾ زیان به‌ میراتگران نه‌گه‌یه‌نێ

﴿حُدُودُ ٱللَّهِ﴾ سنووری خودا، شه‌رعی خودا

﴿وَمَن يُطِعِ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ﴾ ئه‌و كه‌سه‌ی په‌یره‌وی فه‌رمانی خودا و پێغه‌مبه‌ر بكا

مێنگه‌ی (الإخفاء) — (الإدغام)ی بێ مێنگه‌ و ئه‌و پیتانه‌ی ناخوێنرێنه‌وه — مێنگه‌ی (الإقلاب)

مه‌ددی متصل له‌كاتی وه‌ستاندا و... — (٢) حه‌ره‌كه‌ بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ی حوكمه‌كه‌یان هاوشێوه‌ی (المد الطبيعي)ن

وشه و ماناکانی

﴿بِجَهَٰلَةٖ﴾ به نه‌زانیی

﴿كَرۡهٗا﴾ به زۆر پێیان بکرێ

﴿وَلَا تَعۡضُلُوهُنَّ﴾ رێگه‌یان لێ مه‌گرن، ده‌ست به‌سه‌ریان مه‌که‌ن

﴿بِفَٰحِشَةٖ مُّبَيِّنَةٖ﴾ کرده‌وه‌یه‌کی به‌دی ئاشکرا

﴿وَعَاشِرُوهُنَّ بِٱلۡمَعۡرُوفِ﴾ به شێوه‌یه‌کی جوان ره‌فتاریان له‌گه‌ڵ بکه‌ن

وَٱلَّٰتِي يَأۡتِينَ ٱلۡفَٰحِشَةَ مِن نِّسَآئِكُمۡ فَٱسۡتَشۡهِدُواْ
عَلَيۡهِنَّ أَرۡبَعَةٗ مِّنكُمۡۖ فَإِن شَهِدُواْ فَأَمۡسِكُوهُنَّ فِي
ٱلۡبُيُوتِ حَتَّىٰ يَتَوَفَّىٰهُنَّ ٱلۡمَوۡتُ أَوۡ يَجۡعَلَ ٱللَّهُ لَهُنَّ سَبِيلٗا
١٥ وَٱلَّذَانِ يَأۡتِيَٰنِهَا مِنكُمۡ فَـَٔاذُوهُمَاۖ فَإِن تَابَا
وَأَصۡلَحَا فَأَعۡرِضُواْ عَنۡهُمَآۗ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ تَوَّابٗا رَّحِيمًا
١٦ إِنَّمَا ٱلتَّوۡبَةُ عَلَى ٱللَّهِ لِلَّذِينَ يَعۡمَلُونَ ٱلسُّوٓءَ بِجَهَٰلَةٖ
ثُمَّ يَتُوبُونَ مِن قَرِيبٖ فَأُوْلَٰٓئِكَ يَتُوبُ ٱللَّهُ عَلَيۡهِمۡۗ وَكَانَ
ٱللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمٗا ١٧ وَلَيۡسَتِ ٱلتَّوۡبَةُ لِلَّذِينَ
يَعۡمَلُونَ ٱلسَّيِّـَٔاتِ حَتَّىٰٓ إِذَا حَضَرَ أَحَدَهُمُ ٱلۡمَوۡتُ
قَالَ إِنِّي تُبۡتُ ٱلۡـَٰٔنَ وَلَا ٱلَّذِينَ يَمُوتُونَ وَهُمۡ كُفَّارٌۚ
أُوْلَٰٓئِكَ أَعۡتَدۡنَا لَهُمۡ عَذَابًا أَلِيمٗا ١٨ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ
ءَامَنُواْ لَا يَحِلُّ لَكُمۡ أَن تَرِثُواْ ٱلنِّسَآءَ كَرۡهٗاۖ وَلَا تَعۡضُلُوهُنَّ
لِتَذۡهَبُواْ بِبَعۡضِ مَآ ءَاتَيۡتُمُوهُنَّ إِلَّآ أَن يَأۡتِينَ بِفَٰحِشَةٖ
مُّبَيِّنَةٖۚ وَعَاشِرُوهُنَّ بِٱلۡمَعۡرُوفِۚ فَإِن كَرِهۡتُمُوهُنَّ فَعَسَىٰٓ
أَن تَكۡرَهُواْ شَيۡـٔٗا وَيَجۡعَلَ ٱللَّهُ فِيهِ خَيۡرٗا كَثِيرٗا ١٩

ته‌فخیمی پیتی لامی (الله)
ته‌فخیمی پیتی [illegible]
سیفه‌تی قه‌لقه‌له.

١ چوونه‌سی وه‌ستان (الوقوف):
٢ نیشانه‌کانی وه‌ستان:

[illegible]
دیاری ده‌که‌ن، له‌کاتی به‌رده‌وامبوونیش له خوێندنه‌وه چه‌ند حوکمێک هه‌ن که ده‌گۆڕێن

وَإِنْ أَرَدتُّمُ ٱسْتِبْدَالَ زَوْجٍ مَّكَانَ زَوْجٍ وَءَاتَيْتُمْ
إِحْدَىٰهُنَّ قِنطَارًا فَلَا تَأْخُذُوا۟ مِنْهُ شَيْـًٔا ۚ أَتَأْخُذُونَهُۥ
بُهْتَٰنًا وَإِثْمًا مُّبِينًا ﴿٢٠﴾ وَكَيْفَ تَأْخُذُونَهُۥ وَقَدْ أَفْضَىٰ
بَعْضُكُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ وَأَخَذْنَ مِنكُم مِّيثَٰقًا
غَلِيظًا ﴿٢١﴾ وَلَا تَنكِحُوا۟ مَا نَكَحَ ءَابَآؤُكُم مِّنَ
ٱلنِّسَآءِ إِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ ۚ إِنَّهُۥ كَانَ فَٰحِشَةً وَمَقْتًا
وَسَآءَ سَبِيلًا ﴿٢٢﴾ حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أُمَّهَٰتُكُمْ
وَبَنَاتُكُمْ وَأَخَوَٰتُكُمْ وَعَمَّٰتُكُمْ وَخَٰلَٰتُكُمْ وَبَنَاتُ
ٱلْأَخِ وَبَنَاتُ ٱلْأُخْتِ وَأُمَّهَٰتُكُمُ ٱلَّٰتِىٓ أَرْضَعْنَكُمْ
وَأَخَوَٰتُكُم مِّنَ ٱلرَّضَٰعَةِ وَأُمَّهَٰتُ نِسَآئِكُمْ
وَرَبَٰٓئِبُكُمُ ٱلَّٰتِى فِى حُجُورِكُم مِّن نِّسَآئِكُمُ
ٱلَّٰتِى دَخَلْتُم بِهِنَّ فَإِن لَّمْ تَكُونُوا۟ دَخَلْتُم بِهِنَّ
فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ وَحَلَٰٓئِلُ أَبْنَآئِكُمُ ٱلَّذِينَ
مِنْ أَصْلَٰبِكُمْ وَأَن تَجْمَعُوا۟ بَيْنَ ٱلْأُخْتَيْنِ
إِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿٢٣﴾

وشەو ماناکانی

﴿قِنطَارًا﴾ ماڵێکی زۆر
﴿بُهْتَٰنًا﴾ بوختانێک
﴿أَفْضَىٰ بَعْضُكُمْ﴾ چوونەتە لای یەك
﴿مِّيثَٰقًا غَلِيظًا﴾ پەیمانێکی پتەو و بەتین
﴿وَمَقْتًا﴾ قیزەون و بەد
﴿وَسَآءَ سَبِيلًا﴾ ڕێگەیەکی دزێو و ناهەموار
﴿وَرَبَٰٓئِبُكُمُ﴾ کوڵەوەس، کچی ژن لە پیاوێکی دی
﴿فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ﴾ تاوانتان لەسەر نییە
﴿وَحَلَٰٓئِلُ أَبْنَآئِكُمُ﴾ ژنانی کوڕەکانتان، بووکەکانتان

مێنگەکان و بەوێنەی ناخوێنرێنەوە
- شوێنی مێنگە (الغنة)
- مێنگەی (الإخفاء).
- مێنگەی (الإقلاب).
- (الإدغام) بە مێنگەوە.
- (الإدغام)ی بێ مێنگە و
- لەو پیتانەی ناخوێنرێتەوە.

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)
- (٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە دروست دەبن
- (٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمزە)وە دروست دەبن
- مەددی متصل لەکاتی وەستاندا و ماوەکەی بە ئەندازەی (٦،٥،٤) حەرەکەیە
- (٦،٤،٢) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)دا
- (٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هەوشێوەی (المد الطبيعي)ن

۞ وَٱلْمُحْصَنَٰتُ مِنَ ٱلنِّسَآءِ إِلَّا مَا مَلَكَتْ أَيْمَٰنُكُمْ ۖ
كِتَٰبَ ٱللَّهِ عَلَيْكُمْ ۚ وَأُحِلَّ لَكُم مَّا وَرَآءَ ذَٰلِكُمْ أَن تَبْتَغُوا۟
بِأَمْوَٰلِكُم مُّحْصِنِينَ غَيْرَ مُسَٰفِحِينَ ۚ فَمَا ٱسْتَمْتَعْتُم بِهِۦ
مِنْهُنَّ فَـَٔاتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ فَرِيضَةً ۚ وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ
فِيمَا تَرَٰضَيْتُم بِهِۦ مِنۢ بَعْدِ ٱلْفَرِيضَةِ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَلِيمًا
حَكِيمًا ﴿٢٤﴾ وَمَن لَّمْ يَسْتَطِعْ مِنكُمْ طَوْلًا أَن يَنكِحَ
ٱلْمُحْصَنَٰتِ ٱلْمُؤْمِنَٰتِ فَمِن مَّا مَلَكَتْ أَيْمَٰنُكُم مِّن
فَتَيَٰتِكُمُ ٱلْمُؤْمِنَٰتِ ۚ وَٱللَّهُ أَعْلَمُ بِإِيمَٰنِكُم ۚ بَعْضُكُم مِّنۢ
بَعْضٍ ۚ فَٱنكِحُوهُنَّ بِإِذْنِ أَهْلِهِنَّ وَءَاتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ
بِٱلْمَعْرُوفِ مُحْصَنَٰتٍ غَيْرَ مُسَٰفِحَٰتٍ وَلَا مُتَّخِذَٰتِ
أَخْدَانٍ ۚ فَإِذَآ أُحْصِنَّ فَإِنْ أَتَيْنَ بِفَٰحِشَةٍ فَعَلَيْهِنَّ نِصْفُ
مَا عَلَى ٱلْمُحْصَنَٰتِ مِنَ ٱلْعَذَابِ ۚ ذَٰلِكَ لِمَنْ خَشِىَ
ٱلْعَنَتَ مِنكُمْ ۚ وَأَن تَصْبِرُوا۟ خَيْرٌ لَّكُمْ ۗ وَٱللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ
﴿٢٥﴾ يُرِيدُ ٱللَّهُ لِيُبَيِّنَ لَكُمْ وَيَهْدِيَكُمْ سُنَنَ ٱلَّذِينَ
مِن قَبْلِكُمْ وَيَتُوبَ عَلَيْكُمْ ۗ وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٢٦﴾

وشه و مانه‌كانی

﴿ وَٱلْمُحْصَنَٰتُ ﴾ ژنی به مێرد
﴿ مُّحْصِنِينَ ﴾ خۆپارێزوو له حه‌رام ﴿ غَيْرَ مُسَٰفِحِينَ ﴾ زینا نه‌كه‌ر
﴿ أُجُورَهُنَّ ﴾ ماره‌یی یه‌كانیان
﴿ طَوْلًا ﴾ ده‌وڵه‌مه‌ندیی
﴿ ٱلْمُحْصَنَٰتِ ﴾ ئازاده‌كان
﴿ فَتَيَٰتِكُمُ ﴾ كه‌نیزه‌كه‌كانتان
﴿ مُحْصَنَٰتٍ ﴾ داوێن پاكان
﴿ غَيْرَ مُسَٰفِحَٰتٍ ﴾ زینا نه‌كه‌ر
﴿ مُتَّخِذَٰتِ أَخْدَانٍ ﴾ هاوڕێ و دۆستی زیناكه‌ر
﴿ خَشِىَ ٱلْعَنَتَ ﴾ ترسا تووشی زینا ببێت

ته‌فخیمی پیتی لامی (الله).
ته‌فخیمی پیتی [illegible]
سیفه‌تی قه‌لقه‌له

١. چۆنیه‌تی وه‌ستان (الوقف)
٢. نیشانه‌كانی وه‌ستان

١- هه‌موو وه‌ستانه‌كان له‌سه‌ر پیتی سكون [illegible] حه‌ره‌كه‌كانی تری لێ داده‌مالرێت، هه‌ر [illegible] گه‌ر پیته‌كه (ته‌نوینی فه‌تحه)ی له‌سه‌ر بوو به (ئه‌لف) [illegible]
٢- ئه‌و هێمایانه‌ی وه‌ستان كه به‌ره‌نگی سوور ره‌نگ كراون وه‌ستانی میانه‌ی ئایه‌ته‌كان و سه‌ره‌تای ئایه‌ته‌كان [illegible]

وَٱللَّهُ يُرِيدُ أَن يَتُوبَ عَلَيۡكُمۡ وَيُرِيدُ ٱلَّذِينَ يَتَّبِعُونَ
ٱلشَّهَوَٰتِ أَن تَمِيلُواْ مَيۡلًا عَظِيمٗا ﴿٢٧﴾ يُرِيدُ ٱللَّهُ أَن يُخَفِّفَ
عَنكُمۡۚ وَخُلِقَ ٱلۡإِنسَٰنُ ضَعِيفٗا ﴿٢٨﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ
ءَامَنُواْ لَا تَأۡكُلُوٓاْ أَمۡوَٰلَكُم بَيۡنَكُم بِٱلۡبَٰطِلِ إِلَّآ أَن
تَكُونَ تِجَٰرَةً عَن تَرَاضٖ مِّنكُمۡۚ وَلَا تَقۡتُلُوٓاْ أَنفُسَكُمۡۚ
إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ بِكُمۡ رَحِيمٗا ﴿٢٩﴾ وَمَن يَفۡعَلۡ ذَٰلِكَ عُدۡوَٰنٗا
وَظُلۡمٗا فَسَوۡفَ نُصۡلِيهِ نَارٗاۚ وَكَانَ ذَٰلِكَ عَلَى ٱللَّهِ
يَسِيرًا ﴿٣٠﴾ إِن تَجۡتَنِبُواْ كَبَآئِرَ مَا تُنۡهَوۡنَ عَنۡهُ نُكَفِّرۡ
عَنكُمۡ سَيِّـَٔاتِكُمۡ وَنُدۡخِلۡكُم مُّدۡخَلٗا كَرِيمٗا ﴿٣١﴾
وَلَا تَتَمَنَّوۡاْ مَا فَضَّلَ ٱللَّهُ بِهِۦ بَعۡضَكُمۡ عَلَىٰ بَعۡضٖۚ لِّلرِّجَالِ
نَصِيبٞ مِّمَّا ٱكۡتَسَبُواْۖ وَلِلنِّسَآءِ نَصِيبٞ مِّمَّا ٱكۡتَسَبۡنَۚ
وَسۡـَٔلُواْ ٱللَّهَ مِن فَضۡلِهِۦٓۚ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ بِكُلِّ شَيۡءٍ
عَلِيمٗا ﴿٣٢﴾ وَلِكُلّٖ جَعَلۡنَا مَوَٰلِيَ مِمَّا تَرَكَ ٱلۡوَٰلِدَانِ
وَٱلۡأَقۡرَبُونَۚ وَٱلَّذِينَ عَقَدَتۡ أَيۡمَٰنُكُمۡ فَـَٔاتُوهُمۡ
نَصِيبَهُمۡۚ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ شَهِيدًا ﴿٣٣﴾

وشەو مانەکانی

﴿يَتُوبَ عَلَيۡكُمۡ﴾ خودا دەیەوێ تەوبەتان لێ قەبووڵ کا

﴿... ٱلشَّهَوَٰتِ﴾ ئەوانەش شوێن ئارەزوو دەکەون دەیانەوێ

﴿... عَظِيمٗا﴾ بە شێوەیەکی خراپ لە ڕێگە لابدەن

﴿بِٱلۡبَٰطِلِ﴾ بە بێ بەما، پووچ

﴿نُصۡلِيهِ نَارٗا﴾ دەیخەینە ئاگرەوە

﴿سَيِّـَٔاتِكُمۡ﴾ گوناهە بچووکەکانتان

﴿مُّدۡخَلٗا كَرِيمٗا﴾ شوێنێکی پیرۆز، بەهەشت

﴿جَعَلۡنَا مَوَٰلِيَ مِمَّا تَرَكَ﴾ خزمی نزیك لەوانەی میرات دەبەن

﴿... عَقَدَتۡ أَيۡمَٰنُكُمۡ﴾ پەیمانتان لەگەڵ بەستوون

نیشانەکان و ئەوانەی بەخوێندنەوە
شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە.
مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و.
مینگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)
(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە دروست دەبن
(٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (همز)ەوە دروست دەبن
مەددی منفصل لەکاتی وەستاندا ٢ حەرەکەی بە ئەندازەی (٤، ٥، ٦) حەرەکەیە
(٦،٤،٢) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)دا
(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)ن

ٱلرِّجَالُ قَوَّٰمُونَ عَلَى ٱلنِّسَآءِ بِمَا فَضَّلَ ٱللَّهُ بَعۡضَهُمۡ
عَلَىٰ بَعۡضٖ وَبِمَآ أَنفَقُواْ مِنۡ أَمۡوَٰلِهِمۡۚ فَٱلصَّٰلِحَٰتُ
قَٰنِتَٰتٌ حَٰفِظَٰتٞ لِّلۡغَيۡبِ بِمَا حَفِظَ ٱللَّهُۚ وَٱلَّٰتِي تَخَافُونَ
نُشُوزَهُنَّ فَعِظُوهُنَّ وَٱهۡجُرُوهُنَّ فِي ٱلۡمَضَاجِعِ
وَٱضۡرِبُوهُنَّۖ فَإِنۡ أَطَعۡنَكُمۡ فَلَا تَبۡغُواْ عَلَيۡهِنَّ سَبِيلًاۗ
إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَلِيّٗا كَبِيرٗا ٣٤ وَإِنۡ خِفۡتُمۡ شِقَاقَ
بَيۡنِهِمَا فَٱبۡعَثُواْ حَكَمٗا مِّنۡ أَهۡلِهِۦ وَحَكَمٗا مِّنۡ أَهۡلِهَآ إِن
يُرِيدَآ إِصۡلَٰحٗا يُوَفِّقِ ٱللَّهُ بَيۡنَهُمَآۗ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَلِيمًا خَبِيرٗا
٣٥ ۞ وَٱعۡبُدُواْ ٱللَّهَ وَلَا تُشۡرِكُواْ بِهِۦ شَيۡـٔٗاۖ وَبِٱلۡوَٰلِدَيۡنِ
إِحۡسَٰنٗا وَبِذِي ٱلۡقُرۡبَىٰ وَٱلۡيَتَٰمَىٰ وَٱلۡمَسَٰكِينِ وَٱلۡجَارِ
ذِي ٱلۡقُرۡبَىٰ وَٱلۡجَارِ ٱلۡجُنُبِ وَٱلصَّاحِبِ بِٱلۡجَنۢبِ
وَٱبۡنِ ٱلسَّبِيلِ وَمَا مَلَكَتۡ أَيۡمَٰنُكُمۡۗ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُحِبُّ مَن
كَانَ مُخۡتَالٗا فَخُورًا ٣٦ ٱلَّذِينَ يَبۡخَلُونَ وَيَأۡمُرُونَ
ٱلنَّاسَ بِٱلۡبُخۡلِ وَيَكۡتُمُونَ مَآ ءَاتَىٰهُمُ ٱللَّهُ
مِن فَضۡلِهِۦۗ وَأَعۡتَدۡنَا لِلۡكَٰفِرِينَ عَذَابٗا مُّهِينٗا ٣٧

ربع الحزب ٩

وشه و ماناکانی

﴿قَوَّٰمُونَ عَلَى ٱلنِّسَآءِ﴾ چاودێری ئەرەدانی

﴿قَٰنِتَٰتٌ﴾ ملکەچ بۆ فەرمانی خودا

﴿لِّلۡغَيۡبِ﴾ لە ... و پەنامەکیدا خۆیان دەپارێزن

﴿بِمَا حَفِظَ ٱللَّهُ﴾ بەوەی خودا بۆی دیاری کردووە

سەرپێچییان لە تەبایی لەگەڵ مێردیان

﴿ٱلۡجُنُبِ﴾ دراوسێی دوور

﴿وَٱلصَّاحِبِ بِٱلۡجَنۢبِ﴾ هاوڕێ و دۆستی باش

سەفەری - میوان

تەفخیمی پیتی لامی (الله).
تەفخیمی پیتی (راء).
سیمەی ھەلقە

جۆرەکانی وەستان (الوقوف)

٢ نیشانەکانی وەستان.

حەرەکەکانی تری لێ دادەمالرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە، ئاتی حەریش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە.
٠٢ لەو هێمایانەی وەستان کە بەرەنگی سوور رەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێک هەن کە دەگۆڕێن.

وَٱلَّذِينَ يُنفِقُونَ أَمْوَٰلَهُمْ رِئَآءَ ٱلنَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُونَ
بِٱللَّهِ وَلَا بِٱلْيَوْمِ ٱلْـَٔاخِرِ ۗ وَمَن يَكُنِ ٱلشَّيْطَٰنُ لَهُۥ قَرِينًا فَسَآءَ
قَرِينًا ﴿٣٨﴾ وَمَاذَا عَلَيْهِمْ لَوْ ءَامَنُوا۟ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْـَٔاخِرِ وَأَنفَقُوا۟
مِمَّا رَزَقَهُمُ ٱللَّهُ ۚ وَكَانَ ٱللَّهُ بِهِمْ عَلِيمًا ﴿٣٩﴾ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَظْلِمُ
مِثْقَالَ ذَرَّةٍ ۖ وَإِن تَكُ حَسَنَةً يُضَٰعِفْهَا وَيُؤْتِ مِن لَّدُنْهُ
أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٤٠﴾ فَكَيْفَ إِذَا جِئْنَا مِن كُلِّ أُمَّةٍۭ بِشَهِيدٍ
وَجِئْنَا بِكَ عَلَىٰ هَٰٓؤُلَآءِ شَهِيدًا ﴿٤١﴾ يَوْمَئِذٍ يَوَدُّ ٱلَّذِينَ
كَفَرُوا۟ وَعَصَوُا۟ ٱلرَّسُولَ لَوْ تُسَوَّىٰ بِهِمُ ٱلْأَرْضُ وَلَا يَكْتُمُونَ
ٱللَّهَ حَدِيثًا ﴿٤٢﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا تَقْرَبُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ
وَأَنتُمْ سُكَٰرَىٰ حَتَّىٰ تَعْلَمُوا۟ مَا تَقُولُونَ وَلَا جُنُبًا إِلَّا عَابِرِى
سَبِيلٍ حَتَّىٰ تَغْتَسِلُوا۟ ۚ وَإِن كُنتُم مَّرْضَىٰٓ أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوْ جَآءَ
أَحَدٌ مِّنكُم مِّنَ ٱلْغَآئِطِ أَوْ لَٰمَسْتُمُ ٱلنِّسَآءَ فَلَمْ تَجِدُوا۟ مَآءً
فَتَيَمَّمُوا۟ صَعِيدًا طَيِّبًا فَٱمْسَحُوا۟ بِوُجُوهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ ۗ إِنَّ
ٱللَّهَ كَانَ عَفُوًّا غَفُورًا ﴿٤٣﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ نَصِيبًا مِّنَ
ٱلْكِتَٰبِ يَشْتَرُونَ ٱلضَّلَٰلَةَ وَيُرِيدُونَ أَن تَضِلُّوا۟ ٱلسَّبِيلَ ﴿٤٤﴾

وشەو ماناکانی

﴿رِئَاءَ النَّاسِ﴾ رووپامایی خەڵك

﴿مِثْقَالَ ذَرَّةٍ﴾ كێشی مێروولەی بچووك، تنی هەرە بچووك

﴿لَوْ تُسَوَّىٰ بِهِمُ الْأَرْضُ﴾ ئەگەر لەحتی زەوی بكرێن

﴿وَلَا يَكْتُمُونَ اللَّهَ حَدِيثًا﴾ قسەیەكیان لە خودا بەشاردانەوە

﴿عَابِرِي سَبِيلٍ﴾ سەفەرییەك ئاوی لێ نرانی

﴿الْغَائِطِ﴾ چوونە سەرئاو، بێ دەربوێزیی

﴿لَامَسْتُمُ النِّسَاءَ﴾ چوونە لای خێزانیان

﴿صَعِيدًا طَيِّبًا﴾ خۆڵێكی پاك

شوێنی مێنگە (الغنة). (الإدغام) بە مێنگەوە. مێنگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مێنگە و... مێنگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە

درێژکردنەوەکان (المدود)

(٦،٤،٢) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان...
(٢) حەرەكە بۆ ئەو مەددانەی حوكمەكەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)ن

وَٱللَّهُ أَعْلَمُ بِأَعْدَآئِكُمْ وَكَفَىٰ بِٱللَّهِ وَلِيًّا وَكَفَىٰ بِٱللَّهِ نَصِيرًا ﴿٤٥﴾
مِّنَ ٱلَّذِينَ هَادُوا۟ يُحَرِّفُونَ ٱلْكَلِمَ عَن مَّوَاضِعِهِۦ وَيَقُولُونَ
سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا وَٱسْمَعْ غَيْرَ مُسْمَعٍ وَرَٰعِنَا لَيًّۢا بِأَلْسِنَتِهِمْ
وَطَعْنًا فِى ٱلدِّينِ ۚ وَلَوْ أَنَّهُمْ قَالُوا۟ سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَٱسْمَعْ وَٱنظُرْنَا
لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ وَأَقْوَمَ وَلَٰكِن لَّعَنَهُمُ ٱللَّهُ بِكُفْرِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُونَ
إِلَّا قَلِيلًا ﴿٤٦﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْكِتَٰبَ ءَامِنُوا۟ بِمَا نَزَّلْنَا
مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَكُم مِّن قَبْلِ أَن نَّطْمِسَ وُجُوهًا فَنَرُدَّهَا
عَلَىٰٓ أَدْبَارِهَآ أَوْ نَلْعَنَهُمْ كَمَا لَعَنَّآ أَصْحَٰبَ ٱلسَّبْتِ ۚ وَكَانَ أَمْرُ
ٱللَّهِ مَفْعُولًا ﴿٤٧﴾ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَن يُشْرَكَ بِهِۦ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ
ذَٰلِكَ لِمَن يَشَآءُ ۚ وَمَن يُشْرِكْ بِٱللَّهِ فَقَدِ ٱفْتَرَىٰٓ إِثْمًا عَظِيمًا
﴿٤٨﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى ٱلَّذِينَ يُزَكُّونَ أَنفُسَهُم ۚ بَلِ ٱللَّهُ يُزَكِّى مَن يَشَآءُ
وَلَا يُظْلَمُونَ فَتِيلًا ﴿٤٩﴾ ٱنظُرْ كَيْفَ يَفْتَرُونَ عَلَى ٱللَّهِ ٱلْكَذِبَ ۖ
وَكَفَىٰ بِهِۦٓ إِثْمًا مُّبِينًا ﴿٥٠﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ نَصِيبًا
مِّنَ ٱلْكِتَٰبِ يُؤْمِنُونَ بِٱلْجِبْتِ وَٱلطَّٰغُوتِ وَيَقُولُونَ
لِلَّذِينَ كَفَرُوا۟ هَٰٓؤُلَآءِ أَهْدَىٰ مِنَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ سَبِيلًا ﴿٥١﴾

وشه و ماناكانى

﴿يُحَرِّفُونَ ٱلْكَلِمَ﴾ وشەكان لە شوێنى خۆيان دەگۆڕن

﴿وَيَقُولُونَ سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا﴾ [illegible]

﴿وَٱسْمَعْ غَيْرَ مُسْمَعٍ﴾ [illegible]

﴿وَرَٰعِنَا﴾ [illegible] جوولەكانەیە

﴿لَيًّۢا بِأَلْسِنَتِهِمْ﴾ زمان دەگۆڕن بۆ [illegible]

﴿نَّطْمِسَ وُجُوهًا﴾ [illegible]

﴿أَصْحَٰبَ ٱلسَّبْتِ﴾ [illegible]

﴿فَتِيلًا﴾ [illegible]

﴿بِٱلْجِبْتِ وَٱلطَّٰغُوتِ﴾ [illegible]

﴿لِلَّذِينَ كَفَرُوا۟﴾ [illegible] دەڵێن

یاساکانی (تفخیم) و قەلقەلە

▼ تەفخیمی پیتی لامی (اللّٰه).

▼ تەفخیمی پیتی (راء).

▼ سیمەتی قەلقەلە.

١ چەسپەتی وەستان (الوقوف)

٢ نیشانەکانی وەستان.

١ [illegible]

٢ [illegible] لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن

أُوْلَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ لَعَنَهُمُ ٱللَّهُۖ وَمَن يَلۡعَنِ ٱللَّهُ فَلَن تَجِدَ لَهُۥ نَصِيرًا ٥٢
أَمۡ لَهُمۡ نَصِيبٞ مِّنَ ٱلۡمُلۡكِ فَإِذٗا لَّا يُؤۡتُونَ ٱلنَّاسَ نَقِيرًا ٥٣ أَمۡ
يَحۡسُدُونَ ٱلنَّاسَ عَلَىٰ مَآ ءَاتَىٰهُمُ ٱللَّهُ مِن فَضۡلِهِۦۖ فَقَدۡ ءَاتَيۡنَآ
ءَالَ إِبۡرَٰهِيمَ ٱلۡكِتَٰبَ وَٱلۡحِكۡمَةَ وَءَاتَيۡنَٰهُم مُّلۡكًا عَظِيمٗا ٥٤
فَمِنۡهُم مَّنۡ ءَامَنَ بِهِۦ وَمِنۡهُم مَّن صَدَّ عَنۡهُۚ وَكَفَىٰ بِجَهَنَّمَ سَعِيرًا
٥٥ إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ بِـَٔايَٰتِنَا سَوۡفَ نُصۡلِيهِمۡ نَارٗا كُلَّمَا نَضِجَتۡ
جُلُودُهُم بَدَّلۡنَٰهُمۡ جُلُودًا غَيۡرَهَا لِيَذُوقُواْ ٱلۡعَذَابَۗ إِنَّ ٱللَّهَ
كَانَ عَزِيزًا حَكِيمٗا ٥٦ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ
سَنُدۡخِلُهُمۡ جَنَّٰتٖ تَجۡرِي مِن تَحۡتِهَا ٱلۡأَنۡهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَآ أَبَدٗاۖ
لَّهُمۡ فِيهَآ أَزۡوَٰجٞ مُّطَهَّرَةٞۖ وَنُدۡخِلُهُمۡ ظِلّٗا ظَلِيلًا ٥٧ ۞ إِنَّ
ٱللَّهَ يَأۡمُرُكُمۡ أَن تُؤَدُّواْ ٱلۡأَمَٰنَٰتِ إِلَىٰٓ أَهۡلِهَا وَإِذَا حَكَمۡتُم بَيۡنَ
ٱلنَّاسِ أَن تَحۡكُمُواْ بِٱلۡعَدۡلِۚ إِنَّ ٱللَّهَ نِعِمَّا يَعِظُكُم بِهِۦٓۗ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ سَمِيعَۢا
بَصِيرٗا ٥٨ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ أَطِيعُواْ ٱللَّهَ وَأَطِيعُواْ ٱلرَّسُولَ وَأُوْلِي
ٱلۡأَمۡرِ مِنكُمۡۖ فَإِن تَنَٰزَعۡتُمۡ فِي شَيۡءٖ فَرُدُّوهُ إِلَى ٱللَّهِ وَٱلرَّسُولِ إِن كُنتُمۡ
تُؤۡمِنُونَ بِٱللَّهِ وَٱلۡيَوۡمِ ٱلۡأٓخِرِۚ ذَٰلِكَ خَيۡرٞ وَأَحۡسَنُ تَأۡوِيلًا ٥٩

وشەو ماناكانی

﴿[illegible]﴾ حود لە سوری خۆی دەری کردوون

﴿[illegible]﴾ کۆمەککەری نەبی

﴿[illegible]﴾ ئەندارەی ئەو کونەی لە پشتی دوکە حورمادایە

﴿[illegible]﴾ دەبان حەیمە ن کرەوە

﴿نَضِجَتۡ جُلُودُهُم﴾ پیستە کیان سووت و داقرەق

﴿[illegible]﴾ سیبەرێکی بەردەوامی بە سارد و نە گەرم

﴿[illegible]﴾ ئەمانەت و مالی حەلك بدەنەوە

﴿[illegible]﴾ ئامۆژگاریەکی چاکتان دەکات

﴿[illegible]﴾ حوشترین لێکدانەوەیە

مسگەکان و نەوەندی ناخوێنرێنەوە: شوێنی میکە (لمە) · (الادغام) بە میکەوە · مسگەی (الإحماء) · (الإدغام)ی بێ میکە و · مسگەی الاقلاب · ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود):
حەرەکە بۆ ئەو مەددە بەهۆی سکون [illegible]
٤-٥ حەرەکە بۆ ئەو مەددەی بەهۆی هەمزە [illegible]
مەددی [illegible] لەکاتی وەستاندا [illegible] (٢، ٤، ٦) حەرەکەیە
(٢، ٤، ٦) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)دا
(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددەی حوکمەکەی [illegible] (المد الطبیعي)

أَلَمْ تَرَ إِلَى ٱلَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ ءَامَنُوا۟ بِمَآ أُنزِلَ إِلَيْكَ
وَمَآ أُنزِلَ مِن قَبْلِكَ يُرِيدُونَ أَن يَتَحَاكَمُوٓا۟ إِلَى ٱلطَّٰغُوتِ
وَقَدْ أُمِرُوٓا۟ أَن يَكْفُرُوا۟ بِهِۦ وَيُرِيدُ ٱلشَّيْطَٰنُ أَن يُضِلَّهُمْ
ضَلَٰلًۢا بَعِيدًا ﴿٦٠﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا۟ إِلَىٰ مَآ أَنزَلَ
ٱللَّهُ وَإِلَى ٱلرَّسُولِ رَأَيْتَ ٱلْمُنَٰفِقِينَ يَصُدُّونَ عَنكَ
صُدُودًا ﴿٦١﴾ فَكَيْفَ إِذَآ أَصَٰبَتْهُم مُّصِيبَةٌۢ بِمَا
قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ ثُمَّ جَآءُوكَ يَحْلِفُونَ بِٱللَّهِ إِنْ أَرَدْنَآ إِلَّآ
إِحْسَٰنًا وَتَوْفِيقًا ﴿٦٢﴾ أُو۟لَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ يَعْلَمُ ٱللَّهُ مَا
فِى قُلُوبِهِمْ فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَعِظْهُمْ وَقُل لَّهُمْ فِىٓ
أَنفُسِهِمْ قَوْلًۢا بَلِيغًا ﴿٦٣﴾ وَمَآ أَرْسَلْنَا مِن رَّسُولٍ إِلَّا
لِيُطَاعَ بِإِذْنِ ٱللَّهِ ۚ وَلَوْ أَنَّهُمْ إِذ ظَّلَمُوٓا۟ أَنفُسَهُمْ
جَآءُوكَ فَٱسْتَغْفَرُوا۟ ٱللَّهَ وَٱسْتَغْفَرَ لَهُمُ ٱلرَّسُولُ
لَوَجَدُوا۟ ٱللَّهَ تَوَّابًا رَّحِيمًا ﴿٦٤﴾ فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ
حَتَّىٰ يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا۟
فِىٓ أَنفُسِهِمْ حَرَجًا مِّمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا۟ تَسْلِيمًا ﴿٦٥﴾

وشە و مادەکانی

﴿ٱلَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ ءَامَنُوا۟﴾ ئەوانەی وا گومان دەبەن کە خاوەن باوەڕن

﴿ٱلطَّٰغُوتِ﴾ گومڕا، کەعبی کوڕی ئەشرەف

﴿وَقَدْ أُمِرُوٓا۟ أَن يَكْفُرُوا۟ بِهِۦ﴾ فەرمانیان پێ درابوو کە باوەڕی پێ نەکەن

﴿يَصُدُّونَ عَنكَ﴾ لێت دوور دەکەونەوە

﴿شَجَرَ بَيْنَهُمْ﴾ لە نێوانیاندا ڕوو دەدا

﴿حَرَجًا﴾ گری و گرفت، دوودڵیی

تەفخیمی پیتی لامی (الله)
تەفخیمی پیتی (ر)
سیفەتی قەلقەلە.

١ جۆرەکانی وەستان (الوقوف)
٢ نیشانەکانی وەستان

١- هەموو وەستانەکان [illegible] پیتەکە (ئەمویی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) [illegible]

٢- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێک هەن کە دەگۆڕێن.

وَلَوْ أَنَّا كَتَبْنَا عَلَيْهِمْ أَنِ ٱقْتُلُوٓا۟ أَنفُسَكُمْ أَوِ ٱخْرُجُوا۟ مِن
دِيَٰرِكُم مَّا فَعَلُوهُ إِلَّا قَلِيلٌ مِّنْهُمْ ۖ وَلَوْ أَنَّهُمْ فَعَلُوا۟ مَا يُوعَظُونَ
بِهِۦ لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ وَأَشَدَّ تَثْبِيتًا ﴿٦٦﴾ وَإِذًا لَّءَاتَيْنَٰهُم مِّن
لَّدُنَّآ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٦٧﴾ وَلَهَدَيْنَٰهُمْ صِرَٰطًا مُّسْتَقِيمًا ﴿٦٨﴾
وَمَن يُطِعِ ٱللَّهَ وَٱلرَّسُولَ فَأُو۟لَٰٓئِكَ مَعَ ٱلَّذِينَ أَنْعَمَ ٱللَّهُ عَلَيْهِم
مِّنَ ٱلنَّبِيِّـۧنَ وَٱلصِّدِّيقِينَ وَٱلشُّهَدَآءِ وَٱلصَّٰلِحِينَ ۚ وَحَسُنَ
أُو۟لَٰٓئِكَ رَفِيقًا ﴿٦٩﴾ ذَٰلِكَ ٱلْفَضْلُ مِنَ ٱللَّهِ ۚ وَكَفَىٰ
بِٱللَّهِ عَلِيمًا ﴿٧٠﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ خُذُوا۟ حِذْرَكُمْ
فَٱنفِرُوا۟ ثُبَاتٍ أَوِ ٱنفِرُوا۟ جَمِيعًا ﴿٧١﴾ وَإِنَّ مِنكُمْ لَمَن لَّيُبَطِّئَنَّ
فَإِنْ أَصَٰبَتْكُم مُّصِيبَةٌ قَالَ قَدْ أَنْعَمَ ٱللَّهُ عَلَىَّ إِذْ لَمْ أَكُن مَّعَهُمْ
شَهِيدًا ﴿٧٢﴾ وَلَئِنْ أَصَٰبَكُمْ فَضْلٌ مِّنَ ٱللَّهِ لَيَقُولَنَّ كَأَن
لَّمْ تَكُنۢ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُۥ مَوَدَّةٌ يَٰلَيْتَنِى كُنتُ مَعَهُمْ فَأَفُوزَ
فَوْزًا عَظِيمًا ﴿٧٣﴾ ۞ فَلْيُقَٰتِلْ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ ٱلَّذِينَ
يَشْرُونَ ٱلْحَيَوٰةَ ٱلدُّنْيَا بِٱلْءَاخِرَةِ ۚ وَمَن يُقَٰتِلْ فِى
سَبِيلِ ٱللَّهِ فَيُقْتَلْ أَوْ يَغْلِبْ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٧٤﴾

وشەو مانا

﴿ وَأَشَدَّ تَثْبِيتًا ﴾ دامەزراوتر
باشتر ﴿ خُذُوا حِذْرَكُمْ ﴾ ئاگاداری لە خۆتان بن
﴿ فَٱنفِرُوا۟ ثُبَاتٍ ﴾ کۆمەڵ کۆمەڵ دەرچن بۆ جیهاد
﴿ لَّيُبَطِّئَنَّ ﴾ تەمەڵی دەکەن، خەڵک سارد دەکەنەوە
﴿ فَإِنْ أَصَٰبَتْكُم مُّصِيبَةٌ ﴾ ئەگەر ناڕەحەتییەکتان تووش بوو
دوای ئەوەبووە دەڵێ
﴿ قَدْ أَنْعَمَ ٱللَّهُ عَلَىَّ إِذْ لَمْ أَكُن مَّعَهُمْ شَهِيدًا ﴾ خودا بەردەی پێبەخشیم کە لەگەڵیان نەبووم
﴿ يَشْرُونَ ﴾ داوا دەکەن، نەیانەوێ، دەکڕن

شوێنی مینگە (الغنة)، (الإدغام) بە مینگەوە
مینگەی (الإخفاء)، الإدغام ی بێ مینگە و
مینگەی (الإقلاب)

(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون) ...
(٤،٥) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (همز) ...
مەددی متصل لەکاتی وەستاندا و ماوەکەی بە ئەندازەی (٦،٥،٤) حەرەکەیە
(٢، ٤، ٦) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)دا
(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)ە

وشە و ماناکانی

{وَمَا لَكُمْ لَا تُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ} ئەوە چیتانە وا لە ڕێگەی خودادا ناجەنگن؟

{وَالْمُسْتَضْعَفِينَ} هەژاران و بێکەسان

{الطَّاغُوتِ} شەیتان، هۆی کوفر

{أَوْلِيَاءَ الشَّيْطَانِ} کۆمەڵگەی شەیتان

{فَتِيلًا} ئەندازەی تەلی ناو دڕی دەنکە خورما

{بُرُوجٍ} قەڵا، کۆشک

{مُشَيَّدَةٍ} دروستکراو، بەرزکراوە

وَمَا لَكُمْ لَا تُقَٰتِلُونَ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ وَٱلْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ ٱلرِّجَالِ
وَٱلنِّسَآءِ وَٱلْوِلْدَٰنِ ٱلَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَآ أَخْرِجْنَا مِنْ هَٰذِهِ ٱلْقَرْيَةِ
ٱلظَّالِمِ أَهْلُهَا وَٱجْعَل لَّنَا مِن لَّدُنكَ وَلِيًّا وَٱجْعَل لَّنَا مِن لَّدُنكَ
نَصِيرًا ﴿٧٥﴾ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ يُقَٰتِلُونَ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ وَٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟
يُقَٰتِلُونَ فِي سَبِيلِ ٱلطَّٰغُوتِ فَقَٰتِلُوٓا۟ أَوْلِيَآءَ ٱلشَّيْطَٰنِ إِنَّ كَيْدَ
ٱلشَّيْطَٰنِ كَانَ ضَعِيفًا ﴿٧٦﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى ٱلَّذِينَ قِيلَ لَهُمْ كُفُّوٓا۟ أَيْدِيَكُمْ
وَأَقِيمُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتُوا۟ ٱلزَّكَوٰةَ فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ ٱلْقِتَالُ إِذَا فَرِيقٌ
مِّنْهُمْ يَخْشَوْنَ ٱلنَّاسَ كَخَشْيَةِ ٱللَّهِ أَوْ أَشَدَّ خَشْيَةً وَقَالُوا۟ رَبَّنَا لِمَ
كَتَبْتَ عَلَيْنَا ٱلْقِتَالَ لَوْلَآ أَخَّرْتَنَآ إِلَىٰٓ أَجَلٍ قَرِيبٍ قُلْ مَتَٰعُ ٱلدُّنْيَا
قَلِيلٌ وَٱلْءَاخِرَةُ خَيْرٌ لِّمَنِ ٱتَّقَىٰ وَلَا تُظْلَمُونَ فَتِيلًا ﴿٧٧﴾ أَيْنَمَا
تَكُونُوا۟ يُدْرِككُّمُ ٱلْمَوْتُ وَلَوْ كُنتُمْ فِي بُرُوجٍ مُّشَيَّدَةٍ وَإِن تُصِبْهُمْ
حَسَنَةٌ يَقُولُوا۟ هَٰذِهِۦ مِنْ عِندِ ٱللَّهِ وَإِن تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ يَقُولُوا۟
هَٰذِهِۦ مِنْ عِندِكَ قُلْ كُلٌّ مِّنْ عِندِ ٱللَّهِ فَمَالِ هَٰٓؤُلَآءِ ٱلْقَوْمِ لَا يَكَادُونَ
يَفْقَهُونَ حَدِيثًا ﴿٧٨﴾ مَّآ أَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ ٱللَّهِ وَمَآ أَصَابَكَ مِن
سَيِّئَةٍ فَمِن نَّفْسِكَ وَأَرْسَلْنَٰكَ لِلنَّاسِ رَسُولًا وَكَفَىٰ بِٱللَّهِ شَهِيدًا ﴿٧٩﴾

تەفخیمی پیتی لامی (اللّٰه).
تەفخیمی پیتی (راء).
سیفەتی قەلقەلە.

چونیەتی وەستان لوقوف، نیشانەکانی وەستان:

... حەرفەکانی تری لێ دادەماڵرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە و تائی خڕیش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە.

... دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن.

مَّن يُطِعِ ٱلرَّسُولَ فَقَدۡ أَطَاعَ ٱللَّهَۖ وَمَن تَوَلَّىٰ فَمَآ أَرۡسَلۡنَٰكَ
عَلَيۡهِمۡ حَفِيظٗا ٨٠ وَيَقُولُونَ طَاعَةٞ فَإِذَا بَرَزُواْ مِنۡ
عِندِكَ بَيَّتَ طَآئِفَةٞ مِّنۡهُمۡ غَيۡرَ ٱلَّذِي تَقُولُۖ وَٱللَّهُ يَكۡتُبُ
مَا يُبَيِّتُونَۖ فَأَعۡرِضۡ عَنۡهُمۡ وَتَوَكَّلۡ عَلَى ٱللَّهِۚ وَكَفَىٰ بِٱللَّهِ وَكِيلًا
٨١ أَفَلَا يَتَدَبَّرُونَ ٱلۡقُرۡءَانَۚ وَلَوۡ كَانَ مِنۡ عِندِ غَيۡرِ ٱللَّهِ لَوَجَدُواْ
فِيهِ ٱخۡتِلَٰفٗا كَثِيرٗا ٨٢ وَإِذَا جَآءَهُمۡ أَمۡرٞ مِّنَ ٱلۡأَمۡنِ
أَوِ ٱلۡخَوۡفِ أَذَاعُواْ بِهِۦۖ وَلَوۡ رَدُّوهُ إِلَى ٱلرَّسُولِ وَإِلَىٰٓ أُوْلِي
ٱلۡأَمۡرِ مِنۡهُمۡ لَعَلِمَهُ ٱلَّذِينَ يَسۡتَنۢبِطُونَهُۥ مِنۡهُمۡۗ وَلَوۡلَا فَضۡلُ
ٱللَّهِ عَلَيۡكُمۡ وَرَحۡمَتُهُۥ لَٱتَّبَعۡتُمُ ٱلشَّيۡطَٰنَ إِلَّا قَلِيلٗا ٨٣
فَقَٰتِلۡ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ لَا تُكَلَّفُ إِلَّا نَفۡسَكَۚ وَحَرِّضِ ٱلۡمُؤۡمِنِينَۖ
عَسَى ٱللَّهُ أَن يَكُفَّ بَأۡسَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْۚ وَٱللَّهُ أَشَدُّ بَأۡسٗا
وَأَشَدُّ تَنكِيلٗا ٨٤ مَّن يَشۡفَعۡ شَفَٰعَةً حَسَنَةٗ يَكُن لَّهُۥ
نَصِيبٞ مِّنۡهَاۖ وَمَن يَشۡفَعۡ شَفَٰعَةٗ سَيِّئَةٗ يَكُن لَّهُۥ كِفۡلٞ مِّنۡهَاۗ
وَكَانَ ٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ مُّقِيتٗا ٨٥ وَإِذَا حُيِّيتُم بِتَحِيَّةٖ فَحَيُّواْ
بِأَحۡسَنَ مِنۡهَآ أَوۡ رُدُّوهَآۗ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٍ حَسِيبًا ٨٦

وشه و ماناکانی

﴿فقد أطاع الله﴾ ئەوە پەیرەویی خودای کردووە

﴿حفيظاً﴾ پارێزەر، چاودێر

﴿ويقولون طاعة﴾ خۆیان وا پیشان دەدەن فەرمانبەردارن

﴿برزوا﴾ دەرچوون

﴿بيّت طائفة﴾ کۆمەڵێکیان شتێکی دی لە دڵ دەگرن

﴿أذاعوا به﴾ بڵاوی دەکەنەوە

﴿يستنبطونه﴾ دەری دێنن

﴿من يشفع شفاعة﴾ کەسێك تکایەك بکات

﴿كفل منها﴾ بەشێك لێی

﴿مقيتاً﴾ بەتوانایە، چاودێرە

﴿حسيباً﴾ چاودێرە، پاداشتدەرەوەیە

مبگەکان و بەوێنەی ناخوێنرێنەوە

شوێنی مبگە (الغنة) — (الإدغام) بە مبگەوە — مبگەی (الإخفاء) — (الإدغام)ی بێ مبگە و ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە — مبگەی (الإقلاب)

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)

(٢، ٤، ٦) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)دا

ٱللَّهُ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَۚ لَيَجۡمَعَنَّكُمۡ إِلَىٰ يَوۡمِ ٱلۡقِيَٰمَةِ لَا رَيۡبَ فِيهِۗ
وَمَنۡ أَصۡدَقُ مِنَ ٱللَّهِ حَدِيثٗا ٨٧ ۞ فَمَا لَكُمۡ فِي ٱلۡمُنَٰفِقِينَ
فِئَتَيۡنِ وَٱللَّهُ أَرۡكَسَهُم بِمَا كَسَبُوٓاْۚ أَتُرِيدُونَ أَن تَهۡدُواْ مَنۡ
أَضَلَّ ٱللَّهُۖ وَمَن يُضۡلِلِ ٱللَّهُ فَلَن تَجِدَ لَهُۥ سَبِيلٗا ٨٨ وَدُّواْ لَوۡ
تَكۡفُرُونَ كَمَا كَفَرُواْ فَتَكُونُونَ سَوَآءٗۖ فَلَا تَتَّخِذُواْ مِنۡهُمۡ أَوۡلِيَآءَ
حَتَّىٰ يُهَاجِرُواْ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِۚ فَإِن تَوَلَّوۡاْ فَخُذُوهُمۡ وَٱقۡتُلُوهُمۡ
حَيۡثُ وَجَدتُّمُوهُمۡۖ وَلَا تَتَّخِذُواْ مِنۡهُمۡ وَلِيّٗا وَلَا نَصِيرًا ٨٩
إِلَّا ٱلَّذِينَ يَصِلُونَ إِلَىٰ قَوۡمِۭ بَيۡنَكُمۡ وَبَيۡنَهُم مِّيثَٰقٌ أَوۡ جَآءُوكُمۡ
حَصِرَتۡ صُدُورُهُمۡ أَن يُقَٰتِلُوكُمۡ أَوۡ يُقَٰتِلُواْ قَوۡمَهُمۡۚ وَلَوۡ شَآءَ
ٱللَّهُ لَسَلَّطَهُمۡ عَلَيۡكُمۡ فَلَقَٰتَلُوكُمۡۚ فَإِنِ ٱعۡتَزَلُوكُمۡ فَلَمۡ يُقَٰتِلُوكُمۡ
وَأَلۡقَوۡاْ إِلَيۡكُمُ ٱلسَّلَمَ فَمَا جَعَلَ ٱللَّهُ لَكُمۡ عَلَيۡهِمۡ سَبِيلٗا ٩٠
سَتَجِدُونَ ءَاخَرِينَ يُرِيدُونَ أَن يَأۡمَنُوكُمۡ وَيَأۡمَنُواْ قَوۡمَهُمۡ كُلَّ
مَا رُدُّوٓاْ إِلَى ٱلۡفِتۡنَةِ أُرۡكِسُواْ فِيهَاۚ فَإِن لَّمۡ يَعۡتَزِلُوكُمۡ وَيُلۡقُوٓاْ إِلَيۡكُمُ
ٱلسَّلَمَ وَيَكُفُّوٓاْ أَيۡدِيَهُمۡ فَخُذُوهُمۡ وَٱقۡتُلُوهُمۡ حَيۡثُ
ثَقِفۡتُمُوهُمۡۚ وَأُوْلَٰٓئِكُمۡ جَعَلۡنَا لَكُمۡ عَلَيۡهِمۡ سُلۡطَٰنٗا مُّبِينٗا ٩١

حزب ١

وشه و ماناکانی

﴿لَيَجۡمَعَنَّكُمۡ إِلَىٰ يَوۡمِ ٱلۡقِيَٰمَةِ﴾ کۆتان دەکاتەوە بۆ رۆژی قیامەت

﴿[illegible]﴾ گەڕاندوونیەوە، شکستی داون

﴿حَصِرَتۡ صُدُورُهُمۡ﴾ دڵیان تەنگ بووە

﴿ٱلسَّلَمَ﴾ ملکەچ بوون

﴿[illegible]﴾ لە فیتنەدا دەتلێنەوە

﴿ثَقِفۡتُمُوهُمۡ﴾ دەستتان کەوتن دەستەڵاتتان بەسەریاندا بوو

تەفخیمی پیتی لامی (الله)

تەفخیمی پیتی (راء).

سیفەتی قەلقەلە.

١ چۆنیەتی وەستان (الوقوف): هەموو وەستانەکان لەسەر پیتی سکون دەکرێت [illegible] ئەگەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە و، تائی خڕیش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە.

٢ نیشانەکانی وەستان: ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ أَن يَقْتُلَ مُؤْمِنًا إِلَّا خَطَـًٔا وَمَن قَتَلَ
مُؤْمِنًا خَطَـًٔا فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُّؤْمِنَةٍ وَدِيَةٌ مُّسَلَّمَةٌ إِلَىٰٓ
أَهْلِهِۦٓ إِلَّآ أَن يَصَّدَّقُوا۟ فَإِن كَانَ مِن قَوْمٍ عَدُوٍّ لَّكُمْ
وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُّؤْمِنَةٍ وَإِن كَانَ
مِن قَوْمٍۭ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُم مِّيثَـٰقٌ فَدِيَةٌ مُّسَلَّمَةٌ
إِلَىٰٓ أَهْلِهِۦ وَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُّؤْمِنَةٍ فَمَن لَّمْ يَجِدْ
فَصِيَامُ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ تَوْبَةً مِّنَ ٱللَّهِ وَكَانَ
ٱللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿٩٢﴾ وَمَن يَقْتُلْ مُؤْمِنًا
مُّتَعَمِّدًا فَجَزَآؤُهُۥ جَهَنَّمُ خَـٰلِدًا فِيهَا وَغَضِبَ
ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَلَعَنَهُۥ وَأَعَدَّ لَهُۥ عَذَابًا عَظِيمًا ﴿٩٣﴾ يَـٰٓأَيُّهَا
ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ إِذَا ضَرَبْتُمْ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ فَتَبَيَّنُوا۟ وَلَا تَقُولُوا۟
لِمَنْ أَلْقَىٰٓ إِلَيْكُمُ ٱلسَّلَـٰمَ لَسْتَ مُؤْمِنًا تَبْتَغُونَ
عَرَضَ ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا فَعِندَ ٱللَّهِ مَغَانِمُ كَثِيرَةٌ
كَذَٰلِكَ كُنتُم مِّن قَبْلُ فَمَنَّ ٱللَّهُ عَلَيْكُمْ
فَتَبَيَّنُوٓا۟ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿٩٤﴾

وشه‌و مه‌عناكانی

﴿إِلَّا خَطَـًٔا﴾
هه‌ڵه‌ ببێ

﴿[illegible]﴾

﴿[illegible]﴾
ئازادكردنی
به‌نده‌یه‌ك

﴿[illegible]﴾

﴿[illegible]﴾
خوێنبایی یه‌ك
به‌ ده‌ستیی بدرێ
به‌ میراتگرانی

﴿[illegible]﴾

﴿[illegible]﴾
مه‌گه‌ر چاكه‌ی
له‌گه‌ڵ بكه‌ن و
ببه‌خشن

﴿[illegible]﴾
رۆیشتن،
سه‌فه‌رتان كرد

﴿ٱلسَّلَـٰمَ﴾
ملكه‌چبوون

﴿عَرَضَ﴾
﴿ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا﴾
كووتاڵی دنیا،
ماڵی دنیا

(٦) حه‌ره‌كه‌ بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ی به‌هۆی (سكون)ه‌وه‌ [illegible]
(٥،٤) حه‌ره‌كه‌ بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ی به‌هۆی (هه‌مزه‌)وه‌ [illegible]
مه‌ددی متصل، له‌كاتی وەستاندا و، ماوه‌كه‌ی به‌ ئه‌ند [illegible]
[illegible]
(٢) حه‌ره‌كه‌ بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ی حوكمه‌كه‌یان هاوشێوه‌ی (المد الطبيعي)ن

[illegible]

[illegible]

لَّا يَسۡتَوِي ٱلۡقَٰعِدُونَ مِنَ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ غَيۡرُ أُوْلِي ٱلضَّرَرِ وَٱلۡمُجَٰهِدُونَ
فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ بِأَمۡوَٰلِهِمۡ وَأَنفُسِهِمۡۚ فَضَّلَ ٱللَّهُ ٱلۡمُجَٰهِدِينَ بِأَمۡوَٰلِهِمۡ
وَأَنفُسِهِمۡ عَلَى ٱلۡقَٰعِدِينَ دَرَجَةٗۚ وَكُلّٗا وَعَدَ ٱللَّهُ ٱلۡحُسۡنَىٰۚ وَفَضَّلَ ٱللَّهُ
ٱلۡمُجَٰهِدِينَ عَلَى ٱلۡقَٰعِدِينَ أَجۡرًا عَظِيمٗا ﴿٩٥﴾ دَرَجَٰتٖ مِّنۡهُ وَمَغۡفِرَةٗ
وَرَحۡمَةٗۚ وَكَانَ ٱللَّهُ غَفُورٗا رَّحِيمًا ﴿٩٦﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ تَوَفَّىٰهُمُ ٱلۡمَلَٰٓئِكَةُ
ظَالِمِيٓ أَنفُسِهِمۡ قَالُواْ فِيمَ كُنتُمۡۖ قَالُواْ كُنَّا مُسۡتَضۡعَفِينَ فِي ٱلۡأَرۡضِۚ
قَالُوٓاْ أَلَمۡ تَكُنۡ أَرۡضُ ٱللَّهِ وَٰسِعَةٗ فَتُهَاجِرُواْ فِيهَاۚ فَأُوْلَٰٓئِكَ مَأۡوَىٰهُمۡ
جَهَنَّمُۖ وَسَآءَتۡ مَصِيرًا ﴿٩٧﴾ إِلَّا ٱلۡمُسۡتَضۡعَفِينَ مِنَ ٱلرِّجَالِ
وَٱلنِّسَآءِ وَٱلۡوِلۡدَٰنِ لَا يَسۡتَطِيعُونَ حِيلَةٗ وَلَا يَهۡتَدُونَ سَبِيلٗا ﴿٩٨﴾
فَأُوْلَٰٓئِكَ عَسَى ٱللَّهُ أَن يَعۡفُوَ عَنۡهُمۡۚ وَكَانَ ٱللَّهُ عَفُوًّا غَفُورٗا ﴿٩٩﴾
۞ وَمَن يُهَاجِرۡ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ يَجِدۡ فِي ٱلۡأَرۡضِ مُرَٰغَمٗا كَثِيرٗا وَسَعَةٗۚ
وَمَن يَخۡرُجۡ مِنۢ بَيۡتِهِۦ مُهَاجِرًا إِلَى ٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ ثُمَّ يُدۡرِكۡهُ ٱلۡمَوۡتُ
فَقَدۡ وَقَعَ أَجۡرُهُۥ عَلَى ٱللَّهِۗ وَكَانَ ٱللَّهُ غَفُورٗا رَّحِيمٗا ﴿١٠٠﴾ وَإِذَا ضَرَبۡتُمۡ
فِي ٱلۡأَرۡضِ فَلَيۡسَ عَلَيۡكُمۡ جُنَاحٌ أَن تَقۡصُرُواْ مِنَ ٱلصَّلَوٰةِ إِنۡ خِفۡتُمۡ
أَن يَفۡتِنَكُمُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓاْۚ إِنَّ ٱلۡكَٰفِرِينَ كَانُواْ لَكُمۡ عَدُوّٗا مُّبِينٗا ﴿١٠١﴾

وشەو ماناکانی

﴿ أُوْلِي ٱلضَّرَرِ ﴾ نەتواناكان

﴿ فِيمَ كُنتُمۡ ﴾ لە كوێ بوون؟

﴿ قَالُواْ كُنَّا مُسۡتَضۡعَفِينَ فِي ٱلۡأَرۡضِ ﴾ وتیان: بێ دەستەڵات و بێ توانا و لاەواز بووین

﴿ مُرَٰغَمٗا ﴾ شوێنی باش، جێگەی حەوانەوە

﴿ يَفۡتِنَكُمُ ﴾ تووشی زیانتان بکا

١- هەموو وەستانەکان لەسەر پیتی سکوندار دەگرێت، تەنانەت گەر پیتەکە خۆی سکوندار نەبێت لەکاتی وەستاندا ... هەر بۆیە لە وەستاند گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) ...

تەفخیمی پیتی لامی (اللّٰه).

تەفخیمی پیتی (راء).

سەقەلی قەلقەلە

وَإِذَا كُنتَ فِيهِمْ فَأَقَمْتَ لَهُمُ ٱلصَّلَوٰةَ فَلْتَقُمْ طَآئِفَةٌ
مِّنْهُم مَّعَكَ وَلْيَأْخُذُوٓا۟ أَسْلِحَتَهُمْ فَإِذَا سَجَدُوا۟ فَلْيَكُونُوا۟
مِن وَرَآئِكُمْ وَلْتَأْتِ طَآئِفَةٌ أُخْرَىٰ لَمْ يُصَلُّوا۟
فَلْيُصَلُّوا۟ مَعَكَ وَلْيَأْخُذُوا۟ حِذْرَهُمْ وَأَسْلِحَتَهُمْ وَدَّ ٱلَّذِينَ
كَفَرُوا۟ لَوْ تَغْفُلُونَ عَنْ أَسْلِحَتِكُمْ وَأَمْتِعَتِكُمْ فَيَمِيلُونَ
عَلَيْكُم مَّيْلَةً وَٰحِدَةً وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِن كَانَ بِكُمْ
أَذًى مِّن مَّطَرٍ أَوْ كُنتُم مَّرْضَىٰٓ أَن تَضَعُوٓا۟ أَسْلِحَتَكُمْ
وَخُذُوا۟ حِذْرَكُمْ إِنَّ ٱللَّهَ أَعَدَّ لِلْكَٰفِرِينَ عَذَابًا مُّهِينًا ١٠٢
فَإِذَا قَضَيْتُمُ ٱلصَّلَوٰةَ فَٱذْكُرُوا۟ ٱللَّهَ قِيَٰمًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ
جُنُوبِكُمْ فَإِذَا ٱطْمَأْنَنتُمْ فَأَقِيمُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ إِنَّ ٱلصَّلَوٰةَ
كَانَتْ عَلَى ٱلْمُؤْمِنِينَ كِتَٰبًا مَّوْقُوتًا ١٠٣ وَلَا تَهِنُوا۟
فِى ٱبْتِغَآءِ ٱلْقَوْمِ إِن تَكُونُوا۟ تَأْلَمُونَ فَإِنَّهُمْ يَأْلَمُونَ كَمَا
تَأْلَمُونَ وَتَرْجُونَ مِنَ ٱللَّهِ مَا لَا يَرْجُونَ وَكَانَ ٱللَّهُ عَلِيمًا
حَكِيمًا ١٠٤ إِنَّآ أَنزَلْنَآ إِلَيْكَ ٱلْكِتَٰبَ بِٱلْحَقِّ لِتَحْكُمَ بَيْنَ
ٱلنَّاسِ بِمَآ أَرَىٰكَ ٱللَّهُ وَلَا تَكُن لِّلْخَآئِنِينَ خَصِيمًا ١٠٥

وشەو مەبەستەکانی

﴿ حِذْرَهُمْ ﴾ خۆپاراستنیان
﴿ تَغْفُلُونَ ﴾ بێ ئاگا بن
﴿ تَضَعُوٓا۟ أَسْلِحَتَكُمْ ﴾ کە چەکەکانتان دانێن
﴿ حِذْرَكُمْ ﴾ ئاگاتان لە خۆتان بێ
﴿ فَإِذَا قَضَيْتُمُ ٱلصَّلَوٰةَ ﴾ کە نوێژتان کرد
﴿ فَٱذْكُرُوا۟ ٱللَّهَ ﴾ یادی خودا بکەن، خوداتان لەبیر نەچێ
﴿ كِتَٰبًا مَّوْقُوتًا ﴾ نوێژ نووسراوە و کاتی دیاریی کراوە
﴿ وَلَا تَهِنُوا۟ ﴾ لاواز مەبن
﴿ خَصِيمًا ﴾ بەرگرییکەر، پشتگیرییکەر

مینگەکان و شوێنەکانی نەخوێنرێنەوە: شوێنی مینگە (الإدغام) بە مینگەوە — مینگەی (الإخفاء) — (الإدغام)ی بێ مینگە — مینگەی (الإقلاب)

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود): (٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)ن — (٤،٥) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمزە)وە دروست دەبن — (٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی سکونەوە دروست دەبن

وَٱسۡتَغۡفِرِ ٱللَّهَۖ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ غَفُورٗا رَّحِيمٗا ١٠٦ وَلَا تُجَٰدِلۡ
عَنِ ٱلَّذِينَ يَخۡتَانُونَ أَنفُسَهُمۡۚ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُحِبُّ مَن كَانَ
خَوَّانًا أَثِيمٗا ١٠٧ يَسۡتَخۡفُونَ مِنَ ٱلنَّاسِ وَلَا يَسۡتَخۡفُونَ
مِنَ ٱللَّهِ وَهُوَ مَعَهُمۡ إِذۡ يُبَيِّتُونَ مَا لَا يَرۡضَىٰ مِنَ ٱلۡقَوۡلِۚ وَكَانَ
ٱللَّهُ بِمَا يَعۡمَلُونَ مُحِيطًا ١٠٨ هَٰٓأَنتُمۡ هَٰٓؤُلَآءِ جَٰدَلۡتُمۡ
عَنۡهُمۡ فِي ٱلۡحَيَوٰةِ ٱلدُّنۡيَا فَمَن يُجَٰدِلُ ٱللَّهَ عَنۡهُمۡ يَوۡمَ
ٱلۡقِيَٰمَةِ أَم مَّن يَكُونُ عَلَيۡهِمۡ وَكِيلٗا ١٠٩ وَمَن يَعۡمَلۡ
سُوٓءًا أَوۡ يَظۡلِمۡ نَفۡسَهُۥ ثُمَّ يَسۡتَغۡفِرِ ٱللَّهَ يَجِدِ ٱللَّهَ غَفُورٗا
رَّحِيمٗا ١١٠ وَمَن يَكۡسِبۡ إِثۡمٗا فَإِنَّمَا يَكۡسِبُهُۥ عَلَىٰ نَفۡسِهِۦۚ
وَكَانَ ٱللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمٗا ١١١ وَمَن يَكۡسِبۡ خَطِيٓـَٔةً أَوۡ إِثۡمٗا
ثُمَّ يَرۡمِ بِهِۦ بَرِيٓـٔٗا فَقَدِ ٱحۡتَمَلَ بُهۡتَٰنٗا وَإِثۡمٗا مُّبِينٗا ١١٢ وَلَوۡلَا
فَضۡلُ ٱللَّهِ عَلَيۡكَ وَرَحۡمَتُهُۥ لَهَمَّت طَّآئِفَةٞ مِّنۡهُمۡ أَن
يُضِلُّوكَ وَمَا يُضِلُّونَ إِلَّآ أَنفُسَهُمۡۖ وَمَا يَضُرُّونَكَ مِن
شَيۡءٖۚ وَأَنزَلَ ٱللَّهُ عَلَيۡكَ ٱلۡكِتَٰبَ وَٱلۡحِكۡمَةَ وَعَلَّمَكَ
مَا لَمۡ تَكُن تَعۡلَمُۚ وَكَانَ فَضۡلُ ٱللَّهِ عَلَيۡكَ عَظِيمٗا ١١٣

وشه و مانه‌کانی

﴿يختانون أنفسهم﴾ خیانەت لە خۆیان دەکەن

﴿يَسۡتَخۡفُونَ مِنَ ٱلنَّاسِ وَلَا يَسۡتَخۡفُونَ مِنَ ٱللَّهِ وَهُوَ مَعَهُمۡ﴾ خۆ لە خەڵك دەشارنەوە و لە خودا ناترسن کە ئەو هەمیشە لە گەڵیانایە

﴿[illegible]﴾ بە شەو شت لە دڵ دەکرێن

﴿[illegible]﴾ پارێزەر، بەرگرییکەر

﴿[illegible]﴾ لە پاشان کەسێکی دی پێ تاوانبار بکا

﴿[illegible]﴾ بێ تاوانێك

﴿[illegible]﴾ بوختانێك، درۆیەکی گەورە

تەفخیمی پیتی لامی (الله)
تەفخیمی پیتی (ر [illegible])
[illegible]

١- جوێنەی وەستان (الوقوف): [illegible]

٢- نیشانەکانی وەستان: ٢- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن

لَّا خَيْرَ فِي كَثِيرٍ مِّن نَّجْوَاهُمْ إِلَّا مَنْ أَمَرَ بِصَدَقَةٍ
أَوْ مَعْرُوفٍ أَوْ إِصْلَاحٍ بَيْنَ النَّاسِ ۚ وَمَن يَفْعَلْ ذَٰلِكَ
ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿١١٤﴾ وَمَن
يُشَاقِقِ الرَّسُولَ مِن بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُ الْهُدَىٰ وَيَتَّبِعْ غَيْرَ
سَبِيلِ الْمُؤْمِنِينَ نُوَلِّهِ مَا تَوَلَّىٰ وَنُصْلِهِ جَهَنَّمَ ۖ وَسَاءَتْ
مَصِيرًا ﴿١١٥﴾ إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَن يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ
ذَٰلِكَ لِمَن يَشَاءُ ۚ وَمَن يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا
﴿١١٦﴾ إِن يَدْعُونَ مِن دُونِهِ إِلَّا إِنَاثًا وَإِن يَدْعُونَ
إِلَّا شَيْطَانًا مَّرِيدًا ﴿١١٧﴾ لَّعَنَهُ اللَّهُ ۘ وَقَالَ لَأَتَّخِذَنَّ
مِنْ عِبَادِكَ نَصِيبًا مَّفْرُوضًا ﴿١١٨﴾ وَلَأُضِلَّنَّهُمْ وَلَأُمَنِّيَنَّهُمْ
وَلَآمُرَنَّهُمْ فَلَيُبَتِّكُنَّ آذَانَ الْأَنْعَامِ وَلَآمُرَنَّهُمْ
فَلَيُغَيِّرُنَّ خَلْقَ اللَّهِ ۚ وَمَن يَتَّخِذِ الشَّيْطَانَ وَلِيًّا
مِّن دُونِ اللَّهِ فَقَدْ خَسِرَ خُسْرَانًا مُّبِينًا ﴿١١٩﴾
يَعِدُهُمْ وَيُمَنِّيهِمْ ۖ وَمَا يَعِدُهُمُ الشَّيْطَانُ إِلَّا غُرُورًا ﴿١٢٠﴾
أُولَٰئِكَ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَلَا يَجِدُونَ عَنْهَا مَحِيصًا ﴿١٢١﴾

وشەو ماناکانی

﴿ [illegible] ﴿ النَّاسِ ﴾ یا ئاشتکردنەوەی خەلك

﴿ [illegible] ﴾ بەرەنگاری پێغەمبەر دەبێتەوە

﴿ [illegible] ﴾ ئەوەی دەدەیتێ کە بۆ خۆی هەڵبژاردووە

﴿ [illegible] ﴾ ئەو بتانەی وەك ژن دەیانپەرستن

﴿ [illegible] مَّرِيدًا ﴾ شەیتانێکی یاخی بەدەرەسەڵ

﴿ [illegible] ﴾ دیاریی کراو

﴿ فَلَيُبَتِّكُنَّ ﴾ دەیبڕن، بەتەمتەش

﴿ خَلْقَ اللَّهِ ﴾ دروستکراوی خودا

﴿ [illegible] ﴾ [illegible] بوون، فێڵ

﴿ مَحِيصًا ﴾ هەلاتن، دەربازبوون

ئەحکامی تەجوید:

▼ شوێنی مینکە (غنە) ▼ (الإدغام) بە مینکەوە

▼ مینکەی (الإخفاء). ▼ (الإدغام)ی بێ مینکە و، ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.

م مینکەی (الإقلاب).

نەمدەرەوەی درێژکردنەوەکان (المدود)

▼ (٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە دروست دەبن

▼ (٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمز)ەوە دروست دەبن

▼ مەددی متصل لەکاتی وەستاندا و، ماوەکەی بە ئەندازەی (٦،٥،٤) حەرەکەیە

▼ (٦،٤،٢) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)دا

▼ (٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)یە.

وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ سَنُدۡخِلُهُمۡ
جَنَّٰتٖ تَجۡرِي مِن تَحۡتِهَا ٱلۡأَنۡهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَآ أَبَدٗاۖ وَعۡدَ
ٱللَّهِ حَقّٗاۚ وَمَنۡ أَصۡدَقُ مِنَ ٱللَّهِ قِيلٗا ١٢٢ لَّيۡسَ بِأَمَانِيِّكُمۡ
وَلَآ أَمَانِيِّ أَهۡلِ ٱلۡكِتَٰبِۗ مَن يَعۡمَلۡ سُوٓءٗا يُجۡزَ بِهِۦ
وَلَا يَجِدۡ لَهُۥ مِن دُونِ ٱللَّهِ وَلِيّٗا وَلَا نَصِيرٗا ١٢٣ وَمَن
يَعۡمَلۡ مِنَ ٱلصَّٰلِحَٰتِ مِن ذَكَرٍ أَوۡ أُنثَىٰ وَهُوَ مُؤۡمِنٞ
فَأُوْلَٰٓئِكَ يَدۡخُلُونَ ٱلۡجَنَّةَ وَلَا يُظۡلَمُونَ نَقِيرٗا ١٢٤ وَمَنۡ
أَحۡسَنُ دِينٗا مِّمَّنۡ أَسۡلَمَ وَجۡهَهُۥ لِلَّهِ وَهُوَ مُحۡسِنٞ وَٱتَّبَعَ
مِلَّةَ إِبۡرَٰهِيمَ حَنِيفٗاۗ وَٱتَّخَذَ ٱللَّهُ إِبۡرَٰهِيمَ خَلِيلٗا ١٢٥ وَلِلَّهِ مَا
فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي ٱلۡأَرۡضِۚ وَكَانَ ٱللَّهُ بِكُلِّ شَيۡءٖ
مُّحِيطٗا ١٢٦ وَيَسۡتَفۡتُونَكَ فِي ٱلنِّسَآءِۖ قُلِ ٱللَّهُ يُفۡتِيكُمۡ
فِيهِنَّ وَمَا يُتۡلَىٰ عَلَيۡكُمۡ فِي ٱلۡكِتَٰبِ فِي يَتَٰمَى ٱلنِّسَآءِ
ٱلَّٰتِي لَا تُؤۡتُونَهُنَّ مَا كُتِبَ لَهُنَّ وَتَرۡغَبُونَ أَن تَنكِحُوهُنَّ
وَٱلۡمُسۡتَضۡعَفِينَ مِنَ ٱلۡوِلۡدَٰنِ وَأَن تَقُومُواْ لِلۡيَتَٰمَىٰ
بِٱلۡقِسۡطِۚ وَمَا تَفۡعَلُواْ مِنۡ خَيۡرٖ فَإِنَّ ٱللَّهَ كَانَ بِهِۦ عَلِيمٗا ١٢٧

وشەو مەبەستەکانی

﴿قِيلًا﴾ قسە، وتە

﴿لَّيۡسَ بِأَمَانِيِّكُمۡ وَلَآ أَمَانِيِّ أَهۡلِ ٱلۡكِتَٰبِ﴾ نە بە ئاواتی ئێوەیە نە بە ئاواتی ئەهلی کیتابە

﴿نَقِيرٗا﴾ ئەندازەی چاڵایی پشتی دەنکە خورما

﴿أَسۡلَمَ وَجۡهَهُۥ لِلَّهِ﴾ بە راستیی رووی کردە خودا

﴿حَنِيفٗا﴾ لە نارەوا لادەر

﴿يَسۡتَفۡتُونَكَ﴾ داوای فەتوات لێ دەکەن

﴿قُلِ ٱللَّهُ يُفۡتِيكُمۡ﴾ خودا رێگەتان پیشان دەدات، فەتواتان بۆ دەدات

﴿بِٱلۡقِسۡطِ﴾ بە عەدلەت

تەفخیمی پیتی لامی (الله).

[illegible]

[illegible]

١ هەموو وەستانەکان لەسەر پیتی سکوندار دەکرێت. ئەمانەت گەر پیتەکە خۆی سکوندار نەبێت لەکاتی وەستاندا حەرەکەکانی تری لێ دادەماڵرێت هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە، تانی تریش بە (هامای سکوندار دەخوێنرێتەوە

[illegible] دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن.

وَإِنِ ٱمۡرَأَةٌ خَافَتۡ مِنۢ بَعۡلِهَا نُشُوزًا أَوۡ إِعۡرَاضٗا فَلَا جُنَاحَ
عَلَيۡهِمَآ أَن يُصۡلِحَا بَيۡنَهُمَا صُلۡحٗاۚ وَٱلصُّلۡحُ خَيۡرٞۗ وَأُحۡضِرَتِ
ٱلۡأَنفُسُ ٱلشُّحَّۚ وَإِن تُحۡسِنُواْ وَتَتَّقُواْ فَإِنَّ ٱللَّهَ كَانَ
بِمَا تَعۡمَلُونَ خَبِيرٗا ﴿١٢٨﴾ وَلَن تَسۡتَطِيعُوٓاْ أَن تَعۡدِلُواْ
بَيۡنَ ٱلنِّسَآءِ وَلَوۡ حَرَصۡتُمۡۖ فَلَا تَمِيلُواْ كُلَّ ٱلۡمَيۡلِ
فَتَذَرُوهَا كَٱلۡمُعَلَّقَةِۚ وَإِن تُصۡلِحُواْ وَتَتَّقُواْ فَإِنَّ ٱللَّهَ
كَانَ غَفُورٗا رَّحِيمٗا ﴿١٢٩﴾ وَإِن يَتَفَرَّقَا يُغۡنِ ٱللَّهُ كُلّٗا
مِّن سَعَتِهِۦۚ وَكَانَ ٱللَّهُ وَٰسِعًا حَكِيمٗا ﴿١٣٠﴾ وَلِلَّهِ مَا فِي
ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي ٱلۡأَرۡضِۗ وَلَقَدۡ وَصَّيۡنَا ٱلَّذِينَ أُوتُواْ ٱلۡكِتَٰبَ
مِن قَبۡلِكُمۡ وَإِيَّاكُمۡ أَنِ ٱتَّقُواْ ٱللَّهَۚ وَإِن تَكۡفُرُواْ فَإِنَّ لِلَّهِ
مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي ٱلۡأَرۡضِۚ وَكَانَ ٱللَّهُ غَنِيًّا حَمِيدٗا ﴿١٣١﴾
وَلِلَّهِ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي ٱلۡأَرۡضِۚ وَكَفَىٰ بِٱللَّهِ وَكِيلًا ﴿١٣٢﴾
إِن يَشَأۡ يُذۡهِبۡكُمۡ أَيُّهَا ٱلنَّاسُ وَيَأۡتِ بِـَٔاخَرِينَۚ وَكَانَ
ٱللَّهُ عَلَىٰ ذَٰلِكَ قَدِيرٗا ﴿١٣٣﴾ مَّن كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ ٱلدُّنۡيَا فَعِندَ
ٱللَّهِ ثَوَابُ ٱلدُّنۡيَا وَٱلۡأٓخِرَةِۚ وَكَانَ ٱللَّهُ سَمِيعَۢا بَصِيرٗا ﴿١٣٤﴾

وشەو ماناکانی

﴿ بَعۡلِهَا ﴾ مێردی
﴿ نُشُوزًا ﴾ سەرپێچیی
﴿ ٱلشُّحَّ ﴾ ڕژدیی
﴿ أَن تَعۡدِلُواْ ﴾ کە عەدالەت بەحێ بێنن
﴿ كَٱلۡمُعَلَّقَةِ ﴾ وەك هەڵواسراو، نە بێوەژن نە خاوەن مێرد
﴿ وَإِن تُصۡلِحُواْ ﴾ ئەگەر ئاشتەوایی بکەن
﴿ وَتَتَّقُواْ ﴾ خۆتان بپارێزن
﴿ فَإِنَّ ٱللَّهَ كَانَ غَفُورٗا رَّحِيمٗا ﴾ ئەوە خودا لێبووردە و بەبەزەیی یە
﴿ سَعَتِهِۦ ﴾ لە میهرەبانیی خۆیەوە
﴿ وَكِيلًا ﴾ بەرگریی کەر، پەنادەر

مسگەکان و نەوانەی ناخوێنرێنەوە | شوێنی مینگە (لمە) | (الإدغام) بە مسگەوە | مینگەی (الإخفاء). | (الإدغام)ی بێ مینگە و. | مسگەی (الإقلاب) | ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)

(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە دروست دەبن
(٤-٥) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (همز)ەوە دروست دەبن
[illegible]
[illegible]
(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبیعی)ە

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ كُونُواْ قَوَّٰمِينَ بِٱلۡقِسۡطِ شُهَدَآءَ لِلَّهِ
وَلَوۡ عَلَىٰٓ أَنفُسِكُمۡ أَوِ ٱلۡوَٰلِدَيۡنِ وَٱلۡأَقۡرَبِينَۚ إِن يَكُنۡ غَنِيًّا
أَوۡ فَقِيرٗا فَٱللَّهُ أَوۡلَىٰ بِهِمَاۖ فَلَا تَتَّبِعُواْ ٱلۡهَوَىٰٓ أَن تَعۡدِلُواْۚ وَإِن
تَلۡوُۥٓاْ أَوۡ تُعۡرِضُواْ فَإِنَّ ٱللَّهَ كَانَ بِمَا تَعۡمَلُونَ خَبِيرٗا ١٣٥ يَٰٓأَيُّهَا
ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ ءَامِنُواْ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ وَٱلۡكِتَٰبِ ٱلَّذِي نَزَّلَ
عَلَىٰ رَسُولِهِۦ وَٱلۡكِتَٰبِ ٱلَّذِيٓ أَنزَلَ مِن قَبۡلُۚ وَمَن يَكۡفُرۡ
بِٱللَّهِ وَمَلَٰٓئِكَتِهِۦ وَكُتُبِهِۦ وَرُسُلِهِۦ وَٱلۡيَوۡمِ ٱلۡأٓخِرِ فَقَدۡ ضَلَّ
ضَلَٰلَۢا بَعِيدًا ١٣٦ إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ثُمَّ كَفَرُواْ ثُمَّ ءَامَنُواْ
ثُمَّ كَفَرُواْ ثُمَّ ٱزۡدَادُواْ كُفۡرٗا لَّمۡ يَكُنِ ٱللَّهُ لِيَغۡفِرَ لَهُمۡ وَلَا لِيَهۡدِيَهُمۡ
سَبِيلَۢا ١٣٧ بَشِّرِ ٱلۡمُنَٰفِقِينَ بِأَنَّ لَهُمۡ عَذَابًا أَلِيمًا ١٣٨ ٱلَّذِينَ
يَتَّخِذُونَ ٱلۡكَٰفِرِينَ أَوۡلِيَآءَ مِن دُونِ ٱلۡمُؤۡمِنِينَۚ أَيَبۡتَغُونَ
عِندَهُمُ ٱلۡعِزَّةَ فَإِنَّ ٱلۡعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعٗا ١٣٩ وَقَدۡ نَزَّلَ عَلَيۡكُمۡ فِي
ٱلۡكِتَٰبِ أَنۡ إِذَا سَمِعۡتُمۡ ءَايَٰتِ ٱللَّهِ يُكۡفَرُ بِهَا وَيُسۡتَهۡزَأُ بِهَا فَلَا
تَقۡعُدُواْ مَعَهُمۡ حَتَّىٰ يَخُوضُواْ فِي حَدِيثٍ غَيۡرِهِۦٓ إِنَّكُمۡ إِذٗا مِّثۡلُهُمۡۗ
إِنَّ ٱللَّهَ جَامِعُ ٱلۡمُنَٰفِقِينَ وَٱلۡكَٰفِرِينَ فِي جَهَنَّمَ جَمِيعًا ١٤٠

وشە و ماناکانی

﴿قوامين بالقسط﴾ چاودێر و پیارێگەری عادڵن
﴿إن يكن﴾ ئەگەر ئەو کەسە
﴿غنيا﴾ دەوڵەمەند بوو
﴿فقيرا﴾ یان هەژار بوو
﴿فلا تتبعوا الهوى﴾ شوێنی ئارەزوو مەکەون
﴿أن تعدلوا﴾ لە راستیی لابدەن
﴿تلووا﴾ خۆ سوێرن
﴿تعرضوا﴾ شایەنییە کە بەدەن
﴿أيبتغون﴾ ئایا ئەحوازن
﴿العزة﴾ هێز و توانا

▼ ئەنجامی پێی لازمی [illegible]
▼ ئەنجامی پێی [illegible]
▼ [illegible]

١ جۆرەکانی وەستان (الوقوف)، ٢ نیشانەکانی وەستان:

١ [illegible] دەخوێنرێتەوە و، ئاتی خریش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە

٢ ئەو هێمایەی وەستان کە بەرەنگی سوور رەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن.

ٱلَّذِينَ يَتَرَبَّصُونَ بِكُمۡ فَإِن كَانَ لَكُمۡ فَتۡحٞ مِّنَ ٱللَّهِ قَالُوٓاْ أَلَمۡ
نَكُن مَّعَكُمۡ وَإِن كَانَ لِلۡكَٰفِرِينَ نَصِيبٞ قَالُوٓاْ أَلَمۡ نَسۡتَحۡوِذۡ
عَلَيۡكُمۡ وَنَمۡنَعۡكُم مِّنَ ٱلۡمُؤۡمِنِينَۚ فَٱللَّهُ يَحۡكُمُ بَيۡنَكُمۡ يَوۡمَ
ٱلۡقِيَٰمَةِۗ وَلَن يَجۡعَلَ ٱللَّهُ لِلۡكَٰفِرِينَ عَلَى ٱلۡمُؤۡمِنِينَ سَبِيلًا ١٤١
إِنَّ ٱلۡمُنَٰفِقِينَ يُخَٰدِعُونَ ٱللَّهَ وَهُوَ خَٰدِعُهُمۡ وَإِذَا قَامُوٓاْ إِلَى
ٱلصَّلَوٰةِ قَامُواْ كُسَالَىٰ يُرَآءُونَ ٱلنَّاسَ وَلَا يَذۡكُرُونَ ٱللَّهَ إِلَّا
قَلِيلٗا ١٤٢ مُّذَبۡذَبِينَ بَيۡنَ ذَٰلِكَ لَآ إِلَىٰ هَٰٓؤُلَآءِ وَلَآ إِلَىٰ هَٰٓؤُلَآءِۚ
وَمَن يُضۡلِلِ ٱللَّهُ فَلَن تَجِدَ لَهُۥ سَبِيلٗا ١٤٣ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ
لَا تَتَّخِذُواْ ٱلۡكَٰفِرِينَ أَوۡلِيَآءَ مِن دُونِ ٱلۡمُؤۡمِنِينَۚ أَتُرِيدُونَ
أَن تَجۡعَلُواْ لِلَّهِ عَلَيۡكُمۡ سُلۡطَٰنٗا مُّبِينًا ١٤٤ إِنَّ ٱلۡمُنَٰفِقِينَ
فِي ٱلدَّرۡكِ ٱلۡأَسۡفَلِ مِنَ ٱلنَّارِ وَلَن تَجِدَ لَهُمۡ نَصِيرًا ١٤٥
إِلَّا ٱلَّذِينَ تَابُواْ وَأَصۡلَحُواْ وَٱعۡتَصَمُواْ بِٱللَّهِ وَأَخۡلَصُواْ
دِينَهُمۡ لِلَّهِ فَأُوْلَٰٓئِكَ مَعَ ٱلۡمُؤۡمِنِينَۖ وَسَوۡفَ يُؤۡتِ ٱللَّهُ
ٱلۡمُؤۡمِنِينَ أَجۡرًا عَظِيمٗا ١٤٦ مَّا يَفۡعَلُ ٱللَّهُ بِعَذَابِكُمۡ
إِن شَكَرۡتُمۡ وَءَامَنتُمۡۚ وَكَانَ ٱللَّهُ شَاكِرًا عَلِيمٗا ١٤٧

وشەو مەبەستی

﴿ ... ﴾ چاوەڕوانی چیتان بەسەردێ

﴿ ... ﴾ سەرکەوتن

﴿ أَلَمۡ نَسۡتَحۡوِذۡ عَلَيۡكُمۡ ﴾ ئەی ئێمە کۆمەکمان نەکردن؟

﴿ ... ٱلۡمُؤۡمِنِينَ سَبِيلًا ﴾ خودا ڕێگە نادا کافران بەسەر موسوڵماناندا زاڵا بن

﴿ ... ﴾ دوو دڵن لە سوێ ئەو ...

﴿ ... ﴾ ئەو کەسە خودا گومڕای بکا ئەوە ڕێگەی بۆ نادۆزیتەوە

﴿ ... ﴾ دەستە لایەکی ژێر

﴿ ... ﴾ چسی ... دوورەح

شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە.
مینگەی (الإخفاء). (الإدغام) بێ مینگە و ...
مینگەی (إقلاب) ... ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.

(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە ...
(٤،٥) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمز)ەوە دروست دەبن.
...
(٢، ٤، ٦) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)دا
...

۞ لَّا يُحِبُّ ٱللَّهُ ٱلْجَهْرَ بِٱلسُّوٓءِ مِنَ ٱلْقَوْلِ إِلَّا مَن ظُلِمَ ۚ وَكَانَ
ٱللَّهُ سَمِيعًا عَلِيمًا ﴿١٤٨﴾ إِن تُبْدُوا۟ خَيْرًا أَوْ تُخْفُوهُ أَوْ تَعْفُوا۟ عَن
سُوٓءٍ فَإِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَفُوًّا قَدِيرًا ﴿١٤٩﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ يَكْفُرُونَ
بِٱللَّهِ وَرُسُلِهِۦ وَيُرِيدُونَ أَن يُفَرِّقُوا۟ بَيْنَ ٱللَّهِ وَرُسُلِهِۦ
وَيَقُولُونَ نُؤْمِنُ بِبَعْضٍ وَنَكْفُرُ بِبَعْضٍ وَيُرِيدُونَ
أَن يَتَّخِذُوا۟ بَيْنَ ذَٰلِكَ سَبِيلًا ﴿١٥٠﴾ أُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْكَٰفِرُونَ
حَقًّا ۚ وَأَعْتَدْنَا لِلْكَٰفِرِينَ عَذَابًا مُّهِينًا ﴿١٥١﴾ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟
بِٱللَّهِ وَرُسُلِهِۦ وَلَمْ يُفَرِّقُوا۟ بَيْنَ أَحَدٍ مِّنْهُمْ أُو۟لَٰٓئِكَ سَوْفَ
يُؤْتِيهِمْ أُجُورَهُمْ ۗ وَكَانَ ٱللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿١٥٢﴾ يَسْـَٔلُكَ
أَهْلُ ٱلْكِتَٰبِ أَن تُنَزِّلَ عَلَيْهِمْ كِتَٰبًا مِّنَ ٱلسَّمَآءِ ۚ فَقَدْ سَأَلُوا۟
مُوسَىٰٓ أَكْبَرَ مِن ذَٰلِكَ فَقَالُوٓا۟ أَرِنَا ٱللَّهَ جَهْرَةً فَأَخَذَتْهُمُ
ٱلصَّٰعِقَةُ بِظُلْمِهِمْ ۚ ثُمَّ ٱتَّخَذُوا۟ ٱلْعِجْلَ مِنۢ بَعْدِ مَا جَآءَتْهُمُ
ٱلْبَيِّنَٰتُ فَعَفَوْنَا عَن ذَٰلِكَ ۚ وَءَاتَيْنَا مُوسَىٰ سُلْطَٰنًا مُّبِينًا ﴿١٥٣﴾
وَرَفَعْنَا فَوْقَهُمُ ٱلطُّورَ بِمِيثَٰقِهِمْ وَقُلْنَا لَهُمُ ٱدْخُلُوا۟ ٱلْبَابَ سُجَّدًا
وَقُلْنَا لَهُمْ لَا تَعْدُوا۟ فِى ٱلسَّبْتِ وَأَخَذْنَا مِنْهُم مِّيثَٰقًا غَلِيظًا ﴿١٥٤﴾

وشە و مەبەستی

﴿إِلَّا مَن ظُلِمَ﴾ مەگەر کەسێ ستەمی لێ کرابێ

﴿إِن تُبْدُوا خَيْرًا﴾ ئەگەر چاکەیەك دەربخەن

﴿أُجُورَهُمْ﴾ پاداشتیان

﴿جَهْرَةً﴾ بە ئاشکرا

﴿ٱلصَّٰعِقَةُ﴾ هەورە گرمە

﴿لَا تَعْدُوا فِى ٱلسَّبْتِ﴾ ڕۆژی شەممە ڕاوی ماسی مەکەن

﴿مِّيثَٰقًا غَلِيظًا﴾ بە پەیمانێکی تۆکمە و پتەو

قورئانی گۆکردن (تفخیم) و هەلدان

تەفخیمی پیتی لامی (الله).

تەفخیمی پیتی (راء).

[illegible]

١ چۆنیەتی وەستان (الوقوف)

٢ نیشانەکانی وەستان

[illegible] حەرەکەکانی تری لێ دادەماڵرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە و، تائی جریش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە.

٢ ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی نیوانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن. لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن

فَبِمَا نَقْضِهِم مِّيثَٰقَهُمْ وَكُفْرِهِم بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ وَقَتْلِهِمُ ٱلْأَنۢبِيَآءَ
بِغَيْرِ حَقٍّ وَقَوْلِهِمْ قُلُوبُنَا غُلْفٌۢ ۚ بَلْ طَبَعَ ٱللَّهُ عَلَيْهَا بِكُفْرِهِمْ
فَلَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٥٥﴾ وَبِكُفْرِهِمْ وَقَوْلِهِمْ عَلَىٰ مَرْيَمَ
بُهْتَٰنًا عَظِيمًا ﴿١٥٦﴾ وَقَوْلِهِمْ إِنَّا قَتَلْنَا ٱلْمَسِيحَ عِيسَى ٱبْنَ مَرْيَمَ
رَسُولَ ٱللَّهِ وَمَا قَتَلُوهُ وَمَا صَلَبُوهُ وَلَٰكِن شُبِّهَ لَهُمْ ۚ وَإِنَّ ٱلَّذِينَ
ٱخْتَلَفُوا۟ فِيهِ لَفِى شَكٍّ مِّنْهُ ۚ مَا لَهُم بِهِۦ مِنْ عِلْمٍ إِلَّا ٱتِّبَاعَ ٱلظَّنِّ ۚ
وَمَا قَتَلُوهُ يَقِينًۢا ﴿١٥٧﴾ بَل رَّفَعَهُ ٱللَّهُ إِلَيْهِ ۚ وَكَانَ ٱللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا
﴿١٥٨﴾ وَإِن مِّنْ أَهْلِ ٱلْكِتَٰبِ إِلَّا لَيُؤْمِنَنَّ بِهِۦ قَبْلَ مَوْتِهِۦ ۖ وَيَوْمَ
ٱلْقِيَٰمَةِ يَكُونُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا ﴿١٥٩﴾ فَبِظُلْمٍ مِّنَ ٱلَّذِينَ هَادُوا۟
حَرَّمْنَا عَلَيْهِمْ طَيِّبَٰتٍ أُحِلَّتْ لَهُمْ وَبِصَدِّهِمْ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ
كَثِيرًا ﴿١٦٠﴾ وَأَخْذِهِمُ ٱلرِّبَوٰا۟ وَقَدْ نُهُوا۟ عَنْهُ وَأَكْلِهِمْ أَمْوَٰلَ ٱلنَّاسِ
بِٱلْبَٰطِلِ ۚ وَأَعْتَدْنَا لِلْكَٰفِرِينَ مِنْهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٦١﴾ لَّٰكِنِ
ٱلرَّٰسِخُونَ فِى ٱلْعِلْمِ مِنْهُمْ وَٱلْمُؤْمِنُونَ يُؤْمِنُونَ بِمَآ أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَآ
أُنزِلَ مِن قَبْلِكَ ۚ وَٱلْمُقِيمِينَ ٱلصَّلَوٰةَ ۚ وَٱلْمُؤْتُونَ ٱلزَّكَوٰةَ
وَٱلْمُؤْمِنُونَ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِ أُو۟لَٰٓئِكَ سَنُؤْتِيهِمْ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿١٦٢﴾

وشه و مانا کانی

﴿ فَبِمَا نَقْضِهِم ﴾ بەهۆی هەڵوەشاندنەوەی
﴿ مِّيثَٰقَهُمْ ﴾ پەیمانەکەیانەوە
﴿ وَقَوْلِهِمْ ﴾ [illegible]
﴿ بُهْتَٰنًا ﴾ بە درۆ هەڵبەستنەوەی بێ بەڵگە و نابەجێ خودا
﴿ قُلُوبُنَا غُلْفٌ ﴾ دڵمان گیراوە، داخراوە
﴿ شُبِّهَ لَهُمْ ﴾ خودا موری پیانا ناوە
﴿ بُهْتَٰنًا عَظِيمًا ﴾ درۆیەکی گەورە
﴿ شُبِّهَ لَهُمْ ﴾ وایان پیشان درا
﴿ ٱلرَّٰسِخُونَ فِى ٱلْعِلْمِ ﴾ زانایان، ئەوانەی زۆر لە زانستدا ڕۆچوون
﴿ وَٱلْمُقِيمِينَ ٱلصَّلَوٰةَ ﴾ نوێژکەران
﴿ أَجْرًا عَظِيمًا ﴾ پاداشتێکی زۆر گەورەیان دەدەینەوە

مێنگەکان و دەنگەکان

شوێنی مینگە [illegible] (الادغام) بەمیسکەوە
مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و
مینگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە

درێژکردنەوەکان (المدود)

حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی [illegible]
(٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمزە)وە دروست دەبن
[illegible]
(٦،٤،٢) حەرەکە بۆ مەددی بەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)دا
(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)ە

الحزب ١١

۞ إِنَّآ أَوْحَيْنَآ إِلَيْكَ كَمَآ أَوْحَيْنَآ إِلَىٰ نُوحٍ وَٱلنَّبِيِّـۧنَ مِنۢ بَعْدِهِۦۚ
وَأَوْحَيْنَآ إِلَىٰٓ إِبْرَٰهِيمَ وَإِسْمَـٰعِيلَ وَإِسْحَـٰقَ وَيَعْقُوبَ
وَٱلْأَسْبَاطِ وَعِيسَىٰ وَأَيُّوبَ وَيُونُسَ وَهَـٰرُونَ وَسُلَيْمَـٰنَۚ
وَءَاتَيْنَا دَاوُۥدَ زَبُورًا ﴿١٦٣﴾ وَرُسُلًا قَدْ قَصَصْنَـٰهُمْ عَلَيْكَ
مِن قَبْلُ وَرُسُلًا لَّمْ نَقْصُصْهُمْ عَلَيْكَۚ وَكَلَّمَ ٱللَّهُ مُوسَىٰ
تَكْلِيمًا ﴿١٦٤﴾ رُّسُلًا مُّبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ لِئَلَّا يَكُونَ
لِلنَّاسِ عَلَى ٱللَّهِ حُجَّةٌۢ بَعْدَ ٱلرُّسُلِۚ وَكَانَ ٱللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا
﴿١٦٥﴾ لَّـٰكِنِ ٱللَّهُ يَشْهَدُ بِمَآ أَنزَلَ إِلَيْكَۖ أَنزَلَهُۥ بِعِلْمِهِۦۖ
وَٱلْمَلَـٰٓئِكَةُ يَشْهَدُونَۚ وَكَفَىٰ بِٱللَّهِ شَهِيدًا ﴿١٦٦﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ
كَفَرُوا۟ وَصَدُّوا۟ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ قَدْ ضَلُّوا۟ ضَلَـٰلًۢا بَعِيدًا
﴿١٦٧﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ وَظَلَمُوا۟ لَمْ يَكُنِ ٱللَّهُ لِيَغْفِرَ لَهُمْ وَلَا
لِيَهْدِيَهُمْ طَرِيقًا ﴿١٦٨﴾ إِلَّا طَرِيقَ جَهَنَّمَ خَـٰلِدِينَ فِيهَآ أَبَدًاۚ
وَكَانَ ذَٰلِكَ عَلَى ٱللَّهِ يَسِيرًا ﴿١٦٩﴾ يَـٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ قَدْ جَآءَكُمُ
ٱلرَّسُولُ بِٱلْحَقِّ مِن رَّبِّكُمْ فَـَٔامِنُوا۟ خَيْرًا لَّكُمْۚ وَإِن تَكْفُرُوا۟
فَإِنَّ لِلَّهِ مَا فِى ٱلسَّمَـٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِۚ وَكَانَ ٱللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١٧٠﴾

وشه و ماناكانی

﴿ وَٱلْأَسْبَاطِ ﴾ نەوەی یەعقووب

﴿ زَبُورًا ﴾ كتێبی پەند و ئامۆژگاری

﴿ لَمْ يَكُنِ ٱللَّهُ لِيَغْفِرَ لَهُمْ وَلَا لِيَهْدِيَهُمْ طَرِيقًا ﴾ خودا نە لێیان خۆش دەبێ نە رێگەیان پیشان دەدا.

تەفخیمی پیتی لامی (اللّٰه).
تەفخیمی پیتی (راء).
سیەتی قەلقەلە.

١- چۆنیەتی وەستانی الوقوف
٢- نیشانەكانی وەستان:

[illegible] ... تەبوو بە (تەنوین) ... [illegible]

٢- ئەو هێمایانەی وەستان كە بەرەنگی سوور [illegible] ... دیاری دەكەن، لەكاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوكمێك هەن كە دەگۆڕێن

يَٰٓأَهۡلَ ٱلۡكِتَٰبِ لَا تَغۡلُواْ فِي دِينِكُمۡ وَلَا تَقُولُواْ
عَلَى ٱللَّهِ إِلَّا ٱلۡحَقَّۚ إِنَّمَا ٱلۡمَسِيحُ عِيسَى ٱبۡنُ مَرۡيَمَ رَسُولُ
ٱللَّهِ وَكَلِمَتُهُۥٓ أَلۡقَىٰهَآ إِلَىٰ مَرۡيَمَ وَرُوحٞ مِّنۡهُۖ فَـَٔامِنُواْ بِٱللَّهِ
وَرُسُلِهِۦۖ وَلَا تَقُولُواْ ثَلَٰثَةٌۚ ٱنتَهُواْ خَيۡرٗا لَّكُمۡۚ إِنَّمَا ٱللَّهُ إِلَٰهٞ
وَٰحِدٞۖ سُبۡحَٰنَهُۥٓ أَن يَكُونَ لَهُۥ وَلَدٞۘ لَّهُۥ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَمَا فِي ٱلۡأَرۡضِۗ وَكَفَىٰ بِٱللَّهِ وَكِيلٗا ١٧١ لَّن يَسۡتَنكِفَ
ٱلۡمَسِيحُ أَن يَكُونَ عَبۡدٗا لِّلَّهِ وَلَا ٱلۡمَلَٰٓئِكَةُ ٱلۡمُقَرَّبُونَۚ
وَمَن يَسۡتَنكِفۡ عَنۡ عِبَادَتِهِۦ وَيَسۡتَكۡبِرۡ فَسَيَحۡشُرُهُمۡ
إِلَيۡهِ جَمِيعٗا ١٧٢ فَأَمَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ
فَيُوَفِّيهِمۡ أُجُورَهُمۡ وَيَزِيدُهُم مِّن فَضۡلِهِۦۖ وَأَمَّا ٱلَّذِينَ
ٱسۡتَنكَفُواْ وَٱسۡتَكۡبَرُواْ فَيُعَذِّبُهُمۡ عَذَابًا أَلِيمٗا وَلَا
يَجِدُونَ لَهُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ وَلِيّٗا وَلَا نَصِيرٗا ١٧٣ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ
قَدۡ جَآءَكُم بُرۡهَٰنٞ مِّن رَّبِّكُمۡ وَأَنزَلۡنَآ إِلَيۡكُمۡ نُورٗا مُّبِينٗا ١٧٤
فَأَمَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ بِٱللَّهِ وَٱعۡتَصَمُواْ بِهِۦ فَسَيُدۡخِلُهُمۡ
فِي رَحۡمَةٖ مِّنۡهُ وَفَضۡلٖ وَيَهۡدِيهِمۡ إِلَيۡهِ صِرَٰطٗا مُّسۡتَقِيمٗا ١٧٥

وشه و ماناکانی

له ئایینه‌که‌تاندا زۆر ڕۆ مه‌چن

چی ڕاست نه‌بێت له باره‌ی خوداوه مه‌ڵێن

پێغه‌مبه‌ری خودا

به فه‌رمانی (به)ی خودا دروست بووه

له لایه‌ن خوداوه‌یه

پێی شه‌رم نییه

نیشانه

ڕووناکییه‌کی ئاشکرامان که قورئانه بۆ ناردوون

شوێنی مینگه (الغنة) — (الإدغام) به مینگه‌وه.
مینگه‌ی (الإخفاء). — (الإدغام)ی بێ مینگه و.
مینگه‌ی (الإقلاب). — ئه‌و پیتانه‌ی ناخوێنرێنه‌وه

(المدود)

(٦) حه‌رەكه بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ی به‌هۆی (سكون)ه‌وه دروست ده‌بن
(٥،٤) حه‌رەكه بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ی به‌هۆی (هه‌مزه)وه دروست ده‌بن
مه‌ددی متصل، له‌کاتی وه‌ستاندا و ماوه‌که‌ی به ئه‌ندازه‌ی (٦،٥،٤) حه‌رەكه‌یه
(٦،٤،٢) حه‌رەكه بۆ مه‌ددی له‌ناکاو (عارض) له‌کاتی وه‌ستان (وقف)دا
٢ حه‌رەكه بۆ مه‌ددی سروشتی

يَسْتَفْتُونَكَ قُلِ اللَّهُ يُفْتِيكُمْ فِي الْكَلَالَةِ ۚ إِنِ امْرُؤٌ هَلَكَ
لَيْسَ لَهُ وَلَدٌ وَلَهُ أُخْتٌ فَلَهَا نِصْفُ مَا تَرَكَ ۚ وَهُوَ يَرِثُهَا
إِن لَّمْ يَكُن لَّهَا وَلَدٌ ۚ فَإِن كَانَتَا اثْنَتَيْنِ فَلَهُمَا الثُّلُثَانِ مِمَّا تَرَكَ ۚ
وَإِن كَانُوا إِخْوَةً رِّجَالًا وَنِسَاءً فَلِلذَّكَرِ مِثْلُ حَظِّ الْأُنثَيَيْنِ ۗ
يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ أَن تَضِلُّوا ۗ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١٧٦﴾

سُورَةُ المَائِدَةِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَوْفُوا بِالْعُقُودِ ۚ أُحِلَّتْ لَكُم بَهِيمَةُ
الْأَنْعَامِ إِلَّا مَا يُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ غَيْرَ مُحِلِّي الصَّيْدِ وَأَنتُمْ حُرُمٌ ۗ إِنَّ اللَّهَ
يَحْكُمُ مَا يُرِيدُ ﴿١﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تُحِلُّوا شَعَائِرَ اللَّهِ
وَلَا الشَّهْرَ الْحَرَامَ وَلَا الْهَدْيَ وَلَا الْقَلَائِدَ وَلَا آمِّينَ الْبَيْتَ
الْحَرَامَ يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِّن رَّبِّهِمْ وَرِضْوَانًا ۚ وَإِذَا حَلَلْتُمْ فَاصْطَادُوا ۚ
وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَآنُ قَوْمٍ أَن صَدُّوكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ
الْحَرَامِ أَن تَعْتَدُوا ۘ وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ ۖ وَلَا تَعَاوَنُوا
عَلَى الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ ۖ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٢﴾

وشه و ماناکانی

﴿ [illegible] ﴾ مردوویەك نە کوڕ و نە باوکی نەبێ

سوورەتی مائیدە

﴿ بِالْعُقُودِ ﴾ بە پەیمان

﴿ [illegible] ﴾ [illegible] وکردن بە حەلال [illegible]

﴿ وَأَنتُمْ حُرُمٌ ﴾ کە لە [illegible]

﴿ [illegible] ﴾ مەشکێن

﴿ شَعَائِرَ اللَّهِ ﴾ پەیام و ڕێنومایییەکانی حەج

﴿ الشَّهْرَ الْحَرَامَ ﴾ مانگی حەرام (ئەو [illegible])

﴿ الْهَدْيَ ﴾ ئەو [illegible] بۆ حەرەم

﴿ [illegible] ﴾ ملوانکەی ملی [illegible]

﴿ [illegible] ﴾ ئەوانەی نیازی [illegible]

﴿ [illegible] ﴾ [illegible]

﴿ [illegible] ﴾ [illegible]

١ هەموو وەستانەکان لەسەر پیتی سکوون [illegible]

٢ ئەو هێمایانەی وەستان کە بەرەنگی [illegible]

ئەنجامی پیتی لامی [illegible]

سیفەتی [illegible]

حُرِّمَتۡ عَلَيۡكُمُ ٱلۡمَيۡتَةُ وَٱلدَّمُ وَلَحۡمُ ٱلۡخِنزِيرِ وَمَآ أُهِلَّ لِغَيۡرِ ٱللَّهِ
بِهِۦ وَٱلۡمُنۡخَنِقَةُ وَٱلۡمَوۡقُوذَةُ وَٱلۡمُتَرَدِّيَةُ وَٱلنَّطِيحَةُ وَمَآ أَكَلَ
ٱلسَّبُعُ إِلَّا مَا ذَكَّيۡتُمۡ وَمَا ذُبِحَ عَلَى ٱلنُّصُبِ وَأَن تَسۡتَقۡسِمُواْ
بِٱلۡأَزۡلَٰمِۚ ذَٰلِكُمۡ فِسۡقٌۗ ٱلۡيَوۡمَ يَئِسَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ مِن دِينِكُمۡ
فَلَا تَخۡشَوۡهُمۡ وَٱخۡشَوۡنِۚ ٱلۡيَوۡمَ أَكۡمَلۡتُ لَكُمۡ دِينَكُمۡ وَأَتۡمَمۡتُ
عَلَيۡكُمۡ نِعۡمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ ٱلۡإِسۡلَٰمَ دِينٗاۚ فَمَنِ ٱضۡطُرَّ فِي
مَخۡمَصَةٍ غَيۡرَ مُتَجَانِفٖ لِّإِثۡمٖ فَإِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٞ رَّحِيمٞ ٣
يَسۡـَٔلُونَكَ مَاذَآ أُحِلَّ لَهُمۡۖ قُلۡ أُحِلَّ لَكُمُ ٱلطَّيِّبَٰتُ وَمَا عَلَّمۡتُم
مِّنَ ٱلۡجَوَارِحِ مُكَلِّبِينَ تُعَلِّمُونَهُنَّ مِمَّا عَلَّمَكُمُ ٱللَّهُۖ فَكُلُواْ مِمَّآ أَمۡسَكۡنَ
عَلَيۡكُمۡ وَٱذۡكُرُواْ ٱسۡمَ ٱللَّهِ عَلَيۡهِۖ وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَۚ إِنَّ ٱللَّهَ سَرِيعُ ٱلۡحِسَابِ
٤ ٱلۡيَوۡمَ أُحِلَّ لَكُمُ ٱلطَّيِّبَٰتُۖ وَطَعَامُ ٱلَّذِينَ أُوتُواْ ٱلۡكِتَٰبَ حِلّٞ
لَّكُمۡ وَطَعَامُكُمۡ حِلّٞ لَّهُمۡۖ وَٱلۡمُحۡصَنَٰتُ مِنَ ٱلۡمُؤۡمِنَٰتِ وَٱلۡمُحۡصَنَٰتُ
مِنَ ٱلَّذِينَ أُوتُواْ ٱلۡكِتَٰبَ مِن قَبۡلِكُمۡ إِذَآ ءَاتَيۡتُمُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ
مُحۡصِنِينَ غَيۡرَ مُسَٰفِحِينَ وَلَا مُتَّخِذِيٓ أَخۡدَانٖۗ وَمَن يَكۡفُرۡ
بِٱلۡإِيمَٰنِ فَقَدۡ حَبِطَ عَمَلُهُۥ وَهُوَ فِي ٱلۡأٓخِرَةِ مِنَ ٱلۡخَٰسِرِينَ ٥

وشه و ماناكانی

﴿[illegible]﴾ خوێن
﴿وَلَحۡمُ ٱلۡخِنزِيرِ﴾ گۆشتی بەراز
﴿[illegible]﴾ ناوی غەیری خودای لەسەر براوە
﴿[illegible]﴾ خنكێنراو
﴿[illegible]﴾ بە لێدان كوژراو
﴿[illegible]﴾ بە بەربوونەوە مردوو
﴿وَٱلنَّطِيحَةُ﴾ بە شەرەقۆچ مردوو
﴿وَمَآ أَكَلَ ٱلسَّبُعُ﴾ مرداربووەوە بە بریی درندە
﴿[illegible]﴾ [illegible]
﴿[illegible]﴾ [illegible] دەوری كەعبە
﴿تَسۡتَقۡسِمُواْ﴾ بەشكراو لەسەر تیری قومار (تیر و پشك)
﴿بِٱلۡأَزۡلَٰمِ﴾ ئەو پەرداخانەی قوماریان پێ كردوە
﴿ذَٰلِكُمۡ فِسۡقٌ﴾ ئەوە دەرچوونە لە ڕێنمایی دین
﴿ٱضۡطُرَّ﴾ ناچار بێ
﴿مَخۡمَصَةٍ﴾ برسییەكی بەتین
﴿[illegible]﴾ لادەر بۆلای گوناه
﴿ٱلطَّيِّبَٰتُ﴾ ئەوەی خودا حەلالی كردووە
﴿ٱلۡجَوَارِحِ﴾ ڕاوكەر لە باڵندە و درندە
﴿[illegible]﴾ فێركراو
﴿[illegible]﴾ [illegible] دۆستی پەنهانی

مەدەكان و ئەودەی دەخوێنرێنەوە
شوێنی میمگە (غنة) / (لا إدغام) بە مسكەوە
میمگەی (الإخفاء). / (الإدغام)ی بێ میمگە و...
میمگەی (الإقلاب). / ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.

ئەندازەی درێژكردنەوەكان (المدود)
(٦) حەرەكە بۆ ئەو مەدە لەبەر هۆی (سكون)ەوە دروست دەبێ
(٥،٤) حەرەكە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمز)ەوە دروست دەبن.
مەددی متصل، لەكاتی وەستاندا و، ماوەكەی بە ئەندازەی (٦،٥،٤) حەرەكەیە
(٢،٤،٦) حەرەكە بۆ مەددی [illegible]
(٢) حەرەكە بۆ ئەو مەددانەی حوكمەكەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)ە

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِذَا قُمۡتُمۡ إِلَى ٱلصَّلَوٰةِ فَٱغۡسِلُواْ
وُجُوهَكُمۡ وَأَيۡدِيَكُمۡ إِلَى ٱلۡمَرَافِقِ وَٱمۡسَحُواْ بِرُءُوسِكُمۡ
وَأَرۡجُلَكُمۡ إِلَى ٱلۡكَعۡبَيۡنِۚ وَإِن كُنتُمۡ جُنُبٗا فَٱطَّهَّرُواْۚ
وَإِن كُنتُم مَّرۡضَىٰٓ أَوۡ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوۡ جَآءَ أَحَدٞ مِّنكُم مِّنَ ٱلۡغَآئِطِ
أَوۡ لَٰمَسۡتُمُ ٱلنِّسَآءَ فَلَمۡ تَجِدُواْ مَآءٗ فَتَيَمَّمُواْ صَعِيدٗا طَيِّبٗا
فَٱمۡسَحُواْ بِوُجُوهِكُمۡ وَأَيۡدِيكُم مِّنۡهُۚ مَا يُرِيدُ ٱللَّهُ
لِيَجۡعَلَ عَلَيۡكُم مِّنۡ حَرَجٖ وَلَٰكِن يُرِيدُ لِيُطَهِّرَكُمۡ
وَلِيُتِمَّ نِعۡمَتَهُۥ عَلَيۡكُمۡ لَعَلَّكُمۡ تَشۡكُرُونَ ٦
وَٱذۡكُرُواْ نِعۡمَةَ ٱللَّهِ عَلَيۡكُمۡ وَمِيثَٰقَهُ ٱلَّذِي وَاثَقَكُم
بِهِۦٓ إِذۡ قُلۡتُمۡ سَمِعۡنَا وَأَطَعۡنَاۖ وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَۚ إِنَّ ٱللَّهَ عَلِيمُۢ بِذَاتِ
ٱلصُّدُورِ ٧ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ كُونُواْ قَوَّٰمِينَ لِلَّهِ
شُهَدَآءَ بِٱلۡقِسۡطِۖ وَلَا يَجۡرِمَنَّكُمۡ شَنَـَٔانُ قَوۡمٍ عَلَىٰٓ
أَلَّا تَعۡدِلُواْۚ ٱعۡدِلُواْ هُوَ أَقۡرَبُ لِلتَّقۡوَىٰۖ وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَۚ إِنَّ
ٱللَّهَ خَبِيرُۢ بِمَا تَعۡمَلُونَ ٨ وَعَدَ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ
وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ لَهُم مَّغۡفِرَةٞ وَأَجۡرٌ عَظِيمٞ ٩

وشه و ماناکانی

﴿إِلَى ٱلۡمَرَافِقِ﴾ چوون بو سەراو
﴿[illegible]﴾ تا هەردوو قولەپێ
﴿[illegible]﴾ شوێنی دەست بە ئاو گەیاندن ﴿[illegible]﴾
﴿[illegible]﴾ چوونە لای خێزانەکانتان
﴿[illegible]﴾ خوڵێکی پاک
﴿[illegible]﴾ تەنگانە
﴿[illegible]﴾ پەیمانی خودا
﴿[illegible]﴾ راگەیی و بە کاراندا لەبەر خودا ﴿شُهَدَآءَ بِٱلۡقِسۡطِ﴾ شایەتیی راستیی بدەن ﴿وَلَا [illegible]﴾ واتان لێ نەکا
﴿شَنَـَٔانُ قَوۡمٍ﴾ رقبوونتان لە چیبێک

[illegible]

١ چوونەی وەستان (الوقوف)
٢ نیشانەکانی وەستان

[illegible] دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن

تەفخیمی پیتی لامی (الله)
تەفخیمی پیتی (راء).
[illegible]

قورئانی کۆلۆرکراو

وَٱلَّذِينَ كَفَرُواْ وَكَذَّبُواْ بِـَٔايَٰتِنَآ أُوْلَٰٓئِكَ أَصۡحَٰبُ
ٱلۡجَحِيمِ ﴿١٠﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱذۡكُرُواْ نِعۡمَتَ
ٱللَّهِ عَلَيۡكُمۡ إِذۡ هَمَّ قَوۡمٌ أَن يَبۡسُطُوٓاْ إِلَيۡكُمۡ أَيۡدِيَهُمۡ
فَكَفَّ أَيۡدِيَهُمۡ عَنكُمۡۖ وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَۚ وَعَلَى ٱللَّهِ فَلۡيَتَوَكَّلِ
ٱلۡمُؤۡمِنُونَ ﴿١١﴾ ۞ وَلَقَدۡ أَخَذَ ٱللَّهُ مِيثَٰقَ بَنِيٓ
إِسۡرَٰٓءِيلَ وَبَعَثۡنَا مِنۡهُمُ ٱثۡنَيۡ عَشَرَ نَقِيبٗاۖ وَقَالَ ٱللَّهُ
إِنِّي مَعَكُمۡۖ لَئِنۡ أَقَمۡتُمُ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتَيۡتُمُ ٱلزَّكَوٰةَ
وَءَامَنتُم بِرُسُلِي وَعَزَّرۡتُمُوهُمۡ وَأَقۡرَضۡتُمُ ٱللَّهَ قَرۡضًا
حَسَنٗا لَّأُكَفِّرَنَّ عَنكُمۡ سَيِّـَٔاتِكُمۡ وَلَأُدۡخِلَنَّكُمۡ
جَنَّٰتٖ تَجۡرِي مِن تَحۡتِهَا ٱلۡأَنۡهَٰرُۚ فَمَن كَفَرَ بَعۡدَ
ذَٰلِكَ مِنكُمۡ فَقَدۡ ضَلَّ سَوَآءَ ٱلسَّبِيلِ ﴿١٢﴾ فَبِمَا
نَقۡضِهِم مِّيثَٰقَهُمۡ لَعَنَّٰهُمۡ وَجَعَلۡنَا قُلُوبَهُمۡ قَٰسِيَةٗۖ
يُحَرِّفُونَ ٱلۡكَلِمَ عَن مَّوَاضِعِهِۦ وَنَسُواْ حَظّٗا مِّمَّا
ذُكِّرُواْ بِهِۦۚ وَلَا تَزَالُ تَطَّلِعُ عَلَىٰ خَآئِنَةٖ مِّنۡهُمۡ إِلَّا قَلِيلٗا مِّنۡهُمۡۖ
فَٱعۡفُ عَنۡهُمۡ وَٱصۡفَحۡۚ إِنَّ ٱللَّهَ يُحِبُّ ٱلۡمُحۡسِنِينَ ﴿١٣﴾

وشەو ماناكانى

دەستیان بۆ درێژ بکەن

نوێنەر

ڕێزیان لێ گرتن

﴿قرضا﴾

دڵیانمان ڕەق کرد

وشەکان دەگۆڕن

﴿ونسوا حظا﴾ بەشێکی گەورەیان لە کیس چوو

﴿خائنة﴾ خیانەتێک، خیانەتکارێک

شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە.
مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و.
مینگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.

(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە دروست دەبن
(٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمزە)وە دروست دەبن
(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبیعي)ە.

وَمِنَ ٱلَّذِينَ قَالُوٓاْ إِنَّا نَصَٰرَىٰٓ أَخَذۡنَا مِيثَٰقَهُمۡ
فَنَسُواْ حَظّٗا مِّمَّا ذُكِّرُواْ بِهِۦ فَأَغۡرَيۡنَا بَيۡنَهُمُ ٱلۡعَدَاوَةَ
وَٱلۡبَغۡضَآءَ إِلَىٰ يَوۡمِ ٱلۡقِيَٰمَةِۚ وَسَوۡفَ يُنَبِّئُهُمُ ٱللَّهُ
بِمَا كَانُواْ يَصۡنَعُونَ ١٤ يَٰٓأَهۡلَ ٱلۡكِتَٰبِ
قَدۡ جَآءَكُمۡ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمۡ كَثِيرٗا مِّمَّا
كُنتُمۡ تُخۡفُونَ مِنَ ٱلۡكِتَٰبِ وَيَعۡفُواْ عَن
كَثِيرٖۚ قَدۡ جَآءَكُم مِّنَ ٱللَّهِ نُورٞ وَكِتَٰبٞ
مُّبِينٞ ١٥ يَهۡدِي بِهِ ٱللَّهُ مَنِ ٱتَّبَعَ رِضۡوَٰنَهُۥ
سُبُلَ ٱلسَّلَٰمِ وَيُخۡرِجُهُم مِّنَ ٱلظُّلُمَٰتِ إِلَى
ٱلنُّورِ بِإِذۡنِهِۦ وَيَهۡدِيهِمۡ إِلَىٰ صِرَٰطٖ مُّسۡتَقِيمٖ
١٦ لَّقَدۡ كَفَرَ ٱلَّذِينَ قَالُوٓاْ إِنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلۡمَسِيحُ
ٱبۡنُ مَرۡيَمَۚ قُلۡ فَمَن يَمۡلِكُ مِنَ ٱللَّهِ شَيۡـًٔا إِنۡ أَرَادَ
أَن يُهۡلِكَ ٱلۡمَسِيحَ ٱبۡنَ مَرۡيَمَ وَأُمَّهُۥ وَمَن فِي
ٱلۡأَرۡضِ جَمِيعٗاۗ وَلِلَّهِ مُلۡكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ
وَمَا بَيۡنَهُمَاۚ يَخۡلُقُ مَا يَشَآءُۚ وَٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ قَدِيرٞ ١٧

وشە و مەبەستەکانی

﴿فَأَغۡرَيۡنَا﴾ هەڵمان گیرسان

﴿نُورٌ﴾ قورئان، یان محەمەد

﴿سُبُلَ ٱلسَّلَٰمِ﴾ ڕێگەی ئاشتیی

﴿وَيُخۡرِجُهُم مِّنَ ٱلظُّلُمَٰتِ إِلَى ٱلنُّورِ﴾ لە تاریکییەوە دەریان دەکا بۆ ڕووناکیی

- تەفخیمی پیتی لامی (اللّه).
- تەفخیمی پیتی (راء).
- [illegible]

* چوونەی وەستان (الوقوف) * نیشانەکانی وەستان.

١- هەموو وەستانەکان لەسەر پیتی سکوندار دەکرێت، تەنانەت گەر پیتەکە خۆی سکوندار نەبێت لەکاتی وەستاندا حەرەکەکانی لێ دادەماڵرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە و تائی خڕیش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە.

٢- ئەو نیشانانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن

وَقَالَتِ ٱلۡيَهُودُ وَٱلنَّصَٰرَىٰ نَحۡنُ أَبۡنَٰٓؤُاْ ٱللَّهِ وَأَحِبَّٰٓؤُهُۥۚ قُلۡ
فَلِمَ يُعَذِّبُكُم بِذُنُوبِكُمۖ بَلۡ أَنتُم بَشَرٞ مِّمَّنۡ خَلَقَۚ يَغۡفِرُ لِمَن
يَشَآءُ وَيُعَذِّبُ مَن يَشَآءُۚ وَلِلَّهِ مُلۡكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ
وَمَا بَيۡنَهُمَاۖ وَإِلَيۡهِ ٱلۡمَصِيرُ ١٨ يَٰٓأَهۡلَ ٱلۡكِتَٰبِ قَدۡ جَآءَكُمۡ
رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمۡ عَلَىٰ فَتۡرَةٖ مِّنَ ٱلرُّسُلِ أَن تَقُولُواْ مَا جَآءَنَا
مِنۢ بَشِيرٖ وَلَا نَذِيرٖۖ فَقَدۡ جَآءَكُم بَشِيرٞ وَنَذِيرٞۗ وَٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ
شَيۡءٖ قَدِيرٞ ١٩ وَإِذۡ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوۡمِهِۦ يَٰقَوۡمِ ٱذۡكُرُواْ
نِعۡمَةَ ٱللَّهِ عَلَيۡكُمۡ إِذۡ جَعَلَ فِيكُمۡ أَنۢبِيَآءَ وَجَعَلَكُم مُّلُوكٗا
وَءَاتَىٰكُم مَّا لَمۡ يُؤۡتِ أَحَدٗا مِّنَ ٱلۡعَٰلَمِينَ ٢٠ يَٰقَوۡمِ ٱدۡخُلُواْ
ٱلۡأَرۡضَ ٱلۡمُقَدَّسَةَ ٱلَّتِي كَتَبَ ٱللَّهُ لَكُمۡ وَلَا تَرۡتَدُّواْ عَلَىٰٓ أَدۡبَارِكُمۡ
فَتَنقَلِبُواْ خَٰسِرِينَ ٢١ قَالُواْ يَٰمُوسَىٰٓ إِنَّ فِيهَا قَوۡمٗا جَبَّارِينَ
وَإِنَّا لَن نَّدۡخُلَهَا حَتَّىٰ يَخۡرُجُواْ مِنۡهَا فَإِن يَخۡرُجُواْ مِنۡهَا
فَإِنَّا دَٰخِلُونَ ٢٢ قَالَ رَجُلَانِ مِنَ ٱلَّذِينَ يَخَافُونَ
أَنۡعَمَ ٱللَّهُ عَلَيۡهِمَا ٱدۡخُلُواْ عَلَيۡهِمُ ٱلۡبَابَ فَإِذَا دَخَلۡتُمُوهُ
فَإِنَّكُمۡ غَٰلِبُونَ وَعَلَى ٱللَّهِ فَتَوَكَّلُوٓاْ إِن كُنتُم مُّؤۡمِنِينَ ٢٣

وشه و ماناکانی

﴿ نَحۡنُ أَبۡنَٰٓؤُاْ ٱللَّهِ ﴾ ئیمە کوڕانی خوداین

﴿ [illegible] ﴾ ئی که وایه بۆچی تۆڵەی گوناهەکانتان لێ دەکاتەوە؟

﴿ بَلۡ أَنتُم بَشَرٞ مِّمَّنۡ خَلَقَ ﴾ نەء ئێوەش وەك ئەو خەڵکە وان

﴿ [illegible] يَشَآءُ ﴾ هەرکەس بیەوێ لێی خۆش دەبێ هەرکەسیش بیەوێ سزای دەدا

﴿ [illegible] ﴾ پچڕانێك، ماوەیەك

﴿ [illegible] ﴾ پێغەمبەری لەناوتان نارد

﴿ [illegible] ﴾ گەلێك

﴿ [illegible] ﴾ بە دەستەڵات، ملهوڕ

[illegible] ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)

[illegible]
(٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمز)ەوە [illegible]
مەددی منصل لەکاتی وەستاندا و ماوەکەی بە ئەندازەی (٤، ٥، ٦) حەرەکەیە
(٢، ٤، ٦) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)دا.
(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبیعی)ن

مێنگەکان و [illegible]
[illegible] بە مێنگەوە
مێنگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مێنگە و
مێنگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.

قَالُواْ يَٰمُوسَىٰٓ إِنَّا لَن نَّدۡخُلَهَآ أَبَدٗا مَّا دَامُواْ فِيهَا فَٱذۡهَبۡ
أَنتَ وَرَبُّكَ فَقَٰتِلَآ إِنَّا هَٰهُنَا قَٰعِدُونَ ﴿٢٤﴾ قَالَ رَبِّ
إِنِّي لَآ أَمۡلِكُ إِلَّا نَفۡسِي وَأَخِيۖ فَٱفۡرُقۡ بَيۡنَنَا وَبَيۡنَ ٱلۡقَوۡمِ
ٱلۡفَٰسِقِينَ ﴿٢٥﴾ قَالَ فَإِنَّهَا مُحَرَّمَةٌ عَلَيۡهِمۡۛ أَرۡبَعِينَ سَنَةٗۛ
يَتِيهُونَ فِي ٱلۡأَرۡضِۚ فَلَا تَأۡسَ عَلَى ٱلۡقَوۡمِ ٱلۡفَٰسِقِينَ
الحزب ١٢ ﴿٢٦﴾ ۞ وَٱتۡلُ عَلَيۡهِمۡ نَبَأَ ٱبۡنَيۡ ءَادَمَ بِٱلۡحَقِّ إِذۡ قَرَّبَا قُرۡبَانٗا
فَتُقُبِّلَ مِنۡ أَحَدِهِمَا وَلَمۡ يُتَقَبَّلۡ مِنَ ٱلۡأٓخَرِ قَالَ لَأَقۡتُلَنَّكَۖ
قَالَ إِنَّمَا يَتَقَبَّلُ ٱللَّهُ مِنَ ٱلۡمُتَّقِينَ ﴿٢٧﴾ لَئِنۢ بَسَطتَ إِلَيَّ يَدَكَ
لِتَقۡتُلَنِي مَآ أَنَا۠ بِبَاسِطٖ يَدِيَ إِلَيۡكَ لِأَقۡتُلَكَۖ إِنِّيٓ أَخَافُ ٱللَّهَ
رَبَّ ٱلۡعَٰلَمِينَ ﴿٢٨﴾ إِنِّيٓ أُرِيدُ أَن تَبُوٓأَ بِإِثۡمِي وَإِثۡمِكَ فَتَكُونَ
مِنۡ أَصۡحَٰبِ ٱلنَّارِۚ وَذَٰلِكَ جَزَٰٓؤُاْ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٢٩﴾ فَطَوَّعَتۡ
لَهُۥ نَفۡسُهُۥ قَتۡلَ أَخِيهِ فَقَتَلَهُۥ فَأَصۡبَحَ مِنَ ٱلۡخَٰسِرِينَ ﴿٣٠﴾
فَبَعَثَ ٱللَّهُ غُرَابٗا يَبۡحَثُ فِي ٱلۡأَرۡضِ لِيُرِيَهُۥ كَيۡفَ يُوَٰرِي
سَوۡءَةَ أَخِيهِۚ قَالَ يَٰوَيۡلَتَىٰٓ أَعَجَزۡتُ أَنۡ أَكُونَ مِثۡلَ هَٰذَا
ٱلۡغُرَابِ فَأُوَٰرِيَ سَوۡءَةَ أَخِيۖ فَأَصۡبَحَ مِنَ ٱلنَّٰدِمِينَ ﴿٣١﴾

وشەو ماناکانی

﴿فَٱفۡرُقۡ بَيۡنَنَا وَبَيۡنَ ٱلۡقَوۡمِ ٱلۡفَٰسِقِينَ﴾ جیاوازیی بخە لە نێوانی ئێمە و گەلە بەدرەفتارەکاندا

﴿فَلَا تَأۡسَ﴾ خەفەت مەخۆ

﴿قُرۡبَانٗا﴾ قوربانی یەك، کردەوەیەکی چاك

﴿بِإِثۡمِي﴾ گوناهی من هەڵبگری

﴿وَإِثۡمِكَ﴾ گوناهی خۆیشت

﴿فَطَوَّعَتۡ لَهُۥ نَفۡسُهُۥ﴾ دڵی بۆی ئاسان کرد

﴿يَبۡحَثُ فِي ٱلۡأَرۡضِ﴾ زەویی دەکۆڵی

﴿سَوۡءَةَ أَخِيهِ﴾ لاشەی براکەی

﴿يَٰوَيۡلَتَىٰٓ﴾ ماڵ کاول خۆم

تەفخیمی پیتی لامی (الله) / تەفخیمی پیتی (راء). / سیفەتی قەلقەلە	جۆرەکانی وەستان (الوقوف) / نیشانەکانی وەستان	... گەر پیتەکە خۆی سکوندار بەهێت لەکاتی وەستاندا ... گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) ... / ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان ...

مِنۡ أَجۡلِ ذَٰلِكَ كَتَبۡنَا عَلَىٰ بَنِيٓ إِسۡرَٰٓءِيلَ أَنَّهُۥ مَن قَتَلَ
نَفۡسَۢا بِغَيۡرِ نَفۡسٍ أَوۡ فَسَادٖ فِي ٱلۡأَرۡضِ فَكَأَنَّمَا قَتَلَ
ٱلنَّاسَ جَمِيعٗا وَمَنۡ أَحۡيَاهَا فَكَأَنَّمَآ أَحۡيَا ٱلنَّاسَ
جَمِيعٗاۚ وَلَقَدۡ جَآءَتۡهُمۡ رُسُلُنَا بِٱلۡبَيِّنَٰتِ ثُمَّ إِنَّ كَثِيرٗا
مِّنۡهُم بَعۡدَ ذَٰلِكَ فِي ٱلۡأَرۡضِ لَمُسۡرِفُونَ ﴿٣٢﴾ إِنَّمَا
جَزَٰٓؤُاْ ٱلَّذِينَ يُحَارِبُونَ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ وَيَسۡعَوۡنَ فِي ٱلۡأَرۡضِ
فَسَادًا أَن يُقَتَّلُوٓاْ أَوۡ يُصَلَّبُوٓاْ أَوۡ تُقَطَّعَ أَيۡدِيهِمۡ
وَأَرۡجُلُهُم مِّنۡ خِلَٰفٍ أَوۡ يُنفَوۡاْ مِنَ ٱلۡأَرۡضِۚ ذَٰلِكَ
لَهُمۡ خِزۡيٞ فِي ٱلدُّنۡيَاۖ وَلَهُمۡ فِي ٱلۡأٓخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ
﴿٣٣﴾ إِلَّا ٱلَّذِينَ تَابُواْ مِن قَبۡلِ أَن تَقۡدِرُواْ عَلَيۡهِمۡۖ فَٱعۡلَمُوٓاْ
أَنَّ ٱللَّهَ غَفُورٞ رَّحِيمٞ ﴿٣٤﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ
ٱتَّقُواْ ٱللَّهَ وَٱبۡتَغُوٓاْ إِلَيۡهِ ٱلۡوَسِيلَةَ وَجَٰهِدُواْ فِي سَبِيلِهِۦ
لَعَلَّكُمۡ تُفۡلِحُونَ ﴿٣٥﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ لَوۡ أَنَّ
لَهُم مَّا فِي ٱلۡأَرۡضِ جَمِيعٗا وَمِثۡلَهُۥ مَعَهُۥ لِيَفۡتَدُواْ بِهِۦ مِنۡ
عَذَابِ يَوۡمِ ٱلۡقِيَٰمَةِ مَا تُقُبِّلَ مِنۡهُمۡۖ وَلَهُمۡ عَذَابٌ أَلِيمٞ ﴿٣٦﴾

وشەو مەبەستی

﴿[illegible] ذَٰلِكَ﴾ لەبەر ئەوە

﴿[illegible] جَمِيعًا﴾ وەك هەموو خەڵکی کوشتبێ

﴿[illegible] أَحۡيَا ٱلنَّاسَ جَمِيعًا﴾ وەك هەموو خەڵکی زیندوو کردبێتەوە

﴿[illegible] ٱلۡأَرۡضِ﴾ لە زەویی وەدەربنرێن

﴿خِزۡيٌ﴾ ڕسوایی

﴿[illegible]﴾ هۆکاری [illegible] نزیکبوونەوە، [illegible] چاکە کردن

[illegible]

شوێنی مینگە [illegible] | لادەدرێ بە مینگەوە
مینگەی (الإخفاء). | (الإدغام)ی بێ مینگە و
مینگەی (الإقلاب). | ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە

[illegible] (المد)

حەرەکە بۆ [illegible]
[illegible] حەرەکە بۆ [illegible] مەددانەی بەهۆی (هەمز)ەوە دروست دەبێ
[illegible]
[illegible] حەرەکە بۆ [illegible]
(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)ە.

يُرِيدُونَ أَن يَخْرُجُوا۟ مِنَ ٱلنَّارِ وَمَا هُم بِخَٰرِجِينَ مِنْهَا ۖ
وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّقِيمٌ ﴿٣٧﴾ وَٱلسَّارِقُ وَٱلسَّارِقَةُ فَٱقْطَعُوٓا۟
أَيْدِيَهُمَا جَزَآءًۢ بِمَا كَسَبَا نَكَٰلًا مِّنَ ٱللَّهِ ۗ وَٱللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ
﴿٣٨﴾ فَمَن تَابَ مِنۢ بَعْدِ ظُلْمِهِۦ وَأَصْلَحَ فَإِنَّ ٱللَّهَ يَتُوبُ
عَلَيْهِ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٣٩﴾ أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ ٱللَّهَ لَهُۥ مُلْكُ
ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ يُعَذِّبُ مَن يَشَآءُ وَيَغْفِرُ لِمَن يَشَآءُ ۗ
وَٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ ﴿٤٠﴾ ۞ يَٰٓأَيُّهَا ٱلرَّسُولُ
لَا يَحْزُنكَ ٱلَّذِينَ يُسَٰرِعُونَ فِى ٱلْكُفْرِ مِنَ ٱلَّذِينَ
قَالُوٓا۟ ءَامَنَّا بِأَفْوَٰهِهِمْ وَلَمْ تُؤْمِن قُلُوبُهُمْ ۛ وَمِنَ ٱلَّذِينَ
هَادُوا۟ ۛ سَمَّٰعُونَ لِلْكَذِبِ سَمَّٰعُونَ لِقَوْمٍ
ءَاخَرِينَ لَمْ يَأْتُوكَ ۖ يُحَرِّفُونَ ٱلْكَلِمَ مِنۢ بَعْدِ مَوَاضِعِهِۦ ۖ
يَقُولُونَ إِنْ أُوتِيتُمْ هَٰذَا فَخُذُوهُ وَإِن لَّمْ تُؤْتَوْهُ فَٱحْذَرُوا۟ ۚ
وَمَن يُرِدِ ٱللَّهُ فِتْنَتَهُۥ فَلَن تَمْلِكَ لَهُۥ مِنَ ٱللَّهِ شَيْـًٔا ۚ
أُو۟لَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ لَمْ يُرِدِ ٱللَّهُ أَن يُطَهِّرَ قُلُوبَهُمْ ۚ لَهُمْ فِى
ٱلدُّنْيَا خِزْىٌ ۖ وَلَهُمْ فِى ٱلْءَاخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٤١﴾

ربع الحزب ١٢

وشه و مانەکانی

﴿نَكَٰلًا﴾ تۆڵه

﴿سَمَّٰعُونَ لِلْكَذِبِ﴾ گوێگرن بۆ درۆ و دەلەسه

﴿يُحَرِّفُونَ ٱلْكَلِمَ﴾ وشه دەگۆڕن

﴿أُو۟لَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ لَمْ يُرِدِ ٱللَّهُ أَن يُطَهِّرَ قُلُوبَهُمْ﴾ ئەوانه ئەوانەن که خودا نایەوێ دڵیان پاک بکاتەوه

تەفخیمی پیتی لامی (الله)
تەفخیمی پیتی (ر)
سیفەتی قەلقەلە.

١. چوونەسەر وەستان (الوقوف)
٢. نیشانەکانی وەستان

١- ... (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) ...
٢- ئەو نیشانانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند جوڵەیەک هەن کە دەگۆڕێن.

سَمَّٰعُونَ لِلْكَذِبِ أَكَّٰلُونَ لِلسُّحْتِ فَإِن جَآءُوكَ
فَٱحْكُم بَيْنَهُمْ أَوْ أَعْرِضْ عَنْهُمْ وَإِن تُعْرِضْ عَنْهُمْ فَلَن
يَضُرُّوكَ شَيْـًٔا وَإِنْ حَكَمْتَ فَٱحْكُم بَيْنَهُم بِٱلْقِسْطِ
إِنَّ ٱللَّهَ يُحِبُّ ٱلْمُقْسِطِينَ ﴿٤٢﴾ وَكَيْفَ يُحَكِّمُونَكَ وَعِندَهُمُ
ٱلتَّوْرَىٰةُ فِيهَا حُكْمُ ٱللَّهِ ثُمَّ يَتَوَلَّوْنَ مِنۢ بَعْدِ ذَٰلِكَ
وَمَآ أُو۟لَٰٓئِكَ بِٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٣﴾ إِنَّآ أَنزَلْنَا ٱلتَّوْرَىٰةَ فِيهَا
هُدًى وَنُورٌ يَحْكُمُ بِهَا ٱلنَّبِيُّونَ ٱلَّذِينَ أَسْلَمُوا۟ لِلَّذِينَ
هَادُوا۟ وَٱلرَّبَّٰنِيُّونَ وَٱلْأَحْبَارُ بِمَا ٱسْتُحْفِظُوا۟ مِن كِتَٰبِ
ٱللَّهِ وَكَانُوا۟ عَلَيْهِ شُهَدَآءَ فَلَا تَخْشَوُا۟ ٱلنَّاسَ
وَٱخْشَوْنِ وَلَا تَشْتَرُوا۟ بِـَٔايَٰتِى ثَمَنًا قَلِيلًا وَمَن لَّمْ يَحْكُم
بِمَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ فَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْكَٰفِرُونَ ﴿٤٤﴾ وَكَتَبْنَا عَلَيْهِمْ
فِيهَآ أَنَّ ٱلنَّفْسَ بِٱلنَّفْسِ وَٱلْعَيْنَ بِٱلْعَيْنِ وَٱلْأَنفَ
بِٱلْأَنفِ وَٱلْأُذُنَ بِٱلْأُذُنِ وَٱلسِّنَّ بِٱلسِّنِّ وَٱلْجُرُوحَ
قِصَاصٌ فَمَن تَصَدَّقَ بِهِۦ فَهُوَ كَفَّارَةٌ لَّهُۥ وَمَن
لَّمْ يَحْكُم بِمَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ فَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلظَّٰلِمُونَ ﴿٤٥﴾

وشه و ماناکانی

﴿أَكَّٰلُونَ لِلسُّحْتِ﴾ حەرام خۆرن

﴿بِٱلْقِسْطِ﴾ بە عەدالەت

﴿ٱلْمُقْسِطِينَ﴾ ئەوانەی بە عەدالەت کار دەکەن

﴿أَسْلَمُوا۟﴾ ملکەچ بوون

﴿وَٱلرَّبَّٰنِيُّونَ﴾ پیاوچاکان، بۆ خودا سازاوان

﴿وَٱلْأَحْبَارُ﴾ زانایانی جوولەکە

﴿فَمَن تَصَدَّقَ بِهِۦ﴾ کەسێ لە بەشی خۆی بورد

مینگەکان و ئەوانەی ناخوێنرێنەوە

شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە.
مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و،
مینگەی (الإقلاب) ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)

[illegible]
(٤،٥) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (همز) [illegible]
مەددی متصل، لەکاتی وەستاندا و، ماوەکەی بە ئەندازەی (٦،٥،٤) حەرەکەیە
(٢، ٤، ٦) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)دا
(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی [illegible]

وَقَفَّيْنَا عَلَىٰٓ ءَاثَٰرِهِم بِعِيسَى ٱبْنِ مَرْيَمَ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ
ٱلتَّوْرَىٰةِ ۖ وَءَاتَيْنَٰهُ ٱلْإِنجِيلَ فِيهِ هُدًى وَنُورٌ وَمُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ
يَدَيْهِ مِنَ ٱلتَّوْرَىٰةِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٤٦﴾ وَلْيَحْكُمْ
أَهْلُ ٱلْإِنجِيلِ بِمَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ فِيهِ ۚ وَمَن لَّمْ يَحْكُم بِمَآ أَنزَلَ
ٱللَّهُ فَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْفَٰسِقُونَ ﴿٤٧﴾ وَأَنزَلْنَآ إِلَيْكَ ٱلْكِتَٰبَ
بِٱلْحَقِّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ ٱلْكِتَٰبِ وَمُهَيْمِنًا
عَلَيْهِ ۖ فَٱحْكُم بَيْنَهُم بِمَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ ۖ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَآءَهُمْ
عَمَّا جَآءَكَ مِنَ ٱلْحَقِّ ۚ لِكُلٍّ جَعَلْنَا مِنكُمْ شِرْعَةً وَمِنْهَاجًا ۚ
وَلَوْ شَآءَ ٱللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَٰحِدَةً وَلَٰكِن لِّيَبْلُوَكُمْ فِى مَآ
ءَاتَىٰكُمْ ۖ فَٱسْتَبِقُوا۟ ٱلْخَيْرَٰتِ ۚ إِلَى ٱللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا
فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٤٨﴾ وَأَنِ ٱحْكُم بَيْنَهُم بِمَآ
أَنزَلَ ٱللَّهُ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَآءَهُمْ وَٱحْذَرْهُمْ أَن يَفْتِنُوكَ عَنۢ
بَعْضِ مَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ إِلَيْكَ ۖ فَإِن تَوَلَّوْا۟ فَٱعْلَمْ أَنَّمَا يُرِيدُ ٱللَّهُ أَن يُصِيبَهُم
بِبَعْضِ ذُنُوبِهِمْ ۗ وَإِنَّ كَثِيرًا مِّنَ ٱلنَّاسِ لَفَٰسِقُونَ ﴿٤٩﴾ أَفَحُكْمَ
ٱلْجَٰهِلِيَّةِ يَبْغُونَ ۚ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ ٱللَّهِ حُكْمًا لِّقَوْمٍ يُوقِنُونَ ﴿٥٠﴾

وشه و ماناكانی

﴿[illegible]﴾ [illegible] هێنامان بەشوێنیاندا
﴿[illegible]﴾ هیدایەت و ڕێنومایی تێدایە
﴿[illegible]﴾ ڕووناكی
﴿[illegible]﴾ [illegible]
﴿[illegible]﴾ شوێن هەوا و ئارەزووی ئەوان مەكەوە لەو ڕاستییەدا كە بۆت هاتووە.
﴿شِرْعَةً﴾ [illegible] ڕێگە و ڕێسایەكی ڕوون
﴿لِّيَبْلُوَكُمْ﴾ بۆ ئەوەی تاقیتان بكاتەوە
﴿[illegible] ٱلْخَيْرَٰتِ﴾ پەلە بكەن لە كردنی چاكەدا
﴿[illegible]﴾ بە فرووفێڵ لە ڕێگە لات بدەن

١- هەموو وەستانەكان لەسەر پیتی سكوندار دەكرێت، ئەمانەت گەر پیتەكە خۆی سكوندار نەبێت لەكاتی وەستاندن حەرەكەكانی تری لێ دادەماڵرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەكە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە، تانی حەریش بە (هاء)ی سكوندار دەخوێنرێتەوە.
٢- بەو هێمایانە و وەست... كە بە رەنگی سوور ... رەنگ كراون ... دیاری دەكەن، لەكاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوكمێك هەن كە دەگۆڕێن.

جوێنەی وەستان (الوقوف)
٢ نیشانەكانی وەستان

تەفخیمی پیتی لامی (الله)
تەفخیمی پیتی (ر)
سیمەی قەلقەلە
قورسی گۆكردن و قەلقەلە

ربع الحزب ١٢

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تَتَّخِذُواْ ٱلۡيَهُودَ وَٱلنَّصَٰرَىٰٓ أَوۡلِيَآءَۘ بَعۡضُهُمۡ
أَوۡلِيَآءُ بَعۡضٖۚ وَمَن يَتَوَلَّهُم مِّنكُمۡ فَإِنَّهُۥ مِنۡهُمۡۗ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَهۡدِي ٱلۡقَوۡمَ
ٱلظَّٰلِمِينَ ٥١ فَتَرَى ٱلَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٞ يُسَٰرِعُونَ فِيهِمۡ
يَقُولُونَ نَخۡشَىٰٓ أَن تُصِيبَنَا دَآئِرَةٞۚ فَعَسَى ٱللَّهُ أَن يَأۡتِيَ بِٱلۡفَتۡحِ أَوۡ أَمۡرٖ
مِّنۡ عِندِهِۦ فَيُصۡبِحُواْ عَلَىٰ مَآ أَسَرُّواْ فِيٓ أَنفُسِهِمۡ نَٰدِمِينَ ٥٢
وَيَقُولُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ أَهَٰٓؤُلَآءِ ٱلَّذِينَ أَقۡسَمُواْ بِٱللَّهِ جَهۡدَ أَيۡمَٰنِهِمۡ
إِنَّهُمۡ لَمَعَكُمۡۚ حَبِطَتۡ أَعۡمَٰلُهُمۡ فَأَصۡبَحُواْ خَٰسِرِينَ ٥٣ يَٰٓأَيُّهَا
ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ مَن يَرۡتَدَّ مِنكُمۡ عَن دِينِهِۦ فَسَوۡفَ يَأۡتِي ٱللَّهُ بِقَوۡمٖ يُحِبُّهُمۡ
وَيُحِبُّونَهُۥٓ أَذِلَّةٍ عَلَى ٱلۡمُؤۡمِنِينَ أَعِزَّةٍ عَلَى ٱلۡكَٰفِرِينَ يُجَٰهِدُونَ فِي
سَبِيلِ ٱللَّهِ وَلَا يَخَافُونَ لَوۡمَةَ لَآئِمٖۚ ذَٰلِكَ فَضۡلُ ٱللَّهِ يُؤۡتِيهِ مَن يَشَآءُۚ
وَٱللَّهُ وَٰسِعٌ عَلِيمٌ ٥٤ إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ ٱللَّهُ وَرَسُولُهُۥ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱلَّذِينَ
يُقِيمُونَ ٱلصَّلَوٰةَ وَيُؤۡتُونَ ٱلزَّكَوٰةَ وَهُمۡ رَٰكِعُونَ ٥٥ وَمَن يَتَوَلَّ ٱللَّهَ
وَرَسُولَهُۥ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ فَإِنَّ حِزۡبَ ٱللَّهِ هُمُ ٱلۡغَٰلِبُونَ ٥٦ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ
ءَامَنُواْ لَا تَتَّخِذُواْ ٱلَّذِينَ ٱتَّخَذُواْ دِينَكُمۡ هُزُوٗا وَلَعِبٗا مِّنَ ٱلَّذِينَ أُوتُواْ
ٱلۡكِتَٰبَ مِن قَبۡلِكُمۡ وَٱلۡكُفَّارَ أَوۡلِيَآءَۚ وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ إِن كُنتُم مُّؤۡمِنِينَ ٥٧

وشەو ماناکان

خۆشەویست

نەخۆشیی لە دڵیاندا

﴿ يُسَٰرِعُونَ فِيهِمۡ ﴾ پەلەدەکەن لە هاوڕێتیی و خۆشەویستیاندا

﴿ جَهۡدَ أَيۡمَٰنِهِمۡ ﴾ بە زۆری سوێندیان

کردەوەکانیان پووچ بووەوە

﴿ أَذِلَّةٍ عَلَى ٱلۡمُؤۡمِنِينَ ﴾ خۆیان کەم کردۆتەوە بەرامبەری موسوڵمانان

﴿ أَعِزَّةٍ عَلَى ٱلۡكَٰفِرِينَ ﴾ لە ئاستی کافراندا کەڵەگەت و سەربڵند

﴿ لَوۡمَةَ لَآئِمٖ ﴾ لە سەرزەنشتی سەرکۆنەکەری

دەست کورت

سووکایەتیی و گاڵتەپێکردن

وَإِذَا نَادَيْتُمْ إِلَى ٱلصَّلَوٰةِ ٱتَّخَذُوهَا هُزُوًا وَلَعِبًا ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ
لَّا يَعْقِلُونَ ﴿٥٨﴾ قُلْ يَٰٓأَهْلَ ٱلْكِتَٰبِ هَلْ تَنقِمُونَ مِنَّآ إِلَّآ أَنْ ءَامَنَّا
بِٱللَّهِ وَمَآ أُنزِلَ إِلَيْنَا وَمَآ أُنزِلَ مِن قَبْلُ وَأَنَّ أَكْثَرَكُمْ فَٰسِقُونَ ﴿٥٩﴾ قُلْ
هَلْ أُنَبِّئُكُم بِشَرٍّ مِّن ذَٰلِكَ مَثُوبَةً عِندَ ٱللَّهِ مَن لَّعَنَهُ ٱللَّهُ وَغَضِبَ
عَلَيْهِ وَجَعَلَ مِنْهُمُ ٱلْقِرَدَةَ وَٱلْخَنَازِيرَ وَعَبَدَ ٱلطَّٰغُوتَ أُو۟لَٰٓئِكَ شَرٌّ
مَّكَانًا وَأَضَلُّ عَن سَوَآءِ ٱلسَّبِيلِ ﴿٦٠﴾ وَإِذَا جَآءُوكُمْ قَالُوٓا۟ ءَامَنَّا
وَقَد دَّخَلُوا۟ بِٱلْكُفْرِ وَهُمْ قَدْ خَرَجُوا۟ بِهِۦ ۚ وَٱللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا كَانُوا۟ يَكْتُمُونَ
﴿٦١﴾ وَتَرَىٰ كَثِيرًا مِّنْهُمْ يُسَٰرِعُونَ فِى ٱلْإِثْمِ وَٱلْعُدْوَٰنِ وَأَكْلِهِمُ
ٱلسُّحْتَ ۚ لَبِئْسَ مَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿٦٢﴾ لَوْلَا يَنْهَىٰهُمُ ٱلرَّبَّٰنِيُّونَ
وَٱلْأَحْبَارُ عَن قَوْلِهِمُ ٱلْإِثْمَ وَأَكْلِهِمُ ٱلسُّحْتَ ۚ لَبِئْسَ مَا كَانُوا۟
يَصْنَعُونَ ﴿٦٣﴾ وَقَالَتِ ٱلْيَهُودُ يَدُ ٱللَّهِ مَغْلُولَةٌ ۚ غُلَّتْ أَيْدِيهِمْ وَلُعِنُوا۟
بِمَا قَالُوا۟ ۘ بَلْ يَدَاهُ مَبْسُوطَتَانِ يُنفِقُ كَيْفَ يَشَآءُ ۚ وَلَيَزِيدَنَّ كَثِيرًا
مِّنْهُم مَّآ أُنزِلَ إِلَيْكَ مِن رَّبِّكَ طُغْيَٰنًا وَكُفْرًا ۚ وَأَلْقَيْنَا بَيْنَهُمُ ٱلْعَدَٰوَةَ
وَٱلْبَغْضَآءَ إِلَىٰ يَوْمِ ٱلْقِيَٰمَةِ ۚ كُلَّمَآ أَوْقَدُوا۟ نَارًا لِّلْحَرْبِ أَطْفَأَهَا ٱللَّهُ ۚ
وَيَسْعَوْنَ فِى ٱلْأَرْضِ فَسَادًا ۚ وَٱللَّهُ لَا يُحِبُّ ٱلْمُفْسِدِينَ ﴿٦٤﴾

وشه‌و ماناکانی

﴿[illegible]﴾ رقیان لیمانه

﴿مَثُوبَةً﴾ توله و سزا

﴿وَعَبَدَ الطَّٰغُوتَ﴾ به‌یره‌وی شه‌یتانی کردووه

﴿[illegible]﴾ ئه‌وانه شوینیان زور خراپه

﴿[illegible]﴾ ریگه‌ی راست

﴿[illegible]﴾

﴿[illegible]﴾ حه‌رامخوری

﴿[illegible]﴾ خوداپه‌رستان و زانایان

﴿[illegible]﴾ ده‌ستی حووله که

﴿[illegible]﴾ بووجود

﴿[illegible]﴾ ده‌ستیان کوت کرابیت

﴿[illegible]﴾ به‌لکو ده‌سته کانی کراوه‌ن

ته‌فخیمی پیتی لامی (الله).

ته‌فخیمی پیتی (راء)

سیمه‌تی قه‌لقه‌له

١- حوٚسته‌نی وه‌ستان له‌ سه‌ر [illegible]

٢- سسته‌کانی وه‌ستان

١- [illegible] وه‌ستانه‌کان له‌سه‌ر پیتی سکوندار [illegible] که پیته‌که خوی سکوندار [illegible] حه‌ره‌که‌کانی تری لێ داده‌مالرێت. هه‌ر بۆیه له وه‌ستاندا گه‌ر پیته‌که (ته‌نوینی فه‌تحه)ی له‌سه‌ر بوو به (ئه‌لف) ده‌خوێنرێته‌وه و، تائی خڕیش به (هاء)ی سکوندار ده‌خوێنرێته‌وه.

٢- ئه‌و هێماپانه‌ی وه‌ستان که به‌ره‌نگی سوور ره‌نگ کراون وه‌ستانی میانه‌ی ئایه‌ته‌کان و سه‌ره‌تای ئایه‌ته‌کان دیاری ده‌که‌ن، له‌کاتی به‌رده‌وامبوونیش له خوێندنه‌وه چه‌ند حوکمێک هه‌ن که ده‌گۆڕێن.

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ ٱلْكِتَٰبِ ءَامَنُوا۟ وَٱتَّقَوْا۟ لَكَفَّرْنَا عَنْهُمْ
سَيِّـَٔاتِهِمْ وَلَأَدْخَلْنَٰهُمْ جَنَّٰتِ ٱلنَّعِيمِ ﴿٦٥﴾ وَلَوْ أَنَّهُمْ أَقَامُوا۟
ٱلتَّوْرَىٰةَ وَٱلْإِنجِيلَ وَمَآ أُنزِلَ إِلَيْهِم مِّن رَّبِّهِمْ لَأَكَلُوا۟ مِن
فَوْقِهِمْ وَمِن تَحْتِ أَرْجُلِهِم مِّنْهُمْ أُمَّةٌ مُّقْتَصِدَةٌ وَكَثِيرٌ مِّنْهُمْ
سَآءَ مَا يَعْمَلُونَ ﴿٦٦﴾ ۞ يَٰٓأَيُّهَا ٱلرَّسُولُ بَلِّغْ مَآ أُنزِلَ إِلَيْكَ
مِن رَّبِّكَ وَإِن لَّمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُۥ وَٱللَّهُ يَعْصِمُكَ
مِنَ ٱلنَّاسِ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَهْدِى ٱلْقَوْمَ ٱلْكَٰفِرِينَ ﴿٦٧﴾ قُلْ يَٰٓأَهْلَ
ٱلْكِتَٰبِ لَسْتُمْ عَلَىٰ شَىْءٍ حَتَّىٰ تُقِيمُوا۟ ٱلتَّوْرَىٰةَ وَٱلْإِنجِيلَ
وَمَآ أُنزِلَ إِلَيْكُم مِّن رَّبِّكُمْ وَلَيَزِيدَنَّ كَثِيرًا مِّنْهُم مَّآ أُنزِلَ
إِلَيْكَ مِن رَّبِّكَ طُغْيَٰنًا وَكُفْرًا فَلَا تَأْسَ عَلَى ٱلْقَوْمِ ٱلْكَٰفِرِينَ
﴿٦٨﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَٱلَّذِينَ هَادُوا۟ وَٱلصَّٰبِـُٔونَ وَٱلنَّصَٰرَىٰ
مَنْ ءَامَنَ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِ وَعَمِلَ صَٰلِحًا فَلَا خَوْفٌ
عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٩﴾ لَقَدْ أَخَذْنَا مِيثَٰقَ بَنِىٓ
إِسْرَٰٓءِيلَ وَأَرْسَلْنَآ إِلَيْهِمْ رُسُلًا كُلَّمَا جَآءَهُمْ رَسُولٌۢ بِمَا
لَا تَهْوَىٰٓ أَنفُسُهُمْ فَرِيقًا كَذَّبُوا۟ وَفَرِيقًا يَقْتُلُونَ ﴿٧٠﴾

وشه و مانا ڪاني

﴿ وَلَوْ أَنَّهُمْ أَقَامُوا۟ ٱلتَّوْرَىٰةَ وَٱلْإِنجِيلَ وَمَآ أُنزِلَ إِلَيْهِم مِّن رَّبِّهِمْ ﴾ ئەگەر ئەوان ڕەفتاریان بە تەورات و ئینجیل و ئەوەی بۆیان هاتووە بکردایە

﴿ أُمَّةٌ مُّقْتَصِدَةٌ ﴾ کەلێکی میانەڕەو

﴿ فَلَا تَأْسَ ﴾ خەفەت مەخۆ

﴿ وَٱلصَّٰبِـُٔونَ ﴾ ئەستێرە پەرستان

﴿ وَأَرْسَلْنَآ إِلَيْهِمْ رُسُلًا ﴾ چەند پێغەمبەرێکمان بۆ ناردن

مەدگەکان و ئەوەی ناخوێنرێنەوە: شوێنی مەدگە (لعة) — مەدگەی (الإجماء) — مەدگەی (الإقلاب) — (الإدغام) بە مەدگەوە — (الإدغام) بێ مەدگە و ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)

(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددە لازمەی بەهۆی سکوونەوە دروست دەبێ — (٤-٥) حەرەکە بۆ ئەو مەددە بەهۆی هەمزەوە دروست دەبێ — مەددی منفصل بەکاربێ و متصلە و ... (٤، ٦) حەرەکە — (٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددەی بەهۆی حوکمەکەیەوە ... (المد الطبيعي)

وَحَسِبُوٓاْ أَلَّا تَكُونَ فِتۡنَةٞ فَعَمُواْ وَصَمُّواْ ثُمَّ تَابَ ٱللَّهُ
عَلَيۡهِمۡ ثُمَّ عَمُواْ وَصَمُّواْ كَثِيرٞ مِّنۡهُمۡۚ وَٱللَّهُ بَصِيرُۢ بِمَا
يَعۡمَلُونَ ٧١ لَقَدۡ كَفَرَ ٱلَّذِينَ قَالُوٓاْ إِنَّ ٱللَّهَ هُوَ
ٱلۡمَسِيحُ ٱبۡنُ مَرۡيَمَۖ وَقَالَ ٱلۡمَسِيحُ يَٰبَنِيٓ إِسۡرَٰٓءِيلَ ٱعۡبُدُواْ
ٱللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمۡۖ إِنَّهُۥ مَن يُشۡرِكۡ بِٱللَّهِ فَقَدۡ حَرَّمَ ٱللَّهُ عَلَيۡهِ
ٱلۡجَنَّةَ وَمَأۡوَىٰهُ ٱلنَّارُۖ وَمَا لِلظَّٰلِمِينَ مِنۡ أَنصَارٖ ٧٢
لَّقَدۡ كَفَرَ ٱلَّذِينَ قَالُوٓاْ إِنَّ ٱللَّهَ ثَالِثُ ثَلَٰثَةٖۘ وَمَا مِنۡ
إِلَٰهٍ إِلَّآ إِلَٰهٞ وَٰحِدٞۚ وَإِن لَّمۡ يَنتَهُواْ عَمَّا يَقُولُونَ لَيَمَسَّنَّ
ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ مِنۡهُمۡ عَذَابٌ أَلِيمٌ ٧٣ أَفَلَا يَتُوبُونَ
إِلَى ٱللَّهِ وَيَسۡتَغۡفِرُونَهُۥۚ وَٱللَّهُ غَفُورٞ رَّحِيمٞ ٧٤
مَّا ٱلۡمَسِيحُ ٱبۡنُ مَرۡيَمَ إِلَّا رَسُولٞ قَدۡ خَلَتۡ مِن قَبۡلِهِ
ٱلرُّسُلُ وَأُمُّهُۥ صِدِّيقَةٞۖ كَانَا يَأۡكُلَانِ ٱلطَّعَامَۗ
ٱنظُرۡ كَيۡفَ نُبَيِّنُ لَهُمُ ٱلۡأٓيَٰتِ ثُمَّ ٱنظُرۡ أَنَّىٰ
يُؤۡفَكُونَ ٧٥ قُلۡ أَتَعۡبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ مَا لَا
يَمۡلِكُ لَكُمۡ ضَرّٗا وَلَا نَفۡعٗاۚ وَٱللَّهُ هُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلۡعَلِيمُ ٧٦

وشەوماناکانی

﴿فِتۡنَةٞ﴾ تاقیکردنەوە، سزای سەخت

﴿فَعَمُواْ﴾ لە ئاستی راستیدا کوێر بوون

﴿وَصَمُّواْ﴾ لە بیستنی حەق کەڕ بوون

﴿ثُمَّ تَابَ ٱللَّهُ عَلَيۡهِمۡ﴾ لە پاشان خودا تەوبەی لێ قەبووڵ کردن

﴿مِنۡ أَنصَارٖ﴾ کۆمەککەر

﴿خَلَتۡ﴾ رابورد

﴿وَأُمُّهُۥ صِدِّيقَةٞ﴾ دایکی راستگۆیە

﴿يَأۡكُلَانِ ٱلطَّعَامَ﴾ وەك خەڵك خۆراکیان دەخوارد

﴿أَنَّىٰ يُؤۡفَكُونَ﴾ چۆن لە راستیی دوور دەخرێنەوە؟

ئەحکامی تەجوید:
- ئەفخیمی پیتی لامی (الله).
- تەفخیمی پیتی (راء).
- سیەتی قەلقەلە.

١- چۆنیەتی وەستان (الوقوف): ٢- نیشانەکانی وەستان:

١- [illegible] دەخوێنرێتەوە و، ئاتی خۆیش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە.

٢- ئەو نیشانانەی وەستان کە بەڕەنگی سووری ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن.

قُلْ يَـٰٓأَهْلَ ٱلْكِتَـٰبِ لَا تَغْلُوا۟ فِى دِينِكُمْ غَيْرَ ٱلْحَقِّ
وَلَا تَتَّبِعُوٓا۟ أَهْوَآءَ قَوْمٍ قَدْ ضَلُّوا۟ مِن قَبْلُ وَأَضَلُّوا۟
كَثِيرًا وَضَلُّوا۟ عَن سَوَآءِ ٱلسَّبِيلِ ﴿٧٧﴾ لُعِنَ ٱلَّذِينَ
كَفَرُوا۟ مِنۢ بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ عَلَىٰ لِسَانِ دَاوُۥدَ وَعِيسَى
ٱبْنِ مَرْيَمَ ۚ ذَٰلِكَ بِمَا عَصَوا۟ وَّكَانُوا۟ يَعْتَدُونَ ﴿٧٨﴾
كَانُوا۟ لَا يَتَنَاهَوْنَ عَن مُّنكَرٍ فَعَلُوهُ ۚ لَبِئْسَ
مَا كَانُوا۟ يَفْعَلُونَ ﴿٧٩﴾ تَرَىٰ كَثِيرًا مِّنْهُمْ
يَتَوَلَّوْنَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ ۚ لَبِئْسَ مَا قَدَّمَتْ لَهُمْ أَنفُسُهُمْ
أَن سَخِطَ ٱللَّهُ عَلَيْهِمْ وَفِى ٱلْعَذَابِ هُمْ خَـٰلِدُونَ ﴿٨٠﴾
وَلَوْ كَانُوا۟ يُؤْمِنُونَ بِٱللَّهِ وَٱلنَّبِىِّ وَمَآ أُنزِلَ إِلَيْهِ
مَا ٱتَّخَذُوهُمْ أَوْلِيَآءَ وَلَـٰكِنَّ كَثِيرًا مِّنْهُمْ فَـٰسِقُونَ
﴿٨١﴾ ۞ لَتَجِدَنَّ أَشَدَّ ٱلنَّاسِ عَدَٰوَةً لِّلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ ٱلْيَهُودَ
وَٱلَّذِينَ أَشْرَكُوا۟ ۖ وَلَتَجِدَنَّ أَقْرَبَهُم مَّوَدَّةً لِّلَّذِينَ
ءَامَنُوا۟ ٱلَّذِينَ قَالُوٓا۟ إِنَّا نَصَـٰرَىٰ ۚ ذَٰلِكَ بِأَنَّ مِنْهُمْ
قِسِّيسِينَ وَرُهْبَانًا وَأَنَّهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ﴿٨٢﴾

وشه‌و مه‌به‌سته‌كانی

﴿لَا تَغْلُوا﴾ زۆر رۆ مەچن

﴿...﴾ راست نەبێ

﴿لُعِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِن بَنِي إِسْرَائِيلَ﴾ ئەوانەی کافر بوون لە بەنی ئیسرائیلەکان لە سۆزی خودا دوورخرانەوە

﴿ذَٰلِكَ﴾ ئەو دوورخستنەوە

﴿بِمَا عَصَوا وَكَانُوا ...﴾ بەهۆی ئەوەوە بوو ... دەبوون و ... دەکرد

﴿سَخِطَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ﴾ خودا قاری لێ گرتن

﴿...﴾ ﴿...﴾ زانایان، کەشیش و قەشەکیار

(٦،٤،٢) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)دا

وَإِذَا سَمِعُوا۟ مَآ أُنزِلَ إِلَى ٱلرَّسُولِ تَرَىٰٓ أَعْيُنَهُمْ تَفِيضُ مِنَ
ٱلدَّمْعِ مِمَّا عَرَفُوا۟ مِنَ ٱلْحَقِّ يَقُولُونَ رَبَّنَآ ءَامَنَّا فَٱكْتُبْنَا مَعَ
ٱلشَّٰهِدِينَ ﴿٨٣﴾ وَمَا لَنَا لَا نُؤْمِنُ بِٱللَّهِ وَمَا جَآءَنَا مِنَ ٱلْحَقِّ
وَنَطْمَعُ أَن يُدْخِلَنَا رَبُّنَا مَعَ ٱلْقَوْمِ ٱلصَّٰلِحِينَ ﴿٨٤﴾ فَأَثَٰبَهُمُ
ٱللَّهُ بِمَا قَالُوا۟ جَنَّٰتٍ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَا
وَذَٰلِكَ جَزَآءُ ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿٨٥﴾ وَٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ وَكَذَّبُوا۟
بِـَٔايَٰتِنَآ أُو۟لَٰٓئِكَ أَصْحَٰبُ ٱلْجَحِيمِ ﴿٨٦﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟
لَا تُحَرِّمُوا۟ طَيِّبَٰتِ مَآ أَحَلَّ ٱللَّهُ لَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوٓا۟ إِنَّ ٱللَّهَ
لَا يُحِبُّ ٱلْمُعْتَدِينَ ﴿٨٧﴾ وَكُلُوا۟ مِمَّا رَزَقَكُمُ ٱللَّهُ حَلَٰلًا طَيِّبًا
وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ ٱلَّذِىٓ أَنتُم بِهِۦ مُؤْمِنُونَ ﴿٨٨﴾ لَا يُؤَاخِذُكُمُ ٱللَّهُ
بِٱللَّغْوِ فِىٓ أَيْمَٰنِكُمْ وَلَٰكِن يُؤَاخِذُكُم بِمَا عَقَّدتُّمُ ٱلْأَيْمَٰنَ
فَكَفَّٰرَتُهُۥٓ إِطْعَامُ عَشَرَةِ مَسَٰكِينَ مِنْ أَوْسَطِ مَا تُطْعِمُونَ
أَهْلِيكُمْ أَوْ كِسْوَتُهُمْ أَوْ تَحْرِيرُ رَقَبَةٍ فَمَن لَّمْ يَجِدْ فَصِيَامُ
ثَلَٰثَةِ أَيَّامٍ ذَٰلِكَ كَفَّٰرَةُ أَيْمَٰنِكُمْ إِذَا حَلَفْتُمْ وَٱحْفَظُوٓا۟
أَيْمَٰنَكُمْ كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ ٱللَّهُ لَكُمْ ءَايَٰتِهِۦ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٨٩﴾

وشەو مانەکانی

﴿ تفيض من الدمع ﴾ فرمێسك لە چاوانیان دەڕژێ

﴿ فأثابهم الله بما قالوا ﴾ بەهۆی ئەو باوەڕەیانەوە خودا پاداشی دانەوە

﴿ واتقوا الله ﴾ لە خودا بترسن

﴿ الذي أنتم به مؤمنون ﴾ ئەو خودایە کە باوەڕتان پێیەتی

﴿ باللغو في أيمانكم ﴾ بە سوێندی پووچ و سەرزارەکیتان

﴿ عقدتم الأيمان ﴾ ئەو سوێندانەی بە مەبەست دەیان خۆن

▼ تەفخیمی پیتی لامی (الله).

▼ تەفخیمی پیتی (راء).

▼ سیمەتی قەلقەلە.

١ چۆنیەتی وەستان (الوقوف):

٢ نیشانەکانی وەستان.

[illegible] ئەمەو وەستانەکە ... حەرەکەکانی تری لێ دادەماڵرێت. هەر بۆیە لە وەستاند، گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە و، تائی مربوطەش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە

٢- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەرەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ إِنَّمَا ٱلْخَمْرُ وَٱلْمَيْسِرُ وَٱلْأَنصَابُ وَٱلْأَزْلَٰمُ رِجْسٌ
مِّنْ عَمَلِ ٱلشَّيْطَٰنِ فَٱجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٩٠﴾ إِنَّمَا يُرِيدُ
ٱلشَّيْطَٰنُ أَن يُوقِعَ بَيْنَكُمُ ٱلْعَدَٰوَةَ وَٱلْبَغْضَآءَ فِى ٱلْخَمْرِ وَٱلْمَيْسِرِ
وَيَصُدَّكُمْ عَن ذِكْرِ ٱللَّهِ وَعَنِ ٱلصَّلَوٰةِ ۖ فَهَلْ أَنتُم مُّنتَهُونَ ﴿٩١﴾ وَأَطِيعُوا۟
ٱللَّهَ وَأَطِيعُوا۟ ٱلرَّسُولَ وَٱحْذَرُوا۟ ۚ فَإِن تَوَلَّيْتُمْ فَٱعْلَمُوٓا۟ أَنَّمَا عَلَىٰ
رَسُولِنَا ٱلْبَلَٰغُ ٱلْمُبِينُ ﴿٩٢﴾ لَيْسَ عَلَى ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟
ٱلصَّٰلِحَٰتِ جُنَاحٌ فِيمَا طَعِمُوٓا۟ إِذَا مَا ٱتَّقَوا۟ وَّءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟
ٱلصَّٰلِحَٰتِ ثُمَّ ٱتَّقَوا۟ وَّءَامَنُوا۟ ثُمَّ ٱتَّقَوا۟ وَّأَحْسَنُوا۟ ۗ وَٱللَّهُ يُحِبُّ ٱلْمُحْسِنِينَ
﴿٩٣﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَيَبْلُوَنَّكُمُ ٱللَّهُ بِشَىْءٍ مِّنَ ٱلصَّيْدِ تَنَالُهُۥٓ
أَيْدِيكُمْ وَرِمَاحُكُمْ لِيَعْلَمَ ٱللَّهُ مَن يَخَافُهُۥ بِٱلْغَيْبِ ۚ فَمَنِ ٱعْتَدَىٰ بَعْدَ
ذَٰلِكَ فَلَهُۥ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٩٤﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا تَقْتُلُوا۟ ٱلصَّيْدَ
وَأَنتُمْ حُرُمٌ ۚ وَمَن قَتَلَهُۥ مِنكُم مُّتَعَمِّدًا فَجَزَآءٌ مِّثْلُ مَا قَتَلَ مِنَ ٱلنَّعَمِ
يَحْكُمُ بِهِۦ ذَوَا عَدْلٍ مِّنكُمْ هَدْيًۢا بَٰلِغَ ٱلْكَعْبَةِ أَوْ كَفَّٰرَةٌ طَعَامُ
مَسَٰكِينَ أَوْ عَدْلُ ذَٰلِكَ صِيَامًا لِّيَذُوقَ وَبَالَ أَمْرِهِۦ ۗ عَفَا ٱللَّهُ عَمَّا
سَلَفَ ۚ وَمَنْ عَادَ فَيَنتَقِمُ ٱللَّهُ مِنْهُ ۗ وَٱللَّهُ عَزِيزٌ ذُو ٱنتِقَامٍ ﴿٩٥﴾

وشەو مانەکانی

﴿ وَٱلْأَنصَابُ ﴾ بەرد و بتی دەوری کەعبە

﴿ وَٱلْأَزْلَٰمُ ﴾ تیری قومار و تیر و پشك

﴿ إِنَّمَا يُرِيدُ ٱلشَّيْطَٰنُ ﴾ شەیتان ئەیەوێ

﴿ أَن يُوقِعَ بَيْنَكُمُ ٱلْعَدَٰوَةَ ﴾ دوژمنایەتیی بخاتە نێوانتانەوە

﴿ وَٱلْبَغْضَآءَ ﴾ رقەبەرایەتیی

﴿ فَهَلْ أَنتُم مُّنتَهُونَ ﴾ ئایا ئێوە وازناهێنن؟

﴿ جُنَاحٌ ﴾ گوناه

﴿ طَعِمُوٓا۟ ﴾ خواردیان و خواردیانەوە

﴿ لَيَبْلُوَنَّكُمُ ٱللَّهُ ﴾ خودا تاقیتان دەکاتەوە

﴿ بَٰلِغَ ٱلْكَعْبَةِ ﴾ بگاتە کابە

﴿ عَدْلُ ذَٰلِكَ ﴾ بە قەد ئەوە، بە ئەندازەی ئەوە

﴿ وَبَالَ أَمْرِهِۦ ﴾ تۆڵەی کارەکەی

نیشانەکانی و ئەوانەی ناخوێنرێنەوە			ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)	
شوێنی مینگە (الغنة).	(الإدغام) بە مینگەوە.		... حەرەکە بۆ ئەو مەددانە ...	
مینگەی (الإخفاء)	(الإدغام)ی بێ مینگە و		(٤،٥) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمزە)وە دروست دەبن	
مینگەی (الإقلاب).	ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.		مەددی متصل، لەکاتی وەستاندا و، ماوەکەی بە ئەندازەی (٦،٥،٤) حەرەکەیە	
			(٢، ٤، ٦) حەرەکە بۆ مەددی ... عارض لەکاتی وەستان ...	
			(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)یە	

أُحِلَّ لَكُمْ صَيْدُ ٱلْبَحْرِ وَطَعَامُهُۥ مَتَـٰعًا لَّكُمْ وَلِلسَّيَّارَةِ ۖ وَحُرِّمَ
عَلَيْكُمْ صَيْدُ ٱلْبَرِّ مَا دُمْتُمْ حُرُمًا ۗ وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ ٱلَّذِىٓ إِلَيْهِ
الحزب ١٣ تُحْشَرُونَ ﴿٩٦﴾ ۞ جَعَلَ ٱللَّهُ ٱلْكَعْبَةَ ٱلْبَيْتَ ٱلْحَرَامَ
قِيَـٰمًا لِّلنَّاسِ وَٱلشَّهْرَ ٱلْحَرَامَ وَٱلْهَدْىَ وَٱلْقَلَـٰٓئِدَ ۚ ذَٰلِكَ لِتَعْلَمُوٓا۟
أَنَّ ٱللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِى ٱلسَّمَـٰوَٰتِ وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ وَأَنَّ ٱللَّهَ بِكُلِّ
شَىْءٍ عَلِيمٌ ﴿٩٧﴾ ٱعْلَمُوٓا۟ أَنَّ ٱللَّهَ شَدِيدُ ٱلْعِقَابِ وَأَنَّ ٱللَّهَ
غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٩٨﴾ مَّا عَلَى ٱلرَّسُولِ إِلَّا ٱلْبَلَـٰغُ ۗ وَٱللَّهُ يَعْلَمُ مَا
تُبْدُونَ وَمَا تَكْتُمُونَ ﴿٩٩﴾ قُل لَّا يَسْتَوِى ٱلْخَبِيثُ وَٱلطَّيِّبُ
وَلَوْ أَعْجَبَكَ كَثْرَةُ ٱلْخَبِيثِ ۚ فَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ يَـٰٓأُو۟لِى ٱلْأَلْبَـٰبِ
لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿١٠٠﴾ يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا تَسْـَٔلُوا۟
عَنْ أَشْيَآءَ إِن تُبْدَ لَكُمْ تَسُؤْكُمْ وَإِن تَسْـَٔلُوا۟ عَنْهَا حِينَ يُنَزَّلُ
ٱلْقُرْءَانُ تُبْدَ لَكُمْ عَفَا ٱللَّهُ عَنْهَا ۗ وَٱللَّهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿١٠١﴾ قَدْ
سَأَلَهَا قَوْمٌ مِّن قَبْلِكُمْ ثُمَّ أَصْبَحُوا۟ بِهَا كَـٰفِرِينَ ﴿١٠٢﴾
مَا جَعَلَ ٱللَّهُ مِنۢ بَحِيرَةٍ وَلَا سَآئِبَةٍ وَلَا وَصِيلَةٍ وَلَا حَامٍ ۙ وَلَـٰكِنَّ
ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ يَفْتَرُونَ عَلَى ٱللَّهِ ٱلْكَذِبَ ۖ وَأَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٠٣﴾

وشه و ماناکانی

﴿ وَلِلسَّيَّارَةِ ﴾ بۆ سەفەرییانیش

﴿ [illegible] ﴾ ڕاگەیشتن بە کاری حەڵکدا

﴿ [illegible] ﴾ ملوانکە، ڕست، [illegible]

﴿ [illegible] ﴾ ئەو وشترەی پێنج سك زابێت و دواینیان نێر بووبێ گوێی لەت کراوە و بەرەڵلا کراوە بۆ بتەکان.

﴿ سَآئِبَةٍ ﴾ ئەو وشترەی بە بۆنەی ئەوەوە شتێك بووە [illegible] ڕووی [illegible] کراوە بەخێر بۆ بتەکان

﴿ وَصِيلَةٍ ﴾ وشترێك دوو سك لەسەریەك بەچکەی مێی بووبێ بەرەڵلا کراوە بۆ بتەکان

﴿ حَامٍ ﴾ وشترێك بەچکەی بەچکەی خۆی چاك کردبێت بەرەڵلا کراوە و سواری نەبوون

▼ تەفخیمی پیتی لامی (الله)
▼ تەفخیمی پیتی (ڕا)
▼ سیمەلی قەلقەلە

[illegible]

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْاْ إِلَىٰ مَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ وَإِلَى ٱلرَّسُولِ قَالُواْ
حَسْبُنَا مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ ءَابَآءَنَآ أَوَلَوْ كَانَ ءَابَآؤُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ
شَيْـًٔا وَلَا يَهْتَدُونَ ﴿١٠٤﴾ يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ عَلَيْكُمْ أَنفُسَكُمْ
لَا يَضُرُّكُم مَّن ضَلَّ إِذَا ٱهْتَدَيْتُمْ إِلَى ٱللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا
فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٠٥﴾ يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ شَهَـٰدَةُ
بَيْنِكُمْ إِذَا حَضَرَ أَحَدَكُمُ ٱلْمَوْتُ حِينَ ٱلْوَصِيَّةِ ٱثْنَانِ ذَوَا
عَدْلٍ مِّنكُمْ أَوْ ءَاخَرَانِ مِنْ غَيْرِكُمْ إِنْ أَنتُمْ ضَرَبْتُمْ فِى ٱلْأَرْضِ
فَأَصَـٰبَتْكُم مُّصِيبَةُ ٱلْمَوْتِ تَحْبِسُونَهُمَا مِنۢ بَعْدِ ٱلصَّلَوٰةِ
فَيُقْسِمَانِ بِٱللَّهِ إِنِ ٱرْتَبْتُمْ لَا نَشْتَرِى بِهِۦ ثَمَنًا وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ
وَلَا نَكْتُمُ شَهَـٰدَةَ ٱللَّهِ إِنَّآ إِذًا لَّمِنَ ٱلْـَٔاثِمِينَ ﴿١٠٦﴾ فَإِنْ عُثِرَ عَلَىٰٓ
أَنَّهُمَا ٱسْتَحَقَّآ إِثْمًا فَـَٔاخَرَانِ يَقُومَانِ مَقَامَهُمَا مِنَ ٱلَّذِينَ
ٱسْتَحَقَّ عَلَيْهِمُ ٱلْأَوْلَيَـٰنِ فَيُقْسِمَانِ بِٱللَّهِ لَشَهَـٰدَتُنَآ أَحَقُّ
مِن شَهَـٰدَتِهِمَا وَمَا ٱعْتَدَيْنَآ إِنَّآ إِذًا لَّمِنَ ٱلظَّـٰلِمِينَ ﴿١٠٧﴾ ذَٰلِكَ
أَدْنَىٰٓ أَن يَأْتُواْ بِٱلشَّهَـٰدَةِ عَلَىٰ وَجْهِهَآ أَوْ يَخَافُوٓاْ أَن تُرَدَّ أَيْمَـٰنُۢ بَعْدَ
أَيْمَـٰنِهِمْ وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ وَٱسْمَعُواْ وَٱللَّهُ لَا يَهْدِى ٱلْقَوْمَ ٱلْفَـٰسِقِينَ ﴿١٠٨﴾

وشەو مەبەستەکانی

﴿ حَسْبُنَا ﴾ بەسمانە
سەفەرتان کرد، بە ڕێگەدا ڕۆشتن
بە بڕێکی کەم نایگۆڕینەوە
بڕێکە کە لە مردووەوە
شایەتییەکەی ئێمە ڕاستترە
لە شایەتیی ئەو دووانە
زیادەڕەوییمان نەکردووە
﴿ إِنَّآ إِذًا لَّمِنَ ٱلظَّـٰلِمِينَ ﴾ ئەوکاتە ئێمە لە ستەمکاران دەبین ﴿ ذَٰلِكَ ﴾ ئەوە
بڕێکە
شایەتیی بدەن، کە
بەشێوەیەکی ڕاست بیدەن

مەنگەکان و نەوانەی نەخوێنرێنەوە
(الإخفاء) مینگەی · (الإدغام)ی بێ مینگە و
(الإقلاب) مینگەی · ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە

مەددەکان (المدود)
(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە دروست دەبن
(٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمزە)وە دروست دەبن
مەددی متصل، لەکاتی وەستاندا و ماوەکەی بە ئەندازەی (٦،٥،٤) حەرەکەیە
(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)ن

يَوْمَ يَجْمَعُ ٱللَّهُ ٱلرُّسُلَ فَيَقُولُ مَاذَآ أُجِبْتُمْ قَالُواْ لَا عِلْمَ
لَنَآ إِنَّكَ أَنتَ عَلَّٰمُ ٱلْغُيُوبِ ﴿١٠٩﴾ إِذْ قَالَ ٱللَّهُ يَٰعِيسَى ٱبْنَ مَرْيَمَ
ٱذْكُرْ نِعْمَتِى عَلَيْكَ وَعَلَىٰ وَٰلِدَتِكَ إِذْ أَيَّدتُّكَ بِرُوحِ
ٱلْقُدُسِ تُكَلِّمُ ٱلنَّاسَ فِى ٱلْمَهْدِ وَكَهْلًا وَإِذْ عَلَّمْتُكَ
ٱلْكِتَٰبَ وَٱلْحِكْمَةَ وَٱلتَّوْرَىٰةَ وَٱلْإِنجِيلَ وَإِذْ تَخْلُقُ
مِنَ ٱلطِّينِ كَهَيْـَٔةِ ٱلطَّيْرِ بِإِذْنِى فَتَنفُخُ فِيهَا فَتَكُونُ طَيْرًۢا
بِإِذْنِى وَتُبْرِئُ ٱلْأَكْمَهَ وَٱلْأَبْرَصَ بِإِذْنِى وَإِذْ تُخْرِجُ
ٱلْمَوْتَىٰ بِإِذْنِى وَإِذْ كَفَفْتُ بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ عَنكَ إِذْ
جِئْتَهُم بِٱلْبَيِّنَٰتِ فَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ مِنْهُمْ إِنْ هَٰذَآ إِلَّا سِحْرٌ
مُّبِينٌ ﴿١١٠﴾ وَإِذْ أَوْحَيْتُ إِلَى ٱلْحَوَارِيِّـۧنَ أَنْ ءَامِنُواْ بِى
وَبِرَسُولِى قَالُوٓاْ ءَامَنَّا وَٱشْهَدْ بِأَنَّنَا مُسْلِمُونَ ﴿١١١﴾ إِذْ قَالَ
ٱلْحَوَارِيُّونَ يَٰعِيسَى ٱبْنَ مَرْيَمَ هَلْ يَسْتَطِيعُ رَبُّكَ أَن
يُنَزِّلَ عَلَيْنَا مَآئِدَةً مِّنَ ٱلسَّمَآءِ قَالَ ٱتَّقُواْ ٱللَّهَ إِن كُنتُم
مُّؤْمِنِينَ ﴿١١٢﴾ قَالُواْ نُرِيدُ أَن نَّأْكُلَ مِنْهَا وَتَطْمَئِنَّ قُلُوبُنَا
وَنَعْلَمَ أَن قَدْ صَدَقْتَنَا وَنَكُونَ عَلَيْهَا مِنَ ٱلشَّٰهِدِينَ ﴿١١٣﴾

وشه و ماناكانی

﴿ماذآ أجبتم﴾ چ وەلامێكیان دایەوە؟
﴿بروح القدس﴾ بە جیبریل
﴿في المهد﴾ لە بێشكەدا
﴿وكهلا﴾ بە پیری
﴿الأكمه﴾ كوێری زگماك
﴿…﴾
﴿كففت﴾ لێم دوورخستیەوە، دوورم خستەوە
﴿جئتهم بالبينت﴾ بە موعجیزە و بەلگەی روونەوە هاتیتە لایان
﴿الحواريين﴾ یارانی حەزرەتی عیسا
﴿مائدة﴾ سفرەیەك

تەفخیمی پیتی لامی (الله)

٢- لەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن.

قَالَ عِيسَى ٱبْنُ مَرْيَمَ ٱللَّهُمَّ رَبَّنَآ أَنزِلْ عَلَيْنَا مَآئِدَةً مِّنَ ٱلسَّمَآءِ
تَكُونُ لَنَا عِيدًا لِّأَوَّلِنَا وَءَاخِرِنَا وَءَايَةً مِّنكَ ۖ وَٱرْزُقْنَا وَأَنتَ
خَيْرُ ٱلرَّٰزِقِينَ ﴿١١٤﴾ قَالَ ٱللَّهُ إِنِّى مُنَزِّلُهَا عَلَيْكُمْ ۖ فَمَن يَكْفُرْ بَعْدُ
مِنكُمْ فَإِنِّىٓ أُعَذِّبُهُۥ عَذَابًا لَّآ أُعَذِّبُهُۥٓ أَحَدًا مِّنَ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿١١٥﴾
وَإِذْ قَالَ ٱللَّهُ يَٰعِيسَى ٱبْنَ مَرْيَمَ ءَأَنتَ قُلْتَ لِلنَّاسِ ٱتَّخِذُونِى
وَأُمِّىَ إِلَٰهَيْنِ مِن دُونِ ٱللَّهِ ۖ قَالَ سُبْحَٰنَكَ مَا يَكُونُ لِىٓ أَنْ
أَقُولَ مَا لَيْسَ لِى بِحَقٍّ ۚ إِن كُنتُ قُلْتُهُۥ فَقَدْ عَلِمْتَهُۥ ۚ تَعْلَمُ مَا فِى
نَفْسِى وَلَآ أَعْلَمُ مَا فِى نَفْسِكَ ۚ إِنَّكَ أَنتَ عَلَّٰمُ ٱلْغُيُوبِ ﴿١١٦﴾ مَا
قُلْتُ لَهُمْ إِلَّا مَآ أَمَرْتَنِى بِهِۦٓ أَنِ ٱعْبُدُوا۟ ٱللَّهَ رَبِّى وَرَبَّكُمْ ۚ وَكُنتُ
عَلَيْهِمْ شَهِيدًا مَّا دُمْتُ فِيهِمْ ۖ فَلَمَّا تَوَفَّيْتَنِى كُنتَ أَنتَ ٱلرَّقِيبَ
عَلَيْهِمْ ۚ وَأَنتَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ شَهِيدٌ ﴿١١٧﴾ إِن تُعَذِّبْهُمْ فَإِنَّهُمْ عِبَادُكَ ۖ
وَإِن تَغْفِرْ لَهُمْ فَإِنَّكَ أَنتَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴿١١٨﴾ قَالَ ٱللَّهُ هَٰذَا يَوْمُ
يَنفَعُ ٱلصَّٰدِقِينَ صِدْقُهُمْ ۚ لَهُمْ جَنَّٰتٌ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ
خَٰلِدِينَ فِيهَآ أَبَدًا ۚ رَّضِىَ ٱللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا۟ عَنْهُ ۚ ذَٰلِكَ ٱلْفَوْزُ ٱلْعَظِيمُ ﴿١١٩﴾
لِلَّهِ مُلْكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَمَا فِيهِنَّ ۚ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌۢ ﴿١٢٠﴾

وشە و ماناكانی

جەژن

بیت بە بەڵگە بێ لە تۆوە

﴿سُبْحَٰنَكَ﴾ خودایە تۆ پاك و بێ گەردی

﴿مَا قُلْتُ لَهُمْ إِلَّا﴾ جگە لەوەی تۆ فەرمانت پێداوم هیچم پێ نەوتوون

وەرت گرتمەوە

﴿وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ﴾ خودا توانایە بەسەر هەموو شتێکدا.

مەدداكان و ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە

شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە.
مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و.
مینگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)

(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە دروست دەبن
(٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمز)ەوە دروست دەبن
مەددی متصل لەکاتی وەستاندا و، ماوەکەی بە ئەندازەی (٦،٥،٤) حەرەکەیە
(٦،٤،٢) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)دا
(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)ە

سُورَةُ الأَنْعَامِ

ترتيبها ٦ — آياتها ١٦٥

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ ٱلَّذِى خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ وَجَعَلَ ٱلظُّلُمَٰتِ
وَٱلنُّورَ ۖ ثُمَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ ﴿١﴾ هُوَ ٱلَّذِى
خَلَقَكُم مِّن طِينٍ ثُمَّ قَضَىٰٓ أَجَلًا ۖ وَأَجَلٌ مُّسَمًّى عِندَهُۥ ۖ ثُمَّ أَنتُمْ
تَمْتَرُونَ ﴿٢﴾ وَهُوَ ٱللَّهُ فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَفِى ٱلْأَرْضِ ۖ يَعْلَمُ سِرَّكُمْ
وَجَهْرَكُمْ وَيَعْلَمُ مَا تَكْسِبُونَ ﴿٣﴾ وَمَا تَأْتِيهِم مِّنْ ءَايَةٍ مِّنْ
ءَايَٰتِ رَبِّهِمْ إِلَّا كَانُوا۟ عَنْهَا مُعْرِضِينَ ﴿٤﴾ فَقَدْ كَذَّبُوا۟ بِٱلْحَقِّ
لَمَّا جَآءَهُمْ ۖ فَسَوْفَ يَأْتِيهِمْ أَنۢبَٰٓؤُا۟ مَا كَانُوا۟ بِهِۦ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿٥﴾ أَلَمْ
يَرَوْا۟ كَمْ أَهْلَكْنَا مِن قَبْلِهِم مِّن قَرْنٍ مَّكَّنَّٰهُمْ فِى ٱلْأَرْضِ مَا لَمْ
نُمَكِّن لَّكُمْ وَأَرْسَلْنَا ٱلسَّمَآءَ عَلَيْهِم مِّدْرَارًا وَجَعَلْنَا ٱلْأَنْهَٰرَ
تَجْرِى مِن تَحْتِهِمْ فَأَهْلَكْنَٰهُم بِذُنُوبِهِمْ وَأَنشَأْنَا مِنۢ بَعْدِهِمْ قَرْنًا
ءَاخَرِينَ ﴿٦﴾ وَلَوْ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ كِتَٰبًا فِى قِرْطَاسٍ فَلَمَسُوهُ بِأَيْدِيهِمْ
لَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓا۟ إِنْ هَٰذَآ إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿٧﴾ وَقَالُوا۟ لَوْلَآ أُنزِلَ
عَلَيْهِ مَلَكٌ ۖ وَلَوْ أَنزَلْنَا مَلَكًا لَّقُضِىَ ٱلْأَمْرُ ثُمَّ لَا يُنظَرُونَ ﴿٨﴾

وشەو ماناكانی

سوورەتی ئەنعام

﴿ وَجَعَلَ ﴾ دروستی کردووە، [illegible]

﴿ بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ ﴾ هاوبەش بۆ خودا دادەنێن

﴿ [illegible] ﴾ [illegible] کاتێکی [illegible] لەلای خوداوە

﴿ [illegible] ﴾ گومان دەکەن

﴿ [illegible] ﴾ خودای ئاك و ئەویا [illegible]

﴿ [illegible] ﴾ [illegible]

﴿ [illegible] ﴾ [illegible]

﴿ [illegible] ﴾ [illegible]

﴿ أَنۢبَٰٓؤُا۟ ﴾ هەواڵی

﴿ [illegible] ﴾ [illegible]

﴿ قَرْنٍ ﴾ سەدەیەك، سەردەمێك

﴿ [illegible] ﴾ [illegible]

﴿ ٱلسَّمَآءَ ﴾ باران

﴿ مِّدْرَارًا ﴾ بە خوڕژم

﴿ [illegible] ﴾ نووسراوێك لە کاغەزێکدا

﴿ [illegible] ﴾ [illegible]

▼ تەفخیمی پیتی لامی [illegible]

▼ تەفخیمی پیتی (راء).

▼ سیەتی قەلقەلە.

١- چۆنیەتی وەستان (الوقوف) ٢- نیشانەکانی وەستان.

[illegible] حەرەکەکانی تری لێ دادەماڵرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) [illegible]

٢- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن.

وَلَوْ جَعَلْنَـٰهُ مَلَكًا لَّجَعَلْنَـٰهُ رَجُلًا وَلَلَبَسْنَا عَلَيْهِم مَّا
يَلْبِسُونَ ﴿٩﴾ وَلَقَدِ ٱسْتُهْزِئَ بِرُسُلٍ مِّن قَبْلِكَ فَحَاقَ
بِٱلَّذِينَ سَخِرُوا۟ مِنْهُم مَّا كَانُوا۟ بِهِۦ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿١٠﴾
قُلْ سِيرُوا۟ فِى ٱلْأَرْضِ ثُمَّ ٱنظُرُوا۟ كَيْفَ كَانَ عَـٰقِبَةُ
ٱلْمُكَذِّبِينَ ﴿١١﴾ قُل لِّمَن مَّا فِى ٱلسَّمَـٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ قُل لِّلَّهِ
كَتَبَ عَلَىٰ نَفْسِهِ ٱلرَّحْمَةَ لَيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَىٰ يَوْمِ ٱلْقِيَـٰمَةِ
لَا رَيْبَ فِيهِ ٱلَّذِينَ خَسِرُوٓا۟ أَنفُسَهُمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ
﴿١٢﴾ ۞ وَلَهُۥ مَا سَكَنَ فِى ٱلَّيْلِ وَٱلنَّهَارِ وَهُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْعَلِيمُ
﴿١٣﴾ قُلْ أَغَيْرَ ٱللَّهِ أَتَّخِذُ وَلِيًّا فَاطِرِ ٱلسَّمَـٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَهُوَ يُطْعِمُ
وَلَا يُطْعَمُ قُلْ إِنِّىٓ أُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ أَوَّلَ مَنْ أَسْلَمَ وَلَا
تَكُونَنَّ مِنَ ٱلْمُشْرِكِينَ ﴿١٤﴾ قُلْ إِنِّىٓ أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ
رَبِّى عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٥﴾ مَّن يُصْرَفْ عَنْهُ يَوْمَئِذٍ فَقَدْ
رَحِمَهُۥ وَذَٰلِكَ ٱلْفَوْزُ ٱلْمُبِينُ ﴿١٦﴾ وَإِن يَمْسَسْكَ ٱللَّهُ بِضُرٍّ
فَلَا كَاشِفَ لَهُۥٓ إِلَّا هُوَ وَإِن يَمْسَسْكَ بِخَيْرٍ فَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ
قَدِيرٌ ﴿١٧﴾ وَهُوَ ٱلْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِۦ وَهُوَ ٱلْحَكِيمُ ٱلْخَبِيرُ ﴿١٨﴾

وشە و مانەکانی

﴿...﴾ ... ﴾ ئەوەمان لێ دەشێواند کە خۆیان لێیان شێواوە

﴿...﴾ هات، دایگرتن

﴿...﴾ نووسیی، بڕیاری دا

﴿خَسِرُوٓا۟ أَنفُسَهُمْ﴾ خۆیان لەناو برد

﴿مَا سَكَنَ﴾ دامەرزا

﴿وَلِيًّا﴾ خودا، کۆمەککەر

﴿فَاطِرِ﴾ بەدیهێنەر

﴿يُطْعِمُ﴾ بژێوی دەدا

﴿مَنْ أَسْلَمَ﴾ ئەو کەسەی ملکەچ دەبێ

﴿...﴾ بە ڕەنجێک، بە نەخۆشییەک

﴿...﴾ لابەری نییە

مسگەکان و نەوانەی ناخوێنرێنەوە

شوێنی مسگە (الغنة) — (الإدغام) بە مسگەوە

مسگەی (الإخفاء) — (الإدغام)ی بێ مسگە و

مسگەی (الإقلاب) — ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)

(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە دروست دەبن

(٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمز)ەوە دروست دەبن

مەددی متصل، لەکاتی وەستاندن و، منفصل بە ئەندازەی (٦،٥،٤) حەرەکەیە

(٢، ٤، ٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی لەکاتی وەستان ...

(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)ن

قُلْ أَيُّ شَيْءٍ أَكْبَرُ شَهَٰدَةً قُلِ ٱللَّهُ شَهِيدُۢ بَيْنِى وَبَيْنَكُمْ وَأُوحِىَ إِلَىَّ هَٰذَا
ٱلْقُرْءَانُ لِأُنذِرَكُم بِهِۦ وَمَنۢ بَلَغَ أَئِنَّكُمْ لَتَشْهَدُونَ أَنَّ مَعَ ٱللَّهِ
ءَالِهَةً أُخْرَىٰ قُل لَّآ أَشْهَدُ قُلْ إِنَّمَا هُوَ إِلَٰهٌ وَٰحِدٌ وَإِنَّنِى بَرِىٓءٌ مِّمَّا
تُشْرِكُونَ ﴿١٩﴾ ٱلَّذِينَ ءَاتَيْنَٰهُمُ ٱلْكِتَٰبَ يَعْرِفُونَهُۥ كَمَا يَعْرِفُونَ
أَبْنَآءَهُمُ ٱلَّذِينَ خَسِرُوٓا۟ أَنفُسَهُمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٢٠﴾ وَمَنْ أَظْلَمُ
مِمَّنِ ٱفْتَرَىٰ عَلَى ٱللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِـَٔايَٰتِهِۦٓ إِنَّهُۥ لَا يُفْلِحُ ٱلظَّٰلِمُونَ
﴿٢١﴾ وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ أَشْرَكُوٓا۟ أَيْنَ شُرَكَآؤُكُمُ
ٱلَّذِينَ كُنتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿٢٢﴾ ثُمَّ لَمْ تَكُن فِتْنَتُهُمْ إِلَّآ أَن قَالُوا۟ وَٱللَّهِ
رَبِّنَا مَا كُنَّا مُشْرِكِينَ ﴿٢٣﴾ ٱنظُرْ كَيْفَ كَذَبُوا۟ عَلَىٰٓ أَنفُسِهِمْ وَضَلَّ
عَنْهُم مَّا كَانُوا۟ يَفْتَرُونَ ﴿٢٤﴾ وَمِنْهُم مَّن يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ وَجَعَلْنَا عَلَىٰ
قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَن يَفْقَهُوهُ وَفِىٓ ءَاذَانِهِمْ وَقْرًا وَإِن يَرَوْا۟ كُلَّ ءَايَةٍ
لَّا يُؤْمِنُوا۟ بِهَا حَتَّىٰٓ إِذَا جَآءُوكَ يُجَٰدِلُونَكَ يَقُولُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓا۟ إِنْ هَٰذَآ
إِلَّآ أَسَٰطِيرُ ٱلْأَوَّلِينَ ﴿٢٥﴾ وَهُمْ يَنْهَوْنَ عَنْهُ وَيَنْـَٔوْنَ عَنْهُ وَإِن
يُهْلِكُونَ إِلَّآ أَنفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿٢٦﴾ وَلَوْ تَرَىٰٓ إِذْ وُقِفُوا۟ عَلَى ٱلنَّارِ
فَقَالُوا۟ يَٰلَيْتَنَا نُرَدُّ وَلَا نُكَذِّبَ بِـَٔايَٰتِ رَبِّنَا وَنَكُونَ مِنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿٢٧﴾

وشەوەنەکانی

﴿[illegible] وَبَيْنَكُمْ﴾ بلێ خودا شایەتە لە نێوانماندا
﴿[illegible]﴾ ئەو کەسەش قورئانی پێ گەیوە
﴿[illegible]﴾ [illegible] بووەکەیان، [illegible] کوفرەکەیان
﴿[illegible]﴾ [illegible]
﴿[illegible]﴾ درۆ و [illegible] دەلەسەکەیان، [illegible]
﴿[illegible]﴾ پەردەی [illegible]
﴿وَقْرًا﴾ کەڕیی و گوێ گرانی
﴿أَسَٰطِيرُ ٱلْأَوَّلِينَ﴾ درۆی [illegible] (ئەفسانە)ی کەلانی پێشوو
﴿[illegible]﴾ لە قورئان دوور دەکەونەوە
﴿[illegible]﴾ کە برانە لای ئاگر، [illegible]

١- هەموو وەستانەکان لەسەر پیتی سکوندار دەکرێت، ئەبائەت گەر پیتەکە خۆی سکوندار نەبێت لەکاتی وەستاندا حەرەکەکانی تری لێ دادەماڵرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە و، تائی خڕیش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە.
٢- ئەو [illegible] وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی نیانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان [illegible]

[illegible] وەستان (الوقوف) [illegible] وەستان

▼ بە[illegible] [illegible]
▼ بە[illegible] [illegible]
▼ [illegible]

بَلۡ بَدَا لَهُم مَّا كَانُواْ يُخۡفُونَ مِن قَبۡلُۖ وَلَوۡ رُدُّواْ لَعَادُواْ لِمَا نُهُواْ عَنۡهُ
وَإِنَّهُمۡ لَكَٰذِبُونَ ٢٨ وَقَالُوٓاْ إِنۡ هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا ٱلدُّنۡيَا وَمَا نَحۡنُ
بِمَبۡعُوثِينَ ٢٩ وَلَوۡ تَرَىٰٓ إِذۡ وُقِفُواْ عَلَىٰ رَبِّهِمۡۚ قَالَ أَلَيۡسَ هَٰذَا
بِٱلۡحَقِّۚ قَالُواْ بَلَىٰ وَرَبِّنَاۚ قَالَ فَذُوقُواْ ٱلۡعَذَابَ بِمَا كُنتُمۡ تَكۡفُرُونَ
٣٠ قَدۡ خَسِرَ ٱلَّذِينَ كَذَّبُواْ بِلِقَآءِ ٱللَّهِۖ حَتَّىٰٓ إِذَا جَآءَتۡهُمُ ٱلسَّاعَةُ
بَغۡتَةٗ قَالُواْ يَٰحَسۡرَتَنَا عَلَىٰ مَا فَرَّطۡنَا فِيهَا وَهُمۡ يَحۡمِلُونَ أَوۡزَارَهُمۡ
عَلَىٰ ظُهُورِهِمۡۚ أَلَا سَآءَ مَا يَزِرُونَ ٣١ وَمَا ٱلۡحَيَوٰةُ ٱلدُّنۡيَآ إِلَّا
لَعِبٞ وَلَهۡوٞۖ وَلَلدَّارُ ٱلۡأٓخِرَةُ خَيۡرٞ لِّلَّذِينَ يَتَّقُونَۚ أَفَلَا تَعۡقِلُونَ
٣٢ قَدۡ نَعۡلَمُ إِنَّهُۥ لَيَحۡزُنُكَ ٱلَّذِي يَقُولُونَۖ فَإِنَّهُمۡ لَا يُكَذِّبُونَكَ
وَلَٰكِنَّ ٱلظَّٰلِمِينَ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ يَجۡحَدُونَ ٣٣ وَلَقَدۡ كُذِّبَتۡ
رُسُلٞ مِّن قَبۡلِكَ فَصَبَرُواْ عَلَىٰ مَا كُذِّبُواْ وَأُوذُواْ حَتَّىٰٓ أَتَىٰهُمۡ نَصۡرُنَاۚ
وَلَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَٰتِ ٱللَّهِۚ وَلَقَدۡ جَآءَكَ مِن نَّبَإِيْ ٱلۡمُرۡسَلِينَ
٣٤ وَإِن كَانَ كَبُرَ عَلَيۡكَ إِعۡرَاضُهُمۡ فَإِنِ ٱسۡتَطَعۡتَ أَن تَبۡتَغِيَ
نَفَقٗا فِي ٱلۡأَرۡضِ أَوۡ سُلَّمٗا فِي ٱلسَّمَآءِ فَتَأۡتِيَهُم بِـَٔايَةٖۚ وَلَوۡ شَآءَ
ٱللَّهُ لَجَمَعَهُمۡ عَلَى ٱلۡهُدَىٰۚ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ ٱلۡجَٰهِلِينَ ٣٥

وشەومانا‌کانی

﴿ بَدَا لَهُمْ ﴾ بەڵکو بۆیان دەرکەوت

﴿ وُقِفُوا عَلَىٰ رَبِّهِمْ ﴾ لە بارەگای خودادا وەستێنران

﴿ بَغْتَةً ﴾ کوتوپڕ

﴿ فَرَّطْنَا فِيهَا ﴾ دریغیمان تێدا کرد

﴿ أَوْزَارَهُمْ ﴾ کۆڵ و باریان

﴿ أَلَا سَاءَ مَا يَزِرُونَ ﴾ بزانە چ کۆڵ و بارێکی بەدیان بەکۆڵەوەیە!

﴿ لَعِبٌ وَلَهْوٌ ﴾ گاڵتە و یاری

﴿ يَجْحَدُونَ ﴾ درۆ دەکەن، ملەجیڕی دەکەن

﴿ لِكَلِمَاتِ اللَّهِ ﴾ بۆ نیشانە و بەڵێنی خودا

﴿ كَبُرَ عَلَيْكَ ﴾ گەورە و گران بوو بەلاتەوە

﴿ نَفَقًا ﴾ تونێلێ لە زەوید

شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە.
(٦) حەرەکە بۆ ئەم مەددانەی بەهێزی (سکون)...
(٦، ٤، ٢) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)

الحزب ١٤

إِنَّمَا يَسْتَجِيبُ ٱلَّذِينَ يَسْمَعُونَ ۘ وَٱلْمَوْتَىٰ يَبْعَثُهُمُ ٱللَّهُ ثُمَّ إِلَيْهِ
يُرْجَعُونَ ﴿٣٦﴾ وَقَالُوا۟ لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ ءَايَةٌ مِّن رَّبِّهِۦ ۚ قُلْ إِنَّ ٱللَّهَ
قَادِرٌ عَلَىٰٓ أَن يُنَزِّلَ ءَايَةً وَلَـٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٧﴾ وَمَا
مِن دَآبَّةٍ فِى ٱلْأَرْضِ وَلَا طَـٰٓئِرٍ يَطِيرُ بِجَنَاحَيْهِ إِلَّآ أُمَمٌ أَمْثَالُكُم ۚ
مَّا فَرَّطْنَا فِى ٱلْكِتَـٰبِ مِن شَىْءٍ ۚ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يُحْشَرُونَ ﴿٣٨﴾
وَٱلَّذِينَ كَذَّبُوا۟ بِـَٔايَـٰتِنَا صُمٌّ وَبُكْمٌ فِى ٱلظُّلُمَـٰتِ ۗ مَن يَشَإِ ٱللَّهُ
يُضْلِلْهُ وَمَن يَشَأْ يَجْعَلْهُ عَلَىٰ صِرَٰطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٣٩﴾ قُلْ
أَرَءَيْتَكُمْ إِنْ أَتَىٰكُمْ عَذَابُ ٱللَّهِ أَوْ أَتَتْكُمُ ٱلسَّاعَةُ أَغَيْرَ ٱللَّهِ
تَدْعُونَ إِن كُنتُمْ صَـٰدِقِينَ ﴿٤٠﴾ بَلْ إِيَّاهُ تَدْعُونَ فَيَكْشِفُ مَا
تَدْعُونَ إِلَيْهِ إِن شَآءَ وَتَنسَوْنَ مَا تُشْرِكُونَ ﴿٤١﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَآ
إِلَىٰٓ أُمَمٍ مِّن قَبْلِكَ فَأَخَذْنَـٰهُم بِٱلْبَأْسَآءِ وَٱلضَّرَّآءِ لَعَلَّهُمْ يَتَضَرَّعُونَ
﴿٤٢﴾ فَلَوْلَآ إِذْ جَآءَهُم بَأْسُنَا تَضَرَّعُوا۟ وَلَـٰكِن قَسَتْ قُلُوبُهُمْ
وَزَيَّنَ لَهُمُ ٱلشَّيْطَـٰنُ مَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿٤٣﴾ فَلَمَّا
نَسُوا۟ مَا ذُكِّرُوا۟ بِهِۦ فَتَحْنَا عَلَيْهِمْ أَبْوَٰبَ كُلِّ شَىْءٍ
حَتَّىٰٓ إِذَا فَرِحُوا۟ بِمَآ أُوتُوٓا۟ أَخَذْنَـٰهُم بَغْتَةً فَإِذَا هُم مُّبْلِسُونَ ﴿٤٤﴾

وشه و مه‌به‌ستی

﴿ وَٱلْمَوْتَىٰ ﴾ مردووان، كافران چونكه چ نابیستن

﴿ [illegible] ﴾ گه‌لانێكی وه‌ك ئێوه‌ن

﴿ [illegible] ﴾ درێغیمان نه‌كرد

﴿ [illegible] ﴾ له‌ تاریكیی نه‌فامیدا

﴿ [illegible] ﴾ ئایا بینیتان؟

﴿ بِٱلْبَأْسَآءِ وَٱلضَّرَّآءِ ﴾ به‌ ئازار و ناخۆشیی

﴿ يَتَضَرَّعُونَ ﴾ نه‌پاڕێنه‌وه

﴿ جَآءَهُم [illegible] ﴾ سه‌رمان دا به‌سه‌ریانا

﴿ هُم مُّبْلِسُونَ ﴾ ئه‌وان بێ هیوان

ئه‌ڤخیمی پیتی لامی (اللّٰه).

ئه‌ڤخیمی پیتی (را).

سیه‌تی قه‌لقه‌له‌.

جوڵه‌ی وه‌ستان (الوقف)

نیشانه‌كانی وه‌ستان

١- [illegible] جه‌ره‌كه‌كانی تری لێ داده‌ماڵرێت. هه‌ر بۆیه‌ له‌ وه‌ستاندا گه‌ر پیته‌كه‌ (ته‌نوینی فه‌تحه‌)ی له‌سه‌ر بوو به‌ (ئه‌لف) ده‌خوێنرێته‌وه‌ و ئاتی حه‌ریش به‌ (هاء)ی سكوندار ده‌خوێنرێته‌وه‌

٢- ئه‌و هێمایانه‌ی وه‌ستان كه‌ به‌ڕه‌نگی سوور ڕه‌نگ كراون وه‌ستانی میانه‌ی ئایه‌ته‌كان و سه‌رەتای ئایه‌ته‌كان دیاری ده‌كه‌ن، له‌كاتی به‌رده‌وامبوونیش له‌ خوێندنه‌وه‌ چه‌ند حوكمێك هه‌ن كه‌ ده‌گۆڕێن.

فَقُطِعَ دَابِرُ ٱلْقَوْمِ ٱلَّذِينَ ظَلَمُوا۟ ۚ وَٱلْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٤٥﴾
قُلْ أَرَءَيْتُمْ إِنْ أَخَذَ ٱللَّهُ سَمْعَكُمْ وَأَبْصَٰرَكُمْ وَخَتَمَ عَلَىٰ قُلُوبِكُم
مَّنْ إِلَٰهٌ غَيْرُ ٱللَّهِ يَأْتِيكُم بِهِ ۗ ٱنظُرْ كَيْفَ نُصَرِّفُ ٱلْءَايَٰتِ
ثُمَّ هُمْ يَصْدِفُونَ ﴿٤٦﴾ قُلْ أَرَءَيْتَكُمْ إِنْ أَتَىٰكُمْ عَذَابُ ٱللَّهِ
بَغْتَةً أَوْ جَهْرَةً هَلْ يُهْلَكُ إِلَّا ٱلْقَوْمُ ٱلظَّٰلِمُونَ ﴿٤٧﴾ وَمَا
نُرْسِلُ ٱلْمُرْسَلِينَ إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ ۖ فَمَنْ ءَامَنَ وَأَصْلَحَ
فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٤٨﴾ وَٱلَّذِينَ كَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا
يَمَسُّهُمُ ٱلْعَذَابُ بِمَا كَانُوا۟ يَفْسُقُونَ ﴿٤٩﴾ قُل لَّآ أَقُولُ لَكُمْ
عِندِى خَزَآئِنُ ٱللَّهِ وَلَآ أَعْلَمُ ٱلْغَيْبَ وَلَآ أَقُولُ لَكُمْ إِنِّى مَلَكٌ ۖ
إِنْ أَتَّبِعُ إِلَّا مَا يُوحَىٰٓ إِلَىَّ ۚ قُلْ هَلْ يَسْتَوِى ٱلْأَعْمَىٰ وَٱلْبَصِيرُ ۚ
أَفَلَا تَتَفَكَّرُونَ ﴿٥٠﴾ وَأَنذِرْ بِهِ ٱلَّذِينَ يَخَافُونَ أَن يُحْشَرُوٓا۟
إِلَىٰ رَبِّهِمْ ۙ لَيْسَ لَهُم مِّن دُونِهِۦ وَلِىٌّ وَلَا شَفِيعٌ لَّعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ
﴿٥١﴾ وَلَا تَطْرُدِ ٱلَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُم بِٱلْغَدَوٰةِ وَٱلْعَشِىِّ يُرِيدُونَ
وَجْهَهُۥ ۖ مَا عَلَيْكَ مِنْ حِسَابِهِم مِّن شَىْءٍ وَمَا مِنْ حِسَابِكَ
عَلَيْهِم مِّن شَىْءٍ فَتَطْرُدَهُمْ فَتَكُونَ مِنَ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٥٢﴾

وشه‌و مه‌ده‌کان

﴿ دَابِرُ ٱلْقَوْمِ ﴾ [illegible]

﴿ [illegible] ﴾ [illegible]

﴿ نُصَرِّفُ ٱلْءَايَٰتِ ﴾ [illegible]

﴿ هُمْ يَصْدِفُونَ ﴾ [illegible]

﴿ أَرَءَيْتَكُمْ ﴾ پێم [illegible]

﴿ بَغْتَةً ﴾ کوتوپڕ

﴿ جَهْرَةً ﴾ به ئاشکرا

﴿ هَلْ يُهْلَكُ إِلَّا ٱلْقَوْمُ ٱلظَّٰلِمُونَ ﴾ ئایا جگه له سته‌مکه‌ران که‌سی دی تیّدا ده‌چێ؟

﴿ [illegible] ﴾ [illegible] فه‌رمان ده‌رده‌چوون

﴿ [illegible] ﴾ [illegible]

﴿ عِندِى خَزَآئِنُ ٱللَّهِ ﴾ من پێتان نالێم گه‌نجینه‌کانی خودا لای منن

﴿ [illegible] ﴾ [illegible]

﴿ بِٱلْغَدَوٰةِ وَٱلْعَشِىِّ ﴾ [illegible]

مه‌ده‌کان و [illegible]

[illegible]

ئه‌حکامی [illegible] (المدود)

(٦) حه‌ره‌که بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ی به‌هۆی (سکون)ه‌وه [illegible]
(٥،٤) حه‌ره‌که بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ی به‌هۆی (هه‌مز)ه‌وه دروست ده‌بن
مه‌ددی منفصل، له‌کاتی وەستاندا و، ماوه‌که‌ی به ئه‌ندازه‌ی (٦،٥،٤) حه‌ره‌که‌یه
(٦،٤،٢) حه‌ره‌که بۆ مه‌ددی له‌ناکاو (عارض) له‌کاتی وەستان (وقف)دا
(٢) حه‌ره‌که بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ی حوکمه‌که‌یان هاوشێوه‌ی (المد الطبيعي)ه

وَكَذَٰلِكَ فَتَنَّا بَعْضَهُم بِبَعْضٍ لِّيَقُولُوٓاْ أَهَٰٓؤُلَآءِ مَنَّ ٱللَّهُ
عَلَيْهِم مِّنۢ بَيْنِنَآ ۗ أَلَيْسَ ٱللَّهُ بِأَعْلَمَ بِٱلشَّٰكِرِينَ ﴿٥٣﴾ وَإِذَا
جَآءَكَ ٱلَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِـَٔايَٰتِنَا فَقُلْ سَلَٰمٌ عَلَيْكُمْ ۖ كَتَبَ
رَبُّكُمْ عَلَىٰ نَفْسِهِ ٱلرَّحْمَةَ ۖ أَنَّهُۥ مَنْ عَمِلَ مِنكُمْ سُوٓءًۢا
بِجَهَٰلَةٍ ثُمَّ تَابَ مِنۢ بَعْدِهِۦ وَأَصْلَحَ فَأَنَّهُۥ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٥٤﴾
وَكَذَٰلِكَ نُفَصِّلُ ٱلْءَايَٰتِ وَلِتَسْتَبِينَ سَبِيلُ ٱلْمُجْرِمِينَ ﴿٥٥﴾
قُلْ إِنِّى نُهِيتُ أَنْ أَعْبُدَ ٱلَّذِينَ تَدْعُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ ۚ قُل لَّآ أَتَّبِعُ
أَهْوَآءَكُمْ ۙ قَدْ ضَلَلْتُ إِذًا وَمَآ أَنَا۠ مِنَ ٱلْمُهْتَدِينَ ﴿٥٦﴾
قُلْ إِنِّى عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّى وَكَذَّبْتُم بِهِۦ ۚ مَا عِندِى مَا
تَسْتَعْجِلُونَ بِهِۦٓ ۚ إِنِ ٱلْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ ۖ يَقُصُّ ٱلْحَقَّ ۖ وَهُوَ خَيْرُ
ٱلْفَٰصِلِينَ ﴿٥٧﴾ قُل لَّوْ أَنَّ عِندِى مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِهِۦ لَقُضِىَ
ٱلْأَمْرُ بَيْنِى وَبَيْنَكُمْ ۗ وَٱللَّهُ أَعْلَمُ بِٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٥٨﴾
۞ وَعِندَهُۥ مَفَاتِحُ ٱلْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَآ إِلَّا هُوَ ۚ وَيَعْلَمُ مَا فِى
ٱلْبَرِّ وَٱلْبَحْرِ ۚ وَمَا تَسْقُطُ مِن وَرَقَةٍ إِلَّا يَعْلَمُهَا وَلَا حَبَّةٍ
فِى ظُلُمَٰتِ ٱلْأَرْضِ وَلَا رَطْبٍ وَلَا يَابِسٍ إِلَّا فِى كِتَٰبٍ مُّبِينٍ ﴿٥٩﴾

ربع الحزب ١٤

وشە و مانای

﴿فتنّا﴾ تاقیمان کردەوە
﴿بعضهم ببعض﴾ هەندێکیان بە هەندێکیان
﴿كتب ربكم﴾ خودا نووسی، بڕیاری دا
﴿ولتستبين سبيل المجرمين﴾ بۆ ئەوەی ڕێگەی تاوانباران دەربکەوێ
﴿بجهالة﴾ بە نەفامی و نەزانی
﴿يقص الحق﴾ ڕاستیی دەردەخا
﴿خير الفاصلين﴾ باشترین حاکم و جیاکەرەوەیە
﴿كتاب مبين﴾ کتێبێکی ڕوون، (لوح المحفوظ) زانستی خودا

قورئانی پیرۆز

▼ تەفخیمی پیتی لامی (الله)
▼ تەفخیمی پیتی (راء)
▼ سیمەتی قەلقەلە.

١- خوێندنی وەستان (الوقف)
٢- نیشانەکانی وەستان:

١- هەموو وەستانەکان لەسەر پیتی سکوندار دەکرێت، تەنانەت گەر پیتەکە خۆی سکوندار نەبێت لەکاتی وەستاندا حەرەکەکانی تری لێ دادەمالرێت. هەر بۆیە لە وەستان، گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) [illegible]
٢- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەواسوویش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن.

وَهُوَ ٱلَّذِى يَتَوَفَّىٰكُم بِٱلَّيْلِ وَيَعْلَمُ مَا جَرَحْتُم بِٱلنَّهَارِ ثُمَّ
يَبْعَثُكُمْ فِيهِ لِيُقْضَىٰٓ أَجَلٌ مُّسَمًّى ثُمَّ إِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ
ثُمَّ يُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٦٠﴾ وَهُوَ ٱلْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِۦ
وَيُرْسِلُ عَلَيْكُمْ حَفَظَةً حَتَّىٰٓ إِذَا جَآءَ أَحَدَكُمُ ٱلْمَوْتُ تَوَفَّتْهُ
رُسُلُنَا وَهُمْ لَا يُفَرِّطُونَ ﴿٦١﴾ ثُمَّ رُدُّوٓاْ إِلَى ٱللَّهِ مَوْلَىٰهُمُ ٱلْحَقِّ
أَلَا لَهُ ٱلْحُكْمُ وَهُوَ أَسْرَعُ ٱلْحَٰسِبِينَ ﴿٦٢﴾ قُلْ مَن يُنَجِّيكُم مِّن
ظُلُمَٰتِ ٱلْبَرِّ وَٱلْبَحْرِ تَدْعُونَهُۥ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً لَّئِنْ أَنجَىٰنَا مِنْ هَٰذِهِۦ
لَنَكُونَنَّ مِنَ ٱلشَّٰكِرِينَ ﴿٦٣﴾ قُلِ ٱللَّهُ يُنَجِّيكُم مِّنْهَا وَمِن كُلِّ كَرْبٍ
ثُمَّ أَنتُمْ تُشْرِكُونَ ﴿٦٤﴾ قُلْ هُوَ ٱلْقَادِرُ عَلَىٰٓ أَن يَبْعَثَ عَلَيْكُمْ عَذَابًا
مِّن فَوْقِكُمْ أَوْ مِن تَحْتِ أَرْجُلِكُمْ أَوْ يَلْبِسَكُمْ شِيَعًا وَيُذِيقَ بَعْضَكُم
بَأْسَ بَعْضٍ ٱنظُرْ كَيْفَ نُصَرِّفُ ٱلْءَايَٰتِ لَعَلَّهُمْ يَفْقَهُونَ ﴿٦٥﴾
وَكَذَّبَ بِهِۦ قَوْمُكَ وَهُوَ ٱلْحَقُّ قُل لَّسْتُ عَلَيْكُم بِوَكِيلٍ ﴿٦٦﴾ لِّكُلِّ
نَبَإٍ مُّسْتَقَرٌّ وَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٦٧﴾ وَإِذَا رَأَيْتَ ٱلَّذِينَ يَخُوضُونَ فِىٓ
ءَايَٰتِنَا فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ حَتَّىٰ يَخُوضُواْ فِى حَدِيثٍ غَيْرِهِۦ وَإِمَّا يُنسِيَنَّكَ
ٱلشَّيْطَٰنُ فَلَا تَقْعُدْ بَعْدَ ٱلذِّكْرَىٰ مَعَ ٱلْقَوْمِ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٦٨﴾

وشەو مەبەستەکانی

﴿جَرَحْتُم بِٱلنَّهَارِ﴾ بە ڕۆژ کردتان
﴿أَجَلٌ مُّسَمًّى﴾ تا کۆتایی کاتی دیاریکراو
﴿لَا يُفَرِّطُونَ﴾ درێغیی ناکەن
﴿تَضَرُّعًا﴾ بە پاڕانەوە
﴿وَخُفْيَةً﴾ بە نهێنی
﴿يَلْبِسَكُمْ﴾ تێکەڵاوتان دەکات
﴿شِيَعًا﴾ کۆمەڵ کۆمەڵ
﴿بَأْسَ بَعْضٍ﴾ زۆری هەندێکتان
﴿نُصَرِّفُ ٱلْءَايَٰتِ﴾ بەشێوەکان دەگۆڕین
﴿بِوَكِيلٍ﴾ بە پەرپرسیار و سەرپەرشتیکار
﴿لَعَلَّهُمْ يَفْقَهُونَ﴾ بەڵکو تێبگەن
﴿يَخُوضُونَ﴾ ڕۆدەچن، قسەکە دەگۆڕن

مینگەکان و دەرنەخستنەوە		درێژکردنەوەکان (المدود)	
شوێنی مینگە (الغنة).	(الإدغام) بە مینگەوە		(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە دروست دەبن
مینگەی (الإخفاء).	(الإدغام)ی بێ مینگە و.		(٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمز)ەوە دروست دەبن.
مینگەی (الإقلاب).	ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە		مەددی منفصل، لەکاتی وەستاندا و، ماوەکەی بە ئەندازەی (٦،٥،٤) حەرەکەیە
			(٦،٤،٢) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)دا
			(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)ە

وَمَا عَلَى ٱلَّذِينَ يَتَّقُونَ مِنْ حِسَابِهِم مِّن شَىْءٍ وَلَٰكِن
ذِكْرَىٰ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿٦٩﴾ وَذَرِ ٱلَّذِينَ ٱتَّخَذُوا۟
دِينَهُمْ لَعِبًا وَلَهْوًا وَغَرَّتْهُمُ ٱلْحَيَوٰةُ ٱلدُّنْيَا ۚ وَذَكِّرْ بِهِۦٓ
أَن تُبْسَلَ نَفْسٌۢ بِمَا كَسَبَتْ لَيْسَ لَهَا مِن دُونِ ٱللَّهِ وَلِىٌّ
وَلَا شَفِيعٌ وَإِن تَعْدِلْ كُلَّ عَدْلٍ لَّا يُؤْخَذْ مِنْهَآ ۗ أُو۟لَٰٓئِكَ
ٱلَّذِينَ أُبْسِلُوا۟ بِمَا كَسَبُوا۟ ۖ لَهُمْ شَرَابٌ مِّنْ حَمِيمٍ وَعَذَابٌ
أَلِيمٌۢ بِمَا كَانُوا۟ يَكْفُرُونَ ﴿٧٠﴾ قُلْ أَنَدْعُوا۟ مِن دُونِ ٱللَّهِ
مَا لَا يَنفَعُنَا وَلَا يَضُرُّنَا وَنُرَدُّ عَلَىٰٓ أَعْقَابِنَا بَعْدَ إِذْ هَدَىٰنَا ٱللَّهُ
كَٱلَّذِى ٱسْتَهْوَتْهُ ٱلشَّيَٰطِينُ فِى ٱلْأَرْضِ حَيْرَانَ لَهُۥٓ أَصْحَٰبٌ
يَدْعُونَهُۥٓ إِلَى ٱلْهُدَى ٱئْتِنَا ۗ قُلْ إِنَّ هُدَى ٱللَّهِ هُوَ ٱلْهُدَىٰ ۖ
وَأُمِرْنَا لِنُسْلِمَ لِرَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٧١﴾ وَأَنْ أَقِيمُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ
وَٱتَّقُوهُ ۚ وَهُوَ ٱلَّذِىٓ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٧٢﴾ وَهُوَ ٱلَّذِى
خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ بِٱلْحَقِّ ۖ وَيَوْمَ يَقُولُ كُن
فَيَكُونُ ۚ قَوْلُهُ ٱلْحَقُّ ۚ وَلَهُ ٱلْمُلْكُ يَوْمَ يُنفَخُ فِى ٱلصُّورِ ۚ
عَٰلِمُ ٱلْغَيْبِ وَٱلشَّهَٰدَةِ ۚ وَهُوَ ٱلْحَكِيمُ ٱلْخَبِيرُ ﴿٧٣﴾

وشەو ماناكانى

﴿ [illegible] يَتَّقُونَ ﴾ ئەوانەی خۆیان دەپارێزن هیچیان لەسەر نییە
﴿ [illegible] ﴾
﴿ [illegible] ﴾ هیچ شتێ، بەس [illegible]
﴿ [illegible] ﴾ بەڵكو خۆ بپارێزن
﴿ وَغَرَّتْهُمُ ﴾ بایی كردن ﴿ أَن تُبْسَلَ نَفْسٌ ﴾ كە كەسێك دووچار ببێت
﴿ [illegible] ﴾
﴿ [illegible] ﴾ هەرچی [illegible]
﴿ [illegible] ﴾ كەوتنە [illegible]
﴿ حَمِيمٍ ﴾ ئاوێكی زۆر گەرم
﴿ ٱسْتَهْوَتْهُ ﴾
﴿ ٱلشَّيَٰطِينُ ﴾ [illegible]
﴿ [illegible] ﴾ [illegible]
﴿ ٱلصُّورِ ﴾ ئەو شاخەی فووی پێدا دەكرێ (كەرەنا)

[illegible]
حەرەكەكانی تری لێ دادەماڵرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەكە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) [illegible]
٢- ئەو هێمایانەی وەستان كە بەڕەنگی سوور ڕەنگ كراون وەستانی میانەی ئایەتەكان و سەرەتای ئایەتەكان [illegible]

چۆنیەتی وەستان (الوقوف)	٢ نیشانەكانی وەستان

▼ نەفخیمی پیتی لامی (ڵە)
▼ تەفخیمی پیتی (راء)
▼ سیفەتی قەلقەلە

۞ وَإِذْ قَالَ إِبْرَٰهِيمُ لِأَبِيهِ ءَازَرَ أَتَتَّخِذُ أَصْنَامًا ءَالِهَةً إِنِّىٓ
أَرَىٰكَ وَقَوْمَكَ فِى ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ ﴿٧٤﴾ وَكَذَٰلِكَ نُرِىٓ إِبْرَٰهِيمَ
مَلَكُوتَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَلِيَكُونَ مِنَ ٱلْمُوقِنِينَ ﴿٧٥﴾
فَلَمَّا جَنَّ عَلَيْهِ ٱلَّيْلُ رَءَا كَوْكَبًا قَالَ هَٰذَا رَبِّى فَلَمَّآ أَفَلَ قَالَ
لَآ أُحِبُّ ٱلْءَافِلِينَ ﴿٧٦﴾ فَلَمَّا رَءَا ٱلْقَمَرَ بَازِغًا قَالَ هَٰذَا
رَبِّى فَلَمَّآ أَفَلَ قَالَ لَئِن لَّمْ يَهْدِنِى رَبِّى لَأَكُونَنَّ مِنَ ٱلْقَوْمِ
ٱلضَّآلِّينَ ﴿٧٧﴾ فَلَمَّا رَءَا ٱلشَّمْسَ بَازِغَةً قَالَ هَٰذَا رَبِّى هَٰذَآ
أَكْبَرُ فَلَمَّآ أَفَلَتْ قَالَ يَٰقَوْمِ إِنِّى بَرِىٓءٌ مِّمَّا تُشْرِكُونَ ﴿٧٨﴾
إِنِّى وَجَّهْتُ وَجْهِىَ لِلَّذِى فَطَرَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ
حَنِيفًا وَمَآ أَنَا۠ مِنَ ٱلْمُشْرِكِينَ ﴿٧٩﴾ وَحَآجَّهُۥ قَوْمُهُۥ قَالَ
أَتُحَٰٓجُّوٓنِّى فِى ٱللَّهِ وَقَدْ هَدَىٰنِ وَلَآ أَخَافُ مَا تُشْرِكُونَ بِهِۦٓ
إِلَّآ أَن يَشَآءَ رَبِّى شَيْـًٔا وَسِعَ رَبِّى كُلَّ شَىْءٍ عِلْمًا أَفَلَا
تَتَذَكَّرُونَ ﴿٨٠﴾ وَكَيْفَ أَخَافُ مَآ أَشْرَكْتُمْ وَلَا
تَخَافُونَ أَنَّكُمْ أَشْرَكْتُم بِٱللَّهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِهِۦ عَلَيْكُمْ
سُلْطَٰنًا فَأَىُّ ٱلْفَرِيقَيْنِ أَحَقُّ بِٱلْأَمْنِ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٨١﴾

وشەو مەبەستەکانی

﴿ءَازَرَ﴾ ناوی باوکی حەزرەتی ئیبراهیم

﴿مَلَكُوتَ﴾ نیشانە و ئایەتەکان

﴿جَنَّ عَلَيْهِ ٱلَّيْلُ﴾ شەوی بەسەردا هات

﴿أَفَلَ﴾ ئاوابوو

﴿بَازِغًا﴾ هەڵهات

﴿فَطَرَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ﴾ ئاسمانەکانی بەدیی هێناوە

﴿حَنِيفًا﴾ لادەر لە ناڕاست بۆ لای ڕاستی

﴿وَحَآجَّهُۥ قَوْمُهُۥ﴾ گەلەکەی دەمەدەمەیان لەگەڵ کرد

﴿سُلْطَٰنًا﴾ بەڵگە

شوێنی مێبگە (غنة) — لادعام بە مێبگەوە
مێبگەی (الإخفاء) — الادغام ای بێ مێبگە و
مێبگەی (الاقلاب) — نەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە

(٤،١) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (همز)ەوە دروست دەبن
(٢، ٤، ٦) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)دا

ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَلَمۡ يَلۡبِسُوٓاْ إِيمَٰنَهُم بِظُلۡمٍ أُوْلَٰٓئِكَ لَهُمُ ٱلۡأَمۡنُ
وَهُم مُّهۡتَدُونَ ﴿٨٢﴾ وَتِلۡكَ حُجَّتُنَآ ءَاتَيۡنَٰهَآ إِبۡرَٰهِيمَ عَلَىٰ
قَوۡمِهِۦۚ نَرۡفَعُ دَرَجَٰتٖ مَّن نَّشَآءُۗ إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٞ ﴿٨٣﴾
وَوَهَبۡنَا لَهُۥٓ إِسۡحَٰقَ وَيَعۡقُوبَۚ كُلًّا هَدَيۡنَاۚ وَنُوحًا
هَدَيۡنَا مِن قَبۡلُۖ وَمِن ذُرِّيَّتِهِۦ دَاوُۥدَ وَسُلَيۡمَٰنَ وَأَيُّوبَ
وَيُوسُفَ وَمُوسَىٰ وَهَٰرُونَۚ وَكَذَٰلِكَ نَجۡزِي ٱلۡمُحۡسِنِينَ ﴿٨٤﴾
وَزَكَرِيَّا وَيَحۡيَىٰ وَعِيسَىٰ وَإِلۡيَاسَۖ كُلّٞ مِّنَ ٱلصَّٰلِحِينَ ﴿٨٥﴾
وَإِسۡمَٰعِيلَ وَٱلۡيَسَعَ وَيُونُسَ وَلُوطٗاۚ وَكُلّٗا فَضَّلۡنَا عَلَى
ٱلۡعَٰلَمِينَ ﴿٨٦﴾ وَمِنۡ ءَابَآئِهِمۡ وَذُرِّيَّٰتِهِمۡ وَإِخۡوَٰنِهِمۡۖ وَٱجۡتَبَيۡنَٰهُمۡ
وَهَدَيۡنَٰهُمۡ إِلَىٰ صِرَٰطٖ مُّسۡتَقِيمٖ ﴿٨٧﴾ ذَٰلِكَ هُدَى ٱللَّهِ يَهۡدِي
بِهِۦ مَن يَشَآءُ مِنۡ عِبَادِهِۦۚ وَلَوۡ أَشۡرَكُواْ لَحَبِطَ عَنۡهُم مَّا كَانُواْ
يَعۡمَلُونَ ﴿٨٨﴾ أُوْلَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ ءَاتَيۡنَٰهُمُ ٱلۡكِتَٰبَ وَٱلۡحُكۡمَ وَٱلنُّبُوَّةَۚ
فَإِن يَكۡفُرۡ بِهَا هَٰٓؤُلَآءِ فَقَدۡ وَكَّلۡنَا بِهَا قَوۡمٗا لَّيۡسُواْ بِهَا بِكَٰفِرِينَ
﴿٨٩﴾ أُوْلَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ هَدَى ٱللَّهُۖ فَبِهُدَىٰهُمُ ٱقۡتَدِهۡۗ قُل لَّآ
أَسۡـَٔلُكُمۡ عَلَيۡهِ أَجۡرًاۖ إِنۡ هُوَ إِلَّا ذِكۡرَىٰ لِلۡعَٰلَمِينَ ﴿٩٠﴾

وشه و ماناكانى

﴿ولم يلبسوا﴾ باوه‌ره‌كه‌يان نه‌گۆڕی
﴿بظلم﴾ به كوفر
﴿أولئك لهم الأمن﴾ ئه‌وانه ئاسایشیان هه‌یه و پارێزراون
﴿وتلك حجتنا﴾ ئه‌وه به‌ڵگه‌ی ئێمه‌یه
﴿[illegible]﴾ هه‌ڵمان بژاردن
﴿لحبط﴾ پووچ ده‌بووه‌وه
﴿والحكم﴾ دادوه‌ری
﴿فإن يكفر بها هؤلاء﴾ ئه‌گه‌ر خه‌ڵكی مه‌ككه به‌وه كافر بن
﴿فقد وكلنا بها﴾ ئه‌وه چینێكی دیمان بۆ ئاماده كردووه
﴿ليسوا بها﴾ ئه‌وان حاشایان لێی نییه
﴿اقتده﴾ په‌یڕه‌وییان بكه

ته‌فخیمی پیتی لامی (الله)
ته‌فخیمی پیتی (راء)
سیمه‌لی قه‌لقه‌له

جەرەکەکانی تری لێ دادەماڵرێت، هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف)
دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن.

وَمَا قَدَرُواْ ٱللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِۦٓ إِذْ قَالُواْ مَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ عَلَىٰ بَشَرٍ مِّن شَىْءٍ
قُلْ مَنْ أَنزَلَ ٱلْكِتَٰبَ ٱلَّذِى جَآءَ بِهِۦ مُوسَىٰ نُورًا وَهُدًى لِّلنَّاسِ
تَجْعَلُونَهُۥ قَرَاطِيسَ تُبْدُونَهَا وَتُخْفُونَ كَثِيرًا وَعُلِّمْتُم مَّا لَمْ تَعْلَمُوٓاْ
أَنتُمْ وَلَآ ءَابَآؤُكُمْ قُلِ ٱللَّهُ ثُمَّ ذَرْهُمْ فِى خَوْضِهِمْ يَلْعَبُونَ ﴿٩١﴾
وَهَٰذَا كِتَٰبٌ أَنزَلْنَٰهُ مُبَارَكٌ مُّصَدِّقُ ٱلَّذِى بَيْنَ يَدَيْهِ وَلِتُنذِرَ
أُمَّ ٱلْقُرَىٰ وَمَنْ حَوْلَهَا وَٱلَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِٱلْءَاخِرَةِ يُؤْمِنُونَ بِهِۦ
وَهُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ﴿٩٢﴾ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ ٱفْتَرَىٰ عَلَى
ٱللَّهِ كَذِبًا أَوْ قَالَ أُوحِىَ إِلَىَّ وَلَمْ يُوحَ إِلَيْهِ شَىْءٌ وَمَن قَالَ سَأُنزِلُ
مِثْلَ مَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ وَلَوْ تَرَىٰٓ إِذِ ٱلظَّٰلِمُونَ فِى غَمَرَٰتِ ٱلْمَوْتِ
وَٱلْمَلَٰٓئِكَةُ بَاسِطُوٓاْ أَيْدِيهِمْ أَخْرِجُوٓاْ أَنفُسَكُمُ ٱلْيَوْمَ
تُجْزَوْنَ عَذَابَ ٱلْهُونِ بِمَا كُنتُمْ تَقُولُونَ عَلَى ٱللَّهِ غَيْرَ ٱلْحَقِّ
وَكُنتُمْ عَنْ ءَايَٰتِهِۦ تَسْتَكْبِرُونَ ﴿٩٣﴾ وَلَقَدْ جِئْتُمُونَا فُرَٰدَىٰ
كَمَا خَلَقْنَٰكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَتَرَكْتُم مَّا خَوَّلْنَٰكُمْ وَرَآءَ ظُهُورِكُمْ
وَمَا نَرَىٰ مَعَكُمْ شُفَعَآءَكُمُ ٱلَّذِينَ زَعَمْتُمْ أَنَّهُمْ فِيكُمْ شُرَكَٰٓؤُاْ
لَقَد تَّقَطَّعَ بَيْنَكُمْ وَضَلَّ عَنكُم مَّا كُنتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿٩٤﴾

وشه و ماناکانی

﴿ وَمَا قَدَرُواْ ٱللَّهَ ﴾ ریزی خودایان نه‌گرت
﴿ قَرَاطِيسَ ﴾ چه‌ند کاغه‌زێك
﴿ قُلِ ٱللَّهُ ﴾ بلێ: خودا
﴿ مُبَارَكٌ ﴾ پیرۆزه
﴿ أُمَّ ٱلْقُرَىٰ ﴾ مه‌ككه
﴿ [illegible] ﴾ ده‌وروبه‌ری
﴿ [illegible] ﴾ سه‌ختییه‌كانی مردن
﴿ أَخْرِجُوٓاْ [illegible] ﴾ [illegible]
﴿ [illegible] ﴾ سزای سه‌خت
﴿ بِمَا كُنتُمْ تَقُولُونَ عَلَى ٱللَّهِ غَيْرَ ٱلْحَقِّ ﴾ به‌هۆی ئه‌و شته نادروستانه‌وه كه ده‌ده‌م خوداوه ده‌تان گوتن
﴿ مَّا خَوَّلْنَٰكُمْ ﴾ ئه‌وه‌ی پێمان دابوون
﴿ [illegible] ﴾ پێوه‌ندیان به‌ كه‌وده‌ بە‌م

نیشانه‌كان و ئەحكامی تەجوید

ئه‌و نیشانانه‌ی ناخوێنرێنه‌وه: مینگه‌ی (الإقلاب). [illegible]

(٢) حه‌ره‌كه بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ی حوكمه‌كه‌یان هاوشێوه‌ی (المد الطبیعي)ن [illegible]

۞ إِنَّ ٱللَّهَ فَالِقُ ٱلۡحَبِّ وَٱلنَّوَىٰۖ يُخۡرِجُ ٱلۡحَيَّ مِنَ ٱلۡمَيِّتِ وَمُخۡرِجُ
ٱلۡمَيِّتِ مِنَ ٱلۡحَيِّۚ ذَٰلِكُمُ ٱللَّهُۖ فَأَنَّىٰ تُؤۡفَكُونَ ﴿٩٥﴾ فَالِقُ ٱلۡإِصۡبَاحِ
وَجَعَلَ ٱلَّيۡلَ سَكَنٗا وَٱلشَّمۡسَ وَٱلۡقَمَرَ حُسۡبَانٗاۚ ذَٰلِكَ تَقۡدِيرُ
ٱلۡعَزِيزِ ٱلۡعَلِيمِ ﴿٩٦﴾ وَهُوَ ٱلَّذِي جَعَلَ لَكُمُ ٱلنُّجُومَ لِتَهۡتَدُواْ
بِهَا فِي ظُلُمَٰتِ ٱلۡبَرِّ وَٱلۡبَحۡرِۗ قَدۡ فَصَّلۡنَا ٱلۡأٓيَٰتِ لِقَوۡمٖ يَعۡلَمُونَ
﴿٩٧﴾ وَهُوَ ٱلَّذِيٓ أَنشَأَكُم مِّن نَّفۡسٖ وَٰحِدَةٖ فَمُسۡتَقَرّٞ وَمُسۡتَوۡدَعٞۗ
قَدۡ فَصَّلۡنَا ٱلۡأٓيَٰتِ لِقَوۡمٖ يَفۡقَهُونَ ﴿٩٨﴾ وَهُوَ ٱلَّذِيٓ أَنزَلَ
مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءٗ فَأَخۡرَجۡنَا بِهِۦ نَبَاتَ كُلِّ شَيۡءٖ فَأَخۡرَجۡنَا مِنۡهُ
خَضِرٗا نُّخۡرِجُ مِنۡهُ حَبّٗا مُّتَرَاكِبٗا وَمِنَ ٱلنَّخۡلِ مِن طَلۡعِهَا
قِنۡوَانٞ دَانِيَةٞ وَجَنَّٰتٖ مِّنۡ أَعۡنَابٖ وَٱلزَّيۡتُونَ وَٱلرُّمَّانَ مُشۡتَبِهٗا
وَغَيۡرَ مُتَشَٰبِهٍۗ ٱنظُرُوٓاْ إِلَىٰ ثَمَرِهِۦٓ إِذَآ أَثۡمَرَ وَيَنۡعِهِۦٓۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكُمۡ
لَأٓيَٰتٖ لِّقَوۡمٖ يُؤۡمِنُونَ ﴿٩٩﴾ وَجَعَلُواْ لِلَّهِ شُرَكَآءَ ٱلۡجِنَّ وَخَلَقَهُمۡۖ
وَخَرَقُواْ لَهُۥ بَنِينَ وَبَنَٰتِۭ بِغَيۡرِ عِلۡمٖۚ سُبۡحَٰنَهُۥ وَتَعَٰلَىٰ عَمَّا
يَصِفُونَ ﴿١٠٠﴾ بَدِيعُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِۖ أَنَّىٰ يَكُونُ لَهُۥ وَلَدٞ
وَلَمۡ تَكُن لَّهُۥ صَٰحِبَةٞۖ وَخَلَقَ كُلَّ شَيۡءٖۖ وَهُوَ بِكُلِّ شَيۡءٍ عَلِيمٞ ﴿١٠١﴾

وشەوماناكانی

قیشیەری تۆو، بەقەیری دەنك
چۆن لە بەندایەتیی ئەو دوور دەكەونەوە؟
﴿فَالِقُ ٱلۡإِصۡبَاحِ﴾ رۆژ لە تاریكایی شەو دەردێنێ
مانگ و رۆژی كردووە بە ژمێری كاتەكان
حێگیرە
﴿وَمُسۡتَوۡدَعٞ﴾ پارێزراوە بە ئەمانەت هەڵگیراوە
دەنكی بەك لەسەریەك وەك كوڵی گەنم و جۆ
كوڵی (هێشووی)
هێشوو
كاتی پێگەیینی
﴿ٱلۡجِنَّ﴾ جنۆكە
﴿وَخَرَقُواْ لَهُۥ﴾ بۆیان هەڵبەست
﴿بَدِيعُ﴾ داهێنەر
﴿أَنَّىٰ يَكُونُ﴾ چۆن دەبێ؟

١- هەموو وەستانەكان لەسەر پیتی سكوندار دەكرێت، تەنانەت گەر پیتەكە خۆی سكوندار نەبێت لەكاتی وەستاندا حەرەكەكانی تری لێ دادەماڵرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەكە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە و، تائی حەریش بە (هاء)ی سكوندار دەخوێنرێتەوە.
٢- ئەو هێمایانەی وەستان كە بەڕەنگی سوور ڕەنگ كراون وەستانی مانەی ئایەتەكان و سەرەتای ئایەتەكان دیاری دەكەن لەكاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوكمێك هەن كە دەگۆڕێن

جوێنەی وەستان لوقوف ٢ نیشانەكانی وەستان

تەرقیقی پیتی لامی (الله)
تەفخیمی پیتی (راء).
سیفەتی قەلقەلە.

ذَٰلِكُمُ ٱللَّهُ رَبُّكُمْ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ خَٰلِقُ كُلِّ شَيْءٍ
فَٱعْبُدُوهُ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ ﴿١٠٢﴾ لَّا تُدْرِكُهُ
ٱلْأَبْصَٰرُ وَهُوَ يُدْرِكُ ٱلْأَبْصَٰرَ وَهُوَ ٱللَّطِيفُ ٱلْخَبِيرُ ﴿١٠٣﴾
قَدْ جَآءَكُم بَصَآئِرُ مِن رَّبِّكُمْ فَمَنْ أَبْصَرَ فَلِنَفْسِهِۦ وَمَنْ عَمِيَ
فَعَلَيْهَا وَمَآ أَنَا۠ عَلَيْكُم بِحَفِيظٍ ﴿١٠٤﴾ وَكَذَٰلِكَ نُصَرِّفُ
ٱلْءَايَٰتِ وَلِيَقُولُوا۟ دَرَسْتَ وَلِنُبَيِّنَهُۥ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿١٠٥﴾
ٱتَّبِعْ مَآ أُوحِيَ إِلَيْكَ مِن رَّبِّكَ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ وَأَعْرِضْ عَنِ
ٱلْمُشْرِكِينَ ﴿١٠٦﴾ وَلَوْ شَآءَ ٱللَّهُ مَآ أَشْرَكُوا۟ وَمَا جَعَلْنَٰكَ عَلَيْهِمْ
حَفِيظًا وَمَآ أَنتَ عَلَيْهِم بِوَكِيلٍ ﴿١٠٧﴾ وَلَا تَسُبُّوا۟ ٱلَّذِينَ
يَدْعُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ فَيَسُبُّوا۟ ٱللَّهَ عَدْوًۢا بِغَيْرِ عِلْمٍ كَذَٰلِكَ زَيَّنَّا
لِكُلِّ أُمَّةٍ عَمَلَهُمْ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِم مَّرْجِعُهُمْ فَيُنَبِّئُهُم بِمَا كَانُوا۟
يَعْمَلُونَ ﴿١٠٨﴾ وَأَقْسَمُوا۟ بِٱللَّهِ جَهْدَ أَيْمَٰنِهِمْ لَئِن جَآءَتْهُمْ ءَايَةٌ
لَّيُؤْمِنُنَّ بِهَا قُلْ إِنَّمَا ٱلْءَايَٰتُ عِندَ ٱللَّهِ وَمَا يُشْعِرُكُمْ أَنَّهَآ إِذَا
جَآءَتْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٠٩﴾ وَنُقَلِّبُ أَفْـِٔدَتَهُمْ وَأَبْصَٰرَهُمْ كَمَا لَمْ
يُؤْمِنُوا۟ بِهِۦٓ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَنَذَرُهُمْ فِي طُغْيَٰنِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿١١٠﴾

﴿وَكِيلٌ﴾ چاودێر
﴿لَّا تُدْرِكُهُ ٱلْأَبْصَٰرُ﴾ چاو نایبینێ ﴿وَهُوَ يُدْرِكُ ٱلْأَبْصَٰرَ﴾ ئەو چاوان -و هەموو شتی- ئەبینێ
﴿بَصَآئِرُ﴾ بەلگە و نیشانە
﴿فَمَنْ أَبْصَرَ﴾ هەرکەس بینی
﴿بِحَفِيظٍ﴾ چاودێرێ کە هەموو کردەوەکان بپارێزی
﴿نُصَرِّفُ﴾ بە شێوەگەلی جیا دیبەیەکی پێشان دەدەین
﴿دَرَسْتَ﴾ خوێندوونە
﴿عَدْوًۢا﴾ ستەم و زیادەڕەوی
﴿جَهْدَ أَيْمَٰنِهِمْ﴾ بە سوێندی پتەویان
﴿وَنَذَرُهُمْ﴾ دەیان هێڵینەوە
﴿طُغْيَٰنِهِمْ﴾ لە سەرکەشی و زیادەڕەوییاندا

(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمزە)وە درێژ دەبن
(٦،٤،٢) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)دا
(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)ە
ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)
مێنگەی (الإخفاء)، (الإدغام)ی بێ مێنگە و، مێنگەی (الإقلاب)، ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە
مێنگەکان و دەربڕینەوە

وشە و مەبەستی

﴿ وحشرنا ﴾ کومان کردەوە
﴿ قبلا ﴾ رووبەروو
﴿ زُخرُفَ ٱلقَوۡلِ ﴾ قسەی بریقەدار
﴿ ولو شاء ربك ما فعلوه ﴾ ئەگەر خودا خواستی [illegible] دەکرد
﴿ [illegible] ﴾ [illegible] گەری
﴿ [illegible] ﴾ با گوێ بۆ ئەو قسەیە بگری
﴿ [illegible] ﴾ [illegible] هەڵبەستن
﴿ [illegible] ﴾ کومەڵ و پیەکان، [illegible] کومەکان
﴿ كلمتُ ربّكَ ﴾ فەرمایشتی خودا، قورئان
﴿ [illegible] ﴾ راست و رەوا
﴿ يخرصون ﴾ درۆ دەکەن

۞ وَلَوۡ أَنَّنَا نَزَّلۡنَآ إِلَيۡهِمُ ٱلۡمَلَٰٓئِكَةَ وَكَلَّمَهُمُ ٱلۡمَوۡتَىٰ وَحَشَرۡنَا
عَلَيۡهِمۡ كُلَّ شَيۡءٖ قُبُلٗا مَّا كَانُواْ لِيُؤۡمِنُوٓاْ إِلَّآ أَن يَشَآءَ ٱللَّهُ وَلَٰكِنَّ
أَكۡثَرَهُمۡ يَجۡهَلُونَ ﴿١١١﴾ وَكَذَٰلِكَ جَعَلۡنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوّٗا
شَيَٰطِينَ ٱلۡإِنسِ وَٱلۡجِنِّ يُوحِي بَعۡضُهُمۡ إِلَىٰ بَعۡضٖ زُخۡرُفَ
ٱلۡقَوۡلِ غُرُورٗاۚ وَلَوۡ شَآءَ رَبُّكَ مَا فَعَلُوهُۖ فَذَرۡهُمۡ وَمَا يَفۡتَرُونَ
﴿١١٢﴾ وَلِتَصۡغَىٰٓ إِلَيۡهِ أَفۡـِٔدَةُ ٱلَّذِينَ لَا يُؤۡمِنُونَ بِٱلۡأٓخِرَةِ
وَلِيَرۡضَوۡهُ وَلِيَقۡتَرِفُواْ مَا هُم مُّقۡتَرِفُونَ ﴿١١٣﴾ أَفَغَيۡرَ ٱللَّهِ
أَبۡتَغِي حَكَمٗا وَهُوَ ٱلَّذِيٓ أَنزَلَ إِلَيۡكُمُ ٱلۡكِتَٰبَ مُفَصَّلٗاۚ
وَٱلَّذِينَ ءَاتَيۡنَٰهُمُ ٱلۡكِتَٰبَ يَعۡلَمُونَ أَنَّهُۥ مُنَزَّلٞ مِّن رَّبِّكَ بِٱلۡحَقِّۖ
فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ ٱلۡمُمۡتَرِينَ ﴿١١٤﴾ وَتَمَّتۡ كَلِمَتُ رَبِّكَ صِدۡقٗا
وَعَدۡلٗاۚ لَّا مُبَدِّلَ لِكَلِمَٰتِهِۦۚ وَهُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلۡعَلِيمُ ﴿١١٥﴾ وَإِن
تُطِعۡ أَكۡثَرَ مَن فِي ٱلۡأَرۡضِ يُضِلُّوكَ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِۚ إِن
يَتَّبِعُونَ إِلَّا ٱلظَّنَّ وَإِنۡ هُمۡ إِلَّا يَخۡرُصُونَ ﴿١١٦﴾ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ
أَعۡلَمُ مَن يَضِلُّ عَن سَبِيلِهِۦۖ وَهُوَ أَعۡلَمُ بِٱلۡمُهۡتَدِينَ ﴿١١٧﴾
فَكُلُواْ مِمَّا ذُكِرَ ٱسۡمُ ٱللَّهِ عَلَيۡهِ إِن كُنتُم بِـَٔايَٰتِهِۦ مُؤۡمِنِينَ ﴿١١٨﴾

ئەقەلقەلەی پیتی لامی [illegible]
تەفخیمی پیتی (راء).
سیفەتی قەلقەلە.

[illegible] حەرەکەکانی تری لێ دادەماڵرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (ئەوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە [illegible]
٢- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەرەنگی سوور رەنگ کراون وەستانی نیوانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن. لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێک هەن کە دەگۆڕێن.

وَمَا لَكُمْ أَلَّا تَأْكُلُوا۟ مِمَّا ذُكِرَ ٱسْمُ ٱللَّهِ عَلَيْهِ وَقَدْ فَصَّلَ
لَكُم مَّا حَرَّمَ عَلَيْكُمْ إِلَّا مَا ٱضْطُرِرْتُمْ إِلَيْهِ ۗ وَإِنَّ كَثِيرًا لَّيُضِلُّونَ
بِأَهْوَآئِهِم بِغَيْرِ عِلْمٍ ۗ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِٱلْمُعْتَدِينَ ١١٩
وَذَرُوا۟ ظَٰهِرَ ٱلْإِثْمِ وَبَاطِنَهُۥٓ ۚ إِنَّ ٱلَّذِينَ يَكْسِبُونَ ٱلْإِثْمَ
سَيُجْزَوْنَ بِمَا كَانُوا۟ يَقْتَرِفُونَ ١٢٠ وَلَا تَأْكُلُوا۟ مِمَّا لَمْ يُذْكَرِ
ٱسْمُ ٱللَّهِ عَلَيْهِ وَإِنَّهُۥ لَفِسْقٌ ۗ وَإِنَّ ٱلشَّيَٰطِينَ لَيُوحُونَ إِلَىٰٓ
أَوْلِيَآئِهِمْ لِيُجَٰدِلُوكُمْ ۖ وَإِنْ أَطَعْتُمُوهُمْ إِنَّكُمْ لَمُشْرِكُونَ ١٢١
أَوَمَن كَانَ مَيْتًا فَأَحْيَيْنَٰهُ وَجَعَلْنَا لَهُۥ نُورًا يَمْشِى بِهِۦ فِى
ٱلنَّاسِ كَمَن مَّثَلُهُۥ فِى ٱلظُّلُمَٰتِ لَيْسَ بِخَارِجٍ مِّنْهَا ۚ كَذَٰلِكَ
زُيِّنَ لِلْكَٰفِرِينَ مَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ١٢٢ وَكَذَٰلِكَ جَعَلْنَا
فِى كُلِّ قَرْيَةٍ أَكَٰبِرَ مُجْرِمِيهَا لِيَمْكُرُوا۟ فِيهَا ۖ وَمَا
يَمْكُرُونَ إِلَّا بِأَنفُسِهِمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ١٢٣ وَإِذَا جَآءَتْهُمْ
ءَايَةٌ قَالُوا۟ لَن نُّؤْمِنَ حَتَّىٰ نُؤْتَىٰ مِثْلَ مَآ أُوتِىَ رُسُلُ ٱللَّهِ ۘ ٱللَّهُ
أَعْلَمُ حَيْثُ يَجْعَلُ رِسَالَتَهُۥ ۗ سَيُصِيبُ ٱلَّذِينَ أَجْرَمُوا۟
صَغَارٌ عِندَ ٱللَّهِ وَعَذَابٌ شَدِيدٌ بِمَا كَانُوا۟ يَمْكُرُونَ ١٢٤

وشه‌و ماناکانی

﴿بِأَهْوَآئِهِم﴾ به ئاره‌زووی خۆیان

﴿وَذَرُوا﴾ لێیگه‌ڕێن، وازی لێ بێنن

﴿ظَٰهِرَ ٱلْإِثْمِ وَبَاطِنَهُۥ﴾ ده‌ر و ناوی گوناه

﴿يَقْتَرِفُونَ﴾ درۆ ده‌که‌ن

﴿لَفِسْقٌ﴾ ده‌رچوونه له په‌یڕه‌ویی

﴿وَإِنْ أَطَعْتُمُوهُمْ﴾ ئه‌گه‌ر به قسه‌یان بکه‌ن

﴿إِنَّكُمْ لَمُشْرِكُونَ﴾ ئه‌وه ئێوه کافر ده‌بن

﴿ٱللَّهُ أَعْلَمُ حَيْثُ يَجْعَلُ رِسَالَتَهُۥ﴾ خودا خۆی ده‌زانێ په‌یامی خۆی به کێ ده‌به‌خشێ

﴿صَغَارٌ﴾ ڕسوایی

مینگه‌کان و ده‌نگه‌کان

شوێنی مینگه (غنة) ... مینگه‌ی (الإخفاء) ... مینگه‌ی (الإقلاب).

درێژکردنه‌وه‌کان (المدود)

(٢، ٤، ٦) حه‌ره‌که بۆ مه‌ددی له‌ناکاو (عارض) له‌کاتی وه‌ستان (وقف)دا

(٢) حه‌ره‌که بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ی حوکمه‌که‌یان هاوشێوه‌ی (المد الطبيعي)ان

فَمَن يُرِدِ ٱللَّهُ أَن يَهۡدِيَهُۥ يَشۡرَحۡ صَدۡرَهُۥ لِلۡإِسۡلَٰمِۖ وَمَن يُرِدۡ
أَن يُضِلَّهُۥ يَجۡعَلۡ صَدۡرَهُۥ ضَيِّقًا حَرَجٗا كَأَنَّمَا يَصَّعَّدُ
فِي ٱلسَّمَآءِۚ كَذَٰلِكَ يَجۡعَلُ ٱللَّهُ ٱلرِّجۡسَ عَلَى ٱلَّذِينَ
لَا يُؤۡمِنُونَ ﴿١٢٥﴾ وَهَٰذَا صِرَٰطُ رَبِّكَ مُسۡتَقِيمٗاۗ قَدۡ فَصَّلۡنَا
ٱلۡأٓيَٰتِ لِقَوۡمٖ يَذَّكَّرُونَ ﴿١٢٦﴾ ۞ لَهُمۡ دَارُ ٱلسَّلَٰمِ عِندَ رَبِّهِمۡۖ
وَهُوَ وَلِيُّهُم بِمَا كَانُواْ يَعۡمَلُونَ ﴿١٢٧﴾ وَيَوۡمَ يَحۡشُرُهُمۡ جَمِيعٗا
يَٰمَعۡشَرَ ٱلۡجِنِّ قَدِ ٱسۡتَكۡثَرۡتُم مِّنَ ٱلۡإِنسِۖ وَقَالَ أَوۡلِيَآؤُهُم
مِّنَ ٱلۡإِنسِ رَبَّنَا ٱسۡتَمۡتَعَ بَعۡضُنَا بِبَعۡضٖ وَبَلَغۡنَآ أَجَلَنَا ٱلَّذِيٓ
أَجَّلۡتَ لَنَاۚ قَالَ ٱلنَّارُ مَثۡوَىٰكُمۡ خَٰلِدِينَ فِيهَآ إِلَّا مَا شَآءَ ٱللَّهُۚ إِنَّ
رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٞ ﴿١٢٨﴾ وَكَذَٰلِكَ نُوَلِّي بَعۡضَ ٱلظَّٰلِمِينَ بَعۡضَۢا
بِمَا كَانُواْ يَكۡسِبُونَ ﴿١٢٩﴾ يَٰمَعۡشَرَ ٱلۡجِنِّ وَٱلۡإِنسِ أَلَمۡ يَأۡتِكُمۡ
رُسُلٞ مِّنكُمۡ يَقُصُّونَ عَلَيۡكُمۡ ءَايَٰتِي وَيُنذِرُونَكُمۡ لِقَآءَ
يَوۡمِكُمۡ هَٰذَاۚ قَالُواْ شَهِدۡنَا عَلَىٰٓ أَنفُسِنَاۖ وَغَرَّتۡهُمُ ٱلۡحَيَوٰةُ ٱلدُّنۡيَا
وَشَهِدُواْ عَلَىٰٓ أَنفُسِهِمۡ أَنَّهُمۡ كَانُواْ كَٰفِرِينَ ﴿١٣٠﴾ ذَٰلِكَ
أَن لَّمۡ يَكُن رَّبُّكَ مُهۡلِكَ ٱلۡقُرَىٰ بِظُلۡمٖ وَأَهۡلُهَا غَٰفِلُونَ ﴿١٣١﴾

وشەو ماناکان

تەنگەتاوی، تەنگەبەفەسیی

بە زەحمەت بە ئاسماندا سەردەکەوێ

سزا

بەهەشت

خەڵکی زۆرتان گومرا کرد

هەندێکمان سوودی لە هەندێکمان وەرگرت

جێگەتان ئاگرە

زۆر نایی کردن

تەفخیمی پیتی لامی (الله).

تەفخیمی پیتی (راء).

سیفەتی قەلقەلە.

وَلِكُلّٖ دَرَجَٰتٞ مِّمَّا عَمِلُواْۚ وَمَا رَبُّكَ بِغَٰفِلٍ عَمَّا
يَعۡمَلُونَ ١٣٢ وَرَبُّكَ ٱلۡغَنِيُّ ذُو ٱلرَّحۡمَةِۚ إِن يَشَأۡ
يُذۡهِبۡكُمۡ وَيَسۡتَخۡلِفۡ مِنۢ بَعۡدِكُم مَّا يَشَآءُ كَمَآ
أَنشَأَكُم مِّن ذُرِّيَّةِ قَوۡمٍ ءَاخَرِينَ ١٣٣ إِنَّ مَا
تُوعَدُونَ لَأٓتٖۖ وَمَآ أَنتُم بِمُعۡجِزِينَ ١٣٤ قُلۡ يَٰقَوۡمِ
ٱعۡمَلُواْ عَلَىٰ مَكَانَتِكُمۡ إِنِّي عَامِلٞۖ فَسَوۡفَ تَعۡلَمُونَ
مَن تَكُونُ لَهُۥ عَٰقِبَةُ ٱلدَّارِۚ إِنَّهُۥ لَا يُفۡلِحُ ٱلظَّٰلِمُونَ
١٣٥ وَجَعَلُواْ لِلَّهِ مِمَّا ذَرَأَ مِنَ ٱلۡحَرۡثِ وَٱلۡأَنۡعَٰمِ
نَصِيبٗا فَقَالُواْ هَٰذَا لِلَّهِ بِزَعۡمِهِمۡ وَهَٰذَا لِشُرَكَآئِنَاۖ
فَمَا كَانَ لِشُرَكَآئِهِمۡ فَلَا يَصِلُ إِلَى ٱللَّهِۖ
وَمَا كَانَ لِلَّهِ فَهُوَ يَصِلُ إِلَىٰ شُرَكَآئِهِمۡۗ
سَآءَ مَا يَحۡكُمُونَ ١٣٦ وَكَذَٰلِكَ زَيَّنَ
لِكَثِيرٖ مِّنَ ٱلۡمُشۡرِكِينَ قَتۡلَ أَوۡلَٰدِهِمۡ
شُرَكَآؤُهُمۡ لِيُرۡدُوهُمۡ وَلِيَلۡبِسُواْ عَلَيۡهِمۡ دِينَهُمۡۖ
وَلَوۡ شَآءَ ٱللَّهُ مَا فَعَلُوهُۖ فَذَرۡهُمۡ وَمَا يَفۡتَرُونَ ١٣٧

وشه و ماناکانی

﴿ بِمُعۡجِزِينَ ﴾ له دەست خودا قوتار نابن

﴿ مَكَانَتِكُمۡ ﴾ هێز و تواناتان

﴿ إِنِّي عَامِلٞ ﴾ منیش کار دەکەم

﴿ عَٰقِبَةُ ٱلدَّارِ ﴾ جێگەی باش

﴿ لَا يُفۡلِحُ ٱلظَّٰلِمُونَ ﴾ ستەمکاران رزگار نابن

﴿ ذَرَأَ ﴾ دروستی کردووە

﴿ ٱلۡحَرۡثِ ﴾ کشت و کاڵ

﴿ وَٱلۡأَنۡعَٰمِ ﴾ ئاژەڵ

﴿ قَتۡلَ أَوۡلَٰدِهِمۡ ﴾ زیندە بەچاڵکردنی کچەکانیان

﴿ لِيُرۡدُوهُمۡ ﴾ تا بە هیلاکیانا بەرن

﴿ وَلِيَلۡبِسُواْ عَلَيۡهِمۡ ﴾ لێیان بشێوێنن

﴿ يَفۡتَرُونَ ﴾ ئەو درۆی دەیکەن

مینگەکان و بەدوایەکی ناخوێندرێنەوە

شوێنی مینگە (الغنة) (الإدغام) بە مینگەوە

مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و

مینگەی (الإقلاب) ئەو پیتانەی ناخوێندرێنەوە

درێژکردنەوەکان (المدود)

(٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمز)ەوە دروست دەبن

مەددی متصل، لەکاتی وەستاندا و، ماوەکەی بە ئەندازەی (٤ ٥ ٦) حەرەکەیە

(٢، ٤، ٦) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)دا

(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)ن

وَقَالُواْ هَٰذِهِۦٓ أَنۡعَٰمٞ وَحَرۡثٌ حِجۡرٞ لَّا يَطۡعَمُهَآ إِلَّا مَن
نَّشَآءُ بِزَعۡمِهِمۡ وَأَنۡعَٰمٌ حُرِّمَتۡ ظُهُورُهَا وَأَنۡعَٰمٞ لَّا يَذۡكُرُونَ
ٱسۡمَ ٱللَّهِ عَلَيۡهَا ٱفۡتِرَآءً عَلَيۡهِۚ سَيَجۡزِيهِم بِمَا كَانُواْ
يَفۡتَرُونَ ١٣٨ وَقَالُواْ مَا فِي بُطُونِ هَٰذِهِ ٱلۡأَنۡعَٰمِ
خَالِصَةٞ لِّذُكُورِنَا وَمُحَرَّمٌ عَلَىٰٓ أَزۡوَٰجِنَاۖ وَإِن يَكُن
مَّيۡتَةٗ فَهُمۡ فِيهِ شُرَكَآءُۚ سَيَجۡزِيهِمۡ وَصۡفَهُمۡۚ إِنَّهُۥ
حَكِيمٌ عَلِيمٞ ١٣٩ قَدۡ خَسِرَ ٱلَّذِينَ قَتَلُوٓاْ أَوۡلَٰدَهُمۡ
سَفَهَۢا بِغَيۡرِ عِلۡمٖ وَحَرَّمُواْ مَا رَزَقَهُمُ ٱللَّهُ ٱفۡتِرَآءً عَلَى ٱللَّهِۚ
قَدۡ ضَلُّواْ وَمَا كَانُواْ مُهۡتَدِينَ ١٤٠ ۞ وَهُوَ ٱلَّذِيٓ
أَنشَأَ جَنَّٰتٖ مَّعۡرُوشَٰتٖ وَغَيۡرَ مَعۡرُوشَٰتٖ وَٱلنَّخۡلَ وَٱلزَّرۡعَ
مُخۡتَلِفًا أُكُلُهُۥ وَٱلزَّيۡتُونَ وَٱلرُّمَّانَ مُتَشَٰبِهٗا وَغَيۡرَ
مُتَشَٰبِهٖۚ كُلُواْ مِن ثَمَرِهِۦٓ إِذَآ أَثۡمَرَ وَءَاتُواْ حَقَّهُۥ يَوۡمَ
حَصَادِهِۦۖ وَلَا تُسۡرِفُوٓاْۚ إِنَّهُۥ لَا يُحِبُّ ٱلۡمُسۡرِفِينَ ١٤١
وَمِنَ ٱلۡأَنۡعَٰمِ حَمُولَةٗ وَفَرۡشٗاۚ كُلُواْ مِمَّا رَزَقَكُمُ
ٱللَّهُ وَلَا تَتَّبِعُواْ خُطُوَٰتِ ٱلشَّيۡطَٰنِۚ إِنَّهُۥ لَكُمۡ عَدُوّٞ مُّبِينٞ ١٤٢

وشە و ماناكانى

{حِجۡرٞ} قەدەغەیە
{لَّا يَطۡعَمُهَآ إِلَّا مَن نَّشَآءُ} هەرکەس بەمانەوی لێی بخوا
{حُرِّمَتۡ ظُهُورُهَا} پشتیان حەرام کراوە، کەس سواریان نابێ
{وَصۡفَهُمۡ} درۆ کەیان
{مَّعۡرُوشَٰتٖ} کەپردار، داڵێت
{غَيۡرَ مَعۡرُوشَٰتٖ} بێ کەپر و داربەست
{مُخۡتَلِفًا أُكُلُهُۥ} خواردنەکانیشیان جیاوازە
{حَمُولَةٗ} بارهەڵگر
{وَفَرۡشٗا} ئەوەی کە سەردەبڕرێ وەك مەڕ

قورئانی گۆکردن (تەفخیم و قەلقەلە)
تەفخیمی پیتی لامی (الله)
تەفخیمی پیتی (ر ء)
سیفەتی قەلقەلە

دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن.

ثَمَٰنِيَةَ أَزۡوَٰجٖۖ مِّنَ ٱلضَّأۡنِ ٱثۡنَيۡنِ وَمِنَ ٱلۡمَعۡزِ ٱثۡنَيۡنِۗ
قُلۡ ءَآلذَّكَرَيۡنِ حَرَّمَ أَمِ ٱلۡأُنثَيَيۡنِ أَمَّا ٱشۡتَمَلَتۡ عَلَيۡهِ
أَرۡحَامُ ٱلۡأُنثَيَيۡنِۖ نَبِّـُٔونِي بِعِلۡمٍ إِن كُنتُمۡ صَٰدِقِينَ ١٤٣
وَمِنَ ٱلۡإِبِلِ ٱثۡنَيۡنِ وَمِنَ ٱلۡبَقَرِ ٱثۡنَيۡنِۗ قُلۡ ءَآلذَّكَرَيۡنِ
حَرَّمَ أَمِ ٱلۡأُنثَيَيۡنِ أَمَّا ٱشۡتَمَلَتۡ عَلَيۡهِ أَرۡحَامُ ٱلۡأُنثَيَيۡنِۖ
أَمۡ كُنتُمۡ شُهَدَآءَ إِذۡ وَصَّىٰكُمُ ٱللَّهُ بِهَٰذَاۚ فَمَنۡ
أَظۡلَمُ مِمَّنِ ٱفۡتَرَىٰ عَلَى ٱللَّهِ كَذِبٗا لِّيُضِلَّ ٱلنَّاسَ بِغَيۡرِ
عِلۡمٍۚ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَهۡدِي ٱلۡقَوۡمَ ٱلظَّٰلِمِينَ ١٤٤ قُل لَّآ أَجِدُ
فِي مَآ أُوحِيَ إِلَيَّ مُحَرَّمًا عَلَىٰ طَاعِمٖ يَطۡعَمُهُۥٓ إِلَّآ أَن يَكُونَ
مَيۡتَةً أَوۡ دَمٗا مَّسۡفُوحًا أَوۡ لَحۡمَ خِنزِيرٖ فَإِنَّهُۥ رِجۡسٌ أَوۡ
فِسۡقًا أُهِلَّ لِغَيۡرِ ٱللَّهِ بِهِۦۚ فَمَنِ ٱضۡطُرَّ غَيۡرَ بَاغٖ وَلَا عَادٖ فَإِنَّ
رَبَّكَ غَفُورٞ رَّحِيمٞ ١٤٥ وَعَلَى ٱلَّذِينَ هَادُواْ حَرَّمۡنَا
كُلَّ ذِي ظُفُرٖۖ وَمِنَ ٱلۡبَقَرِ وَٱلۡغَنَمِ حَرَّمۡنَا عَلَيۡهِمۡ
شُحُومَهُمَآ إِلَّا مَا حَمَلَتۡ ظُهُورُهُمَآ أَوِ ٱلۡحَوَايَآ أَوۡ مَا
ٱخۡتَلَطَ بِعَظۡمٖۚ ذَٰلِكَ جَزَيۡنَٰهُم بِبَغۡيِهِمۡۖ وَإِنَّا لَصَٰدِقُونَ ١٤٦

وشه و ماناکانی

﴿ وَصَّىٰكُمُ ٱللَّهُ بِهَٰذَا ﴾ خودا فەرمانی بەمە پێداون
﴿ طَاعِمٖ يَطۡعَمُهُۥٓ ﴾ کەسێك بیخوا
﴿ دَمٗا مَّسۡفُوحًا ﴾ خوێنی رژاو
﴿ فَإِنَّهُۥ رِجۡسٌ ﴾ ئەوە پیسە
﴿ [illegible] ﴾ دەرچوون لە رێگەی راست
﴿ [illegible] ﴾ حکە لە ناوی خودای لەسەر هێنرابێ
﴿ ٱضۡطُرَّ ﴾ ناچار بێ ﴿ وَلَا عَادٖ ﴾ زیادەڕۆیی پێدا نەکا
﴿ [illegible] ﴾ بە شوێنیا نەگەڕێ
﴿ ذِي ظُفُرٖ ﴾ خاوەن چڵك ﴿ شُحُومَهُمَآ ﴾ پیوەکەیان
﴿ مَا حَمَلَتۡ ظُهُورُهُمَآ ﴾ ئەوەی لکابێ بە پشتیانەوە
﴿ ٱلۡحَوَايَآ ﴾ ورگ و ریخۆڵە
﴿ [illegible] ﴾ تێکەڵاست بە ئێسکەوە
﴿ [illegible] ﴾ بە هۆی ستەمیانەوە تۆڵەمان لێ کردنەوە

نیشانەکانی و ئەوانەی ناخوێنرێنەوە:

شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە.
مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و.
مینگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)

(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە دروست دەبن.
(٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمز)ەوە دروست دەبن.
[illegible]
[illegible]
(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)ن.

فَإِن كَذَّبُوكَ فَقُل رَّبُّكُمْ ذُو رَحْمَةٍ وَاسِعَةٍ وَلَا يُرَدُّ
بَأْسُهُ عَنِ الْقَوْمِ الْمُجْرِمِينَ ﴿١٤٧﴾ سَيَقُولُ الَّذِينَ أَشْرَكُوا
لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكْنَا وَلَا آبَاؤُنَا وَلَا حَرَّمْنَا مِن شَيْءٍ
كَذَٰلِكَ كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ حَتَّىٰ ذَاقُوا بَأْسَنَا
قُلْ هَلْ عِندَكُم مِّنْ عِلْمٍ فَتُخْرِجُوهُ لَنَا إِن تَتَّبِعُونَ إِلَّا
الظَّنَّ وَإِنْ أَنتُمْ إِلَّا تَخْرُصُونَ ﴿١٤٨﴾ قُلْ فَلِلَّهِ الْحُجَّةُ الْبَالِغَةُ
فَلَوْ شَاءَ لَهَدَاكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿١٤٩﴾ قُلْ هَلُمَّ شُهَدَاءَكُمُ الَّذِينَ
يَشْهَدُونَ أَنَّ اللَّهَ حَرَّمَ هَٰذَا فَإِن شَهِدُوا فَلَا تَشْهَدْ
مَعَهُمْ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَالَّذِينَ
لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ وَهُم بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ ﴿١٥٠﴾ ۞ قُلْ
تَعَالَوْا أَتْلُ مَا حَرَّمَ رَبُّكُمْ عَلَيْكُمْ أَلَّا تُشْرِكُوا بِهِ
شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُم مِّنْ
إِمْلَاقٍ نَّحْنُ نَرْزُقُكُمْ وَإِيَّاهُمْ وَلَا تَقْرَبُوا الْفَوَاحِشَ
مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي
حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ ذَٰلِكُمْ وَصَّاكُم بِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿١٥١﴾

وشەو مەبەستەکانی

﴿وَلَا يُرَدُّ بَأْسُهُ﴾ تۆڵەی خودا لاناچێت و ناگەڕێتەوە

﴿هَلْ عِندَكُم مِّنْ عِلْمٍ﴾ هیچ بەڵگەی ئەو قسانەتان لە لایە؟

﴿تَخْرُصُونَ﴾ درۆ دەکەن

﴿الْحُجَّةُ الْبَالِغَةُ﴾ ناردنی پێغەمبەر و پەیام

﴿هَلُمَّ شُهَدَاءَكُمُ﴾ [illegible]

﴿بِرَبِّهِمْ [illegible]﴾ [illegible] هاوبەش بۆ خودا بڕیار دەدەن

﴿[illegible]﴾ بۆتان بخوێنمەوە

﴿إِمْلَاقٍ﴾ هەژاری

﴿[illegible]﴾ [illegible] گەورە

﴿[illegible]﴾ فەرمانی پێداون، پێویستی کردووە لەسەرتان

[illegible]

١ خوێنەی وەستان و لوەوەستان: [illegible] حەرەکەکانی تری لێ دادەماڵرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) [illegible]

٢ [illegible] دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن.

[illegible] ئەلف [illegible]

سیفەتی قەلقەلە.

وَلَا تَقْرَبُوا۟ مَالَ ٱلْيَتِيمِ إِلَّا بِٱلَّتِى هِىَ أَحْسَنُ حَتَّىٰ يَبْلُغَ أَشُدَّهُۥ ۖ
وَأَوْفُوا۟ ٱلْكَيْلَ وَٱلْمِيزَانَ بِٱلْقِسْطِ ۖ لَا نُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا
وُسْعَهَا ۖ وَإِذَا قُلْتُمْ فَٱعْدِلُوا۟ وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ ۖ وَبِعَهْدِ
ٱللَّهِ أَوْفُوا۟ ۚ ذَٰلِكُمْ وَصَّىٰكُم بِهِۦ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿١٥٢﴾
وَأَنَّ هَٰذَا صِرَٰطِى مُسْتَقِيمًا فَٱتَّبِعُوهُ ۖ وَلَا تَتَّبِعُوا۟ ٱلسُّبُلَ
فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَن سَبِيلِهِۦ ۚ ذَٰلِكُمْ وَصَّىٰكُم بِهِۦ لَعَلَّكُمْ
تَتَّقُونَ ﴿١٥٣﴾ ثُمَّ ءَاتَيْنَا مُوسَى ٱلْكِتَٰبَ تَمَامًا عَلَى ٱلَّذِىٓ
أَحْسَنَ وَتَفْصِيلًا لِّكُلِّ شَىْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً لَّعَلَّهُم بِلِقَآءِ
رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ ﴿١٥٤﴾ وَهَٰذَا كِتَٰبٌ أَنزَلْنَٰهُ مُبَارَكٌ فَٱتَّبِعُوهُ
وَٱتَّقُوا۟ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿١٥٥﴾ أَن تَقُولُوٓا۟ إِنَّمَآ أُنزِلَ ٱلْكِتَٰبُ
عَلَىٰ طَآئِفَتَيْنِ مِن قَبْلِنَا وَإِن كُنَّا عَن دِرَاسَتِهِمْ لَغَٰفِلِينَ
﴿١٥٦﴾ أَوْ تَقُولُوا۟ لَوْ أَنَّآ أُنزِلَ عَلَيْنَا ٱلْكِتَٰبُ لَكُنَّآ أَهْدَىٰ مِنْهُمْ ۚ
فَقَدْ جَآءَكُم بَيِّنَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ ۚ فَمَنْ
أَظْلَمُ مِمَّن كَذَّبَ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ وَصَدَفَ عَنْهَا ۗ سَنَجْزِى ٱلَّذِينَ
يَصْدِفُونَ عَنْ ءَايَٰتِنَا سُوٓءَ ٱلْعَذَابِ بِمَا كَانُوا۟ يَصْدِفُونَ ﴿١٥٧﴾

وشە و مانەکانی

﴿ أَشُدَّهُ ﴾ دەگاتە هێزی تەواوی
﴿ بِالْقِسْطِ ﴾ بە عەدالەت
﴿ وُسْعَهَا ﴾ توانای
﴿ فَاعْدِلُوا ﴾ لە گفتوگۆدا ئاگاتان لە عەدالەت بێ
﴿ وَأَنَّ هَذَا ﴾ ئەوەی فەرمانم پێدا وون
﴿ صِرَاطِي ﴾ ڕێگەی منە
﴿ مُسْتَقِيمًا ﴾ ڕاست و ڕەوانە
﴿ ... ﴾ گاور و جوو
﴿ ... ﴾
﴿ صَدَفَ ﴾ لایدا لێی

مینگەکان و ئەوەی ناخوێنرێتەوە

شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە.
مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و،
مینگەی (الإقلاب). لەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)

(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە دروست دەبن
(٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمز)ەوە دروست دەبن
مەددی منفصل، لەکاتی وەستاندا و، ماوەکەی بە ئەندازەی (٦،٥،٤،٢) حەرەکەیە
[illegible]
(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبیعي)ە

هَلْ يَنظُرُونَ إِلَّآ أَن تَأْتِيَهُمُ ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ أَوْ يَأْتِىَ رَبُّكَ أَوْ يَأْتِىَ
بَعْضُ ءَايَٰتِ رَبِّكَ يَوْمَ يَأْتِى بَعْضُ ءَايَٰتِ رَبِّكَ لَا يَنفَعُ نَفْسًا إِيمَٰنُهَا
لَمْ تَكُنْ ءَامَنَتْ مِن قَبْلُ أَوْ كَسَبَتْ فِىٓ إِيمَٰنِهَا خَيْرًا قُلِ ٱنتَظِرُوٓا۟
إِنَّا مُنتَظِرُونَ ﴿١٥٨﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ فَرَّقُوا۟ دِينَهُمْ وَكَانُوا۟ شِيَعًا لَّسْتَ
مِنْهُمْ فِى شَىْءٍ إِنَّمَآ أَمْرُهُمْ إِلَى ٱللَّهِ ثُمَّ يُنَبِّئُهُم بِمَا كَانُوا۟ يَفْعَلُونَ
﴿١٥٩﴾ مَن جَآءَ بِٱلْحَسَنَةِ فَلَهُۥ عَشْرُ أَمْثَالِهَا وَمَن جَآءَ بِٱلسَّيِّئَةِ
فَلَا يُجْزَىٰٓ إِلَّا مِثْلَهَا وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿١٦٠﴾ قُلْ إِنَّنِى هَدَىٰنِى رَبِّىٓ
إِلَىٰ صِرَٰطٍ مُّسْتَقِيمٍ دِينًا قِيَمًا مِّلَّةَ إِبْرَٰهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ
ٱلْمُشْرِكِينَ ﴿١٦١﴾ قُلْ إِنَّ صَلَاتِى وَنُسُكِى وَمَحْيَاىَ وَمَمَاتِى لِلَّهِ
رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿١٦٢﴾ لَا شَرِيكَ لَهُۥ وَبِذَٰلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا۠ أَوَّلُ ٱلْمُسْلِمِينَ
﴿١٦٣﴾ قُلْ أَغَيْرَ ٱللَّهِ أَبْغِى رَبًّا وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَىْءٍ وَلَا تَكْسِبُ كُلُّ
نَفْسٍ إِلَّا عَلَيْهَا وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُم مَّرْجِعُكُمْ
فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿١٦٤﴾ وَهُوَ ٱلَّذِى جَعَلَكُمْ
خَلَٰٓئِفَ ٱلْأَرْضِ وَرَفَعَ بَعْضَكُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَٰتٍ لِّيَبْلُوَكُمْ
فِى مَآ ءَاتَىٰكُمْ إِنَّ رَبَّكَ سَرِيعُ ٱلْعِقَابِ وَإِنَّهُۥ لَغَفُورٌ رَّحِيمٌۢ ﴿١٦٥﴾

وشەو مانای

﴿إِلَّآ أَن تَأْتِيَهُمُ﴾ مەگەر سەرەتای سزادان پێ بگات
﴿ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ﴾ فریشتە بۆ گیانکێشانیان
﴿أَوْ يَأْتِىَ رَبُّكَ﴾ یان خودا بێت
﴿ءَايَٰتِ رَبِّكَ﴾ نیشانەکانی خودای تۆ
﴿شِيَعًا﴾ کۆمەڵ کۆمەڵ
﴿قِيَمًا﴾ ناسیت رێبەری کاروباری دنیا و قیامەتە
﴿حَنِيفًا﴾ لادەر بۆ راستی
﴿وَنُسُكِى﴾ پەرستنەکەم
﴿تَكْسِبُ﴾ تۆلەکەی لەسەر نەتی
﴿وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ﴾ کەس باری کەس هەڵناگرێ
﴿خَلَٰٓئِفَ ٱلْأَرْضِ﴾ جێنشینەکانی سەرزەوی

١- هەموو وەستانەکان لەسەر پیتی سکوندار دەبێ ... ئەگەر پیتەکە جۆی سکوندار بەیێت لەکاتی وەستاندا ... پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە، تائی خڕیش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە
٢- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان ...

تەفخیمی پیتی لامی (اللّٰه).
تەفخیمی پیتی (راء).
سیفەتی قەلقەلە

سُورَةُ الأَعْرَافِ

٣٩ / ٧ — ٣٢ / ٢٦

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

الحزب ١٦

الٓمٓصٓ ﴿١﴾ كِتَٰبٌ أُنزِلَ إِلَيْكَ فَلَا يَكُن فِى صَدْرِكَ حَرَجٌ مِّنْهُ
لِتُنذِرَ بِهِۦ وَذِكْرَىٰ لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿٢﴾ ٱتَّبِعُوا۟ مَآ أُنزِلَ إِلَيْكُم
مِّن رَّبِّكُمْ وَلَا تَتَّبِعُوا۟ مِن دُونِهِۦٓ أَوْلِيَآءَ قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ ﴿٣﴾
وَكَم مِّن قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَٰهَا فَجَآءَهَا بَأْسُنَا بَيَٰتًا أَوْ هُمْ قَآئِلُونَ
﴿٤﴾ فَمَا كَانَ دَعْوَىٰهُمْ إِذْ جَآءَهُم بَأْسُنَآ إِلَّآ أَن قَالُوٓا۟ إِنَّا كُنَّا
ظَٰلِمِينَ ﴿٥﴾ فَلَنَسْـَٔلَنَّ ٱلَّذِينَ أُرْسِلَ إِلَيْهِمْ وَلَنَسْـَٔلَنَّ
ٱلْمُرْسَلِينَ ﴿٦﴾ فَلَنَقُصَّنَّ عَلَيْهِم بِعِلْمٍ وَمَا كُنَّا غَآئِبِينَ ﴿٧﴾
وَٱلْوَزْنُ يَوْمَئِذٍ ٱلْحَقُّ فَمَن ثَقُلَتْ مَوَٰزِينُهُۥ فَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ
ٱلْمُفْلِحُونَ ﴿٨﴾ وَمَنْ خَفَّتْ مَوَٰزِينُهُۥ فَأُو۟لَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ خَسِرُوٓا۟
أَنفُسَهُم بِمَا كَانُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا يَظْلِمُونَ ﴿٩﴾ وَلَقَدْ مَكَّنَّٰكُمْ
فِى ٱلْأَرْضِ وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعَٰيِشَ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ﴿١٠﴾
وَلَقَدْ خَلَقْنَٰكُمْ ثُمَّ صَوَّرْنَٰكُمْ ثُمَّ قُلْنَا لِلْمَلَٰٓئِكَةِ ٱسْجُدُوا۟
لِـَٔادَمَ فَسَجَدُوٓا۟ إِلَّآ إِبْلِيسَ لَمْ يَكُن مِّنَ ٱلسَّٰجِدِينَ ﴿١١﴾

وشه و ماناكانى

سووره‌تى ئه‌عراف

﴿حَرَجٌ﴾ ...ره‌حه‌تيى، دڵته‌نگيى

﴿لِتُنذِرَ بِهِۦ﴾ تا خه‌ڵكى پێ بترسێنى

﴿مِّن قَرْيَةٍ﴾ دێيه‌ك له دێكان، زۆر دێ

﴿بَأْسُنَا﴾ سزامان، هێرمان

﴿بَيَٰتًا﴾ له شه‌ودا

﴿هُمْ قَآئِلُونَ﴾ له خه‌وى نيوه‌ڕۆدا (...)

﴿دَعْوَىٰهُمْ﴾ پاڕانه‌وه‌يان

﴿...﴾ ... ... ئاى ... تر رووه‌كه‌ى قورس بێت

﴿...﴾ ...ئى تر رووى ...ه‌كه‌ى سووك بێت

﴿مَكَّنَّٰكُمْ﴾ نيشته‌جێمان كردن، شوێنمان كردنه‌وه

﴿مَعَٰيِشَ﴾ ژيوار

شوێنى مينگه (الغنة). (الإدغام) به مينگه‌وه.
مينگه‌ى (الإخفاء). (الإدغام)ى بێ مينگه و ئه‌و پيتانه‌ى ناخوێنرێنه‌وه.
مينگه‌ى (الإقلاب).

ئه‌ندازه‌ى درێژكردنه‌وه‌كان (المدود):
(٦) حه‌ره‌كه بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ى به‌هۆى (سكون)ه‌وه دروست ده‌بن
(٥،٤) حه‌ره‌كه بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ى به‌هۆى (هه‌مزه)وه دروست ده‌بن
مه‌ددى متصل، له‌كاتى وه‌ستاندا و، مه‌ده‌كه‌ى به ئه‌ندازه‌ى (٦،٥،٤) حه‌ره‌كه‌يه
(٦،٤،٢) حه‌ره‌كه بۆ مه‌ددى له‌ناكاو (عارض) له‌كاتى وه‌ستان (وقف)دا
(٢) حه‌ره‌كه بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ى حوكمه‌كه‌يان هاوشێوه‌ى (المد الطبيعي)ن

قَالَ مَا مَنَعَكَ أَلَّا تَسۡجُدَ إِذۡ أَمَرۡتُكَۖ قَالَ أَنَا۠ خَيۡرٞ مِّنۡهُ خَلَقۡتَنِي مِن نَّارٖ
وَخَلَقۡتَهُۥ مِن طِينٖ ١٢ قَالَ فَٱهۡبِطۡ مِنۡهَا فَمَا يَكُونُ لَكَ أَن تَتَكَبَّرَ
فِيهَا فَٱخۡرُجۡ إِنَّكَ مِنَ ٱلصَّٰغِرِينَ ١٣ قَالَ أَنظِرۡنِيٓ إِلَىٰ يَوۡمِ يُبۡعَثُونَ
١٤ قَالَ إِنَّكَ مِنَ ٱلۡمُنظَرِينَ ١٥ قَالَ فَبِمَآ أَغۡوَيۡتَنِي لَأَقۡعُدَنَّ لَهُمۡ
صِرَٰطَكَ ٱلۡمُسۡتَقِيمَ ١٦ ثُمَّ لَأٓتِيَنَّهُم مِّنۢ بَيۡنِ أَيۡدِيهِمۡ وَمِنۡ خَلۡفِهِمۡ
وَعَنۡ أَيۡمَٰنِهِمۡ وَعَن شَمَآئِلِهِمۡۖ وَلَا تَجِدُ أَكۡثَرَهُمۡ شَٰكِرِينَ ١٧ قَالَ
ٱخۡرُجۡ مِنۡهَا مَذۡءُومٗا مَّدۡحُورٗاۖ لَّمَن تَبِعَكَ مِنۡهُمۡ لَأَمۡلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنكُمۡ
أَجۡمَعِينَ ١٨ وَيَٰٓـَٔادَمُ ٱسۡكُنۡ أَنتَ وَزَوۡجُكَ ٱلۡجَنَّةَ فَكُلَا مِنۡ حَيۡثُ
شِئۡتُمَا وَلَا تَقۡرَبَا هَٰذِهِ ٱلشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ ٱلظَّٰلِمِينَ ١٩ فَوَسۡوَسَ
لَهُمَا ٱلشَّيۡطَٰنُ لِيُبۡدِيَ لَهُمَا مَا وُۥرِيَ عَنۡهُمَا مِن سَوۡءَٰتِهِمَا وَقَالَ
مَا نَهَىٰكُمَا رَبُّكُمَا عَنۡ هَٰذِهِ ٱلشَّجَرَةِ إِلَّآ أَن تَكُونَا مَلَكَيۡنِ أَوۡ تَكُونَا
مِنَ ٱلۡخَٰلِدِينَ ٢٠ وَقَاسَمَهُمَآ إِنِّي لَكُمَا لَمِنَ ٱلنَّٰصِحِينَ ٢١
فَدَلَّىٰهُمَا بِغُرُورٖۚ فَلَمَّا ذَاقَا ٱلشَّجَرَةَ بَدَتۡ لَهُمَا سَوۡءَٰتُهُمَا وَطَفِقَا
يَخۡصِفَانِ عَلَيۡهِمَا مِن وَرَقِ ٱلۡجَنَّةِۖ وَنَادَىٰهُمَا رَبُّهُمَآ أَلَمۡ أَنۡهَكُمَا
عَن تِلۡكُمَا ٱلشَّجَرَةِ وَأَقُل لَّكُمَآ إِنَّ ٱلشَّيۡطَٰنَ لَكُمَا عَدُوّٞ مُّبِينٞ ٢٢

وشە و ماناکانی

﴿ مَا مَنَعَكَ ﴾ چی نەیهێشت؟
﴿ ٱلصَّٰغِرِينَ ﴾ ڕسوایان، سەرشۆڕان
﴿ أَنظِرۡنِيٓ ﴾ مۆڵەتم بدە ﴿ ٱلۡمُنظَرِينَ ﴾ مۆڵەتدراوان
﴿ أَغۡوَيۡتَنِي ﴾ ئەوەی گومڕات کردم
﴿ لَأَقۡعُدَنَّ لَهُمۡ ﴾ سەر ڕێیان لێ دەگرم، بۆیان دادەنیشم
﴿ مَذۡءُومٗا ﴾ لۆمەکراو
﴿ مَّدۡحُورٗا ﴾ دەرکراو
﴿ فَوَسۡوَسَ لَهُمَا ﴾ دنەی دان
﴿ مَا وُۥرِيَ عَنۡهُمَا ﴾ ئەوەی داپۆشراو بوو ﴿ سَوۡءَٰتِهِمَا ﴾ عەیب و عەورەتیان
﴿ وَقَاسَمَهُمَآ ﴾ سوێندی بۆ خواردن
﴿ فَدَلَّىٰهُمَا بِغُرُورٖ ﴾ لە خشتەی بردن و لەو پلە باڵایەی دابەزاندن
﴿ وَطَفِقَا يَخۡصِفَانِ ﴾ دەستیان پێ کرد ئەیان لکاند

▼ تەفخیمی پیتی لامی (اللّٰه).
▼ تەفخیمی پیتی (راء).
▼ سیمەتی قەلقەلە.

١. چۆنیەتی وەستان (الوقوف):
١- هەموو وەستانەکان لەسەر پیتی سکوندار دەکرێت [illegible] کە پیتەکە خۆی سکوندار [illegible] حەرەکەکانی تری لێ دادەماڵرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا کە پیتەکە [illegible] دەخوێنرێتەوە و، تائی خڕیش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە.

٢. نیشانەکانی وەستان:
٢- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن.

قَالَا رَبَّنَا ظَلَمْنَآ أَنفُسَنَا وَإِن لَّمْ تَغْفِرْ لَنَا وَتَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ
ٱلْخَٰسِرِينَ ﴿٢٣﴾ قَالَ ٱهْبِطُوا۟ بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ ۖ وَلَكُمْ فِى
ٱلْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَٰعٌ إِلَىٰ حِينٍ ﴿٢٤﴾ قَالَ فِيهَا تَحْيَوْنَ وَفِيهَا
تَمُوتُونَ وَمِنْهَا تُخْرَجُونَ ﴿٢٥﴾ يَٰبَنِىٓ ءَادَمَ قَدْ أَنزَلْنَا عَلَيْكُمْ لِبَاسًا
يُوَٰرِى سَوْءَٰتِكُمْ وَرِيشًا ۖ وَلِبَاسُ ٱلتَّقْوَىٰ ذَٰلِكَ خَيْرٌ ۚ ذَٰلِكَ مِنْ
ءَايَٰتِ ٱللَّهِ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ ﴿٢٦﴾ يَٰبَنِىٓ ءَادَمَ لَا يَفْتِنَنَّكُمُ
ٱلشَّيْطَٰنُ كَمَآ أَخْرَجَ أَبَوَيْكُم مِّنَ ٱلْجَنَّةِ يَنزِعُ عَنْهُمَا لِبَاسَهُمَا
لِيُرِيَهُمَا سَوْءَٰتِهِمَآ ۗ إِنَّهُۥ يَرَىٰكُمْ هُوَ وَقَبِيلُهُۥ مِنْ حَيْثُ لَا تَرَوْنَهُمْ ۗ
إِنَّا جَعَلْنَا ٱلشَّيَٰطِينَ أَوْلِيَآءَ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٢٧﴾ وَإِذَا فَعَلُوا۟
فَٰحِشَةً قَالُوا۟ وَجَدْنَا عَلَيْهَآ ءَابَآءَنَا وَٱللَّهُ أَمَرَنَا بِهَا ۗ قُلْ إِنَّ ٱللَّهَ
لَا يَأْمُرُ بِٱلْفَحْشَآءِ ۖ أَتَقُولُونَ عَلَى ٱللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٢٨﴾ قُلْ
أَمَرَ رَبِّى بِٱلْقِسْطِ ۖ وَأَقِيمُوا۟ وُجُوهَكُمْ عِندَ كُلِّ مَسْجِدٍ
وَٱدْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ ٱلدِّينَ ۚ كَمَا بَدَأَكُمْ تَعُودُونَ ﴿٢٩﴾ فَرِيقًا
هَدَىٰ وَفَرِيقًا حَقَّ عَلَيْهِمُ ٱلضَّلَٰلَةُ ۗ إِنَّهُمُ ٱتَّخَذُوا۟ ٱلشَّيَٰطِينَ
أَوْلِيَآءَ مِن دُونِ ٱللَّهِ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُم مُّهْتَدُونَ ﴿٣٠﴾

وشه و ماناکانی

﴿ يُوَٰرِى سَوْءَٰتِكُمْ ﴾ عەیبتان داپۆشێ

﴿ وَرِيشًا ﴾ پۆشاکی جوان

﴿ وَلِبَاسُ ٱلتَّقْوَىٰ ... ﴾ پۆشاکی تەقوا و لە خودا ترسان باشترە

﴿ لَا يَفْتِنَنَّكُمُ ﴾ گومڕاتان نەکا

﴿ يَنزِعُ عَنْهُمَا ﴾ لەبەریان دادەکەنێ

﴿ وَقَبِيلُهُۥ ﴾ دەستە و بەستەکەی

﴿ ... ﴾ تاوانێکیان کرد

﴿ ... ﴾ بە عەدالەت

﴿ وَأَقِيمُوا۟ وُجُوهَكُمْ ﴾ بە راستیی روو بکەن

﴿ عِندَ كُلِّ مَسْجِدٍ ﴾ لە لای هەموو مزگەوتێك

مینگەکان و ئەوانەی ناخوێنرێنەوە: شوێنی مینگە (الغنة) — (الادغام) بە مینگەوە — مینگەی (الإخفاء). — (الإدغام)ی بێ مینگە و ... — مینگەی (الإقلاب). — ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود):
(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە ...
(٤، ٥) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمزە)وە ...
مەددی منفصل ... و مەددەکەی بە ئەندازەی (٢، ٤، ٦) حەرەکە ...
(٢، ٤، ٦) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)دا
(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)ن

۞ يَٰبَنِيٓ ءَادَمَ خُذُواْ زِينَتَكُمۡ عِندَ كُلِّ مَسۡجِدٖ وَكُلُواْ وَٱشۡرَبُواْ
وَلَا تُسۡرِفُوٓاْۚ إِنَّهُۥ لَا يُحِبُّ ٱلۡمُسۡرِفِينَ ٣١ قُلۡ مَنۡ حَرَّمَ زِينَةَ ٱللَّهِ
ٱلَّتِيٓ أَخۡرَجَ لِعِبَادِهِۦ وَٱلطَّيِّبَٰتِ مِنَ ٱلرِّزۡقِۚ قُلۡ هِيَ لِلَّذِينَ ءَامَنُواْ
فِي ٱلۡحَيَوٰةِ ٱلدُّنۡيَا خَالِصَةٗ يَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِۗ كَذَٰلِكَ نُفَصِّلُ ٱلۡأٓيَٰتِ
لِقَوۡمٖ يَعۡلَمُونَ ٣٢ قُلۡ إِنَّمَا حَرَّمَ رَبِّيَ ٱلۡفَوَٰحِشَ مَا ظَهَرَ مِنۡهَا وَمَا
بَطَنَ وَٱلۡإِثۡمَ وَٱلۡبَغۡيَ بِغَيۡرِ ٱلۡحَقِّ وَأَن تُشۡرِكُواْ بِٱللَّهِ مَا لَمۡ يُنَزِّلۡ بِهِۦ
سُلۡطَٰنٗا وَأَن تَقُولُواْ عَلَى ٱللَّهِ مَا لَا تَعۡلَمُونَ ٣٣ وَلِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٞۖ
فَإِذَا جَآءَ أَجَلُهُمۡ لَا يَسۡتَأۡخِرُونَ سَاعَةٗ وَلَا يَسۡتَقۡدِمُونَ ٣٤
يَٰبَنِيٓ ءَادَمَ إِمَّا يَأۡتِيَنَّكُمۡ رُسُلٞ مِّنكُمۡ يَقُصُّونَ عَلَيۡكُمۡ ءَايَٰتِي فَمَنِ
ٱتَّقَىٰ وَأَصۡلَحَ فَلَا خَوۡفٌ عَلَيۡهِمۡ وَلَا هُمۡ يَحۡزَنُونَ ٣٥ وَٱلَّذِينَ
كَذَّبُواْ بِـَٔايَٰتِنَا وَٱسۡتَكۡبَرُواْ عَنۡهَآ أُوْلَٰٓئِكَ أَصۡحَٰبُ ٱلنَّارِۖ هُمۡ
فِيهَا خَٰلِدُونَ ٣٦ فَمَنۡ أَظۡلَمُ مِمَّنِ ٱفۡتَرَىٰ عَلَى ٱللَّهِ كَذِبًا أَوۡ كَذَّبَ
بِـَٔايَٰتِهِۦٓۚ أُوْلَٰٓئِكَ يَنَالُهُمۡ نَصِيبُهُم مِّنَ ٱلۡكِتَٰبِۖ حَتَّىٰٓ إِذَا جَآءَتۡهُمۡ
رُسُلُنَا يَتَوَفَّوۡنَهُمۡ قَالُوٓاْ أَيۡنَ مَا كُنتُمۡ تَدۡعُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِۖ
قَالُواْ ضَلُّواْ عَنَّا وَشَهِدُواْ عَلَىٰٓ أَنفُسِهِمۡ أَنَّهُمۡ كَانُواْ كَٰفِرِينَ ٣٧

وشەو مانەکانی

﴿خُذُوا زِينَتَكُمۡ﴾ پۆشاکی جوان لەبەربکەن

﴿[illegible]﴾ لای هەموو مزگەوتێک، کاتی نوێژ و طەواف

﴿[illegible]﴾ گوناهـ کار

﴿[illegible]﴾ گوناه

﴿[illegible]﴾ ستەم

﴿[illegible]﴾ بەڵگە

﴿اتَّقَىٰ﴾ خۆی پاراست

﴿[illegible]﴾ خۆی چاک و پاک کرد

﴿[illegible] بِـَٔايَٰتِنَا وَٱسۡتَكۡبَرُواْ عَنۡهَآ﴾ ئەوانەی باوەڕیان بە ئایەتەکانی ئێمە نەکرد و فیزیان کرد و خۆیان لێ بوارد

﴿[illegible]﴾ لە کوێن ئەوانەی ئێوە

1 هەموو وەستانەکانی [illegible]
(الوقوف):

2 ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند جوکێک هەن کە دەگۆڕێن.
نیشانەکانی وەستان.

تەفخیمی پیتی لامی (اللە)

تەفخیمی پیتی (راء).

سیمەی قەلقەلە

قَالَ ٱدۡخُلُواْ فِيٓ أُمَمٖ قَدۡ خَلَتۡ مِن قَبۡلِكُم مِّنَ ٱلۡجِنِّ وَٱلۡإِنسِ
فِي ٱلنَّارِۖ كُلَّمَا دَخَلَتۡ أُمَّةٞ لَّعَنَتۡ أُخۡتَهَاۖ حَتَّىٰٓ إِذَا ٱدَّارَكُواْ فِيهَا
جَمِيعٗا قَالَتۡ أُخۡرَىٰهُمۡ لِأُولَىٰهُمۡ رَبَّنَا هَٰٓؤُلَآءِ أَضَلُّونَا فَـَٔاتِهِمۡ
عَذَابٗا ضِعۡفٗا مِّنَ ٱلنَّارِۖ قَالَ لِكُلّٖ ضِعۡفٞ وَلَٰكِن لَّا تَعۡلَمُونَ ﴿٣٨﴾
وَقَالَتۡ أُولَىٰهُمۡ لِأُخۡرَىٰهُمۡ فَمَا كَانَ لَكُمۡ عَلَيۡنَا مِن فَضۡلٖ
فَذُوقُواْ ٱلۡعَذَابَ بِمَا كُنتُمۡ تَكۡسِبُونَ ﴿٣٩﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ كَذَّبُواْ
بِـَٔايَٰتِنَا وَٱسۡتَكۡبَرُواْ عَنۡهَا لَا تُفَتَّحُ لَهُمۡ أَبۡوَٰبُ ٱلسَّمَآءِ وَلَا يَدۡخُلُونَ
ٱلۡجَنَّةَ حَتَّىٰ يَلِجَ ٱلۡجَمَلُ فِي سَمِّ ٱلۡخِيَاطِۚ وَكَذَٰلِكَ نَجۡزِي
ٱلۡمُجۡرِمِينَ ﴿٤٠﴾ لَهُم مِّن جَهَنَّمَ مِهَادٞ وَمِن فَوۡقِهِمۡ غَوَاشٖۚ
وَكَذَٰلِكَ نَجۡزِي ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٤١﴾ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ
ٱلصَّٰلِحَٰتِ لَا نُكَلِّفُ نَفۡسًا إِلَّا وُسۡعَهَآ أُوْلَٰٓئِكَ أَصۡحَٰبُ
ٱلۡجَنَّةِۖ هُمۡ فِيهَا خَٰلِدُونَ ﴿٤٢﴾ وَنَزَعۡنَا مَا فِي صُدُورِهِم مِّنۡ غِلّٖ
تَجۡرِي مِن تَحۡتِهِمُ ٱلۡأَنۡهَٰرُۖ وَقَالُواْ ٱلۡحَمۡدُ لِلَّهِ ٱلَّذِي هَدَىٰنَا لِهَٰذَا
وَمَا كُنَّا لِنَهۡتَدِيَ لَوۡلَآ أَنۡ هَدَىٰنَا ٱللَّهُۖ لَقَدۡ جَآءَتۡ رُسُلُ رَبِّنَا بِٱلۡحَقِّۖ
وَنُودُوٓاْ أَن تِلۡكُمُ ٱلۡجَنَّةُ أُورِثۡتُمُوهَا بِمَا كُنتُمۡ تَعۡمَلُونَ ﴿٤٣﴾

وشەو ماناکەی

﴿قال ادخلوا في أمم﴾ وتی بچنە دۆزەخەوە لە تەك ئەوانەدا لە پێش ئێوەوە وەك ئێوە بوون

﴿ادّاركوا فيها﴾ تیا گەیشتن بەیەك

﴿أخراهم﴾ چینە دواییەکانیان

﴿لأولاهم﴾ بە سەرکردە و گەورەکانیان

﴿عذاباً ضعفاً﴾ سزایەکی چەند پات

﴿يلج الجمل﴾ تا پەتی کەشتیی دەچێ

﴿سمّ الخياط﴾ بە کونی دەرزیدا

﴿مهاد﴾ جێگە، رایەخ

﴿غواش﴾ پێچەف

﴿وسعها﴾ توانای

﴿غلّ﴾ رق، کینە، دوژمنایەتی

مینگەکان و ئەوانەی ناخوێنرێنەوە

شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە.
مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و.
مینگەی (الإقلاب) ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)

(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە دروست دەبن
(٤، ٥) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی همزەوە دروست دەبن
مەددی متصل، لەکاتی وەستاندا و، ماوەکەی بە ئەندازەی (٦،٥،٤) حەرەکەیە
(٢، ٤، ٦) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)دا
(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هەوسەنگی (مد طبيعي) ن

وَنَادَىٰٓ أَصۡحَٰبُ ٱلۡجَنَّةِ أَصۡحَٰبَ ٱلنَّارِ أَن قَدۡ وَجَدۡنَا مَا وَعَدَنَا رَبُّنَا حَقّٗا
فَهَلۡ وَجَدتُّم مَّا وَعَدَ رَبُّكُمۡ حَقّٗاۖ قَالُواْ نَعَمۡۚ فَأَذَّنَ مُؤَذِّنُۢ بَيۡنَهُمۡ أَن
لَّعۡنَةُ ٱللَّهِ عَلَى ٱلظَّٰلِمِينَ ٤٤ ٱلَّذِينَ يَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ وَيَبۡغُونَهَا
عِوَجٗا وَهُم بِٱلۡأٓخِرَةِ كَٰفِرُونَ ٤٥ وَبَيۡنَهُمَا حِجَابٞۚ وَعَلَى ٱلۡأَعۡرَافِ
رِجَالٞ يَعۡرِفُونَ كُلَّۢا بِسِيمَىٰهُمۡۚ وَنَادَوۡاْ أَصۡحَٰبَ ٱلۡجَنَّةِ أَن سَلَٰمٌ عَلَيۡكُمۡۚ
لَمۡ يَدۡخُلُوهَا وَهُمۡ يَطۡمَعُونَ ٤٦ ۞ وَإِذَا صُرِفَتۡ أَبۡصَٰرُهُمۡ تِلۡقَآءَ
أَصۡحَٰبِ ٱلنَّارِ قَالُواْ رَبَّنَا لَا تَجۡعَلۡنَا مَعَ ٱلۡقَوۡمِ ٱلظَّٰلِمِينَ ٤٧ وَنَادَىٰٓ أَصۡحَٰبُ
ٱلۡأَعۡرَافِ رِجَالٗا يَعۡرِفُونَهُم بِسِيمَىٰهُمۡ قَالُواْ مَآ أَغۡنَىٰ عَنكُمۡ جَمۡعُكُمۡ
وَمَا كُنتُمۡ تَسۡتَكۡبِرُونَ ٤٨ أَهَٰٓؤُلَآءِ ٱلَّذِينَ أَقۡسَمۡتُمۡ لَا يَنَالُهُمُ
ٱللَّهُ بِرَحۡمَةٍۚ ٱدۡخُلُواْ ٱلۡجَنَّةَ لَا خَوۡفٌ عَلَيۡكُمۡ وَلَآ أَنتُمۡ تَحۡزَنُونَ
٤٩ وَنَادَىٰٓ أَصۡحَٰبُ ٱلنَّارِ أَصۡحَٰبَ ٱلۡجَنَّةِ أَنۡ أَفِيضُواْ عَلَيۡنَا
مِنَ ٱلۡمَآءِ أَوۡ مِمَّا رَزَقَكُمُ ٱللَّهُۚ قَالُوٓاْ إِنَّ ٱللَّهَ حَرَّمَهُمَا عَلَى
ٱلۡكَٰفِرِينَ ٥٠ ٱلَّذِينَ ٱتَّخَذُواْ دِينَهُمۡ لَهۡوٗا وَلَعِبٗا
وَغَرَّتۡهُمُ ٱلۡحَيَوٰةُ ٱلدُّنۡيَاۚ فَٱلۡيَوۡمَ نَنسَىٰهُمۡ كَمَا نَسُواْ
لِقَآءَ يَوۡمِهِمۡ هَٰذَا وَمَا كَانُواْ بِـَٔايَٰتِنَا يَجۡحَدُونَ ٥١

وشه و ماناكانى

جاڕدەرێك جارى دا

بە لاریی دەیانەوێ

بەربەست و دیوارێ نێوان بەهەشت و دۆزەخ

بە شوێنەوارەكانیاندا

بە لای

كۆمەڵەكانتان هیچیان بۆ كردن؟

بڕژێنن بە سەرماندا

ڕێیان لێ گرتن، حەرامی كردن

لەبیریان دەبەینەوە

وەك چۆن ئەوەی ئەوان

▼ تەفخیمی پیتی لامی (لله).
▼ تەفخیمی پیتی (راء).
▼ سیفەتی قەلقەلە.

١ جۆرەكانی وەستان (الوقوف):
٢ نیشانەكانی وەستان:

هەروەها دەرەكەكانی تری لێ دادەمەزرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەكە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە و، تائی خڕیش بە (هاء)ی سكوندار دەخوێنرێتەوە.

دیاری دەكەن، لەكاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوكمێك هەن كە دەگۆڕێن

وَلَقَدْ جِئْنَٰهُم بِكِتَٰبٍ فَصَّلْنَٰهُ عَلَىٰ عِلْمٍ هُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ
يُؤْمِنُونَ ﴿٥٢﴾ هَلْ يَنظُرُونَ إِلَّا تَأْوِيلَهُۥ يَوْمَ يَأْتِى تَأْوِيلُهُۥ يَقُولُ
ٱلَّذِينَ نَسُوهُ مِن قَبْلُ قَدْ جَآءَتْ رُسُلُ رَبِّنَا بِٱلْحَقِّ فَهَل لَّنَا
مِن شُفَعَآءَ فَيَشْفَعُوا۟ لَنَآ أَوْ نُرَدُّ فَنَعْمَلَ غَيْرَ ٱلَّذِى كُنَّا نَعْمَلُ
قَدْ خَسِرُوٓا۟ أَنفُسَهُمْ وَضَلَّ عَنْهُم مَّا كَانُوا۟ يَفْتَرُونَ ﴿٥٣﴾
إِنَّ رَبَّكُمُ ٱللَّهُ ٱلَّذِى خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ فِى سِتَّةِ
أَيَّامٍ ثُمَّ ٱسْتَوَىٰ عَلَى ٱلْعَرْشِ يُغْشِى ٱلَّيْلَ ٱلنَّهَارَ يَطْلُبُهُۥ حَثِيثًا
وَٱلشَّمْسَ وَٱلْقَمَرَ وَٱلنُّجُومَ مُسَخَّرَٰتٍۭ بِأَمْرِهِۦٓ ۗ أَلَا لَهُ ٱلْخَلْقُ
وَٱلْأَمْرُ ۗ تَبَارَكَ ٱللَّهُ رَبُّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٥٤﴾ ٱدْعُوا۟ رَبَّكُمْ تَضَرُّعًا
وَخُفْيَةً ۚ إِنَّهُۥ لَا يُحِبُّ ٱلْمُعْتَدِينَ ﴿٥٥﴾ وَلَا تُفْسِدُوا۟ فِى
ٱلْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَٰحِهَا وَٱدْعُوهُ خَوْفًا وَطَمَعًا ۚ إِنَّ رَحْمَتَ
ٱللَّهِ قَرِيبٌ مِّنَ ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿٥٦﴾ وَهُوَ ٱلَّذِى يُرْسِلُ
ٱلرِّيَٰحَ بُشْرًۢا بَيْنَ يَدَىْ رَحْمَتِهِۦ ۖ حَتَّىٰٓ إِذَآ أَقَلَّتْ سَحَابًا
ثِقَالًا سُقْنَٰهُ لِبَلَدٍ مَّيِّتٍ فَأَنزَلْنَا بِهِ ٱلْمَآءَ فَأَخْرَجْنَا بِهِۦ مِن كُلِّ
ٱلثَّمَرَٰتِ ۚ كَذَٰلِكَ نُخْرِجُ ٱلْمَوْتَىٰ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٥٧﴾

وشەو مەبەستەکانی

﴿[illegible]﴾ چەودروبیی دەکەن
﴿تأويله﴾ ئەنجامی بەڵێنەکانی قورئان
﴿[illegible]﴾ درو دەکەن
﴿[illegible]﴾
﴿العرش﴾ دەستی بەسەر عەرشدا گرت
﴿يغشى اليل النهار﴾ شەو ڕۆژ دادەپۆشێ
﴿يطلبه حثيثا﴾ شەو بەدوای ڕۆژەوەیە بە [illegible]
﴿له الخلق﴾ بەلە هەموو بوونەوەری دروست کردووە
﴿[illegible]﴾ ئەمرو [illegible] بوونەوەر چۆن بییەوێ
﴿تبارك الله﴾ خودا پاک و گەورەیە
﴿[illegible]﴾ لە خودا [illegible] دەکەن
﴿تضرعا﴾ بە پاڕانەوەوە
﴿[illegible]﴾ بە نهێنی
﴿رحمت الله﴾ سۆز و میهرەبانیی خودا
﴿بشرا﴾ مژدەی [illegible]
﴿أقلت سحابا﴾
﴿ثقالا﴾ هەورێکی قورسی هەڵگرت

مینگەکان و ئەوەندەی بەهۆیانەوە
- شوێنی مینگە [illegible] (الإدغام) بە مینگەوە
- مینگەی (الاخفاء) (الإدغام)ی بێ مینگە و ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە
- مینگەی (الإقلاب).

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)
- [illegible]
- (٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمز)ەوە دروست دەبن
- مەددی متصل، لەکاتی وەستاندا و، ماوەکەی بە ئەندازەی (٦،٥،٤) حەرەکەیە
- [illegible]
- (٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)ە

وَالْبَلَدُ الطَّيِّبُ يَخْرُجُ نَبَاتُهُ بِإِذْنِ رَبِّهِ وَالَّذِي خَبُثَ لَا يَخْرُجُ
إِلَّا نَكِدًا كَذَٰلِكَ نُصَرِّفُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَشْكُرُونَ ﴿٥٨﴾
لَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَقَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُم
مِّنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٥٩﴾
قَالَ الْمَلَأُ مِن قَوْمِهِ إِنَّا لَنَرَاكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٦٠﴾ قَالَ
يَا قَوْمِ لَيْسَ بِي ضَلَالَةٌ وَلَٰكِنِّي رَسُولٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ
﴿٦١﴾ أُبَلِّغُكُمْ رِسَالَاتِ رَبِّي وَأَنصَحُ لَكُمْ وَأَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ
مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦٢﴾ أَوَعَجِبْتُمْ أَن جَاءَكُمْ ذِكْرٌ مِّن رَّبِّكُمْ عَلَىٰ
رَجُلٍ مِّنكُمْ لِيُنذِرَكُمْ وَلِتَتَّقُوا وَلَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٦٣﴾ فَكَذَّبُوهُ
فَأَنجَيْنَاهُ وَالَّذِينَ مَعَهُ فِي الْفُلْكِ وَأَغْرَقْنَا الَّذِينَ كَذَّبُوا
حزب ١٦ بِآيَاتِنَا إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا عَمِينَ ﴿٦٤﴾ ۞ وَإِلَىٰ عَادٍ أَخَاهُمْ
هُودًا قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُ أَفَلَا تَتَّقُونَ
﴿٦٥﴾ قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِن قَوْمِهِ إِنَّا لَنَرَاكَ فِي
سَفَاهَةٍ وَإِنَّا لَنَظُنُّكَ مِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿٦٦﴾ قَالَ يَا قَوْمِ
لَيْسَ بِي سَفَاهَةٌ وَلَٰكِنِّي رَسُولٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٧﴾

وشه و ماناکان

﴿[illegible]﴾ زەوی خۆش و بەرکار
﴿[illegible]﴾ دڕك و دڵ، بەرووبوومی بێ خێر و سوود
﴿نُصَرِّفُ الْآيَاتِ﴾ نیشانەکان دەگۆڕین و دەیان سووڕێنینەوە
﴿[illegible]﴾ گەورە و دەسەڵاتدارەکان و پیاوان
﴿[illegible]﴾ گومڕاییم
﴿[illegible]﴾ ئامۆژگاریتان دەکەم
﴿[illegible]﴾
﴿[illegible]﴾ شتێکەلێت لە لای خوداوە دەزانم کە ئێوە نایزانن
﴿[illegible]﴾ کەلێت دڵیان لە ئاستی ڕاستیدا کوێرە
﴿[illegible]﴾ بێ ئەقڵیی، گومڕایی

١ هەموو وەستانەکان لەسەر پیتی سکوندار دەکرێت، تەنانەت گەر پیتەکە خۆی سکوندار نەبێت بەکاتی وەستاند حەرەکەکانی تری لێ دادەماڵرێت. هەر بۆیە لە وەستاند گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە ... [illegible]

٢ ئەو هێمایانەی وەستان کە بەرەنگی سوور رەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند جۆرێک هەن کە دەگۆڕێن.

چەند سەرنج و وەستان ... ٢ نیشانەکانی وەستان

تەفخیمی پیتی لامی (الله).
تەفخیمی پیتی (راء).
سیفەتی قەلقەلە.

أُبَلِّغُكُمْ رِسَٰلَٰتِ رَبِّي وَأَنَا۠ لَكُمْ نَاصِحٌ أَمِينٌ ﴿٦٨﴾ أَوَعَجِبْتُمْ
أَن جَآءَكُمْ ذِكْرٌ مِّن رَّبِّكُمْ عَلَىٰ رَجُلٍ مِّنكُمْ لِيُنذِرَكُمْ
وَٱذْكُرُوٓا۟ إِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَآءَ مِنۢ بَعْدِ قَوْمِ نُوحٍ وَزَادَكُمْ
فِى ٱلْخَلْقِ بَصْۜطَةً فَٱذْكُرُوٓا۟ ءَالَآءَ ٱللَّهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ
﴿٦٩﴾ قَالُوٓا۟ أَجِئْتَنَا لِنَعْبُدَ ٱللَّهَ وَحْدَهُۥ وَنَذَرَ مَا كَانَ
يَعْبُدُ ءَابَآؤُنَا فَأْتِنَا بِمَا تَعِدُنَآ إِن كُنتَ مِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ
﴿٧٠﴾ قَالَ قَدْ وَقَعَ عَلَيْكُم مِّن رَّبِّكُمْ رِجْسٌ وَغَضَبٌ
أَتُجَٰدِلُونَنِى فِىٓ أَسْمَآءٍ سَمَّيْتُمُوهَآ أَنتُمْ وَءَابَآؤُكُم
مَّا نَزَّلَ ٱللَّهُ بِهَا مِن سُلْطَٰنٍ فَٱنتَظِرُوٓا۟ إِنِّى مَعَكُم مِّنَ
ٱلْمُنتَظِرِينَ ﴿٧١﴾ فَأَنجَيْنَٰهُ وَٱلَّذِينَ مَعَهُۥ بِرَحْمَةٍ مِّنَّا
وَقَطَعْنَا دَابِرَ ٱلَّذِينَ كَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا وَمَا كَانُوا۟ مُؤْمِنِينَ
﴿٧٢﴾ وَإِلَىٰ ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَٰلِحًا قَالَ يَٰقَوْمِ ٱعْبُدُوا۟ ٱللَّهَ
مَا لَكُم مِّنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُۥ قَدْ جَآءَتْكُم بَيِّنَةٌ مِّن
رَّبِّكُمْ هَٰذِهِۦ نَاقَةُ ٱللَّهِ لَكُمْ ءَايَةً فَذَرُوهَا تَأْكُلْ
فِىٓ أَرْضِ ٱللَّهِ وَلَا تَمَسُّوهَا بِسُوٓءٍ فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٧٣﴾

وشه و ماناکانی

﴿بَصْطَةً﴾ هێز و دەستەلاتێك

﴿ءَالَآءَ ٱللَّهِ﴾ نیعمەتەکانی خودا

﴿وَنَذَرَ﴾ لێیان دەگەڕێین

﴿رِجْسٌ﴾ سزا

﴿[illegible]﴾ تووڕەیی

﴿[illegible]﴾ دوای ئەوانەمان بڕی کە نیشانەکانی ئێمەیان بەدرۆ خستەوە

﴿نَاقَةُ ٱللَّهِ﴾ وشتری خودا، کە، لە بەرد، بێ دایك و باوك دروستی کرد.

﴿ءَايَةً﴾ موعجیزە، نیشانە

مسگەکان و ئەوانەی ناخوێنرێنەوە

شوێنی مسگە [illegible] (الإدغام) بە مسگەوە [illegible]

مینگەی (الإخفاء) (الإدغام)ی بێ مینگە و [illegible]

مینگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)

(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ـەوە [illegible]

(٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمز)ـەوە [illegible]

[illegible]

(٢، ٤، ٦) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)دا

(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی جوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبیعی)ـە

وَٱذۡكُرُوٓاْ إِذۡ جَعَلَكُمۡ خُلَفَآءَ مِنۢ بَعۡدِ عَادٖ وَبَوَّأَكُمۡ
فِي ٱلۡأَرۡضِ تَتَّخِذُونَ مِن سُهُولِهَا قُصُورٗا وَتَنۡحِتُونَ
ٱلۡجِبَالَ بُيُوتٗاۖ فَٱذۡكُرُوٓاْ ءَالَآءَ ٱللَّهِ وَلَا تَعۡثَوۡاْ فِي ٱلۡأَرۡضِ
مُفۡسِدِينَ ٧٤ قَالَ ٱلۡمَلَأُ ٱلَّذِينَ ٱسۡتَكۡبَرُواْ مِن
قَوۡمِهِۦ لِلَّذِينَ ٱسۡتُضۡعِفُواْ لِمَنۡ ءَامَنَ مِنۡهُمۡ أَتَعۡلَمُونَ
أَنَّ صَٰلِحٗا مُّرۡسَلٞ مِّن رَّبِّهِۦۚ قَالُوٓاْ إِنَّا بِمَآ أُرۡسِلَ بِهِۦ
مُؤۡمِنُونَ ٧٥ قَالَ ٱلَّذِينَ ٱسۡتَكۡبَرُوٓاْ إِنَّا بِٱلَّذِيٓ
ءَامَنتُم بِهِۦ كَٰفِرُونَ ٧٦ فَعَقَرُواْ ٱلنَّاقَةَ وَعَتَوۡاْ عَنۡ
أَمۡرِ رَبِّهِمۡ وَقَالُواْ يَٰصَٰلِحُ ٱئۡتِنَا بِمَا تَعِدُنَآ إِن كُنتَ مِنَ
ٱلۡمُرۡسَلِينَ ٧٧ فَأَخَذَتۡهُمُ ٱلرَّجۡفَةُ فَأَصۡبَحُواْ فِي دَارِهِمۡ
جَٰثِمِينَ ٧٨ فَتَوَلَّىٰ عَنۡهُمۡ وَقَالَ يَٰقَوۡمِ لَقَدۡ أَبۡلَغۡتُكُمۡ
رِسَالَةَ رَبِّي وَنَصَحۡتُ لَكُمۡ وَلَٰكِن لَّا تُحِبُّونَ ٱلنَّٰصِحِينَ
٧٩ وَلُوطًا إِذۡ قَالَ لِقَوۡمِهِۦٓ أَتَأۡتُونَ ٱلۡفَٰحِشَةَ مَا سَبَقَكُم
بِهَا مِنۡ أَحَدٖ مِّنَ ٱلۡعَٰلَمِينَ ٨٠ إِنَّكُمۡ لَتَأۡتُونَ ٱلرِّجَالَ
شَهۡوَةٗ مِّن دُونِ ٱلنِّسَآءِۚ بَلۡ أَنتُمۡ قَوۡمٞ مُّسۡرِفُونَ ٨١

وشە و ماناکانی

﴿ وَبَوَّأَكُمۡ ﴾ دایبان، جێگەی دان

﴿ فِي ٱلۡأَرۡضِ ﴾ لە ڕەویی (حجر)دا

﴿ ءَالَآءَ ٱللَّهِ ﴾ نیعمەت و خێرەکانی خودا

﴿ وَلَا تَعۡثَوۡاْ ﴾ بەدیی و خراپیی بلاو مەکەنەوە

﴿ وَعَتَوۡاْ ﴾ یاخیی بوون، بایی بوون

﴿ ٱلرَّجۡفَةُ ﴾ بوومەلەرزە، گرمە

﴿ جَٰثِمِينَ ﴾ مردوو

﴿ فَتَوَلَّىٰ عَنۡهُمۡ ﴾ پشتی تێکردن

﴿ وَقَالَ ﴾ وتی

﴿ لَقَدۡ أَبۡلَغۡتُكُمۡ رِسَالَةَ رَبِّي وَنَصَحۡتُ لَكُمۡ ﴾ پەیامی خودای خۆم پێ گەیاندن و ئامۆژگاریم کردن

قورئان گۆکردن

- تەفخیمی پیتی لامی (ﷲ)
- تەفخیمی پیتی (ر)
- سیفەتی قەلقەلە

١ چۆنیەتی وەستان (الوقوف)
٢ نیشانەکانی وەستان:

وَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِۦٓ إِلَّآ أَن قَالُوٓاْ أَخْرِجُوهُم مِّن
قَرْيَتِكُمْ إِنَّهُمْ أُنَاسٌ يَتَطَهَّرُونَ ﴿٨٢﴾ فَأَنجَيْنَـٰهُ وَأَهْلَهُۥٓ
إِلَّا ٱمْرَأَتَهُۥ كَانَتْ مِنَ ٱلْغَـٰبِرِينَ ﴿٨٣﴾ وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِم
مَّطَرًا فَٱنظُرْ كَيْفَ كَانَ عَـٰقِبَةُ ٱلْمُجْرِمِينَ ﴿٨٤﴾
وَإِلَىٰ مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا قَالَ يَـٰقَوْمِ ٱعْبُدُواْ ٱللَّهَ
مَا لَكُم مِّنْ إِلَـٰهٍ غَيْرُهُۥ قَدْ جَآءَتْكُم بَيِّنَةٌ مِّن
رَّبِّكُمْ فَأَوْفُواْ ٱلْكَيْلَ وَٱلْمِيزَانَ وَلَا تَبْخَسُواْ
ٱلنَّاسَ أَشْيَآءَهُمْ وَلَا تُفْسِدُواْ فِى ٱلْأَرْضِ بَعْدَ
إِصْلَـٰحِهَا ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ
﴿٨٥﴾ وَلَا تَقْعُدُواْ بِكُلِّ صِرَٰطٍ تُوعِدُونَ وَتَصُدُّونَ
عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ مَنْ ءَامَنَ بِهِۦ وَتَبْغُونَهَا عِوَجًا
وَٱذْكُرُوٓاْ إِذْ كُنتُمْ قَلِيلًا فَكَثَّرَكُمْ وَٱنظُرُواْ
كَيْفَ كَانَ عَـٰقِبَةُ ٱلْمُفْسِدِينَ ﴿٨٦﴾ وَإِن كَانَ طَآئِفَةٌ
مِّنكُمْ ءَامَنُواْ بِٱلَّذِىٓ أُرْسِلْتُ بِهِۦ وَطَآئِفَةٌ لَّمْ يُؤْمِنُواْ
فَٱصْبِرُواْ حَتَّىٰ يَحْكُمَ ٱللَّهُ بَيْنَنَا وَهُوَ خَيْرُ ٱلْحَـٰكِمِينَ ﴿٨٧﴾

وشە و ماناكانى

﴿ إِنَّهُمْ أُنَاسٌ يَتَطَهَّرُونَ ﴾ ئەوانە كەسانێكن خۆ پاك ڕادەگرن

﴿ ٱلْغَـٰبِرِينَ ﴾ ئەوانەی سزایان بۆ [illegible]

﴿ مَّطَرًا ﴾ بەردباران

﴿ فَأَوْفُواْ ٱلْكَيْلَ ﴾ كێشانە و پێوانەتان [illegible]

﴿ [illegible] ﴾ دزیی مەكەن، [illegible] مەكەن

﴿ [illegible] ﴾ سەرەڕێ لە خەڵك مەگرن

﴿ [illegible] ﴾ ڕێگە

﴿ [illegible] ﴾ هەڕەشە لە خەڵك [illegible] بكەن

﴿ [illegible] سَبِيلِ ٱللَّهِ ﴾ خەڵك لە ڕێگەی خودا لادەن

﴿ [illegible] ﴾ دەتانەوێ خوار و خێچ بێ

شوێنی مینگە (الغنة) · (الادغام) بە مینگەوە · مینگەی (الاخفاء) · (الادغام)ی بێ مینگە و · مینگەی (الاقلاب) · بەو پیتانەی نەخوێنرێنەوە

مینگەكان و شوێنەی نەخوێنرێنەوە

پەیمانەكانی درێژكردنەوەكان (المدود)

(٦) جەرەكە بۆ ئەو مەدانەی بەهۆی (سكون)ەوە دروست [illegible]

[illegible] جەرەكە بۆ ئەو مەددەی [illegible]

[illegible] مەددی [illegible]

(٢، ٤، ٦) جەرەكە بۆ مەددی لەناكاو (عارض) لەكاتی وەستان (وقف)دا

[illegible] جەرەكە بۆ ئەو مەددەی [illegible] سروشتی (طبیعی)

۞ قَالَ ٱلۡمَلَأُ ٱلَّذِينَ ٱسۡتَكۡبَرُواْ مِن قَوۡمِهِۦ لَنُخۡرِجَنَّكَ يَٰشُعَيۡبُ
وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ مَعَكَ مِن قَرۡيَتِنَآ أَوۡ لَتَعُودُنَّ فِي مِلَّتِنَاۚ قَالَ أَوَلَوۡ
كُنَّا كَٰرِهِينَ ﴿٨٨﴾ قَدِ ٱفۡتَرَيۡنَا عَلَى ٱللَّهِ كَذِبًا إِنۡ عُدۡنَا فِي مِلَّتِكُم
بَعۡدَ إِذۡ نَجَّىٰنَا ٱللَّهُ مِنۡهَاۚ وَمَا يَكُونُ لَنَآ أَن نَّعُودَ فِيهَآ إِلَّآ أَن يَشَآءَ
ٱللَّهُ رَبُّنَاۚ وَسِعَ رَبُّنَا كُلَّ شَيۡءٍ عِلۡمًاۚ عَلَى ٱللَّهِ تَوَكَّلۡنَاۚ رَبَّنَا ٱفۡتَحۡ
بَيۡنَنَا وَبَيۡنَ قَوۡمِنَا بِٱلۡحَقِّ وَأَنتَ خَيۡرُ ٱلۡفَٰتِحِينَ ﴿٨٩﴾ وَقَالَ ٱلۡمَلَأُ
ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ مِن قَوۡمِهِۦ لَئِنِ ٱتَّبَعۡتُمۡ شُعَيۡبًا إِنَّكُمۡ إِذٗا لَّخَٰسِرُونَ
﴿٩٠﴾ فَأَخَذَتۡهُمُ ٱلرَّجۡفَةُ فَأَصۡبَحُواْ فِي دَارِهِمۡ جَٰثِمِينَ ﴿٩١﴾
ٱلَّذِينَ كَذَّبُواْ شُعَيۡبٗا كَأَن لَّمۡ يَغۡنَوۡاْ فِيهَاۚ ٱلَّذِينَ كَذَّبُواْ شُعَيۡبٗا
كَانُواْ هُمُ ٱلۡخَٰسِرِينَ ﴿٩٢﴾ فَتَوَلَّىٰ عَنۡهُمۡ وَقَالَ يَٰقَوۡمِ لَقَدۡ
أَبۡلَغۡتُكُمۡ رِسَٰلَٰتِ رَبِّي وَنَصَحۡتُ لَكُمۡۖ فَكَيۡفَ ءَاسَىٰ
عَلَىٰ قَوۡمٖ كَٰفِرِينَ ﴿٩٣﴾ وَمَآ أَرۡسَلۡنَا فِي قَرۡيَةٖ مِّن نَّبِيٍّ إِلَّآ
أَخَذۡنَآ أَهۡلَهَا بِٱلۡبَأۡسَآءِ وَٱلضَّرَّآءِ لَعَلَّهُمۡ يَضَّرَّعُونَ ﴿٩٤﴾ ثُمَّ
بَدَّلۡنَا مَكَانَ ٱلسَّيِّئَةِ ٱلۡحَسَنَةَ حَتَّىٰ عَفَواْ وَّقَالُواْ قَدۡ مَسَّ
ءَابَآءَنَا ٱلضَّرَّآءُ وَٱلسَّرَّآءُ فَأَخَذۡنَٰهُم بَغۡتَةٗ وَهُمۡ لَا يَشۡعُرُونَ ﴿٩٥﴾

نەبوونیی و دەرد و زەحمەت

﴿يَضَّرَّعُونَ﴾ نەلالیەوە

﴿بَغۡتَةٗ﴾ کوتوپڕ

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَىٰ آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ
مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ وَلَٰكِن كَذَّبُوا فَأَخَذْنَاهُم بِمَا كَانُوا
يَكْسِبُونَ ﴿٩٦﴾ أَفَأَمِنَ أَهْلُ الْقُرَىٰ أَن يَأْتِيَهُم بَأْسُنَا بَيَاتًا
وَهُمْ نَائِمُونَ ﴿٩٧﴾ أَوَأَمِنَ أَهْلُ الْقُرَىٰ أَن يَأْتِيَهُم بَأْسُنَا
ضُحًى وَهُمْ يَلْعَبُونَ ﴿٩٨﴾ أَفَأَمِنُوا مَكْرَ اللَّهِ ۚ فَلَا يَأْمَنُ
مَكْرَ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٩٩﴾ أَوَلَمْ يَهْدِ لِلَّذِينَ
يَرِثُونَ الْأَرْضَ مِن بَعْدِ أَهْلِهَا أَن لَّوْ نَشَاءُ أَصَبْنَاهُم
بِذُنُوبِهِمْ ۚ وَنَطْبَعُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ ﴿١٠٠﴾
تِلْكَ الْقُرَىٰ نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنبَائِهَا ۚ وَلَقَدْ جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم
بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا بِمَا كَذَّبُوا مِن قَبْلُ ۚ
كَذَٰلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِ الْكَافِرِينَ ﴿١٠١﴾ وَمَا وَجَدْنَا
لِأَكْثَرِهِم مِّنْ عَهْدٍ ۖ وَإِن وَجَدْنَا أَكْثَرَهُمْ لَفَاسِقِينَ
﴿١٠٢﴾ ثُمَّ بَعَثْنَا مِن بَعْدِهِم مُّوسَىٰ بِآيَاتِنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ
فَظَلَمُوا بِهَا ۖ فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ ﴿١٠٣﴾
وَقَالَ مُوسَىٰ يَا فِرْعَوْنُ إِنِّي رَسُولٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٠٤﴾

حَقِيقٌ عَلَىٰٓ أَن لَّآ أَقُولَ عَلَى ٱللَّهِ إِلَّا ٱلْحَقَّ قَدْ جِئْتُكُم
بِبَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ فَأَرْسِلْ مَعِىَ بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ ﴿١٠٥﴾ قَالَ إِن كُنتَ
جِئْتَ بِـَٔايَةٍ فَأْتِ بِهَآ إِن كُنتَ مِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ ﴿١٠٦﴾ فَأَلْقَىٰ
عَصَاهُ فَإِذَا هِىَ ثُعْبَانٌ مُّبِينٌ ﴿١٠٧﴾ وَنَزَعَ يَدَهُۥ فَإِذَا هِىَ بَيْضَآءُ
لِلنَّٰظِرِينَ ﴿١٠٨﴾ قَالَ ٱلْمَلَأُ مِن قَوْمِ فِرْعَوْنَ إِنَّ هَٰذَا لَسَٰحِرٌ
عَلِيمٌ ﴿١٠٩﴾ يُرِيدُ أَن يُخْرِجَكُم مِّنْ أَرْضِكُمْ فَمَاذَا تَأْمُرُونَ ﴿١١٠﴾
قَالُوٓا۟ أَرْجِهْ وَأَخَاهُ وَأَرْسِلْ فِى ٱلْمَدَآئِنِ حَٰشِرِينَ ﴿١١١﴾ يَأْتُوكَ
بِكُلِّ سَٰحِرٍ عَلِيمٍ ﴿١١٢﴾ وَجَآءَ ٱلسَّحَرَةُ فِرْعَوْنَ قَالُوٓا۟ إِنَّ
لَنَا لَأَجْرًا إِن كُنَّا نَحْنُ ٱلْغَٰلِبِينَ ﴿١١٣﴾ قَالَ نَعَمْ وَإِنَّكُمْ
لَمِنَ ٱلْمُقَرَّبِينَ ﴿١١٤﴾ قَالُوا۟ يَٰمُوسَىٰٓ إِمَّآ أَن تُلْقِىَ وَإِمَّآ أَن
نَّكُونَ نَحْنُ ٱلْمُلْقِينَ ﴿١١٥﴾ قَالَ أَلْقُوا۟ فَلَمَّآ أَلْقَوْا۟ سَحَرُوٓا۟
أَعْيُنَ ٱلنَّاسِ وَٱسْتَرْهَبُوهُمْ وَجَآءُو بِسِحْرٍ عَظِيمٍ ﴿١١٦﴾
۞ وَأَوْحَيْنَآ إِلَىٰ مُوسَىٰٓ أَنْ أَلْقِ عَصَاكَ فَإِذَا هِىَ تَلْقَفُ مَا
يَأْفِكُونَ ﴿١١٧﴾ فَوَقَعَ ٱلْحَقُّ وَبَطَلَ مَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿١١٨﴾ فَغُلِبُوا۟
هُنَالِكَ وَٱنقَلَبُوا۟ صَٰغِرِينَ ﴿١١٩﴾ وَأُلْقِىَ ٱلسَّحَرَةُ سَٰجِدِينَ ﴿١٢٠﴾

الحزب ٣

وشە و ماناکانی

﴿حَقِيقٌ عَلَىٰٓ أَن﴾ شیاوی ئەوەم

﴿مُّبِينٌ﴾ روون و ئاشکرا

﴿وَنَزَعَ يَدَهُۥ﴾ دەستی لە باخەڵی دەرهێنا

﴿عَلِيمٌ﴾ پیاوانی کارامە و سەرکردە

﴿أَرْجِهْ وَأَخَاهُ﴾ خۆی و براکەی رابگرە

﴿حَٰشِرِينَ﴾ بە کۆکراوەیی

﴿وَٱسْتَرْهَبُوهُمْ﴾ ترساندنیان

﴿تَلْقَفُ﴾ لووشی ئەدان

﴿مَا يَأْفِكُونَ﴾ کە بە درۆ دروستیان کردبوون

﴿فَوَقَعَ ٱلْحَقُّ﴾ راستیی دەرکەوت

▼ بە قەلقەلەی ...	خوێندنی وەستان	... هەموو وەستانەکان ... حەرەکەکانی تری لێ دادەماڵرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) ...
▼ بە قەلقەلەی ...	٢. نیشانەکانی وەستان:	٢. ئەو هێمایانەی وەستان کە بەرەنگی سوور رەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێک هەن کە دەگۆڕێن
▼ سیفەتی قەلقەلە.		

قَالُوٓاْ ءَامَنَّا بِرَبِّ ٱلۡعَٰلَمِينَ ﴿١٢١﴾ رَبِّ مُوسَىٰ وَهَٰرُونَ ﴿١٢٢﴾ قَالَ
فِرۡعَوۡنُ ءَامَنتُم بِهِۦ قَبۡلَ أَنۡ ءَاذَنَ لَكُمۡۖ إِنَّ هَٰذَا لَمَكۡرٞ مَّكَرۡتُمُوهُ
فِي ٱلۡمَدِينَةِ لِتُخۡرِجُواْ مِنۡهَآ أَهۡلَهَاۖ فَسَوۡفَ تَعۡلَمُونَ ﴿١٢٣﴾ لَأُقَطِّعَنَّ
أَيۡدِيَكُمۡ وَأَرۡجُلَكُم مِّنۡ خِلَٰفٖ ثُمَّ لَأُصَلِّبَنَّكُمۡ أَجۡمَعِينَ ﴿١٢٤﴾
قَالُوٓاْ إِنَّآ إِلَىٰ رَبِّنَا مُنقَلِبُونَ ﴿١٢٥﴾ وَمَا تَنقِمُ مِنَّآ إِلَّآ أَنۡ ءَامَنَّا
بِـَٔايَٰتِ رَبِّنَا لَمَّا جَآءَتۡنَاۚ رَبَّنَآ أَفۡرِغۡ عَلَيۡنَا صَبۡرٗا وَتَوَفَّنَا مُسۡلِمِينَ
﴿١٢٦﴾ وَقَالَ ٱلۡمَلَأُ مِن قَوۡمِ فِرۡعَوۡنَ أَتَذَرُ مُوسَىٰ وَقَوۡمَهُۥ لِيُفۡسِدُواْ
فِي ٱلۡأَرۡضِ وَيَذَرَكَ وَءَالِهَتَكَۚ قَالَ سَنُقَتِّلُ أَبۡنَآءَهُمۡ وَنَسۡتَحۡيِۦ
نِسَآءَهُمۡ وَإِنَّا فَوۡقَهُمۡ قَٰهِرُونَ ﴿١٢٧﴾ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوۡمِهِ
ٱسۡتَعِينُواْ بِٱللَّهِ وَٱصۡبِرُوٓاْۖ إِنَّ ٱلۡأَرۡضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا مَن
يَشَآءُ مِنۡ عِبَادِهِۦۖ وَٱلۡعَٰقِبَةُ لِلۡمُتَّقِينَ ﴿١٢٨﴾ قَالُوٓاْ أُوذِينَا
مِن قَبۡلِ أَن تَأۡتِيَنَا وَمِنۢ بَعۡدِ مَا جِئۡتَنَاۚ قَالَ عَسَىٰ رَبُّكُمۡ
أَن يُهۡلِكَ عَدُوَّكُمۡ وَيَسۡتَخۡلِفَكُمۡ فِي ٱلۡأَرۡضِ
فَيَنظُرَ كَيۡفَ تَعۡمَلُونَ ﴿١٢٩﴾ وَلَقَدۡ أَخَذۡنَآ ءَالَ فِرۡعَوۡنَ
بِٱلسِّنِينَ وَنَقۡصٖ مِّنَ ٱلثَّمَرَٰتِ لَعَلَّهُمۡ يَذَّكَّرُونَ ﴿١٣٠﴾

وشه‌وماناکان

﴿[illegible]﴾ له پشته‌وه

﴿[illegible]﴾ [illegible]

﴿وَمَا تَنقِمُ مِنَّآ﴾ هه‌ر بۆیه رقت لێمانه و تۆڵه‌مان لێ ده‌که‌یته‌وه

﴿[illegible]﴾ [illegible] به‌سه‌رمان

﴿[illegible]﴾ [illegible]

﴿[illegible]﴾ [illegible] له خوا [illegible] خوا [illegible]

﴿وَنَسۡتَحۡيِۦ نِسَآءَهُمۡ﴾ مێینه‌کانیان [illegible]ده‌سه‌وه

﴿وَإِنَّا فَوۡقَهُمۡ قَٰهِرُونَ﴾ ئێمه باڵاده‌ست ده‌بین به‌سه‌ریانا

﴿إِنَّ ٱلۡأَرۡضَ لِلَّهِ﴾ زه‌ویی هی خوایه

﴿بِٱلسِّنِينَ﴾ به گرانیی و قاتیی و قڕیی

[illegible]

شوێنی مینگه (الغنة) — (الإدغام) به مینگه‌وه
مینگه‌ی [illegible] — (الإدغام)ی بێ مینگه و
مینگه‌ی (الإقلاب) — ئه‌و پیتانه‌ی ناخوێنرێنه‌وه

ئه‌ندازه‌ی درێژکردنه‌وه‌ی (المدود)

(٦) حه‌ره‌که بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ی به‌هۆی (سکون [illegible])
(٥،٤) حه‌ره‌که بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ی به‌هۆی (هه‌مزه)وه درووست ده‌بن
مه‌ددی متصل، له‌کاتی وه‌ستاندا و، ماوه‌که‌ی به ئه‌ندازه‌ی (٤، ٥، ٦) حه‌ره‌که‌یه
(٢، ٤، ٦) حه‌ره‌که بۆ مه‌ددی له‌ناکاو (عارض) له‌کاتی وه‌ستان (وقف)دا
(٢) حه‌ره‌که بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ی حوکمه‌کانیان هاوشێوه‌ی (المد الطبيعي)ن

فَإِذَا جَآءَتۡهُمُ ٱلۡحَسَنَةُ قَالُواْ لَنَا هَٰذِهِۦۖ وَإِن تُصِبۡهُمۡ سَيِّئَةٞ
يَطَّيَّرُواْ بِمُوسَىٰ وَمَن مَّعَهُۥٓۗ أَلَآ إِنَّمَا طَٰٓئِرُهُمۡ عِندَ ٱللَّهِ وَلَٰكِنَّ
أَكۡثَرَهُمۡ لَا يَعۡلَمُونَ ﴿١٣١﴾ وَقَالُواْ مَهۡمَا تَأۡتِنَا بِهِۦ مِنۡ ءَايَةٖ
لِّتَسۡحَرَنَا بِهَا فَمَا نَحۡنُ لَكَ بِمُؤۡمِنِينَ ﴿١٣٢﴾ فَأَرۡسَلۡنَا عَلَيۡهِمُ
ٱلطُّوفَانَ وَٱلۡجَرَادَ وَٱلۡقُمَّلَ وَٱلضَّفَادِعَ وَٱلدَّمَ ءَايَٰتٖ مُّفَصَّلَٰتٖ
فَٱسۡتَكۡبَرُواْ وَكَانُواْ قَوۡمٗا مُّجۡرِمِينَ ﴿١٣٣﴾ وَلَمَّا وَقَعَ عَلَيۡهِمُ
ٱلرِّجۡزُ قَالُواْ يَٰمُوسَى ٱدۡعُ لَنَا رَبَّكَ بِمَا عَهِدَ عِندَكَۖ لَئِن
كَشَفۡتَ عَنَّا ٱلرِّجۡزَ لَنُؤۡمِنَنَّ لَكَ وَلَنُرۡسِلَنَّ مَعَكَ بَنِيٓ
إِسۡرَٰٓءِيلَ ﴿١٣٤﴾ فَلَمَّا كَشَفۡنَا عَنۡهُمُ ٱلرِّجۡزَ إِلَىٰٓ أَجَلٍ
هُم بَٰلِغُوهُ إِذَا هُمۡ يَنكُثُونَ ﴿١٣٥﴾ فَٱنتَقَمۡنَا مِنۡهُمۡ فَأَغۡرَقۡنَٰهُمۡ
فِي ٱلۡيَمِّ بِأَنَّهُمۡ كَذَّبُواْ بِـَٔايَٰتِنَا وَكَانُواْ عَنۡهَا غَٰفِلِينَ ﴿١٣٦﴾
وَأَوۡرَثۡنَا ٱلۡقَوۡمَ ٱلَّذِينَ كَانُواْ يُسۡتَضۡعَفُونَ مَشَٰرِقَ
ٱلۡأَرۡضِ وَمَغَٰرِبَهَا ٱلَّتِي بَٰرَكۡنَا فِيهَاۖ وَتَمَّتۡ كَلِمَتُ رَبِّكَ
ٱلۡحُسۡنَىٰ عَلَىٰ بَنِيٓ إِسۡرَٰٓءِيلَ بِمَا صَبَرُواْۖ وَدَمَّرۡنَا مَا كَانَ
يَصۡنَعُ فِرۡعَوۡنُ وَقَوۡمُهُۥ وَمَا كَانُواْ يَعۡرِشُونَ ﴿١٣٧﴾

وشه و ماناکان

﴿ [illegible] ﴾ تەشائومیان دەکرد، دەیانگوت حەزی مووسایە

﴿ طَٰٓئِرُهُمۡ عِندَ ٱللَّهِ ﴾ سزا و ناخۆشییەکەیان لەلای خوداوەیە

﴿ ٱلطُّوفَانَ ﴾ لافاو

﴿ وَٱلۡقُمَّلَ ﴾ ئەسپێ

﴿ ٱلرِّجۡزُ ﴾ سزا

﴿ يَنكُثُونَ ﴾ هەڵدەوەشێنەوە

﴿ فَٱنتَقَمۡنَا مِنۡهُمۡ ﴾ تۆڵەمان لێ کردنەوە

﴿ [illegible] ﴾ [illegible]

﴿ عَنۡهَا غَٰفِلِينَ ﴾ بەهۆی ئەوەوە ئایەتەکانی ئێمەیان بە درۆ دەزانی و لێی بێ ئاگا بوون

﴿ [illegible] ﴾ وێرانمان کرد

﴿ يَعۡرِشُونَ ﴾ ئەو باخ و کۆشکانەی دروستیان کردبوون

[illegible]

وَجَٰوَزۡنَا بِبَنِيٓ إِسۡرَٰٓءِيلَ ٱلۡبَحۡرَ فَأَتَوۡاْ عَلَىٰ قَوۡمٖ يَعۡكُفُونَ عَلَىٰٓ
أَصۡنَامٖ لَّهُمۡۚ قَالُواْ يَٰمُوسَى ٱجۡعَل لَّنَآ إِلَٰهٗا كَمَا لَهُمۡ ءَالِهَةٞۚ
قَالَ إِنَّكُمۡ قَوۡمٞ تَجۡهَلُونَ ١٣٨ إِنَّ هَٰٓؤُلَآءِ مُتَبَّرٞ مَّا هُمۡ فِيهِ وَبَٰطِلٞ
مَّا كَانُواْ يَعۡمَلُونَ ١٣٩ قَالَ أَغَيۡرَ ٱللَّهِ أَبۡغِيكُمۡ إِلَٰهٗا
وَهُوَ فَضَّلَكُمۡ عَلَى ٱلۡعَٰلَمِينَ ١٤٠ وَإِذۡ أَنجَيۡنَٰكُم
مِّنۡ ءَالِ فِرۡعَوۡنَ يَسُومُونَكُمۡ سُوٓءَ ٱلۡعَذَابِ يُقَتِّلُونَ
أَبۡنَآءَكُمۡ وَيَسۡتَحۡيُونَ نِسَآءَكُمۡۚ وَفِي ذَٰلِكُم بَلَآءٞ مِّن
رَّبِّكُمۡ عَظِيمٞ ١٤١ ۞ وَوَٰعَدۡنَا مُوسَىٰ ثَلَٰثِينَ لَيۡلَةٗ
وَأَتۡمَمۡنَٰهَا بِعَشۡرٖ فَتَمَّ مِيقَٰتُ رَبِّهِۦٓ أَرۡبَعِينَ لَيۡلَةٗۚ وَقَالَ
مُوسَىٰ لِأَخِيهِ هَٰرُونَ ٱخۡلُفۡنِي فِي قَوۡمِي وَأَصۡلِحۡ وَلَا تَتَّبِعۡ
سَبِيلَ ٱلۡمُفۡسِدِينَ ١٤٢ وَلَمَّا جَآءَ مُوسَىٰ لِمِيقَٰتِنَا وَكَلَّمَهُۥ
رَبُّهُۥ قَالَ رَبِّ أَرِنِيٓ أَنظُرۡ إِلَيۡكَۚ قَالَ لَن تَرَىٰنِي وَلَٰكِنِ ٱنظُرۡ
إِلَى ٱلۡجَبَلِ فَإِنِ ٱسۡتَقَرَّ مَكَانَهُۥ فَسَوۡفَ تَرَىٰنِيۚ فَلَمَّا تَجَلَّىٰ
رَبُّهُۥ لِلۡجَبَلِ جَعَلَهُۥ دَكّٗا وَخَرَّ مُوسَىٰ صَعِقٗاۚ فَلَمَّآ أَفَاقَ
قَالَ سُبۡحَٰنَكَ تُبۡتُ إِلَيۡكَ وَأَنَا۠ أَوَّلُ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ ١٤٣

وشه و ماناکانی

چەند تشتێکیان بوو دەیانپەرست

لەناوچوون، ویران بوون

تیشکێك لە نووری خوی

بێهۆش

شوێنی مینگە (الغنة) — (الإدغام) بە مینگەوە

مینگەی (اخفاء) — (الإدغام)ی بێ مینگە و

مینگەی (اقلاب) — بەو پیتە ناخوێنرێتەوە

قَالَ يَٰمُوسَىٰٓ إِنِّي ٱصۡطَفَيۡتُكَ عَلَى ٱلنَّاسِ بِرِسَٰلَٰتِي وَبِكَلَٰمِي
فَخُذۡ مَآ ءَاتَيۡتُكَ وَكُن مِّنَ ٱلشَّٰكِرِينَ ١٤٤ وَكَتَبۡنَا
لَهُۥ فِي ٱلۡأَلۡوَاحِ مِن كُلِّ شَيۡءٖ مَّوۡعِظَةٗ وَتَفۡصِيلٗا لِّكُلِّ
شَيۡءٖ فَخُذۡهَا بِقُوَّةٖ وَأۡمُرۡ قَوۡمَكَ يَأۡخُذُواْ بِأَحۡسَنِهَاۚ سَأُوْرِيكُمۡ
دَارَ ٱلۡفَٰسِقِينَ ١٤٥ سَأَصۡرِفُ عَنۡ ءَايَٰتِيَ ٱلَّذِينَ يَتَكَبَّرُونَ
فِي ٱلۡأَرۡضِ بِغَيۡرِ ٱلۡحَقِّ وَإِن يَرَوۡاْ كُلَّ ءَايَةٖ لَّا يُؤۡمِنُواْ
بِهَا وَإِن يَرَوۡاْ سَبِيلَ ٱلرُّشۡدِ لَا يَتَّخِذُوهُ سَبِيلٗا وَإِن يَرَوۡاْ
سَبِيلَ ٱلۡغَيِّ يَتَّخِذُوهُ سَبِيلٗاۚ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمۡ كَذَّبُواْ بِـَٔايَٰتِنَا
وَكَانُواْ عَنۡهَا غَٰفِلِينَ ١٤٦ وَٱلَّذِينَ كَذَّبُواْ بِـَٔايَٰتِنَا وَلِقَآءِ
ٱلۡأٓخِرَةِ حَبِطَتۡ أَعۡمَٰلُهُمۡۚ هَلۡ يُجۡزَوۡنَ إِلَّا مَا كَانُواْ
يَعۡمَلُونَ ١٤٧ وَٱتَّخَذَ قَوۡمُ مُوسَىٰ مِنۢ بَعۡدِهِۦ مِنۡ حُلِيِّهِمۡ
عِجۡلٗا جَسَدٗا لَّهُۥ خُوَارٌۚ أَلَمۡ يَرَوۡاْ أَنَّهُۥ لَا يُكَلِّمُهُمۡ وَلَا يَهۡدِيهِمۡ
سَبِيلًاۘ ٱتَّخَذُوهُ وَكَانُواْ ظَٰلِمِينَ ١٤٨ وَلَمَّا سُقِطَ
فِيٓ أَيۡدِيهِمۡ وَرَأَوۡاْ أَنَّهُمۡ قَدۡ ضَلُّواْ قَالُواْ لَئِن لَّمۡ يَرۡحَمۡنَا
رَبُّنَا وَيَغۡفِرۡ لَنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ ٱلۡخَٰسِرِينَ ١٤٩

وشه و مه‌به‌ستكانی

﴿ فَخُذْ مَآ ءَاتَيْتُكَ ﴾ ئه‌وه‌ی داومه پێت وه‌ری بگره

﴿ الأَلْوَاحِ ﴾ ته‌خته‌كان، ته‌ودبه‌كان

﴿ وَتَفْصِيلًا لِّكُلِّ شَيْءٍ ﴾ هه‌موو شتێك به‌ درێژیی

﴿ سَأُوْرِيكُمْ دَارَ الْفَاسِقِينَ ﴾ شوێنی ئه‌دكاران پیشان ده‌ده‌م

﴿ سَبِيلَ الرُّشْدِ ﴾ رێگه‌ی راست و هیدایه‌ت

﴿ سَبِيلَ الْغَيِّ ﴾ رێگه‌ی گومرایی

﴿ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ ﴾ كرده‌وه‌كانیان پووچ بووه‌وه

﴿ عِجْلًا جَسَدًا ﴾ له‌شی گوێره‌كه‌یه‌ك

﴿ لَّهُ خُوَارٌ ﴾ ئه‌یبۆڕاند

﴿ اتَّخَذُوهُ ﴾ كردبوویان (به‌ خودا)

﴿ سُقِطَ فِي أَيْدِيهِمْ ﴾ ده‌ستیان به‌ربوو

هه‌ندێك ... حه‌رەكه‌كانی تری لێ داده‌مالرێت. هه‌ر بۆیه‌ له‌ وه‌ستاندا گه‌ر پیته‌كه (ته‌نوینی فه‌تحه)ی له‌سه‌ر بوو به‌ (ئه‌لف) ده‌خوێنرێته‌وه‌ و، ئالی حه‌ریش به‌ (هاء)ی سكوندار ده‌خوێنرێته‌وه‌.

٢ ئه‌و هێمایانه‌ی وه‌ستان كه‌ به‌ره‌نگی سووری ره‌نگ كراون وه‌ستانی مامه‌ی ئایه‌ته‌كان و سه‌ره‌تای ئایه‌ته‌كان ...

جوشه‌ی وه‌ستان (الوقوف) — ٢ نیشانه‌كانی وه‌ستان

به‌ فه‌تحیی پێی لامی ...

به‌ فه‌تحیی پێی ...

ستەیی ئه‌لفه‌له

وَلَمَّا رَجَعَ مُوسَىٰٓ إِلَىٰ قَوۡمِهِۦ غَضۡبَٰنَ أَسِفٗا قَالَ بِئۡسَمَا خَلَفۡتُمُونِي
مِنۢ بَعۡدِيٓۖ أَعَجِلۡتُمۡ أَمۡرَ رَبِّكُمۡۖ وَأَلۡقَى ٱلۡأَلۡوَاحَ وَأَخَذَ بِرَأۡسِ
أَخِيهِ يَجُرُّهُۥٓ إِلَيۡهِۚ قَالَ ٱبۡنَ أُمَّ إِنَّ ٱلۡقَوۡمَ ٱسۡتَضۡعَفُونِي وَكَادُواْ
يَقۡتُلُونَنِي فَلَا تُشۡمِتۡ بِيَ ٱلۡأَعۡدَآءَ وَلَا تَجۡعَلۡنِي مَعَ ٱلۡقَوۡمِ
ٱلظَّٰلِمِينَ ١٥٠ قَالَ رَبِّ ٱغۡفِرۡ لِي وَلِأَخِي وَأَدۡخِلۡنَا فِي
رَحۡمَتِكَۖ وَأَنتَ أَرۡحَمُ ٱلرَّٰحِمِينَ ١٥١ إِنَّ ٱلَّذِينَ ٱتَّخَذُواْ
ٱلۡعِجۡلَ سَيَنَالُهُمۡ غَضَبٞ مِّن رَّبِّهِمۡ وَذِلَّةٞ فِي ٱلۡحَيَوٰةِ ٱلدُّنۡيَاۚ
وَكَذَٰلِكَ نَجۡزِي ٱلۡمُفۡتَرِينَ ١٥٢ وَٱلَّذِينَ عَمِلُواْ ٱلسَّيِّـَٔاتِ ثُمَّ
تَابُواْ مِنۢ بَعۡدِهَا وَءَامَنُوٓاْ إِنَّ رَبَّكَ مِنۢ بَعۡدِهَا لَغَفُورٞ رَّحِيمٞ
١٥٣ وَلَمَّا سَكَتَ عَن مُّوسَى ٱلۡغَضَبُ أَخَذَ ٱلۡأَلۡوَاحَۖ وَفِي
نُسۡخَتِهَا هُدٗى وَرَحۡمَةٞ لِّلَّذِينَ هُمۡ لِرَبِّهِمۡ يَرۡهَبُونَ ١٥٤ وَٱخۡتَارَ
مُوسَىٰ قَوۡمَهُۥ سَبۡعِينَ رَجُلٗا لِّمِيقَٰتِنَاۖ فَلَمَّآ أَخَذَتۡهُمُ ٱلرَّجۡفَةُ
قَالَ رَبِّ لَوۡ شِئۡتَ أَهۡلَكۡتَهُم مِّن قَبۡلُ وَإِيَّٰيَۖ أَتُهۡلِكُنَا بِمَا فَعَلَ
ٱلسُّفَهَآءُ مِنَّآۖ إِنۡ هِيَ إِلَّا فِتۡنَتُكَ تُضِلُّ بِهَا مَن تَشَآءُ وَتَهۡدِي
مَن تَشَآءُۖ أَنتَ وَلِيُّنَا فَٱغۡفِرۡ لَنَا وَٱرۡحَمۡنَاۖ وَأَنتَ خَيۡرُ ٱلۡغَٰفِرِينَ ١٥٥

وشه و مانای

﴿ أَسِفًا ﴾ تووڕه و خەفەتبار

﴿ قَالَ بِئْسَمَا ﴾ ...

﴿ بَعْدِيٓ ﴾ وتی: خراپ جێتان گرتمەوە دوای ئەوەی کە رۆیشتم (دوای خۆم)

﴿ أَعَجِلْتُمْ ﴾ ئایا پەلەتان کرد؟

﴿ ... ﴾

﴿ ... ﴾ خەریک بوو بمکوژن

﴿ فَلَا تُشْمِتْ ﴾ دڵخۆشیان مەکە پێم

﴿ سَكَتَ ﴾ رقەکەی نیشتەوە

﴿ ... ﴾

﴿ الرَّجْفَةُ ﴾ هەورەگرمە لێیدان

﴿ فِتْنَتُكَ ﴾ تاقیکردنەوەتە

شوێنی مینگە (الغنة).	(الإدغام) بە مینگەوە.
مینگەی (الخفاء)	لادانی ... مینگە و
مینگەی (إقلاب)	...

دریژکردنەوەکان (المدود)

(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە ...

...

۞ وَٱكۡتُبۡ لَنَا فِي هَٰذِهِ ٱلدُّنۡيَا حَسَنَةٗ وَفِي ٱلۡأٓخِرَةِ إِنَّا
هُدۡنَآ إِلَيۡكَۚ قَالَ عَذَابِيٓ أُصِيبُ بِهِۦ مَنۡ أَشَآءُۖ وَرَحۡمَتِي
وَسِعَتۡ كُلَّ شَيۡءٖۚ فَسَأَكۡتُبُهَا لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ وَيُؤۡتُونَ
ٱلزَّكَوٰةَ وَٱلَّذِينَ هُم بِـَٔايَٰتِنَا يُؤۡمِنُونَ ﴿١٥٦﴾ ٱلَّذِينَ يَتَّبِعُونَ
ٱلرَّسُولَ ٱلنَّبِيَّ ٱلۡأُمِّيَّ ٱلَّذِي يَجِدُونَهُۥ مَكۡتُوبًا عِندَهُمۡ
فِي ٱلتَّوۡرَىٰةِ وَٱلۡإِنجِيلِ يَأۡمُرُهُم بِٱلۡمَعۡرُوفِ وَيَنۡهَىٰهُمۡ
عَنِ ٱلۡمُنكَرِ وَيُحِلُّ لَهُمُ ٱلطَّيِّبَٰتِ وَيُحَرِّمُ عَلَيۡهِمُ
ٱلۡخَبَٰٓئِثَ وَيَضَعُ عَنۡهُمۡ إِصۡرَهُمۡ وَٱلۡأَغۡلَٰلَ ٱلَّتِي كَانَتۡ
عَلَيۡهِمۡۚ فَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ بِهِۦ وَعَزَّرُوهُ وَنَصَرُوهُ وَٱتَّبَعُواْ
ٱلنُّورَ ٱلَّذِيٓ أُنزِلَ مَعَهُۥٓ أُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلۡمُفۡلِحُونَ ﴿١٥٧﴾ قُلۡ
يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ إِنِّي رَسُولُ ٱللَّهِ إِلَيۡكُمۡ جَمِيعًا ٱلَّذِي
لَهُۥ مُلۡكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِۖ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ يُحۡيِۦ وَيُمِيتُۖ
فَـَٔامِنُواْ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِ ٱلنَّبِيِّ ٱلۡأُمِّيِّ ٱلَّذِي يُؤۡمِنُ بِٱللَّهِ
وَكَلِمَٰتِهِۦ وَٱتَّبِعُوهُ لَعَلَّكُمۡ تَهۡتَدُونَ ﴿١٥٨﴾
وَمِن قَوۡمِ مُوسَىٰٓ أُمَّةٞ يَهۡدُونَ بِٱلۡحَقِّ وَبِهِۦ يَعۡدِلُونَ ﴿١٥٩﴾

وشەو مەبەستەکان

﴿في هذه الدنيا حسنة﴾ لەم دنیادا چاکەمان (پی کەرەم کە)

﴿وفي الآخرة﴾ لە پاشەڕۆژیشدا

﴿هدنا إليك﴾ گەڕاینەوە بۆ لای تۆ

﴿إصرهم﴾ پەیمانی ڕەفتارکردنیان بە تەورات

﴿والأغلال﴾ کاری گرانی ناو تەورات کە حەرامبووە سەرشانیان

﴿وعزروه﴾ ڕێزیان لێ گرت

﴿وبه يعدلون﴾ بە ڕاستیی فەرمانبەرداریی دەکەن

١- هەموو وەستانەکان بە هەمان پیتی سکوندار دەخوێنرێنەوە ... ئەگەر پیتەکە خۆی سکوندار نەبوو حەرەکەکانی تری لێ دادەماڵرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە و، تائی خڕیش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە.

٢- ئەو هێمایانەی وەستان کە بە ڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن.

١ حوکمەکانی وەستان (الوقف)
٢ نیشانەکانی وەستان

تەفخیمی پیتی لامی (اللّە).
تەفخیمی پیتی (راء).
سیفەتی قەلقەلە

وَقَطَّعۡنَٰهُمُ ٱثۡنَتَيۡ عَشۡرَةَ أَسۡبَاطًا أُمَمٗاۚ وَأَوۡحَيۡنَآ إِلَىٰ مُوسَىٰٓ
إِذِ ٱسۡتَسۡقَىٰهُ قَوۡمُهُۥٓ أَنِ ٱضۡرِب بِّعَصَاكَ ٱلۡحَجَرَۖ
فَٱنۢبَجَسَتۡ مِنۡهُ ٱثۡنَتَا عَشۡرَةَ عَيۡنٗاۖ قَدۡ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٖ
مَّشۡرَبَهُمۡۚ وَظَلَّلۡنَا عَلَيۡهِمُ ٱلۡغَمَٰمَ وَأَنزَلۡنَا عَلَيۡهِمُ ٱلۡمَنَّ
وَٱلسَّلۡوَىٰۖ كُلُواْ مِن طَيِّبَٰتِ مَا رَزَقۡنَٰكُمۡۚ وَمَا
ظَلَمُونَا وَلَٰكِن كَانُوٓاْ أَنفُسَهُمۡ يَظۡلِمُونَ ﴿١٦٠﴾ وَإِذۡ
قِيلَ لَهُمُ ٱسۡكُنُواْ هَٰذِهِ ٱلۡقَرۡيَةَ وَكُلُواْ مِنۡهَا حَيۡثُ
شِئۡتُمۡ وَقُولُواْ حِطَّةٞ وَٱدۡخُلُواْ ٱلۡبَابَ سُجَّدٗا نَّغۡفِرۡ
لَكُمۡ خَطِيٓـَٰٔتِكُمۡۚ سَنَزِيدُ ٱلۡمُحۡسِنِينَ ﴿١٦١﴾
فَبَدَّلَ ٱلَّذِينَ ظَلَمُواْ مِنۡهُمۡ قَوۡلًا غَيۡرَ ٱلَّذِي قِيلَ لَهُمۡ
فَأَرۡسَلۡنَا عَلَيۡهِمۡ رِجۡزٗا مِّنَ ٱلسَّمَآءِ بِمَا كَانُواْ
يَظۡلِمُونَ ﴿١٦٢﴾ وَسۡـَٔلۡهُمۡ عَنِ ٱلۡقَرۡيَةِ ٱلَّتِي كَانَتۡ
حَاضِرَةَ ٱلۡبَحۡرِ إِذۡ يَعۡدُونَ فِي ٱلسَّبۡتِ إِذۡ تَأۡتِيهِمۡ
حِيتَانُهُمۡ يَوۡمَ سَبۡتِهِمۡ شُرَّعٗا وَيَوۡمَ لَا يَسۡبِتُونَ
لَا تَأۡتِيهِمۡۚ كَذَٰلِكَ نَبۡلُوهُم بِمَا كَانُواْ يَفۡسُقُونَ ﴿١٦٣﴾

وشەو ماناکانی

﴿[illegible]﴾ بەش بەشمان کردن
﴿[illegible]﴾ کۆمەل کۆمەل
﴿[illegible]﴾ تەقیەوە
﴿ٱلۡغَمَٰمَ﴾ هەور
﴿ٱلۡمَنَّ﴾ شۆکە
﴿وَٱلسَّلۡوَىٰ﴾ شەلاقە
﴿[illegible]﴾ بلێن کۆدهمان لابە
﴿[illegible]﴾ سزا (چەوەقوولە)
﴿[illegible]﴾ لە سەریکی دەریادا
﴿[illegible]﴾ لە رۆژی شەمەدا رەوە ماسییان دەکرد، ئەوەشیان لێ حەرام بوو
﴿[illegible]﴾ لە رۆژە شەمەکەیاندا
﴿[illegible]﴾ بە لێشاو
﴿[illegible]﴾ کە رۆژی شەمەیان نەبێ
﴿[illegible]﴾ تاقیان دەکەینەوە

نیشانەکانی ناخوێندنەوە:
شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە.
مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگەو.
مینگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود):
(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە دروست دەبن.
(٤،٥) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (همز)ەوە دروست دەبن.
مەددی منفصل بەگوێرەی ... (٢، ٤، ٥، ٦) حەرەکە
(٢ ...) حەرەکە بۆ مەددی ... وقف
(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبیعي)ە

وَإِذۡ قَالَتۡ أُمَّةٞ مِّنۡهُمۡ لِمَ تَعِظُونَ قَوۡمًا ٱللَّهُ مُهۡلِكُهُمۡ أَوۡ مُعَذِّبُهُمۡ
عَذَابٗا شَدِيدٗاۖ قَالُواْ مَعۡذِرَةً إِلَىٰ رَبِّكُمۡ وَلَعَلَّهُمۡ يَتَّقُونَ ١٦٤
فَلَمَّا نَسُواْ مَا ذُكِّرُواْ بِهِۦٓ أَنجَيۡنَا ٱلَّذِينَ يَنۡهَوۡنَ عَنِ ٱلسُّوٓءِ
وَأَخَذۡنَا ٱلَّذِينَ ظَلَمُواْ بِعَذَابِۭ بَـِٔيسِۭ بِمَا كَانُواْ يَفۡسُقُونَ
١٦٥ فَلَمَّا عَتَوۡاْ عَن مَّا نُهُواْ عَنۡهُ قُلۡنَا لَهُمۡ كُونُواْ قِرَدَةً خَٰسِـِٔينَ
١٦٦ وَإِذۡ تَأَذَّنَ رَبُّكَ لَيَبۡعَثَنَّ عَلَيۡهِمۡ إِلَىٰ يَوۡمِ ٱلۡقِيَٰمَةِ مَن
يَسُومُهُمۡ سُوٓءَ ٱلۡعَذَابِۗ إِنَّ رَبَّكَ لَسَرِيعُ ٱلۡعِقَابِۖ وَإِنَّهُۥ
لَغَفُورٞ رَّحِيمٞ ١٦٧ وَقَطَّعۡنَٰهُمۡ فِي ٱلۡأَرۡضِ أُمَمٗاۖ مِّنۡهُمُ
ٱلصَّٰلِحُونَ وَمِنۡهُمۡ دُونَ ذَٰلِكَۖ وَبَلَوۡنَٰهُم بِٱلۡحَسَنَٰتِ
وَٱلسَّيِّـَٔاتِ لَعَلَّهُمۡ يَرۡجِعُونَ ١٦٨ فَخَلَفَ مِنۢ بَعۡدِهِمۡ خَلۡفٞ
وَرِثُواْ ٱلۡكِتَٰبَ يَأۡخُذُونَ عَرَضَ هَٰذَا ٱلۡأَدۡنَىٰ وَيَقُولُونَ سَيُغۡفَرُ لَنَا
وَإِن يَأۡتِهِمۡ عَرَضٞ مِّثۡلُهُۥ يَأۡخُذُوهُۚ أَلَمۡ يُؤۡخَذۡ عَلَيۡهِم مِّيثَٰقُ ٱلۡكِتَٰبِ
أَن لَّا يَقُولُواْ عَلَى ٱللَّهِ إِلَّا ٱلۡحَقَّ وَدَرَسُواْ مَا فِيهِۗ وَٱلدَّارُ ٱلۡأٓخِرَةُ
خَيۡرٞ لِّلَّذِينَ يَتَّقُونَۚ أَفَلَا تَعۡقِلُونَ ١٦٩ وَٱلَّذِينَ يُمَسِّكُونَ
بِٱلۡكِتَٰبِ وَأَقَامُواْ ٱلصَّلَوٰةَ إِنَّا لَا نُضِيعُ أَجۡرَ ٱلۡمُصۡلِحِينَ ١٧٠

وشه و ماناکان

بۆ ئەوەی لەلای خودا لومە کراو بەس و خۆمان بەری بیینەوە

وازیان لەوە هێنا کە ئامۆژگاری کرابوون بەسەری

ئەو بەی بەوان لە خراپە دەکرد

هێنان بۆ ئەوەی لەلای

ئەو بەی لەمە بوونی چەپەڵ

پیبیان نەچیزی

تەماعی دنیا، کوو مالی پووچی دنیا

ئەوەی لە ئەوراتدا بوو خوێندبوویان

١- هەموو وەستانەکان لەسەر پیتی سکوندار دەکرێت. ئەمانەت گەر پیتەکە خۆی سکوندار نەبێت لەکاتی وەستاندا حەرەکەکانی تری لێ دادەماڵرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە

٢- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەرەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان

١. چۆنیەتی وەستان (الوقوف)

٢. نیشانەکانی وەستان

تەفخیمی پیتی لامی (الله).

تەفخیمی پیتی (ر)

سەرەی قەلقەلە

حزب ١٨

۞ وَإِذْ نَتَقْنَا ٱلْجَبَلَ فَوْقَهُمْ كَأَنَّهُۥ ظُلَّةٌ وَظَنُّوٓاْ أَنَّهُۥ وَاقِعٌۢ بِهِمْ
خُذُواْ مَآ ءَاتَيْنَٰكُم بِقُوَّةٍ وَٱذْكُرُواْ مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿١٧١﴾
وَإِذْ أَخَذَ رَبُّكَ مِنۢ بَنِىٓ ءَادَمَ مِن ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَأَشْهَدَهُمْ
عَلَىٰٓ أَنفُسِهِمْ أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ ۖ قَالُواْ بَلَىٰ ۛ شَهِدْنَآ ۛ أَن تَقُولُواْ يَوْمَ
ٱلْقِيَٰمَةِ إِنَّا كُنَّا عَنْ هَٰذَا غَٰفِلِينَ ﴿١٧٢﴾ أَوْ تَقُولُوٓاْ إِنَّمَآ أَشْرَكَ
ءَابَآؤُنَا مِن قَبْلُ وَكُنَّا ذُرِّيَّةً مِّنۢ بَعْدِهِمْ ۖ أَفَتُهْلِكُنَا بِمَا فَعَلَ
ٱلْمُبْطِلُونَ ﴿١٧٣﴾ وَكَذَٰلِكَ نُفَصِّلُ ٱلْءَايَٰتِ وَلَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ
﴿١٧٤﴾ وَٱتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ ٱلَّذِىٓ ءَاتَيْنَٰهُ ءَايَٰتِنَا فَٱنسَلَخَ مِنْهَا
فَأَتْبَعَهُ ٱلشَّيْطَٰنُ فَكَانَ مِنَ ٱلْغَاوِينَ ﴿١٧٥﴾ وَلَوْ شِئْنَا
لَرَفَعْنَٰهُ بِهَا وَلَٰكِنَّهُۥٓ أَخْلَدَ إِلَى ٱلْأَرْضِ وَٱتَّبَعَ هَوَىٰهُ ۚ فَمَثَلُهُۥ
كَمَثَلِ ٱلْكَلْبِ إِن تَحْمِلْ عَلَيْهِ يَلْهَثْ أَوْ تَتْرُكْهُ
يَلْهَث ۚ ذَّٰلِكَ مَثَلُ ٱلْقَوْمِ ٱلَّذِينَ كَذَّبُواْ بِـَٔايَٰتِنَا ۚ فَٱقْصُصِ
ٱلْقَصَصَ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿١٧٦﴾ سَآءَ مَثَلًا ٱلْقَوْمُ ٱلَّذِينَ
كَذَّبُواْ بِـَٔايَٰتِنَا وَأَنفُسَهُمْ كَانُواْ يَظْلِمُونَ ﴿١٧٧﴾ مَن يَهْدِ ٱللَّهُ
فَهُوَ ٱلْمُهْتَدِى ۖ وَمَن يُضْلِلْ فَأُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْخَٰسِرُونَ ﴿١٧٨﴾

وشەو مەبەستی

﴿ نَتَقْنَا ٱلْجَبَلَ ﴾ کێوەکەمان هەڵکەند و بەرزمان کردەوە

﴿ كَأَنَّهُۥ ظُلَّةٌ ﴾ وەك چەتر

﴿ فَٱنسَلَخَ مِنْهَا ﴾ خۆی لێ داڕنی

﴿ فَأَتْبَعَهُ ٱلشَّيْطَٰنُ ﴾ شەیتان شوێنی کەوت

﴿ ٱلْغَاوِينَ ﴾ گومڕایان، بە هیلاك چووان

﴿ أَخْلَدَ إِلَى ٱلْأَرْضِ ﴾ باوەشی کرد بە دنیادا

﴿ تَحْمِلْ عَلَيْهِ ﴾ هێرش بکەیتە سەری

﴿ يَلْهَثْ ﴾ زمانەمڵاسکێ دەکا

مێگەی (الإخفاء) ▼ (الإدغام)ی بێ مێنگە و
مێنگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە

(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبیعي)ن

(المدود)

وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِجَهَنَّمَ كَثِيرًا مِّنَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ ۖ لَهُمْ قُلُوبٌ
لَّا يَفْقَهُونَ بِهَا وَلَهُمْ أَعْيُنٌ لَّا يُبْصِرُونَ بِهَا وَلَهُمْ آذَانٌ لَّا يَسْمَعُونَ
بِهَا ۚ أُولَٰئِكَ كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ ۚ أُولَٰئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ ﴿١٧٩﴾
وَلِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ فَادْعُوهُ بِهَا ۖ وَذَرُوا الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي
أَسْمَائِهِ ۚ سَيُجْزَوْنَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٨٠﴾ وَمِمَّنْ خَلَقْنَا أُمَّةٌ
يَهْدُونَ بِالْحَقِّ وَبِهِ يَعْدِلُونَ ﴿١٨١﴾ وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا
سَنَسْتَدْرِجُهُم مِّنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٨٢﴾ وَأُمْلِي لَهُمْ ۚ إِنَّ
كَيْدِي مَتِينٌ ﴿١٨٣﴾ أَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوا ۗ مَا بِصَاحِبِهِم مِّن جِنَّةٍ ۚ إِنْ
هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿١٨٤﴾ أَوَلَمْ يَنظُرُوا فِي مَلَكُوتِ السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَمَا خَلَقَ اللَّهُ مِن شَيْءٍ وَأَنْ عَسَىٰ أَن يَكُونَ قَدِ اقْتَرَبَ
أَجَلُهُمْ ۖ فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ ﴿١٨٥﴾ مَن يُضْلِلِ اللَّهُ فَلَا
هَادِيَ لَهُ ۚ وَيَذَرُهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿١٨٦﴾ يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ
أَيَّانَ مُرْسَاهَا ۖ قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِندَ رَبِّي ۖ لَا يُجَلِّيهَا لِوَقْتِهَا إِلَّا هُوَ ۚ ثَقُلَتْ
فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ لَا تَأْتِيكُمْ إِلَّا بَغْتَةً ۗ يَسْأَلُونَكَ كَأَنَّكَ حَفِيٌّ
عَنْهَا ۖ قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِندَ اللَّهِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٨٧﴾

وشەو ماناکانی

﴿ ذَرَأْنَا ﴾ دروستمان کردووە
﴿ يُلْحِدُونَ ﴾ لە ڕاستیی لادەدەن
﴿ وَبِهِ يَعْدِلُونَ ﴾ بە عەدالەت کار دەکەن
﴿ [illegible] ﴾ دەستیان بۆ شل دەدەین
﴿ وَأُمْلِي لَهُمْ ﴾ مۆڵەتیان دەدەم
﴿ جِنَّةٍ ﴾ شێتیی
﴿ [illegible] ﴾ [illegible]
﴿ يَعْمَهُونَ ﴾ کوێر و سەرگەردان دەبن
﴿ أَيَّانَ مُرْسَاهَا ﴾ کەی دێت؟ کەی هەڵدەستێ؟
﴿ [illegible] ﴾ [illegible]
﴿ ثَقُلَتْ ﴾ گران و سەختە
﴿ لَا تَأْتِيكُمْ إِلَّا بَغْتَةً ﴾ کوتوپڕ دێت
﴿ حَفِيٌّ عَنْهَا ﴾ [illegible] دەگەڕێت

[illegible]

قُل لَّآ أَمۡلِكُ لِنَفۡسِي نَفۡعٗا وَلَا ضَرًّا إِلَّا مَا شَآءَ ٱللَّهُۚ وَلَوۡ كُنتُ
أَعۡلَمُ ٱلۡغَيۡبَ لَٱسۡتَكۡثَرۡتُ مِنَ ٱلۡخَيۡرِ وَمَا مَسَّنِيَ ٱلسُّوٓءُۚ إِنۡ
أَنَا۠ إِلَّا نَذِيرٞ وَبَشِيرٞ لِّقَوۡمٖ يُؤۡمِنُونَ ١٨٨ ۞ هُوَ ٱلَّذِي خَلَقَكُم
مِّن نَّفۡسٖ وَٰحِدَةٖ وَجَعَلَ مِنۡهَا زَوۡجَهَا لِيَسۡكُنَ إِلَيۡهَاۖ فَلَمَّا
تَغَشَّىٰهَا حَمَلَتۡ حَمۡلًا خَفِيفٗا فَمَرَّتۡ بِهِۦۖ فَلَمَّآ أَثۡقَلَت دَّعَوَا
ٱللَّهَ رَبَّهُمَا لَئِنۡ ءَاتَيۡتَنَا صَٰلِحٗا لَّنَكُونَنَّ مِنَ ٱلشَّٰكِرِينَ ١٨٩
فَلَمَّآ ءَاتَىٰهُمَا صَٰلِحٗا جَعَلَا لَهُۥ شُرَكَآءَ فِيمَآ ءَاتَىٰهُمَاۚ فَتَعَٰلَى
ٱللَّهُ عَمَّا يُشۡرِكُونَ ١٩٠ أَيُشۡرِكُونَ مَا لَا يَخۡلُقُ شَيۡـٔٗا وَهُمۡ يُخۡلَقُونَ
١٩١ وَلَا يَسۡتَطِيعُونَ لَهُمۡ نَصۡرٗا وَلَآ أَنفُسَهُمۡ يَنصُرُونَ ١٩٢
وَإِن تَدۡعُوهُمۡ إِلَى ٱلۡهُدَىٰ لَا يَتَّبِعُوكُمۡۚ سَوَآءٌ عَلَيۡكُمۡ أَدَعَوۡتُمُوهُمۡ
أَمۡ أَنتُمۡ صَٰمِتُونَ ١٩٣ إِنَّ ٱلَّذِينَ تَدۡعُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ
عِبَادٌ أَمۡثَالُكُمۡۖ فَٱدۡعُوهُمۡ فَلۡيَسۡتَجِيبُواْ لَكُمۡ إِن
كُنتُمۡ صَٰدِقِينَ ١٩٤ أَلَهُمۡ أَرۡجُلٞ يَمۡشُونَ بِهَآۖ أَمۡ لَهُمۡ أَيۡدٖ
يَبۡطِشُونَ بِهَآۖ أَمۡ لَهُمۡ أَعۡيُنٞ يُبۡصِرُونَ بِهَآۖ أَمۡ لَهُمۡ ءَاذَانٞ
يَسۡمَعُونَ بِهَاۗ قُلِ ٱدۡعُواْ شُرَكَآءَكُمۡ ثُمَّ كِيدُونِ فَلَا تُنظِرُونِ ١٩٥

الحزب ٨

وشەو ماناکانی

﴿لَآ أَمۡلِكُ لِنَفۡسِي نَفۡعٗا وَلَا ضَرًّا﴾ هیچ قازانج و زیانێکم بە دەست خۆم نییە

﴿تَغَشَّىٰهَا﴾ لەگەڵی دروست بوو، چووە لای

﴿[illegible]﴾ ماوەیەکی پێ چوو

﴿أَثۡقَلَت﴾ باری گران بوو

﴿صَٰلِحٗا﴾ نەوەیەکی باش

﴿جَعَلَا لَهُۥ شُرَكَآءَ﴾ نەوەکەیان بە دوکەڵێك ناو دەبێ دەچێتەوە سەر هاوبەش بۆ خودا بڕیاردان

﴿عَمَّا يُشۡرِكُونَ﴾ لەوەی دەیکەن بە هاوبەشی خودا

﴿فَلَا تُنظِرُونِ﴾ مۆڵەتم مەدەن

نیشانەکان و ئەوانەی نەخوێنرێنەوە: شوێنی مینگە (غنە)، الإدغام بە مینگەوە. مینگەی (الإخفاء)، (الإدغام)ی بێ مینگە و، مینگەی (الإقلاب)، ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود):
(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە دروست دەبن
(٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (همز)ەوە دروست دەبن
مەددی متصل لەکاتی وەستاندا و، ماوەکەی بە ئەندازەی (٦،٥،٤) حەرەکەیە
[illegible]
(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبیعي)ن

إِنَّ وَلِـِّۧيَ ٱللَّهُ ٱلَّذِي نَزَّلَ ٱلْكِتَٰبَ وَهُوَ يَتَوَلَّى ٱلصَّٰلِحِينَ ﴿١٩٦﴾
وَٱلَّذِينَ تَدْعُونَ مِن دُونِهِۦ لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَكُمْ وَلَآ
أَنفُسَهُمْ يَنصُرُونَ ﴿١٩٧﴾ وَإِن تَدْعُوهُمْ إِلَى ٱلْهُدَىٰ لَا يَسْمَعُوا۟ۖ
وَتَرَىٰهُمْ يَنظُرُونَ إِلَيْكَ وَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ ﴿١٩٨﴾ خُذِ ٱلْعَفْوَ وَأْمُرْ
بِٱلْعُرْفِ وَأَعْرِضْ عَنِ ٱلْجَٰهِلِينَ ﴿١٩٩﴾ وَإِمَّا يَنزَغَنَّكَ مِنَ
ٱلشَّيْطَٰنِ نَزْغٌ فَٱسْتَعِذْ بِٱللَّهِۚ إِنَّهُۥ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٠٠﴾ إِنَّ
ٱلَّذِينَ ٱتَّقَوْا۟ إِذَا مَسَّهُمْ طَٰٓئِفٌ مِّنَ ٱلشَّيْطَٰنِ تَذَكَّرُوا۟
فَإِذَا هُم مُّبْصِرُونَ ﴿٢٠١﴾ وَإِخْوَٰنُهُمْ يَمُدُّونَهُمْ فِي ٱلْغَيِّ ثُمَّ
لَا يُقْصِرُونَ ﴿٢٠٢﴾ وَإِذَا لَمْ تَأْتِهِم بِـَٔايَةٍ قَالُوا۟ لَوْلَا ٱجْتَبَيْتَهَاۚ
قُلْ إِنَّمَآ أَتَّبِعُ مَا يُوحَىٰٓ إِلَيَّ مِن رَّبِّيۚ هَٰذَا بَصَآئِرُ مِن رَّبِّكُمْ
وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٢٠٣﴾ وَإِذَا قُرِئَ ٱلْقُرْءَانُ
فَٱسْتَمِعُوا۟ لَهُۥ وَأَنصِتُوا۟ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٢٠٤﴾ وَٱذْكُر رَّبَّكَ
فِي نَفْسِكَ تَضَرُّعًا وَخِيفَةً وَدُونَ ٱلْجَهْرِ مِنَ ٱلْقَوْلِ بِٱلْغُدُوِّ
وَٱلْـَٔاصَالِ وَلَا تَكُن مِّنَ ٱلْغَٰفِلِينَ ﴿٢٠٥﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ عِندَ رَبِّكَ
لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِۦ وَيُسَبِّحُونَهُۥ وَلَهُۥ يَسْجُدُونَ ۩ ﴿٢٠٦﴾ سجدة

وشه و ماناکانی

﴿لَا يُبْصِرُونَ﴾ نابینن
﴿خُذِ ٱلْعَفْوَ﴾ لێخۆشبوون بکە بە پیشە
﴿يَنزَغَنَّكَ﴾ دنەت دەدا
﴿نَزْغٌ﴾ سروکەیەکی شەیتانیی
﴿مَسَّهُمْ طَٰٓئِفٌ﴾ دالعەبەکیان تووش بوو
﴿يَمُدُّونَهُمْ فِي ٱلْغَيِّ﴾ شەیتانەکان لە گومڕاییدا کۆمەکیان دەکەن
﴿لَا يُقْصِرُونَ﴾ دریغیی ناکەن
﴿ٱجْتَبَيْتَهَا﴾ هەڵتدەبژارد
﴿هَٰذَا بَصَآئِرُ﴾ قورئان بەڵگەی روونە
﴿تَضَرُّعًا﴾ پارانەوە
﴿بِٱلْغُدُوِّ وَٱلْـَٔاصَالِ﴾ بەیانیی و ئێواران
﴿يَسْجُدُونَ﴾ کڕنووش دەبەن، نوێژ دەکەن

قورئان گۆکردن	▼ بە قەڵەویی پیتی لامی (الله) ▼ تەفخیمی پیتی (راء). ▼ سیمەتی قەلقەلە.	خوێندنی وەستان (الوقوف): ٢. نیشانەکانی وەستان:	[illegible] حەرەکەکانی تری لێ دادەمالرێتە هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە تەنوینی فەتحەی هەبوو بە ئەلف دەخوێنرێتەوە و، ئالی خۆیش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە. ٢- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێک هەن کە دەگۆڕێن

سُورَةُ الأَنفَالِ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

يَسْـَٔلُونَكَ عَنِ ٱلْأَنفَالِ قُلِ ٱلْأَنفَالُ لِلَّهِ وَٱلرَّسُولِ فَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ
وَأَصْلِحُوا۟ ذَاتَ بَيْنِكُمْ وَأَطِيعُوا۟ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥٓ إِن كُنتُم
مُّؤْمِنِينَ ﴿١﴾ إِنَّمَا ٱلْمُؤْمِنُونَ ٱلَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ ٱللَّهُ وَجِلَتْ
قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ ءَايَٰتُهُۥ زَادَتْهُمْ إِيمَٰنًا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ
يَتَوَكَّلُونَ ﴿٢﴾ ٱلَّذِينَ يُقِيمُونَ ٱلصَّلَوٰةَ وَمِمَّا رَزَقْنَٰهُمْ
يُنفِقُونَ ﴿٣﴾ أُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَّهُمْ دَرَجَٰتٌ عِندَ
رَبِّهِمْ وَمَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿٤﴾ كَمَآ أَخْرَجَكَ رَبُّكَ
مِنۢ بَيْتِكَ بِٱلْحَقِّ وَإِنَّ فَرِيقًا مِّنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ لَكَٰرِهُونَ ﴿٥﴾
يُجَٰدِلُونَكَ فِى ٱلْحَقِّ بَعْدَمَا تَبَيَّنَ كَأَنَّمَا يُسَاقُونَ إِلَى ٱلْمَوْتِ
وَهُمْ يَنظُرُونَ ﴿٦﴾ وَإِذْ يَعِدُكُمُ ٱللَّهُ إِحْدَى ٱلطَّآئِفَتَيْنِ أَنَّهَا
لَكُمْ وَتَوَدُّونَ أَنَّ غَيْرَ ذَاتِ ٱلشَّوْكَةِ تَكُونُ لَكُمْ
وَيُرِيدُ ٱللَّهُ أَن يُحِقَّ ٱلْحَقَّ بِكَلِمَٰتِهِۦ وَيَقْطَعَ دَابِرَ ٱلْكَٰفِرِينَ
﴿٧﴾ لِيُحِقَّ ٱلْحَقَّ وَيُبْطِلَ ٱلْبَٰطِلَ وَلَوْ كَرِهَ ٱلْمُجْرِمُونَ ﴿٨﴾

وشەو ماناکان

سوورەتی ئەنفال

﴿ٱلْأَنفَالِ﴾ دەستکەوتەکانی جەنگی بەدر

بۆ خودا و پیغەمبەری خودایە

سوای خۆتان باش بکەن

دڵیان دەترسی

پشت ئەبەستن

دوو ... کاروانەکە ... دەستکەوتی حەیکەکە

درکاویەکە، حەیکەکە

دوایی کافرەکان

مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و. مینگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.

مەددی متصل لەکاتی وستاندا و ماوەکەی بە ئەندازەی (٦،٥،٤) حەرەکەیە

(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)ن

إِذۡ تَسۡتَغِيثُونَ رَبَّكُمۡ فَٱسۡتَجَابَ لَكُمۡ أَنِّي مُمِدُّكُم بِأَلۡفٖ
مِّنَ ٱلۡمَلَٰٓئِكَةِ مُرۡدِفِينَ ٩ وَمَا جَعَلَهُ ٱللَّهُ إِلَّا بُشۡرَىٰ
وَلِتَطۡمَئِنَّ بِهِۦ قُلُوبُكُمۡۚ وَمَا ٱلنَّصۡرُ إِلَّا مِنۡ عِندِ ٱللَّهِۚ إِنَّ ٱللَّهَ
عَزِيزٌ حَكِيمٌ ١٠ إِذۡ يُغَشِّيكُمُ ٱلنُّعَاسَ أَمَنَةٗ مِّنۡهُ وَيُنَزِّلُ
عَلَيۡكُم مِّنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءٗ لِّيُطَهِّرَكُم بِهِۦ وَيُذۡهِبَ عَنكُمۡ رِجۡزَ
ٱلشَّيۡطَٰنِ وَلِيَرۡبِطَ عَلَىٰ قُلُوبِكُمۡ وَيُثَبِّتَ بِهِ ٱلۡأَقۡدَامَ ١١
إِذۡ يُوحِي رَبُّكَ إِلَى ٱلۡمَلَٰٓئِكَةِ أَنِّي مَعَكُمۡ فَثَبِّتُواْ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْۚ
سَأُلۡقِي فِي قُلُوبِ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ ٱلرُّعۡبَ فَٱضۡرِبُواْ فَوۡقَ
ٱلۡأَعۡنَاقِ وَٱضۡرِبُواْ مِنۡهُمۡ كُلَّ بَنَانٖ ١٢ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمۡ
شَآقُّواْ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥۚ وَمَن يُشَاقِقِ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ فَإِنَّ ٱللَّهَ
شَدِيدُ ٱلۡعِقَابِ ١٣ ذَٰلِكُمۡ فَذُوقُوهُ وَأَنَّ لِلۡكَٰفِرِينَ
عَذَابَ ٱلنَّارِ ١٤ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِذَا لَقِيتُمُ ٱلَّذِينَ
كَفَرُواْ زَحۡفٗا فَلَا تُوَلُّوهُمُ ٱلۡأَدۡبَارَ ١٥ وَمَن يُوَلِّهِمۡ يَوۡمَئِذٖ
دُبُرَهُۥٓ إِلَّا مُتَحَرِّفٗا لِّقِتَالٍ أَوۡ مُتَحَيِّزًا إِلَىٰ فِئَةٖ فَقَدۡ بَآءَ
بِغَضَبٖ مِّنَ ٱللَّهِ وَمَأۡوَىٰهُ جَهَنَّمُۖ وَبِئۡسَ ٱلۡمَصِيرُ ١٦

وشەو مەبەست

﴿مُرۡدِفِينَ﴾ بەشوێن یەکدا

﴿[illegible]﴾ حەوەنەوو چکە دەگرتن

﴿[illegible]﴾ [illegible] لە خوداوە

﴿[illegible]﴾ خنووکەی شەیتان

﴿وَلِيَرۡبِطَ﴾ بەتینی بکا

﴿أَنِّي مَعَكُمۡ﴾ من لەگەڵتانم

﴿[illegible]﴾ هەموو سەرپەنجەکان، هەموو جومگەکان

﴿[illegible]﴾ دژی بوون

﴿[illegible]﴾ بۆ هونەری جەنگ گەڕان

﴿[illegible]﴾ پاڵدەر بە کۆمەڵێکەوە

﴿[illegible]﴾ بە ڕقی خوداوە دەگەڕێتەوە

[illegible] حەرەکەکانی تری لێ دادەماڵرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە [illegible]

٢. ئەو هێمایانەی وەستان کە بەرەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی مەیانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند جوکێنێک هەن کە دەگۆڕێن

١. خوێندنی وەستان (الوقوف)
٢. نیشانەکانی وەستان

بەقەڵەوی پیتی لامی [illegible]
بەقەڵەوی پیتی [illegible]
سیبەری قەڵقەڵە

فَلَمْ تَقْتُلُوهُمْ وَلَٰكِنَّ ٱللَّهَ قَتَلَهُمْ ۚ وَمَا رَمَيْتَ إِذْ رَمَيْتَ
وَلَٰكِنَّ ٱللَّهَ رَمَىٰ ۚ وَلِيُبْلِىَ ٱلْمُؤْمِنِينَ مِنْهُ بَلَآءً حَسَنًا ۚ
إِنَّ ٱللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٧﴾ ذَٰلِكُمْ وَأَنَّ ٱللَّهَ مُوهِنُ كَيْدِ
ٱلْكَٰفِرِينَ ﴿١٨﴾ إِن تَسْتَفْتِحُوا۟ فَقَدْ جَآءَكُمُ ٱلْفَتْحُ ۖ
وَإِن تَنتَهُوا۟ فَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ ۖ وَإِن تَعُودُوا۟ نَعُدْ وَلَن تُغْنِىَ عَنكُمْ
فِئَتُكُمْ شَيْـًٔا وَلَوْ كَثُرَتْ وَأَنَّ ٱللَّهَ مَعَ ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿١٩﴾ يَٰٓأَيُّهَا
ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ أَطِيعُوا۟ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ وَلَا تَوَلَّوْا۟ عَنْهُ وَأَنتُمْ
تَسْمَعُونَ ﴿٢٠﴾ وَلَا تَكُونُوا۟ كَٱلَّذِينَ قَالُوا۟ سَمِعْنَا وَهُمْ
لَا يَسْمَعُونَ ﴿٢١﴾ ۞ إِنَّ شَرَّ ٱلدَّوَآبِّ عِندَ ٱللَّهِ ٱلصُّمُّ ٱلْبُكْمُ
ٱلَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ ﴿٢٢﴾ وَلَوْ عَلِمَ ٱللَّهُ فِيهِمْ خَيْرًا لَّأَسْمَعَهُمْ ۖ
وَلَوْ أَسْمَعَهُمْ لَتَوَلَّوا۟ وَّهُم مُّعْرِضُونَ ﴿٢٣﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ
ءَامَنُوا۟ ٱسْتَجِيبُوا۟ لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ ۖ
وَٱعْلَمُوٓا۟ أَنَّ ٱللَّهَ يَحُولُ بَيْنَ ٱلْمَرْءِ وَقَلْبِهِۦ وَأَنَّهُۥٓ إِلَيْهِ
تُحْشَرُونَ ﴿٢٤﴾ وَٱتَّقُوا۟ فِتْنَةً لَّا تُصِيبَنَّ ٱلَّذِينَ ظَلَمُوا۟
مِنكُمْ خَآصَّةً ۖ وَٱعْلَمُوٓا۟ أَنَّ ٱللَّهَ شَدِيدُ ٱلْعِقَابِ ﴿٢٥﴾

حزب ١٨

وشه و ماناكانى

﴿ فَلَمْ تَقْتُلُوهُمْ ﴾ ئێوه نەتانكوشتن

﴿ وَلَٰكِنَّ ٱللَّهَ قَتَلَهُمْ ﴾ بەڵكو خودا كوشتنى

﴿ وَلِيُبْلِىَ ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴾ بۆ ئەوەشى موسوڵمانەكان تاقيى بكاتەوە

﴿ مُوهِنُ ﴾ لاوازكەر

﴿ تَسْتَفْتِحُوا۟ ﴾ داواى سەركەوتن بكەن

﴿ فَهُوَ خَيْرٌ ﴾ ئەوە بۆ ئێوە باشترە

﴿ وَإِن تَعُودُوا۟ ﴾ ئەگەر بگەڕێنەوە بۆ حاڵەتەكەى خۆتان

﴿ نَعُدْ ﴾ دەگەڕێینەوە بۆ سەرخستنیان

﴿ فِئَتُكُمْ ﴾ كۆمەڵەكەتان

نيشانەكان و دەلالەى ناخوێندنەوە

شوێنى مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە.

مینگەى (الإخفاء). (الإدغام)ى بێ مینگە و.

مینگەى (الإقلاب). ئەو پیتانەى ناخوێنرێنەوە

ئەندازەى درێژكردنەوەكان (المدود)

(٦) حەرەكە بۆ ئەو مەددانەى بەهۆى سكون لەوە دروست دەبن

(٤،٥) حەرەكە بۆ ئەو مەددانەى بەهۆى هەمزەوە دروست دەبن

مەددى متصل، لەكاتى وەستاندا و، مەوەكەى بە ئەندازەى (٦،٥،٤) حەرەكەيە

(٢، ٤، ٦) حەرەكە بۆ مەددى بەدەل و اعراض بەكاتى وەستان وقف

(٢) حەرەكە بۆ ئەو مەددانەى حوكمەكەيان هاوشێوەى (المد الطبيعي)ە

وشەو مەبەستەکانی
﴿ [illegible] ﴾
﴿ ٱلۡأَرۡضِ ﴾ لاواز و ژێردەستەن لە زەویدا
﴿ [illegible] ﴾
﴿ ٱلنَّاسُ ﴾ خەڵك [illegible]
﴿ فَـَٔاوَىٰكُمۡ ﴾ جێگەی کردنەوە
﴿ [illegible] ﴾ کۆمەکی کردن بە سەرخستن
﴿ [illegible] ﴾
﴿ ٱلطَّيِّبَٰتِ ﴾ خواردەمەنیی پاکی پێدان
﴿ فِتۡنَةٞ ﴾ تاقیکردنەوە
﴿ فُرۡقَانٗا ﴾ ڕێگەچارە، ڕزگار بوون
﴿ لِيُثۡبِتُوكَ ﴾ بۆئەوەی بەندت بکەن
﴿ وَيَمۡكُرُ ٱللَّهُ ﴾ خودا بەرانبەریی فێڵەکەی ئەوانی کرد
﴿ أَسَٰطِيرُ ٱلۡأَوَّلِينَ ﴾ درۆ و دەڵەسەی کەلانی پێشوو

وَٱذۡكُرُوٓاْ إِذۡ أَنتُمۡ قَلِيلٞ مُّسۡتَضۡعَفُونَ فِي ٱلۡأَرۡضِ تَخَافُونَ
أَن يَتَخَطَّفَكُمُ ٱلنَّاسُ فَـَٔاوَىٰكُمۡ وَأَيَّدَكُم بِنَصۡرِهِۦ وَرَزَقَكُم
مِّنَ ٱلطَّيِّبَٰتِ لَعَلَّكُمۡ تَشۡكُرُونَ ٢٦ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ
لَا تَخُونُواْ ٱللَّهَ وَٱلرَّسُولَ وَتَخُونُوٓاْ أَمَٰنَٰتِكُمۡ وَأَنتُمۡ تَعۡلَمُونَ
٢٧ وَٱعۡلَمُوٓاْ أَنَّمَآ أَمۡوَٰلُكُمۡ وَأَوۡلَٰدُكُمۡ فِتۡنَةٞ وَأَنَّ ٱللَّهَ
عِندَهُۥٓ أَجۡرٌ عَظِيمٞ ٢٨ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِن تَتَّقُواْ
ٱللَّهَ يَجۡعَل لَّكُمۡ فُرۡقَانٗا وَيُكَفِّرۡ عَنكُمۡ سَيِّـَٔاتِكُمۡ وَيَغۡفِرۡ
لَكُمۡۗ وَٱللَّهُ ذُو ٱلۡفَضۡلِ ٱلۡعَظِيمِ ٢٩ وَإِذۡ يَمۡكُرُ بِكَ ٱلَّذِينَ
كَفَرُواْ لِيُثۡبِتُوكَ أَوۡ يَقۡتُلُوكَ أَوۡ يُخۡرِجُوكَۚ وَيَمۡكُرُونَ وَيَمۡكُرُ
ٱللَّهُۖ وَٱللَّهُ خَيۡرُ ٱلۡمَٰكِرِينَ ٣٠ وَإِذَا تُتۡلَىٰ عَلَيۡهِمۡ ءَايَٰتُنَا
قَالُواْ قَدۡ سَمِعۡنَا لَوۡ نَشَآءُ لَقُلۡنَا مِثۡلَ هَٰذَآ إِنۡ هَٰذَآ إِلَّآ
أَسَٰطِيرُ ٱلۡأَوَّلِينَ ٣١ وَإِذۡ قَالُواْ ٱللَّهُمَّ إِن كَانَ هَٰذَا
هُوَ ٱلۡحَقَّ مِنۡ عِندِكَ فَأَمۡطِرۡ عَلَيۡنَا حِجَارَةٗ مِّنَ ٱلسَّمَآءِ
أَوِ ٱئۡتِنَا بِعَذَابٍ أَلِيمٖ ٣٢ وَمَا كَانَ ٱللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمۡ
وَأَنتَ فِيهِمۡۚ وَمَا كَانَ ٱللَّهُ مُعَذِّبَهُمۡ وَهُمۡ يَسۡتَغۡفِرُونَ ٣٣

[illegible]

- ▼ تەفخیمی پیتی لامی (الله)
- ▼ تەفخیمی پیتی (راء).
- ▼ سیەتی قەلقەلە.

جۆرەکانی وەستان (الوقوف):

[illegible] دەخوێنرێتەوە، ئالی خۆیشی بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە.

٢- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند جوڵەیەک هەن کە دەگۆڕێن.

وَمَا لَهُمۡ أَلَّا يُعَذِّبَهُمُ ٱللَّهُ وَهُمۡ يَصُدُّونَ عَنِ ٱلۡمَسۡجِدِ
ٱلۡحَرَامِ وَمَا كَانُوٓاْ أَوۡلِيَآءَهُۥٓۚ إِنۡ أَوۡلِيَآؤُهُۥٓ إِلَّا ٱلۡمُتَّقُونَ
وَلَٰكِنَّ أَكۡثَرَهُمۡ لَا يَعۡلَمُونَ ٣٤ وَمَا كَانَ صَلَاتُهُمۡ
عِندَ ٱلۡبَيۡتِ إِلَّا مُكَآءٗ وَتَصۡدِيَةٗۚ فَذُوقُواْ ٱلۡعَذَابَ
بِمَا كُنتُمۡ تَكۡفُرُونَ ٣٥ إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ يُنفِقُونَ
أَمۡوَٰلَهُمۡ لِيَصُدُّواْ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِۚ فَسَيُنفِقُونَهَا ثُمَّ تَكُونُ
عَلَيۡهِمۡ حَسۡرَةٗ ثُمَّ يُغۡلَبُونَۗ وَٱلَّذِينَ كَفَرُوٓاْ إِلَىٰ جَهَنَّمَ
يُحۡشَرُونَ ٣٦ لِيَمِيزَ ٱللَّهُ ٱلۡخَبِيثَ مِنَ ٱلطَّيِّبِ وَيَجۡعَلَ
ٱلۡخَبِيثَ بَعۡضَهُۥ عَلَىٰ بَعۡضٖ فَيَرۡكُمَهُۥ جَمِيعٗا فَيَجۡعَلَهُۥ
فِي جَهَنَّمَۚ أُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلۡخَٰسِرُونَ ٣٧ قُل لِّلَّذِينَ
كَفَرُوٓاْ إِن يَنتَهُواْ يُغۡفَرۡ لَهُم مَّا قَدۡ سَلَفَ وَإِن يَعُودُواْ
فَقَدۡ مَضَتۡ سُنَّتُ ٱلۡأَوَّلِينَ ٣٨ وَقَٰتِلُوهُمۡ حَتَّىٰ
لَا تَكُونَ فِتۡنَةٞ وَيَكُونَ ٱلدِّينُ كُلُّهُۥ لِلَّهِۚ فَإِنِ
ٱنتَهَوۡاْ فَإِنَّ ٱللَّهَ بِمَا يَعۡمَلُونَ بَصِيرٞ ٣٩ وَإِن تَوَلَّوۡاْ
فَٱعۡلَمُوٓاْ أَنَّ ٱللَّهَ مَوۡلَىٰكُمۡۚ نِعۡمَ ٱلۡمَوۡلَىٰ وَنِعۡمَ ٱلنَّصِيرُ ٤٠

وشه و مانا‌کانی

ئەوان چییانە تا خودا سزایان نەدا؟

قاو و قیژ، فیت و هووڕ

بۆ ئەوە بەر لە رێگەی راست بگرن

پەشیمانی، حەفەت

سحات بەسەر یەکا

عادەتی خودا لە رەفتار کردن لەگەڵ درۆزنا

تاقی کردنەوە

مینگەکان و نەخوێنراوەکان:
- شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە.
- مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و،
- مینگەی (الإقلاب) بەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە

درێژکردنەوەکان (المدود) ئەندازەی:
- (٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە دروست دەبن
- (٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمزە)وە دروست دەبن
- مەددی متصل، لەکاتی وەستاندا و، ماوەکەی بە ئەندازەی (٦،٥،٤) حەرەکەیە
- (٦،٤،٢) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)دا
- ٢ حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی [illegible] حوکمەکەیان [illegible]

وَٱعۡلَمُوٓاْ أَنَّمَا غَنِمۡتُم مِّن شَيۡءٖ فَأَنَّ لِلَّهِ خُمُسَهُۥ وَلِلرَّسُولِ
وَلِذِي ٱلۡقُرۡبَىٰ وَٱلۡيَتَٰمَىٰ وَٱلۡمَسَٰكِينِ وَٱبۡنِ ٱلسَّبِيلِ إِن
كُنتُمۡ ءَامَنتُم بِٱللَّهِ وَمَآ أَنزَلۡنَا عَلَىٰ عَبۡدِنَا يَوۡمَ ٱلۡفُرۡقَانِ
يَوۡمَ ٱلۡتَقَى ٱلۡجَمۡعَانِۗ وَٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ قَدِيرٌ ﴿٤١﴾ إِذۡ
أَنتُم بِٱلۡعُدۡوَةِ ٱلدُّنۡيَا وَهُم بِٱلۡعُدۡوَةِ ٱلۡقُصۡوَىٰ وَٱلرَّكۡبُ
أَسۡفَلَ مِنكُمۡۚ وَلَوۡ تَوَاعَدتُّمۡ لَٱخۡتَلَفۡتُمۡ فِي ٱلۡمِيعَٰدِ
وَلَٰكِن لِّيَقۡضِيَ ٱللَّهُ أَمۡرٗا كَانَ مَفۡعُولٗا لِّيَهۡلِكَ مَنۡ
هَلَكَ عَنۢ بَيِّنَةٖ وَيَحۡيَىٰ مَنۡ حَيَّ عَنۢ بَيِّنَةٖۗ وَإِنَّ ٱللَّهَ
لَسَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٤٢﴾ إِذۡ يُرِيكَهُمُ ٱللَّهُ فِي مَنَامِكَ قَلِيلٗاۖ
وَلَوۡ أَرَىٰكَهُمۡ كَثِيرٗا لَّفَشِلۡتُمۡ وَلَتَنَٰزَعۡتُمۡ فِي ٱلۡأَمۡرِ
وَلَٰكِنَّ ٱللَّهَ سَلَّمَۚ إِنَّهُۥ عَلِيمُۢ بِذَاتِ ٱلصُّدُورِ ﴿٤٣﴾ وَإِذۡ
يُرِيكُمُوهُمۡ إِذِ ٱلۡتَقَيۡتُمۡ فِيٓ أَعۡيُنِكُمۡ قَلِيلٗا وَيُقَلِّلُكُمۡ
فِيٓ أَعۡيُنِهِمۡ لِيَقۡضِيَ ٱللَّهُ أَمۡرٗا كَانَ مَفۡعُولٗاۗ وَإِلَى ٱللَّهِ
تُرۡجَعُ ٱلۡأُمُورُ ﴿٤٤﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِذَا لَقِيتُمۡ فِئَةٗ
فَٱثۡبُتُواْ وَٱذۡكُرُواْ ٱللَّهَ كَثِيرٗا لَّعَلَّكُمۡ تُفۡلِحُونَ ﴿٤٥﴾

وشە و مەبەستەکی

﴿غَنِمۡتُم﴾ [illegible] ئەوەی لە جەنگی کافرانا دەستان کەوت

﴿لِلَّهِ خُمُسَهُۥ﴾ پێنجیەکی بۆ خودایە

﴿يَوۡمَ ٱلۡفُرۡقَانِ﴾ ڕۆژی جیاکردنەوەی ڕاست و پووچ، ڕۆژی بەدر

﴿ٱلۡجَمۡعَانِ﴾ دوو کۆمەڵەکە، موسوڵمانان و کافران

﴿بِٱلۡعُدۡوَةِ [illegible]﴾ لە خوارووی شیوەکەوە

﴿وَٱلرَّكۡبُ﴾ کاروانەکەی قورەیش

﴿لَّفَشِلۡتُمۡ﴾ دەترسان، شکستتان دەخوارد

تەفخیمی پیتی لامی [illegible]
تەفخیمی پیتی (راء).
[illegible]

چوونی وەستان (الوقوف):
[illegible]

وَأَطِيعُواْ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ وَلَا تَنَٰزَعُواْ فَتَفۡشَلُواْ وَتَذۡهَبَ رِيحُكُمۡۖ
وَٱصۡبِرُوٓاْۚ إِنَّ ٱللَّهَ مَعَ ٱلصَّٰبِرِينَ ﴿٤٦﴾ وَلَا تَكُونُواْ كَٱلَّذِينَ
خَرَجُواْ مِن دِيَٰرِهِم بَطَرٗا وَرِئَآءَ ٱلنَّاسِ وَيَصُدُّونَ
عَن سَبِيلِ ٱللَّهِۚ وَٱللَّهُ بِمَا يَعۡمَلُونَ مُحِيطٞ ﴿٤٧﴾ وَإِذۡ زَيَّنَ لَهُمُ
ٱلشَّيۡطَٰنُ أَعۡمَٰلَهُمۡ وَقَالَ لَا غَالِبَ لَكُمُ ٱلۡيَوۡمَ مِنَ
ٱلنَّاسِ وَإِنِّي جَارٞ لَّكُمۡۖ فَلَمَّا تَرَآءَتِ ٱلۡفِئَتَانِ نَكَصَ
عَلَىٰ عَقِبَيۡهِ وَقَالَ إِنِّي بَرِيٓءٞ مِّنكُمۡ إِنِّيٓ أَرَىٰ مَا لَا تَرَوۡنَ
إِنِّيٓ أَخَافُ ٱللَّهَۚ وَٱللَّهُ شَدِيدُ ٱلۡعِقَابِ ﴿٤٨﴾ إِذۡ يَقُولُ
ٱلۡمُنَٰفِقُونَ وَٱلَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ غَرَّ هَٰٓؤُلَآءِ دِينُهُمۡۗ
وَمَن يَتَوَكَّلۡ عَلَى ٱللَّهِ فَإِنَّ ٱللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٞ ﴿٤٩﴾
وَلَوۡ تَرَىٰٓ إِذۡ يَتَوَفَّى ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ ٱلۡمَلَٰٓئِكَةُ يَضۡرِبُونَ
وُجُوهَهُمۡ وَأَدۡبَٰرَهُمۡ وَذُوقُواْ عَذَابَ ٱلۡحَرِيقِ ﴿٥٠﴾ ذَٰلِكَ
بِمَا قَدَّمَتۡ أَيۡدِيكُمۡ وَأَنَّ ٱللَّهَ لَيۡسَ بِظَلَّٰمٖ لِّلۡعَبِيدِ ﴿٥١﴾
كَدَأۡبِ ءَالِ فِرۡعَوۡنَ وَٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِهِمۡۚ كَفَرُواْ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ
فَأَخَذَهُمُ ٱللَّهُ بِذُنُوبِهِمۡۚ إِنَّ ٱللَّهَ قَوِيّٞ شَدِيدُ ٱلۡعِقَابِ ﴿٥٢﴾

وشه و ماناكانی

﴿ وَلَا تَنَٰزَعُواْ ﴾ دووبه‌ره‌كیان ده‌كرد

﴿ وَتَذۡهَبَ رِيحُكُمۡ ﴾ هێز و وره‌تان بڕوا

﴿ بَطَرٗا ﴾ سه‌ركه‌شیی، بایی بوون

﴿ [illegible] ﴾ من فریادڕه‌ستانم

﴿ نَكَصَ عَلَىٰ [illegible] ﴾ پاشه‌و پاش گه‌ڕایه‌وه، پشتی هه‌ڵكرد

﴿ غَرَّ هَٰٓؤُلَآءِ [illegible] ﴾ ئه‌و به [illegible] بایی كردن

﴿ [illegible] ﴾ هه‌ركه‌س پشت به خودا به‌ستێ

﴿ [illegible] ﴾ خودا خاوه‌ن ده‌سته‌ڵات و حه‌كیمه

﴿ كَدَأۡبِ ﴾ وه‌ك پیشه‌ی

میگه‌كان و ته‌جویدی [illegible]

شوێنی مینگه (الغنة). (الإدغام) به مینگه‌وه.
مینگه‌ی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگه و [illegible]
مینگه‌ی (الإقلاب). [illegible]

ئه‌ندازه‌ی درێژكردنه‌وه‌كان (المدود)

(٦) حه‌ره‌كه بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ی په‌مۆزی (سكون [illegible]
(٥،٤) حه‌ره‌كه بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ی په‌مۆزی (هه‌مزه [illegible]
مه‌ددی متصل، له‌كاتی وه‌ستاندا و، ماوه‌كه‌ی به ئه‌ندازه‌ی (٦،٥،٤) حه‌ره‌كه‌یه
(٢، ٤، ٦) حه‌ره‌كه بۆ مه‌ددی له‌ناكاو (عارض) له‌كاتی وه‌ستان (وقف)دا
(٢) حه‌ره‌كه بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ی حوكمه‌كه‌یان هاوشێوه‌ی (المد الطبيعي)ه

ذَٰلِكَ بِأَنَّ ٱللَّهَ لَمۡ يَكُ مُغَيِّرٗا نِّعۡمَةً أَنۡعَمَهَا عَلَىٰ قَوۡمٍ حَتَّىٰ يُغَيِّرُواْ
مَا بِأَنفُسِهِمۡ وَأَنَّ ٱللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٞ ٥٣ كَدَأۡبِ ءَالِ
فِرۡعَوۡنَ وَٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِهِمۡ كَذَّبُواْ بِـَٔايَٰتِ رَبِّهِمۡ فَأَهۡلَكۡنَٰهُم
بِذُنُوبِهِمۡ وَأَغۡرَقۡنَآ ءَالَ فِرۡعَوۡنَۚ وَكُلّٞ كَانُواْ ظَٰلِمِينَ ٥٤
إِنَّ شَرَّ ٱلدَّوَآبِّ عِندَ ٱللَّهِ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ فَهُمۡ لَا يُؤۡمِنُونَ ٥٥
ٱلَّذِينَ عَٰهَدتَّ مِنۡهُمۡ ثُمَّ يَنقُضُونَ عَهۡدَهُمۡ فِي كُلِّ مَرَّةٖ
وَهُمۡ لَا يَتَّقُونَ ٥٦ فَإِمَّا تَثۡقَفَنَّهُمۡ فِي ٱلۡحَرۡبِ فَشَرِّدۡ بِهِم
مَّنۡ خَلۡفَهُمۡ لَعَلَّهُمۡ يَذَّكَّرُونَ ٥٧ وَإِمَّا تَخَافَنَّ مِن
قَوۡمٍ خِيَانَةٗ فَٱنۢبِذۡ إِلَيۡهِمۡ عَلَىٰ سَوَآءٍۚ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُحِبُّ ٱلۡخَآئِنِينَ
٥٨ وَلَا يَحۡسَبَنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ سَبَقُوٓاْۚ إِنَّهُمۡ لَا يُعۡجِزُونَ ٥٩
وَأَعِدُّواْ لَهُم مَّا ٱسۡتَطَعۡتُم مِّن قُوَّةٖ وَمِن رِّبَاطِ ٱلۡخَيۡلِ
تُرۡهِبُونَ بِهِۦ عَدُوَّ ٱللَّهِ وَعَدُوَّكُمۡ وَءَاخَرِينَ مِن دُونِهِمۡ
لَا تَعۡلَمُونَهُمُ ٱللَّهُ يَعۡلَمُهُمۡۚ وَمَا تُنفِقُواْ مِن شَيۡءٖ فِي سَبِيلِ
ٱللَّهِ يُوَفَّ إِلَيۡكُمۡ وَأَنتُمۡ لَا تُظۡلَمُونَ ٦٠ ۞ وَإِن جَنَحُواْ
لِلسَّلۡمِ فَٱجۡنَحۡ لَهَا وَتَوَكَّلۡ عَلَى ٱللَّهِۚ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلۡعَلِيمُ ٦١

الحزب ١٩

وشه و ماناكانى

﴿حَتَّىٰ يُغَيِّرُواْ مَا بِأَنفُسِهِمۡ﴾ تا خۆیان حاڵی خۆیان بگۆڕن
﴿فَأَهۡلَكۡنَٰهُم﴾ تووشیان سی، زاڵ بی بەسەریانا
﴿شَرَّ ٱلدَّوَآبِّ﴾ خراپترین ئەو رۆو بایان کە، پەرتەوارەیان کە
﴿مِّن قَوۡمٍ﴾ لە گەلێك
﴿يَنقُضُونَ عَهۡدَهُمۡ﴾ پەیمانە کەیان رووبەرووبان بکەرەوە
﴿عَلَىٰ سَوَآءٍ﴾ وەك یەك، وەك ئەوان
﴿سَبَقُوٓاْ﴾ دەرباز بوون
﴿رِّبَاطِ ٱلۡخَيۡلِ﴾ ئەسپ و ماینی بەسراوە بۆ عەر...رەوە ئەسپ
﴿مِن شَيۡءٖ﴾ هەرچی ئەحش
﴿يُوَفَّ إِلَيۡكُمۡ﴾ خودا پاداشە کەیتان دەداتەوە
﴿جَنَحُواْ لِلسَّلۡمِ﴾ ملیان دا بۆ ئاشتی

ئەفخیمی پیتی لامی (الله)
ئەفخیمی پیتی (ر، ء)
سیەنی قەلقەلە

[1] جوتنەی وستان (الوقوف): [1] هەموو وەستانەکی ... [illegible] ... هەرەکەکانی تری لێ دادەماڵرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە ... [illegible]

[2] نیشانەکانی وەستان: [2] ئەو هێمایانەی وەستن کە بەرەنگی سوور ... [illegible] ... مکوڕین

وَإِن يُرِيدُوٓاْ أَن يَخۡدَعُوكَ فَإِنَّ حَسۡبَكَ ٱللَّهُۚ هُوَ ٱلَّذِيٓ أَيَّدَكَ
بِنَصۡرِهِۦ وَبِٱلۡمُؤۡمِنِينَ ٦٢ وَأَلَّفَ بَيۡنَ قُلُوبِهِمۡۚ لَوۡ أَنفَقۡتَ
مَا فِي ٱلۡأَرۡضِ جَمِيعٗا مَّآ أَلَّفۡتَ بَيۡنَ قُلُوبِهِمۡ وَلَٰكِنَّ
ٱللَّهَ أَلَّفَ بَيۡنَهُمۡۚ إِنَّهُۥ عَزِيزٌ حَكِيمٞ ٦٣ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِيُّ حَسۡبُكَ
ٱللَّهُ وَمَنِ ٱتَّبَعَكَ مِنَ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ ٦٤ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِيُّ حَرِّضِ
ٱلۡمُؤۡمِنِينَ عَلَى ٱلۡقِتَالِۚ إِن يَكُن مِّنكُمۡ عِشۡرُونَ صَٰبِرُونَ
يَغۡلِبُواْ مِاْئَتَيۡنِۚ وَإِن يَكُن مِّنكُم مِّاْئَةٞ يَغۡلِبُوٓاْ أَلۡفٗا مِّنَ
ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ بِأَنَّهُمۡ قَوۡمٞ لَّا يَفۡقَهُونَ ٦٥ ٱلۡـَٰٔنَ خَفَّفَ
ٱللَّهُ عَنكُمۡ وَعَلِمَ أَنَّ فِيكُمۡ ضَعۡفٗاۚ فَإِن يَكُن مِّنكُم مِّاْئَةٞ
صَابِرَةٞ يَغۡلِبُواْ مِاْئَتَيۡنِۚ وَإِن يَكُن مِّنكُمۡ أَلۡفٞ يَغۡلِبُوٓاْ أَلۡفَيۡنِ
بِإِذۡنِ ٱللَّهِۗ وَٱللَّهُ مَعَ ٱلصَّٰبِرِينَ ٦٦ مَا كَانَ لِنَبِيٍّ أَن يَكُونَ
لَهُۥٓ أَسۡرَىٰ حَتَّىٰ يُثۡخِنَ فِي ٱلۡأَرۡضِۚ تُرِيدُونَ عَرَضَ ٱلدُّنۡيَا
وَٱللَّهُ يُرِيدُ ٱلۡأٓخِرَةَۗ وَٱللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٞ ٦٧ لَّوۡلَا كِتَٰبٞ مِّنَ
ٱللَّهِ سَبَقَ لَمَسَّكُمۡ فِيمَآ أَخَذۡتُمۡ عَذَابٌ عَظِيمٞ ٦٨ فَكُلُواْ مِمَّا
غَنِمۡتُمۡ حَلَٰلٗا طَيِّبٗاۚ وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَۚ إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٞ رَّحِيمٞ ٦٩

وشەو مەبەستەکانی

﴿حَسْبَكَ ٱللَّهُ﴾ خودات بەسە لە بەرانبەریاندا

﴿حَرِّضِ﴾ ﴿ٱلْمُؤْمِنِينَ﴾ موسولمانان هان بدە

﴿مَا كَانَ لِنَبِيٍّ ... أَسْرَىٰ﴾ بۆ هیچ پێغەمبەرێك نەبووە لە جەنگدا دیل بگرێ

﴿...﴾ زۆر لە دوژمن بەکوژێ و بەیدەستیان نەکا

﴿...﴾ ﴿...﴾ ئێوە ماڵ و کوتاڵی دساتان دەوێ

مسگەکان و ئەوانەی نەخوێنرێنەوە: میمگەی (الإخفاء) ... (الإدغام)ی بێ میمگە ... میمگەی (الاقلاب) ... نەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود): (٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمز)ەوە ... (٦،٤،٢) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)دا ...

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِيُّ قُل لِّمَن فِيٓ أَيۡدِيكُم مِّنَ ٱلۡأَسۡرَىٰٓ إِن يَعۡلَمِ ٱللَّهُ
فِي قُلُوبِكُمۡ خَيۡرٗا يُؤۡتِكُمۡ خَيۡرٗا مِّمَّآ أُخِذَ مِنكُمۡ وَيَغۡفِرۡ لَكُمۡۚ
وَٱللَّهُ غَفُورٞ رَّحِيمٞ ﴿٧٠﴾ وَإِن يُرِيدُواْ خِيَانَتَكَ فَقَدۡ خَانُواْ
ٱللَّهَ مِن قَبۡلُ فَأَمۡكَنَ مِنۡهُمۡۗ وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٧١﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ
ءَامَنُواْ وَهَاجَرُواْ وَجَٰهَدُواْ بِأَمۡوَٰلِهِمۡ وَأَنفُسِهِمۡ فِي سَبِيلِ
ٱللَّهِ وَٱلَّذِينَ ءَاوَواْ وَّنَصَرُوٓاْ أُوْلَٰٓئِكَ بَعۡضُهُمۡ أَوۡلِيَآءُ بَعۡضٖۚ وَٱلَّذِينَ
ءَامَنُواْ وَلَمۡ يُهَاجِرُواْ مَا لَكُم مِّن وَلَٰيَتِهِم مِّن شَيۡءٍ حَتَّىٰ يُهَاجِرُواْۚ
وَإِنِ ٱسۡتَنصَرُوكُمۡ فِي ٱلدِّينِ فَعَلَيۡكُمُ ٱلنَّصۡرُ إِلَّا عَلَىٰ قَوۡمِۭ
بَيۡنَكُمۡ وَبَيۡنَهُم مِّيثَٰقٞۗ وَٱللَّهُ بِمَا تَعۡمَلُونَ بَصِيرٞ ﴿٧٢﴾ وَٱلَّذِينَ
كَفَرُواْ بَعۡضُهُمۡ أَوۡلِيَآءُ بَعۡضٍۚ إِلَّا تَفۡعَلُوهُ تَكُن فِتۡنَةٞ فِي
ٱلۡأَرۡضِ وَفَسَادٞ كَبِيرٞ ﴿٧٣﴾ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَهَاجَرُواْ
وَجَٰهَدُواْ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ وَٱلَّذِينَ ءَاوَواْ وَّنَصَرُوٓاْ أُوْلَٰٓئِكَ هُمُ
ٱلۡمُؤۡمِنُونَ حَقّٗاۚ لَّهُم مَّغۡفِرَةٞ وَرِزۡقٞ كَرِيمٞ ﴿٧٤﴾ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ مِنۢ
بَعۡدُ وَهَاجَرُواْ وَجَٰهَدُواْ مَعَكُمۡ فَأُوْلَٰٓئِكَ مِنكُمۡۚ وَأُوْلُواْ ٱلۡأَرۡحَامِ
بَعۡضُهُمۡ أَوۡلَىٰ بِبَعۡضٖ فِي كِتَٰبِ ٱللَّهِۚ إِنَّ ٱللَّهَ بِكُلِّ شَيۡءٍ عَلِيمُۢ ﴿٧٥﴾

وشه و ماناکانی

﴿ [illegible] ﴾
نەگەر ویستیان حەکت لەگەڵ بکەن و خیانەتت لێ بکەن

﴿ فأمكن منهم ﴾
دەستەڵاتی دای

﴿ ميثاق ﴾
پەیمان

﴿ [illegible] ﴾
نەگەر وا نەکەن

﴿ [illegible] ﴾
خزمی نزیك، خزمە نزیکەکان

﴿ [illegible] ﴾ لە
پێشترن

تەفخیمی پیتی لامی (اللّه).
تەفخیمی پیتی (راء)
سیفەتی قەلقەلە

١ جووتەمی وەستان (الوقف): [illegible]

٢ نیشانەکانی وەستان: ٢- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن [illegible]

وشه و ماناکانی

سُورَةُ التَّوۡبَةِ

ترتيبها ٩ — آياتها ١٢٩

حزب ١٩

بَرَآءَةٞ مِّنَ ٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦٓ إِلَى ٱلَّذِينَ عَٰهَدتُّم مِّنَ ٱلۡمُشۡرِكِينَ ١
فَسِيحُواْ فِي ٱلۡأَرۡضِ أَرۡبَعَةَ أَشۡهُرٖ وَٱعۡلَمُوٓاْ أَنَّكُمۡ غَيۡرُ مُعۡجِزِي
ٱللَّهِ وَأَنَّ ٱللَّهَ مُخۡزِي ٱلۡكَٰفِرِينَ ٢ وَأَذَٰنٞ مِّنَ ٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦٓ
إِلَى ٱلنَّاسِ يَوۡمَ ٱلۡحَجِّ ٱلۡأَكۡبَرِ أَنَّ ٱللَّهَ بَرِيٓءٞ مِّنَ ٱلۡمُشۡرِكِينَ
وَرَسُولُهُۥۚ فَإِن تُبۡتُمۡ فَهُوَ خَيۡرٞ لَّكُمۡۖ وَإِن تَوَلَّيۡتُمۡ فَٱعۡلَمُوٓاْ
أَنَّكُمۡ غَيۡرُ مُعۡجِزِي ٱللَّهِۗ وَبَشِّرِ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ
٣ إِلَّا ٱلَّذِينَ عَٰهَدتُّم مِّنَ ٱلۡمُشۡرِكِينَ ثُمَّ لَمۡ يَنقُصُوكُمۡ
شَيۡـٔٗا وَلَمۡ يُظَٰهِرُواْ عَلَيۡكُمۡ أَحَدٗا فَأَتِمُّوٓاْ إِلَيۡهِمۡ عَهۡدَهُمۡ إِلَىٰ
مُدَّتِهِمۡۚ إِنَّ ٱللَّهَ يُحِبُّ ٱلۡمُتَّقِينَ ٤ فَإِذَا ٱنسَلَخَ ٱلۡأَشۡهُرُ ٱلۡحُرُمُ
فَٱقۡتُلُواْ ٱلۡمُشۡرِكِينَ حَيۡثُ وَجَدتُّمُوهُمۡ وَخُذُوهُمۡ وَٱحۡصُرُوهُمۡ
وَٱقۡعُدُواْ لَهُمۡ كُلَّ مَرۡصَدٖۚ فَإِن تَابُواْ وَأَقَامُواْ ٱلصَّلَوٰةَ
وَءَاتَوُاْ ٱلزَّكَوٰةَ فَخَلُّواْ سَبِيلَهُمۡۚ إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٞ رَّحِيمٞ ٥
وَإِنۡ أَحَدٞ مِّنَ ٱلۡمُشۡرِكِينَ ٱسۡتَجَارَكَ فَأَجِرۡهُ حَتَّىٰ يَسۡمَعَ
كَلَٰمَ ٱللَّهِ ثُمَّ أَبۡلِغۡهُ مَأۡمَنَهُۥۚ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمۡ قَوۡمٞ لَّا يَعۡلَمُونَ ٦

سوورەتی تەوبە

﴿ بَرَآءَةٞ ﴾ بەریی بوون، بێزاربوون لە خوداوە

﴿ فَسِيحُواْ ﴾ بگەڕێن

﴿ عَٰهَدتُّم ﴾ پەیمانە کەیان

﴿ غَيۡرُ مُعۡجِزِي ٱللَّهِ ﴾ لە دەست خودا دەرناچن

﴿ وَأَذَٰنٞ ﴾ بانگەوازێک

﴿ يَوۡمَ ٱلۡحَجِّ ٱلۡأَكۡبَرِ ﴾ ڕۆژی حەجی گەورە

﴿ لَمۡ يَنقُصُوكُمۡ ﴾ هیچیان لە پەیمانەکەکەل نەکرد

﴿ لَمۡ يُظَٰهِرُواْ ﴾ پشتی دوژمنیان نەگرت لە دژتان

﴿ ٱنسَلَخَ ﴾ مانگەکان تەواو بوون

﴿ ٱحۡصُرُوهُمۡ ﴾ گەمارۆیان بدەن

﴿ كُلَّ مَرۡصَدٖ ﴾ هەموو کەلەبەر و شوێن چاودێرییەک

﴿ ٱسۡتَجَارَكَ ﴾ پەنای بۆ هێنای

مینگەکان و ئەوانەی ناخوێندرێنەوە

- شوێنی مینگە (الغنة).
- (الإدغام) بە مینگەوە.
- مینگەی (الإخفاء).
- (الإدغام)ی بێ مینگە و، ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.
- مینگەی (الإقلاب).

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)

- (٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە دروست دەبن
- (٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمزە)وە دروست دەبن
- مەددی منفصل لەکاتی وەستاندا و ماوەکەی بە بەیەکەوە [illegible] حەرەکە
- (٢، ٤، ٦) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)دا
- (٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)یە

كَيْفَ يَكُونُ لِلْمُشْرِكِينَ عَهْدٌ عِندَ ٱللَّهِ وَعِندَ
رَسُولِهِۦٓ إِلَّا ٱلَّذِينَ عَٰهَدتُّمْ عِندَ ٱلْمَسْجِدِ ٱلْحَرَامِ فَمَا
ٱسْتَقَٰمُوا۟ لَكُمْ فَٱسْتَقِيمُوا۟ لَهُمْ إِنَّ ٱللَّهَ يُحِبُّ ٱلْمُتَّقِينَ
﴿٧﴾ كَيْفَ وَإِن يَظْهَرُوا۟ عَلَيْكُمْ لَا يَرْقُبُوا۟ فِيكُمْ إِلًّا
وَلَا ذِمَّةً يُرْضُونَكُم بِأَفْوَٰهِهِمْ وَتَأْبَىٰ قُلُوبُهُمْ وَأَكْثَرُهُمْ
فَٰسِقُونَ ﴿٨﴾ ٱشْتَرَوْا۟ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَصَدُّوا۟
عَن سَبِيلِهِۦٓ إِنَّهُمْ سَآءَ مَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿٩﴾ لَا يَرْقُبُونَ
فِى مُؤْمِنٍ إِلًّا وَلَا ذِمَّةً وَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُعْتَدُونَ ﴿١٠﴾
فَإِن تَابُوا۟ وَأَقَامُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتَوُا۟ ٱلزَّكَوٰةَ فَإِخْوَٰنُكُمْ
فِى ٱلدِّينِ وَنُفَصِّلُ ٱلْءَايَٰتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿١١﴾ وَإِن نَّكَثُوٓا۟
أَيْمَٰنَهُم مِّنۢ بَعْدِ عَهْدِهِمْ وَطَعَنُوا۟ فِى دِينِكُمْ فَقَٰتِلُوٓا۟
أَئِمَّةَ ٱلْكُفْرِ إِنَّهُمْ لَآ أَيْمَٰنَ لَهُمْ لَعَلَّهُمْ يَنتَهُونَ
﴿١٢﴾ أَلَا تُقَٰتِلُونَ قَوْمًا نَّكَثُوٓا۟ أَيْمَٰنَهُمْ وَهَمُّوا۟
بِإِخْرَاجِ ٱلرَّسُولِ وَهُم بَدَءُوكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ
أَتَخْشَوْنَهُمْ فَٱللَّهُ أَحَقُّ أَن تَخْشَوْهُ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ ﴿١٣﴾

وشەو مانەکانی

﴿[illegible]﴾ [illegible] ﴿ تا لەسەر پەیمانەکەیان مانەوە

﴿[illegible]﴾ [illegible] ﴿ پەیمان پێ سەن

﴿لَا يَرْقُبُوا۟﴾ گوێ پێ نادەن

﴿إِلًّا﴾ خزمایەتیی

﴿ذِمَّةً﴾ پەیمان

﴿يُرْضُونَكُم [illegible]﴾ بە دەمیان رازیتان دەکەن

﴿[illegible]﴾ [illegible] کریان

﴿[illegible]﴾ [illegible]رخێکی کەم، بەهایەکی پووچ، شوێنکەوتنی هەو، ﴿[illegible]﴾ بەرهەڵستییان کرد

﴿[illegible]﴾ لە دینی خودا

﴿نَّكَثُوٓا۟ أَيْمَٰنَهُمْ﴾ پەیمانەکانیان شکاند، هەڵیان وەشاندەوە

١- [illegible] وەستانەکان [illegible] بیتی سکوند [illegible] ئەگەر پیتەکە [illegible] سکوند [illegible] هەرەکەکانی تری لێ دادەماڵرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە، تائی خڕیش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە.

٢- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن.

چۆنیەتی وەستان لەوقوف، نیشانەکانی وەستان:

▼ تەفخیمی پیتی لامی (اللّٰه).

▼ تەفخیمی پیتی (راء).

▼ سیمەتی قەلقەلە.

قَٰتِلُوهُمْ يُعَذِّبْهُمُ ٱللَّهُ بِأَيْدِيكُمْ وَيُخْزِهِمْ وَيَنصُرْكُمْ
عَلَيْهِمْ وَيَشْفِ صُدُورَ قَوْمٍ مُّؤْمِنِينَ ﴿١٤﴾ وَيُذْهِبْ
غَيْظَ قُلُوبِهِمْ ۗ وَيَتُوبُ ٱللَّهُ عَلَىٰ مَن يَشَآءُ ۗ وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ
﴿١٥﴾ أَمْ حَسِبْتُمْ أَن تُتْرَكُوا۟ وَلَمَّا يَعْلَمِ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ جَٰهَدُوا۟
مِنكُمْ وَلَمْ يَتَّخِذُوا۟ مِن دُونِ ٱللَّهِ وَلَا رَسُولِهِۦ وَلَا ٱلْمُؤْمِنِينَ
وَلِيجَةً ۚ وَٱللَّهُ خَبِيرٌۢ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾ مَا كَانَ لِلْمُشْرِكِينَ
أَن يَعْمُرُوا۟ مَسَٰجِدَ ٱللَّهِ شَٰهِدِينَ عَلَىٰٓ أَنفُسِهِم بِٱلْكُفْرِ ۚ
أُو۟لَٰٓئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَٰلُهُمْ وَفِى ٱلنَّارِ هُمْ خَٰلِدُونَ ﴿١٧﴾
إِنَّمَا يَعْمُرُ مَسَٰجِدَ ٱللَّهِ مَنْ ءَامَنَ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِ
وَأَقَامَ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتَى ٱلزَّكَوٰةَ وَلَمْ يَخْشَ إِلَّا ٱللَّهَ ۖ فَعَسَىٰٓ
أُو۟لَٰٓئِكَ أَن يَكُونُوا۟ مِنَ ٱلْمُهْتَدِينَ ﴿١٨﴾ ۞ أَجَعَلْتُمْ سِقَايَةَ
ٱلْحَآجِّ وَعِمَارَةَ ٱلْمَسْجِدِ ٱلْحَرَامِ كَمَنْ ءَامَنَ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِ
وَجَٰهَدَ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ ۚ لَا يَسْتَوُۥنَ عِندَ ٱللَّهِ ۗ وَٱللَّهُ لَا يَهْدِى ٱلْقَوْمَ
ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿١٩﴾ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَهَاجَرُوا۟ وَجَٰهَدُوا۟ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ
بِأَمْوَٰلِهِمْ وَأَنفُسِهِمْ أَعْظَمُ دَرَجَةً عِندَ ٱللَّهِ ۚ وَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْفَآئِزُونَ ﴿٢٠﴾

وشەو مانەکانی

کسەی دلیان

ئایا گومانتان برد؟

هەروا لێتان بگەرێن

دۆست، نهێنی پارێز

کوفریان

مزگەوتەکان تەعمیر و نۆژەن بکەنەوە

کردەوەکانیان پووچ بووەتەوە

ئودان بە حاجییان

(٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (همز)ەوە دروست دەبن.

(٦،٤،٢) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)دا

(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)ە

مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و.

مینگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.

يُبَشِّرُهُمْ رَبُّهُم بِرَحْمَةٍ مِّنْهُ وَرِضْوَٰنٍ وَجَنَّٰتٍ لَّهُمْ فِيهَا
نَعِيمٌ مُّقِيمٌ ﴿٢١﴾ خَٰلِدِينَ فِيهَآ أَبَدًا إِنَّ ٱللَّهَ عِندَهُۥٓ أَجْرٌ
عَظِيمٌ ﴿٢٢﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا تَتَّخِذُوٓا۟ ءَابَآءَكُمْ
وَإِخْوَٰنَكُمْ أَوْلِيَآءَ إِنِ ٱسْتَحَبُّوا۟ ٱلْكُفْرَ عَلَى ٱلْإِيمَٰنِ
وَمَن يَتَوَلَّهُم مِّنكُمْ فَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلظَّٰلِمُونَ ﴿٢٣﴾ قُلْ إِن
كَانَ ءَابَآؤُكُمْ وَأَبْنَآؤُكُمْ وَإِخْوَٰنُكُمْ وَأَزْوَٰجُكُمْ وَعَشِيرَتُكُمْ
وَأَمْوَٰلٌ ٱقْتَرَفْتُمُوهَا وَتِجَٰرَةٌ تَخْشَوْنَ كَسَادَهَا وَمَسَٰكِنُ
تَرْضَوْنَهَآ أَحَبَّ إِلَيْكُم مِّنَ ٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ وَجِهَادٍ
فِى سَبِيلِهِۦ فَتَرَبَّصُوا۟ حَتَّىٰ يَأْتِىَ ٱللَّهُ بِأَمْرِهِۦ ۗ وَٱللَّهُ لَا يَهْدِى
ٱلْقَوْمَ ٱلْفَٰسِقِينَ ﴿٢٤﴾ لَقَدْ نَصَرَكُمُ ٱللَّهُ فِى مَوَاطِنَ
كَثِيرَةٍ ۙ وَيَوْمَ حُنَيْنٍ ۙ إِذْ أَعْجَبَتْكُمْ كَثْرَتُكُمْ فَلَمْ
تُغْنِ عَنكُمْ شَيْـًٔا وَضَاقَتْ عَلَيْكُمُ ٱلْأَرْضُ
بِمَا رَحُبَتْ ثُمَّ وَلَّيْتُم مُّدْبِرِينَ ﴿٢٥﴾ ثُمَّ أَنزَلَ ٱللَّهُ سَكِينَتَهُۥ
عَلَىٰ رَسُولِهِۦ وَعَلَى ٱلْمُؤْمِنِينَ وَأَنزَلَ جُنُودًا لَّمْ تَرَوْهَا
وَعَذَّبَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ ۚ وَذَٰلِكَ جَزَآءُ ٱلْكَٰفِرِينَ ﴿٢٦﴾

وشەو ماناكانی

مژدەیان دەداتێ
﴿ بِرَحْمَةٍ مِّنْهُ ﴾ بە سۆز و بەزەیی خوی
كوفریان هەڵبژارد
كردبوونیان
تێداچوونی،
هیچ سوودی بەبوو
﴿ بِمَا رَحُبَتْ ﴾ بەو فراوانییەی خوی
كردوو، شكستخواردوو
سەربەرگەلێك كە بەچاو دەستیان لێ نەبینن

٢- لەو هێمایانەی وەستان كە بەرەنگی سوور ڕەنگ كراون و وەستانی میانەی ئایەتەكان و سەرەتای ئایەتەكان دیاری دەكەن، لەكاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند خوێندنێك هەن كە دەگۆڕێن

سیمەتی قەلقەلە.

ثُمَّ يَتُوبُ ٱللَّهُ مِنۢ بَعۡدِ ذَٰلِكَ عَلَىٰ مَن يَشَآءُۗ وَٱللَّهُ غَفُورٞ
رَّحِيمٞ ٢٧ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِنَّمَا ٱلۡمُشۡرِكُونَ
نَجَسٞ فَلَا يَقۡرَبُواْ ٱلۡمَسۡجِدَ ٱلۡحَرَامَ بَعۡدَ عَامِهِمۡ هَٰذَاۚ
وَإِنۡ خِفۡتُمۡ عَيۡلَةٗ فَسَوۡفَ يُغۡنِيكُمُ ٱللَّهُ مِن فَضۡلِهِۦٓ إِن
شَآءَۚ إِنَّ ٱللَّهَ عَلِيمٌ حَكِيمٞ ٢٨ قَٰتِلُواْ ٱلَّذِينَ
لَا يُؤۡمِنُونَ بِٱللَّهِ وَلَا بِٱلۡيَوۡمِ ٱلۡأٓخِرِ وَلَا يُحَرِّمُونَ مَا حَرَّمَ
ٱللَّهُ وَرَسُولُهُۥ وَلَا يَدِينُونَ دِينَ ٱلۡحَقِّ مِنَ ٱلَّذِينَ أُوتُواْ
ٱلۡكِتَٰبَ حَتَّىٰ يُعۡطُواْ ٱلۡجِزۡيَةَ عَن يَدٖ وَهُمۡ صَٰغِرُونَ
٢٩ وَقَالَتِ ٱلۡيَهُودُ عُزَيۡرٌ ٱبۡنُ ٱللَّهِ وَقَالَتِ ٱلنَّصَٰرَى
ٱلۡمَسِيحُ ٱبۡنُ ٱللَّهِۖ ذَٰلِكَ قَوۡلُهُم بِأَفۡوَٰهِهِمۡۖ
يُضَٰهِـُٔونَ قَوۡلَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ مِن قَبۡلُۚ قَٰتَلَهُمُ
ٱللَّهُۖ أَنَّىٰ يُؤۡفَكُونَ ٣٠ ٱتَّخَذُوٓاْ أَحۡبَارَهُمۡ
وَرُهۡبَٰنَهُمۡ أَرۡبَابٗا مِّن دُونِ ٱللَّهِ وَٱلۡمَسِيحَ ٱبۡنَ
مَرۡيَمَ وَمَآ أُمِرُوٓاْ إِلَّا لِيَعۡبُدُوٓاْ إِلَٰهٗا وَٰحِدٗاۖ
لَّآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَۚ سُبۡحَٰنَهُۥ عَمَّا يُشۡرِكُونَ ٣١

وشه‌وماناکان

کافره‌کان پیسن
﴿عَيۡلَةٗ﴾ له هه‌ژاریی ترسان
﴿فَسَوۡفَ يُغۡنِيكُمُ ٱللَّهُ مِن فَضۡلِهِۦٓ﴾ ئه‌وا خودا له میهره‌بانیی خۆیه‌وه ده‌وڵه‌مه‌ندتان ده‌کاته‌وه
﴿يُعۡطُواْ ٱلۡجِزۡيَةَ﴾ سه‌رانه ده‌ده‌ن
﴿عَن يَدٖ﴾ به کزیی
سه‌رکز و ...
﴿قَوۡلُهُم﴾ قسه‌ی ده‌میی خۆیانه
﴿يُضَٰهِـُٔونَ﴾ له‌وان ئه‌چن، له قسه‌ی ئه‌وان ئه‌چوو
﴿أَنَّىٰ يُؤۡفَكُونَ﴾ چۆن له حه‌ق لائه‌درێن؟
﴿أَحۡبَارَهُمۡ﴾ زانایانی جووله‌که
﴿رُهۡبَٰنَهُمۡ﴾ ره‌به‌ن و گۆشه‌گیره‌کانیان
﴿أَرۡبَابٗا﴾ کردنیان به خودا، وه‌ك خودا ئه‌یپه‌رستن

(٦) حه‌ره‌که بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ی به‌هۆی (سکون)ه‌وه ...
(٤،٥) حه‌ره‌که بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ی به‌هۆی (همزه)وه ...
(٢) حه‌ره‌که بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ی حوکمه‌که‌یان خاوشیوه‌ی (المد الطبيعي)ن
ئه‌ندازه‌ی درێژکردنه‌وه‌کان (المدود)

شوێنی مینگه (غنة) ... الإدغام به مینگه‌وه
مسگه‌ی (إخفاء) ... الإدغام بێ مینگه
مسگه‌ی (إقلاب) ... به‌و پیتانه‌ی ناخوێنرێنه‌وه
مینگه‌کان و نه‌خوێندنه‌وه

يُرِيدُونَ أَن يُطْفِـُٔواْ نُورَ ٱللَّهِ بِأَفْوَٰهِهِمْ وَيَأْبَى ٱللَّهُ إِلَّآ
أَن يُتِمَّ نُورَهُۥ وَلَوْ كَرِهَ ٱلْكَـٰفِرُونَ ﴿٣٢﴾ هُوَ ٱلَّذِىٓ
أَرْسَلَ رَسُولَهُۥ بِٱلْهُدَىٰ وَدِينِ ٱلْحَقِّ لِيُظْهِرَهُۥ عَلَى ٱلدِّينِ
كُلِّهِۦ وَلَوْ كَرِهَ ٱلْمُشْرِكُونَ ﴿٣٣﴾ ۞ يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ
ءَامَنُوٓاْ إِنَّ كَثِيرًا مِّنَ ٱلْأَحْبَارِ وَٱلرُّهْبَانِ لَيَأْكُلُونَ
أَمْوَٰلَ ٱلنَّاسِ بِٱلْبَـٰطِلِ وَيَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ
وَٱلَّذِينَ يَكْنِزُونَ ٱلذَّهَبَ وَٱلْفِضَّةَ وَلَا يُنفِقُونَهَا
فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ فَبَشِّرْهُم بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٣٤﴾ يَوْمَ يُحْمَىٰ
عَلَيْهَا فِى نَارِ جَهَنَّمَ فَتُكْوَىٰ بِهَا جِبَاهُهُمْ وَجُنُوبُهُمْ
وَظُهُورُهُمْ هَـٰذَا مَا كَنَزْتُمْ لِأَنفُسِكُمْ فَذُوقُواْ مَا كُنتُمْ
تَكْنِزُونَ ﴿٣٥﴾ إِنَّ عِدَّةَ ٱلشُّهُورِ عِندَ ٱللَّهِ ٱثْنَا عَشَرَ
شَهْرًا فِى كِتَـٰبِ ٱللَّهِ يَوْمَ خَلَقَ ٱلسَّمَـٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ
مِنْهَآ أَرْبَعَةٌ حُرُمٌ ذَٰلِكَ ٱلدِّينُ ٱلْقَيِّمُ فَلَا تَظْلِمُواْ فِيهِنَّ
أَنفُسَكُمْ وَقَـٰتِلُواْ ٱلْمُشْرِكِينَ كَآفَّةً كَمَا
يُقَـٰتِلُونَكُمْ كَآفَّةً وَٱعْلَمُوٓاْ أَنَّ ٱللَّهَ مَعَ ٱلْمُتَّقِينَ ﴿٣٦﴾

وشەو ماناکانی

﴿يطفئوا نور الله﴾ ئایینی خودا بکوژێننەوە

﴿دين الحق﴾ شەرع و ئایینە کەی دەردەحا

﴿في كتاب الله﴾ لە (لوح المحفوظ)دا

﴿أربعة حرم﴾ چوار مانگە حەرامەکە رەجەب، ذولقەعدە، ذولحەجە، موحەڕڕەم

﴿الدين القيم﴾ ئایینی دروست، ئایینی ئیبراهیم

تەفخیمی پیتی لامی (الله)

تەفخیمی پیتی (راء).

سیفەتی قەلقەلە.

١ چونیەتی وەستان (الوقوف):

[illegible] دەخوێنرێتەوە، ئاتی حرێش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە.

٢ نیشانەکانی وەستان:

[illegible] دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن.

إِنَّمَا ٱلنَّسِيٓءُ زِيَادَةٞ فِي ٱلۡكُفۡرِۖ يُضَلُّ بِهِ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ
يُحِلُّونَهُۥ عَامٗا وَيُحَرِّمُونَهُۥ عَامٗا لِّيُوَاطِـُٔواْ عِدَّةَ مَا حَرَّمَ ٱللَّهُ
فَيُحِلُّواْ مَا حَرَّمَ ٱللَّهُۚ زُيِّنَ لَهُمۡ سُوٓءُ أَعۡمَٰلِهِمۡۗ وَٱللَّهُ
لَا يَهۡدِي ٱلۡقَوۡمَ ٱلۡكَٰفِرِينَ ٣٧ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ
ءَامَنُواْ مَا لَكُمۡ إِذَا قِيلَ لَكُمُ ٱنفِرُواْ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ ٱثَّاقَلۡتُمۡ
إِلَى ٱلۡأَرۡضِۚ أَرَضِيتُم بِٱلۡحَيَوٰةِ ٱلدُّنۡيَا مِنَ ٱلۡأٓخِرَةِۚ
فَمَا مَتَٰعُ ٱلۡحَيَوٰةِ ٱلدُّنۡيَا فِي ٱلۡأٓخِرَةِ إِلَّا قَلِيلٌ ٣٨
إِلَّا تَنفِرُواْ يُعَذِّبۡكُمۡ عَذَابًا أَلِيمٗا وَيَسۡتَبۡدِلۡ قَوۡمًا
غَيۡرَكُمۡ وَلَا تَضُرُّوهُ شَيۡـٔٗاۗ وَٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ
قَدِيرٌ ٣٩ إِلَّا تَنصُرُوهُ فَقَدۡ نَصَرَهُ ٱللَّهُ إِذۡ أَخۡرَجَهُ
ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ ثَانِيَ ٱثۡنَيۡنِ إِذۡ هُمَا فِي ٱلۡغَارِ إِذۡ
يَقُولُ لِصَٰحِبِهِۦ لَا تَحۡزَنۡ إِنَّ ٱللَّهَ مَعَنَاۖ فَأَنزَلَ
ٱللَّهُ سَكِينَتَهُۥ عَلَيۡهِ وَأَيَّدَهُۥ بِجُنُودٖ لَّمۡ تَرَوۡهَا
وَجَعَلَ كَلِمَةَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ ٱلسُّفۡلَىٰۗ
وَكَلِمَةُ ٱللَّهِ هِيَ ٱلۡعُلۡيَاۗ وَٱللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ٤٠

وشه و ماناکان

﴿ ٱلنَّسِيٓءُ ﴾ دواخستن، ئاڵ و گۆڕ کردنی مانگە حەرامەکان

﴿ لِّيُوَاطِـُٔواْ ﴾ بۆ ئەوەی بیگونجێنن

﴿ ٱنفِرُواْ ﴾ دەرچن، برۆن

﴿ ٱثَّاقَلۡتُمۡ ﴾ تەمەڵیی دەکەن

﴿ فَمَا مَتَٰعُ ٱلۡحَيَوٰةِ ٱلدُّنۡيَا ﴾ خۆشیی ژیانی دنیاش

﴿ ثَانِيَ ٱثۡنَيۡنِ ﴾ کەمە

﴿ فِي ٱلۡغَارِ ﴾ لە ئەشکەوتی ئەوردا

﴿ لِصَٰحِبِهِۦ ﴾ بە هاوڕێکەی، ئەبوبەکر

(٤،٥) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمز)ەوە دروست دەبن.
مەددی متصل، لەکاتی وەستاندا و، ماوەکەی بە ئەندازەی (٤،٥،٦) حەرەکەیە
(٢، ٤، ٦) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)دا
(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)ە.
ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)
مینگەی (الإقلاب)
(الإدغام) بە مینگەوە
(الإخفاء)

ٱنفِرُوا۟ خِفَافًا وَثِقَالًا وَجَٰهِدُوا۟ بِأَمْوَٰلِكُمْ وَأَنفُسِكُمْ
فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٤١﴾
لَوْ كَانَ عَرَضًا قَرِيبًا وَسَفَرًا قَاصِدًا لَّٱتَّبَعُوكَ وَلَٰكِنۢ بَعُدَتْ
عَلَيْهِمُ ٱلشُّقَّةُ وَسَيَحْلِفُونَ بِٱللَّهِ لَوِ ٱسْتَطَعْنَا لَخَرَجْنَا
مَعَكُمْ يُهْلِكُونَ أَنفُسَهُمْ وَٱللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّهُمْ لَكَٰذِبُونَ ﴿٤٢﴾
عَفَا ٱللَّهُ عَنكَ لِمَ أَذِنتَ لَهُمْ حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَكَ ٱلَّذِينَ
صَدَقُوا۟ وَتَعْلَمَ ٱلْكَٰذِبِينَ ﴿٤٣﴾ لَا يَسْتَـْٔذِنُكَ ٱلَّذِينَ
يُؤْمِنُونَ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِ أَن يُجَٰهِدُوا۟ بِأَمْوَٰلِهِمْ
وَأَنفُسِهِمْ وَٱللَّهُ عَلِيمٌۢ بِٱلْمُتَّقِينَ ﴿٤٤﴾ إِنَّمَا يَسْتَـْٔذِنُكَ ٱلَّذِينَ
لَا يُؤْمِنُونَ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِ وَٱرْتَابَتْ قُلُوبُهُمْ فَهُمْ
فِى رَيْبِهِمْ يَتَرَدَّدُونَ ﴿٤٥﴾ ۞ وَلَوْ أَرَادُوا۟ ٱلْخُرُوجَ
لَأَعَدُّوا۟ لَهُۥ عُدَّةً وَلَٰكِن كَرِهَ ٱللَّهُ ٱنۢبِعَاثَهُمْ فَثَبَّطَهُمْ
وَقِيلَ ٱقْعُدُوا۟ مَعَ ٱلْقَٰعِدِينَ ﴿٤٦﴾ لَوْ خَرَجُوا۟ فِيكُم
مَّا زَادُوكُمْ إِلَّا خَبَالًا وَلَأَوْضَعُوا۟ خِلَٰلَكُمْ يَبْغُونَكُمُ
ٱلْفِتْنَةَ وَفِيكُمْ سَمَّٰعُونَ لَهُمْ وَٱللَّهُ عَلِيمٌۢ بِٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٤٧﴾

وشه‌و مه‌به‌ستی

﴿ ... ﴾ سووك و قورس، چون بوتان لوو

﴿ عَرَضًا قَرِيبًا ﴾ ده‌ستکه‌وتێکی ئاسان

﴿ وَسَفَرًا قَاصِدًا ﴾ سه‌فه‌رێکی نزیك، مامناوه‌ندی

﴿ لَّٱتَّبَعُوكَ ﴾ شوێنت ده‌که‌وتن

﴿ ٱلشُّقَّةُ ﴾ ماوه‌ی درێژ

﴿ ٱنۢبِعَاثَهُمْ ﴾ هه‌ستانیان راپه‌رینیان بۆ ده‌رچوون

﴿ ... ﴾ هێشتنیه‌وه، ... کردن

﴿ خَبَالًا ﴾ شه‌ڕ، ترس و ناته‌واوی

﴿ وَلَأَوْضَعُوا۟ ﴾ ... هاورد و بردی قسه‌یان له نێوانتانا ده‌کرد

﴿ ... ﴾ ...

﴿ ... ﴾ قسه‌ ... بۆ ده‌چوون

لَقَدِ ٱبْتَغَوُا۟ ٱلْفِتْنَةَ مِن قَبْلُ وَقَلَّبُوا۟ لَكَ ٱلْأُمُورَ حَتَّىٰ
جَآءَ ٱلْحَقُّ وَظَهَرَ أَمْرُ ٱللَّهِ وَهُمْ كَٰرِهُونَ ﴿٤٨﴾
وَمِنْهُم مَّن يَقُولُ ٱئْذَن لِّى وَلَا تَفْتِنِّىٓ ۚ أَلَا فِى ٱلْفِتْنَةِ
سَقَطُوا۟ ۗ وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌۢ بِٱلْكَٰفِرِينَ
﴿٤٩﴾ إِن تُصِبْكَ حَسَنَةٌ تَسُؤْهُمْ ۖ وَإِن تُصِبْكَ
مُصِيبَةٌ يَقُولُوا۟ قَدْ أَخَذْنَآ أَمْرَنَا مِن قَبْلُ وَيَتَوَلَّوا۟
وَّهُمْ فَرِحُونَ ﴿٥٠﴾ قُل لَّن يُصِيبَنَآ إِلَّا مَا كَتَبَ
ٱللَّهُ لَنَا هُوَ مَوْلَىٰنَا ۚ وَعَلَى ٱللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ ٱلْمُؤْمِنُونَ
﴿٥١﴾ قُلْ هَلْ تَرَبَّصُونَ بِنَآ إِلَّآ إِحْدَى ٱلْحُسْنَيَيْنِ ۖ وَنَحْنُ
نَتَرَبَّصُ بِكُمْ أَن يُصِيبَكُمُ ٱللَّهُ بِعَذَابٍ مِّنْ عِندِهِۦٓ
أَوْ بِأَيْدِينَا ۖ فَتَرَبَّصُوٓا۟ إِنَّا مَعَكُم مُّتَرَبِّصُونَ ﴿٥٢﴾ قُلْ
أَنفِقُوا۟ طَوْعًا أَوْ كَرْهًا لَّن يُتَقَبَّلَ مِنكُمْ ۖ إِنَّكُمْ كُنتُمْ
قَوْمًا فَٰسِقِينَ ﴿٥٣﴾ وَمَا مَنَعَهُمْ أَن تُقْبَلَ مِنْهُمْ نَفَقَٰتُهُمْ
إِلَّآ أَنَّهُمْ كَفَرُوا۟ بِٱللَّهِ وَبِرَسُولِهِۦ وَلَا يَأْتُونَ ٱلصَّلَوٰةَ
إِلَّا وَهُمْ كُسَالَىٰ وَلَا يُنفِقُونَ إِلَّا وَهُمْ كَٰرِهُونَ ﴿٥٤﴾

وشه و ماناکان

﴿لَقَدِ ٱبْتَغَوُا﴾ ویستیان، داوایان کرد
﴿ٱلْفِتْنَةَ مِن قَبْلُ﴾ فیتنه پێش ئێسته
﴿وَقَلَّبُوا لَكَ ٱلْأُمُورَ﴾ فرووفێڵیان بۆ سازاندی
﴿[illegible]﴾ مۆڵەتم بدە
﴿[illegible]﴾ بزانە لە کوفر و گوناهدا
﴿سَقَطُوا﴾ کەوتن، بەهۆی گوتاریانەوە کەوتنە فیتنەوە
﴿حَسَنَةٌ﴾ چاکە، دەستکەوتی حەیک
﴿تَسُؤْهُمْ﴾ پێیان ناخۆش دەبێ
﴿[illegible] بِنَآ﴾ ئایا ئێمان چاوەڕوان دەکەن؟
﴿ٱلْحُسْنَيَيْنِ﴾ سەرکەوتن یان شەهیدبوون

مینگەکان و پەراگەی ناخوێنرێنەوە
[illegible]
مینگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە
ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)
[illegible]
(٢، ٤، ٦) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)دا
(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبیعي)یە

فَلَا تُعْجِبْكَ أَمْوَٰلُهُمْ وَلَآ أَوْلَـٰدُهُمْ إِنَّمَا يُرِيدُ ٱللَّهُ لِيُعَذِّبَهُم
بِهَا فِى ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا وَتَزْهَقَ أَنفُسُهُمْ وَهُمْ كَـٰفِرُونَ ﴿٥٥﴾
وَيَحْلِفُونَ بِٱللَّهِ إِنَّهُمْ لَمِنكُمْ وَمَا هُم مِّنكُمْ وَلَـٰكِنَّهُمْ
قَوْمٌ يَفْرَقُونَ ﴿٥٦﴾ لَوْ يَجِدُونَ مَلْجَـًٔا أَوْ مَغَـٰرَٰتٍ
أَوْ مُدَّخَلًا لَّوَلَّوْا۟ إِلَيْهِ وَهُمْ يَجْمَحُونَ ﴿٥٧﴾ وَمِنْهُم مَّن يَلْمِزُكَ
فِى ٱلصَّدَقَـٰتِ فَإِنْ أُعْطُوا۟ مِنْهَا رَضُوا۟ وَإِن لَّمْ يُعْطَوْا۟ مِنْهَآ إِذَا
هُمْ يَسْخَطُونَ ﴿٥٨﴾ وَلَوْ أَنَّهُمْ رَضُوا۟ مَآ ءَاتَىٰهُمُ ٱللَّهُ
وَرَسُولُهُۥ وَقَالُوا۟ حَسْبُنَا ٱللَّهُ سَيُؤْتِينَا ٱللَّهُ مِن فَضْلِهِۦ
وَرَسُولُهُۥٓ إِنَّآ إِلَى ٱللَّهِ رَٰغِبُونَ ﴿٥٩﴾ ۞ إِنَّمَا ٱلصَّدَقَـٰتُ
لِلْفُقَرَآءِ وَٱلْمَسَـٰكِينِ وَٱلْعَـٰمِلِينَ عَلَيْهَا وَٱلْمُؤَلَّفَةِ قُلُوبُهُمْ
وَفِى ٱلرِّقَابِ وَٱلْغَـٰرِمِينَ وَفِى سَبِيلِ ٱللَّهِ وَٱبْنِ ٱلسَّبِيلِ
فَرِيضَةً مِّنَ ٱللَّهِ وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٦٠﴾ وَمِنْهُمُ
ٱلَّذِينَ يُؤْذُونَ ٱلنَّبِىَّ وَيَقُولُونَ هُوَ أُذُنٌ قُلْ أُذُنُ خَيْرٍ
لَّكُمْ يُؤْمِنُ بِٱللَّهِ وَيُؤْمِنُ لِلْمُؤْمِنِينَ وَرَحْمَةٌ لِّلَّذِينَ
ءَامَنُوا۟ مِنكُمْ وَٱلَّذِينَ يُؤْذُونَ رَسُولَ ٱللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٦١﴾

وشەو ماناکانی

﴿ وَتَزْهَقَ أَنفُسُهُمْ ﴾ گیانیان دەرچێ
﴿ قَوْمٌ يَفْرَقُونَ ﴾ کەلێکی دەترسن
﴿ مَلْجَـًٔا ﴾ قەڵایەك، پەناگەیەك
﴿ [illegible] ﴾ ئەشکەوتەکان
﴿ مُدَّخَلًا ﴾ کون، بەفەو
﴿ [illegible] ﴾ بەپەلە دەچنە ناوی، خۆیانی تێ دەپەستن
﴿ يَلْمِزُكَ ﴾ تانەت لێ دەدا
﴿ [illegible] ﴾ خودامان بەسە
﴿ وَٱلْعَـٰمِلِينَ عَلَيْهَا ﴾ ئەوانەی کاری تێدا دەکەن، کۆی دەکەنەوە
﴿ ٱلرِّقَابِ ﴾ گەردن، دیل، ئازادکردنیان
﴿ وَٱلْغَـٰرِمِينَ ﴾ قەرزاران، ئەوانەی قەرزار بووین
﴿ هُوَ أُذُنٌ ﴾ ئەو گوێچکەیە، هەرچی پێ بڵێی دەیبیستێ
﴿ [illegible] لَّكُمْ ﴾ چاکەتان بۆ دەبیستێ

▼ تەفخیمی پیتی لامی لەفزی جەلالە.
▼ تەفخیمی پیتی (راء).
▼ سیفەتی قەلقەلە.

١. خوێندنی وەستان (الوقوف):
[illegible] دەخوێنرێتەوە و، ئاتی هەریش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە.

٢. نیشانەکانی وەستان:
٢- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەرەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن

يَحْلِفُونَ بِٱللَّهِ لَكُمْ لِيُرْضُوكُمْ وَٱللَّهُ وَرَسُولُهُۥٓ أَحَقُّ
أَن يُرْضُوهُ إِن كَانُوا۟ مُؤْمِنِينَ ﴿٦٢﴾ أَلَمْ يَعْلَمُوٓا۟ أَنَّهُۥ
مَن يُحَادِدِ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ فَأَنَّ لَهُۥ نَارَ جَهَنَّمَ خَٰلِدًا فِيهَا
ذَٰلِكَ ٱلْخِزْىُ ٱلْعَظِيمُ ﴿٦٣﴾ يَحْذَرُ ٱلْمُنَٰفِقُونَ
أَن تُنَزَّلَ عَلَيْهِمْ سُورَةٌ تُنَبِّئُهُم بِمَا فِى قُلُوبِهِمْ قُلِ ٱسْتَهْزِءُوٓا۟
إِنَّ ٱللَّهَ مُخْرِجٌ مَّا تَحْذَرُونَ ﴿٦٤﴾ وَلَئِن سَأَلْتَهُمْ
لَيَقُولُنَّ إِنَّمَا كُنَّا نَخُوضُ وَنَلْعَبُ قُلْ أَبِٱللَّهِ وَءَايَٰتِهِۦ
وَرَسُولِهِۦ كُنتُمْ تَسْتَهْزِءُونَ ﴿٦٥﴾ لَا تَعْتَذِرُوا۟ قَدْ كَفَرْتُم
بَعْدَ إِيمَٰنِكُمْ إِن نَّعْفُ عَن طَآئِفَةٍ مِّنكُمْ نُعَذِّبْ طَآئِفَةًۢ
بِأَنَّهُمْ كَانُوا۟ مُجْرِمِينَ ﴿٦٦﴾ ٱلْمُنَٰفِقُونَ وَٱلْمُنَٰفِقَٰتُ
بَعْضُهُم مِّنۢ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِٱلْمُنكَرِ وَيَنْهَوْنَ
عَنِ ٱلْمَعْرُوفِ وَيَقْبِضُونَ أَيْدِيَهُمْ نَسُوا۟ ٱللَّهَ فَنَسِيَهُمْ
إِنَّ ٱلْمُنَٰفِقِينَ هُمُ ٱلْفَٰسِقُونَ ﴿٦٧﴾ وَعَدَ ٱللَّهُ
ٱلْمُنَٰفِقِينَ وَٱلْمُنَٰفِقَٰتِ وَٱلْكُفَّارَ نَارَ جَهَنَّمَ خَٰلِدِينَ
فِيهَا هِىَ حَسْبُهُمْ وَلَعَنَهُمُ ٱللَّهُ وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّقِيمٌ ﴿٦٨﴾

﴿ مَن يُحَادِدِ ٱللَّهَ ﴾ كەسێك دوژمنایەتی خودا بكا

﴿ تُنَبِّئُهُم بِمَا فِى ﴾ ... ئەوەی لە دڵیانایە

﴿ نَخُوضُ وَنَلْعَبُ ﴾ ...

ئەوەی دەیشارنەوە خودا دەری دەخات

﴿ نَسُوا۟ ٱللَّهَ ﴾ خودایان لەبیر چووەتەوە

﴿ فَنَسِيَهُمْ ﴾ ئەویش لەبیری بردوونەتەوە

شوێنی مینگە (الغنة) — (الإدغام) بە مینگەوە — مینگەی (الإقلاب). — ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.

(٦) حەرەكە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سكون)ەوە دروست ...

مەددی متصل لەكاتی وەستاندا و، ماوەكەی بە ئەندازەی (٤، ٥، ٦) حەرەكەیە

(٢، ٤، ٦) حەرەكە بۆ مەددی لەناكاو (عارض) لەكاتی وەستان (وقف)دا

(٢) حەرەكە بۆ ئەو مەددانەی حوكمەكەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)ە

كَالَّذِينَ مِن قَبۡلِكُمۡ كَانُوٓاْ أَشَدَّ مِنكُمۡ قُوَّةٗ وَأَكۡثَرَ
أَمۡوَٰلٗا وَأَوۡلَٰدٗا فَٱسۡتَمۡتَعُواْ بِخَلَٰقِهِمۡ فَٱسۡتَمۡتَعۡتُم بِخَلَٰقِكُمۡ
كَمَا ٱسۡتَمۡتَعَ ٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِكُم بِخَلَٰقِهِمۡ وَخُضۡتُمۡ
كَٱلَّذِي خَاضُوٓاْۚ أُوْلَٰٓئِكَ حَبِطَتۡ أَعۡمَٰلُهُمۡ فِي ٱلدُّنۡيَا
وَٱلۡأٓخِرَةِۖ وَأُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلۡخَٰسِرُونَ ٦٩ أَلَمۡ يَأۡتِهِمۡ
نَبَأُ ٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِهِمۡ قَوۡمِ نُوحٖ وَعَادٖ وَثَمُودَ وَقَوۡمِ
إِبۡرَٰهِيمَ وَأَصۡحَٰبِ مَدۡيَنَ وَٱلۡمُؤۡتَفِكَٰتِۚ أَتَتۡهُمۡ
رُسُلُهُم بِٱلۡبَيِّنَٰتِۖ فَمَا كَانَ ٱللَّهُ لِيَظۡلِمَهُمۡ وَلَٰكِن
كَانُوٓاْ أَنفُسَهُمۡ يَظۡلِمُونَ ٧٠ وَٱلۡمُؤۡمِنُونَ وَٱلۡمُؤۡمِنَٰتُ بَعۡضُهُمۡ
أَوۡلِيَآءُ بَعۡضٖۚ يَأۡمُرُونَ بِٱلۡمَعۡرُوفِ وَيَنۡهَوۡنَ عَنِ ٱلۡمُنكَرِ
وَيُقِيمُونَ ٱلصَّلَوٰةَ وَيُؤۡتُونَ ٱلزَّكَوٰةَ وَيُطِيعُونَ ٱللَّهَ
وَرَسُولَهُۥٓۚ أُوْلَٰٓئِكَ سَيَرۡحَمُهُمُ ٱللَّهُۗ إِنَّ ٱللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٞ ٧١
وَعَدَ ٱللَّهُ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ وَٱلۡمُؤۡمِنَٰتِ جَنَّٰتٖ تَجۡرِي مِن تَحۡتِهَا
ٱلۡأَنۡهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَا وَمَسَٰكِنَ طَيِّبَةٗ فِي جَنَّٰتِ عَدۡنٖۚ
وَرِضۡوَٰنٞ مِّنَ ٱللَّهِ أَكۡبَرُۚ ذَٰلِكَ هُوَ ٱلۡفَوۡزُ ٱلۡعَظِيمُ ٧٢

وشه‌ و ماناکانی

﴿فَٱسۡتَمۡتَعُواْ بِخَلَٰقِهِمۡ﴾ له دنیادا رایان بوارد
﴿وَخُضۡتُمۡ﴾ رۆچوون
﴿حَبِطَتۡ [illegible]﴾ کاره‌کانیان پووچه‌ڵ بوونه‌وه
﴿[illegible]﴾ تان نوێیان نه‌هات، هه‌واڵیان [illegible]
﴿[illegible]﴾ گوندە وێرانکراوه‌کان (گه‌لی لووط)
﴿أَتَتۡهُمۡ رُسُلُهُم بِٱلۡبَيِّنَٰتِ﴾ پێغه‌مبه‌ره‌کانیان به موعجیزه‌ی ئاشکراوه هاتنه لایان
﴿[illegible]﴾ خودا سته‌می لێ نه‌کردن
﴿أَنفُسَهُمۡ يَظۡلِمُونَ﴾ خۆیان به کوفر و لادانیان سته‌میان له خۆیان کرد

[illegible] حه‌ره‌که‌کانی تری لێ داده‌مالرێت. هه‌ر بۆیه له وه‌ستاندا گه‌ر پیته‌که (ته‌نوینی فه‌تحه)ی له‌سه‌ر بوو به (ئه‌لف) [illegible]
٢- له‌و هێمایانه‌ی وه‌ستان که به‌ره‌نگی سوور ره‌نگ کراون وه‌ستانی میانه‌ی ئایه‌ته‌کان و سه‌ره‌تای ئایه‌ته‌کان یاری ده‌که‌ن، له‌کاتی به‌رده‌وامبوونیش له خوێندنه‌وه چه‌ند حوکمێک هه‌ن که ده‌گۆڕێن

[illegible] وه‌ستان (الوقوف) [illegible] وه‌ستان

ته‌فخیمی پیتی لامی (الله)
ته‌فخیمی پیتی (راء)
[illegible]

[illegible]

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِيُّ جَٰهِدِ ٱلْكُفَّارَ وَٱلْمُنَٰفِقِينَ وَٱغْلُظْ عَلَيْهِمْ
وَمَأْوَىٰهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ ٱلْمَصِيرُ ﴿٧٣﴾ يَحْلِفُونَ بِٱللَّهِ
مَا قَالُوا۟ وَلَقَدْ قَالُوا۟ كَلِمَةَ ٱلْكُفْرِ وَكَفَرُوا۟ بَعْدَ إِسْلَٰمِهِمْ
وَهَمُّوا۟ بِمَا لَمْ يَنَالُوا۟ وَمَا نَقَمُوٓا۟ إِلَّآ أَنْ أَغْنَىٰهُمُ ٱللَّهُ وَرَسُولُهُۥ
مِن فَضْلِهِۦ فَإِن يَتُوبُوا۟ يَكُ خَيْرًا لَّهُمْ وَإِن يَتَوَلَّوْا۟ يُعَذِّبْهُمُ
ٱللَّهُ عَذَابًا أَلِيمًا فِى ٱلدُّنْيَا وَٱلْءَاخِرَةِ وَمَا لَهُمْ فِى ٱلْأَرْضِ
مِن وَلِىٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿٧٤﴾ ۞ وَمِنْهُم مَّنْ عَٰهَدَ ٱللَّهَ لَئِنْ
ءَاتَىٰنَا مِن فَضْلِهِۦ لَنَصَّدَّقَنَّ وَلَنَكُونَنَّ مِنَ ٱلصَّٰلِحِينَ ﴿٧٥﴾
فَلَمَّآ ءَاتَىٰهُم مِّن فَضْلِهِۦ بَخِلُوا۟ بِهِۦ وَتَوَلَّوا۟ وَّهُم مُّعْرِضُونَ
﴿٧٦﴾ فَأَعْقَبَهُمْ نِفَاقًا فِى قُلُوبِهِمْ إِلَىٰ يَوْمِ يَلْقَوْنَهُۥ بِمَآ أَخْلَفُوا۟
ٱللَّهَ مَا وَعَدُوهُ وَبِمَا كَانُوا۟ يَكْذِبُونَ ﴿٧٧﴾ أَلَمْ يَعْلَمُوٓا۟
أَنَّ ٱللَّهَ يَعْلَمُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَىٰهُمْ وَأَنَّ ٱللَّهَ عَلَّٰمُ
ٱلْغُيُوبِ ﴿٧٨﴾ ٱلَّذِينَ يَلْمِزُونَ ٱلْمُطَّوِّعِينَ مِنَ
ٱلْمُؤْمِنِينَ فِى ٱلصَّدَقَٰتِ وَٱلَّذِينَ لَا يَجِدُونَ إِلَّا
جُهْدَهُمْ فَيَسْخَرُونَ مِنْهُمْ سَخِرَ ٱللَّهُ مِنْهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٧٩﴾

وشه و مه‌ته‌کانی

﴿[illegible]﴾ توند به له ئه‌ستیدان به‌ره‌ییت پییاند به‌یه‌ته‌وه

﴿[illegible]﴾ رقیان له تۆ به‌بووه‌ته‌وه

﴿[illegible]﴾ له‌و بینه

﴿[illegible]﴾ له سور و میهره‌بانی خۆیه‌وه

﴿[illegible]﴾ رژدییان کرد و پنسان هه‌نکرد

﴿[illegible]﴾ لایان نه‌ده کرده‌وه و خو‌یان ده‌بو رد

﴿[illegible]﴾ بهنی و

﴿[illegible]﴾ په‌نهه‌کییان ده‌رایی

﴿[illegible]﴾

﴿[illegible]﴾ ئه‌وانه تو بح ده‌گرن

﴿[illegible]﴾ هیز و تواناییان

﴿سَخِرَ ٱللَّهُ مِنْهُمْ﴾ خودا رسوایان ده‌کات

سنگەکان و ئەو دەنگانەی باخوێنرێنەوە: شوێنی مینگە (الغنة) — الإدغام بە مینگەوە — مینگەی (الإخفاء) — الإدغام بی مینگە — مینگەی (الإقلاب) — ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود): [illegible]

ٱسْتَغْفِرْ لَهُمْ أَوْ لَا تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ إِن تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ سَبْعِينَ مَرَّةً
فَلَن يَغْفِرَ ٱللَّهُ لَهُمْ ۚ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ كَفَرُوا۟ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ ۗ
وَٱللَّهُ لَا يَهْدِى ٱلْقَوْمَ ٱلْفَٰسِقِينَ ﴿٨٠﴾ فَرِحَ ٱلْمُخَلَّفُونَ
بِمَقْعَدِهِمْ خِلَٰفَ رَسُولِ ٱللَّهِ وَكَرِهُوٓا۟ أَن يُجَٰهِدُوا۟ بِأَمْوَٰلِهِمْ
وَأَنفُسِهِمْ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ وَقَالُوا۟ لَا تَنفِرُوا۟ فِى ٱلْحَرِّ ۗ قُلْ نَارُ جَهَنَّمَ
أَشَدُّ حَرًّا ۚ لَّوْ كَانُوا۟ يَفْقَهُونَ ﴿٨١﴾ فَلْيَضْحَكُوا۟ قَلِيلًا وَلْيَبْكُوا۟ كَثِيرًا
جَزَآءًۢ بِمَا كَانُوا۟ يَكْسِبُونَ ﴿٨٢﴾ فَإِن رَّجَعَكَ ٱللَّهُ إِلَىٰ طَآئِفَةٍ
مِّنْهُمْ فَٱسْتَـْٔذَنُوكَ لِلْخُرُوجِ فَقُل لَّن تَخْرُجُوا۟ مَعِىَ أَبَدًا وَلَن
تُقَٰتِلُوا۟ مَعِىَ عَدُوًّا ۖ إِنَّكُمْ رَضِيتُم بِٱلْقُعُودِ أَوَّلَ مَرَّةٍ فَٱقْعُدُوا۟
مَعَ ٱلْخَٰلِفِينَ ﴿٨٣﴾ وَلَا تُصَلِّ عَلَىٰٓ أَحَدٍ مِّنْهُم مَّاتَ أَبَدًا وَلَا تَقُمْ
عَلَىٰ قَبْرِهِۦٓ ۖ إِنَّهُمْ كَفَرُوا۟ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ وَمَاتُوا۟ وَهُمْ فَٰسِقُونَ
﴿٨٤﴾ وَلَا تُعْجِبْكَ أَمْوَٰلُهُمْ وَأَوْلَٰدُهُمْ ۚ إِنَّمَا يُرِيدُ ٱللَّهُ أَن يُعَذِّبَهُم
بِهَا فِى ٱلدُّنْيَا وَتَزْهَقَ أَنفُسُهُمْ وَهُمْ كَٰفِرُونَ ﴿٨٥﴾ وَإِذَآ
أُنزِلَتْ سُورَةٌ أَنْ ءَامِنُوا۟ بِٱللَّهِ وَجَٰهِدُوا۟ مَعَ رَسُولِهِ ٱسْتَـْٔذَنَكَ
أُو۟لُوا۟ ٱلطَّوْلِ مِنْهُمْ وَقَالُوا۟ ذَرْنَا نَكُن مَّعَ ٱلْقَٰعِدِينَ ﴿٨٦﴾

وشه و ماناکانی

﴿ فَرِحَ [illegible] ﴾ ئەوانەی بەشداریی جەنگیان نەکردبوو پێخۆشحاڵ بوون

﴿ [illegible] ﴾ بە دانیشتنیان، بە مانەوەیان

﴿ [illegible] ﴾ دوای دەرچوونی پێغەمبەر ﷺ

﴿ [illegible] ﴾ دەرمەچن، مەڕۆن

﴿ فَإِن رَّجَعَكَ ٱللَّهُ ﴾ ئەگەر خودا لە جەنگ گەڕاندیتیەوە

﴿ [illegible] ﴾ تاقمێك لە دووڕووەکان

﴿ لِلْخُرُوجِ ﴾ بۆ ئەوەی دەرچن، بەشداریی جەنگ بکەن

﴿ [illegible] ﴾ پاشکەوتووان

﴿ [illegible] ﴾ گیانیان دەربچێ

﴿ [illegible] ﴾ بە دەسەڵاتەکانیان

▼ بەقەسمی پێویستی (لا، لله) ▼ بەقەسمی پێنی (ر، ن) ▼ [illegible]	١ جۆرەکانی وەستان (الوقوف) ٢ نیشانەکانی وەستان	[illegible]

رَضُوا۟ بِأَن يَكُونُوا۟ مَعَ ٱلْخَوَالِفِ وَطُبِعَ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ فَهُمْ
لَا يَفْقَهُونَ ﴿٨٧﴾ لَٰكِنِ ٱلرَّسُولُ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ مَعَهُۥ
جَٰهَدُوا۟ بِأَمْوَٰلِهِمْ وَأَنفُسِهِمْ وَأُو۟لَٰٓئِكَ لَهُمُ ٱلْخَيْرَٰتُ
وَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُفْلِحُونَ ﴿٨٨﴾ أَعَدَّ ٱللَّهُ لَهُمْ جَنَّٰتٍ تَجْرِى
مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَا ذَٰلِكَ ٱلْفَوْزُ ٱلْعَظِيمُ ﴿٨٩﴾ وَجَآءَ
ٱلْمُعَذِّرُونَ مِنَ ٱلْأَعْرَابِ لِيُؤْذَنَ لَهُمْ وَقَعَدَ ٱلَّذِينَ كَذَبُوا۟
ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ سَيُصِيبُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ مِنْهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ
﴿٩٠﴾ لَّيْسَ عَلَى ٱلضُّعَفَآءِ وَلَا عَلَى ٱلْمَرْضَىٰ وَلَا عَلَى ٱلَّذِينَ
لَا يَجِدُونَ مَا يُنفِقُونَ حَرَجٌ إِذَا نَصَحُوا۟ لِلَّهِ وَرَسُولِهِۦ
مَا عَلَى ٱلْمُحْسِنِينَ مِن سَبِيلٍ وَٱللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٩١﴾
وَلَا عَلَى ٱلَّذِينَ إِذَا مَآ أَتَوْكَ لِتَحْمِلَهُمْ قُلْتَ لَآ أَجِدُ
مَآ أَحْمِلُكُمْ عَلَيْهِ تَوَلَّوا۟ وَّأَعْيُنُهُمْ تَفِيضُ مِنَ ٱلدَّمْعِ
حَزَنًا أَلَّا يَجِدُوا۟ مَا يُنفِقُونَ ﴿٩٢﴾ ۞ إِنَّمَا ٱلسَّبِيلُ عَلَى
ٱلَّذِينَ يَسْتَـْٔذِنُونَكَ وَهُمْ أَغْنِيَآءُ رَضُوا۟ بِأَن يَكُونُوا۟
مَعَ ٱلْخَوَالِفِ وَطَبَعَ ٱللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٩٣﴾

وشەو مەعناکانی

﴿ٱلْخَوَالِفِ﴾ ئافرەتانی ماوە لە ماڵەوە

﴿طُبِعَ﴾ مۆر نرا

﴿عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ﴾ بە دڵیانا

﴿ٱلْمُعَذِّرُونَ﴾ بیانوو هێنەرەوەکان

﴿حَرَجٌ﴾ گوناه، تاوان

﴿نَصَحُوا۟ لِلَّهِ وَرَسُولِهِۦ﴾ ئەگەر لە ڕێی خودا و پێغەمبەردا ئامۆژگارییان کرد

﴿مَا عَلَى ٱلْمُحْسِنِينَ مِن سَبِيلٍ﴾ چ ڕێگەیەک نییە

﴿تَفِيضُ مِنَ ٱلدَّمْعِ﴾ فرمێسک بە چاویاندا دەهاتە خوارەوە

شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە.
مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و، ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.
مینگەی (الإقلاب).

(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە دروست دەبن
(٤،٥) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی ...
مەددی متصل، لەکاتی وەستاندا و، ...
(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی ...
(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)ە

يَعْتَذِرُونَ إِلَيْكُمْ إِذَا رَجَعْتُمْ إِلَيْهِمْ قُل لَّا تَعْتَذِرُوا۟
لَن نُّؤْمِنَ لَكُمْ قَدْ نَبَّأَنَا ٱللَّهُ مِنْ أَخْبَارِكُمْ وَسَيَرَى
ٱللَّهُ عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُۥ ثُمَّ تُرَدُّونَ إِلَىٰ عَٰلِمِ ٱلْغَيْبِ
وَٱلشَّهَٰدَةِ فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٩٤﴾ سَيَحْلِفُونَ
بِٱللَّهِ لَكُمْ إِذَا ٱنقَلَبْتُمْ إِلَيْهِمْ لِتُعْرِضُوا۟ عَنْهُمْ ۖ فَأَعْرِضُوا۟
عَنْهُمْ ۖ إِنَّهُمْ رِجْسٌ ۖ وَمَأْوَىٰهُمْ جَهَنَّمُ جَزَآءًۢ بِمَا كَانُوا۟
يَكْسِبُونَ ﴿٩٥﴾ يَحْلِفُونَ لَكُمْ لِتَرْضَوْا۟ عَنْهُمْ ۖ فَإِن
تَرْضَوْا۟ عَنْهُمْ فَإِنَّ ٱللَّهَ لَا يَرْضَىٰ عَنِ ٱلْقَوْمِ ٱلْفَٰسِقِينَ
﴿٩٦﴾ ٱلْأَعْرَابُ أَشَدُّ كُفْرًا وَنِفَاقًا وَأَجْدَرُ أَلَّا يَعْلَمُوا۟
حُدُودَ مَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِۦ ۗ وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٩٧﴾ وَمِنَ
ٱلْأَعْرَابِ مَن يَتَّخِذُ مَا يُنفِقُ مَغْرَمًا وَيَتَرَبَّصُ بِكُمُ ٱلدَّوَآئِرَ ۚ
عَلَيْهِمْ دَآئِرَةُ ٱلسَّوْءِ ۗ وَٱللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٩٨﴾ وَمِنَ
ٱلْأَعْرَابِ مَن يُؤْمِنُ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِ وَيَتَّخِذُ
مَا يُنفِقُ قُرُبَٰتٍ عِندَ ٱللَّهِ وَصَلَوَٰتِ ٱلرَّسُولِ ۚ أَلَآ إِنَّهَا قُرْبَةٌ
لَّهُمْ ۚ سَيُدْخِلُهُمُ ٱللَّهُ فِى رَحْمَتِهِۦٓ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٩٩﴾

وشەو ماناکانی

﴿لَن نُّؤْمِنَ لَكُمْ﴾ باوەڕتان پێ ناکەین

﴿عَلَيْهِمْ دَآئِرَةُ ٱلسَّوْءِ﴾ بەڵا بەسەریانا بباری

بزانە ئەوە چاکە و نزیکخەرەوەیە بۆیان

تەفخیمی پیتی لامی (الله).

تەفخیمی پیتی (راء).

وَٱلسَّٰبِقُونَ ٱلْأَوَّلُونَ مِنَ ٱلْمُهَٰجِرِينَ وَٱلْأَنصَارِ وَٱلَّذِينَ
ٱتَّبَعُوهُم بِإِحْسَٰنٍ رَّضِيَ ٱللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا۟ عَنْهُ وَأَعَدَّ
لَهُمْ جَنَّٰتٍ تَجْرِي تَحْتَهَا ٱلْأَنْهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَآ أَبَدًا
ذَٰلِكَ ٱلْفَوْزُ ٱلْعَظِيمُ ﴿١٠٠﴾ وَمِمَّنْ حَوْلَكُم مِّنَ ٱلْأَعْرَابِ
مُنَٰفِقُونَ وَمِنْ أَهْلِ ٱلْمَدِينَةِ مَرَدُوا۟ عَلَى ٱلنِّفَاقِ لَا تَعْلَمُهُمْ
نَحْنُ نَعْلَمُهُمْ سَنُعَذِّبُهُم مَّرَّتَيْنِ ثُمَّ يُرَدُّونَ إِلَىٰ عَذَابٍ
عَظِيمٍ ﴿١٠١﴾ وَءَاخَرُونَ ٱعْتَرَفُوا۟ بِذُنُوبِهِمْ خَلَطُوا۟ عَمَلًا صَٰلِحًا
وَءَاخَرَ سَيِّئًا عَسَى ٱللَّهُ أَن يَتُوبَ عَلَيْهِمْ إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٠٢﴾
خُذْ مِنْ أَمْوَٰلِهِمْ صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ وَتُزَكِّيهِم بِهَا وَصَلِّ عَلَيْهِمْ
إِنَّ صَلَوٰتَكَ سَكَنٌ لَّهُمْ وَٱللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٠٣﴾ أَلَمْ يَعْلَمُوٓا۟
أَنَّ ٱللَّهَ هُوَ يَقْبَلُ ٱلتَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِۦ وَيَأْخُذُ ٱلصَّدَقَٰتِ وَأَنَّ
ٱللَّهَ هُوَ ٱلتَّوَّابُ ٱلرَّحِيمُ ﴿١٠٤﴾ وَقُلِ ٱعْمَلُوا۟ فَسَيَرَى ٱللَّهُ عَمَلَكُمْ
وَرَسُولُهُۥ وَٱلْمُؤْمِنُونَ وَسَتُرَدُّونَ إِلَىٰ عَٰلِمِ ٱلْغَيْبِ وَٱلشَّهَٰدَةِ
فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٠٥﴾ وَءَاخَرُونَ مُرْجَوْنَ لِأَمْرِ
ٱللَّهِ إِمَّا يُعَذِّبُهُمْ وَإِمَّا يَتُوبُ عَلَيْهِمْ وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٠٦﴾

وشەو ماناکانی

﴿مَرَدُوا عَلَى﴾ لەسەر دووروویی راهاتوون

پێیان لە گوناهەکانیان نا

ئەوە پاکیان دەکەیتەوە

دوعایان بۆ بکە و داوای لێخۆشبوونیان بۆ بکە

ئارامییە بۆیان

خودا تەوبە لە بەندەکانی قەبووڵ ئەکا

چاکە وەردەگری و پاداشتی لەسەر دەدا بەوە

دواخراون

ئەحکامی درێژکردنەوەکان (المدود)

(٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمز)ەوە دروست دەبن

(٦،٤،٢) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)

مینگەی (الإقلاب).

وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مَسْجِدًا ضِرَارًا وَكُفْرًا وَتَفْرِيقًا بَيْنَ
الْمُؤْمِنِينَ وَإِرْصَادًا لِّمَنْ حَارَبَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ مِن قَبْلُ
وَلَيَحْلِفُنَّ إِنْ أَرَدْنَا إِلَّا الْحُسْنَىٰ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ
﴿١٠٧﴾ لَا تَقُمْ فِيهِ أَبَدًا لَّمَسْجِدٌ أُسِّسَ عَلَى التَّقْوَىٰ مِنْ أَوَّلِ
يَوْمٍ أَحَقُّ أَن تَقُومَ فِيهِ فِيهِ رِجَالٌ يُحِبُّونَ أَن يَتَطَهَّرُوا
وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُطَّهِّرِينَ ﴿١٠٨﴾ أَفَمَنْ أَسَّسَ بُنْيَانَهُ
عَلَىٰ تَقْوَىٰ مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٍ خَيْرٌ أَم مَّنْ أَسَّسَ بُنْيَانَهُ
عَلَىٰ شَفَا جُرُفٍ هَارٍ فَانْهَارَ بِهِ فِي نَارِ جَهَنَّمَ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي
الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿١٠٩﴾ لَا يَزَالُ بُنْيَانُهُمُ الَّذِي بَنَوْا رِيبَةً
فِي قُلُوبِهِمْ إِلَّا أَن تَقَطَّعَ قُلُوبُهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١١٠﴾
الحزب ٢١ ۞ إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَىٰ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُم
بِأَنَّ لَهُمُ الْجَنَّةَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيَقْتُلُونَ
وَيُقْتَلُونَ وَعْدًا عَلَيْهِ حَقًّا فِي التَّوْرَاةِ وَالْإِنجِيلِ
وَالْقُرْآنِ وَمَنْ أَوْفَىٰ بِعَهْدِهِ مِنَ اللَّهِ فَاسْتَبْشِرُوا
بِبَيْعِكُمُ الَّذِي بَايَعْتُم بِهِ وَذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١١١﴾

وشە و ماناکانی

﴿[illegible]﴾ مزگەوتێك بۆ زیاندان لە مزگەوتی قوبا
﴿[illegible]﴾ چاوەدار
﴿[illegible]﴾ لەسەر پاکی و ئیخلاص بۆ خودا
﴿[illegible]﴾ لەسەر لێواری بیرێکی زرلوك و هەڵتەبسراو
﴿[illegible]﴾ قلیشاو و داڕووخاو
﴿[illegible]﴾ هەرەس بێ
﴿[illegible]﴾ گومان و دوودڵیی
﴿[illegible]﴾ دڵیان بچڕێ
﴿[illegible]﴾ مژدەیان بدەرێ

ٱلتَّٰٓئِبُونَ ٱلۡعَٰبِدُونَ ٱلۡحَٰمِدُونَ ٱلسَّٰٓئِحُونَ
ٱلرَّٰكِعُونَ ٱلسَّٰجِدُونَ ٱلۡأٓمِرُونَ بِٱلۡمَعۡرُوفِ
وَٱلنَّاهُونَ عَنِ ٱلۡمُنكَرِ وَٱلۡحَٰفِظُونَ لِحُدُودِ ٱللَّهِۗ
وَبَشِّرِ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ ١١٢ مَا كَانَ لِلنَّبِيِّ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ أَن
يَسۡتَغۡفِرُواْ لِلۡمُشۡرِكِينَ وَلَوۡ كَانُوٓاْ أُوْلِي قُرۡبَىٰ مِنۢ بَعۡدِ
مَا تَبَيَّنَ لَهُمۡ أَنَّهُمۡ أَصۡحَٰبُ ٱلۡجَحِيمِ ١١٣ وَمَا كَانَ
ٱسۡتِغۡفَارُ إِبۡرَٰهِيمَ لِأَبِيهِ إِلَّا عَن مَّوۡعِدَةٖ وَعَدَهَآ إِيَّاهُ
فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُۥٓ أَنَّهُۥ عَدُوّٞ لِّلَّهِ تَبَرَّأَ مِنۡهُۚ إِنَّ إِبۡرَٰهِيمَ لَأَوَّٰهٌ حَلِيمٞ
١١٤ وَمَا كَانَ ٱللَّهُ لِيُضِلَّ قَوۡمَۢا بَعۡدَ إِذۡ هَدَىٰهُمۡ حَتَّىٰ
يُبَيِّنَ لَهُم مَّا يَتَّقُونَۚ إِنَّ ٱللَّهَ بِكُلِّ شَيۡءٍ عَلِيمٌ ١١٥ إِنَّ ٱللَّهَ
لَهُۥ مُلۡكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِۖ يُحۡيِۦ وَيُمِيتُۚ وَمَا لَكُم مِّن
دُونِ ٱللَّهِ مِن وَلِيّٖ وَلَا نَصِيرٖ ١١٦ لَّقَد تَّابَ ٱللَّهُ عَلَى
ٱلنَّبِيِّ وَٱلۡمُهَٰجِرِينَ وَٱلۡأَنصَارِ ٱلَّذِينَ ٱتَّبَعُوهُ فِي
سَاعَةِ ٱلۡعُسۡرَةِ مِنۢ بَعۡدِ مَا كَادَ يَزِيغُ قُلُوبُ فَرِيقٖ
مِّنۡهُمۡ ثُمَّ تَابَ عَلَيۡهِمۡۚ إِنَّهُۥ بِهِمۡ رَءُوفٞ رَّحِيمٞ ١١٧

وشەومانەکان

تەوبە کردووەکان

حیهادکەران، ڕۆژووەوانان

بۆ سنووری خودا

لەخودا ترس

لەزەیی و لێبوردەیی

کاتی تەنگانە و ناخۆشی

دڵیان لە جیهاد وەربگەڕێت

شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە.

وَعَلَى ٱلثَّلَٰثَةِ ٱلَّذِينَ خُلِّفُواْ حَتَّىٰٓ إِذَا ضَاقَتۡ عَلَيۡهِمُ ٱلۡأَرۡضُ
بِمَا رَحُبَتۡ وَضَاقَتۡ عَلَيۡهِمۡ أَنفُسُهُمۡ وَظَنُّوٓاْ أَن لَّا مَلۡجَأَ
مِنَ ٱللَّهِ إِلَّآ إِلَيۡهِ ثُمَّ تَابَ عَلَيۡهِمۡ لِيَتُوبُوٓاْۚ إِنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلتَّوَّابُ
ٱلرَّحِيمُ ١١٨ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱتَّقُواْ ٱللَّهَ وَكُونُواْ مَعَ
ٱلصَّٰدِقِينَ ١١٩ مَا كَانَ لِأَهۡلِ ٱلۡمَدِينَةِ وَمَنۡ حَوۡلَهُم
مِّنَ ٱلۡأَعۡرَابِ أَن يَتَخَلَّفُواْ عَن رَّسُولِ ٱللَّهِ وَلَا يَرۡغَبُواْ بِأَنفُسِهِمۡ
عَن نَّفۡسِهِۦۚ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمۡ لَا يُصِيبُهُمۡ ظَمَأٞ وَلَا نَصَبٞ
وَلَا مَخۡمَصَةٞ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ وَلَا يَطَـُٔونَ مَوۡطِئٗا يَغِيظُ
ٱلۡكُفَّارَ وَلَا يَنَالُونَ مِنۡ عَدُوّٖ نَّيۡلًا إِلَّا كُتِبَ لَهُم
بِهِۦ عَمَلٞ صَٰلِحٌۚ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجۡرَ ٱلۡمُحۡسِنِينَ ١٢٠
وَلَا يُنفِقُونَ نَفَقَةٗ صَغِيرَةٗ وَلَا كَبِيرَةٗ وَلَا يَقۡطَعُونَ
وَادِيًا إِلَّا كُتِبَ لَهُمۡ لِيَجۡزِيَهُمُ ٱللَّهُ أَحۡسَنَ مَا كَانُواْ
يَعۡمَلُونَ ١٢١ ۞ وَمَا كَانَ ٱلۡمُؤۡمِنُونَ لِيَنفِرُواْ كَآفَّةٗۚ
فَلَوۡلَا نَفَرَ مِن كُلِّ فِرۡقَةٖ مِّنۡهُمۡ طَآئِفَةٞ لِّيَتَفَقَّهُواْ فِي ٱلدِّينِ
وَلِيُنذِرُواْ قَوۡمَهُمۡ إِذَا رَجَعُوٓاْ إِلَيۡهِمۡ لَعَلَّهُمۡ يَحۡذَرُونَ ١٢٢

وشه و ماناکان

﴿ٱتَّقُواْ ٱللَّهَ﴾ لە خودا بترسن.

خاوەن بیرورای... لەگەڵ راستگۆیان

کافرەکان تووڕە بکات

هەمووییان بچن بۆ غەزا

تەفخیمی پیتی (راء).

دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ قَٰتِلُواْ ٱلَّذِينَ يَلُونَكُم مِّنَ ٱلۡكُفَّارِ
وَلۡيَجِدُواْ فِيكُمۡ غِلۡظَةٗۚ وَٱعۡلَمُوٓاْ أَنَّ ٱللَّهَ مَعَ ٱلۡمُتَّقِينَ ١٢٣
وَإِذَا مَآ أُنزِلَتۡ سُورَةٞ فَمِنۡهُم مَّن يَقُولُ أَيُّكُمۡ زَادَتۡهُ هَٰذِهِۦٓ
إِيمَٰنٗاۚ فَأَمَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ فَزَادَتۡهُمۡ إِيمَٰنٗا وَهُمۡ يَسۡتَبۡشِرُونَ
١٢٤ وَأَمَّا ٱلَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٞ فَزَادَتۡهُمۡ رِجۡسًا
إِلَىٰ رِجۡسِهِمۡ وَمَاتُواْ وَهُمۡ كَٰفِرُونَ ١٢٥ أَوَلَا يَرَوۡنَ
أَنَّهُمۡ يُفۡتَنُونَ فِي كُلِّ عَامٖ مَّرَّةً أَوۡ مَرَّتَيۡنِ ثُمَّ
لَا يَتُوبُونَ وَلَا هُمۡ يَذَّكَّرُونَ ١٢٦ وَإِذَا مَآ أُنزِلَتۡ
سُورَةٞ نَّظَرَ بَعۡضُهُمۡ إِلَىٰ بَعۡضٍ هَلۡ يَرَىٰكُم مِّنۡ أَحَدٖ
ثُمَّ ٱنصَرَفُواْۚ صَرَفَ ٱللَّهُ قُلُوبَهُم بِأَنَّهُمۡ قَوۡمٞ لَّا يَفۡقَهُونَ
١٢٧ لَقَدۡ جَآءَكُمۡ رَسُولٞ مِّنۡ أَنفُسِكُمۡ عَزِيزٌ
عَلَيۡهِ مَا عَنِتُّمۡ حَرِيصٌ عَلَيۡكُم بِٱلۡمُؤۡمِنِينَ
رَءُوفٞ رَّحِيمٞ ١٢٨ فَإِن تَوَلَّوۡاْ فَقُلۡ حَسۡبِيَ ٱللَّهُ لَآ إِلَٰهَ
إِلَّا هُوَۖ عَلَيۡهِ تَوَكَّلۡتُۖ وَهُوَ رَبُّ ٱلۡعَرۡشِ ٱلۡعَظِيمِ ١٢٩

سُورَةُ يُونُسَ

وشه و ماناکانی

﴿ [illegible] ﴾ [illegible]
﴿ الكفار ﴾ خزمه نزیکه کافرەکانتان
﴿ غلظة ﴾ تین و رق بەسوو ربی
﴿ [illegible] ﴾ ئەوان موژده دەدەن
﴿ [illegible] ﴾ بەحوشیی لە دلیاندایە
﴿ رجسا ﴾ کوفر و دوورووبی
﴿ [illegible] ﴾ تاقی دەکرینەوە
﴿ نظر بعضهم إلى بعض ﴾ هەندیکیان بۆ هەندیکیان دەروانی
﴿ [illegible] ﴾ لە پاشان گەرانەوە، پشتیان هەلکرد
﴿ صرف [illegible] ﴾ [illegible]
﴿ [illegible] ﴾ خودا دلی کورس
﴿ عزيز عليه ﴾ بەلایەوە گرانە
﴿ ما عنتم ﴾ زەحمەتتان، [illegible]
﴿ [illegible] ﴾ خودام بەسە

شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە.
مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و.
مینگەی (الإقلاب). [illegible]

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)

(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە [illegible]
(٤،٥) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمزە)وە دروست دەبێ
[illegible]
[illegible]
[illegible]

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

الٓر تِلۡكَ ءَايَٰتُ ٱلۡكِتَٰبِ ٱلۡحَكِيمِ ١ أَكَانَ لِلنَّاسِ عَجَبًا
أَنۡ أَوۡحَيۡنَآ إِلَىٰ رَجُلٖ مِّنۡهُمۡ أَنۡ أَنذِرِ ٱلنَّاسَ وَبَشِّرِ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ
أَنَّ لَهُمۡ قَدَمَ صِدۡقٍ عِندَ رَبِّهِمۡۗ قَالَ ٱلۡكَٰفِرُونَ إِنَّ هَٰذَا
لَسَٰحِرٞ مُّبِينٌ ٢ إِنَّ رَبَّكُمُ ٱللَّهُ ٱلَّذِي خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضَ
فِي سِتَّةِ أَيَّامٖ ثُمَّ ٱسۡتَوَىٰ عَلَى ٱلۡعَرۡشِۖ يُدَبِّرُ ٱلۡأَمۡرَۖ مَا مِن شَفِيعٍ
إِلَّا مِنۢ بَعۡدِ إِذۡنِهِۦۚ ذَٰلِكُمُ ٱللَّهُ رَبُّكُمۡ فَٱعۡبُدُوهُۚ أَفَلَا
تَذَكَّرُونَ ٣ إِلَيۡهِ مَرۡجِعُكُمۡ جَمِيعٗاۖ وَعۡدَ ٱللَّهِ حَقًّاۚ إِنَّهُۥ
يَبۡدَؤُاْ ٱلۡخَلۡقَ ثُمَّ يُعِيدُهُۥ لِيَجۡزِيَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ
بِٱلۡقِسۡطِۚ وَٱلَّذِينَ كَفَرُواْ لَهُمۡ شَرَابٞ مِّنۡ حَمِيمٖ وَعَذَابٌ
أَلِيمُۢ بِمَا كَانُواْ يَكۡفُرُونَ ٤ هُوَ ٱلَّذِي جَعَلَ ٱلشَّمۡسَ
ضِيَآءٗ وَٱلۡقَمَرَ نُورٗا وَقَدَّرَهُۥ مَنَازِلَ لِتَعۡلَمُواْ عَدَدَ ٱلسِّنِينَ
وَٱلۡحِسَابَۚ مَا خَلَقَ ٱللَّهُ ذَٰلِكَ إِلَّا بِٱلۡحَقِّۚ يُفَصِّلُ ٱلۡأٓيَٰتِ
لِقَوۡمٖ يَعۡلَمُونَ ٥ إِنَّ فِي ٱخۡتِلَٰفِ ٱلَّيۡلِ وَٱلنَّهَارِ وَمَا خَلَقَ
ٱللَّهُ فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ لَأٓيَٰتٖ لِّقَوۡمٖ يَتَّقُونَ ٦

وشه و ماناکانی

سووره‌تی یونس

﴿ قَدَمَ صِدۡقٍ ﴾ پێشینه‌یه‌کی باش، پله‌یه‌کی به‌رز

﴿ [illegible] ﴾

﴿ [illegible] ﴾ ده‌سته‌لاتی به‌سه‌ر عه‌رشدا گرت

﴿ [illegible] ﴾

﴿ [illegible] ﴾ به‌بێ ره‌زامه‌ندیی خودا، که‌س بۆی نییه تکا بکا

﴿ ذَٰلِكُمُ ﴾ ئه‌وه

﴿ ٱللَّهُ رَبُّكُمۡ ﴾ خودای ئێوه‌یه

﴿ بِٱلۡقِسۡطِ ﴾ به عه‌دالەت

﴿ حَمِيمٖ ﴾ ئاوێکی زۆر گه‌رم

﴿ [illegible] ﴾ چه‌ند قۆناغێکی بۆ دیاریی کرد

﴿ [illegible] ﴾ چه‌ند نیشانه‌یه‌که

[illegible] ده‌خوێنرێته‌وه و، ئالی حه‌رفیش به (هاء)ی سکوندار ده‌خوێنرێته‌وه

٢ ئه‌و هێمایانه‌ی وه‌ستان که به‌ره‌نگی سوور ره‌نگ کراون وه‌ستانی میانه‌ی ئایه‌ته‌کان و سه‌ره‌تای ئایه‌ته‌کان دیاری ده‌که‌ن، له‌کاتی به‌رده‌وامبوونیش له خوێندنه‌وه چه‌ند حوکمێك هه‌ن که ده‌گۆڕێن

[illegible]

إِنَّ ٱلَّذِينَ لَا يَرۡجُونَ لِقَآءَنَا وَرَضُواْ بِٱلۡحَيَوٰةِ ٱلدُّنۡيَا وَٱطۡمَأَنُّواْ
بِهَا وَٱلَّذِينَ هُمۡ عَنۡ ءَايَٰتِنَا غَٰفِلُونَ ﴿٧﴾ أُوْلَٰٓئِكَ مَأۡوَىٰهُمُ
ٱلنَّارُ بِمَا كَانُواْ يَكۡسِبُونَ ﴿٨﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ
وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ يَهۡدِيهِمۡ رَبُّهُم بِإِيمَٰنِهِمۡۖ تَجۡرِي مِن
تَحۡتِهِمُ ٱلۡأَنۡهَٰرُ فِي جَنَّٰتِ ٱلنَّعِيمِ ﴿٩﴾ دَعۡوَىٰهُمۡ فِيهَا سُبۡحَٰنَكَ
ٱللَّهُمَّ وَتَحِيَّتُهُمۡ فِيهَا سَلَٰمٞۚ وَءَاخِرُ دَعۡوَىٰهُمۡ أَنِ ٱلۡحَمۡدُ لِلَّهِ
رَبِّ ٱلۡعَٰلَمِينَ ﴿١٠﴾ ۞ وَلَوۡ يُعَجِّلُ ٱللَّهُ لِلنَّاسِ ٱلشَّرَّ
ٱسۡتِعۡجَالَهُم بِٱلۡخَيۡرِ لَقُضِيَ إِلَيۡهِمۡ أَجَلُهُمۡۖ فَنَذَرُ ٱلَّذِينَ
لَا يَرۡجُونَ لِقَآءَنَا فِي طُغۡيَٰنِهِمۡ يَعۡمَهُونَ ﴿١١﴾ وَإِذَا مَسَّ
ٱلۡإِنسَٰنَ ٱلضُّرُّ دَعَانَا لِجَنۢبِهِۦٓ أَوۡ قَاعِدًا أَوۡ قَآئِمٗا فَلَمَّا كَشَفۡنَا
عَنۡهُ ضُرَّهُۥ مَرَّ كَأَن لَّمۡ يَدۡعُنَآ إِلَىٰ ضُرّٖ مَّسَّهُۥۚ كَذَٰلِكَ زُيِّنَ
لِلۡمُسۡرِفِينَ مَا كَانُواْ يَعۡمَلُونَ ﴿١٢﴾ وَلَقَدۡ أَهۡلَكۡنَا ٱلۡقُرُونَ
مِن قَبۡلِكُمۡ لَمَّا ظَلَمُواْ وَجَآءَتۡهُمۡ رُسُلُهُم بِٱلۡبَيِّنَٰتِ وَمَا كَانُواْ
لِيُؤۡمِنُواْ كَذَٰلِكَ نَجۡزِي ٱلۡقَوۡمَ ٱلۡمُجۡرِمِينَ ﴿١٣﴾ ثُمَّ جَعَلۡنَٰكُمۡ
خَلَٰٓئِفَ فِي ٱلۡأَرۡضِ مِنۢ بَعۡدِهِمۡ لِنَنظُرَ كَيۡفَ تَعۡمَلُونَ ﴿١٤﴾

وشە و ماناکانی

گەیشتن بە ئێمە بێ

نەواو دەبوو، لەناو دەبران

خلائف ﴿ ئێوەمان لە جێگەی ئەوان دا

شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە.
مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و.
مینگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێنرێن.

(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سكون)ەوە دروست...
(٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (همزە)وە...
مەددی متصل لەکاتی وەستاندا و، ماوەکەی بە ئەندازەی (٤، ٥، ٦) حەرەکەیە...
(٢، ٤، ٦) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان...
(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان ...

وَإِذَا تُتۡلَىٰ عَلَيۡهِمۡ ءَايَاتُنَا بَيِّنَٰتٖ قَالَ ٱلَّذِينَ لَا يَرۡجُونَ
لِقَآءَنَا ٱئۡتِ بِقُرۡءَانٍ غَيۡرِ هَٰذَآ أَوۡ بَدِّلۡهُۚ قُلۡ مَا يَكُونُ لِيٓ
أَنۡ أُبَدِّلَهُۥ مِن تِلۡقَآيِٕ نَفۡسِيٓۖ إِنۡ أَتَّبِعُ إِلَّا مَا يُوحَىٰٓ إِلَيَّۖ إِنِّيٓ
أَخَافُ إِنۡ عَصَيۡتُ رَبِّي عَذَابَ يَوۡمٍ عَظِيمٖ ﴿١٥﴾ قُل لَّوۡ شَآءَ
ٱللَّهُ مَا تَلَوۡتُهُۥ عَلَيۡكُمۡ وَلَآ أَدۡرَىٰكُم بِهِۦۖ فَقَدۡ لَبِثۡتُ
فِيكُمۡ عُمُرٗا مِّن قَبۡلِهِۦٓۚ أَفَلَا تَعۡقِلُونَ ﴿١٦﴾ فَمَنۡ أَظۡلَمُ
مِمَّنِ ٱفۡتَرَىٰ عَلَى ٱللَّهِ كَذِبًا أَوۡ كَذَّبَ بِـَٔايَٰتِهِۦٓۚ إِنَّهُۥ
لَا يُفۡلِحُ ٱلۡمُجۡرِمُونَ ﴿١٧﴾ وَيَعۡبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ
مَا لَا يَضُرُّهُمۡ وَلَا يَنفَعُهُمۡ وَيَقُولُونَ هَٰٓؤُلَآءِ شُفَعَٰٓؤُنَا
عِندَ ٱللَّهِۚ قُلۡ أَتُنَبِّـُٔونَ ٱللَّهَ بِمَا لَا يَعۡلَمُ فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَلَا
فِي ٱلۡأَرۡضِۚ سُبۡحَٰنَهُۥ وَتَعَٰلَىٰ عَمَّا يُشۡرِكُونَ ﴿١٨﴾ وَمَا كَانَ
ٱلنَّاسُ إِلَّآ أُمَّةٗ وَٰحِدَةٗ فَٱخۡتَلَفُواْۚ وَلَوۡلَا كَلِمَةٞ
سَبَقَتۡ مِن رَّبِّكَ لَقُضِيَ بَيۡنَهُمۡ فِيمَا فِيهِ يَخۡتَلِفُونَ
﴿١٩﴾ وَيَقُولُونَ لَوۡلَآ أُنزِلَ عَلَيۡهِ ءَايَةٞ مِّن رَّبِّهِۦۖ فَقُلۡ إِنَّمَا
ٱلۡغَيۡبُ لِلَّهِ فَٱنتَظِرُوٓاْ إِنِّي مَعَكُم مِّنَ ٱلۡمُنتَظِرِينَ ﴿٢٠﴾

وشەو مەدكەى

﴿ [illegible] ﴾ بەهۆی منەوە قورئانی پێ نەدەوتن

﴿ لَا يُفۡلِحُ ٱلۡمُجۡرِمُونَ ﴾ [illegible] نابن

﴿ مَا لَا يَضُرُّهُمۡ ﴾ ئەوەی زیانی بۆیان نییە

﴿ [illegible] ﴾ سوودیشیان پێ [illegible]

﴿ [illegible] ﴾

﴿ [illegible] ﴾ [illegible] لەلای خود

﴿ [illegible] ﴾ خودا ئاگادار دەکەنەوە لە شتێک کە نەیزانێ؟

﴿ [illegible] ﴾ خود [illegible] کەردە

﴿ [illegible] ﴾

﴿ [illegible] ﴾ ئەگەر ئەوە نەبوایە بریار دراوە سزاتان دوا بخرێت

۱ جوێبەی وەستانی (الوقوف): [illegible] حەرەکەکانی تری لێ دادەسڕێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە و، ئانی حریش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە.

۲ نیشانەکانی وەستان: [illegible] دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێک هەن کە دەگۆڕێن.

▼ تەفخیمی پیتی لامی [illegible]
▼ تەفخیمی پیتی (راء).
▼ سیمەتی قەلقەلە.

وَإِذَآ أَذَقۡنَا ٱلنَّاسَ رَحۡمَةٗ مِّنۢ بَعۡدِ ضَرَّآءَ مَسَّتۡهُمۡ إِذَا لَهُم مَّكۡرٞ فِيٓ
ءَايَاتِنَاۚ قُلِ ٱللَّهُ أَسۡرَعُ مَكۡرًاۚ إِنَّ رُسُلَنَا يَكۡتُبُونَ مَا تَمۡكُرُونَ
٢١ هُوَ ٱلَّذِي يُسَيِّرُكُمۡ فِي ٱلۡبَرِّ وَٱلۡبَحۡرِۖ حَتَّىٰٓ إِذَا كُنتُمۡ فِي ٱلۡفُلۡكِ
وَجَرَيۡنَ بِهِم بِرِيحٖ طَيِّبَةٖ وَفَرِحُواْ بِهَا جَآءَتۡهَا رِيحٌ عَاصِفٞ
وَجَآءَهُمُ ٱلۡمَوۡجُ مِن كُلِّ مَكَانٖ وَظَنُّوٓاْ أَنَّهُمۡ أُحِيطَ بِهِمۡ دَعَوُاْ
ٱللَّهَ مُخۡلِصِينَ لَهُ ٱلدِّينَ لَئِنۡ أَنجَيۡتَنَا مِنۡ هَٰذِهِۦ لَنَكُونَنَّ مِنَ
ٱلشَّٰكِرِينَ ٢٢ فَلَمَّآ أَنجَىٰهُمۡ إِذَا هُمۡ يَبۡغُونَ فِي ٱلۡأَرۡضِ بِغَيۡرِ
ٱلۡحَقِّۗ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ إِنَّمَا بَغۡيُكُمۡ عَلَىٰٓ أَنفُسِكُمۖ مَّتَٰعَ ٱلۡحَيَوٰةِ
ٱلدُّنۡيَاۖ ثُمَّ إِلَيۡنَا مَرۡجِعُكُمۡ فَنُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمۡ تَعۡمَلُونَ ٢٣
إِنَّمَا مَثَلُ ٱلۡحَيَوٰةِ ٱلدُّنۡيَا كَمَآءٍ أَنزَلۡنَٰهُ مِنَ ٱلسَّمَآءِ فَٱخۡتَلَطَ بِهِۦ
نَبَاتُ ٱلۡأَرۡضِ مِمَّا يَأۡكُلُ ٱلنَّاسُ وَٱلۡأَنۡعَٰمُ حَتَّىٰٓ إِذَآ أَخَذَتِ ٱلۡأَرۡضُ
زُخۡرُفَهَا وَٱزَّيَّنَتۡ وَظَنَّ أَهۡلُهَآ أَنَّهُمۡ قَٰدِرُونَ عَلَيۡهَآ
أَتَىٰهَآ أَمۡرُنَا لَيۡلًا أَوۡ نَهَارٗا فَجَعَلۡنَٰهَا حَصِيدٗا كَأَن لَّمۡ تَغۡنَ
بِٱلۡأَمۡسِۚ كَذَٰلِكَ نُفَصِّلُ ٱلۡأٓيَٰتِ لِقَوۡمٖ يَتَفَكَّرُونَ ٢٤ وَٱللَّهُ
يَدۡعُوٓاْ إِلَىٰ دَارِ ٱلسَّلَٰمِ وَيَهۡدِي مَن يَشَآءُ إِلَىٰ صِرَٰطٖ مُّسۡتَقِيمٖ ٢٥

وشه و ماناكانى

زیانێك كه تووشیان دەبێ
گاڵته‌كردنیان هەیە
خودا لە تۆڵەسەندنەوەدا بەپەلەترە
ئەو خودایە كارئاسانیی ڕۆشتنی لە زەوی و دەریادا بۆ كردوون
بایەكی بەهێز، گێژەڵووكە
﴿أُحِيطَ بِهِمۡ﴾ دەوری گرتن
بە پاكیی و بێ ڕیایی
تووەی زەمینی دێ
جوانیی و ڕازاوەییەكەی
﴿أَمۡرُنَا﴾ فەرمانمان
درویەكراو
وەك هەر نەبووبێ

شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە.
مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و.
مینگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.
ئەندازەی درێژكردنەوەكان (المدود)
(٢) حەرەكە بۆ ئەو مەددانەی حوكمەكەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)ن

الحزب ٢٢

۞ لِّلَّذِينَ أَحۡسَنُواْ ٱلۡحُسۡنَىٰ وَزِيَادَةٞۖ وَلَا يَرۡهَقُ وُجُوهَهُمۡ قَتَرٞ
وَلَا ذِلَّةٌۚ أُوْلَٰٓئِكَ أَصۡحَٰبُ ٱلۡجَنَّةِۖ هُمۡ فِيهَا خَٰلِدُونَ ٢٦ وَٱلَّذِينَ
كَسَبُواْ ٱلسَّيِّـَٔاتِ جَزَآءُ سَيِّئَةِۭ بِمِثۡلِهَا وَتَرۡهَقُهُمۡ ذِلَّةٞۖ مَّا لَهُم مِّنَ
ٱللَّهِ مِنۡ عَاصِمٖۖ كَأَنَّمَآ أُغۡشِيَتۡ وُجُوهُهُمۡ قِطَعٗا مِّنَ ٱلَّيۡلِ مُظۡلِمًاۚ
أُوْلَٰٓئِكَ أَصۡحَٰبُ ٱلنَّارِۖ هُمۡ فِيهَا خَٰلِدُونَ ٢٧ وَيَوۡمَ نَحۡشُرُهُمۡ
جَمِيعٗا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ أَشۡرَكُواْ مَكَانَكُمۡ أَنتُمۡ وَشُرَكَآؤُكُمۡۚ فَزَيَّلۡنَا
بَيۡنَهُمۡۖ وَقَالَ شُرَكَآؤُهُم مَّا كُنتُمۡ إِيَّانَا تَعۡبُدُونَ ٢٨ فَكَفَىٰ بِٱللَّهِ
شَهِيدَۢا بَيۡنَنَا وَبَيۡنَكُمۡ إِن كُنَّا عَنۡ عِبَادَتِكُمۡ لَغَٰفِلِينَ ٢٩
هُنَالِكَ تَبۡلُواْ كُلُّ نَفۡسٖ مَّآ أَسۡلَفَتۡۚ وَرُدُّوٓاْ إِلَى ٱللَّهِ مَوۡلَىٰهُمُ
ٱلۡحَقِّۖ وَضَلَّ عَنۡهُم مَّا كَانُواْ يَفۡتَرُونَ ٣٠ قُلۡ مَن يَرۡزُقُكُم
مِّنَ ٱلسَّمَآءِ وَٱلۡأَرۡضِ أَمَّن يَمۡلِكُ ٱلسَّمۡعَ وَٱلۡأَبۡصَٰرَ وَمَن يُخۡرِجُ
ٱلۡحَيَّ مِنَ ٱلۡمَيِّتِ وَيُخۡرِجُ ٱلۡمَيِّتَ مِنَ ٱلۡحَيِّ وَمَن يُدَبِّرُ ٱلۡأَمۡرَۚ
فَسَيَقُولُونَ ٱللَّهُۚ فَقُلۡ أَفَلَا تَتَّقُونَ ٣١ فَذَٰلِكُمُ ٱللَّهُ رَبُّكُمُ ٱلۡحَقُّۖ
فَمَاذَا بَعۡدَ ٱلۡحَقِّ إِلَّا ٱلضَّلَٰلُۖ فَأَنَّىٰ تُصۡرَفُونَ ٣٢ كَذَٰلِكَ
حَقَّتۡ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى ٱلَّذِينَ فَسَقُوٓاْ أَنَّهُمۡ لَا يُؤۡمِنُونَ ٣٣

وشە و مانەکانی

﴿ ﴾ جێگەی خۆش و خۆش

﴿ ﴾ ڕووپۆش پەروەردگار

﴿ ﴾ دەموچاویان داپۆشی

﴿ ﴾ ...

﴿ ﴾ ڕسوایی و سەرشۆڕی

﴿ ﴾ پەرستراو ... ئەوەی بەرگری لە سزای خودا بکا

﴿أُغۡشِيَتۡ وُجُوهُهُمۡ﴾ دەموچاویان داپۆشراوە

﴿ ﴾ ... مەحوولیی

﴿ ﴾ لە ... کردنەوە

﴿ ﴾ ... دەکرێنەوە

﴿ ﴾ ئەوەی لە پێشەوە کردوویەتی

﴿ ﴾ خودای حەق خودای ...

﴿ ﴾ چۆن لە ڕێگە لادەدەن؟

﴿حَقَّتۡ﴾ دەرکەوت، دامەزرا

١ ... حەرەکەکانی تری لێ دادەماڵرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە و، ئاتی حەرفیش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە.

٢ ... دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێک هەن کە دەگۆڕێن.

١ خوێندنی وەستان ... ٢ ... وەستان

ئەفخیمی پیتی لامی (الله) ... ئەفخیمی پیتی (ر) ... سەرەتای ئەلفەکە

قُلْ هَلْ مِن شُرَكَآئِكُم مَّن يَبْدَؤُا۟ ٱلْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُۥ ۚ قُلِ ٱللَّهُ يَبْدَؤُا۟
ٱلْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُۥ ۖ فَأَنَّىٰ تُؤْفَكُونَ ﴿٣٤﴾ قُلْ هَلْ مِن شُرَكَآئِكُم مَّن يَهْدِىٓ
إِلَى ٱلْحَقِّ ۚ قُلِ ٱللَّهُ يَهْدِى لِلْحَقِّ ۗ أَفَمَن يَهْدِىٓ إِلَى ٱلْحَقِّ أَحَقُّ أَن
يُتَّبَعَ أَمَّن لَّا يَهِدِّىٓ إِلَّآ أَن يُهْدَىٰ ۖ فَمَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ﴿٣٥﴾
وَمَا يَتَّبِعُ أَكْثَرُهُمْ إِلَّا ظَنًّا ۚ إِنَّ ٱلظَّنَّ لَا يُغْنِى مِنَ ٱلْحَقِّ شَيْـًٔا ۚ إِنَّ ٱللَّهَ
عَلِيمٌۢ بِمَا يَفْعَلُونَ ﴿٣٦﴾ وَمَا كَانَ هَٰذَا ٱلْقُرْءَانُ أَن يُفْتَرَىٰ مِن دُونِ
ٱللَّهِ وَلَٰكِن تَصْدِيقَ ٱلَّذِى بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصِيلَ ٱلْكِتَٰبِ لَا رَيْبَ
فِيهِ مِن رَّبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٣٧﴾ أَمْ يَقُولُونَ ٱفْتَرَىٰهُ ۖ قُلْ فَأْتُوا۟ بِسُورَةٍ
مِّثْلِهِۦ وَٱدْعُوا۟ مَنِ ٱسْتَطَعْتُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ﴿٣٨﴾
بَلْ كَذَّبُوا۟ بِمَا لَمْ يُحِيطُوا۟ بِعِلْمِهِۦ وَلَمَّا يَأْتِهِمْ تَأْوِيلُهُۥ ۚ كَذَٰلِكَ كَذَّبَ
ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ ۖ فَٱنظُرْ كَيْفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٣٩﴾
وَمِنْهُم مَّن يُؤْمِنُ بِهِۦ وَمِنْهُم مَّن لَّا يُؤْمِنُ بِهِۦ ۚ وَرَبُّكَ أَعْلَمُ
بِٱلْمُفْسِدِينَ ﴿٤٠﴾ وَإِن كَذَّبُوكَ فَقُل لِّى عَمَلِى وَلَكُمْ عَمَلُكُمْ ۖ
أَنتُم بَرِيٓـُٔونَ مِمَّآ أَعْمَلُ وَأَنَا۠ بَرِىٓءٌ مِّمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٤١﴾ وَمِنْهُم مَّن
يَسْتَمِعُونَ إِلَيْكَ ۚ أَفَأَنتَ تُسْمِعُ ٱلصُّمَّ وَلَوْ كَانُوا۟ لَا يَعْقِلُونَ ﴿٤٢﴾

وشه و ماناكانى

﴿[illegible]﴾ چۆن له ڕێگەی ڕاست لادەدرێن؟

﴿[illegible]﴾ خۆی له خۆیەوه ڕێگه نادۆزێتەوه؟

﴿فَمَا لَكُمْ﴾ چیتانه؟

﴿[illegible]﴾ چۆن حوکمی وا بووچ دەدەن؟

﴿[illegible]﴾ زۆربەیان هەر شوێنی

﴿[illegible]﴾ گومان ده‌کەون

﴿[illegible]﴾ ئەنجامە کەیان و دەردەکەوی

﴿[illegible]﴾ من و کاری خۆم، ئێوەش و کاری خۆتان

﴿[illegible]﴾ ﴿[illegible]﴾ هی وایان هەیە گوێت لێ ئەگرن

نیشانەکانی تەجوید:
شوێنی مینگه (الغنة). (الإدغام) به مینگەوه.
مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگه و...
مینگەی (الإقلاب). ... نەخوێنرێتەوه

ڕاکێشان و درێژکردنەوەکان (مدود):
(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)...
(٤،٥) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمزە)وه دروست دەبن
مەددی متصل لەکاتی وەستاندا و ماوەکەی بە ئەندازەی (٤، ٥، ٦) حەرەکە
(٢، ٤، ٦) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستاندا (وقف)
(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)

وشه و ماناکانی

﴿أفأنت تهدي﴾ ... ﴿العمي﴾ ئایا تۆ چۆ ساغیی کوێر دەکەیت؟
﴿ولكن الناس أنفسهم﴾ ... ﴿شيئا﴾ خودا هیچ ستەم لە کەس ناکا
﴿بالقسط﴾ بە عەدالەت
﴿أرءيتم﴾ ئایا بینیتان؟
﴿بياتا﴾ لە شەودا
﴿ءآلئن﴾ ئێستە باوەڕی پێ دەکەن؟
﴿ويستنبئونك﴾ لێت دەپرسن
﴿إي﴾ بەڵێ وەڵا بەڵێ سوێند بە خوا
﴿بمعجزين﴾ لە دەست خودا دەرچن

وَمِنْهُم مَّن يَنظُرُ إِلَيْكَ أَفَأَنتَ تَهْدِى ٱلْعُمْىَ وَلَوْ كَانُوا۟
لَا يُبْصِرُونَ ﴿٤٣﴾ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَظْلِمُ ٱلنَّاسَ شَيْـًٔا وَلَـٰكِنَّ
ٱلنَّاسَ أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٤٤﴾ وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ كَأَن لَّمْ يَلْبَثُوٓا۟ إِلَّا
سَاعَةً مِّنَ ٱلنَّهَارِ يَتَعَارَفُونَ بَيْنَهُمْ قَدْ خَسِرَ ٱلَّذِينَ كَذَّبُوا۟ بِلِقَآءِ ٱللَّهِ
وَمَا كَانُوا۟ مُهْتَدِينَ ﴿٤٥﴾ وَإِمَّا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ ٱلَّذِى نَعِدُهُمْ أَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ
فَإِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ ٱللَّهُ شَهِيدٌ عَلَىٰ مَا يَفْعَلُونَ ﴿٤٦﴾ وَلِكُلِّ
أُمَّةٍ رَّسُولٌ فَإِذَا جَآءَ رَسُولُهُمْ قُضِىَ بَيْنَهُم بِٱلْقِسْطِ وَهُمْ
لَا يُظْلَمُونَ ﴿٤٧﴾ وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَـٰذَا ٱلْوَعْدُ إِن كُنتُمْ صَـٰدِقِينَ
﴿٤٨﴾ قُل لَّآ أَمْلِكُ لِنَفْسِى ضَرًّا وَلَا نَفْعًا إِلَّا مَا شَآءَ ٱللَّهُ لِكُلِّ أُمَّةٍ
أَجَلٌ إِذَا جَآءَ أَجَلُهُمْ فَلَا يَسْتَـْٔخِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ ﴿٤٩﴾
قُلْ أَرَءَيْتُمْ إِنْ أَتَىٰكُمْ عَذَابُهُۥ بَيَـٰتًا أَوْ نَهَارًا مَّاذَا يَسْتَعْجِلُ مِنْهُ
ٱلْمُجْرِمُونَ ﴿٥٠﴾ أَثُمَّ إِذَا مَا وَقَعَ ءَامَنتُم بِهِۦٓ ءَآلْـَٔـٰنَ وَقَدْ كُنتُم بِهِۦ
تَسْتَعْجِلُونَ ﴿٥١﴾ ثُمَّ قِيلَ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا۟ ذُوقُوا۟ عَذَابَ ٱلْخُلْدِ
هَلْ تُجْزَوْنَ إِلَّا بِمَا كُنتُمْ تَكْسِبُونَ ﴿٥٢﴾ ۞ وَيَسْتَنۢبِـُٔونَكَ
أَحَقٌّ هُوَ قُلْ إِى وَرَبِّىٓ إِنَّهُۥ لَحَقٌّ وَمَآ أَنتُم بِمُعْجِزِينَ ﴿٥٣﴾

تەفخیمی پیتی لامی (اللّٰه).
تەفخیمی پیتی (راء).
...

١- خوێندنی وەستان (الوقوف): ...
...دەخوێنرێتەوە و، ئاتی حرۆیش بە ئاماژەی سکوندار دەخوێنرێتەوە.
٢- نیشانەکانی وەستان: ئەو نیشانانەی وەستان کە بە ڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێک هەن کە دەگۆڕێن

وَلَوْ أَنَّ لِكُلِّ نَفْسٍ ظَلَمَتْ مَا فِي ٱلْأَرْضِ لَٱفْتَدَتْ بِهِۦ وَأَسَرُّوا۟
ٱلنَّدَامَةَ لَمَّا رَأَوُا۟ ٱلْعَذَابَ وَقُضِيَ بَيْنَهُم بِٱلْقِسْطِ وَهُمْ
لَا يُظْلَمُونَ ﴿٥٤﴾ أَلَآ إِنَّ لِلَّهِ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ أَلَآ إِنَّ
وَعْدَ ٱللَّهِ حَقٌّ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٥﴾ هُوَ يُحْيِۦ وَيُمِيتُ
وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٥٦﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ قَدْ جَآءَتْكُم مَّوْعِظَةٌ
مِّن رَّبِّكُمْ وَشِفَآءٌ لِّمَا فِي ٱلصُّدُورِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ
﴿٥٧﴾ قُلْ بِفَضْلِ ٱللَّهِ وَبِرَحْمَتِهِۦ فَبِذَٰلِكَ فَلْيَفْرَحُوا۟ هُوَ خَيْرٌ مِّمَّا
يَجْمَعُونَ ﴿٥٨﴾ قُلْ أَرَءَيْتُم مَّآ أَنزَلَ ٱللَّهُ لَكُم مِّن رِّزْقٍ
فَجَعَلْتُم مِّنْهُ حَرَامًا وَحَلَٰلًا قُلْ ءَآللَّهُ أَذِنَ لَكُمْ أَمْ عَلَى ٱللَّهِ
تَفْتَرُونَ ﴿٥٩﴾ وَمَا ظَنُّ ٱلَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى ٱللَّهِ ٱلْكَذِبَ
يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ إِنَّ ٱللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى ٱلنَّاسِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ
لَا يَشْكُرُونَ ﴿٦٠﴾ وَمَا تَكُونُ فِي شَأْنٍ وَمَا تَتْلُوا۟ مِنْهُ مِن قُرْءَانٍ
وَلَا تَعْمَلُونَ مِنْ عَمَلٍ إِلَّا كُنَّا عَلَيْكُمْ شُهُودًا إِذْ تُفِيضُونَ
فِيهِ وَمَا يَعْزُبُ عَن رَّبِّكَ مِن مِّثْقَالِ ذَرَّةٍ فِي ٱلْأَرْضِ وَلَا فِي
ٱلسَّمَآءِ وَلَآ أَصْغَرَ مِن ذَٰلِكَ وَلَآ أَكْبَرَ إِلَّا فِي كِتَٰبٍ مُّبِينٍ ﴿٦١﴾

وشە و ماناکانی

﴿ [illegible] ﴾ لە دەرنەفدی خویدا دەیدا

﴿ وَأَسَرُّوا۟ ٱلنَّدَامَةَ ﴾ پەشیمانییان دەردەبری

﴿ [illegible] ﴾

﴿ [illegible] ﴾ لەو مالی دنیایە کە کوی دەکەنەوە

﴿ [illegible] ﴾ پێم بڵێن

﴿ [illegible] ﴾

﴿ [illegible] ﴾ حەرام و حەلالتان لێ دروست کرد

﴿ [illegible] ﴾ ئایا خودا ڕێگەی ئەوەی پێدان؟

﴿ [illegible] ﴾ لەوەی ئەگەڕێن کردەوە

﴿ تَفْتَرُونَ ﴾ درۆ دەکەن

﴿ [illegible] ﴾ هەر کارێکت نیی

﴿ [illegible] ﴾ دەستی پێ دەکەن، تێیدا ڕۆ دەچن

﴿ وَمَا يَعْزُبُ ﴾ ون نابێ، دوور ناکەوێتەوە

﴿ [illegible] ﴾ بچووکترین شت

مسێگەکان و ناوەکانی ناخوێندرێنەوە	شوێنی میگە (المد) — الادغام بە میگەوە; میگەی (الاخفاء) — الادغام)ی بێ میگە و; میگەی (الاقلاب) — ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە
ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)	[illegible] حەرەکە بۆ ئەو مەددە [illegible]; (٤،٥) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (همزە)وە دروست دەبن; مەددی [illegible]; (٢، ٤، ٦) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)دا; ٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددەی [illegible]

أَلَآ إِنَّ أَوۡلِيَآءَ ٱللَّهِ لَا خَوۡفٌ عَلَيۡهِمۡ وَلَا هُمۡ يَحۡزَنُونَ
٦٢ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَكَانُواْ يَتَّقُونَ ٦٣ لَهُمُ ٱلۡبُشۡرَىٰ
فِي ٱلۡحَيَوٰةِ ٱلدُّنۡيَا وَفِي ٱلۡأٓخِرَةِۚ لَا تَبۡدِيلَ لِكَلِمَٰتِ ٱللَّهِۚ
ذَٰلِكَ هُوَ ٱلۡفَوۡزُ ٱلۡعَظِيمُ ٦٤ وَلَا يَحۡزُنكَ قَوۡلُهُمۡۘ إِنَّ
ٱلۡعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًاۚ هُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلۡعَلِيمُ ٦٥ أَلَآ إِنَّ لِلَّهِ
مَن فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَن فِي ٱلۡأَرۡضِۗ وَمَا يَتَّبِعُ ٱلَّذِينَ
يَدۡعُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ شُرَكَآءَۚ إِن يَتَّبِعُونَ إِلَّا
ٱلظَّنَّ وَإِنۡ هُمۡ إِلَّا يَخۡرُصُونَ ٦٦ هُوَ ٱلَّذِي جَعَلَ لَكُمُ
ٱلَّيۡلَ لِتَسۡكُنُواْ فِيهِ وَٱلنَّهَارَ مُبۡصِرًاۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ
لَأٓيَٰتٖ لِّقَوۡمٖ يَسۡمَعُونَ ٦٧ قَالُواْ ٱتَّخَذَ ٱللَّهُ وَلَدٗاۗ
سُبۡحَٰنَهُۥۖ هُوَ ٱلۡغَنِيُّۖ لَهُۥ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي ٱلۡأَرۡضِۚ
إِنۡ عِندَكُم مِّن سُلۡطَٰنِۭ بِهَٰذَآۚ أَتَقُولُونَ عَلَى ٱللَّهِ مَا
لَا تَعۡلَمُونَ ٦٨ قُلۡ إِنَّ ٱلَّذِينَ يَفۡتَرُونَ عَلَى ٱللَّهِ ٱلۡكَذِبَ
لَا يُفۡلِحُونَ ٦٩ مَتَٰعٞ فِي ٱلدُّنۡيَا ثُمَّ إِلَيۡنَا مَرۡجِعُهُمۡ ثُمَّ
نُذِيقُهُمُ ٱلۡعَذَابَ ٱلشَّدِيدَ بِمَا كَانُواْ يَكۡفُرُونَ ٧٠

وشه و ماناکانی

﴿ أولياء الله ﴾ پیاوچاکان

﴿ لا خوف عليهم ﴾ هیچ ترسیان نییه

﴿ ولا هم يحزنون ﴾ خەفەتیش ناخۆن

﴿ العزة لله جميعا ﴾ دەسەڵات و توانایی هەر بۆ خودایە

﴿ يخرصون ﴾ درۆ دەکەن

﴿ سُبْحَـٰنَهُ ﴾ خودا پاك و بێ عەیبە

﴿ سلطان ﴾ دەسەڵات، بەڵگە

﴿ يفترون ﴾ هەڵی دەبەستن

﴿ متاع في ﴾ ﴿ الدنيا ﴾ رابواردنێکی کەمی دنیا

قورسی گوێگردن (ئەحکامی هەڵقەلە)

▼ تەفخیمی پیتی لامی (الله).

▼ تەفخیمی پیتی (راء).

▼ سیفەتی قەلقەلە.

١. چۆنیەتی وەستان (الوقوف):

٢. نیشانەکانی وەستان:

١- هەموو وەستانەکان لەسەر پیتی سکوندار دەکرێت بەو مانایەی کە پیتەکە حوڵ سکوندار دەبێت ئەگەر وەستاند حەرەکەکانی [illegible] لی دادەماڵرێت هەر بۆیە بە وەستاند کە پیتەکە ئەبێ بوییں فەتحەی بەسە بوو بە ئەلف دەخوێنرێتەوە و، تائی جریش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە.

٢- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەرەنگی سوور رەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن.

وَٱتۡلُ عَلَيۡهِمۡ نَبَأَ نُوحٍ إِذۡ قَالَ لِقَوۡمِهِۦ يَٰقَوۡمِ إِن كَانَ كَبُرَ عَلَيۡكُم
مَّقَامِي وَتَذۡكِيرِي بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ فَعَلَى ٱللَّهِ تَوَكَّلۡتُ فَأَجۡمِعُوٓاْ
أَمۡرَكُمۡ وَشُرَكَآءَكُمۡ ثُمَّ لَا يَكُنۡ أَمۡرُكُمۡ عَلَيۡكُمۡ غُمَّةٗ ثُمَّ ٱقۡضُوٓاْ
إِلَيَّ وَلَا تُنظِرُونِ ٧١ فَإِن تَوَلَّيۡتُمۡ فَمَا سَأَلۡتُكُم مِّنۡ أَجۡرٍۖ إِنۡ
أَجۡرِيَ إِلَّا عَلَى ٱللَّهِۖ وَأُمِرۡتُ أَنۡ أَكُونَ مِنَ ٱلۡمُسۡلِمِينَ ٧٢
فَكَذَّبُوهُ فَنَجَّيۡنَٰهُ وَمَن مَّعَهُۥ فِي ٱلۡفُلۡكِ وَجَعَلۡنَٰهُمۡ خَلَٰٓئِفَ
وَأَغۡرَقۡنَا ٱلَّذِينَ كَذَّبُواْ بِـَٔايَٰتِنَاۖ فَٱنظُرۡ كَيۡفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلۡمُنذَرِينَ
٧٣ ثُمَّ بَعَثۡنَا مِنۢ بَعۡدِهِۦ رُسُلًا إِلَىٰ قَوۡمِهِمۡ فَجَآءُوهُم بِٱلۡبَيِّنَٰتِ
فَمَا كَانُواْ لِيُؤۡمِنُواْ بِمَا كَذَّبُواْ بِهِۦ مِن قَبۡلُۚ كَذَٰلِكَ نَطۡبَعُ عَلَىٰ قُلُوبِ
ٱلۡمُعۡتَدِينَ ٧٤ ثُمَّ بَعَثۡنَا مِنۢ بَعۡدِهِم مُّوسَىٰ وَهَٰرُونَ إِلَىٰ
فِرۡعَوۡنَ وَمَلَإِيْهِۦ بِـَٔايَٰتِنَا فَٱسۡتَكۡبَرُواْ وَكَانُواْ قَوۡمٗا مُّجۡرِمِينَ ٧٥
فَلَمَّا جَآءَهُمُ ٱلۡحَقُّ مِنۡ عِندِنَا قَالُوٓاْ إِنَّ هَٰذَا لَسِحۡرٞ مُّبِينٞ ٧٦
قَالَ مُوسَىٰٓ أَتَقُولُونَ لِلۡحَقِّ لَمَّا جَآءَكُمۡۖ أَسِحۡرٌ هَٰذَا وَلَا يُفۡلِحُ
ٱلسَّٰحِرُونَ ٧٧ قَالُوٓاْ أَجِئۡتَنَا لِتَلۡفِتَنَا عَمَّا وَجَدۡنَا عَلَيۡهِ ءَابَآءَنَا
وَتَكُونَ لَكُمَا ٱلۡكِبۡرِيَآءُ فِي ٱلۡأَرۡضِ وَمَا نَحۡنُ لَكُمَا بِمُؤۡمِنِينَ ٧٨

وشه و ماناکانی

لاتەوە گران بە

ماوەم لە ناوتانا

هیزی خوتان کوکەنەوە

هاوبەشەکانیشتان

چیتان لە دەست دی بیکەن، چیتان هەیە بیدەن

مولەتم مەدەن

کردمانن بە جێنشینی ئەوان

مور ئەکەین

بۆ ئەوەی لامان دەی، بگوری

وَقَالَ فِرْعَوْنُ ٱئْتُونِى بِكُلِّ سَٰحِرٍ عَلِيمٍ ﴿٧٩﴾ فَلَمَّا جَآءَ ٱلسَّحَرَةُ
قَالَ لَهُم مُّوسَىٰٓ أَلْقُوا۟ مَآ أَنتُم مُّلْقُونَ ﴿٨٠﴾ فَلَمَّآ أَلْقَوْا۟ قَالَ
مُوسَىٰ مَا جِئْتُم بِهِ ٱلسِّحْرُ ۖ إِنَّ ٱللَّهَ سَيُبْطِلُهُۥٓ ۖ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُصْلِحُ
عَمَلَ ٱلْمُفْسِدِينَ ﴿٨١﴾ وَيُحِقُّ ٱللَّهُ ٱلْحَقَّ بِكَلِمَٰتِهِۦ وَلَوْ كَرِهَ
ٱلْمُجْرِمُونَ ﴿٨٢﴾ فَمَآ ءَامَنَ لِمُوسَىٰٓ إِلَّا ذُرِّيَّةٌ مِّن قَوْمِهِۦ عَلَىٰ
خَوْفٍ مِّن فِرْعَوْنَ وَمَلَإِي۟هِمْ أَن يَفْتِنَهُمْ ۚ وَإِنَّ فِرْعَوْنَ لَعَالٍ
فِى ٱلْأَرْضِ وَإِنَّهُۥ لَمِنَ ٱلْمُسْرِفِينَ ﴿٨٣﴾ وَقَالَ مُوسَىٰ يَٰقَوْمِ إِن كُنتُمْ
ءَامَنتُم بِٱللَّهِ فَعَلَيْهِ تَوَكَّلُوٓا۟ إِن كُنتُم مُّسْلِمِينَ ﴿٨٤﴾ فَقَالُوا۟ عَلَى ٱللَّهِ
تَوَكَّلْنَا رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِّلْقَوْمِ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٨٥﴾ وَنَجِّنَا
بِرَحْمَتِكَ مِنَ ٱلْقَوْمِ ٱلْكَٰفِرِينَ ﴿٨٦﴾ وَأَوْحَيْنَآ إِلَىٰ مُوسَىٰ وَأَخِيهِ
أَن تَبَوَّءَا لِقَوْمِكُمَا بِمِصْرَ بُيُوتًا وَٱجْعَلُوا۟ بُيُوتَكُمْ قِبْلَةً
وَأَقِيمُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ ۗ وَبَشِّرِ ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿٨٧﴾ وَقَالَ مُوسَىٰ
رَبَّنَآ إِنَّكَ ءَاتَيْتَ فِرْعَوْنَ وَمَلَأَهُۥ زِينَةً وَأَمْوَٰلًا فِى ٱلْحَيَوٰةِ
ٱلدُّنْيَا رَبَّنَا لِيُضِلُّوا۟ عَن سَبِيلِكَ ۖ رَبَّنَا ٱطْمِسْ عَلَىٰٓ أَمْوَٰلِهِمْ
وَٱشْدُدْ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُوا۟ حَتَّىٰ يَرَوُا۟ ٱلْعَذَابَ ٱلْأَلِيمَ ﴿٨٨﴾

وشە و مانەکانی

﴿ مَا جِئْتُم بِهِ ﴾ ئەوەی کردووتانە جادووە

﴿ سَيُبْطِلُهُۥٓ ﴾ تێکیان بشکێنەوە

﴿ لَعَالٍ فِى ٱلْأَرْضِ ﴾ خۆبەزلزانە لە زەویدا

﴿ وَإِنَّهُۥ لَمِنَ ٱلْمُسْرِفِينَ ﴾ لە زیادەڕۆیانە

﴿ ... ﴾ مەمان کە بە جێگەی سزا

﴿ ... ﴾ جێگە بۆ کەلەکەتان بکرێ

﴿ قِبْلَةً ﴾ مزگەوتی ڕووەو قیبلە

﴿ ٱطْمِسْ عَلَىٰٓ أَمْوَٰلِهِمْ ﴾ سامانەکەیان لەناوبەرە

﴿ وَٱشْدُدْ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ ﴾ دڵیان مۆر بکە، بیگرە

١- هەموو وەستانەکان لەسەر پیتی سکوندار دەکرێت، تەنانەت گەر پیتەکە حۆی سکوندار نەبێت لەکاتی وەستاندا حەرەکەکانی تری لێ دادەماڵرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە و ... سکوندار دەخوێنرێتەوە

٢- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان ... دەکرێ

١- حوکمەکانی وەستان (الوقوف)
٢- نیشانەکانی وەستان

تەفخیمی پیتی لامی (الله)
تەفخیمی پیتی (راء)
سەمەتی قەلقەلە

قوڕئانی کۆکراوە

قَالَ قَدْ أُجِيبَت دَّعْوَتُكُمَا فَٱسْتَقِيمَا وَلَا تَتَّبِعَآنِّ سَبِيلَ
ٱلَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٨٩﴾ ۞ وَجَٰوَزْنَا بِبَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ ٱلْبَحْرَ
فَأَتْبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ وَجُنُودُهُۥ بَغْيًا وَعَدْوًا ۖ حَتَّىٰٓ إِذَآ أَدْرَكَهُ
ٱلْغَرَقُ قَالَ ءَامَنتُ أَنَّهُۥ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا ٱلَّذِىٓ ءَامَنَتْ بِهِۦ بَنُوٓاْ إِسْرَٰٓءِيلَ
وَأَنَا۠ مِنَ ٱلْمُسْلِمِينَ ﴿٩٠﴾ ءَآلْـَٰٔنَ وَقَدْ عَصَيْتَ قَبْلُ وَكُنتَ
مِنَ ٱلْمُفْسِدِينَ ﴿٩١﴾ فَٱلْيَوْمَ نُنَجِّيكَ بِبَدَنِكَ لِتَكُونَ لِمَنْ
خَلْفَكَ ءَايَةً ۚ وَإِنَّ كَثِيرًا مِّنَ ٱلنَّاسِ عَنْ ءَايَٰتِنَا لَغَٰفِلُونَ ﴿٩٢﴾
وَلَقَدْ بَوَّأْنَا بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ مُبَوَّأَ صِدْقٍ وَرَزَقْنَٰهُم مِّنَ ٱلطَّيِّبَٰتِ
فَمَا ٱخْتَلَفُواْ حَتَّىٰ جَآءَهُمُ ٱلْعِلْمُ ۚ إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِى بَيْنَهُمْ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ
فِيمَا كَانُواْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٩٣﴾ فَإِن كُنتَ فِى شَكٍّ مِّمَّآ أَنزَلْنَآ إِلَيْكَ
فَسْـَٔلِ ٱلَّذِينَ يَقْرَءُونَ ٱلْكِتَٰبَ مِن قَبْلِكَ ۚ لَقَدْ جَآءَكَ
ٱلْحَقُّ مِن رَّبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ ٱلْمُمْتَرِينَ ﴿٩٤﴾ وَلَا تَكُونَنَّ
مِنَ ٱلَّذِينَ كَذَّبُواْ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ فَتَكُونَ مِنَ ٱلْخَٰسِرِينَ
﴿٩٥﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ حَقَّتْ عَلَيْهِمْ كَلِمَتُ رَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ
﴿٩٦﴾ وَلَوْ جَآءَتْهُمْ كُلُّ ءَايَةٍ حَتَّىٰ يَرَوُاْ ٱلْعَذَابَ ٱلْأَلِيمَ ﴿٩٧﴾

وشه و ماناکانی

﴿ بَغْيًا وَعَدْوًا ﴾ ستەم و دوژمنایەتیی

﴿ ءَآلْـَٰٔنَ ﴾ ئێستە، (ئێستە باوەڕ دەکەی؟)

﴿ فَٱلْيَوْمَ نُنَجِّيكَ بِبَدَنِكَ ﴾ ئەمڕۆ لاشەکەت ڕزگار دەکەین

﴿ لِمَنْ خَلْفَكَ ﴾ بۆ ئەوانەی لە دوای تۆوەن

﴿ ءَايَةً ﴾ نیشانە، پەند

﴿ بَوَّأْنَا ﴾ نیشتەجێمان کردن

﴿ مُبَوَّأَ صِدْقٍ ﴾ جێگەیەکی ڕاست و باش

﴿ [illegible] ﴾ جیاوازییان نەبوو

﴿ ٱلْمُمْتَرِينَ ﴾ گومان دروستکەران

مینگەکان و ئەوانەی نەخوێنرێنەوە			ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)	
شوێنی مینگە (الغنة).	(الإدغام) بە مینگەوە			(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی سکون ەوە دروست دەبن
مینگەی (الإخفاء).	(الإدغام)ی بێ مینگە و			(٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمز)ەوە دروست دەبن
مینگەی (الإقلاب).	ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە			مەددی متصل لەکاتی وەستاندا و، ماوەکەی بە ئەندازەی (٦،٥،٤) حەرەکەیە
				(٢ ، ٤ ، ٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددی بەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)
				(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبیعی)ە

فَلَوْلَا كَانَتْ قَرْيَةٌ ءَامَنَتْ فَنَفَعَهَآ إِيمَٰنُهَآ إِلَّا قَوْمَ يُونُسَ لَمَّآ
ءَامَنُوا۟ كَشَفْنَا عَنْهُمْ عَذَابَ ٱلْخِزْىِ فِى ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا وَمَتَّعْنَٰهُمْ
إِلَىٰ حِينٍ ﴿٩٨﴾ وَلَوْ شَآءَ رَبُّكَ لَءَامَنَ مَن فِى ٱلْأَرْضِ كُلُّهُمْ
جَمِيعًا ۚ أَفَأَنتَ تُكْرِهُ ٱلنَّاسَ حَتَّىٰ يَكُونُوا۟ مُؤْمِنِينَ ﴿٩٩﴾ وَمَا
كَانَ لِنَفْسٍ أَن تُؤْمِنَ إِلَّا بِإِذْنِ ٱللَّهِ ۚ وَيَجْعَلُ ٱلرِّجْسَ
عَلَى ٱلَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٠٠﴾ قُلِ ٱنظُرُوا۟ مَاذَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَٱلْأَرْضِ ۚ وَمَا تُغْنِى ٱلْءَايَٰتُ وَٱلنُّذُرُ عَن قَوْمٍ لَّا يُؤْمِنُونَ ﴿١٠١﴾
فَهَلْ يَنتَظِرُونَ إِلَّا مِثْلَ أَيَّامِ ٱلَّذِينَ خَلَوْا۟ مِن قَبْلِهِمْ ۚ
قُلْ فَٱنتَظِرُوٓا۟ إِنِّى مَعَكُم مِّنَ ٱلْمُنتَظِرِينَ ﴿١٠٢﴾ ثُمَّ نُنَجِّى
رُسُلَنَا وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ ۚ كَذَٰلِكَ حَقًّا عَلَيْنَا نُنجِ ٱلْمُؤْمِنِينَ
﴿١٠٣﴾ قُلْ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ إِن كُنتُمْ فِى شَكٍّ مِّن دِينِى فَلَآ أَعْبُدُ ٱلَّذِينَ
تَعْبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ وَلَٰكِنْ أَعْبُدُ ٱللَّهَ ٱلَّذِى يَتَوَفَّىٰكُمْ ۖ وَأُمِرْتُ
أَنْ أَكُونَ مِنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿١٠٤﴾ وَأَنْ أَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا
وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ ٱلْمُشْرِكِينَ ﴿١٠٥﴾ وَلَا تَدْعُ مِن دُونِ ٱللَّهِ
مَا لَا يَنفَعُكَ وَلَا يَضُرُّكَ ۖ فَإِن فَعَلْتَ فَإِنَّكَ إِذًا مِّنَ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿١٠٦﴾

وشه و ماناکانی

﴿ [illegible] ﴾ کاشکی کەلێک حەڵکی گوندێک- لەوانەی پێشوو باوەڕیان بە پێغەمبەرەکەیان بهێنایە

﴿ فَنَفَعَهَآ إِيمَٰنُهَآ ﴾ باوەڕەکەی سوودی بۆی بوایە

﴿ عَذَابَ ٱلْخِزْىِ ﴾ سزای رسواکەر

﴿ [illegible] ﴾

﴿ ٱلرِّجْسَ ﴾ سزا و تووڕەیی دەخاتە ئەستۆی

﴿ مِثْلَ أَيَّامِ ﴾ وەك ڕۆژانی ئەوانەی پێشوو

﴿ [illegible] ﴾

﴿ [illegible] ﴾ ڕاست ڕوو بکەرە ئایین

﴿ [illegible] ﴾ دوور لە ئایینە پووچەکان

تەفخیمی پیتی لامی (الله)	جۆرەکانی وەستان (الوقوف)	[illegible] هەموو وەستانەکان بەسەر پیتی سکوون [illegible] حەرەکەکانی تری لێ دادەمالرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە، ئاتی خڕیش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە.
تەفخیمی پیتی (ر)	۲ شوێنەکانی وەستان	۲- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سووری ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند جوکێلە هەن کە دەگۆڕێن.
سیفەتی قەلقەلە		

وَإِن يَمْسَسْكَ ٱللَّهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهُۥٓ إِلَّا هُوَ وَإِن
يُرِدْكَ بِخَيْرٍ فَلَا رَآدَّ لِفَضْلِهِۦ يُصِيبُ بِهِۦ مَن يَشَآءُ مِنْ عِبَادِهِۦ
وَهُوَ ٱلْغَفُورُ ٱلرَّحِيمُ ﴿١٠٧﴾ قُلْ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ قَدْ جَآءَكُمُ
ٱلْحَقُّ مِن رَّبِّكُمْ فَمَنِ ٱهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهْتَدِى لِنَفْسِهِۦ وَمَن
ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَمَآ أَنَا۠ عَلَيْكُم بِوَكِيلٍ ﴿١٠٨﴾ وَٱتَّبِعْ
مَا يُوحَىٰٓ إِلَيْكَ وَٱصْبِرْ حَتَّىٰ يَحْكُمَ ٱللَّهُ وَهُوَ خَيْرُ ٱلْحَٰكِمِينَ ﴿١٠٩﴾

سُورَةُ هُودٍ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

الٓر كِتَٰبٌ أُحْكِمَتْ ءَايَٰتُهُۥ ثُمَّ فُصِّلَتْ مِن لَّدُنْ حَكِيمٍ خَبِيرٍ ﴿١﴾
أَلَّا تَعْبُدُوٓا۟ إِلَّا ٱللَّهَ إِنَّنِى لَكُم مِّنْهُ نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ ﴿٢﴾ وَأَنِ ٱسْتَغْفِرُوا۟
رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوٓا۟ إِلَيْهِ يُمَتِّعْكُم مَّتَٰعًا حَسَنًا إِلَىٰٓ أَجَلٍ مُّسَمًّى وَيُؤْتِ
كُلَّ ذِى فَضْلٍ فَضْلَهُۥ وَإِن تَوَلَّوْا۟ فَإِنِّىٓ أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ
كَبِيرٍ ﴿٣﴾ إِلَى ٱللَّهِ مَرْجِعُكُمْ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ ﴿٤﴾ أَلَآ إِنَّهُمْ
يَثْنُونَ صُدُورَهُمْ لِيَسْتَخْفُوا۟ مِنْهُ أَلَا حِينَ يَسْتَغْشُونَ ثِيَابَهُمْ
يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ إِنَّهُۥ عَلِيمٌۢ بِذَاتِ ٱلصُّدُورِ ﴿٥﴾

وشەوماناكانی

نەو ... نەبێ كەس لای ...

... نەگەر ویستی خێری پێت بێ نەوە كەس ناتوانێ بەری لێ بگرێ

پارێزەر و چاودێر

سوورەتی هوود

﴿ فُصِّلَتْ ﴾ بەش بەش كراوە، جیاكراوەتەوە

﴿ يَثْنُونَ صُدُورَهُمْ ﴾ دڵیان پڕ دەكەن لە كینە

﴿ لِيَسْتَخْفُوا۟ مِنْهُ ﴾ بۆئەوەی لەوی بشانەوە

﴿ ثِيَابَهُمْ ﴾ بە پۆشاكەكانیان خۆیان دادەپۆشن

مینگەكان و ماوەكانی ناخوێندنەوە: شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە. مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و ... مینگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.

ئەندازەی درێژكردنەوەكان (المدود):
(٦) حەرەكە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سكون)ەوە دروست دەبن
(٤،٥) حەرەكە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمز)ەوە دروست دەبن
مەددی متصل لەكاتی وەستاندا و، ماوەكەی بە ئەندازەی (٤،٥،٦) حەرەكەیە
(٢، ٤، ٦) حەرەكە بۆ مەددی لەناكاو (عارض) لەكاتی وەستان (وقف)دا
(٢) حەرەكە بۆ ئەو مەددانەی حوكمەكەیان هاوشێوەی (المد الطبیعی)یە

۞ وَمَا مِن دَآبَّةٖ فِي ٱلۡأَرۡضِ إِلَّا عَلَى ٱللَّهِ رِزۡقُهَا وَيَعۡلَمُ مُسۡتَقَرَّهَا
وَمُسۡتَوۡدَعَهَاۚ كُلّٞ فِي كِتَٰبٖ مُّبِينٖ ٦ وَهُوَ ٱلَّذِي خَلَقَ
ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٖ وَكَانَ عَرۡشُهُۥ
عَلَى ٱلۡمَآءِ لِيَبۡلُوَكُمۡ أَيُّكُمۡ أَحۡسَنُ عَمَلٗاۗ وَلَئِن قُلۡتَ
إِنَّكُم مَّبۡعُوثُونَ مِنۢ بَعۡدِ ٱلۡمَوۡتِ لَيَقُولَنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓاْ
إِنۡ هَٰذَآ إِلَّا سِحۡرٞ مُّبِينٞ ٧ وَلَئِنۡ أَخَّرۡنَا عَنۡهُمُ ٱلۡعَذَابَ إِلَىٰٓ
أُمَّةٖ مَّعۡدُودَةٖ لَّيَقُولُنَّ مَا يَحۡبِسُهُۥٓۗ أَلَا يَوۡمَ يَأۡتِيهِمۡ لَيۡسَ
مَصۡرُوفًا عَنۡهُمۡ وَحَاقَ بِهِم مَّا كَانُواْ بِهِۦ يَسۡتَهۡزِءُونَ ٨
وَلَئِنۡ أَذَقۡنَا ٱلۡإِنسَٰنَ مِنَّا رَحۡمَةٗ ثُمَّ نَزَعۡنَٰهَا مِنۡهُ إِنَّهُۥ
لَيَـُٔوسٞ كَفُورٞ ٩ وَلَئِنۡ أَذَقۡنَٰهُ نَعۡمَآءَ بَعۡدَ ضَرَّآءَ
مَسَّتۡهُ لَيَقُولَنَّ ذَهَبَ ٱلسَّيِّـَٔاتُ عَنِّيٓۚ إِنَّهُۥ لَفَرِحٞ فَخُورٌ ١٠
إِلَّا ٱلَّذِينَ صَبَرُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ أُوْلَٰٓئِكَ لَهُم مَّغۡفِرَةٞ
وَأَجۡرٞ كَبِيرٞ ١١ فَلَعَلَّكَ تَارِكُۢ بَعۡضَ مَا يُوحَىٰٓ إِلَيۡكَ
وَضَآئِقُۢ بِهِۦ صَدۡرُكَ أَن يَقُولُواْ لَوۡلَآ أُنزِلَ عَلَيۡهِ كَنزٌ أَوۡ جَآءَ
مَعَهُۥ مَلَكٌۚ إِنَّمَآ أَنتَ نَذِيرٞۚ وَٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ وَكِيلٌ ١٢

وشەوەستەکان

جێگەی پاراستنەکەی لە پشت و سنگدا دەزانێ

مزانە لەو ڕۆژەدا کە دێت

هیچ شتێک

﴿وَحَاقَ بِهِم﴾

کە بۆت نێردراوە

١- ... جەرەکەکانی تری لێ دادەماڵرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) ...

٢- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەرەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، ئەکانی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن.

١.جوینەی وەستان (الوقوف)

٢.نیشانەکانی وەستان

نەفخیمی پیتی لامی (اللە).

تەفخیمی پیتی (ر).

سیفەتی قەلقەلە.

أَمْ يَقُولُونَ ٱفْتَرَىٰهُ قُلْ فَأْتُوا۟ بِعَشْرِ سُوَرٍ مِّثْلِهِۦ مُفْتَرَيَٰتٍ
وَٱدْعُوا۟ مَنِ ٱسْتَطَعْتُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ﴿١٣﴾
فَإِلَّمْ يَسْتَجِيبُوا۟ لَكُمْ فَٱعْلَمُوٓا۟ أَنَّمَآ أُنزِلَ بِعِلْمِ ٱللَّهِ وَأَن لَّآ إِلَٰهَ
إِلَّا هُوَ ۖ فَهَلْ أَنتُم مُّسْلِمُونَ ﴿١٤﴾ مَن كَانَ يُرِيدُ ٱلْحَيَوٰةَ
ٱلدُّنْيَا وَزِينَتَهَا نُوَفِّ إِلَيْهِمْ أَعْمَٰلَهُمْ فِيهَا وَهُمْ فِيهَا لَا يُبْخَسُونَ
﴿١٥﴾ أُو۟لَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ لَيْسَ لَهُمْ فِى ٱلْءَاخِرَةِ إِلَّا ٱلنَّارُ ۖ وَحَبِطَ
مَا صَنَعُوا۟ فِيهَا وَبَٰطِلٌ مَّا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾ أَفَمَن كَانَ
عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّهِۦ وَيَتْلُوهُ شَاهِدٌ مِّنْهُ وَمِن قَبْلِهِۦ كِتَٰبُ
مُوسَىٰٓ إِمَامًا وَرَحْمَةً ۚ أُو۟لَٰٓئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهِۦ ۚ وَمَن يَكْفُرْ بِهِۦ
مِنَ ٱلْأَحْزَابِ فَٱلنَّارُ مَوْعِدُهُۥ ۚ فَلَا تَكُ فِى مِرْيَةٍ مِّنْهُ ۚ إِنَّهُ ٱلْحَقُّ
مِن رَّبِّكَ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٧﴾ وَمَنْ
أَظْلَمُ مِمَّنِ ٱفْتَرَىٰ عَلَى ٱللَّهِ كَذِبًا ۚ أُو۟لَٰٓئِكَ يُعْرَضُونَ
عَلَىٰ رَبِّهِمْ وَيَقُولُ ٱلْأَشْهَٰدُ هَٰٓؤُلَآءِ ٱلَّذِينَ كَذَبُوا۟ عَلَىٰ
رَبِّهِمْ ۚ أَلَا لَعْنَةُ ٱللَّهِ عَلَى ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿١٨﴾ ٱلَّذِينَ يَصُدُّونَ
عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا وَهُم بِٱلْءَاخِرَةِ هُمْ كَٰفِرُونَ ﴿١٩﴾

وشه و ماناكانى

﴿ لَا يُبْخَسُونَ ﴾ هيچ له پاداشيان كه‌م ناسه‌وه

﴿ وَحَبِطَ ﴾ پووچ بووه‌وه

﴿ بَيِّنَةٍ ﴾ به‌ڵگه و ده‌لیلی روون

﴿ [illegible] ﴾ شايه‌ته

﴿ مِرْيَةٍ مِّنْهُ ﴾ گومان له‌وه‌دا كه له‌لای خوداوه [illegible]

﴿ ٱلْأَشْهَٰدُ ﴾ شايه‌ته‌كان [illegible] فريشته‌كان، ئه‌ندامه‌كان

﴿ كَذَبُوا۟ عَلَىٰ رَبِّهِمْ ﴾ درۆيان به ده‌م خوداوه كرد

﴿ يَصُدُّونَ عَن [illegible] ﴾ [illegible] له [illegible] خود دوور ده‌خه‌نه‌وه

﴿ [illegible] ﴾ [illegible] رێگه‌ی چه‌وت و چه‌وتی [illegible] ده‌وی

مینگه‌كان [illegible]

شوێنی مینگه (الغنة). (الإدغام) به مینگه‌وه.
مینگه‌ی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگه و،
مینگه‌ی (الإقلاب). ئه‌و پیتانه‌ی ناخوێنرێنه‌وه.

ئه‌ندازه‌ی درێژكردنه‌وه‌كان (المدود)

[illegible]
[illegible]
مه‌ددی متصل، له‌كاتی وه‌ستاندا و، ماوه‌كه‌ی به ئه‌ندازه‌ی (٤، ٥، ٦) حه‌ره‌كه‌یه
(٢، ٤، ٦) حه‌ره‌كه بۆ مه‌ددی له‌ناكاو (عارض) له‌كاتی وه‌ستان (وقف)دا
(٦) حه‌ره‌كه بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ی حوكمه‌كه‌یان هاوشێوه‌ی (المد الطبيعي)ـه

أُوْلَـٰٓئِكَ لَمْ يَكُونُواْ مُعْجِزِينَ فِي ٱلْأَرْضِ وَمَا كَانَ لَهُم مِّن
دُونِ ٱللَّهِ مِنْ أَوْلِيَآءَ يُضَٰعَفُ لَهُمُ ٱلْعَذَابُ مَا كَانُواْ يَسْتَطِيعُونَ
ٱلسَّمْعَ وَمَا كَانُواْ يُبْصِرُونَ ﴿٢٠﴾ أُوْلَـٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ خَسِرُوٓاْ
أَنفُسَهُمْ وَضَلَّ عَنْهُم مَّا كَانُواْ يَفْتَرُونَ ﴿٢١﴾ لَا جَرَمَ أَنَّهُمْ
فِي ٱلْأٓخِرَةِ هُمُ ٱلْأَخْسَرُونَ ﴿٢٢﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ
ٱلصَّـٰلِحَٰتِ وَأَخْبَتُوٓاْ إِلَىٰ رَبِّهِمْ أُوْلَـٰٓئِكَ أَصْحَٰبُ ٱلْجَنَّةِ
الحزب ٢٣ هُمْ فِيهَا خَٰلِدُونَ ﴿٢٣﴾ ۞ مَثَلُ ٱلْفَرِيقَيْنِ كَٱلْأَعْمَىٰ
وَٱلْأَصَمِّ وَٱلْبَصِيرِ وَٱلسَّمِيعِ هَلْ يَسْتَوِيَانِ مَثَلًا أَفَلَا تَذَكَّرُونَ
﴿٢٤﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِۦٓ إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٢٥﴾
أَن لَّا تَعْبُدُوٓاْ إِلَّا ٱللَّهَ إِنِّيٓ أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ أَلِيمٍ
﴿٢٦﴾ فَقَالَ ٱلْمَلَأُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ مِن قَوْمِهِۦ مَا نَرَىٰكَ إِلَّا بَشَرًا
مِّثْلَنَا وَمَا نَرَىٰكَ ٱتَّبَعَكَ إِلَّا ٱلَّذِينَ هُمْ أَرَاذِلُنَا بَادِيَ
ٱلرَّأْيِ وَمَا نَرَىٰ لَكُمْ عَلَيْنَا مِن فَضْلٍۭ بَلْ نَظُنُّكُمْ كَٰذِبِينَ
﴿٢٧﴾ قَالَ يَٰقَوْمِ أَرَءَيْتُمْ إِن كُنتُ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّي وَءَاتَىٰنِي رَحْمَةً
مِّنْ عِندِهِۦ فَعُمِّيَتْ عَلَيْكُمْ أَنُلْزِمُكُمُوهَا وَأَنتُمْ لَهَا كَٰرِهُونَ ﴿٢٨﴾

وشەو ماناكانى

﴿مُعْجِزِينَ﴾ ناتوانن خۆيان قوتار كەن

﴿مَا كَانُوا يَسْتَطِيعُونَ السَّمْعَ﴾ ناتوانن شتی بەسوود ببیسن

﴿وَمَا كَانُوا يُبْصِرُونَ﴾ ناشتوانن شت ببینن

﴿لَا جَرَمَ﴾ گومانی تێدا نییە

﴿وَأَخْبَتُوا إِلَىٰ رَبِّهِمْ﴾ بۆ خودی خۆیان داسەكان، ملكەچی بوون

﴿الْمَلَأُ﴾ گەورە و سەركردەكان، دەم چەرمووان

﴿أَرَاذِلُنَا﴾ هیچ و پووچەكمان

﴿بَادِيَ الرَّأْيِ﴾ بە ئاشكرا

﴿أَرَأَيْتُمْ﴾ پێم بڵێن، ئایا دیتان؟

﴿فَعُمِّيَتْ عَلَيْكُمْ﴾ لێتان شاررایەوە

قورسی گۆكردن

▼ تەفخیمی پیتی لامی (اللّٰه).
▼ تەفخیمی پیتی (راء).
▼ سیفەتی قەلقەلە

١ جوێبەی وەستان (الوقوف): [illegible] سکوت [illegible]

٢ نیشانەكانی وەستان: [illegible]

وَيَٰقَوۡمِ لَآ أَسۡـَٔلُكُمۡ عَلَيۡهِ مَالًاۖ إِنۡ أَجۡرِيَ إِلَّا عَلَى ٱللَّهِۚ وَمَآ
أَنَا۠ بِطَارِدِ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْۚ إِنَّهُم مُّلَٰقُواْ رَبِّهِمۡ وَلَٰكِنِّيٓ أَرَىٰكُمۡ
قَوۡمٗا تَجۡهَلُونَ ٢٩ وَيَٰقَوۡمِ مَن يَنصُرُنِي مِنَ ٱللَّهِ إِن طَرَدتُّهُمۡۚ
أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ٣٠ وَلَآ أَقُولُ لَكُمۡ عِندِي خَزَآئِنُ ٱللَّهِ وَلَآ
أَعۡلَمُ ٱلۡغَيۡبَ وَلَآ أَقُولُ إِنِّي مَلَكٞ وَلَآ أَقُولُ لِلَّذِينَ تَزۡدَرِيٓ
أَعۡيُنُكُمۡ لَن يُؤۡتِيَهُمُ ٱللَّهُ خَيۡرًاۖ ٱللَّهُ أَعۡلَمُ بِمَا فِيٓ أَنفُسِهِمۡ إِنِّيٓ إِذٗا
لَّمِنَ ٱلظَّٰلِمِينَ ٣١ قَالُواْ يَٰنُوحُ قَدۡ جَٰدَلۡتَنَا فَأَكۡثَرۡتَ
جِدَٰلَنَا فَأۡتِنَا بِمَا تَعِدُنَآ إِن كُنتَ مِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ ٣٢ قَالَ
إِنَّمَا يَأۡتِيكُم بِهِ ٱللَّهُ إِن شَآءَ وَمَآ أَنتُم بِمُعۡجِزِينَ ٣٣ وَلَا يَنفَعُكُمۡ
نُصۡحِيٓ إِنۡ أَرَدتُّ أَنۡ أَنصَحَ لَكُمۡ إِن كَانَ ٱللَّهُ يُرِيدُ أَن يُغۡوِيَكُمۡۚ
هُوَ رَبُّكُمۡ وَإِلَيۡهِ تُرۡجَعُونَ ٣٤ أَمۡ يَقُولُونَ ٱفۡتَرَىٰهُۖ
قُلۡ إِنِ ٱفۡتَرَيۡتُهُۥ فَعَلَيَّ إِجۡرَامِي وَأَنَا۠ بَرِيٓءٞ مِّمَّا تُجۡرِمُونَ ٣٥
وَأُوحِيَ إِلَىٰ نُوحٍ أَنَّهُۥ لَن يُؤۡمِنَ مِن قَوۡمِكَ إِلَّا مَن قَدۡ ءَامَنَ
فَلَا تَبۡتَئِسۡ بِمَا كَانُواْ يَفۡعَلُونَ ٣٦ وَٱصۡنَعِ ٱلۡفُلۡكَ بِأَعۡيُنِنَا
وَوَحۡيِنَا وَلَا تُخَٰطِبۡنِي فِي ٱلَّذِينَ ظَلَمُوٓاْ إِنَّهُم مُّغۡرَقُونَ ٣٧

وشەوماناکانی

﴿ خَزَآئِنُ ٱللَّهِ ﴾ گەنجینەی خودا
﴿ تَزۡدَرِيٓ أَعۡيُنُكُمۡ ﴾ بە سووك پێیاندا دەڕوانن، چاوتان پێیاندا هەڵنایەت
﴿ [illegible] ﴾ هەڕەشە کەب پێیە حێ
﴿ وَمَآ أَنتُم [illegible] ﴾ ئێوە خۆتان پێ دەرباز ناکرێ
﴿ أَن يُغۡوِيَكُمۡ ﴾ گومڕاتان بکا
﴿ فَعَلَيَّ إِجۡرَامِي ﴾ تاوانی خۆم لەسەر خۆمە
﴿ [illegible] ﴾ بێ هیوا مەبە
﴿ بِأَعۡيُنِنَا ﴾ بە چاودێری ئێمە
﴿ وَوَحۡيِنَا ﴾ فەرمانی ئێمە
﴿ [illegible] ﴾ لەبارەی ستەمکارانەوە قسەم لەگەڵ مەکە

نیشانەکانی خوێندنەوە:
شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە.
مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و.
مینگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)
(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە دروست دەبن
(٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمز)ەوە دروست دەبن
[illegible]
(٢، ٤، ٦) حەرەکە بۆ مەددی ئەساکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)دا
(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبیعي)ە

وَيَصۡنَعُ ٱلۡفُلۡكَ وَكُلَّمَا مَرَّ عَلَيۡهِ مَلَأٞ مِّن قَوۡمِهِۦ سَخِرُواْ
مِنۡهُۚ قَالَ إِن تَسۡخَرُواْ مِنَّا فَإِنَّا نَسۡخَرُ مِنكُمۡ كَمَا تَسۡخَرُونَ ٣٨
فَسَوۡفَ تَعۡلَمُونَ مَن يَأۡتِيهِ عَذَابٞ يُخۡزِيهِ وَيَحِلُّ عَلَيۡهِ عَذَابٞ
مُّقِيمٌ ٣٩ حَتَّىٰٓ إِذَا جَآءَ أَمۡرُنَا وَفَارَ ٱلتَّنُّورُ قُلۡنَا ٱحۡمِلۡ فِيهَا
مِن كُلّٖ زَوۡجَيۡنِ ٱثۡنَيۡنِ وَأَهۡلَكَ إِلَّا مَن سَبَقَ عَلَيۡهِ ٱلۡقَوۡلُ
وَمَنۡ ءَامَنَۚ وَمَآ ءَامَنَ مَعَهُۥٓ إِلَّا قَلِيلٞ ٤٠ ۞ وَقَالَ ٱرۡكَبُواْ
فِيهَا بِسۡمِ ٱللَّهِ مَجۡرٜىٰهَا وَمُرۡسَىٰهَآۚ إِنَّ رَبِّي لَغَفُورٞ رَّحِيمٞ ٤١ وَهِيَ
تَجۡرِي بِهِمۡ فِي مَوۡجٖ كَٱلۡجِبَالِ وَنَادَىٰ نُوحٌ ٱبۡنَهُۥ وَكَانَ
فِي مَعۡزِلٖ يَٰبُنَيَّ ٱرۡكَب مَّعَنَا وَلَا تَكُن مَّعَ ٱلۡكَٰفِرِينَ ٤٢
قَالَ سَـَٔاوِيٓ إِلَىٰ جَبَلٖ يَعۡصِمُنِي مِنَ ٱلۡمَآءِۚ قَالَ لَا عَاصِمَ
ٱلۡيَوۡمَ مِنۡ أَمۡرِ ٱللَّهِ إِلَّا مَن رَّحِمَۚ وَحَالَ بَيۡنَهُمَا ٱلۡمَوۡجُ فَكَانَ
مِنَ ٱلۡمُغۡرَقِينَ ٤٣ وَقِيلَ يَٰٓأَرۡضُ ٱبۡلَعِي مَآءَكِ وَيَٰسَمَآءُ
أَقۡلِعِي وَغِيضَ ٱلۡمَآءُ وَقُضِيَ ٱلۡأَمۡرُ وَٱسۡتَوَتۡ عَلَى ٱلۡجُودِيِّۖ وَقِيلَ
بُعۡدٗا لِّلۡقَوۡمِ ٱلظَّٰلِمِينَ ٤٤ وَنَادَىٰ نُوحٞ رَّبَّهُۥ فَقَالَ رَبِّ إِنَّ
ٱبۡنِي مِنۡ أَهۡلِي وَإِنَّ وَعۡدَكَ ٱلۡحَقُّ وَأَنتَ أَحۡكَمُ ٱلۡحَٰكِمِينَ ٤٥

وشەو مانەکان

﴿[illegible]﴾ دەیانە سەری، دەیڕژێ بەسەریا

﴿وَفَارَ ٱلتَّنُّورُ﴾ ئاو لە تەنوورەوە هەڵقوڵا

﴿سَبَقَ عَلَيۡهِ ٱلۡقَوۡلُ﴾ بڕیاری لەناوچوونی دەرچوو

﴿مَجۡرٜىٰهَا﴾ کاتی سەرئاوکەوتنی، ڕۆیشتنی

﴿[illegible]﴾ کاتی ڕاوەستانی

﴿سَـَٔاوِيٓ﴾ پەنا دەبەم، سەردەکەوم

﴿لَا عَاصِمَ﴾ هیچ پارێزەر و فریادڕەسێک نییە

﴿[illegible]﴾ کەسێک نەبێ خودا بە سۆزی خۆی ڕزگاری بکا

﴿أَقۡلِعِي﴾ خۆش بکەرەوە

﴿وَغِيضَ ٱلۡمَآءُ﴾ ئاو ڕۆچوو، نیشتەوە

﴿ٱلۡجُودِيِّ﴾ بەسەر کێوی جوودی ئەوە لەنگەری گرت

﴿بُعۡدٗا﴾ لەوەلاتر ڕۆن، دوور بن!

قَالَ يَٰنُوحُ إِنَّهُۥ لَيۡسَ مِنۡ أَهۡلِكَۖ إِنَّهُۥ عَمَلٌ غَيۡرُ صَٰلِحٖۖ فَلَا تَسۡـَٔلۡنِ
مَا لَيۡسَ لَكَ بِهِۦ عِلۡمٌۖ إِنِّيٓ أَعِظُكَ أَن تَكُونَ مِنَ ٱلۡجَٰهِلِينَ ٤٦
قَالَ رَبِّ إِنِّيٓ أَعُوذُ بِكَ أَنۡ أَسۡـَٔلَكَ مَا لَيۡسَ لِي بِهِۦ عِلۡمٞۖ وَإِلَّا
تَغۡفِرۡ لِي وَتَرۡحَمۡنِيٓ أَكُن مِّنَ ٱلۡخَٰسِرِينَ ٤٧ قِيلَ يَٰنُوحُ
ٱهۡبِطۡ بِسَلَٰمٖ مِّنَّا وَبَرَكَٰتٍ عَلَيۡكَ وَعَلَىٰٓ أُمَمٖ مِّمَّن مَّعَكَۚ
وَأُمَمٞ سَنُمَتِّعُهُمۡ ثُمَّ يَمَسُّهُم مِّنَّا عَذَابٌ أَلِيمٞ ٤٨ تِلۡكَ
مِنۡ أَنۢبَآءِ ٱلۡغَيۡبِ نُوحِيهَآ إِلَيۡكَۖ مَا كُنتَ تَعۡلَمُهَآ أَنتَ وَلَا قَوۡمُكَ
مِن قَبۡلِ هَٰذَاۖ فَٱصۡبِرۡۖ إِنَّ ٱلۡعَٰقِبَةَ لِلۡمُتَّقِينَ ٤٩ وَإِلَىٰ عَادٍ
أَخَاهُمۡ هُودٗاۚ قَالَ يَٰقَوۡمِ ٱعۡبُدُواْ ٱللَّهَ مَا لَكُم مِّنۡ إِلَٰهٍ
غَيۡرُهُۥٓۖ إِنۡ أَنتُمۡ إِلَّا مُفۡتَرُونَ ٥٠ يَٰقَوۡمِ لَآ أَسۡـَٔلُكُمۡ عَلَيۡهِ
أَجۡرًاۖ إِنۡ أَجۡرِيَ إِلَّا عَلَى ٱلَّذِي فَطَرَنِيٓۚ أَفَلَا تَعۡقِلُونَ ٥١
وَيَٰقَوۡمِ ٱسۡتَغۡفِرُواْ رَبَّكُمۡ ثُمَّ تُوبُوٓاْ إِلَيۡهِ يُرۡسِلِ ٱلسَّمَآءَ
عَلَيۡكُم مِّدۡرَارٗا وَيَزِدۡكُمۡ قُوَّةً إِلَىٰ قُوَّتِكُمۡ وَلَا تَتَوَلَّوۡاْ
مُجۡرِمِينَ ٥٢ قَالُواْ يَٰهُودُ مَا جِئۡتَنَا بِبَيِّنَةٖ وَمَا نَحۡنُ
بِتَارِكِيٓ ءَالِهَتِنَا عَن قَوۡلِكَ وَمَا نَحۡنُ لَكَ بِمُؤۡمِنِينَ ٥٣

وشە و ماناکانی

﴿وَبَرَكَٰتٍ﴾ خێر و چاکە

﴿مِنۡ أَنۢبَآءِ ٱلۡغَيۡبِ﴾ لە هەواڵی پێوار و پەنامەکین

﴿فَٱصۡبِرۡ﴾ خۆت بگرە

﴿[illegible]﴾

﴿[illegible]﴾ درۆزنان نەبێ

﴿[illegible]﴾ دروستی کردووم

﴿[illegible]﴾ باران

﴿مِّدۡرَارٗا﴾ بە لێزمە

﴿وَلَا تَتَوَلَّوۡاْ﴾ پشت هەڵ مەکەن

﴿مُجۡرِمِينَ﴾ بە تاوانباری

﴿عَن قَوۡلِكَ﴾ لەبەر قسەی تۆ

مێنگەکان و ئەو وانانەی بە مێنگەوە دەخوێنرێنەوە

شوێنی مێنگە (الغنة). (الإدغام) بە مێنگەوە.
مێنگەی (الإخفاء). (الإدغام) بێ مێنگە و ئەو پیتانەی نەخوێنرێنەوە.
مێنگەی (الإقلاب).

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)

(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە دروست دەبن.
(٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمز)ەوە دروست دەبن.
[illegible]
[illegible]
(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)ـە.

إِن نَّقُولُ إِلَّا ٱعْتَرَىٰكَ بَعْضُ ءَالِهَتِنَا بِسُوٓءٍ ۗ قَالَ إِنِّىٓ أُشْهِدُ ٱللَّهَ
وَٱشْهَدُوٓا۟ أَنِّى بَرِىٓءٌ مِّمَّا تُشْرِكُونَ ﴿٥٤﴾ مِن دُونِهِۦ ۖ فَكِيدُونِى
جَمِيعًا ثُمَّ لَا تُنظِرُونِ ﴿٥٥﴾ إِنِّى تَوَكَّلْتُ عَلَى ٱللَّهِ رَبِّى وَرَبِّكُم ۚ مَّا
مِن دَآبَّةٍ إِلَّا هُوَ ءَاخِذٌۢ بِنَاصِيَتِهَآ ۚ إِنَّ رَبِّى عَلَىٰ صِرَٰطٍ مُّسْتَقِيمٍ
﴿٥٦﴾ فَإِن تَوَلَّوْا۟ فَقَدْ أَبْلَغْتُكُم مَّآ أُرْسِلْتُ بِهِۦٓ إِلَيْكُمْ ۚ وَيَسْتَخْلِفُ
رَبِّى قَوْمًا غَيْرَكُمْ وَلَا تَضُرُّونَهُۥ شَيْـًٔا ۚ إِنَّ رَبِّى عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ حَفِيظٌ
﴿٥٧﴾ وَلَمَّا جَآءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا هُودًا وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ مَعَهُۥ بِرَحْمَةٍ
مِّنَّا وَنَجَّيْنَٰهُم مِّنْ عَذَابٍ غَلِيظٍ ﴿٥٨﴾ وَتِلْكَ عَادٌ ۖ جَحَدُوا۟ بِـَٔايَٰتِ
رَبِّهِمْ وَعَصَوْا۟ رُسُلَهُۥ وَٱتَّبَعُوٓا۟ أَمْرَ كُلِّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ ﴿٥٩﴾ وَأُتْبِعُوا۟
فِى هَٰذِهِ ٱلدُّنْيَا لَعْنَةً وَيَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ ۗ أَلَآ إِنَّ عَادًا كَفَرُوا۟ رَبَّهُمْ ۗ أَلَا
بُعْدًا لِّعَادٍ قَوْمِ هُودٍ ﴿٦٠﴾ ۞ وَإِلَىٰ ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَٰلِحًا ۚ قَالَ
يَٰقَوْمِ ٱعْبُدُوا۟ ٱللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُۥ ۖ هُوَ أَنشَأَكُم مِّنَ ٱلْأَرْضِ
وَٱسْتَعْمَرَكُمْ فِيهَا فَٱسْتَغْفِرُوهُ ثُمَّ تُوبُوٓا۟ إِلَيْهِ ۚ إِنَّ رَبِّى قَرِيبٌ مُّجِيبٌ
﴿٦١﴾ قَالُوا۟ يَٰصَٰلِحُ قَدْ كُنتَ فِينَا مَرْجُوًّا قَبْلَ هَٰذَآ ۖ أَتَنْهَىٰنَآ أَن
نَّعْبُدَ مَا يَعْبُدُ ءَابَآؤُنَا وَإِنَّنَا لَفِى شَكٍّ مِّمَّا تَدْعُونَآ إِلَيْهِ مُرِيبٍ ﴿٦٢﴾

وشه و ماناکانی

﴿ اعْتَرَىٰكَ ﴾ تووشت بوو
﴿ بِسُوٓءٍ ﴾ به شێتیی
﴿ [illegible] ﴾ له هاوبەشدانان بۆ خودا
﴿ فَكِيدُونِى جَمِيعًا ﴾ هەمووتان وەرنە پێشەوە
﴿ لَا تُنظِرُونِ ﴾ مۆڵەتم مەدەن
﴿ [illegible] ﴾ سەررشتە و حلەوی بەدەستی ئەوەوەیە
﴿ حَفِيظٌ ﴾ چاودێر، پارێزەر
﴿ جَبَّارٍ ﴾ ملهور
﴿ عَنِيدٍ ﴾ سەرسەخت
﴿ بُعْدًا لِّعَادٍ ﴾ عاد دوور بن لە رەحمەتی خودا
﴿ وَٱسْتَعْمَرَكُمْ فِيهَا ﴾ ئێوەی کرد بە حشیمی ئەوان

▼ تەفخیمی پیتی لامی (اللّٰه).
▼ تەفخیمی پیتی (راء).
▼ سەنەنی قەلقەلە

جوسەنی وەستان (الوقوف)، * نیشانەکانی وەستان

١- هەموو وەستانەکان لەسەر پیتی سکوندار دەکرێت، تەنانەت گەر پیتەکە خۆی سکوندار نەبێت لەکاتی وەستاندا حەرەکەکانی تری لێ دادەماڵرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە، تائی مەربوطەش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە.

٢- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن

قَالَ يَٰقَوۡمِ أَرَءَيۡتُمۡ إِن كُنتُ عَلَىٰ بَيِّنَةٖ مِّن رَّبِّي وَءَاتَىٰنِي
مِنۡهُ رَحۡمَةٗ فَمَن يَنصُرُنِي مِنَ ٱللَّهِ إِنۡ عَصَيۡتُهُۥۖ فَمَا تَزِيدُونَنِي
غَيۡرَ تَخۡسِيرٖ ٦٣ وَيَٰقَوۡمِ هَٰذِهِۦ نَاقَةُ ٱللَّهِ لَكُمۡ ءَايَةٗۖ
فَذَرُوهَا تَأۡكُلۡ فِيٓ أَرۡضِ ٱللَّهِۖ وَلَا تَمَسُّوهَا بِسُوٓءٖ فَيَأۡخُذَكُمۡ
عَذَابٞ قَرِيبٞ ٦٤ فَعَقَرُوهَا فَقَالَ تَمَتَّعُواْ فِي دَارِكُمۡ
ثَلَٰثَةَ أَيَّامٖۖ ذَٰلِكَ وَعۡدٌ غَيۡرُ مَكۡذُوبٖ ٦٥ فَلَمَّا جَآءَ
أَمۡرُنَا نَجَّيۡنَا صَٰلِحٗا وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ مَعَهُۥ بِرَحۡمَةٖ مِّنَّا
وَمِنۡ خِزۡيِ يَوۡمِئِذٍۚ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ ٱلۡقَوِيُّ ٱلۡعَزِيزُ ٦٦ وَأَخَذَ
ٱلَّذِينَ ظَلَمُواْ ٱلصَّيۡحَةُ فَأَصۡبَحُواْ فِي دِيَٰرِهِمۡ جَٰثِمِينَ
٦٧ كَأَن لَّمۡ يَغۡنَوۡاْ فِيهَآۗ أَلَآ إِنَّ ثَمُودَاْ كَفَرُواْ رَبَّهُمۡۗ أَلَا بُعۡدٗا
لِّثَمُودَ ٦٨ وَلَقَدۡ جَآءَتۡ رُسُلُنَآ إِبۡرَٰهِيمَ بِٱلۡبُشۡرَىٰ قَالُواْ
سَلَٰمٗاۖ قَالَ سَلَٰمٞۖ فَمَا لَبِثَ أَن جَآءَ بِعِجۡلٍ حَنِيذٖ ٦٩ فَلَمَّا
رَءَآ أَيۡدِيَهُمۡ لَا تَصِلُ إِلَيۡهِ نَكِرَهُمۡ وَأَوۡجَسَ مِنۡهُمۡ خِيفَةٗۚ
قَالُواْ لَا تَخَفۡ إِنَّآ أُرۡسِلۡنَآ إِلَىٰ قَوۡمِ لُوطٖ ٧٠ وَٱمۡرَأَتُهُۥ قَآئِمَةٞ
فَضَحِكَتۡ فَبَشَّرۡنَٰهَا بِإِسۡحَٰقَ وَمِن وَرَآءِ إِسۡحَٰقَ يَعۡقُوبَ ٧١

وشەومانەكانى

﴿ ... ﴾ پێم ...
﴿ ... ﴾ بەڵگەیەك
﴿ تخسیر ﴾ ... ڕەنگەندی
﴿ ... ﴾ ... ەیەك موعجیزەیەك
﴿ ... ﴾ ... کەرس
﴿ ... ﴾
﴿ ... ﴾ بەڵێنێکە درۆی ... نییە
﴿ ... ﴾ گرمەیەك، دەنگێك لە ئاسمانەوە
﴿ ... ﴾ مردوو ...
﴿ ... ﴾ وەك هەر نەبووبن تیایا
﴿ بُعۡدٗا لِّثَمُودَ ﴾ بەوەلاوە ... دووریی بۆ گەلی ثەموود
﴿ فَمَا لَبِثَ ﴾ زۆری پێ نەچوو
﴿ بِعِجۡلٍ حَنِيذٖ ﴾ گوێرەکەیەکی بە بەرد برژاوی ...
﴿ ... ﴾ ... بەیەسس
﴿ وَأَوۡجَسَ مِنۡهُمۡ خِيفَةٗ ﴾ ترسی لێ ... بەوە

(٦) حەرەكە بۆ ئەو مەددەی بەهۆی (سكون)ەوە دروست دەبێ
(٤،٥) حەرەكە بۆ ئەو مەددەیەی بەهۆی (هەمز)ەوە دروست دەبێ
مەددی متصل لەكاتی وەستاندا و ماوەكەی بە ئەندازەی (٤، ٥، ٦) حەرەكەیە
(٢، ٤، ٦) حەرەكە بۆ مەددی لەناكاو (عارض) لەكاتی وەستان (وقف)دا
(٢) حەرەكە بۆ ئەو مەددانەی حوكمەكەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)یە

ئەندازەی درێژكردنەوەكان (المدود)

شوێنی ... (غنة) ... (الإدغام) ... بە ... ەوە
... (الإخفاء) ... (الإدغام)ی بێ ... و
... ی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.

... ناخوێنرێنەوە

قَالَتۡ يَٰوَيۡلَتَىٰٓ ءَأَلِدُ وَأَنَا۠ عَجُوزٞ وَهَٰذَا بَعۡلِي شَيۡخًاۖ إِنَّ هَٰذَا
لَشَيۡءٌ عَجِيبٞ ٧٢ قَالُوٓاْ أَتَعۡجَبِينَ مِنۡ أَمۡرِ ٱللَّهِۖ رَحۡمَتُ ٱللَّهِ
وَبَرَكَٰتُهُۥ عَلَيۡكُمۡ أَهۡلَ ٱلۡبَيۡتِۚ إِنَّهُۥ حَمِيدٞ مَّجِيدٞ ٧٣ فَلَمَّا ذَهَبَ
عَنۡ إِبۡرَٰهِيمَ ٱلرَّوۡعُ وَجَآءَتۡهُ ٱلۡبُشۡرَىٰ يُجَٰدِلُنَا فِي قَوۡمِ لُوطٍ ٧٤
إِنَّ إِبۡرَٰهِيمَ لَحَلِيمٌ أَوَّٰهٞ مُّنِيبٞ ٧٥ يَٰٓإِبۡرَٰهِيمُ أَعۡرِضۡ عَنۡ هَٰذَآۖ إِنَّهُۥ
قَدۡ جَآءَ أَمۡرُ رَبِّكَۖ وَإِنَّهُمۡ ءَاتِيهِمۡ عَذَابٌ غَيۡرُ مَرۡدُودٖ ٧٦ وَلَمَّا
جَآءَتۡ رُسُلُنَا لُوطٗا سِيٓءَ بِهِمۡ وَضَاقَ بِهِمۡ ذَرۡعٗا وَقَالَ هَٰذَا
يَوۡمٌ عَصِيبٞ ٧٧ وَجَآءَهُۥ قَوۡمُهُۥ يُهۡرَعُونَ إِلَيۡهِ وَمِن قَبۡلُ كَانُواْ
يَعۡمَلُونَ ٱلسَّيِّـَٔاتِۚ قَالَ يَٰقَوۡمِ هَٰٓؤُلَآءِ بَنَاتِي هُنَّ أَطۡهَرُ لَكُمۡۖ
فَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ وَلَا تُخۡزُونِ فِي ضَيۡفِيٓۖ أَلَيۡسَ مِنكُمۡ رَجُلٞ رَّشِيدٞ
٧٨ قَالُواْ لَقَدۡ عَلِمۡتَ مَا لَنَا فِي بَنَاتِكَ مِنۡ حَقّٖ وَإِنَّكَ لَتَعۡلَمُ مَا نُرِيدُ
٧٩ قَالَ لَوۡ أَنَّ لِي بِكُمۡ قُوَّةً أَوۡ ءَاوِيٓ إِلَىٰ رُكۡنٖ شَدِيدٖ ٨٠ قَالُواْ
يَٰلُوطُ إِنَّا رُسُلُ رَبِّكَ لَن يَصِلُوٓاْ إِلَيۡكَۖ فَأَسۡرِ بِأَهۡلِكَ بِقِطۡعٖ
مِّنَ ٱلَّيۡلِ وَلَا يَلۡتَفِتۡ مِنكُمۡ أَحَدٌ إِلَّا ٱمۡرَأَتَكَۖ إِنَّهُۥ مُصِيبُهَا
مَآ أَصَابَهُمۡۚ إِنَّ مَوۡعِدَهُمُ ٱلصُّبۡحُۚ أَلَيۡسَ ٱلصُّبۡحُ بِقَرِيبٖ ٨١

وشەو مەبەکانی

﴿[illegible]﴾ هۆرپەسەرم ماڵکوڵ خۆم!
﴿[illegible]﴾ بەخششدەیە
﴿[illegible]﴾ ترس
﴿لَحَلِيمٌ﴾ لەسەرخۆیە
﴿[illegible]﴾ زۆر لە خودا ترسە
﴿[illegible]﴾ گەڕاوە بولای خودا
﴿أَعۡرِضۡ عَنۡ هَٰذَآ﴾ دەست لەمە هەڵگرە، وازبێنە
﴿[illegible]﴾ فرشتەکانی خودا هاتن
﴿[illegible]﴾ حاڵی پێیان چوو پێی ناخۆش بوو
﴿[illegible]﴾ بەسەختی بۆی هەڵبچن
﴿[illegible]﴾ زۆر بەکی سەختە، زۆر بەکی ڕەشە
﴿[illegible]﴾ بە پەلە هەڵدەدرێن بەرەو لای
﴿[illegible]﴾ ئابڕووم مەبەن
﴿[illegible]﴾ هەقمان بەسەریانەوە نییە
﴿[illegible]﴾ پەنا بەرمە بەر پەنایەکی بەهێز و پتەو
﴿[illegible]﴾ لە بەشێکی شەودا

[illegible]	▼ بەقەڵەوی بێنی لامی (اللّه) ▼ بەقەڵەوی بێنی (راء) ▼ سەمتی هەڵمەتە	١ چوونەسەر وەستان (الوقوف): ٢ نیشانەکانی وەستان:	[illegible] کە پیش سکوونە [illegible] حەرەکەکانی تری لێ دادەماڵرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە و، ئالی خڕیش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە. ٢- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن

فَلَمَّا جَآءَ أَمۡرُنَا جَعَلۡنَا عَٰلِيَهَا سَافِلَهَا وَأَمۡطَرۡنَا عَلَيۡهَا
حِجَارَةٗ مِّن سِجِّيلٖ مَّنضُودٖ ﴿٨٢﴾ مُّسَوَّمَةً عِندَ رَبِّكَۖ
وَمَا هِيَ مِنَ ٱلظَّٰلِمِينَ بِبَعِيدٖ ﴿٨٣﴾ ۞ وَإِلَىٰ مَدۡيَنَ أَخَاهُمۡ
شُعَيۡبٗاۚ قَالَ يَٰقَوۡمِ ٱعۡبُدُواْ ٱللَّهَ مَا لَكُم مِّنۡ إِلَٰهٍ غَيۡرُهُۥۖ
وَلَا تَنقُصُواْ ٱلۡمِكۡيَالَ وَٱلۡمِيزَانَۖ إِنِّيٓ أَرَىٰكُم بِخَيۡرٖ
وَإِنِّيٓ أَخَافُ عَلَيۡكُمۡ عَذَابَ يَوۡمٖ مُّحِيطٖ ﴿٨٤﴾ وَيَٰقَوۡمِ
أَوۡفُواْ ٱلۡمِكۡيَالَ وَٱلۡمِيزَانَ بِٱلۡقِسۡطِۖ وَلَا تَبۡخَسُواْ
ٱلنَّاسَ أَشۡيَآءَهُمۡ وَلَا تَعۡثَوۡاْ فِي ٱلۡأَرۡضِ مُفۡسِدِينَ ﴿٨٥﴾
بَقِيَّتُ ٱللَّهِ خَيۡرٞ لَّكُمۡ إِن كُنتُم مُّؤۡمِنِينَۚ وَمَآ أَنَا۠ عَلَيۡكُم
بِحَفِيظٖ ﴿٨٦﴾ قَالُواْ يَٰشُعَيۡبُ أَصَلَوٰتُكَ تَأۡمُرُكَ أَن
نَّتۡرُكَ مَا يَعۡبُدُ ءَابَآؤُنَآ أَوۡ أَن نَّفۡعَلَ فِيٓ أَمۡوَٰلِنَا مَا نَشَٰٓؤُاْۖ
إِنَّكَ لَأَنتَ ٱلۡحَلِيمُ ٱلرَّشِيدُ ﴿٨٧﴾ قَالَ يَٰقَوۡمِ أَرَءَيۡتُمۡ إِن
كُنتُ عَلَىٰ بَيِّنَةٖ مِّن رَّبِّي وَرَزَقَنِي مِنۡهُ رِزۡقًا حَسَنٗاۚ وَمَآ أُرِيدُ أَنۡ
أُخَالِفَكُمۡ إِلَىٰ مَآ أَنۡهَىٰكُمۡ عَنۡهُۚ إِنۡ أُرِيدُ إِلَّا ٱلۡإِصۡلَٰحَ
مَا ٱسۡتَطَعۡتُۚ وَمَا تَوۡفِيقِيٓ إِلَّا بِٱللَّهِۚ عَلَيۡهِ تَوَكَّلۡتُ وَإِلَيۡهِ أُنِيبُ ﴿٨٨﴾

الحزب

وشەو ماناکانی

﴿ [illegible] ﴾ قوری سوور کراوە، سەنگی گڵ، بەردەقوڕیە
﴿ [illegible] ﴾ یەك بەدوای یەکدا
﴿ مُّسَوَّمَةً ﴾ دیاریکراو
﴿ [illegible] ﴾
﴿ [illegible] ﴾ وا دەرم حاڵتان باشە
﴿ [illegible] ﴾ ڕۆژێکی دژوار و بە هیلاك دەر
﴿ [illegible] ﴾ بە عەدلەت
﴿ [illegible] ﴾ کەم مەکەنەوە
﴿ [illegible] ﴾ خراپ مەکەن، خراپە بلاو مەکەنەوە
﴿ [illegible] ﴾ بەشی خودا، ئەوەی خودا بۆی بردوون
﴿ [illegible] ﴾ بە چاودێر
﴿ [illegible] ﴾ ئایا بینیتان؟
﴿ [illegible] ﴾ ڕووناکیی، ڕوونك

مێبگەکان و بەوانەی ناخوێنرێنەوە
شوێنی مێبگە (غنه) — (لادغام) بە مێبگەوە
مێبگەی (لاخفاء) — (لادغام)ی بێ مێبگە و
مێبگەی (الإقلاب) — ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)
(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سكون)ەوە دروست دەبن
(٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمز)ەوە دروست دەبن
[illegible]
(٦،٤،٢) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)
(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددە [illegible] (طبيعي)

وَيَٰقَوْمِ لَا يَجْرِمَنَّكُمْ شِقَاقِيٓ أَن يُصِيبَكُم مِّثْلُ مَآ أَصَابَ
قَوْمَ نُوحٍ أَوْ قَوْمَ هُودٍ أَوْ قَوْمَ صَٰلِحٍ وَمَا قَوْمُ لُوطٍ مِّنكُم
بِبَعِيدٍ ﴿٨٩﴾ وَٱسْتَغْفِرُوا۟ رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوٓا۟ إِلَيْهِ إِنَّ رَبِّى
رَحِيمٌ وَدُودٌ ﴿٩٠﴾ قَالُوا۟ يَٰشُعَيْبُ مَا نَفْقَهُ كَثِيرًا مِّمَّا تَقُولُ
وَإِنَّا لَنَرَىٰكَ فِينَا ضَعِيفًا وَلَوْلَا رَهْطُكَ لَرَجَمْنَٰكَ وَمَآ أَنتَ
عَلَيْنَا بِعَزِيزٍ ﴿٩١﴾ قَالَ يَٰقَوْمِ أَرَهْطِىٓ أَعَزُّ عَلَيْكُم مِّنَ
ٱللَّهِ وَٱتَّخَذْتُمُوهُ وَرَآءَكُمْ ظِهْرِيًّا إِنَّ رَبِّى بِمَا تَعْمَلُونَ
مُحِيطٌ ﴿٩٢﴾ وَيَٰقَوْمِ ٱعْمَلُوا۟ عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ إِنِّى عَٰمِلٌ
سَوْفَ تَعْلَمُونَ مَن يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَمَنْ هُوَ
كَٰذِبٌ وَٱرْتَقِبُوٓا۟ إِنِّى مَعَكُمْ رَقِيبٌ ﴿٩٣﴾ وَلَمَّا جَآءَ
أَمْرُنَا نَجَّيْنَا شُعَيْبًا وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ مَعَهُۥ بِرَحْمَةٍ مِّنَّا وَأَخَذَتِ
ٱلَّذِينَ ظَلَمُوا۟ ٱلصَّيْحَةُ فَأَصْبَحُوا۟ فِى دِيَٰرِهِمْ جَٰثِمِينَ ﴿٩٤﴾
كَأَن لَّمْ يَغْنَوْا۟ فِيهَآ أَلَا بُعْدًا لِّمَدْيَنَ كَمَا بَعِدَتْ ثَمُودُ ﴿٩٥﴾ وَلَقَدْ
أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِـَٔايَٰتِنَا وَسُلْطَٰنٍ مُّبِينٍ ﴿٩٦﴾ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ
وَمَلَإِي۟هِۦ فَٱتَّبَعُوٓا۟ أَمْرَ فِرْعَوْنَ وَمَآ أَمْرُ فِرْعَوْنَ بِرَشِيدٍ ﴿٩٧﴾

وشه و مانه‌کانی

{[illegible]} هه‌ڵتان نه‌دا، تووشتان نه‌کا
{[illegible]} سه‌رپێچی له‌ کردنی من
{[illegible]} تووشتان بکا
{[illegible]} گه‌لی نووح
{[illegible]} گه‌لی صالح
{رَهْطُكَ} کۆمه‌ڵه‌که‌ت، هۆزه‌که‌ت
{[illegible]} (فرێتان داوه‌ته‌) پشتی خۆتانه‌وه‌
{[illegible]} [illegible]
{[illegible]} چاوه‌ڕوان بن
{[illegible]} [illegible]
{[illegible]} مردوو له‌ناوچوو
{لَّمْ يَغْنَوْا۟ فِيهَآ} وه‌ك هه‌ر تیا نه‌بووبن
{[illegible]} مه‌دیه‌ن له‌ره‌حمه‌ت دوور بن
{بَعِدَتْ ثَمُودُ} وه‌ك ئه‌موود ڕۆشتن
{وَسُلْطَٰنٍ مُّبِينٍ} به‌ڵگه‌یه‌کی ڕوون

ته‌فخیمی پیتی لامی (الله).
ته‌فخیمی پیتی (راء).
سیمه‌لی قه‌لقه‌له.

جۆره‌کانی وه‌ستان (الوقوف):

١- هه‌موو وه‌ستانه‌کان له‌سه‌ر پیتی سکوون‌دار ده‌کرێت، ئه‌مانه‌ت گه‌ر پیته‌که‌ خۆی سکوون‌دار بێت له‌کاتی وه‌ستاندا حه‌ره‌که‌کانی تری لێ داده‌ماڵرێت. هه‌ر بۆیه‌ له‌ وه‌ستاندا گه‌ر پیته‌که‌ (ته‌نوینی فه‌تحه‌)ی له‌سه‌ر بوو به‌ (ئه‌لف) ده‌خوێنرێته‌وه‌، تائی خڕیش به‌ (هاء)ی سکوون‌دار ده‌خوێنرێته‌وه‌.

نیشانه‌کانی وه‌ستان:

٢- [illegible] دیاری ده‌که‌ن، له‌کاتی به‌رده‌وامبوونیش له‌ خوێندنه‌وه‌ چه‌ند حوکمێکه‌ هه‌ن که‌ ده‌گۆڕێن

يَقْدُمُ قَوْمَهُۥ يَوْمَ ٱلْقِيَـٰمَةِ فَأَوْرَدَهُمُ ٱلنَّارَ ۖ وَبِئْسَ ٱلْوِرْدُ
ٱلْمَوْرُودُ ﴿٩٨﴾ وَأُتْبِعُوا۟ فِى هَـٰذِهِۦ لَعْنَةً وَيَوْمَ ٱلْقِيَـٰمَةِ ۚ بِئْسَ
ٱلرِّفْدُ ٱلْمَرْفُودُ ﴿٩٩﴾ ذَٰلِكَ مِنْ أَنۢبَآءِ ٱلْقُرَىٰ نَقُصُّهُۥ عَلَيْكَ ۖ
مِنْهَا قَآئِمٌ وَحَصِيدٌ ﴿١٠٠﴾ وَمَا ظَلَمْنَـٰهُمْ وَلَـٰكِن ظَلَمُوٓا۟
أَنفُسَهُمْ ۖ فَمَآ أَغْنَتْ عَنْهُمْ ءَالِهَتُهُمُ ٱلَّتِى يَدْعُونَ مِن دُونِ
ٱللَّهِ مِن شَىْءٍ لَّمَّا جَآءَ أَمْرُ رَبِّكَ ۖ وَمَا زَادُوهُمْ غَيْرَ تَتْبِيبٍ ﴿١٠١﴾
وَكَذَٰلِكَ أَخْذُ رَبِّكَ إِذَآ أَخَذَ ٱلْقُرَىٰ وَهِىَ ظَـٰلِمَةٌ ۚ إِنَّ أَخْذَهُۥٓ
أَلِيمٌ شَدِيدٌ ﴿١٠٢﴾ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَـَٔايَةً لِّمَنْ خَافَ عَذَابَ ٱلْـَٔاخِرَةِ ۚ
ذَٰلِكَ يَوْمٌ مَّجْمُوعٌ لَّهُ ٱلنَّاسُ وَذَٰلِكَ يَوْمٌ مَّشْهُودٌ ﴿١٠٣﴾ وَمَا
نُؤَخِّرُهُۥٓ إِلَّا لِأَجَلٍ مَّعْدُودٍ ﴿١٠٤﴾ يَوْمَ يَأْتِ لَا تَكَلَّمُ نَفْسٌ
إِلَّا بِإِذْنِهِۦ ۚ فَمِنْهُمْ شَقِىٌّ وَسَعِيدٌ ﴿١٠٥﴾ فَأَمَّا ٱلَّذِينَ شَقُوا۟ فَفِى
ٱلنَّارِ لَهُمْ فِيهَا زَفِيرٌ وَشَهِيقٌ ﴿١٠٦﴾ خَـٰلِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ
ٱلسَّمَـٰوَٰتُ وَٱلْأَرْضُ إِلَّا مَا شَآءَ رَبُّكَ ۚ إِنَّ رَبَّكَ فَعَّالٌ لِّمَا يُرِيدُ
﴿١٠٧﴾ ۞ وَأَمَّا ٱلَّذِينَ سُعِدُوا۟ فَفِى ٱلْجَنَّةِ خَـٰلِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ
ٱلسَّمَـٰوَٰتُ وَٱلْأَرْضُ إِلَّا مَا شَآءَ رَبُّكَ ۖ عَطَآءً غَيْرَ مَجْذُوذٍ ﴿١٠٨﴾

وشەو ماناکانی

- دەکەوێتە پێش گەلەکەیەوە
- دەیانبات بە ئاگرەوە
- شوێنێکی خراپە شوێنەکەیان
- ئەو بەخشەی پێیان دراوە، بەخششی خودا
- درونەکراو
- ستەممان لێ نەکردن
- ستەمیان لە خۆیان کرد
- لەسەر
- نەپەرستن
- کوتە

مینگەکان و نەوتنەی نەخوێنرێنەوە

- شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە.
- مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و.
- مینگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)

- (٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە دروست دەبن
- (٤،٥) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمزە)وە دروست دەبن
- (٢، ٤، ٦) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)دا
- (٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)ە

فَلَا تَكُ فِي مِرۡيَةٖ مِّمَّا يَعۡبُدُ هَٰٓؤُلَآءِۚ مَا يَعۡبُدُونَ إِلَّا كَمَا يَعۡبُدُ
ءَابَآؤُهُم مِّن قَبۡلُۚ وَإِنَّا لَمُوَفُّوهُمۡ نَصِيبَهُمۡ غَيۡرَ مَنقُوصٖ ١٠٩
وَلَقَدۡ ءَاتَيۡنَا مُوسَى ٱلۡكِتَٰبَ فَٱخۡتُلِفَ فِيهِۚ وَلَوۡلَا كَلِمَةٞ
سَبَقَتۡ مِن رَّبِّكَ لَقُضِيَ بَيۡنَهُمۡۚ وَإِنَّهُمۡ لَفِي شَكّٖ مِّنۡهُ مُرِيبٖ
١١٠ وَإِنَّ كُلّٗا لَّمَّا لَيُوَفِّيَنَّهُمۡ رَبُّكَ أَعۡمَٰلَهُمۡۚ إِنَّهُۥ بِمَا يَعۡمَلُونَ
خَبِيرٞ ١١١ فَٱسۡتَقِمۡ كَمَآ أُمِرۡتَ وَمَن تَابَ مَعَكَ وَلَا تَطۡغَوۡاْۚ
إِنَّهُۥ بِمَا تَعۡمَلُونَ بَصِيرٞ ١١٢ وَلَا تَرۡكَنُوٓاْ إِلَى ٱلَّذِينَ ظَلَمُواْ
فَتَمَسَّكُمُ ٱلنَّارُ وَمَا لَكُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ مِنۡ أَوۡلِيَآءَ ثُمَّ
لَا تُنصَرُونَ ١١٣ وَأَقِمِ ٱلصَّلَوٰةَ طَرَفَيِ ٱلنَّهَارِ وَزُلَفٗا مِّنَ
ٱلَّيۡلِۚ إِنَّ ٱلۡحَسَنَٰتِ يُذۡهِبۡنَ ٱلسَّيِّـَٔاتِۚ ذَٰلِكَ ذِكۡرَىٰ لِلذَّٰكِرِينَ
١١٤ وَٱصۡبِرۡ فَإِنَّ ٱللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجۡرَ ٱلۡمُحۡسِنِينَ ١١٥ فَلَوۡلَا
كَانَ مِنَ ٱلۡقُرُونِ مِن قَبۡلِكُمۡ أُوْلُواْ بَقِيَّةٖ يَنۡهَوۡنَ عَنِ ٱلۡفَسَادِ
فِي ٱلۡأَرۡضِ إِلَّا قَلِيلٗا مِّمَّنۡ أَنجَيۡنَا مِنۡهُمۡۗ وَٱتَّبَعَ ٱلَّذِينَ
ظَلَمُواْ مَآ أُتۡرِفُواْ فِيهِ وَكَانُواْ مُجۡرِمِينَ ١١٦ وَمَا كَانَ
رَبُّكَ لِيُهۡلِكَ ٱلۡقُرَىٰ بِظُلۡمٖ وَأَهۡلُهَا مُصۡلِحُونَ ١١٧

وشەو ماناکانی

﴿[illegible]﴾ [illegible]

﴿[illegible]﴾ ئەگەر ئەوە [illegible]

﴿[illegible]﴾ هەر لە کاتی تاوانەکانیاندا [illegible]

﴿[illegible]﴾ [illegible]

﴿وَإِنَّ كُلًّا﴾ هەر [illegible] لە راستگۆیان و [illegible]

﴿وَلَا تَطۡغَوۡاْ﴾ بایی [illegible]

﴿[illegible]﴾ مەچن بۆ لایان، پاڵیان پێوە مەدەن

﴿[illegible]﴾ [illegible]

﴿[illegible]﴾ [illegible]

﴿[illegible]﴾ [illegible]

﴿ٱلۡقُرُونِ﴾ گەلانی پێشوو

﴿[illegible]﴾ خاوەنی خێر و چاکە

﴿مَآ أُتۡرِفُواْ فِيهِ﴾ مشەخۆریی، خۆشگوزەرانیی، زیادەڕەویی تیایدا

ئوسوڵی گۆکردن

تەفخیمی پیتی لامی (اللّٰه).

تەفخیمی پیتی (راء).

سیفەتی قەلقەلە

١ جوێسەی وەستان (الوقوف)

٢ نیشانەکانی وەستان

[illegible] حەرەکەکانی تری لێ دادەماڵرێت، هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) [illegible]

٢- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان [illegible]

وَلَوْ شَآءَ رَبُّكَ لَجَعَلَ ٱلنَّاسَ أُمَّةً وَٰحِدَةً وَلَا يَزَالُونَ مُخْتَلِفِينَ
﴿١١٨﴾ إِلَّا مَن رَّحِمَ رَبُّكَ وَلِذَٰلِكَ خَلَقَهُمْ وَتَمَّتْ كَلِمَةُ رَبِّكَ
لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ ٱلْجِنَّةِ وَٱلنَّاسِ أَجْمَعِينَ ﴿١١٩﴾ وَكُلًّا نَّقُصُّ
عَلَيْكَ مِنْ أَنۢبَآءِ ٱلرُّسُلِ مَا نُثَبِّتُ بِهِۦ فُؤَادَكَ وَجَآءَكَ فِي هَٰذِهِ
ٱلْحَقُّ وَمَوْعِظَةٌ وَذِكْرَىٰ لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿١٢٠﴾ وَقُل لِّلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
ٱعْمَلُواْ عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ إِنَّا عَٰمِلُونَ ﴿١٢١﴾ وَٱنتَظِرُوٓاْ إِنَّا مُنتَظِرُونَ
﴿١٢٢﴾ وَلِلَّهِ غَيْبُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَإِلَيْهِ يُرْجَعُ ٱلْأَمْرُ كُلُّهُۥ
فَٱعْبُدْهُ وَتَوَكَّلْ عَلَيْهِ وَمَا رَبُّكَ بِغَٰفِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿١٢٣﴾

سُورَةُ يُوسُفَ

٥٣ — ١٢ — ١١١

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

الٓر تِلْكَ ءَايَٰتُ ٱلْكِتَٰبِ ٱلْمُبِينِ ﴿١﴾ إِنَّآ أَنزَلْنَٰهُ قُرْءَٰنًا عَرَبِيًّا
لَّعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٢﴾ نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ أَحْسَنَ ٱلْقَصَصِ
بِمَآ أَوْحَيْنَآ إِلَيْكَ هَٰذَا ٱلْقُرْءَانَ وَإِن كُنتَ مِن قَبْلِهِۦ
لَمِنَ ٱلْغَٰفِلِينَ ﴿٣﴾ إِذْ قَالَ يُوسُفُ لِأَبِيهِ يَٰٓأَبَتِ إِنِّي رَأَيْتُ
أَحَدَ عَشَرَ كَوْكَبًا وَٱلشَّمْسَ وَٱلْقَمَرَ رَأَيْتُهُمْ لِي سَٰجِدِينَ ﴿٤﴾

وشه و مانەکانی

﴿ وَتَمَّتْ ﴾ تەواو بوو، بڕیار درا
﴿ نَقُصُّ عَلَيْكَ ﴾ بۆتی دەگێڕینەوە
﴿ مَا نُثَبِّتُ بِهِۦ فُؤَادَكَ ﴾ ئەوەی دڵت دادەمەزرێنێ
﴿ مَكَانَتِكُمْ ﴾ ئەوپەڕی هێز و تواناتان

سوورەتی یوسف

﴿ أَحْسَنَ ٱلْقَصَصِ ﴾ جوانترین چیرۆك و بەسەرهات
﴿ لَمِنَ ٱلْغَٰفِلِينَ ﴾ لە بێ ئاگایان بوون

مینگەکان و ئەوانەی نەخوێنرێنەوە: شوێنی مینگە (الغنة) ... (الإدغام) بە مینگەوە؛ مینگەی (الإخفاء)؛ (الإدغام)ی بێ مینگە و ...؛ مینگەی (الإقلاب) ... نەخوێنرێنەوە

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود): ... مەددی متصل، لەکاتی وەستاندن و ماوەکەی بە ئەندازەی (٤، ٥، ٦) حەرەکەیە؛ (٢، ٤، ٦) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)؛ (٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددە بەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)

قَالَ يَٰبُنَيَّ لَا تَقۡصُصۡ رُءۡيَاكَ عَلَىٰٓ إِخۡوَتِكَ فَيَكِيدُواْ لَكَ كَيۡدًاۖ
إِنَّ ٱلشَّيۡطَٰنَ لِلۡإِنسَٰنِ عَدُوّٞ مُّبِينٞ ٥ وَكَذَٰلِكَ يَجۡتَبِيكَ
رَبُّكَ وَيُعَلِّمُكَ مِن تَأۡوِيلِ ٱلۡأَحَادِيثِ وَيُتِمُّ نِعۡمَتَهُۥ عَلَيۡكَ
وَعَلَىٰٓ ءَالِ يَعۡقُوبَ كَمَآ أَتَمَّهَا عَلَىٰٓ أَبَوَيۡكَ مِن قَبۡلُ إِبۡرَٰهِيمَ وَإِسۡحَٰقَۚ
الحزب ٢٤ إِنَّ رَبَّكَ عَلِيمٌ حَكِيمٞ ٦ ۞ لَّقَدۡ كَانَ فِي يُوسُفَ وَإِخۡوَتِهِۦٓ
ءَايَٰتٞ لِّلسَّآئِلِينَ ٧ إِذۡ قَالُواْ لَيُوسُفُ وَأَخُوهُ أَحَبُّ إِلَىٰٓ
أَبِينَا مِنَّا وَنَحۡنُ عُصۡبَةٌ إِنَّ أَبَانَا لَفِي ضَلَٰلٖ مُّبِينٍ ٨ ٱقۡتُلُواْ
يُوسُفَ أَوِ ٱطۡرَحُوهُ أَرۡضٗا يَخۡلُ لَكُمۡ وَجۡهُ أَبِيكُمۡ وَتَكُونُواْ مِنۢ
بَعۡدِهِۦ قَوۡمٗا صَٰلِحِينَ ٩ قَالَ قَآئِلٞ مِّنۡهُمۡ لَا تَقۡتُلُواْ يُوسُفَ
وَأَلۡقُوهُ فِي غَيَٰبَتِ ٱلۡجُبِّ يَلۡتَقِطۡهُ بَعۡضُ ٱلسَّيَّارَةِ إِن كُنتُمۡ
فَٰعِلِينَ ١٠ قَالُواْ يَٰٓأَبَانَا مَا لَكَ لَا تَأۡمَ۫نَّا عَلَىٰ يُوسُفَ وَإِنَّا لَهُۥ
لَنَٰصِحُونَ ١١ أَرۡسِلۡهُ مَعَنَا غَدٗا يَرۡتَعۡ وَيَلۡعَبۡ وَإِنَّا لَهُۥ
لَحَٰفِظُونَ ١٢ قَالَ إِنِّي لَيَحۡزُنُنِيٓ أَن تَذۡهَبُواْ بِهِۦ وَأَخَافُ
أَن يَأۡكُلَهُ ٱلذِّئۡبُ وَأَنتُمۡ عَنۡهُ غَٰفِلُونَ ١٣ قَالُواْ لَئِنۡ
أَكَلَهُ ٱلذِّئۡبُ وَنَحۡنُ عُصۡبَةٌ إِنَّآ إِذٗا لَّخَٰسِرُونَ ١٤

وشەو مەبەستەکانی

﴿ [illegible] ﴾ فێڵێکت لێ بکەن

﴿ تَأۡوِيلِ ٱلۡأَحَادِيثِ ﴾ خەو لێکدانەوە، خەو پەرژین

﴿ [illegible] ﴾ ئێمەش کۆمەڵێک ین

﴿ ضَلَٰلٖ مُّبِينٍ ﴾ گومڕاییەکی ئاشکرادا

﴿ يَخۡلُ لَكُمۡ وَجۡهُ أَبِيكُمۡ ﴾ بەردەمی باوکتان بۆ چۆڵ بێ

﴿ غَيَٰبَتِ ٱلۡجُبِّ ﴾ تاریکایی بیر

﴿ ٱلسَّيَّارَةِ ﴾ کاروان

﴿ يَرۡتَعۡ ﴾ بە ئارەزووی خۆی دەخوا

﴿ [illegible] ﴾ یاری دەکا

قورس کردن / تەجوید:
- ئەفخیمی پیتی لامی (الله).
- تەفخیمی پیتی (راء).
- سیمەلی قەلقەلە.

هونەری وەستان (الوقوف) / نیشانەکانی وەستان

[illegible]

فَلَمَّا ذَهَبُواْ بِهِۦ وَأَجۡمَعُوٓاْ أَن يَجۡعَلُوهُ فِي غَيَٰبَتِ ٱلۡجُبِّۚ وَأَوۡحَيۡنَآ
إِلَيۡهِ لَتُنَبِّئَنَّهُم بِأَمۡرِهِمۡ هَٰذَا وَهُمۡ لَا يَشۡعُرُونَ ١٥ وَجَآءُوٓ
أَبَاهُمۡ عِشَآءٗ يَبۡكُونَ ١٦ قَالُواْ يَٰٓأَبَانَآ إِنَّا ذَهَبۡنَا نَسۡتَبِقُ
وَتَرَكۡنَا يُوسُفَ عِندَ مَتَٰعِنَا فَأَكَلَهُ ٱلذِّئۡبُۖ وَمَآ أَنتَ
بِمُؤۡمِنٖ لَّنَا وَلَوۡ كُنَّا صَٰدِقِينَ ١٧ وَجَآءُو عَلَىٰ قَمِيصِهِۦ
بِدَمٖ كَذِبٖۚ قَالَ بَلۡ سَوَّلَتۡ لَكُمۡ أَنفُسُكُمۡ أَمۡرٗاۖ فَصَبۡرٞ جَمِيلٞۖ
وَٱللَّهُ ٱلۡمُسۡتَعَانُ عَلَىٰ مَا تَصِفُونَ ١٨ وَجَآءَتۡ سَيَّارَةٞ فَأَرۡسَلُواْ
وَارِدَهُمۡ فَأَدۡلَىٰ دَلۡوَهُۥۖ قَالَ يَٰبُشۡرَىٰ هَٰذَا غُلَٰمٞۚ وَأَسَرُّوهُ بِضَٰعَةٗۚ
وَٱللَّهُ عَلِيمُۢ بِمَا يَعۡمَلُونَ ١٩ وَشَرَوۡهُ بِثَمَنِۭ بَخۡسٖ
دَرَٰهِمَ مَعۡدُودَةٖ وَكَانُواْ فِيهِ مِنَ ٱلزَّٰهِدِينَ ٢٠ وَقَالَ
ٱلَّذِي ٱشۡتَرَىٰهُ مِن مِّصۡرَ لِٱمۡرَأَتِهِۦٓ أَكۡرِمِي مَثۡوَىٰهُ عَسَىٰٓ
أَن يَنفَعَنَآ أَوۡ نَتَّخِذَهُۥ وَلَدٗاۚ وَكَذَٰلِكَ مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِي
ٱلۡأَرۡضِ وَلِنُعَلِّمَهُۥ مِن تَأۡوِيلِ ٱلۡأَحَادِيثِۚ وَٱللَّهُ غَالِبٌ عَلَىٰٓ
أَمۡرِهِۦ وَلَٰكِنَّ أَكۡثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يَعۡلَمُونَ ٢١ وَلَمَّا بَلَغَ
أَشُدَّهُۥٓ ءَاتَيۡنَٰهُ حُكۡمٗا وَعِلۡمٗاۚ وَكَذَٰلِكَ نَجۡزِي ٱلۡمُحۡسِنِينَ ٢٢

وشه و مانا‌كانی

﴿ [illegible] ﴾ بڕیاریان دا

﴿ نستبق ﴾ كێ بەركێیان دەكرد، تیراندازیمان دەكرد

﴿ سوّلت ﴾ بۆی ڕازاندووەتەوە

﴿ فصبر جميل ﴾ خۆڕاگریی باشە

﴿ [illegible] ﴾ پس [illegible]

﴿ [illegible] ﴾ دۆلچەكەی شۆڕ كردەوە

﴿ [illegible] ﴾ شاردیانەوە

﴿ بضعة ﴾ كووتاڵ، شت و مەكی بازرگانی

﴿ وشروه ﴾ فرۆشتیان

﴿ بثمن بخس ﴾ بە نرخێكی ناچیز

﴿ أكرمي مثواه ﴾ ڕێزی لێ بگرە

﴿ [illegible] ﴾ دەستی بەسەر هەموو شتێكدا دەڕوا

﴿ بلغ أشده ﴾ گەیی بە هەرەتی لاویی

نیشانەكان و یاساكانی خوێندنەوە

شوێنی مینگە، لەبە [illegible] (الإدغام) بە مینگەوە

مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و [illegible]

مینگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.

ئەندازەی درێژكردنەوەكان (المدود)

[illegible]

(٥،٤) حەرەكە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی [illegible]

مەددی متصل لەكاتی وەستاندا و، ماوەكەی بە ئەندازەی (٤،٥،٦) حەرەكەیە

[illegible]

(٢) حەرەكە بۆ ئەو مەددانەی حوكمەكەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)

وَرَٰوَدَتۡهُ ٱلَّتِي هُوَ فِي بَيۡتِهَا عَن نَّفۡسِهِۦ وَغَلَّقَتِ ٱلۡأَبۡوَٰبَ
وَقَالَتۡ هَيۡتَ لَكَۚ قَالَ مَعَاذَ ٱللَّهِۖ إِنَّهُۥ رَبِّيٓ أَحۡسَنَ مَثۡوَايَۖ
إِنَّهُۥ لَا يُفۡلِحُ ٱلظَّٰلِمُونَ ﴿٢٣﴾ وَلَقَدۡ هَمَّتۡ بِهِۦۖ وَهَمَّ بِهَا
لَوۡلَآ أَن رَّءَا بُرۡهَٰنَ رَبِّهِۦۚ كَذَٰلِكَ لِنَصۡرِفَ عَنۡهُ ٱلسُّوٓءَ
وَٱلۡفَحۡشَآءَۚ إِنَّهُۥ مِنۡ عِبَادِنَا ٱلۡمُخۡلَصِينَ ﴿٢٤﴾ وَٱسۡتَبَقَا
ٱلۡبَابَ وَقَدَّتۡ قَمِيصَهُۥ مِن دُبُرٖ وَأَلۡفَيَا سَيِّدَهَا لَدَا ٱلۡبَابِۚ
قَالَتۡ مَا جَزَآءُ مَنۡ أَرَادَ بِأَهۡلِكَ سُوٓءًا إِلَّآ أَن يُسۡجَنَ أَوۡ عَذَابٌ
أَلِيمٞ ﴿٢٥﴾ قَالَ هِيَ رَٰوَدَتۡنِي عَن نَّفۡسِيۚ وَشَهِدَ شَاهِدٞ مِّنۡ
أَهۡلِهَآ إِن كَانَ قَمِيصُهُۥ قُدَّ مِن قُبُلٖ فَصَدَقَتۡ وَهُوَ مِنَ
ٱلۡكَٰذِبِينَ ﴿٢٦﴾ وَإِن كَانَ قَمِيصُهُۥ قُدَّ مِن دُبُرٖ فَكَذَبَتۡ وَهُوَ
مِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ ﴿٢٧﴾ فَلَمَّا رَءَا قَمِيصَهُۥ قُدَّ مِن دُبُرٖ قَالَ إِنَّهُۥ
مِن كَيۡدِكُنَّۖ إِنَّ كَيۡدَكُنَّ عَظِيمٞ ﴿٢٨﴾ يُوسُفُ أَعۡرِضۡ عَنۡ
هَٰذَاۚ وَٱسۡتَغۡفِرِي لِذَنۢبِكِۖ إِنَّكِ كُنتِ مِنَ ٱلۡخَاطِـِٔينَ
﴿٢٩﴾ ۞ وَقَالَ نِسۡوَةٞ فِي ٱلۡمَدِينَةِ ٱمۡرَأَتُ ٱلۡعَزِيزِ تُرَٰوِدُ فَتَىٰهَا
عَن نَّفۡسِهِۦۖ قَدۡ شَغَفَهَا حُبًّاۖ إِنَّا لَنَرَىٰهَا فِي ضَلَٰلٖ مُّبِينٍ ﴿٣٠﴾

وشه و مه‌به‌سته‌کانی

﴿ وَرَٰوَدَتۡهُ ﴾ حه‌زی لێکرد، شه‌یدای بوو

﴿ هَيۡتَ لَكَ ﴾ وه‌ره پێشه‌وه، ده‌ست به‌ کار به‌

﴿ مَعَاذَ ٱللَّهِ ﴾ په‌نا ده‌گرم به‌ خوا

﴿ [illegible] ﴾ ئه‌و گه‌وره‌ی منه‌

﴿ [illegible] ﴾ [illegible] لێکردووم

﴿ [illegible] ﴾ [illegible] بوو، كه‌وته‌ شوێنی

﴿ [illegible] ﴾ یوسفیش حه‌زی لێکرد ئه‌گه‌ر [illegible] خوا [illegible]

﴿ [illegible] ﴾ [illegible]

﴿ [illegible] ﴾ [illegible] کرد بۆ ده‌رگاکه‌

﴿ [illegible] ﴾ زولێخا کراسه‌که‌ی [illegible]

﴿ وَأَلۡفَيَا سَيِّدَهَا ﴾ گه‌یشتن به‌ مێرده‌که‌ی

﴿ وَشَهِدَ شَاهِدٞ ﴾ منداڵێك شایه‌تیی دا

﴿ شَغَفَهَا حُبًّا ﴾ خۆشه‌ویستی یوسف ئارامی لێ بڕیوه‌

ته‌فخیمی پیتی لامی (اللّٰه).
ته‌فخیمی پیتی (راء).
سیه‌تی قه‌لقه‌له‌

[illegible]

٢- ئه‌و هێمایانه‌ی وه‌ستان كه‌ به‌ڕه‌نگی سوور ڕه‌نگ كراون وه‌ستانی نێوانی ئایه‌ته‌كان و سه‌ره‌تای ئایه‌ته‌كان دیاری ده‌كه‌ن، له‌كاتی به‌رده‌وامبوونیش له‌ خوێندنه‌وه‌ چه‌ند حوكمێك هه‌ن كه‌ ده‌گۆڕێن

فَلَمَّا سَمِعَتْ بِمَكْرِهِنَّ أَرْسَلَتْ إِلَيْهِنَّ وَأَعْتَدَتْ لَهُنَّ مُتَّكَـًٔا وَءَاتَتْ
كُلَّ وَٰحِدَةٍ مِّنْهُنَّ سِكِّينًا وَقَالَتِ ٱخْرُجْ عَلَيْهِنَّ فَلَمَّا رَأَيْنَهُۥٓ أَكْبَرْنَهُۥ
وَقَطَّعْنَ أَيْدِيَهُنَّ وَقُلْنَ حَٰشَ لِلَّهِ مَا هَٰذَا بَشَرًا إِنْ هَٰذَآ إِلَّا مَلَكٌ
كَرِيمٌ ﴿٣١﴾ قَالَتْ فَذَٰلِكُنَّ ٱلَّذِى لُمْتُنَّنِى فِيهِ وَلَقَدْ رَٰوَدتُّهُۥ عَن
نَّفْسِهِۦ فَٱسْتَعْصَمَ وَلَئِن لَّمْ يَفْعَلْ مَآ ءَامُرُهُۥ لَيُسْجَنَنَّ وَلَيَكُونًا
مِّنَ ٱلصَّٰغِرِينَ ﴿٣٢﴾ قَالَ رَبِّ ٱلسِّجْنُ أَحَبُّ إِلَىَّ مِمَّا يَدْعُونَنِىٓ
إِلَيْهِ وَإِلَّا تَصْرِفْ عَنِّى كَيْدَهُنَّ أَصْبُ إِلَيْهِنَّ وَأَكُن مِّنَ ٱلْجَٰهِلِينَ
﴿٣٣﴾ فَٱسْتَجَابَ لَهُۥ رَبُّهُۥ فَصَرَفَ عَنْهُ كَيْدَهُنَّ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلسَّمِيعُ
ٱلْعَلِيمُ ﴿٣٤﴾ ثُمَّ بَدَا لَهُم مِّنۢ بَعْدِ مَا رَأَوُا۟ ٱلْءَايَٰتِ لَيَسْجُنُنَّهُۥ
حَتَّىٰ حِينٍ ﴿٣٥﴾ وَدَخَلَ مَعَهُ ٱلسِّجْنَ فَتَيَانِ قَالَ أَحَدُهُمَآ
إِنِّىٓ أَرَىٰنِىٓ أَعْصِرُ خَمْرًا وَقَالَ ٱلْءَاخَرُ إِنِّىٓ أَرَىٰنِىٓ أَحْمِلُ فَوْقَ
رَأْسِى خُبْزًا تَأْكُلُ ٱلطَّيْرُ مِنْهُ نَبِّئْنَا بِتَأْوِيلِهِۦٓ إِنَّا نَرَىٰكَ مِنَ
ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿٣٦﴾ قَالَ لَا يَأْتِيكُمَا طَعَامٌ تُرْزَقَانِهِۦٓ إِلَّا نَبَّأْتُكُمَا
بِتَأْوِيلِهِۦ قَبْلَ أَن يَأْتِيَكُمَا ذَٰلِكُمَا مِمَّا عَلَّمَنِى رَبِّىٓ إِنِّى تَرَكْتُ
مِلَّةَ قَوْمٍ لَّا يُؤْمِنُونَ بِٱللَّهِ وَهُم بِٱلْءَاخِرَةِ هُمْ كَٰفِرُونَ ﴿٣٧﴾

وشەو ماناکانی

﴿ وَأَعْتَدَتْ لَهُنَّ مُتَّكَـًٔا ﴾ جێگەی دانیشتنی بۆ ساز کردن

﴿ أَكْبَرْنَهُۥ ﴾ پێی سەرسام بوون، بە گەورەیان زانی

﴿ وَقَطَّعْنَ أَيْدِيَهُنَّ ﴾ دەستی خۆیان لەت و پەت کرد

﴿ [illegible] ﴾ پەنا بە خودا [illegible]

﴿ [illegible] ﴾ خۆی گرت، بەچووە ژێر رکێفی

﴿ [illegible] ﴾ دڵم دەچێ بۆ لایان، حەزیان لێ دەکەم

﴿ [illegible] ﴾ دوایی بۆیان دەرکەوت

﴿ [illegible] ﴾ [illegible] ئەوەی چەندە نیشانەیەکی دی

﴿ [illegible] ﴾ [illegible] ریشە بینی بکەی

﴿ [illegible] ﴾ بڕیم لە گوێیی و ئەمکرد بە شەرب

﴿ [illegible] ﴾ ئەمەیە و [illegible] لێ ئەمانە

[illegible]

وَٱتَّبَعۡتُ مِلَّةَ ءَابَآءِيٓ إِبۡرَٰهِيمَ وَإِسۡحَٰقَ وَيَعۡقُوبَۚ مَا كَانَ
لَنَآ أَن نُّشۡرِكَ بِٱللَّهِ مِن شَيۡءٖۚ ذَٰلِكَ مِن فَضۡلِ ٱللَّهِ عَلَيۡنَا وَعَلَى
ٱلنَّاسِ وَلَٰكِنَّ أَكۡثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يَشۡكُرُونَ ٣٨ يَٰصَٰحِبَيِ
ٱلسِّجۡنِ ءَأَرۡبَابٞ مُّتَفَرِّقُونَ خَيۡرٌ أَمِ ٱللَّهُ ٱلۡوَٰحِدُ ٱلۡقَهَّارُ
٣٩ مَا تَعۡبُدُونَ مِن دُونِهِۦٓ إِلَّآ أَسۡمَآءٗ سَمَّيۡتُمُوهَآ أَنتُمۡ
وَءَابَآؤُكُم مَّآ أَنزَلَ ٱللَّهُ بِهَا مِن سُلۡطَٰنٍۚ إِنِ ٱلۡحُكۡمُ إِلَّا لِلَّهِ
أَمَرَ أَلَّا تَعۡبُدُوٓاْ إِلَّآ إِيَّاهُۚ ذَٰلِكَ ٱلدِّينُ ٱلۡقَيِّمُ وَلَٰكِنَّ أَكۡثَرَ
ٱلنَّاسِ لَا يَعۡلَمُونَ ٤٠ يَٰصَٰحِبَيِ ٱلسِّجۡنِ أَمَّآ أَحَدُكُمَا
فَيَسۡقِي رَبَّهُۥ خَمۡرٗاۖ وَأَمَّا ٱلۡأٓخَرُ فَيُصۡلَبُ فَتَأۡكُلُ ٱلطَّيۡرُ
مِن رَّأۡسِهِۦۚ قُضِيَ ٱلۡأَمۡرُ ٱلَّذِي فِيهِ تَسۡتَفۡتِيَانِ ٤١ وَقَالَ لِلَّذِي
ظَنَّ أَنَّهُۥ نَاجٖ مِّنۡهُمَا ٱذۡكُرۡنِي عِندَ رَبِّكَ فَأَنسَىٰهُ
ٱلشَّيۡطَٰنُ ذِكۡرَ رَبِّهِۦ فَلَبِثَ فِي ٱلسِّجۡنِ بِضۡعَ سِنِينَ
٤٢ وَقَالَ ٱلۡمَلِكُ إِنِّيٓ أَرَىٰ سَبۡعَ بَقَرَٰتٖ سِمَانٖ يَأۡكُلُهُنَّ
سَبۡعٌ عِجَافٞ وَسَبۡعَ سُنۢبُلَٰتٍ خُضۡرٖ وَأُخَرَ يَابِسَٰتٖۖ
يَٰٓأَيُّهَا ٱلۡمَلَأُ أَفۡتُونِي فِي رُءۡيَٰيَ إِن كُنتُمۡ لِلرُّءۡيَا تَعۡبُرُونَ ٤٣

وشە و ماناکانی

﴿مَا كَانَ لَنَآ﴾ بۆ ئێمە نابێ
﴿لَا يَشۡكُرُونَ﴾ سوپاسگوزاری خودا نابن
﴿ٱلدِّينُ ٱلۡقَيِّمُ﴾ ئایینی ڕاست و ڕەوان
﴿فَيَسۡقِي رَبَّهُۥ خَمۡرٗا﴾ شەراب دەدا بە گەورەکەی
﴿قُضِيَ﴾ بڕابەوە
﴿تَسۡتَفۡتِيَانِ﴾ داوای خەوپەڕژێنە کە یتان دەکرد
﴿عِجَافٞ﴾ لەڕ و لاواز
﴿تَعۡبُرُونَ﴾ لێکدانەوەی خەو دەزانن

▼ تەفخیمی پیتی لامی (الله).
▼ تەفخیمی پیتی (راء).
▼ سیفەتی قەلقەلە.

١. چۆنیەتی وەستان (الوقوف):
٢. نیشانەکانی وەستان:

[illegible]
دەخوێنرێتەوە، ئالی خرێش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە
٢- ئەم هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن.

قَالُوٓاْ أَضۡغَٰثُ أَحۡلَٰمٖۖ وَمَا نَحۡنُ بِتَأۡوِيلِ ٱلۡأَحۡلَٰمِ بِعَٰلِمِينَ ﴿٤٤﴾
وَقَالَ ٱلَّذِي نَجَا مِنۡهُمَا وَٱدَّكَرَ بَعۡدَ أُمَّةٍ أَنَا۠ أُنَبِّئُكُم بِتَأۡوِيلِهِۦ
فَأَرۡسِلُونِ ﴿٤٥﴾ يُوسُفُ أَيُّهَا ٱلصِّدِّيقُ أَفۡتِنَا فِي سَبۡعِ بَقَرَٰتٖ
سِمَانٖ يَأۡكُلُهُنَّ سَبۡعٌ عِجَافٞ وَسَبۡعِ سُنۢبُلَٰتٍ خُضۡرٖ
وَأُخَرَ يَابِسَٰتٖ لَّعَلِّيٓ أَرۡجِعُ إِلَى ٱلنَّاسِ لَعَلَّهُمۡ يَعۡلَمُونَ ﴿٤٦﴾ قَالَ
تَزۡرَعُونَ سَبۡعَ سِنِينَ دَأَبٗا فَمَا حَصَدتُّمۡ فَذَرُوهُ فِي سُنۢبُلِهِۦٓ إِلَّا
قَلِيلٗا مِّمَّا تَأۡكُلُونَ ﴿٤٧﴾ ثُمَّ يَأۡتِي مِنۢ بَعۡدِ ذَٰلِكَ سَبۡعٞ شِدَادٞ يَأۡكُلۡنَ
مَا قَدَّمۡتُمۡ لَهُنَّ إِلَّا قَلِيلٗا مِّمَّا تُحۡصِنُونَ ﴿٤٨﴾ ثُمَّ يَأۡتِي مِنۢ بَعۡدِ ذَٰلِكَ
عَامٞ فِيهِ يُغَاثُ ٱلنَّاسُ وَفِيهِ يَعۡصِرُونَ ﴿٤٩﴾ وَقَالَ ٱلۡمَلِكُ ٱئۡتُونِي
بِهِۦۖ فَلَمَّا جَآءَهُ ٱلرَّسُولُ قَالَ ٱرۡجِعۡ إِلَىٰ رَبِّكَ فَسۡـَٔلۡهُ مَا بَالُ
ٱلنِّسۡوَةِ ٱلَّٰتِي قَطَّعۡنَ أَيۡدِيَهُنَّۚ إِنَّ رَبِّي بِكَيۡدِهِنَّ عَلِيمٞ ﴿٥٠﴾ قَالَ
مَا خَطۡبُكُنَّ إِذۡ رَٰوَدتُّنَّ يُوسُفَ عَن نَّفۡسِهِۦۚ قُلۡنَ حَٰشَ لِلَّهِ
مَا عَلِمۡنَا عَلَيۡهِ مِن سُوٓءٖۚ قَالَتِ ٱمۡرَأَتُ ٱلۡعَزِيزِ ٱلۡـَٰٔنَ حَصۡحَصَ
ٱلۡحَقُّ أَنَا۠ رَٰوَدتُّهُۥ عَن نَّفۡسِهِۦ وَإِنَّهُۥ لَمِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ ﴿٥١﴾ ذَٰلِكَ
لِيَعۡلَمَ أَنِّي لَمۡ أَخُنۡهُ بِٱلۡغَيۡبِ وَأَنَّ ٱللَّهَ لَا يَهۡدِي كَيۡدَ ٱلۡخَآئِنِينَ ﴿٥٢﴾

وشە و ماناکانی

﴿[illegible]﴾ خەوی پڕ و پووچە

﴿وَٱدَّكَرَ بَعۡدَ أُمَّةٍ﴾ پاش ماوەیەك بیری کەوتەوە

﴿[illegible]﴾ [illegible] وەك ساڵانی پێشوو

﴿تُحۡصِنُونَ﴾ پاشەکەوتتان کردووە

﴿[illegible]﴾ خەڵك دەبووژێنەوە

﴿[illegible]﴾ میوە دەگوشن

﴿[illegible]﴾ ژنەکان کە دەستی خۆیان لەت و پەت کرد چ دەڵێن؟ [illegible]

﴿[illegible]﴾ [illegible] چییە؟

﴿إِذۡ رَٰوَدتُّنَّ يُوسُفَ﴾ کە دەورەی یوسفتان دا و [illegible]

﴿حَٰشَ لِلَّهِ﴾ پەنا بە خودا

﴿[illegible]﴾ ڕاستیی ئاشکرا بوو

﴿وَإِنَّهُۥ لَمِنَ﴾ [illegible] ئەو لە ڕاستگۆیانە

مینگەکان و نەوەنەی ناخوێنرێنەوە: [illegible] (الإدغام) بە مینگەوە؛ مینگەی (الإخفاء)، (الإدغام)ی بێ مینگە و، [illegible] مینگەی (الإقلاب) [illegible] بە وپیتانەی ناخوێنرێنەوە

بەتێڵاوەی درێژکردنەوەکان (المدود): [illegible]
(٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمز)ەوە دروست دەبن [illegible]
مەددی متصل لەکاتی وەستاندا و، مادەکەی بە ئەندازەی [illegible]
(٢، ٤، ٦) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستاندا [illegible]
[illegible]

۞ وَمَآ أُبَرِّئُ نَفۡسِيٓۚ إِنَّ ٱلنَّفۡسَ لَأَمَّارَةُۢ بِٱلسُّوٓءِ إِلَّا مَا رَحِمَ
رَبِّيٓۚ إِنَّ رَبِّي غَفُورٞ رَّحِيمٞ ﴿٥٣﴾ وَقَالَ ٱلۡمَلِكُ ٱئۡتُونِي بِهِۦٓ أَسۡتَخۡلِصۡهُ
لِنَفۡسِيۖ فَلَمَّا كَلَّمَهُۥ قَالَ إِنَّكَ ٱلۡيَوۡمَ لَدَيۡنَا مَكِينٌ أَمِينٞ ﴿٥٤﴾ قَالَ
ٱجۡعَلۡنِي عَلَىٰ خَزَآئِنِ ٱلۡأَرۡضِۖ إِنِّي حَفِيظٌ عَلِيمٞ ﴿٥٥﴾ وَكَذَٰلِكَ
مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِي ٱلۡأَرۡضِ يَتَبَوَّأُ مِنۡهَا حَيۡثُ يَشَآءُۚ نُصِيبُ
بِرَحۡمَتِنَا مَن نَّشَآءُۖ وَلَا نُضِيعُ أَجۡرَ ٱلۡمُحۡسِنِينَ ﴿٥٦﴾ وَلَأَجۡرُ
ٱلۡأٓخِرَةِ خَيۡرٞ لِّلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَكَانُواْ يَتَّقُونَ ﴿٥٧﴾ وَجَآءَ إِخۡوَةُ
يُوسُفَ فَدَخَلُواْ عَلَيۡهِ فَعَرَفَهُمۡ وَهُمۡ لَهُۥ مُنكِرُونَ ﴿٥٨﴾ وَلَمَّا
جَهَّزَهُم بِجَهَازِهِمۡ قَالَ ٱئۡتُونِي بِأَخٖ لَّكُم مِّنۡ أَبِيكُمۡۚ أَلَا تَرَوۡنَ
أَنِّيٓ أُوفِي ٱلۡكَيۡلَ وَأَنَا۠ خَيۡرُ ٱلۡمُنزِلِينَ ﴿٥٩﴾ فَإِن لَّمۡ تَأۡتُونِي بِهِۦ فَلَا
كَيۡلَ لَكُمۡ عِندِي وَلَا تَقۡرَبُونِ ﴿٦٠﴾ قَالُواْ سَنُرَٰوِدُ عَنۡهُ أَبَاهُ
وَإِنَّا لَفَٰعِلُونَ ﴿٦١﴾ وَقَالَ لِفِتۡيَٰنِهِ ٱجۡعَلُواْ بِضَٰعَتَهُمۡ فِي رِحَالِهِمۡ
لَعَلَّهُمۡ يَعۡرِفُونَهَآ إِذَا ٱنقَلَبُوٓاْ إِلَىٰٓ أَهۡلِهِمۡ لَعَلَّهُمۡ يَرۡجِعُونَ
﴿٦٢﴾ فَلَمَّا رَجَعُوٓاْ إِلَىٰٓ أَبِيهِمۡ قَالُواْ يَٰٓأَبَانَا مُنِعَ مِنَّا ٱلۡكَيۡلُ
فَأَرۡسِلۡ مَعَنَآ أَخَانَا نَكۡتَلۡ وَإِنَّا لَهُۥ لَحَٰفِظُونَ ﴿٦٣﴾

وشه و ماناکانی

﴿ مَكِينٌ ﴾ خاوەن پلە و پایەیە

﴿ يَتَبَوَّأُ مِنۡهَا ﴾ لە کوێ بییەوێ دادەنیشێ

﴿ مُنكِرُونَ ﴾ ئەوان ئەیان دەناسی، خۆیان لێ گێل دەکرد

﴿ جَهَّزَهُم بِجَهَازِهِمۡ ﴾ پێویستییەکانیانی بۆ حیبەحێکردن

﴿ نَكۡتَلۡ ﴾ هەوڵ لە تەک باوکیدا دەدەین

﴿ بِضَٰعَتَهُمۡ ﴾ کووتاڵەکەیان، پارە و پوولەکەیان

﴿ رِحَالِهِمۡ ﴾ بارەکانیان

تەفخیمی پیتی لامی (الله)
تەفخیمی پیتی (راء)
سیفەتی قەلقەلە

١ جوتەمەن وەستان (الوصوف)
٢ ستانەکانی وەستان

١- هەموو وەستانەکان لەسەر پیتی سکوندار دەکرێت، ئەوانەی گەر پیتەکە خۆی سکوندار نەبێت لەکاتی وەستاندا ...

قَالَ هَلْ ءَامَنُكُمْ عَلَيْهِ إِلَّا كَمَآ أَمِنتُكُمْ عَلَىٰٓ أَخِيهِ مِن
قَبْلُ فَٱللَّهُ خَيْرٌ حَـٰفِظًا وَهُوَ أَرْحَمُ ٱلرَّٰحِمِينَ ﴿٦٤﴾ وَلَمَّا فَتَحُوا۟
مَتَـٰعَهُمْ وَجَدُوا۟ بِضَـٰعَتَهُمْ رُدَّتْ إِلَيْهِمْ قَالُوا۟ يَـٰٓأَبَانَا
مَا نَبْغِى هَـٰذِهِۦ بِضَـٰعَتُنَا رُدَّتْ إِلَيْنَا وَنَمِيرُ أَهْلَنَا وَنَحْفَظُ
أَخَانَا وَنَزْدَادُ كَيْلَ بَعِيرٍ ذَٰلِكَ كَيْلٌ يَسِيرٌ ﴿٦٥﴾ قَالَ لَنْ
أُرْسِلَهُۥ مَعَكُمْ حَتَّىٰ تُؤْتُونِ مَوْثِقًا مِّنَ ٱللَّهِ لَتَأْتُنَّنِى بِهِۦٓ إِلَّآ
أَن يُحَاطَ بِكُمْ فَلَمَّآ ءَاتَوْهُ مَوْثِقَهُمْ قَالَ ٱللَّهُ عَلَىٰ مَا نَقُولُ وَكِيلٌ
﴿٦٦﴾ وَقَالَ يَـٰبَنِىَّ لَا تَدْخُلُوا۟ مِنۢ بَابٍ وَٰحِدٍ وَٱدْخُلُوا۟ مِنْ أَبْوَٰبٍ
مُّتَفَرِّقَةٍ وَمَآ أُغْنِى عَنكُم مِّنَ ٱللَّهِ مِن شَىْءٍ إِنِ ٱلْحُكْمُ إِلَّا
لِلَّهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَعَلَيْهِ فَلْيَتَوَكَّلِ ٱلْمُتَوَكِّلُونَ ﴿٦٧﴾ وَلَمَّا
دَخَلُوا۟ مِنْ حَيْثُ أَمَرَهُمْ أَبُوهُم مَّا كَانَ يُغْنِى عَنْهُم
مِّنَ ٱللَّهِ مِن شَىْءٍ إِلَّا حَاجَةً فِى نَفْسِ يَعْقُوبَ قَضَىٰهَا وَإِنَّهُۥ
لَذُو عِلْمٍ لِّمَا عَلَّمْنَـٰهُ وَلَـٰكِنَّ أَكْثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ
﴿٦٨﴾ وَلَمَّا دَخَلُوا۟ عَلَىٰ يُوسُفَ ءَاوَىٰٓ إِلَيْهِ أَخَاهُ قَالَ
إِنِّىٓ أَنَا۠ أَخُوكَ فَلَا تَبْتَئِسْ بِمَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿٦٩﴾

وشە و ماناکانی

﴿ مَتَـٰعَهُمْ ﴾ بارە کانیان، ئەوەی هێنابوویان

﴿ مَا نَبْغِى ﴾ چیمان دەوێ؟

﴿ مَوْثِقًا ﴾ پەیمانێك

﴿ يُحَاطَ بِكُمْ ﴾ گەمارۆ بدرێن، هیچ دەستەلاتتان نەمێنێ

﴿ وَكِيلٌ ﴾ ئاگادار و چاودێرە

﴿ وَمَآ أُغْنِى ... ﴾ هیچم بۆ ئێوە بۆ ناکرێ

﴿ ... لِلَّهِ ﴾ حوکم و بڕیار هەر هی خودایە

﴿ ءَاوَىٰٓ إِلَيْهِ أَخَاهُ ﴾ براکەی بردە لای خۆی

﴿ فَلَا تَبْتَئِسْ ﴾ خەفەت مەخۆ

مینگە و ئەوانەی ناخوێندرێنەوە

شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە.
مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و.
مینگەی (الإقلاب) ئەو پیتانەی ناخوێندرێنەوە

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)

(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە دروست دەبن
(٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمز)ەوە دروست دەبن
مەددی متصل، لەکاتی وەستاندا و، ماوەکەی بە ئەندازەی ...
(٢، ٤، ٦) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)
(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبیعی)

فَلَمَّا جَهَّزَهُم بِجَهَازِهِمْ جَعَلَ ٱلسِّقَايَةَ فِى رَحْلِ أَخِيهِ ثُمَّ
أَذَّنَ مُؤَذِّنٌ أَيَّتُهَا ٱلْعِيرُ إِنَّكُمْ لَسَـٰرِقُونَ ﴿٧٠﴾ قَالُوا۟ وَأَقْبَلُوا۟
عَلَيْهِم مَّاذَا تَفْقِدُونَ ﴿٧١﴾ قَالُوا۟ نَفْقِدُ صُوَاعَ ٱلْمَلِكِ
وَلِمَن جَآءَ بِهِۦ حِمْلُ بَعِيرٍ وَأَنَا۠ بِهِۦ زَعِيمٌ ﴿٧٢﴾ قَالُوا۟ تَٱللَّهِ
لَقَدْ عَلِمْتُم مَّا جِئْنَا لِنُفْسِدَ فِى ٱلْأَرْضِ وَمَا كُنَّا سَـٰرِقِينَ
﴿٧٣﴾ قَالُوا۟ فَمَا جَزَٰٓؤُهُۥٓ إِن كُنتُمْ كَـٰذِبِينَ ﴿٧٤﴾ قَالُوا۟ جَزَٰٓؤُهُۥ
مَن وُجِدَ فِى رَحْلِهِۦ فَهُوَ جَزَٰٓؤُهُۥ كَذَٰلِكَ نَجْزِى ٱلظَّـٰلِمِينَ
﴿٧٥﴾ فَبَدَأَ بِأَوْعِيَتِهِمْ قَبْلَ وِعَآءِ أَخِيهِ ثُمَّ ٱسْتَخْرَجَهَا مِن
وِعَآءِ أَخِيهِ كَذَٰلِكَ كِدْنَا لِيُوسُفَ مَا كَانَ لِيَأْخُذَ أَخَاهُ
فِى دِينِ ٱلْمَلِكِ إِلَّآ أَن يَشَآءَ ٱللَّهُ نَرْفَعُ دَرَجَـٰتٍ مَّن نَّشَآءُ
وَفَوْقَ كُلِّ ذِى عِلْمٍ عَلِيمٌ ﴿٧٦﴾ ۞ قَالُوٓا۟ إِن يَسْرِقْ
فَقَدْ سَرَقَ أَخٌ لَّهُۥ مِن قَبْلُ فَأَسَرَّهَا يُوسُفُ فِى نَفْسِهِۦ
وَلَمْ يُبْدِهَا لَهُمْ قَالَ أَنتُمْ شَرٌّ مَّكَانًا وَٱللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا
تَصِفُونَ ﴿٧٧﴾ قَالُوا۟ يَـٰٓأَيُّهَا ٱلْعَزِيزُ إِنَّ لَهُۥٓ أَبًا شَيْخًا كَبِيرًا
فَخُذْ أَحَدَنَا مَكَانَهُۥٓ إِنَّا نَرَىٰكَ مِنَ ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿٧٨﴾

وشەو مانەكانى

﴿ ٱلسِّقَايَةَ ﴾ مەنەكە، پێوانەكە

﴿ أَذَّنَ مُؤَذِّنٌ ﴾ جارچییەك جاڕی دا

﴿ ٱلْعِيرُ ﴾ كاروانەكە

﴿ [illegible] ﴾

﴿ [illegible] ﴾ مەبى پاشا

﴿ زَعِيمٌ ﴾ كەفیل، دەستەبەر

﴿ [illegible] ﴾ فێلمان بۆ یوسف كرد

﴿ [illegible] ﴾ بەدەمو

﴿ [illegible] ﴾ براكەی وەربگرێ

﴿ فِى دِينِ ٱلْمَلِكِ ﴾ لە قانوونی پاشادا، لە یاسای باویاندا

﴿ [illegible] ﴾ بۆی دەرنەخستن، پێی نەوتن

[illegible]

خوێندنی وەستان (الوقوف)

بەقەبیمی پیتی لامی (الله)

بەقەبیمی پیتی (ر)

سیمەبی قەلقەلە

قَالَ مَعَاذَ ٱللَّهِ أَن نَّأْخُذَ إِلَّا مَن وَجَدْنَا مَتَٰعَنَا عِندَهُۥٓ إِنَّآ
إِذًا لَّظَٰلِمُونَ ﴿٧٩﴾ فَلَمَّا ٱسْتَيْـَٔسُوا۟ مِنْهُ خَلَصُوا۟ نَجِيًّا
قَالَ كَبِيرُهُمْ أَلَمْ تَعْلَمُوٓا۟ أَنَّ أَبَاكُمْ قَدْ أَخَذَ عَلَيْكُم
مَّوْثِقًا مِّنَ ٱللَّهِ وَمِن قَبْلُ مَا فَرَّطتُمْ فِى يُوسُفَ فَلَنْ أَبْرَحَ
ٱلْأَرْضَ حَتَّىٰ يَأْذَنَ لِىٓ أَبِىٓ أَوْ يَحْكُمَ ٱللَّهُ لِى وَهُوَ خَيْرُ ٱلْحَٰكِمِينَ
﴿٨٠﴾ ٱرْجِعُوٓا۟ إِلَىٰٓ أَبِيكُمْ فَقُولُوا۟ يَٰٓأَبَانَآ إِنَّ ٱبْنَكَ سَرَقَ
وَمَا شَهِدْنَآ إِلَّا بِمَا عَلِمْنَا وَمَا كُنَّا لِلْغَيْبِ حَٰفِظِينَ
﴿٨١﴾ وَسْـَٔلِ ٱلْقَرْيَةَ ٱلَّتِى كُنَّا فِيهَا وَٱلْعِيرَ ٱلَّتِىٓ أَقْبَلْنَا فِيهَا
وَإِنَّا لَصَٰدِقُونَ ﴿٨٢﴾ قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنفُسُكُمْ أَمْرًا
فَصَبْرٌ جَمِيلٌ عَسَى ٱللَّهُ أَن يَأْتِيَنِى بِهِمْ جَمِيعًا إِنَّهُۥ هُوَ
ٱلْعَلِيمُ ٱلْحَكِيمُ ﴿٨٣﴾ وَتَوَلَّىٰ عَنْهُمْ وَقَالَ يَٰٓأَسَفَىٰ عَلَىٰ
يُوسُفَ وَٱبْيَضَّتْ عَيْنَاهُ مِنَ ٱلْحُزْنِ فَهُوَ كَظِيمٌ ﴿٨٤﴾
قَالُوا۟ تَٱللَّهِ تَفْتَؤُا۟ تَذْكُرُ يُوسُفَ حَتَّىٰ تَكُونَ حَرَضًا
أَوْ تَكُونَ مِنَ ٱلْهَٰلِكِينَ ﴿٨٥﴾ قَالَ إِنَّمَآ أَشْكُوا۟ بَثِّى
وَحُزْنِىٓ إِلَى ٱللَّهِ وَأَعْلَمُ مِنَ ٱللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٨٦﴾

وشه و مانا‌کانی

﴿[illegible]﴾ [illegible] به خودا، چون شتی و [illegible]

﴿[illegible]﴾ ئه‌وکاته ئێمه له سته‌مکاران ده‌بین

﴿[illegible]﴾ که لێی هیوابڕاو بوون

﴿خَلَصُوا۟ نَجِيًّا﴾ که‌وتنه چپه چپ

﴿مَا فَرَّطتُمْ﴾ چ کارێکتان له ئاستیدا کرد؟ چیتان پێ کرد؟

﴿يَأْذَنَ لِىٓ أَبِىٓ﴾ باوکم رێگه‌م نه‌دات

﴿[illegible]﴾ [illegible] خودا فه‌رمانم پێ نه‌دا، رێگه‌یه‌کم پیشان نه‌دا

﴿[illegible]﴾ کاروانه‌که

﴿[illegible]﴾ پیشانی داون، بۆی [illegible]

﴿يَٰٓأَسَفَىٰ﴾ ئاخ و داخ

﴿وَٱبْيَضَّتْ عَيْنَاهُ﴾ چاوه‌کانی سپی بوونه‌وه

﴿كَظِيمٌ﴾ خه‌مه‌کانی ده‌پێچایه دڵی خۆی

﴿تَفْتَؤُا۟﴾ هه‌میشه، هه‌ر له‌بیری ناکه‌ی

﴿تَكُونَ حَرَضًا﴾ به هیلاك ده‌چی، ده‌که‌ویته جێگه

﴿[illegible]﴾ خه‌م و په‌ژاره‌م

مینگه‌کان و، نه‌خوێندنه‌وه‌ی

شوێنی مینگه (الغنة). (الإدغام) به مینگه‌وه.
مینگه‌ی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگه و،
مینگه‌ی (الإقلاب). ئه‌و پیتانه‌ی ناخوێنرێنه‌وه.

ئه‌ندازه‌ی درێژکردنه‌وه‌کان (المدود)

(٦) حه‌رەکه بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ی به‌هۆی (سکون)ه‌وه دروست ده‌بن
[illegible]
مه‌ددی متصل، له‌کاتی وەستاندا و، ماوه‌که‌ی به ئه‌ندازه‌ی (٤، ٥، ٦) حه‌رەکه
[illegible]
(٢) حه‌رەکه بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ی حوکمه‌کانیان هاوشێوه‌ی (المد الطبیعی)ه

يَٰبَنِيَّ ٱذۡهَبُواْ فَتَحَسَّسُواْ مِن يُوسُفَ وَأَخِيهِ وَلَا تَاْيۡـَٔسُواْ
مِن رَّوۡحِ ٱللَّهِۖ إِنَّهُۥ لَا يَاْيۡـَٔسُ مِن رَّوۡحِ ٱللَّهِ إِلَّا ٱلۡقَوۡمُ ٱلۡكَٰفِرُونَ
٨٧ فَلَمَّا دَخَلُواْ عَلَيۡهِ قَالُواْ يَٰٓأَيُّهَا ٱلۡعَزِيزُ مَسَّنَا وَأَهۡلَنَا ٱلضُّرُّ
وَجِئۡنَا بِبِضَٰعَةٖ مُّزۡجَىٰةٖ فَأَوۡفِ لَنَا ٱلۡكَيۡلَ وَتَصَدَّقۡ عَلَيۡنَآۖ
إِنَّ ٱللَّهَ يَجۡزِي ٱلۡمُتَصَدِّقِينَ ٨٨ قَالَ هَلۡ عَلِمۡتُم مَّا فَعَلۡتُم
بِيُوسُفَ وَأَخِيهِ إِذۡ أَنتُمۡ جَٰهِلُونَ ٨٩ قَالُوٓاْ أَءِنَّكَ
لَأَنتَ يُوسُفُۖ قَالَ أَنَا۠ يُوسُفُ وَهَٰذَآ أَخِيۖ قَدۡ مَنَّ ٱللَّهُ
عَلَيۡنَآۖ إِنَّهُۥ مَن يَتَّقِ وَيَصۡبِرۡ فَإِنَّ ٱللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجۡرَ
ٱلۡمُحۡسِنِينَ ٩٠ قَالُواْ تَٱللَّهِ لَقَدۡ ءَاثَرَكَ ٱللَّهُ عَلَيۡنَا
وَإِن كُنَّا لَخَٰطِـِٔينَ ٩١ قَالَ لَا تَثۡرِيبَ عَلَيۡكُمُ
ٱلۡيَوۡمَۖ يَغۡفِرُ ٱللَّهُ لَكُمۡۖ وَهُوَ أَرۡحَمُ ٱلرَّٰحِمِينَ ٩٢
ٱذۡهَبُواْ بِقَمِيصِي هَٰذَا فَأَلۡقُوهُ عَلَىٰ وَجۡهِ أَبِي يَأۡتِ بَصِيرٗا
وَأۡتُونِي بِأَهۡلِكُمۡ أَجۡمَعِينَ ٩٣ وَلَمَّا فَصَلَتِ
ٱلۡعِيرُ قَالَ أَبُوهُمۡ إِنِّي لَأَجِدُ رِيحَ يُوسُفَۖ لَوۡلَآ أَن
تُفَنِّدُونِ ٩٤ قَالُواْ تَٱللَّهِ إِنَّكَ لَفِي ضَلَٰلِكَ ٱلۡقَدِيمِ ٩٥

وشەو ماناکانی

﴿فَتَحَسَّسُواْ مِن﴾ بە شوێن یوسفدا بگەڕێن
﴿رَّوۡحِ ٱللَّهِ﴾ میهرەبانی خود
﴿...﴾ کەلە کەم و لە خوار ...
﴿...﴾ ...
﴿...﴾ دوونلێکی ... و ...
﴿عَلَيۡنَآ﴾ هەڵی بژاردی لەناو ئێمەدا، کردنی بە گەورەی
﴿...﴾ ...
﴿...﴾ ... ئەمرۆ خودا ...
﴿...﴾ چاوەکانی چاك دەبنەوە ...
﴿فَصَلَتِ ٱلۡعِيرُ﴾ کاروانەکە کەوتە ڕێ
﴿تُفَنِّدُونِ﴾ گاڵتەم پێ نەکەن
﴿...﴾ هەڵە و پەڵەکەت

تەفخیمی پیتی لامی (اللّٰه)
تەفخیمی پیتی (راء).
سیمەتی قەلقەلە.

١ چوونەی وەستان لوغوف
٢ نیشانەکانی وەستان.

... هەموو وەستانەکانی ... پیتی سکوون ... دەکرێت ... کە پیتەکە ... سکوون ... بەکاری وەستاند جەرەکەکانی تری لێ دادەماڵرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە، تائی خڕیش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە
٢- لەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن. لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن.

فَلَمَّآ أَن جَآءَ ٱلۡبَشِيرُ أَلۡقَىٰهُ عَلَىٰ وَجۡهِهِۦ فَٱرۡتَدَّ بَصِيرٗاۖ قَالَ
أَلَمۡ أَقُل لَّكُمۡ إِنِّيٓ أَعۡلَمُ مِنَ ٱللَّهِ مَا لَا تَعۡلَمُونَ ٩٦ قَالُواْ
يَٰٓأَبَانَا ٱسۡتَغۡفِرۡ لَنَا ذُنُوبَنَآ إِنَّا كُنَّا خَٰطِـِٔينَ ٩٧ قَالَ سَوۡفَ
أَسۡتَغۡفِرُ لَكُمۡ رَبِّيٓۖ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلۡغَفُورُ ٱلرَّحِيمُ ٩٨ فَلَمَّا
دَخَلُواْ عَلَىٰ يُوسُفَ ءَاوَىٰٓ إِلَيۡهِ أَبَوَيۡهِ وَقَالَ ٱدۡخُلُواْ مِصۡرَ
إِن شَآءَ ٱللَّهُ ءَامِنِينَ ٩٩ وَرَفَعَ أَبَوَيۡهِ عَلَى ٱلۡعَرۡشِ وَخَرُّواْ
لَهُۥ سُجَّدٗاۖ وَقَالَ يَٰٓأَبَتِ هَٰذَا تَأۡوِيلُ رُءۡيَٰيَ مِن قَبۡلُ قَدۡ جَعَلَهَا
رَبِّي حَقّٗاۖ وَقَدۡ أَحۡسَنَ بِيٓ إِذۡ أَخۡرَجَنِي مِنَ ٱلسِّجۡنِ وَجَآءَ بِكُم
مِّنَ ٱلۡبَدۡوِ مِنۢ بَعۡدِ أَن نَّزَغَ ٱلشَّيۡطَٰنُ بَيۡنِي وَبَيۡنَ إِخۡوَتِيٓۚ إِنَّ
رَبِّي لَطِيفٞ لِّمَا يَشَآءُۚ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلۡعَلِيمُ ٱلۡحَكِيمُ ١٠٠ ۞ رَبِّ
قَدۡ ءَاتَيۡتَنِي مِنَ ٱلۡمُلۡكِ وَعَلَّمۡتَنِي مِن تَأۡوِيلِ ٱلۡأَحَادِيثِۚ فَاطِرَ
ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ أَنتَ وَلِيِّۦ فِي ٱلدُّنۡيَا وَٱلۡأٓخِرَةِۖ تَوَفَّنِي
مُسۡلِمٗا وَأَلۡحِقۡنِي بِٱلصَّٰلِحِينَ ١٠١ ذَٰلِكَ مِنۡ أَنۢبَآءِ ٱلۡغَيۡبِ
نُوحِيهِ إِلَيۡكَۖ وَمَا كُنتَ لَدَيۡهِمۡ إِذۡ أَجۡمَعُوٓاْ أَمۡرَهُمۡ وَهُمۡ يَمۡكُرُونَ
١٠٢ وَمَآ أَكۡثَرُ ٱلنَّاسِ وَلَوۡ حَرَصۡتَ بِمُؤۡمِنِينَ ١٠٣

٢٥

وشه و ماناكانى

﴿ ... ﴾ هەڵەمان كردووە

﴿ ... ﴾ باوك و دايكى بردە لاى خۆى

﴿ سُجَّدًا ﴾ كڕنووشى ڕێز

﴿ ... ﴾ دەشت، لادێ

﴿ نَزَغَ ٱلشَّيۡطَٰنُ ﴾ شەيتان كەوتە ناو بەينمانەوە

﴿ فَاطِرَ ﴾ بەديهێنەر

﴿ ذَٰلِكَ ﴾ ئەوەى گێڕرايەوە لە بەسەرهاتى يوسف و باوك و براكانى

﴿ ... ﴾ لە هەواڵى نەديار و پەنامەكيى و نەبينراو

﴿ ... ﴾ دەينێرين بۆ تۆ

﴿ أَجۡمَعُوٓاْ أَمۡرَهُمۡ ﴾ قسەيان كرد بە يەك

(٥،٤) حەرەكە بۆ ئەو مەددانەى بەهۆى (هەمز)ەوە دروست دەبن
مەددى متصل، لەكاتى وەستاندا و ماوەكەى بە ئەندازەى ٦،٥،٤ حەرەكە
(٦،٤،٢) حەرەكە بۆ مەددى لەناكاو (عارض) لەكاتى وەستان
(٢) حەرەكە بۆ ئەو مەددانەى حوكمەكەيان هاوشێوەى (المد الطبيعي)

ئەندازەى درێژكردنەوەكان (المدود)

شوێنى مسكە (الغنة) لا ادغام / نەخوێنرێتەوە
مينگەى (الإخفاء) (الإدغام)ى بێ مينگە و
مينگەى (الإقلاب) نەو پيتانەى نەخوێنرێنەوە

مسكەكان و نەوانەى نەخوێنرێنەوە

وشه و ماناكانى

﴿إِنْ هُوَ﴾ ئەوە هەر ئەوەیە

﴿وَكَأَيِّن مِّنْ ءَايَةٍ﴾ زۆر ئایەت و نیشانە هەیە

﴿يَمُرُّونَ عَلَيْهَا﴾ بە لایدا دەڕۆن

﴿إِلَّا وَهُم مُّشْرِكُونَ﴾ ئەوان هەر كافر و بێ بڕوان

﴿غَٰشِيَةٌ﴾ سزایەك، بەڵایەك

﴿بَغْتَةً﴾ كوتوپڕ

﴿عَلَىٰ بَصِيرَةٍ﴾ بە بەرچاوڕوونییەوە

﴿ٱسْتَيْـَٔسَ﴾ بێ هیوا بوون

﴿بَأْسُنَا﴾ سزای ئێمە

﴿عِبْرَةٌ﴾ پەند، دەرس

﴿لِّأُو۟لِى ٱلْأَلْبَٰبِ﴾ بۆ هۆشیاران، دڵ ڕیندووان

﴿يُفْتَرَىٰ﴾ هەڵبەستری

وَمَا تَسْـَٔلُهُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِّلْعَٰلَمِينَ ﴿١٠٤﴾
وَكَأَيِّن مِّنْ ءَايَةٍ فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ يَمُرُّونَ عَلَيْهَا
وَهُمْ عَنْهَا مُعْرِضُونَ ﴿١٠٥﴾ وَمَا يُؤْمِنُ أَكْثَرُهُم بِٱللَّهِ إِلَّا
وَهُم مُّشْرِكُونَ ﴿١٠٦﴾ أَفَأَمِنُوٓا۟ أَن تَأْتِيَهُمْ غَٰشِيَةٌ مِّنْ عَذَابِ ٱللَّهِ
أَوْ تَأْتِيَهُمُ ٱلسَّاعَةُ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٠٧﴾ قُلْ هَٰذِهِۦ
سَبِيلِىٓ أَدْعُوٓا۟ إِلَى ٱللَّهِ عَلَىٰ بَصِيرَةٍ أَنَا۠ وَمَنِ ٱتَّبَعَنِى وَسُبْحَٰنَ
ٱللَّهِ وَمَآ أَنَا۠ مِنَ ٱلْمُشْرِكِينَ ﴿١٠٨﴾ وَمَآ أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ
إِلَّا رِجَالًا نُّوحِىٓ إِلَيْهِم مِّنْ أَهْلِ ٱلْقُرَىٰٓ أَفَلَمْ يَسِيرُوا۟ فِى
ٱلْأَرْضِ فَيَنظُرُوا۟ كَيْفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ
وَلَدَارُ ٱلْءَاخِرَةِ خَيْرٌ لِّلَّذِينَ ٱتَّقَوْا۟ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٠٩﴾ حَتَّىٰٓ
إِذَا ٱسْتَيْـَٔسَ ٱلرُّسُلُ وَظَنُّوٓا۟ أَنَّهُمْ قَدْ كُذِبُوا۟ جَآءَهُمْ
نَصْرُنَا فَنُجِّىَ مَن نَّشَآءُ وَلَا يُرَدُّ بَأْسُنَا عَنِ ٱلْقَوْمِ ٱلْمُجْرِمِينَ
﴿١١٠﴾ لَقَدْ كَانَ فِى قَصَصِهِمْ عِبْرَةٌ لِّأُو۟لِى ٱلْأَلْبَٰبِ مَا كَانَ
حَدِيثًا يُفْتَرَىٰ وَلَٰكِن تَصْدِيقَ ٱلَّذِى بَيْنَ يَدَيْهِ
وَتَفْصِيلَ كُلِّ شَىْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿١١١﴾

ئەفخیمی پیتی لامی (الله)

تەفخیمی پیتی (راء).

سیمەتی قەلقەلە.

١- چۆنیەتی وەستان (الوقوف):
٢- نیشانەكانی وەستان.

١- هەموو وەستانەكان ... پیتی سكوندا ... دەكرێت ... گەر پیتەكە ... سكوندا ... بەبێ بەكاری وەستان ... حەرەكەكانی تری لێ دادەماڵرێت هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەكە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە، تائی خڕیش بە (هاء)ی سكوندار دەخوێنرێتەوە.

٢- لەو هێمایانەی وەستان كە بەڕەنگی سوور ڕەنگ كراون وەستانی میانەی ئایەتەكان و سەرەتای ئایەتەكان دیاری دەكەن ... بەكاری بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوكمێت هەن كە دەگۆڕێن

سُورَةُ الرَّعۡدِ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

الٓمٓرۚ تِلۡكَ ءَايَٰتُ ٱلۡكِتَٰبِۗ وَٱلَّذِيٓ أُنزِلَ إِلَيۡكَ مِن رَّبِّكَ ٱلۡحَقُّ
وَلَٰكِنَّ أَكۡثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يُؤۡمِنُونَ ١ ٱللَّهُ ٱلَّذِي رَفَعَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ بِغَيۡرِ
عَمَدٖ تَرَوۡنَهَاۖ ثُمَّ ٱسۡتَوَىٰ عَلَى ٱلۡعَرۡشِۖ وَسَخَّرَ ٱلشَّمۡسَ وَٱلۡقَمَرَۖ كُلّٞ
يَجۡرِي لِأَجَلٖ مُّسَمّٗىۚ يُدَبِّرُ ٱلۡأَمۡرَ يُفَصِّلُ ٱلۡأٓيَٰتِ لَعَلَّكُم بِلِقَآءِ
رَبِّكُمۡ تُوقِنُونَ ٢ وَهُوَ ٱلَّذِي مَدَّ ٱلۡأَرۡضَ وَجَعَلَ فِيهَا رَوَٰسِيَ
وَأَنۡهَٰرٗاۖ وَمِن كُلِّ ٱلثَّمَرَٰتِ جَعَلَ فِيهَا زَوۡجَيۡنِ ٱثۡنَيۡنِۖ يُغۡشِي ٱلَّيۡلَ
ٱلنَّهَارَۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَأٓيَٰتٖ لِّقَوۡمٖ يَتَفَكَّرُونَ ٣ وَفِي ٱلۡأَرۡضِ
قِطَعٞ مُّتَجَٰوِرَٰتٞ وَجَنَّٰتٞ مِّنۡ أَعۡنَٰبٖ وَزَرۡعٞ وَنَخِيلٞ صِنۡوَانٞ
وَغَيۡرُ صِنۡوَانٖ يُسۡقَىٰ بِمَآءٖ وَٰحِدٖ وَنُفَضِّلُ بَعۡضَهَا عَلَىٰ بَعۡضٖ
فِي ٱلۡأُكُلِۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَأٓيَٰتٖ لِّقَوۡمٖ يَعۡقِلُونَ ٤
۞ وَإِن تَعۡجَبۡ فَعَجَبٞ قَوۡلُهُمۡ أَءِذَا كُنَّا تُرَٰبًا أَءِنَّا لَفِي خَلۡقٖ
جَدِيدٍۗ أُوْلَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ بِرَبِّهِمۡۖ وَأُوْلَٰٓئِكَ ٱلۡأَغۡلَٰلُ
فِيٓ أَعۡنَاقِهِمۡۖ وَأُوْلَٰٓئِكَ أَصۡحَٰبُ ٱلنَّارِۖ هُمۡ فِيهَا خَٰلِدُونَ ٥

وشه و مانه‌کان

سووره‌تی ره‌عد

﴿تِلۡكَ﴾ ئه‌م سووره‌ته

﴿بِغَيۡرِ عَمَدٖ﴾ به‌بێ ستوون، بێ کۆڵه‌که

﴿ثُمَّ ٱسۡتَوَىٰ عَلَى ٱلۡعَرۡشِ﴾ ده‌سته‌ڵاتی به‌سه‌ر عه‌رشدا گرت، حستیبه زۆر ده‌ستی خۆی

﴿...﴾ ڕه‌ویی ڕاخستووه

﴿رَوَٰسِيَ﴾ کێوه‌کان، مێخ

﴿زَوۡجَيۡنِ﴾ دوو جۆر

﴿...﴾ شه‌و و ڕۆژ داده‌پۆشێ

﴿قِطَعٞ﴾ پارچه پارچه

﴿...﴾ دار خورمای دووسێ په‌ل له‌سه‌ر یه‌ک بنج

﴿...﴾ جو ردبه کان

شوێنی مینگه‌ (الإدغام) به مینگه‌وه.
مینگه‌ی (الإخفاء) (الإدغام)ی بێ مینگه‌ و.
مینگه‌ی (الإقلاب) ئه‌و پیتانه‌ی ناخوێنرێن به‌وه‌د

درێژکردنه‌وه‌کان (المدود)

(٢) حه‌ره‌که بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ی حوکمه‌که‌یان هاوشێوه‌ی (المد الطبيعي)
(٢، ٤، ٦) حه‌ره‌که بۆ مه‌ددی لماکاو (عارض) له‌کاتی وه‌ستان
مه‌ددی متصل، له‌کاتی وه‌ستاندا و، ماوه‌که‌ی به‌ ئه‌نداره‌ی (٤، ٥، ٦) حه‌ره‌که

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِٱلسَّيِّئَةِ قَبْلَ ٱلْحَسَنَةِ وَقَدْ خَلَتْ مِن
قَبْلِهِمُ ٱلْمَثُلَٰتُ وَإِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرَةٍ لِّلنَّاسِ عَلَىٰ ظُلْمِهِمْ
وَإِنَّ رَبَّكَ لَشَدِيدُ ٱلْعِقَابِ ﴿٦﴾ وَيَقُولُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ لَوْلَآ
أُنزِلَ عَلَيْهِ ءَايَةٌ مِّن رَّبِّهِۦٓ إِنَّمَآ أَنتَ مُنذِرٌ وَلِكُلِّ قَوْمٍ هَادٍ
﴿٧﴾ ٱللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَحْمِلُ كُلُّ أُنثَىٰ وَمَا تَغِيضُ ٱلْأَرْحَامُ
وَمَا تَزْدَادُ وَكُلُّ شَىْءٍ عِندَهُۥ بِمِقْدَارٍ ﴿٨﴾ عَٰلِمُ ٱلْغَيْبِ
وَٱلشَّهَٰدَةِ ٱلْكَبِيرُ ٱلْمُتَعَالِ ﴿٩﴾ سَوَآءٌ مِّنكُم مَّنْ أَسَرَّ
ٱلْقَوْلَ وَمَن جَهَرَ بِهِۦ وَمَنْ هُوَ مُسْتَخْفٍۭ بِٱلَّيْلِ وَسَارِبٌۢ
بِٱلنَّهَارِ ﴿١٠﴾ لَهُۥ مُعَقِّبَٰتٌ مِّنۢ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِۦ يَحْفَظُونَهُۥ
مِنْ أَمْرِ ٱللَّهِ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّىٰ يُغَيِّرُوا۟ مَا بِأَنفُسِهِمْ
وَإِذَآ أَرَادَ ٱللَّهُ بِقَوْمٍ سُوٓءًا فَلَا مَرَدَّ لَهُۥ وَمَا لَهُم مِّن دُونِهِۦ مِن
وَالٍ ﴿١١﴾ هُوَ ٱلَّذِى يُرِيكُمُ ٱلْبَرْقَ خَوْفًا وَطَمَعًا
وَيُنشِئُ ٱلسَّحَابَ ٱلثِّقَالَ ﴿١٢﴾ وَيُسَبِّحُ ٱلرَّعْدُ بِحَمْدِهِۦ
وَٱلْمَلَٰٓئِكَةُ مِنْ خِيفَتِهِۦ وَيُرْسِلُ ٱلصَّوَٰعِقَ فَيُصِيبُ بِهَا
مَن يَشَآءُ وَهُمْ يُجَٰدِلُونَ فِى ٱللَّهِ وَهُوَ شَدِيدُ ٱلْمِحَالِ ﴿١٣﴾

وشەو ماناكانی

بەلەی حر بەت پێش چ کە لی دەکەن
سەحت
لیحۆشوونی
کاشکی ئایەتێکی لەلای خودای خۆیەوە بۆ بهاتایە
ئەوەی منداڵدانی ... ئەوەی لە منداڵدانیدا لە خوێن و ... زیاد دەکات
بە ئەندازەی پێویست
گەورە بالادەست
خاوەن دەستەلات بەسەر هەموو شتێکدا
بە ڕۆژ لەو ناقەیدا دەڕوات
فریشتەگەلی نۆبەتچی
بە فەرمانی خودا
لە کۆمەک کەر و یاریدەر
هەوری گران ئاوس بە ئاوی باران
تۆڵەسەندن بەهێز

١- هەموو وەستانەکان ... بە سکوون ... دەخوێنرێتەوە، تائی خڕیش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە.
٢- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند جوکمێك هەن کە دەگۆڕێن.

١ چوونەتی وەستان (الوقوف)
٢ نیشانەکانی وەستان

تەفخیمی پیتی لامی (الله)
تەفخیمی پیتی (راء)
سیفەتی قەلقەلە

لَهُۥ دَعْوَةُ ٱلْحَقِّ ۖ وَٱلَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِهِۦ لَا يَسْتَجِيبُونَ لَهُم بِشَىْءٍ إِلَّا
كَبَٰسِطِ كَفَّيْهِ إِلَى ٱلْمَآءِ لِيَبْلُغَ فَاهُ وَمَا هُوَ بِبَٰلِغِهِۦ ۚ وَمَا دُعَآءُ ٱلْكَٰفِرِينَ
إِلَّا فِى ضَلَٰلٍ ﴿١٤﴾ وَلِلَّهِ يَسْجُدُ مَن فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ طَوْعًا
وَكَرْهًا وَظِلَٰلُهُم بِٱلْغُدُوِّ وَٱلْـَٔاصَالِ ۩ ﴿١٥﴾ قُلْ مَن رَّبُّ ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَٱلْأَرْضِ قُلِ ٱللَّهُ ۚ قُلْ أَفَٱتَّخَذْتُم مِّن دُونِهِۦٓ أَوْلِيَآءَ لَا يَمْلِكُونَ لِأَنفُسِهِمْ
نَفْعًا وَلَا ضَرًّا ۚ قُلْ هَلْ يَسْتَوِى ٱلْأَعْمَىٰ وَٱلْبَصِيرُ أَمْ هَلْ تَسْتَوِى
ٱلظُّلُمَٰتُ وَٱلنُّورُ ۗ أَمْ جَعَلُوا۟ لِلَّهِ شُرَكَآءَ خَلَقُوا۟ كَخَلْقِهِۦ فَتَشَٰبَهَ ٱلْخَلْقُ
عَلَيْهِمْ ۚ قُلِ ٱللَّهُ خَٰلِقُ كُلِّ شَىْءٍ وَهُوَ ٱلْوَٰحِدُ ٱلْقَهَّٰرُ ﴿١٦﴾ أَنزَلَ مِنَ
ٱلسَّمَآءِ مَآءً فَسَالَتْ أَوْدِيَةٌۢ بِقَدَرِهَا فَٱحْتَمَلَ ٱلسَّيْلُ زَبَدًا رَّابِيًا ۚ
وَمِمَّا يُوقِدُونَ عَلَيْهِ فِى ٱلنَّارِ ٱبْتِغَآءَ حِلْيَةٍ أَوْ مَتَٰعٍ زَبَدٌ مِّثْلُهُۥ ۚ كَذَٰلِكَ
يَضْرِبُ ٱللَّهُ ٱلْحَقَّ وَٱلْبَٰطِلَ ۚ فَأَمَّا ٱلزَّبَدُ فَيَذْهَبُ جُفَآءً ۖ وَأَمَّا مَا
يَنفَعُ ٱلنَّاسَ فَيَمْكُثُ فِى ٱلْأَرْضِ ۚ كَذَٰلِكَ يَضْرِبُ ٱللَّهُ ٱلْأَمْثَالَ ﴿١٧﴾
لِلَّذِينَ ٱسْتَجَابُوا۟ لِرَبِّهِمُ ٱلْحُسْنَىٰ ۚ وَٱلَّذِينَ لَمْ يَسْتَجِيبُوا۟ لَهُۥ
لَوْ أَنَّ لَهُم مَّا فِى ٱلْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُۥ مَعَهُۥ لَٱفْتَدَوْا۟ بِهِۦٓ ۚ
أُو۟لَٰٓئِكَ لَهُمْ سُوٓءُ ٱلْحِسَابِ وَمَأْوَىٰهُمْ جَهَنَّمُ ۖ وَبِئْسَ ٱلْمِهَادُ ﴿١٨﴾

سجدة

وشەو ماناکانی

﴿دَعْوَةُ ٱلْحَقِّ﴾ بانگی ڕاستیی بۆ ئەوە، بانگی یەکتاپەرستی

﴿يَسْجُدُ﴾ کڕنووش بۆ خودا دەبا

﴿وَظِلَٰلُهُم﴾ سێبەرەکانیشیان، ملکەچبوونی بۆ فەرمانی خودا

﴿بِٱلْغُدُوِّ﴾ لە بەیانیاندا

﴿وَٱلْـَٔاصَالِ﴾ لە ئێوارەدا

﴿بِقَدَرِهَا﴾ بە ئەندازەی خۆی

﴿وَمِمَّا يُوقِدُونَ عَلَيْهِ فِى ٱلنَّارِ﴾ لەوانەی ئاگری بۆ دەکەنەوە تا پاڵفتەی و پاکیان بکەنەوە

﴿ٱبْتِغَآءَ حِلْيَةٍ﴾ بۆ ئەوەی خشڵی لێ دروست بکەن

﴿زَبَدٌ﴾ کەف

﴿جُفَآءً﴾ دەڕوا، فڕێ دەدرێ، بێ سوود

﴿وَبِئْسَ ٱلْمِهَادُ﴾ خراپ جێگەیەکە، ڕاخراوێکی بەدە

مینگەکان و ئەوانەی ناخوێنرێنەوە

- شوێنی مینگە (الغنة).
- (الإدغام) بە مینگەوە.
- مینگەی (الإخفاء).
- (الإدغام)ی بێ مینگە و.
- مینگەی (الإقلاب).
- لەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)

- (٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی سکونەوە دروست دەبن
- (٤، ٥) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی هەمزەوە دروست دەبن
- مەددی متصل، لەکاتی وەستاندا و، ماوەکەی بە ئەندازەی (٦،٥،٤) حەرەکە
- (٢، ٤، ٦) حەرەکە بۆ مەددی لەبەرکاتی عارض لەکاتی وەستاندا
- (٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)

الرعد ٢٦

۞ أَفَمَن يَعْلَمُ أَنَّمَآ أُنزِلَ إِلَيْكَ مِن رَّبِّكَ ٱلْحَقُّ كَمَنْ هُوَ أَعْمَىٰٓ ۚ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ
أُو۟لُوا۟ ٱلْأَلْبَـٰبِ ﴿١٩﴾ ٱلَّذِينَ يُوفُونَ بِعَهْدِ ٱللَّهِ وَلَا يَنقُضُونَ ٱلْمِيثَـٰقَ
﴿٢٠﴾ وَٱلَّذِينَ يَصِلُونَ مَآ أَمَرَ ٱللَّهُ بِهِۦٓ أَن يُوصَلَ وَيَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ
وَيَخَافُونَ سُوٓءَ ٱلْحِسَابِ ﴿٢١﴾ وَٱلَّذِينَ صَبَرُوا۟ ٱبْتِغَآءَ وَجْهِ رَبِّهِمْ
وَأَقَامُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ وَأَنفَقُوا۟ مِمَّا رَزَقْنَـٰهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً وَيَدْرَءُونَ
بِٱلْحَسَنَةِ ٱلسَّيِّئَةَ أُو۟لَـٰٓئِكَ لَهُمْ عُقْبَى ٱلدَّارِ ﴿٢٢﴾ جَنَّـٰتُ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا
وَمَن صَلَحَ مِنْ ءَابَآئِهِمْ وَأَزْوَٰجِهِمْ وَذُرِّيَّـٰتِهِمْ ۖ وَٱلْمَلَـٰٓئِكَةُ يَدْخُلُونَ
عَلَيْهِم مِّن كُلِّ بَابٍ ﴿٢٣﴾ سَلَـٰمٌ عَلَيْكُم بِمَا صَبَرْتُمْ ۚ فَنِعْمَ عُقْبَى ٱلدَّارِ
﴿٢٤﴾ وَٱلَّذِينَ يَنقُضُونَ عَهْدَ ٱللَّهِ مِنۢ بَعْدِ مِيثَـٰقِهِۦ وَيَقْطَعُونَ مَآ
أَمَرَ ٱللَّهُ بِهِۦٓ أَن يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ فِى ٱلْأَرْضِ ۙ أُو۟لَـٰٓئِكَ لَهُمُ ٱللَّعْنَةُ
وَلَهُمْ سُوٓءُ ٱلدَّارِ ﴿٢٥﴾ ٱللَّهُ يَبْسُطُ ٱلرِّزْقَ لِمَن يَشَآءُ وَيَقْدِرُ ۚ وَفَرِحُوا۟
بِٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا وَمَا ٱلْحَيَوٰةُ ٱلدُّنْيَا فِى ٱلْـَٔاخِرَةِ إِلَّا مَتَـٰعٌ ﴿٢٦﴾ وَيَقُولُ
ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ لَوْلَآ أُنزِلَ عَلَيْهِ ءَايَةٌ مِّن رَّبِّهِۦ ۗ قُلْ إِنَّ ٱللَّهَ يُضِلُّ
مَن يَشَآءُ وَيَهْدِىٓ إِلَيْهِ مَنْ أَنَابَ ﴿٢٧﴾ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَتَطْمَئِنُّ
قُلُوبُهُم بِذِكْرِ ٱللَّهِ ۗ أَلَا بِذِكْرِ ٱللَّهِ تَطْمَئِنُّ ٱلْقُلُوبُ ﴿٢٨﴾

وشه و ماناکانی

﴿ وَيَدْرَءُونَ ﴾ لا دەبەن، دەسڕنەوە
﴿ عُقْبَى ٱلدَّارِ ﴾ پاشەڕۆژی باش
﴿ ... ءَابَآئِهِمْ ﴾ ئەوانەی باش لە باوك و دایکەکانیان
﴿ وَٱلْمَلَـٰٓئِكَةُ يَدْخُلُونَ عَلَيْهِم مِّن كُلِّ ... ﴾ فریشتە لە هەموو دەرگاکانەوە دەچن بۆ لایان
﴿ بِمَا صَبَرْتُمْ ﴾ بە هۆی خۆڕ گرتنەوە
﴿ ... ﴾ پاشەڕۆژی خراپ، شوێنی نابار
﴿ ... ﴾ تەنگی دەکاتەوە
﴿ ... ﴾ شتێکی کەم، بووچ
﴿ ... ﴾ گەڕایەوە بۆ لای خودا[1]

نیشانەکانی تەجوید: ▼ تەفخیمی پیتی لامی (الله). ▼ تەفخیمی پیتی (راء) ▼ سەمەی قەلقەلە

١ جۆرەکانی وەستان (الوقف): هەموو وەستانەکان لەسەر پیتی سکوون دەکرێت ... هەرەکەکانی تری لێ دادەماڵرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە، تای خڕیش بە (هاء)ی سکووندار دەخوێنرێتەوە

٢ نیشانەکانی وەستان: ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن ...

ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ طُوبَىٰ لَهُمۡ وَحُسۡنُ
مَـَٔابٖ ٢٩ كَذَٰلِكَ أَرۡسَلۡنَٰكَ فِيٓ أُمَّةٖ قَدۡ خَلَتۡ مِن قَبۡلِهَآ أُمَمٞ
لِّتَتۡلُوَاْ عَلَيۡهِمُ ٱلَّذِيٓ أَوۡحَيۡنَآ إِلَيۡكَ وَهُمۡ يَكۡفُرُونَ بِٱلرَّحۡمَٰنِۚ
قُلۡ هُوَ رَبِّي لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ عَلَيۡهِ تَوَكَّلۡتُ وَإِلَيۡهِ مَتَابِ ٣٠
وَلَوۡ أَنَّ قُرۡءَانٗا سُيِّرَتۡ بِهِ ٱلۡجِبَالُ أَوۡ قُطِّعَتۡ بِهِ ٱلۡأَرۡضُ أَوۡ كُلِّمَ
بِهِ ٱلۡمَوۡتَىٰۗ بَل لِّلَّهِ ٱلۡأَمۡرُ جَمِيعًاۗ أَفَلَمۡ يَاْيۡـَٔسِ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ
أَن لَّوۡ يَشَآءُ ٱللَّهُ لَهَدَى ٱلنَّاسَ جَمِيعٗاۗ وَلَا يَزَالُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ
تُصِيبُهُم بِمَا صَنَعُواْ قَارِعَةٌ أَوۡ تَحُلُّ قَرِيبٗا مِّن دَارِهِمۡ حَتَّىٰ يَأۡتِيَ
وَعۡدُ ٱللَّهِۚ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُخۡلِفُ ٱلۡمِيعَادَ ٣١ وَلَقَدِ ٱسۡتُهۡزِئَ بِرُسُلٖ
مِّن قَبۡلِكَ فَأَمۡلَيۡتُ لِلَّذِينَ كَفَرُواْ ثُمَّ أَخَذۡتُهُمۡۖ فَكَيۡفَ كَانَ
عِقَابِ ٣٢ أَفَمَنۡ هُوَ قَآئِمٌ عَلَىٰ كُلِّ نَفۡسِۭ بِمَا كَسَبَتۡۗ وَجَعَلُواْ
لِلَّهِ شُرَكَآءَ قُلۡ سَمُّوهُمۡۚ أَمۡ تُنَبِّـُٔونَهُۥ بِمَا لَا يَعۡلَمُ فِي ٱلۡأَرۡضِ أَم
بِظَٰهِرٖ مِّنَ ٱلۡقَوۡلِۗ بَلۡ زُيِّنَ لِلَّذِينَ كَفَرُواْ مَكۡرُهُمۡ وَصُدُّواْ عَنِ
ٱلسَّبِيلِۗ وَمَن يُضۡلِلِ ٱللَّهُ فَمَا لَهُۥ مِنۡ هَادٖ ٣٣ لَّهُمۡ عَذَابٞ فِي ٱلۡحَيَوٰةِ
ٱلدُّنۡيَاۖ وَلَعَذَابُ ٱلۡأٓخِرَةِ أَشَقُّۖ وَمَا لَهُم مِّنَ ٱللَّهِ مِن وَاقٖ ٣٤

وشەو مەبەستەکانی

﴿طُوبَىٰ لَهُمۡ﴾ شوێنی پاك و خاوێنیان هەیە

﴿وَحُسۡنُ مَـَٔابٖ﴾ گەڕانەوە بۆ شوێنی جوان و نایاب

﴿قَدۡ خَلَتۡ﴾ ڕابورد، ڕۆیی

﴿[illegible]﴾ بۆ لای خودا دەگەڕێمەوە

﴿[illegible]﴾ کێوی پێ دەجرێتە ڕێ

﴿[illegible]﴾ زەوی پێ پارچە پارچە بکرێت

﴿أَوۡ كُلِّمَ بِهِ ٱلۡمَوۡتَىٰ﴾ یا قسەی لە تەك مردوودا پێ بکرێت

﴿أَفَلَمۡ يَاْيۡـَٔسِ﴾ ئایا نەیزانی، یا بێ هیوا نەبوو؟

﴿[illegible]﴾ بەلایە[illegible]

﴿[illegible]﴾ مۆڵەتم دا

﴿وَاقٖ﴾ پارێزەر

مینگەکان و ئەوەی ناخوێنرێنەوە: شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە. مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و. مینگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود): [illegible]
(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبیعی)ە.

۞ مَّثَلُ ٱلْجَنَّةِ ٱلَّتِى وُعِدَ ٱلْمُتَّقُونَ ۖ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ ۖ
أُكُلُهَا دَآئِمٌ وَظِلُّهَا ۚ تِلْكَ عُقْبَى ٱلَّذِينَ ٱتَّقَوا۟ ۖ وَّعُقْبَى
ٱلْكَٰفِرِينَ ٱلنَّارُ ﴿٣٥﴾ وَٱلَّذِينَ ءَاتَيْنَٰهُمُ ٱلْكِتَٰبَ يَفْرَحُونَ
بِمَآ أُنزِلَ إِلَيْكَ ۖ وَمِنَ ٱلْأَحْزَابِ مَن يُنكِرُ بَعْضَهُۥ ۚ قُلْ إِنَّمَآ أُمِرْتُ
أَنْ أَعْبُدَ ٱللَّهَ وَلَآ أُشْرِكَ بِهِۦٓ ۚ إِلَيْهِ أَدْعُوا۟ وَإِلَيْهِ مَـَٔابِ ﴿٣٦﴾
وَكَذَٰلِكَ أَنزَلْنَٰهُ حُكْمًا عَرَبِيًّا ۚ وَلَئِنِ ٱتَّبَعْتَ أَهْوَآءَهُم بَعْدَ مَا
جَآءَكَ مِنَ ٱلْعِلْمِ مَا لَكَ مِنَ ٱللَّهِ مِن وَلِىٍّ وَلَا وَاقٍ ﴿٣٧﴾ وَلَقَدْ
أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِّن قَبْلِكَ وَجَعَلْنَا لَهُمْ أَزْوَٰجًا وَذُرِّيَّةً ۚ وَمَا كَانَ
لِرَسُولٍ أَن يَأْتِىَ بِـَٔايَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ ٱللَّهِ ۗ لِكُلِّ أَجَلٍ كِتَابٌ ﴿٣٨﴾
يَمْحُوا۟ ٱللَّهُ مَا يَشَآءُ وَيُثْبِتُ ۖ وَعِندَهُۥٓ أُمُّ ٱلْكِتَٰبِ ﴿٣٩﴾
وَإِن مَّا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ ٱلَّذِى نَعِدُهُمْ أَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ فَإِنَّمَا عَلَيْكَ
ٱلْبَلَٰغُ وَعَلَيْنَا ٱلْحِسَابُ ﴿٤٠﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا۟ أَنَّا نَأْتِى ٱلْأَرْضَ نَنقُصُهَا
مِنْ أَطْرَافِهَا ۚ وَٱللَّهُ يَحْكُمُ لَا مُعَقِّبَ لِحُكْمِهِۦ ۚ وَهُوَ سَرِيعُ
ٱلْحِسَابِ ﴿٤١﴾ وَقَدْ مَكَرَ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَلِلَّهِ ٱلْمَكْرُ جَمِيعًا ۖ
يَعْلَمُ مَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ ۗ وَسَيَعْلَمُ ٱلْكُفَّٰرُ لِمَنْ عُقْبَى ٱلدَّارِ ﴿٤٢﴾

وشەو ماناكانى

﴿أُكُلُهَا دَآئِمٌ﴾ خۆر كى بەردەوامە

﴿...﴾ ئەوانەى كتێبمان داوەتێ

﴿... إِلَيْكَ﴾ دڵخۆش دەبن بەوەى بۆ تۆ هاتووە

﴿... يُنكِرُ بَعْضَهُۥ﴾ هەندێكیش لەوانەى كتێبیان دراوەتێ باوەڕ بە هەندێ لەمەى تۆ ناكەن

﴿وَإِلَيْهِ مَـَٔابِ﴾ گەڕانەوە بۆ لاى ئەوە

﴿...﴾ هەر شتێك ماوەى دیارى كراوى هەیە

﴿...﴾ (اللوح المحفوظ) زانستى خوداى

﴿...﴾ كەس ناتوانى بەربەرچى كارى بداتەوە

▼ نەفخیمى پیتى لامى (الله)
▼ نەفخیمى پیتى (راء)
▼ سیفەتى قەلقەلە.

١ خوێندنى وەستان (الوقوف)

٢ نیشانەكانى وەستان

وَيَقُولُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ لَسْتَ مُرْسَلًا ۚ قُلْ كَفَىٰ بِٱللَّهِ
شَهِيدًۢا بَيْنِى وَبَيْنَكُمْ وَمَنْ عِندَهُۥ عِلْمُ ٱلْكِتَٰبِ ﴿٤٣﴾

سُورَةُ إِبْرَاهِيمَ

١٣ / ١٤ — ٢٦ / ٥٢

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

الٓر ۚ كِتَٰبٌ أَنزَلْنَٰهُ إِلَيْكَ لِتُخْرِجَ ٱلنَّاسَ مِنَ ٱلظُّلُمَٰتِ
إِلَى ٱلنُّورِ بِإِذْنِ رَبِّهِمْ إِلَىٰ صِرَٰطِ ٱلْعَزِيزِ ٱلْحَمِيدِ ﴿١﴾
ٱللَّهِ ٱلَّذِى لَهُۥ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ ۗ وَوَيْلٌ
لِّلْكَٰفِرِينَ مِنْ عَذَابٍ شَدِيدٍ ﴿٢﴾ ٱلَّذِينَ يَسْتَحِبُّونَ
ٱلْحَيَوٰةَ ٱلدُّنْيَا عَلَى ٱلْءَاخِرَةِ وَيَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ
وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا ۚ أُو۟لَٰٓئِكَ فِى ضَلَٰلٍۭ بَعِيدٍ ﴿٣﴾ وَمَآ أَرْسَلْنَا
مِن رَّسُولٍ إِلَّا بِلِسَانِ قَوْمِهِۦ لِيُبَيِّنَ لَهُمْ ۖ فَيُضِلُّ ٱللَّهُ
مَن يَشَآءُ وَيَهْدِى مَن يَشَآءُ ۚ وَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ
﴿٤﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِـَٔايَٰتِنَآ أَنْ أَخْرِجْ
قَوْمَكَ مِنَ ٱلظُّلُمَٰتِ إِلَى ٱلنُّورِ وَذَكِّرْهُم بِأَيَّىٰمِ
ٱللَّهِ ۚ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَٰتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿٥﴾

وشه و ماناکانی

سوورەتی ئیبراهیم

﴿ٱلنُّورِ﴾ لە ...

بە فەرمانی خودای

﴿ٱلْعَزِيزِ﴾ بالاّ و

﴿ٱلْحَمِيدِ﴾

سوپاسکراو

له دۆزەخدا

هەڵدەبژێرن، خۆشیان دەوێ

﴿وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا﴾ بە لاریی دەیانەوێ

﴿بِلِسَانِ قَوْمِهِۦ﴾ بە زمانی گەلەکەی

تاجۆیان روون بکەنەوە

رۆژەکانی خودا، رۆژەکانی تۆڵە، رۆژەکانی خۆشیی و سەرکەوتن.

ناحوێنیەوەی نیشانەکان و

شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە.

مینگەی (الاخفاء) (الإدغام)ی بێ مینگە و

مینگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)

(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە دروست دەبن

(٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمز)ەوە دروست دەبن

مەددی متصل، لەکاتی وەستاندا و، ماوەکەی بە ئەندازەی (٦،٥،٤) حەرەکە

(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی جوگمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبیعی).

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ ٱذْكُرُوا۟ نِعْمَةَ ٱللَّهِ عَلَيْكُمْ
إِذْ أَنجَىٰكُم مِّنْ ءَالِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوٓءَ ٱلْعَذَابِ
وَيُذَبِّحُونَ أَبْنَآءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَآءَكُمْ ۚ وَفِى
ذَٰلِكُم بَلَآءٌ مِّن رَّبِّكُمْ عَظِيمٌ ﴿٦﴾ وَإِذْ تَأَذَّنَ
رَبُّكُمْ لَئِن شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ ۖ وَلَئِن كَفَرْتُمْ إِنَّ
عَذَابِى لَشَدِيدٌ ﴿٧﴾ وَقَالَ مُوسَىٰٓ إِن تَكْفُرُوٓا۟ أَنتُمْ وَمَن فِى ٱلْأَرْضِ
جَمِيعًا فَإِنَّ ٱللَّهَ لَغَنِىٌّ حَمِيدٌ ﴿٨﴾ أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَبَؤُا۟ ٱلَّذِينَ
مِن قَبْلِكُمْ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ ۛ وَٱلَّذِينَ مِنۢ
بَعْدِهِمْ ۛ لَا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا ٱللَّهُ ۚ جَآءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِٱلْبَيِّنَٰتِ
فَرَدُّوٓا۟ أَيْدِيَهُمْ فِىٓ أَفْوَٰهِهِمْ وَقَالُوٓا۟ إِنَّا كَفَرْنَا بِمَآ أُرْسِلْتُم
بِهِۦ وَإِنَّا لَفِى شَكٍّ مِّمَّا تَدْعُونَنَآ إِلَيْهِ مُرِيبٍ ﴿٩﴾ ۞ قَالَتْ
رُسُلُهُمْ أَفِى ٱللَّهِ شَكٌّ فَاطِرِ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۖ يَدْعُوكُمْ
لِيَغْفِرَ لَكُم مِّن ذُنُوبِكُمْ وَيُؤَخِّرَكُمْ إِلَىٰٓ أَجَلٍ
مُّسَمًّى ۚ قَالُوٓا۟ إِنْ أَنتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا تُرِيدُونَ أَن تَصُدُّونَا
عَمَّا كَانَ يَعْبُدُ ءَابَآؤُنَا فَأْتُونَا بِسُلْطَٰنٍ مُّبِينٍ ﴿١٠﴾

نصف حزب ٢٦

وشه و ماناکانی

﴿يَسُومُونَكُمْ﴾ پێتان دەچێژن

﴿وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ﴾ مێینەکانتان زیندە دەهێڵنەوە

﴿بَلَاءٌ﴾ تاقیی کردنەوە

﴿تَأَذَّنَ رَبُّكُمْ﴾ خودا رایگەیاند، خودا بڕیاری دا

﴿فَرَدُّوا أَيْدِيَهُمْ فِي أَفْوَاهِهِمْ﴾ دەستیانیان کردەوە بە دەمیاندا

﴿مُرِيبٍ﴾ گوماناویی

﴿فَاطِرِ﴾ بەدیهێنەر

﴿سُلْطَانٍ﴾ بەڵگە

قورسی گوکردن: نەعمە و قەلقەلە

- ئەفخەمی پیتی لامی (الله)
- ئەفخەمی پیتی (ر ء)
- سیفەتی قەلقەلە

جۆرەکانی وەستان (الوقوف) ٢ نیشانەکانی وەستان

١- هەموو وەستانەکان لەسەر پیتی سکوندار دەکرێت، تەنانەت گەر پیتەکە حۆی سکوندار نەبێت لەکاتی وەستاندا حەرەکەکانی ئری لێ دادەماڵرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە و، تائی خڕیش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە.

٢- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێک هەن کە دەگۆڕێن

قَالَتۡ لَهُمۡ رُسُلُهُمۡ إِن نَّحۡنُ إِلَّا بَشَرٞ مِّثۡلُكُمۡ وَلَٰكِنَّ ٱللَّهَ
يَمُنُّ عَلَىٰ مَن يَشَآءُ مِنۡ عِبَادِهِۦۖ وَمَا كَانَ لَنَآ أَن نَّأۡتِيَكُم
بِسُلۡطَٰنٍ إِلَّا بِإِذۡنِ ٱللَّهِۚ وَعَلَى ٱللَّهِ فَلۡيَتَوَكَّلِ ٱلۡمُؤۡمِنُونَ
١١ وَمَا لَنَآ أَلَّا نَتَوَكَّلَ عَلَى ٱللَّهِ وَقَدۡ هَدَىٰنَا سُبُلَنَاۚ
وَلَنَصۡبِرَنَّ عَلَىٰ مَآ ءَاذَيۡتُمُونَاۚ وَعَلَى ٱللَّهِ فَلۡيَتَوَكَّلِ ٱلۡمُتَوَكِّلُونَ
١٢ وَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ لِرُسُلِهِمۡ لَنُخۡرِجَنَّكُم مِّنۡ
أَرۡضِنَآ أَوۡ لَتَعُودُنَّ فِي مِلَّتِنَاۖ فَأَوۡحَىٰٓ إِلَيۡهِمۡ رَبُّهُمۡ لَنُهۡلِكَنَّ
ٱلظَّٰلِمِينَ ١٣ وَلَنُسۡكِنَنَّكُمُ ٱلۡأَرۡضَ مِنۢ بَعۡدِهِمۡۚ
ذَٰلِكَ لِمَنۡ خَافَ مَقَامِي وَخَافَ وَعِيدِ ١٤ وَٱسۡتَفۡتَحُواْ
وَخَابَ كُلُّ جَبَّارٍ عَنِيدٖ ١٥ مِّن وَرَآئِهِۦ جَهَنَّمُ وَيُسۡقَىٰ
مِن مَّآءٖ صَدِيدٖ ١٦ يَتَجَرَّعُهُۥ وَلَا يَكَادُ يُسِيغُهُۥ
وَيَأۡتِيهِ ٱلۡمَوۡتُ مِن كُلِّ مَكَانٖ وَمَا هُوَ بِمَيِّتٖۖ وَمِن
وَرَآئِهِۦ عَذَابٌ غَلِيظٞ ١٧ مَّثَلُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ بِرَبِّهِمۡۖ
أَعۡمَٰلُهُمۡ كَرَمَادٍ ٱشۡتَدَّتۡ بِهِ ٱلرِّيحُ فِي يَوۡمٍ عَاصِفٖۖ لَّا يَقۡدِرُونَ
مِمَّا كَسَبُواْ عَلَىٰ شَيۡءٖۚ ذَٰلِكَ هُوَ ٱلضَّلَٰلُ ٱلۡبَعِيدُ ١٨

وشەو ماناکانی

﴿[illegible]﴾ [illegible]

﴿وَٱسۡتَفۡتَحُواْ﴾ داوای سەرکەوتنیان کرد

﴿وَخَابَ كُلُّ جَبَّارٍ﴾ هەموو [illegible]

﴿عَنِيدٖ﴾ [illegible]

﴿صَدِيدٖ﴾ کێم و خەراعەت

﴿[illegible]﴾ [illegible]

﴿وَلَا يَكَادُ يُسِيغُهُۥ﴾ ناتوانێ قووتی بدا

﴿[illegible]﴾ هیچیان لە کردەوەکانی [illegible]

﴿[illegible]﴾ ئەوەیە گومڕایی تەواو

مینگەکان و ئەوانەی ناخوێنرێنەوە: شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە. مینگەی (الإخفاء) (الإدغام)ی بێ مینگە و [illegible] مینگەی (الإقلاب) ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)

(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە [illegible]
(٤،٥) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (همز)ەوە [illegible]
[illegible]
(٢، ٤، ٦) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)
[illegible]

أَلَمْ تَرَ أَنَّ ٱللَّهَ خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ بِٱلْحَقِّ إِن يَشَأْ
يُذْهِبْكُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ ﴿١٩﴾ وَمَا ذَٰلِكَ عَلَى ٱللَّهِ بِعَزِيزٍ
﴿٢٠﴾ وَبَرَزُوا۟ لِلَّهِ جَمِيعًا فَقَالَ ٱلضُّعَفَٰٓؤُا۟ لِلَّذِينَ ٱسْتَكْبَرُوٓا۟
إِنَّا كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا فَهَلْ أَنتُم مُّغْنُونَ عَنَّا مِنْ عَذَابِ ٱللَّهِ
مِن شَىْءٍ قَالُوا۟ لَوْ هَدَىٰنَا ٱللَّهُ لَهَدَيْنَٰكُمْ سَوَآءٌ عَلَيْنَآ
أَجَزِعْنَآ أَمْ صَبَرْنَا مَا لَنَا مِن مَّحِيصٍ ﴿٢١﴾ وَقَالَ ٱلشَّيْطَٰنُ
لَمَّا قُضِىَ ٱلْأَمْرُ إِنَّ ٱللَّهَ وَعَدَكُمْ وَعْدَ ٱلْحَقِّ وَوَعَدتُّكُمْ
فَأَخْلَفْتُكُمْ وَمَا كَانَ لِىَ عَلَيْكُم مِّن سُلْطَٰنٍ إِلَّآ أَن دَعَوْتُكُمْ
فَٱسْتَجَبْتُمْ لِى فَلَا تَلُومُونِى وَلُومُوٓا۟ أَنفُسَكُم مَّآ أَنَا۠
بِمُصْرِخِكُمْ وَمَآ أَنتُم بِمُصْرِخِىَّ إِنِّى كَفَرْتُ بِمَآ
أَشْرَكْتُمُونِ مِن قَبْلُ إِنَّ ٱلظَّٰلِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ
﴿٢٢﴾ وَأُدْخِلَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ جَنَّٰتٍ
تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ تَحِيَّتُهُمْ
فِيهَا سَلَٰمٌ ﴿٢٣﴾ أَلَمْ تَرَ كَيْفَ ضَرَبَ ٱللَّهُ مَثَلًا كَلِمَةً طَيِّبَةً
كَشَجَرَةٍ طَيِّبَةٍ أَصْلُهَا ثَابِتٌ وَفَرْعُهَا فِى ٱلسَّمَآءِ ﴿٢٤﴾

وشه و مه‌کانی

﴿ وَبَرَزُوا۟ ﴾ له گۆڕ دەرچوون

﴿ فَقَالَ ٱلضُّعَفَٰٓؤُا۟ ﴾ لاواز و بێ دەسەڵاتەکان وتی

﴿ إِنَّا كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا ﴾ ئێمە شوێنکەوتووی ئێوە بووین

﴿ مُّغْنُونَ ﴾ ئێمان لا دەدەن، لەسەرمان کەم دەکەنەوە؟

﴿ مَّحِيصٍ ﴾ شوێنێ بۆ هەڵهاتن

﴿ سُلْطَٰنٍ ﴾ دەسەلات، بەڵگە

﴿ بِمُصْرِخِكُمْ ﴾ فریاکەوتنتان

﴿ بِمُصْرِخِىَّ ﴾ فریاکەوتنمان

﴿ كَلِمَةً طَيِّبَةً ﴾ وتەیەکی جوان و شیرین

﴿ وَفَرْعُهَا ﴾ لق و پۆپی

ئەفخیمی پیتی لامی (الله)
تەفخیمی پیتی (راء).
[illegible]

١ خوێندنی وەستان (الوقوف)
٢ نیشانەکانی وەستان.

[illegible] ئەگەر پیتەکە خۆی سکوندار نەبێت لەکاتی وەستاندا حەرەکەکانی ئەوی لێ دادەماڵرێت. هەر بۆیە [illegible] ئەگەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) [illegible]

٢ ئەو هێمایانەی وەستان کە بەرەنگی سوور رەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێک هەن کە دەگۆڕێن

تُؤْتِيٓ أُكُلَهَا كُلَّ حِينِۭ بِإِذْنِ رَبِّهَا ۗ وَيَضْرِبُ ٱللَّهُ ٱلْأَمْثَالَ
لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٢٥﴾ وَمَثَلُ كَلِمَةٍ خَبِيثَةٍ
كَشَجَرَةٍ خَبِيثَةٍ ٱجْتُثَّتْ مِن فَوْقِ ٱلْأَرْضِ مَا لَهَا مِن قَرَارٍ
﴿٢٦﴾ يُثَبِّتُ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ بِٱلْقَوْلِ ٱلثَّابِتِ فِى ٱلْحَيَوٰةِ
ٱلدُّنْيَا وَفِى ٱلْـَٔاخِرَةِ ۖ وَيُضِلُّ ٱللَّهُ ٱلظَّٰلِمِينَ ۚ وَيَفْعَلُ
ٱللَّهُ مَا يَشَآءُ ﴿٢٧﴾ ۞ أَلَمْ تَرَ إِلَى ٱلَّذِينَ بَدَّلُوا۟ نِعْمَتَ ٱللَّهِ كُفْرًا
وَأَحَلُّوا۟ قَوْمَهُمْ دَارَ ٱلْبَوَارِ ﴿٢٨﴾ جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَهَا ۖ وَبِئْسَ
ٱلْقَرَارُ ﴿٢٩﴾ وَجَعَلُوا۟ لِلَّهِ أَندَادًا لِّيُضِلُّوا۟ عَن سَبِيلِهِۦ ۗ قُلْ
تَمَتَّعُوا۟ فَإِنَّ مَصِيرَكُمْ إِلَى ٱلنَّارِ ﴿٣٠﴾ قُل لِّعِبَادِىَ ٱلَّذِينَ
ءَامَنُوا۟ يُقِيمُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ وَيُنفِقُوا۟ مِمَّا رَزَقْنَٰهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً
مِّن قَبْلِ أَن يَأْتِىَ يَوْمٌ لَّا بَيْعٌ فِيهِ وَلَا خِلَٰلٌ ﴿٣١﴾ ٱللَّهُ ٱلَّذِى خَلَقَ
ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ وَأَنزَلَ مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءً فَأَخْرَجَ
بِهِۦ مِنَ ٱلثَّمَرَٰتِ رِزْقًا لَّكُمْ ۖ وَسَخَّرَ لَكُمُ ٱلْفُلْكَ لِتَجْرِىَ
فِى ٱلْبَحْرِ بِأَمْرِهِۦ ۖ وَسَخَّرَ لَكُمُ ٱلْأَنْهَٰرَ ﴿٣٢﴾ وَسَخَّرَ لَكُمُ
ٱلشَّمْسَ وَٱلْقَمَرَ دَآئِبَيْنِ ۖ وَسَخَّرَ لَكُمُ ٱلَّيْلَ وَٱلنَّهَارَ ﴿٣٣﴾

وشە و ماناكانی

﴿ تُؤْتِيٓ أُكُلَهَا ﴾ بەرەکەی دەدا

﴿ كَلِمَةٍ خَبِيثَةٍ ﴾ وشەیەکی ناشیرینی فیرەوں

﴿ كَشَجَرَةٍ خَبِيثَةٍ ﴾ وەك دارێكی پیس، گووژاڵك

﴿ ٱجْتُثَّتْ ﴾ ڕیشە كێش كرا

﴿ بِٱلْقَوْلِ ٱلثَّابِتِ ﴾ بە وتەی دامەزراو

﴿ فِى ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا ﴾ لە ژیانی دنیادا، لە گۆڕ و كاتی پرسیاردا

﴿ دَارَ ٱلْبَوَارِ ﴾ خانووی كاول، دۆزەخ

﴿ يَصْلَوْنَهَا ﴾ دەچنە ناوی

﴿ أَندَادًا ﴾ هاوبەشەكان

﴿ وَلَا خِلَٰلٌ ﴾ نە هاوڕێیەتی، نە خۆشەویستی

﴿ دَآئِبَيْنِ ﴾ بەردەوامن

مسگەکان و ئەوانەی نەخوێنرێنەوە: شوێنی مینگە (الغنة)، (الإدغام) بە مسگەوە، مینگەی (الإخفاء)، (الإدغام)ی بێ مینگە و، مسگەی (الإقلاب)، بەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە

ئەندازەی درێژكردنەوەكان (المدود):
- (٦) حەرەكە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی سكون ...
- (٥،٤) حەرەكە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمز)ەوە دروست دەبن
- ...
- (٢، ٤، ٦) حەرەكە بۆ مەددی لەناكاو (عارض) لەكاتی وەستان (وقف)
- ...

وَءَاتَىٰكُم مِّن كُلِّ مَا سَأَلْتُمُوهُ وَإِن تَعُدُّواْ نِعْمَتَ ٱللَّهِ
لَا تُحْصُوهَآ إِنَّ ٱلْإِنسَٰنَ لَظَلُومٌ كَفَّارٌ ﴿٣٤﴾ وَإِذْ
قَالَ إِبْرَٰهِيمُ رَبِّ ٱجْعَلْ هَٰذَا ٱلْبَلَدَ ءَامِنًا وَٱجْنُبْنِى وَبَنِىَّ
أَن نَّعْبُدَ ٱلْأَصْنَامَ ﴿٣٥﴾ رَبِّ إِنَّهُنَّ أَضْلَلْنَ كَثِيرًا مِّنَ ٱلنَّاسِ
فَمَن تَبِعَنِى فَإِنَّهُۥ مِنِّى وَمَنْ عَصَانِى فَإِنَّكَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٣٦﴾
رَّبَّنَآ إِنِّىٓ أَسْكَنتُ مِن ذُرِّيَّتِى بِوَادٍ غَيْرِ ذِى زَرْعٍ عِندَ بَيْتِكَ
ٱلْمُحَرَّمِ رَبَّنَا لِيُقِيمُواْ ٱلصَّلَوٰةَ فَٱجْعَلْ أَفْـِٔدَةً مِّنَ ٱلنَّاسِ
تَهْوِىٓ إِلَيْهِمْ وَٱرْزُقْهُم مِّنَ ٱلثَّمَرَٰتِ لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ ﴿٣٧﴾
رَبَّنَآ إِنَّكَ تَعْلَمُ مَا نُخْفِى وَمَا نُعْلِنُ وَمَا يَخْفَىٰ عَلَى ٱللَّهِ مِن شَىْءٍ
فِى ٱلْأَرْضِ وَلَا فِى ٱلسَّمَآءِ ﴿٣٨﴾ ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ ٱلَّذِى وَهَبَ لِى
عَلَى ٱلْكِبَرِ إِسْمَٰعِيلَ وَإِسْحَٰقَ إِنَّ رَبِّى لَسَمِيعُ ٱلدُّعَآءِ ﴿٣٩﴾
رَبِّ ٱجْعَلْنِى مُقِيمَ ٱلصَّلَوٰةِ وَمِن ذُرِّيَّتِى رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ
دُعَآءِ ﴿٤٠﴾ رَبَّنَا ٱغْفِرْ لِى وَلِوَٰلِدَىَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُومُ
ٱلْحِسَابُ ﴿٤١﴾ وَلَا تَحْسَبَنَّ ٱللَّهَ غَٰفِلًا عَمَّا يَعْمَلُ
ٱلظَّٰلِمُونَ إِنَّمَا يُؤَخِّرُهُمْ لِيَوْمٍ تَشْخَصُ فِيهِ ٱلْأَبْصَٰرُ ﴿٤٢﴾

وشەو ماناکانی

﴿ [illegible] سَأَلْتُمُوهُ ﴾ لە هەرچی ئەوانەی داواتان کردوون

﴿ لَا تُحْصُوهَآ ﴾ نایان ژمێرن، ناتوانن بیان ژمێرن

﴿ [illegible] ﴾ ستەمکەرە

﴿ كَفَّارٌ ﴾ زۆر کوفرکەرە

﴿ هَٰذَا ٱلْبَلَدَ ﴾ ئەم شارە، مەککە

﴿ [illegible] ﴾ بمپارێزە

﴿ وَمِن ذُرِّيَّتِى ﴾ لە نەوەکانیشم

﴿ تَهْوِىٓ إِلَيْهِمْ ﴾ بە پەرۆشەوە بچن بۆ لایان

﴿ تَشْخَصُ فِيهِ ٱلْأَبْصَٰرُ ﴾ چاو تیایدا ئەبلەق دەبێ

١- [illegible] دەخوێنرێتەوە و، ئالی خۆیشی بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە.

٢- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن.

١. جوتەی وەستان (الوقوف):
٢. نیشانەکانی وەستان:

▼ تەفخیمی پیتی لامی اللە

▼ تەفخیمی پیتی (راء).

▼ سیفەتی قەلقەلە.

[illegible]

مُهْطِعِينَ مُقْنِعِي رُءُوسِهِمْ لَا يَرْتَدُّ إِلَيْهِمْ طَرْفُهُمْ وَأَفْـِٔدَتُهُمْ
هَوَآءٌ ﴿٤٣﴾ وَأَنذِرِ ٱلنَّاسَ يَوْمَ يَأْتِيهِمُ ٱلْعَذَابُ فَيَقُولُ ٱلَّذِينَ
ظَلَمُوا۟ رَبَّنَآ أَخِّرْنَآ إِلَىٰٓ أَجَلٍ قَرِيبٍ نُّجِبْ دَعْوَتَكَ وَنَتَّبِعِ
ٱلرُّسُلَ أَوَلَمْ تَكُونُوٓا۟ أَقْسَمْتُم مِّن قَبْلُ مَا لَكُم
مِّن زَوَالٍ ﴿٤٤﴾ وَسَكَنتُمْ فِى مَسَـٰكِنِ ٱلَّذِينَ ظَلَمُوٓا۟
أَنفُسَهُمْ وَتَبَيَّنَ لَكُمْ كَيْفَ فَعَلْنَا بِهِمْ وَضَرَبْنَا
لَكُمُ ٱلْأَمْثَالَ ﴿٤٥﴾ وَقَدْ مَكَرُوا۟ مَكْرَهُمْ وَعِندَ ٱللَّهِ
مَكْرُهُمْ وَإِن كَانَ مَكْرُهُمْ لِتَزُولَ مِنْهُ ٱلْجِبَالُ
﴿٤٦﴾ فَلَا تَحْسَبَنَّ ٱللَّهَ مُخْلِفَ وَعْدِهِۦ رُسُلَهُۥٓ إِنَّ ٱللَّهَ عَزِيزٌ
ذُو ٱنتِقَامٍ ﴿٤٧﴾ يَوْمَ تُبَدَّلُ ٱلْأَرْضُ غَيْرَ ٱلْأَرْضِ وَٱلسَّمَـٰوَٰتُ
وَبَرَزُوا۟ لِلَّهِ ٱلْوَٰحِدِ ٱلْقَهَّارِ ﴿٤٨﴾ وَتَرَى ٱلْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ
مُّقَرَّنِينَ فِى ٱلْأَصْفَادِ ﴿٤٩﴾ سَرَابِيلُهُم مِّن قَطِرَانٍ وَتَغْشَىٰ
وُجُوهَهُمُ ٱلنَّارُ ﴿٥٠﴾ لِيَجْزِىَ ٱللَّهُ كُلَّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ
إِنَّ ٱللَّهَ سَرِيعُ ٱلْحِسَابِ ﴿٥١﴾ هَـٰذَا بَلَـٰغٌ لِّلنَّاسِ وَلِيُنذَرُوا۟
بِهِۦ وَلِيَعْلَمُوٓا۟ أَنَّمَا هُوَ إِلَـٰهٌ وَٰحِدٌ وَلِيَذَّكَّرَ أُو۟لُوا۟ ٱلْأَلْبَـٰبِ ﴿٥٢﴾

وشه و ماناکانی

﴿مُهْطِعِينَ﴾ بەپەلە
﴿مُقْنِعِي﴾
﴿رُءُوسِهِمْ﴾ بە سەرەوەیی
﴿طَرْفُهُمْ﴾ چاویان
﴿وَأَفْـِٔدَتُهُمْ﴾ دڵیان بۆش و بەتاڵە
﴿مَا لَكُم مِّن زَوَالٍ﴾ لەناو نەچن، هەمیشە دەمێنەوە
﴿عَزِيزٌ﴾ بەسەروو بە یەکەوە
﴿ٱلْأَصْفَادِ﴾ کۆت و زەنجیر
﴿سَرَابِيلُهُم﴾ کراس و پۆشاکەکانیان
﴿قَطِرَانٍ﴾
﴿وَتَغْشَىٰ وُجُوهَهُمُ﴾ دەموچاویان دادەپۆشێ
﴿بَلَـٰغٌ﴾ پەیامێکی ڕوون، ئاگاداریکی ئاشکرا

شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە.
مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و...
مینگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)

(٤،٥) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمز)ەوە...
(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)ە

سورة الحجر

ترتيبها ١٥ — آياتها ٩٩

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

الٓرۚ تِلۡكَ ءَايَٰتُ ٱلۡكِتَٰبِ وَقُرۡءَانٖ مُّبِينٖ ١ رُّبَمَا يَوَدُّ
ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ لَوۡ كَانُواْ مُسۡلِمِينَ ٢ ذَرۡهُمۡ يَأۡكُلُواْ
وَيَتَمَتَّعُواْ وَيُلۡهِهِمُ ٱلۡأَمَلُۖ فَسَوۡفَ يَعۡلَمُونَ ٣ وَمَآ أَهۡلَكۡنَا
مِن قَرۡيَةٍ إِلَّا وَلَهَا كِتَابٞ مَّعۡلُومٞ ٤ مَّا تَسۡبِقُ مِنۡ أُمَّةٍ
أَجَلَهَا وَمَا يَسۡتَـٔۡخِرُونَ ٥ وَقَالُواْ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِي نُزِّلَ عَلَيۡهِ
ٱلذِّكۡرُ إِنَّكَ لَمَجۡنُونٞ ٦ لَّوۡ مَا تَأۡتِينَا بِٱلۡمَلَٰٓئِكَةِ إِن كُنتَ
مِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ ٧ مَا نُنَزِّلُ ٱلۡمَلَٰٓئِكَةَ إِلَّا بِٱلۡحَقِّ وَمَا كَانُوٓاْ
إِذٗا مُّنظَرِينَ ٨ إِنَّا نَحۡنُ نَزَّلۡنَا ٱلذِّكۡرَ وَإِنَّا لَهُۥ لَحَٰفِظُونَ ٩
وَلَقَدۡ أَرۡسَلۡنَا مِن قَبۡلِكَ فِي شِيَعِ ٱلۡأَوَّلِينَ ١٠ وَمَا يَأۡتِيهِم مِّن
رَّسُولٍ إِلَّا كَانُواْ بِهِۦ يَسۡتَهۡزِءُونَ ١١ كَذَٰلِكَ نَسۡلُكُهُۥ فِي
قُلُوبِ ٱلۡمُجۡرِمِينَ ١٢ لَا يُؤۡمِنُونَ بِهِۦ وَقَدۡ خَلَتۡ سُنَّةُ ٱلۡأَوَّلِينَ
١٣ وَلَوۡ فَتَحۡنَا عَلَيۡهِم بَابٗا مِّنَ ٱلسَّمَآءِ فَظَلُّواْ فِيهِ يَعۡرُجُونَ
١٤ لَقَالُوٓاْ إِنَّمَا سُكِّرَتۡ أَبۡصَٰرُنَا بَلۡ نَحۡنُ قَوۡمٞ مَّسۡحُورُونَ ١٥

وشەو مەکانی

سوورەتی حیجر

﴿ رُّبَمَا ﴾ وا دەبێت، زۆرجار

﴿ ذَرۡهُمۡ ﴾ لێیان گەڕێ

﴿ [illegible] ﴾ کاتێکی دەربکر وی هەیە

﴿ [illegible] ﴾ [illegible]

﴿ [illegible] ﴾ [illegible]

﴿ مُّنظَرِينَ ﴾ مۆڵەتدراو، دواخراو

﴿ [illegible] ﴾ [illegible]

﴿ شِيَعِ ٱلۡأَوَّلِينَ ﴾ گەلانی پێشوو

﴿ نَسۡلُكُهُۥ ﴾ دەیخەینە

﴿ خَلَتۡ سُنَّةُ ٱلۡأَوَّلِينَ ﴾ عادەتی خودا لەو گەلانەدا تێپەڕی

﴿ يَعۡرُجُونَ ﴾ سەردەکەون

﴿ سُكِّرَتۡ أَبۡصَٰرُنَا ﴾ چاومان بەستراوە

﴿ قَوۡمٞ مَّسۡحُورُونَ ﴾ گەلێکین جادوومان لێ کراوە

▼ تەفخیمی پیتی لامی (اللّٰه).
▼ تەفخیمی پیتی (راء).
▼ سیمەتی قەلقەلە.

وەستان (الوقوف) — نیشانەکانی وەستان

[illegible]

[illegible] دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێک هەن کە دەگۆڕێن

وَلَقَدۡ جَعَلۡنَا فِي ٱلسَّمَآءِ بُرُوجٗا وَزَيَّنَّٰهَا لِلنَّٰظِرِينَ ١٦
وَحَفِظۡنَٰهَا مِن كُلِّ شَيۡطَٰنٖ رَّجِيمٍ ١٧ إِلَّا مَنِ ٱسۡتَرَقَ ٱلسَّمۡعَ
فَأَتۡبَعَهُۥ شِهَابٞ مُّبِينٞ ١٨ وَٱلۡأَرۡضَ مَدَدۡنَٰهَا وَأَلۡقَيۡنَا فِيهَا
رَوَٰسِيَ وَأَنۢبَتۡنَا فِيهَا مِن كُلِّ شَيۡءٖ مَّوۡزُونٖ ١٩ وَجَعَلۡنَا لَكُمۡ فِيهَا
مَعَٰيِشَ وَمَن لَّسۡتُمۡ لَهُۥ بِرَٰزِقِينَ ٢٠ وَإِن مِّن شَيۡءٍ إِلَّا عِندَنَا
خَزَآئِنُهُۥ وَمَا نُنَزِّلُهُۥٓ إِلَّا بِقَدَرٖ مَّعۡلُومٖ ٢١ وَأَرۡسَلۡنَا ٱلرِّيَٰحَ
لَوَٰقِحَ فَأَنزَلۡنَا مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءٗ فَأَسۡقَيۡنَٰكُمُوهُ وَمَآ أَنتُمۡ لَهُۥ
بِخَٰزِنِينَ ٢٢ وَإِنَّا لَنَحۡنُ نُحۡيِۦ وَنُمِيتُ وَنَحۡنُ ٱلۡوَٰرِثُونَ ٢٣
وَلَقَدۡ عَلِمۡنَا ٱلۡمُسۡتَقۡدِمِينَ مِنكُمۡ وَلَقَدۡ عَلِمۡنَا ٱلۡمُسۡتَـٔۡخِرِينَ ٢٤
وَإِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَحۡشُرُهُمۡۚ إِنَّهُۥ حَكِيمٌ عَلِيمٞ ٢٥ وَلَقَدۡ خَلَقۡنَا ٱلۡإِنسَٰنَ
مِن صَلۡصَٰلٖ مِّنۡ حَمَإٖ مَّسۡنُونٖ ٢٦ وَٱلۡجَآنَّ خَلَقۡنَٰهُ مِن قَبۡلُ مِن نَّارِ
ٱلسَّمُومِ ٢٧ وَإِذۡ قَالَ رَبُّكَ لِلۡمَلَٰٓئِكَةِ إِنِّي خَٰلِقُۢ بَشَرٗا مِّن
صَلۡصَٰلٖ مِّنۡ حَمَإٖ مَّسۡنُونٖ ٢٨ فَإِذَا سَوَّيۡتُهُۥ وَنَفَخۡتُ فِيهِ مِن
رُّوحِي فَقَعُواْ لَهُۥ سَٰجِدِينَ ٢٩ فَسَجَدَ ٱلۡمَلَٰٓئِكَةُ كُلُّهُمۡ
أَجۡمَعُونَ ٣٠ إِلَّآ إِبۡلِيسَ أَبَىٰٓ أَن يَكُونَ مَعَ ٱلسَّٰجِدِينَ ٣١

وشه و ماناكانی

﴿بروج﴾ ﴿زجیم﴾ دوورخراوه
﴿اسْتَرَقَ السَّمْعَ﴾ به دزییەوە گوێ بگرێ
﴿فَأَتْبَعَهُ﴾ دوای
زەویمان راخستووە
﴿مَعَايِشَ﴾ هۆكەلی
دەكەن، ئاوس دەكەن
﴿حَمَإٍ﴾ قوڕەڕەشە
﴿مَسْنُونٍ﴾ لەسەر شێوەی ئادەمزاد
﴿نَارِ السَّمُومِ﴾ ئاگری
دروستم كرد
﴿أَبَىٰ﴾ سەرپێچیی كرد

(٦) حەرەكە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (حەمزە)وە
(٢) حەرەكە بۆ ئەو مەددانەی حوكمەكەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)
شوێنی مینگە (الغنة) | ئیدغام بە مینگەوە
مینگە (الإخفاء) | ئیدغام بێ مینگە
مینگەی (الإقلاب)

قَالَ يَٰٓإِبۡلِيسُ مَا لَكَ أَلَّا تَكُونَ مَعَ ٱلسَّٰجِدِينَ ﴿٣٢﴾ قَالَ لَمۡ أَكُن
لِّأَسۡجُدَ لِبَشَرٍ خَلَقۡتَهُۥ مِن صَلۡصَٰلٖ مِّنۡ حَمَإٖ مَّسۡنُونٖ ﴿٣٣﴾ قَالَ
فَٱخۡرُجۡ مِنۡهَا فَإِنَّكَ رَجِيمٞ ﴿٣٤﴾ وَإِنَّ عَلَيۡكَ ٱللَّعۡنَةَ إِلَىٰ يَوۡمِ
ٱلدِّينِ ﴿٣٥﴾ قَالَ رَبِّ فَأَنظِرۡنِيٓ إِلَىٰ يَوۡمِ يُبۡعَثُونَ ﴿٣٦﴾ قَالَ فَإِنَّكَ
مِنَ ٱلۡمُنظَرِينَ ﴿٣٧﴾ إِلَىٰ يَوۡمِ ٱلۡوَقۡتِ ٱلۡمَعۡلُومِ ﴿٣٨﴾ قَالَ رَبِّ بِمَآ
أَغۡوَيۡتَنِي لَأُزَيِّنَنَّ لَهُمۡ فِي ٱلۡأَرۡضِ وَلَأُغۡوِيَنَّهُمۡ أَجۡمَعِينَ ﴿٣٩﴾
إِلَّا عِبَادَكَ مِنۡهُمُ ٱلۡمُخۡلَصِينَ ﴿٤٠﴾ قَالَ هَٰذَا صِرَٰطٌ عَلَيَّ
مُسۡتَقِيمٌ ﴿٤١﴾ إِنَّ عِبَادِي لَيۡسَ لَكَ عَلَيۡهِمۡ سُلۡطَٰنٌ إِلَّا مَنِ
ٱتَّبَعَكَ مِنَ ٱلۡغَاوِينَ ﴿٤٢﴾ وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمَوۡعِدُهُمۡ أَجۡمَعِينَ ﴿٤٣﴾
لَهَا سَبۡعَةُ أَبۡوَٰبٖ لِّكُلِّ بَابٖ مِّنۡهُمۡ جُزۡءٞ مَّقۡسُومٌ ﴿٤٤﴾ إِنَّ
ٱلۡمُتَّقِينَ فِي جَنَّٰتٖ وَعُيُونٍ ﴿٤٥﴾ ٱدۡخُلُوهَا بِسَلَٰمٍ ءَامِنِينَ ﴿٤٦﴾
وَنَزَعۡنَا مَا فِي صُدُورِهِم مِّنۡ غِلٍّ إِخۡوَٰنًا عَلَىٰ سُرُرٖ مُّتَقَٰبِلِينَ
﴿٤٧﴾ لَا يَمَسُّهُمۡ فِيهَا نَصَبٞ وَمَا هُم مِّنۡهَا بِمُخۡرَجِينَ ﴿٤٨﴾
۞ نَبِّئۡ عِبَادِيٓ أَنِّيٓ أَنَا ٱلۡغَفُورُ ٱلرَّحِيمُ ﴿٤٩﴾ وَأَنَّ عَذَابِي
هُوَ ٱلۡعَذَابُ ٱلۡأَلِيمُ ﴿٥٠﴾ وَنَبِّئۡهُمۡ عَن ضَيۡفِ إِبۡرَٰهِيمَ ﴿٥١﴾

¼ الحزب ٢٧

وشەو مەبەستەکانی

﴿ مَا لَكَ ﴾ چیتە؟
﴿ [illegible] ﴾
دەرکراو، ئاگر
دراو کراو
﴿ ٱللَّعۡنَةَ ﴾
دەرکراو، نەفرین
﴿ [illegible] ﴾
مۆڵەتم بدە
﴿ [illegible] ﴾
بۆ ئەو ڕۆژەی
زیندوو دەکرێنەوە
﴿ [illegible] ﴾
گومراتان دەکەم،
سەریان لێ
دەشێوێنم
﴿ [illegible] ﴾
پاڵفتە کراو،
هەڵبژێرراو
﴿ صِرَٰطٌ عَلَيَّ ﴾
ڕێگەمە
﴿ [illegible] ﴾ زۆرداری،
دەسەڵات
﴿ [illegible] ﴾
بەشێکی دیاریکراو
﴿ غِلٍّ ﴾ ڕق و کینە
﴿ [illegible] ﴾
ماندووێتی
﴿ ضَيۡفِ إِبۡرَٰهِيمَ ﴾
میوانەکانی
حەزرەتی ئیبراهیم

تەفخیمی پیتی لامی (للە)
تەفخیمی پیتی (ر)
سمەتی هەڵمەلە

[illegible]

إِذْ دَخَلُوا۟ عَلَيْهِ فَقَالُوا۟ سَلَـٰمًا قَالَ إِنَّا مِنكُمْ وَجِلُونَ ﴿٥٢﴾ قَالُوا۟
لَا تَوْجَلْ إِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَـٰمٍ عَلِيمٍ ﴿٥٣﴾ قَالَ أَبَشَّرْتُمُونِى عَلَىٰٓ أَن
مَّسَّنِىَ ٱلْكِبَرُ فَبِمَ تُبَشِّرُونَ ﴿٥٤﴾ قَالُوا۟ بَشَّرْنَـٰكَ بِٱلْحَقِّ
فَلَا تَكُن مِّنَ ٱلْقَـٰنِطِينَ ﴿٥٥﴾ قَالَ وَمَن يَقْنَطُ مِن رَّحْمَةِ
رَبِّهِۦٓ إِلَّا ٱلضَّآلُّونَ ﴿٥٦﴾ قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا ٱلْمُرْسَلُونَ
﴿٥٧﴾ قَالُوٓا۟ إِنَّآ أُرْسِلْنَآ إِلَىٰ قَوْمٍ مُّجْرِمِينَ ﴿٥٨﴾ إِلَّآ ءَالَ لُوطٍ
إِنَّا لَمُنَجُّوهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٥٩﴾ إِلَّا ٱمْرَأَتَهُۥ قَدَّرْنَآ إِنَّهَا لَمِنَ
ٱلْغَـٰبِرِينَ ﴿٦٠﴾ فَلَمَّا جَآءَ ءَالَ لُوطٍ ٱلْمُرْسَلُونَ ﴿٦١﴾ قَالَ
إِنَّكُمْ قَوْمٌ مُّنكَرُونَ ﴿٦٢﴾ قَالُوا۟ بَلْ جِئْنَـٰكَ بِمَا كَانُوا۟ فِيهِ
يَمْتَرُونَ ﴿٦٣﴾ وَأَتَيْنَـٰكَ بِٱلْحَقِّ وَإِنَّا لَصَـٰدِقُونَ ﴿٦٤﴾ فَأَسْرِ
بِأَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِّنَ ٱلَّيْلِ وَٱتَّبِعْ أَدْبَـٰرَهُمْ وَلَا يَلْتَفِتْ مِنكُمْ أَحَدٌ
وَٱمْضُوا۟ حَيْثُ تُؤْمَرُونَ ﴿٦٥﴾ وَقَضَيْنَآ إِلَيْهِ ذَٰلِكَ ٱلْأَمْرَ أَنَّ
دَابِرَ هَـٰٓؤُلَآءِ مَقْطُوعٌ مُّصْبِحِينَ ﴿٦٦﴾ وَجَآءَ أَهْلُ ٱلْمَدِينَةِ
يَسْتَبْشِرُونَ ﴿٦٧﴾ قَالَ إِنَّ هَـٰٓؤُلَآءِ ضَيْفِى فَلَا تَفْضَحُونِ ﴿٦٨﴾ وَٱتَّقُوا۟
ٱللَّهَ وَلَا تُخْزُونِ ﴿٦٩﴾ قَالُوٓا۟ أَوَلَمْ نَنْهَكَ عَنِ ٱلْعَـٰلَمِينَ ﴿٧٠﴾

وشەو مانەکانی

﴿ قَدَّرْنَآ ﴾ زانیمان، دیاریمان کرد

﴿ ٱلْغَـٰبِرِينَ ﴾

﴿ قَوْمٌ مُّنكَرُونَ ﴾ کۆمەڵێکی نەناسراون

کوماییان تیایدا هەیە

﴿ بِقِطْعٍ مِّنَ ٱلَّيْلِ ﴾ لە بەشێکی شەودا

بکەوە شوێنیان، بە دوایانەوە بە

﴿ أَحَدٌ ﴾ کەستان لا

﴿ وَقَضَيْنَآ إِلَيْهِ ﴾ ناردمان بۆ لای، بڕیارمان بۆ دا

﴿ دَابِرَ هَـٰٓؤُلَآءِ ﴾ دالەوریان

خۆشحاڵ بوون، موژدەیان بە یەکدی دەدا

﴿ عَنِ ٱلْعَـٰلَمِينَ ﴾ لە میوانداریی خەڵك

مینگەکان و بەوەی ناخوێنرێنەوە: شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە. مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و. مینگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)

(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)ن

(٢، ٤، ٦) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان لوقف

قَالَ هَٰٓؤُلَآءِ بَنَاتِيٓ إِن كُنتُمۡ فَٰعِلِينَ ٧١ لَعَمۡرُكَ إِنَّهُمۡ لَفِي سَكۡرَتِهِمۡ
يَعۡمَهُونَ ٧٢ فَأَخَذَتۡهُمُ ٱلصَّيۡحَةُ مُشۡرِقِينَ ٧٣ فَجَعَلۡنَا عَٰلِيَهَا
سَافِلَهَا وَأَمۡطَرۡنَا عَلَيۡهِمۡ حِجَارَةٗ مِّن سِجِّيلٍ ٧٤ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ
لَأٓيَٰتٖ لِّلۡمُتَوَسِّمِينَ ٧٥ وَإِنَّهَا لَبِسَبِيلٖ مُّقِيمٍ ٧٦ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ
لَأٓيَةٗ لِّلۡمُؤۡمِنِينَ ٧٧ وَإِن كَانَ أَصۡحَٰبُ ٱلۡأَيۡكَةِ لَظَٰلِمِينَ ٧٨
فَٱنتَقَمۡنَا مِنۡهُمۡ وَإِنَّهُمَا لَبِإِمَامٖ مُّبِينٖ ٧٩ وَلَقَدۡ كَذَّبَ أَصۡحَٰبُ
ٱلۡحِجۡرِ ٱلۡمُرۡسَلِينَ ٨٠ وَءَاتَيۡنَٰهُمۡ ءَايَٰتِنَا فَكَانُواْ عَنۡهَا مُعۡرِضِينَ
٨١ وَكَانُواْ يَنۡحِتُونَ مِنَ ٱلۡجِبَالِ بُيُوتًا ءَامِنِينَ ٨٢ فَأَخَذَتۡهُمُ
ٱلصَّيۡحَةُ مُصۡبِحِينَ ٨٣ فَمَآ أَغۡنَىٰ عَنۡهُم مَّا كَانُواْ يَكۡسِبُونَ ٨٤
وَمَا خَلَقۡنَا ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضَ وَمَا بَيۡنَهُمَآ إِلَّا بِٱلۡحَقِّۗ وَإِنَّ
ٱلسَّاعَةَ لَأٓتِيَةٞۖ فَٱصۡفَحِ ٱلصَّفۡحَ ٱلۡجَمِيلَ ٨٥ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ
ٱلۡخَلَّٰقُ ٱلۡعَلِيمُ ٨٦ وَلَقَدۡ ءَاتَيۡنَٰكَ سَبۡعٗا مِّنَ ٱلۡمَثَانِي وَٱلۡقُرۡءَانَ
ٱلۡعَظِيمَ ٨٧ لَا تَمُدَّنَّ عَيۡنَيۡكَ إِلَىٰ مَا مَتَّعۡنَا بِهِۦٓ أَزۡوَٰجٗا مِّنۡهُمۡ
وَلَا تَحۡزَنۡ عَلَيۡهِمۡ وَٱخۡفِضۡ جَنَاحَكَ لِلۡمُؤۡمِنِينَ ٨٨ وَقُلۡ إِنِّيٓ
أَنَا ٱلنَّذِيرُ ٱلۡمُبِينُ ٨٩ كَمَآ أَنزَلۡنَا عَلَى ٱلۡمُقۡتَسِمِينَ ٩٠

وشه و ماناکانی

سه‌رخۆشیی و گومڕایی

ڕێگه‌یه‌کی چه‌سپاو و دامه‌زراوه

گه‌لی ثموود

ته‌فخیمی پیتی لامی (الله)

ته‌فخیمی پیتی (ر)

جۆره‌کانی وه‌ستان (الوقوف)

ٱلَّذِينَ جَعَلُواْ ٱلۡقُرۡءَانَ عِضِينَ ﴿٩١﴾ فَوَرَبِّكَ لَنَسۡـَٔلَنَّهُمۡ
أَجۡمَعِينَ ﴿٩٢﴾ عَمَّا كَانُواْ يَعۡمَلُونَ ﴿٩٣﴾ فَٱصۡدَعۡ بِمَا تُؤۡمَرُ وَأَعۡرِضۡ
عَنِ ٱلۡمُشۡرِكِينَ ﴿٩٤﴾ إِنَّا كَفَيۡنَٰكَ ٱلۡمُسۡتَهۡزِءِينَ ﴿٩٥﴾ ٱلَّذِينَ
يَجۡعَلُونَ مَعَ ٱللَّهِ إِلَٰهًا ءَاخَرَۚ فَسَوۡفَ يَعۡلَمُونَ ﴿٩٦﴾ وَلَقَدۡ نَعۡلَمُ
أَنَّكَ يَضِيقُ صَدۡرُكَ بِمَا يَقُولُونَ ﴿٩٧﴾ فَسَبِّحۡ بِحَمۡدِ رَبِّكَ وَكُن
مِّنَ ٱلسَّٰجِدِينَ ﴿٩٨﴾ وَٱعۡبُدۡ رَبَّكَ حَتَّىٰ يَأۡتِيَكَ ٱلۡيَقِينُ ﴿٩٩﴾

سُورَةُ النَّحلِ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

أَتَىٰٓ أَمۡرُ ٱللَّهِ فَلَا تَسۡتَعۡجِلُوهُۚ سُبۡحَٰنَهُۥ وَتَعَٰلَىٰ عَمَّا يُشۡرِكُونَ
﴿١﴾ يُنَزِّلُ ٱلۡمَلَٰٓئِكَةَ بِٱلرُّوحِ مِنۡ أَمۡرِهِۦ عَلَىٰ مَن يَشَآءُ مِنۡ عِبَادِهِۦٓ
أَنۡ أَنذِرُوٓاْ أَنَّهُۥ لَآ إِلَٰهَ إِلَّآ أَنَا۠ فَٱتَّقُونِ ﴿٢﴾ خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَٱلۡأَرۡضَ بِٱلۡحَقِّۚ تَعَٰلَىٰ عَمَّا يُشۡرِكُونَ ﴿٣﴾ خَلَقَ
ٱلۡإِنسَٰنَ مِن نُّطۡفَةٍ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُّبِينٌ ﴿٤﴾ وَٱلۡأَنۡعَٰمَ
خَلَقَهَاۖ لَكُمۡ فِيهَا دِفۡءٌ وَمَنَٰفِعُ وَمِنۡهَا تَأۡكُلُونَ
﴿٥﴾ وَلَكُمۡ فِيهَا جَمَالٌ حِينَ تُرِيحُونَ وَحِينَ تَسۡرَحُونَ ﴿٦﴾

وشه و ماناکانی

﴿عِضِينَ﴾ بەش - بەش، قورئانیان بەش بەش کردووە
﴿[illegible]﴾ بەیامەکەت رابگەیەنە
﴿[illegible]﴾ مردن

سوورەتی نەحل

﴿[illegible]﴾ خود بالآیە، باڵا دەستە
﴿بِٱلرُّوحِ﴾ بە وەحی، بە قورئانەوە
﴿[illegible]﴾ تنۆك (تۆوی نێر و مێ)
﴿فَإِذَا هُوَ﴾ کەچی ئەو ﴿[illegible]﴾ دوژمنیکی سەرسەختە
﴿[illegible]﴾ دوژمنایەتیەکەی ئاشکرایە
﴿[illegible]﴾ گەرمیی و ئارامیی تێدایە ﴿وَمَنَٰفِعُ﴾ فەرمحکەلیت
﴿فِيهَا جَمَالٌ﴾ جوانیی تێدایە
﴿[illegible]﴾ کاتی ئێوارە بەرەو ماڵی دەکەنەوە
﴿وَحِينَ تَسۡرَحُونَ﴾ کە بەیانیان بۆ لەوەڕ دەری دەکەن

شوێنی مینگە (الغنة).	(الإدغام) بە مینگەوە.
مینگەی (الإخفاء).	(الإدغام)ی بێ مینگە و.
مینگەی (الإقلاب).	ئەو پیتانەی نەخوێنرێنەوە

(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە دروست دەبن
(٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمز)ەوە دروست دەبن
مەددی منصل، لەکاتی وەستاندا و، ماوەکەی بە ئەندازەی (٦،٥،٤) حەرەکەیە
(٢، ٤، ٦) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)دا
(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هەوشێنەی (المد الطبيعي)

وَتَحْمِلُ أَثْقَالَكُمْ إِلَىٰ بَلَدٍ لَّمْ تَكُونُوا۟ بَـٰلِغِيهِ إِلَّا بِشِقِّ
ٱلْأَنفُسِ ۚ إِنَّ رَبَّكُمْ لَرَءُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿٧﴾ وَٱلْخَيْلَ وَٱلْبِغَالَ
وَٱلْحَمِيرَ لِتَرْكَبُوهَا وَزِينَةً ۚ وَيَخْلُقُ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٨﴾
وَعَلَى ٱللَّهِ قَصْدُ ٱلسَّبِيلِ وَمِنْهَا جَآئِرٌ ۚ وَلَوْ شَآءَ لَهَدَىٰكُمْ
أَجْمَعِينَ ﴿٩﴾ هُوَ ٱلَّذِىٓ أَنزَلَ مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءً ۖ لَّكُم مِّنْهُ
شَرَابٌ وَمِنْهُ شَجَرٌ فِيهِ تُسِيمُونَ ﴿١٠﴾ يُنۢبِتُ لَكُم
بِهِ ٱلزَّرْعَ وَٱلزَّيْتُونَ وَٱلنَّخِيلَ وَٱلْأَعْنَـٰبَ وَمِن كُلِّ
ٱلثَّمَرَٰتِ ۗ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَـَٔايَةً لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿١١﴾
وَسَخَّرَ لَكُمُ ٱلَّيْلَ وَٱلنَّهَارَ وَٱلشَّمْسَ وَٱلْقَمَرَ ۖ وَٱلنُّجُومُ
مُسَخَّرَٰتٌۢ بِأَمْرِهِۦٓ ۗ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَـَٔايَـٰتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ
﴿١٢﴾ وَمَا ذَرَأَ لَكُمْ فِى ٱلْأَرْضِ مُخْتَلِفًا أَلْوَٰنُهُۥٓ ۗ إِنَّ
فِى ذَٰلِكَ لَـَٔايَةً لِّقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ ﴿١٣﴾ وَهُوَ ٱلَّذِى
سَخَّرَ ٱلْبَحْرَ لِتَأْكُلُوا۟ مِنْهُ لَحْمًا طَرِيًّا وَتَسْتَخْرِجُوا۟
مِنْهُ حِلْيَةً تَلْبَسُونَهَا وَتَرَى ٱلْفُلْكَ مَوَاخِرَ فِيهِ
وَلِتَبْتَغُوا۟ مِن فَضْلِهِۦ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٤﴾

وشه و ماناکانی

﴿ وَتَحْمِلُ أَثْقَالَكُمْ ﴾ کۆڵ و بارەکانتان هەڵدەگرن

﴿ [illegible] ﴾ زۆر بە زەحمەت

﴿ وَيَخْلُقُ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴾ شتی واش دروست دەکات ئێوە نازانن چیە

﴿ [illegible] ﴾ ڕێگەی مامناوەندیی

﴿ [illegible] ﴾ هەیانە لە ڕێگەی ڕاست لایداوە

﴿ فِيهِ تُسِيمُونَ ﴾ ئاژەڵەکانی تیا دەلەوەڕێن

﴿ [illegible] ﴾ بۆی دروست کردوون

﴿ [illegible] مِنْهُ ﴾ لێی دەردێنن

﴿ مَوَاخِرَ فِيهِ ﴾ کەشتیی تیا دەڕوا، دەریاکە لەت دەکا

قورئانی [illegible] (ئیدغام) و [illegible]

تەفخیمی پیتی لامی (الله).

تەفخیمی پیتی (راء).

[illegible]

حوکمەکانی وەستان (الوقوف):

١- هەموو وەستانەکان لەسەر پیتی سکوندار دەکرێت، ئەمانەت گەر پیتەکە خۆی سکوندار نەبێت لەکاتی وەستاندا [illegible] دەخوێنرێتەوە و، تائی حەریش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە.

٢- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی ماهنەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن.

وَأَلْقَىٰ فِي ٱلْأَرْضِ رَوَٰسِيَ أَن تَمِيدَ بِكُمْ وَأَنْهَٰرًا وَسُبُلًا
لَّعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٥﴾ وَعَلَٰمَٰتٍ وَبِٱلنَّجْمِ هُمْ يَهْتَدُونَ
﴿١٦﴾ أَفَمَن يَخْلُقُ كَمَن لَّا يَخْلُقُ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿١٧﴾ وَإِن
تَعُدُّوا۟ نِعْمَةَ ٱللَّهِ لَا تُحْصُوهَآ إِنَّ ٱللَّهَ لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٨﴾
وَٱللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُسِرُّونَ وَمَا تُعْلِنُونَ ﴿١٩﴾ وَٱلَّذِينَ يَدْعُونَ
مِن دُونِ ٱللَّهِ لَا يَخْلُقُونَ شَيْـًٔا وَهُمْ يُخْلَقُونَ ﴿٢٠﴾ أَمْوَٰتٌ غَيْرُ
أَحْيَآءٍ وَمَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ ﴿٢١﴾ إِلَٰهُكُمْ إِلَٰهٌ وَٰحِدٌ
فَٱلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِٱلْـَٔاخِرَةِ قُلُوبُهُم مُّنكِرَةٌ وَهُم مُّسْتَكْبِرُونَ
﴿٢٢﴾ لَا جَرَمَ أَنَّ ٱللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ إِنَّهُۥ
لَا يُحِبُّ ٱلْمُسْتَكْبِرِينَ ﴿٢٣﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُم مَّاذَآ أَنزَلَ رَبُّكُمْ
قَالُوٓا۟ أَسَٰطِيرُ ٱلْأَوَّلِينَ ﴿٢٤﴾ لِيَحْمِلُوٓا۟ أَوْزَارَهُمْ كَامِلَةً
يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ وَمِنْ أَوْزَارِ ٱلَّذِينَ يُضِلُّونَهُم بِغَيْرِ عِلْمٍ أَلَا
سَآءَ مَا يَزِرُونَ ﴿٢٥﴾ قَدْ مَكَرَ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ
فَأَتَى ٱللَّهُ بُنْيَٰنَهُم مِّنَ ٱلْقَوَاعِدِ فَخَرَّ عَلَيْهِمُ ٱلسَّقْفُ
مِن فَوْقِهِمْ وَأَتَىٰهُمُ ٱلْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٢٦﴾

وشه و ماناكانى

﴿رَوَٰسِيَ﴾ كيوى چەسپاو

﴿أَن تَمِيدَ بِكُمْ﴾ نەك لەرەتان پێ بكا، [illegible] هەژێن

﴿وَعَلَٰمَٰتٍ﴾ نيشانەش بۆ رێگه

﴿لَا تُحْصُوهَآ﴾ ناتوانن بيانژميرن

﴿مِن دُونِ ٱللَّهِ﴾ بێجگە لە خودا

﴿لَا يَخْلُقُونَ شَيْـًٔا﴾ هيچيان پێ دروست [illegible]

﴿وَهُمْ يُخْلَقُونَ﴾ خۆ[illegible] دروستكراون، دەيانتاشن

﴿لَا جَرَمَ﴾ بێ گومان

﴿[illegible]﴾ [illegible] داستانەكانى پێشووان

﴿أَوْزَارَهُمْ﴾ [illegible] كاسان، [illegible]

﴿[illegible]﴾ [illegible] سنوور [illegible] كوله كه

ميمگەكان و ئاوازەى ناخوێندراوە: شوێنى مينگه (الغنة)، (الإدغام) به مينگەوە، مينگەى (الإخفاء)، (الإدغام)ى بێ مينگه و، م مينگەى (الإقلاب)، ئەو پيتانەى ناخوێنرێنەوە.

ئەندازەى درێژكردنەوەكان (المدود):
(٦) حەرەكە بۆ ئەو مەددانەى [illegible]
(٤،٥) حەرەكە بۆ ئەو مەددانەى بەهۆى (هەمز [illegible])
مەددى متصل لەكاتى وەستاندا و ماوەكەى بە ئەندازەى (٤،٥،٦) حەرەكە
(٢،٤،٦) حەرەكە بۆ مەددى لەناكاو (عارض) لەكاتى وەستان (وقف)
(٢) حەرەكە بۆ ئەو مەددانەى حوكمەكەيان هاوشێوەى (المد الطبيعي)ە.

ثُمَّ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ يُخْزِيهِمْ وَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَآءِىَ ٱلَّذِينَ
كُنتُمْ تُشَٰٓقُّونَ فِيهِمْ ۚ قَالَ ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْعِلْمَ إِنَّ ٱلْخِزْىَ
ٱلْيَوْمَ وَٱلسُّوٓءَ عَلَى ٱلْكَٰفِرِينَ ﴿٢٧﴾ ٱلَّذِينَ تَتَوَفَّىٰهُمُ ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ
ظَالِمِىٓ أَنفُسِهِمْ ۖ فَأَلْقَوُا۟ ٱلسَّلَمَ مَا كُنَّا نَعْمَلُ مِن سُوٓءٍۭ ۚ بَلَىٰٓ
إِنَّ ٱللَّهَ عَلِيمٌۢ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٢٨﴾ فَٱدْخُلُوٓا۟ أَبْوَٰبَ جَهَنَّمَ
خَٰلِدِينَ فِيهَا ۖ فَلَبِئْسَ مَثْوَى ٱلْمُتَكَبِّرِينَ ﴿٢٩﴾ ۞ وَقِيلَ
لِلَّذِينَ ٱتَّقَوْا۟ مَاذَآ أَنزَلَ رَبُّكُمْ ۚ قَالُوا۟ خَيْرًا ۗ لِّلَّذِينَ أَحْسَنُوا۟ فِى
هَٰذِهِ ٱلدُّنْيَا حَسَنَةٌ ۚ وَلَدَارُ ٱلْءَاخِرَةِ خَيْرٌ ۚ وَلَنِعْمَ دَارُ ٱلْمُتَّقِينَ
﴿٣٠﴾ جَنَّٰتُ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ ۖ لَهُمْ فِيهَا
مَا يَشَآءُونَ ۚ كَذَٰلِكَ يَجْزِى ٱللَّهُ ٱلْمُتَّقِينَ ﴿٣١﴾ ٱلَّذِينَ تَتَوَفَّىٰهُمُ
ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ طَيِّبِينَ ۙ يَقُولُونَ سَلَٰمٌ عَلَيْكُمُ ٱدْخُلُوا۟ ٱلْجَنَّةَ بِمَا
كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٣٢﴾ هَلْ يَنظُرُونَ إِلَّآ أَن تَأْتِيَهُمُ ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ
أَوْ يَأْتِىَ أَمْرُ رَبِّكَ ۚ كَذَٰلِكَ فَعَلَ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ ۚ وَمَا ظَلَمَهُمُ
ٱللَّهُ وَلَٰكِن كَانُوٓا۟ أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٣٣﴾ فَأَصَابَهُمْ
سَيِّـَٔاتُ مَا عَمِلُوا۟ وَحَاقَ بِهِم مَّا كَانُوا۟ بِهِۦ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿٣٤﴾

وشه و ماناکانی

﴿ يُخْزِيهِمْ ﴾ رسوایان دەکات

﴿ تُشَٰٓقُّونَ فِيهِمْ ﴾ دوژمنایەتیی و بەرامبەرکێتان تێدا دەکردن

﴿ ٱلْخِزْىَ ﴾ رسوایی

﴿ وَٱلسُّوٓءَ ﴾ سزا

﴿ فَأَلْقَوُا۟ ٱلسَّلَمَ ﴾ ئیسلامەتییان دەربڕی

﴿ مَثْوَى ٱلْمُتَكَبِّرِينَ ﴾ جێگای فیز و دەمارگرژان

﴿ طَيِّبِينَ ﴾ پاك و جوان

﴿ وَحَاقَ بِهِم ﴾ بۆیان هات، ڕژا بەسەریانا

▼ تەفخیمی پیتی لامی (الله).

▼ تەفخیمی پیتی (راء).

▼ سیمەتی قەلقەلە.

١ جوتبەندی وستان: [illegible]

٢ نیشانەکانی وستان: ٢- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەرەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن.

وَقَالَ ٱلَّذِينَ أَشْرَكُواْ لَوْ شَآءَ ٱللَّهُ مَا عَبَدْنَا مِن دُونِهِۦ مِن
شَيْءٍ نَّحْنُ وَلَآ ءَابَآؤُنَا وَلَا حَرَّمْنَا مِن دُونِهِۦ مِن شَيْءٍ كَذَٰلِكَ
فَعَلَ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَهَلْ عَلَى ٱلرُّسُلِ إِلَّا ٱلْبَلَٰغُ ٱلْمُبِينُ
(٣٥) وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَّسُولًا أَنِ ٱعْبُدُواْ ٱللَّهَ
وَٱجْتَنِبُواْ ٱلطَّٰغُوتَ فَمِنْهُم مَّنْ هَدَى ٱللَّهُ وَمِنْهُم مَّنْ
حَقَّتْ عَلَيْهِ ٱلضَّلَٰلَةُ فَسِيرُواْ فِي ٱلْأَرْضِ فَٱنظُرُواْ كَيْفَ
كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلْمُكَذِّبِينَ (٣٦) إِن تَحْرِصْ عَلَىٰ هُدَىٰهُمْ
فَإِنَّ ٱللَّهَ لَا يَهْدِي مَن يُضِلُّ وَمَا لَهُم مِّن نَّٰصِرِينَ (٣٧)
وَأَقْسَمُواْ بِٱللَّهِ جَهْدَ أَيْمَٰنِهِمْ لَا يَبْعَثُ ٱللَّهُ مَن يَمُوتُ بَلَىٰ
وَعْدًا عَلَيْهِ حَقًّا وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ (٣٨)
لِيُبَيِّنَ لَهُمُ ٱلَّذِي يَخْتَلِفُونَ فِيهِ وَلِيَعْلَمَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓاْ أَنَّهُمْ
كَانُواْ كَٰذِبِينَ (٣٩) إِنَّمَا قَوْلُنَا لِشَيْءٍ إِذَآ أَرَدْنَٰهُ أَن نَّقُولَ
لَهُۥ كُن فَيَكُونُ (٤٠) وَٱلَّذِينَ هَاجَرُواْ فِي ٱللَّهِ مِنۢ بَعْدِ مَا ظُلِمُواْ
لَنُبَوِّئَنَّهُمْ فِي ٱلدُّنْيَا حَسَنَةً وَلَأَجْرُ ٱلْأٓخِرَةِ أَكْبَرُ لَوْ كَانُواْ
يَعْلَمُونَ (٤١) ٱلَّذِينَ صَبَرُواْ وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ (٤٢)

وشه و ماناكانى

﴿[illegible]﴾ ...ى ناوه‌ره‌كان، ئه‌وانه‌ى كافر بوون

﴿لَوْ شَآءَ ٱللَّهُ مَا عَبَدْنَا مِن دُونِهِۦ مِن شَيْءٍ﴾ ئه‌گه‌ر خودا بيويستايه حكه له خوى به‌نده‌نه‌تى كه‌سى ديمان نه‌ده‌كرد

﴿وَٱجْتَنِبُوا﴾ ... خوتان له به‌ندايه‌تيكردنى ...ت و طاغووت بپاريزن

﴿[illegible]﴾ دامه‌زراو، بريار درا

﴿مِنْهُم﴾ له‌وانه

﴿... ٱلضَّلَٰلَةُ﴾ گومرايى بووه به به‌شى (به هوى كرده‌وه‌كانيه‌وه)

﴿جَهْدَ أَيْمَٰنِهِمْ﴾ سويندى به‌هيزيان به هه‌موو توانى سويندیان

﴿[illegible]﴾ جيگه‌يان بو ده‌كه‌ينه‌وه

﴿[illegible]﴾ سوپاسى ...ش، به‌خشراوى ...ش

شوێنی مینگه (الغنة). (الإدغام) به مینگه‌وه.
مینگه‌ی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگه و ...
مینگه‌ی (الإقلاب) ... به‌و پیتانه‌ی نه‌خوێنرێنه‌وه

(٦) حه‌ره‌كه بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ی به‌هۆی (سكون)ه‌وه ...
(٥،٤) حه‌ره‌كه بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ی به‌هۆی (هه‌مزه)وه دروست ده‌بن
مه‌ددی منفصل ... [illegible]
(٢) حه‌ره‌كه بۆ ... [illegible]
(٢) حه‌ره‌كه بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ی حوكمه‌كه‌یان هاوشێوه‌ی (المد الطبيعي)ـه

ئه‌ندازه‌ی درێژكردنه‌وه‌كان (المدود)

وَمَآ أَرۡسَلۡنَا مِن قَبۡلِكَ إِلَّا رِجَالٗا نُّوحِيٓ إِلَيۡهِمۡۚ فَسۡـَٔلُوٓاْ أَهۡلَ
ٱلذِّكۡرِ إِن كُنتُمۡ لَا تَعۡلَمُونَ ٤٣ بِٱلۡبَيِّنَٰتِ وَٱلزُّبُرِۗ وَأَنزَلۡنَآ إِلَيۡكَ
ٱلذِّكۡرَ لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ إِلَيۡهِمۡ وَلَعَلَّهُمۡ يَتَفَكَّرُونَ
٤٤ أَفَأَمِنَ ٱلَّذِينَ مَكَرُواْ ٱلسَّيِّـَٔاتِ أَن يَخۡسِفَ ٱللَّهُ بِهِمُ ٱلۡأَرۡضَ
أَوۡ يَأۡتِيَهُمُ ٱلۡعَذَابُ مِنۡ حَيۡثُ لَا يَشۡعُرُونَ ٤٥ أَوۡ يَأۡخُذَهُمۡ
فِي تَقَلُّبِهِمۡ فَمَا هُم بِمُعۡجِزِينَ ٤٦ أَوۡ يَأۡخُذَهُمۡ عَلَىٰ تَخَوُّفٖ فَإِنَّ
رَبَّكُمۡ لَرَءُوفٞ رَّحِيمٌ ٤٧ أَوَلَمۡ يَرَوۡاْ إِلَىٰ مَا خَلَقَ ٱللَّهُ مِن شَيۡءٖ
يَتَفَيَّؤُاْ ظِلَٰلُهُۥ عَنِ ٱلۡيَمِينِ وَٱلشَّمَآئِلِ سُجَّدٗا لِّلَّهِ وَهُمۡ دَٰخِرُونَ
٤٨ وَلِلَّهِ يَسۡجُدُ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي ٱلۡأَرۡضِ مِن دَآبَّةٖ
وَٱلۡمَلَٰٓئِكَةُ وَهُمۡ لَا يَسۡتَكۡبِرُونَ ٤٩ يَخَافُونَ رَبَّهُم مِّن فَوۡقِهِمۡ
وَيَفۡعَلُونَ مَا يُؤۡمَرُونَ ۩ ٥٠ ۞ وَقَالَ ٱللَّهُ لَا تَتَّخِذُوٓاْ إِلَٰهَيۡنِ
ٱثۡنَيۡنِۖ إِنَّمَا هُوَ إِلَٰهٞ وَٰحِدٞ فَإِيَّٰيَ فَٱرۡهَبُونِ ٥١ وَلَهُۥ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَٱلۡأَرۡضِ وَلَهُ ٱلدِّينُ وَاصِبًاۚ أَفَغَيۡرَ ٱللَّهِ تَتَّقُونَ ٥٢ وَمَا بِكُم مِّن
نِّعۡمَةٖ فَمِنَ ٱللَّهِۖ ثُمَّ إِذَا مَسَّكُمُ ٱلضُّرُّ فَإِلَيۡهِ تَجۡـَٔرُونَ ٥٣ ثُمَّ
إِذَا كَشَفَ ٱلضُّرَّ عَنكُمۡ إِذَا فَرِيقٞ مِّنكُم بِرَبِّهِمۡ يُشۡرِكُونَ ٥٤

وشەو مانا کانی

﴿[illegible]﴾ زانایان، خاوەن [illegible] ئەهلی کیتاب
﴿[illegible]﴾ بە بەڵگە و [illegible]
﴿وَالزُّبُرِ﴾ پەیامی شەرع و ڕێنومایی
﴿[illegible]﴾ رویان بیا بە زەویدا
﴿تَقَلُّبِهِمْ﴾ لەکاتی گەڕان و [illegible]
﴿[illegible]﴾ [illegible]
﴿[illegible]﴾ بە ترسەوە
﴿[illegible]﴾ [illegible] سێبەردار
﴿[illegible]﴾ سێبەرەکەی دەگەڕێ
﴿[illegible]﴾ کورنووش بردوو [illegible]
﴿[illegible]﴾ بە [illegible] کرپی و ملکەچیی
﴿[illegible]﴾ [illegible]
﴿[illegible]﴾ هەمیشە
﴿[illegible]﴾ [illegible] هاوار دەکەن، دەپاڕێنەوە

[illegible]	▼ بەهەمەمی پێش [illegible]	[illegible]
	▼ بەهەمەمی پێبی [illegible]	
	▼ [illegible]	

خوێندنی [illegible] (الوقوف): [illegible] گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) [illegible]

٢. نیشانەکانی وەستان: ٢- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەرەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن.

لِيَكۡفُرُواْ بِمَآ ءَاتَيۡنَٰهُمۡۚ فَتَمَتَّعُواْ فَسَوۡفَ تَعۡلَمُونَ ٥٥ وَيَجۡعَلُونَ
لِمَا لَا يَعۡلَمُونَ نَصِيبٗا مِّمَّا رَزَقۡنَٰهُمۡۗ تَٱللَّهِ لَتُسۡـَٔلُنَّ عَمَّا كُنتُمۡ
تَفۡتَرُونَ ٥٦ وَيَجۡعَلُونَ لِلَّهِ ٱلۡبَنَٰتِ سُبۡحَٰنَهُۥ وَلَهُم مَّا يَشۡتَهُونَ
٥٧ وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُم بِٱلۡأُنثَىٰ ظَلَّ وَجۡهُهُۥ مُسۡوَدّٗا وَهُوَ كَظِيمٞ
٥٨ يَتَوَٰرَىٰ مِنَ ٱلۡقَوۡمِ مِن سُوٓءِ مَا بُشِّرَ بِهِۦٓۚ أَيُمۡسِكُهُۥ عَلَىٰ هُونٍ
أَمۡ يَدُسُّهُۥ فِي ٱلتُّرَابِۗ أَلَا سَآءَ مَا يَحۡكُمُونَ ٥٩ لِلَّذِينَ لَا يُؤۡمِنُونَ
بِٱلۡأٓخِرَةِ مَثَلُ ٱلسَّوۡءِۖ وَلِلَّهِ ٱلۡمَثَلُ ٱلۡأَعۡلَىٰۚ وَهُوَ ٱلۡعَزِيزُ ٱلۡحَكِيمُ
٦٠ وَلَوۡ يُؤَاخِذُ ٱللَّهُ ٱلنَّاسَ بِظُلۡمِهِم مَّا تَرَكَ عَلَيۡهَا مِن دَآبَّةٖ وَلَٰكِن
يُؤَخِّرُهُمۡ إِلَىٰٓ أَجَلٖ مُّسَمّٗىۖ فَإِذَا جَآءَ أَجَلُهُمۡ لَا يَسۡتَـٔۡخِرُونَ
سَاعَةٗ وَلَا يَسۡتَقۡدِمُونَ ٦١ وَيَجۡعَلُونَ لِلَّهِ مَا يَكۡرَهُونَ
وَتَصِفُ أَلۡسِنَتُهُمُ ٱلۡكَذِبَ أَنَّ لَهُمُ ٱلۡحُسۡنَىٰۖ لَا جَرَمَ أَنَّ
لَهُمُ ٱلنَّارَ وَأَنَّهُم مُّفۡرَطُونَ ٦٢ تَٱللَّهِ لَقَدۡ أَرۡسَلۡنَآ إِلَىٰٓ أُمَمٖ مِّن
قَبۡلِكَ فَزَيَّنَ لَهُمُ ٱلشَّيۡطَٰنُ أَعۡمَٰلَهُمۡ فَهُوَ وَلِيُّهُمُ ٱلۡيَوۡمَ وَلَهُمۡ
عَذَابٌ أَلِيمٞ ٦٣ وَمَآ أَنزَلۡنَا عَلَيۡكَ ٱلۡكِتَٰبَ إِلَّا لِتُبَيِّنَ لَهُمُ
ٱلَّذِي ٱخۡتَلَفُواْ فِيهِ وَهُدٗى وَرَحۡمَةٗ لِّقَوۡمٖ يُؤۡمِنُونَ ٦٤

وشە و ماناکانی

﴿[illegible]﴾ کافر دەبن بەوەی پێیان دراوە
﴿[illegible]﴾ ڕابوێرن
﴿[illegible]﴾ لەمەولا دەزانن چیتان بەسەر دێت
﴿[illegible]﴾ درۆ هەڵدەبەستن
﴿كَظِيمٌ﴾ ڕقاویی، پێشخواردووەوە
﴿يَتَوَٰرَىٰ﴾ خۆی دەشارێتەوە
﴿هُونٍ﴾ کزیی و ڕسوایی
﴿يَدُسُّهُۥ﴾ بیکا بە ژێر (خۆڵەوە)
﴿مَثَلُ ٱلسَّوۡءِ﴾ وێنە و نموونەی ناشیرین
﴿[illegible]﴾ بێ گومان
﴿مُّفۡرَطُونَ﴾ بەپەلە دەبرێن بۆ دۆزەخ، لە پێشەوەن

مینگکاندن و ناخوێندنەوەی پیتەکان:
- شوێنی مینگە (الغنة).
- (الإدغام) بە مینگەوە.
- مینگەی (الإخفاء).
- (الإدغام)ی بێ مینگە و.
- مینگەی (الإقلاب).
- ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود):
- ٦ حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە درێژ دەبن
- [illegible]
- مەددی منفصل، لەکاتی وەستاندا و، ماوەکەی بە [illegible]
- ٢، ٤، ٦ حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)
- (٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبیعی)

وَٱللَّهُ أَنزَلَ مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءً فَأَحْيَا بِهِ ٱلْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَآ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ
لَءَايَةً لِّقَوْمٍ يَسْمَعُونَ ﴿٦٥﴾ وَإِنَّ لَكُمْ فِى ٱلْأَنْعَٰمِ لَعِبْرَةً نُّسْقِيكُم مِّمَّا
فِى بُطُونِهِۦ مِنۢ بَيْنِ فَرْثٍ وَدَمٍ لَّبَنًا خَالِصًا سَآئِغًا لِّلشَّٰرِبِينَ ﴿٦٦﴾
وَمِن ثَمَرَٰتِ ٱلنَّخِيلِ وَٱلْأَعْنَٰبِ تَتَّخِذُونَ مِنْهُ سَكَرًا وَرِزْقًا
حَسَنًا إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَةً لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٦٧﴾ وَأَوْحَىٰ رَبُّكَ إِلَى ٱلنَّحْلِ
أَنِ ٱتَّخِذِى مِنَ ٱلْجِبَالِ بُيُوتًا وَمِنَ ٱلشَّجَرِ وَمِمَّا يَعْرِشُونَ ﴿٦٨﴾ ثُمَّ كُلِى
مِن كُلِّ ٱلثَّمَرَٰتِ فَٱسْلُكِى سُبُلَ رَبِّكِ ذُلُلًا يَخْرُجُ مِنۢ بُطُونِهَا
شَرَابٌ مُّخْتَلِفٌ أَلْوَٰنُهُۥ فِيهِ شِفَآءٌ لِّلنَّاسِ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَةً لِّقَوْمٍ
يَتَفَكَّرُونَ ﴿٦٩﴾ وَٱللَّهُ خَلَقَكُمْ ثُمَّ يَتَوَفَّىٰكُمْ وَمِنكُم مَّن يُرَدُّ إِلَىٰٓ أَرْذَلِ
ٱلْعُمُرِ لِكَىْ لَا يَعْلَمَ بَعْدَ عِلْمٍ شَيْـًٔا إِنَّ ٱللَّهَ عَلِيمٌ قَدِيرٌ ﴿٧٠﴾ وَٱللَّهُ
فَضَّلَ بَعْضَكُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ فِى ٱلرِّزْقِ فَمَا ٱلَّذِينَ فُضِّلُوا۟ بِرَآدِّى
رِزْقِهِمْ عَلَىٰ مَا مَلَكَتْ أَيْمَٰنُهُمْ فَهُمْ فِيهِ سَوَآءٌ أَفَبِنِعْمَةِ
ٱللَّهِ يَجْحَدُونَ ﴿٧١﴾ وَٱللَّهُ جَعَلَ لَكُم مِّنْ أَنفُسِكُمْ أَزْوَٰجًا
وَجَعَلَ لَكُم مِّنْ أَزْوَٰجِكُم بَنِينَ وَحَفَدَةً وَرَزَقَكُم مِّنَ
ٱلطَّيِّبَٰتِ أَفَبِٱلْبَٰطِلِ يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَتِ ٱللَّهِ هُمْ يَكْفُرُونَ ﴿٧٢﴾

وشه و ماناکانی

﴿ لَعِبْرَةً ﴾ پەند و دەرسە

﴿ فَرْثٍ ﴾ پیسی، ریخ، ریتاڵە

﴿ سَكَرًا ﴾ شەرب

﴿ وَأَوْحَىٰ رَبُّكَ ﴾ پەیامی نارد، رای سپارد

[illegible] ماڵ، لانە هەنگەلان

[illegible] دروستی دەکەن، هەڵی دەبەستن

[illegible] رام نەبکرو

[illegible] پیریی، خەرەفان

[illegible]

[illegible] خود زۆربی بە هەندێکتان زیاتر لە هەندێکتانی داوە

[illegible] نەوین، هەموویان

﴿ فِيهِ سَوَآءٌ ﴾ تیایدا وەك یەك هاوبەشن

﴿ وَحَفَدَةً ﴾ نەوە

﴿ أَفَبِٱلْبَٰطِلِ يُؤْمِنُونَ ﴾ ئایا باوەڕ بە شتی پرووپووچ دەکەن؟

[illegible]

▼ تەفخیمی پیتی لامی (الله)

▼ تەفخیمی پیتی (راء).

▼ سیمەتی قەلقەلە

[illegible] دەخوێنرێتەوە و، تاڵی حەرفیش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە

[illegible] دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن

وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَهُمْ رِزْقًا مِّنَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَٱلْأَرْضِ شَيْـًٔا وَلَا يَسْتَطِيعُونَ ﴿٧٣﴾ فَلَا تَضْرِبُوا۟ لِلَّهِ ٱلْأَمْثَالَ
إِنَّ ٱللَّهَ يَعْلَمُ وَأَنتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٧٤﴾ ۞ ضَرَبَ ٱللَّهُ مَثَلًا عَبْدًا
مَّمْلُوكًا لَّا يَقْدِرُ عَلَىٰ شَىْءٍ وَمَن رَّزَقْنَٰهُ مِنَّا رِزْقًا حَسَنًا
فَهُوَ يُنفِقُ مِنْهُ سِرًّا وَجَهْرًا ۖ هَلْ يَسْتَوُۥنَ ۚ ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ
بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٧٥﴾ وَضَرَبَ ٱللَّهُ مَثَلًا رَّجُلَيْنِ
أَحَدُهُمَآ أَبْكَمُ لَا يَقْدِرُ عَلَىٰ شَىْءٍ وَهُوَ كَلٌّ عَلَىٰ
مَوْلَىٰهُ أَيْنَمَا يُوَجِّههُّ لَا يَأْتِ بِخَيْرٍ ۖ هَلْ يَسْتَوِى هُوَ وَمَن
يَأْمُرُ بِٱلْعَدْلِ ۙ وَهُوَ عَلَىٰ صِرَٰطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٧٦﴾ وَلِلَّهِ غَيْبُ
ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۚ وَمَآ أَمْرُ ٱلسَّاعَةِ إِلَّا كَلَمْحِ ٱلْبَصَرِ
أَوْ هُوَ أَقْرَبُ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ ﴿٧٧﴾ وَٱللَّهُ
أَخْرَجَكُم مِّنۢ بُطُونِ أُمَّهَٰتِكُمْ لَا تَعْلَمُونَ شَيْـًٔا وَجَعَلَ
لَكُمُ ٱلسَّمْعَ وَٱلْأَبْصَٰرَ وَٱلْأَفْـِٔدَةَ ۙ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ
﴿٧٨﴾ أَلَمْ يَرَوْا۟ إِلَى ٱلطَّيْرِ مُسَخَّرَٰتٍ فِى جَوِّ ٱلسَّمَآءِ
مَا يُمْسِكُهُنَّ إِلَّا ٱللَّهُ ۚ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَٰتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٧٩﴾

الحزب ٢٨

وشه و ماناکانی

﴿لَا يَقْدِرُ عَلَىٰ شَىْءٍ﴾ ده‌سته‌لاتی هیچی نییه

﴿وَمَن رَّزَقْنَٰهُ مِنَّا﴾ که‌سێکیش له لای خۆمانه‌وه رۆزیمان داپێتێ

﴿رِزْقًا حَسَنًا﴾ رۆزییه‌کی جوان و پوخت

﴿فَهُوَ يُنفِقُ مِنْهُ﴾ ئه‌ویش لێی ده‌به‌خشێته‌وه

﴿أَحَدُهُمَا أَبْكَمُ﴾ یه‌کێکیان لاڵی زکماکه

﴿كَلٌّ﴾ باره

﴿كَلَمْحِ ٱلْبَصَرِ﴾ به چاو تروکاندنێك

مینگه‌کان و ئه‌وانه‌ی ناخوێنرێنه‌وه: شوێنی مینگه (الغنة) · (الإدغام) به مینگه‌وه · مینگه‌ی (الإخفاء) · (الإدغام)ی بێ مینگه و ئه‌و پیتانه‌ی ناخوێنرێنه‌وه · مینگه‌ی (الإقلاب)

ئه‌ندازه‌ی درێژکردنه‌وه‌کان (المدود):
حه‌ره‌که بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ی [illegible]
(٤، ٥) حه‌ره‌که بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ی به‌هۆی (هه‌مز)ه‌وه دروست ده‌بن
مه‌ددی متصل له‌کاتی وه‌ستاندا و، ماوه‌که‌ی به ئه‌ندازه‌ی (٤، ٥، ٦) حه‌ره‌که
(٢، ٤، ٦) حه‌ره‌که بۆ مه‌ددی [illegible]
(٢) حه‌ره‌که بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ی حوکمه‌که‌یان هاوشێوه‌ی (المد الطبيعي)ه

وَٱللَّهُ جَعَلَ لَكُم مِّنۢ بُيُوتِكُمۡ سَكَنٗا وَجَعَلَ لَكُم مِّن جُلُودِ
ٱلۡأَنۡعَٰمِ بُيُوتٗا تَسۡتَخِفُّونَهَا يَوۡمَ ظَعۡنِكُمۡ وَيَوۡمَ إِقَامَتِكُمۡ
وَمِنۡ أَصۡوَافِهَا وَأَوۡبَارِهَا وَأَشۡعَارِهَآ أَثَٰثٗا وَمَتَٰعًا إِلَىٰ حِينٖ
(٨٠) وَٱللَّهُ جَعَلَ لَكُم مِّمَّا خَلَقَ ظِلَٰلٗا وَجَعَلَ لَكُم
مِّنَ ٱلۡجِبَالِ أَكۡنَٰنٗا وَجَعَلَ لَكُمۡ سَرَٰبِيلَ تَقِيكُمُ
ٱلۡحَرَّ وَسَرَٰبِيلَ تَقِيكُم بَأۡسَكُمۡۚ كَذَٰلِكَ يُتِمُّ نِعۡمَتَهُۥ
عَلَيۡكُمۡ لَعَلَّكُمۡ تُسۡلِمُونَ (٨١) فَإِن تَوَلَّوۡاْ فَإِنَّمَا عَلَيۡكَ
ٱلۡبَلَٰغُ ٱلۡمُبِينُ (٨٢) يَعۡرِفُونَ نِعۡمَتَ ٱللَّهِ ثُمَّ يُنكِرُونَهَا
وَأَكۡثَرُهُمُ ٱلۡكَٰفِرُونَ (٨٣) وَيَوۡمَ نَبۡعَثُ مِن كُلِّ أُمَّةٖ
شَهِيدٗا ثُمَّ لَا يُؤۡذَنُ لِلَّذِينَ كَفَرُواْ وَلَا هُمۡ يُسۡتَعۡتَبُونَ
(٨٤) وَإِذَا رَءَا ٱلَّذِينَ ظَلَمُواْ ٱلۡعَذَابَ فَلَا يُخَفَّفُ عَنۡهُمۡ وَلَا هُمۡ
يُنظَرُونَ (٨٥) وَإِذَا رَءَا ٱلَّذِينَ أَشۡرَكُواْ شُرَكَآءَهُمۡ
قَالُواْ رَبَّنَا هَٰٓؤُلَآءِ شُرَكَآؤُنَا ٱلَّذِينَ كُنَّا نَدۡعُواْ مِن دُونِكَۖ
فَأَلۡقَوۡاْ إِلَيۡهِمُ ٱلۡقَوۡلَ إِنَّكُمۡ لَكَٰذِبُونَ (٨٦) وَأَلۡقَوۡاْ
إِلَى ٱللَّهِ يَوۡمَئِذٍ ٱلسَّلَمَۖ وَضَلَّ عَنۡهُم مَّا كَانُواْ يَفۡتَرُونَ (٨٧)

وشه و مانای

﴿ [illegible] ﴾ جێگەی پشووی بوون
﴿ [illegible] ﴾ لە [illegible] [illegible] کردوون
﴿ تستخفونها ﴾ لەکاتی گواستنەوەدا سووکە
﴿ يوم ظعنكم ﴾ کاتی [illegible] کردنتان
﴿ أثاثا ﴾ رایەخ، پێخەف
﴿ [illegible] ﴾ جێگەی سوود
﴿ [illegible] ﴾ سێبەر
﴿ أكننا ﴾ ئەشکەوت و کەوین
﴿ سرابيل ﴾ پۆشاك
﴿ تقيكم [illegible] ﴾ لەکاتی جەنگدا خۆتانی پێ دەپارێزن
﴿ ولا هم يستعتبون ﴾ عوزر و بیانوویان لێ وەرناگیرێ
﴿ [illegible] ﴾ مۆڵەت نادرێن
﴿ [illegible] ﴾ ملکەچیی، ئاشتیی

تەفخیمی پیتی لامی (اللّٰه).
تەفخیمی پیتی (راء).
[illegible]

[illegible]

ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ وَصَدُّواْ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ زِدۡنَٰهُمۡ عَذَابٗا فَوۡقَ
ٱلۡعَذَابِ بِمَا كَانُواْ يُفۡسِدُونَ ٨٨ وَيَوۡمَ نَبۡعَثُ فِي كُلِّ
أُمَّةٖ شَهِيدًا عَلَيۡهِم مِّنۡ أَنفُسِهِمۡۖ وَجِئۡنَا بِكَ شَهِيدًا عَلَىٰ
هَٰٓؤُلَآءِۚ وَنَزَّلۡنَا عَلَيۡكَ ٱلۡكِتَٰبَ تِبۡيَٰنٗا لِّكُلِّ شَيۡءٖ وَهُدٗى
وَرَحۡمَةٗ وَبُشۡرَىٰ لِلۡمُسۡلِمِينَ ٨٩ ۞ إِنَّ ٱللَّهَ يَأۡمُرُ بِٱلۡعَدۡلِ
وَٱلۡإِحۡسَٰنِ وَإِيتَآيِٕ ذِي ٱلۡقُرۡبَىٰ وَيَنۡهَىٰ عَنِ ٱلۡفَحۡشَآءِ
وَٱلۡمُنكَرِ وَٱلۡبَغۡيِۚ يَعِظُكُمۡ لَعَلَّكُمۡ تَذَكَّرُونَ
٩٠ وَأَوۡفُواْ بِعَهۡدِ ٱللَّهِ إِذَا عَٰهَدتُّمۡ وَلَا تَنقُضُواْ ٱلۡأَيۡمَٰنَ
بَعۡدَ تَوۡكِيدِهَا وَقَدۡ جَعَلۡتُمُ ٱللَّهَ عَلَيۡكُمۡ كَفِيلًاۚ إِنَّ
ٱللَّهَ يَعۡلَمُ مَا تَفۡعَلُونَ ٩١ وَلَا تَكُونُواْ كَٱلَّتِي نَقَضَتۡ
غَزۡلَهَا مِنۢ بَعۡدِ قُوَّةٍ أَنكَٰثٗا تَتَّخِذُونَ أَيۡمَٰنَكُمۡ دَخَلَۢا
بَيۡنَكُمۡ أَن تَكُونَ أُمَّةٌ هِيَ أَرۡبَىٰ مِنۡ أُمَّةٍۚ إِنَّمَا يَبۡلُوكُمُ
ٱللَّهُ بِهِۦۚ وَلَيُبَيِّنَنَّ لَكُمۡ يَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِ مَا كُنتُمۡ فِيهِ تَخۡتَلِفُونَ ٩٢
وَلَوۡ شَآءَ ٱللَّهُ لَجَعَلَكُمۡ أُمَّةٗ وَٰحِدَةٗ وَلَٰكِن يُضِلُّ مَن
يَشَآءُ وَيَهۡدِي مَن يَشَآءُۚ وَلَتُسۡـَٔلُنَّ عَمَّا كُنتُمۡ تَعۡمَلُونَ ٩٣

وشه و ماناکانی

فەرمان بە عەدالەت دەدا

چاکە

تاوان، حرابەی ناهەموار

دەستدرێژی

چاودێر، شایەت

هێز، پتەویی

هەڵی وەشێنێتەوە، شی کاتەوە

فێڵ و ناپاکیی لە ناوتانا

﴿أَن تَكُونَ﴾ وا بێ

کەلیکیان

زیاتر بێ، بەتواناتر بێ

خودا تاقیتان دەکاتەوە پێی

(الإدغام) بە مینگەوە
مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و،
(الإقلاب) ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)

(٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمز)ەوە دروست دەبێ
(٢، ٤، ٦) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان او...

وشه و ماناکانی

﴿ دَخَلًا ﴾ [illegible]

﴿ [illegible] ﴾ [illegible] فروفێڵی ناوتان

﴿ ثَمَنًا قَلِيلًا ﴾ [illegible] نرخێکی کەم

﴿ يَنفَدُ ﴾ تەواو دەبێ، دەبڕێتەوە

﴿ فَٱسْتَعِذْ بِٱللَّهِ ﴾ پەنا بە خودا بگرە

﴿ سُلْطَٰنٌ ﴾ دەستەڵات، سەرپەرشتیی

﴿ يَتَوَلَّوْنَهُۥ ﴾ دەیکەن بە کەورە و ئاغا

﴿ [illegible] ﴾ [illegible] وتیان: تۆ هەر درۆزنی

﴿ رُوحُ ٱلْقُدُسِ ﴾ کیانێکی پاك، جیبریل

وَلَا تَتَّخِذُوٓا۟ أَيْمَٰنَكُمْ دَخَلًۢا بَيْنَكُمْ فَتَزِلَّ قَدَمٌۢ بَعْدَ ثُبُوتِهَا
وَتَذُوقُوا۟ ٱلسُّوٓءَ بِمَا صَدَدتُّمْ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ ۖ وَلَكُمْ عَذَابٌ
عَظِيمٌ ﴿٩٤﴾ وَلَا تَشْتَرُوا۟ بِعَهْدِ ٱللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا ۚ إِنَّمَا عِندَ ٱللَّهِ
هُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٩٥﴾ مَا عِندَكُمْ يَنفَدُ ۖ
وَمَا عِندَ ٱللَّهِ بَاقٍ ۗ وَلَنَجْزِيَنَّ ٱلَّذِينَ صَبَرُوٓا۟ أَجْرَهُم بِأَحْسَنِ
مَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿٩٦﴾ مَنْ عَمِلَ صَٰلِحًا مِّن ذَكَرٍ
أَوْ أُنثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهُۥ حَيَوٰةً طَيِّبَةً ۖ وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ
أَجْرَهُم بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿٩٧﴾ فَإِذَا قَرَأْتَ ٱلْقُرْءَانَ
فَٱسْتَعِذْ بِٱللَّهِ مِنَ ٱلشَّيْطَٰنِ ٱلرَّجِيمِ ﴿٩٨﴾ إِنَّهُۥ لَيْسَ لَهُۥ سُلْطَٰنٌ
عَلَى ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٩٩﴾ إِنَّمَا
سُلْطَٰنُهُۥ عَلَى ٱلَّذِينَ يَتَوَلَّوْنَهُۥ وَٱلَّذِينَ هُم بِهِۦ مُشْرِكُونَ
﴿١٠٠﴾ وَإِذَا بَدَّلْنَآ ءَايَةً مَّكَانَ ءَايَةٍ ۙ وَٱللَّهُ أَعْلَمُ
بِمَا يُنَزِّلُ قَالُوٓا۟ إِنَّمَآ أَنتَ مُفْتَرٍۭ ۚ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ
﴿١٠١﴾ قُلْ نَزَّلَهُۥ رُوحُ ٱلْقُدُسِ مِن رَّبِّكَ بِٱلْحَقِّ لِيُثَبِّتَ
ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَهُدًى وَبُشْرَىٰ لِلْمُسْلِمِينَ ﴿١٠٢﴾

[illegible] [illegible]

▼ تەفخیمی پیتی لامی (الله)

▼ تەفخیمی پیتی (راء)

▼ سفەتی قەلقەلە

جوستەی وەستان (الوقوف)

▼ نیشانەکانی وەستان

[illegible] حەرەکەکانی تری لێ دادەماڵرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە، تائی خڕیش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە.

▼ [illegible]

وَلَقَدۡ نَعۡلَمُ أَنَّهُمۡ يَقُولُونَ إِنَّمَا يُعَلِّمُهُۥ بَشَرٞۗ لِّسَانُ
ٱلَّذِي يُلۡحِدُونَ إِلَيۡهِ أَعۡجَمِيّٞ وَهَٰذَا لِسَانٌ عَرَبِيّٞ
مُّبِينٌ ﴿١٠٣﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ لَا يُؤۡمِنُونَ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ لَا يَهۡدِيهِمُ
ٱللَّهُ وَلَهُمۡ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٠٤﴾ إِنَّمَا يَفۡتَرِي ٱلۡكَذِبَ ٱلَّذِينَ
لَا يُؤۡمِنُونَ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِۖ وَأُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلۡكَٰذِبُونَ
﴿١٠٥﴾ مَن كَفَرَ بِٱللَّهِ مِنۢ بَعۡدِ إِيمَٰنِهِۦٓ إِلَّا مَنۡ أُكۡرِهَ
وَقَلۡبُهُۥ مُطۡمَئِنُّۢ بِٱلۡإِيمَٰنِ وَلَٰكِن مَّن شَرَحَ بِٱلۡكُفۡرِ صَدۡرٗا
فَعَلَيۡهِمۡ غَضَبٞ مِّنَ ٱللَّهِ وَلَهُمۡ عَذَابٌ عَظِيمٞ ﴿١٠٦﴾
ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمُ ٱسۡتَحَبُّواْ ٱلۡحَيَوٰةَ ٱلدُّنۡيَا عَلَى ٱلۡأٓخِرَةِ
وَأَنَّ ٱللَّهَ لَا يَهۡدِي ٱلۡقَوۡمَ ٱلۡكَٰفِرِينَ ﴿١٠٧﴾ أُوْلَٰٓئِكَ
ٱلَّذِينَ طَبَعَ ٱللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمۡ وَسَمۡعِهِمۡ وَأَبۡصَٰرِهِمۡۖ
وَأُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلۡغَٰفِلُونَ ﴿١٠٨﴾ لَا جَرَمَ أَنَّهُمۡ فِي
ٱلۡأٓخِرَةِ هُمُ ٱلۡخَٰسِرُونَ ﴿١٠٩﴾ ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ
لِلَّذِينَ هَاجَرُواْ مِنۢ بَعۡدِ مَا فُتِنُواْ ثُمَّ جَٰهَدُواْ
وَصَبَرُوٓاْ إِنَّ رَبَّكَ مِنۢ بَعۡدِهَا لَغَفُورٞ رَّحِيمٞ ﴿١١٠﴾

وشەو مەبەستەکانی

﴿[illegible]﴾ فێری دەکا

﴿[illegible]﴾

﴿[illegible]﴾ دەیدەنە پاڵی

﴿إِلَّا مَنۡ أُكۡرِهَ﴾ کەسێ نەبێ کە زۆری لێ بکرێ

﴿مَّن شَرَحَ بِٱلۡكُفۡرِ صَدۡرٗا﴾ دڵی لەسەر بێباوەڕی دامەزراوە

﴿[illegible]﴾ هەڵیان بژارد، خۆشیان ویست

﴿[illegible]﴾ مۆری کرد

﴿[illegible]﴾ گومانی تێدا نییە

﴿[illegible]﴾

﴿[illegible]﴾ بۆ ئەوانەی کە کۆچیان کردووە

﴿فُتِنُواْ﴾ تاقی کرانەوە، سزا دران

نیشانەکانی دەربڕین (التجوید):

شوێنی مینگە (الغنة).	(الإدغام) بە مینگەوە.
مینگەی (الإخفاء).	(الإدغام)ی بێ مینگە و.
مینگەی (الإقلاب).	ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە

لەمدانەی درێژکردنەوەکان (المدود):

(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە دروست دەبن.

(٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمزە)وە دروست دەبن.

مەددی متصل لەکاتی وەستاندا و، ماوەکەی بە ئەندازەی (٦،٥،٤) حەرەکەیە

(٢) [illegible] حەرەکە بۆ مەددی [illegible]

(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی [illegible]

نصف الحزب ٢٨

۞ يَوۡمَ تَأۡتِي كُلُّ نَفۡسٖ تُجَٰدِلُ عَن نَّفۡسِهَا وَتُوَفَّىٰ كُلُّ
نَفۡسٖ مَّا عَمِلَتۡ وَهُمۡ لَا يُظۡلَمُونَ ١١١ وَضَرَبَ ٱللَّهُ مَثَلٗا
قَرۡيَةٗ كَانَتۡ ءَامِنَةٗ مُّطۡمَئِنَّةٗ يَأۡتِيهَا رِزۡقُهَا رَغَدٗا
مِّن كُلِّ مَكَانٖ فَكَفَرَتۡ بِأَنۡعُمِ ٱللَّهِ فَأَذَٰقَهَا ٱللَّهُ لِبَاسَ
ٱلۡجُوعِ وَٱلۡخَوۡفِ بِمَا كَانُواْ يَصۡنَعُونَ ١١٢ وَلَقَدۡ
جَآءَهُمۡ رَسُولٞ مِّنۡهُمۡ فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَهُمُ ٱلۡعَذَابُ وَهُمۡ
ظَٰلِمُونَ ١١٣ فَكُلُواْ مِمَّا رَزَقَكُمُ ٱللَّهُ حَلَٰلٗا طَيِّبٗا
وَٱشۡكُرُواْ نِعۡمَتَ ٱللَّهِ إِن كُنتُمۡ إِيَّاهُ تَعۡبُدُونَ ١١٤
إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيۡكُمُ ٱلۡمَيۡتَةَ وَٱلدَّمَ وَلَحۡمَ ٱلۡخِنزِيرِ وَمَآ
أُهِلَّ لِغَيۡرِ ٱللَّهِ بِهِۦۖ فَمَنِ ٱضۡطُرَّ غَيۡرَ بَاغٖ وَلَا عَادٖ فَإِنَّ
ٱللَّهَ غَفُورٞ رَّحِيمٞ ١١٥ وَلَا تَقُولُواْ لِمَا تَصِفُ أَلۡسِنَتُكُمُ
ٱلۡكَذِبَ هَٰذَا حَلَٰلٞ وَهَٰذَا حَرَامٞ لِّتَفۡتَرُواْ عَلَى ٱللَّهِ ٱلۡكَذِبَۚ
إِنَّ ٱلَّذِينَ يَفۡتَرُونَ عَلَى ٱللَّهِ ٱلۡكَذِبَ لَا يُفۡلِحُونَ ١١٦ مَتَٰعٞ قَلِيلٞ
وَلَهُمۡ عَذَابٌ أَلِيمٞ ١١٧ وَعَلَى ٱلَّذِينَ هَادُواْ حَرَّمۡنَا مَا قَصَصۡنَا عَلَيۡكَ
مِن قَبۡلُۖ وَمَا ظَلَمۡنَٰهُمۡ وَلَٰكِن كَانُوٓاْ أَنفُسَهُمۡ يَظۡلِمُونَ ١١٨

وشه و ماناکانی

﴿تُجَٰدِلُ عَن نَّفۡسِهَا﴾ هەرکەس بەرگریی لە خۆی دەکا

﴿وَضَرَبَ ٱللَّهُ مَثَلٗا قَرۡيَةٗ﴾ خودا نموونە بە گوندێک دەهێنێتەوە

﴿رَغَدٗا﴾ جوان، زۆر

﴿وَٱلدَّمَ﴾ خوێن

﴿وَلَحۡمَ ٱلۡخِنزِيرِ﴾ گۆشتی بەراز

﴿أُهِلَّ لِغَيۡرِ ٱللَّهِ بِهِۦ﴾ ناوی غەیری خودای لەسەر برابێ

﴿ٱضۡطُرَّ﴾ ناچار بێ

﴿غَيۡرَ بَاغٖ﴾ زیادەڕەوی نەکا

﴿وَلَا عَادٖ﴾ لە پێویست لانەدا

ڕەنگی گۆکردن (تفخیم و قلقلة)

▼ تەفخیمی پیتی لامی (اللّٰه).

▼ تەفخیمی پیتی (راء).

▼ سیفەتی قەلقەلە.

١. چۆنیەتی وەستان (الوقوف):

٢. نیشانەکانی وەستان:

١- هەموو وەستانەکان لەسەر پیتی سکوندار دەگیرێت بەو مانایەی کە پیتەکە خۆی سکوندارە بەبێ ئەوەی لەکاتی وەستاندا حەرەکەکانی تری لێ دادەماڵرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا کە پیتەکە ئەبێتە پیتی هەمزە و لەسەر بوو بە تەنها دەخوێنرێتەوە، تائی خڕیش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە.

٢- ئەو هێمایانەی وەستان کە بە ڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی نیوانی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێک هەن کە دەگۆڕێن

ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ عَمِلُواْ ٱلسُّوٓءَ بِجَهَٰلَةٖ ثُمَّ تَابُواْ مِنۢ
بَعۡدِ ذَٰلِكَ وَأَصۡلَحُوٓاْ إِنَّ رَبَّكَ مِنۢ بَعۡدِهَا لَغَفُورٞ رَّحِيمٌ ﴿١١٩﴾
إِنَّ إِبۡرَٰهِيمَ كَانَ أُمَّةٗ قَانِتٗا لِّلَّهِ حَنِيفٗا وَلَمۡ يَكُ مِنَ ٱلۡمُشۡرِكِينَ
﴿١٢٠﴾ شَاكِرٗا لِّأَنۡعُمِهِۚ ٱجۡتَبَىٰهُ وَهَدَىٰهُ إِلَىٰ صِرَٰطٖ مُّسۡتَقِيمٖ
﴿١٢١﴾ وَءَاتَيۡنَٰهُ فِي ٱلدُّنۡيَا حَسَنَةٗۖ وَإِنَّهُۥ فِي ٱلۡأٓخِرَةِ لَمِنَ ٱلصَّٰلِحِينَ
﴿١٢٢﴾ ثُمَّ أَوۡحَيۡنَآ إِلَيۡكَ أَنِ ٱتَّبِعۡ مِلَّةَ إِبۡرَٰهِيمَ حَنِيفٗاۖ وَمَا كَانَ
مِنَ ٱلۡمُشۡرِكِينَ ﴿١٢٣﴾ إِنَّمَا جُعِلَ ٱلسَّبۡتُ عَلَى ٱلَّذِينَ
ٱخۡتَلَفُواْ فِيهِۚ وَإِنَّ رَبَّكَ لَيَحۡكُمُ بَيۡنَهُمۡ يَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِ فِيمَا
كَانُواْ فِيهِ يَخۡتَلِفُونَ ﴿١٢٤﴾ ٱدۡعُ إِلَىٰ سَبِيلِ رَبِّكَ بِٱلۡحِكۡمَةِ
وَٱلۡمَوۡعِظَةِ ٱلۡحَسَنَةِۖ وَجَٰدِلۡهُم بِٱلَّتِي هِيَ أَحۡسَنُۚ إِنَّ رَبَّكَ
هُوَ أَعۡلَمُ بِمَن ضَلَّ عَن سَبِيلِهِۦ وَهُوَ أَعۡلَمُ بِٱلۡمُهۡتَدِينَ ﴿١٢٥﴾
وَإِنۡ عَاقَبۡتُمۡ فَعَاقِبُواْ بِمِثۡلِ مَا عُوقِبۡتُم بِهِۦۖ وَلَئِن صَبَرۡتُمۡ
لَهُوَ خَيۡرٞ لِّلصَّٰبِرِينَ ﴿١٢٦﴾ وَٱصۡبِرۡ وَمَا صَبۡرُكَ إِلَّا بِٱللَّهِۚ
وَلَا تَحۡزَنۡ عَلَيۡهِمۡ وَلَا تَكُ فِي ضَيۡقٖ مِّمَّا يَمۡكُرُونَ
﴿١٢٧﴾ إِنَّ ٱللَّهَ مَعَ ٱلَّذِينَ ٱتَّقَواْ وَّٱلَّذِينَ هُم مُّحۡسِنُونَ ﴿١٢٨﴾

وشەوماناکانی

﴿بِجَهَٰلَةٖ﴾ بە نەزانی
﴿ثُمَّ تَابُواْ مِنۢ بَعۡدِ ذَٰلِكَ﴾ دوای کردنەوە [illegible]
[illegible]
﴿[illegible]﴾ [illegible]
﴿[illegible]﴾ مامۆستایەك بوو، [illegible]
﴿[illegible]﴾ [illegible]
﴿[illegible]﴾ لەسەر ریگەی راست
﴿[illegible]﴾ [illegible]
﴿حَسَنَةٗ﴾ [illegible] رەوشتێکی باش
﴿[illegible]﴾ ئاینی ئیبراهیم، خودا بەیەك ناس
﴿جُعِلَ ٱلسَّبۡتُ﴾ [illegible] شەممە بۆ [illegible]
﴿ضَيۡقٖ﴾ [illegible]

مینگەکان و [illegible]

شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە.
مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و
مینگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)

(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە دروست دەبن
(٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمز)ەوە دروست دەبن
مەددی منفصل لەکاتی وەستاندا و ماوەکەی بە ئەندازەی (٦،٥،٤) حەرەکە
(٢، ٤، ٦) حەرەکە بۆ مەددی [illegible] وقف
(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)ە

وشه و ماناکانی
سووره‌تی ئیسراء
﴿أَسْرَىٰ بِعَبْدِهِۦ﴾ شه‌وڕه‌وی به به‌نده‌ی خۆی کرد
﴿[illegible]﴾ بۆ ئه‌وه‌ی پیشانی بده‌ین
﴿[illegible]﴾ چاودێر، پارێزه‌ر
﴿[illegible]﴾ نه‌وه‌ی
﴿[illegible]﴾ به‌رز ده‌بنه‌وه، خاوه‌ن ده‌ست ده‌بن
﴿وَعْدُ أُولَىٰهُمَا﴾ به‌لێنی یه‌که‌میان
﴿[illegible]﴾ خاوه‌ن هێز
﴿[illegible]﴾ گه‌ڕان، هه‌لوچوونیان کرد
﴿خِلَٰلَ ٱلدِّيَارِ﴾ له‌ناو خانووه‌کاندا
﴿[illegible]﴾ گه‌ڕانه‌وه، توانا
﴿[illegible]﴾ ژماره‌ی زۆر
﴿لِيَسُـۥٓـُٔواْ [illegible]﴾ ئازارتان بده‌ن، ڕووتان تاڵ بکه‌ن
﴿[illegible]﴾ له‌ناو به‌رن
﴿[illegible]﴾ سه‌رکه‌وتن به‌سه‌ریدا، ده‌ستیان به‌سه‌ردا گرت

سُورَةُ الإِسۡرَاءِ

مكية ١٧ — ٣٣ ١١١

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

سُبۡحَٰنَ ٱلَّذِيٓ أَسۡرَىٰ بِعَبۡدِهِۦ لَيۡلٗا مِّنَ ٱلۡمَسۡجِدِ ٱلۡحَرَامِ
إِلَى ٱلۡمَسۡجِدِ ٱلۡأَقۡصَا ٱلَّذِي بَٰرَكۡنَا حَوۡلَهُۥ لِنُرِيَهُۥ مِنۡ ءَايَٰتِنَآۚ إِنَّهُۥ
هُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلۡبَصِيرُ ١ وَءَاتَيۡنَا مُوسَى ٱلۡكِتَٰبَ وَجَعَلۡنَٰهُ
هُدٗى لِّبَنِيٓ إِسۡرَٰٓءِيلَ أَلَّا تَتَّخِذُواْ مِن دُونِي وَكِيلٗا ٢
ذُرِّيَّةَ مَنۡ حَمَلۡنَا مَعَ نُوحٍۚ إِنَّهُۥ كَانَ عَبۡدٗا شَكُورٗا ٣
وَقَضَيۡنَآ إِلَىٰ بَنِيٓ إِسۡرَٰٓءِيلَ فِي ٱلۡكِتَٰبِ لَتُفۡسِدُنَّ فِي ٱلۡأَرۡضِ
مَرَّتَيۡنِ وَلَتَعۡلُنَّ عُلُوّٗا كَبِيرٗا ٤ فَإِذَا جَآءَ وَعۡدُ أُولَىٰهُمَا بَعَثۡنَا
عَلَيۡكُمۡ عِبَادٗا لَّنَآ أُوْلِي بَأۡسٖ شَدِيدٖ فَجَاسُواْ خِلَٰلَ ٱلدِّيَارِۚ
وَكَانَ وَعۡدٗا مَّفۡعُولٗا ٥ ثُمَّ رَدَدۡنَا لَكُمُ ٱلۡكَرَّةَ عَلَيۡهِمۡ
وَأَمۡدَدۡنَٰكُم بِأَمۡوَٰلٖ وَبَنِينَ وَجَعَلۡنَٰكُمۡ أَكۡثَرَ نَفِيرًا ٦
إِنۡ أَحۡسَنتُمۡ أَحۡسَنتُمۡ لِأَنفُسِكُمۡۖ وَإِنۡ أَسَأۡتُمۡ فَلَهَاۚ فَإِذَا جَآءَ
وَعۡدُ ٱلۡأٓخِرَةِ لِيَسُـُٔواْ وُجُوهَكُمۡ وَلِيَدۡخُلُواْ ٱلۡمَسۡجِدَ
كَمَا دَخَلُوهُ أَوَّلَ مَرَّةٖ وَلِيُتَبِّرُواْ مَا عَلَوۡاْ تَتۡبِيرًا ٧

تەجوید و قه‌لقه‌له:
- ته‌فخیمی پیتی لامی (اللّٰه).
- ته‌فخیمی پیتی (راء).
- سیمه‌ی قه‌لقه‌له

چونیه‌تی وه‌ستان (الوقوف):

١ هه‌موو ده‌سانه‌کان به‌سه‌ر پیتی سکوندار ده‌کرێت به‌ناوه‌ر گه‌ر پیته‌که خوی سکوندار نه‌بێت یه‌کێ ده‌ستێت حه‌ره‌که‌کانی تری لێ داده‌مالرێت. هه‌ر بۆیه له وه‌ستاندا گه‌ر پیته‌که (ته‌نوینی فه‌تحه)ی له‌سه‌ر بوو به (ئه‌لف) ده‌خوێنرێته‌وه، تائی خڕیش به (هاء)ی سکوندار ده‌خوێنرێته‌وه.

٢ نیشانه‌کانی وه‌ستان: له‌و هێمایانه‌ی وه‌ستان که به‌ڕه‌نگی سوور ڕه‌نگ کراون وه‌ستانی میانه‌ی ئایه‌ته‌کان و سه‌ره‌تای ئایه‌ته‌کان دیاری ده‌که‌ن. یه‌کێ به‌رده‌وامیش له خوێندنه‌وه چه‌ند حوکمێت هه‌ن که ده‌گونجێن

عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَن يَرْحَمَكُمْ وَإِنْ عُدتُّمْ عُدْنَا وَجَعَلْنَا جَهَنَّمَ لِلْكَٰفِرِينَ
حَصِيرًا ﴿٨﴾ إِنَّ هَٰذَا ٱلْقُرْءَانَ يَهْدِى لِلَّتِى هِىَ أَقْوَمُ وَيُبَشِّرُ
ٱلْمُؤْمِنِينَ ٱلَّذِينَ يَعْمَلُونَ ٱلصَّٰلِحَٰتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا كَبِيرًا ﴿٩﴾
وَأَنَّ ٱلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِٱلْءَاخِرَةِ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٠﴾
وَيَدْعُ ٱلْإِنسَٰنُ بِٱلشَّرِّ دُعَآءَهُۥ بِٱلْخَيْرِ ۖ وَكَانَ ٱلْإِنسَٰنُ عَجُولًا ﴿١١﴾
وَجَعَلْنَا ٱلَّيْلَ وَٱلنَّهَارَ ءَايَتَيْنِ ۖ فَمَحَوْنَآ ءَايَةَ ٱلَّيْلِ وَجَعَلْنَآ ءَايَةَ
ٱلنَّهَارِ مُبْصِرَةً لِّتَبْتَغُوا۟ فَضْلًا مِّن رَّبِّكُمْ وَلِتَعْلَمُوا۟ عَدَدَ
ٱلسِّنِينَ وَٱلْحِسَابَ ۚ وَكُلَّ شَىْءٍ فَصَّلْنَٰهُ تَفْصِيلًا ﴿١٢﴾ وَكُلَّ
إِنسَٰنٍ أَلْزَمْنَٰهُ طَٰٓئِرَهُۥ فِى عُنُقِهِۦ ۖ وَنُخْرِجُ لَهُۥ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ كِتَٰبًا
يَلْقَىٰهُ مَنشُورًا ﴿١٣﴾ ٱقْرَأْ كِتَٰبَكَ كَفَىٰ بِنَفْسِكَ ٱلْيَوْمَ عَلَيْكَ حَسِيبًا
﴿١٤﴾ مَّنِ ٱهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهْتَدِى لِنَفْسِهِۦ ۖ وَمَن ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ
عَلَيْهَا ۚ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ ۗ وَمَا كُنَّا مُعَذِّبِينَ حَتَّىٰ نَبْعَثَ
رَسُولًا ﴿١٥﴾ وَإِذَآ أَرَدْنَآ أَن نُّهْلِكَ قَرْيَةً أَمَرْنَا مُتْرَفِيهَا فَفَسَقُوا۟ فِيهَا
فَحَقَّ عَلَيْهَا ٱلْقَوْلُ فَدَمَّرْنَٰهَا تَدْمِيرًا ﴿١٦﴾ وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِنَ
ٱلْقُرُونِ مِنۢ بَعْدِ نُوحٍ ۗ وَكَفَىٰ بِرَبِّكَ بِذُنُوبِ عِبَادِهِۦ خَبِيرًۢا بَصِيرًا ﴿١٧﴾

وشه و ماناکانی

[illegible] ئەگەر هاتنەوە، گەڕانەوە بۆ [illegible]
[illegible] دەگەڕێینەوە بۆ تۆڵە لێکردنەوەتان
[illegible] ڕاستترین ڕێگە
[illegible] دەدا بە خراپە وەک چۆن دوعای خێر دەکات
[illegible] شەو و ڕۆژ
[illegible] شەومان کووژاندەوە
[illegible] ڕۆژمان ڕووناک کرد
[illegible] کردەوەکانی لە پشتەوە
[illegible] حسێبکەر
[illegible] کەس کۆڵ و باری کەسی دی هەڵناگری
[illegible] فەرمانمان پێ دا
[illegible] بەدکاریان هەڵبژارد
[illegible] وێرانمان کرد
[illegible] گەلانی پێشوو

مەدەکان و ئەو نیشانانەی دەخوێنرێنەوە:
شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە.
مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و [illegible]
مینگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)
(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە دروست دەبن
(٤ یان ٥) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمزە)وە دروست دەبن
[illegible]
(٢، ٤، ٦) حەرەکە بۆ [illegible]
(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبیعی)

مَن كَانَ يُرِيدُ ٱلْعَاجِلَةَ عَجَّلْنَا لَهُۥ فِيهَا مَا نَشَآءُ لِمَن نُّرِيدُ ثُمَّ
جَعَلْنَا لَهُۥ جَهَنَّمَ يَصْلَىٰهَا مَذْمُومًا مَّدْحُورًا ﴿١٨﴾ وَمَنْ أَرَادَ
ٱلْـَٔاخِرَةَ وَسَعَىٰ لَهَا سَعْيَهَا وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُو۟لَـٰٓئِكَ كَانَ
سَعْيُهُم مَّشْكُورًا ﴿١٩﴾ كُلًّا نُّمِدُّ هَـٰٓؤُلَآءِ وَهَـٰٓؤُلَآءِ مِنْ عَطَآءِ
رَبِّكَ ۚ وَمَا كَانَ عَطَآءُ رَبِّكَ مَحْظُورًا ﴿٢٠﴾ ٱنظُرْ كَيْفَ فَضَّلْنَا
بَعْضَهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ ۚ وَلَلْـَٔاخِرَةُ أَكْبَرُ دَرَجَـٰتٍ وَأَكْبَرُ تَفْضِيلًا
﴿٢١﴾ لَّا تَجْعَلْ مَعَ ٱللَّهِ إِلَـٰهًا ءَاخَرَ فَتَقْعُدَ مَذْمُومًا مَّخْذُولًا ﴿٢٢﴾
۞ وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوٓا۟ إِلَّآ إِيَّاهُ وَبِٱلْوَٰلِدَيْنِ إِحْسَـٰنًا ۚ إِمَّا
يَبْلُغَنَّ عِندَكَ ٱلْكِبَرَ أَحَدُهُمَآ أَوْ كِلَاهُمَا فَلَا تَقُل لَّهُمَآ
أُفٍّ وَلَا تَنْهَرْهُمَا وَقُل لَّهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا ﴿٢٣﴾ وَٱخْفِضْ
لَهُمَا جَنَاحَ ٱلذُّلِّ مِنَ ٱلرَّحْمَةِ وَقُل رَّبِّ ٱرْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيَانِى
صَغِيرًا ﴿٢٤﴾ رَّبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا فِى نُفُوسِكُمْ ۚ إِن تَكُونُوا۟ صَـٰلِحِينَ
فَإِنَّهُۥ كَانَ لِلْأَوَّٰبِينَ غَفُورًا ﴿٢٥﴾ وَءَاتِ ذَا ٱلْقُرْبَىٰ حَقَّهُۥ
وَٱلْمِسْكِينَ وَٱبْنَ ٱلسَّبِيلِ وَلَا تُبَذِّرْ تَبْذِيرًا ﴿٢٦﴾ إِنَّ ٱلْمُبَذِّرِينَ
كَانُوٓا۟ إِخْوَٰنَ ٱلشَّيَـٰطِينِ ۖ وَكَانَ ٱلشَّيْطَـٰنُ لِرَبِّهِۦ كَفُورًا ﴿٢٧﴾

وشەو ماناکانی

دەچیتە ناوی

دوورخراوە لە ... سۆزی خودا

... بەری ... گیرێ

... رسوا و ... کۆمەککەر

خودای تۆ بڕیاری دا ... ئوف، وشەی دەربڕینی ناخۆشیی لە ...

مەچۆ بە گژیان، قسەی ناخۆشیان ... مەڵێ

وتەیەکی شیرین و ... ش

ئەوانەی پەشیمان دەبنەوە و لە خراپە دەگەڕێنەوە

﴿ وَءَاتِ ذَا ٱلْقُرْبَىٰ حَقَّهُۥ ﴾ بەشی خزمان بدە

قورسی کۆکردن ...

تەفخیمی پیتی لامی (اللە)

تەفخیمی پیتی (راء)

سیفەتی قەلقەلە

١ چۆنیەتی وەستان (الوقوف)

٢ نیشانەکانی وەستان

١ هەموو وەستانەکان ... دەکرێت ... کە پیتەکە ... حەرەکەکانی تری لێ دادەماڵرێتەوە هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە و ... دەخوێنرێتەوە

٢ ئەو هێمایانەی وەستان ... کە بەڕەنگی سوور ... وەستانی ... دیاری دەکەن ... لە خوێندنەوە ... هەر کە دەگۆڕێ

وَإِمَّا تُعْرِضَنَّ عَنْهُمُ ٱبْتِغَآءَ رَحْمَةٍ مِّن رَّبِّكَ تَرْجُوهَا فَقُل لَّهُمْ قَوْلًا
مَّيْسُورًا ﴿٢٨﴾ وَلَا تَجْعَلْ يَدَكَ مَغْلُولَةً إِلَىٰ عُنُقِكَ وَلَا تَبْسُطْهَا
كُلَّ ٱلْبَسْطِ فَتَقْعُدَ مَلُومًا مَّحْسُورًا ﴿٢٩﴾ إِنَّ رَبَّكَ يَبْسُطُ ٱلرِّزْقَ
لِمَن يَشَآءُ وَيَقْدِرُ ۚ إِنَّهُۥ كَانَ بِعِبَادِهِۦ خَبِيرًۢا بَصِيرًا ﴿٣٠﴾ وَلَا تَقْتُلُوٓا۟
أَوْلَٰدَكُمْ خَشْيَةَ إِمْلَٰقٍ ۖ نَّحْنُ نَرْزُقُهُمْ وَإِيَّاكُمْ ۚ إِنَّ قَتْلَهُمْ كَانَ
خِطْـًٔا كَبِيرًا ﴿٣١﴾ وَلَا تَقْرَبُوا۟ ٱلزِّنَىٰٓ ۖ إِنَّهُۥ كَانَ فَٰحِشَةً وَسَآءَ
سَبِيلًا ﴿٣٢﴾ وَلَا تَقْتُلُوا۟ ٱلنَّفْسَ ٱلَّتِى حَرَّمَ ٱللَّهُ إِلَّا بِٱلْحَقِّ ۗ وَمَن
قُتِلَ مَظْلُومًا فَقَدْ جَعَلْنَا لِوَلِيِّهِۦ سُلْطَٰنًا فَلَا يُسْرِف فِّى
ٱلْقَتْلِ ۖ إِنَّهُۥ كَانَ مَنصُورًا ﴿٣٣﴾ وَلَا تَقْرَبُوا۟ مَالَ ٱلْيَتِيمِ إِلَّا بِٱلَّتِى
هِىَ أَحْسَنُ حَتَّىٰ يَبْلُغَ أَشُدَّهُۥ ۚ وَأَوْفُوا۟ بِٱلْعَهْدِ ۖ إِنَّ ٱلْعَهْدَ كَانَ
مَسْـُٔولًا ﴿٣٤﴾ وَأَوْفُوا۟ ٱلْكَيْلَ إِذَا كِلْتُمْ وَزِنُوا۟ بِٱلْقِسْطَاسِ ٱلْمُسْتَقِيمِ ۚ
ذَٰلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا ﴿٣٥﴾ وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِۦ عِلْمٌ ۚ
إِنَّ ٱلسَّمْعَ وَٱلْبَصَرَ وَٱلْفُؤَادَ كُلُّ أُو۟لَٰٓئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْـُٔولًا ﴿٣٦﴾
وَلَا تَمْشِ فِى ٱلْأَرْضِ مَرَحًا ۖ إِنَّكَ لَن تَخْرِقَ ٱلْأَرْضَ وَلَن تَبْلُغَ
ٱلْجِبَالَ طُولًا ﴿٣٧﴾ كُلُّ ذَٰلِكَ كَانَ سَيِّئُهُۥ عِندَ رَبِّكَ مَكْرُوهًا ﴿٣٨﴾

وشه و ماناکانی

﴿رَبِّكَ﴾ چاوەڕوانی میهرەبانیی خودا دەکەی

﴿يَدَكَ مَغْلُولَةً﴾ دەستت مەقووچێنە

﴿تَبْسُطْهَا كُلَّ ٱلْبَسْطِ﴾ دەستت بەرەڵا مەکە، ڕژگان و پژگان مەکە

﴿مَحْسُورًا﴾ پەشیمان،

﴿وَيَقْدِرُ﴾ تەی گرێتەوە

لە ترسی برسێتیی و بەنەوایی

﴿خِطْـًٔا كَبِيرًا﴾ تاوانێکی گەورەیە

﴿سُلْطَٰنًا﴾ ماف، دەسەڵات

دەگاتە هەرەتی هێز

بە ترازووی ڕاست

مەکەوە شوێن

خوێتیی و سەرکەشیی

بەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە

(٦،٤،٢) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)

ذَٰلِكَ مِمَّآ أَوۡحَىٰٓ إِلَيۡكَ رَبُّكَ مِنَ ٱلۡحِكۡمَةِۗ وَلَا تَجۡعَلۡ مَعَ ٱللَّهِ إِلَٰهًا
ءَاخَرَ فَتُلۡقَىٰ فِي جَهَنَّمَ مَلُومٗا مَّدۡحُورًا ﴿٣٩﴾ أَفَأَصۡفَىٰكُمۡ رَبُّكُم
بِٱلۡبَنِينَ وَٱتَّخَذَ مِنَ ٱلۡمَلَٰٓئِكَةِ إِنَٰثًاۚ إِنَّكُمۡ لَتَقُولُونَ قَوۡلًا عَظِيمٗا ﴿٤٠﴾
وَلَقَدۡ صَرَّفۡنَا فِي هَٰذَا ٱلۡقُرۡءَانِ لِيَذَّكَّرُواْ وَمَا يَزِيدُهُمۡ إِلَّا نُفُورٗا ﴿٤١﴾
قُل لَّوۡ كَانَ مَعَهُۥٓ ءَالِهَةٞ كَمَا يَقُولُونَ إِذٗا لَّٱبۡتَغَوۡاْ إِلَىٰ ذِي ٱلۡعَرۡشِ سَبِيلٗا
﴿٤٢﴾ سُبۡحَٰنَهُۥ وَتَعَٰلَىٰ عَمَّا يَقُولُونَ عُلُوّٗا كَبِيرٗا ﴿٤٣﴾ تُسَبِّحُ لَهُ ٱلسَّمَٰوَٰتُ
ٱلسَّبۡعُ وَٱلۡأَرۡضُ وَمَن فِيهِنَّۚ وَإِن مِّن شَيۡءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمۡدِهِۦ وَلَٰكِن
لَّا تَفۡقَهُونَ تَسۡبِيحَهُمۡۚ إِنَّهُۥ كَانَ حَلِيمًا غَفُورٗا ﴿٤٤﴾ وَإِذَا قَرَأۡتَ
ٱلۡقُرۡءَانَ جَعَلۡنَا بَيۡنَكَ وَبَيۡنَ ٱلَّذِينَ لَا يُؤۡمِنُونَ بِٱلۡأٓخِرَةِ حِجَابٗا
مَّسۡتُورٗا ﴿٤٥﴾ وَجَعَلۡنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمۡ أَكِنَّةً أَن يَفۡقَهُوهُ وَفِيٓ ءَاذَانِهِمۡ
وَقۡرٗاۚ وَإِذَا ذَكَرۡتَ رَبَّكَ فِي ٱلۡقُرۡءَانِ وَحۡدَهُۥ وَلَّوۡاْ عَلَىٰٓ أَدۡبَٰرِهِمۡ نُفُورٗا
﴿٤٦﴾ نَّحۡنُ أَعۡلَمُ بِمَا يَسۡتَمِعُونَ بِهِۦٓ إِذۡ يَسۡتَمِعُونَ إِلَيۡكَ وَإِذۡ هُمۡ نَجۡوَىٰٓ
إِذۡ يَقُولُ ٱلظَّٰلِمُونَ إِن تَتَّبِعُونَ إِلَّا رَجُلٗا مَّسۡحُورًا ﴿٤٧﴾ ٱنظُرۡ
كَيۡفَ ضَرَبُواْ لَكَ ٱلۡأَمۡثَالَ فَضَلُّواْ فَلَا يَسۡتَطِيعُونَ سَبِيلٗا ﴿٤٨﴾
وَقَالُوٓاْ أَءِذَا كُنَّا عِظَٰمٗا وَرُفَٰتًا أَءِنَّا لَمَبۡعُوثُونَ خَلۡقٗا جَدِيدٗا ﴿٤٩﴾

وشه و ماناکانی

﴿[illegible]﴾ ئەمانە [illegible] ئەوەی کە خودا لە حیکمەت و [illegible] بۆی [illegible]

﴿[illegible]﴾ دەرکراویی، دوورخراوەیی لە میهرەبانیی خودا

﴿أَفَأَصۡفَىٰكُمۡ رَبُّكُم﴾ ئایا خودا ئێوەی هەڵبژاردووە؟

﴿صَرَّفۡنَا﴾ ئاڵ و گۆڕمان کرد

﴿نُفُورٗا﴾ دووریی، [illegible]

﴿[illegible]﴾ [illegible]

﴿[illegible]﴾ رێگەی چەوت

﴿[illegible]﴾ پەردەیەکی داپۆشەر

﴿أَكِنَّةً﴾ پەردە، ئیلایی

﴿وَقۡرٗا﴾ کوێکرانیی

﴿نَجۡوَىٰٓ﴾ چپەچپ دەکەن

﴿مَّسۡحُورًا﴾ جادوولێکراو

﴿رُفَٰتًا﴾ پارچە پارچە، ورد بوو

١- [illegible] حەرەکەکانی تری لێ دادەمالرێت، هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە و، ئالی خڕیش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە

٢- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەرەنگی سوور رەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێک هەن کە دەگۆڕێن

[illegible]

[illegible]

[illegible]

۞ قُلْ كُونُوا۟ حِجَارَةً أَوْ حَدِيدًا ﴿٥٠﴾ أَوْ خَلْقًا مِّمَّا يَكْبُرُ فِى
صُدُورِكُمْ ۚ فَسَيَقُولُونَ مَن يُعِيدُنَا ۖ قُلِ ٱلَّذِى فَطَرَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ ۚ
فَسَيُنْغِضُونَ إِلَيْكَ رُءُوسَهُمْ وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هُوَ ۖ قُلْ عَسَىٰٓ أَن
يَكُونَ قَرِيبًا ﴿٥١﴾ يَوْمَ يَدْعُوكُمْ فَتَسْتَجِيبُونَ بِحَمْدِهِۦ
وَتَظُنُّونَ إِن لَّبِثْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٥٢﴾ وَقُل لِّعِبَادِى يَقُولُوا۟ ٱلَّتِى هِىَ
أَحْسَنُ ۚ إِنَّ ٱلشَّيْطَٰنَ يَنزَغُ بَيْنَهُمْ ۚ إِنَّ ٱلشَّيْطَٰنَ كَانَ لِلْإِنسَٰنِ
عَدُوًّا مُّبِينًا ﴿٥٣﴾ رَّبُّكُمْ أَعْلَمُ بِكُمْ ۖ إِن يَشَأْ يَرْحَمْكُمْ أَوْ إِن يَشَأْ
يُعَذِّبْكُمْ ۚ وَمَآ أَرْسَلْنَٰكَ عَلَيْهِمْ وَكِيلًا ﴿٥٤﴾ وَرَبُّكَ أَعْلَمُ
بِمَن فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۗ وَلَقَدْ فَضَّلْنَا بَعْضَ ٱلنَّبِيِّۦنَ عَلَىٰ بَعْضٍ ۖ
وَءَاتَيْنَا دَاوُۥدَ زَبُورًا ﴿٥٥﴾ قُلِ ٱدْعُوا۟ ٱلَّذِينَ زَعَمْتُم مِّن دُونِهِۦ فَلَا
يَمْلِكُونَ كَشْفَ ٱلضُّرِّ عَنكُمْ وَلَا تَحْوِيلًا ﴿٥٦﴾ أُو۟لَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ
يَدْعُونَ يَبْتَغُونَ إِلَىٰ رَبِّهِمُ ٱلْوَسِيلَةَ أَيُّهُمْ أَقْرَبُ وَيَرْجُونَ
رَحْمَتَهُۥ وَيَخَافُونَ عَذَابَهُۥٓ ۚ إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ كَانَ مَحْذُورًا ﴿٥٧﴾
وَإِن مِّن قَرْيَةٍ إِلَّا نَحْنُ مُهْلِكُوهَا قَبْلَ يَوْمِ ٱلْقِيَٰمَةِ
أَوْ مُعَذِّبُوهَا عَذَابًا شَدِيدًا ۚ كَانَ ذَٰلِكَ فِى ٱلْكِتَٰبِ مَسْطُورًا ﴿٥٨﴾

وشەو مەعناکانی

ببن بە بەرد یا بە ئاسن

یان بە شتێك لەوانەی بە لاتانەوە گەورەیە

بەدبهیاون

بە گاڵتەكردنەوە

بە ملكەچیی بۆ خودا

ئاژاوەیان لە نێود دروست دەكات

كتێبی ئاموژگاریی و فێركردن

لابردنی، گۆڕینی

هۆی نزیكبوونەوە، نزیكبوونەوە بە خود پەرستیی

شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە.
مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و
مینگەی (الإقلاب) بەبێ پیتەی ناخوێنرێتەوە

(٦) حەرەكە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سكون)ەوە دروست دەبن
(٥،٤) حەرەكە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمز)ەوە دروست دەبن
مەددی متصل، لەكاتی وەستاندا و، ماوەكەی بە ئەندازەی (٦،٥،٤) حەرەكەیە
(٦،٤،٢) حەرەكە بۆ مەددی لەناكاو (عارض) لەكاتی وەستان (وقف)دا

وَمَا مَنَعَنَآ أَن نُّرۡسِلَ بِٱلۡأٓيَٰتِ إِلَّآ أَن كَذَّبَ بِهَا ٱلۡأَوَّلُونَۚ
وَءَاتَيۡنَا ثَمُودَ ٱلنَّاقَةَ مُبۡصِرَةٗ فَظَلَمُواْ بِهَاۚ وَمَا نُرۡسِلُ بِٱلۡأٓيَٰتِ
إِلَّا تَخۡوِيفٗا ٥٩ وَإِذۡ قُلۡنَا لَكَ إِنَّ رَبَّكَ أَحَاطَ بِٱلنَّاسِۚ وَمَا
جَعَلۡنَا ٱلرُّءۡيَا ٱلَّتِيٓ أَرَيۡنَٰكَ إِلَّا فِتۡنَةٗ لِّلنَّاسِ وَٱلشَّجَرَةَ ٱلۡمَلۡعُونَةَ
فِي ٱلۡقُرۡءَانِۚ وَنُخَوِّفُهُمۡ فَمَا يَزِيدُهُمۡ إِلَّا طُغۡيَٰنٗا كَبِيرٗا ٦٠
وَإِذۡ قُلۡنَا لِلۡمَلَٰٓئِكَةِ ٱسۡجُدُواْ لِأٓدَمَ فَسَجَدُوٓاْ إِلَّآ إِبۡلِيسَ
قَالَ ءَأَسۡجُدُ لِمَنۡ خَلَقۡتَ طِينٗا ٦١ قَالَ أَرَءَيۡتَكَ هَٰذَا ٱلَّذِي
كَرَّمۡتَ عَلَيَّ لَئِنۡ أَخَّرۡتَنِ إِلَىٰ يَوۡمِ ٱلۡقِيَٰمَةِ لَأَحۡتَنِكَنَّ
ذُرِّيَّتَهُۥٓ إِلَّا قَلِيلٗا ٦٢ قَالَ ٱذۡهَبۡ فَمَن تَبِعَكَ مِنۡهُمۡ فَإِنَّ
جَهَنَّمَ جَزَآؤُكُمۡ جَزَآءٗ مَّوۡفُورٗا ٦٣ وَٱسۡتَفۡزِزۡ مَنِ ٱسۡتَطَعۡتَ
مِنۡهُم بِصَوۡتِكَ وَأَجۡلِبۡ عَلَيۡهِم بِخَيۡلِكَ وَرَجِلِكَ وَشَارِكۡهُمۡ
فِي ٱلۡأَمۡوَٰلِ وَٱلۡأَوۡلَٰدِ وَعِدۡهُمۡۚ وَمَا يَعِدُهُمُ ٱلشَّيۡطَٰنُ إِلَّا
غُرُورًا ٦٤ إِنَّ عِبَادِي لَيۡسَ لَكَ عَلَيۡهِمۡ سُلۡطَٰنٞۚ وَكَفَىٰ
بِرَبِّكَ وَكِيلٗا ٦٥ رَّبُّكُمُ ٱلَّذِي يُزۡجِي لَكُمُ ٱلۡفُلۡكَ
فِي ٱلۡبَحۡرِ لِتَبۡتَغُواْ مِن فَضۡلِهِۦٓۚ إِنَّهُۥ كَانَ بِكُمۡ رَحِيمٗا ٦٦

وشەو مەبەستەکانی

﴿[illegible] بِٱلۡأٓيَٰتِ﴾ هەر ئەوە بوو کە نەیهێشت ئێمە موعجیزە و نیشانە بنێرین

﴿مُبۡصِرَةٗ﴾ روون و رووناکەرەوە

﴿فَظَلَمُواْ بِهَا﴾ پێی کافر بوون

﴿[illegible]﴾ هەموو مرۆڤی [illegible] دەستەڵاتی خۆی

﴿وَٱلشَّجَرَةَ ٱلۡمَلۡعُونَةَ﴾ داری زەققووم

﴿طُغۡيَٰنٗا﴾ لادان و [illegible]

﴿[illegible]﴾ پێم بڵێ ئایا دیت؟

﴿[illegible]﴾

﴿[illegible]﴾ نەوەکانی سەر دەکەم

﴿[illegible]﴾ [illegible] ترسێنە، [illegible]

﴿[illegible]﴾ [illegible] دەرد پێش [illegible] خورە

﴿بِخَيۡلِكَ وَرَجِلِكَ﴾ بە سوارە و پیادەکانت

﴿غُرُورًا﴾ فرت و [illegible] کردن

﴿[illegible]﴾ دەسەڵات بەسەر [illegible] توانای فریودانیان

﴿[illegible]﴾ نەبیری

[illegible]	▼ تەفخیمی پیتی لامی (الله) ▼ تەفخیمی پیتی (ر ء) ▼ سیبەری قەلقەلە	١ جوێنەیی وەستان (الوقوف) ٢ نیشانەکانی وەستان	١- هەموو وەستانەکان لەسەر پیتی سکوندار دەکرێت، تەنانەت گەر پیتەکە خۆی سکوندار نەبێت لەکاتی وەستاندا حەرەکەکانی تری لێ دادەماڵرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە [illegible] ٢- [illegible]

وَإِذَا مَسَّكُمُ ٱلضُّرُّ فِى ٱلْبَحْرِ ضَلَّ مَن تَدْعُونَ إِلَّآ إِيَّاهُ فَلَمَّا نَجَّىٰكُمْ
إِلَى ٱلْبَرِّ أَعْرَضْتُمْ وَكَانَ ٱلْإِنسَٰنُ كَفُورًا ﴿٦٧﴾ أَفَأَمِنتُمْ أَن يَخْسِفَ
بِكُمْ جَانِبَ ٱلْبَرِّ أَوْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا ثُمَّ لَا تَجِدُوا۟ لَكُمْ
وَكِيلًا ﴿٦٨﴾ أَمْ أَمِنتُمْ أَن يُعِيدَكُمْ فِيهِ تَارَةً أُخْرَىٰ فَيُرْسِلَ
عَلَيْكُمْ قَاصِفًا مِّنَ ٱلرِّيحِ فَيُغْرِقَكُم بِمَا كَفَرْتُمْ ثُمَّ لَا تَجِدُوا۟
لَكُمْ عَلَيْنَا بِهِۦ تَبِيعًا ﴿٦٩﴾ ۞ وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِىٓ ءَادَمَ وَحَمَلْنَٰهُمْ
فِى ٱلْبَرِّ وَٱلْبَحْرِ وَرَزَقْنَٰهُم مِّنَ ٱلطَّيِّبَٰتِ وَفَضَّلْنَٰهُمْ عَلَىٰ
كَثِيرٍ مِّمَّنْ خَلَقْنَا تَفْضِيلًا ﴿٧٠﴾ يَوْمَ نَدْعُوا۟ كُلَّ أُنَاسٍۭ
بِإِمَٰمِهِمْ ۖ فَمَنْ أُوتِىَ كِتَٰبَهُۥ بِيَمِينِهِۦ فَأُو۟لَٰٓئِكَ يَقْرَءُونَ
كِتَٰبَهُمْ وَلَا يُظْلَمُونَ فَتِيلًا ﴿٧١﴾ وَمَن كَانَ فِى هَٰذِهِۦٓ
أَعْمَىٰ فَهُوَ فِى ٱلْءَاخِرَةِ أَعْمَىٰ وَأَضَلُّ سَبِيلًا ﴿٧٢﴾ وَإِن كَادُوا۟
لَيَفْتِنُونَكَ عَنِ ٱلَّذِىٓ أَوْحَيْنَآ إِلَيْكَ لِتَفْتَرِىَ عَلَيْنَا غَيْرَهُۥ ۖ
وَإِذًا لَّٱتَّخَذُوكَ خَلِيلًا ﴿٧٣﴾ وَلَوْلَآ أَن ثَبَّتْنَٰكَ لَقَدْ كِدتَّ
تَرْكَنُ إِلَيْهِمْ شَيْـًٔا قَلِيلًا ﴿٧٤﴾ إِذًا لَّأَذَقْنَٰكَ ضِعْفَ
ٱلْحَيَوٰةِ وَضِعْفَ ٱلْمَمَاتِ ثُمَّ لَا تَجِدُ لَكَ عَلَيْنَا نَصِيرًا ﴿٧٥﴾

وشه‌و مه‌ده‌كانی

﴿[illegible]﴾ ده‌ستان به‌رده‌ی له‌و به‌ی له دنیادا ده‌تان په‌رست

﴿[illegible]﴾ به‌ره‌و یدا رۆتان

﴿[illegible]﴾ با یه‌كی به‌تین ورده‌به‌رد هه‌لگری

﴿[illegible]﴾ بایه‌كی به‌هێز و كاولكه‌ر

﴿[illegible]﴾ كومه‌ككه‌ر

﴿[illegible]﴾ به نه‌بداره‌ی نه‌لی ناو دوری ناوكه حورما

﴿[illegible]﴾ ده‌تحه‌به فیتنه و نازاوه‌وه

﴿[illegible]﴾ بو نه‌وه‌ی درۆمان به ده‌مه‌وه بكه‌یت

﴿[illegible]﴾ پالمان پیوه بده‌ی، بچینه لابان

﴿[illegible]﴾ سزای دووچه‌ندان له دنیادا

شوینی مسكه (الغنة) ▼ (الإدغام) به مسكه‌وه
میبكه‌ی (الإخفاء) ▼ (الإدغام)ی بی میبكه و
میبگه‌ی (الإقلاب) ئه‌و پیتانه‌ی ناخوێنرێنه‌وه

مسكه‌كان و نه‌وانه‌ی ناخوێنرێنه‌وه

ئه‌ندازه‌ی درێژكردنه‌وه‌كان (المدود)

[illegible]
[illegible]
[illegible]
(٢، ٤، ٦) حه‌ره‌كه بۆ مه‌ددی لماكاو (عارض) له‌كاتی وه‌ستان (وقف)دا
[illegible]

وَإِن كَادُواْ لَيَسْتَفِزُّونَكَ مِنَ ٱلْأَرْضِ لِيُخْرِجُوكَ مِنْهَاۖ
وَإِذًا لَّا يَلْبَثُونَ خِلَٰفَكَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٧٦﴾ سُنَّةَ مَن قَدْ
أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِن رُّسُلِنَاۖ وَلَا تَجِدُ لِسُنَّتِنَا تَحْوِيلًا ﴿٧٧﴾ أَقِمِ
ٱلصَّلَوٰةَ لِدُلُوكِ ٱلشَّمْسِ إِلَىٰ غَسَقِ ٱلَّيْلِ وَقُرْءَانَ ٱلْفَجْرِۖ إِنَّ
قُرْءَانَ ٱلْفَجْرِ كَانَ مَشْهُودًا ﴿٧٨﴾ وَمِنَ ٱلَّيْلِ فَتَهَجَّدْ بِهِۦ
نَافِلَةً لَّكَ عَسَىٰٓ أَن يَبْعَثَكَ رَبُّكَ مَقَامًا مَّحْمُودًا ﴿٧٩﴾ وَقُل رَّبِّ
أَدْخِلْنِى مُدْخَلَ صِدْقٍ وَأَخْرِجْنِى مُخْرَجَ صِدْقٍ وَٱجْعَل لِّى مِن
لَّدُنكَ سُلْطَٰنًا نَّصِيرًا ﴿٨٠﴾ وَقُلْ جَآءَ ٱلْحَقُّ وَزَهَقَ ٱلْبَٰطِلُۚ
إِنَّ ٱلْبَٰطِلَ كَانَ زَهُوقًا ﴿٨١﴾ وَنُنَزِّلُ مِنَ ٱلْقُرْءَانِ مَا هُوَ شِفَآءٌ
وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ وَلَا يَزِيدُ ٱلظَّٰلِمِينَ إِلَّا خَسَارًا ﴿٨٢﴾ وَإِذَآ
أَنْعَمْنَا عَلَى ٱلْإِنسَٰنِ أَعْرَضَ وَنَـَٔا بِجَانِبِهِۦۖ وَإِذَا مَسَّهُ ٱلشَّرُّ كَانَ يَـُٔوسًا
﴿٨٣﴾ قُلْ كُلٌّ يَعْمَلُ عَلَىٰ شَاكِلَتِهِۦ فَرَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَنْ هُوَ أَهْدَىٰ
سَبِيلًا ﴿٨٤﴾ وَيَسْـَٔلُونَكَ عَنِ ٱلرُّوحِۖ قُلِ ٱلرُّوحُ مِنْ أَمْرِ رَبِّى
وَمَآ أُوتِيتُم مِّنَ ٱلْعِلْمِ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٨٥﴾ وَلَئِن شِئْنَا لَنَذْهَبَنَّ
بِٱلَّذِىٓ أَوْحَيْنَآ إِلَيْكَ ثُمَّ لَا تَجِدُ لَكَ بِهِۦ عَلَيْنَا وَكِيلًا ﴿٨٦﴾

ووشە و ماناکانی

﴿غَسَقِ ٱلَّيْلِ﴾

﴿وَقُرْءَانَ ٱلْفَجْرِ﴾ نوێژی بەیانی

﴿فَتَهَجَّدْ﴾ شەونوێژ بکە

هیوابڕاو بوو

﴿وَكِيلًا﴾ چاودێر

تەفخیمی پیتی (راء).

سیفەتی قەلقەلە.

۱. چوەستانی وەستان (الوقوف):

۲. نیشانەکانی وەستان:

دەخوێنرێتەوە، ئاتی خۆیش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە

۲- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەرەنگی سوور رەنگ کراون وەستانی سەرەتای ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، ئەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێک هەن کە دەگۆڕێن.

إِلَّا رَحْمَةً مِّن رَّبِّكَ إِنَّ فَضْلَهُۥ كَانَ عَلَيْكَ كَبِيرًا ﴿٨٧﴾ قُل
لَّئِنِ ٱجْتَمَعَتِ ٱلْإِنسُ وَٱلْجِنُّ عَلَىٰٓ أَن يَأْتُوا۟ بِمِثْلِ هَٰذَا ٱلْقُرْءَانِ
لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِۦ وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا ﴿٨٨﴾ وَلَقَدْ
صَرَّفْنَا لِلنَّاسِ فِى هَٰذَا ٱلْقُرْءَانِ مِن كُلِّ مَثَلٍ فَأَبَىٰٓ أَكْثَرُ ٱلنَّاسِ
إِلَّا كُفُورًا ﴿٨٩﴾ وَقَالُوا۟ لَن نُّؤْمِنَ لَكَ حَتَّىٰ تَفْجُرَ لَنَا مِنَ
ٱلْأَرْضِ يَنۢبُوعًا ﴿٩٠﴾ أَوْ تَكُونَ لَكَ جَنَّةٌ مِّن نَّخِيلٍ وَعِنَبٍ
فَتُفَجِّرَ ٱلْأَنْهَٰرَ خِلَٰلَهَا تَفْجِيرًا ﴿٩١﴾ أَوْ تُسْقِطَ ٱلسَّمَآءَ كَمَا
زَعَمْتَ عَلَيْنَا كِسَفًا أَوْ تَأْتِىَ بِٱللَّهِ وَٱلْمَلَٰٓئِكَةِ قَبِيلًا ﴿٩٢﴾
أَوْ يَكُونَ لَكَ بَيْتٌ مِّن زُخْرُفٍ أَوْ تَرْقَىٰ فِى ٱلسَّمَآءِ وَلَن نُّؤْمِنَ
لِرُقِيِّكَ حَتَّىٰ تُنَزِّلَ عَلَيْنَا كِتَٰبًا نَّقْرَؤُهُۥ ۗ قُلْ سُبْحَانَ رَبِّى هَلْ
كُنتُ إِلَّا بَشَرًا رَّسُولًا ﴿٩٣﴾ وَمَا مَنَعَ ٱلنَّاسَ أَن يُؤْمِنُوٓا۟ إِذْ جَآءَهُمُ
ٱلْهُدَىٰٓ إِلَّآ أَن قَالُوٓا۟ أَبَعَثَ ٱللَّهُ بَشَرًا رَّسُولًا ﴿٩٤﴾ قُل لَّوْ كَانَ
فِى ٱلْأَرْضِ مَلَٰٓئِكَةٌ يَمْشُونَ مُطْمَئِنِّينَ لَنَزَّلْنَا عَلَيْهِم
مِّنَ ٱلسَّمَآءِ مَلَكًا رَّسُولًا ﴿٩٥﴾ قُلْ كَفَىٰ بِٱللَّهِ
شَهِيدًۢا بَيْنِى وَبَيْنَكُمْ ۚ إِنَّهُۥ كَانَ بِعِبَادِهِۦ خَبِيرًۢا بَصِيرًا ﴿٩٦﴾

وشه و ماناکانی

﴿ظَهِيرًا﴾ پشت و پەنا

﴿صَرَّفْنَا﴾ تاڵ و گۆڕمان پێ کرد

﴿مَثَلٍ﴾ هەموو نموونەیەکی جوان

﴿فَأَبَىٰ﴾ ملی نەدا، سەرپێچیی کرد

﴿كُفُورًا﴾ نینکاریی، لە ڕاست لادان

﴿قَبِيلًا﴾ کۆمەڵ. کۆمەککەر

﴿زُخْرُفٍ﴾ زێڕ، شتی جوان

﴿لِرُقِيِّكَ﴾ لەسەر نەوەبوو نەیانوت

﴿أَبَعَثَ ٱللَّهُ بَشَرًا رَّسُولًا﴾ ئایا خودا مرۆی کردووە بە پەیامبەر؟

﴿شَهِيدًۢا بَيْنِى﴾ شایەت بێ لە بو ئامادا

میگەکان و ناوەرۆکیان:
- شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە.
- مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و.
- مینگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود):
- (٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە دروست دەبن
- (٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمز)ەوە دروست دەبن
- (٦،٥،٤) حەرەکە مەددی منفصل لەکاتی وەستاندن و ...
- (٢، ٤، ٦) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)
- (٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)

وَمَن يَهْدِ ٱللَّهُ فَهُوَ ٱلْمُهْتَدِ وَمَن يُضْلِلْ فَلَن تَجِدَ لَهُمْ أَوْلِيَآءَ
مِن دُونِهِۦ وَنَحْشُرُهُمْ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ عُمْيًا وَبُكْمًا
وَصُمًّا مَّأْوَىٰهُمْ جَهَنَّمُ كُلَّمَا خَبَتْ زِدْنَٰهُمْ سَعِيرًا ﴿٩٧﴾
ذَٰلِكَ جَزَآؤُهُم بِأَنَّهُمْ كَفَرُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا وَقَالُوٓا۟ أَءِذَا كُنَّا عِظَٰمًا
الحزب ٣٠ وَرُفَٰتًا أَءِنَّا لَمَبْعُوثُونَ خَلْقًا جَدِيدًا ﴿٩٨﴾ ۞ أَوَلَمْ يَرَوْا۟ أَنَّ ٱللَّهَ
ٱلَّذِى خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ قَادِرٌ عَلَىٰٓ أَن يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ
وَجَعَلَ لَهُمْ أَجَلًا لَّا رَيْبَ فِيهِ فَأَبَى ٱلظَّٰلِمُونَ إِلَّا كُفُورًا ﴿٩٩﴾
قُل لَّوْ أَنتُمْ تَمْلِكُونَ خَزَآئِنَ رَحْمَةِ رَبِّىٓ إِذًا لَّأَمْسَكْتُمْ خَشْيَةَ
ٱلْإِنفَاقِ وَكَانَ ٱلْإِنسَٰنُ قَتُورًا ﴿١٠٠﴾ وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَىٰ تِسْعَ
ءَايَٰتٍۭ بَيِّنَٰتٍ فَسْـَٔلْ بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ إِذْ جَآءَهُمْ فَقَالَ لَهُۥ فِرْعَوْنُ
إِنِّى لَأَظُنُّكَ يَٰمُوسَىٰ مَسْحُورًا ﴿١٠١﴾ قَالَ لَقَدْ عَلِمْتَ مَآ أَنزَلَ
هَٰٓؤُلَآءِ إِلَّا رَبُّ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ بَصَآئِرَ وَإِنِّى لَأَظُنُّكَ
يَٰفِرْعَوْنُ مَثْبُورًا ﴿١٠٢﴾ فَأَرَادَ أَن يَسْتَفِزَّهُم مِّنَ ٱلْأَرْضِ
فَأَغْرَقْنَٰهُ وَمَن مَّعَهُۥ جَمِيعًا ﴿١٠٣﴾ وَقُلْنَا مِنۢ بَعْدِهِۦ لِبَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ
ٱسْكُنُوا۟ ٱلْأَرْضَ فَإِذَا جَآءَ وَعْدُ ٱلْـَٔاخِرَةِ جِئْنَا بِكُمْ لَفِيفًا ﴿١٠٤﴾

وشه و ماناکانی

﴿ [illegible] ﴾ کووژایەوە
﴿ [illegible] ﴾ بڵێسە و گڕیە
﴿ [illegible] ﴾ پارچە پارچە، ورد و خاش
﴿ [illegible] ﴾ رژد و دەست نووچاو
﴿ [illegible] ﴾ [illegible]
﴿ [illegible] ﴾ نۆ موعجیزە و نیشانەی دیار
﴿ [illegible] ﴾ جادوولێکراو
﴿ [illegible] ﴾ بینانە گەلی روون
﴿ [illegible] ﴾ لەناوچوو، تیاچوو
﴿ [illegible] ﴾ ئووڕەیان دەکا، ئۆقرەیان لەبەر دەبڕێ
﴿ [illegible] ﴾ کۆمەڵێک

[illegible]
٢- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور رەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان [illegible]

خوێندنی وەستان الوقوف ٢ - نیشانەکانی وەستان

ئەخفیمی پێی لامی الله
ئەخفیمی پێی [illegible]
سەبێی لە عەینە [illegible]

وَبِٱلۡحَقِّ أَنزَلۡنَٰهُ وَبِٱلۡحَقِّ نَزَلَ وَمَآ أَرۡسَلۡنَٰكَ إِلَّا مُبَشِّرٗا وَنَذِيرٗا ﴿١٠٥﴾
وَقُرۡءَانٗا فَرَقۡنَٰهُ لِتَقۡرَأَهُۥ عَلَى ٱلنَّاسِ عَلَىٰ مُكۡثٖ وَنَزَّلۡنَٰهُ تَنزِيلٗا ﴿١٠٦﴾
قُلۡ ءَامِنُواْ بِهِۦٓ أَوۡ لَا تُؤۡمِنُوٓاْۚ إِنَّ ٱلَّذِينَ أُوتُواْ ٱلۡعِلۡمَ مِن قَبۡلِهِۦٓ إِذَا يُتۡلَىٰ
عَلَيۡهِمۡ يَخِرُّونَۤ لِلۡأَذۡقَانِۤ سُجَّدٗا ﴿١٠٧﴾ وَيَقُولُونَ سُبۡحَٰنَ رَبِّنَآ إِن كَانَ
وَعۡدُ رَبِّنَا لَمَفۡعُولٗا ﴿١٠٨﴾ وَيَخِرُّونَ لِلۡأَذۡقَانِ يَبۡكُونَ وَيَزِيدُهُمۡ
خُشُوعٗا۩ ﴿١٠٩﴾ قُلِ ٱدۡعُواْ ٱللَّهَ أَوِ ٱدۡعُواْ ٱلرَّحۡمَٰنَۖ أَيّٗا مَّا تَدۡعُواْ فَلَهُ
ٱلۡأَسۡمَآءُ ٱلۡحُسۡنَىٰۚ وَلَا تَجۡهَرۡ بِصَلَاتِكَ وَلَا تُخَافِتۡ بِهَا وَٱبۡتَغِ
بَيۡنَ ذَٰلِكَ سَبِيلٗا ﴿١١٠﴾ وَقُلِ ٱلۡحَمۡدُ لِلَّهِ ٱلَّذِي لَمۡ يَتَّخِذۡ وَلَدٗا وَلَمۡ يَكُن
لَّهُۥ شَرِيكٞ فِي ٱلۡمُلۡكِ وَلَمۡ يَكُن لَّهُۥ وَلِيّٞ مِّنَ ٱلذُّلِّۖ وَكَبِّرۡهُ تَكۡبِيرَۢا ﴿١١١﴾

سُورَةُ الكَهۡفِ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

ٱلۡحَمۡدُ لِلَّهِ ٱلَّذِيٓ أَنزَلَ عَلَىٰ عَبۡدِهِ ٱلۡكِتَٰبَ وَلَمۡ يَجۡعَل لَّهُۥ عِوَجَاۜ ﴿١﴾
قَيِّمٗا لِّيُنذِرَ بَأۡسٗا شَدِيدٗا مِّن لَّدُنۡهُ وَيُبَشِّرَ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ ٱلَّذِينَ
يَعۡمَلُونَ ٱلصَّٰلِحَٰتِ أَنَّ لَهُمۡ أَجۡرًا حَسَنٗا ﴿٢﴾ مَّٰكِثِينَ
فِيهِ أَبَدٗا ﴿٣﴾ وَيُنذِرَ ٱلَّذِينَ قَالُواْ ٱتَّخَذَ ٱللَّهُ وَلَدٗا ﴿٤﴾

وشه و مانا‌كانی

﴿فَرَقۡنَٰهُ﴾ بەش بەشمان کردووە

﴿عَلَىٰ مُكۡثٖ﴾ بە هێواشیی، لەسەرخۆ

﴿يَخِرُّونَ لِلۡأَذۡقَانِ﴾ لە پەڕوو دەکەون، سوجدە دەبەن

﴿لَمَفۡعُولٗا﴾ هەر دەبێ، گومانی تێدا نییە

﴿وَلَا تُخَافِتۡ بِهَا﴾ مەیشارەوە

سوورەتی کەهف

﴿يَجۡعَل لَّهُۥ عِوَجَا﴾ هیچ لاریی تێدا نییە

﴿قَيِّمٗا﴾ ڕاست و ڕەوان

﴿بَأۡسٗا﴾ سزایەك، تۆڵەیەکی بە پەلە

ئەحکامەکان و نیشانەکانی خوێندنەوە

شوێنی مستکە (غنە) — (ادغام) بە مستکەوە
مینگەی (الإخفاء). — (الإدغام)ی بێ مینگە و
مینگەی (الإقلاب). — ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.

قەبارەی درێژکردنەوەکان (المدود)

[illegible]
(٤،٥) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمزە)وە دروست دەبن.
[illegible]
(٦،٤،٢) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)دا
(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبیعي)ە

مَّا لَهُم بِهِۦ مِنْ عِلْمٍ وَلَا لِآبَآئِهِمْ كَبُرَتْ كَلِمَةً تَخْرُجُ مِنْ
أَفْوَٰهِهِمْ إِن يَقُولُونَ إِلَّا كَذِبًا ﴿٥﴾ فَلَعَلَّكَ بَٰخِعٌ نَّفْسَكَ
عَلَىٰٓ ءَاثَٰرِهِمْ إِن لَّمْ يُؤْمِنُوا۟ بِهَٰذَا ٱلْحَدِيثِ أَسَفًا ﴿٦﴾ إِنَّا
جَعَلْنَا مَا عَلَى ٱلْأَرْضِ زِينَةً لَّهَا لِنَبْلُوَهُمْ أَيُّهُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا
﴿٧﴾ وَإِنَّا لَجَٰعِلُونَ مَا عَلَيْهَا صَعِيدًا جُرُزًا ﴿٨﴾ أَمْ حَسِبْتَ
أَنَّ أَصْحَٰبَ ٱلْكَهْفِ وَٱلرَّقِيمِ كَانُوا۟ مِنْ ءَايَٰتِنَا عَجَبًا ﴿٩﴾
إِذْ أَوَى ٱلْفِتْيَةُ إِلَى ٱلْكَهْفِ فَقَالُوا۟ رَبَّنَآ ءَاتِنَا مِن لَّدُنكَ رَحْمَةً
وَهَيِّئْ لَنَا مِنْ أَمْرِنَا رَشَدًا ﴿١٠﴾ فَضَرَبْنَا عَلَىٰٓ ءَاذَانِهِمْ فِى
ٱلْكَهْفِ سِنِينَ عَدَدًا ﴿١١﴾ ثُمَّ بَعَثْنَٰهُمْ لِنَعْلَمَ أَىُّ ٱلْحِزْبَيْنِ
أَحْصَىٰ لِمَا لَبِثُوٓا۟ أَمَدًا ﴿١٢﴾ نَّحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ نَبَأَهُم بِٱلْحَقِّ
إِنَّهُمْ فِتْيَةٌ ءَامَنُوا۟ بِرَبِّهِمْ وَزِدْنَٰهُمْ هُدًى ﴿١٣﴾ وَرَبَطْنَا
عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ إِذْ قَامُوا۟ فَقَالُوا۟ رَبُّنَا رَبُّ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ
لَن نَّدْعُوَا۟ مِن دُونِهِۦٓ إِلَٰهًا لَّقَدْ قُلْنَآ إِذًا شَطَطًا ﴿١٤﴾ هَٰٓؤُلَآءِ
قَوْمُنَا ٱتَّخَذُوا۟ مِن دُونِهِۦٓ ءَالِهَةً لَّوْلَا يَأْتُونَ عَلَيْهِم
بِسُلْطَٰنٍ بَيِّنٍ فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ ٱفْتَرَىٰ عَلَى ٱللَّهِ كَذِبًا ﴿١٥﴾

وشه و ماناكانى

♦ [illegible] ♦ هیچى لە بارەوە نازانن
♦ [illegible] ♦ هەروەها نە باوکە کایشیانەوە
♦ [illegible] ♦ وشەیەى زۆر ناشیرینە
♦ [illegible] ♦ خوت دەکوژى
♦ [illegible] ♦ لە خەم و خەفەتدا ♦ [illegible] ♦ تاقیان بکەینەوە
♦ [illegible] ♦ کردارى بە هەموو باشتر
♦ [illegible] ♦ خاکێکى رووت بێ گیا
♦ [illegible] ♦ ره‌ق و وشك
♦ [illegible] ♦ ئایا گومانت بردووە؟
♦ [illegible] ♦ یارانى ئەشکەوتەکە
♦ [illegible] ♦ [illegible]
♦ [illegible] ♦ گەنجەکان پەنایان بۆ برد
♦ [illegible] ♦ رێگەى راست
♦ [illegible] ♦ [illegible]
♦ [illegible] ♦ [illegible]
♦ [illegible] ♦ [illegible] کردنەوە، بەخەوشبوونى هەستەوە
♦ [illegible] ♦ مووەدەك
♦ [illegible] ♦ [illegible] پێ بەخشین
♦ [illegible] ♦ قسەى لە راستیى دوور

قورس کردن (تفخیم) و ...			
تەفخیمی پیتی لامی (اللّه).	١. چۆنیەتى وەستان (الوقوف):	١- هەموو وەستانەکان لەسەر پیتی سکوندار دەکرێت، ئەبابەت گەر پیتەکە خۆى سکوندار بەهێت لەکاتى وەستاندا حەرەکەکانی ترى لێ دادەمالرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینى فەتحە)ى لەسەر بوو بە (ئەلف) [illegible]
تەفخیمی پیتی (راء).	٢. نیشانەکانى وەستان	٢- ئەم هێمایانەى وەستان کە بەرەنگی سوور رەنگ کراون، وەستانى میانەى ئایەتەکان و سەرەتاى ئایەتەکان دیارى دەکەن، لەکاتى بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆرێن
سیفەتى قەلقەلە.			

وَإِذِ ٱعْتَزَلْتُمُوهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ إِلَّا ٱللَّهَ فَأْوُۥٓا۟ إِلَى ٱلْكَهْفِ
يَنشُرْ لَكُمْ رَبُّكُم مِّن رَّحْمَتِهِۦ وَيُهَيِّئْ لَكُم مِّنْ أَمْرِكُم مِّرْفَقًا
﴿١٦﴾ ۞ وَتَرَى ٱلشَّمْسَ إِذَا طَلَعَت تَّزَٰوَرُ عَن كَهْفِهِمْ ذَاتَ
ٱلْيَمِينِ وَإِذَا غَرَبَت تَّقْرِضُهُمْ ذَاتَ ٱلشِّمَالِ وَهُمْ فِى فَجْوَةٍ
مِّنْهُ ذَٰلِكَ مِنْ ءَايَٰتِ ٱللَّهِ مَن يَهْدِ ٱللَّهُ فَهُوَ ٱلْمُهْتَدِ وَمَن
يُضْلِلْ فَلَن تَجِدَ لَهُۥ وَلِيًّا مُّرْشِدًا ﴿١٧﴾ وَتَحْسَبُهُمْ أَيْقَاظًا
وَهُمْ رُقُودٌ وَنُقَلِّبُهُمْ ذَاتَ ٱلْيَمِينِ وَذَاتَ ٱلشِّمَالِ وَكَلْبُهُم
بَٰسِطٌ ذِرَاعَيْهِ بِٱلْوَصِيدِ لَوِ ٱطَّلَعْتَ عَلَيْهِمْ لَوَلَّيْتَ مِنْهُمْ
فِرَارًا وَلَمُلِئْتَ مِنْهُمْ رُعْبًا ﴿١٨﴾ وَكَذَٰلِكَ بَعَثْنَٰهُمْ
لِيَتَسَآءَلُوا۟ بَيْنَهُمْ قَالَ قَآئِلٌ مِّنْهُمْ كَمْ لَبِثْتُمْ قَالُوا۟ لَبِثْنَا
يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ قَالُوا۟ رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا لَبِثْتُمْ فَٱبْعَثُوٓا۟
أَحَدَكُم بِوَرِقِكُمْ هَٰذِهِۦٓ إِلَى ٱلْمَدِينَةِ فَلْيَنظُرْ أَيُّهَآ أَزْكَىٰ
طَعَامًا فَلْيَأْتِكُم بِرِزْقٍ مِّنْهُ وَلْيَتَلَطَّفْ وَلَا يُشْعِرَنَّ
بِكُمْ أَحَدًا ﴿١٩﴾ إِنَّهُمْ إِن يَظْهَرُوا۟ عَلَيْكُمْ يَرْجُمُوكُمْ
أَوْ يُعِيدُوكُمْ فِى مِلَّتِهِمْ وَلَن تُفْلِحُوٓا۟ إِذًا أَبَدًا ﴿٢٠﴾

الحزب

وشە و مەبەستەکانی

﴿[illegible]﴾
﴿الكهف﴾ بچن بۆ ئەشکەوتەکە
﴿[illegible]﴾ هۆکاری ژیان
﴿[illegible]﴾ لادەدا
﴿تقرضهم﴾ لێیان لادەدا
﴿[illegible]﴾ لە بۆشاییەکیدا
﴿[illegible]﴾ لەبەر دەرگای ئەشکەوتەکەدا
﴿[illegible]﴾ ترس
﴿[illegible]﴾ زیندوومان کردنەوە
﴿[illegible]﴾ پارە و پوولەکەتان
﴿[illegible]﴾ باشترین خواردن
﴿يظهروا﴾
﴿[illegible]﴾ دەستیان بەسەرتانا بێ

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)

(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە دروست دەبێ
(٤،٥) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمزە)وە دروست دەبێ
[illegible]
[illegible]
(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبیعی)ە.

مینگەکان و بەیوەندیی [illegible]

شوێنی مینگە [illegible] (الإدغام) بە مینگەوە
مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و
مینگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە

وَكَذَٰلِكَ أَعْثَرْنَا عَلَيْهِمْ لِيَعْلَمُوٓا۟ أَنَّ وَعْدَ ٱللَّهِ حَقٌّ وَأَنَّ
ٱلسَّاعَةَ لَا رَيْبَ فِيهَآ إِذْ يَتَنَٰزَعُونَ بَيْنَهُمْ أَمْرَهُمْ ۖ فَقَالُوا۟
ٱبْنُوا۟ عَلَيْهِم بُنْيَٰنًا ۖ رَّبُّهُمْ أَعْلَمُ بِهِمْ ۚ قَالَ ٱلَّذِينَ غَلَبُوا۟ عَلَىٰٓ
أَمْرِهِمْ لَنَتَّخِذَنَّ عَلَيْهِم مَّسْجِدًا ﴿٢١﴾ سَيَقُولُونَ ثَلَٰثَةٌ
رَّابِعُهُمْ كَلْبُهُمْ وَيَقُولُونَ خَمْسَةٌ سَادِسُهُمْ كَلْبُهُمْ رَجْمًۢا
بِٱلْغَيْبِ ۖ وَيَقُولُونَ سَبْعَةٌ وَثَامِنُهُمْ كَلْبُهُمْ ۚ قُل رَّبِّىٓ أَعْلَمُ
بِعِدَّتِهِم مَّا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا قَلِيلٌ ۗ فَلَا تُمَارِ فِيهِمْ إِلَّا مِرَآءً ظَٰهِرًا
وَلَا تَسْتَفْتِ فِيهِم مِّنْهُمْ أَحَدًا ﴿٢٢﴾ وَلَا تَقُولَنَّ لِشَا۟ىْءٍ
إِنِّى فَاعِلٌ ذَٰلِكَ غَدًا ﴿٢٣﴾ إِلَّآ أَن يَشَآءَ ٱللَّهُ ۚ وَٱذْكُر رَّبَّكَ
إِذَا نَسِيتَ وَقُلْ عَسَىٰٓ أَن يَهْدِيَنِ رَبِّى لِأَقْرَبَ مِنْ هَٰذَا رَشَدًا
﴿٢٤﴾ وَلَبِثُوا۟ فِى كَهْفِهِمْ ثَلَٰثَ مِا۟ئَةٍ سِنِينَ وَٱزْدَادُوا۟ تِسْعًا
﴿٢٥﴾ قُلِ ٱللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا لَبِثُوا۟ ۖ لَهُۥ غَيْبُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۖ
أَبْصِرْ بِهِۦ وَأَسْمِعْ ۚ مَا لَهُم مِّن دُونِهِۦ مِن وَلِىٍّ وَلَا يُشْرِكُ
فِى حُكْمِهِۦٓ أَحَدًا ﴿٢٦﴾ وَٱتْلُ مَآ أُوحِىَ إِلَيْكَ مِن كِتَابِ
رَبِّكَ ۖ لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَٰتِهِۦ وَلَن تَجِدَ مِن دُونِهِۦ مُلْتَحَدًا ﴿٢٧﴾

وشه و ماناكانی

حەلكمان لێ ئاگادار كردنەوە

لە خوبانەوە، بێ بەلگە

لە بارەیانەوە موجادەلە مەكە، زوری لەسەر مەرو

ئەوەندە نەبێ كە لە گێڕانەوەكە وەردەگیری

هیچ شتێك مەڵێ سبەینێ ئەوە دەكەم

یادی خودای خوت بكە ئەگەر (إن شاء الله) كردت لەبیرچوو

ڕاستبێ، هیدایەت

پێت بی بدە

جێگەیەك، پەناگەیەك

١- هەموو وەستانەكان لەسەر پیتی سكوندار دەكرێت، لەبەرئەوە گەر پیتەكە خوّی سكوندار نەبێت لەكاتی وەستاندا حەرەكەكانی تری لێ دادەماڵرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەكە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە، تائی خڕیش بە (هاء)ی سكوندار دەخوێنرێتەوە

٢- ئەو هێمایانەی وەستان كە بەڕەنگی سوور ڕەنگ كراون وەستانی میانەی ئایەتەكان و سەرەتای ئایەتەكان دیاری دەكەن. لەكاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوكمێك هەن كە دەگۆڕێن.

١ چۆنیەتی وەستان (الوقوف)
٢ نیشانەكانی وەستان

تەفخیمی پیتی لامی (الله)
تەفخیمی پیتی (راء)
سیفەتی قەلقەلە

قورسی گۆكردن تفخيم و قلقلة

وَٱصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ ٱلَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُم بِٱلْغَدَوٰةِ وَٱلْعَشِيِّ
يُرِيدُونَ وَجْهَهُۥ وَلَا تَعْدُ عَيْنَاكَ عَنْهُمْ تُرِيدُ زِينَةَ ٱلْحَيَوٰةِ
ٱلدُّنْيَا وَلَا تُطِعْ مَنْ أَغْفَلْنَا قَلْبَهُۥ عَن ذِكْرِنَا وَٱتَّبَعَ هَوَىٰهُ وَكَانَ
أَمْرُهُۥ فُرُطًا ﴿٢٨﴾ وَقُلِ ٱلْحَقُّ مِن رَّبِّكُمْ فَمَن شَآءَ فَلْيُؤْمِن وَمَن
شَآءَ فَلْيَكْفُرْ إِنَّآ أَعْتَدْنَا لِلظَّٰلِمِينَ نَارًا أَحَاطَ بِهِمْ سُرَادِقُهَا
وَإِن يَسْتَغِيثُوا۟ يُغَاثُوا۟ بِمَآءٍ كَٱلْمُهْلِ يَشْوِى ٱلْوُجُوهَ بِئْسَ
ٱلشَّرَابُ وَسَآءَتْ مُرْتَفَقًا ﴿٢٩﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟
ٱلصَّٰلِحَٰتِ إِنَّا لَا نُضِيعُ أَجْرَ مَنْ أَحْسَنَ عَمَلًا ﴿٣٠﴾ أُو۟لَٰٓئِكَ
لَهُمْ جَنَّٰتُ عَدْنٍ تَجْرِى مِن تَحْتِهِمُ ٱلْأَنْهَٰرُ يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ
مِن ذَهَبٍ وَيَلْبَسُونَ ثِيَابًا خُضْرًا مِّن سُندُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ مُّتَّكِـِٔينَ
فِيهَا عَلَى ٱلْأَرَآئِكِ نِعْمَ ٱلثَّوَابُ وَحَسُنَتْ مُرْتَفَقًا ﴿٣١﴾ ۞ وَٱضْرِبْ
لَهُم مَّثَلًا رَّجُلَيْنِ جَعَلْنَا لِأَحَدِهِمَا جَنَّتَيْنِ مِنْ أَعْنَٰبٍ وَحَفَفْنَٰهُمَا
بِنَخْلٍ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمَا زَرْعًا ﴿٣٢﴾ كِلْتَا ٱلْجَنَّتَيْنِ ءَاتَتْ أُكُلَهَا وَلَمْ
تَظْلِم مِّنْهُ شَيْـًٔا وَفَجَّرْنَا خِلَٰلَهُمَا نَهَرًا ﴿٣٣﴾ وَكَانَ لَهُۥ ثَمَرٌ فَقَالَ
لِصَٰحِبِهِۦ وَهُوَ يُحَاوِرُهُۥٓ أَنَا۠ أَكْثَرُ مِنكَ مَالًا وَأَعَزُّ نَفَرًا ﴿٣٤﴾

وشه و مه‌عناکه‌ی

﴿[illegible]﴾ دڵیان بێ ئاگا کرد
﴿[illegible]﴾ شپرزه و بێ سه‌روبه‌ر
﴿[illegible]﴾ [illegible]
﴿[illegible]﴾ وه‌ك کانزای تواوه
﴿[illegible]﴾ جێگه‌یه‌کی زۆر خراپه
﴿[illegible]﴾ حه‌ریری ناسکی ته‌نك
﴿[illegible]﴾ حه‌ریری ئه‌ستوور
﴿[illegible]﴾ [illegible]
﴿[illegible]﴾ [illegible]
﴿[illegible]﴾ ده‌وره‌مان گرتبوو
﴿[illegible]﴾ خورماکه‌ی
﴿[illegible]﴾ [illegible]
﴿[illegible]﴾ له نێوانیاندا
﴿[illegible]﴾ [illegible]
﴿[illegible]﴾ که‌س و کارم زۆرتره

(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون) [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)

ئەلف ماوەی درێژکردنەوەکان (المدود)

شوێنی منگە (الغنة). (الادغام) بە مینگەوە.
مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگەوە.
مینگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە

مینگەکان و ئەوانەی دەخوێنرێنەوە

وَدَخَلَ جَنَّتَهُۥ وَهُوَ ظَالِمٞ لِّنَفۡسِهِۦ قَالَ مَآ أَظُنُّ أَن تَبِيدَ هَٰذِهِۦٓ
أَبَدٗا ٣٥ وَمَآ أَظُنُّ ٱلسَّاعَةَ قَآئِمَةٗ وَلَئِن رُّدِدتُّ إِلَىٰ رَبِّي
لَأَجِدَنَّ خَيۡرٗا مِّنۡهَا مُنقَلَبٗا ٣٦ قَالَ لَهُۥ صَاحِبُهُۥ وَهُوَ يُحَاوِرُهُۥٓ
أَكَفَرۡتَ بِٱلَّذِي خَلَقَكَ مِن تُرَابٖ ثُمَّ مِن نُّطۡفَةٖ ثُمَّ سَوَّىٰكَ رَجُلٗا
٣٧ لَّٰكِنَّا۠ هُوَ ٱللَّهُ رَبِّي وَلَآ أُشۡرِكُ بِرَبِّيٓ أَحَدٗا ٣٨ وَلَوۡلَآ إِذۡ
دَخَلۡتَ جَنَّتَكَ قُلۡتَ مَا شَآءَ ٱللَّهُ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِٱللَّهِۚ إِن تَرَنِ أَنَا۠
أَقَلَّ مِنكَ مَالٗا وَوَلَدٗا ٣٩ فَعَسَىٰ رَبِّيٓ أَن يُؤۡتِيَنِ خَيۡرٗا مِّن
جَنَّتِكَ وَيُرۡسِلَ عَلَيۡهَا حُسۡبَانٗا مِّنَ ٱلسَّمَآءِ فَتُصۡبِحَ صَعِيدٗا
زَلَقًا ٤٠ أَوۡ يُصۡبِحَ مَآؤُهَا غَوۡرٗا فَلَن تَسۡتَطِيعَ لَهُۥ طَلَبٗا ٤١
وَأُحِيطَ بِثَمَرِهِۦ فَأَصۡبَحَ يُقَلِّبُ كَفَّيۡهِ عَلَىٰ مَآ أَنفَقَ فِيهَا وَهِيَ خَاوِيَةٌ
عَلَىٰ عُرُوشِهَا وَيَقُولُ يَٰلَيۡتَنِي لَمۡ أُشۡرِكۡ بِرَبِّيٓ أَحَدٗا ٤٢ وَلَمۡ تَكُن لَّهُۥ
فِئَةٞ يَنصُرُونَهُۥ مِن دُونِ ٱللَّهِ وَمَا كَانَ مُنتَصِرًا ٤٣ هُنَالِكَ ٱلۡوَلَٰيَةُ
لِلَّهِ ٱلۡحَقِّۚ هُوَ خَيۡرٞ ثَوَابٗا وَخَيۡرٌ عُقۡبٗا ٤٤ وَٱضۡرِبۡ لَهُم مَّثَلَ ٱلۡحَيَوٰةِ
ٱلدُّنۡيَا كَمَآءٍ أَنزَلۡنَٰهُ مِنَ ٱلسَّمَآءِ فَٱخۡتَلَطَ بِهِۦ نَبَاتُ ٱلۡأَرۡضِ
فَأَصۡبَحَ هَشِيمٗا تَذۡرُوهُ ٱلرِّيَٰحُۗ وَكَانَ ٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ مُّقۡتَدِرًا ٤٥

وشه و ماناکانی

﴿ ظَالِمٞ لِّنَفۡسِهِۦ ﴾ ستەمی لە خۆی کردووە
﴿ تَبِيدَ ﴾ لەناو دەچێ
﴿ لَّٰكِنَّا۠ هُوَ ٱللَّهُ رَبِّي ﴾ بەڵام ئەوە خودای منە
﴿ حُسۡبَانٗا ﴾ [illegible]
﴿ زَلَقًا ﴾ دەبێ بە [illegible]
[illegible]
داخ و خەفەتدا
[illegible]
دەستەڵات تەنیا هی
﴿ عُقۡبٗا ﴾ ئەنجامێکی
پووش ﴿ تَذۡرُوهُ ﴾
[illegible]

تەفخیمی پیتی لامی (الله)
تەفخیمی پیتی (راء).
سیفەتی قەلقەلە.

چوونیەتی وەستان (الوقوف): [illegible] حەرەکەکانی تری لێ دادەماڵرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە و، تائی خڕیش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە.
نیشانەکانی وەستان: [illegible] دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن

ٱلْمَالُ وَٱلْبَنُونَ زِينَةُ ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا ۖ وَٱلْبَٰقِيَٰتُ ٱلصَّٰلِحَٰتُ
خَيْرٌ عِندَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ أَمَلًا ﴿٤٦﴾ وَيَوْمَ نُسَيِّرُ ٱلْجِبَالَ وَتَرَى
ٱلْأَرْضَ بَارِزَةً وَحَشَرْنَٰهُمْ فَلَمْ نُغَادِرْ مِنْهُمْ أَحَدًا ﴿٤٧﴾ وَعُرِضُوا۟
عَلَىٰ رَبِّكَ صَفًّا لَّقَدْ جِئْتُمُونَا كَمَا خَلَقْنَٰكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍۭ ۚ بَلْ زَعَمْتُمْ
أَلَّن نَّجْعَلَ لَكُم مَّوْعِدًا ﴿٤٨﴾ وَوُضِعَ ٱلْكِتَٰبُ فَتَرَى ٱلْمُجْرِمِينَ
مُشْفِقِينَ مِمَّا فِيهِ وَيَقُولُونَ يَٰوَيْلَتَنَا مَالِ هَٰذَا ٱلْكِتَٰبِ
لَا يُغَادِرُ صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً إِلَّآ أَحْصَىٰهَا ۚ وَوَجَدُوا۟ مَا عَمِلُوا۟
حَاضِرًا ۗ وَلَا يَظْلِمُ رَبُّكَ أَحَدًا ﴿٤٩﴾ وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَٰٓئِكَةِ ٱسْجُدُوا۟
لِءَادَمَ فَسَجَدُوٓا۟ إِلَّآ إِبْلِيسَ كَانَ مِنَ ٱلْجِنِّ فَفَسَقَ عَنْ أَمْرِ رَبِّهِۦٓ ۗ
أَفَتَتَّخِذُونَهُۥ وَذُرِّيَّتَهُۥٓ أَوْلِيَآءَ مِن دُونِى وَهُمْ لَكُمْ عَدُوٌّۢ ۚ
بِئْسَ لِلظَّٰلِمِينَ بَدَلًا ﴿٥٠﴾ ۞ مَّآ أَشْهَدتُّهُمْ خَلْقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَٱلْأَرْضِ وَلَا خَلْقَ أَنفُسِهِمْ وَمَا كُنتُ مُتَّخِذَ ٱلْمُضِلِّينَ عَضُدًا
﴿٥١﴾ وَيَوْمَ يَقُولُ نَادُوا۟ شُرَكَآءِىَ ٱلَّذِينَ زَعَمْتُمْ فَدَعَوْهُمْ
فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا۟ لَهُمْ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُم مَّوْبِقًا ﴿٥٢﴾ وَرَءَا ٱلْمُجْرِمُونَ
ٱلنَّارَ فَظَنُّوٓا۟ أَنَّهُم مُّوَاقِعُوهَا وَلَمْ يَجِدُوا۟ عَنْهَا مَصْرِفًا ﴿٥٣﴾

وشە و ماناکانی

کردەوە چاکەکان

ئاشکرایە

مَوْعِدًا کاتێکی دیاری کراو

نامەی کردەوە دادەنرێ

ترساون

هیچ

هەمووی ژماردووە، هەمووی تێدایە

کڕنووشی ڕێز بۆ ئادەم بەرن

کۆمەککەر

ڕێگەی دەرچوون

شوێنی مینگە (الغنة) — (الإدغام) بە مینگەوە

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَٰذَا الْقُرْآنِ لِلنَّاسِ مِن كُلِّ مَثَلٍ ۚ وَكَانَ
الْإِنسَانُ أَكْثَرَ شَيْءٍ جَدَلًا ﴿٥٤﴾ وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَن يُؤْمِنُوا
إِذْ جَاءَهُمُ الْهُدَىٰ وَيَسْتَغْفِرُوا رَبَّهُمْ إِلَّا أَن تَأْتِيَهُمْ سُنَّةُ
الْأَوَّلِينَ أَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ قُبُلًا ﴿٥٥﴾ وَمَا نُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ
إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ ۚ وَيُجَادِلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِالْبَاطِلِ
لِيُدْحِضُوا بِهِ الْحَقَّ ۖ وَاتَّخَذُوا آيَاتِي وَمَا أُنذِرُوا هُزُوًا ﴿٥٦﴾ وَمَنْ
أَظْلَمُ مِمَّن ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ فَأَعْرَضَ عَنْهَا وَنَسِيَ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ ۚ
إِنَّا جَعَلْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَن يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا ۖ
وَإِن تَدْعُهُمْ إِلَى الْهُدَىٰ فَلَن يَهْتَدُوا إِذًا أَبَدًا ﴿٥٧﴾ وَرَبُّكَ
الْغَفُورُ ذُو الرَّحْمَةِ ۖ لَوْ يُؤَاخِذُهُم بِمَا كَسَبُوا لَعَجَّلَ لَهُمُ
الْعَذَابَ ۚ بَل لَّهُم مَّوْعِدٌ لَّن يَجِدُوا مِن دُونِهِ مَوْئِلًا ﴿٥٨﴾
وَتِلْكَ الْقُرَىٰ أَهْلَكْنَاهُمْ لَمَّا ظَلَمُوا وَجَعَلْنَا لِمَهْلِكِهِم
مَّوْعِدًا ﴿٥٩﴾ وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِفَتَاهُ لَا أَبْرَحُ حَتَّىٰ
أَبْلُغَ مَجْمَعَ الْبَحْرَيْنِ أَوْ أَمْضِيَ حُقُبًا ﴿٦٠﴾ فَلَمَّا بَلَغَا
مَجْمَعَ بَيْنِهِمَا نَسِيَا حُوتَهُمَا فَاتَّخَذَ سَبِيلَهُ فِي الْبَحْرِ سَرَبًا ﴿٦١﴾

وشه و ماناكانى

﴿ … ﴾ گۆڕیمان بە چەند شێوە گێڕامانەوە
﴿ … ﴾ هەموو نموونەیەك
﴿ … ﴾
﴿ الأوّلين ﴾ مەگەر ئەوەی بەسەر گەلانی پێشوودا هاتووە بەسەر ئەماندا بێت
﴿ … ﴾ جۆر و جۆر رووبەروو
﴿ ليدحضوا ﴾ بۆ ئەوەی پووچی بکەنەوە
﴿ هزوا ﴾ گاڵتە، سووکایەتی
﴿ … ﴾ پەردەی
﴿ … ﴾ قورسی، کەڕی
﴿ موئلا ﴾ جێگە، پەناگە
﴿ … ﴾ لەناوبردنیان
﴿ … ﴾ هاوڕێکەی، نۆشع
﴿ … ﴾
﴿ … ﴾ دووا ئاوانەکە، دوو ئاوانەکە، گەیشتنیان بە یەك
﴿ … ﴾ ماوەیەکی زۆر درێژ
﴿ … ﴾ ڕێگە، ڕێچکە

تەفخیمی پیتی لامی (الله)
تەفخیمی پیتی (راء)
سیمەتی قەلقەلە

١- جوستەی وەستان (الوقوف): هەموو ئەستانەکان بەسە پیتی سکوونی … [illegible] … دەخوێنرێتەوە و، تانی حریش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە

٢- ئیشانەکانی وەستان: ئەو هێمایانەی وەستان کە بەرەنگی سوور رەنگ کراون وەستانی جیاوازی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند جوکێنێك هەن کە دەگۆڕێن

فَلَمَّا جَاوَزَا قَالَ لِفَتَىٰهُ ءَاتِنَا غَدَآءَنَا لَقَدْ لَقِينَا مِن سَفَرِنَا
هَٰذَا نَصَبًا ﴿٦٢﴾ قَالَ أَرَءَيْتَ إِذْ أَوَيْنَآ إِلَى ٱلصَّخْرَةِ فَإِنِّى نَسِيتُ
ٱلْحُوتَ وَمَآ أَنسَىٰنِيهُ إِلَّا ٱلشَّيْطَٰنُ أَنْ أَذْكُرَهُۥ ۚ وَٱتَّخَذَ سَبِيلَهُۥ
فِى ٱلْبَحْرِ عَجَبًا ﴿٦٣﴾ قَالَ ذَٰلِكَ مَا كُنَّا نَبْغِ ۚ فَٱرْتَدَّا عَلَىٰٓ ءَاثَارِهِمَا
قَصَصًا ﴿٦٤﴾ فَوَجَدَا عَبْدًا مِّنْ عِبَادِنَآ ءَاتَيْنَٰهُ رَحْمَةً مِّنْ
عِندِنَا وَعَلَّمْنَٰهُ مِن لَّدُنَّا عِلْمًا ﴿٦٥﴾ قَالَ لَهُۥ مُوسَىٰ هَلْ أَتَّبِعُكَ
عَلَىٰٓ أَن تُعَلِّمَنِ مِمَّا عُلِّمْتَ رُشْدًا ﴿٦٦﴾ قَالَ إِنَّكَ لَن تَسْتَطِيعَ
مَعِىَ صَبْرًا ﴿٦٧﴾ وَكَيْفَ تَصْبِرُ عَلَىٰ مَا لَمْ تُحِطْ بِهِۦ خُبْرًا ﴿٦٨﴾ قَالَ
سَتَجِدُنِىٓ إِن شَآءَ ٱللَّهُ صَابِرًا وَلَآ أَعْصِى لَكَ أَمْرًا ﴿٦٩﴾ قَالَ
فَإِنِ ٱتَّبَعْتَنِى فَلَا تَسْـَٔلْنِى عَن شَىْءٍ حَتَّىٰٓ أُحْدِثَ لَكَ مِنْهُ ذِكْرًا
﴿٧٠﴾ فَٱنطَلَقَا حَتَّىٰٓ إِذَا رَكِبَا فِى ٱلسَّفِينَةِ خَرَقَهَا ۖ قَالَ أَخَرَقْتَهَا
لِتُغْرِقَ أَهْلَهَا لَقَدْ جِئْتَ شَيْـًٔا إِمْرًا ﴿٧١﴾ قَالَ أَلَمْ أَقُلْ إِنَّكَ
لَن تَسْتَطِيعَ مَعِىَ صَبْرًا ﴿٧٢﴾ قَالَ لَا تُؤَاخِذْنِى بِمَا نَسِيتُ وَلَا
تُرْهِقْنِى مِنْ أَمْرِى عُسْرًا ﴿٧٣﴾ فَٱنطَلَقَا حَتَّىٰٓ إِذَا لَقِيَا غُلَٰمًا فَقَتَلَهُۥ
قَالَ أَقَتَلْتَ نَفْسًا زَكِيَّةًۢ بِغَيْرِ نَفْسٍ لَّقَدْ جِئْتَ شَيْـًٔا نُّكْرًا ﴿٧٤﴾

وشەو مەبەستەکانی

﴿نَصَبًا﴾ ماندووێتیی
﴿[illegible]﴾ ئایا دیوتە؟ پێم بڵێ
﴿أَوَيْنَآ﴾ چووین
﴿عَجَبًا﴾ سەرسوڕهێنەر
﴿مَا كُنَّا نَبْغِ﴾ ئەوەی بۆی دەگەڕام
﴿[illegible]﴾
﴿ءَاثَارِهِمَا﴾ بە ڕێگەی خۆیاندا گەڕانەوە
﴿قَصَصًا﴾ بە شوێنپێدا دەگەڕانەوە شوێنەکەی خۆیان دەگەڕان
﴿عَبْدًا﴾ خضر
﴿رُشْدًا﴾ ڕاست و دروست
﴿خُبْرًا﴾ زانست، ئاگاداریی
﴿[illegible]﴾ شتێکی ناڕەوا
﴿وَلَا تُرْهِقْنِى﴾ [illegible] گرانم مەکە
﴿عُسْرًا﴾ زەحمەت و ناڕەحەتیی
﴿[illegible]﴾ شتێکی خراپ و بێ جێ

مینگەکان و [illegible] بە سەرەوە
- شوێنی مینگە (الغنة).
- (الإدغام) بە مینگەوە.
- مینگەی (الإخفاء).
- (الإدغام)ی بێ مینگە و [illegible]
- مینگەی (الإقلاب).
- [illegible] بەو پیتانەی [illegible] دەبێت

بە ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)
- (٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە دروست دەبن
- (٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمزە)وە دروست [illegible]
- مەددی متصل، لەکاتی وەستاندا و مانەوەکەی بە ئەندازەی [illegible]
- (٦،٤،٢) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان [illegible]
- (٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبیعی)

۞ قَالَ أَلَمْ أَقُل لَّكَ إِنَّكَ لَن تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا ﴿٧٥﴾ قَالَ إِن
سَأَلْتُكَ عَن شَيْءٍ بَعْدَهَا فَلَا تُصَاحِبْنِي قَدْ بَلَغْتَ مِن لَّدُنِّي عُذْرًا
﴿٧٦﴾ فَانطَلَقَا حَتَّىٰ إِذَا أَتَيَا أَهْلَ قَرْيَةٍ اسْتَطْعَمَا أَهْلَهَا فَأَبَوْا
أَن يُضَيِّفُوهُمَا فَوَجَدَا فِيهَا جِدَارًا يُرِيدُ أَن يَنقَضَّ فَأَقَامَهُ
قَالَ لَوْ شِئْتَ لَتَّخَذْتَ عَلَيْهِ أَجْرًا ﴿٧٧﴾ قَالَ هَٰذَا فِرَاقُ بَيْنِي
وَبَيْنِكَ سَأُنَبِّئُكَ بِتَأْوِيلِ مَا لَمْ تَسْتَطِع عَّلَيْهِ صَبْرًا ﴿٧٨﴾ أَمَّا
السَّفِينَةُ فَكَانَتْ لِمَسَاكِينَ يَعْمَلُونَ فِي الْبَحْرِ فَأَرَدتُّ أَنْ أَعِيبَهَا
وَكَانَ وَرَاءَهُم مَّلِكٌ يَأْخُذُ كُلَّ سَفِينَةٍ غَصْبًا ﴿٧٩﴾ وَأَمَّا الْغُلَامُ
فَكَانَ أَبَوَاهُ مُؤْمِنَيْنِ فَخَشِينَا أَن يُرْهِقَهُمَا طُغْيَانًا وَكُفْرًا
﴿٨٠﴾ فَأَرَدْنَا أَن يُبْدِلَهُمَا رَبُّهُمَا خَيْرًا مِّنْهُ زَكَاةً وَأَقْرَبَ رُحْمًا
﴿٨١﴾ وَأَمَّا الْجِدَارُ فَكَانَ لِغُلَامَيْنِ يَتِيمَيْنِ فِي الْمَدِينَةِ وَكَانَ
تَحْتَهُ كَنزٌ لَّهُمَا وَكَانَ أَبُوهُمَا صَالِحًا فَأَرَادَ رَبُّكَ أَن يَبْلُغَا
أَشُدَّهُمَا وَيَسْتَخْرِجَا كَنزَهُمَا رَحْمَةً مِّن رَّبِّكَ وَمَا فَعَلْتُهُ
عَنْ أَمْرِي ذَٰلِكَ تَأْوِيلُ مَا لَمْ تَسْطِع عَّلَيْهِ صَبْرًا ﴿٨٢﴾ وَيَسْأَلُونَكَ
عَن ذِي الْقَرْنَيْنِ قُلْ سَأَتْلُو عَلَيْكُم مِّنْهُ ذِكْرًا ﴿٨٣﴾

وشەو ماناکانی

﴿ فَأَبَوْا ﴾ نەیان کرد

﴿ يَنقَضَّ ﴾ [illegible] بەرووخێ

﴿ تَأْوِيلِ ﴾ لێکدانەوەی، [illegible]

﴿ وَرَاءَهُم ﴾ لە پێشیانەوە، لەسەر رێگەیاندا

﴿ غَصْبًا ﴾ بە زۆر

﴿ يُرْهِقَهُمَا ﴾ بیانخاتە ژێر باری (کوفرەوە)

﴿ زَكَاةً ﴾ پاك و [illegible]

﴿ وَأَقْرَبَ رُحْمًا ﴾ [illegible]

﴿ [illegible] ﴾ دەگەنە هەرەتی [illegible]

﴿ وَيَسْأَلُونَكَ ﴾ پرسیارت لێ دەکەن

﴿ [illegible] ﴾ پاشای (ذی القرنین) [illegible]

﴿ [illegible] ﴾ [illegible] بەسەرهاتیتان بۆ دەگێڕمەوە

[illegible]

▼ تەفخیمی پیتی لامی (اللّٰه).

▼ تەفخیمی پیتی (ر) [illegible]

▼ [illegible]

١. چۆنیەتی وەستان [illegible]

٢. نیشانەکانی وەستان

١- هەموو وەستانەکان لەسەر پیتی سکووندار دەکرێت. [illegible]

٢- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن. [illegible]

إِنَّا مَكَّنَّا لَهُۥ فِي ٱلۡأَرۡضِ وَءَاتَيۡنَٰهُ مِن كُلِّ شَيۡءٖ سَبَبٗا ﴿٨٤﴾ فَأَتۡبَعَ سَبَبًا
﴿٨٥﴾ حَتَّىٰٓ إِذَا بَلَغَ مَغۡرِبَ ٱلشَّمۡسِ وَجَدَهَا تَغۡرُبُ فِي عَيۡنٍ حَمِئَةٖ
وَوَجَدَ عِندَهَا قَوۡمٗاۖ قُلۡنَا يَٰذَا ٱلۡقَرۡنَيۡنِ إِمَّآ أَن تُعَذِّبَ وَإِمَّآ أَن تَتَّخِذَ
فِيهِمۡ حُسۡنٗا ﴿٨٦﴾ قَالَ أَمَّا مَن ظَلَمَ فَسَوۡفَ نُعَذِّبُهُۥ ثُمَّ يُرَدُّ إِلَىٰ رَبِّهِۦ
فَيُعَذِّبُهُۥ عَذَابٗا نُّكۡرٗا ﴿٨٧﴾ وَأَمَّا مَنۡ ءَامَنَ وَعَمِلَ صَٰلِحٗا فَلَهُۥ جَزَآءً
ٱلۡحُسۡنَىٰۖ وَسَنَقُولُ لَهُۥ مِنۡ أَمۡرِنَا يُسۡرٗا ﴿٨٨﴾ ثُمَّ أَتۡبَعَ سَبَبًا ﴿٨٩﴾ حَتَّىٰٓ
إِذَا بَلَغَ مَطۡلِعَ ٱلشَّمۡسِ وَجَدَهَا تَطۡلُعُ عَلَىٰ قَوۡمٖ لَّمۡ نَجۡعَل لَّهُم مِّن
دُونِهَا سِتۡرٗا ﴿٩٠﴾ كَذَٰلِكَۖ وَقَدۡ أَحَطۡنَا بِمَا لَدَيۡهِ خُبۡرٗا ﴿٩١﴾ ثُمَّ أَتۡبَعَ
سَبَبًا ﴿٩٢﴾ حَتَّىٰٓ إِذَا بَلَغَ بَيۡنَ ٱلسَّدَّيۡنِ وَجَدَ مِن دُونِهِمَا قَوۡمٗا
لَّا يَكَادُونَ يَفۡقَهُونَ قَوۡلٗا ﴿٩٣﴾ قَالُواْ يَٰذَا ٱلۡقَرۡنَيۡنِ إِنَّ يَأۡجُوجَ وَمَأۡجُوجَ
مُفۡسِدُونَ فِي ٱلۡأَرۡضِ فَهَلۡ نَجۡعَلُ لَكَ خَرۡجًا عَلَىٰٓ أَن تَجۡعَلَ بَيۡنَنَا وَبَيۡنَهُمۡ
سَدّٗا ﴿٩٤﴾ قَالَ مَا مَكَّنِّي فِيهِ رَبِّي خَيۡرٞ فَأَعِينُونِي بِقُوَّةٍ أَجۡعَلۡ بَيۡنَكُمۡ
وَبَيۡنَهُمۡ رَدۡمًا ﴿٩٥﴾ ءَاتُونِي زُبَرَ ٱلۡحَدِيدِۖ حَتَّىٰٓ إِذَا سَاوَىٰ بَيۡنَ ٱلصَّدَفَيۡنِ
قَالَ ٱنفُخُواْۖ حَتَّىٰٓ إِذَا جَعَلَهُۥ نَارٗا قَالَ ءَاتُونِيٓ أُفۡرِغۡ عَلَيۡهِ قِطۡرٗا
﴿٩٦﴾ فَمَا ٱسۡطَٰعُوٓاْ أَن يَظۡهَرُوهُ وَمَا ٱسۡتَطَٰعُواْ لَهُۥ نَقۡبٗا ﴿٩٧﴾

وشەو ماناكانى

﴿سَبَبٗا﴾ هۆكار
﴿فَأَتۡبَعَ سَبَبًا﴾ كەوتە شوێن هۆكارەكە
﴿عَيۡنٍ حَمِئَةٖ﴾ لە چاوكەيەك دەریایەكی (لیخن)دا
﴿حَمِئَةٖ﴾ ناو دەمی رەلكو، لیخن، قوری رەش
﴿حُسۡنٗا﴾ بانگهێشتكردنیان بۆ لای ئاین
﴿عَذَابٗا نُّكۡرٗا﴾ سزایەكی سەخت و ناهەموار
﴿سِتۡرٗا﴾ پۆشاك
﴿ٱلسَّدَّيۡنِ﴾ دوو كێو
﴿يَأۡجُوجَ وَمَأۡجُوجَ﴾ هەجوج و مەجوج، دوو هۆز لە نەوەی (یافث)ی كوڕی نووح
﴿خَرۡجًا﴾ پارەیە، حەقدەستێك
﴿سَدّٗا﴾ بەربەست
﴿رَدۡمًا﴾ بەستێكی بەتین
﴿زُبَرَ ٱلۡحَدِيدِ﴾ پارچەپارچەی ئاسن، وردە ئاسن
﴿ٱلصَّدَفَيۡنِ﴾ دوو لەتەی كێوەكە
﴿قِطۡرٗا﴾ مسی تواوە
﴿يَظۡهَرُوهُ﴾ بچنە سەری
﴿نَقۡبٗا﴾ كونی بكەن

مینگەكان و بەراوردی لێخوێندنەوە:
- شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە.
- مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و...
- مینگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە

ئەندازەی درێژكردنەوەكان (المدود):
- (٦) حەرەكە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سكون)ەوە دروست دەبن.
- (٤،٥) حەرەكە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (همز)ەوە دروست دەبن.
- [illegible]
- (٢، ٤، ٦) حەرەكە بۆ مەددی لەناكاو (عارض) لەكاتی وەستان (وقف)...
- (٢) حەرەكە بۆ ئەو مەددانەی حوكمەكانیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)...

قَالَ هَٰذَا رَحْمَةٌ مِّن رَّبِّي ۖ فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ رَبِّي جَعَلَهُ دَكَّاءَ ۖ وَكَانَ وَعْدُ رَبِّي
حَقًّا ﴿٩٨﴾ ۞ وَتَرَكْنَا بَعْضَهُمْ يَوْمَئِذٍ يَمُوجُ فِي بَعْضٍ ۖ وَنُفِخَ فِي الصُّورِ
فَجَمَعْنَاهُمْ جَمْعًا ﴿٩٩﴾ وَعَرَضْنَا جَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ لِّلْكَافِرِينَ عَرْضًا ﴿١٠٠﴾
الَّذِينَ كَانَتْ أَعْيُنُهُمْ فِي غِطَاءٍ عَن ذِكْرِي وَكَانُوا لَا يَسْتَطِيعُونَ
سَمْعًا ﴿١٠١﴾ أَفَحَسِبَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَن يَتَّخِذُوا عِبَادِي مِن دُونِي
أَوْلِيَاءَ ۚ إِنَّا أَعْتَدْنَا جَهَنَّمَ لِلْكَافِرِينَ نُزُلًا ﴿١٠٢﴾ قُلْ هَلْ نُنَبِّئُكُم بِالْأَخْسَرِينَ
أَعْمَالًا ﴿١٠٣﴾ الَّذِينَ ضَلَّ سَعْيُهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ يَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ
يُحْسِنُونَ صُنْعًا ﴿١٠٤﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ وَلِقَائِهِ
فَحَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فَلَا نُقِيمُ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَزْنًا ﴿١٠٥﴾ ذَٰلِكَ جَزَاؤُهُمْ
جَهَنَّمُ بِمَا كَفَرُوا وَاتَّخَذُوا آيَاتِي وَرُسُلِي هُزُوًا ﴿١٠٦﴾ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَانَتْ لَهُمْ جَنَّاتُ الْفِرْدَوْسِ نُزُلًا ﴿١٠٧﴾ خَالِدِينَ
فِيهَا لَا يَبْغُونَ عَنْهَا حِوَلًا ﴿١٠٨﴾ قُل لَّوْ كَانَ الْبَحْرُ مِدَادًا لِّكَلِمَاتِ رَبِّي
لَنَفِدَ الْبَحْرُ قَبْلَ أَن تَنفَدَ كَلِمَاتُ رَبِّي وَلَوْ جِئْنَا بِمِثْلِهِ مَدَدًا ﴿١٠٩﴾ قُلْ
إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَٰهُكُمْ إِلَٰهٌ وَاحِدٌ ۖ فَمَن كَانَ يَرْجُو
لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا ﴿١١٠﴾

الحزب ٣١

وشه و ماناکانی

﴿ [illegible] ﴾ ورد وردی ده‌کا

﴿ [illegible] ﴾ شه‌پۆل ده‌دا

﴿ [illegible] ﴾ فوو ده‌کرێ به که‌ره‌نادا

﴿ [illegible] ﴾ په‌رده، په‌رده‌ی ئه‌ستوور

﴿ [illegible] ﴾ شوێنێك

﴿ [illegible] ﴾ شوێنی بالای به‌هه‌شت

﴿ [illegible] ﴾ گۆڕان، ده‌رچوون لێی

﴿ [illegible] ﴾ مه‌ره‌که‌ب

﴿ [illegible] ﴾ بۆ وشه‌کانی خودا

﴿ [illegible] ﴾ ده‌ریاکه ته‌واو ده‌بێ

﴿ [illegible] ﴾ کۆمه‌ك

﴿ [illegible] ﴾

﴿ [illegible] ﴾ بڵێ: مینش هه‌ر به‌نده‌ییکم وه‌کوو ئێوه

[illegible]

ته‌فخیمی پیتی لامی (الله)

ته‌فخیمی پیتی (ر)

سیفه‌تی قه‌لقه‌له

جوێنه‌ی وه‌ستان (الوقوف) • نیشانه‌کانی وه‌ستان

* ئه‌و هێمایانه‌ی وه‌ستان که له مه‌گیٔ سه‌ر ... دیاری ده‌که‌ن له‌کاتی به‌رده‌وامبوونیش له خوێندنه‌وه چه‌ند حوکمێك هه‌ن که ده‌گۆڕێن.

مكية ١٩ — سُورَةُ مَرۡيَمَ — آياتها ٩٨

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

كٓهيعٓصٓ ﴿١﴾ ذِكۡرُ رَحۡمَتِ رَبِّكَ عَبۡدَهُۥ زَكَرِيَّآ ﴿٢﴾
إِذۡ نَادَىٰ رَبَّهُۥ نِدَآءً خَفِيّٗا ﴿٣﴾ قَالَ رَبِّ إِنِّي وَهَنَ ٱلۡعَظۡمُ
مِنِّي وَٱشۡتَعَلَ ٱلرَّأۡسُ شَيۡبٗا وَلَمۡ أَكُنۢ بِدُعَآئِكَ رَبِّ
شَقِيّٗا ﴿٤﴾ وَإِنِّي خِفۡتُ ٱلۡمَوَٰلِيَ مِن وَرَآءِي وَكَانَتِ
ٱمۡرَأَتِي عَاقِرٗا فَهَبۡ لِي مِن لَّدُنكَ وَلِيّٗا ﴿٥﴾ يَرِثُنِي وَيَرِثُ
مِنۡ ءَالِ يَعۡقُوبَۖ وَٱجۡعَلۡهُ رَبِّ رَضِيّٗا ﴿٦﴾ يَٰزَكَرِيَّآ
إِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَٰمٍ ٱسۡمُهُۥ يَحۡيَىٰ لَمۡ نَجۡعَل لَّهُۥ مِن قَبۡلُ سَمِيّٗا
﴿٧﴾ قَالَ رَبِّ أَنَّىٰ يَكُونُ لِي غُلَٰمٞ وَكَانَتِ ٱمۡرَأَتِي
عَاقِرٗا وَقَدۡ بَلَغۡتُ مِنَ ٱلۡكِبَرِ عِتِيّٗا ﴿٨﴾ قَالَ كَذَٰلِكَ
قَالَ رَبُّكَ هُوَ عَلَيَّ هَيِّنٞ وَقَدۡ خَلَقۡتُكَ مِن قَبۡلُ وَلَمۡ تَكُ
شَيۡـٔٗا ﴿٩﴾ قَالَ رَبِّ ٱجۡعَل لِّيٓ ءَايَةٗۖ قَالَ ءَايَتُكَ أَلَّا
تُكَلِّمَ ٱلنَّاسَ ثَلَٰثَ لَيَالٖ سَوِيّٗا ﴿١٠﴾ فَخَرَجَ عَلَىٰ قَوۡمِهِۦ
مِنَ ٱلۡمِحۡرَابِ فَأَوۡحَىٰٓ إِلَيۡهِمۡ أَن سَبِّحُواْ بُكۡرَةٗ وَعَشِيّٗا ﴿١١﴾

وشەو ماناکانی

سوورەتی مەریەم

﴿عَاقِرًا﴾ ژنەکەم نەزۆکە، یان لەبەر پیری لە سکگرتن کەوتووە

شوێنم بگرێتەوە

ڕەزامەندیی بێ

﴿أَنَّىٰ يَكُونُ﴾ چۆن شتی وا دەبێ؟

﴿عِتِيًّا﴾ پیرییەکی

﴿مِنَ ٱلۡمِحۡرَابِ﴾ لە

شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە.

مینگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.

يَٰيَحْيَىٰ خُذِ ٱلْكِتَٰبَ بِقُوَّةٍ وَءَاتَيْنَٰهُ ٱلْحُكْمَ صَبِيًّا ﴿١٢﴾
وَحَنَانًا مِّن لَّدُنَّا وَزَكَوٰةً وَكَانَ تَقِيًّا ﴿١٣﴾ وَبَرًّا بِوَٰلِدَيْهِ وَلَمْ
يَكُن جَبَّارًا عَصِيًّا ﴿١٤﴾ وَسَلَٰمٌ عَلَيْهِ يَوْمَ وُلِدَ وَيَوْمَ يَمُوتُ
وَيَوْمَ يُبْعَثُ حَيًّا ﴿١٥﴾ وَٱذْكُرْ فِى ٱلْكِتَٰبِ مَرْيَمَ إِذِ ٱنتَبَذَتْ
مِنْ أَهْلِهَا مَكَانًا شَرْقِيًّا ﴿١٦﴾ فَٱتَّخَذَتْ مِن دُونِهِمْ حِجَابًا
فَأَرْسَلْنَآ إِلَيْهَا رُوحَنَا فَتَمَثَّلَ لَهَا بَشَرًا سَوِيًّا ﴿١٧﴾ قَالَتْ إِنِّىٓ
أَعُوذُ بِٱلرَّحْمَٰنِ مِنكَ إِن كُنتَ تَقِيًّا ﴿١٨﴾ قَالَ إِنَّمَآ أَنَا۠ رَسُولُ
رَبِّكِ لِأَهَبَ لَكِ غُلَٰمًا زَكِيًّا ﴿١٩﴾ قَالَتْ أَنَّىٰ يَكُونُ لِى
غُلَٰمٌ وَلَمْ يَمْسَسْنِى بَشَرٌ وَلَمْ أَكُ بَغِيًّا ﴿٢٠﴾ قَالَ كَذَٰلِكِ
قَالَ رَبُّكِ هُوَ عَلَىَّ هَيِّنٌ وَلِنَجْعَلَهُۥٓ ءَايَةً لِّلنَّاسِ وَرَحْمَةً
مِّنَّا وَكَانَ أَمْرًا مَّقْضِيًّا ﴿٢١﴾ ۞ فَحَمَلَتْهُ فَٱنتَبَذَتْ
بِهِۦ مَكَانًا قَصِيًّا ﴿٢٢﴾ فَأَجَآءَهَا ٱلْمَخَاضُ إِلَىٰ جِذْعِ ٱلنَّخْلَةِ
قَالَتْ يَٰلَيْتَنِى مِتُّ قَبْلَ هَٰذَا وَكُنتُ نَسْيًا مَّنسِيًّا ﴿٢٣﴾
فَنَادَىٰهَا مِن تَحْتِهَآ أَلَّا تَحْزَنِى قَدْ جَعَلَ رَبُّكِ تَحْتَكِ سَرِيًّا ﴿٢٤﴾
وَهُزِّىٓ إِلَيْكِ بِجِذْعِ ٱلنَّخْلَةِ تُسَٰقِطْ عَلَيْكِ رُطَبًا جَنِيًّا ﴿٢٥﴾

وشە و مانای

﴿ بِقُوَّةٍ ﴾ بەهێز و توانا ﴿ ٱلْحُكْمَ ﴾ تێگەیشتن لە تەورات، ئەحکامی دینی خودا ﴿ [illegible] ﴾ سۆز و بەزەیی ﴿ جَبَّارًا عَصِيًّا ﴾ ملهوڕی سەرسەخت ﴿ [illegible] ﴾ گۆشەگیر بوو ﴿ رُوحَنَا ﴾ جیبریل ﴿ [illegible] ﴾ مرۆیەکی تەواو ﴿ غُلَٰمًا زَكِيًّا ﴾ کەسێکی خاوێن ﴿ بَغِيًّا ﴾ خراپ، داوێن پیس ﴿ مَكَانًا قَصِيًّا ﴾ شوێنێکی دوور ﴿ فَأَجَآءَهَا ﴾ [illegible] ﴾ ژان گرتی ﴿ [illegible] ﴾ هەر نەبوو بێم، لەبیرچووەوە ﴿ [illegible] ﴾ [illegible] کرد ﴿ [illegible] ﴾ [illegible] یەک، جۆگەلەیەک ﴿ [illegible] ﴾ قەرێکە خورما، خورمای تەڕ

ڕەنگی [illegible]	▼ تەفخیمی پیتی لامی (الله)	جوتەی وەستان
	▼ تەفخیمی پیتی (ر)	الوقوف
	▼ سیفەتی قەلقەلە	٢ نیشانەکانی وەستان

١- هەموو وەستانەکان لەسەر پیتی سکوندار دەکرێت، تەنانەت گەر پیتەکە خۆی سکوندار نەبێت لەکاتی وەستاندا حەرەکەکانی تری لێ دادەماڵرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە و، تائی خڕیش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە

٢ [illegible]

فَكُلِي وَٱشْرَبِي وَقَرِّي عَيْنًا فَإِمَّا تَرَيِنَّ مِنَ ٱلْبَشَرِ أَحَدًا فَقُولِيٓ
إِنِّي نَذَرْتُ لِلرَّحْمَٰنِ صَوْمًا فَلَنْ أُكَلِّمَ ٱلْيَوْمَ إِنسِيًّا ﴿٢٦﴾
فَأَتَتْ بِهِۦ قَوْمَهَا تَحْمِلُهُۥ قَالُوا۟ يَٰمَرْيَمُ لَقَدْ جِئْتِ شَيْـًٔا
فَرِيًّا ﴿٢٧﴾ يَٰٓأُخْتَ هَٰرُونَ مَا كَانَ أَبُوكِ ٱمْرَأَ سَوْءٍ وَمَا كَانَتْ
أُمُّكِ بَغِيًّا ﴿٢٨﴾ فَأَشَارَتْ إِلَيْهِ قَالُوا۟ كَيْفَ نُكَلِّمُ مَن كَانَ فِي
ٱلْمَهْدِ صَبِيًّا ﴿٢٩﴾ قَالَ إِنِّي عَبْدُ ٱللَّهِ ءَاتَىٰنِيَ ٱلْكِتَٰبَ وَجَعَلَنِي
نَبِيًّا ﴿٣٠﴾ وَجَعَلَنِي مُبَارَكًا أَيْنَ مَا كُنتُ وَأَوْصَٰنِي بِٱلصَّلَوٰةِ
وَٱلزَّكَوٰةِ مَا دُمْتُ حَيًّا ﴿٣١﴾ وَبَرًّۢا بِوَٰلِدَتِي وَلَمْ يَجْعَلْنِي
جَبَّارًا شَقِيًّا ﴿٣٢﴾ وَٱلسَّلَٰمُ عَلَيَّ يَوْمَ وُلِدتُّ وَيَوْمَ أَمُوتُ
وَيَوْمَ أُبْعَثُ حَيًّا ﴿٣٣﴾ ذَٰلِكَ عِيسَى ٱبْنُ مَرْيَمَ قَوْلَ ٱلْحَقِّ
ٱلَّذِي فِيهِ يَمْتَرُونَ ﴿٣٤﴾ مَا كَانَ لِلَّهِ أَن يَتَّخِذَ مِن وَلَدٍ سُبْحَٰنَهُۥٓ
إِذَا قَضَىٰٓ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُۥ كُن فَيَكُونُ ﴿٣٥﴾ وَإِنَّ ٱللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ
فَٱعْبُدُوهُ هَٰذَا صِرَٰطٌ مُّسْتَقِيمٌ ﴿٣٦﴾ فَٱخْتَلَفَ ٱلْأَحْزَابُ مِنۢ
بَيْنِهِمْ فَوَيْلٌ لِّلَّذِينَ كَفَرُوا۟ مِن مَّشْهَدِ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٣٧﴾ أَسْمِعْ بِهِمْ
وَأَبْصِرْ يَوْمَ يَأْتُونَنَا لَٰكِنِ ٱلظَّٰلِمُونَ ٱلْيَوْمَ فِي ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ ﴿٣٨﴾

وشەو ماناکانی

﴿وَقَرِّي عَيْنًا﴾ چاوت روون بێتەوە
﴿[illegible]﴾ ڕۆژوو، بێدەنگیی
﴿فَأَتَتْ بِهِۦ﴾ هێنای
﴿[illegible]﴾ بە باوەشیەوە بوو
﴿[illegible]﴾ شتێکی گەورە، شتێکی نەحێنی باوەڕ
﴿[illegible]﴾ مندالی بەربیشکە
﴿[illegible]﴾ عیسا فەرمووی
﴿[illegible]﴾ کیبی دومی
﴿وَبَرًّۢا بِوَٰلِدَتِي﴾ لەگەڵ دایکم چاک
﴿[illegible]﴾ وبازی ڕاست
﴿[illegible]﴾ لیی بەگومان، دوودڵن
﴿[illegible]﴾ بڕبڕیکی د
﴿[illegible]﴾ پسان سیە و بیینان سیبە

مێنگەکان و دەوالەی دەمویمیدە

شوێنی مینگە [illegible] (الإدغام) بە مینگەوە
مینگەی (الإخفاء) (الإدغام)ی بێ مینگە و
مینگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە

لەبارەی درێژکردنەوەکان (المدود)

[illegible]
(٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمز)ەوە دروست دەبن
مەددو منصل لەکاتی وەستاندا و [illegible]
(٢، ٤، ٦) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)
(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)

وَأَنذِرْهُمْ يَوْمَ ٱلْحَسْرَةِ إِذْ قُضِيَ ٱلْأَمْرُ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ وَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ
٣٩ إِنَّا نَحْنُ نَرِثُ ٱلْأَرْضَ وَمَنْ عَلَيْهَا وَإِلَيْنَا يُرْجَعُونَ ٤٠ وَٱذْكُرْ
فِي ٱلْكِتَٰبِ إِبْرَٰهِيمَ إِنَّهُۥ كَانَ صِدِّيقًا نَّبِيًّا ٤١ إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ يَٰٓأَبَتِ
لِمَ تَعْبُدُ مَا لَا يَسْمَعُ وَلَا يُبْصِرُ وَلَا يُغْنِي عَنكَ شَيْـًٔا ٤٢ يَٰٓأَبَتِ
إِنِّي قَدْ جَآءَنِي مِنَ ٱلْعِلْمِ مَا لَمْ يَأْتِكَ فَٱتَّبِعْنِيٓ أَهْدِكَ صِرَٰطًا
سَوِيًّا ٤٣ يَٰٓأَبَتِ لَا تَعْبُدِ ٱلشَّيْطَٰنَ إِنَّ ٱلشَّيْطَٰنَ كَانَ لِلرَّحْمَٰنِ
عَصِيًّا ٤٤ يَٰٓأَبَتِ إِنِّيٓ أَخَافُ أَن يَمَسَّكَ عَذَابٌ مِّنَ ٱلرَّحْمَٰنِ
فَتَكُونَ لِلشَّيْطَٰنِ وَلِيًّا ٤٥ قَالَ أَرَاغِبٌ أَنتَ عَنْ ءَالِهَتِي
يَٰٓإِبْرَٰهِيمُ لَئِن لَّمْ تَنتَهِ لَأَرْجُمَنَّكَ وَٱهْجُرْنِي مَلِيًّا ٤٦ قَالَ
سَلَٰمٌ عَلَيْكَ سَأَسْتَغْفِرُ لَكَ رَبِّيٓ إِنَّهُۥ كَانَ بِي حَفِيًّا ٤٧
وَأَعْتَزِلُكُمْ وَمَا تَدْعُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ وَأَدْعُوا۟ رَبِّي عَسَىٰٓ
أَلَّآ أَكُونَ بِدُعَآءِ رَبِّي شَقِيًّا ٤٨ فَلَمَّا ٱعْتَزَلَهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ
مِن دُونِ ٱللَّهِ وَهَبْنَا لَهُۥٓ إِسْحَٰقَ وَيَعْقُوبَ وَكُلًّا جَعَلْنَا نَبِيًّا ٤٩
وَوَهَبْنَا لَهُم مِّن رَّحْمَتِنَا وَجَعَلْنَا لَهُمْ لِسَانَ صِدْقٍ عَلِيًّا ٥٠
وَٱذْكُرْ فِي ٱلْكِتَٰبِ مُوسَىٰٓ إِنَّهُۥ كَانَ مُخْلَصًا وَكَانَ رَسُولًا نَّبِيًّا ٥١

وشەو مەبەستەکان

رۆژی پەشیمانیی

کە کار برایەوە

ئەوەی لە سی ئاگاییدان

رێگەیەکی راست و دروست

یاخیی، سەرکەش

هاوڕێ

زۆر لێم دوور بە

میهرەبان، بەرێز

بەدبەخت

ڕەوشتی راست

هەڵبژێردراو و پاک

- هەموو وەستانەکان لەسەر پیتی سکوندار دەکرێت، تەنانەت گەر پیتەکە خۆی سکوندار نەبێت لەکاتی وەستاندا حەرەکەکانی بری لێ دادەماڵرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە و، تائی مەربوتەش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە

- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی نیوانی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان یاری دەکەن بەدەنی بەردەوام مووبینی بە خوێندنەوە چەند حوکمێک هەن کە دەگونجێن

١ چۆنیەتی وەستان (الوقوف)

٢ نیشانەکانی وەستان

ئەڵقەقی پیتی لامی (ئەلف)

ئەڵقەقی پیتی (ر ء)

سەرەتای ئەلقەلە

وَنَٰدَيۡنَٰهُ مِن جَانِبِ ٱلطُّورِ ٱلۡأَيۡمَنِ وَقَرَّبۡنَٰهُ نَجِيّٗا ﴿٥٢﴾ وَوَهَبۡنَا لَهُۥ مِن
رَّحۡمَتِنَآ أَخَاهُ هَٰرُونَ نَبِيّٗا ﴿٥٣﴾ وَٱذۡكُرۡ فِي ٱلۡكِتَٰبِ إِسۡمَٰعِيلَۚ إِنَّهُۥ كَانَ
صَادِقَ ٱلۡوَعۡدِ وَكَانَ رَسُولٗا نَّبِيّٗا ﴿٥٤﴾ وَكَانَ يَأۡمُرُ أَهۡلَهُۥ بِٱلصَّلَوٰةِ
وَٱلزَّكَوٰةِ وَكَانَ عِندَ رَبِّهِۦ مَرۡضِيّٗا ﴿٥٥﴾ وَٱذۡكُرۡ فِي ٱلۡكِتَٰبِ إِدۡرِيسَۚ
إِنَّهُۥ كَانَ صِدِّيقٗا نَّبِيّٗا ﴿٥٦﴾ وَرَفَعۡنَٰهُ مَكَانًا عَلِيًّا ﴿٥٧﴾ أُوْلَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ
أَنۡعَمَ ٱللَّهُ عَلَيۡهِم مِّنَ ٱلنَّبِيِّـۧنَ مِن ذُرِّيَّةِ ءَادَمَ وَمِمَّنۡ حَمَلۡنَا مَعَ نُوحٖ
وَمِن ذُرِّيَّةِ إِبۡرَٰهِيمَ وَإِسۡرَٰٓءِيلَ وَمِمَّنۡ هَدَيۡنَا وَٱجۡتَبَيۡنَآۚ إِذَا تُتۡلَىٰ عَلَيۡهِمۡ
ءَايَٰتُ ٱلرَّحۡمَٰنِ خَرُّواْۤ سُجَّدٗاۤ وَبُكِيّٗا ۩ ﴿٥٨﴾ ۞ فَخَلَفَ مِنۢ بَعۡدِهِمۡ
خَلۡفٌ أَضَاعُواْ ٱلصَّلَوٰةَ وَٱتَّبَعُواْ ٱلشَّهَوَٰتِۖ فَسَوۡفَ يَلۡقَوۡنَ غَيًّا
﴿٥٩﴾ إِلَّا مَن تَابَ وَءَامَنَ وَعَمِلَ صَٰلِحٗا فَأُوْلَٰٓئِكَ يَدۡخُلُونَ ٱلۡجَنَّةَ
وَلَا يُظۡلَمُونَ شَيۡـٔٗا ﴿٦٠﴾ جَنَّٰتِ عَدۡنٍ ٱلَّتِي وَعَدَ ٱلرَّحۡمَٰنُ عِبَادَهُۥ
بِٱلۡغَيۡبِۚ إِنَّهُۥ كَانَ وَعۡدُهُۥ مَأۡتِيّٗا ﴿٦١﴾ لَّا يَسۡمَعُونَ فِيهَا لَغۡوًا إِلَّا سَلَٰمٗاۖ
وَلَهُمۡ رِزۡقُهُمۡ فِيهَا بُكۡرَةٗ وَعَشِيّٗا ﴿٦٢﴾ تِلۡكَ ٱلۡجَنَّةُ ٱلَّتِي نُورِثُ مِنۡ
عِبَادِنَا مَن كَانَ تَقِيّٗا ﴿٦٣﴾ وَمَا نَتَنَزَّلُ إِلَّا بِأَمۡرِ رَبِّكَۖ لَهُۥ مَا بَيۡنَ
أَيۡدِينَا وَمَا خَلۡفَنَا وَمَا بَيۡنَ ذَٰلِكَۚ وَمَا كَانَ رَبُّكَ نَسِيّٗا ﴿٦٤﴾

وشه و مه‌به‌سته‌كان

﴿ وَقَرَّبۡنَٰهُ نَجِيّٗا ﴾ نزیکمان خسته‌وه بۆ گفتوگۆ

﴿ وَٱجۡتَبَيۡنَآ ﴾ هه‌ڵمان بژارد

﴿ وَبُكِيّٗا ﴾ به گریانه‌وه

﴿ خَلۡفٌ ﴾ نه‌وه‌یه‌ك

﴿ يَلۡقَوۡنَ غَيًّا ﴾ ده‌چنه (غی)ه‌وه كه شیوێكه له دۆزه‌خدا

﴿ مَأۡتِيّٗا ﴾ هاتووه

﴿ لَغۡوًا ﴾ قسه‌ی پڕوپووچ

﴿ نَتَنَزَّلُ ﴾ دابه‌زینه خواره‌وه

ده‌نگه‌كان و به‌دواده‌ی نه‌خوێنرێنه‌وه			ئاماژه‌ی درێژكردنه‌وه‌كان (المدود)	
▼ شوێنی مینگه (الغنة).	▼ (الإدغام) به مینگه‌وه.		▼ (٦) حه‌ره‌كه بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ی به‌هۆی (سكون)ه‌وه ...	
▼ مینگه‌ی (الإخفاء).	▼ (الإدغام)ی بێ مینگه و ...		▼ (٥،٤) حه‌ره‌كه بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ی به‌هۆی (هه‌مزه)وه ...	
م مینگه‌ی (الإقلاب).	ئه‌و پیتانه‌ی ناخوێنرێنه‌وه.		▼ مه‌ددی متصل، له‌كاتی وه‌ستاندا و ...	
			▼ (٢، ٤، ٦) حه‌ره‌كه بۆ مه‌ددی له‌ناكاو (عارض) له‌كاتی وه‌ستاندا	
			▼ (٢) حه‌ره‌كه بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ی حوكمه‌كه‌یان هاوشێوه‌ی (المد الطبيعي)ه	

رَّبُّ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ وَمَا بَيۡنَهُمَا فَٱعۡبُدۡهُ وَٱصۡطَبِرۡ لِعِبَٰدَتِهِۦۚ
هَلۡ تَعۡلَمُ لَهُۥ سَمِيّٗا ٦٥ وَيَقُولُ ٱلۡإِنسَٰنُ أَءِذَا مَا مِتُّ لَسَوۡفَ
أُخۡرَجُ حَيًّا ٦٦ أَوَلَا يَذۡكُرُ ٱلۡإِنسَٰنُ أَنَّا خَلَقۡنَٰهُ مِن قَبۡلُ
وَلَمۡ يَكُ شَيۡـٔٗا ٦٧ فَوَرَبِّكَ لَنَحۡشُرَنَّهُمۡ وَٱلشَّيَٰطِينَ ثُمَّ
لَنُحۡضِرَنَّهُمۡ حَوۡلَ جَهَنَّمَ جِثِيّٗا ٦٨ ثُمَّ لَنَنزِعَنَّ مِن كُلِّ
شِيعَةٍ أَيُّهُمۡ أَشَدُّ عَلَى ٱلرَّحۡمَٰنِ عِتِيّٗا ٦٩ ثُمَّ لَنَحۡنُ أَعۡلَمُ بِٱلَّذِينَ
هُمۡ أَوۡلَىٰ بِهَا صِلِيّٗا ٧٠ وَإِن مِّنكُمۡ إِلَّا وَارِدُهَاۚ كَانَ عَلَىٰ رَبِّكَ
حَتۡمٗا مَّقۡضِيّٗا ٧١ ثُمَّ نُنَجِّي ٱلَّذِينَ ٱتَّقَواْ وَّنَذَرُ ٱلظَّٰلِمِينَ
فِيهَا جِثِيّٗا ٧٢ وَإِذَا تُتۡلَىٰ عَلَيۡهِمۡ ءَايَٰتُنَا بَيِّنَٰتٖ قَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ
لِلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ أَيُّ ٱلۡفَرِيقَيۡنِ خَيۡرٞ مَّقَامٗا وَأَحۡسَنُ نَدِيّٗا ٧٣ وَكَمۡ
أَهۡلَكۡنَا قَبۡلَهُم مِّن قَرۡنٍ هُمۡ أَحۡسَنُ أَثَٰثٗا وَرِءۡيٗا ٧٤ قُلۡ مَن
كَانَ فِي ٱلضَّلَٰلَةِ فَلۡيَمۡدُدۡ لَهُ ٱلرَّحۡمَٰنُ مَدًّاۚ حَتَّىٰٓ إِذَا رَأَوۡاْ مَا يُوعَدُونَ
إِمَّا ٱلۡعَذَابَ وَإِمَّا ٱلسَّاعَةَ فَسَيَعۡلَمُونَ مَنۡ هُوَ شَرّٞ مَّكَانٗا
وَأَضۡعَفُ جُندٗا ٧٥ وَيَزِيدُ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ ٱهۡتَدَوۡاْ هُدٗىۗ
وَٱلۡبَٰقِيَٰتُ ٱلصَّٰلِحَٰتُ خَيۡرٌ عِندَ رَبِّكَ ثَوَابٗا وَخَيۡرٞ مَّرَدًّا ٧٦

وشه و ماناکانی

ئایا پیشتر ناوی وات بیستووه؟
﴿ جِثِيّٗا ﴾ به چۆکدا هاتووون
یاخیی، سەرکەش
گەرمییە کەی دەچەژن
دەگەن، بەسەریدا دەرۆن
حیکای باشترە
﴿ وَأَحۡسَنُ نَدِيّٗا ﴾ کۆڕ و دیوەخانی رازاوە
﴿ قَرۡنٍ ﴾ گەل
بەخی جوانە
ئەشەکە
مولەتی دە
سەرنجاری لاو رە
کردەوەی باش
باشترین ئەکام و پەنەرورد

تەفخیمی پیتی ناوی (الله).
تەفخیمی پیتی (راء).
هەمسی هەئمەبە

حوێندنی وەستانی الوقوف

نیشانەکانی وەستان

ئەرەکەکانی تری لێ دادەمالرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێندرێتەوە

٢- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سووری کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن. لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن.

أَفَرَءَيْتَ ٱلَّذِى كَفَرَ بِـَٔايَٰتِنَا وَقَالَ لَأُوتَيَنَّ مَالًا وَوَلَدًا
٧٧ أَطَّلَعَ ٱلْغَيْبَ أَمِ ٱتَّخَذَ عِندَ ٱلرَّحْمَٰنِ عَهْدًا ٧٨ كَلَّا
سَنَكْتُبُ مَا يَقُولُ وَنَمُدُّ لَهُۥ مِنَ ٱلْعَذَابِ مَدًّا ٧٩ وَنَرِثُهُۥ
مَا يَقُولُ وَيَأْتِينَا فَرْدًا ٨٠ وَٱتَّخَذُوا۟ مِن دُونِ ٱللَّهِ ءَالِهَةً
لِّيَكُونُوا۟ لَهُمْ عِزًّا ٨١ كَلَّا سَيَكْفُرُونَ بِعِبَادَتِهِمْ وَيَكُونُونَ
عَلَيْهِمْ ضِدًّا ٨٢ أَلَمْ تَرَ أَنَّآ أَرْسَلْنَا ٱلشَّيَٰطِينَ عَلَى ٱلْكَٰفِرِينَ
تَؤُزُّهُمْ أَزًّا ٨٣ فَلَا تَعْجَلْ عَلَيْهِمْ إِنَّمَا نَعُدُّ لَهُمْ عَدًّا ٨٤
يَوْمَ نَحْشُرُ ٱلْمُتَّقِينَ إِلَى ٱلرَّحْمَٰنِ وَفْدًا ٨٥ وَنَسُوقُ ٱلْمُجْرِمِينَ
إِلَىٰ جَهَنَّمَ وِرْدًا ٨٦ لَّا يَمْلِكُونَ ٱلشَّفَٰعَةَ إِلَّا مَنِ ٱتَّخَذَ عِندَ
ٱلرَّحْمَٰنِ عَهْدًا ٨٧ وَقَالُوا۟ ٱتَّخَذَ ٱلرَّحْمَٰنُ وَلَدًا ٨٨ لَّقَدْ
جِئْتُمْ شَيْـًٔا إِدًّا ٨٩ تَكَادُ ٱلسَّمَٰوَٰتُ يَتَفَطَّرْنَ مِنْهُ
وَتَنشَقُّ ٱلْأَرْضُ وَتَخِرُّ ٱلْجِبَالُ هَدًّا ٩٠ أَن دَعَوْا۟ لِلرَّحْمَٰنِ وَلَدًا
٩١ وَمَا يَنۢبَغِى لِلرَّحْمَٰنِ أَن يَتَّخِذَ وَلَدًا ٩٢ إِن كُلُّ مَن فِى
ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ إِلَّآ ءَاتِى ٱلرَّحْمَٰنِ عَبْدًا ٩٣ لَّقَدْ أَحْصَىٰهُمْ
وَعَدَّهُمْ عَدًّا ٩٤ وَكُلُّهُمْ ءَاتِيهِ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ فَرْدًا ٩٥

وشه و مانای

﴿ ﴾ ئایا دیوته؟ پێم بڵێ
﴿ ﴾ ئایا دیویەتی؟ یان
﴿ ﴾ پەیمان، پەنامەکیی
﴿ أَمِ ٱتَّخَذَ عِندَ ٱلرَّحْمَٰنِ عَهْدًا ﴾ یان بەڵێنێکی لە خودا وەرگرتووە؟
﴿ ﴾ بۆی درێژ دەکەینەوە
﴿ ﴾ کۆمەك و پشتیوان
﴿ ﴾ رکەبەر و دژ
﴿ ﴾ بە تەوژم لە ڕێ لایان دەدەن
﴿ ﴾ بەسواری
﴿ ﴾ بە سوێتی، وەك ئاژەڵ کە دەبرێ بۆ سەرئاو
﴿ ﴾ شتێکی نابەجێ
﴿ ﴾ لەت لەت دەبن، بە هۆیەوە، شەق دەبن
﴿ ﴾ کێوەکان دەڕووخێن

شوێنی مینگە (الغنة) ﴿ (الإدغام) بە مینگەوە
مینگەی (الإخفاء) ﴿ (الإدغام) بێ مینگە
مینگەی (الإقلاب) ﴿ بەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە
مینگەکان و مەوادی ناخوێنرێنەوە

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)
(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بە هۆی (سکون)ەوە دروست دەبن
حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی ...
مەددی منفصل ...
حەرەکە بۆ مەددی ...
٢ حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی ...

إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ سَيَجْعَلُ لَهُمُ
ٱلرَّحْمَٰنُ وُدًّا ﴿٩٦﴾ فَإِنَّمَا يَسَّرْنَٰهُ بِلِسَانِكَ لِتُبَشِّرَ بِهِ
ٱلْمُتَّقِينَ وَتُنذِرَ بِهِۦ قَوْمًا لُّدًّا ﴿٩٧﴾ وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُم
مِّن قَرْنٍ هَلْ تُحِسُّ مِنْهُم مِّنْ أَحَدٍ أَوْ تَسْمَعُ لَهُمْ رِكْزًۢا ﴿٩٨﴾

سُورَةُ طه

مكية ٢٠ — ١٣٥

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

الحزب ٣٢

طه ﴿١﴾ مَآ أَنزَلْنَا عَلَيْكَ ٱلْقُرْءَانَ لِتَشْقَىٰٓ ﴿٢﴾ إِلَّا تَذْكِرَةً
لِّمَن يَخْشَىٰ ﴿٣﴾ تَنزِيلًا مِّمَّنْ خَلَقَ ٱلْأَرْضَ وَٱلسَّمَٰوَٰتِ ٱلْعُلَى ﴿٤﴾
ٱلرَّحْمَٰنُ عَلَى ٱلْعَرْشِ ٱسْتَوَىٰ ﴿٥﴾ لَهُۥ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِى
ٱلْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَمَا تَحْتَ ٱلثَّرَىٰ ﴿٦﴾ وَإِن تَجْهَرْ بِٱلْقَوْلِ
فَإِنَّهُۥ يَعْلَمُ ٱلسِّرَّ وَأَخْفَى ﴿٧﴾ ٱللَّهُ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ لَهُ ٱلْأَسْمَآءُ
ٱلْحُسْنَىٰ ﴿٨﴾ وَهَلْ أَتَىٰكَ حَدِيثُ مُوسَىٰٓ ﴿٩﴾ إِذْ رَءَا نَارًا
فَقَالَ لِأَهْلِهِ ٱمْكُثُوٓا۟ إِنِّىٓ ءَانَسْتُ نَارًا لَّعَلِّىٓ ءَاتِيكُم مِّنْهَا بِقَبَسٍ
أَوْ أَجِدُ عَلَى ٱلنَّارِ هُدًى ﴿١٠﴾ فَلَمَّآ أَتَىٰهَا نُودِىَ يَٰمُوسَىٰٓ ﴿١١﴾
إِنِّىٓ أَنَا۠ رَبُّكَ فَٱخْلَعْ نَعْلَيْكَ إِنَّكَ بِٱلْوَادِ ٱلْمُقَدَّسِ طُوًى ﴿١٢﴾

وشەو ماناکانی

﴿ودّ﴾ خۆشەویستیی
﴿[illegible]﴾ کەلنکی سەرسەخت
﴿[illegible]﴾ گەل
﴿[illegible]﴾ هەست دەکەیت
﴿[illegible]﴾ چپەیەك، سرتەیەك

سوورەتی طاها

﴿[illegible]﴾ بۆ ئەوەی بووشی رەحمەت بی
﴿[illegible]﴾
﴿[illegible]﴾ دەستەلاتی بەسەر عەرشدا گرت
﴿[illegible]﴾ بیسی
﴿[illegible]﴾ [illegible]گریکم دیوە
﴿[illegible]﴾ بە چنوسکێك
﴿[illegible]﴾ [illegible]سوتیێت
﴿[illegible]﴾ پاك، پیرۆز
﴿[illegible]﴾ شیوی طووا

قورس کۆکردن (تفخیم و قلقلە)
▼ تەفخیمی پیتی لامی (الله).
▼ تەفخیمی پیتی (راء).
▼ سیفەتی قەلقەلە.

١ چۆنەتی وەستان (الوقوف):
هەموو وەستانەکان بەسەر پیتی سکوون [illegible] دەکرێت [illegible] کە پیتەکە خۆی سکوونە [illegible] [illegible] [illegible] هەروا بووبە وەستاند کە پیتەکە [illegible] [illegible]
[illegible] تاکی خڕیش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە.

٢ نیشانەکانی وەستان:
٢ ئەو [illegible] وەستن کە بە رەنگی سوور [illegible] [illegible] [illegible] و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن [illegible] لە [illegible] چەند حوکمێت هەن کە دەگۆڕێن

وَأَنَا ٱخۡتَرۡتُكَ فَٱسۡتَمِعۡ لِمَا يُوحَىٰٓ ١٣ إِنَّنِيٓ أَنَا ٱللَّهُ لَآ إِلَٰهَ إِلَّآ أَنَا۠
فَٱعۡبُدۡنِي وَأَقِمِ ٱلصَّلَوٰةَ لِذِكۡرِيٓ ١٤ إِنَّ ٱلسَّاعَةَ ءَاتِيَةٌ
أَكَادُ أُخۡفِيهَا لِتُجۡزَىٰ كُلُّ نَفۡسِۭ بِمَا تَسۡعَىٰ ١٥ فَلَا يَصُدَّنَّكَ
عَنۡهَا مَن لَّا يُؤۡمِنُ بِهَا وَٱتَّبَعَ هَوَىٰهُ فَتَرۡدَىٰ ١٦ وَمَا تِلۡكَ
بِيَمِينِكَ يَٰمُوسَىٰ ١٧ قَالَ هِيَ عَصَايَ أَتَوَكَّؤُاْ عَلَيۡهَا
وَأَهُشُّ بِهَا عَلَىٰ غَنَمِي وَلِيَ فِيهَا مَـَٔارِبُ أُخۡرَىٰ ١٨ قَالَ أَلۡقِهَا
يَٰمُوسَىٰ ١٩ فَأَلۡقَىٰهَا فَإِذَا هِيَ حَيَّةٞ تَسۡعَىٰ ٢٠ قَالَ خُذۡهَا
وَلَا تَخَفۡۖ سَنُعِيدُهَا سِيرَتَهَا ٱلۡأُولَىٰ ٢١ وَٱضۡمُمۡ يَدَكَ
إِلَىٰ جَنَاحِكَ تَخۡرُجۡ بَيۡضَآءَ مِنۡ غَيۡرِ سُوٓءٍ ءَايَةً أُخۡرَىٰ ٢٢ لِنُرِيَكَ
مِنۡ ءَايَٰتِنَا ٱلۡكُبۡرَى ٢٣ ٱذۡهَبۡ إِلَىٰ فِرۡعَوۡنَ إِنَّهُۥ طَغَىٰ ٢٤ قَالَ
رَبِّ ٱشۡرَحۡ لِي صَدۡرِي ٢٥ وَيَسِّرۡ لِيٓ أَمۡرِي ٢٦ وَٱحۡلُلۡ عُقۡدَةٗ مِّن
لِّسَانِي ٢٧ يَفۡقَهُواْ قَوۡلِي ٢٨ وَٱجۡعَل لِّي وَزِيرٗا مِّنۡ أَهۡلِي ٢٩ هَٰرُونَ
أَخِي ٣٠ ٱشۡدُدۡ بِهِۦٓ أَزۡرِي ٣١ وَأَشۡرِكۡهُ فِيٓ أَمۡرِي ٣٢ كَيۡ نُسَبِّحَكَ
كَثِيرٗا ٣٣ وَنَذۡكُرَكَ كَثِيرًا ٣٤ إِنَّكَ كُنتَ بِنَا بَصِيرٗا ٣٥ قَالَ قَدۡ
أُوتِيتَ سُؤۡلَكَ يَٰمُوسَىٰ ٣٦ وَلَقَدۡ مَنَنَّا عَلَيۡكَ مَرَّةً أُخۡرَىٰٓ ٣٧

وشه و ماناكان

﴿ ... ﴾ من هه‌ڵم بژاردووی
﴿ ... ﴾ گوێ بگره بۆ ئه‌وه‌ی بۆت ده‌نێرێ
﴿ ... ﴾ له‌و به‌یه‌ ... به‌شه‌رمه‌وه
﴿ فَتَرۡدَىٰ ﴾ له‌ناو بچی ﴿ أَتَوَكَّؤُاْ عَلَيۡهَا ﴾ خۆم ده‌ده‌م به‌سه‌ریا
﴿ وَأَهُشُّ بِهَا ﴾ گه‌ڵای پێ ده‌وه‌رێنم
﴿ مَـَٔارِبُ أُخۡرَىٰ ﴾ چه‌ند کاری دیش
﴿ حَيَّةٞ تَسۡعَىٰ ﴾ مارێکه‌ ده‌ڕوا
﴿ ... ﴾ وه‌ك جاری پێشووی خۆی ﴿ إِلَىٰ جَنَاحِكَ ﴾ بۆ بن باخه‌ڵت، بۆ ...
﴿ بَيۡضَآءَ ﴾ سپی
﴿ غَيۡرِ سُوٓءٍ ﴾ بێ ... به‌هۆشی بێ
به‌ڵه‌کی ﴿ ... ﴾ پاخیی بووه، سووری
... ﴿ ... ﴾ پشت و په‌نایه‌ك
﴿ أَزۡرِي ﴾ هێز و توانام ﴿ وَأَشۡرِكۡهُ فِيٓ أَمۡرِي ﴾ بیکه‌م به‌ هاوبه‌ش و هاوکاری خۆم ﴿ ... ﴾ ... که‌ ...

نیشانه‌ و هێماكانی دروست خوێندنه‌وه‌

نووسی مسکه (الغنة) | (الإدغام) به‌ مێیکه‌وه
مسکه‌ی (الإخفاء) | (الإدغام)ی بێ مێنکه‌ و، ئه‌و پیتانه‌ی ناخوێنرێنه‌وه.
مێنکه‌ی (الإقلاب).

نه‌داره‌ی درێژکردنه‌وه‌کان (المدود)

... حه‌ره‌که‌ بۆ ئه‌و مه‌دانه‌ی ... (سکون)...
(٥،٤) حه‌ره‌که‌ بۆ ئه‌و مه‌دانه‌ی به‌هۆی (هه‌مزه‌)وه‌ ...
مه‌ددی متصل، له‌کاتی وه‌ستاندا و، هاوه‌که‌ی به‌ ئه‌ندازه‌ی (٦،٥،٤) حه‌ره‌که‌
(٢، ٤، ٦) حه‌ره‌که‌ بۆ مه‌ددی لعاکاو (عارض) له‌کاتی وه‌ستان (وقف)
(٢) حه‌ره‌که‌ بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ی حوکمه‌که‌یان هاوشێوه‌ی (المد الطبيعي)

إِذۡ أَوۡحَيۡنَآ إِلَىٰٓ أُمِّكَ مَا يُوحَىٰٓ ٣٨ أَنِ ٱقۡذِفِيهِ فِي ٱلتَّابُوتِ فَٱقۡذِفِيهِ

فِي ٱلۡيَمِّ فَلۡيُلۡقِهِ ٱلۡيَمُّ بِٱلسَّاحِلِ يَأۡخُذۡهُ عَدُوّٞ لِّي وَعَدُوّٞ لَّهُۥۚ وَأَلۡقَيۡتُ

عَلَيۡكَ مَحَبَّةٗ مِّنِّي وَلِتُصۡنَعَ عَلَىٰ عَيۡنِيٓ ٣٩ إِذۡ تَمۡشِيٓ أُخۡتُكَ

فَتَقُولُ هَلۡ أَدُلُّكُمۡ عَلَىٰ مَن يَكۡفُلُهُۥۖ فَرَجَعۡنَٰكَ إِلَىٰٓ أُمِّكَ كَيۡ تَقَرَّ

عَيۡنُهَا وَلَا تَحۡزَنَۚ وَقَتَلۡتَ نَفۡسٗا فَنَجَّيۡنَٰكَ مِنَ ٱلۡغَمِّ وَفَتَنَّٰكَ فُتُونٗاۚ

فَلَبِثۡتَ سِنِينَ فِيٓ أَهۡلِ مَدۡيَنَ ثُمَّ جِئۡتَ عَلَىٰ قَدَرٖ يَٰمُوسَىٰ ٤٠

وَٱصۡطَنَعۡتُكَ لِنَفۡسِي ٤١ ٱذۡهَبۡ أَنتَ وَأَخُوكَ بِـَٔايَٰتِي وَلَا تَنِيَا

فِي ذِكۡرِي ٤٢ ٱذۡهَبَآ إِلَىٰ فِرۡعَوۡنَ إِنَّهُۥ طَغَىٰ ٤٣ فَقُولَا لَهُۥ قَوۡلٗا لَّيِّنٗا

لَّعَلَّهُۥ يَتَذَكَّرُ أَوۡ يَخۡشَىٰ ٤٤ قَالَا رَبَّنَآ إِنَّنَا نَخَافُ أَن يَفۡرُطَ عَلَيۡنَآ

أَوۡ أَن يَطۡغَىٰ ٤٥ قَالَ لَا تَخَافَآۖ إِنَّنِي مَعَكُمَآ أَسۡمَعُ وَأَرَىٰ

٤٦ فَأۡتِيَاهُ فَقُولَآ إِنَّا رَسُولَا رَبِّكَ فَأَرۡسِلۡ مَعَنَا بَنِيٓ إِسۡرَٰٓءِيلَ

وَلَا تُعَذِّبۡهُمۡۖ قَدۡ جِئۡنَٰكَ بِـَٔايَةٖ مِّن رَّبِّكَۖ وَٱلسَّلَٰمُ عَلَىٰ مَنِ ٱتَّبَعَ

ٱلۡهُدَىٰٓ ٤٧ إِنَّا قَدۡ أُوحِيَ إِلَيۡنَآ أَنَّ ٱلۡعَذَابَ عَلَىٰ مَن كَذَّبَ

وَتَوَلَّىٰ ٤٨ قَالَ فَمَن رَّبُّكُمَا يَٰمُوسَىٰ ٤٩ قَالَ رَبُّنَا ٱلَّذِيٓ أَعۡطَىٰ

كُلَّ شَيۡءٍ خَلۡقَهُۥ ثُمَّ هَدَىٰ ٥٠ قَالَ فَمَا بَالُ ٱلۡقُرُونِ ٱلۡأُولَىٰ ٥١

وشەو ماناکانی

﴿[illegible]﴾ فڕێی دەرە دەریاوە

﴿[illegible]﴾ لە ژێر چاودێری مندا دروست بکرێی

﴿[illegible]﴾ کێ چاودێری دەکا

﴿[illegible]﴾ چاوی پێی روون ببێتەوە

﴿[illegible]﴾ هەڵمان بۆ ڕژدی بە هەڵسۆڕاردن

﴿[illegible]﴾ لە کاتی خۆیدا هاتی

﴿[illegible]﴾ بۆ خۆمم دروست کردی

﴿[illegible]﴾ لە یادی من مەندوو مەبن

﴿[illegible]﴾ زوو سزامان بدا

﴿[illegible]﴾ سەرکەش بێ

﴿[illegible]﴾ من لەگەڵتانم

﴿[illegible]﴾

﴿[illegible]﴾ خۆشیی و ئاشتیی بۆ ئەوانەی رێگەی راست دەگرن

﴿[illegible]﴾ شێوەی شیاوی

﴿[illegible]﴾ رێنومایی کرد

﴿[illegible]﴾ ئەی گەلە کانی پێشوو چی؟

▼ تەفخیمی پیتی لامی (الله) ▼ تەفخیمی پیتی (راء). ▼ سیفەتی قەلقەلە	١. جۆرەکانی وەستان (الوقوف). ٢. نیشانەکانی وەستان.	هەموو وەستانەکی [illegible] پیتی سکون [illegible] ئەگەر پیتەکە [illegible] سکون [illegible] وەستان [illegible] دەخوێنرێتەوە و، تائی خڕیش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە. ٢- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن [illegible]

فۆنتی گۆکردن (التفخيم و القلقلة)

قَالَ عِلْمُهَا عِندَ رَبِّي فِي كِتَٰبٍ لَّا يَضِلُّ رَبِّي وَلَا يَنسَى ٥٢
ٱلَّذِي جَعَلَ لَكُمُ ٱلْأَرْضَ مَهْدًا وَسَلَكَ لَكُمْ فِيهَا سُبُلًا وَأَنزَلَ
مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءً فَأَخْرَجْنَا بِهِۦٓ أَزْوَٰجًا مِّن نَّبَاتٍ شَتَّىٰ ٥٣ كُلُوا۟
وَٱرْعَوْا۟ أَنْعَٰمَكُمْ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَءَايَٰتٍ لِّأُو۟لِي ٱلنُّهَىٰ ٥٤ ۞ مِنْهَا
خَلَقْنَٰكُمْ وَفِيهَا نُعِيدُكُمْ وَمِنْهَا نُخْرِجُكُمْ تَارَةً أُخْرَىٰ ٥٥ وَلَقَدْ
أَرَيْنَٰهُ ءَايَٰتِنَا كُلَّهَا فَكَذَّبَ وَأَبَىٰ ٥٦ قَالَ أَجِئْتَنَا لِتُخْرِجَنَا
مِنْ أَرْضِنَا بِسِحْرِكَ يَٰمُوسَىٰ ٥٧ فَلَنَأْتِيَنَّكَ بِسِحْرٍ مِّثْلِهِۦ
فَٱجْعَلْ بَيْنَنَا وَبَيْنَكَ مَوْعِدًا لَّا نُخْلِفُهُۥ نَحْنُ وَلَآ أَنتَ مَكَانًا
سُوًى ٥٨ قَالَ مَوْعِدُكُمْ يَوْمُ ٱلزِّينَةِ وَأَن يُحْشَرَ ٱلنَّاسُ ضُحًى
٥٩ فَتَوَلَّىٰ فِرْعَوْنُ فَجَمَعَ كَيْدَهُۥ ثُمَّ أَتَىٰ ٦٠ قَالَ لَهُم
مُّوسَىٰ وَيْلَكُمْ لَا تَفْتَرُوا۟ عَلَى ٱللَّهِ كَذِبًا فَيُسْحِتَكُم بِعَذَابٍ
وَقَدْ خَابَ مَنِ ٱفْتَرَىٰ ٦١ فَتَنَٰزَعُوٓا۟ أَمْرَهُم بَيْنَهُمْ وَأَسَرُّوا۟
ٱلنَّجْوَىٰ ٦٢ قَالُوٓا۟ إِنْ هَٰذَٰنِ لَسَٰحِرَٰنِ يُرِيدَانِ أَن يُخْرِجَاكُم
مِّنْ أَرْضِكُم بِسِحْرِهِمَا وَيَذْهَبَا بِطَرِيقَتِكُمُ ٱلْمُثْلَىٰ ٦٣ فَأَجْمِعُوا۟
كَيْدَكُمْ ثُمَّ ٱئْتُوا۟ صَفًّا وَقَدْ أَفْلَحَ ٱلْيَوْمَ مَنِ ٱسْتَعْلَىٰ ٦٤

الحزب ٣٢

وشه و ماناكانی

هیچ شتێك له خودا ون نابێ
رایه خ
ڕێگه گه‌لی جیا جیا
جووت جووت، نێر و مێ
جیاواز، هه‌مه‌چه‌شنه
بۆ خاوه‌ن دڵان، بۆ دڵ ڕه‌سه‌نه‌وان
ملی نه‌دا، باوه‌ڕی نه‌هێنا
ده‌شتاییه‌ك، ته‌ختاییه‌ك
ڕۆژی جه‌ژن
هه‌رچی فێڵی هه‌بوو كۆی كرده‌وه، جادووگه‌ره‌كانی كۆ كرده‌وه
له‌ناوتان ئه‌به‌ری، پاكتان ئه‌كاته‌وه، تفتان ده‌رئه‌چێ
كه‌وتنه چپه‌چپ
به ڕێگه چاك و شایه‌نه‌كه‌تان

(٦) حەرەكە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سكون)ەوە دێن
(٥،٤) حەرەكە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی هەمزەوە دێن
مەددی متصل و مەددی منفصل
(٦،٤،٢) حەرەكە بۆ مەددی لەناكاو (عارض) لەكاتی وەستان
٢ حەرەكە بۆ ئەو مەددانەی
نیشانەكانی دریژكردنەوەی (المدود)
شوێنی مینگه (الغنة)
مینگەی (الإخفاء)
مینگەی (الإقلاب)
(الإدغام) بە مینگەوە
(الإدغام)ی بێ مینگە و ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە
مینگەكان و ئەوانەی ناخوێنرێنەوە

قَالُوا۟ يَٰمُوسَىٰٓ إِمَّآ أَن تُلْقِىَ وَإِمَّآ أَن نَّكُونَ أَوَّلَ مَنْ أَلْقَىٰ ﴿٦٥﴾ قَالَ
بَلْ أَلْقُوا۟ ۖ فَإِذَا حِبَالُهُمْ وَعِصِيُّهُمْ يُخَيَّلُ إِلَيْهِ مِن سِحْرِهِمْ أَنَّهَا تَسْعَىٰ
﴿٦٦﴾ فَأَوْجَسَ فِى نَفْسِهِۦ خِيفَةً مُّوسَىٰ ﴿٦٧﴾ قُلْنَا لَا تَخَفْ إِنَّكَ
أَنتَ ٱلْأَعْلَىٰ ﴿٦٨﴾ وَأَلْقِ مَا فِى يَمِينِكَ تَلْقَفْ مَا صَنَعُوٓا۟ ۖ إِنَّمَا صَنَعُوا۟
كَيْدُ سَٰحِرٍ ۖ وَلَا يُفْلِحُ ٱلسَّاحِرُ حَيْثُ أَتَىٰ ﴿٦٩﴾ فَأُلْقِىَ ٱلسَّحَرَةُ سُجَّدًا
قَالُوٓا۟ ءَامَنَّا بِرَبِّ هَٰرُونَ وَمُوسَىٰ ﴿٧٠﴾ قَالَ ءَامَنتُمْ لَهُۥ قَبْلَ أَنْ ءَاذَنَ
لَكُمْ ۖ إِنَّهُۥ لَكَبِيرُكُمُ ٱلَّذِى عَلَّمَكُمُ ٱلسِّحْرَ ۖ فَلَأُقَطِّعَنَّ أَيْدِيَكُمْ
وَأَرْجُلَكُم مِّنْ خِلَٰفٍ وَلَأُصَلِّبَنَّكُمْ فِى جُذُوعِ ٱلنَّخْلِ وَلَتَعْلَمُنَّ
أَيُّنَآ أَشَدُّ عَذَابًا وَأَبْقَىٰ ﴿٧١﴾ قَالُوا۟ لَن نُّؤْثِرَكَ عَلَىٰ مَا جَآءَنَا مِنَ
ٱلْبَيِّنَٰتِ وَٱلَّذِى فَطَرَنَا ۖ فَٱقْضِ مَآ أَنتَ قَاضٍ ۖ إِنَّمَا تَقْضِى هَٰذِهِ
ٱلْحَيَوٰةَ ٱلدُّنْيَآ ﴿٧٢﴾ إِنَّآ ءَامَنَّا بِرَبِّنَا لِيَغْفِرَ لَنَا خَطَٰيَٰنَا وَمَآ أَكْرَهْتَنَا
عَلَيْهِ مِنَ ٱلسِّحْرِ ۗ وَٱللَّهُ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰٓ ﴿٧٣﴾ إِنَّهُۥ مَن يَأْتِ رَبَّهُۥ مُجْرِمًا
فَإِنَّ لَهُۥ جَهَنَّمَ لَا يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَحْيَىٰ ﴿٧٤﴾ وَمَن يَأْتِهِۦ مُؤْمِنًا قَدْ
عَمِلَ ٱلصَّٰلِحَٰتِ فَأُو۟لَٰٓئِكَ لَهُمُ ٱلدَّرَجَٰتُ ٱلْعُلَىٰ ﴿٧٥﴾ جَنَّٰتُ عَدْنٍ
تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَا ۚ وَذَٰلِكَ جَزَآءُ مَن تَزَكَّىٰ ﴿٧٦﴾

وشەو ماناکانی

﴿ ﴾ مووسا پێی وتن
﴿بَلْ أَلْقُوا۟﴾ نەء ئێوە جادووەکانی خۆتان بخەنە کار
﴿ ﴾
﴿ ﴾ مووسا لە دڵی خۆیدا هەستی کرد
﴿ ﴾ تۆ باڵایت
﴿ ﴾ لووتی
﴿ ﴾ دەدا ﴿ ﴾ هەڵت بژێرین، بەجێت پێ بادەین
﴿ ﴾ ئەو خودایەی بەدیی هیناوین
﴿ ﴾
﴿ ﴾ چیت لە دەست دێ بیکە
﴿ ﴾ پاك بووەوە لە کوفر

١. جۆرەکانی وەستان (الوقوف):
[illegible] ... تەنها بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە، تائی خڕیش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە.

٢. نیشانەکانی وەستان:
٢. ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن لەگەڵ بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێک هەن کە دەگۆڕێن.

تەفخیمی پیتی لامی (الله)
تەفخیمی پیتی (راء).
سیفەتی قەلقەلە

وَلَقَدْ أَوْحَيْنَآ إِلَىٰ مُوسَىٰٓ أَنْ أَسْرِ بِعِبَادِى فَٱضْرِبْ لَهُمْ طَرِيقًا
فِى ٱلْبَحْرِ يَبَسًا لَّا تَخَٰفُ دَرَكًا وَلَا تَخْشَىٰ ﴿٧٧﴾ فَأَتْبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ
بِجُنُودِهِۦ فَغَشِيَهُم مِّنَ ٱلْيَمِّ مَا غَشِيَهُمْ ﴿٧٨﴾ وَأَضَلَّ فِرْعَوْنُ قَوْمَهُۥ
وَمَا هَدَىٰ ﴿٧٩﴾ يَٰبَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ قَدْ أَنجَيْنَٰكُم مِّنْ عَدُوِّكُمْ وَوَٰعَدْنَٰكُمْ
جَانِبَ ٱلطُّورِ ٱلْأَيْمَنَ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكُمُ ٱلْمَنَّ وَٱلسَّلْوَىٰ ﴿٨٠﴾ كُلُوا۟
مِن طَيِّبَٰتِ مَا رَزَقْنَٰكُمْ وَلَا تَطْغَوْا۟ فِيهِ فَيَحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبِى ۖ
وَمَن يَحْلِلْ عَلَيْهِ غَضَبِى فَقَدْ هَوَىٰ ﴿٨١﴾ وَإِنِّى لَغَفَّارٌ لِّمَن تَابَ
وَءَامَنَ وَعَمِلَ صَٰلِحًا ثُمَّ ٱهْتَدَىٰ ﴿٨٢﴾ ۞ وَمَآ أَعْجَلَكَ عَن
قَوْمِكَ يَٰمُوسَىٰ ﴿٨٣﴾ قَالَ هُمْ أُو۟لَآءِ عَلَىٰٓ أَثَرِى وَعَجِلْتُ إِلَيْكَ
رَبِّ لِتَرْضَىٰ ﴿٨٤﴾ قَالَ فَإِنَّا قَدْ فَتَنَّا قَوْمَكَ مِنۢ بَعْدِكَ وَأَضَلَّهُمُ
ٱلسَّامِرِىُّ ﴿٨٥﴾ فَرَجَعَ مُوسَىٰٓ إِلَىٰ قَوْمِهِۦ غَضْبَٰنَ أَسِفًا ۚ قَالَ
يَٰقَوْمِ أَلَمْ يَعِدْكُمْ رَبُّكُمْ وَعْدًا حَسَنًا ۚ أَفَطَالَ عَلَيْكُمُ
ٱلْعَهْدُ أَمْ أَرَدتُّمْ أَن يَحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبٌ مِّن رَّبِّكُمْ فَأَخْلَفْتُم
مَّوْعِدِى ﴿٨٦﴾ قَالُوا۟ مَآ أَخْلَفْنَا مَوْعِدَكَ بِمَلْكِنَا وَلَٰكِنَّا حُمِّلْنَآ
أَوْزَارًا مِّن زِينَةِ ٱلْقَوْمِ فَقَذَفْنَٰهَا فَكَذَٰلِكَ أَلْقَى ٱلسَّامِرِىُّ ﴿٨٧﴾

الحزب ٣٢

وشه و ماناکانی

﴿...﴾ شەو بەندەکانم (کۆمەڵەکەت) بە

﴿...﴾ وشکایی

﴿...﴾ ناترسی پێت بگەن

﴿...﴾ بیمی خنکانت نییە

﴿...﴾ دی بەسەربابا

﴿...﴾ نایی مەن، یاخیی مەن

﴿...﴾ توتان بێ، بڕژێ بەسەربابا

﴿...﴾ تیداچوو، بە تووناچوو

﴿...﴾ چ پەلەبەکت بوو؟

﴿...﴾ گەلەکەمان تاقیی کردەوە

﴿...﴾ خەفەتبار

﴿...﴾ بەلینەکەم

﴿...﴾ بە هێز و توانای خۆم

﴿...﴾ کۆڵ و بار، قورسایی

﴿...﴾ لە خشڵ و زیری گەلەکە

مسگەکان و بەونەی داخویندنەوە

شوێنی میگە (الغنة) — (الإدغام) بە میگەوە

میگەی (الإخفاء) — (الإدغام)ای بێ میگە و...

میگەی (الإقلاب). — ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)

(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی سکونی دوو دروست دەبن

(٤،٥) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمز)ەوە دروست دەبن

مەددی منفصل لەکاتی وەستاندا و ...

(٢، ٤، ٦) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)دا

(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبیعی)ە

فَأَخْرَجَ لَهُمْ عِجْلًا جَسَدًا لَّهُۥ خُوَارٌ فَقَالُوا۟ هَٰذَآ إِلَٰهُكُمْ
وَإِلَٰهُ مُوسَىٰ فَنَسِىَ ﴿٨٨﴾ أَفَلَا يَرَوْنَ أَلَّا يَرْجِعُ إِلَيْهِمْ قَوْلًا وَلَا
يَمْلِكُ لَهُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا ﴿٨٩﴾ وَلَقَدْ قَالَ لَهُمْ هَٰرُونُ مِن قَبْلُ
يَٰقَوْمِ إِنَّمَا فُتِنتُم بِهِۦ ۖ وَإِنَّ رَبَّكُمُ ٱلرَّحْمَٰنُ فَٱتَّبِعُونِى وَأَطِيعُوٓا۟
أَمْرِى ﴿٩٠﴾ قَالُوا۟ لَن نَّبْرَحَ عَلَيْهِ عَٰكِفِينَ حَتَّىٰ يَرْجِعَ إِلَيْنَا مُوسَىٰ
﴿٩١﴾ قَالَ يَٰهَٰرُونُ مَا مَنَعَكَ إِذْ رَأَيْتَهُمْ ضَلُّوٓا۟ ﴿٩٢﴾ أَلَّا تَتَّبِعَنِ ۖ
أَفَعَصَيْتَ أَمْرِى ﴿٩٣﴾ قَالَ يَبْنَؤُمَّ لَا تَأْخُذْ بِلِحْيَتِى وَلَا بِرَأْسِىٓ ۖ
إِنِّى خَشِيتُ أَن تَقُولَ فَرَّقْتَ بَيْنَ بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ وَلَمْ تَرْقُبْ
قَوْلِى ﴿٩٤﴾ قَالَ فَمَا خَطْبُكَ يَٰسَٰمِرِىُّ ﴿٩٥﴾ قَالَ بَصُرْتُ
بِمَا لَمْ يَبْصُرُوا۟ بِهِۦ فَقَبَضْتُ قَبْضَةً مِّنْ أَثَرِ ٱلرَّسُولِ
فَنَبَذْتُهَا وَكَذَٰلِكَ سَوَّلَتْ لِى نَفْسِى ﴿٩٦﴾ قَالَ
فَٱذْهَبْ فَإِنَّ لَكَ فِى ٱلْحَيَوٰةِ أَن تَقُولَ لَا مِسَاسَ ۖ وَإِنَّ لَكَ
مَوْعِدًا لَّن تُخْلَفَهُۥ ۖ وَٱنظُرْ إِلَىٰٓ إِلَٰهِكَ ٱلَّذِى ظَلْتَ عَلَيْهِ
عَاكِفًا ۖ لَّنُحَرِّقَنَّهُۥ ثُمَّ لَنَنسِفَنَّهُۥ فِى ٱلْيَمِّ نَسْفًا ﴿٩٧﴾ إِنَّمَآ
إِلَٰهُكُمُ ٱللَّهُ ٱلَّذِى لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ۚ وَسِعَ كُلَّ شَىْءٍ عِلْمًا ﴿٩٨﴾

وشەو ماناكانی

﴿ [illegible] ﴾ لەشە گوێرەكەیەك
﴿ [illegible] ﴾ ئەی بوو [illegible]
﴿ [illegible] ﴾ ئەوە چی بوو كردت؟
﴿ [illegible] ﴾ بینیم، زانیم
﴿ [illegible] ﴾ شوێن پێی ئەسپی [illegible]
﴿ [illegible] ﴾ كردمە ناو زێڕە تواوەكەوە
﴿ سَوَّلَتْ ﴾ بۆی جوان كردم
﴿ لَا مِسَاسَ ﴾ كەس لێم نەكەوێ، توخنم نەكەوێ
﴿ لَّن تُخْلَفَهُۥ ﴾ لێی دەرناچی
﴿ [illegible] عَاكِفًا ﴾ دەتپەرست
﴿ لَّنُحَرِّقَنَّهُۥ ﴾ دەیسووتێنین
﴿ لَنَنسِفَنَّهُۥ ﴾ دەیبوەشێنین، هەڵی دەپرژێنین
﴿ [illegible] ﴾ لە دەریاكەدا بە وەشاندن

تەفخیمی پیتی لامی (الله)
تەفخیمی پیتی (راء).
سیمەلی قەلقەلە

جوێنەی وەستان (الوقوف)
نیشانەكانی وەستان

[illegible]

كَذَٰلِكَ نَقُصُّ عَلَيۡكَ مِنۡ أَنۢبَآءِ مَا قَدۡ سَبَقَۚ وَقَدۡ ءَاتَيۡنَٰكَ مِن لَّدُنَّا
ذِكۡرٗا ﴿٩٩﴾ مَّنۡ أَعۡرَضَ عَنۡهُ فَإِنَّهُۥ يَحۡمِلُ يَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِ وِزۡرًا
﴿١٠٠﴾ خَٰلِدِينَ فِيهِۖ وَسَآءَ لَهُمۡ يَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِ حِمۡلٗا ﴿١٠١﴾ يَوۡمَ يُنفَخُ
فِي ٱلصُّورِۚ وَنَحۡشُرُ ٱلۡمُجۡرِمِينَ يَوۡمَئِذٖ زُرۡقٗا ﴿١٠٢﴾ يَتَخَٰفَتُونَ
بَيۡنَهُمۡ إِن لَّبِثۡتُمۡ إِلَّا عَشۡرٗا ﴿١٠٣﴾ نَّحۡنُ أَعۡلَمُ بِمَا يَقُولُونَ إِذۡ يَقُولُ
أَمۡثَلُهُمۡ طَرِيقَةً إِن لَّبِثۡتُمۡ إِلَّا يَوۡمٗا ﴿١٠٤﴾ وَيَسۡـَٔلُونَكَ عَنِ ٱلۡجِبَالِ
فَقُلۡ يَنسِفُهَا رَبِّي نَسۡفٗا ﴿١٠٥﴾ فَيَذَرُهَا قَاعٗا صَفۡصَفٗا ﴿١٠٦﴾
لَّا تَرَىٰ فِيهَا عِوَجٗا وَلَآ أَمۡتٗا ﴿١٠٧﴾ يَوۡمَئِذٖ يَتَّبِعُونَ ٱلدَّاعِيَ
لَا عِوَجَ لَهُۥۖ وَخَشَعَتِ ٱلۡأَصۡوَاتُ لِلرَّحۡمَٰنِ فَلَا تَسۡمَعُ إِلَّا هَمۡسٗا
﴿١٠٨﴾ يَوۡمَئِذٖ لَّا تَنفَعُ ٱلشَّفَٰعَةُ إِلَّا مَنۡ أَذِنَ لَهُ ٱلرَّحۡمَٰنُ وَرَضِيَ لَهُۥ
قَوۡلٗا ﴿١٠٩﴾ يَعۡلَمُ مَا بَيۡنَ أَيۡدِيهِمۡ وَمَا خَلۡفَهُمۡ وَلَا يُحِيطُونَ بِهِۦ
عِلۡمٗا ﴿١١٠﴾ ۞ وَعَنَتِ ٱلۡوُجُوهُ لِلۡحَيِّ ٱلۡقَيُّومِۖ وَقَدۡ خَابَ مَنۡ
حَمَلَ ظُلۡمٗا ﴿١١١﴾ وَمَن يَعۡمَلۡ مِنَ ٱلصَّٰلِحَٰتِ وَهُوَ مُؤۡمِنٞ فَلَا
يَخَافُ ظُلۡمٗا وَلَا هَضۡمٗا ﴿١١٢﴾ وَكَذَٰلِكَ أَنزَلۡنَٰهُ قُرۡءَانًا عَرَبِيّٗا
وَصَرَّفۡنَا فِيهِ مِنَ ٱلۡوَعِيدِ لَعَلَّهُمۡ يَتَّقُونَ أَوۡ يُحۡدِثُ لَهُمۡ ذِكۡرٗا ﴿١١٣﴾

الحزب

وشەو ماناکانی

﴿ [illegible] ﴾ [illegible] کوی کوده
﴿ [illegible] ﴾ چەوشبن چەوده‌ریوفیو
﴿ [illegible] ﴾ چپە دەکەن
﴿أَمۡثَلُهُمۡ طَرِيقَةً﴾ لە هەموویان چاکتر، رێگە راستتر
﴿يَنسِفُهَا﴾ هەڵی دەکەنێ ﴿قَاعٗا﴾ زەوییەکی تەخت ﴿صَفۡصَفٗا﴾ لووس و بێ گیا ﴿عِوَجٗا﴾ چاڵیی، لاریی ﴿أَمۡتٗا﴾ بەرزایی، کوسپ ﴿ [illegible] ﴾ ملەجەڕێ ناکرێ، شوێنی دەکەوێ
﴿وَعَنَتِ ٱلۡوُجُوهُ﴾ هەموو [illegible] دەدەن ﴿لِلۡحَيِّ﴾ بۆ خودا، کە هەر ئەو زیندووی راستە
﴿ [illegible] ﴾ سەرپەرشتیکار، پێداڕاگەیی و
﴿ [illegible] ﴾ [illegible] بارێەتی، گوناهی بە
﴿ [illegible] ﴾ کەمکردنەوە
﴿وَصَرَّفۡنَا فِيهِ﴾ بە گەلێ جۆر گێڕیمان

مینگەکان و بەوانەی
شوێنی مینگە [illegible] بە مینگەوە
مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و
مینگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)
حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی [illegible]
(٤،٥) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمز)ەوە [illegible]
مەددی متصل، لەکاتی وەستاندا و، ماوەکەی بە ئەندازەی (٤، ٥، ٦) حەرەکە
[illegible] حەرەکە بۆ مەددی [illegible]
[illegible] حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی [illegible]

فَتَعَٰلَى ٱللَّهُ ٱلۡمَلِكُ ٱلۡحَقُّۗ وَلَا تَعۡجَلۡ بِٱلۡقُرۡءَانِ مِن قَبۡلِ أَن
يُقۡضَىٰٓ إِلَيۡكَ وَحۡيُهُۥۖ وَقُل رَّبِّ زِدۡنِي عِلۡمٗا ١١٤ وَلَقَدۡ عَهِدۡنَآ
إِلَىٰٓ ءَادَمَ مِن قَبۡلُ فَنَسِيَ وَلَمۡ نَجِدۡ لَهُۥ عَزۡمٗا ١١٥ وَإِذۡ قُلۡنَا
لِلۡمَلَٰٓئِكَةِ ٱسۡجُدُواْ لِأٓدَمَ فَسَجَدُوٓاْ إِلَّآ إِبۡلِيسَ أَبَىٰ
١١٦ فَقُلۡنَا يَٰٓـَٔادَمُ إِنَّ هَٰذَا عَدُوّٞ لَّكَ وَلِزَوۡجِكَ فَلَا يُخۡرِجَنَّكُمَا
مِنَ ٱلۡجَنَّةِ فَتَشۡقَىٰٓ ١١٧ إِنَّ لَكَ أَلَّا تَجُوعَ فِيهَا وَلَا تَعۡرَىٰ ١١٨
وَأَنَّكَ لَا تَظۡمَؤُاْ فِيهَا وَلَا تَضۡحَىٰ ١١٩ فَوَسۡوَسَ إِلَيۡهِ
ٱلشَّيۡطَٰنُ قَالَ يَٰٓـَٔادَمُ هَلۡ أَدُلُّكَ عَلَىٰ شَجَرَةِ ٱلۡخُلۡدِ وَمُلۡكٖ
لَّا يَبۡلَىٰ ١٢٠ فَأَكَلَا مِنۡهَا فَبَدَتۡ لَهُمَا سَوۡءَٰتُهُمَا وَطَفِقَا
يَخۡصِفَانِ عَلَيۡهِمَا مِن وَرَقِ ٱلۡجَنَّةِۚ وَعَصَىٰٓ ءَادَمُ رَبَّهُۥ فَغَوَىٰ ١٢١
ثُمَّ ٱجۡتَبَٰهُ رَبُّهُۥ فَتَابَ عَلَيۡهِ وَهَدَىٰ ١٢٢ قَالَ ٱهۡبِطَا مِنۡهَا
جَمِيعَۢاۖ بَعۡضُكُمۡ لِبَعۡضٍ عَدُوّٞۖ فَإِمَّا يَأۡتِيَنَّكُم مِّنِّي هُدٗى
فَمَنِ ٱتَّبَعَ هُدَايَ فَلَا يَضِلُّ وَلَا يَشۡقَىٰ ١٢٣ وَمَنۡ أَعۡرَضَ عَن
ذِكۡرِي فَإِنَّ لَهُۥ مَعِيشَةٗ ضَنكٗا وَنَحۡشُرُهُۥ يَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِ
أَعۡمَىٰ ١٢٤ قَالَ رَبِّ لِمَ حَشَرۡتَنِيٓ أَعۡمَىٰ وَقَدۡ كُنتُ بَصِيرٗا ١٢٥

وشه و ماناکانی

﴿[illegible]﴾ بە ئەو ویی نکانی
﴿[illegible]﴾ پەیمانمان دا بە ئادەم، وەحیمان بۆ نارد ﴿[illegible]﴾ ملی نەدا
﴿[illegible]﴾ رووت نەبی
﴿[illegible]﴾ هەتاو لیت نەدا
﴿لَا يَبۡلَىٰ﴾ لەناو ناچی
﴿سَوۡءَٰتُهُمَا﴾ شەرمیان، عەورەتیان
﴿وَعَصَىٰٓ ءَادَمُ﴾ ئادەم لە فەرمانە کە دەرچوو
﴿فَغَوَىٰ﴾ لە ری لایدا ﴿ٱجۡتَبَٰهُ﴾ هەڵی بژارد
﴿[illegible]﴾ لە [illegible] من لە خوێندنەوەی کتێبەکەم
﴿[illegible]﴾ ژیانێکی تاڵ
﴿[illegible]﴾ کوێر، بە کوێریی
﴿[illegible]﴾ چاوم ساغ بوو

١- هەموو وەستانەکان لەسەر پیتی سکوندار دەکرێت، ئەوانەت گەر پیتەکە خۆی سکوندار نەبێت بەکاتی وەستاندا حەرەکەکانی تری لێ دادەماڵرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە و، تائی خڕیش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە.
٢- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەرەنگی سوور رەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن.

جۆرەکانی وەستان (الوقوف): ٢ نیشانەکانی وەستان.

▼ تەفخیمی پیتی لامی (اللّٰه).
▼ تەفخیمی پیتی (راء).
▼ سیفەتی قەلقەلە.

قَالَ كَذَٰلِكَ أَتَتۡكَ ءَايَٰتُنَا فَنَسِيتَهَاۖ وَكَذَٰلِكَ ٱلۡيَوۡمَ تُنسَىٰ ١٢٦ وَكَذَٰلِكَ
نَجۡزِي مَنۡ أَسۡرَفَ وَلَمۡ يُؤۡمِنۢ بِـَٔايَٰتِ رَبِّهِۦۚ وَلَعَذَابُ ٱلۡأٓخِرَةِ أَشَدُّ
وَأَبۡقَىٰٓ ١٢٧ أَفَلَمۡ يَهۡدِ لَهُمۡ كَمۡ أَهۡلَكۡنَا قَبۡلَهُم مِّنَ ٱلۡقُرُونِ يَمۡشُونَ
فِي مَسَٰكِنِهِمۡۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَأٓيَٰتٖ لِّأُوْلِي ٱلنُّهَىٰ ١٢٨ وَلَوۡلَا كَلِمَةٞ
سَبَقَتۡ مِن رَّبِّكَ لَكَانَ لِزَامٗا وَأَجَلٞ مُّسَمّٗى ١٢٩ فَٱصۡبِرۡ عَلَىٰ
مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحۡ بِحَمۡدِ رَبِّكَ قَبۡلَ طُلُوعِ ٱلشَّمۡسِ وَقَبۡلَ غُرُوبِهَاۖ
وَمِنۡ ءَانَآيِٕ ٱلَّيۡلِ فَسَبِّحۡ وَأَطۡرَافَ ٱلنَّهَارِ لَعَلَّكَ تَرۡضَىٰ ١٣٠ وَلَا
تَمُدَّنَّ عَيۡنَيۡكَ إِلَىٰ مَا مَتَّعۡنَا بِهِۦٓ أَزۡوَٰجٗا مِّنۡهُمۡ زَهۡرَةَ ٱلۡحَيَوٰةِ ٱلدُّنۡيَا
لِنَفۡتِنَهُمۡ فِيهِۚ وَرِزۡقُ رَبِّكَ خَيۡرٞ وَأَبۡقَىٰ ١٣١ وَأۡمُرۡ أَهۡلَكَ بِٱلصَّلَوٰةِ
وَٱصۡطَبِرۡ عَلَيۡهَاۖ لَا نَسۡـَٔلُكَ رِزۡقٗاۖ نَّحۡنُ نَرۡزُقُكَۗ وَٱلۡعَٰقِبَةُ لِلتَّقۡوَىٰ
١٣٢ وَقَالُواْ لَوۡلَا يَأۡتِينَا بِـَٔايَةٖ مِّن رَّبِّهِۦٓۚ أَوَلَمۡ تَأۡتِهِم بَيِّنَةُ مَا فِي
ٱلصُّحُفِ ٱلۡأُولَىٰ ١٣٣ وَلَوۡ أَنَّآ أَهۡلَكۡنَٰهُم بِعَذَابٖ مِّن قَبۡلِهِۦ
لَقَالُواْ رَبَّنَا لَوۡلَآ أَرۡسَلۡتَ إِلَيۡنَا رَسُولٗا فَنَتَّبِعَ ءَايَٰتِكَ مِن
قَبۡلِ أَن نَّذِلَّ وَنَخۡزَىٰ ١٣٤ قُلۡ كُلّٞ مُّتَرَبِّصٞ فَتَرَبَّصُواْۖ
فَسَتَعۡلَمُونَ مَنۡ أَصۡحَٰبُ ٱلصِّرَٰطِ ٱلسَّوِيِّ وَمَنِ ٱهۡتَدَىٰ ١٣٥

وشه و ماناکانی

پشت تێ کرد، لەبیری خۆت بردەوە
بە کوێری دەمستەوە
زیادەڕەویی کرد
ماوەتر
ئایا
ڕێی نیشان نەدان
دڵ هۆشیاران
ڕووی لەوە دەبرێ
کاتەکانی شەو
چاکی
جوانیی دونیا
دەستمان
کاتەکانی شەو
چیکەیەت لە کەرن
ڕێگەی ڕاست

شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە.
مینگەی (الإخفاء) (الإدغام)ی بێ مینگە و
مینگەی (الإقلاب) بەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە

(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە ...
(٤،٥) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (همز)ەوە ...
مەددی منفصل لەکاتی وەستاندن و ...
(٦،٤،٢) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان ...
٢ حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی ...

وشەو ماناكانى

سوورەتی ئەنبیاء

﴿ ... ﴾ نزیك بووەوە

﴿ ... ﴾ قورئان

﴿ ... ﴾ تازە

﴿ ... ﴾ دڵیان بێ ئاگا بوو

﴿ ... ﴾ ﴿ ٱلنَّجۡوَى ﴾ بە چپەوە قسەیان دەكرد

﴿ ... ﴾ قسەی پڕوپووچ

﴿ ... ﴾ پیاون مەلائیكە نین

﴿ ... ﴾ لەش و لاریان هەیە

﴿ ... ﴾ داستان، ڕێزنانی تێدایە

سُورَةُ الأَنبِيَاءِ

ترتيبها ٢١ — آياتها ١١٢

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

ٱقۡتَرَبَ لِلنَّاسِ حِسَابُهُمۡ وَهُمۡ فِي غَفۡلَةٖ مُّعۡرِضُونَ ١
مَا يَأۡتِيهِم مِّن ذِكۡرٖ مِّن رَّبِّهِم مُّحۡدَثٍ إِلَّا ٱسۡتَمَعُوهُ وَهُمۡ
يَلۡعَبُونَ ٢ لَاهِيَةٗ قُلُوبُهُمۡۗ وَأَسَرُّواْ ٱلنَّجۡوَى ٱلَّذِينَ ظَلَمُواْ
هَلۡ هَٰذَآ إِلَّا بَشَرٞ مِّثۡلُكُمۡۖ أَفَتَأۡتُونَ ٱلسِّحۡرَ وَأَنتُمۡ
تُبۡصِرُونَ ٣ قَالَ رَبِّي يَعۡلَمُ ٱلۡقَوۡلَ فِي ٱلسَّمَآءِ وَٱلۡأَرۡضِۖ
وَهُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلۡعَلِيمُ ٤ بَلۡ قَالُوٓاْ أَضۡغَٰثُ أَحۡلَٰمِۭ بَلِ
ٱفۡتَرَىٰهُ بَلۡ هُوَ شَاعِرٞ فَلۡيَأۡتِنَا بِـَٔايَةٖ كَمَآ أُرۡسِلَ ٱلۡأَوَّلُونَ
٥ مَآ ءَامَنَتۡ قَبۡلَهُم مِّن قَرۡيَةٍ أَهۡلَكۡنَٰهَآۖ أَفَهُمۡ يُؤۡمِنُونَ
٦ وَمَآ أَرۡسَلۡنَا قَبۡلَكَ إِلَّا رِجَالٗا نُّوحِيٓ إِلَيۡهِمۡۖ فَسۡـَٔلُوٓاْ أَهۡلَ
ٱلذِّكۡرِ إِن كُنتُمۡ لَا تَعۡلَمُونَ ٧ وَمَا جَعَلۡنَٰهُمۡ جَسَدٗا
لَّا يَأۡكُلُونَ ٱلطَّعَامَ وَمَا كَانُواْ خَٰلِدِينَ ٨ ثُمَّ صَدَقۡنَٰهُمُ
ٱلۡوَعۡدَ فَأَنجَيۡنَٰهُمۡ وَمَن نَّشَآءُ وَأَهۡلَكۡنَا ٱلۡمُسۡرِفِينَ ٩
لَقَدۡ أَنزَلۡنَآ إِلَيۡكُمۡ كِتَٰبٗا فِيهِ ذِكۡرُكُمۡۚ أَفَلَا تَعۡقِلُونَ ١٠

قورئانی گوێگران

▼ بەقەڵەوی پیتی لامی (لله)

▼ بەقەڵەوی پیتی (ر)

▼ سەعەی قەڵەوەکە

١. جۆرەکانی وەستان (الوقوف)

٢. نیشانەکانی وەستان:

١. ... حەرفەکانی تری لێ دادەماڵرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە ...

٢. ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن. لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن.

وَكَمْ قَصَمْنَا مِن قَرْيَةٍ كَانَتْ ظَالِمَةً وَأَنشَأْنَا بَعْدَهَا قَوْمًا
ءَاخَرِينَ ﴿١١﴾ فَلَمَّآ أَحَسُّوا۟ بَأْسَنَآ إِذَا هُم مِّنْهَا يَرْكُضُونَ ﴿١٢﴾
لَا تَرْكُضُوا۟ وَٱرْجِعُوٓا۟ إِلَىٰ مَآ أُتْرِفْتُمْ فِيهِ وَمَسَٰكِنِكُمْ لَعَلَّكُمْ
تُسْـَٔلُونَ ﴿١٣﴾ قَالُوا۟ يَٰوَيْلَنَآ إِنَّا كُنَّا ظَٰلِمِينَ ﴿١٤﴾ فَمَا زَالَت تِّلْكَ
دَعْوَىٰهُمْ حَتَّىٰ جَعَلْنَٰهُمْ حَصِيدًا خَٰمِدِينَ ﴿١٥﴾ وَمَا خَلَقْنَا
ٱلسَّمَآءَ وَٱلْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لَٰعِبِينَ ﴿١٦﴾ لَوْ أَرَدْنَآ أَن نَّتَّخِذَ لَهْوًا
لَّٱتَّخَذْنَٰهُ مِن لَّدُنَّآ إِن كُنَّا فَٰعِلِينَ ﴿١٧﴾ بَلْ نَقْذِفُ بِٱلْحَقِّ
عَلَى ٱلْبَٰطِلِ فَيَدْمَغُهُۥ فَإِذَا هُوَ زَاهِقٌ ۚ وَلَكُمُ ٱلْوَيْلُ مِمَّا تَصِفُونَ
﴿١٨﴾ وَلَهُۥ مَن فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۚ وَمَنْ عِندَهُۥ لَا يَسْتَكْبِرُونَ
عَنْ عِبَادَتِهِۦ وَلَا يَسْتَحْسِرُونَ ﴿١٩﴾ يُسَبِّحُونَ ٱلَّيْلَ وَٱلنَّهَارَ
لَا يَفْتُرُونَ ﴿٢٠﴾ أَمِ ٱتَّخَذُوٓا۟ ءَالِهَةً مِّنَ ٱلْأَرْضِ هُمْ يُنشِرُونَ
﴿٢١﴾ لَوْ كَانَ فِيهِمَآ ءَالِهَةٌ إِلَّا ٱللَّهُ لَفَسَدَتَا ۚ فَسُبْحَٰنَ ٱللَّهِ رَبِّ ٱلْعَرْشِ
عَمَّا يَصِفُونَ ﴿٢٢﴾ لَا يُسْـَٔلُ عَمَّا يَفْعَلُ وَهُمْ يُسْـَٔلُونَ ﴿٢٣﴾ أَمِ
ٱتَّخَذُوا۟ مِن دُونِهِۦٓ ءَالِهَةً ۖ قُلْ هَاتُوا۟ بُرْهَٰنَكُمْ ۖ هَٰذَا ذِكْرُ مَن مَّعِىَ
وَذِكْرُ مَن قَبْلِى ۗ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ٱلْحَقَّ ۖ فَهُم مُّعْرِضُونَ ﴿٢٤﴾

وشه و ماناكانی

﴿وَكَمْ قَصَمْنَا﴾ چەندمان لەناوبرد
﴿أَحَسُّوا بَأْسَنَا﴾ هەستیان بە سزا و هێزی ئێمە کرد
﴿يَرْكُضُونَ﴾ رادەکەن
﴿أُتْرِفْتُمْ فِيهِ﴾ مشەخۆریتان تێدا کرد
﴿حَصِيدًا﴾ دوورواو
﴿خَامِدِينَ﴾ مردوون
﴿نَتَّخِذَ لَهْوًا﴾ بمان ویستایە گاڵتە و یاریی بکەین
﴿نَقْذِفُ بِالْحَقِّ﴾ راست دەهاوێژین، راستیی دەدەین
﴿فَيَدْمَغُهُ﴾ لەناوی دەبا
﴿زَاهِقٌ﴾ تێداچووە
﴿الْوَيْلُ﴾ ماڵکوولی
﴿وَلَا يَسْتَحْسِرُونَ﴾ ماندوو نابن
﴿لَا يَفْتُرُونَ﴾ خاو نابنەوە، سارد نابنەوە
﴿هُمْ يُنشِرُونَ﴾ ئەوان زیندوویان دەکەنەوە
﴿لَفَسَدَتَا﴾ تێکدەچوون

شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە.
مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.
مینگەی (الإقلاب).

مینگەکان و نەخوێندراوەکان

(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە [illegible]
(٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمز)ەوە [illegible]
مەددی متصل لەکاتی وەستاندا و، ماوەکەی بە ئەندازەی (٦،٥،٤) حەرەکە
(٦،٤،٢) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان [illegible]
(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبیعی)[illegible]

ماناکانی درێژکردنەوەکان (المدود)

وَمَآ أَرۡسَلۡنَا مِن قَبۡلِكَ مِن رَّسُولٍ إِلَّا نُوحِيٓ إِلَيۡهِ أَنَّهُۥ لَآ إِلَٰهَ
إِلَّآ أَنَا۠ فَٱعۡبُدُونِ ﴿٢٥﴾ وَقَالُواْ ٱتَّخَذَ ٱلرَّحۡمَٰنُ وَلَدٗاۗ سُبۡحَٰنَهُۥۚ
بَلۡ عِبَادٞ مُّكۡرَمُونَ ﴿٢٦﴾ لَا يَسۡبِقُونَهُۥ بِٱلۡقَوۡلِ وَهُم
بِأَمۡرِهِۦ يَعۡمَلُونَ ﴿٢٧﴾ يَعۡلَمُ مَا بَيۡنَ أَيۡدِيهِمۡ وَمَا خَلۡفَهُمۡ
وَلَا يَشۡفَعُونَ إِلَّا لِمَنِ ٱرۡتَضَىٰ وَهُم مِّنۡ خَشۡيَتِهِۦ مُشۡفِقُونَ
﴿٢٨﴾ ۞ وَمَن يَقُلۡ مِنۡهُمۡ إِنِّيٓ إِلَٰهٞ مِّن دُونِهِۦ فَذَٰلِكَ نَجۡزِيهِ
جَهَنَّمَۚ كَذَٰلِكَ نَجۡزِي ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٢٩﴾ أَوَلَمۡ يَرَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓاْ
أَنَّ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضَ كَانَتَا رَتۡقٗا فَفَتَقۡنَٰهُمَاۖ وَجَعَلۡنَا
مِنَ ٱلۡمَآءِ كُلَّ شَيۡءٍ حَيٍّۚ أَفَلَا يُؤۡمِنُونَ ﴿٣٠﴾ وَجَعَلۡنَا فِي ٱلۡأَرۡضِ
رَوَٰسِيَ أَن تَمِيدَ بِهِمۡ وَجَعَلۡنَا فِيهَا فِجَاجٗا سُبُلٗا لَّعَلَّهُمۡ
يَهۡتَدُونَ ﴿٣١﴾ وَجَعَلۡنَا ٱلسَّمَآءَ سَقۡفٗا مَّحۡفُوظٗاۖ وَهُمۡ عَنۡ
ءَايَٰتِهَا مُعۡرِضُونَ ﴿٣٢﴾ وَهُوَ ٱلَّذِي خَلَقَ ٱلَّيۡلَ وَٱلنَّهَارَ وَٱلشَّمۡسَ
وَٱلۡقَمَرَۖ كُلّٞ فِي فَلَكٖ يَسۡبَحُونَ ﴿٣٣﴾ وَمَا جَعَلۡنَا لِبَشَرٖ مِّن قَبۡلِكَ
ٱلۡخُلۡدَۖ أَفَإِيْن مِّتَّ فَهُمُ ٱلۡخَٰلِدُونَ ﴿٣٤﴾ كُلُّ نَفۡسٖ ذَآئِقَةُ
ٱلۡمَوۡتِۗ وَنَبۡلُوكُم بِٱلشَّرِّ وَٱلۡخَيۡرِ فِتۡنَةٗۖ وَإِلَيۡنَا تُرۡجَعُونَ ﴿٣٥﴾

وشەو ...

﴿ ... ﴾ کور، ...ەوە

﴿ ... ﴾ خودا ... گەردە

چەند ...

﴿ كَانَتَا رَتۡقٗا ﴾ ... بە یەکەوە

... کردنەوە

﴿ ... ﴾ کێوی ...

﴿ فِجَاجٗا سُبُلٗا ﴾ رێگەی فراوان

﴿ وَنَبۡلُوكُم ﴾ ... دەکەینەوە

وَإِذَا رَءَاكَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓاْ إِن يَتَّخِذُونَكَ إِلَّا هُزُوًا
أَهَٰذَا ٱلَّذِي يَذۡكُرُ ءَالِهَتَكُمۡ وَهُم بِذِكۡرِ ٱلرَّحۡمَٰنِ
هُمۡ كَٰفِرُونَ ٣٦ خُلِقَ ٱلۡإِنسَٰنُ مِنۡ عَجَلٖۚ سَأُوْرِيكُمۡ
ءَايَٰتِي فَلَا تَسۡتَعۡجِلُونِ ٣٧ وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا ٱلۡوَعۡدُ
إِن كُنتُمۡ صَٰدِقِينَ ٣٨ لَوۡ يَعۡلَمُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ حِينَ
لَا يَكُفُّونَ عَن وُجُوهِهِمُ ٱلنَّارَ وَلَا عَن ظُهُورِهِمۡ وَلَا
هُمۡ يُنصَرُونَ ٣٩ بَلۡ تَأۡتِيهِم بَغۡتَةٗ فَتَبۡهَتُهُمۡ فَلَا
يَسۡتَطِيعُونَ رَدَّهَا وَلَا هُمۡ يُنظَرُونَ ٤٠ وَلَقَدِ ٱسۡتُهۡزِئَ
بِرُسُلٖ مِّن قَبۡلِكَ فَحَاقَ بِٱلَّذِينَ سَخِرُواْ مِنۡهُم مَّا كَانُواْ بِهِۦ
يَسۡتَهۡزِءُونَ ٤١ قُلۡ مَن يَكۡلَؤُكُم بِٱلَّيۡلِ وَٱلنَّهَارِ مِنَ
ٱلرَّحۡمَٰنِۚ بَلۡ هُمۡ عَن ذِكۡرِ رَبِّهِم مُّعۡرِضُونَ ٤٢ أَمۡ
لَهُمۡ ءَالِهَةٞ تَمۡنَعُهُم مِّن دُونِنَاۚ لَا يَسۡتَطِيعُونَ نَصۡرَ
أَنفُسِهِمۡ وَلَا هُم مِّنَّا يُصۡحَبُونَ ٤٣ بَلۡ مَتَّعۡنَا هَٰٓؤُلَآءِ
وَءَابَآءَهُمۡ حَتَّىٰ طَالَ عَلَيۡهِمُ ٱلۡعُمُرُۗ أَفَلَا يَرَوۡنَ أَنَّا نَأۡتِي
ٱلۡأَرۡضَ نَنقُصُهَا مِنۡ أَطۡرَافِهَآۚ أَفَهُمُ ٱلۡغَٰلِبُونَ ٤٤

وشه و ماناکانی

﴿ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓاْ﴾ کافرەکان

﴿يَذۡكُرُ﴾

﴿[illegible]﴾ ناوی خوداکانتان دەبات

﴿[illegible]﴾

﴿[illegible]﴾ خوشیان بە ناشیرینکردنی ناوی خود خویان کافر دەکەن

﴿[illegible]﴾ ناتوانن لابەن، ناتوانن بەرگریی بکەن.

﴿[illegible]﴾ کوتوپڕ

﴿[illegible]﴾ سەرگەردانیان دەکا

﴿[illegible]﴾ مۆلەت دەدرێن

﴿فَحَاقَ﴾ باریی بەسەریانا

﴿يَكۡلَؤُكُم﴾ چاودێریتان دەکا

﴿[illegible]﴾ هاوریەن نابن، کومەک ناکرێن

مینگەکان و نەوتنەوە	شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە.	
	مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و.	
	مینگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.	
ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)	(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە دروست دەبن	
	(٤،٥) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمز)ەوە دروست دەبن	
	مەددی متصل لەکاتی وەستاندا و، هاوەکەی بە ئەندازەی (٦،٥،٤) حەرەکە	
	(٦،٤،٢) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)	
	(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبیعی)ن	

قُلْ إِنَّمَآ أُنذِرُكُم بِٱلْوَحْيِ وَلَا يَسْمَعُ ٱلصُّمُّ ٱلدُّعَآءَ إِذَا
مَا يُنذَرُونَ ﴿٤٥﴾ وَلَئِن مَّسَّتْهُمْ نَفْحَةٌ مِّنْ عَذَابِ رَبِّكَ
لَيَقُولُنَّ يَٰوَيْلَنَآ إِنَّا كُنَّا ظَٰلِمِينَ ﴿٤٦﴾ وَنَضَعُ ٱلْمَوَٰزِينَ
ٱلْقِسْطَ لِيَوْمِ ٱلْقِيَٰمَةِ فَلَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْـًٔا وَإِن كَانَ
مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِّنْ خَرْدَلٍ أَتَيْنَا بِهَا وَكَفَىٰ بِنَا حَٰسِبِينَ
﴿٤٧﴾ وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَىٰ وَهَٰرُونَ ٱلْفُرْقَانَ وَضِيَآءً وَذِكْرًا
لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٤٨﴾ ٱلَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِٱلْغَيْبِ وَهُم مِّنَ
ٱلسَّاعَةِ مُشْفِقُونَ ﴿٤٩﴾ وَهَٰذَا ذِكْرٌ مُّبَارَكٌ أَنزَلْنَٰهُ أَفَأَنتُمْ لَهُۥ
مُنكِرُونَ ﴿٥٠﴾ ۞ وَلَقَدْ ءَاتَيْنَآ إِبْرَٰهِيمَ رُشْدَهُۥ مِن قَبْلُ وَكُنَّا
بِهِۦ عَٰلِمِينَ ﴿٥١﴾ إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِۦ مَا هَٰذِهِ ٱلتَّمَاثِيلُ ٱلَّتِيٓ
أَنتُمْ لَهَا عَٰكِفُونَ ﴿٥٢﴾ قَالُوا۟ وَجَدْنَآ ءَابَآءَنَا لَهَا عَٰبِدِينَ ﴿٥٣﴾
قَالَ لَقَدْ كُنتُمْ أَنتُمْ وَءَابَآؤُكُمْ فِي ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ ﴿٥٤﴾ قَالُوٓا۟
أَجِئْتَنَا بِٱلْحَقِّ أَمْ أَنتَ مِنَ ٱللَّٰعِبِينَ ﴿٥٥﴾ قَالَ بَل رَّبُّكُمْ رَبُّ ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَٱلْأَرْضِ ٱلَّذِي فَطَرَهُنَّ وَأَنَا۠ عَلَىٰ ذَٰلِكُم مِّنَ ٱلشَّٰهِدِينَ
﴿٥٦﴾ وَتَٱللَّهِ لَأَكِيدَنَّ أَصْنَٰمَكُم بَعْدَ أَن تُوَلُّوا۟ مُدْبِرِينَ ﴿٥٧﴾

وشه و ماناكانى

﴿نفحة﴾ بەتینێکی کەم

﴿القسط﴾ عەدالەت

﴿مثقال حبة﴾ کێشی دەنکێك، بچووکترین شت

﴿مُشفِقُونَ﴾ ترساون

﴿أنتم لها عٰكفون﴾ ئێوە دەیان پەرستن

﴿فطرهن﴾ بەدیی هێناون

﴿وتالله لأكيدن﴾ سوێند بە خوا فێڵێکیان لێ دەکەم

فَجَعَلَهُمْ جُذَٰذًا إِلَّا كَبِيرًا لَّهُمْ لَعَلَّهُمْ إِلَيْهِ يَرْجِعُونَ
﴿٥٨﴾ قَالُوا۟ مَن فَعَلَ هَٰذَا بِـَٔالِهَتِنَآ إِنَّهُۥ لَمِنَ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٥٩﴾
قَالُوا۟ سَمِعْنَا فَتًى يَذْكُرُهُمْ يُقَالُ لَهُۥٓ إِبْرَٰهِيمُ ﴿٦٠﴾ قَالُوا۟ فَأْتُوا۟ بِهِۦ
عَلَىٰٓ أَعْيُنِ ٱلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَشْهَدُونَ ﴿٦١﴾ قَالُوٓا۟ ءَأَنتَ فَعَلْتَ
هَٰذَا بِـَٔالِهَتِنَا يَٰٓإِبْرَٰهِيمُ ﴿٦٢﴾ قَالَ بَلْ فَعَلَهُۥ كَبِيرُهُمْ
هَٰذَا فَسْـَٔلُوهُمْ إِن كَانُوا۟ يَنطِقُونَ ﴿٦٣﴾ فَرَجَعُوٓا۟ إِلَىٰٓ
أَنفُسِهِمْ فَقَالُوٓا۟ إِنَّكُمْ أَنتُمُ ٱلظَّٰلِمُونَ ﴿٦٤﴾ ثُمَّ نُكِسُوا۟ عَلَىٰ
رُءُوسِهِمْ لَقَدْ عَلِمْتَ مَا هَٰٓؤُلَآءِ يَنطِقُونَ ﴿٦٥﴾ قَالَ
أَفَتَعْبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ مَا لَا يَنفَعُكُمْ شَيْـًٔا وَلَا
يَضُرُّكُمْ ﴿٦٦﴾ أُفٍّ لَّكُمْ وَلِمَا تَعْبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ ۖ أَفَلَا
تَعْقِلُونَ ﴿٦٧﴾ قَالُوا۟ حَرِّقُوهُ وَٱنصُرُوٓا۟ ءَالِهَتَكُمْ إِن كُنتُمْ
فَٰعِلِينَ ﴿٦٨﴾ قُلْنَا يَٰنَارُ كُونِى بَرْدًا وَسَلَٰمًا عَلَىٰٓ إِبْرَٰهِيمَ ﴿٦٩﴾
وَأَرَادُوا۟ بِهِۦ كَيْدًا فَجَعَلْنَٰهُمُ ٱلْأَخْسَرِينَ ﴿٧٠﴾ وَنَجَّيْنَٰهُ
وَلُوطًا إِلَى ٱلْأَرْضِ ٱلَّتِى بَٰرَكْنَا فِيهَا لِلْعَٰلَمِينَ ﴿٧١﴾ وَوَهَبْنَا
لَهُۥٓ إِسْحَٰقَ وَيَعْقُوبَ نَافِلَةً ۖ وَكُلًّا جَعَلْنَا صَٰلِحِينَ ﴿٧٢﴾

وشه و مەبەستەکانی

﴿ جُذَٰذًا ﴾ ورد و خاش
﴿ إِلَّا كَبِيرًا لَّهُمْ ﴾ کەورەیە کیان بەبێ
﴿ يَرْجِعُونَ ﴾ بەڵکو بچەوە بۆ لای
﴿ عَلَىٰٓ أَعْيُنِ ٱلنَّاسِ ﴾ بەرچاوی خەڵکەوە
﴿ نُكِسُوا۟ عَلَىٰ رُءُوسِهِمْ ﴾ سەریان داخست
﴿ أُفٍّ ﴾ ئاخ لە دەستتان
﴿ بَرْدًا وَسَلَٰمًا ﴾ سارد و بێ زیان
﴿ إِلَى ٱلْأَرْضِ ﴾ بۆ ئەو زەویەی
﴿ بَٰرَكْنَا فِيهَا ﴾ ئەوەی کە پیرۆزمان کردووە
﴿ نَافِلَةً ﴾ بەخشیش

مینگەکان و ئەوانەی ناخوێنرێنەوە: شوێنی مینگە (الغنة). (الإخفاء) بە مینگەوە. مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و. مینگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.

درێژکردنەوەکان (المدود): (٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە. (٤،٥) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمزە)وە. مەددی متصل لەکاتی وەستاندا. (٢، ٤، ٦) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستاندا. (٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)ە.

وَجَعَلْنَٰهُمْ أَئِمَّةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا وَأَوْحَيْنَآ إِلَيْهِمْ فِعْلَ
ٱلْخَيْرَٰتِ وَإِقَامَ ٱلصَّلَوٰةِ وَإِيتَآءَ ٱلزَّكَوٰةِ ۖ وَكَانُوا۟ لَنَا
عَٰبِدِينَ ﴿٧٣﴾ وَلُوطًا ءَاتَيْنَٰهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَنَجَّيْنَٰهُ مِنَ
ٱلْقَرْيَةِ ٱلَّتِى كَانَت تَّعْمَلُ ٱلْخَبَٰٓئِثَ ۗ إِنَّهُمْ كَانُوا۟ قَوْمَ سَوْءٍ
فَٰسِقِينَ ﴿٧٤﴾ وَأَدْخَلْنَٰهُ فِى رَحْمَتِنَآ ۖ إِنَّهُۥ مِنَ ٱلصَّٰلِحِينَ
﴿٧٥﴾ وَنُوحًا إِذْ نَادَىٰ مِن قَبْلُ فَٱسْتَجَبْنَا لَهُۥ فَنَجَّيْنَٰهُ
وَأَهْلَهُۥ مِنَ ٱلْكَرْبِ ٱلْعَظِيمِ ﴿٧٦﴾ وَنَصَرْنَٰهُ مِنَ ٱلْقَوْمِ
ٱلَّذِينَ كَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَآ ۚ إِنَّهُمْ كَانُوا۟ قَوْمَ سَوْءٍ فَأَغْرَقْنَٰهُمْ
أَجْمَعِينَ ﴿٧٧﴾ وَدَاوُۥدَ وَسُلَيْمَٰنَ إِذْ يَحْكُمَانِ فِى ٱلْحَرْثِ إِذْ
نَفَشَتْ فِيهِ غَنَمُ ٱلْقَوْمِ وَكُنَّا لِحُكْمِهِمْ شَٰهِدِينَ ﴿٧٨﴾
فَفَهَّمْنَٰهَا سُلَيْمَٰنَ ۚ وَكُلًّا ءَاتَيْنَا حُكْمًا وَعِلْمًا ۚ وَسَخَّرْنَا
مَعَ دَاوُۥدَ ٱلْجِبَالَ يُسَبِّحْنَ وَٱلطَّيْرَ ۚ وَكُنَّا فَٰعِلِينَ ﴿٧٩﴾
وَعَلَّمْنَٰهُ صَنْعَةَ لَبُوسٍ لَّكُمْ لِتُحْصِنَكُم مِّنۢ بَأْسِكُمْ ۖ
فَهَلْ أَنتُمْ شَٰكِرُونَ ﴿٨٠﴾ وَلِسُلَيْمَٰنَ ٱلرِّيحَ عَاصِفَةً تَجْرِى بِأَمْرِهِۦٓ
إِلَى ٱلْأَرْضِ ٱلَّتِى بَٰرَكْنَا فِيهَا ۚ وَكُنَّا بِكُلِّ شَىْءٍ عَٰلِمِينَ ﴿٨١﴾

وشه و ماناکانی

﴿يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا﴾ به فەرمانی ئیمە دەچن بەڕێوە

﴿[illegible]﴾ پیسای وتن کاری چاکە و خوداپەرستیی بکەن

﴿[illegible]﴾ ڕاست و پێغەمبەرایەتیی

﴿قَوْمَ سَوْءٍ﴾ گەلێکی بەد

﴿الْحَرْثِ﴾ کشت و کاڵ، مێو

﴿[illegible]﴾ شەو تێی بەرەڵا بوو

﴿صَنْعَةَ لَبُوسٍ﴾ دروستکردنی پۆشاك، زری

﴿لِتُحْصِنَكُم﴾ تا بتان پارێزی

﴿بَأْسِكُمْ﴾ هێز و دەسەڵات، ئازاری جەنگ

﴿عَاصِفَةً﴾ بایەکی بەهێز

تەفخیمی پیتی لامی (الله).
تەفخیمی پیتی (راء).
سیمەتی ئەلقەلە

١- وەستانی وەستان (الوقوف) ٢- نیشانەکانی وەستان

[illegible] حەرەکەکانی تری لێ دادەماڵرێت. [illegible]

٢- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەرەنگی سوور ڕەنگ کراون، وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن.

وَمِنَ ٱلشَّيَٰطِينِ مَن يَغُوصُونَ لَهُۥ وَيَعۡمَلُونَ عَمَلٗا
دُونَ ذَٰلِكَۖ وَكُنَّا لَهُمۡ حَٰفِظِينَ ﴿٨٢﴾ ۞ وَأَيُّوبَ إِذۡ
نَادَىٰ رَبَّهُۥٓ أَنِّي مَسَّنِيَ ٱلضُّرُّ وَأَنتَ أَرۡحَمُ ٱلرَّٰحِمِينَ ﴿٨٣﴾
فَٱسۡتَجَبۡنَا لَهُۥ فَكَشَفۡنَا مَا بِهِۦ مِن ضُرّٖۖ وَءَاتَيۡنَٰهُ أَهۡلَهُۥ
وَمِثۡلَهُم مَّعَهُمۡ رَحۡمَةٗ مِّنۡ عِندِنَا وَذِكۡرَىٰ لِلۡعَٰبِدِينَ ﴿٨٤﴾
وَإِسۡمَٰعِيلَ وَإِدۡرِيسَ وَذَا ٱلۡكِفۡلِۖ كُلّٞ مِّنَ ٱلصَّٰبِرِينَ
﴿٨٥﴾ وَأَدۡخَلۡنَٰهُمۡ فِي رَحۡمَتِنَآۖ إِنَّهُم مِّنَ ٱلصَّٰلِحِينَ
﴿٨٦﴾ وَذَا ٱلنُّونِ إِذ ذَّهَبَ مُغَٰضِبٗا فَظَنَّ أَن لَّن نَّقۡدِرَ عَلَيۡهِ
فَنَادَىٰ فِي ٱلظُّلُمَٰتِ أَن لَّآ إِلَٰهَ إِلَّآ أَنتَ سُبۡحَٰنَكَ إِنِّي
كُنتُ مِنَ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٨٧﴾ فَٱسۡتَجَبۡنَا لَهُۥ وَنَجَّيۡنَٰهُ
مِنَ ٱلۡغَمِّۚ وَكَذَٰلِكَ نُـۨجِي ٱلۡمُؤۡمِنِينَ ﴿٨٨﴾ وَزَكَرِيَّآ
إِذۡ نَادَىٰ رَبَّهُۥ رَبِّ لَا تَذَرۡنِي فَرۡدٗا وَأَنتَ خَيۡرُ ٱلۡوَٰرِثِينَ
﴿٨٩﴾ فَٱسۡتَجَبۡنَا لَهُۥ وَوَهَبۡنَا لَهُۥ يَحۡيَىٰ وَأَصۡلَحۡنَا
لَهُۥ زَوۡجَهُۥٓۚ إِنَّهُمۡ كَانُواْ يُسَٰرِعُونَ فِي ٱلۡخَيۡرَٰتِ
وَيَدۡعُونَنَا رَغَبٗا وَرَهَبٗاۖ وَكَانُواْ لَنَا خَٰشِعِينَ ﴿٩٠﴾

وشه و ماناکانی

﴿يغوصون﴾ بۆ ئەو حۆیان لە دەریا دەهاون
﴿حافظين﴾ ئێمە ئەمان پاراستی
﴿وذا الكفل﴾ هەندێك دەلێن (ئلیاس) بووە
﴿وذا النون﴾ یونس، خاوەنی نەهەنگەکە.
﴿مغاضبا﴾ بەتووڕەیی
﴿لن نقدر عليه﴾ دەستەلاتمان بەسەریدا ناشکێ
﴿رغبا ورهبا﴾ تەماع و ترس
﴿خاشعين﴾ بە ملکەچیی

ڕەنگەکان و ڕێنماییەکان:
شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە.
مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و.
مینگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود):
(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی سکون ...
(٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمزە)وە دروست دەبن
مەددی متصل، لەکاتی وەستاندا و، ماوەکەی بە ئەندازەی (٦،٥،٤) حەرەکەیە
(٦،٤،٢) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)
(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)

وَٱلَّتِيٓ أَحۡصَنَتۡ فَرۡجَهَا فَنَفَخۡنَا فِيهَا مِن رُّوحِنَا
وَجَعَلۡنَٰهَا وَٱبۡنَهَآ ءَايَةٗ لِّلۡعَٰلَمِينَ ٩١ إِنَّ هَٰذِهِۦٓ
أُمَّتُكُمۡ أُمَّةٗ وَٰحِدَةٗ وَأَنَا۠ رَبُّكُمۡ فَٱعۡبُدُونِ ٩٢
وَتَقَطَّعُوٓاْ أَمۡرَهُم بَيۡنَهُمۡۖ كُلٌّ إِلَيۡنَا رَٰجِعُونَ ٩٣
فَمَن يَعۡمَلۡ مِنَ ٱلصَّٰلِحَٰتِ وَهُوَ مُؤۡمِنٞ فَلَا كُفۡرَانَ
لِسَعۡيِهِۦ وَإِنَّا لَهُۥ كَٰتِبُونَ ٩٤ وَحَرَٰمٌ عَلَىٰ قَرۡيَةٍ
أَهۡلَكۡنَٰهَآ أَنَّهُمۡ لَا يَرۡجِعُونَ ٩٥ حَتَّىٰٓ إِذَا فُتِحَتۡ
يَأۡجُوجُ وَمَأۡجُوجُ وَهُم مِّن كُلِّ حَدَبٖ يَنسِلُونَ ٩٦
وَٱقۡتَرَبَ ٱلۡوَعۡدُ ٱلۡحَقُّ فَإِذَا هِيَ شَٰخِصَةٌ أَبۡصَٰرُ ٱلَّذِينَ
كَفَرُواْ يَٰوَيۡلَنَا قَدۡ كُنَّا فِي غَفۡلَةٖ مِّنۡ هَٰذَا بَلۡ كُنَّا
ظَٰلِمِينَ ٩٧ إِنَّكُمۡ وَمَا تَعۡبُدُونَ مِن دُونِ
ٱللَّهِ حَصَبُ جَهَنَّمَ أَنتُمۡ لَهَا وَٰرِدُونَ ٩٨ لَوۡ كَانَ
هَٰٓؤُلَآءِ ءَالِهَةٗ مَّا وَرَدُوهَاۖ وَكُلّٞ فِيهَا خَٰلِدُونَ ٩٩
لَهُمۡ فِيهَا زَفِيرٞ وَهُمۡ فِيهَا لَا يَسۡمَعُونَ ١٠٠ إِنَّ ٱلَّذِينَ
سَبَقَتۡ لَهُم مِّنَّا ٱلۡحُسۡنَىٰٓ أُوْلَٰٓئِكَ عَنۡهَا مُبۡعَدُونَ ١٠١

وشه و مانه‌کانی

﴿أَحۡصَنَتۡ فَرۡجَهَا﴾ خۆی لە حەرام پاراست
﴿مِن رُّوحِنَا﴾ لە رۆحی خۆمانەوە کە جبریلە
﴿أُمَّتُكُمۡ﴾ گەلی ئێوە ﴿وَتَقَطَّعُوٓاْ أَمۡرَهُم﴾ پارچە پارچە بوون
﴿وَحَرَٰمٌ﴾ حەرام کراوە ﴿[illegible]﴾ [illegible]
﴿رَٰجِعُونَ﴾ ئەوان [illegible] گەڕێنەوە
﴿[illegible]﴾ بەرزایی ﴿[illegible]﴾ بەدەرکەوتن
﴿ٱلۡوَعۡدُ ٱلۡحَقُّ﴾ پەیمانی راست، قیامەت و پەیدابوون
﴿[illegible]﴾ چاویان دەرپەڕی، نەیەنوقا
﴿حَصَبُ جَهَنَّمَ﴾ بەرد و سووتەمەنیی دۆزەخ
﴿لَهَا وَٰرِدُونَ﴾ دەچنە ناوی
﴿[illegible]﴾ [illegible] و تەنگەنەفەسی
﴿[illegible]﴾ [illegible]

تەجوید و هێمای ڕەنگەکان:
تەفخیمی پیتی لامی (الله).
تەفخیمی پیتی (راء).
سیمەتی قەلقەلە.

١. چۆنیەتی وەستان الوقف
٢. نیشانەکانی وەستان

١- هەموو وەستانەکان لەسەر پیتی سکون [illegible] هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە و، تائی مەربوطە بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە.
٢- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێک هەن کە دەگۆڕێن.

لَا يَسۡمَعُونَ حَسِيسَهَاۖ وَهُمۡ فِي مَا ٱشۡتَهَتۡ أَنفُسُهُمۡ
خَٰلِدُونَ ١٠٢ لَا يَحۡزُنُهُمُ ٱلۡفَزَعُ ٱلۡأَكۡبَرُ وَتَتَلَقَّىٰهُمُ
ٱلۡمَلَٰٓئِكَةُ هَٰذَا يَوۡمُكُمُ ٱلَّذِي كُنتُمۡ تُوعَدُونَ
١٠٣ يَوۡمَ نَطۡوِي ٱلسَّمَآءَ كَطَيِّ ٱلسِّجِلِّ لِلۡكُتُبِۚ كَمَا
بَدَأۡنَآ أَوَّلَ خَلۡقٖ نُّعِيدُهُۥۚ وَعۡدًا عَلَيۡنَآۚ إِنَّا كُنَّا فَٰعِلِينَ
١٠٤ وَلَقَدۡ كَتَبۡنَا فِي ٱلزَّبُورِ مِنۢ بَعۡدِ ٱلذِّكۡرِ أَنَّ ٱلۡأَرۡضَ
يَرِثُهَا عِبَادِيَ ٱلصَّٰلِحُونَ ١٠٥ إِنَّ فِي هَٰذَا لَبَلَٰغٗا
لِّقَوۡمٍ عَٰبِدِينَ ١٠٦ وَمَآ أَرۡسَلۡنَٰكَ إِلَّا رَحۡمَةٗ لِّلۡعَٰلَمِينَ
١٠٧ قُلۡ إِنَّمَا يُوحَىٰٓ إِلَيَّ أَنَّمَآ إِلَٰهُكُمۡ إِلَٰهٞ وَٰحِدٞۖ
فَهَلۡ أَنتُم مُّسۡلِمُونَ ١٠٨ فَإِن تَوَلَّوۡاْ فَقُلۡ ءَاذَنتُكُمۡ
عَلَىٰ سَوَآءٖۖ وَإِنۡ أَدۡرِيٓ أَقَرِيبٌ أَم بَعِيدٞ مَّا تُوعَدُونَ ١٠٩
إِنَّهُۥ يَعۡلَمُ ٱلۡجَهۡرَ مِنَ ٱلۡقَوۡلِ وَيَعۡلَمُ مَا تَكۡتُمُونَ
١١٠ وَإِنۡ أَدۡرِي لَعَلَّهُۥ فِتۡنَةٞ لَّكُمۡ وَمَتَٰعٌ إِلَىٰ حِينٖ ١١١ قَٰلَ
رَبِّ ٱحۡكُم بِٱلۡحَقِّۗ وَرَبُّنَا ٱلرَّحۡمَٰنُ ٱلۡمُسۡتَعَانُ عَلَىٰ مَا تَصِفُونَ ١١٢

سُورَةُ الحَجّ

مدنية ٢٢ — آياتها ٧٨

وشە و ماناکانی

﴿[illegible]﴾ دەنگ و گڕەی
﴿[illegible]﴾ ترسە گەورەکە
﴿[illegible]﴾ لاپەڕە، کاغەز
﴿[illegible]﴾ بۆ کتێب، بۆ نووسین
﴿[illegible]﴾ وەك خۆی لێ دەکەینەوە
﴿[illegible]﴾ بەڵێنە لەسەرمان
﴿[illegible]﴾ دەیکەین
﴿[illegible]﴾ پەیامە نێرراوەکان
﴿[illegible]﴾ (اللوح المحفوظ)
﴿[illegible]﴾ پەیامێکە
﴿[illegible]﴾ بانگم کردن
﴿[illegible]﴾ وەك یەك
﴿[illegible]﴾ چووزانم
﴿[illegible]﴾ تاقیکردنەوەیە بۆ ئێوە

وەستانەکان و نەوەستانەکان (مسکەکان و نەوەستانەکان)
شوێنی مسکە (لصە) — (لادغام) بە میکەوە
مسکەی (لاحماء) — (الادغام)ی بێ میکە و
مسکەی (الاقلاب) — بەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە

لەمەدوادیی درێژکردنەوەکان (المدود)
[illegible]
[illegible]
[illegible]
(٦، ٤، ٢) حەرەکە بۆ مەددی لەماکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)
[illegible]

وشه و ماناکانی

سوورەتی حەج

نووەمەلەرزەی رۆژی قیامەت

لەسری دەچی

بەحی

بووی سر و می

حویتپارە

گوشتپارە

دیمەن دەرکەوتوو

أَشُدَّكُمْ تا دەگەیە هیز و توانان

پیریی و پەرتوویی

هەژ

بەرزبووەوە، وەجۆ کەوت

دوو جوری جو ـ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

الحزب ٣٤

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ ٱتَّقُواْ رَبَّكُمْۚ إِنَّ زَلْزَلَةَ ٱلسَّاعَةِ شَيْءٌ
عَظِيمٞ ١ يَوْمَ تَرَوْنَهَا تَذْهَلُ كُلُّ مُرْضِعَةٍ عَمَّآ
أَرْضَعَتْ وَتَضَعُ كُلُّ ذَاتِ حَمْلٍ حَمْلَهَا وَتَرَى ٱلنَّاسَ
سُكَٰرَىٰ وَمَا هُم بِسُكَٰرَىٰ وَلَٰكِنَّ عَذَابَ ٱللَّهِ شَدِيدٞ
٢ وَمِنَ ٱلنَّاسِ مَن يُجَٰدِلُ فِي ٱللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٖ وَيَتَّبِعُ كُلَّ
شَيْطَٰنٖ مَّرِيدٖ ٣ كُتِبَ عَلَيْهِ أَنَّهُۥ مَن تَوَلَّاهُ فَأَنَّهُۥ يُضِلُّهُۥ
وَيَهْدِيهِ إِلَىٰ عَذَابِ ٱلسَّعِيرِ ٤ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ إِن كُنتُمْ فِي
رَيْبٖ مِّنَ ٱلْبَعْثِ فَإِنَّا خَلَقْنَٰكُم مِّن تُرَابٖ ثُمَّ مِن نُّطْفَةٖ ثُمَّ
مِنْ عَلَقَةٖ ثُمَّ مِن مُّضْغَةٖ مُّخَلَّقَةٖ وَغَيْرِ مُخَلَّقَةٖ لِّنُبَيِّنَ لَكُمْۚ
وَنُقِرُّ فِي ٱلْأَرْحَامِ مَا نَشَآءُ إِلَىٰٓ أَجَلٖ مُّسَمّٗى ثُمَّ نُخْرِجُكُمْ
طِفْلٗا ثُمَّ لِتَبْلُغُوٓاْ أَشُدَّكُمْۖ وَمِنكُم مَّن يُتَوَفَّىٰ
وَمِنكُم مَّن يُرَدُّ إِلَىٰٓ أَرْذَلِ ٱلْعُمُرِ لِكَيْلَا يَعْلَمَ مِنۢ
بَعْدِ عِلْمٖ شَيْـٔٗاۚ وَتَرَى ٱلْأَرْضَ هَامِدَةٗ فَإِذَآ أَنزَلْنَا عَلَيْهَا
ٱلْمَآءَ ٱهْتَزَّتْ وَرَبَتْ وَأَنۢبَتَتْ مِن كُلِّ زَوْجِۭ بَهِيجٖ ٥

١ جوینەی وەستان (الوقوف):	[illegible] ... بەبێ بەکارهێنانی حەرەکەکانی تری لێ دادەمالرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە، تائی خڕیش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە	قورس کۆکردن (تفخیم و ترقیق): بەقەلیمی پیتی لامی (الله) / بەقەلیمی پیتی (ر ء) / سیفەتی قەلقەلە
٢ نیشانەکانی وەستان	٢- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەرەنگی سوور رەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕین.	

ذَٰلِكَ بِأَنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلْحَقُّ وَأَنَّهُۥ يُحْىِ ٱلْمَوْتَىٰ وَأَنَّهُۥ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ
(٦) وَأَنَّ ٱلسَّاعَةَ ءَاتِيَةٌ لَّا رَيْبَ فِيهَا وَأَنَّ ٱللَّهَ يَبْعَثُ مَن فِى
ٱلْقُبُورِ (٧) وَمِنَ ٱلنَّاسِ مَن يُجَٰدِلُ فِى ٱللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى
وَلَا كِتَٰبٍ مُّنِيرٍ (٨) ثَانِىَ عِطْفِهِۦ لِيُضِلَّ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ لَهُۥ فِى
ٱلدُّنْيَا خِزْىٌ وَنُذِيقُهُۥ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ عَذَابَ ٱلْحَرِيقِ (٩) ذَٰلِكَ
بِمَا قَدَّمَتْ يَدَاكَ وَأَنَّ ٱللَّهَ لَيْسَ بِظَلَّٰمٍ لِّلْعَبِيدِ (١٠) وَمِنَ ٱلنَّاسِ
مَن يَعْبُدُ ٱللَّهَ عَلَىٰ حَرْفٍ فَإِنْ أَصَابَهُۥ خَيْرٌ ٱطْمَأَنَّ بِهِۦ وَإِنْ أَصَابَتْهُ
فِتْنَةٌ ٱنقَلَبَ عَلَىٰ وَجْهِهِۦ خَسِرَ ٱلدُّنْيَا وَٱلْءَاخِرَةَ ذَٰلِكَ هُوَ
ٱلْخُسْرَانُ ٱلْمُبِينُ (١١) يَدْعُوا۟ مِن دُونِ ٱللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُۥ
وَمَا لَا يَنفَعُهُۥ ذَٰلِكَ هُوَ ٱلضَّلَٰلُ ٱلْبَعِيدُ (١٢) يَدْعُوا۟ لَمَن
ضَرُّهُۥٓ أَقْرَبُ مِن نَّفْعِهِۦ لَبِئْسَ ٱلْمَوْلَىٰ وَلَبِئْسَ ٱلْعَشِيرُ (١٣)
إِنَّ ٱللَّهَ يُدْخِلُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ جَنَّٰتٍ
تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ إِنَّ ٱللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ (١٤) مَن كَانَ
يَظُنُّ أَن لَّن يَنصُرَهُ ٱللَّهُ فِى ٱلدُّنْيَا وَٱلْءَاخِرَةِ فَلْيَمْدُدْ بِسَبَبٍ إِلَى
ٱلسَّمَآءِ ثُمَّ لْيَقْطَعْ فَلْيَنظُرْ هَلْ يُذْهِبَنَّ كَيْدُهُۥ مَا يَغِيظُ (١٥)

وشە و ماناكانی

﴿ ... ﴾ ملی بادەدا

﴿ ... ﴾ رسوایی

﴿ ... ﴾ لەسەر لایەك، لەسەر قەراخێك

﴿ مَا لَا يَضُرُّهُۥ وَمَا لَا يَنفَعُهُۥ ﴾ ئەوەی بە زیانی پێ دەگەیێنێ بە قازانجی بۆی دەبێ

﴿ ... ﴾ گومراییەکی ناشکرا

﴿ ... ﴾ کومەککەر

﴿ ... ﴾ هاوڕێ، هاودەم

﴿ ... ﴾ خودا، کومەکی بکا

﴿ ... ﴾ بە هۆیەکەوە بۆ ئاسمان، یان بۆ میچی خانووەکەی

﴿ ... ﴾ لە پاش خۆی بخنکێنێ

﴿ ... ﴾ فێڵەکەی، ئەوەی خۆی بە خۆی کرد

﴿ ... ﴾ ئەوەی تووڕەی دەکات

میگەکان و نەوەنەی ناخوێنرێنەوە: شوێنی میگە (الغنة) (الادغام) بە میگەوە؛ میگەی (الإخفاء)؛ (الإدغام)ی بێ میگە و ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە؛ میگەی (الإقلاب).

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود): (٦) حەرەکە بۆ مەددی لازم؛ (٥) حەرەکە بۆ مەددی واجب؛ (٢، ٤، ٦) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)؛ (٢) حەرەکە بۆ مەددی سروشتی.

وَكَذَٰلِكَ أَنزَلۡنَٰهُ ءَايَٰتِۭ بَيِّنَٰتٖ وَأَنَّ ٱللَّهَ يَهۡدِي مَن يُرِيدُ
١٦ إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَٱلَّذِينَ هَادُواْ وَٱلصَّٰبِـِٔينَ وَٱلنَّصَٰرَىٰ
وَٱلۡمَجُوسَ وَٱلَّذِينَ أَشۡرَكُوٓاْ إِنَّ ٱللَّهَ يَفۡصِلُ بَيۡنَهُمۡ
يَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِۚ إِنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ شَهِيدٌ ١٧ أَلَمۡ تَرَ أَنَّ ٱللَّهَ
يَسۡجُدُۤ لَهُۥ مَن فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَن فِي ٱلۡأَرۡضِ وَٱلشَّمۡسُ وَٱلۡقَمَرُ
وَٱلنُّجُومُ وَٱلۡجِبَالُ وَٱلشَّجَرُ وَٱلدَّوَآبُّ وَكَثِيرٞ مِّنَ ٱلنَّاسِۖ
وَكَثِيرٌ حَقَّ عَلَيۡهِ ٱلۡعَذَابُۗ وَمَن يُهِنِ ٱللَّهُ فَمَا لَهُۥ مِن مُّكۡرِمٍۚ
إِنَّ ٱللَّهَ يَفۡعَلُ مَا يَشَآءُ ۩ ١٨ ۞ هَٰذَانِ خَصۡمَانِ ٱخۡتَصَمُواْ
فِي رَبِّهِمۡۖ فَٱلَّذِينَ كَفَرُواْ قُطِّعَتۡ لَهُمۡ ثِيَابٞ مِّن نَّارٖ يُصَبُّ
مِن فَوۡقِ رُءُوسِهِمُ ٱلۡحَمِيمُ ١٩ يُصۡهَرُ بِهِۦ مَا فِي بُطُونِهِمۡ
وَٱلۡجُلُودُ ٢٠ وَلَهُم مَّقَٰمِعُ مِنۡ حَدِيدٖ ٢١ كُلَّمَآ أَرَادُوٓاْ
أَن يَخۡرُجُواْ مِنۡهَا مِنۡ غَمٍّ أُعِيدُواْ فِيهَا وَذُوقُواْ عَذَابَ ٱلۡحَرِيقِ
٢٢ إِنَّ ٱللَّهَ يُدۡخِلُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ
جَنَّٰتٖ تَجۡرِي مِن تَحۡتِهَا ٱلۡأَنۡهَٰرُ يُحَلَّوۡنَ فِيهَا مِنۡ
أَسَاوِرَ مِن ذَهَبٖ وَلُؤۡلُؤٗاۖ وَلِبَاسُهُمۡ فِيهَا حَرِيرٞ ٢٣

وشه و ماناکانی

﴿والصابئين﴾ ئەوانەی ئەستێرە و مەلائیکە دەپەرستن

﴿يسجد له﴾ کورنووشی بۆ دەبا

﴿حق عليه﴾ دەسەپێ بەسەریا

﴿هذان﴾

﴿خصمان﴾ ئەمانە دوو دوژمن

﴿الحميم﴾ ئاوی گەرم

﴿يصهر به﴾ پێی دەتوێتەوە

﴿مقامع﴾ کوتەك، قەمچی

تەفخیمی پیتی لامی (ﷲ)
تەفخیمی پیتی (ر)
سیەلی قەلقەلە.

١. چۆنیەتی وەستان (الوقوف)
٢. نیشانەکانی وەستان:

١. [illegible]

٢. ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن.

وَهُدُوٓاْ إِلَى ٱلطَّيِّبِ مِنَ ٱلۡقَوۡلِ وَهُدُوٓاْ إِلَىٰ صِرَٰطِ ٱلۡحَمِيدِ
﴿٢٤﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ وَيَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ وَٱلۡمَسۡجِدِ
ٱلۡحَرَامِ ٱلَّذِي جَعَلۡنَٰهُ لِلنَّاسِ سَوَآءً ٱلۡعَٰكِفُ فِيهِ وَٱلۡبَادِۚ
وَمَن يُرِدۡ فِيهِ بِإِلۡحَادِۭ بِظُلۡمٖ نُّذِقۡهُ مِنۡ عَذَابٍ أَلِيمٖ ﴿٢٥﴾
وَإِذۡ بَوَّأۡنَا لِإِبۡرَٰهِيمَ مَكَانَ ٱلۡبَيۡتِ أَن لَّا تُشۡرِكۡ بِي
شَيۡـٔٗا وَطَهِّرۡ بَيۡتِيَ لِلطَّآئِفِينَ وَٱلۡقَآئِمِينَ وَٱلرُّكَّعِ
ٱلسُّجُودِ ﴿٢٦﴾ وَأَذِّن فِي ٱلنَّاسِ بِٱلۡحَجِّ يَأۡتُوكَ رِجَالٗا وَعَلَىٰ
كُلِّ ضَامِرٖ يَأۡتِينَ مِن كُلِّ فَجٍّ عَمِيقٖ ﴿٢٧﴾ لِّيَشۡهَدُواْ
مَنَٰفِعَ لَهُمۡ وَيَذۡكُرُواْ ٱسۡمَ ٱللَّهِ فِيٓ أَيَّامٖ مَّعۡلُومَٰتٍ
عَلَىٰ مَا رَزَقَهُم مِّنۢ بَهِيمَةِ ٱلۡأَنۡعَٰمِۖ فَكُلُواْ مِنۡهَا وَأَطۡعِمُواْ
ٱلۡبَآئِسَ ٱلۡفَقِيرَ ﴿٢٨﴾ ثُمَّ لۡيَقۡضُواْ تَفَثَهُمۡ وَلۡيُوفُواْ
نُذُورَهُمۡ وَلۡيَطَّوَّفُواْ بِٱلۡبَيۡتِ ٱلۡعَتِيقِ ﴿٢٩﴾ ذَٰلِكَۖ وَمَن
يُعَظِّمۡ حُرُمَٰتِ ٱللَّهِ فَهُوَ خَيۡرٞ لَّهُۥ عِندَ رَبِّهِۦۗ وَأُحِلَّتۡ
لَكُمُ ٱلۡأَنۡعَٰمُ إِلَّا مَا يُتۡلَىٰ عَلَيۡكُمۡۖ فَٱجۡتَنِبُواْ
ٱلرِّجۡسَ مِنَ ٱلۡأَوۡثَٰنِ وَٱجۡتَنِبُواْ قَوۡلَ ٱلزُّورِ ﴿٣٠﴾

وشه و ماناکانی

ريموديى كر

﴿ٱلۡعَٰكِفُ فِيهِ﴾ ئه‌و نه‌ى خود په‌رستى تيد ده‌كه‌ن

لاده‌دا له راستيه‌وه بۆ

﴿لۡيَقۡضُواْ تَفَثَهُمۡ﴾ نينۆك و سمێڵ و قژيان پاك بكه‌نه‌وه

قسه‌ى درۆ

مینگه كان و ئه‌وانه‌ى ناخوێنرێنه‌وه: شوێنى مينگه (الغنة). (الإدغام) به مينگه‌وه. مينگه‌ى (الإخفاء). (الإدغام)ى بێ مينگه و. مينگه‌ى (الإقلاب). ئه‌و پيتانه‌ى ناخوێنرێنه‌وه.

ئه‌ندازه‌ى درێژكردنه‌وه‌كان (المدود):
- مه‌ددى متصل، له‌كاتى وه‌ستاندا و ...
- (٢، ٤، ٦) حه‌ره‌كه بۆ مه‌ددى له‌ناكاو (عارض) له‌كاتى وه‌ستان (وقف)
- (٢) حه‌ره‌كه بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ى حوكمه‌كه‌يان هاوشێوه‌ى (المد الطبيعي)

حُنَفَآءَ لِلَّهِ غَيْرَ مُشْرِكِينَ بِهِۦ وَمَن يُشْرِكْ بِٱللَّهِ فَكَأَنَّمَا خَرَّ مِنَ
ٱلسَّمَآءِ فَتَخْطَفُهُ ٱلطَّيْرُ أَوْ تَهْوِى بِهِ ٱلرِّيحُ فِى مَكَانٍ سَحِيقٍ
﴿٣١﴾ ذَٰلِكَ وَمَن يُعَظِّمْ شَعَٰٓئِرَ ٱللَّهِ فَإِنَّهَا مِن تَقْوَى ٱلْقُلُوبِ
﴿٣٢﴾ لَكُمْ فِيهَا مَنَٰفِعُ إِلَىٰٓ أَجَلٍ مُّسَمًّى ثُمَّ مَحِلُّهَآ إِلَى ٱلْبَيْتِ
ٱلْعَتِيقِ ﴿٣٣﴾ وَلِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنسَكًا لِّيَذْكُرُوا۟ ٱسْمَ
ٱللَّهِ عَلَىٰ مَا رَزَقَهُم مِّنۢ بَهِيمَةِ ٱلْأَنْعَٰمِ فَإِلَٰهُكُمْ إِلَٰهٌ وَٰحِدٌ
فَلَهُۥٓ أَسْلِمُوا۟ وَبَشِّرِ ٱلْمُخْبِتِينَ ﴿٣٤﴾ ٱلَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ ٱللَّهُ وَجِلَتْ
قُلُوبُهُمْ وَٱلصَّٰبِرِينَ عَلَىٰ مَآ أَصَابَهُمْ وَٱلْمُقِيمِى ٱلصَّلَوٰةِ وَمِمَّا
رَزَقْنَٰهُمْ يُنفِقُونَ ﴿٣٥﴾ وَٱلْبُدْنَ جَعَلْنَٰهَا لَكُم مِّن شَعَٰٓئِرِ
ٱللَّهِ لَكُمْ فِيهَا خَيْرٌ فَٱذْكُرُوا۟ ٱسْمَ ٱللَّهِ عَلَيْهَا صَوَآفَّ فَإِذَا وَجَبَتْ
جُنُوبُهَا فَكُلُوا۟ مِنْهَا وَأَطْعِمُوا۟ ٱلْقَانِعَ وَٱلْمُعْتَرَّ كَذَٰلِكَ سَخَّرْنَٰهَا
لَكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٣٦﴾ لَن يَنَالَ ٱللَّهَ لُحُومُهَا وَلَا دِمَآؤُهَا
وَلَٰكِن يَنَالُهُ ٱلتَّقْوَىٰ مِنكُمْ كَذَٰلِكَ سَخَّرَهَا لَكُمْ لِتُكَبِّرُوا۟
ٱللَّهَ عَلَىٰ مَا هَدَىٰكُمْ وَبَشِّرِ ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿٣٧﴾ ۞ إِنَّ ٱللَّهَ
يُدَٰفِعُ عَنِ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ خَوَّانٍ كَفُورٍ ﴿٣٨﴾

وشه و ماناکانی

﴿...﴾ لادەر لە پووچەوە بۆ راست
﴿تَهْوِى بِهِ ٱلرِّيحُ﴾ با دەیبا ﴿مَكَانٍ سَحِيقٍ﴾ شوێنێکی دوور، قووڵ
﴿...﴾ ئەو حەیوانەی دەیبرن بۆ مەککە بۆ سەربڕین
﴿وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ﴾ دڵیان دەترسێ
﴿...﴾ شوێنی سەربڕینەکە
﴿...﴾ شوێنی خودا پەرستیی، یان حەیوانی سەربڕین
﴿...﴾ موژدە بدە بە لە خوداترسان
﴿...﴾ وشتر ﴿...﴾ کار و پەیامەکانی حەج ﴿...﴾ دەستبەر و و رزکراو
﴿...﴾ دوای سەربڕین لار بووەوە و کەوت
﴿...﴾ ئی بدەن بە سوپاسگەر
﴿...﴾ ئەوانەی شەرم دەکەن داوا بکەن

١- هەموو وەستانەکان لەسەر پیتی سکوندار دەکرێت، ئەمانەت گەر پیتەکە خۆی سکوندار بەبێت لەکاتی وەستاندا حەرەکەکانی تری لێ دادەماڵرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە و، ئاتی حەرفیش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە

٢- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی نیوانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن. لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێک هەن کە دەگۆڕێن.

١ چۆنیەتی وەستان (الوقوف)
٢ نیشانەکانی وەستان

▼ تەفخیمی پیتی لامی (الله)
▼ تەفخیمی پیتی (ر)
▼ سیفەتی قەلقەلە

قورئان گوکردن (التجوید) و قەلقەلە

أُذِنَ لِلَّذِينَ يُقَٰتَلُونَ بِأَنَّهُمۡ ظُلِمُواْۚ وَإِنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ نَصۡرِهِمۡ
لَقَدِيرٌ ٣٩ ٱلَّذِينَ أُخۡرِجُواْ مِن دِيَٰرِهِم بِغَيۡرِ حَقٍّ إِلَّآ أَن
يَقُولُواْ رَبُّنَا ٱللَّهُۗ وَلَوۡلَا دَفۡعُ ٱللَّهِ ٱلنَّاسَ بَعۡضَهُم بِبَعۡضٖ لَّهُدِّمَتۡ
صَوَٰمِعُ وَبِيَعٞ وَصَلَوَٰتٞ وَمَسَٰجِدُ يُذۡكَرُ فِيهَا ٱسۡمُ ٱللَّهِ
كَثِيرٗاۗ وَلَيَنصُرَنَّ ٱللَّهُ مَن يَنصُرُهُۥٓۚ إِنَّ ٱللَّهَ لَقَوِيٌّ
عَزِيزٌ ٤٠ ٱلَّذِينَ إِن مَّكَّنَّٰهُمۡ فِي ٱلۡأَرۡضِ أَقَامُواْ ٱلصَّلَوٰةَ
وَءَاتَوُاْ ٱلزَّكَوٰةَ وَأَمَرُواْ بِٱلۡمَعۡرُوفِ وَنَهَوۡاْ عَنِ ٱلۡمُنكَرِۗ
وَلِلَّهِ عَٰقِبَةُ ٱلۡأُمُورِ ٤١ وَإِن يُكَذِّبُوكَ فَقَدۡ كَذَّبَتۡ
قَبۡلَهُمۡ قَوۡمُ نُوحٖ وَعَادٞ وَثَمُودُ ٤٢ وَقَوۡمُ إِبۡرَٰهِيمَ وَقَوۡمُ لُوطٖ ٤٣
وَأَصۡحَٰبُ مَدۡيَنَۖ وَكُذِّبَ مُوسَىٰۖ فَأَمۡلَيۡتُ لِلۡكَٰفِرِينَ ثُمَّ
أَخَذۡتُهُمۡۖ فَكَيۡفَ كَانَ نَكِيرِ ٤٤ فَكَأَيِّن مِّن قَرۡيَةٍ
أَهۡلَكۡنَٰهَا وَهِيَ ظَالِمَةٞ فَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا
وَبِئۡرٖ مُّعَطَّلَةٖ وَقَصۡرٖ مَّشِيدٍ ٤٥ أَفَلَمۡ يَسِيرُواْ فِي ٱلۡأَرۡضِ
فَتَكُونَ لَهُمۡ قُلُوبٞ يَعۡقِلُونَ بِهَآ أَوۡ ءَاذَانٞ يَسۡمَعُونَ بِهَاۖ فَإِنَّهَا
لَا تَعۡمَى ٱلۡأَبۡصَٰرُ وَلَٰكِن تَعۡمَى ٱلۡقُلُوبُ ٱلَّتِي فِي ٱلصُّدُورِ ٤٦

وشەو ماناکانی

﴿ ﴾ ریگەدراوە

﴿ ﴾ جەنگیان لە دژ دەکرێت

﴿ ﴾ پەرستگەی گاوران

﴿ ﴾ کەنیسەکان

﴿وَصَلَوَٰتٌ﴾ کەنشتەی جووەکان

﴿وَمَسَٰجِدُ﴾ مزگەوتەکان

﴿ ﴾ گەلی شوعەیب

﴿ ﴾ مۆلەتی کافرەکانم دا

﴿ ﴾ چۆن نەبووم؟ چۆن تۆڵەیان لێ کرایەوە؟

﴿ ﴾ رووخاو لە دێهاتەکان

﴿عُرُوشِهَا﴾ کەوتووە لەسەر یەکدا، داری بە سەر بەردییەوە نەماوە

﴿ ﴾ کۆشکی بڵندی چۆڵ

مینگەکان و نەخوێنرانەوە: شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە. مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و. مینگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود):
(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبیعی)ن
(٦،٤،٢) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)دا
مەددی متصل لەکاتی وەستان و... (٦،٥) حەرەکە
(٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمز)ەوە دروست دەبن.
(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە دروست دەبن

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِٱلْعَذَابِ وَلَن يُخْلِفَ ٱللَّهُ وَعْدَهُۥ ۚ وَإِنَّ يَوْمًا
عِندَ رَبِّكَ كَأَلْفِ سَنَةٍ مِّمَّا تَعُدُّونَ ﴿٤٧﴾ وَكَأَيِّن مِّن
قَرْيَةٍ أَمْلَيْتُ لَهَا وَهِىَ ظَالِمَةٌ ثُمَّ أَخَذْتُهَا وَإِلَىَّ ٱلْمَصِيرُ
﴿٤٨﴾ قُلْ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ إِنَّمَآ أَنَا۠ لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٤٩﴾ فَٱلَّذِينَ
ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ لَهُم مَّغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿٥٠﴾
وَٱلَّذِينَ سَعَوْا۟ فِىٓ ءَايَٰتِنَا مُعَٰجِزِينَ أُو۟لَٰٓئِكَ أَصْحَٰبُ ٱلْجَحِيمِ
﴿٥١﴾ وَمَآ أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ مِن رَّسُولٍ وَلَا نَبِىٍّ إِلَّآ إِذَا تَمَنَّىٰٓ
أَلْقَى ٱلشَّيْطَٰنُ فِىٓ أُمْنِيَّتِهِۦ فَيَنسَخُ ٱللَّهُ مَا يُلْقِى ٱلشَّيْطَٰنُ
ثُمَّ يُحْكِمُ ٱللَّهُ ءَايَٰتِهِۦ ۗ وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٥٢﴾ لِّيَجْعَلَ
مَا يُلْقِى ٱلشَّيْطَٰنُ فِتْنَةً لِّلَّذِينَ فِى قُلُوبِهِم مَّرَضٌ وَٱلْقَاسِيَةِ
قُلُوبُهُمْ ۗ وَإِنَّ ٱلظَّٰلِمِينَ لَفِى شِقَاقٍۭ بَعِيدٍ ﴿٥٣﴾ وَلِيَعْلَمَ
ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْعِلْمَ أَنَّهُ ٱلْحَقُّ مِن رَّبِّكَ فَيُؤْمِنُوا۟ بِهِۦ
فَتُخْبِتَ لَهُۥ قُلُوبُهُمْ ۗ وَإِنَّ ٱللَّهَ لَهَادِ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ إِلَىٰ صِرَٰطٍ
مُّسْتَقِيمٍ ﴿٥٤﴾ وَلَا يَزَالُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ فِى مِرْيَةٍ مِّنْهُ حَتَّىٰ
تَأْتِيَهُمُ ٱلسَّاعَةُ بَغْتَةً أَوْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابُ يَوْمٍ عَقِيمٍ ﴿٥٥﴾

وشه و ماناکانی

﴿وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِٱلْعَذَابِ﴾ پەلەی ناردنی سزات لێ دەکەن

﴿وَعْدَهُۥ﴾ خودا پێچەوانەی بەڵێنی خۆی ناکات

مۆڵەتیم دا

﴿مُعَٰجِزِينَ﴾ لە دەسمان دەرباچن

خوێندییەوە

شەیتان گومانی خستە دوو خوێندراوەوەکەوە

دڵیان لە سەری دادەڕزێ

شک و گومان لە قورئاندا

ڕۆژێکی بەروک. ڕۆژێک کە ڕۆژی دی بە دوادا نایەت، ڕۆژی قیامەت

قورسی گۆکردن تەفخیم و قەلقەلە

تەفخیمی پیتی لامی (الله)

تەفخیمی پیتی (ر،ء)

سیفەتی قەلقەلە

١- خوێندنی وەستان «الوقوف»

٢- نیشانەکانی وەستان

٢- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن.

ٱلۡمُلۡكُ يَوۡمَئِذٖ لِّلَّهِ يَحۡكُمُ بَيۡنَهُمۡۚ فَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ
وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ فِي جَنَّٰتِ ٱلنَّعِيمِ ٥٦ وَٱلَّذِينَ كَفَرُواْ
وَكَذَّبُواْ بِـَٔايَٰتِنَا فَأُوْلَٰٓئِكَ لَهُمۡ عَذَابٞ مُّهِينٞ ٥٧
وَٱلَّذِينَ هَاجَرُواْ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ ثُمَّ قُتِلُوٓاْ أَوۡ مَاتُواْ
لَيَرۡزُقَنَّهُمُ ٱللَّهُ رِزۡقًا حَسَنٗاۚ وَإِنَّ ٱللَّهَ لَهُوَ خَيۡرُ
ٱلرَّٰزِقِينَ ٥٨ لَيُدۡخِلَنَّهُم مُّدۡخَلٗا يَرۡضَوۡنَهُۥۗ وَإِنَّ
ٱللَّهَ لَعَلِيمٌ حَلِيمٞ ٥٩ ۞ ذَٰلِكَۖ وَمَنۡ عَاقَبَ بِمِثۡلِ
مَا عُوقِبَ بِهِۦ ثُمَّ بُغِيَ عَلَيۡهِ لَيَنصُرَنَّهُ ٱللَّهُۚ إِنَّ ٱللَّهَ
لَعَفُوٌّ غَفُورٞ ٦٠ ذَٰلِكَ بِأَنَّ ٱللَّهَ يُولِجُ ٱلَّيۡلَ فِي
ٱلنَّهَارِ وَيُولِجُ ٱلنَّهَارَ فِي ٱلَّيۡلِ وَأَنَّ ٱللَّهَ سَمِيعُۢ بَصِيرٞ
٦١ ذَٰلِكَ بِأَنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلۡحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدۡعُونَ مِن
دُونِهِۦ هُوَ ٱلۡبَٰطِلُ وَأَنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلۡعَلِيُّ ٱلۡكَبِيرُ ٦٢
أَلَمۡ تَرَ أَنَّ ٱللَّهَ أَنزَلَ مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءٗ فَتُصۡبِحُ ٱلۡأَرۡضُ
مُخۡضَرَّةًۚ إِنَّ ٱللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٞ ٦٣ لَّهُۥ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَمَا فِي ٱلۡأَرۡضِۗ وَإِنَّ ٱللَّهَ لَهُوَ ٱلۡغَنِيُّ ٱلۡحَمِيدُ ٦٤

وشە و ماناكانی

﴿ مُّدۡخَلٗا ﴾ بەهەشت
﴿ عُوقِبَ بِهِۦ ﴾ هەمتر ستەمی لێ كرایەوە
﴿ يُولِجُ ﴾ دەخاتە
﴿ لَطِيفٌ خَبِيرٌ ﴾ خودا ئاگای لە هەموو شتە، زاستی دەگاتە هەموو وردەیەك
﴿ مُخۡضَرَّةً ﴾ شارەرایە
﴿ مَا فِي السَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي الۡأَرۡضِ ﴾ هەرچی لە زەوییەكان و ئاسمانەكاندا بە هەموو هی ئەون
﴿ الۡغَنِيُّ ﴾ دەولەمەند و بێ نیاز لە كەس
﴿ الۡحَمِيدُ ﴾ شاوی سوپاسكردن

مینگەكان و نەوانەی ناخوێنرێنەوە:
شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە.
مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و.
مینگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە

لەكشانەوەی دریژكردنەوەكان (المدود):
(٦) حەرەكە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سكون)ەوە دروست دەبن.
(٥،٤) حەرەكە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمز)ەوە دروست دەبن.
مەددی متصل، لەكاتی وەستاندا و، ماوەكەی بە ئەندازەی (٦،٥،٤) حەرەكە.
(٦،٤،٢) حەرەكە بۆ مەددی لەناكاو (عارض) لەكاتی وەستان (وقف).
(٢) حەرەكە بۆ ئەو مەددانەی حوكمەكەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)ە.

أَلَمْ تَرَ أَنَّ ٱللَّهَ سَخَّرَ لَكُم مَّا فِى ٱلْأَرْضِ وَٱلْفُلْكَ تَجْرِى فِى ٱلْبَحْرِ
بِأَمْرِهِۦ وَيُمْسِكُ ٱلسَّمَآءَ أَن تَقَعَ عَلَى ٱلْأَرْضِ إِلَّا بِإِذْنِهِۦٓ ۗ إِنَّ
ٱللَّهَ بِٱلنَّاسِ لَرَءُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿٦٥﴾ وَهُوَ ٱلَّذِىٓ أَحْيَاكُمْ
ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ ۗ إِنَّ ٱلْإِنسَٰنَ لَكَفُورٌ ﴿٦٦﴾
لِّكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنسَكًا هُمْ نَاسِكُوهُ ۖ فَلَا يُنَٰزِعُنَّكَ
فِى ٱلْأَمْرِ ۚ وَٱدْعُ إِلَىٰ رَبِّكَ ۖ إِنَّكَ لَعَلَىٰ هُدًى مُّسْتَقِيمٍ ﴿٦٧﴾
وَإِن جَٰدَلُوكَ فَقُلِ ٱللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٦٨﴾ ٱللَّهُ يَحْكُمُ
بَيْنَكُمْ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ فِيمَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٦٩﴾
أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ ٱللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِى ٱلسَّمَآءِ وَٱلْأَرْضِ ۗ إِنَّ ذَٰلِكَ
فِى كِتَٰبٍ ۚ إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى ٱللَّهِ يَسِيرٌ ﴿٧٠﴾ وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ
ٱللَّهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِهِۦ سُلْطَٰنًا وَمَا لَيْسَ لَهُم بِهِۦ عِلْمٌ ۗ وَمَا لِلظَّٰلِمِينَ
مِن نَّصِيرٍ ﴿٧١﴾ وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ ءَايَٰتُنَا بَيِّنَٰتٍ تَعْرِفُ فِى
وُجُوهِ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ ٱلْمُنكَرَ ۖ يَكَادُونَ يَسْطُونَ
بِٱلَّذِينَ يَتْلُونَ عَلَيْهِمْ ءَايَٰتِنَا ۗ قُلْ أَفَأُنَبِّئُكُم بِشَرٍّ مِّن
ذَٰلِكُمُ ۗ ٱلنَّارُ وَعَدَهَا ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ ۖ وَبِئْسَ ٱلْمَصِيرُ ﴿٧٢﴾

وشه و ماناکانی

﴿ ﴾ ئایا
... رامکردووه
﴿ ﴾ کەشتیی
﴿ ﴾ نەرم و نیان و لەسەرخۆ و بە بەزەیی
﴿ ﴾ ... کردووەتەوە
﴿ثُمَّ يُمِيتُكُمْ﴾ لە پاشان دەتان مرێنێ
﴿ ﴾ جارێکی دی زیندووتان دەکەنەوە
﴿ ﴾ رێ و شوێنی خودا پەرستیی
﴿ ﴾ بەڵگە
﴿ ﴾ شتی ناشرین، رووگرژیی
﴿ ﴾ هەڵمەت دەبەن

١- هەموو وەستانەکان لەسەر پیتی سکوندار دەکرێت، تەنانەت گەر پیتەکە خۆی سکوندار نەبێت لەکاتی وەستاندا حەرەکەکانی تری لێ دادەماڵرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە و، تائی خڕیش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە.

٢- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن

١ جوانکاریی وەستان (الوقوف):
٢ نیشانەکانی وەستان

تەفخیمی پیتی لامی (اللّٰه).
تەفخیمی پیتی (راء).
... قەلقەلە

قورئانی ... کردن

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ ضُرِبَ مَثَلٞ فَٱسۡتَمِعُواْ لَهُۥٓۚ إِنَّ ٱلَّذِينَ
تَدۡعُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ لَن يَخۡلُقُواْ ذُبَابٗا وَلَوِ ٱجۡتَمَعُواْ لَهُۥۖ
وَإِن يَسۡلُبۡهُمُ ٱلذُّبَابُ شَيۡـٔٗا لَّا يَسۡتَنقِذُوهُ مِنۡهُۚ ضَعُفَ
ٱلطَّالِبُ وَٱلۡمَطۡلُوبُ ٧٣ مَا قَدَرُواْ ٱللَّهَ حَقَّ قَدۡرِهِۦٓۚ إِنَّ
ٱللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ ٧٤ ٱللَّهُ يَصۡطَفِي مِنَ ٱلۡمَلَٰٓئِكَةِ
رُسُلٗا وَمِنَ ٱلنَّاسِۚ إِنَّ ٱللَّهَ سَمِيعُۢ بَصِيرٞ ٧٥ يَعۡلَمُ
مَا بَيۡنَ أَيۡدِيهِمۡ وَمَا خَلۡفَهُمۡۗ وَإِلَى ٱللَّهِ تُرۡجَعُ ٱلۡأُمُورُ ٧٦
يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱرۡكَعُواْ وَٱسۡجُدُواْۤ وَٱعۡبُدُواْ
رَبَّكُمۡ وَٱفۡعَلُواْ ٱلۡخَيۡرَ لَعَلَّكُمۡ تُفۡلِحُونَ ۩ ٧٧ سجدة
وَجَٰهِدُواْ فِي ٱللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِۦۚ هُوَ ٱجۡتَبَىٰكُمۡ وَمَا جَعَلَ
عَلَيۡكُمۡ فِي ٱلدِّينِ مِنۡ حَرَجٖۚ مِّلَّةَ أَبِيكُمۡ إِبۡرَٰهِيمَۚ هُوَ سَمَّىٰكُمُ
ٱلۡمُسۡلِمِينَ مِن قَبۡلُ وَفِي هَٰذَا لِيَكُونَ ٱلرَّسُولُ شَهِيدًا عَلَيۡكُمۡ
وَتَكُونُواْ شُهَدَآءَ عَلَى ٱلنَّاسِۚ فَأَقِيمُواْ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتُواْ ٱلزَّكَوٰةَ
وَٱعۡتَصِمُواْ بِٱللَّهِ هُوَ مَوۡلَىٰكُمۡۖ فَنِعۡمَ ٱلۡمَوۡلَىٰ وَنِعۡمَ ٱلنَّصِيرُ ٧٨

سُورَةُ المُؤْمِنُونَ

٢٣ — ١١٨

وشه و ماناكانى

﴿مِن دُونِ ٱللَّهِ﴾ بێجگه له خودا، ئه‌و كاسانه

﴿ذُبَابٗا﴾ مێشێکیان پێ دروست ناکرێت

﴿ٱلذُّبَابُ شَيۡـٔٗا﴾ ئه‌گه‌ر مێشیش شتێکیان لێ بفڕێنێ

﴿ٱللَّهَ﴾ ڕێزیان له خودا نه‌گرت

﴿هُوَ ٱجۡتَبَىٰكُمۡ﴾ ئه‌و هه‌ڵی بژاردن

ڕه‌حمه‌ت، قورسایی

﴿هُوَ مَوۡلَىٰكُمۡ﴾ ئه‌و سه‌رپه‌رشتیکارتانه

مینگه‌کان و نه‌وانه‌ی ناخوێندرێنه‌وه: شوێنی مینگه (الغنة). (الإدغام) به مینگه‌وه. مینگه‌ی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگه و ئه‌و پیتانه‌ی ناخوێندرێنه‌وه. مینگه‌ی (الإقلاب).

ئه‌ندازه‌ی درێژکردنه‌وه‌کان (المدود):
(٦) حه‌ره‌که بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ی به‌هۆی (سکون)ه‌وه دروست ده‌بن
(٥،٤) حه‌ره‌که بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ی به‌هۆی (هه‌مز)ه‌وه دروست ده‌بن
مه‌ددی متصل، له‌کاتی وەستاندا و ماوه‌که‌ی به ئه‌ندازه‌ی (٦،٥،٤) حه‌ره‌که‌یه
(٢، ٤، ٦) حه‌ره‌که بۆ مه‌ددی له‌ناکاو (عارض) له‌کاتی وەستان (وقف)دا
(٢) حه‌ره‌که بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ی حوکمه‌کانیان هاوشێوه‌ی (المد الطبیعي)ه

وشە و ماناکانی
سوورەتی مولمینوون
﴿ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ ﴾ حاوەن باوەڕان ڕزگار بوون
﴿ [illegible] ﴾ ملکەچ و فەرمانبەرداران
﴿ [illegible] ﴾ زیادڕۆیشتووان
﴿ [illegible] ﴾ شوێنی باڵای بەهەشت
﴿ [illegible] ﴾ پوختە و پاڵفتە
﴿ [illegible] ﴾ شوێنێکی پتەو و پارێزراو
﴿ [illegible] ﴾ خوێنپارە
﴿ [illegible] ﴾ گۆشتپارە
﴿ [illegible] ﴾ دروستکردنێکی دی
﴿ فَتَبَارَكَ اللَّهُ ﴾ خودا پیرۆز و بالادەستە
﴿ [illegible] ﴾ حەوت ڕێگە

الحزب ٣٥

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١﴾ الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ ﴿٢﴾
وَالَّذِينَ هُمْ عَنِ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ ﴿٣﴾ وَالَّذِينَ هُمْ لِلزَّكَاةِ
فَاعِلُونَ ﴿٤﴾ وَالَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ ﴿٥﴾ إِلَّا عَلَىٰ
أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ ﴿٦﴾
فَمَنِ ابْتَغَىٰ وَرَاءَ ذَٰلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْعَادُونَ ﴿٧﴾ وَالَّذِينَ هُمْ
لِأَمَانَاتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ ﴿٨﴾ وَالَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَوَاتِهِمْ
يُحَافِظُونَ ﴿٩﴾ أُولَٰئِكَ هُمُ الْوَارِثُونَ ﴿١٠﴾ الَّذِينَ يَرِثُونَ
الْفِرْدَوْسَ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١١﴾ وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ
سُلَالَةٍ مِنْ طِينٍ ﴿١٢﴾ ثُمَّ جَعَلْنَاهُ نُطْفَةً فِي قَرَارٍ مَكِينٍ ﴿١٣﴾ ثُمَّ
خَلَقْنَا النُّطْفَةَ عَلَقَةً فَخَلَقْنَا الْعَلَقَةَ مُضْغَةً فَخَلَقْنَا
الْمُضْغَةَ عِظَامًا فَكَسَوْنَا الْعِظَامَ لَحْمًا ثُمَّ أَنْشَأْنَاهُ خَلْقًا
آخَرَ فَتَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ ﴿١٤﴾ ثُمَّ إِنَّكُمْ بَعْدَ ذَٰلِكَ
لَمَيِّتُونَ ﴿١٥﴾ ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ تُبْعَثُونَ ﴿١٦﴾ وَلَقَدْ
خَلَقْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعَ طَرَائِقَ وَمَا كُنَّا عَنِ الْخَلْقِ غَافِلِينَ ﴿١٧﴾

فێربوونی گۆکردن (تەفخیم و قەلقەلە)		١.جۆرەکانی وەستان (الوقوف): ٢.نیشانەکانی وەستان:	
	تەفخیمی پیتی لامی (الله)		١- [illegible] حەرەکەکانی تری لێ دادەماڵرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە، ئەگینا خۆیشی بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە.
	تەفخیمی پیتی (راء).		٢- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند جوگەیەک هەن کە دەگۆڕێن.
	سیفەتی قەلقەلە.		

وَأَنزَلْنَا مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءًۢ بِقَدَرٍ فَأَسْكَنَّٰهُ فِى ٱلْأَرْضِ ۖ وَإِنَّا عَلَىٰ ذَهَابٍۭ
بِهِۦ لَقَٰدِرُونَ ﴿١٨﴾ فَأَنشَأْنَا لَكُم بِهِۦ جَنَّٰتٍ مِّن نَّخِيلٍ وَأَعْنَٰبٍ
لَّكُمْ فِيهَا فَوَٰكِهُ كَثِيرَةٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿١٩﴾ وَشَجَرَةً تَخْرُجُ مِن
طُورِ سَيْنَآءَ تَنۢبُتُ بِٱلدُّهْنِ وَصِبْغٍ لِّلْءَاكِلِينَ ﴿٢٠﴾ وَإِنَّ لَكُمْ فِى
ٱلْأَنْعَٰمِ لَعِبْرَةً ۖ نُّسْقِيكُم مِّمَّا فِى بُطُونِهَا وَلَكُمْ فِيهَا مَنَٰفِعُ كَثِيرَةٌ
وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿٢١﴾ وَعَلَيْهَا وَعَلَى ٱلْفُلْكِ تُحْمَلُونَ ﴿٢٢﴾ وَلَقَدْ
أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِۦ فَقَالَ يَٰقَوْمِ ٱعْبُدُوا۟ ٱللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَٰهٍ
غَيْرُهُۥٓ ۚ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٢٣﴾ فَقَالَ ٱلْمَلَؤُا۟ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ مِن قَوْمِهِۦ مَا هَٰذَآ
إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُرِيدُ أَن يَتَفَضَّلَ عَلَيْكُمْ وَلَوْ شَآءَ ٱللَّهُ لَأَنزَلَ
مَلَٰٓئِكَةً مَّا سَمِعْنَا بِهَٰذَا فِىٓ ءَابَآئِنَا ٱلْأَوَّلِينَ ﴿٢٤﴾ إِنْ هُوَ إِلَّا
رَجُلٌۢ بِهِۦ جِنَّةٌ فَتَرَبَّصُوا۟ بِهِۦ حَتَّىٰ حِينٍ ﴿٢٥﴾ قَالَ رَبِّ ٱنصُرْنِى
بِمَا كَذَّبُونِ ﴿٢٦﴾ فَأَوْحَيْنَآ إِلَيْهِ أَنِ ٱصْنَعِ ٱلْفُلْكَ بِأَعْيُنِنَا
وَوَحْيِنَا فَإِذَا جَآءَ أَمْرُنَا وَفَارَ ٱلتَّنُّورُ ۙ فَٱسْلُكْ فِيهَا مِن
كُلٍّ زَوْجَيْنِ ٱثْنَيْنِ وَأَهْلَكَ إِلَّا مَن سَبَقَ عَلَيْهِ ٱلْقَوْلُ
مِنْهُمْ ۖ وَلَا تُخَٰطِبْنِى فِى ٱلَّذِينَ ظَلَمُوٓا۟ ۖ إِنَّهُمْ مُّغْرَقُونَ ﴿٢٧﴾

وشەو ماناکانی

میگەکان و نەخوێنراوەکان: شوێنی میگە (غنة) · ئیدغام بە میگەوە · میگەی (الإخفاء) · ئیدغام بێ میگە و · میگەی (الإقلاب) · بەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)

فَإِذَا ٱسْتَوَيْتَ أَنتَ وَمَن مَّعَكَ عَلَى ٱلْفُلْكِ فَقُلِ ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ ٱلَّذِى نَجَّىٰنَا
مِنَ ٱلْقَوْمِ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٢٨﴾ وَقُل رَّبِّ أَنزِلْنِى مُنزَلًا مُّبَارَكًا وَأَنتَ خَيْرُ
ٱلْمُنزِلِينَ ﴿٢٩﴾ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَٰتٍ وَإِن كُنَّا لَمُبْتَلِينَ ﴿٣٠﴾ ثُمَّ أَنشَأْنَا
مِنۢ بَعْدِهِمْ قَرْنًا ءَاخَرِينَ ﴿٣١﴾ فَأَرْسَلْنَا فِيهِمْ رَسُولًا مِّنْهُمْ أَنِ ٱعْبُدُوا۟
ٱللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُۥٓ ۖ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٣٢﴾ وَقَالَ ٱلْمَلَأُ مِن قَوْمِهِ
ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ وَكَذَّبُوا۟ بِلِقَآءِ ٱلْءَاخِرَةِ وَأَتْرَفْنَٰهُمْ فِى ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا
مَا هَٰذَآ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يَأْكُلُ مِمَّا تَأْكُلُونَ مِنْهُ وَيَشْرَبُ مِمَّا
تَشْرَبُونَ ﴿٣٣﴾ وَلَئِنْ أَطَعْتُم بَشَرًا مِّثْلَكُمْ إِنَّكُمْ إِذًا لَّخَٰسِرُونَ
﴿٣٤﴾ أَيَعِدُكُمْ أَنَّكُمْ إِذَا مِتُّمْ وَكُنتُمْ تُرَابًا وَعِظَٰمًا أَنَّكُم مُّخْرَجُونَ
﴿٣٥﴾ ۞ هَيْهَاتَ هَيْهَاتَ لِمَا تُوعَدُونَ ﴿٣٦﴾ إِنْ هِىَ إِلَّا حَيَاتُنَا
ٱلدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ ﴿٣٧﴾ إِنْ هُوَ إِلَّا رَجُلٌ
ٱفْتَرَىٰ عَلَى ٱللَّهِ كَذِبًا وَمَا نَحْنُ لَهُۥ بِمُؤْمِنِينَ ﴿٣٨﴾ قَالَ رَبِّ
ٱنصُرْنِى بِمَا كَذَّبُونِ ﴿٣٩﴾ قَالَ عَمَّا قَلِيلٍ لَّيُصْبِحُنَّ نَٰدِمِينَ ﴿٤٠﴾
فَأَخَذَتْهُمُ ٱلصَّيْحَةُ بِٱلْحَقِّ فَجَعَلْنَٰهُمْ غُثَآءً ۚ فَبُعْدًا لِّلْقَوْمِ
ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٤١﴾ ثُمَّ أَنشَأْنَا مِنۢ بَعْدِهِمْ قُرُونًا ءَاخَرِينَ ﴿٤٢﴾

وشه و ماناکانی

﴿ [illegible] ﴾ دەستەلاتت بەسەردا گرت

﴿ [illegible] ﴾ لە گەڵە ستەمکارەکانی رزگار کردین

﴿ [illegible] ﴾ جێگەیەك شوێنی دابەزین و بێشەوە

﴿ [illegible] ﴾ تاقیکەرەوەین، بەندەکانمان تاقی دەکەینەوە

﴿ قرناً ءاخرين ﴾ گەلێکی دی

﴿ [illegible] ﴾ ناسراوەکانی گەلەکە

﴿ وأترفناهم ﴾ خۆشگوزەرانمان کردبوون

﴿ [illegible] ﴾ زۆر دوورە [illegible]

﴿ [illegible] ﴾ گرمە و [illegible]

﴿ [illegible] ﴾ وەك کەفی سەر ئاوی لێکردن

﴿ فبعداً ﴾ دووریی لە سۆز و میهرەبانیی خوا

﴿ قروناً ءاخرين ﴾ گەلانێکی دی

تەفخیمی پیتی لامی (اللە).
تەفخیمی پیتی (راء).
[illegible]

۱. چۆنیەتی وەستان (الوقف):
۲. نیشانەکانی وەستان.

۲- هەموو وەستانەکان لەسەر پیتی سکوون [illegible]
۳- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەرەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، [illegible]

مَا تَسْبِقُ مِنْ أُمَّةٍ أَجَلَهَا وَمَا يَسْتَـْٔخِرُونَ ﴿٤٣﴾ ثُمَّ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا تَتْرَا
كُلَّ مَا جَآءَ أُمَّةً رَّسُولُهَا كَذَّبُوهُ فَأَتْبَعْنَا بَعْضَهُم بَعْضًا وَجَعَلْنَٰهُمْ
أَحَادِيثَ فَبُعْدًا لِّقَوْمٍ لَّا يُؤْمِنُونَ ﴿٤٤﴾ ثُمَّ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ وَأَخَاهُ
هَٰرُونَ بِـَٔايَٰتِنَا وَسُلْطَٰنٍ مُّبِينٍ ﴿٤٥﴾ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَإِيْهِۦ
فَٱسْتَكْبَرُوا۟ وَكَانُوا۟ قَوْمًا عَالِينَ ﴿٤٦﴾ فَقَالُوٓا۟ أَنُؤْمِنُ لِبَشَرَيْنِ مِثْلِنَا
وَقَوْمُهُمَا لَنَا عَٰبِدُونَ ﴿٤٧﴾ فَكَذَّبُوهُمَا فَكَانُوا۟ مِنَ ٱلْمُهْلَكِينَ
﴿٤٨﴾ وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَى ٱلْكِتَٰبَ لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ ﴿٤٩﴾ وَجَعَلْنَا
ٱبْنَ مَرْيَمَ وَأُمَّهُۥٓ ءَايَةً وَءَاوَيْنَٰهُمَآ إِلَىٰ رَبْوَةٍ ذَاتِ قَرَارٍ وَمَعِينٍ
﴿٥٠﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلرُّسُلُ كُلُوا۟ مِنَ ٱلطَّيِّبَٰتِ وَٱعْمَلُوا۟ صَٰلِحًا إِنِّى بِمَا
تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ ﴿٥١﴾ وَإِنَّ هَٰذِهِۦٓ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَٰحِدَةً وَأَنَا۠ رَبُّكُمْ
فَٱتَّقُونِ ﴿٥٢﴾ فَتَقَطَّعُوٓا۟ أَمْرَهُم بَيْنَهُمْ زُبُرًا كُلُّ حِزْبٍۭ بِمَا لَدَيْهِمْ
فَرِحُونَ ﴿٥٣﴾ فَذَرْهُمْ فِى غَمْرَتِهِمْ حَتَّىٰ حِينٍ ﴿٥٤﴾ أَيَحْسَبُونَ أَنَّمَا
نُمِدُّهُم بِهِۦ مِن مَّالٍ وَبَنِينَ ﴿٥٥﴾ نُسَارِعُ لَهُمْ فِى ٱلْخَيْرَٰتِ بَل لَّا يَشْعُرُونَ
﴿٥٦﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ هُم مِّنْ خَشْيَةِ رَبِّهِم مُّشْفِقُونَ ﴿٥٧﴾ وَٱلَّذِينَ هُم
بِـَٔايَٰتِ رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٨﴾ وَٱلَّذِينَ هُم بِرَبِّهِمْ لَا يُشْرِكُونَ ﴿٥٩﴾

وشه و ماناكانى

﴿أجلها﴾ هیچ گەلێك ئاكامی لێی پێش ناكەوێ
﴿وما يستأخرون﴾ دوا ناكەوێ
﴿تترا﴾ بەشوێن یەكدا
﴿وجعلناهم أحاديث﴾ كردمانن بە دەنگوباس
﴿وسلطان مبين﴾ بەڵگە و دەسەڵاتی ئاشكرا
﴿قوما عالين﴾ گەلێكی دەمارانی و فیزل
﴿وآويناهما﴾ حەشاماندان، بردمانن
﴿إلى ربوة﴾ بۆ ئەو شوێنە بەرزە
﴿ومعين﴾ سەرچاوەیەك
﴿أمتكم﴾ گەلەكەتان
﴿فتقطعوا أمرهم﴾ بەش بەش بوون
﴿زبرا﴾ پارچە پارچە
﴿غمرتهم﴾ نەفامیی و بێ ئاگاییان
﴿نمدهم﴾ ئەوەی كە دەیانیدەین
﴿مشفقون﴾ دەترسن

شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە.
مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە
مینگەی (الإقلاب)

درێژكردنەوەكان (المدود)

(٦) حەرەكە بۆ ئەو مەددەی بەهۆی (سكون)ەوە دروست دەبێ
(٤،٥) حەرەكە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمز)ەوە دروست دەبن
مەددی منفصل بەكاسی ومساند و ...
(٢، ٤، ٦) حەرەكە بۆ مەددی لەناكاو عارض لەكاتی وەستان
(٢) حەرەكە بۆ ئەو مەددە ...

وَٱلَّذِينَ يُؤْتُونَ مَآ ءَاتَوا۟ وَّقُلُوبُهُمْ وَجِلَةٌ أَنَّهُمْ إِلَىٰ رَبِّهِمْ رَٰجِعُونَ ﴿٦٠﴾
أُو۟لَٰٓئِكَ يُسَٰرِعُونَ فِى ٱلْخَيْرَٰتِ وَهُمْ لَهَا سَٰبِقُونَ ﴿٦١﴾ وَلَا نُكَلِّفُ
نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا ۖ وَلَدَيْنَا كِتَٰبٌ يَنطِقُ بِٱلْحَقِّ ۚ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٦٢﴾
بَلْ قُلُوبُهُمْ فِى غَمْرَةٍ مِّنْ هَٰذَا وَلَهُمْ أَعْمَٰلٌ مِّن دُونِ ذَٰلِكَ هُمْ لَهَا
عَٰمِلُونَ ﴿٦٣﴾ حَتَّىٰٓ إِذَآ أَخَذْنَا مُتْرَفِيهِم بِٱلْعَذَابِ إِذَا هُمْ يَجْـَٔرُونَ
﴿٦٤﴾ لَا تَجْـَٔرُوا۟ ٱلْيَوْمَ ۖ إِنَّكُم مِّنَّا لَا تُنصَرُونَ ﴿٦٥﴾ قَدْ كَانَتْ ءَايَٰتِى
تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ فَكُنتُمْ عَلَىٰٓ أَعْقَٰبِكُمْ تَنكِصُونَ ﴿٦٦﴾ مُسْتَكْبِرِينَ
بِهِۦ سَٰمِرًا تَهْجُرُونَ ﴿٦٧﴾ أَفَلَمْ يَدَّبَّرُوا۟ ٱلْقَوْلَ أَمْ جَآءَهُم مَّا لَمْ يَأْتِ
ءَابَآءَهُمُ ٱلْأَوَّلِينَ ﴿٦٨﴾ أَمْ لَمْ يَعْرِفُوا۟ رَسُولَهُمْ فَهُمْ لَهُۥ مُنكِرُونَ
﴿٦٩﴾ أَمْ يَقُولُونَ بِهِۦ جِنَّةٌۢ ۚ بَلْ جَآءَهُم بِٱلْحَقِّ وَأَكْثَرُهُمْ لِلْحَقِّ
كَٰرِهُونَ ﴿٧٠﴾ وَلَوِ ٱتَّبَعَ ٱلْحَقُّ أَهْوَآءَهُمْ لَفَسَدَتِ ٱلسَّمَٰوَٰتُ
وَٱلْأَرْضُ وَمَن فِيهِنَّ ۚ بَلْ أَتَيْنَٰهُم بِذِكْرِهِمْ فَهُمْ عَن
ذِكْرِهِم مُّعْرِضُونَ ﴿٧١﴾ أَمْ تَسْـَٔلُهُمْ خَرْجًا فَخَرَاجُ رَبِّكَ خَيْرٌ ۖ
وَهُوَ خَيْرُ ٱلرَّٰزِقِينَ ﴿٧٢﴾ وَإِنَّكَ لَتَدْعُوهُمْ إِلَىٰ صِرَٰطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٧٣﴾
وَإِنَّ ٱلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِٱلْءَاخِرَةِ عَنِ ٱلصِّرَٰطِ لَنَٰكِبُونَ ﴿٧٤﴾

وشەو مانەكانی

﴿[illegible]﴾ ئەوەی كە دەیاندرێتێ
﴿[illegible]﴾ دڵیان دەترسێ
﴿[illegible]﴾ ئەوان روو كردوویانە، ئەوان لە پێشبڕكێدان تیایدا
﴿[illegible]﴾ توان و دەستەڵاتی
﴿[illegible]﴾ نەفامیی، بێ‌ئاگایی
﴿[illegible]﴾ منەحوورەكانیان
﴿[illegible]﴾ هاوار دەكەن
﴿[illegible]﴾ دەگەڕێنەوە، پاشگەز دەبوونەوە
﴿[illegible]﴾ فیری پێوە دەكەن
﴿سَٰمِرًا﴾ شەو دەمەتەقێ دەكەن
﴿[illegible]﴾ قسەی بێ‌ماناو بەرز و نزم دەكەن
﴿[illegible]﴾ شێتە
﴿[illegible]﴾ بە شانازییانەوە، قورئان
﴿[illegible]﴾ مانگانە، خەرجییەك
﴿[illegible]﴾ لا دەدەن لە ڕێ

قورئانی گۆگردان	▼ بەقەڵەوی پیتی لامی (اللّه) ▼ بەقەڵەوی پیتی (راء) ▼ سێیەمی قەڵقەلە	١- جۆرەکانی وەستان (الوقوف) ٢- نیشانەکانی وەستان

هەموو وەستانەكی لەسەر پیتی ساكن دەكرێت بە مانای كە پیتەكە خوێندنی ساكن دەكرێت. [illegible] حەرەكەكانی تری لێ دادەماڵرێت هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەكە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە [illegible]

٢- ئەو هێمایانەی وەستان كە بەڕەنگی سوور ڕەنگ كراون وەستانی میانەی ئایەتەكان و سەرەتای ئایەتەكان [illegible]

حزب ٣٥

وَلَوْ رَحِمْنَٰهُمْ وَكَشَفْنَا مَا بِهِم مِّن ضُرٍّ لَّلَجُّوا۟ فِى طُغْيَٰنِهِمْ
يَعْمَهُونَ ﴿٧٥﴾ وَلَقَدْ أَخَذْنَٰهُم بِٱلْعَذَابِ فَمَا ٱسْتَكَانُوا۟ لِرَبِّهِمْ
وَمَا يَتَضَرَّعُونَ ﴿٧٦﴾ حَتَّىٰٓ إِذَا فَتَحْنَا عَلَيْهِم بَابًا ذَا عَذَابٍ شَدِيدٍ
إِذَا هُمْ فِيهِ مُبْلِسُونَ ﴿٧٧﴾ وَهُوَ ٱلَّذِىٓ أَنشَأَ لَكُمُ ٱلسَّمْعَ وَٱلْأَبْصَٰرَ
وَٱلْأَفْـِٔدَةَ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ﴿٧٨﴾ وَهُوَ ٱلَّذِى ذَرَأَكُمْ فِى ٱلْأَرْضِ
وَإِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٧٩﴾ وَهُوَ ٱلَّذِى يُحْىِۦ وَيُمِيتُ وَلَهُ ٱخْتِلَٰفُ
ٱلَّيْلِ وَٱلنَّهَارِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٨٠﴾ بَلْ قَالُوا۟ مِثْلَ مَا قَالَ
ٱلْأَوَّلُونَ ﴿٨١﴾ قَالُوٓا۟ أَءِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظَٰمًا أَءِنَّا
لَمَبْعُوثُونَ ﴿٨٢﴾ لَقَدْ وُعِدْنَا نَحْنُ وَءَابَآؤُنَا هَٰذَا مِن قَبْلُ إِنْ هَٰذَآ
إِلَّآ أَسَٰطِيرُ ٱلْأَوَّلِينَ ﴿٨٣﴾ قُل لِّمَنِ ٱلْأَرْضُ وَمَن فِيهَآ إِن
كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٨٤﴾ سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ
﴿٨٥﴾ قُلْ مَن رَّبُّ ٱلسَّمَٰوَٰتِ ٱلسَّبْعِ وَرَبُّ ٱلْعَرْشِ ٱلْعَظِيمِ
﴿٨٦﴾ سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٨٧﴾ قُلْ مَنۢ بِيَدِهِۦ
مَلَكُوتُ كُلِّ شَىْءٍ وَهُوَ يُجِيرُ وَلَا يُجَارُ عَلَيْهِ إِن
كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٨٨﴾ سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ فَأَنَّىٰ تُسْحَرُونَ ﴿٨٩﴾

وشه و ماناکانی

﴿لّلجّوا﴾
﴿طغينهم﴾ دریژه دەدەن به لاساریی و سەرەڕۆیی
﴿يعمهون﴾ سەرگەردانن
﴿استكانوا﴾ خۆیان کز نەدەکرد، سەریان دانەنەواند
﴿وما يتضرعون﴾ هیچ نەدەپارانەوە
﴿مبلسون﴾ بێ هیوان، سەرلێشێواون
﴿ذرأكم﴾ دروستی کردوون
﴿ملكوت﴾ موڵك و سامانی زۆر
﴿يجير﴾ پەنا دەدا
﴿ولا يجار عليه﴾ کەس توانای بەسەر ئەودا نییە
﴿فأنى تسحرون﴾ چۆن جادووتان لێ دەکرێت؟

مسگەکان و نەوەنەی ناخوێنرێنەوە: شوێنی میگە (الغنة) · (الإدغام) بە میگەوە · میگەی (الإخفاء) · (الإدغام)ی بێ میگە و · مسگەی (الإقلاب) · ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە

درێژکردنەوەکان (المدود): (٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمزە)وە دروست دەبن · مەددی متصل لەکاتی وەستاندا · (٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبیعی)ە

بَلۡ أَتَيۡنَٰهُم بِٱلۡحَقِّ وَإِنَّهُمۡ لَكَٰذِبُونَ ٩٠ مَا ٱتَّخَذَ ٱللَّهُ مِن وَلَدٖ
وَمَا كَانَ مَعَهُۥ مِنۡ إِلَٰهٍۚ إِذٗا لَّذَهَبَ كُلُّ إِلَٰهِۭ بِمَا خَلَقَ وَلَعَلَا
بَعۡضُهُمۡ عَلَىٰ بَعۡضٖۚ سُبۡحَٰنَ ٱللَّهِ عَمَّا يَصِفُونَ ٩١ عَٰلِمِ
ٱلۡغَيۡبِ وَٱلشَّهَٰدَةِ فَتَعَٰلَىٰ عَمَّا يُشۡرِكُونَ ٩٢ قُل رَّبِّ
إِمَّا تُرِيَنِّي مَا يُوعَدُونَ ٩٣ رَبِّ فَلَا تَجۡعَلۡنِي فِي ٱلۡقَوۡمِ
ٱلظَّٰلِمِينَ ٩٤ وَإِنَّا عَلَىٰٓ أَن نُّرِيَكَ مَا نَعِدُهُمۡ لَقَٰدِرُونَ ٩٥
ٱدۡفَعۡ بِٱلَّتِي هِيَ أَحۡسَنُ ٱلسَّيِّئَةَۚ نَحۡنُ أَعۡلَمُ بِمَا يَصِفُونَ ٩٦
وَقُل رَّبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنۡ هَمَزَٰتِ ٱلشَّيَٰطِينِ ٩٧ وَأَعُوذُ بِكَ
رَبِّ أَن يَحۡضُرُونِ ٩٨ حَتَّىٰٓ إِذَا جَآءَ أَحَدَهُمُ ٱلۡمَوۡتُ قَالَ رَبِّ
ٱرۡجِعُونِ ٩٩ لَعَلِّيٓ أَعۡمَلُ صَٰلِحٗا فِيمَا تَرَكۡتُۚ كَلَّآۚ إِنَّهَا كَلِمَةٌ
هُوَ قَآئِلُهَاۖ وَمِن وَرَآئِهِم بَرۡزَخٌ إِلَىٰ يَوۡمِ يُبۡعَثُونَ ١٠٠ فَإِذَا نُفِخَ
فِي ٱلصُّورِ فَلَآ أَنسَابَ بَيۡنَهُمۡ يَوۡمَئِذٖ وَلَا يَتَسَآءَلُونَ ١٠١
فَمَن ثَقُلَتۡ مَوَٰزِينُهُۥ فَأُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلۡمُفۡلِحُونَ ١٠٢ وَمَنۡ
خَفَّتۡ مَوَٰزِينُهُۥ فَأُوْلَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ خَسِرُوٓاْ أَنفُسَهُمۡ فِي جَهَنَّمَ
خَٰلِدُونَ ١٠٣ تَلۡفَحُ وُجُوهَهُمُ ٱلنَّارُ وَهُمۡ فِيهَا كَٰلِحُونَ ١٠٤

وشه و ماناكانی

﴿ لَّذَهَبَ كُلُّ ﴾ ﴿ بِمَا خَلَقَ ﴾ ئەوكاتە هەر خودایەك بەشە دروستكراوی خۆی دەبرد

﴿ [illegible] ﴾ ﴿ بَعۡضٖ ﴾ هەندێكیان بەسەر هەندێكیاندا زاڵ دەبوون

﴿ أَعُوذُ بِكَ ﴾ پەنا بە تۆ دەگرم

﴿ هَمَزَٰتِ ﴾ ﴿ ٱلشَّيَٰطِينِ ﴾ دنەدان و داڵغەی شەیتانەكان

﴿ وَمِن وَرَآئِهِم ﴾ لە پێشیانەوە

﴿ بَرۡزَخٌ ﴾ بەست، بەین

﴿ تَلۡفَحُ ﴾ دەسووتێنێ

﴿ كَٰلِحُونَ ﴾ دەموچاو هەڵقرچاو

قورئان گۆكردن (تجوید و قەلقەلە)

▼ بەفخیمی پیتی لامی (اللە)
▼ بەفخیمی پیتی (راء)
▼ سیفەتی قەلقەلە

١- چۆنیەتی وەستان (الوقوف) ٢- نیشانەكانی وەستان

[illegible] سەر پیتی سكوندار [illegible] حەرەكەكانی تری لێ دادەماڵرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەكە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە و، تائی خڕیش بە (هاء)ی سكوندار دەخوێنرێتەوە.

٢- ئەو نیشانانەی وەستان كە بەڕەنگی سوور ڕەنگ كراون وەستانی نیوانەی ئایەتەكان و سەرەتای ئایەتەكان دیاری دەكەن، لەكاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوكمێك هەن كە دەگۆڕێن.

أَلَمْ تَكُنْ ءَايَٰتِى تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ فَكُنتُم بِهَا تُكَذِّبُونَ ﴿١٠٥﴾ قَالُوا۟
رَبَّنَا غَلَبَتْ عَلَيْنَا شِقْوَتُنَا وَكُنَّا قَوْمًا ضَآلِّينَ ﴿١٠٦﴾ رَبَّنَآ
أَخْرِجْنَا مِنْهَا فَإِنْ عُدْنَا فَإِنَّا ظَٰلِمُونَ ﴿١٠٧﴾ قَالَ ٱخْسَـُٔوا۟ فِيهَا
وَلَا تُكَلِّمُونِ ﴿١٠٨﴾ إِنَّهُۥ كَانَ فَرِيقٌ مِّنْ عِبَادِى يَقُولُونَ رَبَّنَآ
ءَامَنَّا فَٱغْفِرْ لَنَا وَٱرْحَمْنَا وَأَنتَ خَيْرُ ٱلرَّٰحِمِينَ ﴿١٠٩﴾ فَٱتَّخَذْتُمُوهُمْ
سِخْرِيًّا حَتَّىٰٓ أَنسَوْكُمْ ذِكْرِى وَكُنتُم مِّنْهُمْ تَضْحَكُونَ ﴿١١٠﴾
إِنِّى جَزَيْتُهُمُ ٱلْيَوْمَ بِمَا صَبَرُوٓا۟ أَنَّهُمْ هُمُ ٱلْفَآئِزُونَ ﴿١١١﴾ قَٰلَ
كَمْ لَبِثْتُمْ فِى ٱلْأَرْضِ عَدَدَ سِنِينَ ﴿١١٢﴾ قَالُوا۟ لَبِثْنَا يَوْمًا أَوْ بَعْضَ
يَوْمٍ فَسْـَٔلِ ٱلْعَآدِّينَ ﴿١١٣﴾ قَٰلَ إِن لَّبِثْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا ۖ لَّوْ أَنَّكُمْ
كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١١٤﴾ أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَٰكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ
إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ ﴿١١٥﴾ فَتَعَٰلَى ٱللَّهُ ٱلْمَلِكُ ٱلْحَقُّ ۖ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا
هُوَ رَبُّ ٱلْعَرْشِ ٱلْكَرِيمِ ﴿١١٦﴾ وَمَن يَدْعُ مَعَ ٱللَّهِ إِلَٰهًا
ءَاخَرَ لَا بُرْهَٰنَ لَهُۥ بِهِۦ فَإِنَّمَا حِسَابُهُۥ عِندَ رَبِّهِۦٓ ۚ إِنَّهُۥ لَا يُفْلِحُ
ٱلْكَٰفِرُونَ ﴿١١٧﴾ وَقُل رَّبِّ ٱغْفِرْ وَٱرْحَمْ وَأَنتَ خَيْرُ ٱلرَّٰحِمِينَ ﴿١١٨﴾

سُورَةُ النُّور

٢٤ — ٦٤

وشه و ماناكانى

﴿ [illegible] ﴾ زاڵ بووه به‌سه‌رمان

﴿ شقوتنا ﴾ خۆشیی و رابواردنه‌ كانمان، به‌دبه‌ختییه‌ كه‌مان

﴿ اخسئوا فيها ﴾ تێیدا بێده‌نگ بن!

﴿ سخريا ﴾ گاڵته‌پێكراو

﴿ [illegible] الأرض عدد سنين ﴾ وتی: ئێوه چه‌ند ساڵ له‌ زه‌ویدا مانه‌وه؟

﴿ فسئل العادين ﴾ له‌ حسابگه‌ران بپرسن

﴿ [illegible] ﴾ به‌ ماوبه‌ته‌وه

﴿ [illegible] ﴾ خودا به‌رز و بالآیه‌ و دووره‌ له‌ ناته‌واویی

مینگه‌كان و شوێنه‌كانی

شوێنی مینگه‌ (الغنة) به‌ مینگه‌وه — (الإدغام) به‌ مینگه‌وه — مینگه‌ی (الإخفاء) — (الإدغام)ی بێ مینگه‌ — مینگه‌ی (الإقلاب) به‌و پیپانه‌ی دخوێنریته‌وه

ئه‌ندازه‌ی درێژكردنه‌وه‌كان (المدود)

[illegible] حه‌ره‌كه‌ بۆ ئه‌و مه‌دده‌ [illegible]

(٤،٥،٦) حه‌ره‌كه‌ بۆ ئه‌و مه‌دده‌ [illegible]

مه‌ددی متصل به‌گاتی وه‌ستاو [illegible]

(٢،٤،٦) حه‌ره‌كه‌ بۆ مه‌ددی له‌گاتاو (عارض) له‌كاتی وه‌ستان [illegible]

[illegible] حه‌ره‌كه‌ بۆ ئه‌و مه‌دده‌ [illegible]

وشەو ماناکانی

سوورەتی نوور

﴿سُورَةٌ﴾ ئەم سوورەتە

﴿وَفَرَضْنَاهَا﴾ پێویستمان کردووە

﴿الزَّانِيَةُ وَالزَّانِي﴾ ژن و پیاوی زیناکەر

﴿فَاجْلِدُوا﴾ لێیان بدەن بە قەمچی

﴿يَرْمُونَ﴾ ﴿الْمُحْصَنَاتِ﴾ زینا دەدەنە پاڵ ئافرەتە داوێن پاکەکان

﴿وَيَدْرَأُ عَنْهَا الْعَذَابَ﴾ سزا لە خۆی دوور دەخاتەوە

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

سُورَةٌ أَنزَلْنَاهَا وَفَرَضْنَاهَا وَأَنزَلْنَا فِيهَا آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ لَّعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ
﴿١﴾ الزَّانِيَةُ وَالزَّانِي فَاجْلِدُوا كُلَّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا مِائَةَ جَلْدَةٍ ۖ وَلَا تَأْخُذْكُم
بِهِمَا رَأْفَةٌ فِي دِينِ اللَّهِ إِن كُنتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ۖ وَلْيَشْهَدْ
عَذَابَهُمَا طَائِفَةٌ مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢﴾ الزَّانِي لَا يَنكِحُ إِلَّا زَانِيَةً أَوْ
مُشْرِكَةً وَالزَّانِيَةُ لَا يَنكِحُهَا إِلَّا زَانٍ أَوْ مُشْرِكٌ ۚ وَحُرِّمَ ذَٰلِكَ عَلَى
الْمُؤْمِنِينَ ﴿٣﴾ وَالَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ ثُمَّ لَمْ يَأْتُوا بِأَرْبَعَةِ شُهَدَاءَ
فَاجْلِدُوهُمْ ثَمَانِينَ جَلْدَةً وَلَا تَقْبَلُوا لَهُمْ شَهَادَةً أَبَدًا ۚ وَأُولَٰئِكَ هُمُ
الْفَاسِقُونَ ﴿٤﴾ إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِن بَعْدِ ذَٰلِكَ وَأَصْلَحُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ
رَّحِيمٌ ﴿٥﴾ وَالَّذِينَ يَرْمُونَ أَزْوَاجَهُمْ وَلَمْ يَكُن لَّهُمْ شُهَدَاءُ إِلَّا أَنفُسُهُمْ
فَشَهَادَةُ أَحَدِهِمْ أَرْبَعُ شَهَادَاتٍ بِاللَّهِ ۙ إِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٦﴾
وَالْخَامِسَةُ أَنَّ لَعْنَتَ اللَّهِ عَلَيْهِ إِن كَانَ مِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿٧﴾ وَيَدْرَأُ
عَنْهَا الْعَذَابَ أَن تَشْهَدَ أَرْبَعَ شَهَادَاتٍ بِاللَّهِ ۙ إِنَّهُ لَمِنَ الْكَاذِبِينَ
﴿٨﴾ وَالْخَامِسَةَ أَنَّ غَضَبَ اللَّهِ عَلَيْهَا إِن كَانَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٩﴾
وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَأَنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ حَكِيمٌ ﴿١٠﴾

١. چۆنیەتی وەستان (الوقوف): ١. هەموو وەستانەکان لەسەر پیتی سکوندار دەکرێت. ئەوانەت گەر پیتەکە خۆی سکوندار بەهێت بەکانی وەستاندا [illegible] دەخوێنرێتەوە و، تانی خریش بە [illegible] سکوندار دەخوێنرێتەوە

٢. نیشانەکانی وەستان: [illegible] دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند جۆرێك هەن کە دەگۆڕێن

تەجوید و ڕەنگکردن:
▼ تەفخیمی پیتی لامی (الله)
▼ تەفخیمی پیتی (راء).
▼ سیفەتی قەلقەلە.

إِنَّ ٱلَّذِينَ جَآءُو بِٱلْإِفْكِ عُصْبَةٌ مِّنكُمْ لَا تَحْسَبُوهُ شَرًّا لَّكُم بَلْ هُوَ
خَيْرٌ لَّكُمْ لِكُلِّ ٱمْرِيٍٕ مِّنْهُم مَّا ٱكْتَسَبَ مِنَ ٱلْإِثْمِ وَٱلَّذِى تَوَلَّىٰ
كِبْرَهُۥ مِنْهُمْ لَهُۥ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١١﴾ لَّوْلَآ إِذْ سَمِعْتُمُوهُ ظَنَّ ٱلْمُؤْمِنُونَ
وَٱلْمُؤْمِنَٰتُ بِأَنفُسِهِمْ خَيْرًا وَقَالُوا۟ هَٰذَآ إِفْكٌ مُّبِينٌ ﴿١٢﴾ لَّوْلَا
جَآءُو عَلَيْهِ بِأَرْبَعَةِ شُهَدَآءَ فَإِذْ لَمْ يَأْتُوا۟ بِٱلشُّهَدَآءِ فَأُو۟لَٰٓئِكَ
عِندَ ٱللَّهِ هُمُ ٱلْكَٰذِبُونَ ﴿١٣﴾ وَلَوْلَا فَضْلُ ٱللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُۥ
فِى ٱلدُّنْيَا وَٱلْءَاخِرَةِ لَمَسَّكُمْ فِى مَآ أَفَضْتُمْ فِيهِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٤﴾
إِذْ تَلَقَّوْنَهُۥ بِأَلْسِنَتِكُمْ وَتَقُولُونَ بِأَفْوَاهِكُم مَّا لَيْسَ لَكُم بِهِۦ عِلْمٌ
وَتَحْسَبُونَهُۥ هَيِّنًا وَهُوَ عِندَ ٱللَّهِ عَظِيمٌ ﴿١٥﴾ وَلَوْلَآ إِذْ سَمِعْتُمُوهُ
قُلْتُم مَّا يَكُونُ لَنَآ أَن نَّتَكَلَّمَ بِهَٰذَا سُبْحَٰنَكَ هَٰذَا بُهْتَٰنٌ عَظِيمٌ
﴿١٦﴾ يَعِظُكُمُ ٱللَّهُ أَن تَعُودُوا۟ لِمِثْلِهِۦٓ أَبَدًا إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ ﴿١٧﴾
وَيُبَيِّنُ ٱللَّهُ لَكُمُ ٱلْءَايَٰتِ وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٨﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ
يُحِبُّونَ أَن تَشِيعَ ٱلْفَٰحِشَةُ فِى ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ
فِى ٱلدُّنْيَا وَٱلْءَاخِرَةِ وَٱللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿١٩﴾ وَلَوْلَا
فَضْلُ ٱللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُۥ وَأَنَّ ٱللَّهَ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿٢٠﴾

وشه و ماناکانی

﴿ بِٱلْإِفْكِ ﴾ درۆی گەورەکە

﴿ عُصْبَةٌ ﴾ کۆمەڵێك بوون لە خۆتان

﴿ بَلْ هُوَ خَيْرٌ ﴾ بەڵکو ئەوە بۆ ئێوە باش بوو

﴿ لِكُلِّ ٱمْرِيٍٕ مِّنْهُم ﴾ هەرکەسێك لەوانە بەشی خۆی لە سزای تاوانەکەی هەیە

﴿ تَوَلَّىٰ كِبْرَهُۥ ﴾ بەشی زۆری تاوانەکەی کەوتە ئەستۆ

﴿ لَّوْلَا جَآءُو عَلَيْهِ بِأَرْبَعَةِ شُهَدَآءَ ﴾ با ئەوانە چوار شایەتیان لەسەر درۆکەیان بهێنایە

﴿ أَفَضْتُمْ فِيهِ ﴾ تێیدا رۆچوون

﴿ وَتَحْسَبُونَهُۥ هَيِّنًا ﴾ بە کارێکی ئاسانی دەزانن

﴿ سُبْحَٰنَكَ ﴾ خودایە! پاك و بێ عەیبی

﴿ بُهْتَٰنٌ ﴾ بوختانێك و هەڵبەستراوێك

﴿ أَن تَشِيعَ ٱلْفَٰحِشَةُ ﴾ زینا و داوێن پیسی بڵاو ببێتەوە

دەنگەکان و دەربڕینەوە:
- شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە
- مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگەوە.
- م مینگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود):
- (٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە دروست دەبن
- (٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمزە)وە دروست دەبن
- مەددی متصل، لەکاتی وەستاندا و، ماوەکەی بە ئەندازەی (٤، ٥، ٦) حەرەکە
- (٢، ٤، ٦) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان
- (٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبیعی)

الحزب ٣٦

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تَتَّبِعُواْ خُطُوَٰتِ ٱلشَّيۡطَٰنِۚ وَمَن يَتَّبِعۡ
خُطُوَٰتِ ٱلشَّيۡطَٰنِ فَإِنَّهُۥ يَأۡمُرُ بِٱلۡفَحۡشَآءِ وَٱلۡمُنكَرِۚ وَلَوۡلَا فَضۡلُ
ٱللَّهِ عَلَيۡكُمۡ وَرَحۡمَتُهُۥ مَا زَكَىٰ مِنكُم مِّنۡ أَحَدٍ أَبَدٗا وَلَٰكِنَّ ٱللَّهَ يُزَكِّي
مَن يَشَآءُۗ وَٱللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٞ ﴿٢١﴾ وَلَا يَأۡتَلِ أُوْلُواْ ٱلۡفَضۡلِ مِنكُمۡ
وَٱلسَّعَةِ أَن يُؤۡتُوٓاْ أُوْلِي ٱلۡقُرۡبَىٰ وَٱلۡمَسَٰكِينَ وَٱلۡمُهَٰجِرِينَ فِي
سَبِيلِ ٱللَّهِۖ وَلۡيَعۡفُواْ وَلۡيَصۡفَحُوٓاْۗ أَلَا تُحِبُّونَ أَن يَغۡفِرَ ٱللَّهُ لَكُمۡۚ
وَٱللَّهُ غَفُورٞ رَّحِيمٌ ﴿٢٢﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ يَرۡمُونَ ٱلۡمُحۡصَنَٰتِ ٱلۡغَٰفِلَٰتِ
ٱلۡمُؤۡمِنَٰتِ لُعِنُواْ فِي ٱلدُّنۡيَا وَٱلۡأٓخِرَةِ وَلَهُمۡ عَذَابٌ عَظِيمٞ ﴿٢٣﴾
يَوۡمَ تَشۡهَدُ عَلَيۡهِمۡ أَلۡسِنَتُهُمۡ وَأَيۡدِيهِمۡ وَأَرۡجُلُهُم بِمَا كَانُواْ يَعۡمَلُونَ
﴿٢٤﴾ يَوۡمَئِذٖ يُوَفِّيهِمُ ٱللَّهُ دِينَهُمُ ٱلۡحَقَّ وَيَعۡلَمُونَ أَنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلۡحَقُّ
ٱلۡمُبِينُ ﴿٢٥﴾ ٱلۡخَبِيثَٰتُ لِلۡخَبِيثِينَ وَٱلۡخَبِيثُونَ لِلۡخَبِيثَٰتِۖ
وَٱلطَّيِّبَٰتُ لِلطَّيِّبِينَ وَٱلطَّيِّبُونَ لِلطَّيِّبَٰتِۚ أُوْلَٰٓئِكَ مُبَرَّءُونَ
مِمَّا يَقُولُونَۖ لَهُم مَّغۡفِرَةٞ وَرِزۡقٞ كَرِيمٞ ﴿٢٦﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ
ءَامَنُواْ لَا تَدۡخُلُواْ بُيُوتًا غَيۡرَ بُيُوتِكُمۡ حَتَّىٰ تَسۡتَأۡنِسُواْ
وَتُسَلِّمُواْ عَلَىٰٓ أَهۡلِهَاۚ ذَٰلِكُمۡ خَيۡرٞ لَّكُمۡ لَعَلَّكُمۡ تَذَكَّرُونَ ﴿٢٧﴾

وشەو ماناکانی

﴿خُطُوَٰتِ ٱلشَّيۡطَٰنِ﴾ هەنگاوەکانی شەیتان

﴿ٱلۡفَحۡشَآءِ﴾ بە کاری ناشیرین

﴿وَٱلۡمُنكَرِ﴾ دزوار و ناڕەوا

﴿مَا زَكَىٰ﴾ پاک نەدەبووەوە

﴿وَلَا يَأۡتَلِ﴾ سوێند نەخوا

﴿أُوْلُواْ ٱلۡفَضۡلِ﴾ چاکەکەران و دەهەندەکان

﴿وَٱلسَّعَةِ﴾ دەوڵەمەندی

﴿ٱلۡمُحۡصَنَٰتِ ٱلۡغَٰفِلَٰتِ﴾ داوێن پاکە بێ ئاگاکان

﴿دِينَهُمُ ٱلۡحَقَّ﴾ تۆڵەی شیاو و پڕ بە پێستی خۆیان

﴿تَسۡتَأۡنِسُواْ﴾ داوای مۆڵەت دەکەن

تەجوید و ڕەنگەکان	
▼	تەفخیمی پیتی لامی (الله)
▼	تەفخیمی پیتی (ر ، ء)
▼	سیفەتی قەلقەلە.

١. چۆنیەتی وەستان (الوقوف): هەموو وەستانەکان لەسەر پیتی سکوندار دەکرێت، بەمانەی گەر پیتەکە خۆی سکوندار نەبێت ئەکاتی وەستاندن حەرەکەکانی تری لێ دادەماڵرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە و تای خڕیش بە های سکوندار دەخوێنرێتەوە.

٢. نیشانەکانی وەستان: ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور یان ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن.

فَإِن لَّمْ تَجِدُوا فِيهَا أَحَدًا فَلَا تَدْخُلُوهَا حَتَّىٰ يُؤْذَنَ لَكُمْ وَإِن
قِيلَ لَكُمُ ارْجِعُوا فَارْجِعُوا هُوَ أَزْكَىٰ لَكُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ
عَلِيمٌ ﴿٢٨﴾ لَّيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَن تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ مَسْكُونَةٍ
فِيهَا مَتَاعٌ لَّكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا تَكْتُمُونَ ﴿٢٩﴾
قُل لِّلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّوا مِنْ أَبْصَارِهِمْ وَيَحْفَظُوا فُرُوجَهُمْ
ذَٰلِكَ أَزْكَىٰ لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا يَصْنَعُونَ ﴿٣٠﴾ وَقُل لِّلْمُؤْمِنَاتِ
يَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ وَلَا يُبْدِينَ
زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَلْيَضْرِبْنَ بِخُمُرِهِنَّ عَلَىٰ جُيُوبِهِنَّ
وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا لِبُعُولَتِهِنَّ أَوْ آبَائِهِنَّ أَوْ
آبَاءِ بُعُولَتِهِنَّ أَوْ أَبْنَائِهِنَّ أَوْ أَبْنَاءِ بُعُولَتِهِنَّ
أَوْ إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنِي إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنِي أَخَوَاتِهِنَّ أَوْ نِسَائِهِنَّ
أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ أَوِ التَّابِعِينَ غَيْرِ أُولِي الْإِرْبَةِ مِنَ
الرِّجَالِ أَوِ الطِّفْلِ الَّذِينَ لَمْ يَظْهَرُوا عَلَىٰ عَوْرَاتِ النِّسَاءِ
وَلَا يَضْرِبْنَ بِأَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يُخْفِينَ مِن زِينَتِهِنَّ وَتُوبُوا
إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهَ الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٣١﴾

وشه و ماناکانی

﴿يُؤْذَنَ لَكُمْ﴾ رێگەتان دەدرێ مۆڵەت دەدرێ
﴿[illegible]﴾ بگەڕێنەوە
﴿أَزْكَىٰ﴾ [illegible] پاشتره بۆتان
﴿[illegible]﴾ گوناه
﴿غَيْرَ مَسْكُونَةٍ﴾ کەسی تێدا نەبێ
﴿مَتَاعٌ لَّكُمْ﴾ کەلوپەلتان
﴿[illegible]﴾
﴿مِنْ أَبْصَارِهِمْ﴾ چاوتان بگرن [illegible]
﴿زِينَتَهُنَّ﴾ جوانیەکانیان
﴿مَا ظَهَرَ مِنْهَا﴾ ئەوەی بە دەرەوەیە
﴿[illegible]﴾ [illegible] سەرپۆشەکانیان
﴿[illegible]﴾ [illegible] بەسەر بۆشەکێیان
﴿[illegible]﴾ بەسەر [illegible] و بەرۆکیان
﴿[illegible]﴾ بۆ مێردەکانیان
﴿[illegible]﴾ ئەوانەی داوێنیان [illegible]
﴿أُولِي الْإِرْبَةِ﴾ ئەوانەی ئیشیان بە ئافرەت هەیە
﴿[illegible]﴾ [illegible] نارەوو

مێنگەکان و دەنگەکانی ناخوێنرێنەوە

▼ شوێنی مێنگە (الغنة). ▼ (الإدغام) بە مێنگەوە.
▼ مێنگەی (الإخفاء). ▼ (الإدغام)ی بێ مێنگە و.
م مێنگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)

▼ (٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە دروست دەبن
▼ (٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمز)ەوە دروست دەبن
▼ مەددی متصل، لەکاتی وەستاندا و، ماوەکەی بە ئەندازەی (٤، ٥، ٦) حەرەکەیە
▼ (٢، ٤، ٦) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان [illegible]
▼ (٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبیعی)

وَأَنكِحُوا۟ ٱلْأَيَـٰمَىٰ مِنكُمْ وَٱلصَّـٰلِحِينَ مِنْ عِبَادِكُمْ وَإِمَآئِكُمْ ۚ إِن
يَكُونُوا۟ فُقَرَآءَ يُغْنِهِمُ ٱللَّهُ مِن فَضْلِهِۦ ۗ وَٱللَّهُ وَٰسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٣٢﴾
وَلْيَسْتَعْفِفِ ٱلَّذِينَ لَا يَجِدُونَ نِكَاحًا حَتَّىٰ يُغْنِيَهُمُ ٱللَّهُ مِن فَضْلِهِۦ ۗ
وَٱلَّذِينَ يَبْتَغُونَ ٱلْكِتَـٰبَ مِمَّا مَلَكَتْ أَيْمَـٰنُكُمْ فَكَاتِبُوهُمْ إِنْ
عَلِمْتُمْ فِيهِمْ خَيْرًا ۖ وَءَاتُوهُم مِّن مَّالِ ٱللَّهِ ٱلَّذِىٓ ءَاتَىٰكُمْ ۚ وَلَا
تُكْرِهُوا۟ فَتَيَـٰتِكُمْ عَلَى ٱلْبِغَآءِ إِنْ أَرَدْنَ تَحَصُّنًا لِّتَبْتَغُوا۟ عَرَضَ ٱلْحَيَوٰةِ
ٱلدُّنْيَا ۚ وَمَن يُكْرِههُّنَّ فَإِنَّ ٱللَّهَ مِنۢ بَعْدِ إِكْرَٰهِهِنَّ غَفُورٌ رَّحِيمٌ
﴿٣٣﴾ وَلَقَدْ أَنزَلْنَآ إِلَيْكُمْ ءَايَـٰتٍ مُّبَيِّنَـٰتٍ وَمَثَلًا مِّنَ ٱلَّذِينَ خَلَوْا۟
حزب ٣٦ مِن قَبْلِكُمْ وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٣٤﴾ ۞ ٱللَّهُ نُورُ ٱلسَّمَـٰوَٰتِ
وَٱلْأَرْضِ ۚ مَثَلُ نُورِهِۦ كَمِشْكَوٰةٍ فِيهَا مِصْبَاحٌ ۖ ٱلْمِصْبَاحُ فِى زُجَاجَةٍ ۖ
ٱلزُّجَاجَةُ كَأَنَّهَا كَوْكَبٌ دُرِّىٌّ يُوقَدُ مِن شَجَرَةٍ مُّبَـٰرَكَةٍ زَيْتُونَةٍ
لَّا شَرْقِيَّةٍ وَلَا غَرْبِيَّةٍ يَكَادُ زَيْتُهَا يُضِىٓءُ وَلَوْ لَمْ تَمْسَسْهُ نَارٌ ۚ
نُّورٌ عَلَىٰ نُورٍ ۗ يَهْدِى ٱللَّهُ لِنُورِهِۦ مَن يَشَآءُ ۚ وَيَضْرِبُ ٱللَّهُ ٱلْأَمْثَـٰلَ
لِلنَّاسِ ۗ وَٱللَّهُ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيمٌ ﴿٣٥﴾ فِى بُيُوتٍ أَذِنَ ٱللَّهُ أَن تُرْفَعَ
وَيُذْكَرَ فِيهَا ٱسْمُهُۥ يُسَبِّحُ لَهُۥ فِيهَا بِٱلْغُدُوِّ وَٱلْـَٔاصَالِ ﴿٣٦﴾

وشە و مانەکانی

﴿[illegible]﴾ کەنیزەکەکانتان بدەن بە شوو و ژنیان بۆ [illegible]

﴿[illegible]﴾ [illegible]

﴿يَبْتَغُونَ [illegible]﴾ ئەو بەندانەی [illegible] خۆئازادکردنیان [illegible]

﴿[illegible]﴾ کیژەکانتان

﴿[illegible]﴾ [illegible]

﴿[illegible]﴾ [illegible]

﴿[illegible]﴾ [illegible] کە [illegible]

﴿[illegible]﴾ وەک [illegible] کلاوڕۆژنەیەک

﴿[illegible]﴾ چرایەک

﴿[illegible]﴾ شووشەیەک

﴿[illegible]﴾ ئەستێرەیەکی [illegible]

﴿[illegible]﴾ [illegible] مالکەلێت [illegible]

﴿[illegible]﴾ [illegible]

﴿[illegible]﴾ بەیانی و ئێوارە

قورئانی گۆکردن (تەجوید)	▼ تەفخیمی پیتی لامی (اللّٰه). ▼ تەفخیمی پیتی (راء). ▼ سیەتی قەلقەلە.	١. جووتەی وەستان (الوقوف) • نیشانەکانی وەستان:	١- هەموو وەستانەکان لەسەر پیتی سکوندار دەکرێت [illegible] هەرەکانی تری لێ دادەماڵرێت هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە [illegible]. ٢- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێک هەن کە دەگۆڕێن.

رِجَالٌ لَّا تُلْهِيهِمْ تِجَٰرَةٌ وَلَا بَيْعٌ عَن ذِكْرِ ٱللَّهِ وَإِقَامِ ٱلصَّلَوٰةِ وَإِيتَآءِ
ٱلزَّكَوٰةِ يَخَافُونَ يَوْمًا تَتَقَلَّبُ فِيهِ ٱلْقُلُوبُ وَٱلْأَبْصَٰرُ ﴿٣٧﴾
لِيَجْزِيَهُمُ ٱللَّهُ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا۟ وَيَزِيدَهُم مِّن فَضْلِهِۦ وَٱللَّهُ يَرْزُقُ
مَن يَشَآءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٣٨﴾ وَٱلَّذِينَ كَفَرُوٓا۟ أَعْمَٰلُهُمْ كَسَرَابٍۭ
بِقِيعَةٍ يَحْسَبُهُ ٱلظَّمْـَٔانُ مَآءً حَتَّىٰٓ إِذَا جَآءَهُۥ لَمْ يَجِدْهُ شَيْـًٔا
وَوَجَدَ ٱللَّهَ عِندَهُۥ فَوَفَّىٰهُ حِسَابَهُۥ وَٱللَّهُ سَرِيعُ ٱلْحِسَابِ ﴿٣٩﴾
أَوْ كَظُلُمَٰتٍ فِى بَحْرٍ لُّجِّىٍّ يَغْشَىٰهُ مَوْجٌ مِّن فَوْقِهِۦ مَوْجٌ مِّن
فَوْقِهِۦ سَحَابٌ ظُلُمَٰتٌۢ بَعْضُهَا فَوْقَ بَعْضٍ إِذَآ أَخْرَجَ يَدَهُۥ لَمْ
يَكَدْ يَرَىٰهَا وَمَن لَّمْ يَجْعَلِ ٱللَّهُ لَهُۥ نُورًا فَمَا لَهُۥ مِن نُّورٍ ﴿٤٠﴾ أَلَمْ تَرَ أَنَّ
ٱللَّهَ يُسَبِّحُ لَهُۥ مَن فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَٱلطَّيْرُ صَٰٓفَّٰتٍ كُلٌّ قَدْ
عَلِمَ صَلَاتَهُۥ وَتَسْبِيحَهُۥ وَٱللَّهُ عَلِيمٌۢ بِمَا يَفْعَلُونَ ﴿٤١﴾ وَلِلَّهِ مُلْكُ
ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَإِلَى ٱللَّهِ ٱلْمَصِيرُ ﴿٤٢﴾ أَلَمْ تَرَ أَنَّ ٱللَّهَ يُزْجِى
سَحَابًا ثُمَّ يُؤَلِّفُ بَيْنَهُۥ ثُمَّ يَجْعَلُهُۥ رُكَامًا فَتَرَى ٱلْوَدْقَ يَخْرُجُ مِنْ
خِلَٰلِهِۦ وَيُنَزِّلُ مِنَ ٱلسَّمَآءِ مِن جِبَالٍ فِيهَا مِنۢ بَرَدٍ فَيُصِيبُ بِهِۦ مَن يَشَآءُ
وَيَصْرِفُهُۥ عَن مَّن يَشَآءُ يَكَادُ سَنَا بَرْقِهِۦ يَذْهَبُ بِٱلْأَبْصَٰرِ ﴿٤٣﴾

وشه و ماناكانى

﴿ذكر الله﴾ یادى خودا، یاوه خوێنه‌كانى خودا
﴿وإقام الصلاة﴾ نوێژ كردن
﴿وإيتاء الزكاة﴾ زه‌كاتى ماڵ دان
﴿تتقلب﴾ ده‌گۆڕێ
﴿بغير حساب﴾ به بێ ئه‌ندازه
﴿كسراب﴾ وه‌ك تراویلكه ﴿بقيعة﴾ له زه‌وییه‌كى ته‌ختدا ﴿بحر لجي﴾ ده‌ریایه‌كى قووڵ
﴿يغشاه﴾ ده‌كه‌وێته سه‌رى
﴿سحاب﴾ هه‌ورێك
﴿صافات﴾ باڵه‌كانیان راخستووه، درێژ كردووه
﴿يزجي سحابا﴾ هه‌ورێك ده‌سرێ
﴿يجعله ركاما﴾ ده‌یپه‌ستێنێته سه‌ریه‌ك
﴿الودق﴾ باران
﴿من خلاله﴾ له هه‌وره‌كه‌وه
﴿سنا برقه﴾ تیشكى بروسكه‌كه‌ى

مینگه‌كان و ئه‌وه‌ى ناخوێنرێته‌وه

- شوێنى مینگه (الغنة)
- (الإدغام) به مینگه‌وه
- مینگه‌ى (الإخفاء)
- (الإدغام)ى بێ مینگه و...
- مینگه‌ى (الإقلاب)
- ئه‌و پیتانه‌ى ناخوێنرێنه‌وه

ئه‌ندازه‌ى درێژكردنه‌وه‌كان (المدود)

- (٦) حه‌ره‌كه بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ى به‌هۆى (سكون)ه‌وه دروست ده‌بن
- (٥،٤) حه‌ره‌كه بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ى به‌هۆى (هه‌مزه)وه دروست ده‌بن
- [illegible]
- (٢، ٤، ٦) حه‌ره‌كه بۆ مه‌ددى ئاساكاو (عارض) له‌كاتى وه‌ستان (وقف)
- (٢) حه‌ره‌كه بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ى حوكمه‌كه‌یان هاوشێوه‌ى (المد الطبيعي)ن

يُقَلِّبُ ٱللَّهُ ٱلَّيْلَ وَٱلنَّهَارَ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَعِبْرَةً لِّأُوْلِي ٱلْأَبْصَٰرِ ﴿٤٤﴾
وَٱللَّهُ خَلَقَ كُلَّ دَآبَّةٍ مِّن مَّآءٍ فَمِنْهُم مَّن يَمْشِي عَلَىٰ بَطْنِهِۦ وَمِنْهُم مَّن
يَمْشِي عَلَىٰ رِجْلَيْنِ وَمِنْهُم مَّن يَمْشِي عَلَىٰٓ أَرْبَعٍ يَخْلُقُ ٱللَّهُ مَا يَشَآءُ
إِنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٤٥﴾ لَّقَدْ أَنزَلْنَآ ءَايَٰتٍ مُّبَيِّنَٰتٍ
وَٱللَّهُ يَهْدِي مَن يَشَآءُ إِلَىٰ صِرَٰطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٤٦﴾ وَيَقُولُونَ
ءَامَنَّا بِٱللَّهِ وَبِٱلرَّسُولِ وَأَطَعْنَا ثُمَّ يَتَوَلَّىٰ فَرِيقٌ مِّنْهُم مِّنۢ بَعْدِ
ذَٰلِكَ وَمَآ أُوْلَٰٓئِكَ بِٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٧﴾ وَإِذَا دُعُوٓاْ إِلَى ٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ
لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ إِذَا فَرِيقٌ مِّنْهُم مُّعْرِضُونَ ﴿٤٨﴾ وَإِن يَكُن لَّهُمُ ٱلْحَقُّ
يَأْتُوٓاْ إِلَيْهِ مُذْعِنِينَ ﴿٤٩﴾ أَفِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ أَمِ ٱرْتَابُوٓاْ أَمْ يَخَافُونَ
أَن يَحِيفَ ٱللَّهُ عَلَيْهِمْ وَرَسُولُهُۥ بَلْ أُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلظَّٰلِمُونَ ﴿٥٠﴾
إِنَّمَا كَانَ قَوْلَ ٱلْمُؤْمِنِينَ إِذَا دُعُوٓاْ إِلَى ٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ
أَن يَقُولُواْ سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَأُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُفْلِحُونَ ﴿٥١﴾ وَمَن
يُطِعِ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ وَيَخْشَ ٱللَّهَ وَيَتَّقْهِ فَأُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْفَآئِزُونَ
﴿٥٢﴾ ۞ وَأَقْسَمُواْ بِٱللَّهِ جَهْدَ أَيْمَٰنِهِمْ لَئِنْ أَمَرْتَهُمْ لَيَخْرُجُنَّ قُل
لَّا تُقْسِمُواْ طَاعَةٌ مَّعْرُوفَةٌ إِنَّ ٱللَّهَ خَبِيرٌۢ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٥٣﴾

وشه و مانا‌کانی

﴿يُقَلِّبُ ٱللَّهُ ٱلَّيْلَ وَٱلنَّهَارَ﴾ خودا شەو و رۆژ دەگۆڕێ
﴿لَعِبْرَةً﴾ نیشانەیەکی، پەندێکی
﴿لِّأُوْلِي ٱلْأَبْصَٰرِ﴾ بۆ ئەوانەی بەرچاوڕوون
﴿عَلَىٰ بَطْنِهِۦ﴾ بە سکەخشێ
﴿مُذْعِنِينَ﴾ ملکەچ
﴿يَحِيفَ﴾ ستەم بکا
﴿جَهْدَ أَيْمَٰنِهِمْ﴾ سوێندی گەورەیان
﴿طَاعَةٌ مَّعْرُوفَةٌ﴾ بەندایەتیکردنێکی ناسراوە، بەس سەررێرەکییە

فێرمی گۆکردن تجوید و قلقلە		جوونەی وەستان (الوقوف) / نیشانەکانی وەستان	
	بەقەڵەمی پیتی لامی (لە)		١ هەموو وەستانەکان لەسەر پیتی سکوندار دەکرێت، ئەبەست گەر پیتەکە خۆی سکوندار نەبێت لەکاتی وەستاندا حەرەکەکەی تری لێ دادەماڵرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە و، تاکی حریش بە (هـ)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە.
	بەقەڵەمی پیتی (رای)		٢ ئە، هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن.
	سیمەتی قەلقەلە.		

قُلْ أَطِيعُوا۟ ٱللَّهَ وَأَطِيعُوا۟ ٱلرَّسُولَ ۖ فَإِن تَوَلَّوْا۟ فَإِنَّمَا عَلَيْهِ مَا حُمِّلَ
وَعَلَيْكُم مَّا حُمِّلْتُمْ ۖ وَإِن تُطِيعُوهُ تَهْتَدُوا۟ ۚ وَمَا عَلَى ٱلرَّسُولِ
إِلَّا ٱلْبَلَٰغُ ٱلْمُبِينُ ﴿٥٤﴾ وَعَدَ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ مِنكُمْ وَعَمِلُوا۟
ٱلصَّٰلِحَٰتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِى ٱلْأَرْضِ كَمَا ٱسْتَخْلَفَ
ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ ٱلَّذِى ٱرْتَضَىٰ لَهُمْ
وَلَيُبَدِّلَنَّهُم مِّنۢ بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا ۚ يَعْبُدُونَنِى لَا يُشْرِكُونَ بِى
شَيْـًٔا ۚ وَمَن كَفَرَ بَعْدَ ذَٰلِكَ فَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْفَٰسِقُونَ ﴿٥٥﴾
وَأَقِيمُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتُوا۟ ٱلزَّكَوٰةَ وَأَطِيعُوا۟ ٱلرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ
تُرْحَمُونَ ﴿٥٦﴾ لَا تَحْسَبَنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ مُعْجِزِينَ فِى ٱلْأَرْضِ ۚ
وَمَأْوَىٰهُمُ ٱلنَّارُ ۖ وَلَبِئْسَ ٱلْمَصِيرُ ﴿٥٧﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟
لِيَسْتَـْٔذِنكُمُ ٱلَّذِينَ مَلَكَتْ أَيْمَٰنُكُمْ وَٱلَّذِينَ لَمْ يَبْلُغُوا۟ ٱلْحُلُمَ مِنكُمْ
ثَلَٰثَ مَرَّٰتٍ ۚ مِّن قَبْلِ صَلَوٰةِ ٱلْفَجْرِ وَحِينَ تَضَعُونَ ثِيَابَكُم مِّنَ ٱلظَّهِيرَةِ
وَمِنۢ بَعْدِ صَلَوٰةِ ٱلْعِشَآءِ ۚ ثَلَٰثُ عَوْرَٰتٍ لَّكُمْ ۚ لَيْسَ عَلَيْكُمْ
وَلَا عَلَيْهِمْ جُنَاحٌۢ بَعْدَهُنَّ ۚ طَوَّٰفُونَ عَلَيْكُم بَعْضُكُمْ عَلَىٰ
بَعْضٍ ۚ كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ ٱللَّهُ لَكُمُ ٱلْءَايَٰتِ ۗ وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٥٨﴾

وشه و ماناکانی

﴿ مَا حُمِّلَ ﴾ ئەوەی فەرمانی پێدراوە بیگەیەنێ
﴿ مَّا حُمِّلْتُمْ ﴾ ئەوەی لەسەرتان بڕیاردراوە
﴿ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ ﴾ دەیان کا بە جێگر
﴿ وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ ﴾ دینەکەیان بۆ پتەو و دامەزراو دەکا
﴿ لَا يُشْرِكُونَ بِى شَيْـًٔا ﴾ هاوبەشم بۆ بڕیار نادەن
﴿ مُعْجِزِينَ ﴾ لە دەست دەرچن
﴿ جُنَاحٌ ﴾ گوناه

مینگەکان و ئەو نەی ناخوێنرێنەوە

▼ شوێنی مینگە (الغنة). ▼ (الإدغام) بە مینگەوە.
▼ مینگەی (الإخفاء). ▼ (الإدغام)ی بێ مینگە و لەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.
م مینگەی (الإقلاب).

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)

▼ (٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە دروست دەبن
▼ (٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمز)ەوە دروست دەبن
▼ مەددی متصل، لەکاتی وەستاندا و، ماوەکەی بە ئەندازەی (٦،٥،٤) حەرەکەیە
▼ [illegible]
▼ [illegible]

وشە و ماناکانی
﴿الحلم﴾ قۆناغی بالغ بوون
﴿كما استأذن الذين من قبلهم﴾ وەك ئەوەی ئەوانەی پێش ئەوان مۆڵەتیان وەرگرت
﴿والقواعد من النساء﴾ پیرەژنە لێکەوتووەکان
﴿متبرجات بزينة﴾ خۆیان بەڕازێنەوە
﴿ما ملكتم مفاتحه﴾ ئەوەی لە ژێر دەستایایە
﴿أشتاتا﴾ بەش بەش
﴿فسلموا على أنفسكم﴾ سەلام لە خۆتان بکەن
﴿من عند الله﴾ لە لای خودای پەروەردگارەوە
﴿مباركة﴾ پیرۆز ﴿طيبة﴾ جوان

وَإِذَا بَلَغَ ٱلْأَطْفَٰلُ مِنكُمُ ٱلْحُلُمَ فَلْيَسْتَـْٔذِنُوا۟ كَمَا ٱسْتَـْٔذَنَ
ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ ٱللَّهُ لَكُمْ ءَايَٰتِهِۦ وَٱللَّهُ
عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٥٩﴾ وَٱلْقَوَٰعِدُ مِنَ ٱلنِّسَآءِ ٱلَّٰتِى لَا يَرْجُونَ
نِكَاحًا فَلَيْسَ عَلَيْهِنَّ جُنَاحٌ أَن يَضَعْنَ ثِيَابَهُنَّ
غَيْرَ مُتَبَرِّجَٰتٍۭ بِزِينَةٍ وَأَن يَسْتَعْفِفْنَ خَيْرٌ لَّهُنَّ وَٱللَّهُ
سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٦٠﴾ لَّيْسَ عَلَى ٱلْأَعْمَىٰ حَرَجٌ وَلَا عَلَى ٱلْأَعْرَجِ
حَرَجٌ وَلَا عَلَى ٱلْمَرِيضِ حَرَجٌ وَلَا عَلَىٰٓ أَنفُسِكُمْ أَن تَأْكُلُوا۟
مِنۢ بُيُوتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ ءَابَآئِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أُمَّهَٰتِكُمْ
أَوْ بُيُوتِ إِخْوَٰنِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَخَوَٰتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ
أَعْمَٰمِكُمْ أَوْ بُيُوتِ عَمَّٰتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَخْوَٰلِكُمْ
أَوْ بُيُوتِ خَٰلَٰتِكُمْ أَوْ مَا مَلَكْتُم مَّفَاتِحَهُۥٓ
أَوْ صَدِيقِكُمْ لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَن تَأْكُلُوا۟
جَمِيعًا أَوْ أَشْتَاتًا فَإِذَا دَخَلْتُم بُيُوتًا فَسَلِّمُوا۟ عَلَىٰٓ أَنفُسِكُمْ
تَحِيَّةً مِّنْ عِندِ ٱللَّهِ مُبَٰرَكَةً طَيِّبَةً كَذَٰلِكَ
يُبَيِّنُ ٱللَّهُ لَكُمُ ٱلْءَايَٰتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٦١﴾

١- هەموو وەستانەکان لەسەر پیتی سکوندار دەکرێت. ئەنانەت ئەگەر پیتەکە خۆی سکوندار نەبێت لەکاتی وەستاندا [illegible]

٢ [illegible] دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن

١ چۆنیەتی وەستان (الوقوف)
٢ نیشانەکانی وەستان

تەفخیمی پیتی لامی (الله)
تەفخیمی پیتی (ر)
سیفەتی قەلقەلە

إِنَّمَا ٱلْمُؤْمِنُونَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ وَإِذَا كَانُوا۟ مَعَهُۥ
عَلَىٰٓ أَمْرٍ جَامِعٍ لَّمْ يَذْهَبُوا۟ حَتَّىٰ يَسْتَـْٔذِنُوهُ إِنَّ ٱلَّذِينَ يَسْتَـْٔذِنُونَكَ
أُو۟لَـٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ فَإِذَا ٱسْتَـْٔذَنُوكَ
لِبَعْضِ شَأْنِهِمْ فَأْذَن لِّمَن شِئْتَ مِنْهُمْ وَٱسْتَغْفِرْ لَهُمُ
ٱللَّهَ إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٦٢﴾ لَّا تَجْعَلُوا۟ دُعَآءَ ٱلرَّسُولِ
بَيْنَكُمْ كَدُعَآءِ بَعْضِكُم بَعْضًا قَدْ يَعْلَمُ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ
يَتَسَلَّلُونَ مِنكُمْ لِوَاذًا فَلْيَحْذَرِ ٱلَّذِينَ يُخَالِفُونَ عَنْ أَمْرِهِۦٓ
أَن تُصِيبَهُمْ فِتْنَةٌ أَوْ يُصِيبَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٦٣﴾ أَلَآ إِنَّ لِلَّهِ
مَا فِى ٱلسَّمَـٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ قَدْ يَعْلَمُ مَآ أَنتُمْ عَلَيْهِ وَيَوْمَ
يُرْجَعُونَ إِلَيْهِ فَيُنَبِّئُهُم بِمَا عَمِلُوا۟ وَٱللَّهُ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيمٌۢ ﴿٦٤﴾

سُورَةُ الفُرْقَانِ

مكية ٢٥ — ٧٧

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَـٰنِ ٱلرَّحِيمِ

تَبَارَكَ ٱلَّذِى نَزَّلَ ٱلْفُرْقَانَ عَلَىٰ عَبْدِهِۦ لِيَكُونَ لِلْعَـٰلَمِينَ نَذِيرًا
﴿١﴾ ٱلَّذِى لَهُۥ مُلْكُ ٱلسَّمَـٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَلَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ
يَكُن لَّهُۥ شَرِيكٌ فِى ٱلْمُلْكِ وَخَلَقَ كُلَّ شَىْءٍ فَقَدَّرَهُۥ تَقْدِيرًا ﴿٢﴾

وشەوماناکان

﴿[illegible]﴾ کاریکی بەبایەخ
﴿[illegible]﴾ مۆڵەتکردنیان لە لایەنی پێغەمبەرەوە
﴿[illegible]﴾ لێتێ بە دزیەوە دەردەچن
﴿[illegible]﴾ خۆیان دەدەنە پەنای یەکتری
﴿[illegible]﴾ لە فەرمانی پێغەمبەر دەردەچن
﴿[illegible]﴾ تاقیکردنەوەیەك. بەلایەك

سوورەتی فورقان

﴿[illegible]﴾ بەرزیی و بلندیی بۆ ئەو خودایەی
﴿نَزَّلَ الْفُرْقَانَ﴾ قورئانی ناردووەتە خوارەوە
﴿[illegible]﴾ ئەندازەی دیاریی کردووە

ئاماژەکان و ئەوانەی نەخوێنرێنەوە:
شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە.
مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.
مینگەی (الإقلاب).

درێژکردنەوەکان (المدود):
(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)[illegible]
(٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمزە)وە [illegible]
مەددی متصل، لەکاتی وەستاندا و، ماوەکەی بە ئەندازەی [illegible]
(٦،٤،٢) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)دا
[illegible] حەرەکە بۆ ئەو مەددە [illegible]

وَٱتَّخَذُواْ مِن دُونِهِۦٓ ءَالِهَةً لَّا يَخۡلُقُونَ شَيۡـٔٗا وَهُمۡ يُخۡلَقُونَ
وَلَا يَمۡلِكُونَ لِأَنفُسِهِمۡ ضَرّٗا وَلَا نَفۡعٗا وَلَا يَمۡلِكُونَ مَوۡتٗا
وَلَا حَيَوٰةٗ وَلَا نُشُورٗا ﴿٣﴾ وَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓاْ إِنۡ هَٰذَآ إِلَّآ إِفۡكٌ
ٱفۡتَرَىٰهُ وَأَعَانَهُۥ عَلَيۡهِ قَوۡمٌ ءَاخَرُونَۖ فَقَدۡ جَآءُو ظُلۡمٗا وَزُورٗا
﴿٤﴾ وَقَالُوٓاْ أَسَٰطِيرُ ٱلۡأَوَّلِينَ ٱكۡتَتَبَهَا فَهِيَ تُمۡلَىٰ
عَلَيۡهِ بُكۡرَةٗ وَأَصِيلٗا ﴿٥﴾ قُلۡ أَنزَلَهُ ٱلَّذِي يَعۡلَمُ ٱلسِّرَّ
فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِۚ إِنَّهُۥ كَانَ غَفُورٗا رَّحِيمٗا ﴿٦﴾ وَقَالُواْ
مَالِ هَٰذَا ٱلرَّسُولِ يَأۡكُلُ ٱلطَّعَامَ وَيَمۡشِي فِي ٱلۡأَسۡوَاقِ
لَوۡلَآ أُنزِلَ إِلَيۡهِ مَلَكٞ فَيَكُونَ مَعَهُۥ نَذِيرًا ﴿٧﴾ أَوۡ يُلۡقَىٰٓ
إِلَيۡهِ كَنزٌ أَوۡ تَكُونُ لَهُۥ جَنَّةٞ يَأۡكُلُ مِنۡهَاۚ وَقَالَ
ٱلظَّٰلِمُونَ إِن تَتَّبِعُونَ إِلَّا رَجُلٗا مَّسۡحُورًا ﴿٨﴾ ٱنظُرۡ
كَيۡفَ ضَرَبُواْ لَكَ ٱلۡأَمۡثَٰلَ فَضَلُّواْ فَلَا يَسۡتَطِيعُونَ
سَبِيلٗا ﴿٩﴾ تَبَارَكَ ٱلَّذِيٓ إِن شَآءَ جَعَلَ لَكَ خَيۡرٗا مِّن ذَٰلِكَ
جَنَّٰتٖ تَجۡرِي مِن تَحۡتِهَا ٱلۡأَنۡهَٰرُ وَيَجۡعَل لَّكَ قُصُورَۢا ﴿١٠﴾ بَلۡ
كَذَّبُواْ بِٱلسَّاعَةِۖ وَأَعۡتَدۡنَا لِمَن كَذَّبَ بِٱلسَّاعَةِ سَعِيرًا ﴿١١﴾

وشه و ماناكانى

﴿نشورا﴾ زيندوبوونه‌وه
﴿إفك افتراه﴾ درۆيه‌كه هه‌ڵى به‌ستووه
﴿أعانه عليه﴾ كۆمه‌كيان كردووه له‌سه‌رى
﴿قوم ءاخرون﴾ كه‌لێكى دى
﴿ظلما﴾ سته‌م، درۆيه‌كى ئاشكرا
﴿زورا﴾ درۆيه‌كى گه‌وره
﴿أسطير الأولين﴾ ئه‌فسانه‌ى پێشينانه
﴿اكتتبها﴾ لێى وه‌رگرتوون
﴿تملى﴾
﴿بكرة وأصيلا﴾ به‌يانى و ئێواره
﴿مسحورا﴾ پياوێكه جادووى لێ كراوه
﴿سعيرا﴾ ئاگرێكى گه‌وره

١- هه‌موو وه‌ستانه‌كان له‌سه‌ر پيتى سكوندار ده‌كرێت، ئه‌ماله‌ت گه‌ر پيته‌كه خۆى سكوندار نه‌بێت له‌كاتى وه‌ستاندا حه‌ره‌كه‌كانى ترى لێ داده‌ماڵرێت. هه‌ر بۆيه له وه‌ستاندا گه‌ر پيته‌كه (ته‌نوينى فه‌تحه)ى له‌سه‌ر بوو به (ئه‌لف) [illegible]
٢- ئه‌و هێمايانه‌ى وه‌ستان كه به‌ره‌نگى سوور ره‌نگ كراون وه‌ستانى ميانه‌ى ئايه‌ته‌كان و سه‌ره‌تاى ئايه‌ته‌كان دياری ده‌كه‌ن، له‌كاتى به‌رده‌وامبوونيش له خوێندنه‌وه چه‌ند حوكمێك هه‌ن كه ده‌گۆڕێن

١ جوره‌كانى وه‌ستان الوقوفات
٢ سه‌ره‌تاى وه‌ستان

قورئانى گوگردن (ته‌جويد و ته‌فسيله)
نه‌فخيمى پيتى لامى (الله)
نه‌فخيمى پيتى (ر، ء)
سيفه‌تى قه‌لقه‌له

إِذَا رَأَتۡهُم مِّن مَّكَانِۭ بَعِيدٖ سَمِعُواْ لَهَا تَغَيُّظٗا وَزَفِيرٗا ١٢ وَإِذَآ
أُلۡقُواْ مِنۡهَا مَكَانٗا ضَيِّقٗا مُّقَرَّنِينَ دَعَوۡاْ هُنَالِكَ ثُبُورٗا ١٣
لَّا تَدۡعُواْ ٱلۡيَوۡمَ ثُبُورٗا وَٰحِدٗا وَٱدۡعُواْ ثُبُورٗا كَثِيرٗا ١٤ قُلۡ
أَذَٰلِكَ خَيۡرٌ أَمۡ جَنَّةُ ٱلۡخُلۡدِ ٱلَّتِي وُعِدَ ٱلۡمُتَّقُونَۚ كَانَتۡ
لَهُمۡ جَزَآءٗ وَمَصِيرٗا ١٥ لَّهُمۡ فِيهَا مَا يَشَآءُونَ خَٰلِدِينَۚ
كَانَ عَلَىٰ رَبِّكَ وَعۡدٗا مَّسۡـُٔولٗا ١٦ وَيَوۡمَ يَحۡشُرُهُمۡ وَمَا
يَعۡبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ فَيَقُولُ ءَأَنتُمۡ أَضۡلَلۡتُمۡ عِبَادِي
هَٰٓؤُلَآءِ أَمۡ هُمۡ ضَلُّواْ ٱلسَّبِيلَ ١٧ قَالُواْ سُبۡحَٰنَكَ مَا كَانَ
يَنۢبَغِي لَنَآ أَن نَّتَّخِذَ مِن دُونِكَ مِنۡ أَوۡلِيَآءَ وَلَٰكِن مَّتَّعۡتَهُمۡ
وَءَابَآءَهُمۡ حَتَّىٰ نَسُواْ ٱلذِّكۡرَ وَكَانُواْ قَوۡمَۢا بُورٗا ١٨ فَقَدۡ
كَذَّبُوكُم بِمَا تَقُولُونَ فَمَا تَسۡتَطِيعُونَ صَرۡفٗا وَلَا
نَصۡرٗاۚ وَمَن يَظۡلِم مِّنكُمۡ نُذِقۡهُ عَذَابٗا كَبِيرٗا ١٩
وَمَآ أَرۡسَلۡنَا قَبۡلَكَ مِنَ ٱلۡمُرۡسَلِينَ إِلَّآ إِنَّهُمۡ لَيَأۡكُلُونَ
ٱلطَّعَامَ وَيَمۡشُونَ فِي ٱلۡأَسۡوَاقِۗ وَجَعَلۡنَا بَعۡضَكُمۡ
لِبَعۡضٖ فِتۡنَةً أَتَصۡبِرُونَۗ وَكَانَ رَبُّكَ بَصِيرٗا ٢٠

وشه و مه‌ككى

﴿تغيظا﴾ قلپه و كولاسى
﴿زفيرا﴾ لرفه و كريه‌ى
﴿مقرنين﴾ كوت و زنجير كراون
﴿ثبورا﴾ مالكاولبى
﴿وعدا مسئولا﴾ به‌لێنێك لێى ده‌پرسرێته‌وه
﴿نسوا الذكر﴾ يادى خودايان له‌بيرچووه
﴿قوما بورا﴾ گه‌لێكى تێداچوو
﴿صرفا﴾ خۆ بواردن
﴿ليأكلون الطعام ويمشون في الأسواق﴾ خۆراك ئه‌خۆن و به بازاردا ده‌گه‌رێن
﴿فتنة﴾ تاقى كردنه‌وه

مینگه‌كان و ئه‌وانه‌ی ناخوێنرێنه‌وه: شوێنى مينگه (الغنة). (الإدغام) به مينگه‌وه. مينگه‌ى (الإخفاء). (الإدغام)ى بێ مينگه و. مينگه‌ى (الإقلاب). ئه‌و پيتانه‌ى ناخوێنرێنه‌وه.

درێژكردنه‌وه‌كان (المدود): مه‌دده‌ر[illegible]

(٦) حه‌ره‌كه بۆ ئه‌و مه‌دده‌ى [illegible]
(٥،٤) حه‌ره‌كه بۆ ئه‌و مه‌دده‌ى [illegible]
مه‌ددى متصل [illegible]
(٦،٤،٢) حه‌ره‌كه بۆ مه‌ددى له‌ناكاو (عارض) له‌كاتى وه‌ستان (وقف)
(٢) حه‌ره‌كه بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ى حوكمه‌كه‌يان هاوشێوه‌ى (المد الطبيعي)

وَقَالَ ٱلَّذِينَ لَا يَرۡجُونَ لِقَآءَنَا لَوۡلَآ أُنزِلَ عَلَيۡنَا ٱلۡمَلَٰٓئِكَةُ
أَوۡ نَرَىٰ رَبَّنَاۗ لَقَدِ ٱسۡتَكۡبَرُواْ فِيٓ أَنفُسِهِمۡ وَعَتَوۡ عُتُوّٗا كَبِيرٗا
﴿٢١﴾ يَوۡمَ يَرَوۡنَ ٱلۡمَلَٰٓئِكَةَ لَا بُشۡرَىٰ يَوۡمَئِذٖ لِّلۡمُجۡرِمِينَ وَيَقُولُونَ
حِجۡرٗا مَّحۡجُورٗا ﴿٢٢﴾ وَقَدِمۡنَآ إِلَىٰ مَا عَمِلُواْ مِنۡ عَمَلٖ فَجَعَلۡنَٰهُ
هَبَآءٗ مَّنثُورًا ﴿٢٣﴾ أَصۡحَٰبُ ٱلۡجَنَّةِ يَوۡمَئِذٍ خَيۡرٞ مُّسۡتَقَرّٗا
وَأَحۡسَنُ مَقِيلٗا ﴿٢٤﴾ وَيَوۡمَ تَشَقَّقُ ٱلسَّمَآءُ بِٱلۡغَمَٰمِ وَنُزِّلَ ٱلۡمَلَٰٓئِكَةُ
تَنزِيلًا ﴿٢٥﴾ ٱلۡمُلۡكُ يَوۡمَئِذٍ ٱلۡحَقُّ لِلرَّحۡمَٰنِۚ وَكَانَ يَوۡمًا عَلَى
ٱلۡكَٰفِرِينَ عَسِيرٗا ﴿٢٦﴾ وَيَوۡمَ يَعَضُّ ٱلظَّالِمُ عَلَىٰ يَدَيۡهِ يَقُولُ
يَٰلَيۡتَنِي ٱتَّخَذۡتُ مَعَ ٱلرَّسُولِ سَبِيلٗا ﴿٢٧﴾ يَٰوَيۡلَتَىٰ لَيۡتَنِي لَمۡ أَتَّخِذۡ
فُلَانًا خَلِيلٗا ﴿٢٨﴾ لَّقَدۡ أَضَلَّنِي عَنِ ٱلذِّكۡرِ بَعۡدَ إِذۡ جَآءَنِيۗ
وَكَانَ ٱلشَّيۡطَٰنُ لِلۡإِنسَٰنِ خَذُولٗا ﴿٢٩﴾ وَقَالَ ٱلرَّسُولُ
يَٰرَبِّ إِنَّ قَوۡمِي ٱتَّخَذُواْ هَٰذَا ٱلۡقُرۡءَانَ مَهۡجُورٗا ﴿٣٠﴾ وَكَذَٰلِكَ
جَعَلۡنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوّٗا مِّنَ ٱلۡمُجۡرِمِينَۗ وَكَفَىٰ بِرَبِّكَ هَادِيٗا
وَنَصِيرٗا ﴿٣١﴾ وَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ لَوۡلَا نُزِّلَ عَلَيۡهِ ٱلۡقُرۡءَانُ جُمۡلَةٗ
وَٰحِدَةٗۚ كَذَٰلِكَ لِنُثَبِّتَ بِهِۦ فُؤَادَكَۖ وَرَتَّلۡنَٰهُ تَرۡتِيلٗا ﴿٣٢﴾

وشەو ماناکانی

﴿ عُتُوّٗا ﴾ سەرسەختییەکی زۆر

﴿ حِجۡرٗا مَّحۡجُورٗا ﴾ مژدە بۆ ئێوە نییە

﴿ هَبَآءٗ ﴾ ئەو وردیلانەی لە کونەوە لە تەك تیشکی خوردا دەبینرێن

﴿ مَّنثُورًا ﴾ ڕۆیشتووە و بڵاوبووەتەوە

﴿ مَقِيلٗا ﴾ شوێنی حەوانەوەی پێش نیوەڕوان

﴿ تَشَقَّقُ ٱلسَّمَآءُ ﴾ ئاسمان کەرت دەبێ

﴿ بِٱلۡغَمَٰمِ ﴾ بە هەوری سپی

﴿ سَبِيلٗا ﴾ ڕێگەیەك

﴿ لِلۡإِنسَٰنِ خَذُولٗا ﴾ شەیتان مرۆ ڕسوا دەکات

﴿ مَهۡجُورٗا ﴾ واز لێ هێنراوە

﴿ وَرَتَّلۡنَٰهُ ﴾ خوێندمانەوە

تەفخیمی پیتی لامی (الله)	١ جۆرییەتی وەستان (الوقوف):	[illegible] هەمووی وەستانەکانی [illegible] حەرەکەکانی تری لێ دادەماڵرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە و، تائی خڕیش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە.
تەفخیمی پیتی (راء).	٢ نیشانەکانی وەستان.	٢ ئەو هێمایانەی وەستان، [illegible] دیاری دەکەن، لەکاتی بەرەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن
سیمەتی قەلقەلە		

وَلَا يَأْتُونَكَ بِمَثَلٍ إِلَّا جِئْنَٰكَ بِٱلْحَقِّ وَأَحْسَنَ تَفْسِيرًا ﴿٣٣﴾
ٱلَّذِينَ يُحْشَرُونَ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ إِلَىٰ جَهَنَّمَ أُوْلَٰٓئِكَ شَرٌّ
مَّكَانًا وَأَضَلُّ سَبِيلًا ﴿٣٤﴾ وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَى ٱلْكِتَٰبَ
وَجَعَلْنَا مَعَهُۥٓ أَخَاهُ هَٰرُونَ وَزِيرًا ﴿٣٥﴾ فَقُلْنَا ٱذْهَبَآ إِلَى
ٱلْقَوْمِ ٱلَّذِينَ كَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا فَدَمَّرْنَٰهُمْ تَدْمِيرًا ﴿٣٦﴾ وَقَوْمَ
نُوحٍ لَّمَّا كَذَّبُوا۟ ٱلرُّسُلَ أَغْرَقْنَٰهُمْ وَجَعَلْنَٰهُمْ لِلنَّاسِ
ءَايَةً وَأَعْتَدْنَا لِلظَّٰلِمِينَ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿٣٧﴾ وَعَادًا وَثَمُودَا۟
وَأَصْحَٰبَ ٱلرَّسِّ وَقُرُونًۢا بَيْنَ ذَٰلِكَ كَثِيرًا ﴿٣٨﴾ وَكُلًّا ضَرَبْنَا
لَهُ ٱلْأَمْثَٰلَ وَكُلًّا تَبَّرْنَا تَتْبِيرًا ﴿٣٩﴾ وَلَقَدْ أَتَوْا۟ عَلَى ٱلْقَرْيَةِ
ٱلَّتِىٓ أُمْطِرَتْ مَطَرَ ٱلسَّوْءِ أَفَلَمْ يَكُونُوا۟ يَرَوْنَهَا بَلْ
كَانُوا۟ لَا يَرْجُونَ نُشُورًا ﴿٤٠﴾ وَإِذَا رَأَوْكَ إِن يَتَّخِذُونَكَ
إِلَّا هُزُوًا أَهَٰذَا ٱلَّذِى بَعَثَ ٱللَّهُ رَسُولًا ﴿٤١﴾ إِن كَادَ
لَيُضِلُّنَا عَنْ ءَالِهَتِنَا لَوْلَآ أَن صَبَرْنَا عَلَيْهَا وَسَوْفَ
يَعْلَمُونَ حِينَ يَرَوْنَ ٱلْعَذَابَ مَنْ أَضَلُّ سَبِيلًا ﴿٤٢﴾ أَرَءَيْتَ
مَنِ ٱتَّخَذَ إِلَٰهَهُۥ هَوَىٰهُ أَفَأَنتَ تَكُونُ عَلَيْهِ وَكِيلًا ﴿٤٣﴾

وشه و ماناکانی

﴿ [illegible] ﴾ نموونەیەک بۆ ڕەتدنەوە
﴿ [illegible] ﴾
﴿ [illegible] ﴾ نیمە نموونەی ڕاست بۆ دەهێنینەوە
﴿ [illegible] ﴾ جوانترین لێکدانەوە
﴿ [illegible] ﴾ جێگەیەکی خراپ
﴿ [illegible] ﴾ ڕێگە لێ شێواوە
﴿ [illegible] ﴾ کاولمان کردن، تیاچوومان کردن
﴿ [illegible] ﴾ بیرانی بیرەکە
﴿ [illegible] ﴾ گەلانێک
﴿ [illegible] ﴾ بەشێوەیەکی خراپ ویرانمان کرد
﴿ [illegible] ﴾ باران بێکی ویرانکەر، بەردباران
﴿ [illegible] ﴾ بە هیوای زیندوو بوونەوە نین
﴿ [illegible] ﴾ گاڵتەت پێ دەکەن
﴿ [illegible] ﴾ پێم بڵێ ئایا دەزانی؟
﴿ [illegible] ﴾ چاودێر، پارێزەر

مینگەکان و ئەوەی ناخوێنرێنەوە
شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە
مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و.
مینگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)
(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی سکونەوە دروست دەبن.
(٤،٥) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمزە)وە دروست دەبن.
[illegible]
[illegible]
(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)ن.

أَمۡ تَحۡسَبُ أَنَّ أَكۡثَرَهُمۡ يَسۡمَعُونَ أَوۡ يَعۡقِلُونَۚ إِنۡ هُمۡ إِلَّا
كَٱلۡأَنۡعَٰمِ بَلۡ هُمۡ أَضَلُّ سَبِيلًا ﴿٤٤﴾ أَلَمۡ تَرَ إِلَىٰ رَبِّكَ كَيۡفَ مَدَّ
ٱلظِّلَّ وَلَوۡ شَآءَ لَجَعَلَهُۥ سَاكِنٗا ثُمَّ جَعَلۡنَا ٱلشَّمۡسَ عَلَيۡهِ دَلِيلٗا
﴿٤٥﴾ ثُمَّ قَبَضۡنَٰهُ إِلَيۡنَا قَبۡضٗا يَسِيرٗا ﴿٤٦﴾ وَهُوَ ٱلَّذِي جَعَلَ
لَكُمُ ٱلَّيۡلَ لِبَاسٗا وَٱلنَّوۡمَ سُبَاتٗا وَجَعَلَ ٱلنَّهَارَ نُشُورٗا ﴿٤٧﴾
وَهُوَ ٱلَّذِيٓ أَرۡسَلَ ٱلرِّيَٰحَ بُشۡرَۢا بَيۡنَ يَدَيۡ رَحۡمَتِهِۦۚ وَأَنزَلۡنَا
مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءٗ طَهُورٗا ﴿٤٨﴾ لِّنُحۡـِۧيَ بِهِۦ بَلۡدَةٗ مَّيۡتٗا وَنُسۡقِيَهُۥ
مِمَّا خَلَقۡنَآ أَنۡعَٰمٗا وَأَنَاسِيَّ كَثِيرٗا ﴿٤٩﴾ وَلَقَدۡ صَرَّفۡنَٰهُ بَيۡنَهُمۡ
لِيَذَّكَّرُواْ فَأَبَىٰٓ أَكۡثَرُ ٱلنَّاسِ إِلَّا كُفُورٗا ﴿٥٠﴾ وَلَوۡ شِئۡنَا
لَبَعَثۡنَا فِي كُلِّ قَرۡيَةٖ نَّذِيرٗا ﴿٥١﴾ فَلَا تُطِعِ ٱلۡكَٰفِرِينَ
وَجَٰهِدۡهُم بِهِۦ جِهَادٗا كَبِيرٗا ﴿٥٢﴾ ۞ وَهُوَ ٱلَّذِي مَرَجَ
ٱلۡبَحۡرَيۡنِ هَٰذَا عَذۡبٞ فُرَاتٞ وَهَٰذَا مِلۡحٌ أُجَاجٞ وَجَعَلَ بَيۡنَهُمَا بَرۡزَخٗا
وَحِجۡرٗا مَّحۡجُورٗا ﴿٥٣﴾ وَهُوَ ٱلَّذِي خَلَقَ مِنَ ٱلۡمَآءِ بَشَرٗا فَجَعَلَهُۥ
نَسَبٗا وَصِهۡرٗاۗ وَكَانَ رَبُّكَ قَدِيرٗا ﴿٥٤﴾ وَيَعۡبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ
مَا لَا يَنفَعُهُمۡ وَلَا يَضُرُّهُمۡۗ وَكَانَ ٱلۡكَافِرُ عَلَىٰ رَبِّهِۦ ظَهِيرٗا ﴿٥٥﴾

وشه و مه‌به‌ستی

◆ [illegible] ◆ شه‌وی كردووه به داپۆشه‌ر وه‌ك پۆشاك
◆ [illegible] ◆ خه‌وی كردووه به هۆی ئارامی
◆ [illegible] ◆ رۆژی كردووه به كاتی وریاوبوون و بلاوبوونه‌وه
◆ [illegible] ◆ [illegible]ی كردووه به مژده
◆ [illegible] ◆ [illegible] بۆ خه‌لكه‌كان [illegible]ردووه
◆ [illegible] ◆ [illegible] سوپاس
◆ [illegible] ◆ دوو ده‌ریای پیكه‌وه ره‌وان كرد
◆ [illegible] ◆ زۆر سوێر و تاڵ
◆ [illegible] ◆ بۆ ئه‌وه‌ی [illegible] نه‌بێت
◆ [illegible] ◆ سوێری وه‌ها كه به‌یه‌كی تێكه‌ڵاو نین
◆ [illegible] ◆ [illegible] و [illegible]
◆ [illegible] ◆ [illegible] و [illegible] و [illegible]
◆ [illegible] ◆ ده‌سته كۆمه‌ك دژی خودا

▼ ته‌فخیمی پیتی لامی (الله)
▼ ته‌فخیمی پیتی (راء).
▼ [illegible]

* [illegible]
* [illegible] دیاری ده‌كه‌ن، له‌كاتی به‌رده‌وامبوونیش له خوێندنه‌وه چه‌ند حوكمێك هه‌ن كه ده‌گۆڕێن

وَمَآ أَرۡسَلۡنَٰكَ إِلَّا مُبَشِّرٗا وَنَذِيرٗا ٥٦ قُلۡ مَآ أَسۡـَٔلُكُمۡ عَلَيۡهِ
مِنۡ أَجۡرٍ إِلَّا مَن شَآءَ أَن يَتَّخِذَ إِلَىٰ رَبِّهِۦ سَبِيلٗا ٥٧ وَتَوَكَّلۡ
عَلَى ٱلۡحَيِّ ٱلَّذِي لَا يَمُوتُ وَسَبِّحۡ بِحَمۡدِهِۦۚ وَكَفَىٰ بِهِۦ بِذُنُوبِ
عِبَادِهِۦ خَبِيرًا ٥٨ ٱلَّذِي خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضَ وَمَا بَيۡنَهُمَا
فِي سِتَّةِ أَيَّامٖ ثُمَّ ٱسۡتَوَىٰ عَلَى ٱلۡعَرۡشِۚ ٱلرَّحۡمَٰنُ فَسۡـَٔلۡ بِهِۦ
خَبِيرٗا ٥٩ وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ ٱسۡجُدُواْۤ لِلرَّحۡمَٰنِ قَالُواْ وَمَا ٱلرَّحۡمَٰنُ
سجدة أَنَسۡجُدُ لِمَا تَأۡمُرُنَا وَزَادَهُمۡ نُفُورٗا ۩ ٦٠ تَبَارَكَ ٱلَّذِي جَعَلَ
فِي ٱلسَّمَآءِ بُرُوجٗا وَجَعَلَ فِيهَا سِرَٰجٗا وَقَمَرٗا مُّنِيرٗا ٦١ وَهُوَ
ٱلَّذِي جَعَلَ ٱلَّيۡلَ وَٱلنَّهَارَ خِلۡفَةٗ لِّمَنۡ أَرَادَ أَن يَذَّكَّرَ أَوۡ أَرَادَ
شُكُورٗا ٦٢ وَعِبَادُ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلَّذِينَ يَمۡشُونَ عَلَى ٱلۡأَرۡضِ
هَوۡنٗا وَإِذَا خَاطَبَهُمُ ٱلۡجَٰهِلُونَ قَالُواْ سَلَٰمٗا ٦٣ وَٱلَّذِينَ
يَبِيتُونَ لِرَبِّهِمۡ سُجَّدٗا وَقِيَٰمٗا ٦٤ وَٱلَّذِينَ يَقُولُونَ
رَبَّنَا ٱصۡرِفۡ عَنَّا عَذَابَ جَهَنَّمَۖ إِنَّ عَذَابَهَا كَانَ غَرَامًا
٦٥ إِنَّهَا سَآءَتۡ مُسۡتَقَرّٗا وَمُقَامٗا ٦٦ وَٱلَّذِينَ إِذَآ أَنفَقُواْ
لَمۡ يُسۡرِفُواْ وَلَمۡ يَقۡتُرُواْ وَكَانَ بَيۡنَ ذَٰلِكَ قَوَامٗا ٦٧

وشه و ماناکانی

﴿وسبح﴾ خودا پاك و بالا رابگره
﴿بحمده﴾ به سوپاسگوزاریی ئەوی
﴿استوی علی العرش﴾ دەستەلاتی بەسەر عەرشدا گرت
﴿وزادهم نفورا﴾ دوورکەوتنەوەیان زیاتر بوو
﴿بروجا﴾ جێگە جێگە، ویستگە
﴿خلفة﴾ جێگری یەکتر
﴿هونا﴾ لەسەرخۆ
﴿قالوا سلاما﴾ دەڵێن دوورین لە ئازارمان
﴿كان غراما﴾ پێوەلکاوە، لێی جوێ نابێتەوە
﴿قواما﴾ مامناوەندی

مینگەکان و بەوانەی ناخوێنرێنەوە: سوێنی مینگە (الغنة) — (الإدغام) بە مینگەوە — مینگەی (الإخفاء) — (الإدغام)ی بێ مینگە و ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە — مینگەی (الإقلاب)

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود): ... حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی ئسکون ەوە دروست دەبن — (٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمز)ەوە دروست دەبن — مەددی متصل لەکاتی وەستاندا و ملوەکەی بە ئەندازەی (٦،٥،٤) حەرەکە — (٢-٤-٦) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف) — (٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هەڵوەشێنەوەی ... سروشتی

وَٱلَّذِينَ لَا يَدْعُونَ مَعَ ٱللَّهِ إِلَٰهًا ءَاخَرَ وَلَا يَقْتُلُونَ ٱلنَّفْسَ
ٱلَّتِي حَرَّمَ ٱللَّهُ إِلَّا بِٱلْحَقِّ وَلَا يَزْنُونَ وَمَن يَفْعَلْ ذَٰلِكَ يَلْقَ
أَثَامًا ﴿٦٨﴾ يُضَٰعَفْ لَهُ ٱلْعَذَابُ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ وَيَخْلُدْ فِيهِۦ
مُهَانًا ﴿٦٩﴾ إِلَّا مَن تَابَ وَءَامَنَ وَعَمِلَ عَمَلًا صَٰلِحًا
فَأُوْلَٰٓئِكَ يُبَدِّلُ ٱللَّهُ سَيِّـَٔاتِهِمْ حَسَنَٰتٍ وَكَانَ ٱللَّهُ غَفُورًا
رَّحِيمًا ﴿٧٠﴾ وَمَن تَابَ وَعَمِلَ صَٰلِحًا فَإِنَّهُۥ يَتُوبُ إِلَى ٱللَّهِ
مَتَابًا ﴿٧١﴾ وَٱلَّذِينَ لَا يَشْهَدُونَ ٱلزُّورَ وَإِذَا مَرُّواْ بِٱللَّغْوِ
مَرُّواْ كِرَامًا ﴿٧٢﴾ وَٱلَّذِينَ إِذَا ذُكِّرُواْ بِـَٔايَٰتِ رَبِّهِمْ
لَمْ يَخِرُّواْ عَلَيْهَا صُمًّا وَعُمْيَانًا ﴿٧٣﴾ وَٱلَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا
هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَٰجِنَا وَذُرِّيَّٰتِنَا قُرَّةَ أَعْيُنٍ وَٱجْعَلْنَا
لِلْمُتَّقِينَ إِمَامًا ﴿٧٤﴾ أُوْلَٰٓئِكَ يُجْزَوْنَ ٱلْغُرْفَةَ بِمَا
صَبَرُواْ وَيُلَقَّوْنَ فِيهَا تَحِيَّةً وَسَلَٰمًا ﴿٧٥﴾ خَٰلِدِينَ
فِيهَا حَسُنَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا ﴿٧٦﴾ قُلْ مَا يَعْبَؤُاْ بِكُمْ رَبِّي
لَوْلَا دُعَآؤُكُمْ فَقَدْ كَذَّبْتُمْ فَسَوْفَ يَكُونُ لِزَامًا ﴿٧٧﴾

٢٦ — سُورَةُ الشُّعَرَاءِ — ٢٢٧

وشەوەکانی

﴿[illegible]﴾ خودا حەرامیی کردووە
﴿[illegible]﴾ تووشی سزایەکی سەخت دەبێت
﴿[illegible]﴾ بە لای قسەی پڕوپووچ و هەڵەح و بەڵەحدا بڕون
﴿[illegible]﴾ خۆیان بە دوور دەگرن
﴿[illegible]﴾ ناکەونە سەریدا، نادەن بە لایدا
﴿قُرَّةَ أَعْيُنٍ﴾ چاوڕوونیی، چاوڕوسکیی
﴿[illegible]﴾ پێشەوا
﴿يُجْزَوْنَ الْغُرْفَةَ﴾ بە شوێنی بالای بەهەشت پاداش دەدرێنەوە
﴿[illegible]﴾ خودا چیتان لێ دەکا؟ چی لێتان دەوێ؟
﴿[illegible]﴾ خودا پەرستیتان
﴿[illegible]﴾ سزایەکی هەمیشەیی و پێوەلکاو دەبێ

١- هەموو وەستانەکان [illegible]
٢- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەرەنگی سوور رەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند خوکمێك هەن کە دەگۆڕێن

١ چۆنیەتی وەستان الوقوف
٢ نیشانەکانی وەستان

▼ تەفخیمی پیتی لامی (الله)
▼ تەفخیمی پیتی (راء).
▼ سیمەتی قەلقەلە

ئورەی تەفخیم کردن (التفخیم و القلقلة)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

طسٓمٓ ﴿١﴾ تِلْكَ ءَايَٰتُ ٱلْكِتَٰبِ ٱلْمُبِينِ ﴿٢﴾ لَعَلَّكَ بَٰخِعٌ نَّفْسَكَ
أَلَّا يَكُونُوا۟ مُؤْمِنِينَ ﴿٣﴾ إِن نَّشَأْ نُنَزِّلْ عَلَيْهِم مِّنَ ٱلسَّمَآءِ ءَايَةً فَظَلَّتْ
أَعْنَٰقُهُمْ لَهَا خَٰضِعِينَ ﴿٤﴾ وَمَا يَأْتِيهِم مِّن ذِكْرٍ مِّنَ ٱلرَّحْمَٰنِ مُحْدَثٍ
إِلَّا كَانُوا۟ عَنْهُ مُعْرِضِينَ ﴿٥﴾ فَقَدْ كَذَّبُوا۟ فَسَيَأْتِيهِمْ أَنۢبَٰٓؤُا۟ مَا كَانُوا۟
بِهِۦ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿٦﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا۟ إِلَى ٱلْأَرْضِ كَمْ أَنۢبَتْنَا فِيهَا مِن كُلِّ زَوْجٍ
كَرِيمٍ ﴿٧﴾ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُم مُّؤْمِنِينَ ﴿٨﴾ وَإِنَّ
رَبَّكَ لَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلرَّحِيمُ ﴿٩﴾ وَإِذْ نَادَىٰ رَبُّكَ مُوسَىٰٓ أَنِ ٱئْتِ ٱلْقَوْمَ
ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿١٠﴾ قَوْمَ فِرْعَوْنَ أَلَا يَتَّقُونَ ﴿١١﴾ قَالَ رَبِّ إِنِّىٓ أَخَافُ
أَن يُكَذِّبُونِ ﴿١٢﴾ وَيَضِيقُ صَدْرِى وَلَا يَنطَلِقُ لِسَانِى فَأَرْسِلْ
إِلَىٰ هَٰرُونَ ﴿١٣﴾ وَلَهُمْ عَلَىَّ ذَنۢبٌ فَأَخَافُ أَن يَقْتُلُونِ ﴿١٤﴾ قَالَ
كَلَّا فَٱذْهَبَا بِـَٔايَٰتِنَآ إِنَّا مَعَكُم مُّسْتَمِعُونَ ﴿١٥﴾ فَأْتِيَا فِرْعَوْنَ
فَقُولَآ إِنَّا رَسُولُ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿١٦﴾ أَنْ أَرْسِلْ مَعَنَا بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ
﴿١٧﴾ قَالَ أَلَمْ نُرَبِّكَ فِينَا وَلِيدًا وَلَبِثْتَ فِينَا مِنْ عُمُرِكَ سِنِينَ ﴿١٨﴾
وَفَعَلْتَ فَعْلَتَكَ ٱلَّتِى فَعَلْتَ وَأَنتَ مِنَ ٱلْكَٰفِرِينَ ﴿١٩﴾

سووره‌تی شوعه‌راء

﴿[illegible]﴾ له داخا خوت بکوژی

﴿[illegible]﴾ نیشانه‌یه‌ك، موعجیزه‌یه‌ك

﴿[illegible]﴾ گه‌ردنیان، ئه‌ستۆیان

﴿[illegible]﴾ تازه، تازه باو

﴿[illegible]﴾ به‌شیکی به‌سوود

﴿[illegible]﴾ به ده‌سته‌لات و به‌سۆز و به‌زه‌یی

﴿[illegible]﴾ ناسوپاس و سه‌رسه‌ختان

شوێنی مینگه (الغنة). (الإدغام) به مینگه‌وه.
مینگه‌ی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگه و...
مینگه‌ی (الإقلاب) ... نه‌و پیتانه‌ی ناخوێنرێنه‌وه

قَالَ فَعَلْتُهَآ إِذًا وَأَنَا۠ مِنَ ٱلضَّآلِّينَ ﴿٢٠﴾ فَفَرَرْتُ مِنكُمْ لَمَّا خِفْتُكُمْ
فَوَهَبَ لِى رَبِّى حُكْمًا وَجَعَلَنِى مِنَ ٱلْمُرْسَلِينَ ﴿٢١﴾ وَتِلْكَ نِعْمَةٌ تَمُنُّهَا
عَلَىَّ أَنْ عَبَّدتَّ بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ ﴿٢٢﴾ قَالَ فِرْعَوْنُ وَمَا رَبُّ ٱلْعَٰلَمِينَ
﴿٢٣﴾ قَالَ رَبُّ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَآ ۖ إِن كُنتُم مُّوقِنِينَ
﴿٢٤﴾ قَالَ لِمَنْ حَوْلَهُۥٓ أَلَا تَسْتَمِعُونَ ﴿٢٥﴾ قَالَ رَبُّكُمْ وَرَبُّ ءَابَآئِكُمُ
ٱلْأَوَّلِينَ ﴿٢٦﴾ قَالَ إِنَّ رَسُولَكُمُ ٱلَّذِىٓ أُرْسِلَ إِلَيْكُمْ لَمَجْنُونٌ ﴿٢٧﴾
قَالَ رَبُّ ٱلْمَشْرِقِ وَٱلْمَغْرِبِ وَمَا بَيْنَهُمَآ ۖ إِن كُنتُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٢٨﴾ قَالَ
لَئِنِ ٱتَّخَذْتَ إِلَٰهًا غَيْرِى لَأَجْعَلَنَّكَ مِنَ ٱلْمَسْجُونِينَ ﴿٢٩﴾ قَالَ
أَوَلَوْ جِئْتُكَ بِشَىْءٍ مُّبِينٍ ﴿٣٠﴾ قَالَ فَأْتِ بِهِۦٓ إِن كُنتَ مِنَ
ٱلصَّٰدِقِينَ ﴿٣١﴾ فَأَلْقَىٰ عَصَاهُ فَإِذَا هِىَ ثُعْبَانٌ مُّبِينٌ ﴿٣٢﴾ وَنَزَعَ يَدَهُۥ
فَإِذَا هِىَ بَيْضَآءُ لِلنَّٰظِرِينَ ﴿٣٣﴾ قَالَ لِلْمَلَإِ حَوْلَهُۥٓ إِنَّ هَٰذَا لَسَٰحِرٌ
عَلِيمٌ ﴿٣٤﴾ يُرِيدُ أَن يُخْرِجَكُم مِّنْ أَرْضِكُم بِسِحْرِهِۦ فَمَاذَا
تَأْمُرُونَ ﴿٣٥﴾ قَالُوٓا۟ أَرْجِهْ وَأَخَاهُ وَٱبْعَثْ فِى ٱلْمَدَآئِنِ حَٰشِرِينَ
﴿٣٦﴾ يَأْتُوكَ بِكُلِّ سَحَّارٍ عَلِيمٍ ﴿٣٧﴾ فَجُمِعَ ٱلسَّحَرَةُ
لِمِيقَٰتِ يَوْمٍ مَّعْلُومٍ ﴿٣٨﴾ وَقِيلَ لِلنَّاسِ هَلْ أَنتُم مُّجْتَمِعُونَ ﴿٣٩﴾

وشه‌و ماناکانی

﴿[illegible]﴾ [illegible]
گومڕایان ﴿[illegible]﴾ ده‌سته‌لات، پێغه‌مبه‌ریتیی
﴿[illegible]﴾ [illegible]
[illegible] ﴾ به‌وه‌ی [illegible] ئیسرائیلیه‌کانت کردووه‌ به‌ به‌نده
﴿[illegible]﴾ ئه‌گه‌ر [illegible]
﴿[illegible]﴾ [illegible]
[illegible] ﴾ له‌گه‌ل ڕیندانییه‌کانت داده‌نێم
﴿[illegible]﴾ به‌ به‌لگه‌یه‌کی ڕوون
﴿وَنَزَعَ يَدَهُ﴾ ده‌ستی له‌ [illegible] ده‌رهێنا
﴿[illegible]﴾ سپیی بوو ﴿[illegible]﴾ به‌ سه‌رگه‌وره‌ و دیاره‌کان
﴿أَرْجِهْ وَأَخَاهُ﴾ کاری خۆی و [illegible]
﴿حَٰشِرِينَ﴾ پۆلیس، کۆکه‌ره‌وه‌ی خه‌لك
﴿[illegible]﴾ [illegible] ئێوه‌ کۆ [illegible]

[illegible]	▼ [illegible] (الله) ▼ [illegible] (راء) ▼ [illegible]	١ جۆره‌کانی وه‌ستان (الوقوف) ٢ [illegible] وه‌ستان	١- هه‌موو وه‌ستانه‌کان له‌سه‌ر پیتی سکوندار ده‌کرێت، ته‌نانه‌ت گه‌ر پیته‌که‌ خۆی سکوندار نه‌بێت له‌کاتی وه‌ستاندا [illegible] ٢- ئه‌و هێمایانه‌ی وه‌ستان که‌ به‌ره‌نگی سوور ڕه‌نگ کراون وه‌ستانی میانه‌ی ئایه‌ته‌کان و سه‌ره‌تای ئایه‌ته‌کان دیاری ده‌که‌ن. له‌کاتی به‌رده‌وامبوونیش له‌ خوێندنه‌وه‌ چه‌ند حوکمێك هه‌ن که‌ ده‌گۆڕێن.

لَعَلَّنَا نَتَّبِعُ ٱلسَّحَرَةَ إِن كَانُواْ هُمُ ٱلْغَٰلِبِينَ ﴿٤٠﴾ فَلَمَّا جَآءَ ٱلسَّحَرَةُ
قَالُواْ لِفِرْعَوْنَ أَئِنَّ لَنَا لَأَجْرًا إِن كُنَّا نَحْنُ ٱلْغَٰلِبِينَ ﴿٤١﴾ قَالَ نَعَمْ
وَإِنَّكُمْ إِذًا لَّمِنَ ٱلْمُقَرَّبِينَ ﴿٤٢﴾ قَالَ لَهُم مُّوسَىٰٓ أَلْقُواْ مَآ أَنتُم مُّلْقُونَ
﴿٤٣﴾ فَأَلْقَوْاْ حِبَالَهُمْ وَعِصِيَّهُمْ وَقَالُواْ بِعِزَّةِ فِرْعَوْنَ إِنَّا لَنَحْنُ
ٱلْغَٰلِبُونَ ﴿٤٤﴾ فَأَلْقَىٰ مُوسَىٰ عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ
﴿٤٥﴾ فَأُلْقِيَ ٱلسَّحَرَةُ سَٰجِدِينَ ﴿٤٦﴾ قَالُوٓاْ ءَامَنَّا بِرَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٤٧﴾
رَبِّ مُوسَىٰ وَهَٰرُونَ ﴿٤٨﴾ قَالَ ءَامَنتُمْ لَهُۥ قَبْلَ أَنْ ءَاذَنَ لَكُمْ إِنَّهُۥ
لَكَبِيرُكُمُ ٱلَّذِي عَلَّمَكُمُ ٱلسِّحْرَ فَلَسَوْفَ تَعْلَمُونَ لَأُقَطِّعَنَّ أَيْدِيَكُمْ
وَأَرْجُلَكُم مِّنْ خِلَٰفٍ وَلَأُصَلِّبَنَّكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٤٩﴾ قَالُواْ لَا ضَيْرَ إِنَّآ
إِلَىٰ رَبِّنَا مُنقَلِبُونَ ﴿٥٠﴾ إِنَّا نَطْمَعُ أَن يَغْفِرَ لَنَا رَبُّنَا خَطَٰيَٰنَآ أَن كُنَّآ
أَوَّلَ ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿٥١﴾ ۞ وَأَوْحَيْنَآ إِلَىٰ مُوسَىٰٓ أَنْ أَسْرِ بِعِبَادِيٓ إِنَّكُم
مُّتَّبَعُونَ ﴿٥٢﴾ فَأَرْسَلَ فِرْعَوْنُ فِي ٱلْمَدَآئِنِ حَٰشِرِينَ ﴿٥٣﴾ إِنَّ هَٰٓؤُلَآءِ
لَشِرْذِمَةٌ قَلِيلُونَ ﴿٥٤﴾ وَإِنَّهُمْ لَنَا لَغَآئِظُونَ ﴿٥٥﴾ وَإِنَّا لَجَمِيعٌ حَٰذِرُونَ
﴿٥٦﴾ فَأَخْرَجْنَٰهُم مِّن جَنَّٰتٍ وَعُيُونٍ ﴿٥٧﴾ وَكُنُوزٍ وَمَقَامٍ كَرِيمٍ ﴿٥٨﴾
كَذَٰلِكَ وَأَوْرَثْنَٰهَا بَنِيٓ إِسْرَٰٓءِيلَ ﴿٥٩﴾ فَأَتْبَعُوهُم مُّشْرِقِينَ ﴿٦٠﴾

نصف حزب ٣٧

وشه و ماناکانی

﴿لمن المقربين﴾ له نزیکانی من دەبن

﴿بعزة فرعون﴾ به گەورەیی فرعەون

﴿تلقف﴾ هەلدەلووشی

﴿ما يأفكون﴾ جادووه درۆکەیان

﴿لا ضير﴾ زیانی نییە

﴿لمتبعون﴾ دەکەونە شوێنتان

﴿حاشرين﴾ خەڵك کۆکەرەوە

﴿لشرذمة﴾ کۆمەڵوکەیەکی

﴿حاذرون﴾ بەپاریزین، دەترسین

﴿مقام كريم﴾ جێگەیەکی جوان و خۆش

دەنگەکان و نەوەیی ناخوێنریەوە: شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) به مینگەوە. مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و. م مینگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود): [illegible]

فَلَمَّا تَرَٰٓءَا ٱلْجَمْعَانِ قَالَ أَصْحَٰبُ مُوسَىٰٓ إِنَّا لَمُدْرَكُونَ ﴿٦١﴾ قَالَ
كَلَّآ ۖ إِنَّ مَعِىَ رَبِّى سَيَهْدِينِ ﴿٦٢﴾ فَأَوْحَيْنَآ إِلَىٰ مُوسَىٰٓ أَنِ ٱضْرِب
بِّعَصَاكَ ٱلْبَحْرَ ۖ فَٱنفَلَقَ فَكَانَ كُلُّ فِرْقٍ كَٱلطَّوْدِ ٱلْعَظِيمِ ﴿٦٣﴾
وَأَزْلَفْنَا ثَمَّ ٱلْـَٔاخَرِينَ ﴿٦٤﴾ وَأَنجَيْنَا مُوسَىٰ وَمَن مَّعَهُۥٓ أَجْمَعِينَ ﴿٦٥﴾
ثُمَّ أَغْرَقْنَا ٱلْـَٔاخَرِينَ ﴿٦٦﴾ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَـَٔايَةً ۖ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُم
مُّؤْمِنِينَ ﴿٦٧﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلرَّحِيمُ ﴿٦٨﴾ وَٱتْلُ عَلَيْهِمْ
نَبَأَ إِبْرَٰهِيمَ ﴿٦٩﴾ إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِۦ مَا تَعْبُدُونَ ﴿٧٠﴾ قَالُوا۟
نَعْبُدُ أَصْنَامًا فَنَظَلُّ لَهَا عَٰكِفِينَ ﴿٧١﴾ قَالَ هَلْ يَسْمَعُونَكُمْ إِذْ
تَدْعُونَ ﴿٧٢﴾ أَوْ يَنفَعُونَكُمْ أَوْ يَضُرُّونَ ﴿٧٣﴾ قَالُوا۟ بَلْ وَجَدْنَآ ءَابَآءَنَا
كَذَٰلِكَ يَفْعَلُونَ ﴿٧٤﴾ قَالَ أَفَرَءَيْتُم مَّا كُنتُمْ تَعْبُدُونَ ﴿٧٥﴾ أَنتُمْ
وَءَابَآؤُكُمُ ٱلْأَقْدَمُونَ ﴿٧٦﴾ فَإِنَّهُمْ عَدُوٌّ لِّىٓ إِلَّا رَبَّ ٱلْعَٰلَمِينَ
﴿٧٧﴾ ٱلَّذِى خَلَقَنِى فَهُوَ يَهْدِينِ ﴿٧٨﴾ وَٱلَّذِى هُوَ يُطْعِمُنِى وَيَسْقِينِ
﴿٧٩﴾ وَإِذَا مَرِضْتُ فَهُوَ يَشْفِينِ ﴿٨٠﴾ وَٱلَّذِى يُمِيتُنِى ثُمَّ
يُحْيِينِ ﴿٨١﴾ وَٱلَّذِىٓ أَطْمَعُ أَن يَغْفِرَ لِى خَطِيٓـَٔتِى يَوْمَ ٱلدِّينِ
﴿٨٢﴾ رَبِّ هَبْ لِى حُكْمًا وَأَلْحِقْنِى بِٱلصَّٰلِحِينَ ﴿٨٣﴾

وشه و ماناكانى

﴿ تَرَٰٓءَا ٱلْجَمْعَانِ ﴾ دوو كۆمەڵە كە لە يەك دەركەوتن

﴿ لَمُدْرَكُونَ ﴾ پێمان دەگەن

﴿ [illegible] ﴾ خودام لە بەکدایە

﴿ [illegible] ﴾ رێگەم پیشان دەدا

﴿ [illegible] ﴾ کەرت بوو، شەق بوو

﴿ [illegible] ﴾ پارچەیەك

﴿ [illegible] ﴾ وەك كێوێکی گەورە

﴿ [illegible] ﴾

﴿ [illegible] ﴾ ئەوانی دیشمان لە دەریاکە نزیك کردەوە

﴿ [illegible] ﴾ بە دەستەلات و بە بەزەیی

﴿ [illegible] ﴾ بەندایەتیی دەکەن

﴿ [illegible] ﴾ ئایا دەبیستن، هەواڵم بدەنی

﴿ [illegible] ﴾ حوكم بە راستی و پێغەمبەرایەتیم پێ ببەخشە

١- ئەم وەستانەکانی [illegible] پیتی سکوون [illegible] لە کۆتایی [illegible] حەرەکەکانی تری لێ دادەماڵرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە و، تائی حەریش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە

٢- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەرەنگی سوور رەنگ کراون و وەستانی نێوانی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن

١- خوێندنەوەی وەستان (الوقوف)

٢- نیشانەکانی وەستان

تەفخیمی پیتی لامی (الله)

تەفخیمی پیتی (راء)

سمەی ئەلمەلە

قورئانی گۆکراو (مصحف) [illegible]

وَٱجۡعَل لِّي لِسَانَ صِدۡقٖ فِي ٱلۡأٓخِرِينَ ٨٤ وَٱجۡعَلۡنِي مِن وَرَثَةِ جَنَّةِ
ٱلنَّعِيمِ ٨٥ وَٱغۡفِرۡ لِأَبِيٓ إِنَّهُۥ كَانَ مِنَ ٱلضَّآلِّينَ ٨٦ وَلَا تُخۡزِنِي يَوۡمَ
يُبۡعَثُونَ ٨٧ يَوۡمَ لَا يَنفَعُ مَالٞ وَلَا بَنُونَ ٨٨ إِلَّا مَنۡ أَتَى ٱللَّهَ بِقَلۡبٖ
سَلِيمٖ ٨٩ وَأُزۡلِفَتِ ٱلۡجَنَّةُ لِلۡمُتَّقِينَ ٩٠ وَبُرِّزَتِ ٱلۡجَحِيمُ لِلۡغَاوِينَ
٩١ وَقِيلَ لَهُمۡ أَيۡنَ مَا كُنتُمۡ تَعۡبُدُونَ ٩٢ مِن دُونِ ٱللَّهِ هَلۡ يَنصُرُونَكُمۡ
أَوۡ يَنتَصِرُونَ ٩٣ فَكُبۡكِبُواْ فِيهَا هُمۡ وَٱلۡغَاوُۥنَ ٩٤ وَجُنُودُ إِبۡلِيسَ
أَجۡمَعُونَ ٩٥ قَالُواْ وَهُمۡ فِيهَا يَخۡتَصِمُونَ ٩٦ تَٱللَّهِ إِن كُنَّا لَفِي
ضَلَٰلٖ مُّبِينٍ ٩٧ إِذۡ نُسَوِّيكُم بِرَبِّ ٱلۡعَٰلَمِينَ ٩٨ وَمَآ أَضَلَّنَآ
إِلَّا ٱلۡمُجۡرِمُونَ ٩٩ فَمَا لَنَا مِن شَٰفِعِينَ ١٠٠ وَلَا صَدِيقٍ حَمِيمٖ ١٠١
فَلَوۡ أَنَّ لَنَا كَرَّةٗ فَنَكُونَ مِنَ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ ١٠٢ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَأٓيَةٗۖ وَمَا كَانَ
أَكۡثَرُهُم مُّؤۡمِنِينَ ١٠٣ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ ٱلۡعَزِيزُ ٱلرَّحِيمُ ١٠٤ كَذَّبَتۡ
قَوۡمُ نُوحٍ ٱلۡمُرۡسَلِينَ ١٠٥ إِذۡ قَالَ لَهُمۡ أَخُوهُمۡ نُوحٌ أَلَا تَتَّقُونَ ١٠٦
إِنِّي لَكُمۡ رَسُولٌ أَمِينٞ ١٠٧ فَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ وَأَطِيعُونِ ١٠٨ وَمَآ أَسۡـَٔلُكُمۡ
عَلَيۡهِ مِنۡ أَجۡرٍۖ إِنۡ أَجۡرِيَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ ٱلۡعَٰلَمِينَ ١٠٩ فَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ
وَأَطِيعُونِ ١١٠ ۞ قَالُوٓاْ أَنُؤۡمِنُ لَكَ وَٱتَّبَعَكَ ٱلۡأَرۡذَلُونَ ١١١ الحزب ٣٨

وشە و ماناکانی

﴿لسان صدق﴾ زمانێکی ڕاست
﴿لا تخزني﴾ ڕسوام مەکە
﴿بقلب سليم﴾ بە دڵێکی دامەزراوەوە
﴿أزلفت الجنة﴾ بەهەشت نزیك خرایەوە
﴿برزت الجحيم﴾ دۆزەخیش دەرخرا
﴿للغاوين﴾ بۆ گومرایان
﴿فكبكبوا﴾ بەتەکان سەرەوژێر کران
﴿إذ نسويكم برب العالمين﴾ لە تەك خودادا یەکسانتان دەکەین
﴿حميم﴾ نزیك
﴿كرة﴾ گەڕانەوەیەك
﴿الأرذلون﴾ هیچ و پووچەکانت شوێن دەکەون

مینگەکان و دەوادەی ناخوێنرێنەوە
شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە.
مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و.
مینگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)
(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە دروست دەبن
(٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (همز)ەوە دروست دەبن
مەددی منفصل بەکاتی وەستان و ...
(٦،٤،٢) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)
(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)

قَالَ وَمَا عِلْمِي بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١١٢﴾ إِنْ حِسَابُهُمْ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّي
لَوْ تَشْعُرُونَ ﴿١١٣﴾ وَمَا أَنَا بِطَارِدِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١١٤﴾ إِنْ أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ مُبِينٌ
﴿١١٥﴾ قَالُوا لَئِنْ لَمْ تَنْتَهِ يَا نُوحُ لَتَكُونَنَّ مِنَ الْمَرْجُومِينَ ﴿١١٦﴾ قَالَ
رَبِّ إِنَّ قَوْمِي كَذَّبُونِ ﴿١١٧﴾ فَافْتَحْ بَيْنِي وَبَيْنَهُمْ فَتْحًا وَنَجِّنِي وَمَنْ
مَعِيَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١١٨﴾ فَأَنْجَيْنَاهُ وَمَنْ مَعَهُ فِي الْفُلْكِ الْمَشْحُونِ
﴿١١٩﴾ ثُمَّ أَغْرَقْنَا بَعْدُ الْبَاقِينَ ﴿١٢٠﴾ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً ۖ وَمَا كَانَ
أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٢١﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٢٢﴾ كَذَّبَتْ
عَادٌ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٢٣﴾ إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ هُودٌ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٢٤﴾ إِنِّي لَكُمْ
رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٢٥﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونِ ﴿١٢٦﴾ وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ
مِنْ أَجْرٍ ۖ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٢٧﴾ أَتَبْنُونَ بِكُلِّ رِيعٍ
آيَةً تَعْبَثُونَ ﴿١٢٨﴾ وَتَتَّخِذُونَ مَصَانِعَ لَعَلَّكُمْ تَخْلُدُونَ ﴿١٢٩﴾
وَإِذَا بَطَشْتُمْ بَطَشْتُمْ جَبَّارِينَ ﴿١٣٠﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونِ ﴿١٣١﴾
وَاتَّقُوا الَّذِي أَمَدَّكُمْ بِمَا تَعْلَمُونَ ﴿١٣٢﴾ أَمَدَّكُمْ بِأَنْعَامٍ وَبَنِينَ ﴿١٣٣﴾
وَجَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿١٣٤﴾ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ
﴿١٣٥﴾ قَالُوا سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَوَعَظْتَ أَمْ لَمْ تَكُنْ مِنَ الْوَاعِظِينَ ﴿١٣٦﴾

وشه و ماناکانی

وتی من چووزانم پێشتر چیان دەکرد؟

بەرد باران کراوان

حوکم بکە

پڕ لە حەلك و ئاژەڵ و

تەپۆلکە

بەرز، شوێنیکی بەرز

ئەحشان و پەحشان دەکەن، کاری پڕوپووچ دەکەن

کۆشك و قەڵا

داو بەپێتان، کۆمەکی پێ کردوون

تەفخیمی پیتی لامی (الله)

تەفخیمی پیتی (ر)

سەمەی قەلقەلە

إِنْ هَٰذَآ إِلَّا خُلُقُ ٱلْأَوَّلِينَ ١٣٧ وَمَا نَحْنُ بِمُعَذَّبِينَ ١٣٨ فَكَذَّبُوهُ
فَأَهْلَكْنَٰهُمْ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُم مُّؤْمِنِينَ ١٣٩ وَإِنَّ
رَبَّكَ لَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلرَّحِيمُ ١٤٠ كَذَّبَتْ ثَمُودُ ٱلْمُرْسَلِينَ ١٤١ إِذْ قَالَ
لَهُمْ أَخُوهُمْ صَٰلِحٌ أَلَا تَتَّقُونَ ١٤٢ إِنِّى لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ١٤٣
فَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَأَطِيعُونِ ١٤٤ وَمَآ أَسْـَٔلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِىَ
إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ١٤٥ أَتُتْرَكُونَ فِى مَا هَٰهُنَآ ءَامِنِينَ ١٤٦
فِى جَنَّٰتٍ وَعُيُونٍ ١٤٧ وَزُرُوعٍ وَنَخْلٍ طَلْعُهَا هَضِيمٌ ١٤٨
وَتَنْحِتُونَ مِنَ ٱلْجِبَالِ بُيُوتًا فَٰرِهِينَ ١٤٩ فَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَأَطِيعُونِ
١٥٠ وَلَا تُطِيعُوٓا۟ أَمْرَ ٱلْمُسْرِفِينَ ١٥١ ٱلَّذِينَ يُفْسِدُونَ فِى ٱلْأَرْضِ
وَلَا يُصْلِحُونَ ١٥٢ قَالُوٓا۟ إِنَّمَآ أَنتَ مِنَ ٱلْمُسَحَّرِينَ ١٥٣ مَآ أَنتَ
إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا فَأْتِ بِـَٔايَةٍ إِن كُنتَ مِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ ١٥٤ قَالَ
هَٰذِهِۦ نَاقَةٌ لَّهَا شِرْبٌ وَلَكُمْ شِرْبُ يَوْمٍ مَّعْلُومٍ ١٥٥ وَلَا تَمَسُّوهَا
بِسُوٓءٍ فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابُ يَوْمٍ عَظِيمٍ ١٥٦ فَعَقَرُوهَا فَأَصْبَحُوا۟
نَٰدِمِينَ ١٥٧ فَأَخَذَهُمُ ٱلْعَذَابُ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَةً وَمَا كَانَ
أَكْثَرُهُم مُّؤْمِنِينَ ١٥٨ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلرَّحِيمُ ١٥٩

وشەو ماناکانی

﴿[illegible]﴾ پیشەی گەلانی پێشوو

﴿[illegible]﴾ ئێمە سزا نادرێین

﴿[illegible]﴾ ئاسوودە و بێ ڕیایی

﴿[illegible]﴾ بەرەکەی

﴿[illegible]﴾ تەڕ و کەییو

﴿[illegible]﴾ حوان و زارەوە

﴿[illegible]﴾ زیادەڕەوان

﴿[illegible]﴾ لە جادوولێکراوان

﴿[illegible]﴾ بەشە خواردنەوەی خۆی هەیە

دەنگەکان و ئەوانەی دەخوێنرێنەوە: شوێنی دەنگە (لمە) [illegible] (الإدغام) بە مینگەوە ▼ مینگەی (الإخفاء). ▼ (الإدغام)ی بێ مینگە و ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە م مینگەی (الإقلاب).

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود): ▼ [illegible] ▼ (٤، ٥) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمز)ەوە دروست دەبن ▼ مەددی متصل، لەکاتی وەستاندا و، ماوەکەی بە ئەندازەی (٤، ٥، ٦) حەرەکەیە ▼ (٢، ٤، ٦) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف) ▼ (٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی [illegible]

كَذَّبَتۡ قَوۡمُ لُوطٍ ٱلۡمُرۡسَلِينَ ١٦٠ إِذۡ قَالَ لَهُمۡ أَخُوهُمۡ لُوطٌ أَلَا تَتَّقُونَ
١٦١ إِنِّي لَكُمۡ رَسُولٌ أَمِينٞ ١٦٢ فَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ وَأَطِيعُونِ ١٦٣ وَمَآ
أَسۡـَٔلُكُمۡ عَلَيۡهِ مِنۡ أَجۡرٍۖ إِنۡ أَجۡرِيَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ ٱلۡعَٰلَمِينَ ١٦٤
أَتَأۡتُونَ ٱلذُّكۡرَانَ مِنَ ٱلۡعَٰلَمِينَ ١٦٥ وَتَذَرُونَ مَا خَلَقَ لَكُمۡ رَبُّكُم
مِّنۡ أَزۡوَٰجِكُمۚ بَلۡ أَنتُمۡ قَوۡمٌ عَادُونَ ١٦٦ قَالُواْ لَئِن لَّمۡ تَنتَهِ يَٰلُوطُ
لَتَكُونَنَّ مِنَ ٱلۡمُخۡرَجِينَ ١٦٧ قَالَ إِنِّي لِعَمَلِكُم مِّنَ ٱلۡقَالِينَ ١٦٨
رَبِّ نَجِّنِي وَأَهۡلِي مِمَّا يَعۡمَلُونَ ١٦٩ فَنَجَّيۡنَٰهُ وَأَهۡلَهُۥٓ أَجۡمَعِينَ ١٧٠
إِلَّا عَجُوزٗا فِي ٱلۡغَٰبِرِينَ ١٧١ ثُمَّ دَمَّرۡنَا ٱلۡأٓخَرِينَ ١٧٢ وَأَمۡطَرۡنَا عَلَيۡهِم
مَّطَرٗاۖ فَسَآءَ مَطَرُ ٱلۡمُنذَرِينَ ١٧٣ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَأٓيَةٗۖ وَمَا كَانَ أَكۡثَرُهُم
مُّؤۡمِنِينَ ١٧٤ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ ٱلۡعَزِيزُ ٱلرَّحِيمُ ١٧٥ كَذَّبَ أَصۡحَٰبُ
لۡـَٔيۡكَةِ ٱلۡمُرۡسَلِينَ ١٧٦ إِذۡ قَالَ لَهُمۡ شُعَيۡبٌ أَلَا تَتَّقُونَ ١٧٧ إِنِّي لَكُمۡ
رَسُولٌ أَمِينٞ ١٧٨ فَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ وَأَطِيعُونِ ١٧٩ وَمَآ أَسۡـَٔلُكُمۡ عَلَيۡهِ
مِنۡ أَجۡرٍۖ إِنۡ أَجۡرِيَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ ٱلۡعَٰلَمِينَ ١٨٠ ۞ أَوۡفُواْ ٱلۡكَيۡلَ وَلَا
تَكُونُواْ مِنَ ٱلۡمُخۡسِرِينَ ١٨١ وَزِنُواْ بِٱلۡقِسۡطَاسِ ٱلۡمُسۡتَقِيمِ ١٨٢
وَلَا تَبۡخَسُواْ ٱلنَّاسَ أَشۡيَآءَهُمۡ وَلَا تَعۡثَوۡاْ فِي ٱلۡأَرۡضِ مُفۡسِدِينَ ١٨٣

الحزب ٣٨

وشه و ماناكانى

گەلێكی زیادەڕۆ

لە ڕقاوییەكان

لەوانەن كە سزا دەدرێن

بارانێك، بەردباران

جوەن باجە كە

ئەوانەی گرێی لە كێش دەكەن

بە ترازووی ڕاست

كەم مەكەنەوە

ئەدكاریی مەكەن

نەغعیمی پیتی لامی (لله)

نەغعیمی پیتی ڕ

سعەی قەلقەلە

قورئانی گۆكردن (ئیدغام و قەلقەلە)

١. جۆرەكانی وەستان (الوقوف)

٢. نیشانەكانی وەستان

٢- ئەو هێمایانەی وەستان كە بەڕەنگی سووری ڕەنگ كراون، وەستانی میانەی ئایەتەكان و سەرەتای ئایەتەكان دیاری دەكەن

وَٱتَّقُواْ ٱلَّذِي خَلَقَكُمۡ وَٱلۡجِبِلَّةَ ٱلۡأَوَّلِينَ ١٨٤ قَالُوٓاْ إِنَّمَآ أَنتَ
مِنَ ٱلۡمُسَحَّرِينَ ١٨٥ وَمَآ أَنتَ إِلَّا بَشَرٞ مِّثۡلُنَا وَإِن نَّظُنُّكَ لَمِنَ
ٱلۡكَٰذِبِينَ ١٨٦ فَأَسۡقِطۡ عَلَيۡنَا كِسَفٗا مِّنَ ٱلسَّمَآءِ إِن كُنتَ
مِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ ١٨٧ قَالَ رَبِّيٓ أَعۡلَمُ بِمَا تَعۡمَلُونَ ١٨٨ فَكَذَّبُوهُ
فَأَخَذَهُمۡ عَذَابُ يَوۡمِ ٱلظُّلَّةِۚ إِنَّهُۥ كَانَ عَذَابَ يَوۡمٍ عَظِيمٍ ١٨٩
إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَأٓيَةٗۖ وَمَا كَانَ أَكۡثَرُهُم مُّؤۡمِنِينَ ١٩٠ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ
ٱلۡعَزِيزُ ٱلرَّحِيمُ ١٩١ وَإِنَّهُۥ لَتَنزِيلُ رَبِّ ٱلۡعَٰلَمِينَ ١٩٢ نَزَلَ بِهِ ٱلرُّوحُ
ٱلۡأَمِينُ ١٩٣ عَلَىٰ قَلۡبِكَ لِتَكُونَ مِنَ ٱلۡمُنذِرِينَ ١٩٤ بِلِسَانٍ عَرَبِيّٖ
مُّبِينٖ ١٩٥ وَإِنَّهُۥ لَفِي زُبُرِ ٱلۡأَوَّلِينَ ١٩٦ أَوَلَمۡ يَكُن لَّهُمۡ ءَايَةً أَن يَعۡلَمَهُۥ
عُلَمَٰٓؤُاْ بَنِيٓ إِسۡرَٰٓءِيلَ ١٩٧ وَلَوۡ نَزَّلۡنَٰهُ عَلَىٰ بَعۡضِ ٱلۡأَعۡجَمِينَ ١٩٨
فَقَرَأَهُۥ عَلَيۡهِم مَّا كَانُواْ بِهِۦ مُؤۡمِنِينَ ١٩٩ كَذَٰلِكَ سَلَكۡنَٰهُ
فِي قُلُوبِ ٱلۡمُجۡرِمِينَ ٢٠٠ لَا يُؤۡمِنُونَ بِهِۦ حَتَّىٰ يَرَوُاْ ٱلۡعَذَابَ
ٱلۡأَلِيمَ ٢٠١ فَيَأۡتِيَهُم بَغۡتَةٗ وَهُمۡ لَا يَشۡعُرُونَ ٢٠٢ فَيَقُولُواْ
هَلۡ نَحۡنُ مُنظَرُونَ ٢٠٣ أَفَبِعَذَابِنَا يَسۡتَعۡجِلُونَ ٢٠٤ أَفَرَءَيۡتَ
إِن مَّتَّعۡنَٰهُمۡ سِنِينَ ٢٠٥ ثُمَّ جَآءَهُم مَّا كَانُواْ يُوعَدُونَ ٢٠٦

وشه‌و مانـاكانی

﴿ [illegible] ﴾

﴿ [illegible] ﴾ دروستکراوی پێشوو، گه‌لانی پێشوو

﴿ [illegible] ﴾ له‌وانه‌ی جادوویان لێ کراوه

﴿ [illegible] ﴾ پارچه‌یه‌ك سزا

﴿ [illegible] ﴾ هه‌ورێك، سێبه‌رێك

﴿ [illegible] ﴾ کتێبه‌کانی پێشوو

﴿ [illegible] ﴾ کوتوپڕ

﴿ [illegible] ﴾

﴿ [illegible] ﴾ ئایا موڵه‌ت ده‌درێین؟ دوا ده‌خرێین؟

﴿ [illegible] ﴾ پێم بڵێن، ئایا دیوته‌؟

مێنگه‌کان و به‌ولّه‌ی ناخوێنرێنه‌وه

شوێنی مێنگه (الغنة). (الإدغام) به مێنگه‌وه.
مێنگه‌ی (الإخفاء). (الإدغام)ای بێ مێنگه و
مێنگه‌ی (الإقلاب). ئه‌و پیتانه‌ی ناخوێنرێنه‌وه.

ئه‌ندازه‌ی درێژکردنه‌وه‌کان (المدود)

(٦) حه‌ره‌که بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ی به‌هۆی (سکون)ه‌وه دروست ده‌بن
(٤ یان ٥) حه‌ره‌که بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ی به‌هۆی هه‌مزه‌وه دروست ده‌بن
مه‌ددی منفصل له‌کاتی وەستاندن و ناوه‌که‌ی به ئه‌ندازه‌ی (٤ یان ٥) حه‌ره‌که
(٦،٤،٢) حه‌ره‌که بۆ مه‌ددی له‌ناکاو (عارض) له‌کاتی وەستان (وقف)
(٢) حه‌ره‌که بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ی حوکمه‌که‌یان هاوشێوه‌ی (مد الطبیعی)

مَآ أَغۡنَىٰ عَنۡهُم مَّا كَانُواْ يُمَتَّعُونَ ﴿٢٠٧﴾ وَمَآ أَهۡلَكۡنَا مِن قَرۡيَةٍ إِلَّا
لَهَا مُنذِرُونَ ﴿٢٠٨﴾ ذِكۡرَىٰ وَمَا كُنَّا ظَٰلِمِينَ ﴿٢٠٩﴾ وَمَا تَنَزَّلَتۡ بِهِ
ٱلشَّيَٰطِينُ ﴿٢١٠﴾ وَمَا يَنۢبَغِي لَهُمۡ وَمَا يَسۡتَطِيعُونَ ﴿٢١١﴾ إِنَّهُمۡ
عَنِ ٱلسَّمۡعِ لَمَعۡزُولُونَ ﴿٢١٢﴾ فَلَا تَدۡعُ مَعَ ٱللَّهِ إِلَٰهًا ءَاخَرَ فَتَكُونَ
مِنَ ٱلۡمُعَذَّبِينَ ﴿٢١٣﴾ وَأَنذِرۡ عَشِيرَتَكَ ٱلۡأَقۡرَبِينَ ﴿٢١٤﴾ وَٱخۡفِضۡ
جَنَاحَكَ لِمَنِ ٱتَّبَعَكَ مِنَ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ ﴿٢١٥﴾ فَإِنۡ عَصَوۡكَ فَقُلۡ إِنِّي
بَرِيٓءٞ مِّمَّا تَعۡمَلُونَ ﴿٢١٦﴾ وَتَوَكَّلۡ عَلَى ٱلۡعَزِيزِ ٱلرَّحِيمِ ﴿٢١٧﴾ ٱلَّذِي
يَرَىٰكَ حِينَ تَقُومُ ﴿٢١٨﴾ وَتَقَلُّبَكَ فِي ٱلسَّٰجِدِينَ ﴿٢١٩﴾ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلسَّمِيعُ
ٱلۡعَلِيمُ ﴿٢٢٠﴾ هَلۡ أُنَبِّئُكُمۡ عَلَىٰ مَن تَنَزَّلُ ٱلشَّيَٰطِينُ ﴿٢٢١﴾ تَنَزَّلُ عَلَىٰ
كُلِّ أَفَّاكٍ أَثِيمٖ ﴿٢٢٢﴾ يُلۡقُونَ ٱلسَّمۡعَ وَأَكۡثَرُهُمۡ كَٰذِبُونَ ﴿٢٢٣﴾
وَٱلشُّعَرَآءُ يَتَّبِعُهُمُ ٱلۡغَاوُۥنَ ﴿٢٢٤﴾ أَلَمۡ تَرَ أَنَّهُمۡ فِي كُلِّ وَادٖ
يَهِيمُونَ ﴿٢٢٥﴾ وَأَنَّهُمۡ يَقُولُونَ مَا لَا يَفۡعَلُونَ ﴿٢٢٦﴾ إِلَّا ٱلَّذِينَ
ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ وَذَكَرُواْ ٱللَّهَ كَثِيرٗا وَٱنتَصَرُواْ مِنۢ
بَعۡدِ مَا ظُلِمُواْ وَسَيَعۡلَمُ ٱلَّذِينَ ظَلَمُوٓاْ أَيَّ مُنقَلَبٖ يَنقَلِبُونَ ﴿٢٢٧﴾

ترتيبها ٢٧ — سُورَةُ النَّمۡلِ — آياتها ٩٣

وشە و ماناکانی

﴿ما أغنى عنهم﴾ هیچ سوودی بۆیان نەبوو

﴿وما تنزلت به﴾

﴿الشياطين﴾ شەیتانەکان نەیان هیناوەتە خوارەوە

﴿وما ينبغي لهم﴾ بۆشیان ناشێ

﴿وما﴾

﴿يستطيعون﴾ ناشتوانن

﴿عن السمع﴾ لە گوێگرتن

﴿لمعزولون﴾ دوورخراونەتەوە

﴿واخفض جناحك﴾ باڵت شۆڕ بکەرەوە، خۆت نەرم بکە

﴿وتقلبك﴾

﴿الساجدين﴾ نەمدیوەودیو کردنت لەناو نوێژکەراندا

﴿أفاك أثيم﴾ درۆزنی تاوانبار

﴿يهيمون﴾ سەرگەردان دەبن

قورس کردن (تفخیم) و قەلقەلە:
- ▼ تەفخیمی پیتی لامی (الله).
- ▼ تەفخیمی پیتی (راء).
- ▼ سیفەتی قەلقەلە.

١. چۆنیەتی وەستان (الوقوف): ١- هەموو وەستانەکان لەسەر پیتی سکوندار دەکرێت، بەمانای گەر پیتەکە خۆی سکوندار نەبێت بەکاتی وەستاندن حەرەکەکانی تری لێ دادەماڵرێت هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە تەنوینی فەتحەی هەبێت بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە و، تائی خڕیش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە.

٢. نیشانەکانی وەستان: ٢- ئەو نیشانانەی وەستان کە بەرەنگی سوور رەنگ کراون وەستانی نیوانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێک هەن کە دەگۆڕێن.

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

طسٓۚ تِلۡكَ ءَايَٰتُ ٱلۡقُرۡءَانِ وَكِتَابٖ مُّبِينٍ ١ هُدٗى وَبُشۡرَىٰ
لِلۡمُؤۡمِنِينَ ٢ ٱلَّذِينَ يُقِيمُونَ ٱلصَّلَوٰةَ وَيُؤۡتُونَ ٱلزَّكَوٰةَ وَهُم
بِٱلۡأٓخِرَةِ هُمۡ يُوقِنُونَ ٣ إِنَّ ٱلَّذِينَ لَا يُؤۡمِنُونَ بِٱلۡأٓخِرَةِ زَيَّنَّا لَهُمۡ
أَعۡمَٰلَهُمۡ فَهُمۡ يَعۡمَهُونَ ٤ أُوْلَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ لَهُمۡ سُوٓءُ ٱلۡعَذَابِ
وَهُمۡ فِي ٱلۡأٓخِرَةِ هُمُ ٱلۡأَخۡسَرُونَ ٥ وَإِنَّكَ لَتُلَقَّى ٱلۡقُرۡءَانَ مِن
لَّدُنۡ حَكِيمٍ عَلِيمٍ ٦ إِذۡ قَالَ مُوسَىٰ لِأَهۡلِهِۦٓ إِنِّيٓ ءَانَسۡتُ نَارٗا سَـَٔاتِيكُم
مِّنۡهَا بِخَبَرٍ أَوۡ ءَاتِيكُم بِشِهَابٖ قَبَسٖ لَّعَلَّكُمۡ تَصۡطَلُونَ ٧ فَلَمَّا
جَآءَهَا نُودِيَ أَنۢ بُورِكَ مَن فِي ٱلنَّارِ وَمَنۡ حَوۡلَهَا وَسُبۡحَٰنَ ٱللَّهِ رَبِّ
ٱلۡعَٰلَمِينَ ٨ يَٰمُوسَىٰٓ إِنَّهُۥٓ أَنَا ٱللَّهُ ٱلۡعَزِيزُ ٱلۡحَكِيمُ ٩ وَأَلۡقِ عَصَاكَۚ
فَلَمَّا رَءَاهَا تَهۡتَزُّ كَأَنَّهَا جَآنّٞ وَلَّىٰ مُدۡبِرٗا وَلَمۡ يُعَقِّبۡۚ يَٰمُوسَىٰ لَا تَخَفۡ
إِنِّي لَا يَخَافُ لَدَيَّ ٱلۡمُرۡسَلُونَ ١٠ إِلَّا مَن ظَلَمَ ثُمَّ بَدَّلَ حُسۡنَۢا بَعۡدَ
سُوٓءٖ فَإِنِّي غَفُورٞ رَّحِيمٞ ١١ وَأَدۡخِلۡ يَدَكَ فِي جَيۡبِكَ تَخۡرُجۡ بَيۡضَآءَ
مِنۡ غَيۡرِ سُوٓءٖۖ فِي تِسۡعِ ءَايَٰتٍ إِلَىٰ فِرۡعَوۡنَ وَقَوۡمِهِۦٓۚ إِنَّهُمۡ كَانُواْ قَوۡمٗا فَٰسِقِينَ
١٢ فَلَمَّا جَآءَتۡهُمۡ ءَايَٰتُنَا مُبۡصِرَةٗ قَالُواْ هَٰذَا سِحۡرٞ مُّبِينٞ ١٣

حزب ٣٨

وشه و مەبەستەکانی

سوورەتی نەمل

﴿ هُدًى ﴾ ڕێگە پیشاندەر

﴿ يَعۡمَهُونَ ﴾ کوێر نەبن

﴿ ءَانَسۡتُ ﴾ ئاگرێکم دیوە

﴿ بِشِهَابٖ قَبَسٖ ﴾ چلوسکێک، سیسەی ئاگر

﴿ تَصۡطَلُونَ ﴾ خۆتان گەرم بکەنەوە

﴿ بُورِكَ ﴾ پیرۆز و پاکە

﴿ تَهۡتَزُّ ﴾ بە پەلە دەجوولێتەوە

﴿ جَآنّٞ ﴾ دەلبی نوولەمرە

﴿ وَلَمۡ يُعَقِّبۡ ﴾ لای نەکردەوە، پاشەوپاش نەگەڕایەوە

﴿ جَيۡبِكَ ﴾ لە یەخەی کراسەکەت

﴿ بَيۡضَآءَ ﴾ سپی

﴿ سُوٓءٖ ﴾ بەبێ نەخۆشی

﴿ مُبۡصِرَةٗ ﴾ روون و ئاشکرا

مەککەکان و بەرنامەی خوێندنەوە	شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە.	ئەمدانەی درێژکردنەوەکان (المدود)	(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە دروست دەبن
	مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و.		(٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمزە)وە دروست دەبن
	مینگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.		مەددی متصل، لەکاتی وەستاندا و، ماوەکەی بە ئەندازەی (٦،٥،٤) حەرەکەیە
			(٢، ٤، ٦) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)
			(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)

وَجَحَدُواْ بِهَا وَٱسْتَيْقَنَتْهَآ أَنفُسُهُمْ ظُلْمًا وَعُلُوًّا فَٱنظُرْ كَيْفَ
كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلْمُفْسِدِينَ ﴿١٤﴾ وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا دَاوُۥدَ وَسُلَيْمَٰنَ عِلْمًا
وَقَالَا ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ ٱلَّذِى فَضَّلَنَا عَلَىٰ كَثِيرٍ مِّنْ عِبَادِهِ ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿١٥﴾
وَوَرِثَ سُلَيْمَٰنُ دَاوُۥدَ وَقَالَ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ عُلِّمْنَا مَنطِقَ ٱلطَّيْرِ
وَأُوتِينَا مِن كُلِّ شَىْءٍ إِنَّ هَٰذَا لَهُوَ ٱلْفَضْلُ ٱلْمُبِينُ ﴿١٦﴾ وَحُشِرَ
لِسُلَيْمَٰنَ جُنُودُهُۥ مِنَ ٱلْجِنِّ وَٱلْإِنسِ وَٱلطَّيْرِ فَهُمْ يُوزَعُونَ ﴿١٧﴾
حَتَّىٰٓ إِذَآ أَتَوْاْ عَلَىٰ وَادِ ٱلنَّمْلِ قَالَتْ نَمْلَةٌ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّمْلُ ٱدْخُلُواْ
مَسَٰكِنَكُمْ لَا يَحْطِمَنَّكُمْ سُلَيْمَٰنُ وَجُنُودُهُۥ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ
﴿١٨﴾ فَتَبَسَّمَ ضَاحِكًا مِّن قَوْلِهَا وَقَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِىٓ أَنْ أَشْكُرَ
نِعْمَتَكَ ٱلَّتِىٓ أَنْعَمْتَ عَلَىَّ وَعَلَىٰ وَٰلِدَىَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَٰلِحًا
تَرْضَىٰهُ وَأَدْخِلْنِى بِرَحْمَتِكَ فِى عِبَادِكَ ٱلصَّٰلِحِينَ ﴿١٩﴾
وَتَفَقَّدَ ٱلطَّيْرَ فَقَالَ مَا لِىَ لَآ أَرَى ٱلْهُدْهُدَ أَمْ كَانَ مِنَ
ٱلْغَآئِبِينَ ﴿٢٠﴾ لَأُعَذِّبَنَّهُۥ عَذَابًا شَدِيدًا أَوْ لَأَا۟ذْبَحَنَّهُۥٓ
أَوْ لَيَأْتِيَنِّى بِسُلْطَٰنٍ مُّبِينٍ ﴿٢١﴾ فَمَكَثَ غَيْرَ بَعِيدٍ فَقَالَ
أَحَطتُ بِمَا لَمْ تُحِطْ بِهِۦ وَجِئْتُكَ مِن سَبَإٍۭ بِنَبَإٍ يَقِينٍ ﴿٢٢﴾

وشەو ماناکانی

﴿...﴾ بە دل نسکوریان کرد

﴿...﴾ لەبەر دەمار و نەفس رلیی

﴿...﴾ ئەو حود بەی رتری لە رور لە بەندەکانی حوی رەتر کردووین

﴿...﴾ رمانی بالندە

﴿...﴾ کودەکرینەوە، ددوەسیرین تا بەر و دوایان یەك دەگرن.

﴿لَا يَحْطِمَنَّكُمْ﴾ نەتان پلیشێنێتەوە، بەتان هری

﴿...﴾ سرە بکە

﴿...﴾ بە بەلگەیەکی روون

١- هەموو وەستانەکان لەسەر پیتی سکوندار دەکرێت، تەنانەت گەر پیتەکە خۆی سکوندار نەبێت لەکاتی وەستاندا ... دەخوێنرێتەوە و، تائی خڕیش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە.

٢- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەرەنگی سوور رەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان ...

خوێندنی وەستان (الوقوف) - نیشانەکانی وەستان.

▼ بە قەڵەوی پیتی لامی (الله).
▼ بە قەڵەوی پیتی (راء)
▼ سیمەتی قەلقەلە

قورس کردن (تفخیم) و قەلقەلە

إِنِّي وَجَدتُّ ٱمۡرَأَةٗ تَمۡلِكُهُمۡ وَأُوتِيَتۡ مِن كُلِّ شَيۡءٖ وَلَهَا
عَرۡشٌ عَظِيمٞ ٢٣ وَجَدتُّهَا وَقَوۡمَهَا يَسۡجُدُونَ لِلشَّمۡسِ مِن
دُونِ ٱللَّهِ وَزَيَّنَ لَهُمُ ٱلشَّيۡطَٰنُ أَعۡمَٰلَهُمۡ فَصَدَّهُمۡ عَنِ ٱلسَّبِيلِ
فَهُمۡ لَا يَهۡتَدُونَ ٢٤ أَلَّا يَسۡجُدُواْۤ لِلَّهِ ٱلَّذِي يُخۡرِجُ ٱلۡخَبۡءَ
فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ وَيَعۡلَمُ مَا تُخۡفُونَ وَمَا تُعۡلِنُونَ ٢٥ ٱللَّهُ
لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ ٱلۡعَرۡشِ ٱلۡعَظِيمِ ۩ ٢٦ ۞ قَالَ سَنَنظُرُ
أَصَدَقۡتَ أَمۡ كُنتَ مِنَ ٱلۡكَٰذِبِينَ ٢٧ ٱذۡهَب بِّكِتَٰبِي هَٰذَا
فَأَلۡقِهۡ إِلَيۡهِمۡ ثُمَّ تَوَلَّ عَنۡهُمۡ فَٱنظُرۡ مَاذَا يَرۡجِعُونَ ٢٨ قَالَتۡ يَٰٓأَيُّهَا
ٱلۡمَلَؤُاْ إِنِّيٓ أُلۡقِيَ إِلَيَّ كِتَٰبٞ كَرِيمٌ ٢٩ إِنَّهُۥ مِن سُلَيۡمَٰنَ وَإِنَّهُۥ بِسۡمِ
ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ ٣٠ أَلَّا تَعۡلُواْ عَلَيَّ وَأۡتُونِي مُسۡلِمِينَ ٣١
قَالَتۡ يَٰٓأَيُّهَا ٱلۡمَلَؤُاْ أَفۡتُونِي فِيٓ أَمۡرِي مَا كُنتُ قَاطِعَةً أَمۡرًا حَتَّىٰ
تَشۡهَدُونِ ٣٢ قَالُواْ نَحۡنُ أُوْلُواْ قُوَّةٖ وَأُوْلُواْ بَأۡسٖ شَدِيدٖ وَٱلۡأَمۡرُ إِلَيۡكِ
فَٱنظُرِي مَاذَا تَأۡمُرِينَ ٣٣ قَالَتۡ إِنَّ ٱلۡمُلُوكَ إِذَا دَخَلُواْ قَرۡيَةً
أَفۡسَدُوهَا وَجَعَلُوٓاْ أَعِزَّةَ أَهۡلِهَآ أَذِلَّةٗۚ وَكَذَٰلِكَ يَفۡعَلُونَ ٣٤
وَإِنِّي مُرۡسِلَةٌ إِلَيۡهِم بِهَدِيَّةٖ فَنَاظِرَةُۢ بِمَ يَرۡجِعُ ٱلۡمُرۡسَلُونَ ٣٥

وشە و ماناکانی

{[illegible]} من ژنێکم دۆزیوەتەوە

{[illegible]} هەموو شتێکی هەیە

{يُخۡرِجُ ٱلۡخَبۡءَ} شاراوە دەردەخات

{[illegible]} لێیان دوور کەوەرەوە

{[illegible]} خۆتان بە گەورە بەسەرما مەگرن

{[illegible]} خاوەن باوەڕ و ملکەچ

{[illegible]} ئاگادار بن، ببرانن

{[illegible]} حاوەن دەستەلاتین

مەدەکان و ئەوەندەی ناخوێنرێنەوە
شوێنی میگە (الغنة) · (الإدغام)، بە میگەوە
میگەی (الإخفاء) · (الإدغام)ی بێ میگە و
میگەی (الإقلاب) · ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە

درێژکردنەوەکان (المدود) ئەندازەی
٦ حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی سکون ەوە دروست دەبن
٤-٥ حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی همز ەوە دروست دەبن
مەددی منفصل بەکاتی وەستان و مەدەکەی بە ئەندازەی ٤ - ٥ حەرەکە
(٦،٤،٢) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)
٢ حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هەوشێوەی المد الطبیعی

فَلَمَّا جَآءَ سُلَيۡمَٰنَ قَالَ أَتُمِدُّونَنِ بِمَالٖ فَمَآ ءَاتَىٰنِۦَ ٱللَّهُ خَيۡرٞ مِّمَّآ
ءَاتَىٰكُمۚ بَلۡ أَنتُم بِهَدِيَّتِكُمۡ تَفۡرَحُونَ ﴿٣٦﴾ ٱرۡجِعۡ إِلَيۡهِمۡ فَلَنَأۡتِيَنَّهُم
بِجُنُودٖ لَّا قِبَلَ لَهُم بِهَا وَلَنُخۡرِجَنَّهُم مِّنۡهَآ أَذِلَّةٗ وَهُمۡ صَٰغِرُونَ ﴿٣٧﴾ قَالَ
يَٰٓأَيُّهَا ٱلۡمَلَؤُاْ أَيُّكُمۡ يَأۡتِينِي بِعَرۡشِهَا قَبۡلَ أَن يَأۡتُونِي مُسۡلِمِينَ ﴿٣٨﴾
قَالَ عِفۡرِيتٞ مِّنَ ٱلۡجِنِّ أَنَا۠ ءَاتِيكَ بِهِۦ قَبۡلَ أَن تَقُومَ مِن مَّقَامِكَۖ وَإِنِّي
عَلَيۡهِ لَقَوِيٌّ أَمِينٞ ﴿٣٩﴾ قَالَ ٱلَّذِي عِندَهُۥ عِلۡمٞ مِّنَ ٱلۡكِتَٰبِ أَنَا۠ ءَاتِيكَ
بِهِۦ قَبۡلَ أَن يَرۡتَدَّ إِلَيۡكَ طَرۡفُكَۚ فَلَمَّا رَءَاهُ مُسۡتَقِرًّا عِندَهُۥ قَالَ هَٰذَا
مِن فَضۡلِ رَبِّي لِيَبۡلُوَنِيٓ ءَأَشۡكُرُ أَمۡ أَكۡفُرُۖ وَمَن شَكَرَ فَإِنَّمَا يَشۡكُرُ
لِنَفۡسِهِۦۖ وَمَن كَفَرَ فَإِنَّ رَبِّي غَنِيّٞ كَرِيمٞ ﴿٤٠﴾ قَالَ نَكِّرُواْ لَهَا عَرۡشَهَا
نَنظُرۡ أَتَهۡتَدِيٓ أَمۡ تَكُونُ مِنَ ٱلَّذِينَ لَا يَهۡتَدُونَ ﴿٤١﴾ فَلَمَّا جَآءَتۡ قِيلَ
أَهَٰكَذَا عَرۡشُكِۖ قَالَتۡ كَأَنَّهُۥ هُوَۚ وَأُوتِينَا ٱلۡعِلۡمَ مِن قَبۡلِهَا وَكُنَّا مُسۡلِمِينَ
﴿٤٢﴾ وَصَدَّهَا مَا كَانَت تَّعۡبُدُ مِن دُونِ ٱللَّهِۖ إِنَّهَا كَانَتۡ مِن قَوۡمٖ كَٰفِرِينَ
﴿٤٣﴾ قِيلَ لَهَا ٱدۡخُلِي ٱلصَّرۡحَۖ فَلَمَّا رَأَتۡهُ حَسِبَتۡهُ لُجَّةٗ وَكَشَفَتۡ عَن
سَاقَيۡهَاۚ قَالَ إِنَّهُۥ صَرۡحٞ مُّمَرَّدٞ مِّن قَوَارِيرَۗ قَالَتۡ رَبِّ إِنِّي
ظَلَمۡتُ نَفۡسِي وَأَسۡلَمۡتُ مَعَ سُلَيۡمَٰنَ لِلَّهِ رَبِّ ٱلۡعَٰلَمِينَ ﴿٤٤﴾

وشەو مەعناکانی

﴿[illegible]﴾ کاتێ کە گەیشتە لای سولەیمان

﴿[illegible]﴾ وتی ئایا بە ماڵ و سامان کۆمەکم دەکەن؟

﴿[illegible]﴾ ئەوەی خودا داویەتی پێم

﴿[illegible]﴾ خۆیان لەبەریا نەگرن

﴿[illegible]﴾ ملکەچ و داماو

﴿[illegible]﴾ ئەوەیان راستی هەبوو

﴿[illegible]﴾ چاوت

﴿[illegible]﴾ تاقیم دەکاتەوە

﴿[illegible]﴾ بیگۆڕن

﴿[illegible]﴾ بچورە کۆشکەکەوە

﴿حَسِبَتۡهُ لُجَّةٗ﴾ وای زانی دەریاچەیە

﴿[illegible]﴾ کۆشکێکی لووس و پووس

﴿[illegible]﴾ لە شووشە

¹ هەموو وەستانەکی لەسەر پیتی سکوندار دەکرێت بەنابەت کەر پیتەکە خۆی سکوندار بێت. [illegible] حەرەکەکانی [illegible] دەخوێنرێتەوە، تائی خڕیش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە.

² بەو هێمایانەی وەستان کە بەرەنگی سوور [illegible] و وەستانی [illegible] و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند جوکمێک هەن کە دەگۆڕێن.

¹ چۆنیەتی وەستان (الوقوف):
² نیشانەکانی وەستان:

فێربوونی گۆکردن تەفخیم و قەلقەلە

▼ تەفخیمی پیتی لامی (الله)
▼ تەفخیمی پیتی (راء).
▼ سیفەتی قەلقەلە.

وَلَقَدۡ أَرۡسَلۡنَآ إِلَىٰ ثَمُودَ أَخَاهُمۡ صَٰلِحًا أَنِ ٱعۡبُدُواْ ٱللَّهَ فَإِذَا
هُمۡ فَرِيقَانِ يَخۡتَصِمُونَ ﴿٤٥﴾ قَالَ يَٰقَوۡمِ لِمَ تَسۡتَعۡجِلُونَ
بِٱلسَّيِّئَةِ قَبۡلَ ٱلۡحَسَنَةِۖ لَوۡلَا تَسۡتَغۡفِرُونَ ٱللَّهَ لَعَلَّكُمۡ
تُرۡحَمُونَ ﴿٤٦﴾ قَالُواْ ٱطَّيَّرۡنَا بِكَ وَبِمَن مَّعَكَۚ قَالَ طَٰٓئِرُكُمۡ
عِندَ ٱللَّهِۖ بَلۡ أَنتُمۡ قَوۡمٞ تُفۡتَنُونَ ﴿٤٧﴾ وَكَانَ فِي ٱلۡمَدِينَةِ تِسۡعَةُ
رَهۡطٖ يُفۡسِدُونَ فِي ٱلۡأَرۡضِ وَلَا يُصۡلِحُونَ ﴿٤٨﴾ قَالُواْ
تَقَاسَمُواْ بِٱللَّهِ لَنُبَيِّتَنَّهُۥ وَأَهۡلَهُۥ ثُمَّ لَنَقُولَنَّ لِوَلِيِّهِۦ مَا شَهِدۡنَا
مَهۡلِكَ أَهۡلِهِۦ وَإِنَّا لَصَٰدِقُونَ ﴿٤٩﴾ وَمَكَرُواْ مَكۡرٗا
وَمَكَرۡنَا مَكۡرٗا وَهُمۡ لَا يَشۡعُرُونَ ﴿٥٠﴾ فَٱنظُرۡ كَيۡفَ
كَانَ عَٰقِبَةُ مَكۡرِهِمۡ أَنَّا دَمَّرۡنَٰهُمۡ وَقَوۡمَهُمۡ أَجۡمَعِينَ
﴿٥١﴾ فَتِلۡكَ بُيُوتُهُمۡ خَاوِيَةَۢ بِمَا ظَلَمُوٓاْۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ
لَأٓيَةٗ لِّقَوۡمٖ يَعۡلَمُونَ ﴿٥٢﴾ وَأَنجَيۡنَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ
وَكَانُواْ يَتَّقُونَ ﴿٥٣﴾ وَلُوطًا إِذۡ قَالَ لِقَوۡمِهِۦٓ
أَتَأۡتُونَ ٱلۡفَٰحِشَةَ وَأَنتُمۡ تُبۡصِرُونَ ﴿٥٤﴾ أَئِنَّكُمۡ لَتَأۡتُونَ
ٱلرِّجَالَ شَهۡوَةٗ مِّن دُونِ ٱلنِّسَآءِۚ بَلۡ أَنتُمۡ قَوۡمٞ تَجۡهَلُونَ ﴿٥٥﴾

وشەو ماناکانی

﴿ فَإِذَا هُمۡ فَرِيقَانِ ﴾ کەچیی ئەوان دوو تاقم بوون

﴿ ٱطَّيَّرۡنَا بِكَ ﴾ تۆمان بە خراپ و شووم زانی، بوقلانەی حریمان بێ لێدای

﴿ [illegible] ﴾ کەلیکی شەیتان لە خشتەتان دەبات

﴿ تِسۡعَةُ رَهۡطٖ ﴾ نۆ کۆمەڵ

﴿ تَقَاسَمُواْ بِٱللَّهِ ﴾ سوێندیان بە خودا خوارد

﴿ لَنُبَيِّتَنَّهُۥ وَأَهۡلَهُۥ ﴾ شەو دەچینە سەر خۆی و خێزانی

﴿ [illegible] ﴾ لەناوچوونی حتزانەکەی

﴿ دَمَّرۡنَٰهُمۡ ﴾ وێرانمان کردن

﴿ [illegible] ﴾ کاولەیە

مینگەکان و نەوانەی ناخوێندرێنەوە	شوێنی مینگە (ئیمە)	(الادغام) بە مینگەوە	
	مینگەی (الاخفاء)	(الادغام)ی بێ مینگە و	
	مینگەی (الإقلاب).	ئەو پیتانەی ناخوێندرێنەوە	
ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)	(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە دروست دەبن		
	(٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (همزە)وە دروست دەبن		
	مەددی منفصل لەکاتی وەستاندا ... (٤، ٥، ٦) حەرەکە		
	(٦،٤،٢) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)		
	(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)		

فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِۦٓ إِلَّآ أَن قَالُوٓاْ أَخْرِجُوٓاْ ءَالَ
لُوطٖ مِّن قَرْيَتِكُمْۖ إِنَّهُمْ أُنَاسٞ يَتَطَهَّرُونَ ٥٦ فَأَنجَيْنَٰهُ
وَأَهْلَهُۥٓ إِلَّا ٱمْرَأَتَهُۥ قَدَّرْنَٰهَا مِنَ ٱلْغَٰبِرِينَ ٥٧ وَأَمْطَرْنَا
عَلَيْهِم مَّطَرٗاۖ فَسَآءَ مَطَرُ ٱلْمُنذَرِينَ ٥٨ قُلِ ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ وَسَلَٰمٌ
عَلَىٰ عِبَادِهِ ٱلَّذِينَ ٱصْطَفَىٰٓۗ ءَآللَّهُ خَيْرٌ أَمَّا يُشْرِكُونَ ٥٩
أَمَّنْ خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ وَأَنزَلَ لَكُم مِّنَ ٱلسَّمَآءِ
مَآءٗ فَأَنۢبَتْنَا بِهِۦ حَدَآئِقَ ذَاتَ بَهْجَةٖ مَّا كَانَ لَكُمْ
أَن تُنۢبِتُواْ شَجَرَهَآۗ أَءِلَٰهٞ مَّعَ ٱللَّهِۚ بَلْ هُمْ قَوْمٞ يَعْدِلُونَ ٦٠
أَمَّن جَعَلَ ٱلْأَرْضَ قَرَارٗا وَجَعَلَ خِلَٰلَهَآ أَنْهَٰرٗا وَجَعَلَ لَهَا
رَوَٰسِيَ وَجَعَلَ بَيْنَ ٱلْبَحْرَيْنِ حَاجِزًاۗ أَءِلَٰهٞ مَّعَ ٱللَّهِۚ بَلْ
أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ٦١ أَمَّن يُجِيبُ ٱلْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ
وَيَكْشِفُ ٱلسُّوٓءَ وَيَجْعَلُكُمْ خُلَفَآءَ ٱلْأَرْضِۗ أَءِلَٰهٞ
مَّعَ ٱللَّهِۚ قَلِيلٗا مَّا تَذَكَّرُونَ ٦٢ أَمَّن يَهْدِيكُمْ فِي
ظُلُمَٰتِ ٱلْبَرِّ وَٱلْبَحْرِ وَمَن يُرْسِلُ ٱلرِّيَٰحَ بُشْرَۢا بَيْنَ يَدَيْ
رَحْمَتِهِۦٓۗ أَءِلَٰهٞ مَّعَ ٱللَّهِۚ تَعَٰلَى ٱللَّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ ٦٣

وشە و ماناكانی

﴿يتطهرون﴾ خۆیان پاك ڕادەگرن
﴿قدرنها﴾ بڕیارمان بۆ داوە
﴿الغبرين﴾ ئەوانەی سزایان بۆ بڕاوەتەوە
﴿مطرا﴾ بەردباران
﴿المنذرين﴾ ترسێنراوەکان
﴿حدائق ذات بهجة﴾ باخچەی ڕازاوە
﴿يعدلون﴾ کۆمەڵێکن لە ڕێگە لادەدەن
﴿قرارا﴾ ڕەویی تەخت کردووە
﴿رواسي﴾ مێخ و کوڵەکە
﴿حاجزا﴾ بەست و ناوەند
﴿بشرا﴾ باریێك ڕەویی دەژ پیێتەوە

فۆرمی گۆکردن و هەڵبەرە

ئەفخیمی پیتی لامی (الله)
ئەفخیمی پیتی (ر)
سەتی قەلقەلە

خوێندنی وەستان (لو قف) ۲. نیشانەکانی وەستان

هەموو وەستانەکان بەسە پیتی سکوندار دەکرێت ... ئەگەر پیتەکە خوی سکوندار ... ئەکاس دەخوێنرێتەوە، تائی حریش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە.

٢- لەو ئیشمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن.

أَمَّن يَبْدَؤُا۟ ٱلْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُۥ وَمَن يَرْزُقُكُم مِّنَ ٱلسَّمَآءِ وَٱلْأَرْضِ
أَءِلَـٰهٌ مَّعَ ٱللَّهِ قُلْ هَاتُوا۟ بُرْهَـٰنَكُمْ إِن كُنتُمْ صَـٰدِقِينَ ﴿٦٤﴾
قُل لَّا يَعْلَمُ مَن فِى ٱلسَّمَـٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ٱلْغَيْبَ إِلَّا ٱللَّهُ وَمَا يَشْعُرُونَ
أَيَّانَ يُبْعَثُونَ ﴿٦٥﴾ بَلِ ٱدَّٰرَكَ عِلْمُهُمْ فِى ٱلْـَٔاخِرَةِ بَلْ هُمْ
فِى شَكٍّ مِّنْهَا بَلْ هُم مِّنْهَا عَمُونَ ﴿٦٦﴾ وَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓا۟
أَءِذَا كُنَّا تُرَٰبًا وَءَابَآؤُنَآ أَئِنَّا لَمُخْرَجُونَ ﴿٦٧﴾ لَقَدْ وُعِدْنَا
هَـٰذَا نَحْنُ وَءَابَآؤُنَا مِن قَبْلُ إِنْ هَـٰذَآ إِلَّآ أَسَـٰطِيرُ ٱلْأَوَّلِينَ ﴿٦٨﴾
قُلْ سِيرُوا۟ فِى ٱلْأَرْضِ فَٱنظُرُوا۟ كَيْفَ كَانَ عَـٰقِبَةُ ٱلْمُجْرِمِينَ
﴿٦٩﴾ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُن فِى ضَيْقٍ مِّمَّا يَمْكُرُونَ ﴿٧٠﴾
وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَـٰذَا ٱلْوَعْدُ إِن كُنتُمْ صَـٰدِقِينَ ﴿٧١﴾ قُلْ عَسَىٰٓ
أَن يَكُونَ رَدِفَ لَكُم بَعْضُ ٱلَّذِى تَسْتَعْجِلُونَ ﴿٧٢﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ
لَذُو فَضْلٍ عَلَى ٱلنَّاسِ وَلَـٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٧٣﴾ وَإِنَّ
رَبَّكَ لَيَعْلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُورُهُمْ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٧٤﴾ وَمَا مِنْ غَآئِبَةٍ
فِى ٱلسَّمَآءِ وَٱلْأَرْضِ إِلَّا فِى كِتَـٰبٍ مُّبِينٍ ﴿٧٥﴾ إِنَّ هَـٰذَا ٱلْقُرْءَانَ
يَقُصُّ عَلَىٰ بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ أَكْثَرَ ٱلَّذِى هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٧٦﴾

وشه و ماناکانی

﴿ ... ﴾ یان ئەو کەسەی بوونەوەری دروستکردووە و دوایش دەیهێنێتەوە؟

﴿ ... ﴾ ئایا هاوبەش بۆ خودا دادەنێن؟

﴿ ... ﴾ کەی زیندوو دەکرێنەوە؟

﴿ ... ﴾ لە پاشەڕۆژدا بۆیان دەردەکەوێ و دەزانن

﴿ عَمُونَ ﴾ کوێرن

﴿ ... ﴾ ئەفسانەی کەلانی پێشوو

﴿ ... ﴾ حەفەت، دڵتەنگی

﴿ ... ﴾ پێیان دەگا

﴿ ... ﴾ ئەوەی لە دڵیاندایە

﴿ غَآئِبَةٍ ﴾ شتێکی شاراوە

دەنگەکان و ئەوانەی دەخوێنرێنەوە | شوێنی مینگە (الغنة)، (الإدغام) بە مینگەوە | مینگەی (الإخفاء)، (الإدغام)ی بێ مینگە و | مینگەی (الإقلاب)، بەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە

درێژکردنەوەکان (المدود) لەمسادەی
(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە دروست دەبن
(٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمزە)وە دروست دەبن
مەددی متصل ... و مەددی منفصل ...
(٢، ٤، ٦) حەرەکە بۆ مەددی لەکاتی وەستان (عارض)
(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی ...

وشه و ماناكانى

﴿ وإنه ﴾ ئه‌و قورئانه

﴿ يقضي ﴾ حوكم ده‌كا

﴿ وقع القول ﴾ قيامه‌ت هات

﴿ دابة ﴾ گيانله‌به‌رێك

﴿ فوجا ﴾ كۆمه‌ڵێك

﴿ يوزعون ﴾ خڕ ده‌كرێنه‌وه، ده‌وه‌ستێنرێن

﴿ ففزع ﴾ ترسا

﴿ داخرين ﴾ داماويى، كزيى

﴿ تحسبها جامدة ﴾ وا ده‌زانى وه‌ستاوه

وَإِنَّهُۥ لَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ ٧٧ إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُم
بِحُكْمِهِۦۚ وَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْعَلِيمُ ٧٨ فَتَوَكَّلْ عَلَى ٱللَّهِۖ إِنَّكَ عَلَى
ٱلْحَقِّ ٱلْمُبِينِ ٧٩ إِنَّكَ لَا تُسْمِعُ ٱلْمَوْتَىٰ وَلَا تُسْمِعُ ٱلصُّمَّ ٱلدُّعَآءَ
إِذَا وَلَّوْا۟ مُدْبِرِينَ ٨٠ وَمَآ أَنتَ بِهَٰدِي ٱلْعُمْيِ عَن ضَلَٰلَتِهِمْۖ إِن
تُسْمِعُ إِلَّا مَن يُؤْمِنُ بِـَٔايَٰتِنَا فَهُم مُّسْلِمُونَ ٨١ ۞ وَإِذَا
وَقَعَ ٱلْقَوْلُ عَلَيْهِمْ أَخْرَجْنَا لَهُمْ دَآبَّةً مِّنَ ٱلْأَرْضِ تُكَلِّمُهُمْ أَنَّ
ٱلنَّاسَ كَانُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا لَا يُوقِنُونَ ٨٢ وَيَوْمَ نَحْشُرُ مِن كُلِّ أُمَّةٍ
فَوْجًا مِّمَّن يُكَذِّبُ بِـَٔايَٰتِنَا فَهُمْ يُوزَعُونَ ٨٣ حَتَّىٰٓ إِذَا جَآءُو
قَالَ أَكَذَّبْتُم بِـَٔايَٰتِى وَلَمْ تُحِيطُوا۟ بِهَا عِلْمًا أَمَّاذَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ
٨٤ وَوَقَعَ ٱلْقَوْلُ عَلَيْهِم بِمَا ظَلَمُوا۟ فَهُمْ لَا يَنطِقُونَ ٨٥ أَلَمْ
يَرَوْا۟ أَنَّا جَعَلْنَا ٱلَّيْلَ لِيَسْكُنُوا۟ فِيهِ وَٱلنَّهَارَ مُبْصِرًاۚ إِنَّ فِى
ذَٰلِكَ لَءَايَٰتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ٨٦ وَيَوْمَ يُنفَخُ فِى ٱلصُّورِ فَفَزِعَ
مَن فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَن فِى ٱلْأَرْضِ إِلَّا مَن شَآءَ ٱللَّهُۚ وَكُلٌّ أَتَوْهُ
دَٰخِرِينَ ٨٧ وَتَرَى ٱلْجِبَالَ تَحْسَبُهَا جَامِدَةً وَهِىَ تَمُرُّ مَرَّ ٱلسَّحَابِۚ
صُنْعَ ٱللَّهِ ٱلَّذِىٓ أَتْقَنَ كُلَّ شَىْءٍۚ إِنَّهُۥ خَبِيرٌۢ بِمَا تَفْعَلُونَ ٨٨

الحزب ٣٩

ته‌فخيمى پيتى لامى (الله)	١. چۆنيه‌تى وه‌ستان (الوقوف)	١. [illegible]
ته‌فخيمى پيتى (ر)		
سيفه‌تى قه‌لقه‌له	٢. نيشانه‌كانى وه‌ستان	٢. ئه‌و هێمايانه‌ى وه‌ستان كه‌ به‌ڕه‌نگى سوور ڕه‌نگ كراون وه‌ستانى ميانه‌ى ئايه‌ته‌كان و سه‌ره‌تاى ئايه‌ته‌كان دياری ده‌كه‌ن، له‌گه‌ڵ به‌رده‌وامبوونيش له‌ خوێندنه‌وه‌ چه‌ند حوكمێك هه‌ن كه‌ ده‌گۆڕێن

مَن جَآءَ بِٱلۡحَسَنَةِ فَلَهُۥ خَيۡرٞ مِّنۡهَا وَهُم مِّن فَزَعٖ يَوۡمَئِذٍ ءَامِنُونَ ﴿٨٩﴾
وَمَن جَآءَ بِٱلسَّيِّئَةِ فَكُبَّتۡ وُجُوهُهُمۡ فِي ٱلنَّارِ هَلۡ تُجۡزَوۡنَ
إِلَّا مَا كُنتُمۡ تَعۡمَلُونَ ﴿٩٠﴾ إِنَّمَآ أُمِرۡتُ أَنۡ أَعۡبُدَ رَبَّ هَٰذِهِ
ٱلۡبَلۡدَةِ ٱلَّذِي حَرَّمَهَا وَلَهُۥ كُلُّ شَيۡءٖۖ وَأُمِرۡتُ أَنۡ أَكُونَ مِنَ
ٱلۡمُسۡلِمِينَ ﴿٩١﴾ وَأَنۡ أَتۡلُوَاْ ٱلۡقُرۡءَانَۖ فَمَنِ ٱهۡتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهۡتَدِي
لِنَفۡسِهِۦۖ وَمَن ضَلَّ فَقُلۡ إِنَّمَآ أَنَا۠ مِنَ ٱلۡمُنذِرِينَ ﴿٩٢﴾ وَقُلِ ٱلۡحَمۡدُ
لِلَّهِ سَيُرِيكُمۡ ءَايَٰتِهِۦ فَتَعۡرِفُونَهَاۚ وَمَا رَبُّكَ بِغَٰفِلٍ عَمَّا تَعۡمَلُونَ ﴿٩٣﴾

سُورَةُ القَصَصِ

٢٨ — ٨٨

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

طسٓمٓ ﴿١﴾ تِلۡكَ ءَايَٰتُ ٱلۡكِتَٰبِ ٱلۡمُبِينِ ﴿٢﴾ نَتۡلُواْ عَلَيۡكَ
مِن نَّبَإِ مُوسَىٰ وَفِرۡعَوۡنَ بِٱلۡحَقِّ لِقَوۡمٖ يُؤۡمِنُونَ ﴿٣﴾ إِنَّ
فِرۡعَوۡنَ عَلَا فِي ٱلۡأَرۡضِ وَجَعَلَ أَهۡلَهَا شِيَعٗا يَسۡتَضۡعِفُ
طَآئِفَةٗ مِّنۡهُمۡ يُذَبِّحُ أَبۡنَآءَهُمۡ وَيَسۡتَحۡيِۦ نِسَآءَهُمۡۚ إِنَّهُۥ كَانَ
مِنَ ٱلۡمُفۡسِدِينَ ﴿٤﴾ وَنُرِيدُ أَن نَّمُنَّ عَلَى ٱلَّذِينَ ٱسۡتُضۡعِفُواْ
فِي ٱلۡأَرۡضِ وَنَجۡعَلَهُمۡ أَئِمَّةٗ وَنَجۡعَلَهُمُ ٱلۡوَٰرِثِينَ ﴿٥﴾

وشەو مەبەستەکان

﴿وَهُم مِّن فَزَعٖ يَوۡمَئِذٍ ءَامِنُونَ﴾ ئەوان لەو ڕۆژەدا بێ ترسن

﴿فَكُبَّتۡ﴾

﴿...﴾ لەپەروو دەخرێن

﴿...﴾ ئەم شارە، مەککە

﴿...﴾ کە حەرامی کردووە حەقی نیە بکرێ، خوێنی تیدا بڕێژرێ

سوورەتی قەصەص

﴿...﴾ باڵادەست بوو لە ڕەویدا

﴿شِيَعٗا﴾ بەش بەش، چین چین

﴿...﴾

﴿...﴾ میبە کانیی ریندە دەهێشتنەوە

ئەمەگ لەگەڵ گرتنە و مەشق (الغنة)

حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهێزی (هەمز)ەوە درێژ ... (٥،٤)

مەددی متصل، لەکاتی وەستاندا و، ماوەکەی بە ئەندازەی (٦،٥،٤) حەرەکە

(٢) حەرەکە بۆ مەددی ...

(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)

شوێنی میبکە (الغنة) ... (الادغام) بە میبکەوە

میبکە و (الإخفاء) ▼ (الإدغام)ی بێ میبکە و

م میبکەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە

ئەمگەکان و ئەوانەی ناخوێنرێنەوە

وَنُمَكِّنَ لَهُمْ فِي ٱلْأَرْضِ وَنُرِيَ فِرْعَوْنَ وَهَٰمَٰنَ وَجُنُودَهُمَا
مِنْهُم مَّا كَانُوا۟ يَحْذَرُونَ ﴿٦﴾ وَأَوْحَيْنَآ إِلَىٰٓ أُمِّ مُوسَىٰٓ
أَنْ أَرْضِعِيهِ ۖ فَإِذَا خِفْتِ عَلَيْهِ فَأَلْقِيهِ فِي ٱلْيَمِّ وَلَا تَخَافِي
وَلَا تَحْزَنِيٓ ۖ إِنَّا رَآدُّوهُ إِلَيْكِ وَجَاعِلُوهُ مِنَ ٱلْمُرْسَلِينَ ﴿٧﴾
فَٱلْتَقَطَهُۥٓ ءَالُ فِرْعَوْنَ لِيَكُونَ لَهُمْ عَدُوًّا وَحَزَنًا ۗ إِنَّ
فِرْعَوْنَ وَهَٰمَٰنَ وَجُنُودَهُمَا كَانُوا۟ خَٰطِـِٔينَ ﴿٨﴾
وَقَالَتِ ٱمْرَأَتُ فِرْعَوْنَ قُرَّتُ عَيْنٍ لِّي وَلَكَ ۖ لَا تَقْتُلُوهُ عَسَىٰٓ
أَن يَنفَعَنَآ أَوْ نَتَّخِذَهُۥ وَلَدًا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٩﴾ وَأَصْبَحَ
فُؤَادُ أُمِّ مُوسَىٰ فَٰرِغًا ۖ إِن كَادَتْ لَتُبْدِى بِهِۦ لَوْلَآ أَن
رَّبَطْنَا عَلَىٰ قَلْبِهَا لِتَكُونَ مِنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿١٠﴾ وَقَالَتْ
لِأُخْتِهِۦ قُصِّيهِ ۖ فَبَصُرَتْ بِهِۦ عَن جُنُبٍ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ
﴿١١﴾ ۞ وَحَرَّمْنَا عَلَيْهِ ٱلْمَرَاضِعَ مِن قَبْلُ فَقَالَتْ هَلْ أَدُلُّكُمْ
عَلَىٰٓ أَهْلِ بَيْتٍ يَكْفُلُونَهُۥ لَكُمْ وَهُمْ لَهُۥ نَٰصِحُونَ ﴿١٢﴾
فَرَدَدْنَٰهُ إِلَىٰٓ أُمِّهِۦ كَىْ تَقَرَّ عَيْنُهَا وَلَا تَحْزَنَ وَلِتَعْلَمَ
أَنَّ وَعْدَ ٱللَّهِ حَقٌّ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٣﴾

وشە و مەبەکانی

دەترسن

﴿ ... مُوسَىٰٓ ﴾ وەحیمان بۆ دایکی مووسا نارد

﴿ كَانُوا۟ ...

... بوو ... بەهەلەدا چووبوو

﴿ قُرَّتُ عَيْنٍ ﴾ فێنکیی چاو، چاوڕوونی

﴿ فَٰرِغًا ﴾ بێ خەم، ئاسوودە

... دەری ببڕێ، رای بکەیەنی

﴿ رَّبَطْنَا ﴾ داممان مەزراند، دڵیمان پتەو کرد

﴿ ... ﴾ بکەوەرد شوێنی

چاوی پێی کەوت

﴿ عَن جُنُبٍ ﴾ لە دوورەوە، لە لاوە

بۆتان بە خەم بکەن، چاویان لێی

جووی ڕوون ببێتەوە

¹ ... هەرەکەکانی تری لێ دادەمالرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە، ئاتی حریش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە.

² ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سووری ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێک هەن کە دەگۆڕێن.

¹ جوونەی وەستان ... ² نیشانەکانی وەستان

بەقەڵەمی پیتی لامی ... الله

بەقەڵەمی پیتی ...

سیمەس کەنەبە

وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُۥ وَٱسْتَوَىٰٓ ءَاتَيْنَٰهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَكَذَٰلِكَ نَجْزِى
ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿١٤﴾ وَدَخَلَ ٱلْمَدِينَةَ عَلَىٰ حِينِ غَفْلَةٍ مِّنْ أَهْلِهَا
فَوَجَدَ فِيهَا رَجُلَيْنِ يَقْتَتِلَانِ هَٰذَا مِن شِيعَتِهِۦ وَهَٰذَا مِنْ عَدُوِّهِۦ
فَٱسْتَغَٰثَهُ ٱلَّذِى مِن شِيعَتِهِۦ عَلَى ٱلَّذِى مِنْ عَدُوِّهِۦ فَوَكَزَهُۥ مُوسَىٰ
فَقَضَىٰ عَلَيْهِ قَالَ هَٰذَا مِنْ عَمَلِ ٱلشَّيْطَٰنِ إِنَّهُۥ عَدُوٌّ مُّضِلٌّ مُّبِينٌ
﴿١٥﴾ قَالَ رَبِّ إِنِّى ظَلَمْتُ نَفْسِى فَٱغْفِرْ لِى فَغَفَرَ لَهُۥٓ إِنَّهُۥ هُوَ
ٱلْغَفُورُ ٱلرَّحِيمُ ﴿١٦﴾ قَالَ رَبِّ بِمَآ أَنْعَمْتَ عَلَىَّ فَلَنْ أَكُونَ
ظَهِيرًا لِّلْمُجْرِمِينَ ﴿١٧﴾ فَأَصْبَحَ فِى ٱلْمَدِينَةِ خَآئِفًا يَتَرَقَّبُ فَإِذَا
ٱلَّذِى ٱسْتَنصَرَهُۥ بِٱلْأَمْسِ يَسْتَصْرِخُهُۥ قَالَ لَهُۥ مُوسَىٰٓ إِنَّكَ لَغَوِىٌّ
مُّبِينٌ ﴿١٨﴾ فَلَمَّآ أَنْ أَرَادَ أَن يَبْطِشَ بِٱلَّذِى هُوَ عَدُوٌّ لَّهُمَا قَالَ
يَٰمُوسَىٰٓ أَتُرِيدُ أَن تَقْتُلَنِى كَمَا قَتَلْتَ نَفْسًۢا بِٱلْأَمْسِ إِن تُرِيدُ إِلَّآ
أَن تَكُونَ جَبَّارًا فِى ٱلْأَرْضِ وَمَا تُرِيدُ أَن تَكُونَ مِنَ ٱلْمُصْلِحِينَ ﴿١٩﴾
وَجَآءَ رَجُلٌ مِّنْ أَقْصَا ٱلْمَدِينَةِ يَسْعَىٰ قَالَ يَٰمُوسَىٰٓ إِنَّ ٱلْمَلَأَ
يَأْتَمِرُونَ بِكَ لِيَقْتُلُوكَ فَٱخْرُجْ إِنِّى لَكَ مِنَ ٱلنَّٰصِحِينَ ﴿٢٠﴾
فَخَرَجَ مِنْهَا خَآئِفًا يَتَرَقَّبُ قَالَ رَبِّ نَجِّنِى مِنَ ٱلْقَوْمِ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٢١﴾

وشەو ماناکانی

﴿[illegible]﴾ کەیشتە هەرەتی توانای

﴿[illegible]﴾ بوو بە پیاوی تەواو

﴿[illegible]﴾ وەختێ حەلکەکەی ئاگایان لێ نەبوو

﴿مِن شِيعَتِهِۦ﴾ لە کۆمەڵەکەی خۆی

﴿[illegible]﴾ مووسا بۆکۆمیکی پیاکێشا. مستەکۆلەیەکی پێ کێشا

﴿[illegible]﴾ پشت و پەنای

ناوامارێ ﴿[illegible]﴾ چاودروانی ناشەی بەدەکرد، دەترسا

﴿[illegible]﴾ هاوار ری ی دەکا

﴿[illegible]﴾ تۆ کەللەشەق و بابیت

﴿يَبْطِشَ﴾ پەلاماری

﴿[illegible]﴾ بە پەلە دەهات

﴿[illegible]﴾ پیلانت بۆ ساز دەکەن

میمکەکان و نەوانەی نەخوێنرێنەوە: شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە. مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و. مینگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی نەخوێنرێنەوە

دریژکردنەوەکان (المدود) بەقەدەری: (٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە دروست دەبن. (٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمزە)وە دروست دەبن. مەددی متصل، لەکاتی وەستاندا و، ماوەکەی بە ئەندازەی (٦،٥،٤) حەرەکە. (٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی [illegible]. (٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي).

وَلَمَّا تَوَجَّهَ تِلْقَآءَ مَدْيَنَ قَالَ عَسَىٰ رَبِّيٓ أَن يَهْدِيَنِي سَوَآءَ
ٱلسَّبِيلِ ﴿٢٢﴾ وَلَمَّا وَرَدَ مَآءَ مَدْيَنَ وَجَدَ عَلَيْهِ أُمَّةً مِّنَ
ٱلنَّاسِ يَسْقُونَ وَوَجَدَ مِن دُونِهِمُ ٱمْرَأَتَيْنِ تَذُودَانِ
قَالَ مَا خَطْبُكُمَا قَالَتَا لَا نَسْقِي حَتَّىٰ يُصْدِرَ ٱلرِّعَآءُ وَأَبُونَا
شَيْخٌ كَبِيرٌ ﴿٢٣﴾ فَسَقَىٰ لَهُمَا ثُمَّ تَوَلَّىٰٓ إِلَى ٱلظِّلِّ فَقَالَ
رَبِّ إِنِّي لِمَآ أَنزَلْتَ إِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ ﴿٢٤﴾ فَجَآءَتْهُ إِحْدَىٰهُمَا
تَمْشِي عَلَى ٱسْتِحْيَآءٍ قَالَتْ إِنَّ أَبِي يَدْعُوكَ لِيَجْزِيَكَ
أَجْرَ مَا سَقَيْتَ لَنَا فَلَمَّا جَآءَهُۥ وَقَصَّ عَلَيْهِ ٱلْقَصَصَ قَالَ
لَا تَخَفْ نَجَوْتَ مِنَ ٱلْقَوْمِ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٢٥﴾ قَالَتْ إِحْدَىٰهُمَا
يَٰٓأَبَتِ ٱسْتَـْٔجِرْهُ إِنَّ خَيْرَ مَنِ ٱسْتَـْٔجَرْتَ ٱلْقَوِيُّ ٱلْأَمِينُ
﴿٢٦﴾ قَالَ إِنِّيٓ أُرِيدُ أَنْ أُنكِحَكَ إِحْدَى ٱبْنَتَيَّ هَٰتَيْنِ عَلَىٰٓ أَن
تَأْجُرَنِي ثَمَٰنِيَ حِجَجٍ فَإِنْ أَتْمَمْتَ عَشْرًا فَمِنْ عِندِكَ
وَمَآ أُرِيدُ أَنْ أَشُقَّ عَلَيْكَ سَتَجِدُنِيٓ إِن شَآءَ ٱللَّهُ مِنَ
ٱلصَّٰلِحِينَ ﴿٢٧﴾ قَالَ ذَٰلِكَ بَيْنِي وَبَيْنَكَ أَيَّمَا ٱلْأَجَلَيْنِ
قَضَيْتُ فَلَا عُدْوَٰنَ عَلَيَّ وَٱللَّهُ عَلَىٰ مَا نَقُولُ وَكِيلٌ ﴿٢٨﴾

وشه و ماناکانی

﴿[illegible]﴾ رووەو (مەدیەن) گوندەکەی شوعەیب

﴿[illegible]﴾ ریگەی راست

﴿[illegible]﴾ کومەلی خەلك

﴿[illegible]﴾ ریگە بەدەدران

﴿[illegible]﴾ کرفتنان چییە؟

﴿[illegible]﴾ شوانەکان لی بەسەوە

﴿[illegible]﴾

﴿[illegible]﴾ دوکیان پیرەمیردیکی پیرە

﴿[illegible]﴾ ئۆژدلەکەی بو ئۆودل

﴿[illegible]﴾

﴿[illegible]﴾ لە پاشان جووده سنەریت

﴿[illegible]﴾ هەژار

﴿[illegible]﴾ رەنجەرم بی، نشم بو بکەی

﴿[illegible]﴾ سالان

١- هەموو وەستانەکان لەسەر پیتی سکوندار دەکرێت، ئەمانەت گەر پیتەکە خۆی سکوندار نەبێت لەکاتی وەستاندا حەرەکەکانی تری لێ دادەماڵرێت، هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) [illegible] ٢- [illegible]	١ چۆنیەتی وەستان (الوقوف) ٢ نیشانەکانی وەستان	▼ بەقەڵەمی پیتی لامی (ئە) ▼ بەقەڵەمی پیتی (ر ە) ▼ سیفەتی قەلقەلە

۞ فَلَمَّا قَضَىٰ مُوسَى ٱلْأَجَلَ وَسَارَ بِأَهْلِهِۦٓ ءَانَسَ مِن جَانِبِ
ٱلطُّورِ نَارًا قَالَ لِأَهْلِهِ ٱمْكُثُوٓا۟ إِنِّىٓ ءَانَسْتُ نَارًا لَّعَلِّىٓ ءَاتِيكُم
مِّنْهَا بِخَبَرٍ أَوْ جَذْوَةٍ مِّنَ ٱلنَّارِ لَعَلَّكُمْ تَصْطَلُونَ
﴿٢٩﴾ فَلَمَّآ أَتَىٰهَا نُودِىَ مِن شَـٰطِئِ ٱلْوَادِ ٱلْأَيْمَنِ فِى ٱلْبُقْعَةِ
ٱلْمُبَـٰرَكَةِ مِنَ ٱلشَّجَرَةِ أَن يَـٰمُوسَىٰٓ إِنِّىٓ أَنَا ٱللَّهُ رَبُّ
ٱلْعَـٰلَمِينَ ﴿٣٠﴾ وَأَنْ أَلْقِ عَصَاكَ ۖ فَلَمَّا رَءَاهَا تَهْتَزُّ كَأَنَّهَا
جَآنٌّ وَلَّىٰ مُدْبِرًا وَلَمْ يُعَقِّبْ ۚ يَـٰمُوسَىٰٓ أَقْبِلْ وَلَا تَخَفْ ۖ إِنَّكَ
مِنَ ٱلْـَٔامِنِينَ ﴿٣١﴾ ٱسْلُكْ يَدَكَ فِى جَيْبِكَ تَخْرُجْ بَيْضَآءَ مِنْ
غَيْرِ سُوٓءٍ وَٱضْمُمْ إِلَيْكَ جَنَاحَكَ مِنَ ٱلرَّهْبِ ۖ فَذَٰنِكَ
بُرْهَـٰنَانِ مِن رَّبِّكَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَإِي۟هِۦٓ ۚ إِنَّهُمْ كَانُوا۟
قَوْمًا فَـٰسِقِينَ ﴿٣٢﴾ قَالَ رَبِّ إِنِّى قَتَلْتُ مِنْهُمْ نَفْسًا فَأَخَافُ
أَن يَقْتُلُونِ ﴿٣٣﴾ وَأَخِى هَـٰرُونُ هُوَ أَفْصَحُ مِنِّى لِسَانًا
فَأَرْسِلْهُ مَعِىَ رِدْءًا يُصَدِّقُنِىٓ ۖ إِنِّىٓ أَخَافُ أَن يُكَذِّبُونِ ﴿٣٤﴾
قَالَ سَنَشُدُّ عَضُدَكَ بِأَخِيكَ وَنَجْعَلُ لَكُمَا سُلْطَـٰنًا فَلَا
يَصِلُونَ إِلَيْكُمَا ۚ بِـَٔايَـٰتِنَآ أَنتُمَا وَمَنِ ٱتَّبَعَكُمَا ٱلْغَـٰلِبُونَ ﴿٣٥﴾

وشه و ماناکانی

﴿ ءَانَسَ ﴾ بینیی
﴿ سَارَ ﴾ ئاگرێك
﴿ جَذْوَةٍ مِّنَ ٱلنَّارِ ﴾ چلۆسکێك لە ئاگر
﴿ تَصْطَلُونَ ﴾ خۆتان گەرم کەنەوە
﴿ تَهْتَزُّ ﴾ هەڵبەز و دابەزی دەکرد
﴿ كَأَنَّهَا جَآنٌّ ﴾ وەك ماری بچووك (تووڵەمار)
﴿ يُعَقِّبْ ﴾ بەگەڕایەوە
﴿ جَيْبِكَ ﴾ بەخەی کراسەکەت
﴿ جَنَاحَكَ مِنَ ﴾ دەستی ڕاستت بنێ بە سنگەوە ترست لە مرێکەی بمێنی
﴿ رِدْءًا ﴾ کۆمەك و یارمەتیدەر
﴿ يُصَدِّقُنِىٓ ﴾ هێزت دەدەینێ، بەهێزت دەکەین
﴿ سُلْطَـٰنًا ﴾ دەسەڵات
﴿ فَلَا يَصِلُونَ إِلَيْكُمَا ﴾ پێتان ناگەن

مەدەکان و ئەو وشانەی بەهۆیەوەیە: سووس مسکە ... الإدغام بە مسکەوە؛ مینگەی (الإخفاء)، (الإدغام)ی بێ مینگە و، ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە؛ مینگەی (الإقلاب).

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود): (٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی سکوون ...؛ (٤،٥) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمزە)وە دروست ...؛ مەددی متصل، لەکاتی وەستاندا و، ماوەکەی بە ئەندازەی (٦،٥،٤) حەرەکەیە؛ (٢،٤،٦) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان ...؛ (٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبیعی)

فَلَمَّا جَآءَهُم مُّوسَىٰ بِـَٔايَٰتِنَا بَيِّنَٰتٖ قَالُواْ مَا هَٰذَآ إِلَّا سِحۡرٞ
مُّفۡتَرٗى وَمَا سَمِعۡنَا بِهَٰذَا فِيٓ ءَابَآئِنَا ٱلۡأَوَّلِينَ ٣٦ وَقَالَ
مُوسَىٰ رَبِّيٓ أَعۡلَمُ بِمَن جَآءَ بِٱلۡهُدَىٰ مِنۡ عِندِهِۦ وَمَن تَكُونُ
لَهُۥ عَٰقِبَةُ ٱلدَّارِۚ إِنَّهُۥ لَا يُفۡلِحُ ٱلظَّٰلِمُونَ ٣٧ وَقَالَ فِرۡعَوۡنُ
يَٰٓأَيُّهَا ٱلۡمَلَأُ مَا عَلِمۡتُ لَكُم مِّنۡ إِلَٰهٍ غَيۡرِي فَأَوۡقِدۡ
لِي يَٰهَٰمَٰنُ عَلَى ٱلطِّينِ فَٱجۡعَل لِّي صَرۡحٗا لَّعَلِّيٓ أَطَّلِعُ إِلَىٰٓ
إِلَٰهِ مُوسَىٰ وَإِنِّي لَأَظُنُّهُۥ مِنَ ٱلۡكَٰذِبِينَ ٣٨ وَٱسۡتَكۡبَرَ
هُوَ وَجُنُودُهُۥ فِي ٱلۡأَرۡضِ بِغَيۡرِ ٱلۡحَقِّ وَظَنُّوٓاْ أَنَّهُمۡ إِلَيۡنَا
لَا يُرۡجَعُونَ ٣٩ فَأَخَذۡنَٰهُ وَجُنُودَهُۥ فَنَبَذۡنَٰهُمۡ فِي
ٱلۡيَمِّۖ فَٱنظُرۡ كَيۡفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلظَّٰلِمِينَ ٤٠
وَجَعَلۡنَٰهُمۡ أَئِمَّةٗ يَدۡعُونَ إِلَى ٱلنَّارِۖ وَيَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِ
لَا يُنصَرُونَ ٤١ وَأَتۡبَعۡنَٰهُمۡ فِي هَٰذِهِ ٱلدُّنۡيَا لَعۡنَةٗۖ
وَيَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِ هُم مِّنَ ٱلۡمَقۡبُوحِينَ ٤٢ وَلَقَدۡ ءَاتَيۡنَا
مُوسَى ٱلۡكِتَٰبَ مِنۢ بَعۡدِ مَآ أَهۡلَكۡنَا ٱلۡقُرُونَ ٱلۡأُولَىٰ
بَصَآئِرَ لِلنَّاسِ وَهُدٗى وَرَحۡمَةٗ لَّعَلَّهُمۡ يَتَذَكَّرُونَ ٤٣

وشه و ماناكان

﴿مفترى﴾ درۆ
﴿ما سمعنا﴾ ئەمەمان بەیستووە
﴿...﴾ لە باوکە پیشووەکان
﴿...﴾ بە درۆ دەدرسە پاڵ خود
﴿...﴾ کۆشکێك
﴿...﴾ خۆسەپێنەر دەرباوە
﴿...﴾ پێشەو
﴿...﴾ دوورخستەوە لە سوزی خود
﴿المقبوحين﴾ لە باشی بێ‌بەش و بەدڕەفتار
﴿القرون﴾ گەلانی پێشوو
﴿بصائر﴾ بەرچاوڕوونی بۆ خەلك

قورس کردن (تفخیم) و قەلقەلە

تەفخیمی پیتی لامی (الله)

تەفخیمی پیتی (راء)

سیفەتی قەلقەلە

١- جوستەی وەستان (الوقوف)
٢- نیشانەکانی وەستان

٢- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان

وَمَا كُنتَ بِجَانِبِ ٱلْغَرْبِيِّ إِذْ قَضَيْنَآ إِلَىٰ مُوسَى ٱلْأَمْرَ وَمَا كُنتَ
مِنَ ٱلشَّٰهِدِينَ ﴿٤٤﴾ وَلَٰكِنَّآ أَنشَأْنَا قُرُونًا فَتَطَاوَلَ عَلَيْهِمُ
ٱلْعُمُرُ وَمَا كُنتَ ثَاوِيًا فِىٓ أَهْلِ مَدْيَنَ تَتْلُوا۟ عَلَيْهِمْ
ءَايَٰتِنَا وَلَٰكِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ ﴿٤٥﴾ وَمَا كُنتَ بِجَانِبِ
ٱلطُّورِ إِذْ نَادَيْنَا وَلَٰكِن رَّحْمَةً مِّن رَّبِّكَ لِتُنذِرَ قَوْمًا
مَّآ أَتَىٰهُم مِّن نَّذِيرٍ مِّن قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٤٦﴾
وَلَوْلَآ أَن تُصِيبَهُم مُّصِيبَةٌۢ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ فَيَقُولُوا۟
رَبَّنَا لَوْلَآ أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا فَنَتَّبِعَ ءَايَٰتِكَ وَنَكُونَ
مِنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٧﴾ فَلَمَّا جَآءَهُمُ ٱلْحَقُّ مِنْ عِندِنَا قَالُوا۟
لَوْلَآ أُوتِىَ مِثْلَ مَآ أُوتِىَ مُوسَىٰٓ أَوَلَمْ يَكْفُرُوا۟ بِمَآ أُوتِىَ
مُوسَىٰ مِن قَبْلُ قَالُوا۟ سِحْرَانِ تَظَٰهَرَا وَقَالُوٓا۟ إِنَّا بِكُلٍّ كَٰفِرُونَ
﴿٤٨﴾ قُلْ فَأْتُوا۟ بِكِتَٰبٍ مِّنْ عِندِ ٱللَّهِ هُوَ أَهْدَىٰ مِنْهُمَآ أَتَّبِعْهُ
إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ﴿٤٩﴾ فَإِن لَّمْ يَسْتَجِيبُوا۟ لَكَ فَٱعْلَمْ
أَنَّمَا يَتَّبِعُونَ أَهْوَآءَهُمْ وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّنِ ٱتَّبَعَ هَوَىٰهُ بِغَيْرِ
هُدًى مِّنَ ٱللَّهِ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَهْدِى ٱلْقَوْمَ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٥٠﴾

وشه و ماناکانی

﴿[illegible]﴾ لەو کاتەدا تۆ لای ڕۆژاوای شیوەکەوە نەبوویت

﴿[illegible]﴾ کە فەرمانمان دا بە مووسا

﴿[illegible]﴾ بەلام ئیمە گەلانێکمان دروست کرد

﴿[illegible]﴾ ماوەیەکی زۆریان بەسەردا ڕۆیی

﴿[illegible]﴾ دانیشتووی

﴿[illegible]﴾ دوو سیحرن دەرکەوتوون

میمکەکان و بەوتنەی دەربوبرینەوە

شوسی مسکە (الغنة) — (الإدغام) بە مسکەوە

میمکەی (الإخفاء) — (الإدغام)ی بی مسکە و

میمکەی (الإقلاب) — بەو پیتەی پاشوتریەوە

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)

[illegible]

الحزب ٤

۞ وَلَقَدْ وَصَّلْنَا لَهُمُ الْقَوْلَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٥١﴾ الَّذِينَ
آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ مِن قَبْلِهِ هُم بِهِ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٢﴾ وَإِذَا يُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ
قَالُوا آمَنَّا بِهِ إِنَّهُ الْحَقُّ مِن رَّبِّنَا إِنَّا كُنَّا مِن قَبْلِهِ مُسْلِمِينَ ﴿٥٣﴾
أُولَٰئِكَ يُؤْتَوْنَ أَجْرَهُم مَّرَّتَيْنِ بِمَا صَبَرُوا وَيَدْرَءُونَ بِالْحَسَنَةِ
السَّيِّئَةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ﴿٥٤﴾ وَإِذَا سَمِعُوا اللَّغْوَ
أَعْرَضُوا عَنْهُ وَقَالُوا لَنَا أَعْمَالُنَا وَلَكُمْ أَعْمَالُكُمْ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ
لَا نَبْتَغِي الْجَاهِلِينَ ﴿٥٥﴾ إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ وَلَٰكِنَّ
اللَّهَ يَهْدِي مَن يَشَاءُ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ﴿٥٦﴾ وَقَالُوا إِن
نَّتَّبِعِ الْهُدَىٰ مَعَكَ نُتَخَطَّفْ مِنْ أَرْضِنَا أَوَلَمْ نُمَكِّن لَّهُمْ
حَرَمًا آمِنًا يُجْبَىٰ إِلَيْهِ ثَمَرَاتُ كُلِّ شَيْءٍ رِّزْقًا مِّن لَّدُنَّا وَلَٰكِنَّ
أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٧﴾ وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِن قَرْيَةٍ
بَطِرَتْ مَعِيشَتَهَا فَتِلْكَ مَسَاكِنُهُمْ لَمْ تُسْكَن مِّن بَعْدِهِمْ
إِلَّا قَلِيلًا وَكُنَّا نَحْنُ الْوَارِثِينَ ﴿٥٨﴾ وَمَا كَانَ رَبُّكَ مُهْلِكَ
الْقُرَىٰ حَتَّىٰ يَبْعَثَ فِي أُمِّهَا رَسُولًا يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا وَمَا
كُنَّا مُهْلِكِي الْقُرَىٰ ٢ إِلَّا وَأَهْلُهَا ظَالِمُونَ ﴿٥٩﴾

وشە و ماناکانی

﴿وصّلنا لهم القول﴾ قورئانمان بۆ ناردن

﴿يدرءون﴾ لادەبەن، دەسڕنەوە

﴿اللغو﴾ قسەی پڕوپووچ، جنێو

﴿لا نبتغي الجاهلين﴾ دوورین لە ڕیان لە لایەنی ئێمەوە

﴿نتخطف﴾ دەفڕێنراین

﴿يجبى﴾ دەهێنرێ بۆی

﴿بطرت معيشتها﴾ مشەخوری و زیادەڕەوییان لە ژیانیان کرد

﴿الوارثين﴾ هەمووی بۆ ئێمە مایەوە

﴿مهلك القرى﴾ نەبووە خودای تۆ گوندانێک لەناو بەرێ

﴿في أمها﴾ لە مەککە

١- هەموو وەستانەکان بەسەر پیتی سکوندار دەگرێت. تەنانەت گەر پیتەکە خۆی سکوندار نەبێت لەکاتی وەستاندا حەرەکەکانی تری لێ دادەماڵرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە و [illegible]

٢- لەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێک هەن کە دەگۆڕێن.

١ چوونیەتی وەستان (الوقوف)

٢ نیشانەکانی وەستان

▼ تەفخیمی پیتی لامی (اللّٰه).

▼ تەفخیمی پیتی (راء)

▼ سیفەتی قەلقەلە

یاسای گۆکردن تەجوید و قەلقەلە

وَمَآ أُوتِيتُم مِّن شَيْءٍ فَمَتَٰعُ ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا وَزِينَتُهَا وَمَا عِندَ
ٱللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰٓ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٦٠﴾ أَفَمَن وَعَدْنَٰهُ وَعْدًا حَسَنًا
فَهُوَ لَٰقِيهِ كَمَن مَّتَّعْنَٰهُ مَتَٰعَ ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا ثُمَّ هُوَ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ
مِنَ ٱلْمُحْضَرِينَ ﴿٦١﴾ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَآءِىَ ٱلَّذِينَ
كُنتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿٦٢﴾ قَالَ ٱلَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ ٱلْقَوْلُ رَبَّنَا هَٰٓؤُلَآءِ
ٱلَّذِينَ أَغْوَيْنَآ أَغْوَيْنَٰهُمْ كَمَا غَوَيْنَا تَبَرَّأْنَآ إِلَيْكَ مَا كَانُوٓا۟ إِيَّانَا
يَعْبُدُونَ ﴿٦٣﴾ وَقِيلَ ٱدْعُوا۟ شُرَكَآءَكُمْ فَدَعَوْهُمْ فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا۟
لَهُمْ وَرَأَوُا۟ ٱلْعَذَابَ لَوْ أَنَّهُمْ كَانُوا۟ يَهْتَدُونَ ﴿٦٤﴾ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ
فَيَقُولُ مَاذَآ أَجَبْتُمُ ٱلْمُرْسَلِينَ ﴿٦٥﴾ فَعَمِيَتْ عَلَيْهِمُ ٱلْأَنۢبَآءُ
يَوْمَئِذٍ فَهُمْ لَا يَتَسَآءَلُونَ ﴿٦٦﴾ فَأَمَّا مَن تَابَ وَءَامَنَ وَعَمِلَ
صَٰلِحًا فَعَسَىٰٓ أَن يَكُونَ مِنَ ٱلْمُفْلِحِينَ ﴿٦٧﴾ وَرَبُّكَ
يَخْلُقُ مَا يَشَآءُ وَيَخْتَارُ مَا كَانَ لَهُمُ ٱلْخِيَرَةُ سُبْحَٰنَ
ٱللَّهِ وَتَعَٰلَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٦٨﴾ وَرَبُّكَ يَعْلَمُ مَا تُكِنُّ
صُدُورُهُمْ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٦٩﴾ وَهُوَ ٱللَّهُ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ لَهُ
ٱلْحَمْدُ فِى ٱلْأُولَىٰ وَٱلْءَاخِرَةِ وَلَهُ ٱلْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٧٠﴾

وشه و ماناکانی

میمگەی (الإخفاء) — الادغام بی میمگه — میمگەی (الاقلاب) — شوێنی مسگه، لغنة — الادغام به میمگەوه

وشه‌و مه‌که‌نی

﴿[illegible]﴾ ئایا دبوتانه؟ پیم بلێن

﴿[illegible]﴾ هه‌میشه

﴿[illegible]﴾ درو ده‌که‌ن

﴿[illegible]﴾ زال بوو به‌سه‌ریانا

﴿[illegible]﴾

﴿[illegible]﴾ کومه‌لێك ماندوو ده‌کان

﴿[illegible]﴾ [illegible] دنیا خوش مه‌که

﴿[illegible]﴾

[illegible] ﴿[illegible]﴾ ئه‌وه‌ی که خودا داویه‌تی پێت کار بو پاشه‌روژ بکه

﴿وَلَا تَنسَ [illegible]﴾ به‌شی دنیاشت له بیر نه‌چی

قُلْ أَرَءَيْتُمْ إِن جَعَلَ ٱللَّهُ عَلَيْكُمُ ٱلَّيْلَ سَرْمَدًا إِلَىٰ يَوْمِ ٱلْقِيَٰمَةِ
مَنْ إِلَٰهٌ غَيْرُ ٱللَّهِ يَأْتِيكُم بِضِيَآءٍ أَفَلَا تَسْمَعُونَ ﴿٧١﴾
قُلْ أَرَءَيْتُمْ إِن جَعَلَ ٱللَّهُ عَلَيْكُمُ ٱلنَّهَارَ سَرْمَدًا إِلَىٰ
يَوْمِ ٱلْقِيَٰمَةِ مَنْ إِلَٰهٌ غَيْرُ ٱللَّهِ يَأْتِيكُم بِلَيْلٍ تَسْكُنُونَ
فِيهِ أَفَلَا تُبْصِرُونَ ﴿٧٢﴾ وَمِن رَّحْمَتِهِۦ جَعَلَ لَكُمُ ٱلَّيْلَ
وَٱلنَّهَارَ لِتَسْكُنُوا۟ فِيهِ وَلِتَبْتَغُوا۟ مِن فَضْلِهِۦ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ
﴿٧٣﴾ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَآءِىَ ٱلَّذِينَ كُنتُمْ
تَزْعُمُونَ ﴿٧٤﴾ وَنَزَعْنَا مِن كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا فَقُلْنَا
هَاتُوا۟ بُرْهَٰنَكُمْ فَعَلِمُوٓا۟ أَنَّ ٱلْحَقَّ لِلَّهِ وَضَلَّ عَنْهُم مَّا كَانُوا۟
يَفْتَرُونَ ﴿٧٥﴾ ۞ إِنَّ قَٰرُونَ كَانَ مِن قَوْمِ مُوسَىٰ فَبَغَىٰ
عَلَيْهِمْ وَءَاتَيْنَٰهُ مِنَ ٱلْكُنُوزِ مَآ إِنَّ مَفَاتِحَهُۥ لَتَنُوٓأُ بِٱلْعُصْبَةِ
أُو۟لِى ٱلْقُوَّةِ إِذْ قَالَ لَهُۥ قَوْمُهُۥ لَا تَفْرَحْ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُحِبُّ ٱلْفَرِحِينَ
﴿٧٦﴾ وَٱبْتَغِ فِيمَآ ءَاتَىٰكَ ٱللَّهُ ٱلدَّارَ ٱلْءَاخِرَةَ وَلَا تَنسَ
نَصِيبَكَ مِنَ ٱلدُّنْيَا وَأَحْسِن كَمَآ أَحْسَنَ ٱللَّهُ إِلَيْكَ
وَلَا تَبْغِ ٱلْفَسَادَ فِى ٱلْأَرْضِ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُحِبُّ ٱلْمُفْسِدِينَ ﴿٧٧﴾

ئوردە کردن (تفخیم) [illegible]	ته‌فخیمی پیتی لامی (الله). ته‌فخیمی پیتی (ر). سیمه‌تی قه‌لقه‌له	١- چونیه‌تی وه‌ستان (الوقوف). ٢- نیشانه‌کانی وه‌ستان	١ [illegible] ٢ [illegible]

قَالَ إِنَّمَآ أُوتِيتُهُۥ عَلَىٰ عِلْمٍ عِندِىٓ أَوَلَمْ يَعْلَمْ أَنَّ ٱللَّهَ قَدْ أَهْلَكَ
مِن قَبْلِهِۦ مِنَ ٱلْقُرُونِ مَنْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُ قُوَّةً وَأَكْثَرُ جَمْعًا
وَلَا يُسْـَٔلُ عَن ذُنُوبِهِمُ ٱلْمُجْرِمُونَ ﴿٧٨﴾ فَخَرَجَ عَلَىٰ قَوْمِهِۦ
فِى زِينَتِهِۦ ۖ قَالَ ٱلَّذِينَ يُرِيدُونَ ٱلْحَيَوٰةَ ٱلدُّنْيَا يَٰلَيْتَ لَنَا
مِثْلَ مَآ أُوتِىَ قَٰرُونُ إِنَّهُۥ لَذُو حَظٍّ عَظِيمٍ ﴿٧٩﴾ وَقَالَ
ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْعِلْمَ وَيْلَكُمْ ثَوَابُ ٱللَّهِ خَيْرٌ لِّمَنْ ءَامَنَ
وَعَمِلَ صَٰلِحًا وَلَا يُلَقَّىٰهَآ إِلَّا ٱلصَّٰبِرُونَ ﴿٨٠﴾ فَخَسَفْنَا
بِهِۦ وَبِدَارِهِ ٱلْأَرْضَ فَمَا كَانَ لَهُۥ مِن فِئَةٍ يَنصُرُونَهُۥ مِن دُونِ
ٱللَّهِ وَمَا كَانَ مِنَ ٱلْمُنتَصِرِينَ ﴿٨١﴾ وَأَصْبَحَ ٱلَّذِينَ تَمَنَّوْا۟
مَكَانَهُۥ بِٱلْأَمْسِ يَقُولُونَ وَيْكَأَنَّ ٱللَّهَ يَبْسُطُ ٱلرِّزْقَ لِمَن
يَشَآءُ مِنْ عِبَادِهِۦ وَيَقْدِرُ ۖ لَوْلَآ أَن مَّنَّ ٱللَّهُ عَلَيْنَا لَخَسَفَ بِنَا ۖ
وَيْكَأَنَّهُۥ لَا يُفْلِحُ ٱلْكَٰفِرُونَ ﴿٨٢﴾ تِلْكَ ٱلدَّارُ ٱلْءَاخِرَةُ نَجْعَلُهَا
لِلَّذِينَ لَا يُرِيدُونَ عُلُوًّا فِى ٱلْأَرْضِ وَلَا فَسَادًا ۚ وَٱلْعَٰقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ
﴿٨٣﴾ مَن جَآءَ بِٱلْحَسَنَةِ فَلَهُۥ خَيْرٌ مِّنْهَا ۖ وَمَن جَآءَ بِٱلسَّيِّئَةِ فَلَا
يُجْزَى ٱلَّذِينَ عَمِلُوا۟ ٱلسَّيِّـَٔاتِ إِلَّا مَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿٨٤﴾

وشە و ماناكانى

﴿إِنَّمَآ أُوتِيتُهُۥ﴾ ئەوەی کە هەمە
﴿[illegible]﴾ بەهۆی زانایی خۆمەوەیە
﴿[illegible]﴾ لە گەلان
﴿[illegible]﴾ پرسیاری لێ ناکرێ
﴿[illegible]﴾ بە جۆر راوەیی
﴿وَيْلَكُمْ﴾ مالتان کاول بێ
﴿[illegible]﴾ نایگاتێ
﴿[illegible]﴾ پەککوو، دیت؟
﴿[illegible]﴾ دەیگرێتەوە
﴿[illegible]﴾ ببینت رزگار نابێ؟
﴿[illegible]﴾ چاکە و نیسان
﴿[illegible]﴾ چاکتر لەوە، بەهەشت
﴿[illegible]﴾ خراپە، کوفر

ڕێساکانی خوێندنەوە
شوێنی میگە (لغة) — لادغام) بە میگەوە
میگەی (الإخفاء) — الإدغام) بێ میگە و
میگەی (الإقلاب) — ئەو پیتەی ناخوێنرێتەوە
ئەندازەکانی درێژکردنەوە (المدود)
حەرەکە بۆ ئەو مەددەی کە بەهۆی سکوونەوە دروست دەبێ
(٤-٥) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی هەمزەوە دروست دەبن
مەددی متصل، لەکاتی وەستاندا، ماوەکەی بە ئەندازەی (٦،٥،٤) حەرەکەیە
(٦،٤،٢) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان
(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی [illegible]

إِنَّ ٱلَّذِي فَرَضَ عَلَيۡكَ ٱلۡقُرۡءَانَ لَرَآدُّكَ إِلَىٰ مَعَادٖۚ قُل رَّبِّيٓ
أَعۡلَمُ مَن جَآءَ بِٱلۡهُدَىٰ وَمَنۡ هُوَ فِي ضَلَٰلٖ مُّبِينٖ ٨٥ وَمَا كُنتَ
تَرۡجُوٓاْ أَن يُلۡقَىٰٓ إِلَيۡكَ ٱلۡكِتَٰبُ إِلَّا رَحۡمَةٗ مِّن رَّبِّكَۖ
فَلَا تَكُونَنَّ ظَهِيرٗا لِّلۡكَٰفِرِينَ ٨٦ وَلَا يَصُدُّنَّكَ عَنۡ ءَايَٰتِ
ٱللَّهِ بَعۡدَ إِذۡ أُنزِلَتۡ إِلَيۡكَۖ وَٱدۡعُ إِلَىٰ رَبِّكَۖ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ
ٱلۡمُشۡرِكِينَ ٨٧ وَلَا تَدۡعُ مَعَ ٱللَّهِ إِلَٰهًا ءَاخَرَۘ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا
هُوَۚ كُلُّ شَيۡءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجۡهَهُۥۚ لَهُ ٱلۡحُكۡمُ وَإِلَيۡهِ تُرۡجَعُونَ ٨٨

سُورَةُ العَنكبُوتِ

مكية ٢٩ — ٣٢٦ ٦٩

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

الٓمٓ ١ أَحَسِبَ ٱلنَّاسُ أَن يُتۡرَكُوٓاْ أَن يَقُولُوٓاْ ءَامَنَّا وَهُمۡ لَا
يُفۡتَنُونَ ٢ وَلَقَدۡ فَتَنَّا ٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِهِمۡۖ فَلَيَعۡلَمَنَّ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ
صَدَقُواْ وَلَيَعۡلَمَنَّ ٱلۡكَٰذِبِينَ ٣ أَمۡ حَسِبَ ٱلَّذِينَ يَعۡمَلُونَ
ٱلسَّيِّـَٔاتِ أَن يَسۡبِقُونَاۚ سَآءَ مَا يَحۡكُمُونَ ٤ مَن كَانَ يَرۡجُواْ
لِقَآءَ ٱللَّهِ فَإِنَّ أَجَلَ ٱللَّهِ لَأٓتٖۚ وَهُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلۡعَلِيمُ ٥ وَمَن
جَٰهَدَ فَإِنَّمَا يُجَٰهِدُ لِنَفۡسِهِۦٓۚ إِنَّ ٱللَّهَ لَغَنِيٌّ عَنِ ٱلۡعَٰلَمِينَ ٦

الحزب ٤

وشه و مانا‌کانی

قورئانی پێ بەخشیوی

دەتگێڕێتەوە بۆ شوێنی حۆت، بەهەشت یا مەککە

قورئانت بۆ بێ

کۆمەککار بۆ کافران

سوورەتی عەنکەبووت

تاقیی بەکرێنەوە

لە دەستمان دەرچن

﴿أَجَلَ ٱللَّهِ﴾ ئەو کاتەی خودا دیاریی کردووە

قورس کردن (التفخیم) و قەلقەلە: ▼ تەفخیمی پیتی لامی (الله). ▼ تەفخیمی پیتی (راء). ▼ سیەتی قەلقەلە.

١. چۆنیەتی وەستان (الوقوف): هەموو وەستانەکان بەسەر پیتی سکووندا دەکرێن ... حەرەکەکانی تری لێ دادەماڵرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە، تائی حەریش بە (هاء)ی سکووندار دەخوێنرێتەوە.

٢. نیشانەکانی وەستان: ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێک هەن کە دەگۆڕێن.

وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ لَنُكَفِّرَنَّ عَنۡهُمۡ سَيِّـَٔاتِهِمۡ
وَلَنَجۡزِيَنَّهُمۡ أَحۡسَنَ ٱلَّذِي كَانُواْ يَعۡمَلُونَ ٧ وَوَصَّيۡنَا ٱلۡإِنسَٰنَ
بِوَٰلِدَيۡهِ حُسۡنٗاۖ وَإِن جَٰهَدَاكَ لِتُشۡرِكَ بِي مَا لَيۡسَ لَكَ بِهِۦ عِلۡمٞ
فَلَا تُطِعۡهُمَآۚ إِلَيَّ مَرۡجِعُكُمۡ فَأُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمۡ تَعۡمَلُونَ ٨
وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ لَنُدۡخِلَنَّهُمۡ فِي ٱلصَّٰلِحِينَ
٩ وَمِنَ ٱلنَّاسِ مَن يَقُولُ ءَامَنَّا بِٱللَّهِ فَإِذَآ أُوذِيَ فِي ٱللَّهِ جَعَلَ
فِتۡنَةَ ٱلنَّاسِ كَعَذَابِ ٱللَّهِۖ وَلَئِن جَآءَ نَصۡرٞ مِّن رَّبِّكَ لَيَقُولُنَّ
إِنَّا كُنَّا مَعَكُمۡۚ أَوَلَيۡسَ ٱللَّهُ بِأَعۡلَمَ بِمَا فِي صُدُورِ ٱلۡعَٰلَمِينَ
١٠ وَلَيَعۡلَمَنَّ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَلَيَعۡلَمَنَّ ٱلۡمُنَٰفِقِينَ
١١ وَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ لِلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱتَّبِعُواْ سَبِيلَنَا
وَلۡنَحۡمِلۡ خَطَٰيَٰكُمۡ وَمَا هُم بِحَٰمِلِينَ مِنۡ خَطَٰيَٰهُم مِّن
شَيۡءٍۖ إِنَّهُمۡ لَكَٰذِبُونَ ١٢ وَلَيَحۡمِلُنَّ أَثۡقَالَهُمۡ وَأَثۡقَالٗا
مَّعَ أَثۡقَالِهِمۡۖ وَلَيُسۡـَٔلُنَّ يَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِ عَمَّا كَانُواْ يَفۡتَرُونَ
١٣ وَلَقَدۡ أَرۡسَلۡنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوۡمِهِۦ فَلَبِثَ فِيهِمۡ أَلۡفَ سَنَةٍ
إِلَّا خَمۡسِينَ عَامٗا فَأَخَذَهُمُ ٱلطُّوفَانُ وَهُمۡ ظَٰلِمُونَ ١٤

وشەوماناکانی

﴿[illegible]﴾ ئاموژگاریی مرومان کرد
﴿[illegible]﴾ چاکە لەگەڵیانا
﴿[illegible]﴾
﴿[illegible]﴾ دەیانخەینە ناو پیاوچاکان
﴿[illegible]﴾ ئەگەر لە ڕیگەی خودادا سزایەکی چەشت
﴿فتنة الناس﴾ ئازار و سزای خەڵک
﴿[illegible]﴾ وەك سزای خودا
﴿اتبعوا سبيلنا﴾ شوێن ئێمە بکەون
﴿[illegible]﴾ تاوانەکانتان
﴿[illegible]﴾ کوڵ و بارە گرانیان، تاوانەکانیان
﴿[illegible]﴾ درۆ دەکەن

مینگەکان و، ئەوانەی ناخوێندرێنەوە

شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە.
مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و،
مینگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێندرێنەوە.

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)

(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە دروست دەبن
(٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (همز)ەوە دروست دەبن.
مەددی متصل، لەکاتی وەستاندا و، ماوەکەی بە ئەندازەی (٦،٥،٤) حەرەکەیە
(٢، ٤، ٦) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)دا
(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)یە

فَأَنجَيْنَٰهُ وَأَصْحَٰبَ ٱلسَّفِينَةِ وَجَعَلْنَٰهَآ ءَايَةً لِّلْعَٰلَمِينَ
١٥ وَإِبْرَٰهِيمَ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ ٱعْبُدُوا۟ ٱللَّهَ وَٱتَّقُوهُ ذَٰلِكُمْ
خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ١٦ إِنَّمَا تَعْبُدُونَ مِن
دُونِ ٱللَّهِ أَوْثَٰنًا وَتَخْلُقُونَ إِفْكًا إِنَّ ٱلَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِن
دُونِ ٱللَّهِ لَا يَمْلِكُونَ لَكُمْ رِزْقًا فَٱبْتَغُوا۟ عِندَ ٱللَّهِ ٱلرِّزْقَ
وَٱعْبُدُوهُ وَٱشْكُرُوا۟ لَهُۥٓ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ١٧ وَإِن تُكَذِّبُوا۟
فَقَدْ كَذَّبَ أُمَمٌ مِّن قَبْلِكُمْ وَمَا عَلَى ٱلرَّسُولِ إِلَّا ٱلْبَلَٰغُ
ٱلْمُبِينُ ١٨ أَوَلَمْ يَرَوْا۟ كَيْفَ يُبْدِئُ ٱللَّهُ ٱلْخَلْقَ ثُمَّ
يُعِيدُهُۥٓ إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى ٱللَّهِ يَسِيرٌ ١٩ قُلْ سِيرُوا۟ فِى ٱلْأَرْضِ
فَٱنظُرُوا۟ كَيْفَ بَدَأَ ٱلْخَلْقَ ثُمَّ ٱللَّهُ يُنشِئُ ٱلنَّشْأَةَ ٱلْءَاخِرَةَ
إِنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ ٢٠ يُعَذِّبُ مَن يَشَآءُ وَيَرْحَمُ
مَن يَشَآءُ وَإِلَيْهِ تُقْلَبُونَ ٢١ وَمَآ أَنتُم بِمُعْجِزِينَ فِى
ٱلْأَرْضِ وَلَا فِى ٱلسَّمَآءِ وَمَا لَكُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ مِن وَلِىٍّ
وَلَا نَصِيرٍ ٢٢ وَٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ وَلِقَآئِهِۦٓ
أُو۟لَٰٓئِكَ يَئِسُوا۟ مِن رَّحْمَتِى وَأُو۟لَٰٓئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ٢٣

وشە و ماناکانی

تێکەڵیك
﴿وتخلقون﴾ ... درو هەڵدەبەستن
دەست پێ دەکات
لەپاشان دەیگێڕێتەوە، وەك خۆی لێ دەکاتەوە
﴿النشأة الآخرة﴾ دوایی دروستیان دەکاتەوە
﴿وإليه﴾ ... بۆ لای ئەو دەگەڕێنەوە
لە دەستی دەرناچن
﴿يئسوا من﴾ ... لە سۆزی من بێ هیوا بوون

نەفخیمی پیتی لامی الله
نەفخیمی پیتی
سەکتەی
جوێنەی وەستان (الوقوف)

فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِۦٓ إِلَّآ أَن قَالُواْ ٱقْتُلُوهُ أَوْ حَرِّقُوهُ
فَأَنجَىٰهُ ٱللَّهُ مِنَ ٱلنَّارِ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَٰتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ
٢٤ وَقَالَ إِنَّمَا ٱتَّخَذْتُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ أَوْثَٰنًا مَّوَدَّةَ بَيْنِكُمْ
فِى ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا ثُمَّ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ يَكْفُرُ بَعْضُكُم
بِبَعْضٍ وَيَلْعَنُ بَعْضُكُم بَعْضًا وَمَأْوَىٰكُمُ ٱلنَّارُ
وَمَا لَكُم مِّن نَّٰصِرِينَ ٢٥ ۞ فَـَٔامَنَ لَهُۥ لُوطٌ وَقَالَ
إِنِّى مُهَاجِرٌ إِلَىٰ رَبِّىٓ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ٢٦ وَوَهَبْنَا
لَهُۥٓ إِسْحَٰقَ وَيَعْقُوبَ وَجَعَلْنَا فِى ذُرِّيَّتِهِ ٱلنُّبُوَّةَ وَٱلْكِتَٰبَ
وَءَاتَيْنَٰهُ أَجْرَهُۥ فِى ٱلدُّنْيَا وَإِنَّهُۥ فِى ٱلْءَاخِرَةِ لَمِنَ ٱلصَّٰلِحِينَ
٢٧ وَلُوطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِۦٓ إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ ٱلْفَٰحِشَةَ
مَا سَبَقَكُم بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِّنَ ٱلْعَٰلَمِينَ ٢٨
أَئِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ ٱلرِّجَالَ وَتَقْطَعُونَ ٱلسَّبِيلَ وَتَأْتُونَ
فِى نَادِيكُمُ ٱلْمُنكَرَ فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِۦٓ إِلَّآ
أَن قَالُواْ ٱئْتِنَا بِعَذَابِ ٱللَّهِ إِن كُنتَ مِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ
٢٩ قَالَ رَبِّ ٱنصُرْنِى عَلَى ٱلْقَوْمِ ٱلْمُفْسِدِينَ ٣٠

وشە و ماناکان

﴿[illegible]﴾ بۆ خۆشەویستیی ناوخۆتان، بۆ پەرستیان

﴿[illegible]﴾ دۆزەخ جێگەتانە

﴿[illegible]﴾ من کۆچ دەکەم، ئەم وڵاتە بەجێ دێڵم

﴿إِلَىٰ رَبِّىٓ﴾ بۆ لای خودای خۆم

﴿[illegible]﴾ پاداشە کە شیمان دایەوە

﴿[illegible] ٱلسَّبِيلَ﴾ ڕێگە لە کاروانان دەگرن

﴿[illegible]﴾ کۆڕ و شوێنی دانیشتنەکانتان

مینگەکان و ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە

شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە.
مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و.
مینگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)

(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە دروست دەبن
(٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمز)ەوە دروست دەبن
[illegible]
(٢، ٤، ٦) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)دا
(٢) حەرەکە بۆ [illegible]

وَلَمَّا جَآءَتۡ رُسُلُنَآ إِبۡرَٰهِيمَ بِٱلۡبُشۡرَىٰ قَالُوٓاْ إِنَّا مُهۡلِكُوٓاْ
أَهۡلِ هَٰذِهِ ٱلۡقَرۡيَةِۖ إِنَّ أَهۡلَهَا كَانُواْ ظَٰلِمِينَ ﴿٣١﴾
قَالَ إِنَّ فِيهَا لُوطٗاۚ قَالُواْ نَحۡنُ أَعۡلَمُ بِمَن فِيهَاۖ لَنُنَجِّيَنَّهُۥ
وَأَهۡلَهُۥٓ إِلَّا ٱمۡرَأَتَهُۥ كَانَتۡ مِنَ ٱلۡغَٰبِرِينَ ﴿٣٢﴾ وَلَمَّآ
أَن جَآءَتۡ رُسُلُنَا لُوطٗا سِيٓءَ بِهِمۡ وَضَاقَ بِهِمۡ ذَرۡعٗا
وَقَالُواْ لَا تَخَفۡ وَلَا تَحۡزَنۡ إِنَّا مُنَجُّوكَ وَأَهۡلَكَ إِلَّا ٱمۡرَأَتَكَ
كَانَتۡ مِنَ ٱلۡغَٰبِرِينَ ﴿٣٣﴾ إِنَّا مُنزِلُونَ عَلَىٰٓ أَهۡلِ
هَٰذِهِ ٱلۡقَرۡيَةِ رِجۡزٗا مِّنَ ٱلسَّمَآءِ بِمَا كَانُواْ يَفۡسُقُونَ
﴿٣٤﴾ وَلَقَد تَّرَكۡنَا مِنۡهَآ ءَايَةَۢ بَيِّنَةٗ لِّقَوۡمٖ يَعۡقِلُونَ
﴿٣٥﴾ وَإِلَىٰ مَدۡيَنَ أَخَاهُمۡ شُعَيۡبٗا فَقَالَ يَٰقَوۡمِ ٱعۡبُدُواْ
ٱللَّهَ وَٱرۡجُواْ ٱلۡيَوۡمَ ٱلۡأٓخِرَ وَلَا تَعۡثَوۡاْ فِي ٱلۡأَرۡضِ مُفۡسِدِينَ
﴿٣٦﴾ فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَتۡهُمُ ٱلرَّجۡفَةُ فَأَصۡبَحُواْ فِي
دَارِهِمۡ جَٰثِمِينَ ﴿٣٧﴾ وَعَادٗا وَثَمُودَاْ وَقَد تَّبَيَّنَ
لَكُم مِّن مَّسَٰكِنِهِمۡۖ وَزَيَّنَ لَهُمُ ٱلشَّيۡطَٰنُ
أَعۡمَٰلَهُمۡ فَصَدَّهُمۡ عَنِ ٱلسَّبِيلِ وَكَانُواْ مُسۡتَبۡصِرِينَ ﴿٣٨﴾

وشەو ماناکانی

ئەوانەی سزایان بۆ براوەتەوە

پەیامبەرەکان، فریشتەکان

﴿سِيٓءَ بِهِمۡ﴾ پێی ناخۆش بوو (هاتن)

﴿وَضَاقَ بِهِمۡ ذَرۡعٗا﴾ تەنگی پێ هەڵچرا

سزایەک

حرپە و بەدڕەوشتییەکەیان

حرپە بڵاومەکەنەوە

بوومەلەرزە و ڕەویی هەژ ل کرنی

بە مردوویی

لە شوێنەکانیانەوە

لە ڕێگەی دوور خستەوە

زیرەک و بەرچاوڕوون

ئیدغامی باوەڕ (تەفخیم و قەلقەلە)	▼ تەفخیمی پیتی لامی (اللّٰه). ▼ تەفخیمی پیتی (ر). ▼ سیفەتی قەلقەلە.	١. چۆنیەتی وەستان (الوقوف): ٢. نیشانەکانی وەستان:	١- هەموو وەستانەکان لەسەر پیتی سکوندار دەکرێت ... گەر پیتەکە خۆی سکوندار نەبێت لەکاتی وەستاندا ... ٢- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێک هەن کە دەگۆڕێن

وَقَـٰرُونَ وَفِرۡعَوۡنَ وَهَـٰمَـٰنَۖ وَلَقَدۡ جَآءَهُم مُّوسَىٰ
بِٱلۡبَيِّنَـٰتِ فَٱسۡتَكۡبَرُواْ فِى ٱلۡأَرۡضِ وَمَا كَانُواْ سَـٰبِقِينَ
﴿٣٩﴾ فَكُلًّا أَخَذۡنَا بِذَنۢبِهِۦۖ فَمِنۡهُم مَّنۡ أَرۡسَلۡنَا عَلَيۡهِ حَاصِبًا
وَمِنۡهُم مَّنۡ أَخَذَتۡهُ ٱلصَّيۡحَةُ وَمِنۡهُم مَّنۡ خَسَفۡنَا بِهِ
ٱلۡأَرۡضَ وَمِنۡهُم مَّنۡ أَغۡرَقۡنَاۚ وَمَا كَانَ ٱللَّهُ لِيَظۡلِمَهُمۡ
وَلَـٰكِن كَانُوٓاْ أَنفُسَهُمۡ يَظۡلِمُونَ ﴿٤٠﴾ مَثَلُ ٱلَّذِينَ
ٱتَّخَذُواْ مِن دُونِ ٱللَّهِ أَوۡلِيَآءَ كَمَثَلِ ٱلۡعَنكَبُوتِ
ٱتَّخَذَتۡ بَيۡتًاۖ وَإِنَّ أَوۡهَنَ ٱلۡبُيُوتِ لَبَيۡتُ ٱلۡعَنكَبُوتِۖ
لَوۡ كَانُواْ يَعۡلَمُونَ ﴿٤١﴾ إِنَّ ٱللَّهَ يَعۡلَمُ مَا يَدۡعُونَ مِن
دُونِهِۦ مِن شَىۡءٍۚ وَهُوَ ٱلۡعَزِيزُ ٱلۡحَكِيمُ ﴿٤٢﴾ وَتِلۡكَ
ٱلۡأَمۡثَـٰلُ نَضۡرِبُهَا لِلنَّاسِۖ وَمَا يَعۡقِلُهَآ إِلَّا ٱلۡعَـٰلِمُونَ
﴿٤٣﴾ خَلَقَ ٱللَّهُ ٱلسَّمَـٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضَ بِٱلۡحَقِّۚ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ
لَأَيَةً لِّلۡمُؤۡمِنِينَ ﴿٤٤﴾ ٱتۡلُ مَآ أُوحِىَ إِلَيۡكَ مِنَ ٱلۡكِتَـٰبِ
وَأَقِمِ ٱلصَّلَوٰةَۖ إِنَّ ٱلصَّلَوٰةَ تَنۡهَىٰ عَنِ ٱلۡفَحۡشَآءِ
وَٱلۡمُنكَرِۗ وَلَذِكۡرُ ٱللَّهِ أَكۡبَرُۗ وَٱللَّهُ يَعۡلَمُ مَا تَصۡنَعُونَ ﴿٤٥﴾

وشە و ماناکانی

﴿ ... ﴾ رزگار بوو لە سزا

﴿حَاصِبًا﴾ رریان، بەردباران

﴿ ... لصَّيۡحَةُ﴾ گرمە و ناڵە گرتی

﴿خَسَفۡنَا بِهِ ٱلۡأَرۡضَ﴾ بە زەویدا رۆمان برد

﴿ٱلۡعَنكَبُوتِ﴾ جاڵجاڵۆکە، کاکڵەمێشان

﴿ٱتَّخَذَتۡ بَيۡتًا﴾ ماڵێکی پێکەوە ...

﴿ ... ﴾ رانابن ... ى

﴿ ... ﴾ پەدرەوستیی

﴿ ... ﴾ نابەجێ

﴿وَلَذِكۡرُ ٱللَّهِ أَكۡبَرُ﴾ یادی خودا لە هەموو شت گەورەترە

مێنگەکان و بەواتەی دەخوێنرێنەوە

- شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە.
- مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و، ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.
- مینگەی (الإقلاب).

بەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)

- (٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددە بەی مەهۆی (سکون)ەوە ... دەبێ.
- (٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمز)ەوە ... دەبێ.
- مەددی متصل، لەگاتی وەستاندا و، ماوەکەی بە ئەندازەی (٦،٥،٤) حەرەکەیە
- ٢ حەرەکە بۆ مەددی ... (faded)
- (٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبیعی)ە.

۞ وَلَا تُجَٰدِلُوٓاْ أَهۡلَ ٱلۡكِتَٰبِ إِلَّا بِٱلَّتِي هِيَ أَحۡسَنُ إِلَّا
ٱلَّذِينَ ظَلَمُواْ مِنۡهُمۡۖ وَقُولُوٓاْ ءَامَنَّا بِٱلَّذِيٓ أُنزِلَ إِلَيۡنَا وَأُنزِلَ
إِلَيۡكُمۡ وَإِلَٰهُنَا وَإِلَٰهُكُمۡ وَٰحِدٞ وَنَحۡنُ لَهُۥ مُسۡلِمُونَ ﴿٤٦﴾
وَكَذَٰلِكَ أَنزَلۡنَآ إِلَيۡكَ ٱلۡكِتَٰبَۚ فَٱلَّذِينَ ءَاتَيۡنَٰهُمُ ٱلۡكِتَٰبَ
يُؤۡمِنُونَ بِهِۦۖ وَمِنۡ هَٰٓؤُلَآءِ مَن يُؤۡمِنُ بِهِۦۚ وَمَا يَجۡحَدُ بِـَٔايَٰتِنَآ
إِلَّا ٱلۡكَٰفِرُونَ ﴿٤٧﴾ وَمَا كُنتَ تَتۡلُواْ مِن قَبۡلِهِۦ مِن كِتَٰبٖ
وَلَا تَخُطُّهُۥ بِيَمِينِكَۖ إِذٗا لَّٱرۡتَابَ ٱلۡمُبۡطِلُونَ ﴿٤٨﴾ بَلۡ هُوَ
ءَايَٰتُۢ بَيِّنَٰتٞ فِي صُدُورِ ٱلَّذِينَ أُوتُواْ ٱلۡعِلۡمَۚ وَمَا يَجۡحَدُ
بِـَٔايَٰتِنَآ إِلَّا ٱلظَّٰلِمُونَ ﴿٤٩﴾ وَقَالُواْ لَوۡلَآ أُنزِلَ عَلَيۡهِ
ءَايَٰتٞ مِّن رَّبِّهِۦۖ قُلۡ إِنَّمَا ٱلۡأٓيَٰتُ عِندَ ٱللَّهِ وَإِنَّمَآ أَنَا۠ نَذِيرٞ
مُّبِينٌ ﴿٥٠﴾ أَوَلَمۡ يَكۡفِهِمۡ أَنَّآ أَنزَلۡنَا عَلَيۡكَ ٱلۡكِتَٰبَ
يُتۡلَىٰ عَلَيۡهِمۡۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَرَحۡمَةٗ وَذِكۡرَىٰ لِقَوۡمٖ
يُؤۡمِنُونَ ﴿٥١﴾ قُلۡ كَفَىٰ بِٱللَّهِ بَيۡنِي وَبَيۡنَكُمۡ شَهِيدٗاۖ
يَعۡلَمُ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِۗ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ
بِٱلۡبَٰطِلِ وَكَفَرُواْ بِٱللَّهِ أُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلۡخَٰسِرُونَ ﴿٥٢﴾

وشەو مەبەستەکان

به شتی جوان، قسەی جوان

ئەوانەی ستەمیان کردووە

لە خەڵکی مەککە

نووسینی ناکا

گومانی تێیدا دەبێ

ئەوانەی گومان لە قورئاندا دروست دەکەن

﴿ءَايَٰتٌ﴾ موعجیزە و نیشانە

ترسێنەرێکی ئاشکرا

فۆرمی گۆکردن، تفخیم و قەلقەلە

ئەفخیمی پیتی لامی (لله)

ئەفخیمی پیتی (ر)

سەمەنی قەلقەلە

١- خوێندنی وەستان (الوقوف)

٢- ئیشارەکانی وەستان

حەرەکەکانی تری لێ دادەماڵرێت هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە، تائی مەربوطە بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە.

٢- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەرەنگی سوور رەنگ کراون وەستانی ماناکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێک هەن کە دەگۆڕێن.

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِٱلْعَذَابِ وَلَوْلَآ أَجَلٌ مُّسَمًّى لَّجَآءَهُمُ ٱلْعَذَابُ
وَلَيَأْتِيَنَّهُم بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٥٣﴾ يَسْتَعْجِلُونَكَ بِٱلْعَذَابِ
وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌۢ بِٱلْكَٰفِرِينَ ﴿٥٤﴾ يَوْمَ يَغْشَىٰهُمُ ٱلْعَذَابُ
مِن فَوْقِهِمْ وَمِن تَحْتِ أَرْجُلِهِمْ وَيَقُولُ ذُوقُوا۟ مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ
﴿٥٥﴾ يَٰعِبَادِىَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ إِنَّ أَرْضِى وَٰسِعَةٌ فَإِيَّٰىَ فَٱعْبُدُونِ
﴿٥٦﴾ كُلُّ نَفْسٍ ذَآئِقَةُ ٱلْمَوْتِ ثُمَّ إِلَيْنَا تُرْجَعُونَ ﴿٥٧﴾ وَٱلَّذِينَ
ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ لَنُبَوِّئَنَّهُم مِّنَ ٱلْجَنَّةِ غُرَفًا تَجْرِى
مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَا نِعْمَ أَجْرُ ٱلْعَٰمِلِينَ ﴿٥٨﴾ ٱلَّذِينَ
صَبَرُوا۟ وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٥٩﴾ وَكَأَيِّن مِّن دَآبَّةٍ لَّا تَحْمِلُ
رِزْقَهَا ٱللَّهُ يَرْزُقُهَا وَإِيَّاكُمْ وَهُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْعَلِيمُ ﴿٦٠﴾ وَلَئِن
سَأَلْتَهُم مَّنْ خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ وَسَخَّرَ ٱلشَّمْسَ وَٱلْقَمَرَ
لَيَقُولُنَّ ٱللَّهُ فَأَنَّىٰ يُؤْفَكُونَ ﴿٦١﴾ ٱللَّهُ يَبْسُطُ ٱلرِّزْقَ لِمَن يَشَآءُ مِنْ
عِبَادِهِۦ وَيَقْدِرُ لَهُۥٓ إِنَّ ٱللَّهَ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيمٌ ﴿٦٢﴾ وَلَئِن سَأَلْتَهُم
مَّن نَّزَّلَ مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءً فَأَحْيَا بِهِ ٱلْأَرْضَ مِنۢ بَعْدِ مَوْتِهَا
لَيَقُولُنَّ ٱللَّهُ قُلِ ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿٦٣﴾

وشه و مانەکانی

﴿[illegible]﴾ ئەگەر ئەوە نەبوایە کاتێکی دیاریکراو هەیە

﴿[illegible]﴾ روو سرایان بۆ دەهات

﴿[illegible]﴾ کوتوپڕ

﴿[illegible]﴾ بەحۆیان بەدەزانی

﴿[illegible]﴾ سرا دایان دەگرێ

﴿[illegible]﴾ دەیانخەین، جێگەیان دەکەینەوە

﴿[illegible]﴾ چەند ژووریت

﴿[illegible]﴾ گەلێ گیانلەبەر هەیە

﴿[illegible]﴾ چۆن لە خوداپەرستیی دووردەکەونەوە؟

﴿[illegible]﴾ لێی کەم دەکانەوە

نیشانەکان و ئەو شتانەی ناخوێندرێنەوە

شوێنی مینگە (غنة) (الإدغام) بە منگەوە

مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و

مینگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێندرێنەوە.

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)

[illegible] حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی سکونەوە دروست دەبن.

(٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمز)ەوە دروست دەبن.

مەددی متصل لەکاتی وەستاندا و، ماوەکەی بە ئەندازەی (٤، ٥، ٦) حەرەکە

(٢، ٤، ٦) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)

(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی [illegible]

وشەو مەبەستی
﴿لَهْوٌ وَلَعِبٌ﴾ کەمە و گاڵتە
﴿[illegible]﴾ ژیان ئەوەیە
﴿[illegible]﴾ خوداپەرستیی، ئایین
﴿[illegible]﴾ حەڵك دەفڕێنرێن
﴿مَثْوًى [illegible]﴾ جێگەی کافران، جێگە بۆ کافران
سوورەتی ڕۆم
﴿[illegible]﴾ فارس ڕۆمی بەزاند
﴿[illegible]﴾ نزیکترین زەویی لێیانەوە
﴿غَلَبِهِمْ﴾ شکستیان، بەزینیان
﴿[illegible]﴾ لەمەولا سەردەکەون

وَمَا هَٰذِهِ ٱلْحَيَوٰةُ ٱلدُّنْيَآ إِلَّا لَهْوٌ وَلَعِبٌ وَإِنَّ ٱلدَّارَ ٱلْـَٔاخِرَةَ
لَهِىَ ٱلْحَيَوَانُ لَوْ كَانُوا۟ يَعْلَمُونَ ﴿٦٤﴾ فَإِذَا رَكِبُوا۟ فِى
ٱلْفُلْكِ دَعَوُا۟ ٱللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ ٱلدِّينَ فَلَمَّا نَجَّىٰهُمْ إِلَى ٱلْبَرِّ إِذَا
هُمْ يُشْرِكُونَ ﴿٦٥﴾ لِيَكْفُرُوا۟ بِمَآ ءَاتَيْنَٰهُمْ وَلِيَتَمَتَّعُوا۟ فَسَوْفَ
يَعْلَمُونَ ﴿٦٦﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا۟ أَنَّا جَعَلْنَا حَرَمًا ءَامِنًا وَيُتَخَطَّفُ
ٱلنَّاسُ مِنْ حَوْلِهِمْ أَفَبِٱلْبَٰطِلِ يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَةِ ٱللَّهِ يَكْفُرُونَ
﴿٦٧﴾ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ ٱفْتَرَىٰ عَلَى ٱللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِٱلْحَقِّ
لَمَّا جَآءَهُۥٓ أَلَيْسَ فِى جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْكَٰفِرِينَ ﴿٦٨﴾ وَٱلَّذِينَ
جَٰهَدُوا۟ فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ ٱللَّهَ لَمَعَ ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿٦٩﴾

سُورَةُ الرُّومِ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

الٓمٓ ﴿١﴾ غُلِبَتِ ٱلرُّومُ ﴿٢﴾ فِىٓ أَدْنَى ٱلْأَرْضِ وَهُم مِّنۢ بَعْدِ
غَلَبِهِمْ سَيَغْلِبُونَ ﴿٣﴾ فِى بِضْعِ سِنِينَ لِلَّهِ ٱلْأَمْرُ
مِن قَبْلُ وَمِنۢ بَعْدُ وَيَوْمَئِذٍ يَفْرَحُ ٱلْمُؤْمِنُونَ ﴿٤﴾
بِنَصْرِ ٱللَّهِ يَنصُرُ مَن يَشَآءُ وَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلرَّحِيمُ ﴿٥﴾

ئیدغام و قەلقەلە			
▼ تەفخیمی پیتی لامی (الله). ▼ تەفخیمی پیتی (راء). ▼ سیمەلی قەلقەلە	١- جۆرەتی وەستان (الوقوف). ٢- نیشانەکانی وەستان.	هەموو وەستانەکان بەسە پیتی سکوند دەکرێت ئەوانەی کە پیتەکە خۆی سکوندە، بەبێ ئەکانی وەستاند حەرەکەکانی نری لێ دادەماڵرێت هەر بۆیە لە وەستاند گەر پیتەکە بەرۆیی هەمزەی تەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە، تائی حریش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە. ٢- لەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن بەکەس بەردەو سووبیش بە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن	

وَعْدَ ٱللَّهِ لَا يُخْلِفُ ٱللَّهُ وَعْدَهُۥ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ
﴿٦﴾ يَعْلَمُونَ ظَٰهِرًا مِّنَ ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا وَهُمْ عَنِ ٱلْـَٔاخِرَةِ هُمْ غَٰفِلُونَ
﴿٧﴾ أَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوا۟ فِىٓ أَنفُسِهِم ۗ مَّا خَلَقَ ٱللَّهُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ
وَمَا بَيْنَهُمَآ إِلَّا بِٱلْحَقِّ وَأَجَلٍ مُّسَمًّى ۗ وَإِنَّ كَثِيرًا مِّنَ ٱلنَّاسِ
بِلِقَآئِ رَبِّهِمْ لَكَٰفِرُونَ ﴿٨﴾ أَوَلَمْ يَسِيرُوا۟ فِى ٱلْأَرْضِ فَيَنظُرُوا۟
كَيْفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ ۚ كَانُوٓا۟ أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً
وَأَثَارُوا۟ ٱلْأَرْضَ وَعَمَرُوهَآ أَكْثَرَ مِمَّا عَمَرُوهَا وَجَآءَتْهُمْ
رُسُلُهُم بِٱلْبَيِّنَٰتِ ۖ فَمَا كَانَ ٱللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَلَٰكِن كَانُوٓا۟
أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٩﴾ ثُمَّ كَانَ عَٰقِبَةَ ٱلَّذِينَ أَسَٰٓـُٔوا۟ ٱلسُّوٓأَىٰٓ
أَن كَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ وَكَانُوا۟ بِهَا يَسْتَهْزِءُونَ ﴿١٠﴾ ٱللَّهُ
يَبْدَؤُا۟ ٱلْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُۥ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿١١﴾ وَيَوْمَ تَقُومُ
ٱلسَّاعَةُ يُبْلِسُ ٱلْمُجْرِمُونَ ﴿١٢﴾ وَلَمْ يَكُن لَّهُم مِّن شُرَكَآئِهِمْ
شُفَعَٰٓؤُا۟ وَكَانُوا۟ بِشُرَكَآئِهِمْ كَٰفِرِينَ ﴿١٣﴾ وَيَوْمَ
تَقُومُ ٱلسَّاعَةُ يَوْمَئِذٍ يَتَفَرَّقُونَ ﴿١٤﴾ فَأَمَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟
وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ فَهُمْ فِى رَوْضَةٍ يُحْبَرُونَ ﴿١٥﴾

وشه و ماناکانی

نازانن

﴿وَأَجَلٍ مُّسَمًّى﴾ کاتێکی دیاریکراو

ڕه‌و بیان کێلا

توانه‌ی سه‌خت، دوره‌ح

نووبه‌وه‌ر به‌دیی ده‌هێنێ

دوایی دروستی ده‌کاته‌وه

﴿يُبْلِسُ﴾

سه‌ریان لێ ده‌شێوێ، تاوانباران قسه‌یان نامێنێ

له‌ به‌هه‌شتێکدا

دلخۆش ده‌بن

وَأَمَّا ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ وَكَذَّبُواْ بِـَٔايَٰتِنَا وَلِقَآيِٕ ٱلْأٓخِرَةِ فَأُوْلَٰٓئِكَ
فِي ٱلْعَذَابِ مُحْضَرُونَ ﴿١٦﴾ فَسُبْحَٰنَ ٱللَّهِ حِينَ تُمْسُونَ
وَحِينَ تُصْبِحُونَ ﴿١٧﴾ وَلَهُ ٱلْحَمْدُ فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ
وَعَشِيًّا وَحِينَ تُظْهِرُونَ ﴿١٨﴾ يُخْرِجُ ٱلْحَيَّ مِنَ ٱلْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ
ٱلْمَيِّتَ مِنَ ٱلْحَيِّ وَيُحْيِ ٱلْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَاۚ وَكَذَٰلِكَ تُخْرَجُونَ
﴿١٩﴾ وَمِنْ ءَايَٰتِهِۦٓ أَنْ خَلَقَكُم مِّن تُرَابٍ ثُمَّ إِذَآ أَنتُم بَشَرٌ
تَنتَشِرُونَ ﴿٢٠﴾ وَمِنْ ءَايَٰتِهِۦٓ أَنْ خَلَقَ لَكُم مِّنْ أَنفُسِكُمْ
أَزْوَٰجًا لِّتَسْكُنُوٓاْ إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُم مَّوَدَّةً وَرَحْمَةًۚ
إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَأٓيَٰتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٢١﴾ وَمِنْ ءَايَٰتِهِۦ خَلْقُ
ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَٱخْتِلَٰفُ أَلْسِنَتِكُمْ وَأَلْوَٰنِكُمْۚ إِنَّ
فِي ذَٰلِكَ لَأٓيَٰتٍ لِّلْعَٰلِمِينَ ﴿٢٢﴾ وَمِنْ ءَايَٰتِهِۦ مَنَامُكُم بِٱلَّيْلِ
وَٱلنَّهَارِ وَٱبْتِغَآؤُكُم مِّن فَضْلِهِۦٓۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَأٓيَٰتٍ
لِّقَوْمٍ يَسْمَعُونَ ﴿٢٣﴾ وَمِنْ ءَايَٰتِهِۦ يُرِيكُمُ ٱلْبَرْقَ
خَوْفًا وَطَمَعًا وَيُنَزِّلُ مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءً فَيُحْيِۦ بِهِ ٱلْأَرْضَ
بَعْدَ مَوْتِهَآۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَأٓيَٰتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٢٤﴾

وشه و مانا [illegible]

﴿ [illegible] مُحْضَرُونَ ﴾ له دوورەخەران بۆ برانەوە

﴿ [illegible] ﴾ پاك و تەمبیری بۆ خودا

﴿ [illegible] ﴾ کاتێ دەکەونە ئیوارە

﴿ [illegible] ﴾

﴿ [illegible] ﴾ کاتێکیش دەکەونە بەیانیی

﴿ [illegible] ﴾ ئەوایش

﴿ [illegible] ﴾ دەکەونە نیوەڕۆ

﴿ [illegible] ﴾ بلاو دەبنەوە

﴿ [illegible] لِّتَسْكُنُوٓاْ ﴾ بۆ ئەوەی لەگەڵی بژیی و ئارامیی بداتێ

﴿ خَوْفًا ﴾ ترس

﴿ وَطَمَعًا ﴾ تەمەع و هیوا

١ [illegible]

٢- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن.

١ چوونەیی وەستان (الوقوف): ٢ نیشانەکانی وەستان:

▼ تەفخیمی پیتی لامی (اللّٰه).
▼ تەفخیمی پیتی (راء).
▼ سیفەتی قەلقەلە.

قوڕسی گۆکردن [illegible]

وَمِنْ ءَايَـٰتِهِۦٓ أَن تَقُومَ ٱلسَّمَآءُ وَٱلْأَرْضُ بِأَمْرِهِۦ ۚ ثُمَّ إِذَا دَعَاكُمْ
دَعْوَةً مِّنَ ٱلْأَرْضِ إِذَآ أَنتُمْ تَخْرُجُونَ ﴿٢٥﴾ وَلَهُۥ مَن فِى ٱلسَّمَـٰوَٰتِ
وَٱلْأَرْضِ ۖ كُلٌّ لَّهُۥ قَـٰنِتُونَ ﴿٢٦﴾ وَهُوَ ٱلَّذِى يَبْدَؤُا۟ ٱلْخَلْقَ
ثُمَّ يُعِيدُهُۥ وَهُوَ أَهْوَنُ عَلَيْهِ ۚ وَلَهُ ٱلْمَثَلُ ٱلْأَعْلَىٰ فِى ٱلسَّمَـٰوَٰتِ
وَٱلْأَرْضِ ۚ وَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴿٢٧﴾ ضَرَبَ لَكُم مَّثَلًا مِّنْ
أَنفُسِكُمْ ۖ هَل لَّكُم مِّن مَّا مَلَكَتْ أَيْمَـٰنُكُم مِّن شُرَكَآءَ فِى
مَا رَزَقْنَـٰكُمْ فَأَنتُمْ فِيهِ سَوَآءٌ تَخَافُونَهُمْ كَخِيفَتِكُمْ
أَنفُسَكُمْ ۚ كَذَٰلِكَ نُفَصِّلُ ٱلْـَٔايَـٰتِ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٢٨﴾
بَلِ ٱتَّبَعَ ٱلَّذِينَ ظَلَمُوٓا۟ أَهْوَآءَهُم بِغَيْرِ عِلْمٍ ۖ فَمَن يَهْدِى
مَنْ أَضَلَّ ٱللَّهُ ۖ وَمَا لَهُم مِّن نَّـٰصِرِينَ ﴿٢٩﴾ فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ
حَنِيفًا ۚ فِطْرَتَ ٱللَّهِ ٱلَّتِى فَطَرَ ٱلنَّاسَ عَلَيْهَا ۚ لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ
ٱللَّهِ ۚ ذَٰلِكَ ٱلدِّينُ ٱلْقَيِّمُ وَلَـٰكِنَّ أَكْثَرَ ٱلنَّاسِ
حزب ٤١ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٠﴾ ۞ مُنِيبِينَ إِلَيْهِ وَٱتَّقُوهُ وَأَقِيمُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ
وَلَا تَكُونُوا۟ مِنَ ٱلْمُشْرِكِينَ ﴿٣١﴾ مِنَ ٱلَّذِينَ فَرَّقُوا۟
دِينَهُمْ وَكَانُوا۟ شِيَعًا ۖ كُلُّ حِزْبٍۭ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُونَ ﴿٣٢﴾

وشه و ماناكانى

كارى خۆى بكا

بۆى ملكه‌چ ن

ووه‌ى بالا

رووت راست بكه‌ره‌وه

بۆ ئايين

﴿حَنِيفًا﴾ پاك و لادراو له پووچه‌وه بۆ لاى راست

ئه‌و شێوه‌ى خودا ويستوويه‌تى

﴿الْقَيِّمُ﴾ ئه‌وه ئاينى راسته

﴿مُنِيبِينَ إِلَيْهِ﴾ گه‌ڕاوه‌به‌ته‌وه بۆ لاى خودا

به‌ش به‌ش

ئه‌وه‌ى پێوه پابه‌ندن

شوێنى مێنگه (الغنة) — (الإدغام) به مێنگه‌وه
مێنگه‌ى (الإخفاء) — (الإدغام)ى بێ مێنگه و...
مێنگه‌ى (الإقلاب). — ئه‌و پيتانه‌ى ده‌خوێنرێنه‌وه

ئه‌ندازه‌ى درێژكردنه‌وه‌كان (المدود)

وَإِذَا مَسَّ ٱلنَّاسَ ضُرٌّ دَعَوْا۟ رَبَّهُم مُّنِيبِينَ إِلَيْهِ ثُمَّ إِذَآ أَذَاقَهُم
مِّنْهُ رَحْمَةً إِذَا فَرِيقٌ مِّنْهُم بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُونَ ﴿٣٣﴾ لِيَكْفُرُوا۟ بِمَآ
ءَاتَيْنَٰهُمْ فَتَمَتَّعُوا۟ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٣٤﴾ أَمْ أَنزَلْنَا عَلَيْهِمْ
سُلْطَٰنًا فَهُوَ يَتَكَلَّمُ بِمَا كَانُوا۟ بِهِۦ يُشْرِكُونَ ﴿٣٥﴾ وَإِذَآ أَذَقْنَا
ٱلنَّاسَ رَحْمَةً فَرِحُوا۟ بِهَا وَإِن تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌۢ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ
إِذَا هُمْ يَقْنَطُونَ ﴿٣٦﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا۟ أَنَّ ٱللَّهَ يَبْسُطُ ٱلرِّزْقَ لِمَن يَشَآءُ
وَيَقْدِرُ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَٰتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٣٧﴾ فَـَٔاتِ ذَا ٱلْقُرْبَىٰ
حَقَّهُۥ وَٱلْمِسْكِينَ وَٱبْنَ ٱلسَّبِيلِ ذَٰلِكَ خَيْرٌ لِّلَّذِينَ يُرِيدُونَ
وَجْهَ ٱللَّهِ وَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُفْلِحُونَ ﴿٣٨﴾ وَمَآ ءَاتَيْتُم مِّن رِّبًا
لِّيَرْبُوَا۟ فِىٓ أَمْوَٰلِ ٱلنَّاسِ فَلَا يَرْبُوا۟ عِندَ ٱللَّهِ وَمَآ ءَاتَيْتُم مِّن زَكَوٰةٍ
تُرِيدُونَ وَجْهَ ٱللَّهِ فَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُضْعِفُونَ ﴿٣٩﴾ ٱللَّهُ ٱلَّذِى
خَلَقَكُمْ ثُمَّ رَزَقَكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ هَلْ مِن
شُرَكَآئِكُم مَّن يَفْعَلُ مِن ذَٰلِكُم مِّن شَىْءٍ سُبْحَٰنَهُۥ وَتَعَٰلَىٰ
عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٤٠﴾ ظَهَرَ ٱلْفَسَادُ فِى ٱلْبَرِّ وَٱلْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ
أَيْدِى ٱلنَّاسِ لِيُذِيقَهُم بَعْضَ ٱلَّذِى عَمِلُوا۟ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٤١﴾

وشه و ماناكانی

﴿ [illegible] ﴾ كۆمه‌ڵێك
﴿ [illegible] ﴾ ده‌سته‌لات، به‌ڵگه
﴿ فَرِحُوا۟ ﴾ پێی دڵخۆش بوون
﴿ [illegible] ﴾ له سۆزی خودا هیوابڕاو ده‌بن
﴿ وَيَقْدِرُ ﴾ ده‌یگرێته‌وه
﴿ رِّبًا ﴾ سوو، فایز
﴿ [illegible] ﴾ بۆ ئه‌وه‌ی زیاد بكا
﴿ فَلَا يَرْبُوا۟ ﴾ زیاد ناكا، پیرۆز نابێ
﴿ ٱلْمُضْعِفُونَ ﴾ چه‌ند قاتن، چاكه‌یان چه‌ند باره‌یه
﴿ ظَهَرَ ٱلْفَسَادُ ﴾ خراپه ده‌ركه‌وت
﴿ فِى ٱلْبَرِّ وَٱلْبَحْرِ ﴾ له وشكایی و ده‌ریادا
﴿ بِمَا كَسَبَتْ أَيْدِى ٱلنَّاسِ ﴾ به‌هۆی كرده‌وه‌ی خراپی ئاده‌میزاده‌وه

ته‌فخیمی پیتی لامی (الله).
ته‌فخیمی پیتی (ر، ه)
سپه‌نه‌ی قه‌لقه‌له.

١ چۆنیه‌تی وه‌ستان (الوقوف).
٢ نیشانه‌كانی وه‌ستان.

١ هه‌موو وه‌ستانێك له‌سه‌ر پیتی سكوونه، ئه‌گه‌ر پیته‌كه خاوه‌ن سكوون نه‌بێ له‌كاتی وه‌ستاندا حه‌ره‌كه‌كانی تری لێ داده‌ماڵرێت، هه‌ر بۆیه له وه‌ستاندا گه‌ر پیته‌كه (ته‌نوینی فه‌تحه)ی له‌سه‌ر بوو به (ئه‌لف) ده‌خوێنرێته‌وه، تالی حه‌ریش به (هاء)ی سكوونداره ده‌خوێنرێته‌وه.
٢ ئه‌و هێمایانه‌ی وه‌ستان كه به‌ره‌نگی سوور ده‌رده‌كه‌ون وه‌ستانی مه‌به‌ستی ئایه‌ته‌كان و سه‌ره‌تای ئایه‌ته‌كان دیاری ده‌كه‌ن، له‌كاتی به‌رده‌وامبوونیش له خوێندنه‌وه چه‌ند حوكمێك هه‌ن كه ده‌گۆڕێن.

قُلْ سِيرُوا۟ فِى ٱلْأَرْضِ فَٱنظُرُوا۟ كَيْفَ كَانَ عَـٰقِبَةُ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلُ
كَانَ أَكْثَرُهُم مُّشْرِكِينَ ﴿٤٢﴾ فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ ٱلْقَيِّمِ مِن
قَبْلِ أَن يَأْتِىَ يَوْمٌ لَّا مَرَدَّ لَهُۥ مِنَ ٱللَّهِ ۖ يَوْمَئِذٍ يَصَّدَّعُونَ ﴿٤٣﴾ مَن
كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُۥ ۖ وَمَنْ عَمِلَ صَـٰلِحًا فَلِأَنفُسِهِمْ يَمْهَدُونَ ﴿٤٤﴾
لِيَجْزِىَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّـٰلِحَـٰتِ مِن فَضْلِهِۦٓ ۚ إِنَّهُۥ لَا يُحِبُّ
ٱلْكَـٰفِرِينَ ﴿٤٥﴾ وَمِنْ ءَايَـٰتِهِۦٓ أَن يُرْسِلَ ٱلرِّيَاحَ مُبَشِّرَٰتٍ وَلِيُذِيقَكُم
مِّن رَّحْمَتِهِۦ وَلِتَجْرِىَ ٱلْفُلْكُ بِأَمْرِهِۦ وَلِتَبْتَغُوا۟ مِن فَضْلِهِۦ وَلَعَلَّكُمْ
تَشْكُرُونَ ﴿٤٦﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ رُسُلًا إِلَىٰ قَوْمِهِمْ فَجَآءُوهُم
بِٱلْبَيِّنَـٰتِ فَٱنتَقَمْنَا مِنَ ٱلَّذِينَ أَجْرَمُوا۟ ۖ وَكَانَ حَقًّا عَلَيْنَا نَصْرُ
ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٧﴾ ٱللَّهُ ٱلَّذِى يُرْسِلُ ٱلرِّيَـٰحَ فَتُثِيرُ سَحَابًا فَيَبْسُطُهُۥ
فِى ٱلسَّمَآءِ كَيْفَ يَشَآءُ وَيَجْعَلُهُۥ كِسَفًا فَتَرَى ٱلْوَدْقَ يَخْرُجُ مِنْ
خِلَـٰلِهِۦ ۖ فَإِذَآ أَصَابَ بِهِۦ مَن يَشَآءُ مِنْ عِبَادِهِۦٓ إِذَا هُمْ يَسْتَبْشِرُونَ
﴿٤٨﴾ وَإِن كَانُوا۟ مِن قَبْلِ أَن يُنَزَّلَ عَلَيْهِم مِّن قَبْلِهِۦ لَمُبْلِسِينَ
﴿٤٩﴾ فَٱنظُرْ إِلَىٰٓ ءَاثَـٰرِ رَحْمَتِ ٱللَّهِ كَيْفَ يُحْىِ ٱلْأَرْضَ بَعْدَ
مَوْتِهَآ ۚ إِنَّ ذَٰلِكَ لَمُحْىِ ٱلْمَوْتَىٰ ۖ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ ﴿٥٠﴾

وشەو مانەکان

- [illegible] بۆ ئایینی ڕاست
- [illegible] گەڕانەوەی بۆ نییە
- [illegible] دەسەوە
- [illegible] زیانی کوفرەکەی بۆ خویەتی
- [illegible] دەکەن
- مژدەدەر [illegible]
- [illegible] هەور بڵاو دەکاتەوە
- [illegible] لە [illegible]
- [illegible] بەش بەشی دەکا
- [illegible] لە [illegible]
- [illegible] هیوابڕاو بوون
- [illegible] چۆن دوای مردنی زەوی زیندوودەکاتەوە؟
- [illegible] ئەوە

میکگاکان و بەرواندنی ئاخوێنەوە

- شوێنی مینگە (الغنة) · (الإدغام) بە مینگەوە.
- مینگەی (الإخفاء). · (الإدغام)ی بێ مینگە و.
- مینگەی (الإقلاب). · ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە

دریژکردنەوەکان (المدود)

- (٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە دروست دەبێ
- (٤،٥) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمزە)وە دروست [illegible]
- مەددی متصل لەکاتی وەستاندا و، ماوەکەی بە [illegible]
- [illegible] حەرەکە بۆ مەددی [illegible]
- (٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبیعی)

وَلَئِنۡ أَرۡسَلۡنَا رِيحٗا فَرَأَوۡهُ مُصۡفَرّٗا لَّظَلُّواْ مِنۢ بَعۡدِهِۦ يَكۡفُرُونَ
٥١ فَإِنَّكَ لَا تُسۡمِعُ ٱلۡمَوۡتَىٰ وَلَا تُسۡمِعُ ٱلصُّمَّ ٱلدُّعَآءَ إِذَا وَلَّوۡاْ
مُدۡبِرِينَ ٥٢ وَمَآ أَنتَ بِهَٰدِ ٱلۡعُمۡيِ عَن ضَلَٰلَتِهِمۡۖ إِن تُسۡمِعُ إِلَّا
مَن يُؤۡمِنُ بِـَٔايَٰتِنَا فَهُم مُّسۡلِمُونَ ٥٣ ۞ ٱللَّهُ ٱلَّذِي خَلَقَكُم
مِّن ضَعۡفٖ ثُمَّ جَعَلَ مِنۢ بَعۡدِ ضَعۡفٖ قُوَّةٗ ثُمَّ جَعَلَ مِنۢ بَعۡدِ
قُوَّةٖ ضَعۡفٗا وَشَيۡبَةٗۚ يَخۡلُقُ مَا يَشَآءُۚ وَهُوَ ٱلۡعَلِيمُ ٱلۡقَدِيرُ ٥٤
وَيَوۡمَ تَقُومُ ٱلسَّاعَةُ يُقۡسِمُ ٱلۡمُجۡرِمُونَ مَا لَبِثُواْ غَيۡرَ سَاعَةٖۚ
كَذَٰلِكَ كَانُواْ يُؤۡفَكُونَ ٥٥ وَقَالَ ٱلَّذِينَ أُوتُواْ ٱلۡعِلۡمَ وَٱلۡإِيمَٰنَ
لَقَدۡ لَبِثۡتُمۡ فِي كِتَٰبِ ٱللَّهِ إِلَىٰ يَوۡمِ ٱلۡبَعۡثِۖ فَهَٰذَا يَوۡمُ ٱلۡبَعۡثِ
وَلَٰكِنَّكُمۡ كُنتُمۡ لَا تَعۡلَمُونَ ٥٦ فَيَوۡمَئِذٖ لَّا يَنفَعُ ٱلَّذِينَ
ظَلَمُواْ مَعۡذِرَتُهُمۡ وَلَا هُمۡ يُسۡتَعۡتَبُونَ ٥٧ وَلَقَدۡ ضَرَبۡنَا
لِلنَّاسِ فِي هَٰذَا ٱلۡقُرۡءَانِ مِن كُلِّ مَثَلٖۚ وَلَئِن جِئۡتَهُم بِـَٔايَةٖ
لَّيَقُولَنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓاْ إِنۡ أَنتُمۡ إِلَّا مُبۡطِلُونَ ٥٨ كَذَٰلِكَ
يَطۡبَعُ ٱللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِ ٱلَّذِينَ لَا يَعۡلَمُونَ ٥٩ فَٱصۡبِرۡ إِنَّ
وَعۡدَ ٱللَّهِ حَقّٞۖ وَلَا يَسۡتَخِفَّنَّكَ ٱلَّذِينَ لَا يُوقِنُونَ ٦٠

حزب ١١

وشەو ماناکانی

﴿وَلَئِنْ أَرْسَلْنَا رِيحًا﴾ ئەگەر بەکمان ساردایە
﴿فَرَأَوْهُ مُصْفَرًّا﴾ بیبیان کژ و گیا زەرد بوو
﴿مِنْ بَعْدِهِ﴾ دوای ئەوەی کە بە هیوای خێر بوون
﴿يَكْفُرُونَ﴾ کوفر دەکەن
﴿وَشَيْبَةً﴾ پیری
﴿يُؤْفَكُونَ﴾ لە رێی راست لادەبرێن
﴿وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ﴾ رێگەی پیانوو هێنانەوەیان نییە
﴿وَلَا يَسْتَخِفَّنَّكَ﴾ بێ باوەڕان لە رێگە لات نەدەن

تەجوید: قورسی گۆکردن
- ئەهجیمی پیتی لامی (لله)
- ئەهجیمی پیتی (ر ، ه)
- سیمەی قەلقەلە

١ چۆنیەتی وەستان (الوقوف):
١- هەموو وەستانەک لەسەر پیتی سکوند دەکرێت ئەمانە گەر پیتەکە خۆی سکوند بەبێ بەکێی وەستاند حەرەکەکانی دری ی دادەمانێت هەر نویە بە وەستاند گەر پیتەکە تەنوینی فەتحەای لەسەر بوو بە بەبێ دەخوێنرێتەوە، تائی خڕیش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە

٢ نیشانەکانی وەستان:
٢- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەرەنگی سوور رەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن. بەکێی بەردەوامبوونیش بە خوێندنەوە چەند حوکمێت هەن کە دەگۆڕێن

سُورَةُ لُقۡمَانَ

ترتيبها ٣١ — آياتها ٣٤

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

الٓمٓ ﴿١﴾ تِلۡكَ ءَايَٰتُ ٱلۡكِتَٰبِ ٱلۡحَكِيمِ ﴿٢﴾ هُدٗى وَرَحۡمَةٗ
لِّلۡمُحۡسِنِينَ ﴿٣﴾ ٱلَّذِينَ يُقِيمُونَ ٱلصَّلَوٰةَ وَيُؤۡتُونَ ٱلزَّكَوٰةَ وَهُم
بِٱلۡأٓخِرَةِ هُمۡ يُوقِنُونَ ﴿٤﴾ أُوْلَٰٓئِكَ عَلَىٰ هُدٗى مِّن رَّبِّهِمۡۖ وَأُوْلَٰٓئِكَ
هُمُ ٱلۡمُفۡلِحُونَ ﴿٥﴾ وَمِنَ ٱلنَّاسِ مَن يَشۡتَرِي لَهۡوَ ٱلۡحَدِيثِ
لِيُضِلَّ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ بِغَيۡرِ عِلۡمٖ وَيَتَّخِذَهَا هُزُوًاۚ أُوْلَٰٓئِكَ لَهُمۡ
عَذَابٞ مُّهِينٞ ﴿٦﴾ وَإِذَا تُتۡلَىٰ عَلَيۡهِ ءَايَٰتُنَا وَلَّىٰ مُسۡتَكۡبِرٗا
كَأَن لَّمۡ يَسۡمَعۡهَا كَأَنَّ فِيٓ أُذُنَيۡهِ وَقۡرٗاۖ فَبَشِّرۡهُ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٧﴾
إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ لَهُمۡ جَنَّٰتُ ٱلنَّعِيمِ ﴿٨﴾
خَٰلِدِينَ فِيهَاۖ وَعۡدَ ٱللَّهِ حَقّٗاۚ وَهُوَ ٱلۡعَزِيزُ ٱلۡحَكِيمُ ﴿٩﴾ خَلَقَ
ٱلسَّمَٰوَٰتِ بِغَيۡرِ عَمَدٖ تَرَوۡنَهَاۖ وَأَلۡقَىٰ فِي ٱلۡأَرۡضِ رَوَٰسِيَ أَن تَمِيدَ
بِكُمۡ وَبَثَّ فِيهَا مِن كُلِّ دَآبَّةٖۚ وَأَنزَلۡنَا مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءٗ فَأَنۢبَتۡنَا فِيهَا
مِن كُلِّ زَوۡجٖ كَرِيمٍ ﴿١٠﴾ هَٰذَا خَلۡقُ ٱللَّهِ فَأَرُونِي مَاذَا
خَلَقَ ٱلَّذِينَ مِن دُونِهِۦۚ بَلِ ٱلظَّٰلِمُونَ فِي ضَلَٰلٖ مُّبِينٖ ﴿١١﴾

وشه و ماناکانی

سووره‌تی لوقمان

﴿تِلۡكَ ءَايَٰتُ﴾ ... ئه‌وانه ئایه‌ته‌کانی قورئانی پیرۆزن

﴿...﴾ قسه‌ی بڕوپووچ

﴿هُزُوًا﴾ گاڵته

﴿...﴾ به فیره‌وه پشت هه‌ڵده‌کا

﴿...﴾ که‌ڕیی

﴿بِغَيۡرِ عَمَدٖ﴾ به‌بێ کۆڵه‌که و ستوون

﴿...﴾ میخ

﴿...﴾ به‌وه‌ك بتان هه‌ژێنێ

﴿...﴾ بڵاوی کردووه‌ته‌وه تیایدا

﴿...﴾ دوو جۆری (نێر و مێ) جوان

﴿...﴾ پیشانم بده‌ن

﴿...﴾ به‌ڵکو سته‌مکاران له گومڕاییدان

شوێنی مینگه (الغنة). (الإدغام) به مینگه‌وه. مینگه‌ی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگه و. مینگه‌ی (الإقلاب) ئه‌و پیتانه‌ی ناخوێنرێنه‌وه

ئه‌مانه ڕه‌نگی درێژکردنه‌وه‌کان (المدود)

(٢) حه‌ره‌که بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ی حوکمه‌کانیان هه‌وشبووه‌ی ...

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا لُقْمَٰنَ ٱلْحِكْمَةَ أَنِ ٱشْكُرْ لِلَّهِ ۚ وَمَن يَشْكُرْ فَإِنَّمَا
يَشْكُرُ لِنَفْسِهِۦ ۖ وَمَن كَفَرَ فَإِنَّ ٱللَّهَ غَنِىٌّ حَمِيدٌ ﴿١٢﴾ وَإِذْ قَالَ
لُقْمَٰنُ لِٱبْنِهِۦ وَهُوَ يَعِظُهُۥ يَٰبُنَىَّ لَا تُشْرِكْ بِٱللَّهِ ۖ إِنَّ ٱلشِّرْكَ
لَظُلْمٌ عَظِيمٌ ﴿١٣﴾ وَوَصَّيْنَا ٱلْإِنسَٰنَ بِوَٰلِدَيْهِ حَمَلَتْهُ أُمُّهُۥ
وَهْنًا عَلَىٰ وَهْنٍ وَفِصَٰلُهُۥ فِى عَامَيْنِ أَنِ ٱشْكُرْ لِى وَلِوَٰلِدَيْكَ
إِلَىَّ ٱلْمَصِيرُ ﴿١٤﴾ وَإِن جَٰهَدَاكَ عَلَىٰٓ أَن تُشْرِكَ بِى مَا لَيْسَ
لَكَ بِهِۦ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا ۖ وَصَاحِبْهُمَا فِى ٱلدُّنْيَا مَعْرُوفًا ۖ
وَٱتَّبِعْ سَبِيلَ مَنْ أَنَابَ إِلَىَّ ۚ ثُمَّ إِلَىَّ مَرْجِعُكُمْ فَأُنَبِّئُكُم
بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٥﴾ يَٰبُنَىَّ إِنَّهَآ إِن تَكُ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِّنْ
خَرْدَلٍ فَتَكُن فِى صَخْرَةٍ أَوْ فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ أَوْ فِى ٱلْأَرْضِ يَأْتِ
بِهَا ٱللَّهُ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ ﴿١٦﴾ يَٰبُنَىَّ أَقِمِ ٱلصَّلَوٰةَ وَأْمُرْ
بِٱلْمَعْرُوفِ وَٱنْهَ عَنِ ٱلْمُنكَرِ وَٱصْبِرْ عَلَىٰ مَآ أَصَابَكَ ۖ إِنَّ ذَٰلِكَ
مِنْ عَزْمِ ٱلْأُمُورِ ﴿١٧﴾ وَلَا تُصَعِّرْ خَدَّكَ لِلنَّاسِ وَلَا تَمْشِ فِى ٱلْأَرْضِ
مَرَحًا ۖ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ ﴿١٨﴾ وَٱقْصِدْ فِى مَشْيِكَ
وَٱغْضُضْ مِن صَوْتِكَ ۚ إِنَّ أَنكَرَ ٱلْأَصْوَٰتِ لَصَوْتُ ٱلْحَمِيرِ ﴿١٩﴾

وشه و ماناكانى

﴿ لُقْمَٰنَ ﴾ پیاوچاكى سەردەمى خۆى
﴿ ٱلْحِكْمَةَ ﴾ زیرەیی و وریایی و قسە دروستی
﴿ [illegible] ﴾ سوپاس بۆ خودا بكە
﴿ يَشْكُرُ لِنَفْسِهِۦ ﴾ سوپاس بۆ خۆی دەكا، واتە پاداشەكەی بۆ خۆیەتی
﴿ وَوَصَّيْنَا ٱلْإِنسَٰنَ ﴾ ئامۆژگاریی ئادەمیزادمان كرد
﴿ وَهْنًا ﴾ لاوازیی
﴿ [illegible] ﴾ برانەوەی لە شیر
﴿ أَنَابَ إِلَىَّ ﴾ بۆ لای من گەڕاوەتەوە
﴿ مِثْقَالَ حَبَّةٍ ﴾ كێشی بچووكترین شت
﴿ [illegible] خَدَّكَ لِلنَّاسِ ﴾ روو لە خەڵك وەرمەگێڕە
﴿ مَرَحًا ﴾ بە فیز و لووتبەرزییەوە
﴿ مُخْتَالٍ فَخُورٍ ﴾ خۆ بەزل گر و بە كەش و فش
﴿ [illegible] ﴾ لە رۆیشتندا لەسەرخۆ بە
﴿ وَٱغْضُضْ ﴾ دابخە، نكرە

١. چۆنیەتی وەستان (الوقوف): ١. هەموو وەستانەكان بەسەر پیتی سكوندار دەكرێت ئەوەتا كە پیتەكە خۆی سكوندار بێت ئەگینا وەستاندن حەرەكەكانی تری لێ دادەماڵرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەكە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە و، تائی خڕیش بە (هاء)ی سكوندار دەخوێنرێتەوە.

٢. نیشانەكانی وەستان: ٢. ئەو هێمایانەی وەستان كە بەرەنگی سوور و رەنگ كراون وەستانی جیاوازی تیایەتی و جۆرەكانی دیاری دەكەن، لەكاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوكمێك هەن كە دەگۆڕێن.

قورئانی گوێگری زیندوو:
▼ تەفخیمی پیتی لامی (الله)
▼ تەفخیمی پیتی (راء).
▼ سیفەتی قەلقەلە.

أَلَمْ تَرَوْا۟ أَنَّ ٱللَّهَ سَخَّرَ لَكُم مَّا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ وَأَسْبَغَ
عَلَيْكُمْ نِعَمَهُۥ ظَٰهِرَةً وَبَاطِنَةً ۗ وَمِنَ ٱلنَّاسِ مَن يُجَٰدِلُ فِى ٱللَّهِ
بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى وَلَا كِتَٰبٍ مُّنِيرٍ ﴿٢٠﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ ٱتَّبِعُوا۟
مَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ قَالُوا۟ بَلْ نَتَّبِعُ مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ ءَابَآءَنَآ ۚ أَوَلَوْ كَانَ
ٱلشَّيْطَٰنُ يَدْعُوهُمْ إِلَىٰ عَذَابِ ٱلسَّعِيرِ ﴿٢١﴾ ۞ وَمَن يُسْلِمْ
وَجْهَهُۥٓ إِلَى ٱللَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَقَدِ ٱسْتَمْسَكَ بِٱلْعُرْوَةِ ٱلْوُثْقَىٰ ۗ
وَإِلَى ٱللَّهِ عَٰقِبَةُ ٱلْأُمُورِ ﴿٢٢﴾ وَمَن كَفَرَ فَلَا يَحْزُنكَ كُفْرُهُۥٓ ۚ
إِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ فَنُنَبِّئُهُم بِمَا عَمِلُوٓا۟ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ عَلِيمٌۢ بِذَاتِ ٱلصُّدُورِ
﴿٢٣﴾ نُمَتِّعُهُمْ قَلِيلًا ثُمَّ نَضْطَرُّهُمْ إِلَىٰ عَذَابٍ غَلِيظٍ ﴿٢٤﴾
وَلَئِن سَأَلْتَهُم مَّنْ خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ ٱللَّهُ ۚ قُلِ
ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ ۚ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٥﴾ لِلَّهِ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَٱلْأَرْضِ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلْغَنِىُّ ٱلْحَمِيدُ ﴿٢٦﴾ وَلَوْ أَنَّمَا فِى ٱلْأَرْضِ
مِن شَجَرَةٍ أَقْلَٰمٌ وَٱلْبَحْرُ يَمُدُّهُۥ مِنۢ بَعْدِهِۦ سَبْعَةُ أَبْحُرٍ
مَّا نَفِدَتْ كَلِمَٰتُ ٱللَّهِ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٧﴾ مَّا خَلْقُكُمْ
وَلَا بَعْثُكُمْ إِلَّا كَنَفْسٍ وَٰحِدَةٍ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ سَمِيعٌۢ بَصِيرٌ ﴿٢٨﴾

الحزب ٤٢

وشە و ماناکانی

﴿سَخَّرَ لَكُم﴾ بۆی رامکردوون
﴿وَأَسْبَغَ﴾ بۆی زۆر کردوون، بۆی رشتوون
﴿ظَٰهِرَةً﴾ دیارە و دەیبینن
﴿بَاطِنَةً﴾ ئەوانەی بە چاو نابینرێن
﴿يُسْلِمْ وَجْهَهُۥٓ﴾ هەموو کارێکی بسپێرێ
﴿ٱسْتَمْسَكَ﴾ دەستی گرتووە
﴿بِٱلْعُرْوَةِ ٱلْوُثْقَىٰ﴾ بە ئەڵقەی پتەو، لوولەپێنەی تۆکمەوە
﴿عَذَابٍ غَلِيظٍ﴾ سزایەکی سەخت
﴿يَمُدُّهُۥ﴾ زیادی بکا و بچێتە سەری
﴿سَبْعَةُ أَبْحُرٍ﴾ حەوت دەریا
﴿مَّا نَفِدَتْ﴾ تەواو نابێ
﴿كَلِمَٰتُ ٱللَّهِ﴾ وشەکانی خودا

مێنگەکان و ئەوانەی ناخوێنرێنەوە

شوێنی مێنگە (غنة) — (الإدغام) بە مێنگەوە
مێنگەی (الإخفاء) — (الإدغام)ی بێ مێنگە و
مێنگەی (الإقلاب) — ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.

ئەندازەی دریژکردنەوەکان (المدود)

(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددەی بەهۆی (سکون)ەوە دروست دەبێ
(٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمزە)وە دروست دەبن
مەددی منفصل لەکاتی وەستاندن و ... بە ئەندازەی (٤، ٥، ٦) حەرەکە
(٢، ٤، ٦) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان
(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)

أَلَمْ تَرَ أَنَّ ٱللَّهَ يُولِجُ ٱلَّيْلَ فِي ٱلنَّهَارِ وَيُولِجُ ٱلنَّهَارَ فِي ٱلَّيْلِ
وَسَخَّرَ ٱلشَّمْسَ وَٱلْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِيٓ إِلَىٰٓ أَجَلٍ مُّسَمًّى وَأَنَّ ٱللَّهَ
بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٢٩﴾ ذَٰلِكَ بِأَنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ
مِن دُونِهِ ٱلْبَٰطِلُ وَأَنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلْعَلِيُّ ٱلْكَبِيرُ ﴿٣٠﴾ أَلَمْ تَرَ أَنَّ
ٱلْفُلْكَ تَجْرِي فِي ٱلْبَحْرِ بِنِعْمَتِ ٱللَّهِ لِيُرِيَكُم مِّنْ ءَايَٰتِهِۦٓ إِنَّ
فِي ذَٰلِكَ لَءَايَٰتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿٣١﴾ وَإِذَا غَشِيَهُم مَّوْجٌ
كَٱلظُّلَلِ دَعَوُا۟ ٱللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ ٱلدِّينَ فَلَمَّا نَجَّىٰهُمْ إِلَى ٱلْبَرِّ
فَمِنْهُم مُّقْتَصِدٌ وَمَا يَجْحَدُ بِـَٔايَٰتِنَآ إِلَّا كُلُّ خَتَّارٍ كَفُورٍ
﴿٣٢﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ ٱتَّقُوا۟ رَبَّكُمْ وَٱخْشَوْا۟ يَوْمًا لَّا يَجْزِي وَالِدٌ
عَن وَلَدِهِۦ وَلَا مَوْلُودٌ هُوَ جَازٍ عَن وَالِدِهِۦ شَيْـًٔا إِنَّ وَعْدَ ٱللَّهِ
حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ ٱلْحَيَوٰةُ ٱلدُّنْيَا وَلَا يَغُرَّنَّكُم بِٱللَّهِ
ٱلْغَرُورُ ﴿٣٣﴾ إِنَّ ٱللَّهَ عِندَهُۥ عِلْمُ ٱلسَّاعَةِ وَيُنَزِّلُ ٱلْغَيْثَ
وَيَعْلَمُ مَا فِي ٱلْأَرْحَامِ وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ مَّاذَا تَكْسِبُ غَدًا
وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ بِأَيِّ أَرْضٍ تَمُوتُ إِنَّ ٱللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌۢ ﴿٣٤﴾

سُورَةُ ٱلسَّجْدَةِ

ترتيبها ٣٢ — آياتها ٣٠

وشه و ماناكانی

﴿ أَلَمْ تَرَ ﴾ ئایا نابینی؟
﴿ سَخَّرَ ﴾ ئه‌حات
﴿ إِلَىٰٓ أَجَلٍ مُّسَمًّى ﴾ بۆ كاتێكی دیاریكراو
﴿ ٱلْعَلِيُّ ﴾ خودا باڵایه و ده‌سته‌ڵاتی به‌سه‌ر هه‌موو شتدا هه‌یه
﴿ ٱلْكَبِيرُ ﴾ گه‌وره‌یه. هه‌موو شت هی ئه‌وه
﴿ غَشِيَهُم مَّوْجٌ ﴾ شه‌پۆلێك دایپۆشین
﴿ كَٱلظُّلَلِ ﴾ وه‌ك هه‌ور، وه‌ك كێو
﴿ فَمِنْهُم مُّقْتَصِدٌ ﴾ هه‌یانه به‌ڵێن ده‌باته سه‌ر
﴿ خَتَّارٍ كَفُورٍ ﴾ ملهوڕ و بێ باوه‌ڕ
﴿ يَوْمًا لَّا يَجْزِي ﴾ ڕۆژێك هیچ تیایدا سوود نادا
﴿ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ ﴾ فێڵتان لێ نه‌كا
﴿ ٱلْغَرُورُ ﴾ شه‌یتان و هه‌رچی وه‌ك ئه‌وبێ

ته‌فخیمی پیتی لامی (الله).
ته‌فخیمی پیتی (راء).
سیفه‌تی قه‌لقه‌له.

١- چۆنیه‌تی وه‌ستان (الوقوف):
٢- نیشانه‌كانی وه‌ستان:

١- هه‌موو وه‌ستانه‌كان له‌سه‌ر پیتی سكوندار ده‌كرێت، ته‌نها ئه‌گه‌ر پیته‌كه خۆی سكوندار نه‌بێت له‌كاتی وه‌ستاندا حه‌ره‌كه‌كانی تری لێ داده‌ماڵرێت. هه‌ر بۆیه له وه‌ستاندا گه‌ر پیته‌كه (ته‌نوینی فه‌تحه)ی له‌سه‌ر بوو به (ئه‌لف) ده‌خوێنرێته‌وه و، تائی جرێش به (هاء)ی سكوندار ده‌خوێنرێته‌وه.

٢- ئه‌م هێمایانه‌ی وه‌ستان كه به‌ره‌نگی سوور ڕه‌نگ كراون وه‌ستانی میانه‌ی ئایه‌ته‌كان و سه‌ره‌تای ئایه‌ته‌كان دیاری ده‌كه‌ن، له‌كاتی به‌رده‌وامبوونیش له خوێندنه‌وه چه‌ند حوكمێك هه‌ن كه ده‌گۆڕێن.

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

الٓمٓ ﴿١﴾ تَنزِيلُ ٱلۡكِتَٰبِ لَا رَيۡبَ فِيهِ مِن رَّبِّ ٱلۡعَٰلَمِينَ
﴿٢﴾ أَمۡ يَقُولُونَ ٱفۡتَرَىٰهُۚ بَلۡ هُوَ ٱلۡحَقُّ مِن رَّبِّكَ لِتُنذِرَ قَوۡمٗا
مَّآ أَتَىٰهُم مِّن نَّذِيرٖ مِّن قَبۡلِكَ لَعَلَّهُمۡ يَهۡتَدُونَ ﴿٣﴾ ٱللَّهُ
ٱلَّذِي خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضَ وَمَا بَيۡنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٖ
ثُمَّ ٱسۡتَوَىٰ عَلَى ٱلۡعَرۡشِۖ مَا لَكُم مِّن دُونِهِۦ مِن وَلِيّٖ وَلَا شَفِيعٍۚ أَفَلَا
تَتَذَكَّرُونَ ﴿٤﴾ يُدَبِّرُ ٱلۡأَمۡرَ مِنَ ٱلسَّمَآءِ إِلَى ٱلۡأَرۡضِ ثُمَّ يَعۡرُجُ
إِلَيۡهِ فِي يَوۡمٖ كَانَ مِقۡدَارُهُۥٓ أَلۡفَ سَنَةٖ مِّمَّا تَعُدُّونَ ﴿٥﴾ ذَٰلِكَ
عَٰلِمُ ٱلۡغَيۡبِ وَٱلشَّهَٰدَةِ ٱلۡعَزِيزُ ٱلرَّحِيمُ ﴿٦﴾ ٱلَّذِيٓ أَحۡسَنَ
كُلَّ شَيۡءٍ خَلَقَهُۥۖ وَبَدَأَ خَلۡقَ ٱلۡإِنسَٰنِ مِن طِينٖ ﴿٧﴾ ثُمَّ جَعَلَ
نَسۡلَهُۥ مِن سُلَٰلَةٖ مِّن مَّآءٖ مَّهِينٖ ﴿٨﴾ ثُمَّ سَوَّىٰهُ وَنَفَخَ فِيهِ
مِن رُّوحِهِۦۖ وَجَعَلَ لَكُمُ ٱلسَّمۡعَ وَٱلۡأَبۡصَٰرَ وَٱلۡأَفۡـِٔدَةَۚ قَلِيلٗا
مَّا تَشۡكُرُونَ ﴿٩﴾ وَقَالُوٓاْ أَءِذَا ضَلَلۡنَا فِي ٱلۡأَرۡضِ أَءِنَّا لَفِي
خَلۡقٖ جَدِيدِۭۚ بَلۡ هُم بِلِقَآءِ رَبِّهِمۡ كَٰفِرُونَ ﴿١٠﴾ ۞ قُلۡ يَتَوَفَّىٰكُم
مَّلَكُ ٱلۡمَوۡتِ ٱلَّذِي وُكِّلَ بِكُمۡ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمۡ تُرۡجَعُونَ ﴿١١﴾

الحزب ٤٢

وشەو ماناكانی

سوورەتی سەجدە

﴿[illegible]﴾ هەڵی بەستووە

﴿[illegible]﴾

﴿[illegible]﴾ بەڵكو ریگە بدوزنەوە

﴿[illegible]﴾ عەرشی گرتە ژیر دەستەڵاتی خوی

﴿[illegible]﴾ كەسی شەپارێزی

﴿[illegible]﴾ بە تكا كاریت

﴿[illegible]﴾ ئایا هۆش [illegible] كەنەوە؟

﴿[illegible]﴾ بۆ لای ئەو بەرز دەبیەوە

﴿أَحۡسَنَ كُلَّ شَيۡءٍ﴾ هەموو شتێكی جوان كردووە

﴿سُلَٰلَةٖ﴾ پوختەیەك

﴿مَّآءٖ مَّهِينٖ﴾ ئاوێكی سووك و هیچ

﴿سَوَّىٰهُ﴾ رێكی خست

﴿[illegible]﴾ لە زەویدا ونبووین

مینگەكان و بەوەندەی دەخوێنرێنەوە	▼ شوێنی مینگە، لەبە ▼ (الإدغام) بە مینگەوە ▼ مینگەی (الإخفاء). ▼ (الإدغام)ی بێ مینگە و م مینگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.
ئەندازەی درێژكردنەوەكان (المدود)	▼ (٦) حەرەكە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سكون)ەوە دروست دەبن ▼ (٥،٤) حەرەكە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمز)ەوە دروست دەبن ▼ مەددی منصل، لەكاتی وەستاندا و، ماوەكەی بە ئەندازەی (٦،٥،٤) حەرەكەیە ▼ (٢، ٤، ٦) حەرەكە بۆ مەددی ئەباكاو (عارض) لەكاتی وەستان [illegible] ▼ (٢) حەرەكە بۆ ئەو مەددانەی حوكمەكەیان هاوشێوەی (المد الطبیعی)ە

وَلَوْ تَرَىٰٓ إِذِ ٱلْمُجْرِمُونَ نَاكِسُوا۟ رُءُوسِهِمْ عِندَ رَبِّهِمْ
رَبَّنَآ أَبْصَرْنَا وَسَمِعْنَا فَٱرْجِعْنَا نَعْمَلْ صَٰلِحًا إِنَّا مُوقِنُونَ
﴿١٢﴾ وَلَوْ شِئْنَا لَءَاتَيْنَا كُلَّ نَفْسٍ هُدَىٰهَا وَلَٰكِنْ حَقَّ ٱلْقَوْلُ
مِنِّى لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ ٱلْجِنَّةِ وَٱلنَّاسِ أَجْمَعِينَ ﴿١٣﴾
فَذُوقُوا۟ بِمَا نَسِيتُمْ لِقَآءَ يَوْمِكُمْ هَٰذَآ إِنَّا نَسِينَٰكُمْ
وَذُوقُوا۟ عَذَابَ ٱلْخُلْدِ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٤﴾ إِنَّمَا يُؤْمِنُ
بِـَٔايَٰتِنَا ٱلَّذِينَ إِذَا ذُكِّرُوا۟ بِهَا خَرُّوا۟ سُجَّدًا وَسَبَّحُوا۟ بِحَمْدِ
رَبِّهِمْ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ۩ ﴿١٥﴾ تَتَجَافَىٰ جُنُوبُهُمْ
عَنِ ٱلْمَضَاجِعِ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ خَوْفًا وَطَمَعًا وَمِمَّا رَزَقْنَٰهُمْ
يُنفِقُونَ ﴿١٦﴾ فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَّآ أُخْفِىَ لَهُم مِّن قُرَّةِ أَعْيُنٍ جَزَآءًۢ
بِمَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿١٧﴾ أَفَمَن كَانَ مُؤْمِنًا كَمَن كَانَ فَاسِقًا
لَّا يَسْتَوُۥنَ ﴿١٨﴾ أَمَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ فَلَهُمْ
جَنَّٰتُ ٱلْمَأْوَىٰ نُزُلًۢا بِمَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿١٩﴾ وَأَمَّا ٱلَّذِينَ فَسَقُوا۟
فَمَأْوَىٰهُمُ ٱلنَّارُ كُلَّمَآ أَرَادُوٓا۟ أَن يَخْرُجُوا۟ مِنْهَآ أُعِيدُوا۟ فِيهَا وَقِيلَ
لَهُمْ ذُوقُوا۟ عَذَابَ ٱلنَّارِ ٱلَّذِى كُنتُم بِهِۦ تُكَذِّبُونَ ﴿٢٠﴾

سجدة

وشە و ماناکانی

﴿ [illegible] ﴾

﴿ رُءُوسِهِمْ ﴾ سەریان داخستووە

﴿ مُوقِنُونَ ﴾ خاوەن باوەڕی تەواو

﴿ حَقَّ ٱلْقَوْلُ ﴾ قسە بڕایەوە

﴿ ٱلْجِنَّةِ ﴾ جنۆکە

﴿ [illegible] ﴾

﴿ [illegible] ﴾ بەوەی کە ئەم ڕۆژەتان لەبیر کرد

﴿ تتجافى ﴾

﴿ [illegible] ﴾ زەویی هەڵیان دەتەکێنێ، جێگە بە خۆیان ناگرن

﴿ [illegible] ﴾ لە نوێن و پێخەفیاندا

﴿ [illegible] ﴾ لەوەی چاو پێی ڕوون دەبێتەوە

﴿ نُزُلًا ﴾ جێگەی حەوانەوە

١- هەموو وەستانەکان لەسەر پیتی سکوندار دەکرێت، تەنانەت گەر پیتەکە جۆری سکوندار نەبێت لەکاتی وەستاندا حەرەکەکانی تری لێ دادەماڵرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە و ئەوانی تریش بە هەمان سکوون دەخوێنرێنەوە.

٢- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور [illegible] وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن [illegible] لە خوێندنەوە چەند حوکمێک هەن کە دەگۆڕێن

١- جۆرەکانی وەستان [illegible]
٢- نیشانەکانی وەستان

بەقەڵەمی پیتی لامی (لە)
بەقەڵەمی پیتی (ڕ ، ە)
سیبەتی قەڵەقەلە

[illegible] قەڵقەلە

وَلَنُذِيقَنَّهُم مِّنَ ٱلۡعَذَابِ ٱلۡأَدۡنَىٰ دُونَ ٱلۡعَذَابِ ٱلۡأَكۡبَرِ
لَعَلَّهُمۡ يَرۡجِعُونَ ﴿٢١﴾ وَمَنۡ أَظۡلَمُ مِمَّن ذُكِّرَ بِـَٔايَٰتِ رَبِّهِۦ ثُمَّ
أَعۡرَضَ عَنۡهَآۚ إِنَّا مِنَ ٱلۡمُجۡرِمِينَ مُنتَقِمُونَ ﴿٢٢﴾ وَلَقَدۡ ءَاتَيۡنَا
مُوسَى ٱلۡكِتَٰبَ فَلَا تَكُن فِي مِرۡيَةٖ مِّن لِّقَآئِهِۦۖ وَجَعَلۡنَٰهُ
هُدٗى لِّبَنِيٓ إِسۡرَٰٓءِيلَ ﴿٢٣﴾ وَجَعَلۡنَا مِنۡهُمۡ أَئِمَّةٗ يَهۡدُونَ
بِأَمۡرِنَا لَمَّا صَبَرُواْۖ وَكَانُواْ بِـَٔايَٰتِنَا يُوقِنُونَ ﴿٢٤﴾ إِنَّ رَبَّكَ
هُوَ يَفۡصِلُ بَيۡنَهُمۡ يَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِ فِيمَا كَانُواْ فِيهِ يَخۡتَلِفُونَ
﴿٢٥﴾ أَوَلَمۡ يَهۡدِ لَهُمۡ كَمۡ أَهۡلَكۡنَا مِن قَبۡلِهِم مِّنَ ٱلۡقُرُونِ
يَمۡشُونَ فِي مَسَٰكِنِهِمۡۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَأٓيَٰتٍۚ أَفَلَا يَسۡمَعُونَ
﴿٢٦﴾ أَوَلَمۡ يَرَوۡاْ أَنَّا نَسُوقُ ٱلۡمَآءَ إِلَى ٱلۡأَرۡضِ ٱلۡجُرُزِ فَنُخۡرِجُ
بِهِۦ زَرۡعٗا تَأۡكُلُ مِنۡهُ أَنۡعَٰمُهُمۡ وَأَنفُسُهُمۡۚ أَفَلَا يُبۡصِرُونَ ﴿٢٧﴾
وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا ٱلۡفَتۡحُ إِن كُنتُمۡ صَٰدِقِينَ ﴿٢٨﴾
قُلۡ يَوۡمَ ٱلۡفَتۡحِ لَا يَنفَعُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓاْ إِيمَٰنُهُمۡ وَلَا هُمۡ يُنظَرُونَ
﴿٢٩﴾ فَأَعۡرِضۡ عَنۡهُمۡ وَٱنتَظِرۡ إِنَّهُم مُّنتَظِرُونَ ﴿٣٠﴾

سُورَةُ الأَحۡزَابِ
٣٣ — ٧٣

وشە و ماناکان

- ﴿[illegible]﴾ لە سزای بچووك
- ﴿[illegible]﴾ سزای گەورە تا
- ﴿وَمَنۡ أَظۡلَمُ﴾ کێ لەوە ستەمکارترە؟
- ﴿[illegible]﴾ تەورات
- ﴿فِي مِرۡيَةٖ﴾ لە گوماندا
- ﴿مِّن لِّقَآئِهِۦ﴾ لە گەیشتن بە خودا
- ﴿أَئِمَّةٗ﴾ پێشەوا
- ﴿[illegible]﴾ حوکم دەکا
- ﴿أَوَلَمۡ يَهۡدِ لَهُمۡ﴾ ئایا بۆیان دەرنەکەوت؟
- ﴿كَمۡ أَهۡلَكۡنَا﴾ چەندمان لەناوبرد
- ﴿[illegible]﴾ گەلانی پێشوو
- ﴿[illegible]﴾ زەویی وشك و رووت
- ﴿هَٰذَا ٱلۡفَتۡحُ﴾ ئەم حوکمکردنە
- ﴿يُنظَرُونَ﴾ مۆڵەت دەدرێن

شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە.
مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و.
مینگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)

- (٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە دروست دەبن
- (٤،٥) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمزە)وە دروست دەبن
- [illegible]
- [illegible]
- (٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)ە

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِىُّ ٱتَّقِ ٱللَّهَ وَلَا تُطِعِ ٱلْكَٰفِرِينَ وَٱلْمُنَٰفِقِينَ إِنَّ ٱللَّهَ
كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١﴾ وَٱتَّبِعْ مَا يُوحَىٰٓ إِلَيْكَ مِن
رَّبِّكَ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿٢﴾ وَتَوَكَّلْ عَلَى ٱللَّهِ
وَكَفَىٰ بِٱللَّهِ وَكِيلًا ﴿٣﴾ مَّا جَعَلَ ٱللَّهُ لِرَجُلٍ مِّن قَلْبَيْنِ فِى
جَوْفِهِۦ وَمَا جَعَلَ أَزْوَٰجَكُمُ ٱلَّٰٓـِٔى تُظَٰهِرُونَ مِنْهُنَّ أُمَّهَٰتِكُمْ
وَمَا جَعَلَ أَدْعِيَآءَكُمْ أَبْنَآءَكُمْ ذَٰلِكُمْ قَوْلُكُم بِأَفْوَٰهِكُمْ وَٱللَّهُ
يَقُولُ ٱلْحَقَّ وَهُوَ يَهْدِى ٱلسَّبِيلَ ﴿٤﴾ ٱدْعُوهُمْ لِءَابَآئِهِمْ
هُوَ أَقْسَطُ عِندَ ٱللَّهِ فَإِن لَّمْ تَعْلَمُوٓا۟ ءَابَآءَهُمْ فَإِخْوَٰنُكُمْ
فِى ٱلدِّينِ وَمَوَٰلِيكُمْ وَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ فِيمَآ أَخْطَأْتُم
بِهِۦ وَلَٰكِن مَّا تَعَمَّدَتْ قُلُوبُكُمْ وَكَانَ ٱللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا
﴿٥﴾ ٱلنَّبِىُّ أَوْلَىٰ بِٱلْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنفُسِهِمْ وَأَزْوَٰجُهُۥٓ أُمَّهَٰتُهُمْ
وَأُو۟لُوا۟ ٱلْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ فِى كِتَٰبِ ٱللَّهِ
مِنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ وَٱلْمُهَٰجِرِينَ إِلَّآ أَن تَفْعَلُوٓا۟ إِلَىٰٓ أَوْلِيَآئِكُم
مَّعْرُوفًا كَانَ ذَٰلِكَ فِى ٱلْكِتَٰبِ مَسْطُورًا ﴿٦﴾

وشه و ماناکانی

سووره‌تی ئه‌حزاب

﴿ٱتَّقِ ٱللَّهَ﴾ له‌سه‌ر ته‌قوای خودا به‌رده‌وام به

﴿وَكِيلًا﴾ چاودێر، سه‌رپه‌رشتکار

﴿...﴾ وه‌ك دایكتان له خۆتیان حه‌رام ده‌كه‌ن

﴿أَدْعِيَآءَكُمْ﴾ ئه‌و منداڵانه‌ی هه‌ڵتان گرتوونه‌ته‌وه

﴿قَوْلُكُم بِأَفْوَٰهِكُمْ﴾ قسه‌ی ده‌می خۆتانه

﴿أَقْسَطُ﴾ راستره، عه‌دله

﴿وَمَوَٰلِيكُمْ﴾ ئازادكراوی ئێوه‌ن، برادەرتانن

﴿أَوْلَىٰ﴾ ﴿...﴾ نزیكتر و میهره‌بانتره بۆ موسوڵمانان

﴿...﴾ ﴿أُمَّهَٰتُهُمْ﴾ خێزانه‌كانیشی دایكتانن

1- هه‌موو وه‌ستانه‌كان له‌سه‌ر پیتی سكوندار ده‌كرێت. ته‌نانه‌ت گه‌ر پیته‌كه خۆی سكوندار نه‌بێت له‌كاتی وه‌ستاندا حه‌ره‌كه‌كانی تری لێ داده‌ماڵرێت. هه‌ر بۆیه له وه‌ستاندا گه‌ر پیته‌كه (ته‌نوین فه‌تحه)ی له‌سه‌ر بوو به (ئه‌لف) ده‌خوێنرێته‌وه و ... سكوند ... ده‌خوێنرێته‌وه.
2- ئه‌و هێمایانه‌ی وه‌ستان كه به‌ڕه‌نگی سوور ڕه‌نگ كراون وه‌ستانی میانه‌ی ئایه‌ته‌كان و سه‌ره‌تای ئایه‌ته‌كان دیاری ده‌كه‌ن، له‌كاتی به‌رده‌وامبوونیش له خوێندنه‌وه چه‌ند حوكمێك هه‌ن كه ده‌گوترێن.

1. جووبه‌ندی وه‌ستان (الوقوف)
2. نیشانه‌كانی وه‌ستان:

قورسی گۆكردن (تفخيم و قلقلة)

- ته‌فخیمی پیتی لامی (اللّٰه).
- ته‌فخیمی پیتی (ر، ..).
- سیفه‌تی قه‌لقه‌له.

وَإِذْ أَخَذْنَا مِنَ ٱلنَّبِيِّـۧنَ مِيثَـٰقَهُمْ وَمِنكَ وَمِن نُّوحٍ وَإِبْرَٰهِيمَ
وَمُوسَىٰ وَعِيسَى ٱبْنِ مَرْيَمَ ۖ وَأَخَذْنَا مِنْهُم مِّيثَـٰقًا غَلِيظًا ﴿٧﴾
لِّيَسْـَٔلَ ٱلصَّـٰدِقِينَ عَن صِدْقِهِمْ ۚ وَأَعَدَّ لِلْكَـٰفِرِينَ عَذَابًا أَلِيمًا
﴿٨﴾ يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ ٱذْكُرُوا۟ نِعْمَةَ ٱللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ جَآءَتْكُمْ
جُنُودٌ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا وَجُنُودًا لَّمْ تَرَوْهَا ۚ وَكَانَ ٱللَّهُ
بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا ﴿٩﴾ إِذْ جَآءُوكُم مِّن فَوْقِكُمْ وَمِنْ أَسْفَلَ
مِنكُمْ وَإِذْ زَاغَتِ ٱلْأَبْصَـٰرُ وَبَلَغَتِ ٱلْقُلُوبُ ٱلْحَنَاجِرَ
وَتَظُنُّونَ بِٱللَّهِ ٱلظُّنُونَا۠ ﴿١٠﴾ هُنَالِكَ ٱبْتُلِىَ ٱلْمُؤْمِنُونَ وَزُلْزِلُوا۟
زِلْزَالًا شَدِيدًا ﴿١١﴾ وَإِذْ يَقُولُ ٱلْمُنَـٰفِقُونَ وَٱلَّذِينَ فِى قُلُوبِهِم
مَّرَضٌ مَّا وَعَدَنَا ٱللَّهُ وَرَسُولُهُۥٓ إِلَّا غُرُورًا ﴿١٢﴾ وَإِذْ قَالَت طَّآئِفَةٌ
مِّنْهُمْ يَـٰٓأَهْلَ يَثْرِبَ لَا مُقَامَ لَكُمْ فَٱرْجِعُوا۟ ۚ وَيَسْتَـْٔذِنُ فَرِيقٌ
مِّنْهُمُ ٱلنَّبِىَّ يَقُولُونَ إِنَّ بُيُوتَنَا عَوْرَةٌ وَمَا هِىَ بِعَوْرَةٍ ۖ إِن يُرِيدُونَ إِلَّا
فِرَارًا ﴿١٣﴾ وَلَوْ دُخِلَتْ عَلَيْهِم مِّنْ أَقْطَارِهَا ثُمَّ سُئِلُوا۟ ٱلْفِتْنَةَ
لَـَٔاتَوْهَا وَمَا تَلَبَّثُوا۟ بِهَآ إِلَّا يَسِيرًا ﴿١٤﴾ وَلَقَدْ كَانُوا۟ عَـٰهَدُوا۟
ٱللَّهَ مِن قَبْلُ لَا يُوَلُّونَ ٱلْأَدْبَـٰرَ ۚ وَكَانَ عَهْدُ ٱللَّهِ مَسْـُٔولًا ﴿١٥﴾

وشه و ماناکانی

﴿[illegible]﴾ پەیمانەکانیان

﴿[illegible]﴾ پەیمانێکی پتەو

﴿[illegible]﴾ سوپایەك هاتە سەرتان

﴿زَاغَتِ ٱلْأَبْصَـٰرُ﴾ چاوان ئەبلەق بوون

﴿وَبَلَغَتِ ٱلْقُلُوبُ ٱلْحَنَاجِرَ﴾ دڵان گەیشتنە گەروەکان

﴿[illegible]﴾ موسوڵمانان تاقی کرانەوە

﴿[illegible]﴾ شپرزە بوون

﴿غُرُورًا﴾ پڕوپووچ، فێڵ ﴿يَثْرِبَ﴾ شاری مەدینە

﴿لَا مُقَامَ لَكُمْ﴾ جێگەتان نییە، حەوانەوەتان پێ ناگیرێ

﴿[illegible]﴾ مالەکانمان بە دەرەوەن

﴿فِرَارًا﴾ راکردن، هەڵاتن

﴿[illegible]﴾ لەم لاو لاوە، لە هەموو لایەکەوە

﴿[illegible]﴾ داوایان لێ بکرێ جەنگی موسوڵمانان بکەن

﴿[illegible]﴾ پشتی دوا ناکەون

مینگەکان و، گوێدانی نەخوێنرێنەوە: شوێنی منگە (غنة) · (الإدغام) بە مینگەوە · مینگەی (الإخفاء). · (الإدغام)ی بێ مینگە و · مینگەی (الإقلاب). · بەو پیتانە نەخوێنرێنەوە

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)

(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سكون)ەوە دروست دەبن
(٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمز)ەوە دروست دەبن
مەددی [illegible]
(٦،٤،٢) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)
(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)ن

قُل لَّن يَنفَعَكُمُ ٱلۡفِرَارُ إِن فَرَرۡتُم مِّنَ ٱلۡمَوۡتِ أَوِ ٱلۡقَتۡلِ وَإِذٗا
لَّا تُمَتَّعُونَ إِلَّا قَلِيلٗا ١٦ قُلۡ مَن ذَا ٱلَّذِي يَعۡصِمُكُم مِّنَ ٱللَّهِ إِنۡ
أَرَادَ بِكُمۡ سُوٓءًا أَوۡ أَرَادَ بِكُمۡ رَحۡمَةٗۚ وَلَا يَجِدُونَ لَهُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ
وَلِيّٗا وَلَا نَصِيرٗا ١٧ ۞ قَدۡ يَعۡلَمُ ٱللَّهُ ٱلۡمُعَوِّقِينَ مِنكُمۡ وَٱلۡقَآئِلِينَ
لِإِخۡوَٰنِهِمۡ هَلُمَّ إِلَيۡنَاۖ وَلَا يَأۡتُونَ ٱلۡبَأۡسَ إِلَّا قَلِيلًا ١٨ أَشِحَّةً
عَلَيۡكُمۡۖ فَإِذَا جَآءَ ٱلۡخَوۡفُ رَأَيۡتَهُمۡ يَنظُرُونَ إِلَيۡكَ تَدُورُ أَعۡيُنُهُمۡ
كَٱلَّذِي يُغۡشَىٰ عَلَيۡهِ مِنَ ٱلۡمَوۡتِۖ فَإِذَا ذَهَبَ ٱلۡخَوۡفُ سَلَقُوكُم
بِأَلۡسِنَةٍ حِدَادٍ أَشِحَّةً عَلَى ٱلۡخَيۡرِۚ أُوْلَٰٓئِكَ لَمۡ يُؤۡمِنُواْ فَأَحۡبَطَ
ٱللَّهُ أَعۡمَٰلَهُمۡۚ وَكَانَ ذَٰلِكَ عَلَى ٱللَّهِ يَسِيرٗا ١٩ يَحۡسَبُونَ ٱلۡأَحۡزَابَ
لَمۡ يَذۡهَبُواْۖ وَإِن يَأۡتِ ٱلۡأَحۡزَابُ يَوَدُّواْ لَوۡ أَنَّهُم بَادُونَ
فِي ٱلۡأَعۡرَابِ يَسۡـَٔلُونَ عَنۡ أَنۢبَآئِكُمۡۖ وَلَوۡ كَانُواْ فِيكُم
مَّا قَٰتَلُوٓاْ إِلَّا قَلِيلٗا ٢٠ لَّقَدۡ كَانَ لَكُمۡ فِي رَسُولِ ٱللَّهِ أُسۡوَةٌ
حَسَنَةٞ لِّمَن كَانَ يَرۡجُواْ ٱللَّهَ وَٱلۡيَوۡمَ ٱلۡأٓخِرَ وَذَكَرَ ٱللَّهَ كَثِيرٗا ٢١
وَلَمَّا رَءَا ٱلۡمُؤۡمِنُونَ ٱلۡأَحۡزَابَ قَالُواْ هَٰذَا مَا وَعَدَنَا ٱللَّهُ وَرَسُولُهُۥ
وَصَدَقَ ٱللَّهُ وَرَسُولُهُۥۚ وَمَا زَادَهُمۡ إِلَّآ إِيمَٰنٗا وَتَسۡلِيمٗا ٢٢

وشه و ماناكانى

﴿[illegible]﴾ چی له خوداتان دەپارێزێ؟

﴿[illegible]﴾ ئەوانەی جەنگاوەران سارد دەکەنەوە

﴿هَلُمَّ إِلَيۡنَا﴾ وەرن بۆ لای ئێمە

﴿ٱلۡبَأۡسَ﴾ جەنگ

﴿أَشِحَّةً عَلَيۡكُمۡ﴾ رشد و بەخیلن [illegible]

﴿يُغۡشَىٰ عَلَيۡهِ مِنَ [illegible]﴾ لە ترسی مردن [illegible]

﴿[illegible]﴾ [illegible]

﴿أَشِحَّةً عَلَى ٱلۡخَيۡرِ﴾ رشدن، حەزیان لە ماڵ و دەستکەوتە

﴿فَأَحۡبَطَ ٱللَّهُ﴾ خودا پووچی کردەوە

﴿بَادُونَ فِي ٱلۡأَعۡرَابِ﴾ لە دەشت [illegible]

﴿[illegible]﴾ پێشەوایەکی چاک و، نموونەیەکی باش

[illegible]

▼ تەفخیمی پێتی لامی الله
▼ تەفخیمی پێتی ر
▼ سیفەتی [illegible]

مِنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ صَدَقُوا۟ مَا عَٰهَدُوا۟ ٱللَّهَ عَلَيْهِ ۖ فَمِنْهُم مَّن
قَضَىٰ نَحْبَهُۥ وَمِنْهُم مَّن يَنتَظِرُ ۖ وَمَا بَدَّلُوا۟ تَبْدِيلًا ﴿٢٣﴾ لِّيَجْزِىَ
ٱللَّهُ ٱلصَّٰدِقِينَ بِصِدْقِهِمْ وَيُعَذِّبَ ٱلْمُنَٰفِقِينَ إِن شَآءَ
أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿٢٤﴾ وَرَدَّ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ
كَفَرُوا۟ بِغَيْظِهِمْ لَمْ يَنَالُوا۟ خَيْرًا ۚ وَكَفَى ٱللَّهُ ٱلْمُؤْمِنِينَ ٱلْقِتَالَ ۚ
وَكَانَ ٱللَّهُ قَوِيًّا عَزِيزًا ﴿٢٥﴾ وَأَنزَلَ ٱلَّذِينَ ظَٰهَرُوهُم مِّنْ
أَهْلِ ٱلْكِتَٰبِ مِن صَيَاصِيهِمْ وَقَذَفَ فِى قُلُوبِهِمُ ٱلرُّعْبَ
فَرِيقًا تَقْتُلُونَ وَتَأْسِرُونَ فَرِيقًا ﴿٢٦﴾ وَأَوْرَثَكُمْ أَرْضَهُمْ
وَدِيَٰرَهُمْ وَأَمْوَٰلَهُمْ وَأَرْضًا لَّمْ تَطَـُٔوهَا ۚ وَكَانَ ٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ
شَىْءٍ قَدِيرًا ﴿٢٧﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِىُّ قُل لِّأَزْوَٰجِكَ إِن كُنتُنَّ تُرِدْنَ
ٱلْحَيَوٰةَ ٱلدُّنْيَا وَزِينَتَهَا فَتَعَالَيْنَ أُمَتِّعْكُنَّ وَأُسَرِّحْكُنَّ
سَرَاحًا جَمِيلًا ﴿٢٨﴾ وَإِن كُنتُنَّ تُرِدْنَ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ وَٱلدَّارَ
ٱلْءَاخِرَةَ فَإِنَّ ٱللَّهَ أَعَدَّ لِلْمُحْسِنَٰتِ مِنكُنَّ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٢٩﴾
يَٰنِسَآءَ ٱلنَّبِىِّ مَن يَأْتِ مِنكُنَّ بِفَٰحِشَةٍ مُّبَيِّنَةٍ يُضَٰعَفْ
لَهَا ٱلْعَذَابُ ضِعْفَيْنِ ۚ وَكَانَ ذَٰلِكَ عَلَى ٱللَّهِ يَسِيرًا ﴿٣٠﴾

وشه و ماناکانی

﴿...﴾ پەیمانەکە دەبەنە سەر
﴿...﴾ مردووە
﴿...﴾ هەشتانە چاوەڕوانە
﴿...﴾ لێخۆشبوو و بە بەزەیی بە
﴿بِغَيْظِهِمْ﴾ خودا کافرانی بە رق و ...
﴿...﴾ ...
﴿...﴾ ئەو خوولەکەی پشتیان گرت
﴿صَيَاصِيهِمْ﴾ قەڵاکانیان
﴿...﴾ ترس، ...
﴿أُمَتِّعْكُنَّ﴾ موتعەی تەڵاق ...
﴿...﴾ بەرەڵاتان دەکەم، تەڵاقتان دەدەم
﴿سَرَاحًا جَمِيلًا﴾ تەڵاقدانێکی بێ زیان
﴿...﴾ بە گوناهێکی ڕوون و ئاشکرا

مسگەکان و مولادەی دەخوێنرێنەوە: شوێنی مسگە (غنە) | (الادغام) بە مسگەوە | مسگەی (الإخفاء) | (الادغام)ی بێ مسگە ... | مسگەی (الإقلاب) | ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود): ... | معدی متصل، لەکاتی وەستاندا و ... (٦،٥،٤) حەرەکە | (٦،٤،٢) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان ... | ٢ حەرەکە بۆ ئەو مەددەی ...

۞ وَمَن يَقْنُتْ مِنكُنَّ لِلَّهِ وَرَسُولِهِۦ وَتَعْمَلْ صَٰلِحًا نُّؤْتِهَآ
أَجْرَهَا مَرَّتَيْنِ وَأَعْتَدْنَا لَهَا رِزْقًا كَرِيمًا ﴿٣١﴾ يَٰنِسَآءَ ٱلنَّبِيِّ
لَسْتُنَّ كَأَحَدٍ مِّنَ ٱلنِّسَآءِ إِنِ ٱتَّقَيْتُنَّ فَلَا تَخْضَعْنَ بِٱلْقَوْلِ
فَيَطْمَعَ ٱلَّذِى فِى قَلْبِهِۦ مَرَضٌ وَقُلْنَ قَوْلًا مَّعْرُوفًا ﴿٣٢﴾ وَقَرْنَ
فِى بُيُوتِكُنَّ وَلَا تَبَرَّجْنَ تَبَرُّجَ ٱلْجَٰهِلِيَّةِ ٱلْأُولَىٰ وَأَقِمْنَ
ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتِينَ ٱلزَّكَوٰةَ وَأَطِعْنَ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥٓ إِنَّمَا
يُرِيدُ ٱللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنكُمُ ٱلرِّجْسَ أَهْلَ ٱلْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ
تَطْهِيرًا ﴿٣٣﴾ وَٱذْكُرْنَ مَا يُتْلَىٰ فِى بُيُوتِكُنَّ مِنْ
ءَايَٰتِ ٱللَّهِ وَٱلْحِكْمَةِ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ لَطِيفًا خَبِيرًا ﴿٣٤﴾
إِنَّ ٱلْمُسْلِمِينَ وَٱلْمُسْلِمَٰتِ وَٱلْمُؤْمِنِينَ وَٱلْمُؤْمِنَٰتِ
وَٱلْقَٰنِتِينَ وَٱلْقَٰنِتَٰتِ وَٱلصَّٰدِقِينَ وَٱلصَّٰدِقَٰتِ وَٱلصَّٰبِرِينَ
وَٱلصَّٰبِرَٰتِ وَٱلْخَٰشِعِينَ وَٱلْخَٰشِعَٰتِ وَٱلْمُتَصَدِّقِينَ
وَٱلْمُتَصَدِّقَٰتِ وَٱلصَّٰٓئِمِينَ وَٱلصَّٰٓئِمَٰتِ وَٱلْحَٰفِظِينَ
فُرُوجَهُمْ وَٱلْحَٰفِظَٰتِ وَٱلذَّٰكِرِينَ ٱللَّهَ كَثِيرًا
وَٱلذَّٰكِرَٰتِ أَعَدَّ ٱللَّهُ لَهُم مَّغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا ﴿٣٥﴾

وشه و ماناکانی

﴿يقنت﴾ ئەوەیان ملکەچی فەرمان بێ
﴿فلا تخضعن بالقول﴾ نابە قسە نەرم بەن
﴿في قلبه مرض﴾ ئەوەی دڵی بەحوشە تەماع بکا
﴿وقرن في بيوتكن﴾ لە ماڵەکانتان نوقرە بگرن
﴿ولا تبرجن﴾ جوانیتان دەرمەخەن
﴿الجاهلية الأولى﴾ نەفامێتیی پێشوو
﴿الرجس﴾ تاوان و سزا و کەم و کوڕیی
﴿الحكمة﴾ پەیمی خود و پێغەمبەر
﴿القانتين﴾ ملکەچان، فەرمانبەرداران

١- هەموو وەستانەکان لەسەر پیتی سکوندار دەکرێت، تەنانەت گەر پیتەکە خۆی سکوندار نەبێت لەکاتی وەستاندا
[illegible]
دەخوێنرێتەوە و، ئاتی خریش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە.
٢- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان
یاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن

١. چۆنیەتی وەستان (الوقوف)
٢. نیشانەکانی وەستان:

تەفخیمی پیتی لامی (اللّٰه)
تەرقیمی پیتی (راء)
سەمەی قەلقەلە

هۆڕەی گۆکردن (مخرج و قلقلة)

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا مُؤْمِنَةٍ إِذَا قَضَى ٱللَّهُ وَرَسُولُهُۥٓ أَمْرًا أَن يَكُونَ
لَهُمُ ٱلْخِيَرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ وَمَن يَعْصِ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَٰلًا
مُّبِينًا ﴿٣٦﴾ وَإِذْ تَقُولُ لِلَّذِىٓ أَنْعَمَ ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَأَنْعَمْتَ عَلَيْهِ
أَمْسِكْ عَلَيْكَ زَوْجَكَ وَٱتَّقِ ٱللَّهَ وَتُخْفِى فِى نَفْسِكَ مَا ٱللَّهُ
مُبْدِيهِ وَتَخْشَى ٱلنَّاسَ وَٱللَّهُ أَحَقُّ أَن تَخْشَىٰهُ فَلَمَّا قَضَىٰ زَيْدٌ
مِّنْهَا وَطَرًا زَوَّجْنَٰكَهَا لِكَىْ لَا يَكُونَ عَلَى ٱلْمُؤْمِنِينَ حَرَجٌ فِىٓ
أَزْوَٰجِ أَدْعِيَآئِهِمْ إِذَا قَضَوْا۟ مِنْهُنَّ وَطَرًا وَكَانَ أَمْرُ ٱللَّهِ مَفْعُولًا
﴿٣٧﴾ مَّا كَانَ عَلَى ٱلنَّبِىِّ مِنْ حَرَجٍ فِيمَا فَرَضَ ٱللَّهُ لَهُۥ سُنَّةَ ٱللَّهِ فِى
ٱلَّذِينَ خَلَوْا۟ مِن قَبْلُ وَكَانَ أَمْرُ ٱللَّهِ قَدَرًا مَّقْدُورًا ﴿٣٨﴾ ٱلَّذِينَ
يُبَلِّغُونَ رِسَٰلَٰتِ ٱللَّهِ وَيَخْشَوْنَهُۥ وَلَا يَخْشَوْنَ أَحَدًا إِلَّا ٱللَّهَ وَكَفَىٰ
بِٱللَّهِ حَسِيبًا ﴿٣٩﴾ مَّا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَآ أَحَدٍ مِّن رِّجَالِكُمْ وَلَٰكِن
رَّسُولَ ٱللَّهِ وَخَاتَمَ ٱلنَّبِيِّـۧنَ وَكَانَ ٱللَّهُ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيمًا ﴿٤٠﴾
يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ ٱذْكُرُوا۟ ٱللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا ﴿٤١﴾ وَسَبِّحُوهُ بُكْرَةً
وَأَصِيلًا ﴿٤٢﴾ هُوَ ٱلَّذِى يُصَلِّى عَلَيْكُمْ وَمَلَٰٓئِكَتُهُۥ لِيُخْرِجَكُم
مِّنَ ٱلظُّلُمَٰتِ إِلَى ٱلنُّورِ وَكَانَ بِٱلْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا ﴿٤٣﴾

وشه و ماناکانی

- حەز خوێی، ئارەزوو
- ئەو کەسەی خودا نیعمەتی ئیسلامی پێ بەخشیوە (زەیدی کوڕی حارثە)
- تۆیش ئازادت کردووە
- دەست لە ژنەکەت (زەینەب) بەرمەدە
- لە خودا بترسە
- لە دڵی خۆتدا دەشاریتەوە
- ئەوەی کە خودا ئاشکرای دەکا
- پێویستی، کاری، بەلاقی د
- گوناه
- هەڵبگرێ
- خودا بۆی بڕیار داوە
- ئەوانەی لە پێشەوە ڕۆیشتوون
- بڕیارێکە بڕوەبەوە و بووە
- پرسیارکەر، لێپرسەرەوە
- بەیانی و ئێواران

مینگەکان و ئەوانەی ناخوێنرێنەوە

شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە.
مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و.
مینگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)

(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە دروست دەبن.
(٤،٥) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (همز)ەوە دروست دەبن.
مەددی متصل، لەکاتی وەستاندا و، ماوەکەی بە ئەندازەی (٤،٥،٦) حەرەکەیە
(٢،٤،٦) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان
(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددە

تَحِيَّتُهُمْ يَوْمَ يَلْقَوْنَهُۥ سَلَٰمٌ وَأَعَدَّ لَهُمْ أَجْرًا كَرِيمًا ﴿٤٤﴾ يَٰٓأَيُّهَا
ٱلنَّبِيُّ إِنَّآ أَرْسَلْنَٰكَ شَٰهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿٤٥﴾ وَدَاعِيًا
إِلَى ٱللَّهِ بِإِذْنِهِۦ وَسِرَاجًا مُّنِيرًا ﴿٤٦﴾ وَبَشِّرِ ٱلْمُؤْمِنِينَ بِأَنَّ لَهُم
مِّنَ ٱللَّهِ فَضْلًا كَبِيرًا ﴿٤٧﴾ وَلَا تُطِعِ ٱلْكَٰفِرِينَ وَٱلْمُنَٰفِقِينَ
وَدَعْ أَذَىٰهُمْ وَتَوَكَّلْ عَلَى ٱللَّهِ وَكَفَىٰ بِٱللَّهِ وَكِيلًا ﴿٤٨﴾
يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ إِذَا نَكَحْتُمُ ٱلْمُؤْمِنَٰتِ ثُمَّ طَلَّقْتُمُوهُنَّ
مِن قَبْلِ أَن تَمَسُّوهُنَّ فَمَا لَكُمْ عَلَيْهِنَّ مِنْ عِدَّةٍ تَعْتَدُّونَهَا
فَمَتِّعُوهُنَّ وَسَرِّحُوهُنَّ سَرَاحًا جَمِيلًا ﴿٤٩﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِيُّ إِنَّآ
أَحْلَلْنَا لَكَ أَزْوَٰجَكَ ٱلَّٰتِىٓ ءَاتَيْتَ أُجُورَهُنَّ وَمَا مَلَكَتْ
يَمِينُكَ مِمَّآ أَفَآءَ ٱللَّهُ عَلَيْكَ وَبَنَاتِ عَمِّكَ وَبَنَاتِ عَمَّٰتِكَ
وَبَنَاتِ خَالِكَ وَبَنَاتِ خَٰلَٰتِكَ ٱلَّٰتِى هَاجَرْنَ مَعَكَ وَٱمْرَأَةً
مُّؤْمِنَةً إِن وَهَبَتْ نَفْسَهَا لِلنَّبِىِّ إِنْ أَرَادَ ٱلنَّبِىُّ أَن يَسْتَنكِحَهَا
خَالِصَةً لَّكَ مِن دُونِ ٱلْمُؤْمِنِينَ قَدْ عَلِمْنَا مَا فَرَضْنَا
عَلَيْهِمْ فِىٓ أَزْوَٰجِهِمْ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَٰنُهُمْ لِكَيْلَا
يَكُونَ عَلَيْكَ حَرَجٌ وَكَانَ ٱللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿٥٠﴾

وشه و ماناکانی

ئەو رۆژە کە دەگەنەوە بە خودا بە سەلام رێزیان لێ دەنێت

{ تمسوهن } لە کەڵیان دروست بن

{ سرحوهن } دەست لێ بەردانێکی بێ زیان

{ أجورهن } مارەیی یە کەیانت داوەتێ

{ أفاء } لە دەستکەوتی جەنگ دەستت کەوتووە

١ [illegible]

٢ [illegible] دیاری دەکەن. لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند جوکێلە ...

١ جوتەمی وەستان (الوقوف)
٢ نیشانەکانی وەستان:

تەفخیمی پیتی لامی (اللّه).
تەفخیمی پیتی (راء)
پیتەی قەلقەلە.

تُرْجِي مَن تَشَآءُ مِنْهُنَّ وَتُـْٔوِيٓ إِلَيْكَ مَن تَشَآءُ وَمَنِ ٱبْتَغَيْتَ
مِمَّنْ عَزَلْتَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكَ ذَٰلِكَ أَدْنَىٰٓ أَن تَقَرَّ أَعْيُنُهُنَّ
وَلَا يَحْزَنَّ وَيَرْضَيْنَ بِمَآ ءَاتَيْتَهُنَّ كُلُّهُنَّ وَٱللَّهُ يَعْلَمُ
مَا فِي قُلُوبِكُمْ وَكَانَ ٱللَّهُ عَلِيمًا حَلِيمًا ﴿٥١﴾ لَّا يَحِلُّ لَكَ
ٱلنِّسَآءُ مِنۢ بَعْدُ وَلَآ أَن تَبَدَّلَ بِهِنَّ مِنْ أَزْوَٰجٍ وَلَوْ أَعْجَبَكَ
حُسْنُهُنَّ إِلَّا مَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ وَكَانَ ٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ رَّقِيبًا
﴿٥٢﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا تَدْخُلُوا۟ بُيُوتَ ٱلنَّبِيِّ إِلَّآ أَن
يُؤْذَنَ لَكُمْ إِلَىٰ طَعَامٍ غَيْرَ نَٰظِرِينَ إِنَىٰهُ وَلَٰكِنْ إِذَا دُعِيتُمْ
فَٱدْخُلُوا۟ فَإِذَا طَعِمْتُمْ فَٱنتَشِرُوا۟ وَلَا مُسْتَـْٔنِسِينَ لِحَدِيثٍ إِنَّ
ذَٰلِكُمْ كَانَ يُؤْذِي ٱلنَّبِيَّ فَيَسْتَحْيِۦ مِنكُمْ وَٱللَّهُ لَا
يَسْتَحْيِۦ مِنَ ٱلْحَقِّ وَإِذَا سَأَلْتُمُوهُنَّ مَتَٰعًا فَسْـَٔلُوهُنَّ مِن
وَرَآءِ حِجَابٍ ذَٰلِكُمْ أَطْهَرُ لِقُلُوبِكُمْ وَقُلُوبِهِنَّ وَمَا كَانَ
لَكُمْ أَن تُؤْذُوا۟ رَسُولَ ٱللَّهِ وَلَآ أَن تَنكِحُوٓا۟ أَزْوَٰجَهُۥ
مِنۢ بَعْدِهِۦٓ أَبَدًا إِنَّ ذَٰلِكُمْ كَانَ عِندَ ٱللَّهِ عَظِيمًا ﴿٥٣﴾ إِن
تُبْدُوا۟ شَيْـًٔا أَوْ تُخْفُوهُ فَإِنَّ ٱللَّهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴿٥٤﴾

وشه و ماناکانی

﴿تُرْجِي﴾ ده‌هێڵێته‌وه، ده‌یخه‌یته دواوه
﴿وَتُـْٔوِيٓ﴾ ده‌یگریته لای خوت
﴿ٱبْتَغَيْتَ﴾ ویستت
﴿مِمَّنْ عَزَلْتَ﴾ له‌وه‌ی به‌شی شه‌وبت دانه‌نابوو
﴿ذَٰلِكَ أَدْنَىٰٓ﴾ ئه‌وه باشتره بۆ ئه‌وه‌ی چاویان روون بێته‌وه
﴿مِنۢ بَعْدُ﴾ دوای هاتنه‌خواره‌وه‌ی ئه‌و ئایه‌تانه
﴿رَّقِيبًا﴾ چاودێره
﴿إِنَىٰهُ﴾ چاوه‌روانی کولان و پێگه‌یشتنی بکه‌ن
﴿فَٱنتَشِرُوا۟﴾ بلاوه‌ی لێ بکه‌ن
﴿سَأَلْتُمُوهُنَّ مَتَٰعًا﴾ شتێکتان لێ داوا کردن

مینگه‌کان و ئه‌وه‌ی نه‌خوێنرێته‌وه
شوێنی مینگه (الغنة) — (الإدغام) به مینگه‌وه
مینگه‌ی (الإخفاء). — (الإدغام)ی بێ مینگه و.
مینگه‌ی (الإقلاب). — ئه‌و پیتانه‌ی ناخوێنرێنه‌وه.

ئه‌ندازه‌ی درێژکردنه‌وه‌کان (المدود)
(٦) حه‌ره‌که بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ی به‌هۆی (سکون)ه‌وه
(٥،٤) حه‌ره‌که بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ی به‌هۆی هه‌مزه‌وه
(٢) یان (٦) حه‌ره‌که بۆ مه‌ددی ...
(٢) حه‌ره‌که بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ی حوکمه‌که‌یان هاوشێوه‌ی (المد الطبيعي)

لَّا جُنَاحَ عَلَيْهِنَّ فِىٓ ءَابَآئِهِنَّ وَلَآ أَبْنَآئِهِنَّ وَلَآ إِخْوَٰنِهِنَّ وَلَآ أَبْنَآءِ
إِخْوَٰنِهِنَّ وَلَآ أَبْنَآءِ أَخَوَٰتِهِنَّ وَلَا نِسَآئِهِنَّ وَلَا مَا مَلَكَتْ
أَيْمَٰنُهُنَّ ۗ وَٱتَّقِينَ ٱللَّهَ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ شَهِيدًا
﴿٥٥﴾ إِنَّ ٱللَّهَ وَمَلَٰٓئِكَتَهُۥ يُصَلُّونَ عَلَى ٱلنَّبِىِّ ۚ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ
ءَامَنُوا۟ صَلُّوا۟ عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا۟ تَسْلِيمًا ﴿٥٦﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ يُؤْذُونَ
ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ لَعَنَهُمُ ٱللَّهُ فِى ٱلدُّنْيَا وَٱلْـَٔاخِرَةِ وَأَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا
مُّهِينًا ﴿٥٧﴾ وَٱلَّذِينَ يُؤْذُونَ ٱلْمُؤْمِنِينَ وَٱلْمُؤْمِنَٰتِ
بِغَيْرِ مَا ٱكْتَسَبُوا۟ فَقَدِ ٱحْتَمَلُوا۟ بُهْتَٰنًا وَإِثْمًا مُّبِينًا ﴿٥٨﴾
يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِىُّ قُل لِّأَزْوَٰجِكَ وَبَنَاتِكَ وَنِسَآءِ ٱلْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ
عَلَيْهِنَّ مِن جَلَٰبِيبِهِنَّ ۚ ذَٰلِكَ أَدْنَىٰٓ أَن يُعْرَفْنَ فَلَا يُؤْذَيْنَ ۗ وَكَانَ
ٱللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿٥٩﴾ ۞ لَّئِن لَّمْ يَنتَهِ ٱلْمُنَٰفِقُونَ وَٱلَّذِينَ
فِى قُلُوبِهِم مَّرَضٌ وَٱلْمُرْجِفُونَ فِى ٱلْمَدِينَةِ لَنُغْرِيَنَّكَ
بِهِمْ ثُمَّ لَا يُجَاوِرُونَكَ فِيهَآ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٦٠﴾ مَّلْعُونِينَ ۖ
أَيْنَمَا ثُقِفُوٓا۟ أُخِذُوا۟ وَقُتِّلُوا۟ تَقْتِيلًا ﴿٦١﴾ سُنَّةَ ٱللَّهِ فِى
ٱلَّذِينَ خَلَوْا۟ مِن قَبْلُ ۖ وَلَن تَجِدَ لِسُنَّةِ ٱللَّهِ تَبْدِيلًا ﴿٦٢﴾

وشه و ماناکانی

﴿[illegible]﴾ گوناهیان ...اکی له سه‌ره‌ی ...وکه‌ کیبه‌وه
﴿وَلَا نِسَآئِهِنَّ﴾ له ...ره‌ کیبانه‌وه
﴿وَلَا مَا مَلَكَتْ أَيْمَٰنُهُنَّ﴾ نه ئه‌وانه‌یش که که‌سره‌ك و ...به‌نده‌یاس
﴿[illegible]﴾ صه‌لاوات له‌سه‌ر پیغه‌مبه‌ر ده‌ده‌ن
﴿[illegible]﴾ ...وختانت
﴿[illegible]﴾ ...ه‌ریان بده‌نه‌وه به‌سه‌ر خویانا
﴿[illegible]﴾ جل‌سیو و سه‌رپۆشه‌کانیان
﴿[illegible]﴾ ئه‌و به‌ی قسه و قسه‌لوك بلاوده‌که‌نه‌وه
﴿لَنُغْرِيَنَّكَ بِهِمْ﴾ زالتان ده‌که‌ین به‌سه‌ریانا
﴿ثُقِفُوٓا۟﴾ بیبگرێن، ده‌ست بکه‌ون

١- هەموو وەستانەکان لەسەر پیتی سکوندار دەکرێت، ئەبێت گەر پیتەکە خۆی سکوندار نەبێت لەکاتی وەستاندا حەرەکەکانی تری لێ دادەماڵرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە، تائی حەرێش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە.

٢- [illegible] دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەر کە دەگۆڕێن.

چوینه‌ی وه‌ستان «الوقوف» • نیشانه‌کانی وه‌ستان

قورئانی گۆکردن / تجوید و قلقلة

- ته‌فخیمی پیتی لامی (لله)
- ته‌فخیمی پیتی (ر)
- سیمه‌نی قه‌لقه‌له

يَسْـَٔلُكَ ٱلنَّاسُ عَنِ ٱلسَّاعَةِ ۖ قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِندَ ٱللَّهِ ۚ وَمَا يُدْرِيكَ
لَعَلَّ ٱلسَّاعَةَ تَكُونُ قَرِيبًا ﴿٦٣﴾ إِنَّ ٱللَّهَ لَعَنَ ٱلْكَـٰفِرِينَ وَأَعَدَّ
لَهُمْ سَعِيرًا ﴿٦٤﴾ خَـٰلِدِينَ فِيهَآ أَبَدًا ۖ لَّا يَجِدُونَ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا
﴿٦٥﴾ يَوْمَ تُقَلَّبُ وُجُوهُهُمْ فِى ٱلنَّارِ يَقُولُونَ يَـٰلَيْتَنَآ أَطَعْنَا ٱللَّهَ
وَأَطَعْنَا ٱلرَّسُولَا۠ ﴿٦٦﴾ وَقَالُوا۟ رَبَّنَآ إِنَّآ أَطَعْنَا سَادَتَنَا وَكُبَرَآءَنَا
فَأَضَلُّونَا ٱلسَّبِيلَا۠ ﴿٦٧﴾ رَبَّنَآ ءَاتِهِمْ ضِعْفَيْنِ مِنَ ٱلْعَذَابِ
وَٱلْعَنْهُمْ لَعْنًا كَبِيرًا ﴿٦٨﴾ يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا تَكُونُوا۟ كَٱلَّذِينَ
ءَاذَوْا۟ مُوسَىٰ فَبَرَّأَهُ ٱللَّهُ مِمَّا قَالُوا۟ ۚ وَكَانَ عِندَ ٱللَّهِ وَجِيهًا ﴿٦٩﴾
يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ ٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَقُولُوا۟ قَوْلًا سَدِيدًا ﴿٧٠﴾ يُصْلِحْ
لَكُمْ أَعْمَـٰلَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ ۗ وَمَن يُطِعِ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ
فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا ﴿٧١﴾ إِنَّا عَرَضْنَا ٱلْأَمَانَةَ عَلَى ٱلسَّمَـٰوَٰتِ
وَٱلْأَرْضِ وَٱلْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَن يَحْمِلْنَهَا وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا وَحَمَلَهَا
ٱلْإِنسَـٰنُ ۖ إِنَّهُۥ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا ﴿٧٢﴾ لِّيُعَذِّبَ ٱللَّهُ ٱلْمُنَـٰفِقِينَ
وَٱلْمُنَـٰفِقَـٰتِ وَٱلْمُشْرِكِينَ وَٱلْمُشْرِكَـٰتِ وَيَتُوبَ ٱللَّهُ
عَلَى ٱلْمُؤْمِنِينَ وَٱلْمُؤْمِنَـٰتِ ۗ وَكَانَ ٱللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًۢا ﴿٧٣﴾

سُورَةُ سَبَإٍ

ترتيبها ٣٤ — آياتها ٥٤

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

ٱلۡحَمۡدُ لِلَّهِ ٱلَّذِي لَهُۥ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي ٱلۡأَرۡضِ وَلَهُ ٱلۡحَمۡدُ
فِي ٱلۡأٓخِرَةِۚ وَهُوَ ٱلۡحَكِيمُ ٱلۡخَبِيرُ ١ يَعۡلَمُ مَا يَلِجُ فِي ٱلۡأَرۡضِ
وَمَا يَخۡرُجُ مِنۡهَا وَمَا يَنزِلُ مِنَ ٱلسَّمَآءِ وَمَا يَعۡرُجُ فِيهَاۚ وَهُوَ
ٱلرَّحِيمُ ٱلۡغَفُورُ ٢ وَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ لَا تَأۡتِينَا ٱلسَّاعَةُۖ
قُلۡ بَلَىٰ وَرَبِّي لَتَأۡتِيَنَّكُمۡ عَٰلِمِ ٱلۡغَيۡبِۖ لَا يَعۡزُبُ عَنۡهُ مِثۡقَالُ
ذَرَّةٖ فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَلَا فِي ٱلۡأَرۡضِ وَلَآ أَصۡغَرُ مِن ذَٰلِكَ
وَلَآ أَكۡبَرُ إِلَّا فِي كِتَٰبٖ مُّبِينٖ ٣ لِّيَجۡزِيَ ٱلَّذِينَ
ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِۚ أُوْلَٰٓئِكَ لَهُم مَّغۡفِرَةٞ وَرِزۡقٞ
كَرِيمٞ ٤ وَٱلَّذِينَ سَعَوۡ فِيٓ ءَايَٰتِنَا مُعَٰجِزِينَ أُوْلَٰٓئِكَ
لَهُمۡ عَذَابٞ مِّن رِّجۡزٍ أَلِيمٞ ٥ وَيَرَى ٱلَّذِينَ أُوتُواْ ٱلۡعِلۡمَ
ٱلَّذِيٓ أُنزِلَ إِلَيۡكَ مِن رَّبِّكَ هُوَ ٱلۡحَقَّ وَيَهۡدِيٓ إِلَىٰ صِرَٰطِ
ٱلۡعَزِيزِ ٱلۡحَمِيدِ ٦ وَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ هَلۡ نَدُلُّكُمۡ عَلَىٰ رَجُلٖ
يُنَبِّئُكُمۡ إِذَا مُزِّقۡتُمۡ كُلَّ مُمَزَّقٍ إِنَّكُمۡ لَفِي خَلۡقٖ جَدِيدٍ ٧

وشه و ماناكانى

سوورەتی سەبەء

﴿مَا يَلِجُ فِي ٱلۡأَرۡضِ﴾ ئەوەی لە زەویدا رۆ دەچێ

﴿[illegible]﴾ ئەوەی سەردەکەوێ

﴿[illegible]﴾ بلێ بەڵێ بە خودا قیامەت دێت

﴿لَا يَعۡزُبُ [illegible]﴾ هیچی لێ ون نابێ

﴿[illegible]﴾ بچووکترین شت

﴿[illegible]﴾ لەو کتێبەدا نووسراوە، روون کراوەتەوە

﴿[illegible]﴾ خواردنێکی خۆش و خۆش لە بەهەشتدا

﴿مُعَٰجِزِينَ﴾ لە دەست ئێمە دەربچن

﴿[illegible]﴾ سزای سەخت

﴿[illegible]﴾ کە ورد و خاش بوون

قورئانی گۆکردن (تەجوید و خەتمەڵە):

- تەفخیمی پیتی لامی (اللّٰه)
- تەفخیمی پیتی (راء).
- سیمەتی قەلقەلە

١. جوێبەمی وەستان (الوقوف). ٢. نیشانەکانی وەستان.

١- هەموو [illegible] گەر پیتەکە حۆی سکوندار بەهێت لەکاتی وەستاندا [illegible] پیتەکە (تەنوینی فەتحەی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە و، ئاتی حەرفی بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە.

٢- ئەو هێماپانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی مانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان [illegible]

أَفۡتَرَىٰ عَلَى ٱللَّهِ كَذِبًا أَم بِهِۦ جِنَّةُۢۗ بَلِ ٱلَّذِينَ لَا يُؤۡمِنُونَ بِٱلۡأٓخِرَةِ
فِي ٱلۡعَذَابِ وَٱلضَّلَٰلِ ٱلۡبَعِيدِ ٨ أَفَلَمۡ يَرَوۡاْ إِلَىٰ مَا بَيۡنَ أَيۡدِيهِمۡ
وَمَا خَلۡفَهُم مِّنَ ٱلسَّمَآءِ وَٱلۡأَرۡضِۚ إِن نَّشَأۡ نَخۡسِفۡ بِهِمُ
ٱلۡأَرۡضَ أَوۡ نُسۡقِطۡ عَلَيۡهِمۡ كِسَفٗا مِّنَ ٱلسَّمَآءِۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ
لَأٓيَةٗ لِّكُلِّ عَبۡدٖ مُّنِيبٖ ٩ ۞ وَلَقَدۡ ءَاتَيۡنَا دَاوُۥدَ مِنَّا فَضۡلٗاۖ
يَٰجِبَالُ أَوِّبِي مَعَهُۥ وَٱلطَّيۡرَۖ وَأَلَنَّا لَهُ ٱلۡحَدِيدَ ١٠ أَنِ ٱعۡمَلۡ
سَٰبِغَٰتٖ وَقَدِّرۡ فِي ٱلسَّرۡدِۖ وَٱعۡمَلُواْ صَٰلِحًاۖ إِنِّي بِمَا تَعۡمَلُونَ
بَصِيرٞ ١١ وَلِسُلَيۡمَٰنَ ٱلرِّيحَ غُدُوُّهَا شَهۡرٞ وَرَوَاحُهَا شَهۡرٞۖ
وَأَسَلۡنَا لَهُۥ عَيۡنَ ٱلۡقِطۡرِۖ وَمِنَ ٱلۡجِنِّ مَن يَعۡمَلُ بَيۡنَ يَدَيۡهِ بِإِذۡنِ
رَبِّهِۦۖ وَمَن يَزِغۡ مِنۡهُمۡ عَنۡ أَمۡرِنَا نُذِقۡهُ مِنۡ عَذَابِ ٱلسَّعِيرِ ١٢
يَعۡمَلُونَ لَهُۥ مَا يَشَآءُ مِن مَّحَٰرِيبَ وَتَمَٰثِيلَ وَجِفَانٖ كَٱلۡجَوَابِ
وَقُدُورٖ رَّاسِيَٰتٍۚ ٱعۡمَلُوٓاْ ءَالَ دَاوُۥدَ شُكۡرٗاۚ وَقَلِيلٞ مِّنۡ عِبَادِيَ
ٱلشَّكُورُ ١٣ فَلَمَّا قَضَيۡنَا عَلَيۡهِ ٱلۡمَوۡتَ مَا دَلَّهُمۡ عَلَىٰ مَوۡتِهِۦٓ
إِلَّا دَآبَّةُ ٱلۡأَرۡضِ تَأۡكُلُ مِنسَأَتَهُۥۖ فَلَمَّا خَرَّ تَبَيَّنَتِ ٱلۡجِنُّ
أَن لَّوۡ كَانُواْ يَعۡلَمُونَ ٱلۡغَيۡبَ مَا لَبِثُواْ فِي ٱلۡعَذَابِ ٱلۡمُهِينِ ١٤

وشه و ماناكانی

﴿...﴾ شێته
﴿... ٱلۡأَرۡضَ﴾ بە زەویدا رۆیان دەبەین
﴿كِسَفٗا مِّنَ ٱلسَّمَآءِ﴾ سرایەك لە ئاسمانەوە
﴿مُّنِيبٖ﴾ گەڕاوە بۆ لای خودا
﴿...﴾ لە گەڵیدا بیبیرەوە
﴿...﴾ پۆشاكی زرێی فراوانیان بۆ بكە
﴿وَقَدِّرۡ فِي ٱلسَّرۡدِ﴾ زۆر چاك بی چنە
﴿...﴾ یەك رۆژ بە ئەندازەی مانگێك دەڕوی
﴿...﴾ بە یەك رۆژ بە ئەندازەی مانگێك دەگەڕێیەوە
﴿عَيۡنَ ٱلۡقِطۡرِ﴾ سەرچاوەی مس
﴿يَزِغۡ مِنۡهُمۡ﴾ لێیان لابدا
﴿مَّحَٰرِيبَ﴾ مەحەڵی گەورەی
﴿كَٱلۡجَوَابِ﴾ وەك حەوز
﴿وَقُدُورٖ رَّاسِيَٰتٍ﴾ مەنجەڵی چەسپاو و دامەزراو
﴿...﴾ ...
﴿...﴾ عەساكەی دەخوات، عەساكەی خوارد

لَقَدْ كَانَ لِسَبَإٍ فِي مَسْكَنِهِمْ آيَةٌ جَنَّتَانِ عَن يَمِينٍ وَشِمَالٍ
كُلُوا مِن رِّزْقِ رَبِّكُمْ وَاشْكُرُوا لَهُ بَلْدَةٌ طَيِّبَةٌ وَرَبٌّ غَفُورٌ
﴿١٥﴾ فَأَعْرَضُوا فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ سَيْلَ الْعَرِمِ وَبَدَّلْنَاهُم بِجَنَّتَيْهِمْ
جَنَّتَيْنِ ذَوَاتَيْ أُكُلٍ خَمْطٍ وَأَثْلٍ وَشَيْءٍ مِّن سِدْرٍ قَلِيلٍ
﴿١٦﴾ ذَٰلِكَ جَزَيْنَاهُم بِمَا كَفَرُوا وَهَلْ نُجَازِي إِلَّا الْكَفُورَ ﴿١٧﴾
وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ الْقُرَى الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا قُرًى ظَاهِرَةً
وَقَدَّرْنَا فِيهَا السَّيْرَ سِيرُوا فِيهَا لَيَالِيَ وَأَيَّامًا آمِنِينَ ﴿١٨﴾
فَقَالُوا رَبَّنَا بَاعِدْ بَيْنَ أَسْفَارِنَا وَظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ فَجَعَلْنَاهُمْ
أَحَادِيثَ وَمَزَّقْنَاهُمْ كُلَّ مُمَزَّقٍ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ
شَكُورٍ ﴿١٩﴾ وَلَقَدْ صَدَّقَ عَلَيْهِمْ إِبْلِيسُ ظَنَّهُ فَاتَّبَعُوهُ إِلَّا
فَرِيقًا مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢٠﴾ وَمَا كَانَ لَهُ عَلَيْهِم مِّن سُلْطَانٍ
إِلَّا لِنَعْلَمَ مَن يُؤْمِنُ بِالْآخِرَةِ مِمَّنْ هُوَ مِنْهَا فِي شَكٍّ وَرَبُّكَ
عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ حَفِيظٌ ﴿٢١﴾ قُلِ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُم مِّن دُونِ
اللَّهِ لَا يَمْلِكُونَ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ فِي السَّمَاوَاتِ وَلَا فِي
الْأَرْضِ وَمَا لَهُمْ فِيهِمَا مِن شِرْكٍ وَمَا لَهُ مِنْهُم مِّن ظَهِيرٍ ﴿٢٢﴾

وشه و ماناکانی

﴿ [illegible] ﴾ شارێک له مەئرەب له یەمەن
﴿ [illegible] ﴾ پێشەیەک
﴿ [illegible] ﴾ شارێکی خۆش و خاوێن
﴿ [illegible] ﴾ خودایەکی خەتاپۆش
﴿ فَأَعْرَضُوا ﴾ سەرپێچیان کرد
﴿ سَيْلَ الْعَرِمِ ﴾ لافاوێکی گەورە لافاوی بەربەستەکە
﴿ [illegible] ﴾ خواردنێکی تال و [illegible]
﴿ [illegible] ﴾ [illegible] دارێک لە دار [illegible]
﴿ [illegible] ﴾ داری مۆرد
﴿ [illegible] ﴾ دیهاتی شام
﴿ [illegible] ﴾ چەند گوندی لە یەک نزیک
﴿ [illegible] ﴾ ماوەی نێوانیان دووری کردەوە
﴿ [illegible] ﴾ پەرتەوپەرتمان کردن
﴿ [illegible] ﴾ قسەی خۆی بەسەر [illegible]
﴿ [illegible] ﴾ دەسەڵات
﴿ [illegible] ﴾ کێشی بچووکترین [illegible]
﴿ [illegible] ﴾ کۆمەکی‌کەر

قورس کردن (بەسەختی و قەڵقەڵە)	بەقەڵقەلەی پیتی لامی (الله) / بەقەڵقەلەی پیتی (ر) / [illegible]	جۆرەکانی وەستان (الوقوف) * نیشانەکانی وەستان.	هەموو وەستانەکان [illegible] دەکرێت [illegible] کە پیتەکە [illegible] حەرەکەکانی تری لێ دادەمالرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە [illegible] دەخوێنرێتەوە. ۲- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەرەنگی سوور رەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێک هەن کە دەگۆڕێن

وَلَا تَنفَعُ ٱلشَّفَٰعَةُ عِندَهُۥٓ إِلَّا لِمَنْ أَذِنَ لَهُۥ ۚ حَتَّىٰٓ إِذَا فُزِّعَ عَن
قُلُوبِهِمْ قَالُوا۟ مَاذَا قَالَ رَبُّكُمْ ۖ قَالُوا۟ ٱلْحَقَّ ۖ وَهُوَ ٱلْعَلِىُّ ٱلْكَبِيرُ
﴿٢٣﴾ ۞ قُلْ مَن يَرْزُقُكُم مِّنَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۖ قُلِ ٱللَّهُ ۖ
وَإِنَّآ أَوْ إِيَّاكُمْ لَعَلَىٰ هُدًى أَوْ فِى ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ ﴿٢٤﴾ قُل
لَّا تُسْـَٔلُونَ عَمَّآ أَجْرَمْنَا وَلَا نُسْـَٔلُ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٢٥﴾ قُلْ
يَجْمَعُ بَيْنَنَا رَبُّنَا ثُمَّ يَفْتَحُ بَيْنَنَا بِٱلْحَقِّ وَهُوَ ٱلْفَتَّاحُ ٱلْعَلِيمُ
﴿٢٦﴾ قُلْ أَرُونِىَ ٱلَّذِينَ أَلْحَقْتُم بِهِۦ شُرَكَآءَ ۖ كَلَّا ۚ بَلْ هُوَ ٱللَّهُ
ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴿٢٧﴾ وَمَآ أَرْسَلْنَٰكَ إِلَّا كَآفَّةً لِّلنَّاسِ
بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٨﴾
وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا ٱلْوَعْدُ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ﴿٢٩﴾
قُل لَّكُم مِّيعَادُ يَوْمٍ لَّا تَسْتَـْٔخِرُونَ عَنْهُ سَاعَةً وَلَا تَسْتَقْدِمُونَ
﴿٣٠﴾ وَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ لَن نُّؤْمِنَ بِهَٰذَا ٱلْقُرْءَانِ وَلَا
بِٱلَّذِى بَيْنَ يَدَيْهِ ۗ وَلَوْ تَرَىٰٓ إِذِ ٱلظَّٰلِمُونَ مَوْقُوفُونَ عِندَ
رَبِّهِمْ يَرْجِعُ بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ ٱلْقَوْلَ يَقُولُ ٱلَّذِينَ
ٱسْتُضْعِفُوا۟ لِلَّذِينَ ٱسْتَكْبَرُوا۟ لَوْلَآ أَنتُمْ لَكُنَّا مُؤْمِنِينَ ﴿٣١﴾

الحزب ٤٤

وشە و مانەکانی

﴿ إِلَّا لِمَنْ أَذِنَ لَهُۥ ﴾ بۆ کەسێك نەبێ کە خۆی ڕێگەی دابێ

﴿ فُزِّعَ عَن قُلُوبِهِمْ ﴾ ترسی دڵیان لابرا

﴿ ٱلْحَقَّ ﴾ ڕاست، ڕێگەدان بۆ تکاکردن

﴿ أَجْرَمْنَا ﴾ تاوانە کانمان

﴿ يَفْتَحُ بَيْنَنَا ﴾ حوکم دەکا لە نێوانماندا

﴿ ٱلْفَتَّاحُ ﴾ قازیی، دادوەر

﴿ كَلَّا ﴾ نەخێر

﴿ كَآفَّةً ﴾

﴿ لِّلنَّاسِ ﴾ بۆ هەموو خەڵك

﴿ مَوْقُوفُونَ ﴾ ڕاوەستێنراون

﴿ يَرْجِعُ ﴾ قسەی بۆ دەکا

مینگەکان و نەوانەی ناخوێنرێنەوە

شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە.
مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و.
مینگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)

(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددەی بەهۆی (سکون)ەوە دروست دەبێ
(٤،٥) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمزە)وە دروست دەبێ
مەددی ...
(٢، ٤، ٦) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)دا
٢ حەرەکە ...

قَالَ ٱلَّذِينَ ٱسۡتَكۡبَرُواْ لِلَّذِينَ ٱسۡتُضۡعِفُوٓاْ أَنَحۡنُ صَدَدۡنَٰكُمۡ
عَنِ ٱلۡهُدَىٰ بَعۡدَ إِذۡ جَآءَكُمۖ بَلۡ كُنتُم مُّجۡرِمِينَ ٣٢ وَقَالَ ٱلَّذِينَ
ٱسۡتُضۡعِفُواْ لِلَّذِينَ ٱسۡتَكۡبَرُواْ بَلۡ مَكۡرُ ٱلَّيۡلِ وَٱلنَّهَارِ إِذۡ
تَأۡمُرُونَنَآ أَن نَّكۡفُرَ بِٱللَّهِ وَنَجۡعَلَ لَهُۥٓ أَندَادٗاۚ وَأَسَرُّواْ ٱلنَّدَامَةَ
لَمَّا رَأَوُاْ ٱلۡعَذَابَۚ وَجَعَلۡنَا ٱلۡأَغۡلَٰلَ فِيٓ أَعۡنَاقِ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْۖ
هَلۡ يُجۡزَوۡنَ إِلَّا مَا كَانُواْ يَعۡمَلُونَ ٣٣ وَمَآ أَرۡسَلۡنَا فِي قَرۡيَةٖ
مِّن نَّذِيرٍ إِلَّا قَالَ مُتۡرَفُوهَآ إِنَّا بِمَآ أُرۡسِلۡتُم بِهِۦ كَٰفِرُونَ ٣٤
وَقَالُواْ نَحۡنُ أَكۡثَرُ أَمۡوَٰلٗا وَأَوۡلَٰدٗا وَمَا نَحۡنُ بِمُعَذَّبِينَ ٣٥
قُلۡ إِنَّ رَبِّي يَبۡسُطُ ٱلرِّزۡقَ لِمَن يَشَآءُ وَيَقۡدِرُ وَلَٰكِنَّ أَكۡثَرَ ٱلنَّاسِ
لَا يَعۡلَمُونَ ٣٦ وَمَآ أَمۡوَٰلُكُمۡ وَلَآ أَوۡلَٰدُكُم بِٱلَّتِي تُقَرِّبُكُمۡ عِندَنَا
زُلۡفَىٰٓ إِلَّا مَنۡ ءَامَنَ وَعَمِلَ صَٰلِحٗا فَأُوْلَٰٓئِكَ لَهُمۡ جَزَآءُ ٱلضِّعۡفِ
بِمَا عَمِلُواْ وَهُمۡ فِي ٱلۡغُرُفَٰتِ ءَامِنُونَ ٣٧ وَٱلَّذِينَ يَسۡعَوۡنَ فِيٓ
ءَايَٰتِنَا مُعَٰجِزِينَ أُوْلَٰٓئِكَ فِي ٱلۡعَذَابِ مُحۡضَرُونَ ٣٨ قُلۡ
إِنَّ رَبِّي يَبۡسُطُ ٱلرِّزۡقَ لِمَن يَشَآءُ مِنۡ عِبَادِهِۦ وَيَقۡدِرُ لَهُۥۚ وَمَآ
أَنفَقۡتُم مِّن شَيۡءٖ فَهُوَ يُخۡلِفُهُۥۖ وَهُوَ خَيۡرُ ٱلرَّٰزِقِينَ ٣٩

وشه و ماناكانى

﴿ ... ﴾ لامان دان ﴿ عَنِ ٱلۡهُدَىٰ ﴾ له ريگەى راست؟
﴿ بَعۡدَ إِذۡ جَآءَكُم ﴾ دواى ئەوەى كە هيدايەتتان بۆ هات
﴿ بَلۡ كُنتُم مُّجۡرِمِينَ ﴾ نە ئێوە كۆمەڵێكى ...
پەشيمانيان دەشاردەوە، لە دڵەوە پەشيمان بوون
﴿ ٱلۡأَغۡلَٰلَ ﴾ كۆت و ...
دەگرنەوە

نيشانەكانى ئاهەنگ: ئەقعيمى پيتى لامى (الله)، ئەقعيمى پيتى (ر)، سيەتى قەلقەلە.

¹ جوێنەوەى وەستان (الوقوف)
² نيشانەكانى وەستان: ... ديارى دەكەن، لەكاتى بەردەوامبوونيش لە خوێندنەوە چەند حوكمێك هەن كە دەگۆڕێن

وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ يَقُولُ لِلْمَلَٰٓئِكَةِ أَهَٰٓؤُلَآءِ إِيَّاكُمْ كَانُوا۟
يَعْبُدُونَ ﴿٤٠﴾ قَالُوا۟ سُبْحَٰنَكَ أَنتَ وَلِيُّنَا مِن دُونِهِم ۖ بَلْ كَانُوا۟
يَعْبُدُونَ ٱلْجِنَّ ۖ أَكْثَرُهُم بِهِم مُّؤْمِنُونَ ﴿٤١﴾ فَٱلْيَوْمَ لَا يَمْلِكُ
بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ نَّفْعًا وَلَا ضَرًّا وَنَقُولُ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا۟ ذُوقُوا۟ عَذَابَ
ٱلنَّارِ ٱلَّتِى كُنتُم بِهَا تُكَذِّبُونَ ﴿٤٢﴾ وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ ءَايَٰتُنَا بَيِّنَٰتٍ
قَالُوا۟ مَا هَٰذَآ إِلَّا رَجُلٌ يُرِيدُ أَن يَصُدَّكُمْ عَمَّا كَانَ يَعْبُدُ ءَابَآؤُكُمْ
وَقَالُوا۟ مَا هَٰذَآ إِلَّآ إِفْكٌ مُّفْتَرًى ۚ وَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ لِلْحَقِّ لَمَّا
جَآءَهُمْ إِنْ هَٰذَآ إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿٤٣﴾ وَمَآ ءَاتَيْنَٰهُم مِّن كُتُبٍ
يَدْرُسُونَهَا ۖ وَمَآ أَرْسَلْنَآ إِلَيْهِمْ قَبْلَكَ مِن نَّذِيرٍ ﴿٤٤﴾ وَكَذَّبَ
ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ وَمَا بَلَغُوا۟ مِعْشَارَ مَآ ءَاتَيْنَٰهُمْ فَكَذَّبُوا۟ رُسُلِى ۖ
فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ﴿٤٥﴾ ۞ قُلْ إِنَّمَآ أَعِظُكُم بِوَٰحِدَةٍ ۖ أَن
تَقُومُوا۟ لِلَّهِ مَثْنَىٰ وَفُرَٰدَىٰ ثُمَّ تَتَفَكَّرُوا۟ ۚ مَا بِصَاحِبِكُم
مِّن جِنَّةٍ ۚ إِنْ هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ لَّكُم بَيْنَ يَدَىْ عَذَابٍ شَدِيدٍ ﴿٤٦﴾
قُلْ مَا سَأَلْتُكُم مِّنْ أَجْرٍ فَهُوَ لَكُمْ ۖ إِنْ أَجْرِىَ إِلَّا عَلَى ٱللَّهِ ۖ وَهُوَ عَلَىٰ
كُلِّ شَىْءٍ شَهِيدٌ ﴿٤٧﴾ قُلْ إِنَّ رَبِّى يَقْذِفُ بِٱلْحَقِّ عَلَّٰمُ ٱلْغُيُوبِ ﴿٤٨﴾

وشه و ماناكانى

﴿ وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا ﴾ له رۆژێكدا به كۆمەل لێیان دەپرسرێتەوە

﴿ سُبْحَٰنَكَ ﴾ پاك و بێكەردیی بۆ تۆ

﴿ [illegible] ﴾

﴿ دُونِهِم ﴾ تۆ سەرپەرشتیار و چاودێرمانی نەك ئەوان

﴿ إِفْكٌ مُّفْتَرًى ﴾ درۆیەكی هەڵبەستراوە

﴿ [illegible] ﴾

﴿ ءَاتَيْنَٰهُمْ ﴾ دەیەكی ئەوەی داومانەتێ

﴿ كَانَ نَكِيرِ ﴾ چیمان لێ كردن؟

﴿ [illegible] ﴾ له شێتیی

﴿ يَقْذِفُ بِٱلْحَقِّ ﴾ راست دەگرێتە درۆ، بەراست درۆ پووچ دەكاتەوە

مینگەكان و ناخوێنرێنەوە: شوێنی مینگە (الغنة) — الإدغام، به مینگەوە — مینگەی (الإخفاء) — الإدغام ی بێ مینگە — مینگەی (الإقلاب) — ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە

ئەندازەی درێژكردنەوەكان (المدود):
(٦) حەرەكە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سكون)ەوە ...
(٤، ٥) حەرەكە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمز)ەوە ...
[illegible]

وشه و ماناکانی

﴿[illegible]﴾ بلێ ڕستیی که بیسلامه هات

﴿[illegible]﴾

﴿[illegible]﴾ شتی بووچ هیچ دروست ناکات و هیچیش نابێتەوە

﴿[illegible]﴾ ترسان

﴿[illegible]﴾ ڕاکردن و ڕزگار بوون

﴿[illegible]﴾ شوێنێکی نزیك، شوێنی وەستانی لێپرسینەوە

﴿ٱلتَّنَاوُشُ﴾ دەستکەوتن، ئیمان هێنان و پەشیمان بوونەوە

﴿مَكَانٍۭ بَعِيدٍ﴾ شوێنێکی دوور، پاشەڕۆژ

﴿[illegible]﴾ لە خۆیانەوە قسە دەکەن

﴿[illegible]﴾ بە کۆمەڵە کەسێ

﴿[illegible]﴾ جێگەی گومان، گوماناوی

سوورەتی فاطیر

﴿[illegible]﴾ بەدیهێنەر

﴿[illegible]﴾ ئەوەی خودا بێ نێری

﴿[illegible]﴾ چوون لە حود پەرستنی لادەدرێن

قُلْ جَآءَ ٱلْحَقُّ وَمَا يُبْدِئُ ٱلْبَٰطِلُ وَمَا يُعِيدُ ﴿٤٩﴾ قُلْ إِن ضَلَلْتُ
فَإِنَّمَآ أَضِلُّ عَلَىٰ نَفْسِى ۖ وَإِنِ ٱهْتَدَيْتُ فَبِمَا يُوحِىٓ إِلَىَّ رَبِّىٓ ۚ إِنَّهُۥ
سَمِيعٌ قَرِيبٌ ﴿٥٠﴾ وَلَوْ تَرَىٰٓ إِذْ فَزِعُوا۟ فَلَا فَوْتَ وَأُخِذُوا۟ مِن
مَّكَانٍ قَرِيبٍ ﴿٥١﴾ وَقَالُوٓا۟ ءَامَنَّا بِهِۦ وَأَنَّىٰ لَهُمُ ٱلتَّنَاوُشُ مِن
مَّكَانٍۭ بَعِيدٍ ﴿٥٢﴾ وَقَدْ كَفَرُوا۟ بِهِۦ مِن قَبْلُ ۖ وَيَقْذِفُونَ
بِٱلْغَيْبِ مِن مَّكَانٍۭ بَعِيدٍ ﴿٥٣﴾ وَحِيلَ بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ مَا يَشْتَهُونَ
كَمَا فُعِلَ بِأَشْيَاعِهِم مِّن قَبْلُ ۚ إِنَّهُمْ كَانُوا۟ فِى شَكٍّ مُّرِيبٍۭ ﴿٥٤﴾

سُورَةُ فَاطِرٍ

مكية ٣٥ — آياتها ٤٥

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ فَاطِرِ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ جَاعِلِ ٱلْمَلَٰٓئِكَةِ رُسُلًا أُو۟لِىٓ
أَجْنِحَةٍ مَّثْنَىٰ وَثُلَٰثَ وَرُبَٰعَ ۚ يَزِيدُ فِى ٱلْخَلْقِ مَا يَشَآءُ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ
شَىْءٍ قَدِيرٌ ﴿١﴾ مَّا يَفْتَحِ ٱللَّهُ لِلنَّاسِ مِن رَّحْمَةٍ فَلَا مُمْسِكَ لَهَا ۖ
وَمَا يُمْسِكْ فَلَا مُرْسِلَ لَهُۥ مِنۢ بَعْدِهِۦ ۚ وَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴿٢﴾ يَٰٓأَيُّهَا
ٱلنَّاسُ ٱذْكُرُوا۟ نِعْمَتَ ٱللَّهِ عَلَيْكُمْ ۚ هَلْ مِنْ خَٰلِقٍ غَيْرُ ٱللَّهِ يَرْزُقُكُم
مِّنَ ٱلسَّمَآءِ وَٱلْأَرْضِ ۚ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ۖ فَأَنَّىٰ تُؤْفَكُونَ ﴿٣﴾

قورس کردن (التفخيم و القلقلة)

- تەفخیمی پیتی لامی (اللّٰه).
- تەفخیمی پیتی (راء).
- سیفەتی قەلقەلە.

١ جۆسەنی وەستان (الوقوف): ئەم وەستانەی لەسەر پیتی سکووندار دەکرێ، ئەوانەی کە پیتەکە خۆی سکووندارە، ئەوا بەسکوونی دەمێنێتەوە، ئەگەر پیتەکە بزوێن بێت دەکرێتە سکوون... دەخوێنرێتەوە و، تائی خڕیش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە.

٢ نیشانەکانی وەستان: بەو هێماپانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرمنای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن.

وَإِن يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كُذِّبَتْ رُسُلٌ مِّن قَبْلِكَ وَإِلَى ٱللَّهِ تُرْجَعُ ٱلْأُمُورُ
٤ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ إِنَّ وَعْدَ ٱللَّهِ حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ ٱلْحَيَوٰةُ ٱلدُّنْيَا
وَلَا يَغُرَّنَّكُم بِٱللَّهِ ٱلْغَرُورُ ٥ إِنَّ ٱلشَّيْطَٰنَ لَكُمْ عَدُوٌّ فَٱتَّخِذُوهُ
عَدُوًّا إِنَّمَا يَدْعُوا۟ حِزْبَهُۥ لِيَكُونُوا۟ مِنْ أَصْحَٰبِ ٱلسَّعِيرِ ٦ ٱلَّذِينَ
كَفَرُوا۟ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ لَهُم
مَّغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ٧ أَفَمَن زُيِّنَ لَهُۥ سُوٓءُ عَمَلِهِۦ فَرَءَاهُ حَسَنًا
فَإِنَّ ٱللَّهَ يُضِلُّ مَن يَشَآءُ وَيَهْدِى مَن يَشَآءُ فَلَا تَذْهَبْ نَفْسُكَ
عَلَيْهِمْ حَسَرَٰتٍ إِنَّ ٱللَّهَ عَلِيمٌۢ بِمَا يَصْنَعُونَ ٨ وَٱللَّهُ ٱلَّذِىٓ أَرْسَلَ
ٱلرِّيَٰحَ فَتُثِيرُ سَحَابًا فَسُقْنَٰهُ إِلَىٰ بَلَدٍ مَّيِّتٍ فَأَحْيَيْنَا بِهِ ٱلْأَرْضَ بَعْدَ
مَوْتِهَا كَذَٰلِكَ ٱلنُّشُورُ ٩ مَن كَانَ يُرِيدُ ٱلْعِزَّةَ فَلِلَّهِ ٱلْعِزَّةُ جَمِيعًا
إِلَيْهِ يَصْعَدُ ٱلْكَلِمُ ٱلطَّيِّبُ وَٱلْعَمَلُ ٱلصَّٰلِحُ يَرْفَعُهُۥ وَٱلَّذِينَ
يَمْكُرُونَ ٱلسَّيِّـَٔاتِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَمَكْرُ أُو۟لَٰٓئِكَ هُوَ يَبُورُ
١٠ وَٱللَّهُ خَلَقَكُم مِّن تُرَابٍ ثُمَّ مِن نُّطْفَةٍ ثُمَّ جَعَلَكُمْ أَزْوَٰجًا
وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنثَىٰ وَلَا تَضَعُ إِلَّا بِعِلْمِهِۦ وَمَا يُعَمَّرُ مِن مُّعَمَّرٍ
وَلَا يُنقَصُ مِنْ عُمُرِهِۦٓ إِلَّا فِى كِتَٰبٍ إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى ٱللَّهِ يَسِيرٌ ١١

وشه و ماناکانی

﴿ ... ﴾ چەندین پێغەمبەر پێش تۆ بە درۆخراونەتەوە

﴿الأُمُورُ﴾ هەموو کارێك بۆ لای خودا دەگەڕێتەوە

﴿ ... ﴾ هەڵتان نەخەڵەتێنێت، ... بەکا

﴿ ... ﴾ نایی کور، شەیتان

﴿ ... ﴾ بە حەسرەت بۆ خواردنیان حوت لەناو مەبە

﴿ ... ﴾ هەور بڵاو دەکاتەوە

﴿النُّشُورُ﴾ زیندووبوونەوە

﴿يُرِيدُ الْعِزَّةَ﴾ سەربەرزی دەوێ

﴿ ... ﴾ وشەی یەکتاپەرستی، یادی خودا بە زمان

﴿وَالْعَمَلُ الصَّالِحُ يَرْفَعُهُ﴾ خودا کردەوەی باش بەرز دەکاتەوە

﴿يَبُورُ﴾ لەناو دەچێ

﴿ ... ﴾ بیر و می

﴿ ... ﴾ تەمەن درێژ

مینگەکان و دەوادەی ناخوێندرێنەوە: شوێنی مینگە (الغنە) — (الإدغام)، بە مینگەوە — مینگەی (الإخفاء) — (الإدغام)ی بێ مینگە و ... — مینگەی (الإقلاب) — ئەو پیتانەی ناخوێندرێنەوە

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود): ٦ حەرەکە بۆ ئەو مەددەی ... — (٤،٥) حەرەکە بۆ ئەو مەددەی ... — مەددی متصل، لەکاتی وەستاندا ... (٦،٥،٤) حەرەکە — ٢، ٤، ٦ حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو عارض ... — (٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبیعی)ە

وَمَا يَسْتَوِى ٱلْبَحْرَانِ هَٰذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ سَآئِغٌ شَرَابُهُۥ وَهَٰذَا
مِلْحٌ أُجَاجٌ ۖ وَمِن كُلٍّ تَأْكُلُونَ لَحْمًا طَرِيًّا وَتَسْتَخْرِجُونَ
حِلْيَةً تَلْبَسُونَهَا ۖ وَتَرَى ٱلْفُلْكَ فِيهِ مَوَاخِرَ لِتَبْتَغُوا۟ مِن فَضْلِهِۦ
وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٢﴾ يُولِجُ ٱلَّيْلَ فِى ٱلنَّهَارِ وَيُولِجُ
ٱلنَّهَارَ فِى ٱلَّيْلِ وَسَخَّرَ ٱلشَّمْسَ وَٱلْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِى
لِأَجَلٍ مُّسَمًّى ۚ ذَٰلِكُمُ ٱللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ ٱلْمُلْكُ ۚ وَٱلَّذِينَ
تَدْعُونَ مِن دُونِهِۦ مَا يَمْلِكُونَ مِن قِطْمِيرٍ ﴿١٣﴾ إِن
تَدْعُوهُمْ لَا يَسْمَعُوا۟ دُعَآءَكُمْ وَلَوْ سَمِعُوا۟ مَا ٱسْتَجَابُوا۟ لَكُمْ ۖ
وَيَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ يَكْفُرُونَ بِشِرْكِكُمْ ۚ وَلَا يُنَبِّئُكَ مِثْلُ خَبِيرٍ
﴿١٤﴾ ۞ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ أَنتُمُ ٱلْفُقَرَآءُ إِلَى ٱللَّهِ ۖ وَٱللَّهُ هُوَ ٱلْغَنِىُّ
ٱلْحَمِيدُ ﴿١٥﴾ إِن يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ ﴿١٦﴾
وَمَا ذَٰلِكَ عَلَى ٱللَّهِ بِعَزِيزٍ ﴿١٧﴾ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ ۚ وَإِن
تَدْعُ مُثْقَلَةٌ إِلَىٰ حِمْلِهَا لَا يُحْمَلْ مِنْهُ شَىْءٌ وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰٓ ۗ
إِنَّمَا تُنذِرُ ٱلَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِٱلْغَيْبِ وَأَقَامُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ ۚ
وَمَن تَزَكَّىٰ فَإِنَّمَا يَتَزَكَّىٰ لِنَفْسِهِۦ ۚ وَإِلَى ٱللَّهِ ٱلْمَصِيرُ ﴿١٨﴾

حزب ٤٤

وشه و ماناكانی

﴿عَذْبٌ فُرَاتٌ﴾ خۆش و شیرین

﴿[illegible]﴾ باش قووت دەچێ، ڕەوان

﴿[illegible]﴾ تفت و تاڵ

﴿[illegible]﴾

﴿[illegible]﴾ خشڵی لێ دەردێنن دەیپۆشن

﴿[illegible]﴾ کەشتیی بە با دەڕوا

﴿يُولِجُ﴾ ئەخاتە

﴿[illegible]﴾ کاتێکی دیاریکراو بۆ قیامەت

﴿[illegible]﴾ توێکڵی تەنکی سەر ناوکە خورما

﴿[illegible]﴾ کەس کۆڵ و باری کەس هەڵناگرێ

﴿مُثْقَلَةٌ﴾ تاوانبار، بارقورس بە تاوان

﴿[illegible]﴾ باری تاوانەکەی

تەجویدی ڕەنگاوڕەنگ

▼ تەفخیمی پیتی لامی (لله)

▼ تەفخیمی پیتی (راء).

▼ سەکتی هەڵمەتە

١ چۆنیەتی وەستان (الوقوف)

٢ نیشانەکانی وەستان

١ هەموو وەستانەکان [illegible] پیتەکە خۆی سکوون [illegible] پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) [illegible]

٢ ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان [illegible]

وَمَا يَسْتَوِي ٱلْأَعْمَىٰ وَٱلْبَصِيرُ ١٩ وَلَا ٱلظُّلُمَٰتُ وَلَا ٱلنُّورُ
٢٠ وَلَا ٱلظِّلُّ وَلَا ٱلْحَرُورُ ٢١ وَمَا يَسْتَوِي ٱلْأَحْيَآءُ وَلَا ٱلْأَمْوَٰتُۚ
إِنَّ ٱللَّهَ يُسْمِعُ مَن يَشَآءُۖ وَمَآ أَنتَ بِمُسْمِعٍ مَّن فِي ٱلْقُبُورِ ٢٢ إِنْ
أَنتَ إِلَّا نَذِيرٌ ٢٣ إِنَّآ أَرْسَلْنَٰكَ بِٱلْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًاۚ وَإِن مِّنْ
أُمَّةٍ إِلَّا خَلَا فِيهَا نَذِيرٌ ٢٤ وَإِن يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَ ٱلَّذِينَ
مِن قَبْلِهِمْ جَآءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِٱلْبَيِّنَٰتِ وَبِٱلزُّبُرِ وَبِٱلْكِتَٰبِ
ٱلْمُنِيرِ ٢٥ ثُمَّ أَخَذْتُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْۖ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ٢٦
أَلَمْ تَرَ أَنَّ ٱللَّهَ أَنزَلَ مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءً فَأَخْرَجْنَا بِهِۦ ثَمَرَٰتٍ مُّخْتَلِفًا
أَلْوَٰنُهَاۚ وَمِنَ ٱلْجِبَالِ جُدَدُۢ بِيضٌ وَحُمْرٌ مُّخْتَلِفٌ أَلْوَٰنُهَا
وَغَرَابِيبُ سُودٌ ٢٧ وَمِنَ ٱلنَّاسِ وَٱلدَّوَآبِّ وَٱلْأَنْعَٰمِ
مُخْتَلِفٌ أَلْوَٰنُهُۥ كَذَٰلِكَۗ إِنَّمَا يَخْشَى ٱللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ ٱلْعُلَمَٰٓؤُاْۗ
إِنَّ ٱللَّهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ ٢٨ إِنَّ ٱلَّذِينَ يَتْلُونَ كِتَٰبَ ٱللَّهِ
وَأَقَامُواْ ٱلصَّلَوٰةَ وَأَنفَقُواْ مِمَّا رَزَقْنَٰهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً
يَرْجُونَ تِجَٰرَةً لَّن تَبُورَ ٢٩ لِيُوَفِّيَهُمْ أُجُورَهُمْ
وَيَزِيدَهُم مِّن فَضْلِهِۦٓۚ إِنَّهُۥ غَفُورٌ شَكُورٌ ٣٠

وشه و ماناکانی

﴿ٱلْحَرُورُ﴾
گەرمای بەتین

﴿...﴾ ئەو
کەسەی خودا
یەوێ سیسێ پێی
دەبیسێ

﴿...﴾
مژدەدەر

﴿...﴾
ترسێنەر

﴿...﴾
چیم لێ کردن؟

﴿...﴾
ریگەگەل

﴿...﴾

﴿...﴾
تەپولکەگەلی رەش

﴿...﴾
لەناو ناچێ

مینگەکان و نەوانەی ناخوێنرێنەوە
شوێنی مینگە (غنة)، (الإدغام)، بە مینگەوە
مینگەی (الإخفاء)، (الإدغام)ی بێ مینگە و،
مینگەی (الإقلاب) بەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)
(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە دروست دەبن
(٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمز)ەوە دروست دەبن
مەددی متصل، لەکاتی وەستاندا و، ماوەکەی بە ئەندازەی (٦،٥،٤) حەرەکەیە
٢ ،٤ ،٦ حەرەکە بۆ مەددی ...
٢ حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی ...

وَٱلَّذِيٓ أَوۡحَيۡنَآ إِلَيۡكَ مِنَ ٱلۡكِتَٰبِ هُوَ ٱلۡحَقُّ مُصَدِّقٗا لِّمَا بَيۡنَ
يَدَيۡهِۗ إِنَّ ٱللَّهَ بِعِبَادِهِۦ لَخَبِيرُۢ بَصِيرٞ ٣١ ثُمَّ أَوۡرَثۡنَا ٱلۡكِتَٰبَ
ٱلَّذِينَ ٱصۡطَفَيۡنَا مِنۡ عِبَادِنَاۖ فَمِنۡهُمۡ ظَالِمٞ لِّنَفۡسِهِۦ وَمِنۡهُم
مُّقۡتَصِدٞ وَمِنۡهُمۡ سَابِقُۢ بِٱلۡخَيۡرَٰتِ بِإِذۡنِ ٱللَّهِۚ ذَٰلِكَ هُوَ
ٱلۡفَضۡلُ ٱلۡكَبِيرُ ٣٢ جَنَّٰتُ عَدۡنٖ يَدۡخُلُونَهَا يُحَلَّوۡنَ
فِيهَا مِنۡ أَسَاوِرَ مِن ذَهَبٖ وَلُؤۡلُؤٗاۖ وَلِبَاسُهُمۡ فِيهَا حَرِيرٞ ٣٣
وَقَالُواْ ٱلۡحَمۡدُ لِلَّهِ ٱلَّذِيٓ أَذۡهَبَ عَنَّا ٱلۡحَزَنَۖ إِنَّ رَبَّنَا لَغَفُورٞ
شَكُورٌ ٣٤ ٱلَّذِيٓ أَحَلَّنَا دَارَ ٱلۡمُقَامَةِ مِن فَضۡلِهِۦ لَا يَمَسُّنَا
فِيهَا نَصَبٞ وَلَا يَمَسُّنَا فِيهَا لُغُوبٞ ٣٥ وَٱلَّذِينَ كَفَرُواْ لَهُمۡ
نَارُ جَهَنَّمَ لَا يُقۡضَىٰ عَلَيۡهِمۡ فَيَمُوتُواْ وَلَا يُخَفَّفُ عَنۡهُم مِّنۡ
عَذَابِهَاۚ كَذَٰلِكَ نَجۡزِي كُلَّ كَفُورٖ ٣٦ وَهُمۡ يَصۡطَرِخُونَ
فِيهَا رَبَّنَآ أَخۡرِجۡنَا نَعۡمَلۡ صَٰلِحًا غَيۡرَ ٱلَّذِي كُنَّا نَعۡمَلُۚ
أَوَلَمۡ نُعَمِّرۡكُم مَّا يَتَذَكَّرُ فِيهِ مَن تَذَكَّرَ وَجَآءَكُمُ ٱلنَّذِيرُۖ
فَذُوقُواْ فَمَا لِلظَّٰلِمِينَ مِن نَّصِيرٍ ٣٧ إِنَّ ٱللَّهَ عَٰلِمُ
غَيۡبِ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِۚ إِنَّهُۥ عَلِيمُۢ بِذَاتِ ٱلصُّدُورِ ٣٨

وشه و ماناكانی

﴿ ثُمَّ أَوۡرَثۡنَا ٱلۡكِتَٰبَ [illegible] ﴾ له پاشان کتێبمان دا به‌وانه‌ی هه‌ڵمان بژاردن

﴿ [illegible] ﴾ سته‌می له خۆی کردووه

﴿ مُّقۡتَصِدٞ ﴾ مامناوه‌نده، چاکه و خراپه‌ی وه‌ك یه‌کن

﴿ [illegible] بِٱلۡخَيۡرَٰتِ ﴾ به چاکه پێشکه‌وتووه، چاکه‌ی زۆره

﴿ ٱلۡحَزَنَ ﴾ هۆی خه‌م و خه‌فه‌ت

﴿ [illegible] ﴾ شوێنی هه‌میشه‌یی، به‌هه‌شت

﴿ [illegible] ﴾ ماندوێتی

﴿ [illegible] ﴾ حاوێی و ساردوسڕیی

﴿ [illegible] ﴾ هاوار ده‌که‌ن

﴿ وَجَآءَكُمُ ٱلنَّذِيرُ ﴾ ترسێنه‌رتان هاته لا، پێغه‌مبه‌ر

١- هه‌موو وه‌ستانه‌کان له‌سه‌ر پیتی سکوندار ده‌کرێت، ته‌نانه‌ت گه‌ر پیته‌که خۆی سکوندار نه‌بێت له‌کاتی وه‌ستاندا حه‌ره‌که‌کانی [illegible] گه‌ر پیته‌که [illegible] ده‌خوێنرێنه‌وه [illegible] ده‌خوێنرێنه‌وه

٢- ئه‌و هێمایانه‌ی وه‌ستان که به‌ره‌نگی سوور [illegible] دیاری ده‌که‌ن، له‌کاتی به‌رده‌وامبوونیش له خوێندنه‌وه چه‌ند حوکمێك هه‌ن که ده‌گۆڕێن.

١- جوتیه‌ی وه‌ستان الوقوف ٢- نیشانه‌کانی وه‌ستان

قورس کردن التفخیم و القلقلة

- تەفخیمی پیتی لامی (اللّٰه).
- تەفخیمی پیتی (راء).
- سیمەتی قەلقەلە

هُوَ ٱلَّذِي جَعَلَكُمْ خَلَٰٓئِفَ فِي ٱلْأَرْضِ فَمَن كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُۥ وَلَا
يَزِيدُ ٱلْكَٰفِرِينَ كُفْرُهُمْ عِندَ رَبِّهِمْ إِلَّا مَقْتًا وَلَا يَزِيدُ ٱلْكَٰفِرِينَ
كُفْرُهُمْ إِلَّا خَسَارًا ﴿٣٩﴾ قُلْ أَرَءَيْتُمْ شُرَكَآءَكُمُ ٱلَّذِينَ تَدْعُونَ مِن
دُونِ ٱللَّهِ أَرُونِي مَاذَا خَلَقُوا۟ مِنَ ٱلْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ
أَمْ ءَاتَيْنَٰهُمْ كِتَٰبًا فَهُمْ عَلَىٰ بَيِّنَتٍ مِّنْهُ بَلْ إِن يَعِدُ ٱلظَّٰلِمُونَ
بَعْضُهُم بَعْضًا إِلَّا غُرُورًا ﴿٤٠﴾ ۞ إِنَّ ٱللَّهَ يُمْسِكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَٱلْأَرْضَ أَن تَزُولَا وَلَئِن زَالَتَآ إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِّنۢ بَعْدِهِۦٓ
إِنَّهُۥ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا ﴿٤١﴾ وَأَقْسَمُوا۟ بِٱللَّهِ جَهْدَ أَيْمَٰنِهِمْ لَئِن
جَآءَهُمْ نَذِيرٌ لَّيَكُونُنَّ أَهْدَىٰ مِنْ إِحْدَى ٱلْأُمَمِ فَلَمَّا جَآءَهُمْ نَذِيرٌ
مَّا زَادَهُمْ إِلَّا نُفُورًا ﴿٤٢﴾ ٱسْتِكْبَارًا فِي ٱلْأَرْضِ وَمَكْرَ ٱلسَّيِّئِ
وَلَا يَحِيقُ ٱلْمَكْرُ ٱلسَّيِّئُ إِلَّا بِأَهْلِهِۦ فَهَلْ يَنظُرُونَ إِلَّا سُنَّتَ
ٱلْأَوَّلِينَ فَلَن تَجِدَ لِسُنَّتِ ٱللَّهِ تَبْدِيلًا وَلَن تَجِدَ لِسُنَّتِ ٱللَّهِ تَحْوِيلًا
﴿٤٣﴾ أَوَلَمْ يَسِيرُوا۟ فِي ٱلْأَرْضِ فَيَنظُرُوا۟ كَيْفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلَّذِينَ مِن
قَبْلِهِمْ وَكَانُوٓا۟ أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَمَا كَانَ ٱللَّهُ لِيُعْجِزَهُۥ مِن شَيْءٍ
فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَلَا فِي ٱلْأَرْضِ إِنَّهُۥ كَانَ عَلِيمًا قَدِيرًا ﴿٤٤﴾

(قسم عشر)

وشه و مانەکان

﴿ [illegible] ﴾ کردنی بە جێگرەوەی ئەو بەی پێش خۆتان

﴿ مَقْتًا ﴾ رق و تووڕەیی

﴿ [illegible] ﴾ زیان، لەناوچوون

﴿ أَرَءَيْتُمْ شُرَكَآءَكُمُ ﴾ بینیتانن ئەوانەی بە هاوبەشتان دانابوون؟

﴿ أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ ﴾ هیچ هاوبەشییان لە تەك خودادا هەیە؟

﴿ [illegible] ﴾ ئەوان کە نەلێن

ئەدەن ﴿ [illegible] ﴾ سەرگەردانیی، بایی بوون

﴿ جَهْدَ أَيْمَٰنِهِمْ ﴾ سوێندە گەورەکانیان

﴿ [illegible] ﴾ دوورکەوتنەوە

﴿ [illegible] ﴾ فێڵی خراپ، فێڵکردن لە پێغەمبەر

﴿ [illegible] ﴾ دادەبەزێ، دادەکەوێت

﴿ [illegible] ﴾ ئایا چاوەڕێ دەکەن؟

﴿ سُنَّتَ ٱلْأَوَّلِينَ ﴾ ئەوەی بەسەر گەلانی پێشوودا هاتووە

مینگەکان و ئەوانەی ناخوێنرێنەوە: شوێنی مینگە (الغنة) — (الإدغام، بە مینگەوە) — مینگەی (الإخفاء). — (الإدغام)ی بێ مینگە و. — مینگەی (الإقلاب) — ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود): [illegible] — (٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمز)ەوە دروست دەبن — [illegible] — (٦،٤،٢) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان — (٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)

وَلَوْ يُؤَاخِذُ ٱللَّهُ ٱلنَّاسَ بِمَا كَسَبُوا۟ مَا تَرَكَ عَلَىٰ
ظَهْرِهَا مِن دَآبَّةٍ وَلَٰكِن يُؤَخِّرُهُمْ إِلَىٰٓ أَجَلٍ مُّسَمًّى
فَإِذَا جَآءَ أَجَلُهُمْ فَإِنَّ ٱللَّهَ كَانَ بِعِبَادِهِۦ بَصِيرًۢا ﴿٤٥﴾

سُورَةُ يسٓ

مكية ٣٦ — آياتها ٨٣

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

يسٓ ﴿١﴾ وَٱلْقُرْءَانِ ٱلْحَكِيمِ ﴿٢﴾ إِنَّكَ لَمِنَ ٱلْمُرْسَلِينَ ﴿٣﴾ عَلَىٰ
صِرَٰطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٤﴾ تَنزِيلَ ٱلْعَزِيزِ ٱلرَّحِيمِ ﴿٥﴾ لِتُنذِرَ قَوْمًا مَّآ
أُنذِرَ ءَابَآؤُهُمْ فَهُمْ غَٰفِلُونَ ﴿٦﴾ لَقَدْ حَقَّ ٱلْقَوْلُ عَلَىٰٓ أَكْثَرِهِمْ
فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٧﴾ إِنَّا جَعَلْنَا فِىٓ أَعْنَٰقِهِمْ أَغْلَٰلًا فَهِىَ إِلَى
ٱلْأَذْقَانِ فَهُم مُّقْمَحُونَ ﴿٨﴾ وَجَعَلْنَا مِنۢ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ سَدًّا
وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا فَأَغْشَيْنَٰهُمْ فَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ ﴿٩﴾ وَسَوَآءٌ
عَلَيْهِمْ ءَأَنذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٠﴾ إِنَّمَا تُنذِرُ
مَنِ ٱتَّبَعَ ٱلذِّكْرَ وَخَشِىَ ٱلرَّحْمَٰنَ بِٱلْغَيْبِ فَبَشِّرْهُ بِمَغْفِرَةٍ
وَأَجْرٍ كَرِيمٍ ﴿١١﴾ إِنَّا نَحْنُ نُحْىِ ٱلْمَوْتَىٰ وَنَكْتُبُ
مَا قَدَّمُوا۟ وَءَاثَٰرَهُمْ وَكُلَّ شَىْءٍ أَحْصَيْنَٰهُ فِىٓ إِمَامٍ مُّبِينٍ ﴿١٢﴾

وشەو ماناکانی

﴿بِمَا كَسَبُوا۟﴾ بەوەی کردوویانە
﴿مِن دَآبَّةٍ﴾ لە هەر گیانلەبەرێك
﴿إِلَىٰٓ أَجَلٍ مُّسَمًّى﴾ بۆ کاتێکی دیاریکراو

سوورەتی یاسین

﴿[illegible]﴾ [illegible] قسە و بەڵێن بەسەر ئەواندا هات، بە راست گەڕا
﴿[illegible]﴾ کۆت و زەنجیر
﴿[illegible]﴾ ملڕەپ و چاوشۆڕ
﴿سَدًّا﴾ بەست
﴿فَأَغْشَيْنَٰهُمْ﴾ پەردەمان بەسەر چاویاندا هێنا
﴿[illegible]﴾ شوێنەوارییان
﴿[illegible]﴾ ژماردمان
﴿إِمَامٍ مُّبِينٍ﴾ (لوح المحفوظ)

هۆکاری کۆکردن (تفخیم و قەلقەلە):
- تەفخیمی پیتی لامی (الله)
- تەفخیمی پیتی (راء).
- سیمەتی قەلقەلە

١. چوونەی وەستان (الوقوف): هەموو وەستانەکی لەسەر پیتی سکوندار دەکرێت بەدەر [illegible] گەر پیتەکە جوی سکوند. بەبێ بەکاس وەستاند حەرەکەکانی بری لی دادەماڵرێ. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە بەدوێتی فەتحەای بەسەر بوو بە بەتەا دەخوێنرێتەوە و (تائی جری)ش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە.
٢. نیشانەکانی وەستان: ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەڕەواسبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن.

وَٱضۡرِبۡ لَهُم مَّثَلًا أَصۡحَٰبَ ٱلۡقَرۡيَةِ إِذۡ جَآءَهَا ٱلۡمُرۡسَلُونَ ﴿١٣﴾
إِذۡ أَرۡسَلۡنَآ إِلَيۡهِمُ ٱثۡنَيۡنِ فَكَذَّبُوهُمَا فَعَزَّزۡنَا بِثَالِثٖ فَقَالُوٓاْ إِنَّآ
إِلَيۡكُم مُّرۡسَلُونَ ﴿١٤﴾ قَالُواْ مَآ أَنتُمۡ إِلَّا بَشَرٞ مِّثۡلُنَا وَمَآ أَنزَلَ
ٱلرَّحۡمَٰنُ مِن شَيۡءٍ إِنۡ أَنتُمۡ إِلَّا تَكۡذِبُونَ ﴿١٥﴾ قَالُواْ رَبُّنَا يَعۡلَمُ إِنَّآ
إِلَيۡكُمۡ لَمُرۡسَلُونَ ﴿١٦﴾ وَمَا عَلَيۡنَآ إِلَّا ٱلۡبَلَٰغُ ٱلۡمُبِينُ ﴿١٧﴾
قَالُوٓاْ إِنَّا تَطَيَّرۡنَا بِكُمۡۖ لَئِن لَّمۡ تَنتَهُواْ لَنَرۡجُمَنَّكُمۡ وَلَيَمَسَّنَّكُم
مِّنَّا عَذَابٌ أَلِيمٞ ﴿١٨﴾ قَالُواْ طَٰٓئِرُكُم مَّعَكُمۡۚ أَئِن ذُكِّرۡتُمۚ
بَلۡ أَنتُمۡ قَوۡمٞ مُّسۡرِفُونَ ﴿١٩﴾ وَجَآءَ مِنۡ أَقۡصَا ٱلۡمَدِينَةِ رَجُلٞ
يَسۡعَىٰ قَالَ يَٰقَوۡمِ ٱتَّبِعُواْ ٱلۡمُرۡسَلِينَ ﴿٢٠﴾ ٱتَّبِعُواْ مَن
لَّا يَسۡـَٔلُكُمۡ أَجۡرٗا وَهُم مُّهۡتَدُونَ ﴿٢١﴾ وَمَا لِيَ لَآ أَعۡبُدُ ٱلَّذِي
فَطَرَنِي وَإِلَيۡهِ تُرۡجَعُونَ ﴿٢٢﴾ ءَأَتَّخِذُ مِن دُونِهِۦٓ ءَالِهَةً إِن
يُرِدۡنِ ٱلرَّحۡمَٰنُ بِضُرّٖ لَّا تُغۡنِ عَنِّي شَفَٰعَتُهُمۡ شَيۡـٔٗا وَلَا
يُنقِذُونِ ﴿٢٣﴾ إِنِّيٓ إِذٗا لَّفِي ضَلَٰلٖ مُّبِينٍ ﴿٢٤﴾ إِنِّيٓ ءَامَنتُ
بِرَبِّكُمۡ فَٱسۡمَعُونِ ﴿٢٥﴾ قِيلَ ٱدۡخُلِ ٱلۡجَنَّةَۖ قَالَ يَٰلَيۡتَ قَوۡمِي
يَعۡلَمُونَ ﴿٢٦﴾ بِمَا غَفَرَ لِي رَبِّي وَجَعَلَنِي مِنَ ٱلۡمُكۡرَمِينَ ﴿٢٧﴾

وشەو مانەکانی

[illegible] خاوەنی گوندەکە

[illegible] کە پێغەمبەرەکان هاتن بۆ لایان

[illegible] کە دوانیان بۆ ناردن

[illegible] سێیەمێکمان بە دوایاندا نارد

[illegible] ڕەشبینی بە هۆی ئێوەوە

[illegible] شوومی ئێوە بە خۆتانەوەیە

[illegible] ئەگەر خودایان

[illegible] ناشیرینەوە [illegible] بە پەلە دەڕوات

[illegible] هیچ پەروەردگار شیکردن لێ دوور ناکەن

[illegible] بەدیی هێناوم

[illegible] هیچ قازانجی بۆ نابێ

[illegible] پێیان وت بچە بەهەشت

[illegible] حۆزگە کەلەکەم دەیزانی

ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە و ئەوانەی مینگەکان

▼ شوێنی مینگە (الغنة). ▼ (الإدغام) بە مینگەوە.
▼ مینگەی (الإخفاء). ▼ (الإدغام)ی بێ مینگە و،
م مینگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)

▼ [illegible]
▼ (٤-٥) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی هەمزەوە دروست دەبن
▼ مەددی منفصل بەکاتی وەستاندن و ئەوەکەی بە ئەندازەی (٤، ٥، ٦) حەرەکە
▼ (٢، ٤، ٦) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)
▼ (٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی جوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبیعی)

وَمَآ أَنزَلۡنَا عَلَىٰ قَوۡمِهِۦ مِنۢ بَعۡدِهِۦ مِن جُندٖ مِّنَ ٱلسَّمَآءِ وَمَا
كُنَّا مُنزِلِينَ ﴿٢٨﴾ إِن كَانَتۡ إِلَّا صَيۡحَةٗ وَٰحِدَةٗ فَإِذَا هُمۡ خَٰمِدُونَ
﴿٢٩﴾ يَٰحَسۡرَةً عَلَى ٱلۡعِبَادِۚ مَا يَأۡتِيهِم مِّن رَّسُولٍ إِلَّا كَانُواْ بِهِۦ
يَسۡتَهۡزِءُونَ ﴿٣٠﴾ أَلَمۡ يَرَوۡاْ كَمۡ أَهۡلَكۡنَا قَبۡلَهُم مِّنَ ٱلۡقُرُونِ
أَنَّهُمۡ إِلَيۡهِمۡ لَا يَرۡجِعُونَ ﴿٣١﴾ وَإِن كُلّٞ لَّمَّا جَمِيعٞ لَّدَيۡنَا مُحۡضَرُونَ
﴿٣٢﴾ وَءَايَةٞ لَّهُمُ ٱلۡأَرۡضُ ٱلۡمَيۡتَةُ أَحۡيَيۡنَٰهَا وَأَخۡرَجۡنَا مِنۡهَا حَبّٗا
فَمِنۡهُ يَأۡكُلُونَ ﴿٣٣﴾ وَجَعَلۡنَا فِيهَا جَنَّٰتٖ مِّن نَّخِيلٖ
وَأَعۡنَٰبٖ وَفَجَّرۡنَا فِيهَا مِنَ ٱلۡعُيُونِ ﴿٣٤﴾ لِيَأۡكُلُواْ مِن ثَمَرِهِۦ
وَمَا عَمِلَتۡهُ أَيۡدِيهِمۡۚ أَفَلَا يَشۡكُرُونَ ﴿٣٥﴾ سُبۡحَٰنَ ٱلَّذِي
خَلَقَ ٱلۡأَزۡوَٰجَ كُلَّهَا مِمَّا تُنۢبِتُ ٱلۡأَرۡضُ وَمِنۡ أَنفُسِهِمۡ
وَمِمَّا لَا يَعۡلَمُونَ ﴿٣٦﴾ وَءَايَةٞ لَّهُمُ ٱلَّيۡلُ نَسۡلَخُ مِنۡهُ ٱلنَّهَارَ
فَإِذَا هُم مُّظۡلِمُونَ ﴿٣٧﴾ وَٱلشَّمۡسُ تَجۡرِي لِمُسۡتَقَرّٖ لَّهَاۚ
ذَٰلِكَ تَقۡدِيرُ ٱلۡعَزِيزِ ٱلۡعَلِيمِ ﴿٣٨﴾ وَٱلۡقَمَرَ قَدَّرۡنَٰهُ مَنَازِلَ حَتَّىٰ
عَادَ كَٱلۡعُرۡجُونِ ٱلۡقَدِيمِ ﴿٣٩﴾ لَا ٱلشَّمۡسُ يَنۢبَغِي لَهَآ أَن تُدۡرِكَ
ٱلۡقَمَرَ وَلَا ٱلَّيۡلُ سَابِقُ ٱلنَّهَارِۚ وَكُلّٞ فِي فَلَكٖ يَسۡبَحُونَ ﴿٤٠﴾

وشەو مانەکانی

﴿[illegible]﴾ لە دوای ئەویش
﴿[illegible]﴾ نەبووە، هەر ئەوە بووە
﴿[illegible]﴾ یەك دەنگی گەورە بوو
﴿[illegible]﴾ هەموو سارد بوونەوە، مردن
﴿[illegible]﴾ هاوار پەشیمانی
﴿[illegible]﴾ زۆرمان لەناو برد
﴿ٱلۡقُرُونِ﴾ گەلان
﴿[illegible]﴾ هەموو کۆن
﴿[illegible]﴾ ئامادەکراون
﴿[illegible]﴾ [illegible]
﴿[illegible]﴾ جووتەکانی (نێر و مێکانی) دروست کردووە
﴿[illegible]﴾ ڕۆژی لێ دادەڕنین
﴿[illegible]﴾ ڕوستیمان بە چەند قۆناغ دیاری کرد
﴿[illegible]﴾ وەك لقە دار خورمای وشکی کۆن
﴿[illegible]﴾ دەگەڕێن، مەلە دەکەن

▼ تەفخیمی پیتی لامی (الله). ▼ تەفخیمی پیتی (ر، ء) ▼ سیمەی قەلقەلە	١- چۆنیەتی وەستان (الوقوف): ٢- نیشانەکانی وەستان:	هەموو وەستانەکان [illegible] کە [illegible] حەرەکەکانی تری لێ دادەماڵرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە و، تائی خڕیش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە. ٢- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن [illegible]

وَءَايَةٌ لَّهُمْ أَنَّا حَمَلْنَا ذُرِّيَّتَهُمْ فِى ٱلْفُلْكِ ٱلْمَشْحُونِ ﴿٤١﴾ وَخَلَقْنَا
لَهُم مِّن مِّثْلِهِۦ مَا يَرْكَبُونَ ﴿٤٢﴾ وَإِن نَّشَأْ نُغْرِقْهُمْ فَلَا صَرِيخَ لَهُمْ
وَلَا هُمْ يُنقَذُونَ ﴿٤٣﴾ إِلَّا رَحْمَةً مِّنَّا وَمَتَٰعًا إِلَىٰ حِينٍ ﴿٤٤﴾ وَإِذَا
قِيلَ لَهُمُ ٱتَّقُوا۟ مَا بَيْنَ أَيْدِيكُمْ وَمَا خَلْفَكُمْ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٤٥﴾
وَمَا تَأْتِيهِم مِّنْ ءَايَةٍ مِّنْ ءَايَٰتِ رَبِّهِمْ إِلَّا كَانُوا۟ عَنْهَا مُعْرِضِينَ
﴿٤٦﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ أَنفِقُوا۟ مِمَّا رَزَقَكُمُ ٱللَّهُ قَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟
لِلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ أَنُطْعِمُ مَن لَّوْ يَشَآءُ ٱللَّهُ أَطْعَمَهُۥٓ إِنْ أَنتُمْ إِلَّا فِى
ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ ﴿٤٧﴾ وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا ٱلْوَعْدُ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ
﴿٤٨﴾ مَا يَنظُرُونَ إِلَّا صَيْحَةً وَٰحِدَةً تَأْخُذُهُمْ وَهُمْ يَخِصِّمُونَ
﴿٤٩﴾ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ تَوْصِيَةً وَلَآ إِلَىٰٓ أَهْلِهِمْ يَرْجِعُونَ ﴿٥٠﴾
وَنُفِخَ فِى ٱلصُّورِ فَإِذَا هُم مِّنَ ٱلْأَجْدَاثِ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يَنسِلُونَ
﴿٥١﴾ قَالُوا۟ يَٰوَيْلَنَا مَنۢ بَعَثَنَا مِن مَّرْقَدِنَا ۜ هَٰذَا مَا وَعَدَ ٱلرَّحْمَٰنُ (سكتة لطيفة)
وَصَدَقَ ٱلْمُرْسَلُونَ ﴿٥٢﴾ إِن كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً
وَٰحِدَةً فَإِذَا هُمْ جَمِيعٌ لَّدَيْنَا مُحْضَرُونَ ﴿٥٣﴾ فَٱلْيَوْمَ لَا تُظْلَمُ
نَفْسٌ شَيْـًٔا وَلَا تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٥٤﴾

وشەو ماناکانی

﴿[illegible]﴾ نیشانەیەك بۆ ئەوان
﴿[illegible]﴾ بەوە کەسانی هەڵگرت
﴿فِى ٱلْفُلْكِ﴾ لە کەشتییەکەی نووحدا
﴿ٱلْمَشْحُونِ﴾ پڕکراو
﴿فَلَا صَرِيخَ لَهُمْ﴾ کەس بە هاواریانەوە نایەت
﴿صَيْحَةً وَٰحِدَةً﴾ یەك گرمە، فووپێداکردنی مردن
﴿يَخِصِّمُونَ﴾ دەمەدەلە و هاوردو بردی قسەیان
﴿وَنُفِخَ فِى ٱلصُّورِ﴾ فوو بە کەڕەنادا دەکرێ
﴿ٱلْأَجْدَاثِ﴾ گۆڕەکان
﴿يَنسِلُونَ﴾ بە پەلە دەردەچن
﴿قَالُوا۟ يَٰوَيْلَنَا﴾ کافرەکان دەڵێن: ماڵکاوڵ خۆمان
﴿مِن مَّرْقَدِنَا﴾ لەم جێگەمانە
﴿[illegible] ٱلرَّحْمَٰنُ﴾ ئەمە ئەوەیە کە خودا بەڵێنی پێ د بوو
﴿[illegible] ٱلْمُرْسَلُونَ﴾ پێغەمبەرەکانیش ڕاستیان فەرموو
﴿[illegible]﴾ یەك ترکە و گرمەیە

مینگەکان و بەوانەی دەخوێنرێنەوە

شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە.
مینگەی (الإخفاء) (الإدغام)ی بێ مینگە و
م مینگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)

(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە دروست دەبن
(٤،٥) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمز)ەوە دروست دەبن
مەددی متصل، لەکاتی وەستاندا و، ماوەکەی بە ئەندازەی (٦،٥،٤) حەرەکەیە
(٦،٤،٢) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)دا
(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبیعی)یە

الحزب ٤٥

إِنَّ أَصْحَٰبَ ٱلْجَنَّةِ ٱلْيَوْمَ فِي شُغُلٍ فَٰكِهُونَ ﴿٥٥﴾ هُمْ وَأَزْوَٰجُهُمْ
فِي ظِلَٰلٍ عَلَى ٱلْأَرَآئِكِ مُتَّكِـُٔونَ ﴿٥٦﴾ لَهُمْ فِيهَا فَٰكِهَةٌ وَلَهُم
مَّا يَدَّعُونَ ﴿٥٧﴾ سَلَٰمٌ قَوْلًا مِّن رَّبٍّ رَّحِيمٍ ﴿٥٨﴾ وَٱمْتَٰزُواْ ٱلْيَوْمَ
أَيُّهَا ٱلْمُجْرِمُونَ ﴿٥٩﴾ ۞ أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَٰبَنِيٓ ءَادَمَ أَن لَّا
تَعْبُدُواْ ٱلشَّيْطَٰنَ إِنَّهُۥ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿٦٠﴾ وَأَنِ ٱعْبُدُونِي
هَٰذَا صِرَٰطٌ مُّسْتَقِيمٌ ﴿٦١﴾ وَلَقَدْ أَضَلَّ مِنكُمْ جِبِلًّا كَثِيرًا
أَفَلَمْ تَكُونُواْ تَعْقِلُونَ ﴿٦٢﴾ هَٰذِهِۦ جَهَنَّمُ ٱلَّتِي كُنتُمْ تُوعَدُونَ
﴿٦٣﴾ ٱصْلَوْهَا ٱلْيَوْمَ بِمَا كُنتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٦٤﴾ ٱلْيَوْمَ نَخْتِمُ
عَلَىٰٓ أَفْوَٰهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَآ أَيْدِيهِمْ وَتَشْهَدُ أَرْجُلُهُم بِمَا كَانُواْ
يَكْسِبُونَ ﴿٦٥﴾ وَلَوْ نَشَآءُ لَطَمَسْنَا عَلَىٰٓ أَعْيُنِهِمْ فَٱسْتَبَقُواْ
ٱلصِّرَٰطَ فَأَنَّىٰ يُبْصِرُونَ ﴿٦٦﴾ وَلَوْ نَشَآءُ لَمَسَخْنَٰهُمْ
عَلَىٰ مَكَانَتِهِمْ فَمَا ٱسْتَطَٰعُواْ مُضِيًّا وَلَا يَرْجِعُونَ
﴿٦٧﴾ وَمَن نُّعَمِّرْهُ نُنَكِّسْهُ فِي ٱلْخَلْقِ أَفَلَا يَعْقِلُونَ ﴿٦٨﴾
وَمَا عَلَّمْنَٰهُ ٱلشِّعْرَ وَمَا يَنۢبَغِي لَهُۥٓ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ وَقُرْءَانٌ مُّبِينٌ
﴿٦٩﴾ لِّيُنذِرَ مَن كَانَ حَيًّا وَيَحِقَّ ٱلْقَوْلُ عَلَى ٱلْكَٰفِرِينَ ﴿٧٠﴾

وشه و ماناکانی

﴿شغل﴾ له خۆشیدا
﴿[illegible]﴾ رادەبویرن
﴿[illegible]﴾ رابەحکەلی جوان
﴿[illegible]﴾ چییان بوی، داوای چی بکەن
﴿[illegible]﴾ جیا ببنەوە
﴿[illegible]﴾ داوام لی نەکردن، پەلیم لی نەسەندن؟
﴿[illegible]﴾ کومەلیکی زۆر
﴿[illegible]﴾
﴿[illegible]﴾ پەلەپەلی ریگەیان دەکرد
﴿[illegible]﴾ چۆن ریگە دەدۆزنەوە؟
﴿[illegible]﴾ سویی تو بین
﴿نعمره﴾ تەمەنی دریژ بکەین
﴿ننكسه في الخلق﴾ دیمەن و شکلی دەگۆرین

قورئانی گۆکردن (تجويد و هەمدانە)	▼ تەفخیمی پیتی لامی (الله). ▼ تەفخیمی پیتی (ر ء) ▼ سیمەتی قەلقەلە	١ چۆنیەتی وەستان (الوقوف). ٢ مەسلەکانی وەستان.

١ هەموو وەستانەکی [illegible] پیش سکوون دەکریت [illegible] [illegible]

٢ ئەو هیمایانەی وەستان کە بەرەنگی سوور رەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن [illegible] حوکمیت هەن کە دەگۆرین

أَوَلَمۡ يَرَوۡاْ أَنَّا خَلَقۡنَا لَهُم مِّمَّا عَمِلَتۡ أَيۡدِينَآ أَنۡعَٰمٗا فَهُمۡ لَهَا
مَٰلِكُونَ ﴿٧١﴾ وَذَلَّلۡنَٰهَا لَهُمۡ فَمِنۡهَا رَكُوبُهُمۡ وَمِنۡهَا يَأۡكُلُونَ ﴿٧٢﴾
وَلَهُمۡ فِيهَا مَنَٰفِعُ وَمَشَارِبُۚ أَفَلَا يَشۡكُرُونَ ﴿٧٣﴾ وَٱتَّخَذُواْ
مِن دُونِ ٱللَّهِ ءَالِهَةٗ لَّعَلَّهُمۡ يُنصَرُونَ ﴿٧٤﴾ لَا يَسۡتَطِيعُونَ
نَصۡرَهُمۡ وَهُمۡ لَهُمۡ جُندٞ مُّحۡضَرُونَ ﴿٧٥﴾ فَلَا يَحۡزُنكَ قَوۡلُهُمۡۘ
إِنَّا نَعۡلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعۡلِنُونَ ﴿٧٦﴾ أَوَلَمۡ يَرَ ٱلۡإِنسَٰنُ أَنَّا
خَلَقۡنَٰهُ مِن نُّطۡفَةٖ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٞ مُّبِينٞ ﴿٧٧﴾ وَضَرَبَ لَنَا
مَثَلٗا وَنَسِيَ خَلۡقَهُۥۖ قَالَ مَن يُحۡيِ ٱلۡعِظَٰمَ وَهِيَ رَمِيمٞ ﴿٧٨﴾
قُلۡ يُحۡيِيهَا ٱلَّذِيٓ أَنشَأَهَآ أَوَّلَ مَرَّةٖۖ وَهُوَ بِكُلِّ خَلۡقٍ عَلِيمٌ
﴿٧٩﴾ ٱلَّذِي جَعَلَ لَكُم مِّنَ ٱلشَّجَرِ ٱلۡأَخۡضَرِ نَارٗا فَإِذَآ أَنتُم
مِّنۡهُ تُوقِدُونَ ﴿٨٠﴾ أَوَلَيۡسَ ٱلَّذِي خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضَ
بِقَٰدِرٍ عَلَىٰٓ أَن يَخۡلُقَ مِثۡلَهُمۚ بَلَىٰ وَهُوَ ٱلۡخَلَّٰقُ ٱلۡعَلِيمُ ﴿٨١﴾
إِنَّمَآ أَمۡرُهُۥٓ إِذَآ أَرَادَ شَيۡـًٔا أَن يَقُولَ لَهُۥ كُن فَيَكُونُ ﴿٨٢﴾
فَسُبۡحَٰنَ ٱلَّذِي بِيَدِهِۦ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيۡءٖ وَإِلَيۡهِ تُرۡجَعُونَ ﴿٨٣﴾

سُورَةُ الصَّافَّاتِ

٣٧ — ١٨٢

وشه و ماناکانی

﴿ ... ﴾ ئاژەڵ

﴿ ... ﴾ بۆ ئاماندان رام کردوون

﴿ ... ﴾ سوود و قازانجیان هەیە تێیان

﴿ ... ﴾ خواردنەوە لە شیریان

﴿ ... يُنصَرُونَ ﴾ بەڵکو کۆمەك بکرێن، یارمەتیی بدرێن

﴿ لَهُمۡ جُندٞ مُّحۡضَرُونَ ﴾ سەربازی ئامادەکراویان هەیە

﴿ ... ﴾ ئەو دوژمنە

﴿ ... ﴾ روون و ئاشکرا

﴿ ... ﴾ ئەو رزیو و پەرتووە

﴿ ... ﴾ بەڵێ

﴿ مَلَكُوتُ ﴾ موڵك و دەستەڵاتی رەها

(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە دروست دەبن

(٥) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (همزە)وە دروست دەبن

مەددی متصل، لەکاتی وەستاندا و، ملوەکەی بە ئەندازەی (٤، ٥، ٦) حەرەکە

(٢، ٤، ٦) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان لەوەی

(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان ...

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)

شوێنی مینگە (الغنة)، (الإدغام) بە مینگەوە.

مینگەی (الإخفاء)، (الإدغام)ی بێ مینگە و،

مینگەی (الإقلاب)، ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە

مینگەکان و ئەوانەی ناخوێنرێنەوە

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

وَٱلصَّٰٓفَّٰتِ صَفّٗا ١ فَٱلزَّٰجِرَٰتِ زَجۡرٗا ٢ فَٱلتَّٰلِيَٰتِ ذِكۡرًا ٣
إِنَّ إِلَٰهَكُمۡ لَوَٰحِدٞ ٤ رَّبُّ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ وَمَا بَيۡنَهُمَا وَرَبُّ
ٱلۡمَشَٰرِقِ ٥ إِنَّا زَيَّنَّا ٱلسَّمَآءَ ٱلدُّنۡيَا بِزِينَةٍ ٱلۡكَوَاكِبِ ٦ وَحِفۡظٗا
مِّن كُلِّ شَيۡطَٰنٖ مَّارِدٖ ٧ لَّا يَسَّمَّعُونَ إِلَى ٱلۡمَلَإِ ٱلۡأَعۡلَىٰ وَيُقۡذَفُونَ
مِن كُلِّ جَانِبٖ ٨ دُحُورٗاۖ وَلَهُمۡ عَذَابٞ وَاصِبٌ ٩ إِلَّا مَنۡ خَطِفَ
ٱلۡخَطۡفَةَ فَأَتۡبَعَهُۥ شِهَابٞ ثَاقِبٞ ١٠ فَٱسۡتَفۡتِهِمۡ أَهُمۡ أَشَدُّ خَلۡقًا
أَم مَّنۡ خَلَقۡنَآۚ إِنَّا خَلَقۡنَٰهُم مِّن طِينٖ لَّازِبِۭ ١١ بَلۡ عَجِبۡتَ
وَيَسۡخَرُونَ ١٢ وَإِذَا ذُكِّرُواْ لَا يَذۡكُرُونَ ١٣ وَإِذَا رَأَوۡاْ ءَايَةٗ يَسۡتَسۡخِرُونَ
١٤ وَقَالُوٓاْ إِنۡ هَٰذَآ إِلَّا سِحۡرٞ مُّبِينٌ ١٥ أَءِذَا مِتۡنَا وَكُنَّا تُرَابٗا وَعِظَٰمًا
أَءِنَّا لَمَبۡعُوثُونَ ١٦ أَوَءَابَآؤُنَا ٱلۡأَوَّلُونَ ١٧ قُلۡ نَعَمۡ وَأَنتُمۡ دَٰخِرُونَ
١٨ فَإِنَّمَا هِيَ زَجۡرَةٞ وَٰحِدَةٞ فَإِذَا هُمۡ يَنظُرُونَ ١٩ وَقَالُواْ يَٰوَيۡلَنَا هَٰذَا
يَوۡمُ ٱلدِّينِ ٢٠ هَٰذَا يَوۡمُ ٱلۡفَصۡلِ ٱلَّذِي كُنتُم بِهِۦ تُكَذِّبُونَ ٢١
الحزب ٤٥ ۞ ٱحۡشُرُواْ ٱلَّذِينَ ظَلَمُواْ وَأَزۡوَٰجَهُمۡ وَمَا كَانُواْ يَعۡبُدُونَ ٢٢ مِن دُونِ
ٱللَّهِ فَٱهۡدُوهُمۡ إِلَىٰ صِرَٰطِ ٱلۡجَحِيمِ ٢٣ وَقِفُوهُمۡۖ إِنَّهُم مَّسۡـُٔولُونَ ٢٤

وشه و ماناكانى

سووره‌تى صافات

﴿ [illegible] ﴾ سوێند به‌و كۆمه‌ڵانه‌ى [illegible] خودا په‌رستیی

﴿ [illegible] ﴾ ئه‌و ئه‌وانه‌ی [illegible] دوورده‌خه‌نه‌وه

﴿ [illegible] ﴾ ئه‌وانه‌ی نامه‌كانی خودا ده‌خوێننه‌وه

﴿ [illegible] ﴾ شه‌یتانێكی [illegible] له ڕزی خوداناسان ده‌رچوو

﴿ ويقذفون ﴾ [illegible]

﴿ دحورا ﴾ ده‌ركردن، دوور ده‌خرێنه‌وه

﴿ عذاب واصب ﴾ [illegible]

﴿ [illegible] ﴾ وشه‌یه‌كی عه‌ره‌بیی

﴿ [illegible] ﴾ قوڕێكی [illegible]

﴿ [illegible] ﴾ گاڵته

﴿ [illegible] ﴾ ده‌كه‌ن

﴿ [illegible] ﴾ ده‌كه‌ن

﴿ [illegible] ﴾ [illegible]

﴿ ويلنا ﴾ هاوار بۆ ماڵمان

﴿ يوم الدين ﴾ ڕۆژی قیامه‌ت

﴿ [illegible] ﴾ هاوو [illegible]

قورئانی پیرۆز [illegible]

▼ [illegible] (الله)

▼ ته‌فخیمی پیتی (راء).

▼ سیمه‌تی قه‌لقه‌له

١- [illegible] (الوقوف):

٢- نیشانه‌كانی وه‌ستان.

هه‌موو وه‌ستانه‌كان [illegible] ده‌كرێت [illegible] حه‌ره‌كه‌كانی [illegible]. هه‌ر بۆیه له وه‌ستاندا گه‌ر پیته‌كه (ته‌نوینی فه‌تحه)ی له‌سه‌ر بوو به (ئه‌لف) ده‌خوێنرێته‌وه و، تائی خڕیش به (هاء)ی سكوندار ده‌خوێنرێته‌وه.

٢- ئه‌و هێمایانه‌ی وه‌ستان كه به‌ڕه‌نگی سووری ڕه‌نگ كراون وه‌ستانی میانه‌ی ئایه‌ته‌كان و سه‌ره‌تای ئایه‌ته‌كان دیاری ده‌كه‌ن، له‌كاتی به‌رده‌وامبوونیش له خوێندنه‌وه چه‌ند جوڵه‌یه‌ك هه‌ن كه ده‌گۆڕێن.

مَا لَكُمْ لَا تَنَاصَرُونَ ﴿٢٥﴾ بَلْ هُمُ الْيَوْمَ مُسْتَسْلِمُونَ ﴿٢٦﴾ وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ
عَلَىٰ بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ ﴿٢٧﴾ قَالُوا إِنَّكُمْ كُنتُمْ تَأْتُونَنَا عَنِ الْيَمِينِ ﴿٢٨﴾
قَالُوا بَل لَّمْ تَكُونُوا مُؤْمِنِينَ ﴿٢٩﴾ وَمَا كَانَ لَنَا عَلَيْكُم مِّن سُلْطَانٍ
بَلْ كُنتُمْ قَوْمًا طَاغِينَ ﴿٣٠﴾ فَحَقَّ عَلَيْنَا قَوْلُ رَبِّنَا إِنَّا لَذَائِقُونَ ﴿٣١﴾
فَأَغْوَيْنَاكُمْ إِنَّا كُنَّا غَاوِينَ ﴿٣٢﴾ فَإِنَّهُمْ يَوْمَئِذٍ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ
﴿٣٣﴾ إِنَّا كَذَٰلِكَ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِينَ ﴿٣٤﴾ إِنَّهُمْ كَانُوا إِذَا قِيلَ لَهُمْ
لَا إِلَٰهَ إِلَّا اللَّهُ يَسْتَكْبِرُونَ ﴿٣٥﴾ وَيَقُولُونَ أَئِنَّا لَتَارِكُوا آلِهَتِنَا
لِشَاعِرٍ مَّجْنُونٍ ﴿٣٦﴾ بَلْ جَاءَ بِالْحَقِّ وَصَدَّقَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٣٧﴾ إِنَّكُمْ
لَذَائِقُو الْعَذَابِ الْأَلِيمِ ﴿٣٨﴾ وَمَا تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ
﴿٣٩﴾ إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿٤٠﴾ أُولَٰئِكَ لَهُمْ رِزْقٌ مَّعْلُومٌ ﴿٤١﴾
فَوَاكِهُ وَهُم مُّكْرَمُونَ ﴿٤٢﴾ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿٤٣﴾ عَلَىٰ سُرُرٍ مُّتَقَابِلِينَ
﴿٤٤﴾ يُطَافُ عَلَيْهِم بِكَأْسٍ مِّن مَّعِينٍ ﴿٤٥﴾ بَيْضَاءَ لَذَّةٍ لِّلشَّارِبِينَ
﴿٤٦﴾ لَا فِيهَا غَوْلٌ وَلَا هُمْ عَنْهَا يُنزَفُونَ ﴿٤٧﴾ وَعِندَهُمْ قَاصِرَاتُ
الطَّرْفِ عِينٌ ﴿٤٨﴾ كَأَنَّهُنَّ بَيْضٌ مَّكْنُونٌ ﴿٤٩﴾ فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَىٰ
بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ ﴿٥٠﴾ قَالَ قَائِلٌ مِّنْهُمْ إِنِّي كَانَ لِي قَرِينٌ ﴿٥١﴾

وشه و ماناکانی

﴿[illegible]﴾ لەلای ئاییەوە (راستەوە)

﴿[illegible]﴾ گەلیکی یاخیی

﴿[illegible]﴾ تومان بررایەوە

﴿[illegible]﴾ لە ریگە لامان دان

﴿[illegible]﴾ پالفتە کراون

﴿[illegible]﴾ بە کاسەی شەرابەوە

﴿[illegible]﴾ لە سەرچاوە دەرچوو

﴿[illegible]﴾ هیچ [illegible]

﴿[illegible]﴾ سەرخۆش نابن

﴿[illegible]﴾ لەبیا بو میردی خویان دەروانن

﴿[illegible]﴾ چاو گەورە

﴿[illegible]﴾ هیلکەی پاککراو، پارێزراو لە تەپ و تۆز

شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە. مسگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و بەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە. مسگەی (الإقلاب).

درێژکردنەوەکان (المدود): [illegible]

يَقُولُ أَءِنَّكَ لَمِنَ ٱلْمُصَدِّقِينَ ﴿٥٢﴾ أَءِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظَٰمًا أَءِنَّا
لَمَدِينُونَ ﴿٥٣﴾ قَالَ هَلْ أَنتُم مُّطَّلِعُونَ ﴿٥٤﴾ فَٱطَّلَعَ فَرَءَاهُ فِى سَوَآءِ
ٱلْجَحِيمِ ﴿٥٥﴾ قَالَ تَٱللَّهِ إِن كِدتَّ لَتُرْدِينِ ﴿٥٦﴾ وَلَوْلَا نِعْمَةُ رَبِّى
لَكُنتُ مِنَ ٱلْمُحْضَرِينَ ﴿٥٧﴾ أَفَمَا نَحْنُ بِمَيِّتِينَ ﴿٥٨﴾ إِلَّا مَوْتَتَنَا
ٱلْأُولَىٰ وَمَا نَحْنُ بِمُعَذَّبِينَ ﴿٥٩﴾ إِنَّ هَٰذَا لَهُوَ ٱلْفَوْزُ ٱلْعَظِيمُ ﴿٦٠﴾
لِمِثْلِ هَٰذَا فَلْيَعْمَلِ ٱلْعَٰمِلُونَ ﴿٦١﴾ أَذَٰلِكَ خَيْرٌ نُّزُلًا أَمْ شَجَرَةُ
ٱلزَّقُّومِ ﴿٦٢﴾ إِنَّا جَعَلْنَٰهَا فِتْنَةً لِّلظَّٰلِمِينَ ﴿٦٣﴾ إِنَّهَا شَجَرَةٌ
تَخْرُجُ فِىٓ أَصْلِ ٱلْجَحِيمِ ﴿٦٤﴾ طَلْعُهَا كَأَنَّهُۥ رُءُوسُ ٱلشَّيَٰطِينِ
﴿٦٥﴾ فَإِنَّهُمْ لَءَاكِلُونَ مِنْهَا فَمَالِـُٔونَ مِنْهَا ٱلْبُطُونَ ﴿٦٦﴾ ثُمَّ إِنَّ لَهُمْ
عَلَيْهَا لَشَوْبًا مِّنْ حَمِيمٍ ﴿٦٧﴾ ثُمَّ إِنَّ مَرْجِعَهُمْ لَإِلَى ٱلْجَحِيمِ ﴿٦٨﴾
إِنَّهُمْ أَلْفَوْا۟ ءَابَآءَهُمْ ضَآلِّينَ ﴿٦٩﴾ فَهُمْ عَلَىٰٓ ءَاثَٰرِهِمْ يُهْرَعُونَ ﴿٧٠﴾
وَلَقَدْ ضَلَّ قَبْلَهُمْ أَكْثَرُ ٱلْأَوَّلِينَ ﴿٧١﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا فِيهِم
مُّنذِرِينَ ﴿٧٢﴾ فَٱنظُرْ كَيْفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلْمُنذَرِينَ ﴿٧٣﴾
إِلَّا عِبَادَ ٱللَّهِ ٱلْمُخْلَصِينَ ﴿٧٤﴾ وَلَقَدْ نَادَىٰنَا نُوحٌ فَلَنِعْمَ
ٱلْمُجِيبُونَ ﴿٧٥﴾ وَنَجَّيْنَٰهُ وَأَهْلَهُۥ مِنَ ٱلْكَرْبِ ٱلْعَظِيمِ ﴿٧٦﴾

وشه و مانەکانی

﴿ [illegible] ﴾ پاداش درایەوە

﴿ [illegible] ﴾ ناوەڕاستی دۆزەخ

﴿ [illegible] ﴾ حەریفت بوو منیش بخەیتە خوارەوە

﴿ [illegible] ﴾ ئامادەکراوان بۆ سزا

﴿ [illegible] ﴾ خانەکەی باشتر

﴿ [illegible] ﴾ درەختێکی پیسی خراپ لە دۆزەخدا دەڕوێ

﴿ [illegible] ﴾ سزایە بۆ ستەمکاران

﴿ [illegible] ﴾ بنی دۆزەخ

﴿ طَلْعُهَا ﴾ بەرەکەی

﴿ كَأَنَّهُۥ رُءُوسُ

[illegible] ﴾ دەڵێی سەری شەیتانە

﴿ [illegible] ﴾ تێکەڵەیەك

﴿ مِّنْ حَمِيمٍ ﴾ ئاوێکی گەرم

﴿ [illegible] ﴾ بەسەر شوێن و شوێنەواری ئەواندا ڕادەکەن

﴿ ٱلْمُنذَرِينَ ﴾ ئەوانەی ترسێنراون

﴿ [illegible] ﴾ خۆی و خێزانەکەیمان ڕزگار کرد

¹ هەموو وەستانەکان لەسەر پیتی سکوند دەکرێت ... ئەگەر پیتەکە خۆی سکوندار نەبێت لەکاتی وەستاندا ... (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە ...

² ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون ...

¹ چۆنیەتی وەستان (الوقوف)
² نیشانەکانی وەستان

ئەفخیمی پیتی لامی (الله)
ئەفخیمی پیتی (ر)
سێیەمی قەڵقەلە

وَجَعَلْنَا ذُرِّيَّتَهُۥ هُمُ ٱلْبَاقِينَ ﴿٧٧﴾ وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِى ٱلْـَٔاخِرِينَ ﴿٧٨﴾ سَلَـٰمٌ
عَلَىٰ نُوحٍ فِى ٱلْعَـٰلَمِينَ ﴿٧٩﴾ إِنَّا كَذَٰلِكَ نَجْزِى ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿٨٠﴾ إِنَّهُۥ مِنْ
عِبَادِنَا ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿٨١﴾ ثُمَّ أَغْرَقْنَا ٱلْـَٔاخَرِينَ ﴿٨٢﴾ ۞ وَإِنَّ مِن
شِيعَتِهِۦ لَإِبْرَٰهِيمَ ﴿٨٣﴾ إِذْ جَآءَ رَبَّهُۥ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ ﴿٨٤﴾ إِذْ قَالَ
لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِۦ مَاذَا تَعْبُدُونَ ﴿٨٥﴾ أَئِفْكًا ءَالِهَةً دُونَ ٱللَّهِ تُرِيدُونَ
﴿٨٦﴾ فَمَا ظَنُّكُم بِرَبِّ ٱلْعَـٰلَمِينَ ﴿٨٧﴾ فَنَظَرَ نَظْرَةً فِى ٱلنُّجُومِ ﴿٨٨﴾
فَقَالَ إِنِّى سَقِيمٌ ﴿٨٩﴾ فَتَوَلَّوْا۟ عَنْهُ مُدْبِرِينَ ﴿٩٠﴾ فَرَاغَ إِلَىٰٓ ءَالِهَتِهِمْ
فَقَالَ أَلَا تَأْكُلُونَ ﴿٩١﴾ مَا لَكُمْ لَا تَنطِقُونَ ﴿٩٢﴾ فَرَاغَ عَلَيْهِمْ ضَرْبًۢا
بِٱلْيَمِينِ ﴿٩٣﴾ فَأَقْبَلُوٓا۟ إِلَيْهِ يَزِفُّونَ ﴿٩٤﴾ قَالَ أَتَعْبُدُونَ مَا تَنْحِتُونَ
﴿٩٥﴾ وَٱللَّهُ خَلَقَكُمْ وَمَا تَعْمَلُونَ ﴿٩٦﴾ قَالُوا۟ ٱبْنُوا۟ لَهُۥ بُنْيَـٰنًا فَأَلْقُوهُ
فِى ٱلْجَحِيمِ ﴿٩٧﴾ فَأَرَادُوا۟ بِهِۦ كَيْدًا فَجَعَلْنَـٰهُمُ ٱلْأَسْفَلِينَ ﴿٩٨﴾
وَقَالَ إِنِّى ذَاهِبٌ إِلَىٰ رَبِّى سَيَهْدِينِ ﴿٩٩﴾ رَبِّ هَبْ لِى مِنَ ٱلصَّـٰلِحِينَ
﴿١٠٠﴾ فَبَشَّرْنَـٰهُ بِغُلَـٰمٍ حَلِيمٍ ﴿١٠١﴾ فَلَمَّا بَلَغَ مَعَهُ ٱلسَّعْىَ قَالَ
يَـٰبُنَىَّ إِنِّىٓ أَرَىٰ فِى ٱلْمَنَامِ أَنِّىٓ أَذْبَحُكَ فَٱنظُرْ مَاذَا تَرَىٰ ۚ قَالَ
يَـٰٓأَبَتِ ٱفْعَلْ مَا تُؤْمَرُ ۖ سَتَجِدُنِىٓ إِن شَآءَ ٱللَّهُ مِنَ ٱلصَّـٰبِرِينَ ﴿١٠٢﴾

وشه و مه‌عناکانی

﴿مِن شِيعَتِهِۦ﴾ له کۆمه‌ڵی ئه‌وه
﴿أَئِفْكًا﴾ ئایا درۆ؟
﴿[illegible]﴾ مه‌ته‌ر، روانینی
﴿[illegible]﴾ س نه‌خۆشم
﴿فَرَاغَ إِلَىٰٓ﴾ ﴿[illegible]﴾ گه‌ڕایه‌وه، چوو بۆ لای خوداکانیان
﴿[illegible]﴾ به ده‌ستی راستی یی یا کیسان
﴿يَزِفُّونَ﴾ په‌له ده‌که‌ن
﴿بِغُلَـٰمٍ حَلِيمٍ﴾ که‌نجیکی، مند ێلیکی له‌سه‌رخۆ
﴿[illegible] ٱلسَّعْىَ﴾ که‌یی به ئه‌وه‌ی هاتوچۆی له‌گه‌ڵدا بکا

ده‌نگه‌کان و ئه‌وانه‌ی ناخوێنرێنه‌وه
شوێنی مینگه (الغنة). (الإدغام) به مینگه‌وه.
مینگه‌ی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگه و.
مینگه‌ی (الإقلاب). ئه‌و پیتانه‌ی ناخوێنرێنه‌وه.

ئه‌ندازه‌ی درێژکردنه‌وه‌کان (المدود)
[illegible]
[illegible]
مه‌ددی متصل، له‌کاتی وه‌ستاندا و [illegible]
(٦،٤،٢) حه‌ره‌که بۆ مه‌ددی له‌ناکاو (عارض) له‌کاتی وه‌ستان (وقف)
(٢) حه‌ره‌که بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ی حوکمه‌که‌یان هاوشێوه‌ی (المد الطبيعي)

فَلَمَّآ أَسۡلَمَا وَتَلَّهُۥ لِلۡجَبِينِ ١٠٣ وَنَٰدَيۡنَٰهُ أَن يَٰٓإِبۡرَٰهِيمُ ١٠٤ قَدۡ
صَدَّقۡتَ ٱلرُّءۡيَآۚ إِنَّا كَذَٰلِكَ نَجۡزِي ٱلۡمُحۡسِنِينَ ١٠٥ إِنَّ هَٰذَا لَهُوَ
ٱلۡبَلَٰٓؤُاْ ٱلۡمُبِينُ ١٠٦ وَفَدَيۡنَٰهُ بِذِبۡحٍ عَظِيمٖ ١٠٧ وَتَرَكۡنَا عَلَيۡهِ فِي
ٱلۡأٓخِرِينَ ١٠٨ سَلَٰمٌ عَلَىٰٓ إِبۡرَٰهِيمَ ١٠٩ كَذَٰلِكَ نَجۡزِي ٱلۡمُحۡسِنِينَ
١١٠ إِنَّهُۥ مِنۡ عِبَادِنَا ٱلۡمُؤۡمِنِينَ ١١١ وَبَشَّرۡنَٰهُ بِإِسۡحَٰقَ نَبِيّٗا مِّنَ
ٱلصَّٰلِحِينَ ١١٢ وَبَٰرَكۡنَا عَلَيۡهِ وَعَلَىٰٓ إِسۡحَٰقَۚ وَمِن ذُرِّيَّتِهِمَا
مُحۡسِنٞ وَظَالِمٞ لِّنَفۡسِهِۦ مُبِينٞ ١١٣ وَلَقَدۡ مَنَنَّا عَلَىٰ مُوسَىٰ
وَهَٰرُونَ ١١٤ وَنَجَّيۡنَٰهُمَا وَقَوۡمَهُمَا مِنَ ٱلۡكَرۡبِ ٱلۡعَظِيمِ
١١٥ وَنَصَرۡنَٰهُمۡ فَكَانُواْ هُمُ ٱلۡغَٰلِبِينَ ١١٦ وَءَاتَيۡنَٰهُمَا ٱلۡكِتَٰبَ
ٱلۡمُسۡتَبِينَ ١١٧ وَهَدَيۡنَٰهُمَا ٱلصِّرَٰطَ ٱلۡمُسۡتَقِيمَ ١١٨ وَتَرَكۡنَا
عَلَيۡهِمَا فِي ٱلۡأٓخِرِينَ ١١٩ سَلَٰمٌ عَلَىٰ مُوسَىٰ وَهَٰرُونَ
١٢٠ إِنَّا كَذَٰلِكَ نَجۡزِي ٱلۡمُحۡسِنِينَ ١٢١ إِنَّهُمَا مِنۡ
عِبَادِنَا ٱلۡمُؤۡمِنِينَ ١٢٢ وَإِنَّ إِلۡيَاسَ لَمِنَ ٱلۡمُرۡسَلِينَ ١٢٣
إِذۡ قَالَ لِقَوۡمِهِۦٓ أَلَا تَتَّقُونَ ١٢٤ أَتَدۡعُونَ بَعۡلٗا وَتَذَرُونَ أَحۡسَنَ
ٱلۡخَٰلِقِينَ ١٢٥ ٱللَّهَ رَبَّكُمۡ وَرَبَّ ءَابَآئِكُمُ ٱلۡأَوَّلِينَ ١٢٦

وشه و ماناكانی

﴿ أَسۡلَمَا ﴾ ملكەچی فەرمانی خودا بوون

﴿ وَتَلَّهُۥ لِلۡجَبِينِ ﴾ لەپەڕوو خستی

﴿ قَدۡ صَدَّقۡتَ ٱلرُّءۡيَآ ﴾ خەوەكەت بە راست گێرا

﴿ إِنَّا كَذَٰلِكَ نَجۡزِي ٱلۡمُحۡسِنِينَ ﴾ ئێمە ئاوا پاداشتی چاكەكاران دەدەینەوە

﴿ ٱلۡبَلَٰٓؤُاْ ٱلۡمُبِينُ ﴾ تاقیكردنەوەیەكی ئاشكرا بوو

﴿ بَعۡلٗا ﴾ بەرانێك كە سەربڕرێ

﴿ أَتَدۡعُونَ بَعۡلٗا ﴾ بتی (بەعل) دەپەرستن؟

﴿ وَتَذَرُونَ أَحۡسَنَ ٱلۡخَٰلِقِينَ ﴾ واز لە خودای پەروەردگارتان دێنن؟

▼ بەقەلقەلەی پیتی لامی (ئەلە)
▼ بەقەلقەلەی پیتی (رائ)
▼ ستمەی قەلقەلە

١ خوێندنی وەستان (الوقوف)
٢ نیشانەكانی وەستان

هەموو وەستانەكان ... كە تەنها گەر پیتەكە خۆی سكوندار بمێنێ لەكاتی وەستاندا ... گەر پیتەكە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە ... حرفیش بە (هاء)ی سكوندار دەخوێنرێتەوە.

٢ بە هیێمایەی وەستان كە بەڕەنگی سوور ڕەنگ كراون وەستانی میانەی ئایەتەكان و سەرەتای ئایەتەكان ...

فَكَذَّبُوهُ فَإِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ ﴿١٢٧﴾ إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿١٢٨﴾
وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ﴿١٢٩﴾ سَلَامٌ عَلَىٰ إِلْ يَاسِينَ ﴿١٣٠﴾ إِنَّا كَذَٰلِكَ
نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿١٣١﴾ إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٣٢﴾ وَإِنَّ لُوطًا
لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٣٣﴾ إِذْ نَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ أَجْمَعِينَ ﴿١٣٤﴾ إِلَّا عَجُوزًا
فِي الْغَابِرِينَ ﴿١٣٥﴾ ثُمَّ دَمَّرْنَا الْآخَرِينَ ﴿١٣٦﴾ وَإِنَّكُمْ لَتَمُرُّونَ عَلَيْهِم
مُصْبِحِينَ ﴿١٣٧﴾ وَبِاللَّيْلِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٣٨﴾ وَإِنَّ يُونُسَ لَمِنَ
الْمُرْسَلِينَ ﴿١٣٩﴾ إِذْ أَبَقَ إِلَى الْفُلْكِ الْمَشْحُونِ ﴿١٤٠﴾ فَسَاهَمَ فَكَانَ
مِنَ الْمُدْحَضِينَ ﴿١٤١﴾ فَالْتَقَمَهُ الْحُوتُ وَهُوَ مُلِيمٌ ﴿١٤٢﴾ فَلَوْلَا أَنَّهُ
كَانَ مِنَ الْمُسَبِّحِينَ ﴿١٤٣﴾ لَلَبِثَ فِي بَطْنِهِ إِلَىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿١٤٤﴾
الحزب ۞ فَنَبَذْنَاهُ بِالْعَرَاءِ وَهُوَ سَقِيمٌ ﴿١٤٥﴾ وَأَنبَتْنَا عَلَيْهِ شَجَرَةً
مِّن يَقْطِينٍ ﴿١٤٦﴾ وَأَرْسَلْنَاهُ إِلَىٰ مِائَةِ أَلْفٍ أَوْ يَزِيدُونَ ﴿١٤٧﴾
فَآمَنُوا فَمَتَّعْنَاهُمْ إِلَىٰ حِينٍ ﴿١٤٨﴾ فَاسْتَفْتِهِمْ أَلِرَبِّكَ الْبَنَاتُ
وَلَهُمُ الْبَنُونَ ﴿١٤٩﴾ أَمْ خَلَقْنَا الْمَلَائِكَةَ إِنَاثًا وَهُمْ
شَاهِدُونَ ﴿١٥٠﴾ أَلَا إِنَّهُم مِّنْ إِفْكِهِمْ لَيَقُولُونَ ﴿١٥١﴾ وَلَدَ
اللَّهُ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿١٥٢﴾ أَصْطَفَى الْبَنَاتِ عَلَى الْبَنِينَ ﴿١٥٣﴾

وشە و مەبەستەکانی

﴿ لَمُحْضَرُونَ ﴾ ئامادە کراون

﴿ [illegible] ﴾ سپاس و کۆمەڵەکەی

﴿ الْغَابِرِينَ ﴾ ئەوانەی لە سزادان

﴿ دَمَّرْنَا الْآخَرِينَ ﴾ ئەوانی دیتمان لەناو برد

﴿ مُصْبِحِينَ ﴾ لە بەرەبەیاندا

﴿ أَبَقَ ﴾ رای کرد

﴿ الْمَشْحُونِ ﴾ پڕ

﴿ فَسَاهَمَ ﴾ تیروپشك کرا

﴿ الْمُدْحَضِينَ ﴾ پشکی خراپی بەرکەوت

﴿ فَالْتَقَمَهُ الْحُوتُ ﴾ نەهەنگێك لوشی دا ﴿ مُلِيمٌ ﴾ جێگەی توانج بوو

﴿ الْمُسَبِّحِينَ ﴾ لەوانەی کە یاد و تەسبیحاتی خود دەکەن

﴿ فَنَبَذْنَاهُ بِالْعَرَاءِ ﴾ لەو دەشتەدا فڕێمان دا ﴿ يَقْطِينٍ ﴾ کوولەکە

مینگەکان و ئەوەی نابێت بخوێنرێنەوە

شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە.
مینگەی (الاخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و [illegible]
مینگەی (الإقلاب). [illegible] بەو پیتانەی نە خوێنرێنەوە

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)

[illegible] حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی [illegible]
(٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمزە) [illegible]
مەددی متصل لەکاتی وەستاندا و، ئەوەکەی [illegible]
(٦،٤،٢) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان [illegible]
(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبیعی) [illegible]

مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ﴿١٥٤﴾ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿١٥٥﴾ أَمْ لَكُمْ سُلْطَٰنٌ مُّبِينٌ
﴿١٥٦﴾ فَأْتُوا۟ بِكِتَٰبِكُمْ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ﴿١٥٧﴾ وَجَعَلُوا۟ بَيْنَهُۥ وَبَيْنَ ٱلْجِنَّةِ
نَسَبًا ۚ وَلَقَدْ عَلِمَتِ ٱلْجِنَّةُ إِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ ﴿١٥٨﴾ سُبْحَٰنَ ٱللَّهِ عَمَّا
يَصِفُونَ ﴿١٥٩﴾ إِلَّا عِبَادَ ٱللَّهِ ٱلْمُخْلَصِينَ ﴿١٦٠﴾ فَإِنَّكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ ﴿١٦١﴾
مَآ أَنتُمْ عَلَيْهِ بِفَٰتِنِينَ ﴿١٦٢﴾ إِلَّا مَنْ هُوَ صَالِ ٱلْجَحِيمِ ﴿١٦٣﴾ وَمَا مِنَّآ إِلَّا
لَهُۥ مَقَامٌ مَّعْلُومٌ ﴿١٦٤﴾ وَإِنَّا لَنَحْنُ ٱلصَّآفُّونَ ﴿١٦٥﴾ وَإِنَّا لَنَحْنُ ٱلْمُسَبِّحُونَ
﴿١٦٦﴾ وَإِن كَانُوا۟ لَيَقُولُونَ ﴿١٦٧﴾ لَوْ أَنَّ عِندَنَا ذِكْرًا مِّنَ ٱلْأَوَّلِينَ ﴿١٦٨﴾ لَكُنَّا
عِبَادَ ٱللَّهِ ٱلْمُخْلَصِينَ ﴿١٦٩﴾ فَكَفَرُوا۟ بِهِۦ ۖ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿١٧٠﴾ وَلَقَدْ
سَبَقَتْ كَلِمَتُنَا لِعِبَادِنَا ٱلْمُرْسَلِينَ ﴿١٧١﴾ إِنَّهُمْ لَهُمُ ٱلْمَنصُورُونَ ﴿١٧٢﴾ وَإِنَّ
جُندَنَا لَهُمُ ٱلْغَٰلِبُونَ ﴿١٧٣﴾ فَتَوَلَّ عَنْهُمْ حَتَّىٰ حِينٍ ﴿١٧٤﴾ وَأَبْصِرْهُمْ فَسَوْفَ
يُبْصِرُونَ ﴿١٧٥﴾ أَفَبِعَذَابِنَا يَسْتَعْجِلُونَ ﴿١٧٦﴾ فَإِذَا نَزَلَ بِسَاحَتِهِمْ فَسَآءَ
صَبَاحُ ٱلْمُنذَرِينَ ﴿١٧٧﴾ وَتَوَلَّ عَنْهُمْ حَتَّىٰ حِينٍ ﴿١٧٨﴾ وَأَبْصِرْ فَسَوْفَ
يُبْصِرُونَ ﴿١٧٩﴾ سُبْحَٰنَ رَبِّكَ رَبِّ ٱلْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ ﴿١٨٠﴾
وَسَلَٰمٌ عَلَى ٱلْمُرْسَلِينَ ﴿١٨١﴾ وَٱلْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿١٨٢﴾

سُورَةُ صٓ

ترتيبها ٣٨ — آياتها ٨٨

وشە و ماناكان

﴿سُلْطَٰنٌ﴾ بەلگە، دەستەلات

﴿[illegible]﴾ حزكە

﴿إِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ﴾ كافرەكان ئامادە كراون بۆ سزا

﴿[illegible]﴾ گومڕا ناکەن، کەس لە خشتە بەرن

﴿صَالِ ٱلْجَحِيمِ﴾ سزای دۆزەخ دەچەژێ

﴿[illegible]﴾ [illegible]

﴿ٱلْمُسَبِّحُونَ﴾ تەسبیحاتی خودا دەکەن

﴿بِسَاحَتِهِمْ﴾ لە دەرماڵیانا

﴿[illegible]﴾ خودای خاوەن دەسەلات

﴿عَمَّا يَصِفُونَ﴾ لەوەی ئەوان باسی دەکەن

﴿وَسَلَٰمٌ عَلَى ٱلْمُرْسَلِينَ﴾ سەلام و ئارامیی لەسەر پێغەمبەران

تەفخیمی پیتی لامی (الله)
تەفخیمی پیتی (راء)
سیفەتی قەلقەلە

جوسەی وەستان لوفوفا — هێماکانی وەستان

[illegible]

٢- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن. لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن

وشەو مەبەستەکانی

سوورەتی صاد

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

صٓۚ وَٱلۡقُرۡءَانِ ذِي ٱلذِّكۡرِ ١ بَلِ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ فِي عِزَّةٖ وَشِقَاقٖ ٢

كَمۡ أَهۡلَكۡنَا مِن قَبۡلِهِم مِّن قَرۡنٖ فَنَادَواْ وَّلَاتَ حِينَ مَنَاصٖ ٣ وَعَجِبُوٓاْ

أَن جَآءَهُم مُّنذِرٞ مِّنۡهُمۡۖ وَقَالَ ٱلۡكَٰفِرُونَ هَٰذَا سَٰحِرٞ كَذَّابٌ ٤

أَجَعَلَ ٱلۡأٓلِهَةَ إِلَٰهٗا وَٰحِدًاۖ إِنَّ هَٰذَا لَشَيۡءٌ عُجَابٞ ٥ وَٱنطَلَقَ ٱلۡمَلَأُ

مِنۡهُمۡ أَنِ ٱمۡشُواْ وَٱصۡبِرُواْ عَلَىٰٓ ءَالِهَتِكُمۡۖ إِنَّ هَٰذَا لَشَيۡءٞ يُرَادُ ٦

مَا سَمِعۡنَا بِهَٰذَا فِي ٱلۡمِلَّةِ ٱلۡأٓخِرَةِ إِنۡ هَٰذَآ إِلَّا ٱخۡتِلَٰقٌ ٧ أَءُنزِلَ

عَلَيۡهِ ٱلذِّكۡرُ مِنۢ بَيۡنِنَاۚ بَلۡ هُمۡ فِي شَكّٖ مِّن ذِكۡرِيۚ بَل لَّمَّا يَذُوقُواْ عَذَابِ

٨ أَمۡ عِندَهُمۡ خَزَآئِنُ رَحۡمَةِ رَبِّكَ ٱلۡعَزِيزِ ٱلۡوَهَّابِ ٩ أَمۡ لَهُم

مُّلۡكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ وَمَا بَيۡنَهُمَاۖ فَلۡيَرۡتَقُواْ فِي ٱلۡأَسۡبَٰبِ ١٠

جُندٞ مَّا هُنَالِكَ مَهۡزُومٞ مِّنَ ٱلۡأَحۡزَابِ ١١ كَذَّبَتۡ قَبۡلَهُمۡ قَوۡمُ

نُوحٖ وَعَادٞ وَفِرۡعَوۡنُ ذُو ٱلۡأَوۡتَادِ ١٢ وَثَمُودُ وَقَوۡمُ لُوطٖ وَأَصۡحَٰبُ

لۡـَٔيۡكَةِۚ أُوْلَٰٓئِكَ ٱلۡأَحۡزَابُ ١٣ إِن كُلٌّ إِلَّا كَذَّبَ ٱلرُّسُلَ

فَحَقَّ عِقَابِ ١٤ وَمَا يَنظُرُ هَٰٓؤُلَآءِ إِلَّا صَيۡحَةٗ وَٰحِدَةٗ مَّا لَهَا

مِن فَوَاقٖ ١٥ وَقَالُواْ رَبَّنَا عَجِّل لَّنَا قِطَّنَا قَبۡلَ يَوۡمِ ٱلۡحِسَابِ ١٦

مینگەکان و نەخوێنرێنەوە

شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە.

مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و.

مینگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)

(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە دروست دەبن

(٤،٥) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمزە)وە دروست...

مەددی منصل، لەکاتی وەستاندن و، ماوەکەی بە ئەندازەی (٤،٥...

(٢، ٤، ٦) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستاندن...

(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبیعی)...

ٱصۡبِرۡ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَٱذۡكُرۡ عَبۡدَنَا دَاوُۥدَ ذَا ٱلۡأَيۡدِۖ إِنَّهُۥٓ أَوَّابٌ ﴿١٧﴾
إِنَّا سَخَّرۡنَا ٱلۡجِبَالَ مَعَهُۥ يُسَبِّحۡنَ بِٱلۡعَشِيِّ وَٱلۡإِشۡرَاقِ ﴿١٨﴾ وَٱلطَّيۡرَ
مَحۡشُورَةٗۖ كُلّٞ لَّهُۥٓ أَوَّابٞ ﴿١٩﴾ وَشَدَدۡنَا مُلۡكَهُۥ وَءَاتَيۡنَٰهُ ٱلۡحِكۡمَةَ
حزب ٤٦ وَفَصۡلَ ٱلۡخِطَابِ ﴿٢٠﴾ ۞ وَهَلۡ أَتَىٰكَ نَبَؤُاْ ٱلۡخَصۡمِ إِذۡ تَسَوَّرُواْ
ٱلۡمِحۡرَابَ ﴿٢١﴾ إِذۡ دَخَلُواْ عَلَىٰ دَاوُۥدَ فَفَزِعَ مِنۡهُمۡۖ قَالُواْ لَا تَخَفۡۖ
خَصۡمَانِ بَغَىٰ بَعۡضُنَا عَلَىٰ بَعۡضٖ فَٱحۡكُم بَيۡنَنَا بِٱلۡحَقِّ وَلَا تُشۡطِطۡ
وَٱهۡدِنَآ إِلَىٰ سَوَآءِ ٱلصِّرَٰطِ ﴿٢٢﴾ إِنَّ هَٰذَآ أَخِي لَهُۥ تِسۡعٞ وَتِسۡعُونَ نَعۡجَةٗ
وَلِيَ نَعۡجَةٞ وَٰحِدَةٞ فَقَالَ أَكۡفِلۡنِيهَا وَعَزَّنِي فِي ٱلۡخِطَابِ ﴿٢٣﴾ قَالَ
لَقَدۡ ظَلَمَكَ بِسُؤَالِ نَعۡجَتِكَ إِلَىٰ نِعَاجِهِۦۖ وَإِنَّ كَثِيرٗا مِّنَ ٱلۡخُلَطَآءِ لَيَبۡغِي
بَعۡضُهُمۡ عَلَىٰ بَعۡضٍ إِلَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ وَقَلِيلٞ
مَّا هُمۡۗ وَظَنَّ دَاوُۥدُ أَنَّمَا فَتَنَّٰهُ فَٱسۡتَغۡفَرَ رَبَّهُۥ وَخَرَّۤ رَاكِعٗاۤ وَأَنَابَ
سجدة ۩ ﴿٢٤﴾ فَغَفَرۡنَا لَهُۥ ذَٰلِكَۖ وَإِنَّ لَهُۥ عِندَنَا لَزُلۡفَىٰ وَحُسۡنَ مَـَٔابٖ
﴿٢٥﴾ يَٰدَاوُۥدُ إِنَّا جَعَلۡنَٰكَ خَلِيفَةٗ فِي ٱلۡأَرۡضِ فَٱحۡكُم بَيۡنَ ٱلنَّاسِ
بِٱلۡحَقِّ وَلَا تَتَّبِعِ ٱلۡهَوَىٰ فَيُضِلَّكَ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِۚ إِنَّ ٱلَّذِينَ يَضِلُّونَ
عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ لَهُمۡ عَذَابٞ شَدِيدُۢ بِمَا نَسُواْ يَوۡمَ ٱلۡحِسَابِ ﴿٢٦﴾

وشه و ماناكانى

حاوەن دەستەلات

لای خودا دەگەڕێنەوە

بەیانیان و نیوەڕۆ

موسکەکەیان بەهێز کرد

کردمان بە پێغەمبەر و خاوەنی ڕاست

ڕاستی لابردنی لە کوکی نیوان حەلالت و ناشتکردنەوەیان

هەلگرتن بە مەرگەوتەکەیدا، بە شوێن بوێژەکەیدا

ستەم مەکە

ڕێگەی ڕاست، ناوەڕاستی ڕێگە

لە فسە کردنی بەرێندەی

شەریکەکان

ئەگەر ئەم (الله) تەفخیمی پیتی لامی (الله).
تەفخیمی پیتی (راء).
سەبری قەلقەلە

١- چوونەدی وەستان (الوقوف) ٢- بەشەکانی وەستان

٢- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند جوڵەیەك هەن کە دەگۆڕێن.

وشە و ماناکانی

وَمَا خَلَقْنَا ٱلسَّمَآءَ وَٱلْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا بَٰطِلًا ۚ ذَٰلِكَ ظَنُّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ ۚ
فَوَيْلٌ لِّلَّذِينَ كَفَرُوا۟ مِنَ ٱلنَّارِ ﴿٢٧﴾ أَمْ نَجْعَلُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟
ٱلصَّٰلِحَٰتِ كَٱلْمُفْسِدِينَ فِى ٱلْأَرْضِ أَمْ نَجْعَلُ ٱلْمُتَّقِينَ كَٱلْفُجَّارِ
﴿٢٨﴾ كِتَٰبٌ أَنزَلْنَٰهُ إِلَيْكَ مُبَٰرَكٌ لِّيَدَّبَّرُوٓا۟ ءَايَٰتِهِۦ وَلِيَتَذَكَّرَ أُو۟لُوا۟
ٱلْأَلْبَٰبِ ﴿٢٩﴾ وَوَهَبْنَا لِدَاوُۥدَ سُلَيْمَٰنَ ۚ نِعْمَ ٱلْعَبْدُ ۖ إِنَّهُۥٓ أَوَّابٌ
﴿٣٠﴾ إِذْ عُرِضَ عَلَيْهِ بِٱلْعَشِىِّ ٱلصَّٰفِنَٰتُ ٱلْجِيَادُ ﴿٣١﴾ فَقَالَ إِنِّىٓ
أَحْبَبْتُ حُبَّ ٱلْخَيْرِ عَن ذِكْرِ رَبِّى حَتَّىٰ تَوَارَتْ بِٱلْحِجَابِ ﴿٣٢﴾
رُدُّوهَا عَلَىَّ ۖ فَطَفِقَ مَسْحًۢا بِٱلسُّوقِ وَٱلْأَعْنَاقِ ﴿٣٣﴾ وَلَقَدْ فَتَنَّا
سُلَيْمَٰنَ وَأَلْقَيْنَا عَلَىٰ كُرْسِيِّهِۦ جَسَدًا ثُمَّ أَنَابَ ﴿٣٤﴾ قَالَ رَبِّ ٱغْفِرْ
لِى وَهَبْ لِى مُلْكًا لَّا يَنۢبَغِى لِأَحَدٍ مِّنۢ بَعْدِىٓ ۖ إِنَّكَ أَنتَ ٱلْوَهَّابُ ﴿٣٥﴾
فَسَخَّرْنَا لَهُ ٱلرِّيحَ تَجْرِى بِأَمْرِهِۦ رُخَآءً حَيْثُ أَصَابَ ﴿٣٦﴾ وَٱلشَّيَٰطِينَ
كُلَّ بَنَّآءٍ وَغَوَّاصٍ ﴿٣٧﴾ وَءَاخَرِينَ مُقَرَّنِينَ فِى ٱلْأَصْفَادِ ﴿٣٨﴾ هَٰذَا
عَطَآؤُنَا فَٱمْنُنْ أَوْ أَمْسِكْ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٣٩﴾ وَإِنَّ لَهُۥ عِندَنَا لَزُلْفَىٰ وَحُسْنَ
مَـَٔابٍ ﴿٤٠﴾ وَٱذْكُرْ عَبْدَنَآ أَيُّوبَ إِذْ نَادَىٰ رَبَّهُۥٓ أَنِّى مَسَّنِىَ ٱلشَّيْطَٰنُ
بِنُصْبٍ وَعَذَابٍ ﴿٤١﴾ ٱرْكُضْ بِرِجْلِكَ ۖ هَٰذَا مُغْتَسَلٌۢ بَارِدٌ وَشَرَابٌ ﴿٤٢﴾

وَوَهَبْنَا لَهُۥٓ أَهْلَهُۥ وَمِثْلَهُم مَّعَهُمْ رَحْمَةً مِّنَّا وَذِكْرَىٰ لِأُو۟لِى ٱلْأَلْبَٰبِ ﴿٤٣﴾
وَخُذْ بِيَدِكَ ضِغْثًا فَٱضْرِب بِّهِۦ وَلَا تَحْنَثْ إِنَّا وَجَدْنَٰهُ صَابِرًا
نِّعْمَ ٱلْعَبْدُ إِنَّهُۥٓ أَوَّابٌ ﴿٤٤﴾ وَٱذْكُرْ عِبَٰدَنَآ إِبْرَٰهِيمَ وَإِسْحَٰقَ وَيَعْقُوبَ
أُو۟لِى ٱلْأَيْدِى وَٱلْأَبْصَٰرِ ﴿٤٥﴾ إِنَّآ أَخْلَصْنَٰهُم بِخَالِصَةٍ ذِكْرَى
ٱلدَّارِ ﴿٤٦﴾ وَإِنَّهُمْ عِندَنَا لَمِنَ ٱلْمُصْطَفَيْنَ ٱلْأَخْيَارِ ﴿٤٧﴾ وَٱذْكُرْ
إِسْمَٰعِيلَ وَٱلْيَسَعَ وَذَا ٱلْكِفْلِ وَكُلٌّ مِّنَ ٱلْأَخْيَارِ ﴿٤٨﴾ هَٰذَا ذِكْرٌ
وَإِنَّ لِلْمُتَّقِينَ لَحُسْنَ مَـَٔابٍ ﴿٤٩﴾ جَنَّٰتِ عَدْنٍ مُّفَتَّحَةً لَّهُمُ ٱلْأَبْوَٰبُ
﴿٥٠﴾ مُتَّكِـِٔينَ فِيهَا يَدْعُونَ فِيهَا بِفَٰكِهَةٍ كَثِيرَةٍ وَشَرَابٍ ﴿٥١﴾
۞ وَعِندَهُمْ قَٰصِرَٰتُ ٱلطَّرْفِ أَتْرَابٌ ﴿٥٢﴾ هَٰذَا مَا تُوعَدُونَ لِيَوْمِ
ٱلْحِسَابِ ﴿٥٣﴾ إِنَّ هَٰذَا لَرِزْقُنَا مَا لَهُۥ مِن نَّفَادٍ ﴿٥٤﴾ هَٰذَا ۚ وَإِنَّ
لِلطَّٰغِينَ لَشَرَّ مَـَٔابٍ ﴿٥٥﴾ جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَهَا فَبِئْسَ ٱلْمِهَادُ ﴿٥٦﴾ هَٰذَا
فَلْيَذُوقُوهُ حَمِيمٌ وَغَسَّاقٌ ﴿٥٧﴾ وَءَاخَرُ مِن شَكْلِهِۦٓ أَزْوَٰجٌ ﴿٥٨﴾
هَٰذَا فَوْجٌ مُّقْتَحِمٌ مَّعَكُمْ ۖ لَا مَرْحَبًۢا بِهِمْ ۚ إِنَّهُمْ صَالُوا۟ ٱلنَّارِ ﴿٥٩﴾
قَالُوا۟ بَلْ أَنتُمْ لَا مَرْحَبًۢا بِكُمْ ۖ أَنتُمْ قَدَّمْتُمُوهُ لَنَا ۖ فَبِئْسَ ٱلْقَرَارُ ﴿٦٠﴾
قَالُوا۟ رَبَّنَا مَن قَدَّمَ لَنَا هَٰذَا فَزِدْهُ عَذَابًا ضِعْفًا فِى ٱلنَّارِ ﴿٦١﴾

حزب ٤٦

وشە و مانەکانی

﴿ ضِغْثًا ﴾ چەپکێ پووش
﴿ [illegible] ﴾ خاوەنی دەسەلات
﴿ وَٱلْأَبْصَٰرِ ﴾ چاو و دڵ ڕوون
﴿ أَخْلَصْنَٰهُم بِخَالِصَةٍ ﴾ پاڵفتە و پوختمان کردن
﴿ هَٰذَا ذِكْرٌ ﴾ ئەمە ڕێزە
﴿ [illegible] ﴾ تەنیا بۆ مێردەکانیان دەڕوانن
﴿ أَتْرَابٌ ﴾ هاوتەمەن
﴿ نَفَادٍ ﴾ بڕانەوە
﴿ [illegible] ﴾ سوپسکی زۆر
﴿ [illegible] ﴾ ڕاخەرێکی بەد
﴿ حَمِيمٌ ﴾ ئاوێکی زۆر گەرم
﴿ وَغَسَّاقٌ ﴾ کێم و جەراعەتی دۆزەخیان
﴿ وَءَاخَرُ ﴾ سزایەکی دی
﴿ مِن شَكْلِهِۦٓ أَزْوَٰجٌ ﴾ نموونەگەلی دی لە وێنەی ئەو
﴿ هَٰذَا فَوْجٌ ﴾ ئەمە کۆمەڵێکە
﴿ مُّقْتَحِمٌ مَّعَكُمْ ﴾ لەگەڵ ئێوەدا دەچنە دۆزەخ

قورئان گوێگرتن (تجويد) قەڵەقەلە

- ▼ تەفخیمی پیتی لامی (الله)
- ▼ تەفخیمی پیتی (راء)
- ▼ سیفەتی قەڵقەلە

١ - جۆرییەتی وەستان الوقوف
٢ - نیشانەکانی وەستان

١ - هەموو وەستانەکان لەسەر پیتی سکوندار دەکرێت، تەنانەت گەر پیتەکە خۆی سکوندار نەبێت لەکاتی وەستاندا حەرەکەکانی تری لێ دادەماڵرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە و تائی خڕیش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە.

٢ - ئەو هێمایانەی وەستان کە بە ڕەنگی سوور وەک کردن وەستانی میانە، ئایەتەکان، مەرجەکانی ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێک هەن کە دەگۆڕێن.

وَقَالُواْ مَا لَنَا لَا نَرَىٰ رِجَالٗا كُنَّا نَعُدُّهُم مِّنَ ٱلۡأَشۡرَارِ ٦٢ أَتَّخَذۡنَٰهُمۡ
سِخۡرِيًّا أَمۡ زَاغَتۡ عَنۡهُمُ ٱلۡأَبۡصَٰرُ ٦٣ إِنَّ ذَٰلِكَ لَحَقّٞ تَخَاصُمُ أَهۡلِ
ٱلنَّارِ ٦٤ قُلۡ إِنَّمَآ أَنَا۠ مُنذِرٞۖ وَمَا مِنۡ إِلَٰهٍ إِلَّا ٱللَّهُ ٱلۡوَٰحِدُ ٱلۡقَهَّارُ ٦٥
رَبُّ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ وَمَا بَيۡنَهُمَا ٱلۡعَزِيزُ ٱلۡغَفَّٰرُ ٦٦ قُلۡ هُوَ نَبَؤٌاْ
عَظِيمٌ ٦٧ أَنتُمۡ عَنۡهُ مُعۡرِضُونَ ٦٨ مَا كَانَ لِيَ مِنۡ عِلۡمِۭ بِٱلۡمَلَإِ ٱلۡأَعۡلَىٰٓ
إِذۡ يَخۡتَصِمُونَ ٦٩ إِن يُوحَىٰٓ إِلَيَّ إِلَّآ أَنَّمَآ أَنَا۠ نَذِيرٞ مُّبِينٌ ٧٠ إِذۡ قَالَ رَبُّكَ
لِلۡمَلَٰٓئِكَةِ إِنِّي خَٰلِقُۢ بَشَرٗا مِّن طِينٖ ٧١ فَإِذَا سَوَّيۡتُهُۥ وَنَفَخۡتُ فِيهِ
مِن رُّوحِي فَقَعُواْ لَهُۥ سَٰجِدِينَ ٧٢ فَسَجَدَ ٱلۡمَلَٰٓئِكَةُ كُلُّهُمۡ
أَجۡمَعُونَ ٧٣ إِلَّآ إِبۡلِيسَ ٱسۡتَكۡبَرَ وَكَانَ مِنَ ٱلۡكَٰفِرِينَ ٧٤ قَالَ
يَٰٓإِبۡلِيسُ مَا مَنَعَكَ أَن تَسۡجُدَ لِمَا خَلَقۡتُ بِيَدَيَّۖ أَسۡتَكۡبَرۡتَ أَمۡ كُنتَ
مِنَ ٱلۡعَالِينَ ٧٥ قَالَ أَنَا۠ خَيۡرٞ مِّنۡهُ خَلَقۡتَنِي مِن نَّارٖ وَخَلَقۡتَهُۥ مِن طِينٖ
٧٦ قَالَ فَٱخۡرُجۡ مِنۡهَا فَإِنَّكَ رَجِيمٞ ٧٧ وَإِنَّ عَلَيۡكَ لَعۡنَتِيٓ إِلَىٰ يَوۡمِ
ٱلدِّينِ ٧٨ قَالَ رَبِّ فَأَنظِرۡنِيٓ إِلَىٰ يَوۡمِ يُبۡعَثُونَ ٧٩ قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ
ٱلۡمُنظَرِينَ ٨٠ إِلَىٰ يَوۡمِ ٱلۡوَقۡتِ ٱلۡمَعۡلُومِ ٨١ قَالَ فَبِعِزَّتِكَ
لَأُغۡوِيَنَّهُمۡ أَجۡمَعِينَ ٨٢ إِلَّا عِبَادَكَ مِنۡهُمُ ٱلۡمُخۡلَصِينَ ٨٣

وشە و ماناکانی

[illegible] گاڵتەمان پێ دەکردن
[illegible] کوڕنووشی ڕێزی بۆ دەبەن ﴿ٱلۡعَالِينَ﴾ [illegible]
﴿رَجِيمٞ﴾ دەرکراون لە هەموو خێر و خۆشییەک
[illegible] گومڕایان دەکەم

(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە [illegible]
(٤،٥) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (همز)ەوە دروست دەبن
[illegible]
(٢، ٤، ٦) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)
(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)
ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)

شوێنی مینگە، نغمة [illegible]
مینگەی (الإخفاء) [illegible] (الإدغام)ی بێ مینگە و [illegible]
مینگەی (الإقلاب) ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە
مینگەکان و ئەوانەی ناخوێنرێنەوە

قَالَ فَٱلۡحَقُّ وَٱلۡحَقَّ أَقُولُ ٨٤ لَأَمۡلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنكَ وَمِمَّن تَبِعَكَ
مِنۡهُمۡ أَجۡمَعِينَ ٨٥ قُلۡ مَآ أَسۡـَٔلُكُمۡ عَلَيۡهِ مِنۡ أَجۡرٖ وَمَآ أَنَا۠ مِنَ ٱلۡمُتَكَلِّفِينَ
٨٦ إِنۡ هُوَ إِلَّا ذِكۡرٞ لِّلۡعَٰلَمِينَ ٨٧ وَلَتَعۡلَمُنَّ نَبَأَهُۥ بَعۡدَ حِينِۭ ٨٨

سُورَةُ الزُّمَرِ

ترتيبها ٣٩ — آياتها ٧٥

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

تَنزِيلُ ٱلۡكِتَٰبِ مِنَ ٱللَّهِ ٱلۡعَزِيزِ ٱلۡحَكِيمِ ١ إِنَّآ أَنزَلۡنَآ إِلَيۡكَ
ٱلۡكِتَٰبَ بِٱلۡحَقِّ فَٱعۡبُدِ ٱللَّهَ مُخۡلِصٗا لَّهُ ٱلدِّينَ ٢ أَلَا
لِلَّهِ ٱلدِّينُ ٱلۡخَالِصُۚ وَٱلَّذِينَ ٱتَّخَذُواْ مِن دُونِهِۦٓ أَوۡلِيَآءَ
مَا نَعۡبُدُهُمۡ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَآ إِلَى ٱللَّهِ زُلۡفَىٰٓ إِنَّ ٱللَّهَ يَحۡكُمُ بَيۡنَهُمۡ
فِي مَا هُمۡ فِيهِ يَخۡتَلِفُونَۗ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَهۡدِي مَنۡ هُوَ كَٰذِبٞ
كَفَّارٞ ٣ لَّوۡ أَرَادَ ٱللَّهُ أَن يَتَّخِذَ وَلَدٗا لَّٱصۡطَفَىٰ مِمَّا
يَخۡلُقُ مَا يَشَآءُۚ سُبۡحَٰنَهُۥۖ هُوَ ٱللَّهُ ٱلۡوَٰحِدُ ٱلۡقَهَّارُ ٤
خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضَ بِٱلۡحَقِّۖ يُكَوِّرُ ٱلَّيۡلَ عَلَى ٱلنَّهَارِ
وَيُكَوِّرُ ٱلنَّهَارَ عَلَى ٱلَّيۡلِۖ وَسَخَّرَ ٱلشَّمۡسَ وَٱلۡقَمَرَۖ
كُلّٞ يَجۡرِي لِأَجَلٖ مُّسَمًّىۗ أَلَا هُوَ ٱلۡعَزِيزُ ٱلۡغَفَّٰرُ ٥

وشه و ماناكانى

﴿ ... ﴾ ئەو بەی قسە و درۆ بە دەم خود وە دەكەن
﴿ ... ﴾ هەو لەكەی راستییەكەی

سوورەتى زومەر

﴿ مُخۡلِصٗا لَّهُ ٱلدِّينَ ﴾ خوداپەرستیی راستیی بكەن
﴿ أَلَا لِلَّهِ ٱلدِّينُ ٱلۡخَالِصُ ﴾ بزانن دینی راست هەر بۆ خودایە
﴿ ... ﴾ هاوبەش
﴿ مَا نَعۡبُدُهُمۡ ﴾ نایان پەرستین
﴿ زُلۡفَىٰٓ ﴾ نزیك خستنەوە
﴿ ... ﴾ هەڵی دەبژێرد
﴿ ... ﴾ پاك و بێ عەیبیی بۆ خودا
﴿ يُكَوِّرُ ٱلَّيۡلَ ... ﴾ شەو رۆژ دەپێچێتەوە
﴿ ... ﴾
﴿ ... ﴾ مانگ و خۆری ... كردووە
﴿ ... ﴾ هەر كامێكی دەڕوو و دەگەڕێ
﴿ ... ﴾ بۆ كاتێكی دیاریكراو

ئەفخیمی پیتی لامی (الله).
ئەفخیمی پیتی (راء).
... قەلقەلە

جۆرەی وەستان (الوقوف):
نیشانەكانی وەستان.

... حەرفەكانی تری لێ دادەماڵرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەكە ...

خَلَقَكُم مِّن نَّفْسٍ وَٰحِدَةٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَأَنزَلَ لَكُم
مِّنَ ٱلْأَنْعَٰمِ ثَمَٰنِيَةَ أَزْوَٰجٍ يَخْلُقُكُمْ فِى بُطُونِ أُمَّهَٰتِكُمْ
خَلْقًا مِّنۢ بَعْدِ خَلْقٍ فِى ظُلُمَٰتٍ ثَلَٰثٍ ذَٰلِكُمُ ٱللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ
ٱلْمُلْكُ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ فَأَنَّىٰ تُصْرَفُونَ ﴿٦﴾ إِن تَكْفُرُوا۟ فَإِنَّ
ٱللَّهَ غَنِىٌّ عَنكُمْ وَلَا يَرْضَىٰ لِعِبَادِهِ ٱلْكُفْرَ وَإِن تَشْكُرُوا۟ يَرْضَهُ
لَكُمْ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُم مَّرْجِعُكُمْ
فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ إِنَّهُۥ عَلِيمٌۢ بِذَاتِ ٱلصُّدُورِ ﴿٧﴾
۞ وَإِذَا مَسَّ ٱلْإِنسَٰنَ ضُرٌّ دَعَا رَبَّهُۥ مُنِيبًا إِلَيْهِ ثُمَّ إِذَا خَوَّلَهُۥ
نِعْمَةً مِّنْهُ نَسِىَ مَا كَانَ يَدْعُوٓا۟ إِلَيْهِ مِن قَبْلُ وَجَعَلَ لِلَّهِ أَندَادًا
لِّيُضِلَّ عَن سَبِيلِهِۦ قُلْ تَمَتَّعْ بِكُفْرِكَ قَلِيلًا إِنَّكَ مِنْ أَصْحَٰبِ
ٱلنَّارِ ﴿٨﴾ أَمَّنْ هُوَ قَٰنِتٌ ءَانَآءَ ٱلَّيْلِ سَاجِدًا وَقَآئِمًا يَحْذَرُ
ٱلْءَاخِرَةَ وَيَرْجُوا۟ رَحْمَةَ رَبِّهِۦ قُلْ هَلْ يَسْتَوِى ٱلَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَٱلَّذِينَ
لَا يَعْلَمُونَ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُو۟لُوا۟ ٱلْأَلْبَٰبِ ﴿٩﴾ قُلْ يَٰعِبَادِ ٱلَّذِينَ
ءَامَنُوا۟ ٱتَّقُوا۟ رَبَّكُمْ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا۟ فِى هَٰذِهِ ٱلدُّنْيَا حَسَنَةٌ
وَأَرْضُ ٱللَّهِ وَٰسِعَةٌ إِنَّمَا يُوَفَّى ٱلصَّٰبِرُونَ أَجْرَهُم بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿١٠﴾

وشه و ماناکانی

﴿ مِّنَ ٱلْأَنْعَٰمِ ﴾ له ئاژەڵ

﴿ [illegible] ﴾ سێ تاریکیی

﴿ فَأَنَّىٰ تُصْرَفُونَ ﴾ بۆ کوێ دەچن؟ چۆن له بەندایەتیی خودا لادەدەن؟

﴿ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ ﴾ کەس کۆڵ و باری کەس هەڵناگرێ

﴿ [illegible] ﴾ دەگەڕێتەوە بۆ لای

﴿ خَوَّلَهُۥ نِعْمَةً ﴾ نیعمەتێکی دایێ

﴿ [illegible] ﴾ هاوبەش

﴿ [illegible] ﴾ ئەو ملکەچ و فەرمانبەردارە

﴿ [illegible] ﴾ کاتی شەو

﴿ حَسَنَةٌ ﴾ چاکە، بەهەشت

﴿ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴾ بەبێ ئەندازە

مینگەکان و لەوانەی نەخوێنرێنەوە	شوێنی مینگە (غنة) — (الإدغام) بە مینگەوە مینگەی (الإخفاء). — (الإدغام)ی بێ مینگە و... مینگەی (الإقلاب) — ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە
ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)	[illegible] [illegible] مەددی متصل، لەکاتی وەستاندا و، ماوەکەی بە ئەندازەی (٤،٥،٦) [illegible] (٢، ٤، ٦) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف) [illegible] [illegible]

قُلْ إِنِّيٓ أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ ٱللَّهَ مُخْلِصًا لَّهُ ٱلدِّينَ ﴿١١﴾ وَأُمِرْتُ لِأَنْ أَكُونَ
أَوَّلَ ٱلْمُسْلِمِينَ ﴿١٢﴾ قُلْ إِنِّيٓ أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ
﴿١٣﴾ قُلِ ٱللَّهَ أَعْبُدُ مُخْلِصًا لَّهُۥ دِينِي ﴿١٤﴾ فَٱعْبُدُوا۟ مَا شِئْتُم مِّن دُونِهِۦ ۗ
قُلْ إِنَّ ٱلْخَـٰسِرِينَ ٱلَّذِينَ خَسِرُوٓا۟ أَنفُسَهُمْ وَأَهْلِيهِمْ يَوْمَ ٱلْقِيَـٰمَةِ ۗ أَلَا
ذَٰلِكَ هُوَ ٱلْخُسْرَانُ ٱلْمُبِينُ ﴿١٥﴾ لَهُم مِّن فَوْقِهِمْ ظُلَلٌ مِّنَ ٱلنَّارِ
وَمِن تَحْتِهِمْ ظُلَلٌ ۚ ذَٰلِكَ يُخَوِّفُ ٱللَّهُ بِهِۦ عِبَادَهُۥ ۚ يَـٰعِبَادِ فَٱتَّقُونِ ﴿١٦﴾
وَٱلَّذِينَ ٱجْتَنَبُوا۟ ٱلطَّـٰغُوتَ أَن يَعْبُدُوهَا وَأَنَابُوٓا۟ إِلَى ٱللَّهِ لَهُمُ ٱلْبُشْرَىٰ ۚ
فَبَشِّرْ عِبَادِ ﴿١٧﴾ ٱلَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ ٱلْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُۥٓ ۚ
أُو۟لَـٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ هَدَىٰهُمُ ٱللَّهُ ۖ وَأُو۟لَـٰٓئِكَ هُمْ أُو۟لُوا۟ ٱلْأَلْبَـٰبِ ﴿١٨﴾
أَفَمَنْ حَقَّ عَلَيْهِ كَلِمَةُ ٱلْعَذَابِ أَفَأَنتَ تُنقِذُ مَن فِي ٱلنَّارِ ﴿١٩﴾
لَـٰكِنِ ٱلَّذِينَ ٱتَّقَوْا۟ رَبَّهُمْ لَهُمْ غُرَفٌ مِّن فَوْقِهَا غُرَفٌ مَّبْنِيَّةٌ تَجْرِي
مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَـٰرُ ۖ وَعْدَ ٱللَّهِ ۖ لَا يُخْلِفُ ٱللَّهُ ٱلْمِيعَادَ ﴿٢٠﴾ أَلَمْ تَرَ
أَنَّ ٱللَّهَ أَنزَلَ مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءً فَسَلَكَهُۥ يَنَـٰبِيعَ فِي ٱلْأَرْضِ ثُمَّ
يُخْرِجُ بِهِۦ زَرْعًا مُّخْتَلِفًا أَلْوَٰنُهُۥ ثُمَّ يَهِيجُ فَتَرَىٰهُ مُصْفَرًّا ثُمَّ
يَجْعَلُهُۥ حُطَـٰمًا ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَذِكْرَىٰ لِأُو۟لِي ٱلْأَلْبَـٰبِ ﴿٢١﴾

وشە و ماناکانی

﴿[illegible]﴾ تەنیا ئەو پەرستن

﴿[illegible]﴾ چین چینی سێبەری ئاگر

﴿[illegible]﴾ خۆیان لە بت پاراست

﴿[illegible]﴾ گەڕانەوە بۆ لای خوا

﴿[illegible]﴾ مژدەی بەهەشتیان دەدرێتێ

﴿[illegible]﴾ خاوەن بیران

﴿[illegible]﴾ دل هوشیاران

﴿[illegible]﴾ بڕیاری سزای بۆ دەرچوو

﴿[illegible]﴾ شوێنی بالای بەهەشت

﴿[illegible]﴾ ڕژانیە ناو سەرچاوەگەل

﴿[illegible]﴾ وشک هەلدەگەڕێ، زەرد دەبێ

﴿[illegible]﴾ دەیکا بە جوکل و چیو

یاساکانی گۆکردن و تەلەفە:
- تەفخیمی پیتی لامی (الله).
- تەفخیمی پیتی (ر).
- سیفەتی قەلقەلە.

١ چۆنیەتی وەستان (الوقوف)
٢ نیشانەکانی وەستان:

١ [illegible]

٢ [illegible] دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێک هەن کە دەگۆڕێن.

أَفَمَن شَرَحَ ٱللَّهُ صَدْرَهُۥ لِلْإِسْلَٰمِ فَهُوَ عَلَىٰ نُورٍ مِّن رَّبِّهِۦ فَوَيْلٌ
لِّلْقَٰسِيَةِ قُلُوبُهُم مِّن ذِكْرِ ٱللَّهِ أُو۟لَٰٓئِكَ فِى ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ ﴿٢٢﴾
ٱللَّهُ نَزَّلَ أَحْسَنَ ٱلْحَدِيثِ كِتَٰبًا مُّتَشَٰبِهًا مَّثَانِىَ تَقْشَعِرُّ مِنْهُ
جُلُودُ ٱلَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ ثُمَّ تَلِينُ جُلُودُهُمْ وَقُلُوبُهُمْ
إِلَىٰ ذِكْرِ ٱللَّهِ ذَٰلِكَ هُدَى ٱللَّهِ يَهْدِى بِهِۦ مَن يَشَآءُ وَمَن
يُضْلِلِ ٱللَّهُ فَمَا لَهُۥ مِنْ هَادٍ ﴿٢٣﴾ أَفَمَن يَتَّقِى بِوَجْهِهِۦ سُوٓءَ
ٱلْعَذَابِ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ وَقِيلَ لِلظَّٰلِمِينَ ذُوقُوا۟ مَا كُنتُمْ تَكْسِبُونَ
﴿٢٤﴾ كَذَّبَ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَأَتَىٰهُمُ ٱلْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ
لَا يَشْعُرُونَ ﴿٢٥﴾ فَأَذَاقَهُمُ ٱللَّهُ ٱلْخِزْىَ فِى ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا وَلَعَذَابُ
ٱلْءَاخِرَةِ أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا۟ يَعْلَمُونَ ﴿٢٦﴾ وَلَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِى
هَٰذَا ٱلْقُرْءَانِ مِن كُلِّ مَثَلٍ لَّعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٢٧﴾ قُرْءَانًا عَرَبِيًّا
غَيْرَ ذِى عِوَجٍ لَّعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿٢٨﴾ ضَرَبَ ٱللَّهُ مَثَلًا رَّجُلًا فِيهِ
شُرَكَآءُ مُتَشَٰكِسُونَ وَرَجُلًا سَلَمًا لِّرَجُلٍ هَلْ يَسْتَوِيَانِ مَثَلًا
ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٩﴾ إِنَّكَ مَيِّتٌ وَإِنَّهُم مَّيِّتُونَ
﴿٣٠﴾ ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ عِندَ رَبِّكُمْ تَخْتَصِمُونَ ﴿٣١﴾

وشه و ماناکانی

﴿ [illegible] ﴾ ئەو بە نۆبەی ئەم لێکدانەوەوە

﴿ [illegible] ﴾ لە لای خوداوە نوور و ڕووناکیی هەیە ﴿ [illegible] ﴾ تێداچوون، مالکاولیی

﴿ [illegible] ﴾ جوانترین و ڕاسترین وتار

﴿ [illegible] ﴾ کتێبێک لە موعجیزە و هیدایەتە کاندا لە یەک دەچێ

﴿ [illegible] ﴾ دوو بارە دەبێتەوە ﴿ [illegible] ﴾ بە نۆبەیەوە گرژ دەبێ

﴿ [illegible] ﴾ پێستیان نەرم دەبێ

﴿ [illegible] ﴾ ڕسوایی

﴿ [illegible] ﴾ لار و لوێریی

﴿ [illegible] ﴾ شەریکگەلێکی سەرەبگر

﴿ سَلَمًا لِّرَجُلٍ ﴾ بەندەی یەک کەس بێ

نیشانەکان و ڕێساکانی تەجوید

شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە.
مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و.
مینگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.

درێژکردنەوەکان (المدود)

(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە دروست دەبن
(٤،٥) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمزە)وە [illegible]
مەددی متصل، لەکاتی وەستاندا و، ماوەکەی بە ئەندازەی (٦،٥،٤) حەرەکەیە
(٦،٤،٢) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستاندا [illegible]
(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)

وشەو مانای

﴿ فَمَنْ أَظْلَمُ ﴾ کێ ستەمکەرترە ﴿ مِمَّن كَذَبَ عَلَى ٱللَّهِ ﴾ لەوە کە درۆ بە دەم خوداوە هەڵدەبەستێ؟ ﴿ وَكَذَّبَ [illegible] ﴾ ﴿ جَآءَهُۥٓ ﴾ کە ڕاستیتی بۆ هات بەرپەرچی دایەوە ﴿ مَثْوًى لِّلْكَٰفِرِينَ ﴾ جێگە بۆ کافران ﴿ [illegible] ﴾ پێم بڵێن، ئایا دیتان؟ ﴿ حَسْبِيَ ٱللَّهُ ﴾ خودام بەسە ﴿ [illegible] ﴾ هێز و دەسەڵاتتان ﴿ [illegible] ﴾ بدرێ بە سەریا

۞ فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن كَذَبَ عَلَى ٱللَّهِ وَكَذَّبَ بِٱلصِّدْقِ
إِذْ جَآءَهُۥٓ ۚ أَلَيْسَ فِى جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْكَٰفِرِينَ ﴿٣٢﴾ وَٱلَّذِى
جَآءَ بِٱلصِّدْقِ وَصَدَّقَ بِهِۦٓ ۙ أُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُتَّقُونَ ﴿٣٣﴾
لَهُم مَّا يَشَآءُونَ عِندَ رَبِّهِمْ ۚ ذَٰلِكَ جَزَآءُ ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿٣٤﴾
لِيُكَفِّرَ ٱللَّهُ عَنْهُمْ أَسْوَأَ ٱلَّذِى عَمِلُوا۟ وَيَجْزِيَهُمْ أَجْرَهُم
بِأَحْسَنِ ٱلَّذِى كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿٣٥﴾ أَلَيْسَ ٱللَّهُ بِكَافٍ
عَبْدَهُۥ ۖ وَيُخَوِّفُونَكَ بِٱلَّذِينَ مِن دُونِهِۦ ۚ وَمَن يُضْلِلِ
ٱللَّهُ فَمَا لَهُۥ مِنْ هَادٍ ﴿٣٦﴾ وَمَن يَهْدِ ٱللَّهُ فَمَا لَهُۥ مِن مُّضِلٍّ ۗ
أَلَيْسَ ٱللَّهُ بِعَزِيزٍ ذِى ٱنتِقَامٍ ﴿٣٧﴾ وَلَئِن سَأَلْتَهُم مَّنْ خَلَقَ
ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ ٱللَّهُ ۚ قُلْ أَفَرَءَيْتُم مَّا تَدْعُونَ
مِن دُونِ ٱللَّهِ إِنْ أَرَادَنِىَ ٱللَّهُ بِضُرٍّ هَلْ هُنَّ كَٰشِفَٰتُ ضُرِّهِۦٓ
أَوْ أَرَادَنِى بِرَحْمَةٍ هَلْ هُنَّ مُمْسِكَٰتُ رَحْمَتِهِۦ ۚ قُلْ حَسْبِىَ
ٱللَّهُ ۖ عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ ٱلْمُتَوَكِّلُونَ ﴿٣٨﴾ قُلْ يَٰقَوْمِ ٱعْمَلُوا۟
عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ إِنِّى عَٰمِلٌ ۖ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٣٩﴾
مَن يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُّقِيمٌ ﴿٤٠﴾

١- هەموو وەستانەکان لەسەر پیتی سکوندار دەکرێت [illegible] حەرەکەکانی تری لێ دادەماڵرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە و تائی جێیش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە.

٢- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن.

[illegible]

▼ بەقەڵەوی [illegible] (ئەلف)
▼ بەقەڵەوی [illegible]
▼ [illegible]

إِنَّآ أَنزَلۡنَا عَلَيۡكَ ٱلۡكِتَٰبَ لِلنَّاسِ بِٱلۡحَقِّۖ فَمَنِ ٱهۡتَدَىٰ
فَلِنَفۡسِهِۦۖ وَمَن ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيۡهَاۖ وَمَآ أَنتَ عَلَيۡهِم
بِوَكِيلٍ ﴿٤١﴾ ٱللَّهُ يَتَوَفَّى ٱلۡأَنفُسَ حِينَ مَوۡتِهَا وَٱلَّتِي
لَمۡ تَمُتۡ فِي مَنَامِهَاۖ فَيُمۡسِكُ ٱلَّتِي قَضَىٰ عَلَيۡهَا ٱلۡمَوۡتَ
وَيُرۡسِلُ ٱلۡأُخۡرَىٰٓ إِلَىٰٓ أَجَلٖ مُّسَمًّىۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَأٓيَٰتٖ
لِّقَوۡمٖ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٤٢﴾ أَمِ ٱتَّخَذُواْ مِن دُونِ ٱللَّهِ شُفَعَآءَۚ
قُلۡ أَوَلَوۡ كَانُواْ لَا يَمۡلِكُونَ شَيۡـٔٗا وَلَا يَعۡقِلُونَ ﴿٤٣﴾
قُل لِّلَّهِ ٱلشَّفَٰعَةُ جَمِيعٗاۖ لَّهُۥ مُلۡكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِۖ ثُمَّ
إِلَيۡهِ تُرۡجَعُونَ ﴿٤٤﴾ وَإِذَا ذُكِرَ ٱللَّهُ وَحۡدَهُ ٱشۡمَأَزَّتۡ
قُلُوبُ ٱلَّذِينَ لَا يُؤۡمِنُونَ بِٱلۡأٓخِرَةِۖ وَإِذَا ذُكِرَ ٱلَّذِينَ مِن
دُونِهِۦٓ إِذَا هُمۡ يَسۡتَبۡشِرُونَ ﴿٤٥﴾ قُلِ ٱللَّهُمَّ فَاطِرَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَٱلۡأَرۡضِ عَٰلِمَ ٱلۡغَيۡبِ وَٱلشَّهَٰدَةِ أَنتَ تَحۡكُمُ بَيۡنَ عِبَادِكَ
فِي مَا كَانُواْ فِيهِ يَخۡتَلِفُونَ ﴿٤٦﴾ وَلَوۡ أَنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُواْ
مَا فِي ٱلۡأَرۡضِ جَمِيعٗا وَمِثۡلَهُۥ مَعَهُۥ لَٱفۡتَدَوۡاْ بِهِۦ مِن سُوٓءِ ٱلۡعَذَابِ
يَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِۚ وَبَدَا لَهُم مِّنَ ٱللَّهِ مَا لَمۡ يَكُونُواْ يَحۡتَسِبُونَ ﴿٤٧﴾

وشه و ماناكانى

﴿ [illegible] ﴾ گیانەکان وەردەگریتەوە

﴿ [illegible] ﴾ ئەوەش کە لە خەوەکەیدا نەمردووە

﴿ [illegible] ﴾ ئەوەی کە مراندی گیانەکەی دەهێڵێتەوە

﴿ [illegible] ﴾ ئەوەی دیتیان بەرەلا دەکا

﴿ [illegible] ﴾ مان بیجگە لە خود [illegible] کارمان هەیە؟

﴿ [illegible] ﴾ تکا کردن بەبیا لە لای خودایە

﴿ [illegible] ﴾ ئەوس بەوە، گیرا

﴿ [illegible] ﴾ بەدیهێنەر

﴿ [illegible] ﴾ چاوەڕوانی دەکەن

شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە.
مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و.
مینگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)

(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە دروست دەبن
(٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمزە)وە دروست دەبن
مەددی متصل، لەکاتی وەستاندا و، ماوەکەی بە ئەندازەی (٦،٥،٤) حەرەکە
[illegible]
(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبیعی)ە

وشه و ماناكانى

﴿ [illegible] ﴾ دەوریان دەگرێ
﴿ خَوَّلْنَٰهُ نِعْمَةً ﴾ نیعمەتێکمان پێ بەخشی
﴿ هِىَ فِتْنَةٌ ﴾ ئەوە تاقیکردنەوەیە
﴿ بِمُعْجِزِينَ ﴾ لە سزا راناکەن، لە دەستمان دەرناچن
﴿ [illegible] ﴾ دەیگرێتەوە
﴿ [illegible] ﴾ سووریان بەراند
﴿ [illegible] ﴾ هیوابڕاو مەبن
﴿ [illegible] ﴾ هەموو تاوانەکان
﴿ وَأَنِيبُوٓاْ إِلَىٰ رَبِّكُمْ ﴾ بگەڕێنەوە بۆلای خودای خۆتان
﴿ وَأَسْلِمُواْ لَهُۥ ﴾ ملکەچی بن
﴿ بَغْتَةً ﴾ کوتوپڕ
﴿ يَٰحَسْرَتَىٰ ﴾ مالکاول خۆم!
﴿ فَرَّطتُ ﴾ درێغیم کرد ﴿ [illegible] ﴾ لە بەندایەتیکردندا بۆ خودا

وَبَدَا لَهُمْ سَيِّـَٔاتُ مَا كَسَبُواْ وَحَاقَ بِهِم مَّا كَانُواْ بِهِۦ
يَسْتَهْزِءُونَ ﴿٤٨﴾ فَإِذَا مَسَّ ٱلْإِنسَٰنَ ضُرٌّ دَعَانَا ثُمَّ إِذَا خَوَّلْنَٰهُ
نِعْمَةً مِّنَّا قَالَ إِنَّمَآ أُوتِيتُهُۥ عَلَىٰ عِلْمٍۭ بَلْ هِىَ فِتْنَةٌ وَلَٰكِنَّ
أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٩﴾ قَدْ قَالَهَا ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَمَآ أَغْنَىٰ
عَنْهُم مَّا كَانُواْ يَكْسِبُونَ ﴿٥٠﴾ فَأَصَابَهُمْ سَيِّـَٔاتُ مَا كَسَبُواْ
وَٱلَّذِينَ ظَلَمُواْ مِنْ هَٰٓؤُلَآءِ سَيُصِيبُهُمْ سَيِّـَٔاتُ مَا كَسَبُواْ
وَمَا هُم بِمُعْجِزِينَ ﴿٥١﴾ أَوَلَمْ يَعْلَمُوٓاْ أَنَّ ٱللَّهَ يَبْسُطُ ٱلرِّزْقَ
لِمَن يَشَآءُ وَيَقْدِرُ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَأَيَٰتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٢﴾
ربع الحزب ٤٧ ۞ قُلْ يَٰعِبَادِىَ ٱلَّذِينَ أَسْرَفُواْ عَلَىٰٓ أَنفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُواْ مِن
رَّحْمَةِ ٱللَّهِ إِنَّ ٱللَّهَ يَغْفِرُ ٱلذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُۥ هُوَ ٱلْغَفُورُ ٱلرَّحِيمُ
﴿٥٣﴾ وَأَنِيبُوٓاْ إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَأَسْلِمُواْ لَهُۥ مِن قَبْلِ أَن يَأْتِيَكُمُ
ٱلْعَذَابُ ثُمَّ لَا تُنصَرُونَ ﴿٥٤﴾ وَٱتَّبِعُوٓاْ أَحْسَنَ مَآ أُنزِلَ
إِلَيْكُم مِّن رَّبِّكُم مِّن قَبْلِ أَن يَأْتِيَكُمُ ٱلْعَذَابُ
بَغْتَةً وَأَنتُمْ لَا تَشْعُرُونَ ﴿٥٥﴾ أَن تَقُولَ نَفْسٌ يَٰحَسْرَتَىٰ
عَلَىٰ مَا فَرَّطتُ فِى جَنۢبِ ٱللَّهِ وَإِن كُنتُ لَمِنَ ٱلسَّٰخِرِينَ ﴿٥٦﴾

قورس کردن و قەلقەلە (التفخیم و القلقلة): ئەتفخیمی پیتی لامی (اللّٰه). ئەفخیمی پیتی (ر، غ) [illegible]. سیمەتی قەلقەلە.

١ جۆرەکانی وەستان (الوقوف)، ٢ نیشانەکانی وەستان:

١ [illegible] هەرەکەکانی تری لێ دادەماڵرێت، هەر بۆیە [illegible] گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە و، تائی خڕیش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە

٢ ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن

أَوْ تَقُولَ لَوْ أَنَّ ٱللَّهَ هَدَىٰنِى لَكُنتُ مِنَ ٱلْمُتَّقِينَ ﴿٥٧﴾
أَوْ تَقُولَ حِينَ تَرَى ٱلْعَذَابَ لَوْ أَنَّ لِى كَرَّةً فَأَكُونَ
مِنَ ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿٥٨﴾ بَلَىٰ قَدْ جَآءَتْكَ ءَايَٰتِى فَكَذَّبْتَ بِهَا
وَٱسْتَكْبَرْتَ وَكُنتَ مِنَ ٱلْكَٰفِرِينَ ﴿٥٩﴾ وَيَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ
تَرَى ٱلَّذِينَ كَذَبُوا۟ عَلَى ٱللَّهِ وُجُوهُهُم مُّسْوَدَّةٌ ۚ أَلَيْسَ فِى
جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْمُتَكَبِّرِينَ ﴿٦٠﴾ وَيُنَجِّى ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ ٱتَّقَوْا۟
بِمَفَازَتِهِمْ لَا يَمَسُّهُمُ ٱلسُّوٓءُ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦١﴾ ٱللَّهُ
خَٰلِقُ كُلِّ شَىْءٍ ۖ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ وَكِيلٌ ﴿٦٢﴾ لَّهُۥ مَقَالِيدُ
ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۗ وَٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ أُو۟لَٰٓئِكَ
هُمُ ٱلْخَٰسِرُونَ ﴿٦٣﴾ قُلْ أَفَغَيْرَ ٱللَّهِ تَأْمُرُوٓنِّىٓ أَعْبُدُ أَيُّهَا
ٱلْجَٰهِلُونَ ﴿٦٤﴾ وَلَقَدْ أُوحِىَ إِلَيْكَ وَإِلَى ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِكَ لَئِنْ
أَشْرَكْتَ لَيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ وَلَتَكُونَنَّ مِنَ ٱلْخَٰسِرِينَ ﴿٦٥﴾ بَلِ ٱللَّهَ
فَٱعْبُدْ وَكُن مِّنَ ٱلشَّٰكِرِينَ ﴿٦٦﴾ وَمَا قَدَرُوا۟ ٱللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِۦ
وَٱلْأَرْضُ جَمِيعًا قَبْضَتُهُۥ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ وَٱلسَّمَٰوَٰتُ
مَطْوِيَّٰتٌۢ بِيَمِينِهِۦ ۚ سُبْحَٰنَهُۥ وَتَعَٰلَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٦٧﴾

وشه و ماناکانی

﴿كَرَّةً﴾ گەڕانەوە

﴿فَأَكُونَ مِنَ ... ﴾ بچمە ڕزی پیاوچاکانەوە

﴿مَثْوًى ... ﴾ جێگەیە نییە بۆ ...

﴿بِمَفَازَتِهِمْ﴾ بە براوەیی یان

﴿ ... ﴾ دەستەچڵەو

﴿لَيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ﴾ کردەکەت بووچ دەبێتەوە

﴿بَلِ ٱللَّهَ فَٱعْبُدْ﴾ تەنیا خودا بپەرستە

﴿وَمَا قَدَرُوا۟ ٱللَّهَ﴾ ڕێزیان لە خودا نەگرت

﴿ ... ﴾ دەستی توانای خودا

﴿مَطْوِيَّٰتٌۢ بِيَمِينِهِۦ﴾ بە دەستی ... پێچر وبەنەوە

مێنگەکان و ناوەڕۆکی	شوێنی مێنگە (...) ▼ (الإدغام) بە مێنگەوە
	مێنگەی (الإخفاء). ▼ (الإدغام)ی بێ مێنگە و ...
	مێنگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)	...
	(٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمزە)وە دروست دەبن
	مەددی متصل، لەکاتی وەستاندا و ماوەکەی بە ئەندازەی (٦،٥،٤) حەرەکەیە
	(٦،٤،٢) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)ـدا
	(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبیعی)ـە

وَنُفِخَ فِي ٱلصُّورِ فَصَعِقَ مَن فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَن فِي ٱلۡأَرۡضِ
إِلَّا مَن شَآءَ ٱللَّهُۖ ثُمَّ نُفِخَ فِيهِ أُخۡرَىٰ فَإِذَا هُمۡ قِيَامٞ يَنظُرُونَ
٦٨ وَأَشۡرَقَتِ ٱلۡأَرۡضُ بِنُورِ رَبِّهَا وَوُضِعَ ٱلۡكِتَٰبُ وَجِاْيٓءَ
بِٱلنَّبِيِّـۧنَ وَٱلشُّهَدَآءِ وَقُضِيَ بَيۡنَهُم بِٱلۡحَقِّ وَهُمۡ لَا يُظۡلَمُونَ
٦٩ وَوُفِّيَتۡ كُلُّ نَفۡسٖ مَّا عَمِلَتۡ وَهُوَ أَعۡلَمُ بِمَا يَفۡعَلُونَ ٧٠
وَسِيقَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓاْ إِلَىٰ جَهَنَّمَ زُمَرًاۖ حَتَّىٰٓ إِذَا جَآءُوهَا
فُتِحَتۡ أَبۡوَٰبُهَا وَقَالَ لَهُمۡ خَزَنَتُهَآ أَلَمۡ يَأۡتِكُمۡ رُسُلٞ مِّنكُمۡ
يَتۡلُونَ عَلَيۡكُمۡ ءَايَٰتِ رَبِّكُمۡ وَيُنذِرُونَكُمۡ لِقَآءَ يَوۡمِكُمۡ
هَٰذَاۚ قَالُواْ بَلَىٰ وَلَٰكِنۡ حَقَّتۡ كَلِمَةُ ٱلۡعَذَابِ عَلَى ٱلۡكَٰفِرِينَ
٧١ قِيلَ ٱدۡخُلُوٓاْ أَبۡوَٰبَ جَهَنَّمَ خَٰلِدِينَ فِيهَاۖ فَبِئۡسَ مَثۡوَى
ٱلۡمُتَكَبِّرِينَ ٧٢ وَسِيقَ ٱلَّذِينَ ٱتَّقَوۡاْ رَبَّهُمۡ إِلَى
ٱلۡجَنَّةِ زُمَرًاۖ حَتَّىٰٓ إِذَا جَآءُوهَا وَفُتِحَتۡ أَبۡوَٰبُهَا وَقَالَ لَهُمۡ
خَزَنَتُهَا سَلَٰمٌ عَلَيۡكُمۡ طِبۡتُمۡ فَٱدۡخُلُوهَا خَٰلِدِينَ ٧٣
وَقَالُواْ ٱلۡحَمۡدُ لِلَّهِ ٱلَّذِي صَدَقَنَا وَعۡدَهُۥ وَأَوۡرَثَنَا ٱلۡأَرۡضَ
نَتَبَوَّأُ مِنَ ٱلۡجَنَّةِ حَيۡثُ نَشَآءُۖ فَنِعۡمَ أَجۡرُ ٱلۡعَٰمِلِينَ ٧٤

وشه و ماناکانی

﴿[illegible]﴾ کەرەنا

﴿[illegible]﴾ مرد

﴿وَوُضِعَ ٱلۡكِتَٰبُ﴾ هەرکەس نامەی خۆی درایێ

﴿[illegible]﴾

﴿[illegible]﴾ پێغەمبەران هێنران

﴿[illegible]﴾ شەهیدەکانیش

﴿[illegible]﴾

﴿بِٱلۡحَقِّ﴾ بە عەدالەت دادگایی کران

﴿[illegible]﴾ کۆمەڵ کۆمەڵ

﴿[illegible]﴾ نۆبان بررایەوە

﴿[illegible]﴾ حۆشبتان لێ بێ

﴿[illegible]﴾ لەسە کەی نۆ بەجێهیێین

﴿[illegible]﴾ دادەبیشین

قورسی گۆکردن (التفخيم) و قەلقەلە:
▼ تەفخیمی پیتی لامی (اللّٰه).
▼ تەفخیمی پیتی (راء).
▼ سیمەتی قەلقەلە.

جوستەی وەستان (الوقوف) • نیشانەکانی وەستان

[illegible] هەرەکەکانی تری لێ دادەمالرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە و تائی خڕیش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە.

٢- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەرەنگی سوور رەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێک هەن کە دەگۆڕێن

وَتَرَى ٱلْمَلَٰٓئِكَةَ حَآفِّينَ مِنْ حَوْلِ ٱلْعَرْشِ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ
رَبِّهِمْ ۖ وَقُضِىَ بَيْنَهُم بِٱلْحَقِّ وَقِيلَ ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٧٥﴾

سُورَةُ غَافِرٍ

ترتيبها ٤٠ — آياتها ٨٥

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

حمٓ ﴿١﴾ تَنزِيلُ ٱلْكِتَٰبِ مِنَ ٱللَّهِ ٱلْعَزِيزِ ٱلْعَلِيمِ ﴿٢﴾ غَافِرِ
ٱلذَّنۢبِ وَقَابِلِ ٱلتَّوْبِ شَدِيدِ ٱلْعِقَابِ ذِى ٱلطَّوْلِ ۖ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ۖ
إِلَيْهِ ٱلْمَصِيرُ ﴿٣﴾ مَا يُجَٰدِلُ فِىٓ ءَايَٰتِ ٱللَّهِ إِلَّا ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟
فَلَا يَغْرُرْكَ تَقَلُّبُهُمْ فِى ٱلْبِلَٰدِ ﴿٤﴾ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ
نُوحٍ وَٱلْأَحْزَابُ مِنۢ بَعْدِهِمْ ۖ وَهَمَّتْ كُلُّ أُمَّةٍۭ بِرَسُولِهِمْ
لِيَأْخُذُوهُ ۖ وَجَٰدَلُوا۟ بِٱلْبَٰطِلِ لِيُدْحِضُوا۟ بِهِ ٱلْحَقَّ فَأَخَذْتُهُمْ ۖ
فَكَيْفَ كَانَ عِقَابِ ﴿٥﴾ وَكَذَٰلِكَ حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى
ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓا۟ أَنَّهُمْ أَصْحَٰبُ ٱلنَّارِ ﴿٦﴾ ٱلَّذِينَ يَحْمِلُونَ ٱلْعَرْشَ
وَمَنْ حَوْلَهُۥ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيُؤْمِنُونَ بِهِۦ وَيَسْتَغْفِرُونَ
لِلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ رَبَّنَا وَسِعْتَ كُلَّ شَىْءٍ رَّحْمَةً وَعِلْمًا
فَٱغْفِرْ لِلَّذِينَ تَابُوا۟ وَٱتَّبَعُوا۟ سَبِيلَكَ وَقِهِمْ عَذَابَ ٱلْجَحِيمِ ﴿٧﴾

حزب ٤٧

وشه و ماناکانی

﴿ حافين ﴾ دەوریان گرتووە

سوورەتی غافیر

﴿ غَافِرِ الذَّنْبِ ﴾ گوناه پۆش

﴿ وقابل التوب ﴾ تۆبە قەبووڵکەر

﴿ ذي الطول ﴾ خاوەن دەسەڵات

﴿ فلا يغررك ﴾ با فیتت لێ نەکات، بەتحەلەتێنی

﴿ تقلبهم ﴾ تەپاوتلیان، ژیانیان بە خۆشیی

﴿ ليدحضوا به الحَقَّ ﴾ بۆ ئەوەی هەقی پێ بدەنە دواوە

﴿ حَقَّتْ ﴾ بڕیار درا، پێویست گەڕا

﴿ سَبِيلَكَ ﴾ ڕێگەی ئیسلام

﴿ وَقِهِمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ ﴾ لە سزای دۆزەخیان بپارێزە

مبیگەکان و ئەوانەی ناخوێنرێنەوە

شوێنی میبگە (الغنة) — (الإدغام) بە میبگەوە

میبگەی (الإخفاء) — (الإدغام)ی بێ میبگەوە

م میبگەی (الإقلاب) — ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە

ئەستێرەی درێژکردنەوەکان (المدود)

(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە دروست دەبن

(٤،٥) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمزە)وە دروست دەبن

مەددی متصل لەکاتی وەستاندا و، ماوەکەی بە ئەندازەی (٤،٥،٦) حەرەکەیە

(٢،٤،٦) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)دا

(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)

رَبَّنَا وَأَدۡخِلۡهُمۡ جَنَّٰتِ عَدۡنٍ ٱلَّتِي وَعَدتَّهُمۡ وَمَن صَلَحَ
مِنۡ ءَابَآئِهِمۡ وَأَزۡوَٰجِهِمۡ وَذُرِّيَّٰتِهِمۡۚ إِنَّكَ أَنتَ ٱلۡعَزِيزُ
ٱلۡحَكِيمُ ﴿٨﴾ وَقِهِمُ ٱلسَّيِّـَٔاتِۚ وَمَن تَقِ ٱلسَّيِّـَٔاتِ
يَوۡمَئِذٖ فَقَدۡ رَحِمۡتَهُۥۚ وَذَٰلِكَ هُوَ ٱلۡفَوۡزُ ٱلۡعَظِيمُ ﴿٩﴾ إِنَّ
ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ يُنَادَوۡنَ لَمَقۡتُ ٱللَّهِ أَكۡبَرُ مِن مَّقۡتِكُمۡ
أَنفُسَكُمۡ إِذۡ تُدۡعَوۡنَ إِلَى ٱلۡإِيمَٰنِ فَتَكۡفُرُونَ ﴿١٠﴾
قَالُواْ رَبَّنَآ أَمَتَّنَا ٱثۡنَتَيۡنِ وَأَحۡيَيۡتَنَا ٱثۡنَتَيۡنِ فَٱعۡتَرَفۡنَا بِذُنُوبِنَا
فَهَلۡ إِلَىٰ خُرُوجٖ مِّن سَبِيلٖ ﴿١١﴾ ذَٰلِكُم بِأَنَّهُۥٓ إِذَا دُعِيَ
ٱللَّهُ وَحۡدَهُۥ كَفَرۡتُمۡ وَإِن يُشۡرَكۡ بِهِۦ تُؤۡمِنُواْۚ فَٱلۡحُكۡمُ لِلَّهِ
ٱلۡعَلِيِّ ٱلۡكَبِيرِ ﴿١٢﴾ هُوَ ٱلَّذِي يُرِيكُمۡ ءَايَٰتِهِۦ وَيُنَزِّلُ
لَكُم مِّنَ ٱلسَّمَآءِ رِزۡقٗاۚ وَمَا يَتَذَكَّرُ إِلَّا مَن يُنِيبُ ﴿١٣﴾
فَٱدۡعُواْ ٱللَّهَ مُخۡلِصِينَ لَهُ ٱلدِّينَ وَلَوۡ كَرِهَ ٱلۡكَٰفِرُونَ ﴿١٤﴾
رَفِيعُ ٱلدَّرَجَٰتِ ذُو ٱلۡعَرۡشِ يُلۡقِي ٱلرُّوحَ مِنۡ أَمۡرِهِۦ عَلَىٰ مَن
يَشَآءُ مِنۡ عِبَادِهِۦ لِيُنذِرَ يَوۡمَ ٱلتَّلَاقِ ﴿١٥﴾ يَوۡمَ هُم بَٰرِزُونَۖ لَا يَخۡفَىٰ
عَلَى ٱللَّهِ مِنۡهُمۡ شَيۡءٞۚ لِّمَنِ ٱلۡمُلۡكُ ٱلۡيَوۡمَۖ لِلَّهِ ٱلۡوَٰحِدِ ٱلۡقَهَّارِ ﴿١٦﴾

وشەو ماناکانی

﴿وَمَن صَلَحَ﴾ ئەوانەیان باش بوون
﴿[illegible]﴾ [illegible] ﴾ لە باوك و مێرد و نەوەکانیان
﴿وَقِهِمُ ٱلسَّيِّـَٔاتِ﴾ لە تاوان و سزاکەی تاوان بیان پارێزە
﴿[illegible]﴾ ڕۆژی قیامەت
﴿[illegible]﴾ ئەوە چاکت بۆ کردووە
﴿[illegible]﴾ تووڕەیی خودا
﴿[illegible]﴾ باوەڕ بە کوفرەکە دەکەن
﴿[illegible]﴾ دەگەڕێتەوە
﴿[illegible]﴾ [illegible] کری ئاسمانەکان هەندێکیان بەسەر هەندێکیانەوە
﴿[illegible]﴾ وەحی، یان جبریل دەنێرێتە خوارەوە
﴿[illegible]﴾ ڕۆژی بە یەك گەیشتن و کۆبوونەوەی قیامەت
﴿[illegible]﴾ ئەوان دیارن و ناشاردرێنەوە

فۆرمی گۆکردن (ئیدغام و قەلقەلە)
- ▼ تەفخیمی پیتی لامی (اللّٰه).
- ▼ تەفخیمی پیتی (راء).
- ▼ سیفەتی قەلقەلە.

١ چوونەتی وەستان (الوقوف)
٢ نیشانەکانی وەستان

١ هەموو وەستانەکان بەسە، پیتی سکوون دەکرێت بەبەرتە گە، پیتەکە خوو سکوون بەبێ ئەکسی وەستانە حەرەکەکانی تری لێ دادەمالرێنە. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە و، تائی خڕیش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە.

٢ ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی مینەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، ئەکسی بەردەوام مبووییش بە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن

ٱلۡيَوۡمَ تُجۡزَىٰ كُلُّ نَفۡسِۭ بِمَا كَسَبَتۡۚ لَا ظُلۡمَ ٱلۡيَوۡمَۚ إِنَّ
ٱللَّهَ سَرِيعُ ٱلۡحِسَابِ ﴿١٧﴾ وَأَنذِرۡهُمۡ يَوۡمَ ٱلۡأٓزِفَةِ إِذِ ٱلۡقُلُوبُ
لَدَى ٱلۡحَنَاجِرِ كَٰظِمِينَۚ مَا لِلظَّٰلِمِينَ مِنۡ حَمِيمٖ وَلَا شَفِيعٖ
يُطَاعُ ﴿١٨﴾ يَعۡلَمُ خَآئِنَةَ ٱلۡأَعۡيُنِ وَمَا تُخۡفِي ٱلصُّدُورُ ﴿١٩﴾
وَٱللَّهُ يَقۡضِي بِٱلۡحَقِّۖ وَٱلَّذِينَ يَدۡعُونَ مِن دُونِهِۦ لَا يَقۡضُونَ
بِشَيۡءٍۗ إِنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلۡبَصِيرُ ﴿٢٠﴾ ۞ أَوَلَمۡ يَسِيرُواْ فِي ٤٧
ٱلۡأَرۡضِ فَيَنظُرُواْ كَيۡفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلَّذِينَ كَانُواْ مِن قَبۡلِهِمۡۚ
كَانُواْ هُمۡ أَشَدَّ مِنۡهُمۡ قُوَّةٗ وَءَاثَارٗا فِي ٱلۡأَرۡضِ فَأَخَذَهُمُ ٱللَّهُ
بِذُنُوبِهِمۡ وَمَا كَانَ لَهُم مِّنَ ٱللَّهِ مِن وَاقٖ ﴿٢١﴾ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمۡ
كَانَت تَّأۡتِيهِمۡ رُسُلُهُم بِٱلۡبَيِّنَٰتِ فَكَفَرُواْ فَأَخَذَهُمُ ٱللَّهُۚ إِنَّهُۥ
قَوِيّٞ شَدِيدُ ٱلۡعِقَابِ ﴿٢٢﴾ وَلَقَدۡ أَرۡسَلۡنَا مُوسَىٰ بِـَٔايَٰتِنَا
وَسُلۡطَٰنٖ مُّبِينٍ ﴿٢٣﴾ إِلَىٰ فِرۡعَوۡنَ وَهَٰمَٰنَ وَقَٰرُونَ
فَقَالُواْ سَٰحِرٞ كَذَّابٞ ﴿٢٤﴾ فَلَمَّا جَآءَهُم بِٱلۡحَقِّ مِنۡ
عِندِنَا قَالُواْ ٱقۡتُلُوٓاْ أَبۡنَآءَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ مَعَهُۥ وَٱسۡتَحۡيُواْ
نِسَآءَهُمۡۚ وَمَا كَيۡدُ ٱلۡكَٰفِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَٰلٖ ﴿٢٥﴾

وشەو ماناکانی

﴿ لَا ظُلۡمَ ٱلۡيَوۡمَ ﴾ ئەمڕۆ ستەم لە کەس ناکرێ

﴿ يَوۡمَ ٱلۡأٓزِفَةِ ﴾ ڕۆژی قیامەت

﴿ ٱلۡحَنَاجِرِ ﴾ گەرووەکان

﴿ كَٰظِمِينَ ﴾ ڕقی خۆیان دەخۆنەوە

﴿ حَمِيمٖ ﴾ خزمی نزیك

﴿ [illegible] ﴾ چاوی خیانەت

﴿ [illegible] ﴾ بەرگریکەر، پارێزەر

﴿ وَٱسۡتَحۡيُواْ نِسَآءَهُمۡ ﴾ مێینەکان زیندە رادەگرن

﴿ ضَلَٰلٖ ﴾ گومڕایی

مێنگەکان و دەواندەی دەخوێنرێنەوە: شوێنی مێنگە (الغنة). (الإدغام) بە مێنگەوە. مێنگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مێنگە و. مێنگەی (الإقلاب) بەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود): (٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە دروست دەبن. (٤،٥) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمز)ەوە دروست دەبن. مەددی متصل لەکاتی وەستاندا و [illegible]. (٢، ٤، ٦) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف). (٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)

وَقَالَ فِرۡعَوۡنُ ذَرُونِيٓ أَقۡتُلۡ مُوسَىٰ وَلۡيَدۡعُ رَبَّهُۥٓۖ إِنِّيٓ أَخَافُ
أَن يُبَدِّلَ دِينَكُمۡ أَوۡ أَن يُظۡهِرَ فِي ٱلۡأَرۡضِ ٱلۡفَسَادَ ٢٦
وَقَالَ مُوسَىٰٓ إِنِّي عُذۡتُ بِرَبِّي وَرَبِّكُم مِّن كُلِّ مُتَكَبِّرٖ
لَّا يُؤۡمِنُ بِيَوۡمِ ٱلۡحِسَابِ ٢٧ وَقَالَ رَجُلٞ مُّؤۡمِنٞ مِّنۡ ءَالِ
فِرۡعَوۡنَ يَكۡتُمُ إِيمَٰنَهُۥٓ أَتَقۡتُلُونَ رَجُلًا أَن يَقُولَ رَبِّيَ
ٱللَّهُ وَقَدۡ جَآءَكُم بِٱلۡبَيِّنَٰتِ مِن رَّبِّكُمۡۖ وَإِن يَكُ كَٰذِبٗا
فَعَلَيۡهِ كَذِبُهُۥۖ وَإِن يَكُ صَادِقٗا يُصِبۡكُم بَعۡضُ ٱلَّذِي
يَعِدُكُمۡۖ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَهۡدِي مَنۡ هُوَ مُسۡرِفٞ كَذَّابٞ ٢٨ يَٰقَوۡمِ
لَكُمُ ٱلۡمُلۡكُ ٱلۡيَوۡمَ ظَٰهِرِينَ فِي ٱلۡأَرۡضِ فَمَن يَنصُرُنَا مِنۢ
بَأۡسِ ٱللَّهِ إِن جَآءَنَاۚ قَالَ فِرۡعَوۡنُ مَآ أُرِيكُمۡ إِلَّا مَآ أَرَىٰ وَمَآ
أَهۡدِيكُمۡ إِلَّا سَبِيلَ ٱلرَّشَادِ ٢٩ وَقَالَ ٱلَّذِيٓ ءَامَنَ يَٰقَوۡمِ إِنِّيٓ
أَخَافُ عَلَيۡكُم مِّثۡلَ يَوۡمِ ٱلۡأَحۡزَابِ ٣٠ مِثۡلَ دَأۡبِ قَوۡمِ نُوحٖ
وَعَادٖ وَثَمُودَ وَٱلَّذِينَ مِنۢ بَعۡدِهِمۡۚ وَمَا ٱللَّهُ يُرِيدُ ظُلۡمٗا لِّلۡعِبَادِ ٣١
وَيَٰقَوۡمِ إِنِّيٓ أَخَافُ عَلَيۡكُمۡ يَوۡمَ ٱلتَّنَادِ ٣٢ يَوۡمَ تُوَلُّونَ مُدۡبِرِينَ
مَا لَكُم مِّنَ ٱللَّهِ مِنۡ عَاصِمٖۗ وَمَن يُضۡلِلِ ٱللَّهُ فَمَا لَهُۥ مِنۡ هَادٖ ٣٣

وشه و ماناکانی

﴿ذَرُونِيٓ أَقۡتُلۡ مُوسَىٰ﴾ لێمگەڕێن با مووسا بکوژم

﴿[illegible]﴾ با هاوار لە خوداکەی بکات

﴿[illegible]﴾

﴿دِينَكُمۡ﴾ دەترسم ئایینەکەتان بگۆڕێ

﴿عُذۡتُ بِرَبِّي﴾ پەنا بە خودام دەگرم

﴿[illegible]﴾ زاڵ و دەستەباڵان

﴿بَأۡسِ ٱللَّهِ﴾ سزای خودا

﴿مَآ أُرِيكُمۡ﴾ پێتان ناڵێم، پیشانتان نادەم

﴿[illegible]﴾ گەلانی ڕابوردوو

﴿[illegible]﴾ پیشەی گەلی نووح

﴿يَوۡمَ ٱلتَّنَادِ﴾ ڕۆژی قیامەت

﴿عَاصِمٖ﴾ پارێزەر، ڕزگارکەر

قورس کۆکردن (تفخیم) و قەلقەلە

تەفخیمی پیتی لامی (الله).
تەفخیمی پیتی (ر،ء)
سیفەتی قەلقەلە

چۆنیەتی وەستان (الوقوف)
نیشانەکانی وەستان

[illegible] دەخوێنرێتەوە، ناڵێ حرێش بە (هاء)ی سکوسار دەخوێنرێتەوە.

٢ [illegible]

وَلَقَدْ جَآءَكُمْ يُوسُفُ مِن قَبْلُ بِٱلْبَيِّنَٰتِ فَمَا زِلْتُمْ فِى شَكٍّ
مِّمَّا جَآءَكُم بِهِۦ ۖ حَتَّىٰٓ إِذَا هَلَكَ قُلْتُمْ لَن يَبْعَثَ ٱللَّهُ
مِنۢ بَعْدِهِۦ رَسُولًا ۚ كَذَٰلِكَ يُضِلُّ ٱللَّهُ مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ
مُّرْتَابٌ ﴿٣٤﴾ ٱلَّذِينَ يُجَٰدِلُونَ فِىٓ ءَايَٰتِ ٱللَّهِ بِغَيْرِ سُلْطَٰنٍ
أَتَىٰهُمْ ۖ كَبُرَ مَقْتًا عِندَ ٱللَّهِ وَعِندَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ ۚ كَذَٰلِكَ
يَطْبَعُ ٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ قَلْبِ مُتَكَبِّرٍ جَبَّارٍ ﴿٣٥﴾ وَقَالَ فِرْعَوْنُ
يَٰهَٰمَٰنُ ٱبْنِ لِى صَرْحًا لَّعَلِّىٓ أَبْلُغُ ٱلْأَسْبَٰبَ ﴿٣٦﴾ أَسْبَٰبَ
ٱلسَّمَٰوَٰتِ فَأَطَّلِعَ إِلَىٰٓ إِلَٰهِ مُوسَىٰ وَإِنِّى لَأَظُنُّهُۥ كَٰذِبًا ۚ
وَكَذَٰلِكَ زُيِّنَ لِفِرْعَوْنَ سُوٓءُ عَمَلِهِۦ وَصُدَّ عَنِ ٱلسَّبِيلِ ۚ
وَمَا كَيْدُ فِرْعَوْنَ إِلَّا فِى تَبَابٍ ﴿٣٧﴾ وَقَالَ ٱلَّذِىٓ
ءَامَنَ يَٰقَوْمِ ٱتَّبِعُونِ أَهْدِكُمْ سَبِيلَ ٱلرَّشَادِ ﴿٣٨﴾
يَٰقَوْمِ إِنَّمَا هَٰذِهِ ٱلْحَيَوٰةُ ٱلدُّنْيَا مَتَٰعٌ وَإِنَّ ٱلْءَاخِرَةَ هِىَ
دَارُ ٱلْقَرَارِ ﴿٣٩﴾ مَنْ عَمِلَ سَيِّئَةً فَلَا يُجْزَىٰٓ إِلَّا مِثْلَهَا ۖ
وَمَنْ عَمِلَ صَٰلِحًا مِّن ذَكَرٍ أَوْ أُنثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ
فَأُو۟لَٰٓئِكَ يَدْخُلُونَ ٱلْجَنَّةَ يُرْزَقُونَ فِيهَا بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٤٠﴾

وشه و مانەکانی

﴿[illegible] [illegible]﴾ یوسف هات بۆ لاتان

﴿[illegible]﴾ هەر لە گومانابوون لەوەدا کە بۆی هیابوون

﴿[illegible]﴾ تا یوسف مرد

﴿قُلْتُمْ لَن يَبْعَثَ ٱللَّهُ مِنۢ بَعْدِهِۦ رَسُولًا﴾ وتتان: خودا دوای ئەو پێغەمبەر نانێرێ

﴿[illegible]﴾ گومانـاویی لە ئاییندا

﴿بِغَيْرِ سُلْطَٰنٍ﴾ بە بێ بەڵگە

﴿[illegible]﴾ ناوێکی کەورەیە

﴿صَرْحًا﴾ قەڵایەك، شوێنێکی بەرز

﴿[illegible]﴾ رێگە کە لێك بییمەوە

﴿[illegible]﴾ بە هیلاکا چوو

﴿[illegible]﴾ بە بێ ئەندازە

مینگەکان و پیتەکانی ناخوێنرێنەوە	شوێنی مینگە (الغنة) — (الإدغام) بە مینگەوە مینگەی (الإخفاء). — (الإدغام)ی بێ مینگە و ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە. مینگەی (الإقلاب).
ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)	(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی [illegible] (٤، ٥) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمزە)وە [illegible] مەددی منفصل لەکاتی وەستاندا [illegible] (٢، ٤، ٦) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان [illegible] (٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي) [illegible]

الحزب ٤٨

۞ وَيَٰقَوۡمِ مَا لِيٓ أَدۡعُوكُمۡ إِلَى ٱلنَّجَوٰةِ وَتَدۡعُونَنِيٓ إِلَى
ٱلنَّارِ ﴿٤١﴾ تَدۡعُونَنِي لِأَكۡفُرَ بِٱللَّهِ وَأُشۡرِكَ بِهِۦ مَا لَيۡسَ
لِي بِهِۦ عِلۡمٞ وَأَنَا۠ أَدۡعُوكُمۡ إِلَى ٱلۡعَزِيزِ ٱلۡغَفَّٰرِ ﴿٤٢﴾ لَا جَرَمَ
أَنَّمَا تَدۡعُونَنِيٓ إِلَيۡهِ لَيۡسَ لَهُۥ دَعۡوَةٞ فِي ٱلدُّنۡيَا وَلَا فِي ٱلۡأٓخِرَةِ
وَأَنَّ مَرَدَّنَآ إِلَى ٱللَّهِ وَأَنَّ ٱلۡمُسۡرِفِينَ هُمۡ أَصۡحَٰبُ ٱلنَّارِ
﴿٤٣﴾ فَسَتَذۡكُرُونَ مَآ أَقُولُ لَكُمۡۚ وَأُفَوِّضُ أَمۡرِيٓ إِلَى
ٱللَّهِۚ إِنَّ ٱللَّهَ بَصِيرُۢ بِٱلۡعِبَادِ ﴿٤٤﴾ فَوَقَىٰهُ ٱللَّهُ سَيِّـَٔاتِ
مَا مَكَرُواْۖ وَحَاقَ بِـَٔالِ فِرۡعَوۡنَ سُوٓءُ ٱلۡعَذَابِ ﴿٤٥﴾ ٱلنَّارُ
يُعۡرَضُونَ عَلَيۡهَا غُدُوّٗا وَعَشِيّٗاۚ وَيَوۡمَ تَقُومُ ٱلسَّاعَةُ أَدۡخِلُوٓاْ
ءَالَ فِرۡعَوۡنَ أَشَدَّ ٱلۡعَذَابِ ﴿٤٦﴾ وَإِذۡ يَتَحَآجُّونَ فِي
ٱلنَّارِ فَيَقُولُ ٱلضُّعَفَٰٓؤُاْ لِلَّذِينَ ٱسۡتَكۡبَرُوٓاْ إِنَّا كُنَّا
لَكُمۡ تَبَعٗا فَهَلۡ أَنتُم مُّغۡنُونَ عَنَّا نَصِيبٗا مِّنَ ٱلنَّارِ
﴿٤٧﴾ قَالَ ٱلَّذِينَ ٱسۡتَكۡبَرُوٓاْ إِنَّا كُلّٞ فِيهَآ إِنَّ ٱللَّهَ
قَدۡ حَكَمَ بَيۡنَ ٱلۡعِبَادِ ﴿٤٨﴾ وَقَالَ ٱلَّذِينَ فِي ٱلنَّارِ لِخَزَنَةِ
جَهَنَّمَ ٱدۡعُواْ رَبَّكُمۡ يُخَفِّفۡ عَنَّا يَوۡمٗا مِّنَ ٱلۡعَذَابِ ﴿٤٩﴾

وشه و ماناکانی

﴿ [illegible] ﴾

﴿ [illegible] ﴾ میش بانگتان دەکەم

﴿ [illegible] ﴾ خاوەن دەستەڵات

﴿ ٱلۡغَفَّٰرِ ﴾ لێبوردە

﴿ [illegible] ﴾ بێ گومان

﴿ لَيۡسَ لَهُۥ دَعۡوَةٞ ﴾ هیچ دەستەڵاتێکی نییە

﴿ [illegible] ﴾ کەمارۆی دان

﴿ [illegible] ﴾ بەیانی و ئێوارە

﴿ يَتَحَآجُّونَ ﴾ دەمە دەم و شەڕە قسە دەکەن

﴿ مُّغۡنُونَ [illegible] ﴾ هیچ سوودێکتان بۆمان هەیە، سزایەکمان لە کۆڵ دەکەنەوە؟

قورس کردن (التفخیم و القلقلة)

▼ تەفخیمی پیتی لامی (الله).

▼ تەفخیمی پیتی (راء).

▼ سیفەتی قەلقەلە.

١- چوونەسەر وەستان (الوقوف):

هەموو وەستانەک [illegible] دەکرێت [illegible] (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە.

٢- نیشانەکانی وەستان: ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن.

قَالُوٓاْ أَوَلَمۡ تَكُ تَأۡتِيكُمۡ رُسُلُكُم بِٱلۡبَيِّنَٰتِۖ قَالُواْ
بَلَىٰۚ قَالُواْ فَٱدۡعُواْۗ وَمَا دُعَٰٓؤُاْ ٱلۡكَٰفِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَٰلٍ
٥٠ إِنَّا لَنَنصُرُ رُسُلَنَا وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ فِي ٱلۡحَيَوٰةِ ٱلدُّنۡيَا
وَيَوۡمَ يَقُومُ ٱلۡأَشۡهَٰدُ ٥١ يَوۡمَ لَا يَنفَعُ ٱلظَّٰلِمِينَ مَعۡذِرَتُهُمۡۖ
وَلَهُمُ ٱللَّعۡنَةُ وَلَهُمۡ سُوٓءُ ٱلدَّارِ ٥٢ وَلَقَدۡ ءَاتَيۡنَا مُوسَى
ٱلۡهُدَىٰ وَأَوۡرَثۡنَا بَنِيٓ إِسۡرَٰٓءِيلَ ٱلۡكِتَٰبَ ٥٣ هُدٗى
وَذِكۡرَىٰ لِأُوْلِي ٱلۡأَلۡبَٰبِ ٥٤ فَٱصۡبِرۡ إِنَّ وَعۡدَ ٱللَّهِ
حَقّٞ وَٱسۡتَغۡفِرۡ لِذَنۢبِكَ وَسَبِّحۡ بِحَمۡدِ رَبِّكَ بِٱلۡعَشِيِّ
وَٱلۡإِبۡكَٰرِ ٥٥ إِنَّ ٱلَّذِينَ يُجَٰدِلُونَ فِيٓ ءَايَٰتِ
ٱللَّهِ بِغَيۡرِ سُلۡطَٰنٍ أَتَىٰهُمۡ إِن فِي صُدُورِهِمۡ إِلَّا كِبۡرٞ
مَّا هُم بِبَٰلِغِيهِۚ فَٱسۡتَعِذۡ بِٱللَّهِۖ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلسَّمِيعُ
ٱلۡبَصِيرُ ٥٦ لَخَلۡقُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ أَكۡبَرُ مِنۡ
خَلۡقِ ٱلنَّاسِ وَلَٰكِنَّ أَكۡثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يَعۡلَمُونَ ٥٧
وَمَا يَسۡتَوِي ٱلۡأَعۡمَىٰ وَٱلۡبَصِيرُ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ
ٱلصَّٰلِحَٰتِ وَلَا ٱلۡمُسِيٓءُۚ قَلِيلٗا مَّا تَتَذَكَّرُونَ ٥٨

وشه و ماناكانى

﴿قَالُوٓاْ﴾ فریشتەکان پێیان دەڵێن ﴿[illegible]﴾ دە هاوار بکەن ﴿[illegible]﴾ [illegible] ﴿ضَلَٰلٍ﴾ هاواری کافران هەر بێ سوودە ﴿[illegible]﴾ [illegible] ﴿ءَامَنُواْ﴾ ئیمە پێغەمبەرانمان و خاوەن باوەڕان سەردەخەین ﴿يَقُومُ ٱلۡأَشۡهَٰدُ﴾ مەلائیکەتەکان و پێغەمبەران و خاوەن باوەڕان دێن ﴿[illegible]﴾ سوودیان ﴿[illegible]﴾ ﴿[illegible]﴾ بەیانی و ئێوارە ﴿[illegible]﴾ بەڵگە ﴿مَّا هُم﴾ [illegible] ئەوان نایگەن

[illegible] شوێنی میگە [illegible] | [illegible] بە میگەوە
میگە‌ی (الإخفاء) | [illegible] لادانی بێ میگە و
میگەی (الإقلاب). | ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.

دریژکردنەوەکان (المدود)

[illegible] حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی [illegible]
(٤،٥) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمزە) [illegible]
مەددی متصل، لەگاتی وەستاندا و [illegible] بە تەسدارەی (٤،٥،٦) حەرەکە
[illegible] حەرەکە [illegible]
(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان ماوشێوەی (المد الطبيعي)

إِنَّ ٱلسَّاعَةَ لَءَاتِيَةٌ لَّا رَيْبَ فِيهَا وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ ٱلنَّاسِ
لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٥٩﴾ وَقَالَ رَبُّكُمُ ٱدْعُونِىٓ أَسْتَجِبْ لَكُمْ
إِنَّ ٱلَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِى سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ
دَاخِرِينَ ﴿٦٠﴾ ٱللَّهُ ٱلَّذِى جَعَلَ لَكُمُ ٱلَّيْلَ لِتَسْكُنُوا۟
فِيهِ وَٱلنَّهَارَ مُبْصِرًا إِنَّ ٱللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى ٱلنَّاسِ
وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٦١﴾ ذَٰلِكُمُ
ٱللَّهُ رَبُّكُمْ خَٰلِقُ كُلِّ شَىْءٍ لَّآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ فَأَنَّىٰ تُؤْفَكُونَ
﴿٦٢﴾ كَذَٰلِكَ يُؤْفَكُ ٱلَّذِينَ كَانُوا۟ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ يَجْحَدُونَ
﴿٦٣﴾ ٱللَّهُ ٱلَّذِى جَعَلَ لَكُمُ ٱلْأَرْضَ قَرَارًا وَٱلسَّمَآءَ
بِنَآءً وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُوَرَكُمْ وَرَزَقَكُم مِّنَ
ٱلطَّيِّبَٰتِ ذَٰلِكُمُ ٱللَّهُ رَبُّكُمْ فَتَبَارَكَ ٱللَّهُ رَبُّ
ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٦٤﴾ هُوَ ٱلْحَىُّ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ فَٱدْعُوهُ
الحزب ١٨ مُخْلِصِينَ لَهُ ٱلدِّينَ ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٦٥﴾ ۞ قُلْ
إِنِّى نُهِيتُ أَنْ أَعْبُدَ ٱلَّذِينَ تَدْعُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ لَمَّا جَآءَنِىَ
ٱلْبَيِّنَٰتُ مِن رَّبِّى وَأُمِرْتُ أَنْ أُسْلِمَ لِرَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٦٦﴾

وشه و ماناکانی

﴿[illegible]﴾ گومانی تیدا نییه

﴿[illegible]﴾

﴿[illegible]﴾ ئەوانەی لە بەندایەتیی خودا لووتەلان

﴿[illegible]﴾ سەرکز و داماو

﴿فَأَنَّىٰ تُؤْفَكُونَ﴾ چی دەکەن؟ چون لە یەکتاپەرستیی لادەدەن؟

﴿يُؤْفَكُ﴾ لە خوداپەرستیی دووردەخرێنەوە

﴿[illegible]﴾ زەویمان کردووە بە ئارامگا

﴿[illegible]﴾ ئاسمانمان کردووە بە میچ و سایەبان

﴿فَتَبَارَكَ ٱللَّهُ﴾ گەورەیی بۆ خودا

﴿أَنْ أُسْلِمَ﴾ کە ملکەچ بم

تەفخیمی پیتی لامی (الله)
تەفخیمی پیتی (راء)
سیفەتی قەلقەلە

١- چۆنیەتی وەستان (الوقوف)
٢- نیشانەکانی وەستان

١- هەموو وەستانەکان لەسەر پیتی سکوندار دەکرێت، ئەبێت گەر پیتەکە حۆی سکوندار نەبێت لەکاتی وەستاندا حەرەکەکانی لێ دادەمالرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە و [illegible] دەخوێنرێتەوە

٢- [illegible] وەستان کە بە رەنگی سوور [illegible] دیاری دەکەن [illegible] بە خوێندنەوە [illegible]

هُوَ ٱلَّذِى خَلَقَكُم مِّن تُرَابٍ ثُمَّ مِن نُّطْفَةٍ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ
يُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُوٓا۟ أَشُدَّكُمْ ثُمَّ لِتَكُونُوا۟
شُيُوخًا ۚ وَمِنكُم مَّن يُتَوَفَّىٰ مِن قَبْلُ ۖ وَلِتَبْلُغُوٓا۟ أَجَلًا مُّسَمًّى
وَلَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٦٧﴾ هُوَ ٱلَّذِى يُحْىِۦ وَيُمِيتُ ۖ فَإِذَا
قَضَىٰٓ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُۥ كُن فَيَكُونُ ﴿٦٨﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى ٱلَّذِينَ
يُجَٰدِلُونَ فِىٓ ءَايَٰتِ ٱللَّهِ أَنَّىٰ يُصْرَفُونَ ﴿٦٩﴾ ٱلَّذِينَ كَذَّبُوا۟
بِٱلْكِتَٰبِ وَبِمَآ أَرْسَلْنَا بِهِۦ رُسُلَنَا ۖ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ
﴿٧٠﴾ إِذِ ٱلْأَغْلَٰلُ فِىٓ أَعْنَٰقِهِمْ وَٱلسَّلَٰسِلُ يُسْحَبُونَ ﴿٧١﴾
فِى ٱلْحَمِيمِ ثُمَّ فِى ٱلنَّارِ يُسْجَرُونَ ﴿٧٢﴾ ثُمَّ قِيلَ لَهُمْ أَيْنَ
مَا كُنتُمْ تُشْرِكُونَ ﴿٧٣﴾ مِن دُونِ ٱللَّهِ ۖ قَالُوا۟ ضَلُّوا۟ عَنَّا بَل لَّمْ
نَكُن نَّدْعُوا۟ مِن قَبْلُ شَيْـًٔا ۚ كَذَٰلِكَ يُضِلُّ ٱللَّهُ ٱلْكَٰفِرِينَ ﴿٧٤﴾
ذَٰلِكُم بِمَا كُنتُمْ تَفْرَحُونَ فِى ٱلْأَرْضِ بِغَيْرِ ٱلْحَقِّ وَبِمَا كُنتُمْ
تَمْرَحُونَ ﴿٧٥﴾ ٱدْخُلُوٓا۟ أَبْوَٰبَ جَهَنَّمَ خَٰلِدِينَ فِيهَا ۖ فَبِئْسَ
مَثْوَى ٱلْمُتَكَبِّرِينَ ﴿٧٦﴾ فَٱصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ ٱللَّهِ حَقٌّ ۚ فَإِمَّا
نُرِيَنَّكَ بَعْضَ ٱلَّذِى نَعِدُهُمْ أَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ فَإِلَيْنَا يُرْجَعُونَ ﴿٧٧﴾

وشە و مانەکانی

﴿مِن تُرَابٍ﴾ لە گڵ
﴿ثُمَّ يُخْرِجُكُمْ طِفْلًا﴾ لە پاشان بە منداڵیی دێنە دەرەوە
﴿لِتَبْلُغُوٓا۟ أَشُدَّكُمْ﴾ بگەنە هەرەتی تو اناتان
﴿وَلِتَبْلُغُوٓا۟ أَجَلًا مُّسَمًّى﴾ بۆ ئەوەی بگەنە کاتێکی دیاریکراو
﴿قَضَىٰٓ أَمْرًا﴾ بڕیارێکی دا
﴿أَنَّىٰ يُصْرَفُونَ﴾ بۆ کوێ دەچن؟ چۆن پشت لە ئایەتەکانی خود دەکەن؟
﴿ٱلْأَغْلَٰلُ﴾ کۆت و زەنجیر
﴿ٱلْحَمِيمِ﴾ ئاوی زۆر گەرم
﴿يُسْجَرُونَ﴾ ئاگریان پێ تاو دەدرێ
﴿تَفْرَحُونَ﴾ دڵخۆش دەبوون
﴿تَمْرَحُونَ﴾ ڕاتان دەبوارد
﴿مَثْوَى ٱلْمُتَكَبِّرِينَ﴾ جێگەی بە فیز و دەمارزلان

مینگەکان و ناخوێنرێنەوە	شوێنی مینگە (لغنە) ▼ (الإدغام) بە مینگەوە	مینگەی (الإخفاء) ▼ (الإدغام)ی بێ مینگە و
	مینگەی (الإقلاب)، ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە	

بەئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)	▼ حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی ئەهوی ...
	▼ (٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی پەهۆی (هەمز ...)
	▼ مەددی متصل، لەکاتی وەستاندا و، ماوەکەی بە ئەندازەی (٦،٥،٤) حەرەکە
	▼ (٦،٤،٢) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان ...
	▼ (٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِّن قَبْلِكَ مِنْهُم مَّن قَصَصْنَا عَلَيْكَ
وَمِنْهُم مَّن لَّمْ نَقْصُصْ عَلَيْكَ وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ أَن يَأْتِيَ
بِـَٔايَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ ٱللَّهِ فَإِذَا جَآءَ أَمْرُ ٱللَّهِ قُضِيَ بِٱلْحَقِّ وَخَسِرَ
هُنَالِكَ ٱلْمُبْطِلُونَ ﴿٧٨﴾ ٱللَّهُ ٱلَّذِي جَعَلَ لَكُمُ ٱلْأَنْعَٰمَ
لِتَرْكَبُوا۟ مِنْهَا وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿٧٩﴾ وَلَكُمْ فِيهَا
مَنَٰفِعُ وَلِتَبْلُغُوا۟ عَلَيْهَا حَاجَةً فِي صُدُورِكُمْ وَعَلَيْهَا وَعَلَى
ٱلْفُلْكِ تُحْمَلُونَ ﴿٨٠﴾ وَيُرِيكُمْ ءَايَٰتِهِۦ فَأَيَّ ءَايَٰتِ
ٱللَّهِ تُنكِرُونَ ﴿٨١﴾ أَفَلَمْ يَسِيرُوا۟ فِي ٱلْأَرْضِ فَيَنظُرُوا۟ كَيْفَ
كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ كَانُوٓا۟ أَكْثَرَ مِنْهُمْ وَأَشَدَّ
قُوَّةً وَءَاثَارًا فِي ٱلْأَرْضِ فَمَآ أَغْنَىٰ عَنْهُم مَّا كَانُوا۟ يَكْسِبُونَ
﴿٨٢﴾ فَلَمَّا جَآءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِٱلْبَيِّنَٰتِ فَرِحُوا۟ بِمَا عِندَهُم
مِّنَ ٱلْعِلْمِ وَحَاقَ بِهِم مَّا كَانُوا۟ بِهِۦ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿٨٣﴾ فَلَمَّا
رَأَوْا۟ بَأْسَنَا قَالُوٓا۟ ءَامَنَّا بِٱللَّهِ وَحْدَهُۥ وَكَفَرْنَا بِمَا كُنَّا بِهِۦ
مُشْرِكِينَ ﴿٨٤﴾ فَلَمْ يَكُ يَنفَعُهُمْ إِيمَٰنُهُمْ لَمَّا رَأَوْا۟ بَأْسَنَا سُنَّتَ
ٱللَّهِ ٱلَّتِي قَدْ خَلَتْ فِي عِبَادِهِۦ وَخَسِرَ هُنَالِكَ ٱلْكَٰفِرُونَ ﴿٨٥﴾

وشه و ماناکانی

﴿ مِنْهُم مَّن قَصَصْنَا ﴾ هەیانە بەسەرهاتەکەیمان بۆ گێڕاویتەوە

﴿ ... ﴾

﴿ ... ﴾ هەشیانە بەسەرهاتیمان بۆ نەگێڕاویتەوە

﴿ ... ﴾

﴿ ... ﴾ بەشووە بۆ پێغەمبەرێك كە موعجیزەیەك بێنێ

﴿ ... ﴾

﴿ صُدُورِكُمْ ﴾ نیاز و ئارەزووی دڵتان

﴿ فَمَآ أَغْنَىٰ عَنْهُم ﴾ هیچ سوودی پێ نەگەیاندن

﴿ ... ﴾ لەوەی لە ڕاستی لە لایانە

﴿ وَحَاقَ بِهِم ﴾ دەورەی دان

﴿ ... ﴾ توانای ئێمەیان دی

﴿ خَلَتْ ﴾ ڕابورد

قورس کۆکردن (تفخیم و قلقلة): ئەفخیمی پیتی لامی (الله) — ئەفخیمی پیتی (ر) — سیفەتی قەلقەلە

١ خوێندنی وەستان (الوقوف) — ٢ نیشانەکانی وەستان: [illegible]

سُورَةُ فُصِّلَتْ

ترتيبها ٤١ — آياتها ٥٤

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

حمٓ ﴿١﴾ تَنزِيلٌ مِّنَ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ ﴿٢﴾ كِتَٰبٌ فُصِّلَتْ
ءَايَٰتُهُۥ قُرْءَانًا عَرَبِيًّا لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٣﴾ بَشِيرًا وَنَذِيرًا فَأَعْرَضَ
أَكْثَرُهُمْ فَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ ﴿٤﴾ وَقَالُوا۟ قُلُوبُنَا فِىٓ أَكِنَّةٍ
مِّمَّا تَدْعُونَآ إِلَيْهِ وَفِىٓ ءَاذَانِنَا وَقْرٌ وَمِنۢ بَيْنِنَا وَبَيْنِكَ حِجَابٌ
فَٱعْمَلْ إِنَّنَا عَٰمِلُونَ ﴿٥﴾ قُلْ إِنَّمَآ أَنَا۠ بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰٓ إِلَىَّ
أَنَّمَآ إِلَٰهُكُمْ إِلَٰهٌ وَٰحِدٌ فَٱسْتَقِيمُوٓا۟ إِلَيْهِ وَٱسْتَغْفِرُوهُ وَوَيْلٌ
لِّلْمُشْرِكِينَ ﴿٦﴾ ٱلَّذِينَ لَا يُؤْتُونَ ٱلزَّكَوٰةَ وَهُم بِٱلْءَاخِرَةِ
هُمْ كَٰفِرُونَ ﴿٧﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ لَهُمْ
أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ ﴿٨﴾ ۞ قُلْ أَئِنَّكُمْ لَتَكْفُرُونَ بِٱلَّذِى خَلَقَ
ٱلْأَرْضَ فِى يَوْمَيْنِ وَتَجْعَلُونَ لَهُۥٓ أَندَادًا ذَٰلِكَ رَبُّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٩﴾
وَجَعَلَ فِيهَا رَوَٰسِىَ مِن فَوْقِهَا وَبَٰرَكَ فِيهَا وَقَدَّرَ فِيهَآ أَقْوَٰتَهَا فِىٓ
أَرْبَعَةِ أَيَّامٍ سَوَآءً لِّلسَّآئِلِينَ ﴿١٠﴾ ثُمَّ ٱسْتَوَىٰٓ إِلَى ٱلسَّمَآءِ وَهِىَ دُخَانٌ
فَقَالَ لَهَا وَلِلْأَرْضِ ٱئْتِيَا طَوْعًا أَوْ كَرْهًا قَالَتَآ أَتَيْنَا طَآئِعِينَ ﴿١١﴾

ربع حزب ٤٨

وشه و ماناكانی

سووره‌ی فصلت

﴿[illegible]﴾ ئایه‌ته‌كانی روونكراوه‌ته‌وه

﴿[illegible]﴾ په‌رده‌گه‌ل

﴿[illegible]﴾ كه‌ڕیی

﴿[illegible]﴾ به‌ست، په‌رده

﴿[illegible]﴾ به‌ راستی رووی تێ بكه‌ن

﴿[illegible]﴾ وه‌یل و ماڵكاولیی بۆ كافران

﴿[illegible]﴾ [illegible]

﴿[illegible]﴾ بڕاوه‌ هه‌و به‌شان

﴿[illegible]﴾ كۆڵه‌كه‌، میخ

﴿[illegible]﴾ خێر و بێری زۆر بوو

﴿[illegible]﴾ بژێو و رۆزییان

﴿[illegible]﴾ له‌ چوار رۆژدا

﴿[illegible]﴾ خستییه‌ ژێر ده‌سته‌ڵاتی خۆی

﴿[illegible]﴾ دووكه‌ڵ بوو

نیشانه‌كان و به‌ولاده‌ی نه‌خوێنرێنه‌وه

شوێنی مسكه‌ (لمة)، (الإدغام) به‌ مسكه‌وه
مینگه‌ی (الإخفاء)، (الإدغام)ی بێ مسكه‌ و،
مینگه‌ی (الإقلاب)، ئه‌و پیتانه‌ی ناخوێنرێنه‌وه

ئه‌ندازه‌ی درێژكردنه‌وه‌كان (المدود)

(٦) حه‌ره‌كه‌ بۆ ئه‌و مه‌دده‌ی به‌هۆی سكوونه‌وه‌ دروست ده‌بێ
(٤-٥) حه‌ره‌كه‌ بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ی به‌هۆی (هه‌مزه‌)وه‌ دروست ده‌بێ
مه‌ددی منفصل له‌كاتی وه‌ستاندا و ماوه‌كه‌ی به‌ پێدڕه‌وی ٦، ٥، ٤ حه‌ره‌كه‌
(٢، ٤، ٦) حه‌ره‌كه‌ بۆ مه‌ددی به‌تكاو (عارض) له‌كاتی وه‌ستاندا وه‌ك
(٢) حه‌ره‌كه‌ بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ی حوكمه‌كه‌یان هاوشێوه‌ی (المد الطبيعي)ن

فَقَضَىٰهُنَّ سَبۡعَ سَمَٰوَاتٖ فِي يَوۡمَيۡنِ وَأَوۡحَىٰ فِي كُلِّ سَمَآءٍ أَمۡرَهَاۚ
وَزَيَّنَّا ٱلسَّمَآءَ ٱلدُّنۡيَا بِمَصَٰبِيحَ وَحِفۡظٗاۚ ذَٰلِكَ تَقۡدِيرُ ٱلۡعَزِيزِ
ٱلۡعَلِيمِ ١٢ فَإِنۡ أَعۡرَضُواْ فَقُلۡ أَنذَرۡتُكُمۡ صَٰعِقَةٗ مِّثۡلَ صَٰعِقَةِ
عَادٖ وَثَمُودَ ١٣ إِذۡ جَآءَتۡهُمُ ٱلرُّسُلُ مِنۢ بَيۡنِ أَيۡدِيهِمۡ وَمِنۡ
خَلۡفِهِمۡ أَلَّا تَعۡبُدُوٓاْ إِلَّا ٱللَّهَۖ قَالُواْ لَوۡ شَآءَ رَبُّنَا لَأَنزَلَ مَلَٰٓئِكَةٗ
فَإِنَّا بِمَآ أُرۡسِلۡتُم بِهِۦ كَٰفِرُونَ ١٤ فَأَمَّا عَادٞ فَٱسۡتَكۡبَرُواْ فِي
ٱلۡأَرۡضِ بِغَيۡرِ ٱلۡحَقِّ وَقَالُواْ مَنۡ أَشَدُّ مِنَّا قُوَّةًۖ أَوَلَمۡ يَرَوۡاْ أَنَّ ٱللَّهَ
ٱلَّذِي خَلَقَهُمۡ هُوَ أَشَدُّ مِنۡهُمۡ قُوَّةٗۖ وَكَانُواْ بِـَٔايَٰتِنَا يَجۡحَدُونَ
١٥ فَأَرۡسَلۡنَا عَلَيۡهِمۡ رِيحٗا صَرۡصَرٗا فِيٓ أَيَّامٖ نَّحِسَاتٖ لِّنُذِيقَهُمۡ
عَذَابَ ٱلۡخِزۡيِ فِي ٱلۡحَيَوٰةِ ٱلدُّنۡيَاۖ وَلَعَذَابُ ٱلۡأٓخِرَةِ أَخۡزَىٰۖ وَهُمۡ
لَا يُنصَرُونَ ١٦ وَأَمَّا ثَمُودُ فَهَدَيۡنَٰهُمۡ فَٱسۡتَحَبُّواْ ٱلۡعَمَىٰ عَلَى
ٱلۡهُدَىٰ فَأَخَذَتۡهُمۡ صَٰعِقَةُ ٱلۡعَذَابِ ٱلۡهُونِ بِمَا كَانُواْ يَكۡسِبُونَ
١٧ وَنَجَّيۡنَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَكَانُواْ يَتَّقُونَ ١٨ وَيَوۡمَ يُحۡشَرُ
أَعۡدَآءُ ٱللَّهِ إِلَى ٱلنَّارِ فَهُمۡ يُوزَعُونَ ١٩ حَتَّىٰٓ إِذَا مَا جَآءُوهَا شَهِدَ
عَلَيۡهِمۡ سَمۡعُهُمۡ وَأَبۡصَٰرُهُمۡ وَجُلُودُهُم بِمَا كَانُواْ يَعۡمَلُونَ ٢٠

وشه و ماناکانی

﴿ فَقَضَىٰهُنَّ ﴾ کردنی، دروستی کردن

﴿ فِي يَوْمَيْنِ ﴾ لە دوو ڕۆژدا ﴿ وَأَوْحَىٰ ﴾ وەحی نارد

﴿ بِمَصَٰبِيحَ ﴾ بە چراگەل، بە ئەستێرە

﴿ وَحِفْظًا ﴾ پارێزراو

﴿ [illegible] ﴾ ﴿ ٱلْعَلِيمِ ﴾ ئەوە بڕیار و کرداری خودای خاوەن توانا و زانستە

﴿ أَنذَرْتُكُمْ صَٰعِقَةً ﴾ هەرەشەی سزایەك و گرمەیەکم لێ کردن

﴿ [illegible] ﴾ بایەکی بەهێز

﴿ [illegible] ﴾ ڕۆژ ێکی ڕەش و سەخت ﴿ [illegible] ﴾ ڕسواکەرتر

﴿ فَهَدَيْنَٰهُمْ ﴾ ڕێگەی ڕاستمان پیشان دان

﴿ ٱلْعَذَابِ ٱلْهُونِ ﴾ سزای ڕسواکەر

﴿ فَهُمْ يُوزَعُونَ ﴾ ئەوان کۆدەکرێنەوە، بەرودوایان یەك دەخرێت

گۆڕینی (تفخیم) و قەلقەلە: بەتەفخیمی پیتی لامی (الله) · بەتەفخیمی پیتی (ر) · سیبەی قەلقەلە

١ جوێبەی وەستان (الوقوف) · ٢ نیشانەکانی وەستان

١ [illegible]

٢ [illegible]

وَقَالُوا لِجُلُودِهِمْ لِمَ شَهِدتُّمْ عَلَيْنَا قَالُوا أَنطَقَنَا اللَّهُ الَّذِي
أَنطَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ خَلَقَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٢١﴾
وَمَا كُنتُمْ تَسْتَتِرُونَ أَن يَشْهَدَ عَلَيْكُمْ سَمْعُكُمْ وَلَا أَبْصَارُكُمْ
وَلَا جُلُودُكُمْ وَلَٰكِن ظَنَنتُمْ أَنَّ اللَّهَ لَا يَعْلَمُ كَثِيرًا مِّمَّا تَعْمَلُونَ
﴿٢٢﴾ وَذَٰلِكُمْ ظَنُّكُمُ الَّذِي ظَنَنتُم بِرَبِّكُمْ أَرْدَاكُمْ فَأَصْبَحْتُم
مِّنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٢٣﴾ فَإِن يَصْبِرُوا فَالنَّارُ مَثْوًى لَّهُمْ وَإِن
يَسْتَعْتِبُوا فَمَا هُم مِّنَ الْمُعْتَبِينَ ﴿٢٤﴾ ۞ وَقَيَّضْنَا لَهُمْ
قُرَنَاءَ فَزَيَّنُوا لَهُم مَّا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَحَقَّ عَلَيْهِمُ
الْقَوْلُ فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِهِم مِّنَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ إِنَّهُمْ
كَانُوا خَاسِرِينَ ﴿٢٥﴾ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَسْمَعُوا لِهَٰذَا الْقُرْآنِ
وَالْغَوْا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَغْلِبُونَ ﴿٢٦﴾ فَلَنُذِيقَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا عَذَابًا
شَدِيدًا وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَسْوَأَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٧﴾ ذَٰلِكَ جَزَاءُ
أَعْدَاءِ اللَّهِ النَّارُ لَهُمْ فِيهَا دَارُ الْخُلْدِ جَزَاءً بِمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ
﴿٢٨﴾ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا رَبَّنَا أَرِنَا الَّذَيْنِ أَضَلَّانَا مِنَ الْجِنِّ
وَالْإِنسِ نَجْعَلْهُمَا تَحْتَ أَقْدَامِنَا لِيَكُونَا مِنَ الْأَسْفَلِينَ ﴿٢٩﴾

وشه‌و مه‌عناكان

خۆتان شارده‌وه

شایه‌تیی ئه‌دا

گومانتان برد

زۆر له‌وانه‌ی ده‌تانكردن

﴿أَرْدَاكُمْ﴾ له‌ناوی بردن

جێگه‌یانه

به‌كه‌ر سوو نهێنه‌وه

لاخوارووی ئاگر

شوێنی مینگه (الغنة). (الإدغام) به مینگه‌وه.
مینگه‌ی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگه و.
مینگه‌ی (الإقلاب). ئه‌و پیتانه‌ی ناخوێنرێنه‌وه.

درێژكردنه‌وه‌كان (المدود)

إِنَّ ٱلَّذِينَ قَالُواْ رَبُّنَا ٱللَّهُ ثُمَّ ٱسۡتَقَٰمُواْ تَتَنَزَّلُ عَلَيۡهِمُ
ٱلۡمَلَٰٓئِكَةُ أَلَّا تَخَافُواْ وَلَا تَحۡزَنُواْ وَأَبۡشِرُواْ بِٱلۡجَنَّةِ
ٱلَّتِي كُنتُمۡ تُوعَدُونَ ٣٠ نَحۡنُ أَوۡلِيَآؤُكُمۡ فِي ٱلۡحَيَوٰةِ
ٱلدُّنۡيَا وَفِي ٱلۡأٓخِرَةِۖ وَلَكُمۡ فِيهَا مَا تَشۡتَهِيٓ أَنفُسُكُمۡ
وَلَكُمۡ فِيهَا مَا تَدَّعُونَ ٣١ نُزُلٗا مِّنۡ غَفُورٖ رَّحِيمٖ ٣٢
وَمَنۡ أَحۡسَنُ قَوۡلٗا مِّمَّن دَعَآ إِلَى ٱللَّهِ وَعَمِلَ صَٰلِحٗا وَقَالَ
إِنَّنِي مِنَ ٱلۡمُسۡلِمِينَ ٣٣ وَلَا تَسۡتَوِي ٱلۡحَسَنَةُ وَلَا ٱلسَّيِّئَةُۚ
ٱدۡفَعۡ بِٱلَّتِي هِيَ أَحۡسَنُ فَإِذَا ٱلَّذِي بَيۡنَكَ وَبَيۡنَهُۥ عَدَٰوَةٞ كَأَنَّهُۥ
وَلِيٌّ حَمِيمٞ ٣٤ وَمَا يُلَقَّىٰهَآ إِلَّا ٱلَّذِينَ صَبَرُواْ وَمَا يُلَقَّىٰهَآ
إِلَّا ذُو حَظٍّ عَظِيمٖ ٣٥ وَإِمَّا يَنزَغَنَّكَ مِنَ ٱلشَّيۡطَٰنِ نَزۡغٞ
فَٱسۡتَعِذۡ بِٱللَّهِۖ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلۡعَلِيمُ ٣٦ وَمِنۡ ءَايَٰتِهِ
ٱلَّيۡلُ وَٱلنَّهَارُ وَٱلشَّمۡسُ وَٱلۡقَمَرُۚ لَا تَسۡجُدُواْ لِلشَّمۡسِ
وَلَا لِلۡقَمَرِ وَٱسۡجُدُواْۤ لِلَّهِ ٱلَّذِي خَلَقَهُنَّ إِن كُنتُمۡ
إِيَّاهُ تَعۡبُدُونَ ٣٧ فَإِنِ ٱسۡتَكۡبَرُواْ فَٱلَّذِينَ عِندَ
سجدة رَبِّكَ يُسَبِّحُونَ لَهُۥ بِٱلَّيۡلِ وَٱلنَّهَارِ وَهُمۡ لَا يَسۡـَٔمُونَ ۩ ٣٨

وشه و ماناكانى

{تتنزل عليهم الملائكة} فریشته دێن بۆلایان

{ألا تخافوا} مەترسن

{ما تدعون} ئەوەی داوای دەکەن

{نزلا} میواندارییەك، ڕێزێك

{ولي حميم} کەسێکی نزیك

{وما يلقاها} نایدرێتێ

{ينزغنك} خوتووکەیەك، خەیاڵێکت بۆ دێ

{نزغ} خوتووکەیەك

{لا يسأمون} بێزار نابن

تەفخیمی پیتی لامی (الله).
تەفخیمی پیتی (راء).
سیفەتی قەلقەلە.

[illegible]

وَمِنْ ءَايَٰتِهِۦٓ أَنَّكَ تَرَى ٱلْأَرْضَ خَٰشِعَةً فَإِذَآ أَنزَلْنَا عَلَيْهَا ٱلْمَآءَ
ٱهْتَزَّتْ وَرَبَتْ ۚ إِنَّ ٱلَّذِىٓ أَحْيَاهَا لَمُحْىِ ٱلْمَوْتَىٰٓ ۚ إِنَّهُۥ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ
قَدِيرٌ ﴿٣٩﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِىٓ ءَايَٰتِنَا لَا يَخْفَوْنَ عَلَيْنَآ ۗ أَفَمَن
يُلْقَىٰ فِى ٱلنَّارِ خَيْرٌ أَم مَّن يَأْتِىٓ ءَامِنًا يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ ۚ ٱعْمَلُوا۟ مَا شِئْتُمْ ۖ
إِنَّهُۥ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٤٠﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ بِٱلذِّكْرِ لَمَّا جَآءَهُمْ ۖ
وَإِنَّهُۥ لَكِتَٰبٌ عَزِيزٌ ﴿٤١﴾ لَّا يَأْتِيهِ ٱلْبَٰطِلُ مِنۢ بَيْنِ يَدَيْهِ وَلَا مِنْ
خَلْفِهِۦ ۖ تَنزِيلٌ مِّنْ حَكِيمٍ حَمِيدٍ ﴿٤٢﴾ مَّا يُقَالُ لَكَ إِلَّا مَا قَدْ قِيلَ
لِلرُّسُلِ مِن قَبْلِكَ ۚ إِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرَةٍ وَذُو عِقَابٍ أَلِيمٍ ﴿٤٣﴾
وَلَوْ جَعَلْنَٰهُ قُرْءَانًا أَعْجَمِيًّا لَّقَالُوا۟ لَوْلَا فُصِّلَتْ ءَايَٰتُهُۥٓ ۖ ءَا۬عْجَمِىٌّ
وَعَرَبِىٌّ ۗ قُلْ هُوَ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ هُدًى وَشِفَآءٌ ۖ وَٱلَّذِينَ
لَا يُؤْمِنُونَ فِىٓ ءَاذَانِهِمْ وَقْرٌ وَهُوَ عَلَيْهِمْ عَمًى ۚ أُو۟لَٰٓئِكَ
يُنَادَوْنَ مِن مَّكَانٍۭ بَعِيدٍ ﴿٤٤﴾ وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَى ٱلْكِتَٰبَ
فَٱخْتُلِفَ فِيهِ ۗ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِن رَّبِّكَ لَقُضِىَ
بَيْنَهُمْ ۚ وَإِنَّهُمْ لَفِى شَكٍّ مِّنْهُ مُرِيبٍ ﴿٤٥﴾ مَّنْ عَمِلَ صَٰلِحًا
فَلِنَفْسِهِۦ ۖ وَمَنْ أَسَآءَ فَعَلَيْهَا ۗ وَمَا رَبُّكَ بِظَلَّٰمٍ لِّلْعَبِيدِ ﴿٤٦﴾

وشه و ماناكانى

﴿ ٱلْأَرْضَ خَٰشِعَةً ﴾ زەویی ئارام و كپ دەبیی

ئەوانەی كافر بوون

قورئانێكی عەجەمیی

عەجەمیی و عەرەبیی؟ عەرەبیی قورئانی عەجەمیی

گوێیان كەڕە

﴿ وَهُوَ عَلَيْهِمْ عَمًى ﴾ چاوانیشیان كوێرە

ئەمدادەی درێژكردنەوەكان (المدود)

مێبگەكان و ئەوانەی نەخوێنرێنەوە

إِلَيْهِ يُرَدُّ عِلْمُ ٱلسَّاعَةِ وَمَا تَخْرُجُ مِن ثَمَرَٰتٍ مِّنْ أَكْمَامِهَا
وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنثَىٰ وَلَا تَضَعُ إِلَّا بِعِلْمِهِۦ ۚ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ أَيْنَ
شُرَكَآءِى قَالُوٓا۟ ءَاذَنَّٰكَ مَا مِنَّا مِن شَهِيدٍ ﴿٤٧﴾ وَضَلَّ
عَنْهُم مَّا كَانُوا۟ يَدْعُونَ مِن قَبْلُ ۖ وَظَنُّوا۟ مَا لَهُم مِّن مَّحِيصٍ ﴿٤٨﴾
لَّا يَسْـَٔمُ ٱلْإِنسَٰنُ مِن دُعَآءِ ٱلْخَيْرِ وَإِن مَّسَّهُ ٱلشَّرُّ فَيَـُٔوسٌ
قَنُوطٌ ﴿٤٩﴾ وَلَئِنْ أَذَقْنَٰهُ رَحْمَةً مِّنَّا مِنۢ بَعْدِ ضَرَّآءَ مَسَّتْهُ
لَيَقُولَنَّ هَٰذَا لِى وَمَآ أَظُنُّ ٱلسَّاعَةَ قَآئِمَةً وَلَئِن رُّجِعْتُ إِلَىٰ
رَبِّىٓ إِنَّ لِى عِندَهُۥ لَلْحُسْنَىٰ ۚ فَلَنُنَبِّئَنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ بِمَا عَمِلُوا۟
وَلَنُذِيقَنَّهُم مِّنْ عَذَابٍ غَلِيظٍ ﴿٥٠﴾ وَإِذَآ أَنْعَمْنَا عَلَى ٱلْإِنسَٰنِ
أَعْرَضَ وَنَـَٔا بِجَانِبِهِۦ وَإِذَا مَسَّهُ ٱلشَّرُّ فَذُو دُعَآءٍ عَرِيضٍ
﴿٥١﴾ قُلْ أَرَءَيْتُمْ إِن كَانَ مِنْ عِندِ ٱللَّهِ ثُمَّ كَفَرْتُم
بِهِۦ مَنْ أَضَلُّ مِمَّنْ هُوَ فِى شِقَاقٍۭ بَعِيدٍ ﴿٥٢﴾ سَنُرِيهِمْ
ءَايَٰتِنَا فِى ٱلْـَٔافَاقِ وَفِىٓ أَنفُسِهِمْ حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ ٱلْحَقُّ ۗ
أَوَلَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُۥ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ شَهِيدٌ ﴿٥٣﴾ أَلَآ إِنَّهُمْ
فِى مِرْيَةٍ مِّن لِّقَآءِ رَبِّهِمْ ۗ أَلَآ إِنَّهُۥ بِكُلِّ شَىْءٍ مُّحِيطٌۢ ﴿٥٤﴾

وشه و ماناکانی

ٱلسَّاعَة: هەر خودی ڕۆژی کەی قیامەت دێ
... هەرگەکییەیی
... پیمان وسیی ئاگادرمان کردسەوە
... ... گومانیان
... هەرچی ... ی دوعای خیر دوای چاکە
... ئەگەر ڕەنجێکی تووشی بی
... هەر ... ئەمە هی منە
وَنَـَٔا بِجَانِبِهِۦ: دوور دەکەوێتەوە، بە سووکی ... لادەدا
... ... پێم بڵێن، ئایا دیوتانە؟
... گومان

فێربوونی گۆکردن (تفخیم) و قەلقەلە
تەفخیمی پیتی لامی (الله).
تەفخیمی پیتی (راء).
سیفەتی قەلقەلە

١. چۆنیەتی وەستان لە قورئان.
٢. نیشانەکانی وەستان:

١- هەموو وەستانەکان لەسەر پیتی سکوندار دەکرێت. ئەمانەت گەر پیتەکە خۆی سکوندار نەبێت لەکاتی وەستاندا حەرەکەکانی تری لێ دادەماڵرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە و ئاتی حەرفیش بە (هـ)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە.
٢- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سووری ڕەنگ کراون وەستانی نێوانی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێک هەن کە دەگۆڕێن

سُورَةُ الشُّورَىٰ

مكية ٤٢ — آياتها ٥٣

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

حمٓ ١ عٓسٓقٓ ٢ كَذَٰلِكَ يُوحِيٓ إِلَيۡكَ وَإِلَى ٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِكَ
ٱللَّهُ ٱلۡعَزِيزُ ٱلۡحَكِيمُ ٣ لَهُۥ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي ٱلۡأَرۡضِۖ وَهُوَ
ٱلۡعَلِيُّ ٱلۡعَظِيمُ ٤ تَكَادُ ٱلسَّمَٰوَٰتُ يَتَفَطَّرۡنَ مِن فَوۡقِهِنَّۚ
وَٱلۡمَلَٰٓئِكَةُ يُسَبِّحُونَ بِحَمۡدِ رَبِّهِمۡ وَيَسۡتَغۡفِرُونَ لِمَن فِي
ٱلۡأَرۡضِۗ أَلَآ إِنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلۡغَفُورُ ٱلرَّحِيمُ ٥ وَٱلَّذِينَ ٱتَّخَذُواْ
مِن دُونِهِۦٓ أَوۡلِيَآءَ ٱللَّهُ حَفِيظٌ عَلَيۡهِمۡ وَمَآ أَنتَ عَلَيۡهِم بِوَكِيلٖ
٦ وَكَذَٰلِكَ أَوۡحَيۡنَآ إِلَيۡكَ قُرۡءَانًا عَرَبِيّٗا لِّتُنذِرَ أُمَّ ٱلۡقُرَىٰ وَمَنۡ
حَوۡلَهَا وَتُنذِرَ يَوۡمَ ٱلۡجَمۡعِ لَا رَيۡبَ فِيهِۚ فَرِيقٞ فِي ٱلۡجَنَّةِ وَفَرِيقٞ فِي
ٱلسَّعِيرِ ٧ وَلَوۡ شَآءَ ٱللَّهُ لَجَعَلَهُمۡ أُمَّةٗ وَٰحِدَةٗ وَلَٰكِن يُدۡخِلُ
مَن يَشَآءُ فِي رَحۡمَتِهِۦۚ وَٱلظَّٰلِمُونَ مَا لَهُم مِّن وَلِيّٖ وَلَا نَصِيرٍ ٨
أَمِ ٱتَّخَذُواْ مِن دُونِهِۦٓ أَوۡلِيَآءَۖ فَٱللَّهُ هُوَ ٱلۡوَلِيُّ وَهُوَ يُحۡيِ ٱلۡمَوۡتَىٰ وَهُوَ
عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ قَدِيرٞ ٩ وَمَا ٱخۡتَلَفۡتُمۡ فِيهِ مِن شَيۡءٖ فَحُكۡمُهُۥٓ
إِلَى ٱللَّهِۚ ذَٰلِكُمُ ٱللَّهُ رَبِّي عَلَيۡهِ تَوَكَّلۡتُ وَإِلَيۡهِ أُنِيبُ ١٠

وشه و ماناکانی

سووره‌تی شوورا

﴿يَتَفَطَّرۡنَ﴾ شه‌ق بەن، لەت بن

﴿لِمَن فِي ٱلۡأَرۡضِ﴾ بۆ ئەوانەی لە زەویدان

﴿أَوۡلِيَآءَ﴾ هاوبەش بۆ خودا

﴿ٱللَّهُ حَفِيظٌ عَلَيۡهِمۡ﴾ خودا دەیانپارێزێ

﴿بِوَكِيلٖ﴾ بەرپرسیان

﴿أُمَّ ٱلۡقُرَىٰ﴾ شاری مەککە

﴿يَوۡمَ ٱلۡجَمۡعِ﴾ ڕۆژی قیامەت

﴿لَا رَيۡبَ فِيهِ﴾ گومانی تێدا نییە

﴿فَرِيقٞ فِي ٱلۡجَنَّةِ﴾ کۆمەڵێك لە بەهەشتدا

﴿وَفَرِيقٞ فِي ٱلسَّعِيرِ﴾ کۆمەڵێکیش لە دۆزەخدان

﴿أُمَّةٗ وَٰحِدَةٗ﴾ یەك گەل

﴿[illegible]﴾ [illegible] نییە

﴿[illegible]﴾ بۆ لای ئەو ئەگەڕێمەوە

ئەحکامی تەجوید		
شوێنی مینگە (الغنة)	(الإدغام) بە مینگەوە	
مینگەی (الإخفاء)	(الإدغام)ی بێ مینگە و...	
مینگەی (الإقلاب)	ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە	

دەربڕ کردنە و مەکان (المدود)	
(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە [illegible]	
(٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمزە)وە [illegible]	
[illegible]	
[illegible]	
(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)ە	

فَاطِرُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِۚ جَعَلَ لَكُم مِّنۡ أَنفُسِكُمۡ أَزۡوَٰجٗا
وَمِنَ ٱلۡأَنۡعَٰمِ أَزۡوَٰجٗا يَذۡرَؤُكُمۡ فِيهِۚ لَيۡسَ كَمِثۡلِهِۦ شَيۡءٞۖ
وَهُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلۡبَصِيرُ ﴿١١﴾ لَهُۥ مَقَالِيدُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِۖ
يَبۡسُطُ ٱلرِّزۡقَ لِمَن يَشَآءُ وَيَقۡدِرُۚ إِنَّهُۥ بِكُلِّ شَيۡءٍ عَلِيمٞ ﴿١٢﴾
۞ شَرَعَ لَكُم مِّنَ ٱلدِّينِ مَا وَصَّىٰ بِهِۦ نُوحٗا وَٱلَّذِيٓ أَوۡحَيۡنَآ
إِلَيۡكَ وَمَا وَصَّيۡنَا بِهِۦٓ إِبۡرَٰهِيمَ وَمُوسَىٰ وَعِيسَىٰٓۖ أَنۡ أَقِيمُواْ ٱلدِّينَ
وَلَا تَتَفَرَّقُواْ فِيهِۚ كَبُرَ عَلَى ٱلۡمُشۡرِكِينَ مَا تَدۡعُوهُمۡ إِلَيۡهِۚ ٱللَّهُ
يَجۡتَبِيٓ إِلَيۡهِ مَن يَشَآءُ وَيَهۡدِيٓ إِلَيۡهِ مَن يُنِيبُ ﴿١٣﴾ وَمَا
تَفَرَّقُوٓاْ إِلَّا مِنۢ بَعۡدِ مَا جَآءَهُمُ ٱلۡعِلۡمُ بَغۡيَۢا بَيۡنَهُمۡۚ وَلَوۡلَا كَلِمَةٞ
سَبَقَتۡ مِن رَّبِّكَ إِلَىٰٓ أَجَلٖ مُّسَمّٗى لَّقُضِيَ بَيۡنَهُمۡۚ وَإِنَّ ٱلَّذِينَ
أُورِثُواْ ٱلۡكِتَٰبَ مِنۢ بَعۡدِهِمۡ لَفِي شَكّٖ مِّنۡهُ مُرِيبٖ ﴿١٤﴾
فَلِذَٰلِكَ فَٱدۡعُۖ وَٱسۡتَقِمۡ كَمَآ أُمِرۡتَۖ وَلَا تَتَّبِعۡ أَهۡوَآءَهُمۡۖ
وَقُلۡ ءَامَنتُ بِمَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ مِن كِتَٰبٖۖ وَأُمِرۡتُ لِأَعۡدِلَ
بَيۡنَكُمُۖ ٱللَّهُ رَبُّنَا وَرَبُّكُمۡۖ لَنَآ أَعۡمَٰلُنَا وَلَكُمۡ أَعۡمَٰلُكُمۡۖ
لَا حُجَّةَ بَيۡنَنَا وَبَيۡنَكُمُۖ ٱللَّهُ يَجۡمَعُ بَيۡنَنَاۖ وَإِلَيۡهِ ٱلۡمَصِيرُ ﴿١٥﴾

وشه و ماناكانی

﴿ فاطر ﴾ بەدیهێنەری
﴿ [illegible] ﴾ [illegible]
﴿ أزوجا ﴾ چەند جۆریش لە ئاژەڵ
﴿ يذرؤكم فيه ﴾ زیادتان دەکا تیایدا
﴿ مقاليد ﴾ کلیلەکانی، یان دەسەڵاتەکانی بۆ خودایە
﴿ ويقدر ﴾ لێی دەگرێتەوە
﴿ [illegible] ﴾ [illegible]
﴿ [illegible] ﴾ [illegible] ئامۆژگاریی بۆ کردووە
﴿ أقيموا الدين ﴾ ئایین ڕابگرن ﴿ كبر ﴾ گەورەیە، زەحمەتە
﴿ [illegible] ﴾ هەڵدەبژێری
﴿ [illegible] ﴾ دەگەڕێتەوە
﴿ [illegible] ﴾ بە بۆنەی دوژمنایەتیی نێوانیانەوە
﴿ مريب ﴾ گوماناویی
﴿ لا حجة ﴾ بەڵگە نییە

[illegible]

وَٱلَّذِينَ يُحَآجُّونَ فِي ٱللَّهِ مِنۢ بَعۡدِ مَا ٱسۡتُجِيبَ لَهُۥ حُجَّتُهُمۡ
دَاحِضَةٌ عِندَ رَبِّهِمۡ وَعَلَيۡهِمۡ غَضَبٞ وَلَهُمۡ عَذَابٞ شَدِيدٌ
١٦ ٱللَّهُ ٱلَّذِيٓ أَنزَلَ ٱلۡكِتَٰبَ بِٱلۡحَقِّ وَٱلۡمِيزَانَۗ وَمَا يُدۡرِيكَ
لَعَلَّ ٱلسَّاعَةَ قَرِيبٞ ١٧ يَسۡتَعۡجِلُ بِهَا ٱلَّذِينَ لَا يُؤۡمِنُونَ
بِهَاۖ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ مُشۡفِقُونَ مِنۡهَا وَيَعۡلَمُونَ أَنَّهَا ٱلۡحَقُّۗ
أَلَآ إِنَّ ٱلَّذِينَ يُمَارُونَ فِي ٱلسَّاعَةِ لَفِي ضَلَٰلِۢ بَعِيدٍ ١٨
ٱللَّهُ لَطِيفُۢ بِعِبَادِهِۦ يَرۡزُقُ مَن يَشَآءُۖ وَهُوَ ٱلۡقَوِيُّ ٱلۡعَزِيزُ
١٩ مَن كَانَ يُرِيدُ حَرۡثَ ٱلۡأٓخِرَةِ نَزِدۡ لَهُۥ فِي حَرۡثِهِۦۖ وَمَن
كَانَ يُرِيدُ حَرۡثَ ٱلدُّنۡيَا نُؤۡتِهِۦ مِنۡهَا وَمَا لَهُۥ فِي ٱلۡأٓخِرَةِ مِن
نَّصِيبٍ ٢٠ أَمۡ لَهُمۡ شُرَكَٰٓؤُاْ شَرَعُواْ لَهُم مِّنَ ٱلدِّينِ
مَا لَمۡ يَأۡذَنۢ بِهِ ٱللَّهُۚ وَلَوۡلَا كَلِمَةُ ٱلۡفَصۡلِ لَقُضِيَ بَيۡنَهُمۡۗ
وَإِنَّ ٱلظَّٰلِمِينَ لَهُمۡ عَذَابٌ أَلِيمٞ ٢١ تَرَى ٱلظَّٰلِمِينَ
مُشۡفِقِينَ مِمَّا كَسَبُواْ وَهُوَ وَاقِعُۢ بِهِمۡۗ وَٱلَّذِينَ
ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ فِي رَوۡضَاتِ ٱلۡجَنَّاتِۖ
لَهُم مَّا يَشَآءُونَ عِندَ رَبِّهِمۡۚ ذَٰلِكَ هُوَ ٱلۡفَضۡلُ ٱلۡكَبِيرُ ٢٢

وشه و ماناكانی

﴿ فِي ٱللَّهِ ﴾ ئەوانەی دەمە دەمیانە و قسە لە بارەی ئایینی خوداوە دەکەن ﴿ مِنۢ بَعۡدِ مَا ... ﴾ پاش ئەوەی کە خەڵك شوێن پێغەمبەر کەوتن

﴿ ... ﴾ قسە و بەڵگەکانیان پووچ و بێ بەهمان

﴿ ... ﴾ ... ڕووی ... ست

﴿ ... ﴾ ...ی دەترسن

﴿ يُمَارُونَ فِي ٱلسَّاعَةِ ﴾ گومانیان لە قیامەتدا هەیە

﴿ ... ﴾ میهرەبانە لە تەك بەندەکانی خۆیدا

﴿ حَرۡثَ ٱلۡأٓخِرَةِ ﴾ کشتی پاشەڕۆژ

﴿ نَزِدۡ لَهُۥ فِي حَرۡثِهِۦ ﴾ کشتەکەی بۆ زیاد دەکەین ﴿ ... ﴾ بەشی دەدەین پێی

﴿ ... ٱلۡفَصۡلِ ﴾ بڕیاری خودا بە دواخستنی سزا

﴿ ... ﴾

﴿ ... ﴾ گوڵزارەکانی بەهەشت

شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە. مسگەی (الإخفاء) (الإدغام)ی بێ مینگە و ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە. مسگەی (الاقلاب)

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)

(٦.٤.٢) حەرەکە بۆ ماوەکاو (عارض) لەکاتی وەستان

ذَٰلِكَ ٱلَّذِي يُبَشِّرُ ٱللَّهُ عِبَادَهُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِۗ قُل لَّآ
أَسۡـَٔلُكُمۡ عَلَيۡهِ أَجۡرًا إِلَّا ٱلۡمَوَدَّةَ فِي ٱلۡقُرۡبَىٰۗ وَمَن يَقۡتَرِفۡ حَسَنَةٗ نَّزِدۡ
لَهُۥ فِيهَا حُسۡنًاۚ إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٞ شَكُورٌ ٢٣ أَمۡ يَقُولُونَ ٱفۡتَرَىٰ عَلَى ٱللَّهِ
كَذِبٗاۖ فَإِن يَشَإِ ٱللَّهُ يَخۡتِمۡ عَلَىٰ قَلۡبِكَۗ وَيَمۡحُ ٱللَّهُ ٱلۡبَٰطِلَ وَيُحِقُّ ٱلۡحَقَّ
بِكَلِمَٰتِهِۦٓۚ إِنَّهُۥ عَلِيمُۢ بِذَاتِ ٱلصُّدُورِ ٢٤ وَهُوَ ٱلَّذِي يَقۡبَلُ ٱلتَّوۡبَةَ
عَنۡ عِبَادِهِۦ وَيَعۡفُواْ عَنِ ٱلسَّيِّـَٔاتِ وَيَعۡلَمُ مَا تَفۡعَلُونَ ٢٥
وَيَسۡتَجِيبُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ وَيَزِيدُهُم مِّن فَضۡلِهِۦۚ
وَٱلۡكَٰفِرُونَ لَهُمۡ عَذَابٞ شَدِيدٞ ٢٦ ۞ وَلَوۡ بَسَطَ ٱللَّهُ ٱلرِّزۡقَ
لِعِبَادِهِۦ لَبَغَوۡاْ فِي ٱلۡأَرۡضِ وَلَٰكِن يُنَزِّلُ بِقَدَرٖ مَّا يَشَآءُۚ إِنَّهُۥ بِعِبَادِهِۦ
خَبِيرُۢ بَصِيرٞ ٢٧ وَهُوَ ٱلَّذِي يُنَزِّلُ ٱلۡغَيۡثَ مِنۢ بَعۡدِ مَا قَنَطُواْ
وَيَنشُرُ رَحۡمَتَهُۥۚ وَهُوَ ٱلۡوَلِيُّ ٱلۡحَمِيدُ ٢٨ وَمِنۡ ءَايَٰتِهِۦ خَلۡقُ
ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ وَمَا بَثَّ فِيهِمَا مِن دَآبَّةٖۚ وَهُوَ عَلَىٰ جَمۡعِهِمۡ
إِذَا يَشَآءُ قَدِيرٞ ٢٩ وَمَآ أَصَٰبَكُم مِّن مُّصِيبَةٖ فَبِمَا
كَسَبَتۡ أَيۡدِيكُمۡ وَيَعۡفُواْ عَن كَثِيرٖ ٣٠ وَمَآ أَنتُم بِمُعۡجِزِينَ
فِي ٱلۡأَرۡضِۖ وَمَا لَكُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ مِن وَلِيّٖ وَلَا نَصِيرٖ ٣١

وشە و مەبەستەکان

﴿ أجرا ﴾ پاداش

﴿ إِلَّا ٱلۡمَوَدَّةَ فِي ٱلۡقُرۡبَىٰ ﴾ تەنیا خزمایەتیتان خۆش بوێ

﴿ يقترف حسنة ﴾ چاکەیەک بکات

﴿ يختم ﴾ مۆر دەنێ بەسەر دڵتا

﴿ يمح ﴾ باتڵی دەسڕێتەوە

﴿ بقدر ﴾ بە ئەندازەی دیاریکراو دەینێرێ

﴿ قنطوا ﴾ هیوابڕاو بوون

﴿ بث ﴾ تێدا بڵاوکردەوە

﴿ بمعجزين ﴾ دەرباز نابن، خۆتان پێ ناپارێزرێ

فۆرمی گۆکردن (ئەحکام و قەلقەلە)

▼ تەفخیمی پیتی لامی (الله)

▼ تەفخیمی پیتی (راء)

▼ سیفەتی قەلقەلە

[illegible] دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێک هەن کە دەگۆڕێن.

وَمِنْ ءَايَٰتِهِ ٱلْجَوَارِ فِى ٱلْبَحْرِ كَٱلْأَعْلَٰمِ ﴿٣٢﴾ إِن يَشَأْ يُسْكِنِ ٱلرِّيحَ
فَيَظْلَلْنَ رَوَاكِدَ عَلَىٰ ظَهْرِهِۦٓ ۚ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَٰتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ
﴿٣٣﴾ أَوْ يُوبِقْهُنَّ بِمَا كَسَبُوا۟ وَيَعْفُ عَن كَثِيرٍ ﴿٣٤﴾ وَيَعْلَمَ ٱلَّذِينَ
يُجَٰدِلُونَ فِىٓ ءَايَٰتِنَا مَا لَهُم مِّن مَّحِيصٍ ﴿٣٥﴾ فَمَآ أُوتِيتُم مِّن شَىْءٍ فَمَتَٰعُ
ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا ۖ وَمَا عِندَ ٱللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ
يَتَوَكَّلُونَ ﴿٣٦﴾ وَٱلَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبَٰٓئِرَ ٱلْإِثْمِ وَٱلْفَوَٰحِشَ وَإِذَا مَا
غَضِبُوا۟ هُمْ يَغْفِرُونَ ﴿٣٧﴾ وَٱلَّذِينَ ٱسْتَجَابُوا۟ لِرَبِّهِمْ وَأَقَامُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ
وَأَمْرُهُمْ شُورَىٰ بَيْنَهُمْ وَمِمَّا رَزَقْنَٰهُمْ يُنفِقُونَ ﴿٣٨﴾ وَٱلَّذِينَ إِذَآ أَصَابَهُمُ
ٱلْبَغْىُ هُمْ يَنتَصِرُونَ ﴿٣٩﴾ وَجَزَٰٓؤُا۟ سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ مِّثْلُهَا ۖ فَمَنْ عَفَا
وَأَصْلَحَ فَأَجْرُهُۥ عَلَى ٱللَّهِ ۚ إِنَّهُۥ لَا يُحِبُّ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٤٠﴾ وَلَمَنِ ٱنتَصَرَ
بَعْدَ ظُلْمِهِۦ فَأُو۟لَٰٓئِكَ مَا عَلَيْهِم مِّن سَبِيلٍ ﴿٤١﴾ إِنَّمَا ٱلسَّبِيلُ عَلَى ٱلَّذِينَ
يَظْلِمُونَ ٱلنَّاسَ وَيَبْغُونَ فِى ٱلْأَرْضِ بِغَيْرِ ٱلْحَقِّ ۚ أُو۟لَٰٓئِكَ لَهُمْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٤٢﴾ وَلَمَن صَبَرَ وَغَفَرَ إِنَّ ذَٰلِكَ لَمِنْ عَزْمِ ٱلْأُمُورِ
﴿٤٣﴾ وَمَن يُضْلِلِ ٱللَّهُ فَمَا لَهُۥ مِن وَلِىٍّ مِّنۢ بَعْدِهِۦ ۗ وَتَرَى ٱلظَّٰلِمِينَ
لَمَّا رَأَوُا۟ ٱلْعَذَابَ يَقُولُونَ هَلْ إِلَىٰ مَرَدٍّ مِّن سَبِيلٍ ﴿٤٤﴾

وشه‌و مانا‌كانی

﴿ ٱلْجَوَارِ ﴾ كه‌شتیی
﴿ كَٱلْأَعْلَٰمِ ﴾ وه‌ك كێو
﴿ فَيَظْلَلْنَ رَوَاكِدَ ﴾ به‌ وه‌ستاویی ده‌مێنه‌وه‌
﴿ [illegible] ﴾ له‌ناویان به‌رێ
﴿ مَّحِيصٍ ﴾ شوێنی ڕاكردن له‌ سزا
﴿ [illegible] ﴾ تاوانی به‌د و گه‌وره‌
﴿ [illegible] ﴾ كاریان به‌ پرس و ڕایه‌
﴿ [illegible] ﴾ سته‌میان لێ كرا
﴿ [illegible] ﴾ دوای سه‌ركه‌وتن ده‌كه‌ن
﴿ [illegible] ﴾ له‌ ڕه‌ویه‌ به‌دكاریی ده‌كه‌ن
﴿ [illegible] ﴾ له‌ كاره‌ چاكه‌كانه‌
﴿ [illegible] ﴾ ئایا ڕێگه‌ی گه‌ڕانه‌وه‌ هه‌یه‌؟

مێنگه‌كان به‌ ڕه‌نگی جوداكراونه‌ته‌وه‌
شوێنی مێنگه‌ (الغنة). (الإدغام) به‌ مێنگه‌وه‌.
مێنگه‌ی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مێنگه‌ و، له‌و پیتانه‌ی ناخوێنرێنه‌وه‌.
مێنگه‌ی (الإقلاب).

درێژكردنه‌وه‌كان (المدود)
(٦) حه‌ره‌كه‌ بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ی به‌هۆی (سكون)ه‌وه‌ دروست ده‌بن
(٤،٥) حه‌ره‌كه‌ بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ی به‌هۆی (هه‌مزه‌)وه‌ دروست ده‌بن
مه‌ددی منفصل [illegible]
(٢،٤،٦) حه‌ره‌كه‌ بۆ مه‌ددی له‌ناكاو (عارض) له‌كاتی وه‌ستان (وقف)
(٢) حه‌ره‌كه‌ بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ی حوكمه‌كه‌یان هاوشێوه‌ی (المد الطبیعی)

وَتَرَىٰهُمْ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا خَٰشِعِينَ مِنَ ٱلذُّلِّ يَنظُرُونَ
مِن طَرْفٍ خَفِيٍّ ۗ وَقَالَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ إِنَّ ٱلْخَٰسِرِينَ ٱلَّذِينَ
خَسِرُوٓا۟ أَنفُسَهُمْ وَأَهْلِيهِمْ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ ۗ أَلَآ إِنَّ ٱلظَّٰلِمِينَ
فِى عَذَابٍ مُّقِيمٍ ﴿٤٥﴾ وَمَا كَانَ لَهُم مِّنْ أَوْلِيَآءَ يَنصُرُونَهُم
مِّن دُونِ ٱللَّهِ ۗ وَمَن يُضْلِلِ ٱللَّهُ فَمَا لَهُۥ مِن سَبِيلٍ ﴿٤٦﴾ ٱسْتَجِيبُوا۟
لِرَبِّكُم مِّن قَبْلِ أَن يَأْتِىَ يَوْمٌ لَّا مَرَدَّ لَهُۥ مِنَ ٱللَّهِ ۚ مَا لَكُم
مِّن مَّلْجَإٍ يَوْمَئِذٍ وَمَا لَكُم مِّن نَّكِيرٍ ﴿٤٧﴾ فَإِنْ أَعْرَضُوا۟
فَمَآ أَرْسَلْنَٰكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا ۖ إِنْ عَلَيْكَ إِلَّا ٱلْبَلَٰغُ ۗ وَإِنَّآ إِذَآ
أَذَقْنَا ٱلْإِنسَٰنَ مِنَّا رَحْمَةً فَرِحَ بِهَا ۖ وَإِن تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌۢ
بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ فَإِنَّ ٱلْإِنسَٰنَ كَفُورٌ ﴿٤٨﴾ لِّلَّهِ مُلْكُ
ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۚ يَخْلُقُ مَا يَشَآءُ ۚ يَهَبُ لِمَن يَشَآءُ إِنَٰثًا
وَيَهَبُ لِمَن يَشَآءُ ٱلذُّكُورَ ﴿٤٩﴾ أَوْ يُزَوِّجُهُمْ ذُكْرَانًا وَإِنَٰثًا ۖ
وَيَجْعَلُ مَن يَشَآءُ عَقِيمًا ۚ إِنَّهُۥ عَلِيمٌ قَدِيرٌ ﴿٥٠﴾ ۞ وَمَا كَانَ
لِبَشَرٍ أَن يُكَلِّمَهُ ٱللَّهُ إِلَّا وَحْيًا أَوْ مِن وَرَآئِ حِجَابٍ أَوْ يُرْسِلَ
رَسُولًا فَيُوحِىَ بِإِذْنِهِۦ مَا يَشَآءُ ۚ إِنَّهُۥ عَلِىٌّ حَكِيمٌ ﴿٥١﴾

وشه و ماناكانى

﴿يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا﴾ بەسەر ئاگردا رادەبوێررێن

﴿خَٰشِعِينَ﴾ سەرکز و داماو

﴿يَنظُرُونَ مِن طَرْفٍ خَفِيٍّ﴾ بە تیلەی چاو، لە ژێرەوە دەڕوانن

﴿فَمَا لَهُۥ مِن سَبِيلٍ﴾ هیچ ڕێگەیەکی نییە

﴿لَّا مَرَدَّ لَهُۥ مِنَ ٱللَّهِ﴾ بە هیچ شێوەیەك ناگەڕێتەوە

﴿نَّكِيرٍ﴾ نیکارکردن

﴿فَرِحَ بِهَا﴾ پێی خۆش بوو، لە خۆی گۆڕ

﴿وَيَجْعَلُ مَن يَشَآءُ عَقِيمًا﴾ هەرکەسێکی بوێ نەزۆکی دەکا

﴿أَوْ يُرْسِلَ رَسُولًا﴾ یان پێغەمبەرێك - فریشتەیەك - دەنێرێ

١- هەموو وەستانەکان لەسەر پیتی سکوندار دەکرێن ... حەرەکەکانی تری لێ دادەماڵرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە، تائی خڕیش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە.
٢- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی نێوانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن

١. چۆنیەتی وەستان (الوقوف)

٢. نیشانەکانی وەستان.

تەفخیمی پیتی لامی (الله).

تەفخیمی پیتی (راء).

سیفەتی قەلقەلە

تەفخیم و قەلقەلە

وَكَذَٰلِكَ أَوۡحَيۡنَآ إِلَيۡكَ رُوحٗا مِّنۡ أَمۡرِنَاۚ مَا كُنتَ تَدۡرِي مَا ٱلۡكِتَٰبُ
وَلَا ٱلۡإِيمَٰنُ وَلَٰكِن جَعَلۡنَٰهُ نُورٗا نَّهۡدِي بِهِۦ مَن نَّشَآءُ مِنۡ عِبَادِنَاۚ
وَإِنَّكَ لَتَهۡدِيٓ إِلَىٰ صِرَٰطٖ مُّسۡتَقِيمٖ ٥٢ صِرَٰطِ ٱللَّهِ ٱلَّذِي لَهُۥ
مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي ٱلۡأَرۡضِۗ أَلَآ إِلَى ٱللَّهِ تَصِيرُ ٱلۡأُمُورُ ٥٣

سُورَةُ الزُّخۡرُفِ

٤٣ — ٨٩

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

حمٓ ١ وَٱلۡكِتَٰبِ ٱلۡمُبِينِ ٢ إِنَّا جَعَلۡنَٰهُ قُرۡءَٰنًا عَرَبِيّٗا
لَّعَلَّكُمۡ تَعۡقِلُونَ ٣ وَإِنَّهُۥ فِيٓ أُمِّ ٱلۡكِتَٰبِ لَدَيۡنَا
لَعَلِيٌّ حَكِيمٌ ٤ أَفَنَضۡرِبُ عَنكُمُ ٱلذِّكۡرَ صَفۡحًا
أَن كُنتُمۡ قَوۡمٗا مُّسۡرِفِينَ ٥ وَكَمۡ أَرۡسَلۡنَا مِن نَّبِيّٖ فِي
ٱلۡأَوَّلِينَ ٦ وَمَا يَأۡتِيهِم مِّن نَّبِيٍّ إِلَّا كَانُواْ بِهِۦ يَسۡتَهۡزِءُونَ
٧ فَأَهۡلَكۡنَآ أَشَدَّ مِنۡهُم بَطۡشٗا وَمَضَىٰ مَثَلُ ٱلۡأَوَّلِينَ
٨ وَلَئِن سَأَلۡتَهُم مَّنۡ خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضَ لَيَقُولُنَّ
خَلَقَهُنَّ ٱلۡعَزِيزُ ٱلۡعَلِيمُ ٩ ٱلَّذِي جَعَلَ لَكُمُ ٱلۡأَرۡضَ
مَهۡدٗا وَجَعَلَ لَكُمۡ فِيهَا سُبُلٗا لَّعَلَّكُمۡ تَهۡتَدُونَ ١٠

وشه و ماناکانی

﴿ [illegible] ﴾ قورئان، حەبرین
﴿ [illegible] ﴾ درێژەی نابیین
﴿ [illegible] ﴾ رێگەیەکی راست

سوورەتی زوخروف

﴿ [illegible] ﴾ (لوح المحفوظ) رستی خودا
﴿ [illegible] ﴾ ئایا دەستمان لێ هەلدەگرین
﴿ [illegible] ﴾ وازتان لێ بیین
﴿ [illegible] ﴾ زۆر پیغەمبەرمان نارد
﴿ [illegible] ﴾ لە گەلانی پێشوودا
﴿ [illegible] ﴾ هێز
﴿ [illegible] ﴾ نموونەی گەلانی پێشوو
﴿ [illegible] ﴾ رەوپی راخراوە و کراوە بە ئارامگە
﴿ [illegible] ﴾ رێگەگەل

مێگەکان و نەوالەی ناخوێنرێنەوە

شوێنی مێگە (الغنة) [illegible] (الادغام) بە مێگەوە
مێگەی (الإخفاء) (الإدغام)ی بێ مێگە و
مێگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)

[illegible] حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سكون)ـەوە دروست دەبن
(٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (همزە)وە دروست دەبن
مەددی متصل لەکاتی وەستاندا و ماوەکەی بە ئەندازەی (٦،٥،٤) حەرەکە
[illegible] حەرەکە بۆ مەددی [illegible] لەکاتی وەستاندا
(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)ە

وَٱلَّذِي نَزَّلَ مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءَۢ بِقَدَرٖ فَأَنشَرۡنَا بِهِۦ بَلۡدَةٗ مَّيۡتٗاۚ
كَذَٰلِكَ تُخۡرَجُونَ ﴿١١﴾ وَٱلَّذِي خَلَقَ ٱلۡأَزۡوَٰجَ كُلَّهَا وَجَعَلَ
لَكُم مِّنَ ٱلۡفُلۡكِ وَٱلۡأَنۡعَٰمِ مَا تَرۡكَبُونَ ﴿١٢﴾ لِتَسۡتَوُۥاْ عَلَىٰ ظُهُورِهِۦ
ثُمَّ تَذۡكُرُواْ نِعۡمَةَ رَبِّكُمۡ إِذَا ٱسۡتَوَيۡتُمۡ عَلَيۡهِ وَتَقُولُواْ سُبۡحَٰنَ
ٱلَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَٰذَا وَمَا كُنَّا لَهُۥ مُقۡرِنِينَ ﴿١٣﴾ وَإِنَّآ إِلَىٰ رَبِّنَا
لَمُنقَلِبُونَ ﴿١٤﴾ وَجَعَلُواْ لَهُۥ مِنۡ عِبَادِهِۦ جُزۡءًاۚ إِنَّ ٱلۡإِنسَٰنَ
لَكَفُورٞ مُّبِينٌ ﴿١٥﴾ أَمِ ٱتَّخَذَ مِمَّا يَخۡلُقُ بَنَاتٖ وَأَصۡفَىٰكُم
بِٱلۡبَنِينَ ﴿١٦﴾ وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُم بِمَا ضَرَبَ لِلرَّحۡمَٰنِ مَثَلٗا
ظَلَّ وَجۡهُهُۥ مُسۡوَدّٗا وَهُوَ كَظِيمٌ ﴿١٧﴾ أَوَمَن يُنَشَّؤُاْ فِي
ٱلۡحِلۡيَةِ وَهُوَ فِي ٱلۡخِصَامِ غَيۡرُ مُبِينٖ ﴿١٨﴾ وَجَعَلُواْ ٱلۡمَلَٰٓئِكَةَ
ٱلَّذِينَ هُمۡ عِبَٰدُ ٱلرَّحۡمَٰنِ إِنَٰثًاۚ أَشَهِدُواْ خَلۡقَهُمۡۚ سَتُكۡتَبُ
شَهَٰدَتُهُمۡ وَيُسۡـَٔلُونَ ﴿١٩﴾ وَقَالُواْ لَوۡ شَآءَ ٱلرَّحۡمَٰنُ مَا عَبَدۡنَٰهُمۗ
مَّا لَهُم بِذَٰلِكَ مِنۡ عِلۡمٍۖ إِنۡ هُمۡ إِلَّا يَخۡرُصُونَ ﴿٢٠﴾ أَمۡ ءَاتَيۡنَٰهُمۡ
كِتَٰبٗا مِّن قَبۡلِهِۦ فَهُم بِهِۦ مُسۡتَمۡسِكُونَ ﴿٢١﴾ بَلۡ قَالُوٓاْ
إِنَّا وَجَدۡنَآ ءَابَآءَنَا عَلَىٰٓ أُمَّةٖ وَإِنَّا عَلَىٰٓ ءَاثَٰرِهِم مُّهۡتَدُونَ ﴿٢٢﴾

وشه و مانه‌كانى

﴿مَآءَۢ بِقَدَرٖ﴾ ئاوى به ئه‌ندازه‌ دابه‌زاندووه‌ته‌ خواره‌وه
﴿ ﴾ ... زیندوو كردووه
﴿خَلَقَ ٱلۡأَزۡوَٰجَ﴾ جووتان و نێر و مێیانی دروست كردووه
﴿ ﴾ ئاژه‌ل
﴿ ﴾ ... ئه‌وه‌ى ئارامی له‌سه‌ر بگرن
﴿سَخَّرَ﴾ رامی كردووه
﴿ ﴾ ... نیمه‌ بیبه
﴿ ﴾ ... لای خودا ده‌گه‌ڕێنه‌وه
﴿ ﴾ ... كوری ... بووه
﴿مَثَلٗا﴾ وێنه‌، نموونه
﴿ظَلَّ وَجۡهُهُۥ﴾ ده‌مو چاوی ره‌ش داده‌گه‌ڕێ
﴿ ﴾ حه‌فه‌سار
﴿ ﴾ ... نیمه‌تدا گه‌وره‌ ده‌كری
﴿ ﴾ له‌ ... شه‌رده‌ ...
﴿ ﴾ درۆ ده‌كه‌ن
﴿ ﴾ له‌سه‌ر دینێك، له‌سه‌ر ریبازێك

تجوید و ته‌فخیم كردن

▼ ته‌فخیمی پیتی لامی (الله)
▼ ته‌فخیمی پیتی (راء)
▼ سیمه‌ى قه‌لقه‌له

* خوێندن وه‌ستان (الوقوف):
* نیشانه‌كانی وه‌ستان

١- هه‌موو وه‌ستانه‌كان له‌سه‌ر پیتی سكوونه‌ ... ده‌كرێت ... پیته‌كه‌ ... سكوونه‌ ... ئه‌گه‌ر ... بزوێنه‌كانی تری لێ داده‌ماڵرێت. هه‌ر بۆیه‌ له‌ وه‌ستاندا گه‌ر پیته‌كه‌ (ته‌نوینی فه‌تحه‌)ی له‌سه‌ر بوو به‌ (ئه‌لف) ده‌خوێنرێته‌وه‌ و، تائی خڕیش به‌ (هاء)ی سكوندار ده‌خوێنرێته‌وه‌.
٢- ئه‌و هێمایانه‌ى وه‌ستان كه‌ به‌ڕه‌نگی سوور ره‌نگ كراون وه‌ستانی میانه‌ی ئایه‌ته‌كان و سه‌ره‌تای ئایه‌ته‌كان دیاری ده‌كه‌ن ... ئه‌و ... خوێندنه‌وه‌ ... هه‌ ... ده‌كورێ

وَكَذَٰلِكَ مَآ أَرۡسَلۡنَا مِن قَبۡلِكَ فِي قَرۡيَةٖ مِّن نَّذِيرٍ إِلَّا قَالَ مُتۡرَفُوهَآ
إِنَّا وَجَدۡنَآ ءَابَآءَنَا عَلَىٰٓ أُمَّةٖ وَإِنَّا عَلَىٰٓ ءَاثَٰرِهِم مُّقۡتَدُونَ ٢٣
حزب ٥٠ ۞ قَٰلَ أَوَلَوۡ جِئۡتُكُم بِأَهۡدَىٰ مِمَّا وَجَدتُّمۡ عَلَيۡهِ ءَابَآءَكُمۡۖ قَالُوٓاْ
إِنَّا بِمَآ أُرۡسِلۡتُم بِهِۦ كَٰفِرُونَ ٢٤ فَٱنتَقَمۡنَا مِنۡهُمۡۖ فَٱنظُرۡ كَيۡفَ
كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلۡمُكَذِّبِينَ ٢٥ وَإِذۡ قَالَ إِبۡرَٰهِيمُ لِأَبِيهِ وَقَوۡمِهِۦٓ
إِنَّنِي بَرَآءٞ مِّمَّا تَعۡبُدُونَ ٢٦ إِلَّا ٱلَّذِي فَطَرَنِي فَإِنَّهُۥ سَيَهۡدِينِ
٢٧ وَجَعَلَهَا كَلِمَةَۢ بَاقِيَةٗ فِي عَقِبِهِۦ لَعَلَّهُمۡ يَرۡجِعُونَ ٢٨ بَلۡ
مَتَّعۡتُ هَٰٓؤُلَآءِ وَءَابَآءَهُمۡ حَتَّىٰ جَآءَهُمُ ٱلۡحَقُّ وَرَسُولٞ مُّبِينٞ ٢٩
وَلَمَّا جَآءَهُمُ ٱلۡحَقُّ قَالُواْ هَٰذَا سِحۡرٞ وَإِنَّا بِهِۦ كَٰفِرُونَ ٣٠ وَقَالُواْ
لَوۡلَا نُزِّلَ هَٰذَا ٱلۡقُرۡءَانُ عَلَىٰ رَجُلٖ مِّنَ ٱلۡقَرۡيَتَيۡنِ عَظِيمٍ ٣١ أَهُمۡ
يَقۡسِمُونَ رَحۡمَتَ رَبِّكَۚ نَحۡنُ قَسَمۡنَا بَيۡنَهُم مَّعِيشَتَهُمۡ فِي ٱلۡحَيَوٰةِ
ٱلدُّنۡيَاۚ وَرَفَعۡنَا بَعۡضَهُمۡ فَوۡقَ بَعۡضٖ دَرَجَٰتٖ لِّيَتَّخِذَ بَعۡضُهُم
بَعۡضٗا سُخۡرِيّٗاۗ وَرَحۡمَتُ رَبِّكَ خَيۡرٞ مِّمَّا يَجۡمَعُونَ ٣٢ وَلَوۡلَآ
أَن يَكُونَ ٱلنَّاسُ أُمَّةٗ وَٰحِدَةٗ لَّجَعَلۡنَا لِمَن يَكۡفُرُ بِٱلرَّحۡمَٰنِ
لِبُيُوتِهِمۡ سُقُفٗا مِّن فِضَّةٖ وَمَعَارِجَ عَلَيۡهَا يَظۡهَرُونَ ٣٣

وشه و مه‌به‌سته‌كانی

﴿مُتۡرَفُوهَآ﴾ مشه‌خۆره‌كانی وتیان
﴿عَلَىٰٓ أُمَّةٖ﴾ له‌سه‌ر ئه‌وه‌ی لێی ڕاهاتوون (بتپه‌رستیی)
﴿إِنَّنِي بَرَآءٞ﴾ من دوور و ته‌ریكم
﴿فَطَرَنِي﴾ به‌دیهێناوم
﴿كَلِمَةَۢ﴾ وشه‌ی یه‌كتاپه‌رستیی
﴿فِي عَقِبِهِۦ﴾ له‌ نه‌وه‌كانیدا
﴿مِّنَ ٱلۡقَرۡيَتَيۡنِ﴾ له‌ دوو گونده‌كه (مه‌ككه) و (طائف)
﴿سُخۡرِيّٗا﴾ كاره‌كه‌ری
﴿أُمَّةٗ وَٰحِدَةٗ﴾ یه‌كپارچه كافر بوونایه‌
﴿وَمَعَارِجَ﴾ پلیكانه
﴿يَظۡهَرُونَ﴾ سه‌رده‌كه‌وتن

ده‌نگه‌كان و به‌ دواندنه‌وه: شوێنی مینگه (لمه) — (الإدغام) به‌ مینگه‌وه — مینگه‌ی (الإخفاء). — (الإدغام)ی بێ مینگه و، — مینگه‌ی (الإقلاب). — ئه‌و پیتانه‌ی ناخوێنرێنه‌وه

ئه‌ندازه‌ی درێژكردنه‌وه‌كان (المدود): (٦) حه‌ره‌كه بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ی به‌هۆی سكونی ... — (٥،٤) حه‌ره‌كه بۆ ئه‌و مه‌دده‌ی به‌هۆی (هه‌مز)ه‌وه‌ ... — مه‌ددی متصل، له‌كاتی وه‌ستاندا و، ... — (٢، ٤، ٦) حه‌ره‌كه بۆ مه‌ددی له‌ناكاو (عارض) له‌كاتی وه‌ستان (وقف) — (٢) حه‌ره‌كه بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ی حوكمه‌كه‌یان هاوشێوه‌ی (المد الطبيعي)

وشه و ماناکانی

وَلِبُيُوتِهِمْ أَبْوَٰبًا وَسُرُرًا عَلَيْهَا يَتَّكِـُٔونَ ﴿٣٤﴾ وَزُخْرُفًا وَإِن
كُلُّ ذَٰلِكَ لَمَّا مَتَٰعُ ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا وَٱلْـَٔاخِرَةُ عِندَ رَبِّكَ
لِلْمُتَّقِينَ ﴿٣٥﴾ وَمَن يَعْشُ عَن ذِكْرِ ٱلرَّحْمَٰنِ نُقَيِّضْ لَهُۥ شَيْطَٰنًا
فَهُوَ لَهُۥ قَرِينٌ ﴿٣٦﴾ وَإِنَّهُمْ لَيَصُدُّونَهُمْ عَنِ ٱلسَّبِيلِ وَيَحْسَبُونَ
أَنَّهُم مُّهْتَدُونَ ﴿٣٧﴾ حَتَّىٰٓ إِذَا جَآءَنَا قَالَ يَٰلَيْتَ بَيْنِى وَبَيْنَكَ
بُعْدَ ٱلْمَشْرِقَيْنِ فَبِئْسَ ٱلْقَرِينُ ﴿٣٨﴾ وَلَن يَنفَعَكُمُ ٱلْيَوْمَ
إِذ ظَّلَمْتُمْ أَنَّكُمْ فِى ٱلْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ ﴿٣٩﴾ أَفَأَنتَ تُسْمِعُ
ٱلصُّمَّ أَوْ تَهْدِى ٱلْعُمْىَ وَمَن كَانَ فِى ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ ﴿٤٠﴾
فَإِمَّا نَذْهَبَنَّ بِكَ فَإِنَّا مِنْهُم مُّنتَقِمُونَ ﴿٤١﴾ أَوْ نُرِيَنَّكَ ٱلَّذِى
وَعَدْنَٰهُمْ فَإِنَّا عَلَيْهِم مُّقْتَدِرُونَ ﴿٤٢﴾ فَٱسْتَمْسِكْ بِٱلَّذِىٓ أُوحِىَ
إِلَيْكَ إِنَّكَ عَلَىٰ صِرَٰطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٤٣﴾ وَإِنَّهُۥ لَذِكْرٌ لَّكَ وَلِقَوْمِكَ
وَسَوْفَ تُسْـَٔلُونَ ﴿٤٤﴾ وَسْـَٔلْ مَنْ أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ مِن رُّسُلِنَآ
أَجَعَلْنَا مِن دُونِ ٱلرَّحْمَٰنِ ءَالِهَةً يُعْبَدُونَ ﴿٤٥﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا
مُوسَىٰ بِـَٔايَٰتِنَآ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَإِيْهِۦ فَقَالَ إِنِّى رَسُولُ
رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٤٦﴾ فَلَمَّا جَآءَهُم بِـَٔايَٰتِنَآ إِذَا هُم مِّنْهَا يَضْحَكُونَ ﴿٤٧﴾

﴿ وَلِبُيُوتِهِمْ ﴾ بۆ ماله‌كانیشیان

﴿ وَزُخْرُفًا ﴾ خشل و زیو

﴿ وَمَن يَعْشُ عَن ذِكْرِ ٱلرَّحْمَٰنِ ﴾ هەر ڕاسواردنی دنیایه

﴿ يَعْشُ ﴾ خۆی کوێر و نابینا بکا

﴿ نُقَيِّضْ ﴾ بۆی ئاماده ده‌که‌ین

﴿ قَرِينٌ ﴾ هاوڕێی ده‌بێ

﴿ لَيَصُدُّونَهُمْ عَنِ ٱلسَّبِيلِ ﴾ له ڕێگه لایان ده‌ده‌ن

﴿ إِذ ظَّلَمْتُمْ ﴾ له دنیادا سته‌متان کرد

﴿ فَإِمَّا نَذْهَبَنَّ بِكَ ﴾ با ئه‌وه‌نا تۆ ده‌به‌ینه‌وه

﴿ لَذِكْرٌ ﴾ یاد و ڕێز و شه‌ره‌فه

یاسای گۆکردن: ته‌فخیمی پیتی لامی (الله). ته‌فخیمی پیتی (راء). سیفه‌تی قه‌لقه‌له

١- چۆنیه‌تی وه‌ستان (الوقوف): ٢- نیشانه‌کانی وه‌ستان

١- هه‌موو وه‌ستانه‌کان له‌سه‌ر پیتی سکوندار ده‌کرێت ... حه‌ره‌که‌کانی ... (ته‌نوینی فه‌تحه)ی له‌سه‌ر بوو به (ئه‌لف) ده‌خوێنرێته‌وه و، ئالی خڕیش به (هاء)ی سکوندار ده‌خوێنرێته‌وه.

٢- ئه‌و هێمایانه‌ی وه‌ستان که به‌ڕه‌نگی سوور ڕه‌نگ کراون وه‌ستانی مه‌یانه‌ی ئایه‌ته‌کان و سه‌ره‌تای ئایه‌ته‌کان ...

وَمَا نُرِيهِم مِّنْ ءَايَةٍ إِلَّا هِيَ أَكْبَرُ مِنْ أُخْتِهَا ۖ وَأَخَذْنَٰهُم
بِٱلْعَذَابِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٤٨﴾ وَقَالُوا۟ يَٰٓأَيُّهَ ٱلسَّاحِرُ ٱدْعُ لَنَا
رَبَّكَ بِمَا عَهِدَ عِندَكَ إِنَّنَا لَمُهْتَدُونَ ﴿٤٩﴾ فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمُ
ٱلْعَذَابَ إِذَا هُمْ يَنكُثُونَ ﴿٥٠﴾ وَنَادَىٰ فِرْعَوْنُ فِى قَوْمِهِۦ
قَالَ يَٰقَوْمِ أَلَيْسَ لِى مُلْكُ مِصْرَ وَهَٰذِهِ ٱلْأَنْهَٰرُ تَجْرِى مِن
تَحْتِىٓ ۖ أَفَلَا تُبْصِرُونَ ﴿٥١﴾ أَمْ أَنَا۠ خَيْرٌ مِّنْ هَٰذَا ٱلَّذِى هُوَ مَهِينٌ
وَلَا يَكَادُ يُبِينُ ﴿٥٢﴾ فَلَوْلَآ أُلْقِىَ عَلَيْهِ أَسْوِرَةٌ مِّن ذَهَبٍ أَوْ جَآءَ
مَعَهُ ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ مُقْتَرِنِينَ ﴿٥٣﴾ فَٱسْتَخَفَّ قَوْمَهُۥ
فَأَطَاعُوهُ ۚ إِنَّهُمْ كَانُوا۟ قَوْمًا فَٰسِقِينَ ﴿٥٤﴾ فَلَمَّآ ءَاسَفُونَا
ٱنتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَأَغْرَقْنَٰهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٥٥﴾ فَجَعَلْنَٰهُمْ
سَلَفًا وَمَثَلًا لِّلْءَاخِرِينَ ﴿٥٦﴾ ۞ وَلَمَّا ضُرِبَ ٱبْنُ مَرْيَمَ
مَثَلًا إِذَا قَوْمُكَ مِنْهُ يَصِدُّونَ ﴿٥٧﴾ وَقَالُوٓا۟ ءَأَٰلِهَتُنَا
خَيْرٌ أَمْ هُوَ ۚ مَا ضَرَبُوهُ لَكَ إِلَّا جَدَلًۢا ۚ بَلْ هُمْ قَوْمٌ خَصِمُونَ ﴿٥٨﴾
إِنْ هُوَ إِلَّا عَبْدٌ أَنْعَمْنَا عَلَيْهِ وَجَعَلْنَٰهُ مَثَلًا لِّبَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ
﴿٥٩﴾ وَلَوْ نَشَآءُ لَجَعَلْنَا مِنكُم مَّلَٰٓئِكَةً فِى ٱلْأَرْضِ يَخْلُفُونَ ﴿٦٠﴾

الحزب ٥٠

وشه و ماناكانى

بەوەی
بەلیبی پیدا وی
هەڵدەوەشیسەوە
سووك و بێ برخە
لە
لە کیدا بێ
پشتگیریی بکەن
بە سووك
بو کەلەکەی رووسی
رقیان هەستایی
پیشەنگ
پەند
بو کەسانی دی
هاواری خۆشییانە
کەلیکی دوژمن
پەند
بووبە

(٥،٤) حەرەكە بۆ ئەو مەددە ى بەهۆی (هەمز) ەوە درێژ دەبێ
(٢،٤،٦) حەرەكە بۆ مەددی لەناكاو (عارض) لەكاتی وەستان
(٢) حەرەكە بۆ ئەو مەددانەی حوكمەكەیان هاوشێوەی (المد الطبیعی)

مینگەی (الإخفاء)
مینگەی (الإقلاب)
ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە

وَإِنَّهُۥ لَعِلْمٌ لِّلسَّاعَةِ فَلَا تَمْتَرُنَّ بِهَا وَٱتَّبِعُونِ هَٰذَا صِرَٰطٌ
مُّسْتَقِيمٌ ﴿٦١﴾ وَلَا يَصُدَّنَّكُمُ ٱلشَّيْطَٰنُ إِنَّهُۥ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ
﴿٦٢﴾ وَلَمَّا جَآءَ عِيسَىٰ بِٱلْبَيِّنَٰتِ قَالَ قَدْ جِئْتُكُم بِٱلْحِكْمَةِ
وَلِأُبَيِّنَ لَكُم بَعْضَ ٱلَّذِى تَخْتَلِفُونَ فِيهِ فَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَأَطِيعُونِ
﴿٦٣﴾ إِنَّ ٱللَّهَ هُوَ رَبِّى وَرَبُّكُمْ فَٱعْبُدُوهُ هَٰذَا صِرَٰطٌ مُّسْتَقِيمٌ
﴿٦٤﴾ فَٱخْتَلَفَ ٱلْأَحْزَابُ مِنۢ بَيْنِهِمْ فَوَيْلٌ لِّلَّذِينَ ظَلَمُوا۟
مِنْ عَذَابِ يَوْمٍ أَلِيمٍ ﴿٦٥﴾ هَلْ يَنظُرُونَ إِلَّا ٱلسَّاعَةَ أَن
تَأْتِيَهُم بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٦٦﴾ ٱلْأَخِلَّآءُ يَوْمَئِذٍۭ
بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ إِلَّا ٱلْمُتَّقِينَ ﴿٦٧﴾ يَٰعِبَادِ لَا خَوْفٌ
عَلَيْكُمُ ٱلْيَوْمَ وَلَآ أَنتُمْ تَحْزَنُونَ ﴿٦٨﴾ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا
وَكَانُوا۟ مُسْلِمِينَ ﴿٦٩﴾ ٱدْخُلُوا۟ ٱلْجَنَّةَ أَنتُمْ وَأَزْوَٰجُكُمْ
تُحْبَرُونَ ﴿٧٠﴾ يُطَافُ عَلَيْهِم بِصِحَافٍ مِّن ذَهَبٍ وَأَكْوَابٍ
وَفِيهَا مَا تَشْتَهِيهِ ٱلْأَنفُسُ وَتَلَذُّ ٱلْأَعْيُنُ وَأَنتُمْ فِيهَا
خَٰلِدُونَ ﴿٧١﴾ وَتِلْكَ ٱلْجَنَّةُ ٱلَّتِىٓ أُورِثْتُمُوهَا بِمَا كُنتُمْ
تَعْمَلُونَ ﴿٧٢﴾ لَكُمْ فِيهَا فَٰكِهَةٌ كَثِيرَةٌ مِّنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿٧٣﴾

وشه و ماناکانی

﴿[illegible]﴾ (هاتنه خواره‌وه‌ی) ئه‌و له نیشانه‌کانی قیامه‌ته
﴿[illegible]﴾ گومانی تێدا دروست مه‌که‌ن
﴿[illegible]﴾ شه‌یتان لاتان نه‌دا
﴿[illegible]﴾ به به‌ڵگه‌وه، به ئینجیله‌وه
﴿[illegible]﴾ جیاوازیتان تیایا هه‌یه
﴿هَٰذَا صِرَٰطٌ مُّسْتَقِيمٌ﴾ ئه‌مه‌یه ڕێگه‌ی ڕاست
﴿فَوَيْلٌ﴾ ماڵکاولیی
﴿هَلْ [illegible]﴾ چاوه‌ڕوان ده‌که‌ن؟
﴿بَغْتَةً﴾ کوتوپڕ
﴿ٱلْأَخِلَّآءُ﴾ هاوڕێیان
﴿[illegible]﴾ خۆشحاڵ ده‌بن
﴿[illegible]﴾ په‌رداخ

قورسی گۆکردن (تفخیم و قه‌لقه‌له)	▼ ته‌فخیمی پیتی لامی (الله) ▼ ته‌فخیمی پیتی (راء). ▼ سیمه‌تی قه‌لقه‌له.	١ چۆنیه‌تی وه‌ستان (الوقوف) ٢ نیشانه‌کانی وه‌ستان.	١ [illegible] ٢ ئه‌و [illegible] وه‌ستان که به‌ره‌نگی سوور ڕه‌نگ کراون وه‌ستانی [illegible] [illegible] له‌کاتی به‌رده‌وامبوونیش له خوێندنه‌وه‌ چه‌ند حوکمێك هه‌ن که ده‌گۆڕێن

إِنَّ ٱلْمُجْرِمِينَ فِي عَذَابِ جَهَنَّمَ خَٰلِدُونَ ﴿٧٤﴾ لَا يُفَتَّرُ عَنْهُمْ وَهُمْ
فِيهِ مُبْلِسُونَ ﴿٧٥﴾ وَمَا ظَلَمْنَٰهُمْ وَلَٰكِن كَانُوا۟ هُمُ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٧٦﴾
وَنَادَوْا۟ يَٰمَٰلِكُ لِيَقْضِ عَلَيْنَا رَبُّكَ قَالَ إِنَّكُم مَّٰكِثُونَ ﴿٧٧﴾ لَقَدْ
جِئْنَٰكُم بِٱلْحَقِّ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَكُمْ لِلْحَقِّ كَٰرِهُونَ ﴿٧٨﴾ أَمْ أَبْرَمُوٓا۟ أَمْرًا
فَإِنَّا مُبْرِمُونَ ﴿٧٩﴾ أَمْ يَحْسَبُونَ أَنَّا لَا نَسْمَعُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَىٰهُم بَلَىٰ
وَرُسُلُنَا لَدَيْهِمْ يَكْتُبُونَ ﴿٨٠﴾ قُلْ إِن كَانَ لِلرَّحْمَٰنِ وَلَدٌ فَأَنَا۠ أَوَّلُ
ٱلْعَٰبِدِينَ ﴿٨١﴾ سُبْحَٰنَ رَبِّ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ رَبِّ ٱلْعَرْشِ
عَمَّا يَصِفُونَ ﴿٨٢﴾ فَذَرْهُمْ يَخُوضُوا۟ وَيَلْعَبُوا۟ حَتَّىٰ يُلَٰقُوا۟ يَوْمَهُمُ
ٱلَّذِى يُوعَدُونَ ﴿٨٣﴾ وَهُوَ ٱلَّذِى فِى ٱلسَّمَآءِ إِلَٰهٌ وَفِى ٱلْأَرْضِ
إِلَٰهٌ وَهُوَ ٱلْحَكِيمُ ٱلْعَلِيمُ ﴿٨٤﴾ وَتَبَارَكَ ٱلَّذِى لَهُۥ مُلْكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَٱلْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَعِندَهُۥ عِلْمُ ٱلسَّاعَةِ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ
﴿٨٥﴾ وَلَا يَمْلِكُ ٱلَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِهِ ٱلشَّفَٰعَةَ إِلَّا مَن
شَهِدَ بِٱلْحَقِّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٨٦﴾ وَلَئِن سَأَلْتَهُم مَّنْ خَلَقَهُمْ
لَيَقُولُنَّ ٱللَّهُ فَأَنَّىٰ يُؤْفَكُونَ ﴿٨٧﴾ وَقِيلِهِۦ يَٰرَبِّ إِنَّ هَٰٓؤُلَآءِ قَوْمٌ
لَّا يُؤْمِنُونَ ﴿٨٨﴾ فَٱصْفَحْ عَنْهُمْ وَقُلْ سَلَٰمٌ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٨٩﴾

وشەو مەبەستەکان

﴿ مُبْلِسُونَ ﴾ داماون تیایدا

خودای تۆ کارمان بیبڕێنێتەوە

﴿ وَنَجْوَىٰهُم ﴾

و گەورەیی بۆ ئەوەی

ئەو کەسەیەی کە شایەتیی ڕاست دەدات

﴿ فَأَنَّىٰ يُؤْفَكُونَ ﴾ بۆ کوێ دەچن؟ چۆن خۆیان لە بەندایەتیی خودا دەبوێرن؟

قسەکەی، وتنەکەی

﴿ إِنَّ هَٰٓؤُلَآءِ ﴾ ئەمانە

چاوپۆشییان لێ بکە

﴿ سَلَٰمٌ ﴾ ئارام بن

لەمەولا دەزانن

مینگەکان و ناخوێندنەوەی

شوێنی مینگە (لغنة) — (الإدغام) بە مینگەوە

مینگەی (الإخفاء). — (الإدغام)ی بێ مینگە و

مینگەی (الإقلاب). — ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)

(٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمز)ەوە دروست دەبن

مەددی متصل، لەکاتی وەستاندا و، هاوەکەی بە ئەندازەی (٤ ،٥ ،٦) حەرەکە

(٢، ٤، ٦) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان

سُورَةُ الدُّخَانِ

ترتيبها ٤٤ — آياتها ٥٩

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

حمٓ ١ وَٱلۡكِتَٰبِ ٱلۡمُبِينِ ٢ إِنَّآ أَنزَلۡنَٰهُ فِي لَيۡلَةٖ
مُّبَٰرَكَةٍۚ إِنَّا كُنَّا مُنذِرِينَ ٣ فِيهَا يُفۡرَقُ كُلُّ أَمۡرٍ حَكِيمٍ ٤
أَمۡرٗا مِّنۡ عِندِنَآۚ إِنَّا كُنَّا مُرۡسِلِينَ ٥ رَحۡمَةٗ مِّن رَّبِّكَۚ إِنَّهُۥ هُوَ
ٱلسَّمِيعُ ٱلۡعَلِيمُ ٦ رَبِّ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ وَمَا بَيۡنَهُمَآۖ
إِن كُنتُم مُّوقِنِينَ ٧ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ يُحۡيِۦ وَيُمِيتُۖ رَبُّكُمۡ
وَرَبُّ ءَابَآئِكُمُ ٱلۡأَوَّلِينَ ٨ بَلۡ هُمۡ فِي شَكّٖ يَلۡعَبُونَ
٩ فَٱرۡتَقِبۡ يَوۡمَ تَأۡتِي ٱلسَّمَآءُ بِدُخَانٖ مُّبِينٖ ١٠ يَغۡشَى
ٱلنَّاسَۖ هَٰذَا عَذَابٌ أَلِيمٞ ١١ رَّبَّنَا ٱكۡشِفۡ عَنَّا ٱلۡعَذَابَ
إِنَّا مُؤۡمِنُونَ ١٢ أَنَّىٰ لَهُمُ ٱلذِّكۡرَىٰ وَقَدۡ جَآءَهُمۡ رَسُولٞ مُّبِينٞ ١٣
ثُمَّ تَوَلَّوۡاْ عَنۡهُ وَقَالُواْ مُعَلَّمٞ مَّجۡنُونٌ ١٤ إِنَّا كَاشِفُواْ ٱلۡعَذَابِ قَلِيلًاۚ
إِنَّكُمۡ عَآئِدُونَ ١٥ يَوۡمَ نَبۡطِشُ ٱلۡبَطۡشَةَ ٱلۡكُبۡرَىٰٓ إِنَّا مُنتَقِمُونَ
١٦ ۞ وَلَقَدۡ فَتَنَّا قَبۡلَهُمۡ قَوۡمَ فِرۡعَوۡنَ وَجَآءَهُمۡ رَسُولٞ
كَرِيمٌ ١٧ أَنۡ أَدُّوٓاْ إِلَيَّ عِبَادَ ٱللَّهِۖ إِنِّي لَكُمۡ رَسُولٌ أَمِينٞ ١٨

وشەو مەبەستەکانی

سوورەتی دوخان

﴿ إِنَّآ أَنزَلۡنَٰهُ ﴾ ئێمە قورئانمان ناردووەتە خوارەوە

﴿ لَيۡلَةٖ مُّبَٰرَكَةٍ ﴾ شەویکی پیرۆز، (ليلة القدر)

﴿ فِيهَا يُفۡرَقُ ﴾ تیایدا جیا دەکرێنەوە

﴿ أَمۡرٍ حَكِيمٍ ﴾ فەرمانێکی دامەزراو

﴿ فَٱرۡتَقِبۡ ﴾ چاوەڕوان بە

﴿ يَغۡشَى ٱلنَّاسَ ﴾ خەلك دادەگرێ

﴿ أَنَّىٰ لَهُمُ ٱلذِّكۡرَىٰ ﴾ چۆن بیر دەکەنەوە؟

﴿ مُعَلَّمٞ ﴾ نیشانەکراو

﴿ يَوۡمَ نَبۡطِشُ ﴾ رۆژی هەلمەت

﴿ فَتَنَّا ﴾ دەبەس تاقیمان کردەوە

﴿ أَدُّوٓاْ إِلَيَّ عِبَادَ ٱللَّهِ ﴾ بەنی ئیسرائیلیە کانم بدەنی

﴿ رَسُولٌ أَمِينٞ ﴾ پێغەمبەرێکی ئەمین

٥٠

قورئانی گۆگردن	▼ نەفخیمی پیتی لامی (الله) ▼ تەفخیمی پیتی (ر) ▼ سیفەتی قەلقەلە.	١. چۆنیەتی وەستانی الوقوف ٢. نیشانەکانی وەستان:	١. [illegible] ٢- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و حەرەکاتی ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێک هەن کە دەگۆڕێن.

وَأَن لَّا تَعْلُوا۟ عَلَى ٱللَّهِ ۖ إِنِّىٓ ءَاتِيكُم بِسُلْطَٰنٍ مُّبِينٍ ﴿١٩﴾ وَإِنِّى عُذْتُ
بِرَبِّى وَرَبِّكُمْ أَن تَرْجُمُونِ ﴿٢٠﴾ وَإِن لَّمْ تُؤْمِنُوا۟ لِى فَٱعْتَزِلُونِ ﴿٢١﴾ فَدَعَا
رَبَّهُۥٓ أَنَّ هَٰٓؤُلَآءِ قَوْمٌ مُّجْرِمُونَ ﴿٢٢﴾ فَأَسْرِ بِعِبَادِى لَيْلًا إِنَّكُم
مُّتَّبَعُونَ ﴿٢٣﴾ وَٱتْرُكِ ٱلْبَحْرَ رَهْوًا ۖ إِنَّهُمْ جُندٌ مُّغْرَقُونَ ﴿٢٤﴾ كَمْ
تَرَكُوا۟ مِن جَنَّٰتٍ وَعُيُونٍ ﴿٢٥﴾ وَزُرُوعٍ وَمَقَامٍ كَرِيمٍ ﴿٢٦﴾ وَنَعْمَةٍ
كَانُوا۟ فِيهَا فَٰكِهِينَ ﴿٢٧﴾ كَذَٰلِكَ ۖ وَأَوْرَثْنَٰهَا قَوْمًا ءَاخَرِينَ ﴿٢٨﴾
فَمَا بَكَتْ عَلَيْهِمُ ٱلسَّمَآءُ وَٱلْأَرْضُ وَمَا كَانُوا۟ مُنظَرِينَ ﴿٢٩﴾ وَلَقَدْ
نَجَّيْنَا بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ مِنَ ٱلْعَذَابِ ٱلْمُهِينِ ﴿٣٠﴾ مِن فِرْعَوْنَ ۚ إِنَّهُۥ
كَانَ عَالِيًا مِّنَ ٱلْمُسْرِفِينَ ﴿٣١﴾ وَلَقَدِ ٱخْتَرْنَٰهُمْ عَلَىٰ عِلْمٍ عَلَى
ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٣٢﴾ وَءَاتَيْنَٰهُم مِّنَ ٱلْءَايَٰتِ مَا فِيهِ بَلَٰٓؤٌا۟ مُّبِينٌ
﴿٣٣﴾ إِنَّ هَٰٓؤُلَآءِ لَيَقُولُونَ ﴿٣٤﴾ إِنْ هِىَ إِلَّا مَوْتَتُنَا ٱلْأُولَىٰ وَمَا
نَحْنُ بِمُنشَرِينَ ﴿٣٥﴾ فَأْتُوا۟ بِـَٔابَآئِنَآ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ﴿٣٦﴾ أَهُمْ
خَيْرٌ أَمْ قَوْمُ تُبَّعٍ وَٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ ۚ أَهْلَكْنَٰهُمْ ۖ إِنَّهُمْ كَانُوا۟ مُجْرِمِينَ
﴿٣٧﴾ وَمَا خَلَقْنَا ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لَٰعِبِينَ ﴿٣٨﴾
مَا خَلَقْنَٰهُمَآ إِلَّا بِٱلْحَقِّ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٩﴾

وشە و ماناکان

﴿لَّا تَعْلُوا۟﴾ خۆتان بە زل مەزانن
﴿سُلْطَٰنٍ﴾ بە بەڵگە
﴿وَإِنِّى عُذْتُ بِرَبِّى﴾ پەنا بە خودا دەگرم
﴿تَرْجُمُونِ﴾ ئازارم بدەن ﴿فَأَسْرِ بِعِبَادِى لَيْلًا﴾ شەوی بەندەکانم دەرکە
﴿إِنَّكُم مُّتَّبَعُونَ﴾ ئێوە [illegible] شوێنتان دەکەون
﴿ٱلْبَحْرَ رَهْوًا﴾ دەریا بە [illegible] ﴿[illegible]﴾ سەربازگەلێکن
﴿وَنَعْمَةٍ﴾ نیعمەت و [illegible] ﴿[illegible]﴾
[illegible] ﴿[illegible]﴾ مۆڵەتدراو
﴿كَانَ عَالِيًا﴾ خۆی بە زل دەزانی
﴿ٱلْعَٰلَمِينَ﴾ خەڵکی سەردەمی خۆیان
﴿فِيهِ بَلَٰٓؤٌا۟ مُّبِينٌ﴾ تاقیکردنەوەیەکی روون و ئاشکرا
﴿بِمُنشَرِينَ﴾ زیندوو [illegible]
﴿قَوْمُ تُبَّعٍ﴾ هۆزی [illegible] حیمیەر
﴿وَٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ﴾ ئەوانەش لەپێشیانەوە بوون ﴿[illegible]﴾
﴿إِلَّا بِٱلْحَقِّ﴾ هەر بە حەق و بۆ حەق دروستمان کردوون

مینگەکان و ئەو دەنگانەی ناخوێنرێنەوە

- شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە.
- مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە
- مینگەی (الإقلاب).

درێژکردنەوەکان (المدود)

- ٦ حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی [illegible]
- ٥،٤ حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی پەیوەستن بە هەمزەوە [illegible]
- مەددی منفصل، لەکاتی وەستاندا و، ماوەکەی بە ئەندازەی (٦،٥،٤) حەرەکەیە
- ٢ حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی [illegible]
- ٢ حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی [illegible]

إِنَّ يَوْمَ ٱلْفَصْلِ مِيقَـٰتُهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٤٠﴾ يَوْمَ لَا يُغْنِى مَوْلًى
عَن مَّوْلًى شَيْـًٔا وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿٤١﴾ إِلَّا مَن رَّحِمَ ٱللَّهُ
إِنَّهُۥ هُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلرَّحِيمُ ﴿٤٢﴾ إِنَّ شَجَرَتَ ٱلزَّقُّومِ ﴿٤٣﴾
طَعَامُ ٱلْأَثِيمِ ﴿٤٤﴾ كَٱلْمُهْلِ يَغْلِى فِى ٱلْبُطُونِ ﴿٤٥﴾ كَغَلْىِ
ٱلْحَمِيمِ ﴿٤٦﴾ خُذُوهُ فَٱعْتِلُوهُ إِلَىٰ سَوَآءِ ٱلْجَحِيمِ ﴿٤٧﴾ ثُمَّ
صُبُّوا۟ فَوْقَ رَأْسِهِۦ مِنْ عَذَابِ ٱلْحَمِيمِ ﴿٤٨﴾ ذُقْ إِنَّكَ
أَنتَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْكَرِيمُ ﴿٤٩﴾ إِنَّ هَـٰذَا مَا كُنتُم بِهِۦ تَمْتَرُونَ
﴿٥٠﴾ إِنَّ ٱلْمُتَّقِينَ فِى مَقَامٍ أَمِينٍ ﴿٥١﴾ فِى جَنَّـٰتٍ وَعُيُونٍ
﴿٥٢﴾ يَلْبَسُونَ مِن سُندُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ مُّتَقَـٰبِلِينَ ﴿٥٣﴾
كَذَٰلِكَ وَزَوَّجْنَـٰهُم بِحُورٍ عِينٍ ﴿٥٤﴾ يَدْعُونَ فِيهَا بِكُلِّ
فَـٰكِهَةٍ ءَامِنِينَ ﴿٥٥﴾ لَا يَذُوقُونَ فِيهَا ٱلْمَوْتَ
إِلَّا ٱلْمَوْتَةَ ٱلْأُولَىٰ ۖ وَوَقَىٰهُمْ عَذَابَ ٱلْجَحِيمِ ﴿٥٦﴾ فَضْلًا
مِّن رَّبِّكَ ۚ ذَٰلِكَ هُوَ ٱلْفَوْزُ ٱلْعَظِيمُ ﴿٥٧﴾ فَإِنَّمَا يَسَّرْنَـٰهُ بِلِسَانِكَ
لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٥٨﴾ فَٱرْتَقِبْ إِنَّهُم مُّرْتَقِبُونَ ﴿٥٩﴾

سُورَةُ الجَاثِيَةِ

٤٥ — ٣٧

وشەو ماناكانى

﴿ ﴾ رۆژی قیامەت

﴿ لَا يُغْنِى مَوْلًى ﴾ هیچ خزم و کەسێك فریای یەك ناکەون

﴿ ﴾ پیسترین دار، دارێك لە دۆزەخدا دەڕوێ

﴿ كَٱلْمُهْلِ ﴾ کانزای تواوە

﴿ ﴾ ئاوی زۆر گەرم

﴿ ﴾ ڕایکێشن

﴿ ﴾ ناوەڕاستی دۆزەخ

﴿ ﴾ گومانی تێدا دروست دەکەن

﴿ ﴾ پۆشاکی زۆر تەنك

﴿ وَإِسْتَبْرَقٍ ﴾ قوماشی ئەستوور

﴿ وَزَوَّجْنَـٰهُم بِحُورٍ عِينٍ ﴾ کردمانن بە هاوسەری ئافرەتی جوانی چاو گەورە

﴿ ﴾ تیایدا داوا دەکەن

﴿ ﴾ چاوەڕوان بە

﴿ ﴾ ئەو یش چاوەڕوانن

یاساکانی تەجوید و خوێندنەوە:

تەفخیمی پیتی لامی (الله)

تەفخیمی پیتی (راء).

سەکتی قەلقەلە

* چۆنیەتی وەستان (الوقوف):
* نیشانەکانی وەستان.

١. هەموو وەستانەکان لەسەر پیتی سکوون دەکرێت بەبێ ئەوەی گەر پیتەکە جوولەی سکوون نەبێت بەکاتی وەستان حەرەکەکانی تری لێ دادەماڵرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە و، تائی خڕیش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە.

٢. ئەو نیشانانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی نێوان ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن. لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن.

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

حمٓ ﴿١﴾ تَنزِيلُ ٱلۡكِتَٰبِ مِنَ ٱللَّهِ ٱلۡعَزِيزِ ٱلۡحَكِيمِ ﴿٢﴾ إِنَّ فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَٱلۡأَرۡضِ لَأٓيَٰتٖ لِّلۡمُؤۡمِنِينَ ﴿٣﴾ وَفِي خَلۡقِكُمۡ وَمَا يَبُثُّ مِن دَآبَّةٍ ءَايَٰتٞ
لِّقَوۡمٖ يُوقِنُونَ ﴿٤﴾ وَٱخۡتِلَٰفِ ٱلَّيۡلِ وَٱلنَّهَارِ وَمَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ مِنَ ٱلسَّمَآءِ
مِن رِّزۡقٖ فَأَحۡيَا بِهِ ٱلۡأَرۡضَ بَعۡدَ مَوۡتِهَا وَتَصۡرِيفِ ٱلرِّيَٰحِ ءَايَٰتٞ لِّقَوۡمٖ
يَعۡقِلُونَ ﴿٥﴾ تِلۡكَ ءَايَٰتُ ٱللَّهِ نَتۡلُوهَا عَلَيۡكَ بِٱلۡحَقِّۖ فَبِأَيِّ حَدِيثِۭ بَعۡدَ
ٱللَّهِ وَءَايَٰتِهِۦ يُؤۡمِنُونَ ﴿٦﴾ وَيۡلٞ لِّكُلِّ أَفَّاكٍ أَثِيمٖ ﴿٧﴾ يَسۡمَعُ ءَايَٰتِ
ٱللَّهِ تُتۡلَىٰ عَلَيۡهِ ثُمَّ يُصِرُّ مُسۡتَكۡبِرٗا كَأَن لَّمۡ يَسۡمَعۡهَاۖ فَبَشِّرۡهُ بِعَذَابٍ أَلِيمٖ
﴿٨﴾ وَإِذَا عَلِمَ مِنۡ ءَايَٰتِنَا شَيۡـًٔا ٱتَّخَذَهَا هُزُوًاۚ أُوْلَٰٓئِكَ لَهُمۡ عَذَابٞ
مُّهِينٞ ﴿٩﴾ مِّن وَرَآئِهِمۡ جَهَنَّمُۖ وَلَا يُغۡنِي عَنۡهُم مَّا كَسَبُواْ شَيۡـٔٗا
وَلَا مَا ٱتَّخَذُواْ مِن دُونِ ٱللَّهِ أَوۡلِيَآءَۖ وَلَهُمۡ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٠﴾ هَٰذَا
هُدٗىۖ وَٱلَّذِينَ كَفَرُواْ بِـَٔايَٰتِ رَبِّهِمۡ لَهُمۡ عَذَابٞ مِّن رِّجۡزٍ أَلِيمٌ ﴿١١﴾
الحزب ٥ ۞ ٱللَّهُ ٱلَّذِي سَخَّرَ لَكُمُ ٱلۡبَحۡرَ لِتَجۡرِيَ ٱلۡفُلۡكُ فِيهِ بِأَمۡرِهِۦ وَلِتَبۡتَغُواْ مِن
فَضۡلِهِۦ وَلَعَلَّكُمۡ تَشۡكُرُونَ ﴿١٢﴾ وَسَخَّرَ لَكُم مَّا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي
ٱلۡأَرۡضِ جَمِيعٗا مِّنۡهُۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَأٓيَٰتٖ لِّقَوۡمٖ يَتَفَكَّرُونَ ﴿١٣﴾

وشە و ماناکانی

سوورەتی جاثیە

﴿لَأٓيَٰتٖ﴾ چەند نیشانە

﴿يَبُثُّ﴾ بڵاوی دەکاتەوە

﴿وَتَصۡرِيفِ ٱلرِّيَٰحِ﴾ هەڵکردن و گەڕانی با

﴿وَيۡلٞ﴾ ماڵکاولی

﴿أَفَّاكٍ أَثِيمٖ﴾ درۆزنی تاوانبار

﴿يُصِرُّ﴾ سوور دەبێ لەسەری

﴿مُسۡتَكۡبِرٗا﴾ خۆبەزلزان

﴿عَلِمَ﴾ بە زانی

﴿ٱتَّخَذَهَا هُزُوًا﴾ بە گاڵتەی گرت

﴿مُّهِينٞ﴾ ڕسواکەر

﴿وَلَا يُغۡنِي عَنۡهُم﴾ هیچ سوودیان پێ نادا

﴿رِّجۡزٍ﴾ سزا

﴿ٱلۡفُلۡكُ﴾ کەشتیی

شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە.
مینگەی (الإخفاء) (الإدغام)ی بێ مینگە و
مینگەی (الإقلاب). نە پیتانەی ناخوێنرێنەوە

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)

(٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمز) ...
مەددی متصل، لەکاتی وەستاندا، و، ملوەکەی بە ئەندازەی (٦،٥،٤) حەرەکە

قُل لِّلَّذِينَ ءَامَنُواْ يَغۡفِرُواْ لِلَّذِينَ لَا يَرۡجُونَ أَيَّامَ ٱللَّهِ لِيَجۡزِيَ
قَوۡمَۢا بِمَا كَانُواْ يَكۡسِبُونَ ﴿١٤﴾ مَنۡ عَمِلَ صَٰلِحٗا فَلِنَفۡسِهِۦۖ
وَمَنۡ أَسَآءَ فَعَلَيۡهَاۖ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمۡ تُرۡجَعُونَ ﴿١٥﴾ وَلَقَدۡ ءَاتَيۡنَا
بَنِيٓ إِسۡرَٰٓءِيلَ ٱلۡكِتَٰبَ وَٱلۡحُكۡمَ وَٱلنُّبُوَّةَ وَرَزَقۡنَٰهُم مِّنَ ٱلطَّيِّبَٰتِ
وَفَضَّلۡنَٰهُمۡ عَلَى ٱلۡعَٰلَمِينَ ﴿١٦﴾ وَءَاتَيۡنَٰهُم بَيِّنَٰتٖ مِّنَ ٱلۡأَمۡرِۖ
فَمَا ٱخۡتَلَفُوٓاْ إِلَّا مِنۢ بَعۡدِ مَا جَآءَهُمُ ٱلۡعِلۡمُ بَغۡيَۢا بَيۡنَهُمۡۚ إِنَّ
رَبَّكَ يَقۡضِي بَيۡنَهُمۡ يَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِ فِيمَا كَانُواْ فِيهِ يَخۡتَلِفُونَ
﴿١٧﴾ ثُمَّ جَعَلۡنَٰكَ عَلَىٰ شَرِيعَةٖ مِّنَ ٱلۡأَمۡرِ فَٱتَّبِعۡهَا وَلَا تَتَّبِعۡ
أَهۡوَآءَ ٱلَّذِينَ لَا يَعۡلَمُونَ ﴿١٨﴾ إِنَّهُمۡ لَن يُغۡنُواْ عَنكَ مِنَ ٱللَّهِ
شَيۡـٔٗاۚ وَإِنَّ ٱلظَّٰلِمِينَ بَعۡضُهُمۡ أَوۡلِيَآءُ بَعۡضٖۖ وَٱللَّهُ وَلِيُّ ٱلۡمُتَّقِينَ
﴿١٩﴾ هَٰذَا بَصَٰٓئِرُ لِلنَّاسِ وَهُدٗى وَرَحۡمَةٞ لِّقَوۡمٖ يُوقِنُونَ
﴿٢٠﴾ أَمۡ حَسِبَ ٱلَّذِينَ ٱجۡتَرَحُواْ ٱلسَّيِّـَٔاتِ أَن نَّجۡعَلَهُمۡ كَٱلَّذِينَ
ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ سَوَآءٗ مَّحۡيَاهُمۡ وَمَمَاتُهُمۡۚ سَآءَ
مَا يَحۡكُمُونَ ﴿٢١﴾ وَخَلَقَ ٱللَّهُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضَ بِٱلۡحَقِّ
وَلِتُجۡزَىٰ كُلُّ نَفۡسِۭ بِمَا كَسَبَتۡ وَهُمۡ لَا يُظۡلَمُونَ ﴿٢٢﴾

وشەو مەبەستەکانی

﴿لَا يَرۡجُونَ أَيَّامَ ٱللَّهِ﴾ باوەڕیان بە پەسەروژ نییە

﴿ٱلۡكِتَٰبَ﴾ تەورات

﴿وَٱلۡحُكۡمَ﴾ زانست و دانایی بۆ حوکمکردن

﴿...﴾ پێغەمبەرایەتی

﴿ٱلطَّيِّبَٰتِ﴾ شتە خۆش و بەتامەکان

﴿بَغۡيَۢا بَيۡنَهُمۡ﴾ بە دوژمنایەتیی و ئیرەیی لەناو خۆیاندا

﴿...﴾ ڕێبەرێتی و کەروەری دین

﴿... ...عَنكَ﴾ سوودیان بۆت نابێ، ناتپارێزن

﴿بَصَٰٓئِرُ لِلنَّاسِ﴾ بەڵگە کە بێت ڕێگەی ڕاستی پیشان دەدەن

﴿ٱجۡتَرَحُواْ ٱلسَّيِّـَٔاتِ﴾ گوناهیان کرد

قورسی کۆکردن (تفخیم) و قەلقەلە

- تەفخیمی پیتی لامی (الله).
- تەفخیمی پیتی (راء).
- سیفەتی قەلقەلە.

١- خوێندنی وەستان (الوقوف): هەموو وشەیەکی بە ... پیتی سکوندار ...کرێت بەتایبەت گەر پیتەکە خۆی سکوندار بێت لەکاتی وەستاندن حەرەکەکانی تری لێ دادەماڵرێت. هەر بۆیە لە وەستاندن کە پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە و، تائی مربوطەش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە.

٢- نیشانەکانی وەستان: ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن.

أَفَرَءَيْتَ مَنِ ٱتَّخَذَ إِلَٰهَهُۥ هَوَىٰهُ وَأَضَلَّهُ ٱللَّهُ عَلَىٰ عِلْمٍ وَخَتَمَ عَلَىٰ سَمْعِهِۦ
وَقَلْبِهِۦ وَجَعَلَ عَلَىٰ بَصَرِهِۦ غِشَٰوَةً فَمَن يَهْدِيهِ مِنۢ بَعْدِ ٱللَّهِ أَفَلَا
تَذَكَّرُونَ ﴿٢٣﴾ وَقَالُوا۟ مَا هِىَ إِلَّا حَيَاتُنَا ٱلدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا يُهْلِكُنَآ
إِلَّا ٱلدَّهْرُ ۚ وَمَا لَهُم بِذَٰلِكَ مِنْ عِلْمٍ ۖ إِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ ﴿٢٤﴾ وَإِذَا تُتْلَىٰ
عَلَيْهِمْ ءَايَٰتُنَا بَيِّنَٰتٍ مَّا كَانَ حُجَّتَهُمْ إِلَّآ أَن قَالُوا۟ ٱئْتُوا۟ بِـَٔابَآئِنَآ إِن
كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ﴿٢٥﴾ قُلِ ٱللَّهُ يُحْيِيكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يَجْمَعُكُمْ إِلَىٰ يَوْمِ
ٱلْقِيَٰمَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٦﴾ وَلِلَّهِ مُلْكُ
ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۚ وَيَوْمَ تَقُومُ ٱلسَّاعَةُ يَوْمَئِذٍ يَخْسَرُ ٱلْمُبْطِلُونَ
﴿٢٧﴾ وَتَرَىٰ كُلَّ أُمَّةٍ جَاثِيَةً ۚ كُلُّ أُمَّةٍ تُدْعَىٰٓ إِلَىٰ كِتَٰبِهَا ٱلْيَوْمَ تُجْزَوْنَ مَا كُنتُمْ
تَعْمَلُونَ ﴿٢٨﴾ هَٰذَا كِتَٰبُنَا يَنطِقُ عَلَيْكُم بِٱلْحَقِّ ۚ إِنَّا كُنَّا نَسْتَنسِخُ
مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٢٩﴾ فَأَمَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ
فَيُدْخِلُهُمْ رَبُّهُمْ فِى رَحْمَتِهِۦ ۚ ذَٰلِكَ هُوَ ٱلْفَوْزُ ٱلْمُبِينُ ﴿٣٠﴾ وَأَمَّا
ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓا۟ أَفَلَمْ تَكُنْ ءَايَٰتِى تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ فَٱسْتَكْبَرْتُمْ وَكُنتُمْ قَوْمًا
مُّجْرِمِينَ ﴿٣١﴾ وَإِذَا قِيلَ إِنَّ وَعْدَ ٱللَّهِ حَقٌّ وَٱلسَّاعَةُ لَا رَيْبَ فِيهَا قُلْتُم
مَّا نَدْرِى مَا ٱلسَّاعَةُ إِن نَّظُنُّ إِلَّا ظَنًّا وَمَا نَحْنُ بِمُسْتَيْقِنِينَ ﴿٣٢﴾

وشه و ماناکانی

﴿...﴾ پێم بڵێ، ئایا دیوتە؟
﴿...﴾ ...
﴿...﴾ شوێن هەوا و ئارەزووی خۆی کەوتووە
﴿...﴾ لەگەڵ زانایيدا گومڕا بووە
﴿...﴾ خودا مۆری ناوە بەسەر دڵ و گوێیدا
﴿غِشَٰوَةً﴾ پەردە
﴿...﴾ لە ترسدا بە چۆکدا هاتوون
﴿...﴾ نامەی کردەوەی
﴿...﴾ کۆپیمان دەکرد

مێنگەکان و ئەوانەی ناخوێندرێنەوە:
شوێنی مێنگە (الغنة). (الإدغام) بە مێنگەوە.
مێنگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مێنگە و.
مێنگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود):
(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە دروست دەبن.
(٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمزە)وە دروست دەبن.
مەددی متصل، لەکاتی وەستاندا و، هاوەکەی بە ئەندازەی (٦،٥،٤) حەرەکەیە.
(٦،٤،٢) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)دا.
(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)ە.

وَبَدَا لَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا عَمِلُوا وَحَاقَ بِهِم مَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿٣٣﴾
وَقِيلَ الْيَوْمَ نَنسَاكُمْ كَمَا نَسِيتُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَٰذَا وَمَأْوَاكُمُ النَّارُ وَمَا
لَكُم مِّن نَّاصِرِينَ ﴿٣٤﴾ ذَٰلِكُم بِأَنَّكُمُ اتَّخَذْتُمْ آيَاتِ اللَّهِ هُزُوًا وَغَرَّتْكُمُ
الْحَيَاةُ الدُّنْيَا فَالْيَوْمَ لَا يُخْرَجُونَ مِنْهَا وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ ﴿٣٥﴾
فَلِلَّهِ الْحَمْدُ رَبِّ السَّمَاوَاتِ وَرَبِّ الْأَرْضِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٣٦﴾ وَلَهُ
الْكِبْرِيَاءُ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٣٧﴾

سُورَةُ الأَحْقَافِ

مكية ٤٦ — آياتها ٣٥

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

حم ﴿١﴾ تَنزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ﴿٢﴾ مَا خَلَقْنَا
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَجَلٍ مُّسَمًّى وَالَّذِينَ
كَفَرُوا عَمَّا أُنذِرُوا مُعْرِضُونَ ﴿٣﴾ قُلْ أَرَأَيْتُم مَّا تَدْعُونَ مِن
دُونِ اللَّهِ أَرُونِي مَاذَا خَلَقُوا مِنَ الْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِي السَّمَاوَاتِ
ائْتُونِي بِكِتَابٍ مِّن قَبْلِ هَٰذَا أَوْ أَثَارَةٍ مِّنْ عِلْمٍ إِن كُنتُمْ
صَادِقِينَ ﴿٤﴾ وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّن يَدْعُو مِن دُونِ اللَّهِ مَن
لَّا يَسْتَجِيبُ لَهُ إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَهُمْ عَنْ دُعَائِهِمْ غَافِلُونَ ﴿٥﴾

وشه و ماناكانى

﴿ [illegible] ﴾ دەوری دان، باریی بەسەریانا

﴿ [illegible] ﴾ لە باو سرادا لەبیرتان دەكەین

﴿ [illegible] ﴾ دوورەخ جێگەتانە

﴿ [illegible] ﴾ دنیا بە حوابییەكەی حەلەتاسی

﴿ [illegible] ﴾ داوای بیانوویان لێ ناكری، بیانوویان لێ وەرناگیرێ

﴿ الْكِبْرِيَاءُ ﴾ گەورەیی

سوورەتی ئەحقاف

﴿ وَأَجَلٍ مُّسَمًّى ﴾ كاتێكی دیاریكراو

﴿ [illegible] ﴾ پێم بلێن، ئایا دیوتانە؟

﴿ [illegible] ﴾ هاوبەشییان هەیە

﴿ [illegible] ﴾ قورئان

﴿ [illegible] ﴾ پاشماوەیەكی راستتان لە لایە

﴿ وَمَنْ أَضَلُّ ﴾ كێ گومراترە؟

قورسی گۆكردن (تفخیم) و قەلقەلە:
- ▼ تەفخیمی پیتی لامی (اللّه)
- ▼ تەفخیمی پیتی (راء)
- ▼ سیفەتی قەلقەلە.

جووسمی وەستان (الوقوف) / نیشانەكانی وەستان:

١- هەموو وەستانەكان لەسەر پیتی سكوندار دەكرێت، ئەمانەت گەر پیتەكە خۆی سكوندار نەبێت لەكاتی وەستاندا حەرەكەكانی تری لێ دادەماڵرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەكە (تەویی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە و، تائی خڕیش بە (هاء)ی سكوندار دەخوێنرێتەوە.

٢- ئەو هێمایانەی وەستان كە بەڕەنگی سوور ڕەنگ كراون وەستانی میانەی ئایەتەكان و سەرەتای ئایەتەكان دیاری دەكەن، لەكاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوكمێك هەن كە دەگۆڕێن.

وَإِذَا حُشِرَ ٱلنَّاسُ كَانُوا۟ لَهُمْ أَعْدَآءً وَكَانُوا۟ بِعِبَادَتِهِمْ كَٰفِرِينَ ﴿٦﴾ وَإِذَا
تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ ءَايَٰتُنَا بَيِّنَٰتٍ قَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ لِلْحَقِّ لَمَّا جَآءَهُمْ هَٰذَا
سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿٧﴾ أَمْ يَقُولُونَ ٱفْتَرَىٰهُ ۖ قُلْ إِنِ ٱفْتَرَيْتُهُۥ فَلَا تَمْلِكُونَ
لِى مِنَ ٱللَّهِ شَيْـًٔا ۖ هُوَ أَعْلَمُ بِمَا تُفِيضُونَ فِيهِ ۖ كَفَىٰ بِهِۦ شَهِيدًۢا بَيْنِى
وَبَيْنَكُمْ ۖ وَهُوَ ٱلْغَفُورُ ٱلرَّحِيمُ ﴿٨﴾ قُلْ مَا كُنتُ بِدْعًا مِّنَ ٱلرُّسُلِ
وَمَآ أَدْرِى مَا يُفْعَلُ بِى وَلَا بِكُمْ ۖ إِنْ أَتَّبِعُ إِلَّا مَا يُوحَىٰٓ إِلَىَّ وَمَآ أَنَا۠
إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٩﴾ قُلْ أَرَءَيْتُمْ إِن كَانَ مِنْ عِندِ ٱللَّهِ وَكَفَرْتُم بِهِۦ
وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِّنۢ بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ عَلَىٰ مِثْلِهِۦ فَـَٔامَنَ وَٱسْتَكْبَرْتُمْ ۖ
إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَهْدِى ٱلْقَوْمَ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿١٠﴾ وَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟
لِلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَوْ كَانَ خَيْرًا مَّا سَبَقُونَآ إِلَيْهِ ۚ وَإِذْ لَمْ يَهْتَدُوا۟ بِهِۦ
فَسَيَقُولُونَ هَٰذَآ إِفْكٌ قَدِيمٌ ﴿١١﴾ وَمِن قَبْلِهِۦ كِتَٰبُ مُوسَىٰٓ
إِمَامًا وَرَحْمَةً ۚ وَهَٰذَا كِتَٰبٌ مُّصَدِّقٌ لِّسَانًا عَرَبِيًّا لِّيُنذِرَ
ٱلَّذِينَ ظَلَمُوا۟ وَبُشْرَىٰ لِلْمُحْسِنِينَ ﴿١٢﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ قَالُوا۟ رَبُّنَا
ٱللَّهُ ثُمَّ ٱسْتَقَٰمُوا۟ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿١٣﴾
أُو۟لَٰٓئِكَ أَصْحَٰبُ ٱلْجَنَّةِ خَٰلِدِينَ فِيهَا جَزَآءًۢ بِمَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿١٤﴾

وشه و ماناکانی

﴿ ... ﴾ نه کانیان
﴿ ... ﴾ به به‌ندایه‌تیی کافرن
﴿ ... ﴾ هه‌ڵی به‌سووه
﴿ ... ﴾ ئه‌و درۆیانه‌ی ده‌یانکه‌ن
﴿ ... ﴾ ...ك و ...قانه بیم
﴿ ... ﴾
﴿ ... ﴾ ناشرێم چی به میش و به ئێوه‌ش ده‌کری
﴿ ... ﴾ هه‌ر شوێنکه‌وتووی
﴿ ... ﴾ ترسێنه‌ریکی ئاشکرام
﴿ ... ﴾ پێم بڵێن، ئایا ده‌زانن؟
﴿ ... ﴾ درۆیه‌کی کۆنه

مینگه‌کان و ئه‌وانه‌ی نه‌خوێنرێنه‌وه: شوێنی مینگه (الغنة) / الإدغام، به‌ مینگه‌وه — مینگه‌ی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگه و ئه‌و پیتانه‌ی ناخوێنرێنه‌وه — مینگه‌ی (الإقلاب).

ئه‌ندازه‌ی درێژکردنه‌وه‌کان (المدود): حه‌ره‌که بۆ ئه‌و مه‌دده‌ی ... — مه‌ددی متصل، له‌کاتی وه‌ستاندا ... (٦،٥،٤) حه‌ره‌که — (٦،٤،٢) حه‌ره‌که بۆ مه‌ددی له‌ناکاو (عارض) له‌کاتی وه‌ستان — ٢ حه‌ره‌که بۆ ئه‌و مه‌دده‌ی ...

وَوَصَّيْنَا ٱلْإِنسَٰنَ بِوَٰلِدَيْهِ إِحْسَٰنًا حَمَلَتْهُ أُمُّهُۥ كُرْهًا وَوَضَعَتْهُ
كُرْهًا وَحَمْلُهُۥ وَفِصَٰلُهُۥ ثَلَٰثُونَ شَهْرًا حَتَّىٰٓ إِذَا بَلَغَ أَشُدَّهُۥ وَبَلَغَ
أَرْبَعِينَ سَنَةً قَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِىٓ أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ ٱلَّتِىٓ أَنْعَمْتَ
عَلَىَّ وَعَلَىٰ وَٰلِدَىَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَٰلِحًا تَرْضَىٰهُ وَأَصْلِحْ لِى فِى
ذُرِّيَّتِىٓ إِنِّى تُبْتُ إِلَيْكَ وَإِنِّى مِنَ ٱلْمُسْلِمِينَ ﴿١٥﴾ أُوْلَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ
نَتَقَبَّلُ عَنْهُمْ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا۟ وَنَتَجَاوَزُ عَن سَيِّـَٔاتِهِمْ فِىٓ أَصْحَٰبِ
ٱلْجَنَّةِ وَعْدَ ٱلصِّدْقِ ٱلَّذِى كَانُوا۟ يُوعَدُونَ ﴿١٦﴾ وَٱلَّذِى قَالَ
لِوَٰلِدَيْهِ أُفٍّ لَّكُمَآ أَتَعِدَانِنِىٓ أَنْ أُخْرَجَ وَقَدْ خَلَتِ ٱلْقُرُونُ مِن
قَبْلِى وَهُمَا يَسْتَغِيثَانِ ٱللَّهَ وَيْلَكَ ءَامِنْ إِنَّ وَعْدَ ٱللَّهِ حَقٌّ فَيَقُولُ
مَا هَٰذَآ إِلَّآ أَسَٰطِيرُ ٱلْأَوَّلِينَ ﴿١٧﴾ أُوْلَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ
ٱلْقَوْلُ فِىٓ أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِهِم مِّنَ ٱلْجِنِّ وَٱلْإِنسِ إِنَّهُمْ كَانُوا۟
خَٰسِرِينَ ﴿١٨﴾ وَلِكُلٍّ دَرَجَٰتٌ مِّمَّا عَمِلُوا۟ وَلِيُوَفِّيَهُمْ أَعْمَٰلَهُمْ وَهُمْ
لَا يُظْلَمُونَ ﴿١٩﴾ وَيَوْمَ يُعْرَضُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ عَلَى ٱلنَّارِ أَذْهَبْتُمْ طَيِّبَٰتِكُمْ
فِى حَيَاتِكُمُ ٱلدُّنْيَا وَٱسْتَمْتَعْتُم بِهَا فَٱلْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ ٱلْهُونِ
بِمَا كُنتُمْ تَسْتَكْبِرُونَ فِى ٱلْأَرْضِ بِغَيْرِ ٱلْحَقِّ وَبِمَا كُنتُمْ تَفْسُقُونَ ﴿٢٠﴾

وشە و ماناکانی

﴿ووصينا الإنسان﴾ ئامۆژگاریی مرۆمان کرد ﴿كرها﴾ بە زەحمەت و گرانیی ﴿وحمله وفصاله﴾ هەڵگرتنی لە سکیدا و بڕینەوەی لە شیر ﴿أشده﴾ گەیشتە هەرەی توانای ﴿رب أوزعني﴾ خودایە بمگەیەنەرە ئەوە، بمخەرە سەر ڕێگەی ئەوە ﴿أف لكما﴾ ئۆف لە دەست ئێوە ﴿أن أخرج﴾ کە زیندوو بکرێمەوە ﴿خلت القرون﴾ گەلانی پێشوو ڕابوردن ﴿ويلك﴾ ماڵت کاول بێ ﴿آمن﴾ باوەڕ بە خودا بێنە ﴿أساطير الأولين﴾ ئەفسانەی گەلانی پێشوو [illegible] ﴿أذهبتم﴾ [illegible] تێپەڕی، ڕابورد ﴿عذاب الهون﴾ سزای ڕسواکەر

یاساکانی گۆکردن (تجوید و قەلقەلە)
- بە لغمی پیتی لامی (الله)
- بە لغمی پیتی (ر)
- سیفەتی قەلقەلە

١. جووتەی وەستان (الوقوف)
٢. نیشانەکانی وەستان

١. ...
٢. ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون، وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند خوێنێک هەن کە دەگۆڕێن

۞ وَٱذۡكُرۡ أَخَا عَادٍ إِذۡ أَنذَرَ قَوۡمَهُۥ بِٱلۡأَحۡقَافِ وَقَدۡ خَلَتِ ٱلنُّذُرُ
مِنۢ بَيۡنِ يَدَيۡهِ وَمِنۡ خَلۡفِهِۦٓ أَلَّا تَعۡبُدُوٓاْ إِلَّا ٱللَّهَ إِنِّيٓ أَخَافُ عَلَيۡكُمۡ
عَذَابَ يَوۡمٍ عَظِيمٖ ٢١ قَالُوٓاْ أَجِئۡتَنَا لِتَأۡفِكَنَا عَنۡ ءَالِهَتِنَا فَأۡتِنَا
بِمَا تَعِدُنَآ إِن كُنتَ مِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ ٢٢ قَالَ إِنَّمَا ٱلۡعِلۡمُ عِندَ ٱللَّهِ
وَأُبَلِّغُكُم مَّآ أُرۡسِلۡتُ بِهِۦ وَلَٰكِنِّيٓ أَرَىٰكُمۡ قَوۡمٗا تَجۡهَلُونَ ٢٣
فَلَمَّا رَأَوۡهُ عَارِضٗا مُّسۡتَقۡبِلَ أَوۡدِيَتِهِمۡ قَالُواْ هَٰذَا عَارِضٞ مُّمۡطِرُنَاۚ
بَلۡ هُوَ مَا ٱسۡتَعۡجَلۡتُم بِهِۦۖ رِيحٞ فِيهَا عَذَابٌ أَلِيمٞ ٢٤ تُدَمِّرُ كُلَّ
شَيۡءِۭ بِأَمۡرِ رَبِّهَا فَأَصۡبَحُواْ لَا يُرَىٰٓ إِلَّا مَسَٰكِنُهُمۡۚ كَذَٰلِكَ نَجۡزِي
ٱلۡقَوۡمَ ٱلۡمُجۡرِمِينَ ٢٥ وَلَقَدۡ مَكَّنَّٰهُمۡ فِيمَآ إِن مَّكَّنَّٰكُمۡ فِيهِ
وَجَعَلۡنَا لَهُمۡ سَمۡعٗا وَأَبۡصَٰرٗا وَأَفۡـِٔدَةٗ فَمَآ أَغۡنَىٰ عَنۡهُمۡ سَمۡعُهُمۡ
وَلَآ أَبۡصَٰرُهُمۡ وَلَآ أَفۡـِٔدَتُهُم مِّن شَيۡءٍ إِذۡ كَانُواْ يَجۡحَدُونَ
بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ وَحَاقَ بِهِم مَّا كَانُواْ بِهِۦ يَسۡتَهۡزِءُونَ ٢٦ وَلَقَدۡ
أَهۡلَكۡنَا مَا حَوۡلَكُم مِّنَ ٱلۡقُرَىٰ وَصَرَّفۡنَا ٱلۡأٓيَٰتِ لَعَلَّهُمۡ يَرۡجِعُونَ
٢٧ فَلَوۡلَا نَصَرَهُمُ ٱلَّذِينَ ٱتَّخَذُواْ مِن دُونِ ٱللَّهِ قُرۡبَانًا ءَالِهَةَۢۖ
بَلۡ ضَلُّواْ عَنۡهُمۡۚ وَذَٰلِكَ إِفۡكُهُمۡ وَمَا كَانُواْ يَفۡتَرُونَ ٢٨

وشە و مانەکانی

﴿أخا عاد﴾ برای عاد، کەلی هود

﴿...﴾ شوێنێکە لە نێوان عومان و مەهرەدا

﴿لتأفكنا﴾ بە درۆ لە خوداکانمان دوور بخەیتەوە

﴿عارضاً﴾ هەورێك

﴿...﴾ وێران دەکا، تفرق دەکا

﴿مكنّٰهم﴾ دەستەلاتمان دانێ

﴿...﴾ ... ﴿فيه﴾ بەشێوەیەك دەسەلاتی وامان بە ئێوە نەدابوو

﴿...﴾ هیچ سوودی پێ نەدان

﴿...﴾ دەورەی گرتن

﴿وصرفنا الآيات﴾ جۆرەها بیانەمان بۆ راناوندن

﴿...﴾ کاشکی خوداکانیان یارمەتییان بدایە

﴿قرباناً آلهة﴾ لە خودا نزیکیان بخەنەوە

﴿إفكهم﴾ درۆیان

﴿يفترون﴾ هەڵی دەبەستن

مینگەکان و ئەوانەی ناخوێنرێنەوە: شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە. مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە. مینگەی (الإقلاب).

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود): (٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددە ... ناچاری. (٤–٥) حەرەکە بۆ ئەو مەددە ... . مەددی منفصل ... . (٦،٤،٢) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف). (٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)ـیە.

وَإِذۡ صَرَفۡنَآ إِلَيۡكَ نَفَرٗا مِّنَ ٱلۡجِنِّ يَسۡتَمِعُونَ ٱلۡقُرۡءَانَ فَلَمَّا
حَضَرُوهُ قَالُوٓاْ أَنصِتُواْۖ فَلَمَّا قُضِيَ وَلَّوۡاْ إِلَىٰ قَوۡمِهِم مُّنذِرِينَ
٢٩ قَالُواْ يَٰقَوۡمَنَآ إِنَّا سَمِعۡنَا كِتَٰبًا أُنزِلَ مِنۢ بَعۡدِ مُوسَىٰ
مُصَدِّقٗا لِّمَا بَيۡنَ يَدَيۡهِ يَهۡدِيٓ إِلَى ٱلۡحَقِّ وَإِلَىٰ طَرِيقٖ مُّسۡتَقِيمٖ
٣٠ يَٰقَوۡمَنَآ أَجِيبُواْ دَاعِيَ ٱللَّهِ وَءَامِنُواْ بِهِۦ يَغۡفِرۡ لَكُم مِّن
ذُنُوبِكُمۡ وَيُجِرۡكُم مِّنۡ عَذَابٍ أَلِيمٖ ٣١ وَمَن لَّا يُجِبۡ دَاعِيَ ٱللَّهِ
فَلَيۡسَ بِمُعۡجِزٖ فِي ٱلۡأَرۡضِ وَلَيۡسَ لَهُۥ مِن دُونِهِۦٓ أَوۡلِيَآءُۚ أُوْلَٰٓئِكَ
فِي ضَلَٰلٖ مُّبِينٍ ٣٢ أَوَلَمۡ يَرَوۡاْ أَنَّ ٱللَّهَ ٱلَّذِي خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَٱلۡأَرۡضَ وَلَمۡ يَعۡيَ بِخَلۡقِهِنَّ بِقَٰدِرٍ عَلَىٰٓ أَن يُحۡـِۧيَ ٱلۡمَوۡتَىٰۚ بَلَىٰٓ
إِنَّهُۥ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ قَدِيرٞ ٣٣ وَيَوۡمَ يُعۡرَضُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ عَلَى ٱلنَّارِ
أَلَيۡسَ هَٰذَا بِٱلۡحَقِّۖ قَالُواْ بَلَىٰ وَرَبِّنَاۚ قَالَ فَذُوقُواْ ٱلۡعَذَابَ بِمَا
كُنتُمۡ تَكۡفُرُونَ ٣٤ فَٱصۡبِرۡ كَمَا صَبَرَ أُوْلُواْ ٱلۡعَزۡمِ مِنَ ٱلرُّسُلِ
وَلَا تَسۡتَعۡجِل لَّهُمۡۚ كَأَنَّهُمۡ يَوۡمَ يَرَوۡنَ مَا يُوعَدُونَ لَمۡ يَلۡبَثُوٓاْ إِلَّا
سَاعَةٗ مِّن نَّهَارِۭۚ بَلَٰغٞۚ فَهَلۡ يُهۡلَكُ إِلَّا ٱلۡقَوۡمُ ٱلۡفَٰسِقُونَ ٣٥

سُورَةُ مُحَمَّدٍ

ترتيبها ٤٧ — آياتها ٣٨

وشەو مانەکانی

﴿[illegible]﴾ روومانمان لە تۆ کرد

﴿[illegible]﴾ گوێ بگرن

﴿[illegible]﴾ لێ بووەوە

﴿[illegible]﴾ دەیان ترساندن، بۆیان روون دەکردنەوە

﴿[illegible]﴾ محەممەد بانگ بۆ قورئان

﴿[illegible]﴾ لە سزایەکی سەخت

﴿[illegible]﴾ لە دەستی دەرباچی

﴿[illegible]﴾ بە دروستکردنیانەوە ماندوو نەبووە

﴿[illegible]﴾ بەڵێ

﴿[illegible]﴾ ئایا ئەمە راست نییە؟

﴿[illegible]﴾ وتیان بەڵێ وەڵلا

﴿[illegible]﴾ بە بوونەی درۆکانتانەوە

﴿[illegible]﴾ پێغەمبەرە دامەزراوەکانی پێشوو

﴿[illegible]﴾ پەیام و راگەیاندنە

---

١ هەموو وەستانەکان بەسە بێبی سکوند [illegible] تەنانەت گەر پیتەکە حۆی سکوندار نەبێت لەکاتی وەستاندا حەرەکەکانی [illegible] پیتەکە (تەمویبی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە [illegible] سکوند [illegible] دەخوێنرێتەوە

٢ بەو هێمایانەی وەستان کە بەرەنگی سوور رەنگ کراون وەستانی نێوانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن [illegible] لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن

١ حوکمی وەستان (الوقوف) ٢ نیشانەکانی وەستان

▼ تەفخیمی پیتی لامی (اللّٰه)
▼ تەفخیمی پیتی (راء)
▼ سیمەئی هەڵمەلە

قورئانی گۆکردن (تەفخیم) و هەڵمەلە

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ وَصَدُّواْ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ أَضَلَّ أَعۡمَٰلَهُمۡ ١ وَٱلَّذِينَ
ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ وَءَامَنُواْ بِمَا نُزِّلَ عَلَىٰ مُحَمَّدٖ وَهُوَ ٱلۡحَقُّ مِن
رَّبِّهِمۡ كَفَّرَ عَنۡهُمۡ سَيِّـَٔاتِهِمۡ وَأَصۡلَحَ بَالَهُمۡ ٢ ذَٰلِكَ بِأَنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ
ٱتَّبَعُواْ ٱلۡبَٰطِلَ وَأَنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱتَّبَعُواْ ٱلۡحَقَّ مِن رَّبِّهِمۡۚ كَذَٰلِكَ يَضۡرِبُ
ٱللَّهُ لِلنَّاسِ أَمۡثَٰلَهُمۡ ٣ فَإِذَا لَقِيتُمُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ فَضَرۡبَ ٱلرِّقَابِ حَتَّىٰٓ
إِذَآ أَثۡخَنتُمُوهُمۡ فَشُدُّواْ ٱلۡوَثَاقَ فَإِمَّا مَنَّۢا بَعۡدُ وَإِمَّا فِدَآءً حَتَّىٰ تَضَعَ ٱلۡحَرۡبُ
أَوۡزَارَهَاۚ ذَٰلِكَۖ وَلَوۡ يَشَآءُ ٱللَّهُ لَٱنتَصَرَ مِنۡهُمۡ وَلَٰكِن لِّيَبۡلُوَاْ بَعۡضَكُم
بِبَعۡضٖۗ وَٱلَّذِينَ قُتِلُواْ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ فَلَن يُضِلَّ أَعۡمَٰلَهُمۡ ٤ سَيَهۡدِيهِمۡ
وَيُصۡلِحُ بَالَهُمۡ ٥ وَيُدۡخِلُهُمُ ٱلۡجَنَّةَ عَرَّفَهَا لَهُمۡ ٦ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ
ءَامَنُوٓاْ إِن تَنصُرُواْ ٱللَّهَ يَنصُرۡكُمۡ وَيُثَبِّتۡ أَقۡدَامَكُمۡ ٧ وَٱلَّذِينَ كَفَرُواْ
فَتَعۡسٗا لَّهُمۡ وَأَضَلَّ أَعۡمَٰلَهُمۡ ٨ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمۡ كَرِهُواْ مَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ
فَأَحۡبَطَ أَعۡمَٰلَهُمۡ ٩ ۞ أَفَلَمۡ يَسِيرُواْ فِي ٱلۡأَرۡضِ فَيَنظُرُواْ كَيۡفَ
كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِهِمۡۖ دَمَّرَ ٱللَّهُ عَلَيۡهِمۡۖ وَلِلۡكَٰفِرِينَ أَمۡثَٰلُهَا ١٠
ذَٰلِكَ بِأَنَّ ٱللَّهَ مَوۡلَى ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَأَنَّ ٱلۡكَٰفِرِينَ لَا مَوۡلَىٰ لَهُمۡ ١١

الحزب ٥١

وشه و ماناکانی

سووره‌تی موحه‌ممه‌د

﴿أَضَلَّ أَعۡمَٰلَهُمۡ﴾ کرده‌وه‌کانیانی پووچ کرده‌وه

﴿[illegible]﴾ کاروباریانی باش کرد

﴿[illegible]﴾ له کوردیان دەن

﴿[illegible]﴾ له په‌ل و پوتان خستن

﴿[illegible]﴾ [illegible] بیان به‌ستنه‌وه

﴿[illegible]﴾ منه‌ت بکه‌ن به سه‌ریانا به ئازاد کردنیان

﴿حَتَّىٰ تَضَعَ ٱلۡحَرۡبُ أَوۡزَارَهَا﴾ تا شه‌ڕ و جه‌نگ کۆتایی دێت

﴿[illegible]﴾ تاقییان بکاته‌وه

﴿[illegible]﴾ کرده‌وه‌کانتان ڕاده‌گرێت

﴿[illegible]﴾ به‌دبه‌ختیی بۆ ئه‌وان

﴿[illegible]﴾ کرده‌وه‌کانیانی پووچ کرده‌وه

﴿[illegible]﴾ له‌ناوی بردن

﴿[illegible]﴾ چاودێر و کۆمه‌ککه‌ر

مینگه‌کان و ده‌نگه‌کان ناخوێنرێنه‌وه: شوێنی مینگه (الغنة). (الإدغام) به مینگه‌وه. مینگه‌ی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگه و ئه‌و پیتانه‌ی ناخوێنرێنه‌وه. مینگه‌ی (الإقلاب).

ئه‌ندازه‌ی درێژکردنه‌وه‌کان (المدود):
- ٦ حه‌ره‌که بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ی به‌هۆی سکوون [illegible]
- ٤ یان ٥ حه‌ره‌که بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ی به‌هۆی هه‌مزه‌وه [illegible]
- مه‌ددی منفصل [illegible] به ئه‌ندازه‌ی ٢ یان ٤ یان ٥ حه‌ره‌که [illegible]
- ٢ حه‌ره‌که بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ی حوکمه‌کانیان هاوشێوه‌ی (المد الطبيعي)

إِنَّ ٱللَّهَ يُدْخِلُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ جَنَّٰتٍ تَجْرِى مِن
تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ ۖ وَٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ يَتَمَتَّعُونَ وَيَأْكُلُونَ كَمَا تَأْكُلُ ٱلْأَنْعَٰمُ
وَٱلنَّارُ مَثْوًى لَّهُمْ ﴿١٢﴾ وَكَأَيِّن مِّن قَرْيَةٍ هِىَ أَشَدُّ قُوَّةً مِّن قَرْيَتِكَ
ٱلَّتِىٓ أَخْرَجَتْكَ أَهْلَكْنَٰهُمْ فَلَا نَاصِرَ لَهُمْ ﴿١٣﴾ أَفَمَن كَانَ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ
مِّن رَّبِّهِۦ كَمَن زُيِّنَ لَهُۥ سُوٓءُ عَمَلِهِۦ وَٱتَّبَعُوٓا۟ أَهْوَآءَهُم ﴿١٤﴾ مَّثَلُ ٱلْجَنَّةِ
ٱلَّتِى وُعِدَ ٱلْمُتَّقُونَ ۖ فِيهَآ أَنْهَٰرٌ مِّن مَّآءٍ غَيْرِ ءَاسِنٍ وَأَنْهَٰرٌ مِّن لَّبَنٍ لَّمْ
يَتَغَيَّرْ طَعْمُهُۥ وَأَنْهَٰرٌ مِّنْ خَمْرٍ لَّذَّةٍ لِّلشَّٰرِبِينَ وَأَنْهَٰرٌ مِّنْ عَسَلٍ مُّصَفًّى ۖ
وَلَهُمْ فِيهَا مِن كُلِّ ٱلثَّمَرَٰتِ وَمَغْفِرَةٌ مِّن رَّبِّهِمْ ۖ كَمَنْ هُوَ خَٰلِدٌ فِى ٱلنَّارِ
وَسُقُوا۟ مَآءً حَمِيمًا فَقَطَّعَ أَمْعَآءَهُمْ ﴿١٥﴾ وَمِنْهُم مَّن يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ
حَتَّىٰٓ إِذَا خَرَجُوا۟ مِنْ عِندِكَ قَالُوا۟ لِلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْعِلْمَ مَاذَا قَالَ ءَانِفًا ۚ
أُو۟لَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ طَبَعَ ٱللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ وَٱتَّبَعُوٓا۟ أَهْوَآءَهُمْ ﴿١٦﴾ وَٱلَّذِينَ
ٱهْتَدَوْا۟ زَادَهُمْ هُدًى وَءَاتَىٰهُمْ تَقْوَىٰهُمْ ﴿١٧﴾ فَهَلْ يَنظُرُونَ إِلَّا
ٱلسَّاعَةَ أَن تَأْتِيَهُم بَغْتَةً ۖ فَقَدْ جَآءَ أَشْرَاطُهَا ۚ فَأَنَّىٰ لَهُمْ إِذَا جَآءَتْهُمْ
ذِكْرَىٰهُمْ ﴿١٨﴾ فَٱعْلَمْ أَنَّهُۥ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا ٱللَّهُ وَٱسْتَغْفِرْ لِذَنۢبِكَ
وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَٱلْمُؤْمِنَٰتِ ۗ وَٱللَّهُ يَعْلَمُ مُتَقَلَّبَكُمْ وَمَثْوَىٰكُمْ ﴿١٩﴾

وشەو ماناکانی

﴿[illegible]﴾ جێگەیانە

﴿[illegible]﴾ زۆر گوند هەبوو

﴿[illegible]﴾ لە گوندەکەی تو [illegible]

﴿[illegible]﴾ [illegible] ئەو بەهەشتە

﴿[illegible]﴾ [illegible] تێک نەچوو

﴿[illegible]﴾ [illegible]

﴿[illegible]﴾ لە هەموو جۆرە بەر و میوەیەک

﴿[illegible]﴾ ئاوێکی گەرم

﴿[illegible]﴾ ریخۆلەکانیان [illegible]

﴿[illegible]﴾ لەمەوبەر چی وت؟

﴿[illegible]﴾ [illegible] هات

﴿[illegible]﴾ [illegible] چی دەکەن؟

﴿[illegible]﴾ [illegible]

﴿[illegible]﴾ هەڵس و کەوتتان

﴿[illegible]﴾ جێگە و [illegible]

تەفخیمی پیتی لامی (الله)
تەفخیمی پیتی (راء)
سێیەمی قەلقەلە

١ جوتبونی وەستان (الوقوف) [illegible]

٢ [illegible]

وَيَقُولُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَوْلَا نُزِّلَتْ سُورَةٌ فَإِذَآ أُنزِلَتْ سُورَةٌ
مُّحْكَمَةٌ وَذُكِرَ فِيهَا ٱلْقِتَالُ رَأَيْتَ ٱلَّذِينَ فِى قُلُوبِهِم مَّرَضٌ
يَنظُرُونَ إِلَيْكَ نَظَرَ ٱلْمَغْشِىِّ عَلَيْهِ مِنَ ٱلْمَوْتِ فَأَوْلَىٰ لَهُمْ
﴿٢٠﴾ طَاعَةٌ وَقَوْلٌ مَّعْرُوفٌ فَإِذَا عَزَمَ ٱلْأَمْرُ فَلَوْ صَدَقُواْ ٱللَّهَ
لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ ﴿٢١﴾ فَهَلْ عَسَيْتُمْ إِن تَوَلَّيْتُمْ أَن تُفْسِدُواْ
فِى ٱلْأَرْضِ وَتُقَطِّعُوٓاْ أَرْحَامَكُمْ ﴿٢٢﴾ أُوْلَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ لَعَنَهُمُ ٱللَّهُ
فَأَصَمَّهُمْ وَأَعْمَىٰٓ أَبْصَٰرَهُمْ ﴿٢٣﴾ أَفَلَا يَتَدَبَّرُونَ ٱلْقُرْءَانَ
أَمْ عَلَىٰ قُلُوبٍ أَقْفَالُهَآ ﴿٢٤﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ ٱرْتَدُّواْ عَلَىٰٓ أَدْبَٰرِهِم
مِّنۢ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ ٱلْهُدَى ٱلشَّيْطَٰنُ سَوَّلَ لَهُمْ وَأَمْلَىٰ
لَهُمْ ﴿٢٥﴾ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُواْ لِلَّذِينَ كَرِهُواْ مَا نَزَّلَ
ٱللَّهُ سَنُطِيعُكُمْ فِى بَعْضِ ٱلْأَمْرِ وَٱللَّهُ يَعْلَمُ إِسْرَارَهُمْ
﴿٢٦﴾ فَكَيْفَ إِذَا تَوَفَّتْهُمُ ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ يَضْرِبُونَ وُجُوهَهُمْ
وَأَدْبَٰرَهُمْ ﴿٢٧﴾ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمُ ٱتَّبَعُواْ مَآ أَسْخَطَ ٱللَّهَ
وَكَرِهُواْ رِضْوَٰنَهُۥ فَأَحْبَطَ أَعْمَٰلَهُمْ ﴿٢٨﴾ أَمْ حَسِبَ
ٱلَّذِينَ فِى قُلُوبِهِم مَّرَضٌ أَن لَّن يُخْرِجَ ٱللَّهُ أَضْغَٰنَهُمْ ﴿٢٩﴾

وشه و ماناكانی

{...} وەك بێهۆش
{...} شەویانە، یا ... یان لێیان نزیك بووەتەوە
{...} خوداپەرستیی
{...} كار بوو بە راستیی
{...} ... دەكرێ؟
{...} كارتان گرتە دەست
{...} قوفڵەكانی
{...} بۆ دواوەوە
{...} هیوای پێدان
{...} نهێنییەكانیان دەرانی
{...} ئەوەش
{...} بە هۆی شوێنكەوتنیانەوە
{...}
{...} رەزامەندیی خودایان نەویست
{...} كینە و رقەكانیان

شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە.	(٦) حەرەكە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سكون)ەوە دروست دەبن
مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و...	(٥،٤) حەرەكە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمز)ەوە دروست دەبن
مینگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە	مەددی منفصل لەكاتی وەستاندا و ...
	(٦،٤،٢) حەرەكە بۆ مەددی لەناكاو (عارض) لەكاتی وەستان (وقف)دا
	(٢) حەرەكە بۆ ئەو مەددانەی حوكمەكەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)یە

مینگەكان و ئەوانەی ناخوێنرێنەوە — درێژكردنەوەكان (المدود)

وَلَوْ نَشَآءُ لَأَرَيْنَٰكَهُمْ فَلَعَرَفْتَهُم بِسِيمَٰهُمْ وَلَتَعْرِفَنَّهُمْ فِى
لَحْنِ ٱلْقَوْلِ وَٱللَّهُ يَعْلَمُ أَعْمَٰلَكُمْ ﴿٣٠﴾ وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ حَتَّىٰ نَعْلَمَ
ٱلْمُجَٰهِدِينَ مِنكُمْ وَٱلصَّٰبِرِينَ وَنَبْلُوَا۟ أَخْبَارَكُمْ ﴿٣١﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ
كَفَرُوا۟ وَصَدُّوا۟ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ وَشَآقُّوا۟ ٱلرَّسُولَ مِنۢ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ
لَهُمُ ٱلْهُدَىٰ لَن يَضُرُّوا۟ ٱللَّهَ شَيْـًٔا وَسَيُحْبِطُ أَعْمَٰلَهُمْ ﴿٣٢﴾
٥١ ۞ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ أَطِيعُوا۟ ٱللَّهَ وَأَطِيعُوا۟ ٱلرَّسُولَ وَلَا تُبْطِلُوٓا۟
أَعْمَٰلَكُمْ ﴿٣٣﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ وَصَدُّوا۟ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ ثُمَّ مَاتُوا۟
وَهُمْ كُفَّارٌ فَلَن يَغْفِرَ ٱللَّهُ لَهُمْ ﴿٣٤﴾ فَلَا تَهِنُوا۟ وَتَدْعُوٓا۟ إِلَى ٱلسَّلْمِ
وَأَنتُمُ ٱلْأَعْلَوْنَ وَٱللَّهُ مَعَكُمْ وَلَن يَتِرَكُمْ أَعْمَٰلَكُمْ ﴿٣٥﴾ إِنَّمَا
ٱلْحَيَوٰةُ ٱلدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهْوٌ وَإِن تُؤْمِنُوا۟ وَتَتَّقُوا۟ يُؤْتِكُمْ أُجُورَكُمْ
وَلَا يَسْـَٔلْكُمْ أَمْوَٰلَكُمْ ﴿٣٦﴾ إِن يَسْـَٔلْكُمُوهَا فَيُحْفِكُمْ
تَبْخَلُوا۟ وَيُخْرِجْ أَضْغَٰنَكُمْ ﴿٣٧﴾ هَٰٓأَنتُمْ هَٰٓؤُلَآءِ تُدْعَوْنَ
لِتُنفِقُوا۟ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ فَمِنكُم مَّن يَبْخَلُ وَمَن يَبْخَلْ
فَإِنَّمَا يَبْخَلُ عَن نَّفْسِهِۦ وَٱللَّهُ ٱلْغَنِىُّ وَأَنتُمُ ٱلْفُقَرَآءُ وَإِن
تَتَوَلَّوْا۟ يَسْتَبْدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ ثُمَّ لَا يَكُونُوٓا۟ أَمْثَٰلَكُم ﴿٣٨﴾

وشه و ماناکانی

﴿[illegible]﴾

﴿[illegible]﴾ ئەگەر بمانویستایە پیشانمان دەدان

﴿[illegible]﴾ بە بیچم و شێوەیاندا

﴿[illegible]﴾ لە خوارکردنەوەی زمان و قسەیانەوە

﴿[illegible]﴾ دەنگوباسەکانتان ئاشکرا بکەین

﴿[illegible]﴾ خۆتان لاواز پیشان مەدەن

﴿[illegible]﴾ ئاشتیی

﴿[illegible]﴾ کردەوەکانتان (کەم) ناکاتەوە

﴿[illegible]﴾ ماندووتان بکا

﴿[illegible]﴾ رق و کینەکانتان

گۆڕینی گۆکردن (تفخیم) و قەلقەلە
- تەفخیمی پیتی لامی (الله)
- تەفخیمی پیتی (را)
- سیفەتی قەلقەلە

١ جوێنەی وەستان (الوقوف)
٢ نیشانەکانی وەستان

١ هەموو وەستانەکان لەسەر پیتی سکوون دەکرێت ئەگەر پیتەکە خوێن سکوون نەبێت بەکانی وەستان حەرەکەکانی نیو ... دەمانرێت هەر بۆیە بە وەستان گەر پیتەکە بەپیتی فەتحە(ی) بەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە و ... ی خۆیش بە (هـ)ی سکوون دەخوێنرێتەوە

٢ ئەو هێمایانەی وەستان کە بەرەنگی سوور رەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەی ئایەتەکان دیاری دەکەن لەکاتی بەردەوام بوون بە خوێندنەوە چەند حوکمێک هەن کە دەگۆڕێن

سُورَةُ الفَتْحِ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُّبِينًا ﴿١﴾ لِّيَغْفِرَ لَكَ ٱللَّهُ مَا تَقَدَّمَ مِن ذَنۢبِكَ
وَمَا تَأَخَّرَ وَيُتِمَّ نِعْمَتَهُۥ عَلَيْكَ وَيَهْدِيَكَ صِرَٰطًا مُّسْتَقِيمًا ﴿٢﴾
وَيَنصُرَكَ ٱللَّهُ نَصْرًا عَزِيزًا ﴿٣﴾ هُوَ ٱلَّذِىٓ أَنزَلَ ٱلسَّكِينَةَ فِى قُلُوبِ
ٱلْمُؤْمِنِينَ لِيَزْدَادُوٓا۟ إِيمَٰنًا مَّعَ إِيمَٰنِهِمْ ۗ وَلِلَّهِ جُنُودُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَٱلْأَرْضِ ۚ وَكَانَ ٱللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿٤﴾ لِّيُدْخِلَ ٱلْمُؤْمِنِينَ وَٱلْمُؤْمِنَٰتِ
جَنَّٰتٍ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَا وَيُكَفِّرَ عَنْهُمْ
سَيِّـَٔاتِهِمْ ۚ وَكَانَ ذَٰلِكَ عِندَ ٱللَّهِ فَوْزًا عَظِيمًا ﴿٥﴾ وَيُعَذِّبَ
ٱلْمُنَٰفِقِينَ وَٱلْمُنَٰفِقَٰتِ وَٱلْمُشْرِكِينَ وَٱلْمُشْرِكَٰتِ ٱلظَّآنِّينَ
بِٱللَّهِ ظَنَّ ٱلسَّوْءِ ۚ عَلَيْهِمْ دَآئِرَةُ ٱلسَّوْءِ ۖ وَغَضِبَ ٱللَّهُ عَلَيْهِمْ
وَلَعَنَهُمْ وَأَعَدَّ لَهُمْ جَهَنَّمَ ۖ وَسَآءَتْ مَصِيرًا ﴿٦﴾ وَلِلَّهِ جُنُودُ
ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۚ وَكَانَ ٱللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا ﴿٧﴾ إِنَّآ أَرْسَلْنَٰكَ
شَٰهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿٨﴾ لِّتُؤْمِنُوا۟ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ
وَتُعَزِّرُوهُ وَتُوَقِّرُوهُ وَتُسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ﴿٩﴾

وشه و مانا کانی

سووره‌ی فه‌تح

◆ ... ◆ فه‌تح و سه‌رکه‌وتنیکی ئاشکرا

◆ ... ◆ بۆ ئه‌وه‌ی خود لێت خۆش بێ

◆ ...

◆ ... ◆ کوناهی پیشووت

◆ ... ◆ نارامی

◆ ... ◆ کومانی خراپ

◆ ...

... ◆ ره‌سوایی و رقی خودایان لێ بێ

◆ ... ◆ ریزی لێ بگرن

◆ ... ◆ به گه‌وره‌ی بزانن

◆ ... ◆ به پاک و بێ عه‌یبی رابگرن

◆ ...

... ◆ به‌یانی و ئیواره

مسگه‌کان و ئه‌وانه‌ی ناخوێنرینه‌وه:
شوینی مینگه (غنة) ▼ لادغام به مینگه‌وه
▼ مینگه‌ی (الإخفاء). ▼ (الإدغام)ی بێ مینگه و...
م مینگه‌ی (الإقلاب). ئه‌و پیتانه‌ی ناخوێنرێنه‌وه

ئه‌ندازه‌ی درێژکردنه‌وه‌کان (المدود):
▼ (٦) حه‌ره‌که بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ی به‌هۆی (سکون)ه‌وه دروست ده‌بن
▼ (٤،٥) حه‌ره‌که بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ی به‌هۆی (هه‌مز)ه‌وه دروست ده‌بن
▼ مه‌ددی متصل، له‌کاتی وه‌ستاندا و، ماوه‌که‌ی به ئه‌ندازه‌ی (٤،٥،٦) حه‌ره‌که‌یه
◆ (٢، ٤، ٦) حه‌ره‌که بۆ مه‌ددی له‌ناکاو (عارض) له‌کاتی وه‌ستان (وقف)...
▼ (٢) حه‌ره‌که بۆ ئه‌و مه‌دده به‌ پێی حوکمه‌که‌ی هاوشێوه‌ی (المد الطبيعي)

إِنَّ ٱلَّذِينَ يُبَايِعُونَكَ إِنَّمَا يُبَايِعُونَ ٱللَّهَ يَدُ ٱللَّهِ فَوْقَ أَيْدِيهِمْ
فَمَن نَّكَثَ فَإِنَّمَا يَنكُثُ عَلَىٰ نَفْسِهِۦ وَمَنْ أَوْفَىٰ بِمَا عَٰهَدَ عَلَيْهُ
ٱللَّهَ فَسَيُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿١٠﴾ سَيَقُولُ لَكَ ٱلْمُخَلَّفُونَ
مِنَ ٱلْأَعْرَابِ شَغَلَتْنَآ أَمْوَٰلُنَا وَأَهْلُونَا فَٱسْتَغْفِرْ لَنَا يَقُولُونَ
بِأَلْسِنَتِهِم مَّا لَيْسَ فِى قُلُوبِهِمْ قُلْ فَمَن يَمْلِكُ لَكُم مِّنَ ٱللَّهِ
شَيْـًٔا إِنْ أَرَادَ بِكُمْ ضَرًّا أَوْ أَرَادَ بِكُمْ نَفْعًۢا بَلْ كَانَ ٱللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ
خَبِيرًۢا ﴿١١﴾ بَلْ ظَنَنتُمْ أَن لَّن يَنقَلِبَ ٱلرَّسُولُ وَٱلْمُؤْمِنُونَ إِلَىٰٓ
أَهْلِيهِمْ أَبَدًا وَزُيِّنَ ذَٰلِكَ فِى قُلُوبِكُمْ وَظَنَنتُمْ ظَنَّ ٱلسَّوْءِ
وَكُنتُمْ قَوْمًۢا بُورًا ﴿١٢﴾ وَمَن لَّمْ يُؤْمِنۢ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ فَإِنَّآ
أَعْتَدْنَا لِلْكَٰفِرِينَ سَعِيرًا ﴿١٣﴾ وَلِلَّهِ مُلْكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ
يَغْفِرُ لِمَن يَشَآءُ وَيُعَذِّبُ مَن يَشَآءُ وَكَانَ ٱللَّهُ غَفُورًا
رَّحِيمًا ﴿١٤﴾ سَيَقُولُ ٱلْمُخَلَّفُونَ إِذَا ٱنطَلَقْتُمْ إِلَىٰ
مَغَانِمَ لِتَأْخُذُوهَا ذَرُونَا نَتَّبِعْكُمْ يُرِيدُونَ أَن يُبَدِّلُوا۟
كَلَٰمَ ٱللَّهِ قُل لَّن تَتَّبِعُونَا كَذَٰلِكُمْ قَالَ ٱللَّهُ مِن قَبْلُ
فَسَيَقُولُونَ بَلْ تَحْسُدُونَنَا بَلْ كَانُوا۟ لَا يَفْقَهُونَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٥﴾

وشه و ماناکانی

﴿يُبَايِعُونَكَ﴾ پەیمانت دەدەنێ
﴿يُبَايِعُونَ ٱللَّهَ﴾ پەیمان بە خودا دەدەن
﴿يَدُ ٱللَّهِ فَوْقَ أَيْدِيهِمْ﴾ دەستی توانای خودا بەسەر دەستی ئەوانەوەیە
﴿نَّكَثَ﴾ هەڵی بوەشێنێتەوە
﴿ٱلْمُخَلَّفُونَ﴾ بەجێماوەکان
﴿يَنقَلِبَ﴾ باگەڕێتەوە
﴿ظَنَنتُمْ ظَنَّ ٱلسَّوْءِ﴾ گومانی خراپتان برد
﴿قَوْمًۢا بُورًا﴾ گەلێکی تێداچوو
﴿ذَرُونَا نَتَّبِعْكُمْ﴾ لێمان گەڕێن شوێنتان کەوین

١- ... حەرەکەکانی تری لێ دادەماڵرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە و، ئالی خۆیش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە.
٢- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان ...

١- جۆرەکانی وەستان (الوقوف). ٢- نیشانەکانی وەستان.

▼ بە قەڵەوی پیتی لامی (الله).
▼ تەفخیمی پیتی (راء).
▼ سیبەتی ...

قُل لِّلْمُخَلَّفِينَ مِنَ ٱلْأَعْرَابِ سَتُدْعَوْنَ إِلَىٰ قَوْمٍ أُو۟لِى بَأْسٍ شَدِيدٍ
تُقَٰتِلُونَهُمْ أَوْ يُسْلِمُونَ ۖ فَإِن تُطِيعُوا۟ يُؤْتِكُمُ ٱللَّهُ أَجْرًا حَسَنًا ۖ
وَإِن تَتَوَلَّوْا۟ كَمَا تَوَلَّيْتُم مِّن قَبْلُ يُعَذِّبْكُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٦﴾ لَّيْسَ
عَلَى ٱلْأَعْمَىٰ حَرَجٌ وَلَا عَلَى ٱلْأَعْرَجِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى ٱلْمَرِيضِ حَرَجٌ ۗ
وَمَن يُطِعِ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ يُدْخِلْهُ جَنَّٰتٍ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ ۖ
وَمَن يَتَوَلَّ يُعَذِّبْهُ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٧﴾ ۞ لَّقَدْ رَضِىَ ٱللَّهُ عَنِ
ٱلْمُؤْمِنِينَ إِذْ يُبَايِعُونَكَ تَحْتَ ٱلشَّجَرَةِ فَعَلِمَ مَا فِى قُلُوبِهِمْ
فَأَنزَلَ ٱلسَّكِينَةَ عَلَيْهِمْ وَأَثَٰبَهُمْ فَتْحًا قَرِيبًا ﴿١٨﴾ وَمَغَانِمَ
كَثِيرَةً يَأْخُذُونَهَا ۗ وَكَانَ ٱللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا ﴿١٩﴾ وَعَدَكُمُ ٱللَّهُ
مَغَانِمَ كَثِيرَةً تَأْخُذُونَهَا فَعَجَّلَ لَكُمْ هَٰذِهِۦ وَكَفَّ أَيْدِىَ
ٱلنَّاسِ عَنكُمْ وَلِتَكُونَ ءَايَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ وَيَهْدِيَكُمْ صِرَٰطًا
مُّسْتَقِيمًا ﴿٢٠﴾ وَأُخْرَىٰ لَمْ تَقْدِرُوا۟ عَلَيْهَا قَدْ أَحَاطَ ٱللَّهُ بِهَا ۚ
وَكَانَ ٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرًا ﴿٢١﴾ وَلَوْ قَٰتَلَكُمُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟
لَوَلَّوُا۟ ٱلْأَدْبَٰرَ ثُمَّ لَا يَجِدُونَ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿٢٢﴾ سُنَّةَ
ٱللَّهِ ٱلَّتِى قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلُ ۖ وَلَن تَجِدَ لِسُنَّةِ ٱللَّهِ تَبْدِيلًا ﴿٢٣﴾

الحزب ٥٢

وشە و ماناکانی

﴿[illegible]﴾

﴿ٱلْأَعْرَابِ﴾ بە دەشتەکییەکان

﴿أُو۟لِى بَأْسٍ شَدِيدٍ﴾ خاوەن هێزی زۆر

﴿حَرَجٌ﴾ گوناه

﴿[illegible]﴾ پەیمانت دەدەنێ

﴿[illegible]﴾ سەرکەوتنێکی نزیك

﴿[illegible] بِهَا﴾ خودا بۆی ئامادە کردوون

﴿[illegible]﴾ کافرەکان

﴿وَلِيًّا﴾ لە پاشان کۆمەککەریان نابێت

﴿[illegible]﴾ یارمەتیدەریش

مینگەکان و ئەوانەی ناخوێنرێنەوە

شوێنی مینگە (الغنة) — (الإدغام) بە مینگەوە

مینگەی (الإخفاء) — (الإدغام)ی بێ مینگە و ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە

مینگەی (الإقلاب)

درێژکردنەوەکان (المدود) — ئەندازەی

(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە دروست دەبن

(٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمز)ەوە دروست دەبن

مەددی متصل، لەکاتی وەستاندا و، ماوەکەی بە ئەندازەی (٦،٥،٤) [illegible]

(٦،٤،٢) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان [illegible]

(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی جوڵەکەیان هاوشێوەی (المد الطبیعی)

وَهُوَ ٱلَّذِي كَفَّ أَيۡدِيَهُمۡ عَنكُمۡ وَأَيۡدِيَكُمۡ عَنۡهُم بِبَطۡنِ مَكَّةَ مِنۢ
بَعۡدِ أَنۡ أَظۡفَرَكُمۡ عَلَيۡهِمۡۚ وَكَانَ ٱللَّهُ بِمَا تَعۡمَلُونَ بَصِيرًا ﴿٢٤﴾ هُمُ
ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ وَصَدُّوكُمۡ عَنِ ٱلۡمَسۡجِدِ ٱلۡحَرَامِ وَٱلۡهَدۡيَ
مَعۡكُوفًا أَن يَبۡلُغَ مَحِلَّهُۥۚ وَلَوۡلَا رِجَالٞ مُّؤۡمِنُونَ وَنِسَآءٞ مُّؤۡمِنَٰتٞ
لَّمۡ تَعۡلَمُوهُمۡ أَن تَطَـُٔوهُمۡ فَتُصِيبَكُم مِّنۡهُم مَّعَرَّةُۢ بِغَيۡرِ عِلۡمٖۖ
لِّيُدۡخِلَ ٱللَّهُ فِي رَحۡمَتِهِۦ مَن يَشَآءُۚ لَوۡ تَزَيَّلُواْ لَعَذَّبۡنَا ٱلَّذِينَ
كَفَرُواْ مِنۡهُمۡ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿٢٥﴾ إِذۡ جَعَلَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ
فِي قُلُوبِهِمُ ٱلۡحَمِيَّةَ حَمِيَّةَ ٱلۡجَٰهِلِيَّةِ فَأَنزَلَ ٱللَّهُ سَكِينَتَهُۥ
عَلَىٰ رَسُولِهِۦ وَعَلَى ٱلۡمُؤۡمِنِينَ وَأَلۡزَمَهُمۡ كَلِمَةَ ٱلتَّقۡوَىٰ
وَكَانُوٓاْ أَحَقَّ بِهَا وَأَهۡلَهَاۚ وَكَانَ ٱللَّهُ بِكُلِّ شَيۡءٍ عَلِيمٗا ﴿٢٦﴾
لَّقَدۡ صَدَقَ ٱللَّهُ رَسُولَهُ ٱلرُّءۡيَا بِٱلۡحَقِّۖ لَتَدۡخُلُنَّ ٱلۡمَسۡجِدَ
ٱلۡحَرَامَ إِن شَآءَ ٱللَّهُ ءَامِنِينَ مُحَلِّقِينَ رُءُوسَكُمۡ وَمُقَصِّرِينَ
لَا تَخَافُونَۖ فَعَلِمَ مَا لَمۡ تَعۡلَمُواْ فَجَعَلَ مِن دُونِ ذَٰلِكَ
فَتۡحٗا قَرِيبًا ﴿٢٧﴾ هُوَ ٱلَّذِيٓ أَرۡسَلَ رَسُولَهُۥ بِٱلۡهُدَىٰ وَدِينِ
ٱلۡحَقِّ لِيُظۡهِرَهُۥ عَلَى ٱلدِّينِ كُلِّهِۦۚ وَكَفَىٰ بِٱللَّهِ شَهِيدٗا ﴿٢٨﴾

وشه و ماناکانی

﴿ بَطۡنِ مَكَّةَ ﴾ له حودەیبیه

﴿ [illegible] ﴾ سەری خستن بەسەریانا

﴿ وَٱلۡهَدۡيَ ﴾ وشتری هەدی و قوربانیی

﴿ [illegible] ﴾ بەستراوەوە

﴿ [illegible] ﴾ شوێنەکەی

﴿ [illegible] ﴾ [illegible] پێبشێلنەوە

﴿ مَّعَرَّةُۢ ﴾ ئازارێك

﴿ تَزَيَّلُواْ ﴾ جیابنەوە

﴿ ٱلۡحَمِيَّةَ ﴾ تووڕەیی و هەڵچوون

﴿ [illegible]

سَكِينَتَهُۥ ﴾ خودا [illegible]

﴿ وَأَلۡزَمَهُمۡ كَلِمَةَ ٱلتَّقۡوَىٰ ﴾ پابەندی کردن بە وشەی (لا اله الا الله)وە

﴿ ٱلرُّءۡيَا ﴾ خەو

﴿ فَتۡحٗا قَرِيبًا ﴾ سەرکەوتنێکی نزیك

﴿ [illegible] ﴾ ئاشکرای بکا، سەری بخا

قورئان گۆکردن (تەجوید) و لە بەرکردن:

▼ نەفخیمی پیتی لامی (الله)

▼ تەفخیمی پیتی (ر، ء)

▼ سیمەتی قەلقەلە.

[1] جۆرەکانی وەستان (الوقوف):
[2] نیشانەکانی وەستان:

[1] هەموو وەستانەکان [illegible] لەکاتی وەستاندا [illegible] حەرەکەکانی تری لێ دادەماڵرێنە. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە [illegible]

[2] ئەم [illegible] نیشانەی وەستان کە [illegible] دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن.

مُّحَمَّدٌ رَّسُولُ ٱللَّهِ وَٱلَّذِينَ مَعَهُۥٓ أَشِدَّآءُ عَلَى ٱلْكُفَّارِ رُحَمَآءُ بَيْنَهُمْ
تَرَىٰهُمْ رُكَّعًا سُجَّدًا يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِّنَ ٱللَّهِ وَرِضْوَٰنًا سِيمَاهُمْ
فِى وُجُوهِهِم مِّنْ أَثَرِ ٱلسُّجُودِ ذَٰلِكَ مَثَلُهُمْ فِى ٱلتَّوْرَىٰةِ وَمَثَلُهُمْ
فِى ٱلْإِنجِيلِ كَزَرْعٍ أَخْرَجَ شَطْـَٔهُۥ فَـَٔازَرَهُۥ فَٱسْتَغْلَظَ فَٱسْتَوَىٰ
عَلَىٰ سُوقِهِۦ يُعْجِبُ ٱلزُّرَّاعَ لِيَغِيظَ بِهِمُ ٱلْكُفَّارَ وَعَدَ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ
ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ مِنْهُم مَّغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًۢا ﴿٢٩﴾

سُورَةُ الحُجُرَات

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا تُقَدِّمُوا۟ بَيْنَ يَدَىِ ٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ ۖ وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ
إِنَّ ٱللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا تَرْفَعُوٓا۟ أَصْوَٰتَكُمْ
فَوْقَ صَوْتِ ٱلنَّبِىِّ وَلَا تَجْهَرُوا۟ لَهُۥ بِٱلْقَوْلِ كَجَهْرِ بَعْضِكُمْ
لِبَعْضٍ أَن تَحْبَطَ أَعْمَٰلُكُمْ وَأَنتُمْ لَا تَشْعُرُونَ ﴿٢﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ
يَغُضُّونَ أَصْوَٰتَهُمْ عِندَ رَسُولِ ٱللَّهِ أُو۟لَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ ٱمْتَحَنَ ٱللَّهُ
قُلُوبَهُمْ لِلتَّقْوَىٰ ۚ لَهُم مَّغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿٣﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ
يُنَادُونَكَ مِن وَرَآءِ ٱلْحُجُرَٰتِ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿٤﴾

وشه و ماناکانی

﴿ سيماهم ﴾ ديمەيان، سيمايان
﴿ مَثَلُهُمْ ﴾ وێنەيان، نموونەيان
﴿ أخرج شطأه ﴾ پەل و پۆ وردەکانی دەرهێنا
﴿ فآزره ﴾ ئەو پەل و پۆی بەهێز کرد
﴿ فاستغلظ ﴾ ئەستوور بوو
﴿ فاستوى على سوقه ﴾ خۆی لەسەر لقەکەی گرت، لەسەر پێی خۆی وەستا

سوورەتی حوجورات
﴿ لا تقدموا ﴾ مەخەنە پێشەوە، مەکەونە پێشەوە
﴿ أن تحبط أعمالكم ﴾ کردەوەکانتان پووچ ببنەوە
﴿ يغضون أصواتهم ﴾ دەنگیان نزم دەکەنەوە
﴿ امتحن الله قلوبهم ﴾ خودا دڵیانی تاقی کردەوە
﴿ ﴾
﴿ من وراء الحجرات ﴾ ئەوانەی لە پشتی پەردەوە بانگت دەکەن

نیشانەکان و ناخوێنرێنەوە	شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە.
	مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و،
	مینگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.
بەپێدانی درێژکردنەوەکان (المدود)	(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە...
	(٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (همز)ەوە...
	مەددی متصل، لەکاتی وەستاندا و، ماوەکەی بە ئەندازەی (٦،٥،٤) حەرەکە
	(٢، ٤، ٦) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان...
	(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبیعي)...

وَلَوْ أَنَّهُمْ صَبَرُوا۟ حَتَّىٰ تَخْرُجَ إِلَيْهِمْ لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ ۚ وَٱللَّهُ غَفُورٌ
رَّحِيمٌ ﴿٥﴾ يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ إِن جَآءَكُمْ فَاسِقٌۢ بِنَبَإٍ فَتَبَيَّنُوٓا۟
أَن تُصِيبُوا۟ قَوْمًۢا بِجَهَـٰلَةٍ فَتُصْبِحُوا۟ عَلَىٰ مَا فَعَلْتُمْ نَـٰدِمِينَ ﴿٦﴾
وَٱعْلَمُوٓا۟ أَنَّ فِيكُمْ رَسُولَ ٱللَّهِ ۚ لَوْ يُطِيعُكُمْ فِى كَثِيرٍ مِّنَ ٱلْأَمْرِ لَعَنِتُّمْ
وَلَـٰكِنَّ ٱللَّهَ حَبَّبَ إِلَيْكُمُ ٱلْإِيمَـٰنَ وَزَيَّنَهُۥ فِى قُلُوبِكُمْ وَكَرَّهَ إِلَيْكُمُ
ٱلْكُفْرَ وَٱلْفُسُوقَ وَٱلْعِصْيَانَ ۚ أُو۟لَـٰٓئِكَ هُمُ ٱلرَّٰشِدُونَ ﴿٧﴾
فَضْلًا مِّنَ ٱللَّهِ وَنِعْمَةً ۚ وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٨﴾ وَإِن طَآئِفَتَانِ
مِنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ ٱقْتَتَلُوا۟ فَأَصْلِحُوا۟ بَيْنَهُمَا ۖ فَإِنۢ بَغَتْ إِحْدَىٰهُمَا
عَلَى ٱلْأُخْرَىٰ فَقَـٰتِلُوا۟ ٱلَّتِى تَبْغِى حَتَّىٰ تَفِىٓءَ إِلَىٰٓ أَمْرِ ٱللَّهِ ۚ فَإِن فَآءَتْ
فَأَصْلِحُوا۟ بَيْنَهُمَا بِٱلْعَدْلِ وَأَقْسِطُوٓا۟ ۖ إِنَّ ٱللَّهَ يُحِبُّ ٱلْمُقْسِطِينَ
﴿٩﴾ إِنَّمَا ٱلْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُوا۟ بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ ۚ وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ
لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿١٠﴾ يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا يَسْخَرْ قَوْمٌ مِّن قَوْمٍ
عَسَىٰٓ أَن يَكُونُوا۟ خَيْرًا مِّنْهُمْ وَلَا نِسَآءٌ مِّن نِّسَآءٍ عَسَىٰٓ أَن يَكُنَّ خَيْرًا
مِّنْهُنَّ ۖ وَلَا تَلْمِزُوٓا۟ أَنفُسَكُمْ وَلَا تَنَابَزُوا۟ بِٱلْأَلْقَـٰبِ ۖ بِئْسَ ٱلِٱسْمُ
ٱلْفُسُوقُ بَعْدَ ٱلْإِيمَـٰنِ ۚ وَمَن لَّمْ يَتُبْ فَأُو۟لَـٰٓئِكَ هُمُ ٱلظَّـٰلِمُونَ ﴿١١﴾

وشه و ماناکانی

﴿ لكان خيرا لهم ﴾ ...ش دەبوو بۆیان

﴿ فاسق ﴾ درۆزنێك

﴿ بنبإ ﴾ بە هەواڵێکی ... بەخش

﴿ فتبينوا ﴾ لێی بکۆڵنەوە

﴿ أن تصيبوا قوما ﴾ نەوەك کۆمەڵێك ...

﴿ وأقسطوا ﴾ ...

﴿ لا يسخر ﴾ گاڵتە بەکا

تەفخیمی پیتی لامی (الله).

تەفخیمی پیتی (راء).

سیمەتی قەلقەلە

٢- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەرەنگی سوور رەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ ٱجْتَنِبُوا۟ كَثِيرًا مِّنَ ٱلظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ ٱلظَّنِّ إِثْمٌ
وَلَا تَجَسَّسُوا۟ وَلَا يَغْتَب بَّعْضُكُم بَعْضًا ۚ أَيُحِبُّ أَحَدُكُمْ أَن
يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا فَكَرِهْتُمُوهُ ۚ وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ تَوَّابٌ
رَّحِيمٌ ﴿١٢﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَٰكُم مِّن ذَكَرٍ وَأُنثَىٰ وَجَعَلْنَٰكُمْ
شُعُوبًا وَقَبَآئِلَ لِتَعَارَفُوٓا۟ ۚ إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِندَ ٱللَّهِ أَتْقَىٰكُمْ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ
عَلِيمٌ خَبِيرٌ ﴿١٣﴾ ۞ قَالَتِ ٱلْأَعْرَابُ ءَامَنَّا ۖ قُل لَّمْ تُؤْمِنُوا۟ وَلَٰكِن (حزب ٥٢)
قُولُوٓا۟ أَسْلَمْنَا وَلَمَّا يَدْخُلِ ٱلْإِيمَٰنُ فِى قُلُوبِكُمْ ۖ وَإِن تُطِيعُوا۟ ٱللَّهَ
وَرَسُولَهُۥ لَا يَلِتْكُم مِّنْ أَعْمَٰلِكُمْ شَيْـًٔا ۚ إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٤﴾
إِنَّمَا ٱلْمُؤْمِنُونَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ ثُمَّ لَمْ يَرْتَابُوا۟
وَجَٰهَدُوا۟ بِأَمْوَٰلِهِمْ وَأَنفُسِهِمْ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ ۚ أُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ
ٱلصَّٰدِقُونَ ﴿١٥﴾ قُلْ أَتُعَلِّمُونَ ٱللَّهَ بِدِينِكُمْ وَٱللَّهُ
يَعْلَمُ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ ۚ وَٱللَّهُ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيمٌ
﴿١٦﴾ يَمُنُّونَ عَلَيْكَ أَنْ أَسْلَمُوا۟ ۖ قُل لَّا تَمُنُّوا۟ عَلَىَّ إِسْلَٰمَكُم ۖ بَلِ ٱللَّهُ
يَمُنُّ عَلَيْكُمْ أَنْ هَدَىٰكُمْ لِلْإِيمَٰنِ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ﴿١٧﴾ إِنَّ ٱللَّهَ
يَعْلَمُ غَيْبَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۚ وَٱللَّهُ بَصِيرٌۢ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٨﴾

وشەو ماناكانی

﴿إِنَّ بَعْضَ ٱلظَّنِّ﴾ هەندێك گومان

﴿وَلَا تَجَسَّسُوا۟﴾ جاسووسیی بەسەر یەكەوە مەكەن

﴿[illegible]﴾ تا یەكتر بناسن

﴿ءَامَنَّا﴾ باوەڕمان كرد

﴿لَمْ تُؤْمِنُوا۟﴾ باوەڕتان نەكرد

﴿أَسْلَمْنَا﴾ خۆمان بەدەستەوەدا

﴿[illegible]﴾ هیچتان لێ كەم ناكاتەوە

﴿[illegible]﴾ گومان نەچووە دڵیانەوە

﴿[illegible]﴾ ئایا خودا لە دینتان ئاگادار دەكەنەوە؟

﴿يَمُنُّونَ عَلَيْكَ أَنْ [illegible]﴾ منەتی ئەوەت بەسەردا دەنێن كە موسوڵمان بوون

مینگەكان و ئەوانەی ناخوێنرێنەوە

- شوێنی مینگە (الغنة).
- (الإدغام) بە مینگەوە
- مینگەی (الإخفاء).
- (الإدغام)ی بێ مینگە و [illegible]
- مینگەی (الإقلاب) [illegible]
- ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە

ئەندازەی درێژكردنەوەكان (المدود)

- (٦) حەرەكە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سكون)ەوە دروست دەبن
- (٥،٤) حەرەكە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمزە)وە دروست دەبن
- مەددی [illegible]
- (٢، ٤، ٦) حەرەكە بۆ مەددی لەناكاو (عارض) لەكاتی وەستان [illegible]
- (٢) حەرەكە بۆ ئەو مەددانەی [illegible]

سُورَةُ قٓ

ترتيبها ٥ — آياتها ٤٥

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

قٓۚ وَٱلۡقُرۡءَانِ ٱلۡمَجِيدِ ١ بَلۡ عَجِبُوٓاْ أَن جَآءَهُم مُّنذِرٞ مِّنۡهُمۡ
فَقَالَ ٱلۡكَٰفِرُونَ هَٰذَا شَيۡءٌ عَجِيبٌ ٢ أَءِذَا مِتۡنَا وَكُنَّا تُرَابٗاۖ ذَٰلِكَ
رَجۡعُۢ بَعِيدٞ ٣ قَدۡ عَلِمۡنَا مَا تَنقُصُ ٱلۡأَرۡضُ مِنۡهُمۡۖ وَعِندَنَا كِتَٰبٌ
حَفِيظُۢ ٤ بَلۡ كَذَّبُواْ بِٱلۡحَقِّ لَمَّا جَآءَهُمۡ فَهُمۡ فِيٓ أَمۡرٖ مَّرِيجٍ
٥ أَفَلَمۡ يَنظُرُوٓاْ إِلَى ٱلسَّمَآءِ فَوۡقَهُمۡ كَيۡفَ بَنَيۡنَٰهَا وَزَيَّنَّٰهَا
وَمَا لَهَا مِن فُرُوجٖ ٦ وَٱلۡأَرۡضَ مَدَدۡنَٰهَا وَأَلۡقَيۡنَا فِيهَا رَوَٰسِيَ
وَأَنۢبَتۡنَا فِيهَا مِن كُلِّ زَوۡجِۭ بَهِيجٖ ٧ تَبۡصِرَةٗ وَذِكۡرَىٰ لِكُلِّ عَبۡدٖ
مُّنِيبٖ ٨ وَنَزَّلۡنَا مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءٗ مُّبَٰرَكٗا فَأَنۢبَتۡنَا بِهِۦ جَنَّٰتٖ
وَحَبَّ ٱلۡحَصِيدِ ٩ وَٱلنَّخۡلَ بَاسِقَٰتٖ لَّهَا طَلۡعٞ نَّضِيدٞ ١٠
رِّزۡقٗا لِّلۡعِبَادِۖ وَأَحۡيَيۡنَا بِهِۦ بَلۡدَةٗ مَّيۡتٗاۚ كَذَٰلِكَ ٱلۡخُرُوجُ ١١ كَذَّبَتۡ
قَبۡلَهُمۡ قَوۡمُ نُوحٖ وَأَصۡحَٰبُ ٱلرَّسِّ وَثَمُودُ ١٢ وَعَادٞ وَفِرۡعَوۡنُ وَإِخۡوَٰنُ
لُوطٖ ١٣ وَأَصۡحَٰبُ ٱلۡأَيۡكَةِ وَقَوۡمُ تُبَّعٖۚ كُلّٞ كَذَّبَ ٱلرُّسُلَ فَحَقَّ وَعِيدِ
١٤ أَفَعَيِينَا بِٱلۡخَلۡقِ ٱلۡأَوَّلِۚ بَلۡ هُمۡ فِي لَبۡسٖ مِّنۡ خَلۡقٖ جَدِيدٖ ١٥

وشە و ماناكانی

سوورەتی قاف

﴿ وَٱلۡقُرۡءَانِ ﴾ بە قورئان! ﴿ رَجۡعُۢ بَعِيدٞ ﴾ گەڕانەوەیەكی دوورە

﴿ ﴾ كۆكراوی تۆمارە

﴿ ﴾ درز و كەلەبەر

﴿ ﴾ جووتێكی جوان

﴿ ﴾ بەندەیەكی تۆبە و گەڕاوە بۆلای خودا.

﴿ ﴾ دەنكی (گەنم، دوورە)

﴿ ﴾ خورمای بەرز و بڵند

﴿ ﴾ هێشووی هەیە ﴿ ﴾ دەنكەكانی پڕ و خوش و بەسەر یەكەوەن

﴿ ﴾ دەرچوونتان لە گۆڕ هەروا بە

﴿ ﴾ خاوەنی بیرەكە

﴿ ﴾ خاوەنی باخەكە

﴿ ﴾ هۆزی (توبەع)ی حیمیەری

﴿ ﴾ ئایا بە دیهێنانەوە ماندوو بووین؟ ﴿ فِي لَبۡسٖ ﴾ لە تێكەڵ و پێكەڵیدا

قورسی كۆكردن (ئەمحیمە و قەلقەلە)

- تەفخیمی پیتی لامی (الله).
- تەفخیمی پیتی (راء)
- سیفەتی قەلقەلە.

١. چۆنیەتی وەستان (الوقوف) — ٢. نیشانەكانی وەستان

١. هەموو وەستانەكان لەسەر پیتی سكووندار دەكرێت، ئەمانەت ئەگەر پیتەكە خۆی سكوندار نەبێت لەكاتی وەستاندا حەرەكەكانی بۆی لی دەدەین... دەخوێنرێتەوە، تائی خڕیش بە (هاء)ی سكووندار دەخوێنرێتەوە.

٢. ئەو هێمایانەی وەستان كە بەڕەنگی سوور ڕەنگ كراون وەستانی میانەی ئایەتەكان و سەرەتای ئایەتەكان دیاری دەكەن... حوكمێت هەن كە دەگوترێن

وَلَقَدۡ خَلَقۡنَا ٱلۡإِنسَٰنَ وَنَعۡلَمُ مَا تُوَسۡوِسُ بِهِۦ نَفۡسُهُۥۖ وَنَحۡنُ أَقۡرَبُ إِلَيۡهِ
مِنۡ حَبۡلِ ٱلۡوَرِيدِ ١٦ إِذۡ يَتَلَقَّى ٱلۡمُتَلَقِّيَانِ عَنِ ٱلۡيَمِينِ وَعَنِ ٱلشِّمَالِ قَعِيدٞ
١٧ مَّا يَلۡفِظُ مِن قَوۡلٍ إِلَّا لَدَيۡهِ رَقِيبٌ عَتِيدٞ ١٨ وَجَآءَتۡ سَكۡرَةُ
ٱلۡمَوۡتِ بِٱلۡحَقِّۖ ذَٰلِكَ مَا كُنتَ مِنۡهُ تَحِيدُ ١٩ وَنُفِخَ فِي ٱلصُّورِۚ ذَٰلِكَ
يَوۡمُ ٱلۡوَعِيدِ ٢٠ وَجَآءَتۡ كُلُّ نَفۡسٖ مَّعَهَا سَآئِقٞ وَشَهِيدٞ ٢١ لَّقَدۡ
كُنتَ فِي غَفۡلَةٖ مِّنۡ هَٰذَا فَكَشَفۡنَا عَنكَ غِطَآءَكَ فَبَصَرُكَ ٱلۡيَوۡمَ حَدِيدٞ
٢٢ وَقَالَ قَرِينُهُۥ هَٰذَا مَا لَدَيَّ عَتِيدٌ ٢٣ أَلۡقِيَا فِي جَهَنَّمَ كُلَّ كَفَّارٍ
عَنِيدٖ ٢٤ مَّنَّاعٖ لِّلۡخَيۡرِ مُعۡتَدٖ مُّرِيبٍ ٢٥ ٱلَّذِي جَعَلَ مَعَ ٱللَّهِ إِلَٰهًا
ءَاخَرَ فَأَلۡقِيَاهُ فِي ٱلۡعَذَابِ ٱلشَّدِيدِ ٢٦ ۞ قَالَ قَرِينُهُۥ رَبَّنَا مَآ أَطۡغَيۡتُهُۥ
وَلَٰكِن كَانَ فِي ضَلَٰلِۭ بَعِيدٖ ٢٧ قَالَ لَا تَخۡتَصِمُواْ لَدَيَّ وَقَدۡ قَدَّمۡتُ
إِلَيۡكُم بِٱلۡوَعِيدِ ٢٨ مَا يُبَدَّلُ ٱلۡقَوۡلُ لَدَيَّ وَمَآ أَنَا۠ بِظَلَّٰمٖ لِّلۡعَبِيدِ ٢٩
يَوۡمَ نَقُولُ لِجَهَنَّمَ هَلِ ٱمۡتَلَأۡتِ وَتَقُولُ هَلۡ مِن مَّزِيدٖ ٣٠ وَأُزۡلِفَتِ
ٱلۡجَنَّةُ لِلۡمُتَّقِينَ غَيۡرَ بَعِيدٍ ٣١ هَٰذَا مَا تُوعَدُونَ لِكُلِّ أَوَّابٍ حَفِيظٖ
٣٢ مَّنۡ خَشِيَ ٱلرَّحۡمَٰنَ بِٱلۡغَيۡبِ وَجَآءَ بِقَلۡبٖ مُّنِيبٍ ٣٣ ٱدۡخُلُوهَا
بِسَلَٰمٖۖ ذَٰلِكَ يَوۡمُ ٱلۡخُلُودِ ٣٤ لَهُم مَّا يَشَآءُونَ فِيهَا وَلَدَيۡنَا مَزِيدٞ ٣٥

وشە و ماناکانی

ڕەگی لامل

دوو فریشتە کە دەنووسن، دەکەن بە یەک

چاودێرێکی ئامادەیە

پەردەکەت

ئامادەیە

سەرسەخت و نەبار

کومانویی

نەهەشت نزیکخرایەوە

ڕوو کەرەوە بۆ لای خودا

خۆپارێز، ئەمەنەتپارێز

بە دڵێکی پاک و ڕوو لە خوداوە

شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە.
(الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.
مینگەی (الإقلاب).

درێژکردنەوەکان (المدود)

(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبیعي)ن.

(٦،٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمزە)وە درێژ دەکرێنەوە.

وَكَمۡ أَهۡلَكۡنَا قَبۡلَهُم مِّن قَرۡنٍ هُمۡ أَشَدُّ مِنۡهُم بَطۡشٗا فَنَقَّبُواْ فِي
ٱلۡبِلَٰدِ هَلۡ مِن مَّحِيصٍ ٣٦ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَذِكۡرَىٰ لِمَن كَانَ
لَهُۥ قَلۡبٌ أَوۡ أَلۡقَى ٱلسَّمۡعَ وَهُوَ شَهِيدٞ ٣٧ وَلَقَدۡ خَلَقۡنَا
ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضَ وَمَا بَيۡنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٖ وَمَا مَسَّنَا
مِن لُّغُوبٖ ٣٨ فَٱصۡبِرۡ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحۡ بِحَمۡدِ رَبِّكَ
قَبۡلَ طُلُوعِ ٱلشَّمۡسِ وَقَبۡلَ ٱلۡغُرُوبِ ٣٩ وَمِنَ ٱلَّيۡلِ فَسَبِّحۡهُ
وَأَدۡبَٰرَ ٱلسُّجُودِ ٤٠ وَٱسۡتَمِعۡ يَوۡمَ يُنَادِ ٱلۡمُنَادِ مِن مَّكَانٖ قَرِيبٖ
٤١ يَوۡمَ يَسۡمَعُونَ ٱلصَّيۡحَةَ بِٱلۡحَقِّۚ ذَٰلِكَ يَوۡمُ ٱلۡخُرُوجِ ٤٢ إِنَّا
نَحۡنُ نُحۡيِۦ وَنُمِيتُ وَإِلَيۡنَا ٱلۡمَصِيرُ ٤٣ يَوۡمَ تَشَقَّقُ ٱلۡأَرۡضُ
عَنۡهُمۡ سِرَاعٗاۚ ذَٰلِكَ حَشۡرٌ عَلَيۡنَا يَسِيرٞ ٤٤ نَّحۡنُ أَعۡلَمُ بِمَا يَقُولُونَۖ
وَمَآ أَنتَ عَلَيۡهِم بِجَبَّارٖۖ فَذَكِّرۡ بِٱلۡقُرۡءَانِ مَن يَخَافُ وَعِيدِ ٤٥

سُورَةُ الذَّارِيَاتِ

ترتيبها ٥١ — آياتها ٦٠

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

وَٱلذَّٰرِيَٰتِ ذَرۡوٗا ١ فَٱلۡحَٰمِلَٰتِ وِقۡرٗا ٢ فَٱلۡجَٰرِيَٰتِ يُسۡرٗا ٣
فَٱلۡمُقَسِّمَٰتِ أَمۡرًا ٤ إِنَّمَا تُوعَدُونَ لَصَادِقٞ ٥ وَإِنَّ ٱلدِّينَ لَوَٰقِعٞ ٦

وشه و ماناکانی

﴿[illegible]﴾ گەل
﴿[illegible]﴾ هێز، هەڵمەت و توانا
﴿فَنَقَّبُواْ فِي ٱلۡبِلَٰدِ﴾ لە ترسی مردن زۆر [illegible]
﴿مَّحِيصٍ﴾ جێگەی دەرباز بوون
﴿[illegible]﴾ ماندوێتی
﴿[illegible]﴾ [illegible] خود لە هەموو کەم‌ and [illegible]
﴿[illegible]﴾ پاش نوێژەکان
﴿[illegible]﴾ گرمە و هەرای زیندووبوونەوە دەبیستن

سوورەتی ذاریات

﴿وَٱلذَّٰرِيَٰتِ ذَرۡوٗا﴾ بەو بایانەی تۆز و پەڕ و پووش بڵاودەکەنەوە
﴿فَٱلۡحَٰمِلَٰتِ وِقۡرٗا﴾ بەو هەورانەی باران هەڵدەگرن!
﴿[illegible]﴾ بەو کەشتیانەی بە ئارامیی بەسەر دەریادا دەڕۆن!
﴿فَٱلۡمُقَسِّمَٰتِ أَمۡرًا﴾ بەو فریشتانەی بڕیارەکان دابەش دەکەن
﴿[illegible]﴾ ئەو بەڵێنەی دراوە پێتان
﴿[illegible]﴾ پاداشتی پاش لێپرسینەوە

قورئانی گۆکردن (تجوید) و هەڵمەلە:
- ▼ تەفخیمی پیتی لامی (الله).
- ▼ تەفخیمی پیتی (راء).
- ▼ سەرەتای هەڵمەلە

١ چۆنیەتی وەستان (الوقوف):
١- هەموو وەستانەکان لەسەر پیتی سکوندار دەکرێت بەبێ‌ئەوە. گەر پیتەکە خۆی سکوندار بەپێت لەکاتی وەستاندا حەرەکەکانی تری لێ دادەماڵرێت هەر یۆیە لە وەستان گەر پیتەکە (نەبوینی فەتحە)ای لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە [illegible]

٢ هێماکانی وەستان:
٢- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن. لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێک هەن کە دەگۆڕێن

وَٱلسَّمَآءِ ذَاتِ ٱلۡحُبُكِ ٧ إِنَّكُمۡ لَفِي قَوۡلٖ مُّخۡتَلِفٖ ٨ يُؤۡفَكُ عَنۡهُ مَنۡ
أُفِكَ ٩ قُتِلَ ٱلۡخَرَّٰصُونَ ١٠ ٱلَّذِينَ هُمۡ فِي غَمۡرَةٖ سَاهُونَ ١١
يَسۡـَٔلُونَ أَيَّانَ يَوۡمُ ٱلدِّينِ ١٢ يَوۡمَ هُمۡ عَلَى ٱلنَّارِ يُفۡتَنُونَ ١٣ ذُوقُواْ
فِتۡنَتَكُمۡ هَٰذَا ٱلَّذِي كُنتُم بِهِۦ تَسۡتَعۡجِلُونَ ١٤ إِنَّ ٱلۡمُتَّقِينَ فِي جَنَّٰتٖ
وَعُيُونٍ ١٥ ءَاخِذِينَ مَآ ءَاتَىٰهُمۡ رَبُّهُمۡۚ إِنَّهُمۡ كَانُواْ قَبۡلَ ذَٰلِكَ مُحۡسِنِينَ
١٦ كَانُواْ قَلِيلٗا مِّنَ ٱلَّيۡلِ مَا يَهۡجَعُونَ ١٧ وَبِٱلۡأَسۡحَارِ هُمۡ يَسۡتَغۡفِرُونَ
١٨ وَفِيٓ أَمۡوَٰلِهِمۡ حَقّٞ لِّلسَّآئِلِ وَٱلۡمَحۡرُومِ ١٩ وَفِي ٱلۡأَرۡضِ ءَايَٰتٞ
لِّلۡمُوقِنِينَ ٢٠ وَفِيٓ أَنفُسِكُمۡۚ أَفَلَا تُبۡصِرُونَ ٢١ وَفِي ٱلسَّمَآءِ رِزۡقُكُمۡ
وَمَا تُوعَدُونَ ٢٢ فَوَرَبِّ ٱلسَّمَآءِ وَٱلۡأَرۡضِ إِنَّهُۥ لَحَقّٞ مِّثۡلَ مَآ أَنَّكُمۡ
تَنطِقُونَ ٢٣ هَلۡ أَتَىٰكَ حَدِيثُ ضَيۡفِ إِبۡرَٰهِيمَ ٱلۡمُكۡرَمِينَ ٢٤
إِذۡ دَخَلُواْ عَلَيۡهِ فَقَالُواْ سَلَٰمٗاۖ قَالَ سَلَٰمٞ قَوۡمٞ مُّنكَرُونَ ٢٥ فَرَاغَ إِلَىٰٓ
أَهۡلِهِۦ فَجَآءَ بِعِجۡلٖ سَمِينٖ ٢٦ فَقَرَّبَهُۥٓ إِلَيۡهِمۡ قَالَ أَلَا تَأۡكُلُونَ
٢٧ فَأَوۡجَسَ مِنۡهُمۡ خِيفَةٗۖ قَالُواْ لَا تَخَفۡۖ وَبَشَّرُوهُ بِغُلَٰمٍ عَلِيمٖ
٢٨ فَأَقۡبَلَتِ ٱمۡرَأَتُهُۥ فِي صَرَّةٖ فَصَكَّتۡ وَجۡهَهَا وَقَالَتۡ عَجُوزٌ عَقِيمٞ
٢٩ قَالُواْ كَذَٰلِكِ قَالَ رَبُّكِۖ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلۡحَكِيمُ ٱلۡعَلِيمُ ٣٠

وشە و ماناکانی

کومەڵێکی بەدەسرون

هەستی کرد لێیەوە

ماڵیی بە دەم و چاوی خۆیدا

(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە دروست دەبن

(٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمز)ەوە دروست دەبن

(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبیعي)ە

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)

شوێنی مینگە (الغنة)

(الإدغام) بە مینگەوە

مینگەی (الإخفاء)

(الإدغام)ی بێ مینگە و ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە

مینگەی (الإقلاب)

مینگەکان و ئەدوغامەکان

قَالَ فَمَا خَطۡبُكُمۡ أَيُّهَا ٱلۡمُرۡسَلُونَ ٣١ قَالُوٓاْ إِنَّآ أُرۡسِلۡنَآ إِلَىٰ قَوۡمٖ
مُّجۡرِمِينَ ٣٢ لِنُرۡسِلَ عَلَيۡهِمۡ حِجَارَةٗ مِّن طِينٖ ٣٣ مُّسَوَّمَةً عِندَ رَبِّكَ
لِلۡمُسۡرِفِينَ ٣٤ فَأَخۡرَجۡنَا مَن كَانَ فِيهَا مِنَ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ ٣٥ فَمَا وَجَدۡنَا
فِيهَا غَيۡرَ بَيۡتٖ مِّنَ ٱلۡمُسۡلِمِينَ ٣٦ وَتَرَكۡنَا فِيهَآ ءَايَةٗ لِّلَّذِينَ يَخَافُونَ
ٱلۡعَذَابَ ٱلۡأَلِيمَ ٣٧ وَفِي مُوسَىٰٓ إِذۡ أَرۡسَلۡنَٰهُ إِلَىٰ فِرۡعَوۡنَ بِسُلۡطَٰنٖ
مُّبِينٖ ٣٨ فَتَوَلَّىٰ بِرُكۡنِهِۦ وَقَالَ سَٰحِرٌ أَوۡ مَجۡنُونٞ ٣٩ فَأَخَذۡنَٰهُ وَجُنُودَهُۥ
فَنَبَذۡنَٰهُمۡ فِي ٱلۡيَمِّ وَهُوَ مُلِيمٞ ٤٠ وَفِي عَادٍ إِذۡ أَرۡسَلۡنَا عَلَيۡهِمُ ٱلرِّيحَ
ٱلۡعَقِيمَ ٤١ مَا تَذَرُ مِن شَيۡءٍ أَتَتۡ عَلَيۡهِ إِلَّا جَعَلَتۡهُ كَٱلرَّمِيمِ ٤٢
وَفِي ثَمُودَ إِذۡ قِيلَ لَهُمۡ تَمَتَّعُواْ حَتَّىٰ حِينٖ ٤٣ فَعَتَوۡاْ عَنۡ أَمۡرِ رَبِّهِمۡ
فَأَخَذَتۡهُمُ ٱلصَّٰعِقَةُ وَهُمۡ يَنظُرُونَ ٤٤ فَمَا ٱسۡتَطَٰعُواْ مِن قِيَامٖ
وَمَا كَانُواْ مُنتَصِرِينَ ٤٥ وَقَوۡمَ نُوحٖ مِّن قَبۡلُۖ إِنَّهُمۡ كَانُواْ قَوۡمٗا
فَٰسِقِينَ ٤٦ وَٱلسَّمَآءَ بَنَيۡنَٰهَا بِأَيۡيْدٖ وَإِنَّا لَمُوسِعُونَ ٤٧ وَٱلۡأَرۡضَ
فَرَشۡنَٰهَا فَنِعۡمَ ٱلۡمَٰهِدُونَ ٤٨ وَمِن كُلِّ شَيۡءٍ خَلَقۡنَا زَوۡجَيۡنِ
لَعَلَّكُمۡ تَذَكَّرُونَ ٤٩ فَفِرُّوٓاْ إِلَى ٱللَّهِۖ إِنِّي لَكُم مِّنۡهُ نَذِيرٞ مُّبِينٞ ٥٠
وَلَا تَجۡعَلُواْ مَعَ ٱللَّهِ إِلَٰهًا ءَاخَرَۖ إِنِّي لَكُم مِّنۡهُ نَذِيرٞ مُّبِينٞ ٥١

وشه و ماناكانی

کێشه و گرفتتان چییه؟

نیشانکراو

له لای پەروەردگارتەوە

به هێزی خۆی نازی و باوەڕی نەکرد

سەرزەنشت و لۆمە بوو

بای نەزۆک و سوودبەخش نەبوو

وەك

پووکاوە

گرمە و بروسکەیەك هات بەسەریان

بەهێز و توانا دروستمان کردووە

ڕاخستووە

جووت جووتمان دروست کردووە

ڕاکەن بۆ لای خودا، بۆ لای بەخشندەیی خودا

تەفخیمی پیتی لامی (الله) — تەفخیمی پیتی (راء) — سەلی قەلقەلە — قورئانی گۆکردن (تەفخیم و قەلقەلە)

چوونەناو (ئیدغام) — نیشانەکانی وەستان

نیشانەکانی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند جوڵەیەك هەن کە دەگۆڕێن.

كَذَٰلِكَ مَآ أَتَى ٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِهِم مِّن رَّسُولٍ إِلَّا قَالُواْ سَاحِرٌ أَوۡ مَجۡنُونٌ
٥٢ أَتَوَاصَوۡاْ بِهِۦۚ بَلۡ هُمۡ قَوۡمٞ طَاغُونَ ٥٣ فَتَوَلَّ عَنۡهُمۡ فَمَآ أَنتَ
بِمَلُومٖ ٥٤ وَذَكِّرۡ فَإِنَّ ٱلذِّكۡرَىٰ تَنفَعُ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ ٥٥ وَمَا
خَلَقۡتُ ٱلۡجِنَّ وَٱلۡإِنسَ إِلَّا لِيَعۡبُدُونِ ٥٦ مَآ أُرِيدُ مِنۡهُم مِّن رِّزۡقٖ
وَمَآ أُرِيدُ أَن يُطۡعِمُونِ ٥٧ إِنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلرَّزَّاقُ ذُو ٱلۡقُوَّةِ ٱلۡمَتِينُ
٥٨ فَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُواْ ذَنُوبٗا مِّثۡلَ ذَنُوبِ أَصۡحَٰبِهِمۡ فَلَا يَسۡتَعۡجِلُونِ
٥٩ فَوَيۡلٞ لِّلَّذِينَ كَفَرُواْ مِن يَوۡمِهِمُ ٱلَّذِي يُوعَدُونَ ٦٠

سُورَةُ الطُّورِ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

وَٱلطُّورِ ١ وَكِتَٰبٖ مَّسۡطُورٖ ٢ فِي رَقّٖ مَّنشُورٖ ٣ وَٱلۡبَيۡتِ
ٱلۡمَعۡمُورِ ٤ وَٱلسَّقۡفِ ٱلۡمَرۡفُوعِ ٥ وَٱلۡبَحۡرِ ٱلۡمَسۡجُورِ ٦ إِنَّ
عَذَابَ رَبِّكَ لَوَٰقِعٞ ٧ مَّا لَهُۥ مِن دَافِعٖ ٨ يَوۡمَ تَمُورُ ٱلسَّمَآءُ
مَوۡرٗا ٩ وَتَسِيرُ ٱلۡجِبَالُ سَيۡرٗا ١٠ فَوَيۡلٞ يَوۡمَئِذٖ لِّلۡمُكَذِّبِينَ
١١ ٱلَّذِينَ هُمۡ فِي خَوۡضٖ يَلۡعَبُونَ ١٢ يَوۡمَ يُدَعُّونَ إِلَىٰ نَارِ
جَهَنَّمَ دَعًّا ١٣ هَٰذِهِ ٱلنَّارُ ٱلَّتِي كُنتُم بِهَا تُكَذِّبُونَ ١٤

وشه و ماناکانی

سووره‌تی طوور

﴿مَنشُورٍ﴾ بڵاوکراوه و ئاوەڵاکراو

﴿وَٱلۡبَحۡرِ ٱلۡمَسۡجُورِ﴾ به دەریای داگیرساو

﴿تُكَذِّبُونَ﴾ به زۆر ... دەبرێن

(٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمز)ەوە دروست دەبن

(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)ە

مینگەی (الإخفاء)

(الإدغام)ی بێ مینگە و

مینگەی (الإقلاب)

أَفَسِحْرٌ هَٰذَآ أَمْ أَنتُمْ لَا تُبْصِرُونَ ﴿١٥﴾ ٱصْلَوْهَا فَٱصْبِرُوٓا۟
أَوْ لَا تَصْبِرُوا۟ سَوَآءٌ عَلَيْكُمْ إِنَّمَا تُجْزَوْنَ مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾
إِنَّ ٱلْمُتَّقِينَ فِى جَنَّٰتٍ وَنَعِيمٍ ﴿١٧﴾ فَٰكِهِينَ بِمَآ ءَاتَىٰهُمْ رَبُّهُمْ
وَوَقَىٰهُمْ رَبُّهُمْ عَذَابَ ٱلْجَحِيمِ ﴿١٨﴾ كُلُوا۟ وَٱشْرَبُوا۟ هَنِيٓـًٔا بِمَا
كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٩﴾ مُتَّكِـِٔينَ عَلَىٰ سُرُرٍ مَّصْفُوفَةٍ وَزَوَّجْنَٰهُم
بِحُورٍ عِينٍ ﴿٢٠﴾ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَٱتَّبَعَتْهُمْ ذُرِّيَّتُهُم بِإِيمَٰنٍ أَلْحَقْنَا
بِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَمَآ أَلَتْنَٰهُم مِّنْ عَمَلِهِم مِّن شَىْءٍ كُلُّ ٱمْرِئٍۭ بِمَا كَسَبَ
رَهِينٌ ﴿٢١﴾ وَأَمْدَدْنَٰهُم بِفَٰكِهَةٍ وَلَحْمٍ مِّمَّا يَشْتَهُونَ ﴿٢٢﴾ يَتَنَٰزَعُونَ
فِيهَا كَأْسًا لَّا لَغْوٌ فِيهَا وَلَا تَأْثِيمٌ ﴿٢٣﴾ ۞ وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ غِلْمَانٌ
لَّهُمْ كَأَنَّهُمْ لُؤْلُؤٌ مَّكْنُونٌ ﴿٢٤﴾ وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ يَتَسَآءَلُونَ
﴿٢٥﴾ قَالُوٓا۟ إِنَّا كُنَّا قَبْلُ فِىٓ أَهْلِنَا مُشْفِقِينَ ﴿٢٦﴾ فَمَنَّ ٱللَّهُ
عَلَيْنَا وَوَقَىٰنَا عَذَابَ ٱلسَّمُومِ ﴿٢٧﴾ إِنَّا كُنَّا مِن قَبْلُ
نَدْعُوهُ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلْبَرُّ ٱلرَّحِيمُ ﴿٢٨﴾ فَذَكِّرْ فَمَآ أَنتَ بِنِعْمَتِ
رَبِّكَ بِكَاهِنٍ وَلَا مَجْنُونٍ ﴿٢٩﴾ أَمْ يَقُولُونَ شَاعِرٌ نَّتَرَبَّصُ بِهِۦ رَيْبَ
ٱلْمَنُونِ ﴿٣٠﴾ قُلْ تَرَبَّصُوا۟ فَإِنِّى مَعَكُم مِّنَ ٱلْمُتَرَبِّصِينَ ﴿٣١﴾

½ الحزب ٥٣

وشه و ماناكانى

{ فَٰكِهِينَ } له رابواردندا
{ [illegible] } [illegible]
{ [illegible] } كردمانن به هاوسه‌رى
{ بِحُورٍ عِينٍ } ئافره‌تى جوانى چاوگه‌وره
{ أَلَتْنَٰهُم } هيچمان له كرده‌وه‌يان كه‌م نه‌كرد
{ رَهِينٌ } به‌ندى كرده‌وه‌ى خويه‌تى
{ [illegible] } [illegible]
{ كَأْسًا } كاسه‌ى (شه‌راب)
{ [illegible] } [illegible]
{ مُشْفِقِينَ } ده‌ترسن
{ [illegible] } [illegible]
{ [illegible] } كاره‌ساتى مردن

ته‌فخيمى پيتى لامى (الله).
ته‌فخيمى پيتى (راء).
[illegible]

چۆنيه‌تى وه‌ستان (الوقف): [illegible] ده‌خوێنرێته‌وه، ئاتى خرپش به (هاء)ى سكوندار ده‌خوێنرێته‌وه.
٢- ئه‌و هێمایانه‌ى وه‌ستان كه به‌رەنگى سوور رەنگ كراون وەستانى میانه‌ى ئایه‌ته‌كان و سه‌ره‌تاى ئایه‌ته‌كان دیارى ده‌كه‌ن. [illegible]

أَمْ تَأْمُرُهُمْ أَحْلَٰمُهُم بِهَٰذَآ ۚ أَمْ هُمْ قَوْمٌ طَاغُونَ ﴿٣٢﴾ أَمْ يَقُولُونَ تَقَوَّلَهُۥ ۚ
بَل لَّا يُؤْمِنُونَ ﴿٣٣﴾ فَلْيَأْتُوا۟ بِحَدِيثٍ مِّثْلِهِۦٓ إِن كَانُوا۟ صَٰدِقِينَ
﴿٣٤﴾ أَمْ خُلِقُوا۟ مِنْ غَيْرِ شَىْءٍ أَمْ هُمُ ٱلْخَٰلِقُونَ ﴿٣٥﴾ أَمْ خَلَقُوا۟
ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ ۚ بَل لَّا يُوقِنُونَ ﴿٣٦﴾ أَمْ عِندَهُمْ خَزَآئِنُ
رَبِّكَ أَمْ هُمُ ٱلْمُصَيْطِرُونَ ﴿٣٧﴾ أَمْ لَهُمْ سُلَّمٌ يَسْتَمِعُونَ فِيهِ ۖ فَلْيَأْتِ
مُسْتَمِعُهُم بِسُلْطَٰنٍ مُّبِينٍ ﴿٣٨﴾ أَمْ لَهُ ٱلْبَنَٰتُ وَلَكُمُ ٱلْبَنُونَ ﴿٣٩﴾
أَمْ تَسْـَٔلُهُمْ أَجْرًا فَهُم مِّن مَّغْرَمٍ مُّثْقَلُونَ ﴿٤٠﴾ أَمْ عِندَهُمُ ٱلْغَيْبُ فَهُمْ
يَكْتُبُونَ ﴿٤١﴾ أَمْ يُرِيدُونَ كَيْدًا ۖ فَٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ هُمُ ٱلْمَكِيدُونَ ﴿٤٢﴾
أَمْ لَهُمْ إِلَٰهٌ غَيْرُ ٱللَّهِ ۚ سُبْحَٰنَ ٱللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٤٣﴾ وَإِن يَرَوْا۟ كِسْفًا
مِّنَ ٱلسَّمَآءِ سَاقِطًا يَقُولُوا۟ سَحَابٌ مَّرْكُومٌ ﴿٤٤﴾ فَذَرْهُمْ حَتَّىٰ يُلَٰقُوا۟
يَوْمَهُمُ ٱلَّذِى فِيهِ يُصْعَقُونَ ﴿٤٥﴾ يَوْمَ لَا يُغْنِى عَنْهُمْ كَيْدُهُمْ شَيْـًٔا
وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿٤٦﴾ وَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا۟ عَذَابًا دُونَ ذَٰلِكَ وَلَٰكِنَّ
أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٧﴾ وَٱصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ فَإِنَّكَ بِأَعْيُنِنَا ۖ وَسَبِّحْ
بِحَمْدِ رَبِّكَ حِينَ تَقُومُ ﴿٤٨﴾ وَمِنَ ٱلَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَإِدْبَٰرَ ٱلنُّجُومِ ﴿٤٩﴾

سُورَةُ ٱلنَّجْمِ

وشه‌ و ماناكانی

﴿ أَحْلَٰمُهُم ﴾ عه‌قڵه‌كانیان
﴿ ... ﴾ گه‌لێكی یاخیی
﴿ تَقَوَّلَهُۥ ﴾ خۆی هه‌ڵی به‌ستووه‌
﴿ خَزَآئِنُ رَبِّكَ ﴾ گه‌نجینه‌كانی خودات
﴿ ... ﴾ (یان) ده‌سته‌ڵات هی ئه‌وانه‌؟
﴿ لَهُمْ سُلَّمٌ ﴾ په‌یژه‌ و بسكانه‌یان هه‌یه‌؟
﴿ مِّن مَّغْرَمٍ مُّثْقَلُونَ ﴾ له‌ ژێر باری قه‌رزدان؟
﴿ ... ﴾ ئه‌وان كه‌وتوونه‌ته‌ داوه‌وه‌
﴿ كِسْفًا ﴾ پارچه‌یه‌كی گه‌وره‌
﴿ سَحَابٌ مَّرْكُومٌ ﴾ هه‌وری له‌سه‌ریه‌ك په‌ستوو
﴿ فِيهِ يُصْعَقُونَ ﴾ تێیدا له‌ناو ده‌چن (رۆژی به‌در)
﴿ ... ﴾ سوودیان پێ ناگه‌یه‌نێ
﴿ عَذَابًا دُونَ ذَٰلِكَ ﴾ سزایه‌كی پێش ئه‌وه‌، گرانیی
﴿ بِأَعْيُنِنَا ﴾ له‌ژێر چاودێریی خوماندا
﴿ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ ﴾ ستایشی خودای خۆت بكه‌
﴿ ... ﴾ ئه‌و بووی به‌ ئه‌ستێره‌كان

مینگه‌كان و نه‌خوێندراوه‌كان: شوێنی مینگه‌ (غنة) (الإدغام) به‌ مینگه‌وه‌. مینگه‌ی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگه‌ و. مینگه‌ی (الإقلاب). ئه‌و پیتانه‌ی ناخوێنرێنه‌وه‌.

ئه‌ندازه‌ی درێژكردنه‌وه‌كان (المدود): (٦) حه‌ره‌كه‌ بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ی به‌هۆی سكونه‌وه‌ ... (٥،٤) حه‌ره‌كه‌ بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ی به‌هۆی (هه‌مزه‌)وه‌ درێژ ده‌بن. ... (٢) حه‌ره‌كه‌ بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ی حوكمه‌كانیان هاوشێوه‌ی (المد الطبيعي)ن.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

وَالنَّجْمِ إِذَا هَوَىٰ ﴿١﴾ مَا ضَلَّ صَاحِبُكُمْ وَمَا غَوَىٰ ﴿٢﴾ وَمَا يَنطِقُ
عَنِ الْهَوَىٰ ﴿٣﴾ إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ ﴿٤﴾ عَلَّمَهُ شَدِيدُ الْقُوَىٰ ﴿٥﴾
ذُو مِرَّةٍ فَاسْتَوَىٰ ﴿٦﴾ وَهُوَ بِالْأُفُقِ الْأَعْلَىٰ ﴿٧﴾ ثُمَّ دَنَا فَتَدَلَّىٰ ﴿٨﴾
فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَىٰ ﴿٩﴾ فَأَوْحَىٰ إِلَىٰ عَبْدِهِ مَا أَوْحَىٰ ﴿١٠﴾
مَا كَذَبَ الْفُؤَادُ مَا رَأَىٰ ﴿١١﴾ أَفَتُمَارُونَهُ عَلَىٰ مَا يَرَىٰ ﴿١٢﴾ وَلَقَدْ رَآهُ
نَزْلَةً أُخْرَىٰ ﴿١٣﴾ عِندَ سِدْرَةِ الْمُنتَهَىٰ ﴿١٤﴾ عِندَهَا جَنَّةُ الْمَأْوَىٰ ﴿١٥﴾
إِذْ يَغْشَى السِّدْرَةَ مَا يَغْشَىٰ ﴿١٦﴾ مَا زَاغَ الْبَصَرُ وَمَا طَغَىٰ ﴿١٧﴾ لَقَدْ رَأَىٰ
مِنْ آيَاتِ رَبِّهِ الْكُبْرَىٰ ﴿١٨﴾ أَفَرَأَيْتُمُ اللَّاتَ وَالْعُزَّىٰ ﴿١٩﴾ وَمَنَاةَ
الثَّالِثَةَ الْأُخْرَىٰ ﴿٢٠﴾ أَلَكُمُ الذَّكَرُ وَلَهُ الْأُنثَىٰ ﴿٢١﴾ تِلْكَ إِذًا قِسْمَةٌ
ضِيزَىٰ ﴿٢٢﴾ إِنْ هِيَ إِلَّا أَسْمَاءٌ سَمَّيْتُمُوهَا أَنتُمْ وَآبَاؤُكُم مَّا أَنزَلَ
اللَّهُ بِهَا مِن سُلْطَانٍ إِن يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَمَا تَهْوَى الْأَنفُسُ
وَلَقَدْ جَاءَهُم مِّن رَّبِّهِمُ الْهُدَىٰ ﴿٢٣﴾ أَمْ لِلْإِنسَانِ مَا تَمَنَّىٰ ﴿٢٤﴾ فَلِلَّهِ
الْآخِرَةُ وَالْأُولَىٰ ﴿٢٥﴾ ۞ وَكَم مِّن مَّلَكٍ فِي السَّمَاوَاتِ لَا تُغْنِي
شَفَاعَتُهُمْ شَيْئًا إِلَّا مِن بَعْدِ أَن يَأْذَنَ اللَّهُ لِمَن يَشَاءُ وَيَرْضَىٰ ﴿٢٦﴾

وشه و ماناكانى

سووره‌تى نه‌جم

﴿ وَالنَّجْمِ إِذَا هَوَىٰ ﴾ به ئه‌ستێره كه ئاوا ده‌بێت

﴿ مَا ضَلَّ صَاحِبُكُمْ ﴾ هاوڕێكه‌تان (پێغه‌مبه‌ر) گومڕا نه‌بووه

﴿ شَدِيدُ الْقُوَىٰ ﴾ پارێزه‌رى وه‌حى (جبریل)

﴿ ذُو مِرَّةٍ ﴾ خاوه‌ن هێز، ڕه‌وشتى جوان

﴿ فَاسْتَوَىٰ ﴾ ته‌واو بوو، دامه‌زرا

﴿ دَنَا ﴾ نزیك بووه‌وه

﴿ قَابَ قَوْسَيْنِ ﴾ به ئه‌ندازه‌ى دوو كه‌وان

﴿ عَبْدِهِ ﴾ به‌نده‌ى خودا (پێغه‌مبه‌ر)

﴿ أَفَتُمَارُونَهُ ﴾ ئایا به درۆى ده‌خه‌نه‌وه، گومانى تێدا دروست ده‌كه‌ن؟

حاڵێكى دى

﴿ مَنَاةَ ﴾ ئه‌و داره‌ى زانست له‌وه به‌ولاوه بڕ ناكات

﴿ مَا زَاغَ الْبَصَرُ ﴾ چاوى لێى لانه‌دا ﴿ لَقَدْ رَأَىٰ ﴾

به‌شكردنى خوار و خێچ

ته‌فخیمى پیتى لامى (الله)	ته‌فخیم و ته‌ڕقیق
ته‌فخیمى پیتى (راء).	
سمه‌تى قه‌لقه‌له	

١- چۆنیه‌تى وه‌ستان (الوقوف):

٢- نیشانه‌كانى وه‌ستان:

٢- له‌و هێمایانه‌ى وه‌ستان كه به‌ڕه‌نگى سوور ڕه‌نگ كراون وه‌ستانى میانه‌ى ئایه‌ته‌كان و سه‌رمطاى ئایه‌ته‌كان دیارى ده‌كه‌ن.

إِنَّ ٱلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِٱلْـَٔاخِرَةِ لَيُسَمُّونَ ٱلْمَلَٰٓئِكَةَ تَسْمِيَةَ ٱلْأُنثَىٰ ﴿٢٧﴾
وَمَا لَهُم بِهِۦ مِنْ عِلْمٍ إِن يَتَّبِعُونَ إِلَّا ٱلظَّنَّ وَإِنَّ ٱلظَّنَّ لَا يُغْنِى مِنَ
ٱلْحَقِّ شَيْـًٔا ﴿٢٨﴾ فَأَعْرِضْ عَن مَّن تَوَلَّىٰ عَن ذِكْرِنَا وَلَمْ يُرِدْ إِلَّا ٱلْحَيَوٰةَ
ٱلدُّنْيَا ﴿٢٩﴾ ذَٰلِكَ مَبْلَغُهُم مِّنَ ٱلْعِلْمِ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَن ضَلَّ عَن
سَبِيلِهِۦ وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَنِ ٱهْتَدَىٰ ﴿٣٠﴾ وَلِلَّهِ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا
فِى ٱلْأَرْضِ لِيَجْزِىَ ٱلَّذِينَ أَسَٰٓـُٔوا۟ بِمَا عَمِلُوا۟ وَيَجْزِىَ ٱلَّذِينَ أَحْسَنُوا۟
بِٱلْحُسْنَى ﴿٣١﴾ ٱلَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبَٰٓئِرَ ٱلْإِثْمِ وَٱلْفَوَٰحِشَ إِلَّا ٱللَّمَمَ
إِنَّ رَبَّكَ وَٰسِعُ ٱلْمَغْفِرَةِ هُوَ أَعْلَمُ بِكُمْ إِذْ أَنشَأَكُم مِّنَ ٱلْأَرْضِ
وَإِذْ أَنتُمْ أَجِنَّةٌ فِى بُطُونِ أُمَّهَٰتِكُمْ فَلَا تُزَكُّوٓا۟ أَنفُسَكُمْ هُوَ أَعْلَمُ
بِمَنِ ٱتَّقَىٰٓ ﴿٣٢﴾ أَفَرَءَيْتَ ٱلَّذِى تَوَلَّىٰ ﴿٣٣﴾ وَأَعْطَىٰ قَلِيلًا وَأَكْدَىٰٓ
﴿٣٤﴾ أَعِندَهُۥ عِلْمُ ٱلْغَيْبِ فَهُوَ يَرَىٰٓ ﴿٣٥﴾ أَمْ لَمْ يُنَبَّأْ بِمَا فِى صُحُفِ
مُوسَىٰ ﴿٣٦﴾ وَإِبْرَٰهِيمَ ٱلَّذِى وَفَّىٰٓ ﴿٣٧﴾ أَلَّا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ
﴿٣٨﴾ وَأَن لَّيْسَ لِلْإِنسَٰنِ إِلَّا مَا سَعَىٰ ﴿٣٩﴾ وَأَنَّ سَعْيَهُۥ سَوْفَ
يُرَىٰ ﴿٤٠﴾ ثُمَّ يُجْزَىٰهُ ٱلْجَزَآءَ ٱلْأَوْفَىٰ ﴿٤١﴾ وَأَنَّ إِلَىٰ رَبِّكَ ٱلْمُنتَهَىٰ
﴿٤٢﴾ وَأَنَّهُۥ هُوَ أَضْحَكَ وَأَبْكَىٰ ﴿٤٣﴾ وَأَنَّهُۥ هُوَ أَمَاتَ وَأَحْيَا ﴿٤٤﴾

وشه و ماناکانی

دوی مێیه

تاوانی گەورە، گوناهە حرایەکان

گوناهە بچووکەکان

ئەو کەسەی دیوە کە پشتی هەلکرد

بەشی خۆی بری

نەو نیر هەمەی مەسەکەی خۆی بردە سەر

دوبی کوششەکەی دەبیری

کەس باری کەس هەلنەگری

وَأَنَّهُۥ خَلَقَ ٱلزَّوْجَيْنِ ٱلذَّكَرَ وَٱلْأُنثَىٰ ﴿٤٥﴾ مِن نُّطْفَةٍ إِذَا تُمْنَىٰ ﴿٤٦﴾ وَأَنَّ
عَلَيْهِ ٱلنَّشْأَةَ ٱلْأُخْرَىٰ ﴿٤٧﴾ وَأَنَّهُۥ هُوَ أَغْنَىٰ وَأَقْنَىٰ ﴿٤٨﴾ وَأَنَّهُۥ هُوَ رَبُّ
ٱلشِّعْرَىٰ ﴿٤٩﴾ وَأَنَّهُۥٓ أَهْلَكَ عَادًا ٱلْأُولَىٰ ﴿٥٠﴾ وَثَمُودَا۟ فَمَآ أَبْقَىٰ ﴿٥١﴾
وَقَوْمَ نُوحٍ مِّن قَبْلُ ۖ إِنَّهُمْ كَانُوا۟ هُمْ أَظْلَمَ وَأَطْغَىٰ ﴿٥٢﴾ وَٱلْمُؤْتَفِكَةَ
أَهْوَىٰ ﴿٥٣﴾ فَغَشَّىٰهَا مَا غَشَّىٰ ﴿٥٤﴾ فَبِأَىِّ ءَالَآءِ رَبِّكَ تَتَمَارَىٰ ﴿٥٥﴾
هَٰذَا نَذِيرٌ مِّنَ ٱلنُّذُرِ ٱلْأُولَىٰٓ ﴿٥٦﴾ أَزِفَتِ ٱلْءَازِفَةُ ﴿٥٧﴾ لَيْسَ لَهَا مِن
دُونِ ٱللَّهِ كَاشِفَةٌ ﴿٥٨﴾ أَفَمِنْ هَٰذَا ٱلْحَدِيثِ تَعْجَبُونَ ﴿٥٩﴾ وَتَضْحَكُونَ
وَلَا تَبْكُونَ ﴿٦٠﴾ وَأَنتُمْ سَٰمِدُونَ ﴿٦١﴾ فَٱسْجُدُوا۟ لِلَّهِ وَٱعْبُدُوا۟ ۩ ﴿٦٢﴾ سجدة

سُورَةُ القَمَرِ

٣٧ ٥٥ — ٥٤ ٥١

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

ٱقْتَرَبَتِ ٱلسَّاعَةُ وَٱنشَقَّ ٱلْقَمَرُ ﴿١﴾ وَإِن يَرَوْا۟ ءَايَةً يُعْرِضُوا۟
وَيَقُولُوا۟ سِحْرٌ مُّسْتَمِرٌّ ﴿٢﴾ وَكَذَّبُوا۟ وَٱتَّبَعُوٓا۟ أَهْوَآءَهُمْ ۚ
وَكُلُّ أَمْرٍ مُّسْتَقِرٌّ ﴿٣﴾ وَلَقَدْ جَآءَهُم مِّنَ ٱلْأَنۢبَآءِ
مَا فِيهِ مُزْدَجَرٌ ﴿٤﴾ حِكْمَةٌۢ بَٰلِغَةٌ ۖ فَمَا تُغْنِ ٱلنُّذُرُ
﴿٥﴾ فَتَوَلَّ عَنْهُمْ ۘ يَوْمَ يَدْعُ ٱلدَّاعِ إِلَىٰ شَىْءٍ نُّكُرٍ ﴿٦﴾

وشه و ماناکانی

﴿وَأَقْنَىٰ﴾ قنیات دەک، هەژاری دەکا

﴿ٱلشِّعْرَىٰ﴾ ئەستێرەی شیعرا

﴿غَشَّىٰهَا﴾ دایپۆشی

﴿ءَالَآءِ رَبِّكَ﴾ نیعمەتەکانی خودا

﴿[illegible]﴾ گومان دەبەی

﴿أَزِفَتِ ٱلْءَازِفَةُ﴾ قیامەت نزیك بووەوە

﴿كَاشِفَةٌ﴾ پەردە لادەر

﴿سَٰمِدُونَ [illegible]﴾ ...ی ناگار

سوورەتی قەمەر

﴿وَٱنشَقَّ ٱلْقَمَرُ﴾ مانگ لەت بوو

﴿مُّسْتَقِرٌّ﴾ نارامگاه

﴿مُزْدَجَرٌ﴾ ترسێنەر

﴿شَىْءٍ نُّكُرٍ﴾ شتێکی گەورە و ترسناك (قیامەت)

[illegible]

١ جوێندنی وەستان (الوقوف)
٢ نیشانەکانی وەستان.

▼ تەفخیمی پیتی لامی (الله)
▼ تەفخیمی پیتی (ر)
▼ سیفەی قەلقەلە

(التفخيم و القلقلة)

خُشَّعًا أَبۡصَٰرُهُمۡ يَخۡرُجُونَ مِنَ ٱلۡأَجۡدَاثِ كَأَنَّهُمۡ جَرَادٞ مُّنتَشِرٞ ﴿٧﴾
مُّهۡطِعِينَ إِلَى ٱلدَّاعِۖ يَقُولُ ٱلۡكَٰفِرُونَ هَٰذَا يَوۡمٌ عَسِرٞ ﴿٨﴾ ۞ كَذَّبَتۡ
قَبۡلَهُمۡ قَوۡمُ نُوحٖ فَكَذَّبُواْ عَبۡدَنَا وَقَالُواْ مَجۡنُونٞ وَٱزۡدُجِرَ ﴿٩﴾ فَدَعَا
رَبَّهُۥٓ أَنِّي مَغۡلُوبٞ فَٱنتَصِرۡ ﴿١٠﴾ فَفَتَحۡنَآ أَبۡوَٰبَ ٱلسَّمَآءِ بِمَآءٖ مُّنۡهَمِرٖ
﴿١١﴾ وَفَجَّرۡنَا ٱلۡأَرۡضَ عُيُونٗا فَٱلۡتَقَى ٱلۡمَآءُ عَلَىٰٓ أَمۡرٖ قَدۡ قُدِرَ ﴿١٢﴾
وَحَمَلۡنَٰهُ عَلَىٰ ذَاتِ أَلۡوَٰحٖ وَدُسُرٖ ﴿١٣﴾ تَجۡرِي بِأَعۡيُنِنَا جَزَآءٗ لِّمَن كَانَ
كُفِرَ ﴿١٤﴾ وَلَقَد تَّرَكۡنَٰهَآ ءَايَةٗ فَهَلۡ مِن مُّدَّكِرٖ ﴿١٥﴾ فَكَيۡفَ كَانَ
عَذَابِي وَنُذُرِ ﴿١٦﴾ وَلَقَدۡ يَسَّرۡنَا ٱلۡقُرۡءَانَ لِلذِّكۡرِ فَهَلۡ مِن مُّدَّكِرٖ
﴿١٧﴾ كَذَّبَتۡ عَادٞ فَكَيۡفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذُرِ ﴿١٨﴾ إِنَّآ أَرۡسَلۡنَا عَلَيۡهِمۡ
رِيحٗا صَرۡصَرٗا فِي يَوۡمِ نَحۡسٖ مُّسۡتَمِرّٖ ﴿١٩﴾ تَنزِعُ ٱلنَّاسَ كَأَنَّهُمۡ أَعۡجَازُ
نَخۡلٖ مُّنقَعِرٖ ﴿٢٠﴾ فَكَيۡفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذُرِ ﴿٢١﴾ وَلَقَدۡ يَسَّرۡنَا ٱلۡقُرۡءَانَ
لِلذِّكۡرِ فَهَلۡ مِن مُّدَّكِرٖ ﴿٢٢﴾ كَذَّبَتۡ ثَمُودُ بِٱلنُّذُرِ ﴿٢٣﴾ فَقَالُوٓاْ أَبَشَرٗا
مِّنَّا وَٰحِدٗا نَّتَّبِعُهُۥٓ إِنَّآ إِذٗا لَّفِي ضَلَٰلٖ وَسُعُرٍ ﴿٢٤﴾ أَءُلۡقِيَ ٱلذِّكۡرُ عَلَيۡهِ
مِنۢ بَيۡنِنَا بَلۡ هُوَ كَذَّابٌ أَشِرٞ ﴿٢٥﴾ سَيَعۡلَمُونَ غَدٗا مَّنِ ٱلۡكَذَّابُ
ٱلۡأَشِرُ ﴿٢٦﴾ إِنَّا مُرۡسِلُواْ ٱلنَّاقَةِ فِتۡنَةٗ لَّهُمۡ فَٱرۡتَقِبۡهُمۡ وَٱصۡطَبِرۡ ﴿٢٧﴾

الحزب ٥٣

وشه و ماناکانی

﴿[illegible]﴾ چاویان داخستووه
﴿[illegible]﴾ گوڕەکان
﴿[illegible]﴾ بەپەلە
﴿[illegible]﴾ مەنع کرا، ڕیسوا کرا
﴿[illegible]﴾ شکسم هیناوە سەرمحه
﴿[illegible]﴾ دەرگای ئاسمان
﴿بِمَاءٍ مُّنۡهَمِرٍ﴾ بە بارینی خوڕەم
﴿[illegible]﴾ ڕەوبیمان بەڕیەوە
﴿[illegible]﴾ کاریکە بزمارەوە
﴿[illegible]﴾ بزمار
﴿تَجۡرِي بِأَعۡيُنِنَا﴾ بە چاودیری ئێمە دەڕوا
و دەگەری ﴿[illegible]﴾ کەسی بیربکاتەوە
﴿[illegible]﴾ هەڕەشە و وریاکردنەوە
﴿[illegible]﴾ نابەکی بەسەرزمان
﴿[illegible]﴾ زوریکی شووم و ڕەش
﴿[illegible]﴾ حەلتی دەمالی
﴿[illegible]﴾ کونەرەی دار خورما
﴿[illegible]﴾ هەلکەنراو
﴿[illegible]﴾ دوورکی دەمەرل

نیشانەکان و ئاموژگاریەوە:
شوێنی میبگە (الغنة) · (الادغام) بە میبگەوە · میبگەی (الاخفاء) · (الادغام) ی بێ میبگە و ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە · میبگەی (الاقلاب).

ئەندازەی دریژکردنەوەکان (المدود):
(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددە بەی ... وەستانەوە
(٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددە بەی ... وەستانەوە
مەددی میبلی ... حەرەکە
(٦،٤،٢) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)
(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبیعی)ی

وَنَبِّئۡهُمۡ أَنَّ ٱلۡمَآءَ قِسۡمَةُۢ بَيۡنَهُمۡۖ كُلُّ شِرۡبٖ مُّحۡتَضَرٞ ٢٨ فَنَادَوۡاْ صَاحِبَهُمۡ
فَتَعَاطَىٰ فَعَقَرَ ٢٩ فَكَيۡفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذُرِ ٣٠ إِنَّآ أَرۡسَلۡنَا عَلَيۡهِمۡ
صَيۡحَةٗ وَٰحِدَةٗ فَكَانُواْ كَهَشِيمِ ٱلۡمُحۡتَظِرِ ٣١ وَلَقَدۡ يَسَّرۡنَا ٱلۡقُرۡءَانَ
لِلذِّكۡرِ فَهَلۡ مِن مُّدَّكِرٖ ٣٢ كَذَّبَتۡ قَوۡمُ لُوطِۭ بِٱلنُّذُرِ ٣٣ إِنَّآ أَرۡسَلۡنَا
عَلَيۡهِمۡ حَاصِبًا إِلَّآ ءَالَ لُوطٖۖ نَّجَّيۡنَٰهُم بِسَحَرٖ ٣٤ نِّعۡمَةٗ مِّنۡ عِندِنَاۚ
كَذَٰلِكَ نَجۡزِي مَن شَكَرَ ٣٥ وَلَقَدۡ أَنذَرَهُم بَطۡشَتَنَا فَتَمَارَوۡاْ
بِٱلنُّذُرِ ٣٦ وَلَقَدۡ رَٰوَدُوهُ عَن ضَيۡفِهِۦ فَطَمَسۡنَآ أَعۡيُنَهُمۡ فَذُوقُواْ
عَذَابِي وَنُذُرِ ٣٧ وَلَقَدۡ صَبَّحَهُم بُكۡرَةً عَذَابٞ مُّسۡتَقِرّٞ ٣٨
فَذُوقُواْ عَذَابِي وَنُذُرِ ٣٩ وَلَقَدۡ يَسَّرۡنَا ٱلۡقُرۡءَانَ لِلذِّكۡرِ فَهَلۡ مِن مُّدَّكِرٖ
٤٠ وَلَقَدۡ جَآءَ ءَالَ فِرۡعَوۡنَ ٱلنُّذُرُ ٤١ كَذَّبُواْ بِـَٔايَٰتِنَا كُلِّهَا فَأَخَذۡنَٰهُمۡ
أَخۡذَ عَزِيزٖ مُّقۡتَدِرٍ ٤٢ أَكُفَّارُكُمۡ خَيۡرٞ مِّنۡ أُوْلَٰٓئِكُمۡ أَمۡ لَكُم بَرَآءَةٞ
فِي ٱلزُّبُرِ ٤٣ أَمۡ يَقُولُونَ نَحۡنُ جَمِيعٞ مُّنتَصِرٞ ٤٤ سَيُهۡزَمُ ٱلۡجَمۡعُ
وَيُوَلُّونَ ٱلدُّبُرَ ٤٥ بَلِ ٱلسَّاعَةُ مَوۡعِدُهُمۡ وَٱلسَّاعَةُ أَدۡهَىٰ وَأَمَرُّ
٤٦ إِنَّ ٱلۡمُجۡرِمِينَ فِي ضَلَٰلٖ وَسُعُرٖ ٤٧ يَوۡمَ يُسۡحَبُونَ فِي ٱلنَّارِ
عَلَىٰ وُجُوهِهِمۡ ذُوقُواْ مَسَّ سَقَرَ ٤٨ إِنَّا كُلَّ شَيۡءٍ خَلَقۡنَٰهُ بِقَدَرٖ ٤٩

وشە و ماناكانی

﴿[illegible]﴾ بەش كراوە لە نێوانیاندا
﴿[illegible]﴾ هەر بەشێك، هەر خواردنەوەیەك
﴿مُّحۡتَضَرٞ﴾ ئامادەكراو
﴿فَتَعَاطَىٰ﴾ دەستی دایە، دەستی پێكرد، پەلاماری دا
﴿كَهَشِيمِ﴾ وەك پووش ﴿[illegible]﴾ پەرچین
﴿[illegible]﴾ بای بەرد هەڵگر، بەردباران
﴿[illegible]﴾ دوودڵیان بە ترسێنەر نەكرد
﴿[illegible]﴾ تەماعیان كردە میوانەكانی
﴿[illegible]﴾ بەرائەت
﴿[illegible]﴾ لە كتێبە ئاسمانییەكان
﴿[illegible]﴾ ئێمە كۆ و كۆمەڵین
﴿[illegible]﴾ سەركەوتووین
﴿وَٱلسَّاعَةُ أَدۡهَىٰ﴾ قیامەت سەختترە
﴿[illegible]﴾ تاڵترە
﴿وَسُعُرٖ﴾ ئاگری تاودراو، یان شێتی

١ هەموو وەستانەكان لەسەر پیتی سكوندار دەكرێت ئەو نەبێت كە پیتەكە خۆی سكوندار نەبێت ئەكاتی وەستاندن حەرەكەكانی تری لێ دادەماڵرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەكە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە، تائی خڕیش بە (هاء)ی سكوندار دەخوێنرێتەوە.
٢ ئەو هێمایانەی وەستان كە بەڕەنگی سوور ڕەنگ كراون وەستانی میانەی ئایەتەكان و سەرەتای ئایەتەكان دیاری دەكەن. لەكاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوكمێك هەن كە دەگۆڕێن.

١ چۆنیەتی وەستان (الوقوف)
٢ نیشانەكانی وەستان

▼ تەفخیمی پیتی لامی (الله)
▼ تەفخیمی پیتی (راء)
▼ سیمەتی قەلقەلە

فێربوونی گۆكردن: تەجوید و قەلقەلە

وَمَآ أَمۡرُنَآ إِلَّا وَٰحِدَةٞ كَلَمۡحِۭ بِٱلۡبَصَرِ ﴿٥٠﴾ وَلَقَدۡ أَهۡلَكۡنَآ
أَشۡيَاعَكُمۡ فَهَلۡ مِن مُّدَّكِرٖ ﴿٥١﴾ وَكُلُّ شَيۡءٖ فَعَلُوهُ
فِي ٱلزُّبُرِ ﴿٥٢﴾ وَكُلُّ صَغِيرٖ وَكَبِيرٖ مُّسۡتَطَرٌ ﴿٥٣﴾ إِنَّ ٱلۡمُتَّقِينَ
فِي جَنَّٰتٖ وَنَهَرٖ ﴿٥٤﴾ فِي مَقۡعَدِ صِدۡقٍ عِندَ مَلِيكٖ مُّقۡتَدِرِۭ ﴿٥٥﴾

سُورَةُ الرَّحۡمَٰنِ

مدنية ٥٥ — آياتها ٧٨

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

ٱلرَّحۡمَٰنُ ﴿١﴾ عَلَّمَ ٱلۡقُرۡءَانَ ﴿٢﴾ خَلَقَ ٱلۡإِنسَٰنَ ﴿٣﴾ الحزب ٥٤
عَلَّمَهُ ٱلۡبَيَانَ ﴿٤﴾ ٱلشَّمۡسُ وَٱلۡقَمَرُ بِحُسۡبَانٖ ﴿٥﴾ وَٱلنَّجۡمُ
وَٱلشَّجَرُ يَسۡجُدَانِ ﴿٦﴾ وَٱلسَّمَآءَ رَفَعَهَا وَوَضَعَ ٱلۡمِيزَانَ
﴿٧﴾ أَلَّا تَطۡغَوۡاْ فِي ٱلۡمِيزَانِ ﴿٨﴾ وَأَقِيمُواْ ٱلۡوَزۡنَ بِٱلۡقِسۡطِ
وَلَا تُخۡسِرُواْ ٱلۡمِيزَانَ ﴿٩﴾ وَٱلۡأَرۡضَ وَضَعَهَا لِلۡأَنَامِ ﴿١٠﴾
فِيهَا فَٰكِهَةٞ وَٱلنَّخۡلُ ذَاتُ ٱلۡأَكۡمَامِ ﴿١١﴾ وَٱلۡحَبُّ ذُو ٱلۡعَصۡفِ
وَٱلرَّيۡحَانُ ﴿١٢﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿١٣﴾ خَلَقَ
ٱلۡإِنسَٰنَ مِن صَلۡصَٰلٖ كَٱلۡفَخَّارِ ﴿١٤﴾ وَخَلَقَ ٱلۡجَآنَّ
مِن مَّارِجٖ مِّن نَّارٖ ﴿١٥﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿١٦﴾

وشە و ماناکانی

﴿[illegible]﴾ هەر یەك وشەیە کە ئەویش [illegible]

﴿[illegible]﴾ هاووێنەکانتان

﴿[illegible]﴾ نووسراوی فریشتەکان

﴿[illegible]﴾ نووسراوە

﴿[illegible]﴾ جێگەیەکی [illegible]

سوورەتی رەحمان

﴿بِحُسۡبَانٖ﴾ بە ئەندازە و حساب

﴿[illegible]﴾ گیای بێ لاسك ﴿يَسۡجُدَانِ﴾ سوجدە دەبەن

﴿[illegible]﴾ ترازووی دانا

﴿[illegible]﴾ ترازووبازیی مەکەن، دزیی لە کێشان مەکەن

﴿[illegible]﴾ رەوپێ دانەوە

﴿[illegible]﴾ مێوەی بە پەردە و پەرگ

﴿[illegible]﴾ نیعمەتەکانی خودا [illegible]

﴿[illegible]﴾ درۆ دەکەن، باوەڕی پێ ناکەن؟

﴿[illegible]﴾ سوالەت، قوڕی سوورکراوەوە

﴿[illegible]﴾ بڵێسەی بێ دووکەڵ

مینگەکان و ئەوانەی ناخوێندرێنەوە: شوێنی مینگە (الغنة) — (الإدغام) بە مینگەوە — مینگەی (الإخفاء) — (الإدغام)ی بێ مینگە و ئەو پیتانەی ناخوێندرێنەوە — مینگەی (الإقلاب).

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود): (٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بە هۆی [illegible] دروست دەبن. — (٤-٥) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بە هۆی (هەمز)ەوە دروست دەبن. — مەددی [illegible] لەکاتی وەستاندا و [illegible] (٦-٤-٢) حەرەکە — (٦،٤،٢) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)دا — (٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)ە.

رَبُّ ٱلۡمَشۡرِقَيۡنِ وَرَبُّ ٱلۡمَغۡرِبَيۡنِ ﴿١٧﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿١٨﴾
مَرَجَ ٱلۡبَحۡرَيۡنِ يَلۡتَقِيَانِ ﴿١٩﴾ بَيۡنَهُمَا بَرۡزَخٞ لَّا يَبۡغِيَانِ ﴿٢٠﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ
رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٢١﴾ يَخۡرُجُ مِنۡهُمَا ٱللُّؤۡلُؤُ وَٱلۡمَرۡجَانُ ﴿٢٢﴾ فَبِأَيِّ
ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٢٣﴾ وَلَهُ ٱلۡجَوَارِ ٱلۡمُنشَـَٔاتُ فِي ٱلۡبَحۡرِ كَٱلۡأَعۡلَٰمِ
﴿٢٤﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٢٥﴾ كُلُّ مَنۡ عَلَيۡهَا فَانٖ ﴿٢٦﴾ وَيَبۡقَىٰ
وَجۡهُ رَبِّكَ ذُو ٱلۡجَلَٰلِ وَٱلۡإِكۡرَامِ ﴿٢٧﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ
﴿٢٨﴾ يَسۡـَٔلُهُۥ مَن فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِۚ كُلَّ يَوۡمٍ هُوَ فِي شَأۡنٖ ﴿٢٩﴾ فَبِأَيِّ
ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٠﴾ سَنَفۡرُغُ لَكُمۡ أَيُّهَ ٱلثَّقَلَانِ ﴿٣١﴾ فَبِأَيِّ
ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٢﴾ يَٰمَعۡشَرَ ٱلۡجِنِّ وَٱلۡإِنسِ إِنِ ٱسۡتَطَعۡتُمۡ
أَن تَنفُذُواْ مِنۡ أَقۡطَارِ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ فَٱنفُذُواْۚ لَا تَنفُذُونَ
إِلَّا بِسُلۡطَٰنٖ ﴿٣٣﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٤﴾ يُرۡسَلُ عَلَيۡكُمَا
شُوَاظٞ مِّن نَّارٖ وَنُحَاسٞ فَلَا تَنتَصِرَانِ ﴿٣٥﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا
تُكَذِّبَانِ ﴿٣٦﴾ فَإِذَا ٱنشَقَّتِ ٱلسَّمَآءُ فَكَانَتۡ وَرۡدَةٗ كَٱلدِّهَانِ
﴿٣٧﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٨﴾ فَيَوۡمَئِذٖ لَّا يُسۡـَٔلُ عَن ذَنۢبِهِۦٓ
إِنسٞ وَلَا جَآنّٞ ﴿٣٩﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٠﴾

وشه و ماناکانی

﴿[illegible]﴾ دوو دەریای سویر و شیرینی بە ڕێکەی خۆیاندا نارد
﴿[illegible]﴾ دەگەن بە یەك
﴿[illegible]﴾ بەربەستێك
﴿[illegible]﴾ سکەلاو [illegible]
﴿[illegible]﴾ [illegible]
﴿[illegible]﴾ کەشتی [illegible]
﴿[illegible]﴾ وەك کێو
﴿[illegible]﴾ [illegible]
﴿[illegible]﴾ گەورە و خاوەن دەسەڵات
﴿[illegible]﴾ [illegible]
﴿[illegible]﴾ [illegible] لە کار و باردایە
﴿سَنَفۡرُغُ﴾ لە [illegible] دەکەین
﴿[illegible]﴾ ئەی دوو چینەکە (ئادەمیزاد و جین)
﴿[illegible]﴾ دەرچن، [illegible]
﴿فَٱنفُذُواْ﴾ دەدەرچن
﴿بِسُلۡطَٰنٖ﴾ بە هێزێك
﴿شُوَاظٞ﴾ بڵێسەیەك
﴿[illegible]﴾ مس
﴿[illegible]﴾ وەك گوڵ، گوڵی سوور
﴿[illegible]﴾ وەك ڕۆنی زەیت

ڕەنگی گۆکردن (ئیدغام و قەلقەلە)	▼ تەفخیمی پیتی لامی (اللّٰه). ▼ تەفخیمی پیتی (راء). ▼ سیفەتی قەلقەلە.	١. چۆنیەتی وەستان (الوقوف). ٢. نیشانەکانی وەستان	١- هەموو وەستانەکان لەسەر [illegible] [illegible] دەخوێنرێتەوە و تائی خڕیش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە. ٢- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن. لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن.

يُعۡرَفُ ٱلۡمُجۡرِمُونَ بِسِيمَٰهُمۡ فَيُؤۡخَذُ بِٱلنَّوَٰصِي وَٱلۡأَقۡدَامِ ﴿٤١﴾ فَبِأَيِّ
ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٢﴾ هَٰذِهِۦ جَهَنَّمُ ٱلَّتِي يُكَذِّبُ بِهَا ٱلۡمُجۡرِمُونَ
﴿٤٣﴾ يَطُوفُونَ بَيۡنَهَا وَبَيۡنَ حَمِيمٍ ءَانٖ ﴿٤٤﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ
﴿٤٥﴾ وَلِمَنۡ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِۦ جَنَّتَانِ ﴿٤٦﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ
﴿٤٧﴾ ذَوَاتَآ أَفۡنَانٖ ﴿٤٨﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٩﴾ فِيهِمَا عَيۡنَانِ
تَجۡرِيَانِ ﴿٥٠﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥١﴾ فِيهِمَا مِن كُلِّ فَٰكِهَةٖ
زَوۡجَانِ ﴿٥٢﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥٣﴾ مُتَّكِـِٔينَ عَلَىٰ فُرُشِۭ
بَطَآئِنُهَا مِنۡ إِسۡتَبۡرَقٖۚ وَجَنَى ٱلۡجَنَّتَيۡنِ دَانٖ ﴿٥٤﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا
تُكَذِّبَانِ ﴿٥٥﴾ فِيهِنَّ قَٰصِرَٰتُ ٱلطَّرۡفِ لَمۡ يَطۡمِثۡهُنَّ إِنسٞ قَبۡلَهُمۡ
وَلَا جَآنّٞ ﴿٥٦﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥٧﴾ كَأَنَّهُنَّ ٱلۡيَاقُوتُ
وَٱلۡمَرۡجَانُ ﴿٥٨﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥٩﴾ هَلۡ جَزَآءُ
ٱلۡإِحۡسَٰنِ إِلَّا ٱلۡإِحۡسَٰنُ ﴿٦٠﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ
﴿٦١﴾ وَمِن دُونِهِمَا جَنَّتَانِ ﴿٦٢﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ
﴿٦٣﴾ مُدۡهَآمَّتَانِ ﴿٦٤﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦٥﴾ فِيهِمَا
عَيۡنَانِ نَضَّاخَتَانِ ﴿٦٦﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦٧﴾

وشه و ماناکانی

﴿[illegible]﴾ بەهۆی روورەشیانەوە
﴿[illegible]﴾ بە کاکوڵ رادەکێشرێن
﴿[illegible]﴾ ناوێکی گەرم
﴿[illegible]﴾ دوو باخ
﴿[illegible]﴾ لق و پۆپدار
﴿[illegible]﴾ دوو سەرچاوە، تەسنیم و سەلسەبیل
﴿[illegible]﴾ دوو جۆر
﴿[illegible]﴾ ئاوریشمی ئەستوور
﴿[illegible]﴾ بەروبوومی دوو باخەکە
﴿[illegible]﴾ نزیکە
﴿[illegible]﴾ چاو لە مێردەکانیان بۆ کەس نارواس
﴿[illegible]﴾ پێش مێردەکانیان کەس دەستی بۆ نەبردوون
﴿ومن دونهما﴾ لە خوار ئەوانیشەوە دوو باخی دیکە هەن
﴿[illegible]﴾ سەوز و تۆخن
﴿نضاختان﴾ هەڵدەقوڵێن، فیچقە دەکەن

ناجوێنەکانی تەجوید	شوێنی مەسکە (الغنة) — (الإدغام) بە مەسکەوە
	مەسکەی (الإخفاء) — (الإدغام)ی بێ مەسکە و
	مەسکەی (الإقلاب) — ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە
ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)	(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددە بەهۆی ساکن[illegible] دروست دەبێ
	(٤، ٥) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی هەمزەوە دروست دەبن
	مەددی متصل و منفصل (٤، ٥، ٦) حەرەکە
	(٢، ٤، ٦) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)
	(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددە [illegible]

فِيهِمَا فَٰكِهَةٌ وَنَخْلٌ وَرُمَّانٌ ﴿٦٨﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦٩﴾
فِيهِنَّ خَيْرَٰتٌ حِسَانٌ ﴿٧٠﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٧١﴾ حُورٌ
مَّقْصُورَٰتٌ فِى ٱلْخِيَامِ ﴿٧٢﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٧٣﴾
لَمْ يَطْمِثْهُنَّ إِنسٌ قَبْلَهُمْ وَلَا جَآنٌّ ﴿٧٤﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ
﴿٧٥﴾ مُتَّكِـِٔينَ عَلَىٰ رَفْرَفٍ خُضْرٍ وَعَبْقَرِىٍّ حِسَانٍ ﴿٧٦﴾ فَبِأَيِّ
ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٧٧﴾ تَبَٰرَكَ ٱسْمُ رَبِّكَ ذِى ٱلْجَلَٰلِ وَٱلْإِكْرَامِ ﴿٧٨﴾

سُورَةُ الوَاقِعَةِ

ترتيبها ٥٦ — آياتها ٩٦

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

ربع الحزب ٥٤

إِذَا وَقَعَتِ ٱلْوَاقِعَةُ ﴿١﴾ لَيْسَ لِوَقْعَتِهَا كَاذِبَةٌ ﴿٢﴾ خَافِضَةٌ رَّافِعَةٌ
﴿٣﴾ إِذَا رُجَّتِ ٱلْأَرْضُ رَجًّا ﴿٤﴾ وَبُسَّتِ ٱلْجِبَالُ بَسًّا ﴿٥﴾
فَكَانَتْ هَبَآءً مُّنۢبَثًّا ﴿٦﴾ وَكُنتُمْ أَزْوَٰجًا ثَلَٰثَةً ﴿٧﴾ فَأَصْحَٰبُ
ٱلْمَيْمَنَةِ مَآ أَصْحَٰبُ ٱلْمَيْمَنَةِ ﴿٨﴾ وَأَصْحَٰبُ ٱلْمَشْـَٔمَةِ مَآ أَصْحَٰبُ
ٱلْمَشْـَٔمَةِ ﴿٩﴾ وَٱلسَّٰبِقُونَ ٱلسَّٰبِقُونَ ﴿١٠﴾ أُو۟لَٰٓئِكَ ٱلْمُقَرَّبُونَ ﴿١١﴾
فِى جَنَّٰتِ ٱلنَّعِيمِ ﴿١٢﴾ ثُلَّةٌ مِّنَ ٱلْأَوَّلِينَ ﴿١٣﴾ وَقَلِيلٌ مِّنَ ٱلْءَاخِرِينَ
﴿١٤﴾ عَلَىٰ سُرُرٍ مَّوْضُونَةٍ ﴿١٥﴾ مُّتَّكِـِٔينَ عَلَيْهَا مُتَقَٰبِلِينَ ﴿١٦﴾

وشه و ماناکانی

﴿[illegible]﴾ جوان و جووشیرین
﴿[illegible]﴾ ئافرەتی سپیی و جوان
﴿[illegible]﴾
[illegible] ﴾ لەناو خیوەتدان
﴿[illegible]﴾ ڕایەخی بەرز
﴿[illegible]﴾ ڕایەخی جوان و پوختو ڕێک

سوورەتی واقعه

﴿[illegible]﴾ قیامەت هەلسا
﴿[illegible]﴾ درۆی تێدا نییە
﴿خَافِضَةٌ رَّافِعَةٌ﴾ بەرز و نزم کەرەوە، بەرزکەرەوە بۆ بەهەشت نزم کەرەوە بۆ دۆزەخ
﴿[illegible]﴾ زەویی هەژا
﴿[illegible]﴾ کێوەکان هاڕران
﴿هَبَآءً مُّنۢبَثًّا﴾ تۆزی پەرت و بڵاو
﴿[illegible]﴾ چەند جۆرێک بوون
﴿[illegible]﴾ کۆمەڵێک
﴿[illegible]﴾ ڕایەخی لە زێڕ چنراو

یاسای گۆکردن (تجوید) و هەڵقەڵە	▼ تەفخیمی پیتی لامی (الله) ▼ تەفخیمی پیتی (ر م) ▼ سیمەتی قەلقەلە	١ جۆرەکانی وەستان (الوقوف): ٢ نیشانەکانی وەستان	١ هەموو وەستانەکان لەسەر پیتی سکوون دەکرێت. بەلام ئەگەر پیتەکە خۆی سکووندار نەبێت لەکاتی وەستاندا حەرەکەکانی نابینرێت. بۆیە لە وەستاندا ئەگەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە و (تای) خڕیش بە (هاء)ی سکوون دەخوێنرێتەوە. ٢ ئەو نیشانانەی وەستان کە بەرەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی نێوانی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن. ئەکانی بەردەوامبوونیش بە خوێندنەوە چەند حوکمێک هەن کە دەگۆڕێن

يَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَٰنٌ مُّخَلَّدُونَ ﴿١٧﴾ بِأَكْوَابٍ وَأَبَارِيقَ وَكَأْسٍ مِّن مَّعِينٍ
﴿١٨﴾ لَّا يُصَدَّعُونَ عَنْهَا وَلَا يُنزِفُونَ ﴿١٩﴾ وَفَٰكِهَةٍ مِّمَّا يَتَخَيَّرُونَ
﴿٢٠﴾ وَلَحْمِ طَيْرٍ مِّمَّا يَشْتَهُونَ ﴿٢١﴾ وَحُورٌ عِينٌ ﴿٢٢﴾ كَأَمْثَٰلِ ٱللُّؤْلُؤِ
ٱلْمَكْنُونِ ﴿٢٣﴾ جَزَآءًۢ بِمَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿٢٤﴾ لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا
تَأْثِيمًا ﴿٢٥﴾ إِلَّا قِيلًا سَلَٰمًا سَلَٰمًا ﴿٢٦﴾ وَأَصْحَٰبُ ٱلْيَمِينِ مَآ أَصْحَٰبُ
ٱلْيَمِينِ ﴿٢٧﴾ فِى سِدْرٍ مَّخْضُودٍ ﴿٢٨﴾ وَطَلْحٍ مَّنضُودٍ ﴿٢٩﴾ وَظِلٍّ مَّمْدُودٍ
﴿٣٠﴾ وَمَآءٍ مَّسْكُوبٍ ﴿٣١﴾ وَفَٰكِهَةٍ كَثِيرَةٍ ﴿٣٢﴾ لَّا مَقْطُوعَةٍ وَلَا
مَمْنُوعَةٍ ﴿٣٣﴾ وَفُرُشٍ مَّرْفُوعَةٍ ﴿٣٤﴾ إِنَّآ أَنشَأْنَٰهُنَّ إِنشَآءً ﴿٣٥﴾ فَجَعَلْنَٰهُنَّ
أَبْكَارًا ﴿٣٦﴾ عُرُبًا أَتْرَابًا ﴿٣٧﴾ لِّأَصْحَٰبِ ٱلْيَمِينِ ﴿٣٨﴾ ثُلَّةٌ مِّنَ
ٱلْأَوَّلِينَ ﴿٣٩﴾ وَثُلَّةٌ مِّنَ ٱلْءَاخِرِينَ ﴿٤٠﴾ وَأَصْحَٰبُ ٱلشِّمَالِ مَآ أَصْحَٰبُ
ٱلشِّمَالِ ﴿٤١﴾ فِى سَمُومٍ وَحَمِيمٍ ﴿٤٢﴾ وَظِلٍّ مِّن يَحْمُومٍ ﴿٤٣﴾ لَّا بَارِدٍ
وَلَا كَرِيمٍ ﴿٤٤﴾ إِنَّهُمْ كَانُوا۟ قَبْلَ ذَٰلِكَ مُتْرَفِينَ ﴿٤٥﴾ وَكَانُوا۟ يُصِرُّونَ
عَلَى ٱلْحِنثِ ٱلْعَظِيمِ ﴿٤٦﴾ وَكَانُوا۟ يَقُولُونَ أَئِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا
وَعِظَٰمًا أَءِنَّا لَمَبْعُوثُونَ ﴿٤٧﴾ أَوَءَابَآؤُنَا ٱلْأَوَّلُونَ ﴿٤٨﴾ قُلْ إِنَّ
ٱلْأَوَّلِينَ وَٱلْءَاخِرِينَ ﴿٤٩﴾ لَمَجْمُوعُونَ إِلَىٰ مِيقَٰتِ يَوْمٍ مَّعْلُومٍ ﴿٥٠﴾

وشه و ماناکانی

﴿وأباريق﴾ مەسینە
﴿وكأس﴾ کاسە، کاسەی خواردنەوە
﴿[illegible]﴾ لە سەرچاوە دەرچوو
﴿[illegible]﴾ سەریان ییی نایێشی
﴿[illegible]﴾ سەرخوش نابن
﴿[illegible]﴾ ئافرەتی سپیی چاو گەورە
﴿[illegible]﴾ مرواریی لە دوخدا
﴿[illegible]﴾ لە داری موورد ﴿[illegible]﴾ ی درک ﴿[illegible]﴾ موور
﴿[illegible]﴾ پان بەیەکەوە درو
﴿[illegible]﴾ بەرز
﴿[illegible]﴾ خۆشەویستکەر لەلای میردیان
﴿[illegible]﴾ هاوتەمەن
﴿[illegible]﴾ بای زۆر گەرم ﴿[illegible]﴾ دوی زۆر گەرم
﴿[illegible]﴾ دووکەلی رەش ﴿[illegible]﴾ بەهەر لە گەرمە دەگری
﴿[illegible]﴾ مەستخۆرنبوون
﴿[illegible]﴾ گوناهی گەورە، کوفر

مینگەکان و دەنگەکان

شوێنی مینگە (الغنة) | ا لإدغام بە مینگەوە
مینگەی (الإخفاء) | (الإدغام ای بێ مینگەو)
مینگەی (الإقلاب). | ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە

درێژکردنەوەکان (المدود)

حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی سکون دروست دەبن
(٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی هەمزەوە دروست دەبن
مەددی منفصل بەگشتی و مەددی متصل و ماوەکەی بە ئەندازەی (٥،٤) حەرەکەیە
(٦،٤،٢) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)
(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی جوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبیعی)

ثُمَّ إِنَّكُمْ أَيُّهَا ٱلضَّآلُّونَ ٱلْمُكَذِّبُونَ ﴿٥١﴾ لَأَكِلُونَ مِن شَجَرٍ مِّن زَقُّومٍ ﴿٥٢﴾
فَمَالِـُٔونَ مِنْهَا ٱلْبُطُونَ ﴿٥٣﴾ فَشَٰرِبُونَ عَلَيْهِ مِنَ ٱلْحَمِيمِ ﴿٥٤﴾ فَشَٰرِبُونَ
شُرْبَ ٱلْهِيمِ ﴿٥٥﴾ هَٰذَا نُزُلُهُمْ يَوْمَ ٱلدِّينِ ﴿٥٦﴾ نَحْنُ خَلَقْنَٰكُمْ فَلَوْلَا
تُصَدِّقُونَ ﴿٥٧﴾ أَفَرَءَيْتُم مَّا تُمْنُونَ ﴿٥٨﴾ ءَأَنتُمْ تَخْلُقُونَهُۥٓ أَمْ نَحْنُ
ٱلْخَٰلِقُونَ ﴿٥٩﴾ نَحْنُ قَدَّرْنَا بَيْنَكُمُ ٱلْمَوْتَ وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوقِينَ ﴿٦٠﴾
عَلَىٰٓ أَن نُّبَدِّلَ أَمْثَٰلَكُمْ وَنُنشِئَكُمْ فِى مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦١﴾ وَلَقَدْ
عَلِمْتُمُ ٱلنَّشْأَةَ ٱلْأُولَىٰ فَلَوْلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٦٢﴾ أَفَرَءَيْتُم مَّا تَحْرُثُونَ
﴿٦٣﴾ ءَأَنتُمْ تَزْرَعُونَهُۥٓ أَمْ نَحْنُ ٱلزَّٰرِعُونَ ﴿٦٤﴾ لَوْ نَشَآءُ لَجَعَلْنَٰهُ
حُطَٰمًا فَظَلْتُمْ تَفَكَّهُونَ ﴿٦٥﴾ إِنَّا لَمُغْرَمُونَ ﴿٦٦﴾ بَلْ نَحْنُ مَحْرُومُونَ
﴿٦٧﴾ أَفَرَءَيْتُمُ ٱلْمَآءَ ٱلَّذِى تَشْرَبُونَ ﴿٦٨﴾ ءَأَنتُمْ أَنزَلْتُمُوهُ مِنَ ٱلْمُزْنِ
أَمْ نَحْنُ ٱلْمُنزِلُونَ ﴿٦٩﴾ لَوْ نَشَآءُ جَعَلْنَٰهُ أُجَاجًا فَلَوْلَا تَشْكُرُونَ
﴿٧٠﴾ أَفَرَءَيْتُمُ ٱلنَّارَ ٱلَّتِى تُورُونَ ﴿٧١﴾ ءَأَنتُمْ أَنشَأْتُمْ شَجَرَتَهَآ أَمْ
نَحْنُ ٱلْمُنشِـُٔونَ ﴿٧٢﴾ نَحْنُ جَعَلْنَٰهَا تَذْكِرَةً وَمَتَٰعًا لِّلْمُقْوِينَ
﴿٧٣﴾ فَسَبِّحْ بِٱسْمِ رَبِّكَ ٱلْعَظِيمِ ﴿٧٤﴾ ۞ فَلَآ أُقْسِمُ
بِمَوَٰقِعِ ٱلنُّجُومِ ﴿٧٥﴾ وَإِنَّهُۥ لَقَسَمٌ لَّوْ تَعْلَمُونَ عَظِيمٌ ﴿٧٦﴾

حزب ٥٤

وشه و ماناکانی

﴿ زقوم ﴾ دارێکی ناشیرینی قیزەون
﴿ شُرْبَ الْهِيمِ ﴾ وشتری تینوو
﴿ هَٰذَا نُزُلُهُمْ ﴾ ئەمە میوانداریانە ﴿ فلولا ﴾ ئایا نییتان؟
﴿ تمنون ﴾ تووی دەیچەنە مندالدان
﴿ بمسبوقين ﴾ لێمان پێش ناکەون
﴿ حطاما ﴾ پێن و پووش ﴿ تَفَكَّهُونَ ﴾ لێی سەرسام دەبن
﴿ لمغرمون ﴾ زیانمان کرد، زۆرمان بەماوە
﴿ أجاجا ﴾ ئاوەکەمان تاڵ دەکرد
﴿ تورون ﴾ ئەو ئاگرەی دەیکەنەوە
﴿ تذكرة ﴾ بیرخستنەوە
﴿ للمقوين ﴾ کەرەستە بۆ خۆگەرمکردنەوە
﴿ فلا أقسم ﴾ سوێند دەخۆم
﴿ بمواقع النجوم ﴾ شوێنی هەڵهاتن و ئاوابوونی ئەستێرەکان

فۆرمی گۆکردن (تصحیح) و قەلقەلە
تەفخیمی پیتی لامی (اللّٰه).
تەفخیمی پیتی (راء).
سیفەتی قەلقەلە.

١ چۆنیەتی وەستان (الوقوف):
٢ نیشانەکانی وەستان:

إِنَّهُۥ لَقُرۡءَانٞ كَرِيمٞ ٧٧ فِي كِتَٰبٖ مَّكۡنُونٖ ٧٨ لَّا يَمَسُّهُۥٓ إِلَّا
ٱلۡمُطَهَّرُونَ ٧٩ تَنزِيلٞ مِّن رَّبِّ ٱلۡعَٰلَمِينَ ٨٠ أَفَبِهَٰذَا ٱلۡحَدِيثِ
أَنتُم مُّدۡهِنُونَ ٨١ وَتَجۡعَلُونَ رِزۡقَكُمۡ أَنَّكُمۡ تُكَذِّبُونَ ٨٢ فَلَوۡلَآ
إِذَا بَلَغَتِ ٱلۡحُلۡقُومَ ٨٣ وَأَنتُمۡ حِينَئِذٖ تَنظُرُونَ ٨٤ وَنَحۡنُ أَقۡرَبُ
إِلَيۡهِ مِنكُمۡ وَلَٰكِن لَّا تُبۡصِرُونَ ٨٥ فَلَوۡلَآ إِن كُنتُمۡ غَيۡرَ مَدِينِينَ
٨٦ تَرۡجِعُونَهَآ إِن كُنتُمۡ صَٰدِقِينَ ٨٧ فَأَمَّآ إِن كَانَ مِنَ ٱلۡمُقَرَّبِينَ
٨٨ فَرَوۡحٞ وَرَيۡحَانٞ وَجَنَّتُ نَعِيمٖ ٨٩ وَأَمَّآ إِن كَانَ مِنۡ أَصۡحَٰبِ
ٱلۡيَمِينِ ٩٠ فَسَلَٰمٞ لَّكَ مِنۡ أَصۡحَٰبِ ٱلۡيَمِينِ ٩١ وَأَمَّآ إِن كَانَ مِنَ
ٱلۡمُكَذِّبِينَ ٱلضَّآلِّينَ ٩٢ فَنُزُلٞ مِّنۡ حَمِيمٖ ٩٣ وَتَصۡلِيَةُ جَحِيمٍ
٩٤ إِنَّ هَٰذَا لَهُوَ حَقُّ ٱلۡيَقِينِ ٩٥ فَسَبِّحۡ بِٱسۡمِ رَبِّكَ ٱلۡعَظِيمِ ٩٦

سُورَةُ الحَدِيدِ

مدنية ٥٧ — آياتها ٢٩

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِۖ وَهُوَ ٱلۡعَزِيزُ ٱلۡحَكِيمُ ١ لَهُۥ مُلۡكُ
ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِۖ يُحۡيِۦ وَيُمِيتُۖ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ قَدِيرٌ ٢
هُوَ ٱلۡأَوَّلُ وَٱلۡأٓخِرُ وَٱلظَّٰهِرُ وَٱلۡبَاطِنُۖ وَهُوَ بِكُلِّ شَيۡءٍ عَلِيمٌ ٣

وشه و ماناكانی

﴿ [illegible] ﴾ قورئانێكی گەورە و بەسوود و بەپیزە
﴿ [illegible] ﴾ لە كتێبێكی پارێزراودا (لوح المحفوظ)
﴿ [illegible] ﴾ ئێوە گومان لەم بارە دەكەن و بە دروی دەخەنەوە
﴿ [illegible] ﴾ زۆر بێپەكێس دەكەن، سوپاستان لەسەر رۆزی
﴿ [illegible] ﴾ گەسنە گەروو
﴿ [illegible] ﴾ بەگەر دەموراس و لسان دست
﴿ [illegible] ﴾ حوسێن و ناسوودەبێ
﴿ [illegible] ﴾ رۆر سەكی ماش
﴿ [illegible] ﴾ مواند ربی
﴿ [illegible] ﴾ ناوی زۆر گەرم
﴿ [illegible] ﴾ چوونە دۆزەخ

سوورەتی حەدید

﴿ [illegible] ﴾ بە دەسەلات
﴿ [illegible] ﴾ ئەو بوو كەس نەبوو
﴿ [illegible] ﴾ هەر خوی دەمێنێتەوە
﴿ [illegible] ﴾ دیار و كردە حوان و بیراو
﴿ [illegible] ﴾ نادیار و نەبیراو

مسنگەكان و نەواندی ناخویپربیەوە

- شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە.
- مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و.
- مسنگەی (الإقلاب) ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە

ئەندازەی درێژكردنەوەكان (المدود)

- (٦) حەرەكە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سكون)ەوە دروست دەبن
- (٥،٤) حەرەكە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمز)ەوە دروست دەبن
- مەددی متصل، لەكاتی وەستاندا و، ملوەكەی بە ئەندازەی ٤ ٥ ٦ حەرەكەیە
- (٢، ٤، ٦) حەرەكە بۆ مەددی لەناكاو (عارض) لەكاتی وەستان (وقف)دا
- (٢) حەرەكە بۆ ئەو مەددانەی حوكمەكەیان هەوسیوەی [illegible] تطبیعی

هُوَ ٱلَّذِي خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٖ ثُمَّ ٱسۡتَوَىٰ
عَلَى ٱلۡعَرۡشِۖ يَعۡلَمُ مَا يَلِجُ فِي ٱلۡأَرۡضِ وَمَا يَخۡرُجُ مِنۡهَا وَمَا يَنزِلُ مِنَ
ٱلسَّمَآءِ وَمَا يَعۡرُجُ فِيهَاۖ وَهُوَ مَعَكُمۡ أَيۡنَ مَا كُنتُمۡۚ وَٱللَّهُ بِمَا تَعۡمَلُونَ
بَصِيرٞ ٤ لَّهُۥ مُلۡكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِۚ وَإِلَى ٱللَّهِ تُرۡجَعُ ٱلۡأُمُورُ
٥ يُولِجُ ٱلَّيۡلَ فِي ٱلنَّهَارِ وَيُولِجُ ٱلنَّهَارَ فِي ٱلَّيۡلِۚ وَهُوَ عَلِيمُۢ بِذَاتِ
ٱلصُّدُورِ ٦ ءَامِنُواْ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ وَأَنفِقُواْ مِمَّا جَعَلَكُم
مُّسۡتَخۡلَفِينَ فِيهِۖ فَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ مِنكُمۡ وَأَنفَقُواْ لَهُمۡ أَجۡرٞ كَبِيرٞ ٧
وَمَا لَكُمۡ لَا تُؤۡمِنُونَ بِٱللَّهِ وَٱلرَّسُولُ يَدۡعُوكُمۡ لِتُؤۡمِنُواْ بِرَبِّكُمۡ وَقَدۡ
أَخَذَ مِيثَٰقَكُمۡ إِن كُنتُم مُّؤۡمِنِينَ ٨ هُوَ ٱلَّذِي يُنَزِّلُ عَلَىٰ عَبۡدِهِۦٓ
ءَايَٰتِۭ بَيِّنَٰتٖ لِّيُخۡرِجَكُم مِّنَ ٱلظُّلُمَٰتِ إِلَى ٱلنُّورِۚ وَإِنَّ ٱللَّهَ بِكُمۡ
لَرَءُوفٞ رَّحِيمٞ ٩ وَمَا لَكُمۡ أَلَّا تُنفِقُواْ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ وَلِلَّهِ مِيرَٰثُ
ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِۚ لَا يَسۡتَوِي مِنكُم مَّنۡ أَنفَقَ مِن قَبۡلِ ٱلۡفَتۡحِ
وَقَٰتَلَۚ أُوْلَٰٓئِكَ أَعۡظَمُ دَرَجَةٗ مِّنَ ٱلَّذِينَ أَنفَقُواْ مِنۢ بَعۡدُ وَقَٰتَلُواْۚ
وَكُلّٗا وَعَدَ ٱللَّهُ ٱلۡحُسۡنَىٰۚ وَٱللَّهُ بِمَا تَعۡمَلُونَ خَبِيرٞ ١٠ مَّن ذَا
ٱلَّذِي يُقۡرِضُ ٱللَّهَ قَرۡضًا حَسَنٗا فَيُضَٰعِفَهُۥ لَهُۥ وَلَهُۥٓ أَجۡرٞ كَرِيمٞ ١١

وشه و ماناکانی

دەستی بەسەر عەرشدا گرت، دەستەلاتی بەسەریدا روو

ئەوەی تیی دەچی

ئەوەش لیی دەردەچی

ئەوەی لە ئاسمانەوە دێتە خوارەوە

ئەوەش بۆ ئاسمان سەردەکەوی

لە هەرکوی بن ئەو لەگەلتانە

شەو دەخاتە

جێگیری کردن باندا

پێش رزگارکردنی مەککە

پاداشتی باش

قەرزێکی جوان

تەفخیمی پیتی لامی (الله).

تەفخیمی پیتی (راء).

سیەتی قەلقەلە.

١- چاوسەی وەستان (الوقوف):

٢- نیشانەکانی وەستان:

٢- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەرەنگی سوور رەنگ کراون وەستانی سیانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند جوگێلە هەن کە دەگۆڕێن.

يَوۡمَ تَرَى ٱلۡمُؤۡمِنِينَ وَٱلۡمُؤۡمِنَٰتِ يَسۡعَىٰ نُورُهُم بَيۡنَ أَيۡدِيهِمۡ وَبِأَيۡمَٰنِهِم
بُشۡرَىٰكُمُ ٱلۡيَوۡمَ جَنَّٰتٞ تَجۡرِي مِن تَحۡتِهَا ٱلۡأَنۡهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَاۚ ذَٰلِكَ
هُوَ ٱلۡفَوۡزُ ٱلۡعَظِيمُ ١٢ يَوۡمَ يَقُولُ ٱلۡمُنَٰفِقُونَ وَٱلۡمُنَٰفِقَٰتُ لِلَّذِينَ
ءَامَنُواْ ٱنظُرُونَا نَقۡتَبِسۡ مِن نُّورِكُمۡ قِيلَ ٱرۡجِعُواْ وَرَآءَكُمۡ فَٱلۡتَمِسُواْ نُورٗا
فَضُرِبَ بَيۡنَهُم بِسُورٖ لَّهُۥ بَابُۢ بَاطِنُهُۥ فِيهِ ٱلرَّحۡمَةُ وَظَٰهِرُهُۥ مِن قِبَلِهِ
ٱلۡعَذَابُ ١٣ يُنَادُونَهُمۡ أَلَمۡ نَكُن مَّعَكُمۡۖ قَالُواْ بَلَىٰ وَلَٰكِنَّكُمۡ فَتَنتُمۡ
أَنفُسَكُمۡ وَتَرَبَّصۡتُمۡ وَٱرۡتَبۡتُمۡ وَغَرَّتۡكُمُ ٱلۡأَمَانِيُّ حَتَّىٰ جَآءَ أَمۡرُ
ٱللَّهِ وَغَرَّكُم بِٱللَّهِ ٱلۡغَرُورُ ١٤ فَٱلۡيَوۡمَ لَا يُؤۡخَذُ مِنكُمۡ فِدۡيَةٞ وَلَا
مِنَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْۚ مَأۡوَىٰكُمُ ٱلنَّارُۖ هِيَ مَوۡلَىٰكُمۡۖ وَبِئۡسَ ٱلۡمَصِيرُ
١٥ ۞ أَلَمۡ يَأۡنِ لِلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ أَن تَخۡشَعَ قُلُوبُهُمۡ لِذِكۡرِ ٱللَّهِ
وَمَا نَزَلَ مِنَ ٱلۡحَقِّ وَلَا يَكُونُواْ كَٱلَّذِينَ أُوتُواْ ٱلۡكِتَٰبَ مِن قَبۡلُ
فَطَالَ عَلَيۡهِمُ ٱلۡأَمَدُ فَقَسَتۡ قُلُوبُهُمۡۖ وَكَثِيرٞ مِّنۡهُمۡ فَٰسِقُونَ ١٦
ٱعۡلَمُوٓاْ أَنَّ ٱللَّهَ يُحۡيِ ٱلۡأَرۡضَ بَعۡدَ مَوۡتِهَاۚ قَدۡ بَيَّنَّا لَكُمُ ٱلۡأٓيَٰتِ
لَعَلَّكُمۡ تَعۡقِلُونَ ١٧ إِنَّ ٱلۡمُصَّدِّقِينَ وَٱلۡمُصَّدِّقَٰتِ وَأَقۡرَضُواْ
ٱللَّهَ قَرۡضًا حَسَنٗا يُضَٰعَفُ لَهُمۡ وَلَهُمۡ أَجۡرٞ كَرِيمٞ ١٨

وشەو ماناکانی

﴿[illegible]﴾ رێگەمان بدەن
﴿[illegible]﴾ وەربگرین
﴿[illegible]﴾ بە بەست و پەردەیەك
﴿[illegible]﴾ بانگیان دەکەن
﴿[illegible]﴾ خۆتان لەناوبرد
﴿[illegible]﴾ لە پاریزدان بوون (بۆ موسولمانان)
﴿[illegible]﴾
﴿[illegible]﴾ هیوا و ئاوات بایی کردن
﴿[illegible]﴾ شەیتان، هەر شتێك مرۆ بایی بکات
﴿[illegible]﴾ شاوی ئاگرن، ئاگر جێتانە
﴿[illegible]﴾ ئایا کاتی ئەوە نەهاتووە
﴿[illegible]﴾ نەرم بێت، بەرم بێت
﴿[illegible]﴾ ماوە، کات

مینگەکان و ئەوانەی ناخوێنرێنەوە

شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە.
مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و.
مینگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)

[illegible] حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە دروست دەبن.
(٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمزە)وە دروست دەبن.
مەددی [illegible] لەکاتی وەستاندا و [illegible] (٤، ٥، ٦) حەرەکە.
(٢، ٤، ٦) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)دا.
(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)یە.

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِۦٓ أُوْلَٰٓئِكَ هُمُ الصِّدِّيقُونَ وَالشُّهَدَآءُ
عِندَ رَبِّهِمْ لَهُمْ أَجْرُهُمْ وَنُورُهُمْ وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا
بِـَٔايَٰتِنَآ أُوْلَٰٓئِكَ أَصْحَٰبُ الْجَحِيمِ ﴿١٩﴾ اعْلَمُوٓا أَنَّمَا الْحَيَوٰةُ
الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهْوٌ وَزِينَةٌ وَتَفَاخُرٌۢ بَيْنَكُمْ وَتَكَاثُرٌ فِي الْأَمْوَٰلِ
وَالْأَوْلَٰدِ كَمَثَلِ غَيْثٍ أَعْجَبَ الْكُفَّارَ نَبَاتُهُۥ ثُمَّ يَهِيجُ فَتَرَىٰهُ
مُصْفَرًّا ثُمَّ يَكُونُ حُطَٰمًا وَفِي الْأَخِرَةِ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَمَغْفِرَةٌ
مِّنَ اللَّهِ وَرِضْوَٰنٌ وَمَا الْحَيَوٰةُ الدُّنْيَآ إِلَّا مَتَٰعُ الْغُرُورِ ﴿٢٠﴾
سَابِقُوٓا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا كَعَرْضِ السَّمَآءِ
وَالْأَرْضِ أُعِدَّتْ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِۦ ذَٰلِكَ فَضْلُ
اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَآءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٢١﴾ مَآ أَصَابَ
مِن مُّصِيبَةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِيٓ أَنفُسِكُمْ إِلَّا فِي كِتَٰبٍ
مِّن قَبْلِ أَن نَّبْرَأَهَآ إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿٢٢﴾ لِّكَيْلَا
تَأْسَوْا عَلَىٰ مَا فَاتَكُمْ وَلَا تَفْرَحُوا بِمَآ ءَاتَىٰكُمْ وَاللَّهُ
لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ ﴿٢٣﴾ الَّذِينَ يَبْخَلُونَ وَيَأْمُرُونَ
النَّاسَ بِالْبُخْلِ وَمَن يَتَوَلَّ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿٢٤﴾

وشە و ماناکانی

﴿لعب ولهو﴾ گاڵتە و گەپ و یارییە
﴿وتفاخر بينكم﴾ خۆهەڵکێشانە لەناو خۆتان ﴿وتكاثر﴾ زۆرکردن و زۆرتر کردنە
﴿أعجب الكفار﴾ کشتیارەکەی دڵخۆش و سەرسام کردووە
﴿يهيج﴾ لە دواییدا وشك دەبێ
﴿حطاما﴾ دەبێ بە پووش و پەڵاش ﴿...﴾ ... لە پاشەڕۆژیشدا سزایەکی سەخت دەبێ ﴿ومغفرة من الله ورضوان﴾ لێخۆشبوون و ڕەزامەندیی لە خوداوە
﴿سابقوا﴾ پەلە بکەن، کێبڕکێ بکەن ﴿...﴾ دروستیان بکەین
﴿...﴾ ... خەفەت بخۆن
﴿ولا تفرحوا﴾ دڵخۆش نەبن
﴿مختال فخور﴾ فیزڵی لە خۆڕازیی

ڕەنگە کۆدکراوەکان (تجوید و قلقلە):
- تەفخیمی پیتی لامی (اللّٰه)
- تەفخیمی پیتی (راء).
- سیفەتی قەلقەلە

١. چۆنیەتی وەستان (الوقوف):
٢. نیشانەکانی وەستان.

١- هەموو وەستانەکان لەسەر پیتی سکوندار دەکرێت، ئەمانەش گەر پیتەکە خۆی سکوندار نەبێت لەکاتی وەستاندا حەرەکەکانی تری لێ دادەماڵرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە و، تائی خڕیش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە.
٢- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن.

لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَٰتِ وَأَنزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَٰبَ
وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ ۖ وَأَنزَلْنَا الْحَدِيدَ فِيهِ
بَأْسٌ شَدِيدٌ وَمَنَٰفِعُ لِلنَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ مَن يَنصُرُهُۥ وَرُسُلَهُۥ
بِالْغَيْبِ ۚ إِنَّ اللَّهَ قَوِىٌّ عَزِيزٌ ﴿٢٥﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا وَإِبْرَٰهِيمَ
وَجَعَلْنَا فِى ذُرِّيَّتِهِمَا النُّبُوَّةَ وَالْكِتَٰبَ ۖ فَمِنْهُم مُّهْتَدٍ ۖ
وَكَثِيرٌ مِّنْهُمْ فَٰسِقُونَ ﴿٢٦﴾ ثُمَّ قَفَّيْنَا عَلَىٰٓ ءَاثَٰرِهِم
بِرُسُلِنَا وَقَفَّيْنَا بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ وَءَاتَيْنَٰهُ الْإِنجِيلَ
وَجَعَلْنَا فِى قُلُوبِ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ رَأْفَةً وَرَحْمَةً وَرَهْبَانِيَّةً
ابْتَدَعُوهَا مَا كَتَبْنَٰهَا عَلَيْهِمْ إِلَّا ابْتِغَآءَ رِضْوَٰنِ اللَّهِ فَمَا
رَعَوْهَا حَقَّ رِعَايَتِهَا ۖ فَـَٔاتَيْنَا الَّذِينَ ءَامَنُوا۟ مِنْهُمْ أَجْرَهُمْ ۖ
وَكَثِيرٌ مِّنْهُمْ فَٰسِقُونَ ﴿٢٧﴾ يَٰٓأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا۟ اتَّقُوا۟ اللَّهَ
وَءَامِنُوا۟ بِرَسُولِهِۦ يُؤْتِكُمْ كِفْلَيْنِ مِن رَّحْمَتِهِۦ وَيَجْعَل لَّكُمْ
نُورًا تَمْشُونَ بِهِۦ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ۚ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٢٨﴾ لِّئَلَّا يَعْلَمَ
أَهْلُ الْكِتَٰبِ أَلَّا يَقْدِرُونَ عَلَىٰ شَىْءٍ مِّن فَضْلِ اللَّهِ ۙ وَأَنَّ
الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَآءُ ۚ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٢٩﴾

وشه و ماناکانی

﴿بِالْبَيِّنَٰتِ﴾ بە بەڵگە و موعجیزەوە
﴿الْكِتَٰبَ﴾ کتێبی ئاسمانی
﴿الْمِيزَانَ﴾ تەرازوو
﴿وَأَنزَلْنَا الْحَدِيدَ﴾ ئاسنمان سەرکرد
﴿بَأْسٌ شَدِيدٌ﴾ هێزێکی زۆر
﴿قَفَّيْنَا عَلَىٰٓ ءَاثَٰرِهِم﴾ ناردمانن بە شوێن ئەواندا
﴿الْإِنجِيلَ﴾ ئینجیل، دوایی گۆڕییان
﴿الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ﴾ ئەوانەی شوێنی کەوتبوون
﴿رَأْفَةً وَرَحْمَةً﴾ سۆز و بەزەیی
﴿وَرَهْبَانِيَّةً﴾ زیادەڕەویی لە خواپەرستید
﴿ابْتَدَعُوهَا﴾ دایان هێناوە
﴿مَا كَتَبْنَٰهَا عَلَيْهِمْ﴾ پێویستمان نەگێڕاوە لەسەریان ﴿إِلَّا ابْتِغَآءَ﴾ لەبەر ڕەزامەندیی خودا نەبێ
﴿فَمَا رَعَوْهَا﴾ وەک پێویست بەڕێوەیان نەبرد
﴿كِفْلَيْنِ﴾ دوو بەشتان دەداتێ
﴿لِّئَلَّا يَعْلَمَ﴾ تا بزانن

مینگەکان و ئەوانەی نەخوێنرێنەوە

- شوێنی مینگە (الغنة) — (الإدغام) بە مینگەوە
- مینگەی (الإخفاء). — (الإدغام)ی بێ مینگە و ئەو پیتانەی نەخوێنرێنەوە
- مینگەی (الإقلاب)

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)

- (٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بە هۆی سکون (لازم)ەوە دروست دەبن.
- (٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمزە)وە دروست دەبن، مەددی متصل لەکاتی وەستاندن و ... بە ئەندازەی (٤ یان ٥،٦) حەرەکەیە
- (٢،٤،٦) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)دا
- (٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)ە

سُورَةُ المُجَادَلَةِ

ترتيبها ٥٨ — آياتها ٢٢

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

قَدْ سَمِعَ ٱللَّهُ قَوْلَ ٱلَّتِى تُجَٰدِلُكَ فِى زَوْجِهَا وَتَشْتَكِىٓ إِلَى ٱللَّهِ
وَٱللَّهُ يَسْمَعُ تَحَاوُرَكُمَآ إِنَّ ٱللَّهَ سَمِيعٌۢ بَصِيرٌ ﴿١﴾ ٱلَّذِينَ يُظَٰهِرُونَ
مِنكُم مِّن نِّسَآئِهِم مَّا هُنَّ أُمَّهَٰتِهِمْ إِنْ أُمَّهَٰتُهُمْ إِلَّا ٱلَّٰٓـِٔى
وَلَدْنَهُمْ وَإِنَّهُمْ لَيَقُولُونَ مُنكَرًا مِّنَ ٱلْقَوْلِ وَزُورًا وَإِنَّ
ٱللَّهَ لَعَفُوٌّ غَفُورٌ ﴿٢﴾ وَٱلَّذِينَ يُظَٰهِرُونَ مِن نِّسَآئِهِمْ ثُمَّ يَعُودُونَ
لِمَا قَالُوا۟ فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مِّن قَبْلِ أَن يَتَمَآسَّا ذَٰلِكُمْ تُوعَظُونَ
بِهِۦ وَٱللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٣﴾ فَمَن لَّمْ يَجِدْ فَصِيَامُ شَهْرَيْنِ
مُتَتَابِعَيْنِ مِن قَبْلِ أَن يَتَمَآسَّا فَمَن لَّمْ يَسْتَطِعْ فَإِطْعَامُ سِتِّينَ
مِسْكِينًا ذَٰلِكَ لِتُؤْمِنُوا۟ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ وَتِلْكَ حُدُودُ ٱللَّهِ
وَلِلْكَٰفِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٤﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ يُحَآدُّونَ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ كُبِتُوا۟
كَمَا كُبِتَ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ وَقَدْ أَنزَلْنَآ ءَايَٰتٍۭ بَيِّنَٰتٍ وَلِلْكَٰفِرِينَ
عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿٥﴾ يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ ٱللَّهُ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُهُم بِمَا
عَمِلُوٓا۟ أَحْصَىٰهُ ٱللَّهُ وَنَسُوهُ وَٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ شَهِيدٌ ﴿٦﴾

وشه و ماناکانی

سووره‌تی موجه‌ده‌له

﴿ [illegible] ﴾ گاربده و موحاده‌له‌ت له‌گه‌ل ده‌کات

﴿ [illegible] ﴾ گفتوگۆتان

﴿ [illegible] ﴾ ژنه‌کانیان له خۆیان حه‌رام ده‌که‌ن

﴿ [illegible] ﴾

﴿ [illegible] ﴾ قسه‌ی بێ حێ و ناخۆش

﴿ [illegible] ﴾ درۆ

﴿ [illegible] ﴾ بگه‌ن به یه‌ك

﴿ [illegible] ﴾ دوژمنایه‌تی ده‌که‌ن

﴿ [illegible] ﴾ رسوا کران

﴿ [illegible] ﴾ خودا ژماردوویه‌تی

﴿ [illegible] ﴾ ئاگاداره

ڕووڕه‌نگکردن	▼ ته‌فخیمی پیتی لامی (اللّه). ▼ ته‌فخیمی پیتی (راء). ▼ سیمه‌ی قه‌لقه‌له	١ چۆنیه‌تی وه‌ستان (الوقوف): ٢ نیشانه‌کانی وه‌ستان.

١- هه‌موو وه‌ستانه‌کان له‌سه‌ر پیتی سکوندار ده‌کرێت، ته‌نانه‌ت گه‌ر پیته‌که خۆی سکوندار نه‌بێت له‌کاتی وه‌ستاندا حه‌ره‌که‌کانی تری لێ داده‌ماڵرێت. هه‌ر بۆیه له وه‌ستاندا گه‌ر پیته‌که (ته‌نوینی فه‌تحه)ی له‌سه‌ر بوو به (ئه‌لف) ده‌خوێنرێته‌وه و، تائی خڕیش به (هاء)ی سکوندار ده‌خوێنرێته‌وه.

٢ ئه‌و هێمایانه‌ی وه‌ستان که به‌ڕه‌نگی سوور ڕه‌نگ کراون وه‌ستانی میانه‌ی ئایه‌ته‌کان و سه‌ره‌تای ئایه‌ته‌کان دیاری ده‌که‌ن، له‌کاتی به‌رده‌وامبوونیش له خوێندنه‌وه چه‌ند حوکمێك هه‌ن که ده‌گۆڕێن.

أَلَمْ تَرَ أَنَّ ٱللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ مَا يَكُونُ
مِن نَّجْوَىٰ ثَلَٰثَةٍ إِلَّا هُوَ رَابِعُهُمْ وَلَا خَمْسَةٍ إِلَّا هُوَ سَادِسُهُمْ
وَلَآ أَدْنَىٰ مِن ذَٰلِكَ وَلَآ أَكْثَرَ إِلَّا هُوَ مَعَهُمْ أَيْنَ مَا كَانُوا۟ ثُمَّ يُنَبِّئُهُم
بِمَا عَمِلُوا۟ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ إِنَّ ٱللَّهَ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيمٌ ﴿٧﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى ٱلَّذِينَ
نُهُوا۟ عَنِ ٱلنَّجْوَىٰ ثُمَّ يَعُودُونَ لِمَا نُهُوا۟ عَنْهُ وَيَتَنَٰجَوْنَ بِٱلْإِثْمِ
وَٱلْعُدْوَٰنِ وَمَعْصِيَتِ ٱلرَّسُولِ وَإِذَا جَآءُوكَ حَيَّوْكَ بِمَا لَمْ يُحَيِّكَ
بِهِ ٱللَّهُ وَيَقُولُونَ فِىٓ أَنفُسِهِمْ لَوْلَا يُعَذِّبُنَا ٱللَّهُ بِمَا نَقُولُ حَسْبُهُمْ
جَهَنَّمُ يَصْلَوْنَهَا فَبِئْسَ ٱلْمَصِيرُ ﴿٨﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ إِذَا
تَنَٰجَيْتُمْ فَلَا تَتَنَٰجَوْا۟ بِٱلْإِثْمِ وَٱلْعُدْوَٰنِ وَمَعْصِيَتِ ٱلرَّسُولِ وَتَنَٰجَوْا۟
بِٱلْبِرِّ وَٱلتَّقْوَىٰ وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ ٱلَّذِىٓ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٩﴾ إِنَّمَا ٱلنَّجْوَىٰ
مِنَ ٱلشَّيْطَٰنِ لِيَحْزُنَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَلَيْسَ بِضَآرِّهِمْ شَيْـًٔا
إِلَّا بِإِذْنِ ٱللَّهِ وَعَلَى ٱللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ ٱلْمُؤْمِنُونَ ﴿١٠﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ
ءَامَنُوٓا۟ إِذَا قِيلَ لَكُمْ تَفَسَّحُوا۟ فِى ٱلْمَجَٰلِسِ فَٱفْسَحُوا۟ يَفْسَحِ
ٱللَّهُ لَكُمْ وَإِذَا قِيلَ ٱنشُزُوا۟ فَٱنشُزُوا۟ يَرْفَعِ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟
مِنكُمْ وَٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْعِلْمَ دَرَجَٰتٍ وَٱللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿١١﴾

وشه و ماناكانى

چيه و بەنامەكيى سيان
ئەو چوارەمیانە
ئەو لەگەڵیانە
سەرپێچیی لە فەرمانی پێغەمبەر
خوو رگە سری بەدەدەن
لە دلی خۆیاندا
دۆزەخ بەشیانە
دەیچێژن
خراپ جێگەیەکە
چیە کە هەیە
لە شەیتانەوەیە
بۆ ئەوەی خەفەت بخوێ
جێ بدەن بە دانیشتنەکانتان بدەن، کۆڕەکانتان فراوان بکەن
هەڵسن

شوێنی مینگە (غنە). (الإدغام) بە مینگەوە
مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و
مینگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِذَا نَٰجَيۡتُمُ ٱلرَّسُولَ فَقَدِّمُواْ بَيۡنَ يَدَيۡ نَجۡوَىٰكُمۡ
صَدَقَةٗۚ ذَٰلِكَ خَيۡرٞ لَّكُمۡ وَأَطۡهَرُۚ فَإِن لَّمۡ تَجِدُواْ فَإِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٞ رَّحِيمٌ
١٢ ءَأَشۡفَقۡتُمۡ أَن تُقَدِّمُواْ بَيۡنَ يَدَيۡ نَجۡوَىٰكُمۡ صَدَقَٰتٖۚ فَإِذۡ لَمۡ تَفۡعَلُواْ
وَتَابَ ٱللَّهُ عَلَيۡكُمۡ فَأَقِيمُواْ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتُواْ ٱلزَّكَوٰةَ وَأَطِيعُواْ ٱللَّهَ
وَرَسُولَهُۥۚ وَٱللَّهُ خَبِيرُۢ بِمَا تَعۡمَلُونَ ١٣ ۞ أَلَمۡ تَرَ إِلَى ٱلَّذِينَ تَوَلَّوۡاْ قَوۡمًا
غَضِبَ ٱللَّهُ عَلَيۡهِم مَّا هُم مِّنكُمۡ وَلَا مِنۡهُمۡ وَيَحۡلِفُونَ عَلَى ٱلۡكَذِبِ
وَهُمۡ يَعۡلَمُونَ ١٤ أَعَدَّ ٱللَّهُ لَهُمۡ عَذَابٗا شَدِيدًاۖ إِنَّهُمۡ سَآءَ مَا كَانُواْ
يَعۡمَلُونَ ١٥ ٱتَّخَذُوٓاْ أَيۡمَٰنَهُمۡ جُنَّةٗ فَصَدُّواْ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ فَلَهُمۡ
عَذَابٞ مُّهِينٞ ١٦ لَّن تُغۡنِيَ عَنۡهُمۡ أَمۡوَٰلُهُمۡ وَلَآ أَوۡلَٰدُهُم مِّنَ ٱللَّهِ
شَيۡـًٔاۚ أُوْلَٰٓئِكَ أَصۡحَٰبُ ٱلنَّارِۖ هُمۡ فِيهَا خَٰلِدُونَ ١٧ يَوۡمَ يَبۡعَثُهُمُ
ٱللَّهُ جَمِيعٗا فَيَحۡلِفُونَ لَهُۥ كَمَا يَحۡلِفُونَ لَكُمۡ وَيَحۡسَبُونَ أَنَّهُمۡ عَلَىٰ شَيۡءٍۚ أَلَآ
إِنَّهُمۡ هُمُ ٱلۡكَٰذِبُونَ ١٨ ٱسۡتَحۡوَذَ عَلَيۡهِمُ ٱلشَّيۡطَٰنُ فَأَنسَىٰهُمۡ ذِكۡرَ
ٱللَّهِۚ أُوْلَٰٓئِكَ حِزۡبُ ٱلشَّيۡطَٰنِۚ أَلَآ إِنَّ حِزۡبَ ٱلشَّيۡطَٰنِ هُمُ ٱلۡخَٰسِرُونَ
١٩ إِنَّ ٱلَّذِينَ يُحَآدُّونَ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥٓ أُوْلَٰٓئِكَ فِي ٱلۡأَذَلِّينَ ٢٠
كَتَبَ ٱللَّهُ لَأَغۡلِبَنَّ أَنَا۠ وَرُسُلِيٓۚ إِنَّ ٱللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٞ ٢١

الحزب ٥٥

وشە و ماناکانی

﴿ [illegible] ﴾ ئایا دەترسن؟
﴿ [illegible] ﴾ تۆبەی لێ قبوول کردن
﴿ [illegible] ﴾ بۆ ئەوانە (دووڕووەکان)
﴿ [illegible] ﴾ کەلیکیان کردووە بە سەرکردە و چاودێری خۆیان
﴿ غَضِبَ ٱللَّهُ [illegible] ﴾ خودا رقی لێیان هەڵسا، لێیان تووڕە بوو
﴿ [illegible] ﴾ قەڵغان
﴿ [illegible] ﴾ سوودی بۆیان نابێ
﴿ [illegible] ﴾ دەستی بەسەردا گرتن
﴿ [illegible] ﴾ دوژمنایەتیی دەکەن
﴿ [illegible] ﴾ رسوایان، زۆر سەرکراو
﴿ عَزِيزٌ ﴾ بە دەسەڵات

قورس کۆکردن (تفخیم) و قەلقەلە
- تەفخیمی پیتی لامی (الله).
- تەفخیمی پیتی (راء).
- سیفەتی قەلقەلە

* چۆنیەتی وەستان (الوقوف): هەموو وەستانەکان لەسەر پیتی سکوون دەکرێت [illegible]
* نیشانەکانی وەستان: [illegible]

لَّا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْـَٔاخِرِ يُوَآدُّونَ مَنْ
حَآدَّ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ وَلَوْ كَانُوٓا۟ ءَابَآءَهُمْ أَوْ أَبْنَآءَهُمْ
أَوْ إِخْوَٰنَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ أُو۟لَٰٓئِكَ كَتَبَ فِى قُلُوبِهِمُ
ٱلْإِيمَٰنَ وَأَيَّدَهُم بِرُوحٍ مِّنْهُ وَيُدْخِلُهُمْ جَنَّٰتٍ تَجْرِى
مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَا رَضِىَ ٱللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا۟
عَنْهُ أُو۟لَٰٓئِكَ حِزْبُ ٱللَّهِ أَلَآ إِنَّ حِزْبَ ٱللَّهِ هُمُ ٱلْمُفْلِحُونَ ﴿٢٢﴾

سُورَةُ الحَشْرِ

مدنية ٥٩ — آياتها ٢٤

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ وَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ
﴿١﴾ هُوَ ٱلَّذِىٓ أَخْرَجَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ مِنْ أَهْلِ ٱلْكِتَٰبِ مِن دِيَٰرِهِمْ
لِأَوَّلِ ٱلْحَشْرِ مَا ظَنَنتُمْ أَن يَخْرُجُوا۟ وَظَنُّوٓا۟ أَنَّهُم مَّانِعَتُهُمْ
حُصُونُهُم مِّنَ ٱللَّهِ فَأَتَىٰهُمُ ٱللَّهُ مِنْ حَيْثُ لَمْ يَحْتَسِبُوا۟ وَقَذَفَ
فِى قُلُوبِهِمُ ٱلرُّعْبَ يُخْرِبُونَ بُيُوتَهُم بِأَيْدِيهِمْ وَأَيْدِى ٱلْمُؤْمِنِينَ
فَٱعْتَبِرُوا۟ يَٰٓأُو۟لِى ٱلْأَبْصَٰرِ ﴿٢﴾ وَلَوْلَآ أَن كَتَبَ ٱللَّهُ عَلَيْهِمُ
ٱلْجَلَآءَ لَعَذَّبَهُمْ فِى ٱلدُّنْيَا وَلَهُمْ فِى ٱلْـَٔاخِرَةِ عَذَابُ ٱلنَّارِ ﴿٣﴾

وشه و ماناكانى

﴿يُوَآدُّونَ﴾ خۆشەویستیی دەكەن، خۆشیان دەوێن
﴿حَآدَّ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ﴾ دوژمنایەتیی خودا و پێغەمبەری خودا دەكا
﴿ . . . ﴾ بە نوور و ڕووشنایی یەك لە خوداوە

سوورەتی حەشر

﴿سَبَّحَ لِلَّهِ﴾ پاكیی و بێگەردیی بۆ خودا
﴿ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟﴾ كافرەكان
﴿لِأَوَّلِ ٱلْحَشْرِ﴾ بۆ سەرەتای وەدەرنانی جوولەكە
﴿ . . . ﴾ كۆمەڵەكانیان بوو
﴿أَن يَخْرُجُوا۟﴾ كە دەرچن
﴿فَأَتَىٰهُمُ ٱللَّهُ﴾ فەرمان و بڕیاری خودایان بۆ هات
﴿ . . . ﴾ كۆماڵیان بەرد
﴿ . . . ﴾ بە (دڵیدا)
﴿ٱلرُّعْبَ﴾ ترس
﴿ . . . ﴾ وەدەرنان

نیشانەكان و ئەوانەی ناخوێنرێنەوە:
شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە.
مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و.
مینگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.

ئەندازەی درێژكردنەوەكان (المدود):
(٦) حەرەكە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی سكون دەوە دروست دەبن
(٤-٥) حەرەكە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمز)ەوە دروست دەبن
مەددی متصل، لەكاتی وەستاندا و، ماوەكەی بە ئەندازەی (٤، ٥، ٦) حەرەكەیە
(٢، ٤، ٦) حەرەكە بۆ مەددی لەناكاو (عارض) لەكاتی وەستان (وقف)دا
(٢) حەرەكە بۆ ئەو مەددانەی حوكمەكەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)ە

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ شَآقُّوا۟ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ ۖ وَمَن يُشَآقِّ ٱللَّهَ فَإِنَّ ٱللَّهَ شَدِيدُ
ٱلْعِقَابِ ﴿٤﴾ مَا قَطَعْتُم مِّن لِّينَةٍ أَوْ تَرَكْتُمُوهَا قَآئِمَةً
عَلَىٰٓ أُصُولِهَا فَبِإِذْنِ ٱللَّهِ وَلِيُخْزِىَ ٱلْفَٰسِقِينَ ﴿٥﴾ وَمَآ أَفَآءَ ٱللَّهُ
عَلَىٰ رَسُولِهِۦ مِنْهُمْ فَمَآ أَوْجَفْتُمْ عَلَيْهِ مِنْ خَيْلٍ وَلَا رِكَابٍ
وَلَٰكِنَّ ٱللَّهَ يُسَلِّطُ رُسُلَهُۥ عَلَىٰ مَن يَشَآءُ ۚ وَٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ
قَدِيرٌ ﴿٦﴾ مَّآ أَفَآءَ ٱللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِۦ مِنْ أَهْلِ ٱلْقُرَىٰ فَلِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ
وَلِذِى ٱلْقُرْبَىٰ وَٱلْيَتَٰمَىٰ وَٱلْمَسَٰكِينِ وَٱبْنِ ٱلسَّبِيلِ كَىْ لَا يَكُونَ
دُولَةًۢ بَيْنَ ٱلْأَغْنِيَآءِ مِنكُمْ ۚ وَمَآ ءَاتَىٰكُمُ ٱلرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا
نَهَىٰكُمْ عَنْهُ فَٱنتَهُوا۟ ۚ وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ ۖ إِنَّ ٱللَّهَ شَدِيدُ ٱلْعِقَابِ ﴿٧﴾
لِلْفُقَرَآءِ ٱلْمُهَٰجِرِينَ ٱلَّذِينَ أُخْرِجُوا۟ مِن دِيَٰرِهِمْ وَأَمْوَٰلِهِمْ
يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِّنَ ٱللَّهِ وَرِضْوَٰنًا وَيَنصُرُونَ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥٓ ۚ أُو۟لَٰٓئِكَ
هُمُ ٱلصَّٰدِقُونَ ﴿٨﴾ وَٱلَّذِينَ تَبَوَّءُو ٱلدَّارَ وَٱلْإِيمَٰنَ مِن قَبْلِهِمْ
يُحِبُّونَ مَنْ هَاجَرَ إِلَيْهِمْ وَلَا يَجِدُونَ فِى صُدُورِهِمْ حَاجَةً
مِّمَّآ أُوتُوا۟ وَيُؤْثِرُونَ عَلَىٰٓ أَنفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ ۚ
وَمَن يُوقَ شُحَّ نَفْسِهِۦ فَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُفْلِحُونَ ﴿٩﴾

وشە و ماناکانی

دوژمنایەتییان کرد
﴿لِّينَةٍ﴾ دارخورمایەک
﴿عَلَىٰٓ أُصُولِهَا﴾ لەسەر بنکە و کوتەرەکەی
ئەوەی خود داویەتی
ولاخ، وشتر و ئەسپ
﴿حَاجَةً﴾ ئیرەیی
هەر کەس سەرپێری
لە رژدیی خۆی
﴿ٱلْمُفْلِحُونَ﴾ ئەوانە سەرفرازن

٢ ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێک هەن کە دەگۆڕێن.

وَٱلَّذِينَ جَآءُو مِنۢ بَعۡدِهِمۡ يَقُولُونَ رَبَّنَا ٱغۡفِرۡ لَنَا
وَلِإِخۡوَٰنِنَا ٱلَّذِينَ سَبَقُونَا بِٱلۡإِيمَٰنِ وَلَا تَجۡعَلۡ فِي قُلُوبِنَا
غِلّٗا لِّلَّذِينَ ءَامَنُواْ رَبَّنَآ إِنَّكَ رَءُوفٞ رَّحِيمٌ ﴿١٠﴾ ۞ أَلَمۡ تَرَ إِلَى
ٱلَّذِينَ نَافَقُواْ يَقُولُونَ لِإِخۡوَٰنِهِمُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ مِنۡ أَهۡلِ
ٱلۡكِتَٰبِ لَئِنۡ أُخۡرِجۡتُمۡ لَنَخۡرُجَنَّ مَعَكُمۡ وَلَا نُطِيعُ فِيكُمۡ
أَحَدًا أَبَدٗا وَإِن قُوتِلۡتُمۡ لَنَنصُرَنَّكُمۡ وَٱللَّهُ يَشۡهَدُ إِنَّهُمۡ لَكَٰذِبُونَ
﴿١١﴾ لَئِنۡ أُخۡرِجُواْ لَا يَخۡرُجُونَ مَعَهُمۡ وَلَئِن قُوتِلُواْ لَا يَنصُرُونَهُمۡ
وَلَئِن نَّصَرُوهُمۡ لَيُوَلُّنَّ ٱلۡأَدۡبَٰرَ ثُمَّ لَا يُنصَرُونَ ﴿١٢﴾
لَأَنتُمۡ أَشَدُّ رَهۡبَةٗ فِي صُدُورِهِم مِّنَ ٱللَّهِۚ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمۡ قَوۡمٞ
لَّا يَفۡقَهُونَ ﴿١٣﴾ لَا يُقَٰتِلُونَكُمۡ جَمِيعًا إِلَّا فِي قُرٗى
مُّحَصَّنَةٍ أَوۡ مِن وَرَآءِ جُدُرِۭۚ بَأۡسُهُم بَيۡنَهُمۡ شَدِيدٞۚ تَحۡسَبُهُمۡ
جَمِيعٗا وَقُلُوبُهُمۡ شَتَّىٰۚ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمۡ قَوۡمٞ لَّا يَعۡقِلُونَ ﴿١٤﴾
كَمَثَلِ ٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِهِمۡ قَرِيبٗاۖ ذَاقُواْ وَبَالَ أَمۡرِهِمۡ وَلَهُمۡ عَذَابٌ
أَلِيمٞ ﴿١٥﴾ كَمَثَلِ ٱلشَّيۡطَٰنِ إِذۡ قَالَ لِلۡإِنسَٰنِ ٱكۡفُرۡ فَلَمَّا كَفَرَ
قَالَ إِنِّي بَرِيٓءٞ مِّنكَ إِنِّيٓ أَخَافُ ٱللَّهَ رَبَّ ٱلۡعَٰلَمِينَ ﴿١٦﴾

الحزب ٥٥

وشە و ماناکانی

﴿وَالَّذِينَ جَاءُو مِن بَعْدِهِمْ﴾ ئەوانەش کە دوای ئەوان هاتن

﴿غِلًّا﴾ رق و کینە

﴿نَافَقُوا﴾ دووڕوویی یان کرد

﴿لَئِنْ أُخْرِجْتُمْ﴾ ئەگەر دەرکران

﴿لَنَنصُرَنَّكُمْ﴾ یارمەتیتان دەدەین

﴿بَأْسُهُم بَيْنَهُمْ شَدِيدٌ﴾ ناکۆکییان لەناو خۆیاندایە

﴿وَقُلُوبُهُمْ شَتَّى﴾ دڵەکانیان جیاجیان

﴿وَبَالَ أَمْرِهِمْ﴾ ئەنجامی کارەکانیان

مینگەکان و بەوانەی ناخوێنرێنەوە

شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە.
مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و،
مینگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)

[illegible] حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی [illegible] دروست دەبن.
(٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی مەدی (هەمزا)وە دروست دەبن.
مەددی متصل، لەکاتی وەستاندا و، ماوەکەی بە ئەندازەی (٤، ٥، ٦) حەرەکەیە
(٢، ٤، ٦) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)دا
(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)ن

وشە و مانا‌کانی

﴿ فكان عٰقبتهما ﴾ چارەنووسی هەردووکیان ئەوە بوو

﴿ ... ﴾

﴿ قدمت لغد ﴾ با هەرکەسێ تەماشا بکا بزانێ چی بۆ سبەینێ ناردووە

﴿ نسوا الله ﴾ خودایان لەبیرچووەوە

﴿ ... ﴾ خۆیانی لەبیربردنەوە

﴿ ... ﴾ ملکەچ

﴿ ... ﴾ کەرت و ... بردوو

﴿ ... ﴾ ...

﴿ ... ﴾ خود ﴿ ... ﴾

... پاك و پاكژ

﴿ السلٰم ﴾ دوور لە هەموو ...

﴿ ... ﴾ ... بە پێغەمبەرانی و پشتگیریی کەرێ بە موعجیزات

﴿ المهيمن ﴾ چاودێری هەموو ...

﴿ ... ﴾ خاوەن دەستەلات

﴿ الجبار ﴾ زۆر بەهێز

﴿ المتكبر ﴾ بالا

﴿ ... ﴾ بەدیهێنەر

﴿ ... ﴾ وێنەگر و بەختنەکێش ...

﴿ ... ﴾ ناوە جوانەکان

فَكَانَ عَٰقِبَتَهُمَآ أَنَّهُمَا فِي ٱلنَّارِ خَٰلِدَيۡنِ فِيهَاۚ وَذَٰلِكَ جَزَٰٓؤُاْ
ٱلظَّٰلِمِينَ ١٧ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱتَّقُواْ ٱللَّهَ وَلۡتَنظُرۡ
نَفۡسٞ مَّا قَدَّمَتۡ لِغَدٖۖ وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَۚ إِنَّ ٱللَّهَ خَبِيرُۢ بِمَا تَعۡمَلُونَ
١٨ وَلَا تَكُونُواْ كَٱلَّذِينَ نَسُواْ ٱللَّهَ فَأَنسَىٰهُمۡ أَنفُسَهُمۡۚ أُوْلَٰٓئِكَ
هُمُ ٱلۡفَٰسِقُونَ ١٩ لَا يَسۡتَوِيٓ أَصۡحَٰبُ ٱلنَّارِ وَأَصۡحَٰبُ
ٱلۡجَنَّةِۚ أَصۡحَٰبُ ٱلۡجَنَّةِ هُمُ ٱلۡفَآئِزُونَ ٢٠ لَوۡ أَنزَلۡنَا هَٰذَا
ٱلۡقُرۡءَانَ عَلَىٰ جَبَلٖ لَّرَأَيۡتَهُۥ خَٰشِعٗا مُّتَصَدِّعٗا مِّنۡ خَشۡيَةِ
ٱللَّهِۚ وَتِلۡكَ ٱلۡأَمۡثَٰلُ نَضۡرِبُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمۡ يَتَفَكَّرُونَ
٢١ هُوَ ٱللَّهُ ٱلَّذِي لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَۖ عَٰلِمُ ٱلۡغَيۡبِ وَٱلشَّهَٰدَةِۖ
هُوَ ٱلرَّحۡمَٰنُ ٱلرَّحِيمُ ٢٢ هُوَ ٱللَّهُ ٱلَّذِي لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ
ٱلۡمَلِكُ ٱلۡقُدُّوسُ ٱلسَّلَٰمُ ٱلۡمُؤۡمِنُ ٱلۡمُهَيۡمِنُ ٱلۡعَزِيزُ
ٱلۡجَبَّارُ ٱلۡمُتَكَبِّرُۚ سُبۡحَٰنَ ٱللَّهِ عَمَّا يُشۡرِكُونَ
٢٣ هُوَ ٱللَّهُ ٱلۡخَٰلِقُ ٱلۡبَارِئُ ٱلۡمُصَوِّرُۖ لَهُ ٱلۡأَسۡمَآءُ ٱلۡحُسۡنَىٰۚ
يُسَبِّحُ لَهُۥ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِۖ وَهُوَ ٱلۡعَزِيزُ ٱلۡحَكِيمُ ٢٤

سُورَةُ المُمۡتَحَنَةِ

مدنية ٦ — آياتها ١٣

قورئانی کۆکردن — تەجوید و هەنگاو

تەفخیمی پیتی لامی (الله).

تەفخیمی پیتی (راء).

سیمەنی ئەلمەلە

١- جووتبوونی وەستان (الوقوف)

٢- نیشانەکانی وەستان

١- ... هەموو وەستانەکان ... ... بە وەستان ... ...

٢- ئەو نیشانانەی وەستان کە بەرەنگی سوور رەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان ...

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تَتَّخِذُواْ عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمۡ أَوۡلِيَآءَ تُلۡقُونَ
إِلَيۡهِم بِٱلۡمَوَدَّةِ وَقَدۡ كَفَرُواْ بِمَا جَآءَكُم مِّنَ ٱلۡحَقِّ يُخۡرِجُونَ ٱلرَّسُولَ
وَإِيَّاكُمۡ أَن تُؤۡمِنُواْ بِٱللَّهِ رَبِّكُمۡ إِن كُنتُمۡ خَرَجۡتُمۡ جِهَٰدٗا فِي سَبِيلِي
وَٱبۡتِغَآءَ مَرۡضَاتِيۚ تُسِرُّونَ إِلَيۡهِم بِٱلۡمَوَدَّةِ وَأَنَا۠ أَعۡلَمُ بِمَآ أَخۡفَيۡتُمۡ
وَمَآ أَعۡلَنتُمۡۚ وَمَن يَفۡعَلۡهُ مِنكُمۡ فَقَدۡ ضَلَّ سَوَآءَ ٱلسَّبِيلِ ١ إِن
يَثۡقَفُوكُمۡ يَكُونُواْ لَكُمۡ أَعۡدَآءٗ وَيَبۡسُطُوٓاْ إِلَيۡكُمۡ أَيۡدِيَهُمۡ وَأَلۡسِنَتَهُم
بِٱلسُّوٓءِ وَوَدُّواْ لَوۡ تَكۡفُرُونَ ٢ لَن تَنفَعَكُمۡ أَرۡحَامُكُمۡ وَلَآ أَوۡلَٰدُكُمۡۚ
يَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِ يَفۡصِلُ بَيۡنَكُمۡۚ وَٱللَّهُ بِمَا تَعۡمَلُونَ بَصِيرٞ ٣ قَدۡ
كَانَتۡ لَكُمۡ أُسۡوَةٌ حَسَنَةٞ فِيٓ إِبۡرَٰهِيمَ وَٱلَّذِينَ مَعَهُۥٓ إِذۡ قَالُواْ لِقَوۡمِهِمۡ
إِنَّا بُرَءَٰٓؤُاْ مِنكُمۡ وَمِمَّا تَعۡبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ كَفَرۡنَا بِكُمۡ وَبَدَا بَيۡنَنَا
وَبَيۡنَكُمُ ٱلۡعَدَٰوَةُ وَٱلۡبَغۡضَآءُ أَبَدًا حَتَّىٰ تُؤۡمِنُواْ بِٱللَّهِ وَحۡدَهُۥٓ إِلَّا
قَوۡلَ إِبۡرَٰهِيمَ لِأَبِيهِ لَأَسۡتَغۡفِرَنَّ لَكَ وَمَآ أَمۡلِكُ لَكَ مِنَ ٱللَّهِ مِن شَيۡءٖۖ
رَّبَّنَا عَلَيۡكَ تَوَكَّلۡنَا وَإِلَيۡكَ أَنَبۡنَا وَإِلَيۡكَ ٱلۡمَصِيرُ ٤ رَبَّنَا لَا تَجۡعَلۡنَا
فِتۡنَةٗ لِّلَّذِينَ كَفَرُواْ وَٱغۡفِرۡ لَنَا رَبَّنَآۖ إِنَّكَ أَنتَ ٱلۡعَزِيزُ ٱلۡحَكِيمُ ٥

وشه و ماناکان

سووره‌تی مومته‌حه‌نه

خوشه‌ویستی بۆ ده‌رببڕن

ئیوه‌ له‌ مه‌ککه‌ ده‌ربکه‌ن

له‌ ڕێگه‌ ڕاست لایان داوه‌

له‌گه‌ڵ بکه‌ن

ده‌ست و زمانیان بۆ درێژ بکه‌ن

لێتان بێزارین

مه‌به‌ستی سه‌رده‌ستی دوژمنان

- (٦) حه‌ره‌که‌ بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ی به‌هۆی (سکون)ه‌وه‌ دروست ده‌بن
- (٥،٤) حه‌ره‌که‌ بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ی به‌هۆی (هه‌مزه‌)وه‌ دروست ده‌بن
- مه‌ددی متصل، له‌کاتی وه‌ستاندا و، ماوه‌که‌ی به‌ ئه‌ندازه‌ی ٤ تا ٦ حه‌ره‌که‌
- (٢) حه‌ره‌که‌ بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ی حوکمه‌که‌یان هاوشێوه‌ی (المد الطبیعي)ن

ئه‌ندازه‌ی درێژکردنه‌وه‌کان (المدود)

- شوێنی مینگه‌ (الغنة).
- (الإدغام) به‌ مینگه‌وه‌.
- مینگه‌ی (الإخفاء).
- (الإدغام)ی بێ مینگه‌ و، ئه‌و پیتانه‌ی ناخوێنرێنه‌وه‌
- مینگه‌ی (الإقلاب).

مینگه‌کان و نه‌خوێندنه‌وه‌

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِيهِمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُوا۟ ٱللَّهَ وَٱلْيَوْمَ ٱلْـَٔاخِرَ
وَمَن يَتَوَلَّ فَإِنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلْغَنِىُّ ٱلْحَمِيدُ ﴿٦﴾ ۞ عَسَى ٱللَّهُ أَن يَجْعَلَ
بَيْنَكُمْ وَبَيْنَ ٱلَّذِينَ عَادَيْتُم مِّنْهُم مَّوَدَّةً وَٱللَّهُ قَدِيرٌ وَٱللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ
﴿٧﴾ لَّا يَنْهَىٰكُمُ ٱللَّهُ عَنِ ٱلَّذِينَ لَمْ يُقَٰتِلُوكُمْ فِى ٱلدِّينِ وَلَمْ يُخْرِجُوكُم
مِّن دِيَٰرِكُمْ أَن تَبَرُّوهُمْ وَتُقْسِطُوٓا۟ إِلَيْهِمْ إِنَّ ٱللَّهَ يُحِبُّ ٱلْمُقْسِطِينَ
﴿٨﴾ إِنَّمَا يَنْهَىٰكُمُ ٱللَّهُ عَنِ ٱلَّذِينَ قَٰتَلُوكُمْ فِى ٱلدِّينِ وَأَخْرَجُوكُم
مِّن دِيَٰرِكُمْ وَظَٰهَرُوا۟ عَلَىٰٓ إِخْرَاجِكُمْ أَن تَوَلَّوْهُمْ وَمَن يَتَوَلَّهُمْ فَأُو۟لَٰٓئِكَ
هُمُ ٱلظَّٰلِمُونَ ﴿٩﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ إِذَا جَآءَكُمُ ٱلْمُؤْمِنَٰتُ
مُهَٰجِرَٰتٍ فَٱمْتَحِنُوهُنَّ ٱللَّهُ أَعْلَمُ بِإِيمَٰنِهِنَّ فَإِنْ عَلِمْتُمُوهُنَّ مُؤْمِنَٰتٍ
فَلَا تَرْجِعُوهُنَّ إِلَى ٱلْكُفَّارِ لَا هُنَّ حِلٌّ لَّهُمْ وَلَا هُمْ يَحِلُّونَ لَهُنَّ وَءَاتُوهُم
مَّآ أَنفَقُوا۟ وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ أَن تَنكِحُوهُنَّ إِذَآ ءَاتَيْتُمُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ
وَلَا تُمْسِكُوا۟ بِعِصَمِ ٱلْكَوَافِرِ وَسْـَٔلُوا۟ مَآ أَنفَقْتُمْ وَلْيَسْـَٔلُوا۟ مَآ أَنفَقُوا۟
ذَٰلِكُمْ حُكْمُ ٱللَّهِ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٠﴾ وَإِن فَاتَكُمْ
شَىْءٌ مِّنْ أَزْوَٰجِكُمْ إِلَى ٱلْكُفَّارِ فَعَاقَبْتُمْ فَـَٔاتُوا۟ ٱلَّذِينَ ذَهَبَتْ
أَزْوَٰجُهُم مِّثْلَ مَآ أَنفَقُوا۟ وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ ٱلَّذِىٓ أَنتُم بِهِۦ مُؤْمِنُونَ ﴿١١﴾

الحزب ٥٥

وشه و ماناکانی

﴿ [illegible] ﴾ پێشەوایەکی باش
﴿ [illegible] ﴾
﴿ [illegible] ﴾ بەهیوای خێری هەردوو دنیایە
﴿ [illegible] ﴾ هەرکەسی پشت هەڵکا
﴿ [illegible] ﴾ چاکەیان لەگەڵدا بکەن
﴿ [illegible] ﴾ عەدل لەتیان لەگەڵدا بکەن
﴿ [illegible] ﴾ پشتیان گرتن
﴿ [illegible] ﴾ بیانکەن بە دۆستی خۆتان
﴿ [illegible] ﴾ تاقیان بکەنەوە
﴿ [illegible] ﴾ مارەیی یەکتیان
﴿ [illegible] ﴾ بە پەیمان و مارەی کافران
﴿ [illegible] ﴾ کەسێک پاشکەر بوودوە
﴿ [illegible] ﴾ تۆڵەتان لێ سەندەوە

١- [illegible] حەرەکەکانی تری لێ دادەماڵرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) [illegible]

٢- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەرەنگی سوور رەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند جوکێلە هەن کە دەگۆڕێن

١- چۆنیەتی وەستان (الوقوف)
٢- نیشانەکانی وەستان:

تەفخیمی پیتی لامی (اللّٰه).
تەفخیمی پیتی (ر) [illegible]
سیمەتی قەلقەلە

قورئانی گۆکردن (التجوید) و قەلقەلە

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِيُّ إِذَا جَآءَكَ ٱلۡمُؤۡمِنَٰتُ يُبَايِعۡنَكَ عَلَىٰٓ أَن لَّا يُشۡرِكۡنَ
بِٱللَّهِ شَيۡـٔٗا وَلَا يَسۡرِقۡنَ وَلَا يَزۡنِينَ وَلَا يَقۡتُلۡنَ أَوۡلَٰدَهُنَّ وَلَا يَأۡتِينَ
بِبُهۡتَٰنٖ يَفۡتَرِينَهُۥ بَيۡنَ أَيۡدِيهِنَّ وَأَرۡجُلِهِنَّ وَلَا يَعۡصِينَكَ
فِي مَعۡرُوفٖ فَبَايِعۡهُنَّ وَٱسۡتَغۡفِرۡ لَهُنَّ ٱللَّهَۖ إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٞ رَّحِيمٞ
١٢ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تَتَوَلَّوۡاْ قَوۡمًا غَضِبَ ٱللَّهُ عَلَيۡهِمۡ
قَدۡ يَئِسُواْ مِنَ ٱلۡأٓخِرَةِ كَمَا يَئِسَ ٱلۡكُفَّارُ مِنۡ أَصۡحَٰبِ ٱلۡقُبُورِ ١٣

سُورَةُ الصَّفِّ

ترتيبها ٦١ — آياتها ١٤

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي ٱلۡأَرۡضِۖ وَهُوَ ٱلۡعَزِيزُ ٱلۡحَكِيمُ
١ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفۡعَلُونَ ٢
كَبُرَ مَقۡتًا عِندَ ٱللَّهِ أَن تَقُولُواْ مَا لَا تَفۡعَلُونَ ٣ إِنَّ
ٱللَّهَ يُحِبُّ ٱلَّذِينَ يُقَٰتِلُونَ فِي سَبِيلِهِۦ صَفّٗا كَأَنَّهُم
بُنۡيَٰنٞ مَّرۡصُوصٞ ٤ وَإِذۡ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوۡمِهِۦ يَٰقَوۡمِ لِمَ
تُؤۡذُونَنِي وَقَد تَّعۡلَمُونَ أَنِّي رَسُولُ ٱللَّهِ إِلَيۡكُمۡۖ فَلَمَّا
زَاغُوٓاْ أَزَاغَ ٱللَّهُ قُلُوبَهُمۡۚ وَٱللَّهُ لَا يَهۡدِي ٱلۡقَوۡمَ ٱلۡفَٰسِقِينَ ٥

وشەو ماناکانی

﴿بِبُهۡتَٰنٖ﴾ بوختانێك
﴿يَفۡتَرِينَهُۥ﴾ هەڵی بەستن [illegible]
﴿وَأَرۡجُلِهِنَّ﴾ منداڵی لاوەکیی نەدەنە پاڵ مێردەکانیان
﴿فِي مَعۡرُوفٖ﴾ لە کاری [illegible]
﴿لَا تَتَوَلَّوۡاْ﴾ مەیانکەن بە دۆست و چاودێر
﴿قَوۡمًا﴾ کەلێك، جوولەکە و کافر

سوورەتی صەف

﴿[illegible]﴾ خودای پاك و بێ عەیب راگرت
﴿[illegible]﴾ [illegible] و بوغزێکی گەورەیە، گوناهی گەورەیە
﴿[illegible]﴾ [illegible]
﴿[illegible]﴾ دیوار و ساختمانی جوان هەڵچنراو
﴿[illegible]﴾ [illegible]
﴿وَقَد تَّعۡلَمُونَ أَنِّي رَسُولُ ٱللَّهِ إِلَيۡكُمۡ﴾ دەشزانن من پێغەمبەری خودام بۆ لای ئێوە
﴿[illegible]﴾ [illegible]
﴿[illegible]﴾ خودا دڵیانی لە راستیی و سەرکەوتن لادا

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)	
▼	حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی [illegible] دروست دەبن
▼	حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی هەمزی (هەمز)ەوە دروست دەبن
▼	مەددی متصل، لەکاتی وەستاندا و مانەوەکەی بە ئەندازەی (٤، ٥، ٦) حەرەکەیە
▼	(٢، ٤، ٦) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)دا
▼	٢ حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی [illegible]

مینگەکان و نەوتراوەکان (نەخوێنرێنەوە)	
▼	شوێنی مینگە (الغنة) [illegible] (الإدغام) بە مینگەوە
▼	مینگەی (الإخفاء). ▼ (الإدغام)ی بێ مینگە و
م	مینگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.

وَإِذْ قَالَ عِيسَى ٱبْنُ مَرْيَمَ يَٰبَنِيٓ إِسْرَٰٓءِيلَ إِنِّي رَسُولُ ٱللَّهِ إِلَيْكُم مُّصَدِّقًا
لِّمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ ٱلتَّوْرَىٰةِ وَمُبَشِّرًۢا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِنۢ بَعْدِي ٱسْمُهُۥٓ أَحْمَدُۖ فَلَمَّا
جَآءَهُم بِٱلْبَيِّنَٰتِ قَالُواْ هَٰذَا سِحْرٌ مُّبِينٌ ٦ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ ٱفْتَرَىٰ
عَلَى ٱللَّهِ ٱلْكَذِبَ وَهُوَ يُدْعَىٰٓ إِلَى ٱلْإِسْلَٰمِۚ وَٱللَّهُ لَا يَهْدِي ٱلْقَوْمَ ٱلظَّٰلِمِينَ
٧ يُرِيدُونَ لِيُطْفِـُٔواْ نُورَ ٱللَّهِ بِأَفْوَٰهِهِمْ وَٱللَّهُ مُتِمُّ نُورِهِۦ وَلَوْ كَرِهَ
ٱلْكَٰفِرُونَ ٨ هُوَ ٱلَّذِيٓ أَرْسَلَ رَسُولَهُۥ بِٱلْهُدَىٰ وَدِينِ ٱلْحَقِّ لِيُظْهِرَهُۥ
عَلَى ٱلدِّينِ كُلِّهِۦ وَلَوْ كَرِهَ ٱلْمُشْرِكُونَ ٩ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ هَلْ أَدُلُّكُمْ
عَلَىٰ تِجَٰرَةٍ تُنجِيكُم مِّنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ ١٠ تُؤْمِنُونَ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ وَتُجَٰهِدُونَ
فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ بِأَمْوَٰلِكُمْ وَأَنفُسِكُمْۚ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ١١
يَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَيُدْخِلْكُمْ جَنَّٰتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ وَمَسَٰكِنَ
طَيِّبَةً فِي جَنَّٰتِ عَدْنٍۚ ذَٰلِكَ ٱلْفَوْزُ ٱلْعَظِيمُ ١٢ وَأُخْرَىٰ تُحِبُّونَهَاۖ نَصْرٌ
مِّنَ ٱللَّهِ وَفَتْحٌ قَرِيبٌۗ وَبَشِّرِ ٱلْمُؤْمِنِينَ ١٣ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ كُونُوٓاْ
أَنصَارَ ٱللَّهِ كَمَا قَالَ عِيسَى ٱبْنُ مَرْيَمَ لِلْحَوَارِيِّـۧنَ مَنْ أَنصَارِيٓ إِلَى ٱللَّهِۖ
قَالَ ٱلْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ أَنصَارُ ٱللَّهِۖ فَـَٔامَنَت طَّآئِفَةٌ مِّنۢ بَنِيٓ إِسْرَٰٓءِيلَ
وَكَفَرَت طَّآئِفَةٌۖ فَأَيَّدْنَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ عَلَىٰ عَدُوِّهِمْ فَأَصْبَحُواْ ظَٰهِرِينَ ١٤

وشەو ماناکانی

﴿ٱفْتَرَىٰ﴾ درۆی هەڵبەستووە

﴿نُورَ ٱللَّهِ﴾ ڕووناکیی خودا، ئایینی پێغەمبەر

﴿وَٱللَّهُ مُتِمُّ نُورِهِۦ﴾ خودا ئایینی خۆی سەردەخا

﴿فِي جَنَّٰتِ عَدْنٍ﴾ لە بەهەشتی بەرپاوەدا

﴿وَأُخْرَىٰ تُحِبُّونَهَا﴾ شتێکی دیش پێتان خۆشە

﴿أَنصَارَ ٱللَّهِ﴾ یارمەتیدەری خودا

بۆ ﴿لِلْحَوَارِيِّـۧنَ﴾ بۆ هەڵبژاردەکانی عیسا

﴿فَـَٔامَنَت طَّآئِفَةٌ مِّنۢ بَنِيٓ إِسْرَٰٓءِيلَ﴾ کۆمەڵێک لە بەنو ئیسرائیل باوەڕیان هێنا

﴿وَكَفَرَت طَّآئِفَةٌ﴾ کۆمەڵێکیشیان بێ باوەڕ بوون

﴿فَأَيَّدْنَا﴾ کۆمەکمان کردن

﴿ظَٰهِرِينَ﴾ سەرکەوتوون

قورسی گۆکردن (المحسن) و قەلقەلە:
- تەفخیمی پیتی لامی (اللّٰه)
- تەفخیمی پیتی (راء).
- سیمەی قەلقەلە

* جۆرەکانی وەستان (الوقوف):
* نیشانەکانی وەستان.

١- هەموو وەستانەکان لەسەر پیتی سکوندار دەکرێت، ئەبادەت گەر پیتەکە خۆی سکوندار نەبێت لەکاتی وەستاندا حەرەکەکانی تری لێ دادەماڵرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە و، تائی خڕیش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە.

٢- ئەو هێمایانەی وەستان کە بە ڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی نیوانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێک هەن کە دەگۆڕێن.

سُورَةُ الجُمُعَةِ

ترتيبها ٦٢ — آياتها ١١

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

الحزب ٥٦

يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي ٱلۡأَرۡضِ ٱلۡمَلِكِ ٱلۡقُدُّوسِ ٱلۡعَزِيزِ
ٱلۡحَكِيمِ ﴿١﴾ هُوَ ٱلَّذِي بَعَثَ فِي ٱلۡأُمِّيِّـۧنَ رَسُولٗا مِّنۡهُمۡ يَتۡلُواْ
عَلَيۡهِمۡ ءَايَٰتِهِۦ وَيُزَكِّيهِمۡ وَيُعَلِّمُهُمُ ٱلۡكِتَٰبَ وَٱلۡحِكۡمَةَ وَإِن كَانُواْ
مِن قَبۡلُ لَفِي ضَلَٰلٖ مُّبِينٖ ﴿٢﴾ وَءَاخَرِينَ مِنۡهُمۡ لَمَّا يَلۡحَقُواْ بِهِمۡۚ
وَهُوَ ٱلۡعَزِيزُ ٱلۡحَكِيمُ ﴿٣﴾ ذَٰلِكَ فَضۡلُ ٱللَّهِ يُؤۡتِيهِ مَن يَشَآءُۚ وَٱللَّهُ
ذُو ٱلۡفَضۡلِ ٱلۡعَظِيمِ ﴿٤﴾ مَثَلُ ٱلَّذِينَ حُمِّلُواْ ٱلتَّوۡرَىٰةَ ثُمَّ لَمۡ
يَحۡمِلُوهَا كَمَثَلِ ٱلۡحِمَارِ يَحۡمِلُ أَسۡفَارَۢاۚ بِئۡسَ مَثَلُ ٱلۡقَوۡمِ
ٱلَّذِينَ كَذَّبُواْ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِۚ وَٱللَّهُ لَا يَهۡدِي ٱلۡقَوۡمَ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٥﴾
قُلۡ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ هَادُوٓاْ إِن زَعَمۡتُمۡ أَنَّكُمۡ أَوۡلِيَآءُ لِلَّهِ مِن
دُونِ ٱلنَّاسِ فَتَمَنَّوُاْ ٱلۡمَوۡتَ إِن كُنتُمۡ صَٰدِقِينَ ﴿٦﴾ وَلَا يَتَمَنَّوۡنَهُۥٓ
أَبَدَۢا بِمَا قَدَّمَتۡ أَيۡدِيهِمۡۚ وَٱللَّهُ عَلِيمُۢ بِٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٧﴾ قُلۡ إِنَّ
ٱلۡمَوۡتَ ٱلَّذِي تَفِرُّونَ مِنۡهُ فَإِنَّهُۥ مُلَٰقِيكُمۡۖ ثُمَّ تُرَدُّونَ
إِلَىٰ عَٰلِمِ ٱلۡغَيۡبِ وَٱلشَّهَٰدَةِ فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمۡ تَعۡمَلُونَ ﴿٨﴾

وشە و ماناکانی

سوورەتی جومعە

﴿...﴾ خودا پاك و بێ عەیب ڕادەگرێ

﴿...﴾ پادشا، خاوەنی هەموو شتێك

﴿...﴾ زۆر پاك

﴿...﴾ خاوەن دەسەڵات

﴿...﴾ [illegible]

﴿...﴾ پێیان دەگاتەوە

﴿...﴾ کەسێکی دەشێ [illegible]

﴿...﴾ [illegible]

﴿...﴾ ئەوانەی [illegible]

﴿...﴾ کوڵ و بارێکی گران هەڵبگری

﴿...﴾ بوون بە جوولەکە

﴿...﴾ دەگەڕێنەوە

مێگەکان و بەوادنی ناخوێنرێنەوە — شوێنی مێگە [illegible] — مێگەی [illegible] — مێگەی (الإقلاب) — ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود) — مەددی متصل لەکاتی وەستاندا و، ماوەکەی بە ئەندازەی (٦،٥،٤) حەرەکەیە — (٦،٤،٢) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)دا — (٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبیعي)ن — [illegible]

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَوٰةِ مِن يَوۡمِ ٱلۡجُمُعَةِ
فَٱسۡعَوۡاْ إِلَىٰ ذِكۡرِ ٱللَّهِ وَذَرُواْ ٱلۡبَيۡعَۚ ذَٰلِكُمۡ خَيۡرٞ لَّكُمۡ إِن كُنتُمۡ
تَعۡلَمُونَ ٩ فَإِذَا قُضِيَتِ ٱلصَّلَوٰةُ فَٱنتَشِرُواْ فِي ٱلۡأَرۡضِ
وَٱبۡتَغُواْ مِن فَضۡلِ ٱللَّهِ وَٱذۡكُرُواْ ٱللَّهَ كَثِيرٗا لَّعَلَّكُمۡ تُفۡلِحُونَ
١٠ وَإِذَا رَأَوۡاْ تِجَٰرَةً أَوۡ لَهۡوًا ٱنفَضُّوٓاْ إِلَيۡهَا وَتَرَكُوكَ قَآئِمٗاۚ قُلۡ
مَا عِندَ ٱللَّهِ خَيۡرٞ مِّنَ ٱللَّهۡوِ وَمِنَ ٱلتِّجَٰرَةِۚ وَٱللَّهُ خَيۡرُ ٱلرَّٰزِقِينَ ١١

سُورَةُ المنَافِقُون

ترتيبها ٦٣ — آياتها ١١

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

إِذَا جَآءَكَ ٱلۡمُنَٰفِقُونَ قَالُواْ نَشۡهَدُ إِنَّكَ لَرَسُولُ ٱللَّهِۗ وَٱللَّهُ يَعۡلَمُ
إِنَّكَ لَرَسُولُهُۥ وَٱللَّهُ يَشۡهَدُ إِنَّ ٱلۡمُنَٰفِقِينَ لَكَٰذِبُونَ ١
ٱتَّخَذُوٓاْ أَيۡمَٰنَهُمۡ جُنَّةٗ فَصَدُّواْ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِۚ إِنَّهُمۡ سَآءَ مَا كَانُواْ
يَعۡمَلُونَ ٢ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمۡ ءَامَنُواْ ثُمَّ كَفَرُواْ فَطُبِعَ عَلَىٰ قُلُوبِهِمۡ
فَهُمۡ لَا يَفۡقَهُونَ ٣ ۞ وَإِذَا رَأَيۡتَهُمۡ تُعۡجِبُكَ أَجۡسَامُهُمۡۖ
وَإِن يَقُولُواْ تَسۡمَعۡ لِقَوۡلِهِمۡۖ كَأَنَّهُمۡ خُشُبٞ مُّسَنَّدَةٞۖ يَحۡسَبُونَ كُلَّ
صَيۡحَةٍ عَلَيۡهِمۡۚ هُمُ ٱلۡعَدُوُّ فَٱحۡذَرۡهُمۡۚ قَٰتَلَهُمُ ٱللَّهُۖ أَنَّىٰ يُؤۡفَكُونَ ٤

ربع الحزب ٥٦

وشه و ماناكانی

﴿ [illegible] ﴾ دەست لە کڕین و فرۆشتن هەڵگرن

﴿ [illegible] ﴾ بلاوببنەوە

﴿ [illegible] ﴾ دەچن بۆلای

سوورەتی مونافیقون

﴿ جُنَّةً ﴾ قەڵغان

﴿ [illegible] ﴾ خەڵکیان لە ئایین و ڕێگەی خودا دوورخستەوە

﴿ ءَامَنُوا ﴾ بە زمان باوەڕیان هێنا

﴿ فَطُبِعَ ﴾ مۆرکرا

﴿ [illegible] ﴾ ڕاستیی نازانن

﴿ [illegible] ﴾ دار و کۆتەرەی هەڵسپێرو

﴿ هُمُ الْعَدُوُّ ﴾ دوژمن ئەوانن

﴿ أَنَّىٰ يُؤْفَكُونَ ﴾ بۆ کوێ دەچن؟ چۆن لە ڕاستیی لادەدەن؟

قوڕس کۆکردن (تەفخیم و قەلقەلە)

- تەفخیمی پیتی لامی (الله).
- تەفخیمی پیتی (ر).
- سیمەتی قەلقەلە.

١ جووتەی وەستان (الوقوف) — ٢ نیشانەکانی وەستان

١ [illegible] گەر پیتەکە [illegible] (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) [illegible]

٢ [illegible]

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا يَسْتَغْفِرْ لَكُمْ رَسُولُ ٱللَّهِ لَوَّوْا رُءُوسَهُمْ
وَرَأَيْتَهُمْ يَصُدُّونَ وَهُم مُّسْتَكْبِرُونَ ﴿٥﴾ سَوَآءٌ عَلَيْهِمْ
أَسْتَغْفَرْتَ لَهُمْ أَمْ لَمْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ لَن يَغْفِرَ ٱللَّهُ لَهُمْ إِنَّ
ٱللَّهَ لَا يَهْدِى ٱلْقَوْمَ ٱلْفَٰسِقِينَ ﴿٦﴾ هُمُ ٱلَّذِينَ يَقُولُونَ
لَا تُنفِقُوا عَلَىٰ مَنْ عِندَ رَسُولِ ٱللَّهِ حَتَّىٰ يَنفَضُّوا وَلِلَّهِ
خَزَآئِنُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَلَٰكِنَّ ٱلْمُنَٰفِقِينَ لَا يَفْقَهُونَ
﴿٧﴾ يَقُولُونَ لَئِن رَّجَعْنَآ إِلَى ٱلْمَدِينَةِ لَيُخْرِجَنَّ ٱلْأَعَزُّ
مِنْهَا ٱلْأَذَلَّ وَلِلَّهِ ٱلْعِزَّةُ وَلِرَسُولِهِۦ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَلَٰكِنَّ
ٱلْمُنَٰفِقِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٨﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تُلْهِكُمْ
أَمْوَٰلُكُمْ وَلَآ أَوْلَٰدُكُمْ عَن ذِكْرِ ٱللَّهِ وَمَن يَفْعَلْ
ذَٰلِكَ فَأُولَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْخَٰسِرُونَ ﴿٩﴾ وَأَنفِقُوا مِن مَّا رَزَقْنَٰكُم
مِّن قَبْلِ أَن يَأْتِىَ أَحَدَكُمُ ٱلْمَوْتُ فَيَقُولَ رَبِّ لَوْلَآ أَخَّرْتَنِىٓ
إِلَىٰٓ أَجَلٍ قَرِيبٍ فَأَصَّدَّقَ وَأَكُن مِّنَ ٱلصَّٰلِحِينَ ﴿١٠﴾ وَلَن
يُؤَخِّرَ ٱللَّهُ نَفْسًا إِذَا جَآءَ أَجَلُهَا وَٱللَّهُ خَبِيرٌۢ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١١﴾

سُورَةُ التَّغَابُنِ

ترتيبها ٦٤ — آياتها ١٨

وشه و ماناکانی

﴿لَوَّوْا رُءُوسَهُمْ﴾ سەریان بادا
﴿حَتَّىٰ يَنفَضُّوا﴾ تا بلاوەی لێ بکەن
﴿يَنفَضُّوا﴾ گەڕ بێنەوە
﴿لَيُخْرِجَنَّ ٱلْأَعَزُّ﴾ بەڕێز و بە دەسەڵاتەکان
دەردەکەن ﴿ٱلْأَذَلَّ﴾ رسوا و داماوان
﴿وَلِلَّهِ ٱلْعِزَّةُ﴾ ڕێز و دەستەڵات تەنیا بۆ خودایە ﴿لَا تُلْهِكُمْ﴾ سەرقاڵتان نەکا، لەبیرتانی نەباتەوە
﴿ذِكْرِ ٱللَّهِ﴾ یادی خودا
﴿وَمَن يَفْعَلْ ذَٰلِكَ﴾ هەرکەس ئەوە بکا
﴿فَأُولَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْخَٰسِرُونَ﴾ ئەوانە بە زەرەر چوون
﴿مِّن قَبْلِ أَن يَأْتِىَ أَحَدَكُمُ ٱلْمَوْتُ﴾ پێش ئەوەی مردن بەخەبەر بکری
﴿لَوْلَآ أَخَّرْتَنِىٓ﴾ خۆزگە ماوەت دەدام و مردنمت دوا دەخست
﴿فَأَصَّدَّقَ﴾ کار و چاکەم دەکرد
﴿إِذَا جَآءَ أَجَلُهَا﴾ کە ئاکامی هات، تەمەنی بڕا بەوە

مینگەکان و ئەو وشانەی ناخوێنرێنەوە	شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە. مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و. مینگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.
ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)	(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بە هەمزە یان سکون ... دەبێ. (٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بە هۆی (هەمز)ەوە دروست دەبێ مەددی منفصل، لەکاتی وەستاندا و، ماوەکەی بە ئەندازەی (٤ ، ٥ ، ٦) حەرەکەیە. (٢ ، ٤ ، ٦) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)دا. (٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبیعي)یە.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي ٱلْأَرْضِ لَهُ ٱلْمُلْكُ وَلَهُ ٱلْحَمْدُ
وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١﴾ هُوَ ٱلَّذِي خَلَقَكُمْ فَمِنكُمْ كَافِرٌ
وَمِنكُم مُّؤْمِنٌ وَٱللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٢﴾ خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَٱلْأَرْضَ بِٱلْحَقِّ وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُوَرَكُمْ وَإِلَيْهِ ٱلْمَصِيرُ ﴿٣﴾
يَعْلَمُ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُسِرُّونَ وَمَا تُعْلِنُونَ وَٱللَّهُ
عَلِيمٌۢ بِذَاتِ ٱلصُّدُورِ ﴿٤﴾ أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَبَؤُا۟ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ مِن قَبْلُ
فَذَاقُوا۟ وَبَالَ أَمْرِهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٥﴾ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُۥ كَانَت تَّأْتِيهِمْ
رُسُلُهُم بِٱلْبَيِّنَٰتِ فَقَالُوٓا۟ أَبَشَرٌ يَهْدُونَنَا فَكَفَرُوا۟ وَتَوَلَّوا۟ وَّٱسْتَغْنَى
ٱللَّهُ وَٱللَّهُ غَنِيٌّ حَمِيدٌ ﴿٦﴾ زَعَمَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓا۟ أَن لَّن يُبْعَثُوا۟ قُلْ بَلَىٰ وَرَبِّي
لَتُبْعَثُنَّ ثُمَّ لَتُنَبَّؤُنَّ بِمَا عَمِلْتُمْ وَذَٰلِكَ عَلَى ٱللَّهِ يَسِيرٌ ﴿٧﴾ فَـَٔامِنُوا۟ بِٱللَّهِ
وَرَسُولِهِۦ وَٱلنُّورِ ٱلَّذِيٓ أَنزَلْنَا وَٱللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٨﴾ يَوْمَ
يَجْمَعُكُمْ لِيَوْمِ ٱلْجَمْعِ ذَٰلِكَ يَوْمُ ٱلتَّغَابُنِ وَمَن يُؤْمِنۢ بِٱللَّهِ وَيَعْمَلْ
صَٰلِحًا يُكَفِّرْ عَنْهُ سَيِّـَٔاتِهِۦ وَيُدْخِلْهُ جَنَّٰتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا
ٱلْأَنْهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَآ أَبَدًا ذَٰلِكَ ٱلْفَوْزُ ٱلْعَظِيمُ ﴿٩﴾

وشە و مانەکانی

سوورەتی تەغابون

﴿يُسَبِّحُ لِلَّهِ﴾ خودا پاك و خاوێن رادەگرێ

﴿[illegible]﴾ ماڵ و دەستەڵات هەر بۆ ئەوە ﴿بِالْحَقِّ﴾ بە دانایی و راستیی

﴿فَأَحْسَنَ صُوَرَكُمْ﴾ وێنەکانتانی جوان کردووە

﴿[illegible]﴾ ئەنجامی کارەکانیان

﴿وَتَوَلَّوا﴾ پشتیان هەڵکرد

﴿وَالنُّورِ﴾ قورئان

﴿لِيَوْمِ الْجَمْعِ﴾ رۆژی قیامەت

﴿يَوْمُ التَّغَابُنِ﴾ رۆژی زیان

﴿[illegible]

[illegible] سَيِّئَاتِهِ﴾ هەرکەسێ باوەڕی بە خودا بێ و کردەوەی چاکە بکا خودا لە گوناهەکانی دەبووری

﴿مِن تَحْتِهَا﴾ لە ژێریەوە

﴿الْفَوْزُ الْعَظِيمُ﴾ ئەوە گەیشتن بە پلەی بەرزە

قورس کردن (التفخیم) و تەقەلە:
- ▼ تەفخیمی پیتی لامی (اللّٰه).
- ▼ تەفخیمی پیتی (راء).
- ▼ [illegible] قەلقەلە

١. چۆنیەتی وەستان (الوقوف):

١- هەموو وەستانەکان لەسەر پیتی سکوندار دەکرێت، تەنانەت گەر پیتەکە حەزی سکوندار نەبێت لەکاتی وەستاندا حەرەکەکانی تری لێ دادەماڵرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە و، تائی جریش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە.

٢. نیشانەکانی وەستان:

٢- [illegible]

وَٱلَّذِينَ كَفَرُواْ وَكَذَّبُواْ بِـَٔايَٰتِنَآ أُوْلَٰٓئِكَ أَصۡحَٰبُ
ٱلنَّارِ خَٰلِدِينَ فِيهَاۖ وَبِئۡسَ ٱلۡمَصِيرُ ١٠ مَآ أَصَابَ مِن
مُّصِيبَةٍ إِلَّا بِإِذۡنِ ٱللَّهِۗ وَمَن يُؤۡمِنۢ بِٱللَّهِ يَهۡدِ قَلۡبَهُۥۚ وَٱللَّهُ بِكُلِّ
شَيۡءٍ عَلِيمٞ ١١ وَأَطِيعُواْ ٱللَّهَ وَأَطِيعُواْ ٱلرَّسُولَۚ فَإِن
تَوَلَّيۡتُمۡ فَإِنَّمَا عَلَىٰ رَسُولِنَا ٱلۡبَلَٰغُ ٱلۡمُبِينُ ١٢ ٱللَّهُ لَآ إِلَٰهَ
إِلَّا هُوَۚ وَعَلَى ٱللَّهِ فَلۡيَتَوَكَّلِ ٱلۡمُؤۡمِنُونَ ١٣ يَٰٓأَيُّهَا
ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِنَّ مِنۡ أَزۡوَٰجِكُمۡ وَأَوۡلَٰدِكُمۡ عَدُوّٗا
لَّكُمۡ فَٱحۡذَرُوهُمۡۚ وَإِن تَعۡفُواْ وَتَصۡفَحُواْ وَتَغۡفِرُواْ
فَإِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٞ رَّحِيمٌ ١٤ إِنَّمَآ أَمۡوَٰلُكُمۡ وَأَوۡلَٰدُكُمۡ
فِتۡنَةٞۚ وَٱللَّهُ عِندَهُۥٓ أَجۡرٌ عَظِيمٞ ١٥ فَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ مَا ٱسۡتَطَعۡتُمۡ
وَٱسۡمَعُواْ وَأَطِيعُواْ وَأَنفِقُواْ خَيۡرٗا لِّأَنفُسِكُمۡۗ وَمَن
يُوقَ شُحَّ نَفۡسِهِۦ فَأُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلۡمُفۡلِحُونَ ١٦ إِن تُقۡرِضُواْ
ٱللَّهَ قَرۡضًا حَسَنٗا يُضَٰعِفۡهُ لَكُمۡ وَيَغۡفِرۡ لَكُمۡۚ وَٱللَّهُ شَكُورٌ
حَلِيمٌ ١٧ عَٰلِمُ ٱلۡغَيۡبِ وَٱلشَّهَٰدَةِ ٱلۡعَزِيزُ ٱلۡحَكِيمُ ١٨

سُورَةُ الطَّلَاقِ

٦٥ — ١٢

وشە و ماناکانی

﴿وَبِئۡسَ ٱلۡمَصِيرُ﴾ چارەنووسی خراپ

﴿بِإِذۡنِ ٱللَّهِ﴾ بە بڕیار و ئیرادەی خودا

﴿وَمَن يُؤۡمِنۢ بِٱللَّهِ﴾ هەرکەسێ باوەڕی بە خودا هەبێ

﴿يَهۡدِ قَلۡبَهُۥ﴾ دڵی ڕووناك دەکاتەوە

﴿فَإِن تَوَلَّيۡتُمۡ﴾ ئەگەر پشتتان هەڵکرد

﴿فِتۡنَةٞ﴾ تاقیی کردنەوە

﴿وَٱللَّهُ عِندَهُۥٓ أَجۡرٌ عَظِيمٞ﴾ خودا پاداشتی گەورەی لەلایە

﴿وَمَن يُوقَ شُحَّ نَفۡسِهِۦ﴾ لە ڕژدیی خۆی پارێزرێ

دەنگەکان و ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە:
- شوێنی مینگە (الغنة)
- (الإدغام) بە مینگەوە
- مینگەی (الإخفاء)
- (الإدغام)ی بێ مینگە و ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.
- مینگەی (الإقلاب).

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود):
- (٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە دروست دەبن
- (٤،٥) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمزە)وە دروست دەبن
- مەددی متصل، لەکاتی وەستاندا و، ماوەکەی بە ئەندازەی (٤، ٥، ٦) حەرەکەیە
- (٢، ٤، ٦) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)دا
- (٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبیعی)ە

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

الحزب ٥٦

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِيُّ إِذَا طَلَّقْتُمُ ٱلنِّسَآءَ فَطَلِّقُوهُنَّ لِعِدَّتِهِنَّ وَأَحْصُوا۟
ٱلْعِدَّةَ ۖ وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ رَبَّكُمْ ۖ لَا تُخْرِجُوهُنَّ مِنۢ بُيُوتِهِنَّ
وَلَا يَخْرُجْنَ إِلَّآ أَن يَأْتِينَ بِفَٰحِشَةٍ مُّبَيِّنَةٍ ۚ وَتِلْكَ حُدُودُ
ٱللَّهِ ۚ وَمَن يَتَعَدَّ حُدُودَ ٱللَّهِ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُۥ ۚ لَا تَدْرِى لَعَلَّ
ٱللَّهَ يُحْدِثُ بَعْدَ ذَٰلِكَ أَمْرًا ﴿١﴾ فَإِذَا بَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَأَمْسِكُوهُنَّ
بِمَعْرُوفٍ أَوْ فَارِقُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَأَشْهِدُوا۟ ذَوَىْ عَدْلٍ مِّنكُمْ
وَأَقِيمُوا۟ ٱلشَّهَٰدَةَ لِلَّهِ ۚ ذَٰلِكُمْ يُوعَظُ بِهِۦ مَن كَانَ يُؤْمِنُ
بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِ ۚ وَمَن يَتَّقِ ٱللَّهَ يَجْعَل لَّهُۥ مَخْرَجًا ﴿٢﴾ وَيَرْزُقْهُ
مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ ۚ وَمَن يَتَوَكَّلْ عَلَى ٱللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُۥٓ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ
بَٰلِغُ أَمْرِهِۦ ۚ قَدْ جَعَلَ ٱللَّهُ لِكُلِّ شَىْءٍ قَدْرًا ﴿٣﴾ وَٱلَّٰٓـِٔى يَئِسْنَ
مِنَ ٱلْمَحِيضِ مِن نِّسَآئِكُمْ إِنِ ٱرْتَبْتُمْ فَعِدَّتُهُنَّ ثَلَٰثَةُ أَشْهُرٍ
وَٱلَّٰٓـِٔى لَمْ يَحِضْنَ ۚ وَأُو۟لَٰتُ ٱلْأَحْمَالِ أَجَلُهُنَّ أَن يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ ۚ
وَمَن يَتَّقِ ٱللَّهَ يَجْعَل لَّهُۥ مِنْ أَمْرِهِۦ يُسْرًا ﴿٤﴾ ذَٰلِكَ أَمْرُ ٱللَّهِ أَنزَلَهُۥٓ
إِلَيْكُمْ ۚ وَمَن يَتَّقِ ٱللَّهِ يُكَفِّرْ عَنْهُ سَيِّـَٔاتِهِۦ وَيُعْظِمْ لَهُۥٓ أَجْرًا ﴿٥﴾

وشە و مانەکانی

سوورەتی طەلاق

﴿[illegible]﴾ کە ویستتان ژنەکانتان تەلاق بدەن

﴿[illegible]﴾ عیددە کە رابگرن

﴿بِفَٰحِشَةٍ مُّبَيِّنَةٍ﴾ ناوێتکی گەورەی ئاشکرا

﴿[illegible]﴾ کەیشتنە تەواو بوونی عیددەکەیان

﴿مَخْرَجًا﴾ رێگەچارە، جێگەی دەرباز بوون

﴿لَا يَحْتَسِبُ﴾ کە بە بیریدا نایەت

﴿فَهُوَ حَسْبُهُۥٓ﴾ ئەوەی بەسە

﴿قَدْرًا﴾ ئەندازەیەك

﴿يَئِسْنَ﴾ بێ هیوای ی نوێژیی و مندالبوون بوون

﴿ٱرْتَبْتُمْ﴾ کەوتنە گومانەوە ﴿لَمْ يَحِضْنَ﴾ ئەوانەش نەگەیشتوونەتە بێ نوێژیی

﴿يُسْرًا﴾ ئاسانیی

قورس گۆکردن (تەفخیم) و قەلقەلە:
- ▼ تەفخیمی پیتی لامی (الله).
- ▼ تەفخیمی پیتی (راء).
- ▼ سیفەتی قەلقەلە

١. چۆنیەتی وەستان (الوقوف): [illegible] دەخوێنرێتەوە و، ئاتی خڕیش بە (هاء)ی سکوسار دەخوێنرێتەوە

٢. نیشانەکانی وەستان: ٢- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەرەنگی سوور رەنگ کراون وەستانی مبانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن.

أَسْكِنُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ سَكَنتُم مِّن وُجْدِكُمْ وَلَا تُضَآرُّوهُنَّ لِتُضَيِّقُوا۟
عَلَيْهِنَّ ۚ وَإِن كُنَّ أُو۟لَٰتِ حَمْلٍ فَأَنفِقُوا۟ عَلَيْهِنَّ حَتَّىٰ يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ ۚ
فَإِنْ أَرْضَعْنَ لَكُمْ فَـَٔاتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ ۖ وَأْتَمِرُوا۟ بَيْنَكُم بِمَعْرُوفٍ ۖ وَإِن
تَعَاسَرْتُمْ فَسَتُرْضِعُ لَهُۥٓ أُخْرَىٰ ﴿٦﴾ لِيُنفِقْ ذُو سَعَةٍ مِّن سَعَتِهِۦ ۖ
وَمَن قُدِرَ عَلَيْهِ رِزْقُهُۥ فَلْيُنفِقْ مِمَّآ ءَاتَىٰهُ ٱللَّهُ ۚ لَا يُكَلِّفُ ٱللَّهُ نَفْسًا
إِلَّا مَآ ءَاتَىٰهَا ۚ سَيَجْعَلُ ٱللَّهُ بَعْدَ عُسْرٍ يُسْرًا ﴿٧﴾ وَكَأَيِّن مِّن قَرْيَةٍ
عَتَتْ عَنْ أَمْرِ رَبِّهَا وَرُسُلِهِۦ فَحَاسَبْنَٰهَا حِسَابًا شَدِيدًا وَعَذَّبْنَٰهَا
عَذَابًا نُّكْرًا ﴿٨﴾ فَذَاقَتْ وَبَالَ أَمْرِهَا وَكَانَ عَٰقِبَةُ أَمْرِهَا خُسْرًا ﴿٩﴾
أَعَدَّ ٱللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا ۖ فَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ يَٰٓأُو۟لِى ٱلْأَلْبَٰبِ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ ۚ
قَدْ أَنزَلَ ٱللَّهُ إِلَيْكُمْ ذِكْرًا ﴿١٠﴾ رَّسُولًا يَتْلُوا۟ عَلَيْكُمْ ءَايَٰتِ ٱللَّهِ مُبَيِّنَٰتٍ
لِّيُخْرِجَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ مِنَ ٱلظُّلُمَٰتِ إِلَى ٱلنُّورِ ۚ
وَمَن يُؤْمِنۢ بِٱللَّهِ وَيَعْمَلْ صَٰلِحًا يُدْخِلْهُ جَنَّٰتٍ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا
ٱلْأَنْهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَآ أَبَدًا ۖ قَدْ أَحْسَنَ ٱللَّهُ لَهُۥ رِزْقًا ﴿١١﴾ ٱللَّهُ ٱلَّذِى خَلَقَ
سَبْعَ سَمَٰوَٰتٍ وَمِنَ ٱلْأَرْضِ مِثْلَهُنَّ يَتَنَزَّلُ ٱلْأَمْرُ بَيْنَهُنَّ لِتَعْلَمُوٓا۟ أَنَّ
ٱللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ وَأَنَّ ٱللَّهَ قَدْ أَحَاطَ بِكُلِّ شَىْءٍ عِلْمًۢا ﴿١٢﴾

وشه و ماناکانی

﴿ وُجْدِكُمْ ﴾ تواناتان، بوونتان

﴿ [illegible] ﴾ [illegible] بکەن

﴿ تَعَاسَرْتُمْ ﴾ نەتان بوو، نەتانتوانی

﴿ ذُو سَعَةٍ ﴾ خاوەن دەسەلات، دەسترۆیشتوو

﴿ قُدِرَ عَلَيْهِ ﴾ تەنگدەست بوو

﴿ [illegible] ﴾ زۆر دێ

﴿ عَتَتْ ﴾ یاخیی بوو

﴿ عَذَابًا نُّكْرًا ﴾ سزایەکی سەخت

﴿ [illegible] ﴾ ئەنجامی کارەکانی

﴿ خُسْرًا ﴾ زیانمەندی

﴿ ذِكْرًا ﴾ قورئان

﴿ رَّسُولًا ﴾ پەیامبەرێك

﴿ يَتَنَزَّلُ ٱلْأَمْرُ ﴾ بڕیارەکانی جێبەجێ دەبێ

﴿ [illegible] ﴾ لە نێوانیاندا

﴿ وَأَنَّ ٱللَّهَ قَدْ أَحَاطَ [illegible] ﴾ زانستی خودا هەموو شتێکی گرتووەتەوە

مێنگەکان و بەو بەدی دەخوێنرێنەوە:
- شوێنی مینگە (الغنة).
- (الإدغام) بە مینگەوە.
- مینگەی (الإخفاء).
- (الإدغام)ی بێ مینگە و، ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.
- مینگەی (الإقلاب).

ئەمدارەی درێژکردنەوەکان (المدود):
- (٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە دروست دەبن
- (٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (همز)ەوە دروست دەبن
- مەددی متصل، بەکاتی وەستاندا وەاوەکەی بە ئەندازەی (٦،٥،٤) حەرەکەیە
- (٢، ٤، ٦) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)دا
- (٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)ە

وشەو ماناکانی

سورة التحريم

٦٦ — ١٢

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِيُّ لِمَ تُحَرِّمُ مَآ أَحَلَّ ٱللَّهُ لَكَۖ تَبۡتَغِي مَرۡضَاتَ أَزۡوَٰجِكَۚ وَٱللَّهُ
غَفُورٞ رَّحِيمٞ ١ قَدۡ فَرَضَ ٱللَّهُ لَكُمۡ تَحِلَّةَ أَيۡمَٰنِكُمۡۚ وَٱللَّهُ مَوۡلَىٰكُمۡۖ
وَهُوَ ٱلۡعَلِيمُ ٱلۡحَكِيمُ ٢ وَإِذۡ أَسَرَّ ٱلنَّبِيُّ إِلَىٰ بَعۡضِ أَزۡوَٰجِهِۦ حَدِيثٗا
فَلَمَّا نَبَّأَتۡ بِهِۦ وَأَظۡهَرَهُ ٱللَّهُ عَلَيۡهِ عَرَّفَ بَعۡضَهُۥ وَأَعۡرَضَ عَنۢ بَعۡضٖۖ
فَلَمَّا نَبَّأَهَا بِهِۦ قَالَتۡ مَنۡ أَنۢبَأَكَ هَٰذَاۖ قَالَ نَبَّأَنِيَ ٱلۡعَلِيمُ ٱلۡخَبِيرُ
٣ إِن تَتُوبَآ إِلَى ٱللَّهِ فَقَدۡ صَغَتۡ قُلُوبُكُمَاۖ وَإِن تَظَٰهَرَا عَلَيۡهِ
فَإِنَّ ٱللَّهَ هُوَ مَوۡلَىٰهُ وَجِبۡرِيلُ وَصَٰلِحُ ٱلۡمُؤۡمِنِينَۖ وَٱلۡمَلَٰٓئِكَةُ
بَعۡدَ ذَٰلِكَ ظَهِيرٌ ٤ عَسَىٰ رَبُّهُۥٓ إِن طَلَّقَكُنَّ أَن يُبۡدِلَهُۥٓ أَزۡوَٰجًا
خَيۡرٗا مِّنكُنَّ مُسۡلِمَٰتٖ مُّؤۡمِنَٰتٖ قَٰنِتَٰتٖ تَٰٓئِبَٰتٍ عَٰبِدَٰتٖ سَٰٓئِحَٰتٖ
ثَيِّبَٰتٖ وَأَبۡكَارٗا ٥ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ قُوٓاْ أَنفُسَكُمۡ وَأَهۡلِيكُمۡ
نَارٗا وَقُودُهَا ٱلنَّاسُ وَٱلۡحِجَارَةُ عَلَيۡهَا مَلَٰٓئِكَةٌ غِلَاظٞ شِدَادٞ
لَّا يَعۡصُونَ ٱللَّهَ مَآ أَمَرَهُمۡ وَيَفۡعَلُونَ مَا يُؤۡمَرُونَ ٦ يَٰٓأَيُّهَا
ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ لَا تَعۡتَذِرُواْ ٱلۡيَوۡمَۖ إِنَّمَا تُجۡزَوۡنَ مَا كُنتُمۡ تَعۡمَلُونَ ٧

سوورەتی تەحریم

ئەوەی خودا بۆی حەڵاڵ کردووی

﴿تبتغي﴾ دەتەوێ

﴿تَحِلَّةَ أَيۡمَٰنِكُمۡ﴾ شکاندنی سوێندەکانتان، کەفارەتەکانیان

﴿[illegible]﴾ بە هەڵکی وت

﴿وَأَظۡهَرَهُ ٱللَّهُ عَلَيۡهِ﴾ خودا بۆی دەرخست

﴿ظَهِيرٌ﴾ پشتیوان

﴿قَٰنِتَٰتٖ﴾ ملکەچان

﴿سَٰٓئِحَٰتٖ﴾ کۆچکردووان، بەڕۆژووان

﴿[illegible]﴾ خۆتان بپارێزن

﴿غِلَاظٞ شِدَادٞ﴾ بە هێز و ڕەق و ڕەنگ

نیشانەی ڕەنگکردن (تجوید و هەڵەدە)
- ▼ تەفخیمی پیتی لامی (الله)
- ▼ تەفخیمی پیتی [illegible]
- ▼ سیمەی قەلقەلە

چۆنیەتی وەستان (الوقوف):

١- [illegible] دەگوترێتەوە. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) [illegible]

نیشانەکانی وەستان:

٢- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ تُوبُوٓاْ إِلَى ٱللَّهِ تَوْبَةً نَّصُوحًا عَسَىٰ رَبُّكُمْ
أَن يُكَفِّرَ عَنكُمْ سَيِّـَٔاتِكُمْ وَيُدْخِلَكُمْ جَنَّٰتٍ تَجْرِى
مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ يَوْمَ لَا يُخْزِى ٱللَّهُ ٱلنَّبِىَّ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ
مَعَهُۥ ۖ نُورُهُمْ يَسْعَىٰ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَبِأَيْمَٰنِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَآ
أَتْمِمْ لَنَا نُورَنَا وَٱغْفِرْ لَنَآ ۖ إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ ﴿٨﴾
يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِىُّ جَٰهِدِ ٱلْكُفَّارَ وَٱلْمُنَٰفِقِينَ وَٱغْلُظْ عَلَيْهِمْ ۚ
وَمَأْوَىٰهُمْ جَهَنَّمُ ۖ وَبِئْسَ ٱلْمَصِيرُ ﴿٩﴾ ضَرَبَ ٱللَّهُ مَثَلًا
لِّلَّذِينَ كَفَرُواْ ٱمْرَأَتَ نُوحٍ وَٱمْرَأَتَ لُوطٍ ۖ كَانَتَا تَحْتَ
عَبْدَيْنِ مِنْ عِبَادِنَا صَٰلِحَيْنِ فَخَانَتَاهُمَا فَلَمْ يُغْنِيَا عَنْهُمَا
مِنَ ٱللَّهِ شَيْـًٔا وَقِيلَ ٱدْخُلَا ٱلنَّارَ مَعَ ٱلدَّٰخِلِينَ ﴿١٠﴾
وَضَرَبَ ٱللَّهُ مَثَلًا لِّلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱمْرَأَتَ فِرْعَوْنَ إِذْ
قَالَتْ رَبِّ ٱبْنِ لِى عِندَكَ بَيْتًا فِى ٱلْجَنَّةِ وَنَجِّنِى مِن فِرْعَوْنَ
وَعَمَلِهِۦ وَنَجِّنِى مِنَ ٱلْقَوْمِ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿١١﴾ وَمَرْيَمَ ٱبْنَتَ
عِمْرَٰنَ ٱلَّتِىٓ أَحْصَنَتْ فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا فِيهِ مِن رُّوحِنَا
وَصَدَّقَتْ بِكَلِمَٰتِ رَبِّهَا وَكُتُبِهِۦ وَكَانَتْ مِنَ ٱلْقَٰنِتِينَ ﴿١٢﴾

وشە و ماناکانی

خودا نموونەیەکی بۆ کافران هێناوەتەوە

داوێن پاك بوو، خۆی پاك ڕاگرت

﴿مِن رُّوحِنَا﴾ لە لایەن خۆمانەوە، بێ هۆی [illegible]

شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە.
(الإدغام)ی بێ مینگە و
مینگەی (الإقلاب).

مەددی متصل، لەکاتی وەستاندا و، ماوەکەی بە ئەندازەی (٦،٥،٤) حەرەکەیە
(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبیعی)ە

سُورَةُ المُلْكِ

مكية — ٦٧ — ٢

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

تَبَٰرَكَ ٱلَّذِى بِيَدِهِ ٱلْمُلْكُ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ ﴿١﴾ ٱلَّذِى خَلَقَ
ٱلْمَوْتَ وَٱلْحَيَوٰةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا وَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْغَفُورُ ﴿٢﴾
ٱلَّذِى خَلَقَ سَبْعَ سَمَٰوَٰتٍ طِبَاقًا مَّا تَرَىٰ فِى خَلْقِ ٱلرَّحْمَٰنِ مِن
تَفَٰوُتٍ فَٱرْجِعِ ٱلْبَصَرَ هَلْ تَرَىٰ مِن فُطُورٍ ﴿٣﴾ ثُمَّ ٱرْجِعِ ٱلْبَصَرَ كَرَّتَيْنِ
يَنقَلِبْ إِلَيْكَ ٱلْبَصَرُ خَاسِئًا وَهُوَ حَسِيرٌ ﴿٤﴾ وَلَقَدْ زَيَّنَّا ٱلسَّمَآءَ
ٱلدُّنْيَا بِمَصَٰبِيحَ وَجَعَلْنَٰهَا رُجُومًا لِّلشَّيَٰطِينِ وَأَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابَ
ٱلسَّعِيرِ ﴿٥﴾ وَلِلَّذِينَ كَفَرُوا۟ بِرَبِّهِمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ وَبِئْسَ ٱلْمَصِيرُ
﴿٦﴾ إِذَآ أُلْقُوا۟ فِيهَا سَمِعُوا۟ لَهَا شَهِيقًا وَهِىَ تَفُورُ ﴿٧﴾ تَكَادُ تَمَيَّزُ
مِنَ ٱلْغَيْظِ كُلَّمَآ أُلْقِىَ فِيهَا فَوْجٌ سَأَلَهُمْ خَزَنَتُهَآ أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَذِيرٌ ﴿٨﴾
قَالُوا۟ بَلَىٰ قَدْ جَآءَنَا نَذِيرٌ فَكَذَّبْنَا وَقُلْنَا مَا نَزَّلَ ٱللَّهُ مِن شَىْءٍ إِنْ أَنتُمْ
إِلَّا فِى ضَلَٰلٍ كَبِيرٍ ﴿٩﴾ وَقَالُوا۟ لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِىٓ أَصْحَٰبِ
ٱلسَّعِيرِ ﴿١٠﴾ فَٱعْتَرَفُوا۟ بِذَنۢبِهِمْ فَسُحْقًا لِّأَصْحَٰبِ ٱلسَّعِيرِ ﴿١١﴾
إِنَّ ٱلَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِٱلْغَيْبِ لَهُم مَّغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ﴿١٢﴾

وشە و مانادەکانی

سوورەتی مولك

﴿ [illegible] ﴾ زیر و گەورەیی بۆ ئەو کەسەی

﴿ بِيَدِهِ ٱلْمُلْكُ ﴾ ماڵ و وڵات و دنیای بە دەستە

﴿ خَلَقَ ٱلْمَوْتَ ﴾ مردنی بەدیی هێناوە

﴿ لِيَبْلُوَكُمْ ﴾ تا تاقیتان بکاتەوە

﴿ أَحْسَنُ عَمَلًا ﴾ کردەی جوانتر بێ

﴿ طِبَاقًا ﴾ تەبەق تەبەق

﴿ تَفَٰوُتٍ ﴾ جیاوازیی

﴿ فُطُورٍ ﴾ درز و کەلەبەر

﴿ [illegible] ﴾ سەرکز و رسوا

﴿ حَسِيرٌ ﴾ ماندوو، دەماو

﴿ رُجُومًا لِّلشَّيَٰطِينِ ﴾ ئاگرباراتکەری شەیتان و جنۆکەکان

﴿ شَهِيقًا ﴾ دەنگێکی ناساز وەك زەڕەی کەر

﴿ تَفُورُ ﴾ دەکوڵێ

﴿ تَكَادُ تَمَيَّزُ ﴾ ئەوەیە بە شەق بەرێ

﴿ فَسُحْقًا ﴾ دووربێ لە سۆز و رەحمەتی خودا!

رێنمایی		
قورس کردن و تەفخیم	▼ تەفخیمی پیتی لامی (الله)	١- جوولەتی وەستان (الوقوف)	هەموو وەستانەکان [illegible]
	▼ تەفخیمی پیتی (راء)		
	▼ سیفەتی قەلقەلە.	٢- پێشەکاس وەستان	٢- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن.

وَأَسِرُّواْ قَوْلَكُمْ أَوِ ٱجْهَرُواْ بِهِۦٓ إِنَّهُۥ عَلِيمُۢ بِذَاتِ ٱلصُّدُورِ ١٣ أَلَا
يَعْلَمُ مَنْ خَلَقَ وَهُوَ ٱللَّطِيفُ ٱلْخَبِيرُ ١٤ هُوَ ٱلَّذِى جَعَلَ لَكُمُ
ٱلْأَرْضَ ذَلُولًا فَٱمْشُواْ فِى مَنَاكِبِهَا وَكُلُواْ مِن رِّزْقِهِۦ وَإِلَيْهِ ٱلنُّشُورُ
١٥ ءَأَمِنتُم مَّن فِى ٱلسَّمَآءِ أَن يَخْسِفَ بِكُمُ ٱلْأَرْضَ فَإِذَا هِىَ
تَمُورُ ١٦ أَمْ أَمِنتُم مَّن فِى ٱلسَّمَآءِ أَن يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا
فَسَتَعْلَمُونَ كَيْفَ نَذِيرِ ١٧ وَلَقَدْ كَذَّبَ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَكَيْفَ
كَانَ نَكِيرِ ١٨ أَوَلَمْ يَرَوْاْ إِلَى ٱلطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صَٰٓفَّٰتٍ وَيَقْبِضْنَ مَا
يُمْسِكُهُنَّ إِلَّا ٱلرَّحْمَٰنُ إِنَّهُۥ بِكُلِّ شَىْءٍۭ بَصِيرٌ ١٩ أَمَّنْ هَٰذَا ٱلَّذِى
هُوَ جُندٌ لَّكُمْ يَنصُرُكُم مِّن دُونِ ٱلرَّحْمَٰنِ إِنِ ٱلْكَٰفِرُونَ إِلَّا فِى غُرُورٍ
٢٠ أَمَّنْ هَٰذَا ٱلَّذِى يَرْزُقُكُمْ إِنْ أَمْسَكَ رِزْقَهُۥ بَل لَّجُّواْ فِى عُتُوٍّ
وَنُفُورٍ ٢١ أَفَمَن يَمْشِى مُكِبًّا عَلَىٰ وَجْهِهِۦٓ أَهْدَىٰٓ أَمَّن يَمْشِى سَوِيًّا
عَلَىٰ صِرَٰطٍ مُّسْتَقِيمٍ ٢٢ قُلْ هُوَ ٱلَّذِىٓ أَنشَأَكُمْ وَجَعَلَ لَكُمُ ٱلسَّمْعَ
وَٱلْأَبْصَٰرَ وَٱلْأَفْـِٔدَةَ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ٢٣ قُلْ هُوَ ٱلَّذِى ذَرَأَكُمْ
فِى ٱلْأَرْضِ وَإِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ٢٤ وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا ٱلْوَعْدُ إِن كُنتُمْ
صَٰدِقِينَ ٢٥ قُلْ إِنَّمَا ٱلْعِلْمُ عِندَ ٱللَّهِ وَإِنَّمَآ أَنَا۠ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ٢٦

وشه و ماناکانی

﴿[illegible]﴾ ڕەویی ڕ م کردووە
﴿[illegible]﴾ نەملاولای، بەرزایی وشیوییەکانی
﴿[illegible]﴾ بۆ لای ئەو دەگەڕێنەوە
﴿[illegible]﴾ دەستەڵاتی لە ئاسماندایە
﴿[illegible]﴾ بە ڕەویتانەوە دەری
﴿[illegible]﴾
﴿[illegible]﴾ دەهەژی ﴿[illegible]﴾ بەردباران، بێیکی بەردارێی
﴿[illegible]﴾ هەڕەشەکە چۆن بوو؟
﴿[illegible]﴾ بە گزەچووبەوە، بەرپەرچدانەوەکە چۆن بوو؟
﴿[illegible]﴾ [illegible] دەکەنەوە و لە بەکێی دەدەن
﴿[illegible]﴾ ئەوە کێیە؟
﴿[illegible]﴾ کۆمەکەکەرتان
﴿[illegible]﴾ فێتی، شەیتان
﴿[illegible]﴾ بەردەوام دەبێ لە سەرسەختیدا ﴿[illegible]﴾ دووربەرێی
﴿[illegible]﴾ بە دەمدا کەوتووە
﴿يَمْشِى سَوِيًّا﴾ بە ڕێک و پێکیی دەڕوا ﴿[illegible]﴾ دروستی کردوون

ناخوێندنەوەی مینگەکان و				
شوێنی مینگە (الغنة).	(الإدغام) بە مینگەوە.	درێژکردنەوەکان (المدود)	(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە دروست دەبن	
مینگەی (الإخفاء).	(الإدغام)ی بێ مینگە و،		(٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمزە)وە دروست دەبن	
مینگەی (الإقلاب).	ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە		مەددی متصل، لەکاتی وەستاندا و، ماوەکەی بە ئەندازەی (٦،٥،٤) حەرەکەیە	
			(٦،٤،٢) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)دا	
			(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی جوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبیعی)یە	

فَلَمَّا رَأَوۡهُ زُلۡفَةٗ سِيٓـَٔتۡ وُجُوهُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ وَقِيلَ هَٰذَا ٱلَّذِي
كُنتُم بِهِۦ تَدَّعُونَ ٢٧ قُلۡ أَرَءَيۡتُمۡ إِنۡ أَهۡلَكَنِيَ ٱللَّهُ وَمَن مَّعِيَ
أَوۡ رَحِمَنَا فَمَن يُجِيرُ ٱلۡكَٰفِرِينَ مِنۡ عَذَابٍ أَلِيمٖ ٢٨ قُلۡ هُوَ
ٱلرَّحۡمَٰنُ ءَامَنَّا بِهِۦ وَعَلَيۡهِ تَوَكَّلۡنَاۖ فَسَتَعۡلَمُونَ مَنۡ هُوَ فِي ضَلَٰلٖ مُّبِينٖ
٢٩ قُلۡ أَرَءَيۡتُمۡ إِنۡ أَصۡبَحَ مَآؤُكُمۡ غَوۡرٗا فَمَن يَأۡتِيكُم بِمَآءٖ مَّعِينِۭ ٣٠

سُورَةُ القَلَمِ

٦٨ — ٥٢

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

نٓۚ وَٱلۡقَلَمِ وَمَا يَسۡطُرُونَ ١ مَآ أَنتَ بِنِعۡمَةِ رَبِّكَ بِمَجۡنُونٖ ٢ (٥٧)
وَإِنَّ لَكَ لَأَجۡرًا غَيۡرَ مَمۡنُونٖ ٣ وَإِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٖ ٤
فَسَتُبۡصِرُ وَيُبۡصِرُونَ ٥ بِأَييِّكُمُ ٱلۡمَفۡتُونُ ٦ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ
أَعۡلَمُ بِمَن ضَلَّ عَن سَبِيلِهِۦ وَهُوَ أَعۡلَمُ بِٱلۡمُهۡتَدِينَ ٧ فَلَا تُطِعِ
ٱلۡمُكَذِّبِينَ ٨ وَدُّواْ لَوۡ تُدۡهِنُ فَيُدۡهِنُونَ ٩ وَلَا تُطِعۡ كُلَّ
حَلَّافٖ مَّهِينٍ ١٠ هَمَّازٖ مَّشَّآءِۭ بِنَمِيمٖ ١١ مَّنَّاعٖ لِّلۡخَيۡرِ مُعۡتَدٍ
أَثِيمٍ ١٢ عُتُلِّۭ بَعۡدَ ذَٰلِكَ زَنِيمٍ ١٣ أَن كَانَ ذَا مَالٖ وَبَنِينَ
١٤ إِذَا تُتۡلَىٰ عَلَيۡهِ ءَايَٰتُنَا قَالَ أَسَٰطِيرُ ٱلۡأَوَّلِينَ ١٥

وشه و ماناكانى

﴿ [illegible] ﴾ دیتیان نزیكه
﴿ سِيٓـَٔتۡ ﴾ ره‌ش داگه‌را
﴿ [illegible] ﴾ ئه‌مه ئه‌وه‌یه، په‌له‌تان
بوو بۆی ﴿ [illegible] ﴾ پێم بلێن ئایا دیتان؟
﴿ [illegible] ﴾ رۆژوو
﴿ مَّعِينِۭ ﴾ به ئاوێكی سازگاری خوێن

سووره‌تی قه‌له‌م

﴿ وَٱلۡقَلَمِ ﴾ به قه‌له‌م!
﴿ [illegible] ﴾ ئه‌وه‌ی به قه‌له‌م ده‌سووسن
﴿ [illegible] ﴾ نووست
﴿ [illegible] ﴾ ئه‌براوه
﴿ [illegible] ﴾ كامتان ئه‌حوش و لێوه‌ن؟
﴿ [illegible] ﴾ حه‌رده‌كه‌ی تۆ نه‌رمیی نوێنی
﴿ [illegible] ﴾ ئه‌وانیش نه‌رم بن
﴿ هَمَّازٖ ﴾ پێتكه له خه‌ڵك ده‌رهێنه‌ر
﴿ [illegible] ﴾ دووره‌مانیی كه‌ر
﴿ عُتُلِّۭ ﴾ جنێو فرۆشه، ده‌م پیسه، وشكه
﴿ [illegible] ﴾ زۆڵه شه‌رفرۆشه

قورس كۆكردن (ته‌فخیم) و قه‌لقه‌له		١. چۆنیه‌تی وه‌ستان (الوقوف): ٢ نیشانه‌كانی وه‌ستان.	
	▼ ته‌فخیمی پیتی لامی (الله). ▼ ته‌فخیمی پیتی (راء). ▼ سیمه‌تی قه‌لقه‌له.		١- هه‌موو وه‌ستانه‌كان له‌سه‌ر پیتی سكوندار ده‌كرێت، ئه‌مانه‌ت گه‌ر پیته‌كه جۆری سكوندار نه‌بێت له‌كاتی وه‌ستاندا حه‌ره‌كه‌كانی تری لێ داده‌مالرێت. هه‌ر بۆیه له وه‌ستاندا گه‌ر پیته‌كه (ته‌نوینی فه‌تحه)ی له‌سه‌ر بوو به (ئه‌لف) ده‌خوێنرێته‌وه و (تائی مربوطه)ش به (هاء)ی سكوندار ده‌خوێنرێته‌وه. ٢- ئه‌و هێمایانه‌ی وه‌ستان كه به‌ره‌نگی سوور ره‌نگ كراون وه‌ستانی میانه‌ی ئایه‌ته‌كان و سه‌ره‌تای ئایه‌ته‌كان دیاری ده‌كه‌ن، له‌كاتی به‌رده‌وامبوونیش له خوێندنه‌وه چه‌ند حوكمێك هه‌ن كه ده‌گۆڕێن

سَنَسِمُهُۥ عَلَى ٱلْخُرْطُومِ ﴿١٦﴾ إِنَّا بَلَوْنَٰهُمْ كَمَا بَلَوْنَآ أَصْحَٰبَ ٱلْجَنَّةِ إِذْ أَقْسَمُوا۟
لَيَصْرِمُنَّهَا مُصْبِحِينَ ﴿١٧﴾ وَلَا يَسْتَثْنُونَ ﴿١٨﴾ فَطَافَ عَلَيْهَا طَآئِفٌ مِّن رَّبِّكَ
وَهُمْ نَآئِمُونَ ﴿١٩﴾ فَأَصْبَحَتْ كَٱلصَّرِيمِ ﴿٢٠﴾ فَتَنَادَوْا۟ مُصْبِحِينَ ﴿٢١﴾ أَنِ
ٱغْدُوا۟ عَلَىٰ حَرْثِكُمْ إِن كُنتُمْ صَٰرِمِينَ ﴿٢٢﴾ فَٱنطَلَقُوا۟ وَهُمْ يَتَخَٰفَتُونَ ﴿٢٣﴾
أَن لَّا يَدْخُلَنَّهَا ٱلْيَوْمَ عَلَيْكُم مِّسْكِينٌ ﴿٢٤﴾ وَغَدَوْا۟ عَلَىٰ حَرْدٍ قَٰدِرِينَ ﴿٢٥﴾ فَلَمَّا
رَأَوْهَا قَالُوٓا۟ إِنَّا لَضَآلُّونَ ﴿٢٦﴾ بَلْ نَحْنُ مَحْرُومُونَ ﴿٢٧﴾ قَالَ أَوْسَطُهُمْ أَلَمْ أَقُل
لَّكُمْ لَوْلَا تُسَبِّحُونَ ﴿٢٨﴾ قَالُوا۟ سُبْحَٰنَ رَبِّنَآ إِنَّا كُنَّا ظَٰلِمِينَ ﴿٢٩﴾ فَأَقْبَلَ
بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ يَتَلَٰوَمُونَ ﴿٣٠﴾ قَالُوا۟ يَٰوَيْلَنَآ إِنَّا كُنَّا طَٰغِينَ ﴿٣١﴾ عَسَىٰ
رَبُّنَآ أَن يُبْدِلَنَا خَيْرًا مِّنْهَآ إِنَّآ إِلَىٰ رَبِّنَا رَٰغِبُونَ ﴿٣٢﴾ كَذَٰلِكَ ٱلْعَذَابُ ۖ وَلَعَذَابُ
ٱلْءَاخِرَةِ أَكْبَرُ ۚ لَوْ كَانُوا۟ يَعْلَمُونَ ﴿٣٣﴾ إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ عِندَ رَبِّهِمْ جَنَّٰتِ ٱلنَّعِيمِ
﴿٣٤﴾ أَفَنَجْعَلُ ٱلْمُسْلِمِينَ كَٱلْمُجْرِمِينَ ﴿٣٥﴾ مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ﴿٣٦﴾ أَمْ
لَكُمْ كِتَٰبٌ فِيهِ تَدْرُسُونَ ﴿٣٧﴾ إِنَّ لَكُمْ فِيهِ لَمَا تَخَيَّرُونَ ﴿٣٨﴾ أَمْ لَكُمْ أَيْمَٰنٌ
عَلَيْنَا بَٰلِغَةٌ إِلَىٰ يَوْمِ ٱلْقِيَٰمَةِ ۙ إِنَّ لَكُمْ لَمَا تَحْكُمُونَ ﴿٣٩﴾ سَلْهُمْ أَيُّهُم
بِذَٰلِكَ زَعِيمٌ ﴿٤٠﴾ أَمْ لَهُمْ شُرَكَآءُ فَلْيَأْتُوا۟ بِشُرَكَآئِهِمْ إِن كَانُوا۟ صَٰدِقِينَ ﴿٤١﴾
يَوْمَ يُكْشَفُ عَن سَاقٍ وَيُدْعَوْنَ إِلَى ٱلسُّجُودِ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ ﴿٤٢﴾

وشه‌و ماناكانى

شوێنی میبگه (لغنة) (الإدغام) به میبگه‌وه
میبگه‌ی (الإخفاء) (الإدغام)ی بێ میبگه و
میبگه‌ی (الإقلاب) ئه‌و پیتانه‌ی ناخوێنرێنه‌وه

درێژکردنه‌وه‌کان (المدود)

خَٰشِعَةً أَبۡصَٰرُهُمۡ تَرۡهَقُهُمۡ ذِلَّةٞۖ وَقَدۡ كَانُواْ يُدۡعَوۡنَ إِلَى ٱلسُّجُودِ وَهُمۡ سَٰلِمُونَ
٤٣ فَذَرۡنِي وَمَن يُكَذِّبُ بِهَٰذَا ٱلۡحَدِيثِۖ سَنَسۡتَدۡرِجُهُم مِّنۡ حَيۡثُ
لَا يَعۡلَمُونَ ٤٤ وَأُمۡلِي لَهُمۡۚ إِنَّ كَيۡدِي مَتِينٌ ٤٥ أَمۡ تَسۡـَٔلُهُمۡ أَجۡرٗا فَهُم
مِّن مَّغۡرَمٖ مُّثۡقَلُونَ ٤٦ أَمۡ عِندَهُمُ ٱلۡغَيۡبُ فَهُمۡ يَكۡتُبُونَ ٤٧ فَٱصۡبِرۡ
لِحُكۡمِ رَبِّكَ وَلَا تَكُن كَصَاحِبِ ٱلۡحُوتِ إِذۡ نَادَىٰ وَهُوَ مَكۡظُومٞ ٤٨ لَّوۡلَآ
أَن تَدَٰرَكَهُۥ نِعۡمَةٞ مِّن رَّبِّهِۦ لَنُبِذَ بِٱلۡعَرَآءِ وَهُوَ مَذۡمُومٞ ٤٩ فَٱجۡتَبَٰهُ رَبُّهُۥ
فَجَعَلَهُۥ مِنَ ٱلصَّٰلِحِينَ ٥٠ وَإِن يَكَادُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ لَيُزۡلِقُونَكَ بِأَبۡصَٰرِهِمۡ
لَمَّا سَمِعُواْ ٱلذِّكۡرَ وَيَقُولُونَ إِنَّهُۥ لَمَجۡنُونٞ ٥١ وَمَا هُوَ إِلَّا ذِكۡرٞ لِّلۡعَٰلَمِينَ ٥٢

سُورَةُ الحَاقَّة

ترتيبها ٦٩ — آياتها ٥٢

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

ٱلۡحَآقَّةُ ١ مَا ٱلۡحَآقَّةُ ٢ وَمَآ أَدۡرَىٰكَ مَا ٱلۡحَآقَّةُ ٣ كَذَّبَتۡ ثَمُودُ
وَعَادُۢ بِٱلۡقَارِعَةِ ٤ فَأَمَّا ثَمُودُ فَأُهۡلِكُواْ بِٱلطَّاغِيَةِ ٥ وَأَمَّا
عَادٞ فَأُهۡلِكُواْ بِرِيحٖ صَرۡصَرٍ عَاتِيَةٖ ٦ سَخَّرَهَا عَلَيۡهِمۡ
سَبۡعَ لَيَالٖ وَثَمَٰنِيَةَ أَيَّامٍ حُسُومٗاۖ فَتَرَى ٱلۡقَوۡمَ فِيهَا صَرۡعَىٰ
كَأَنَّهُمۡ أَعۡجَازُ نَخۡلٍ خَاوِيَةٖ ٧ فَهَلۡ تَرَىٰ لَهُم مِّنۢ بَاقِيَةٖ ٨

حزب ٥٧

وشەو ماناکانی

﴿ ﴾ لیمکەرین، وازم لی بینن

﴿ ﴾ پلەپلە بەردو سزیان دەبەین

﴿ ﴾ مولەتیان دەدەم

﴿ ﴾ عەرامە، تۆلە

﴿ ﴾ بارگران

﴿ ﴾ وەک نوس

﴿ ﴾ پشی خواردوودنەوە، رقی خوی خواردووەتەوە

﴿ ﴾ لە دەشتیکدا فری دەدرا

﴿ ﴾ هەلتدەخلیسکینن

سوورەتی حاققە

﴿ الحاقة ﴾ رۆژی قیامەت (کە حەقە و گومانی تیدا نییە

﴿ ﴾ بە ترسەکانی دڵ دەکوتێ

﴿ ﴾ بایەکی گەرم سارد-

و بەبیر ﴿ ﴾ زور سەخت

﴿ ﴾ بە دوی یەکدا

﴿ أعجاز نخل ﴾ لقەکانی دارخورما

قورس کۆکردن (تفخيم) و قەلقەلە:
▼ تەفخیمی پیتی لامی (اللّٰه)
▼ تەفخیمی پیتی (راء)
▼ سیفەتی قەلقەلە.

١ چوستەنی وەستان (الوقوف) ٢ نیشانەکانی وەستان

١ هەموو وەستانەکان بەسە پیتی سکوون دەکرێت بەلام گەر پیتەکە جۆری سکوون، بەبیب لەکاتی وەستاندا حەرەکەکانی تری لێ دادەماڵرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە و باقی حرفیش بە هەمان سکوون دەخوێنرێتەوە

٢ ئەو هیماتەی وەستان کە بە رەنگی سوور رەنگ کراون وەستانی نێوان ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن. لەکاتی بەردەوام بوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێک هەن کە دەگۆڕێن

وَجَآءَ فِرۡعَوۡنُ وَمَن قَبۡلَهُۥ وَٱلۡمُؤۡتَفِكَٰتُ بِٱلۡخَاطِئَةِ ٩ فَعَصَوۡاْ رَسُولَ
رَبِّهِمۡ فَأَخَذَهُمۡ أَخۡذَةٗ رَّابِيَةً ١٠ إِنَّا لَمَّا طَغَا ٱلۡمَآءُ حَمَلۡنَٰكُمۡ فِي ٱلۡجَارِيَةِ
١١ لِنَجۡعَلَهَا لَكُمۡ تَذۡكِرَةٗ وَتَعِيَهَآ أُذُنٞ وَٰعِيَةٞ ١٢ فَإِذَا نُفِخَ فِي ٱلصُّورِ
نَفۡخَةٞ وَٰحِدَةٞ ١٣ وَحُمِلَتِ ٱلۡأَرۡضُ وَٱلۡجِبَالُ فَدُكَّتَا دَكَّةٗ وَٰحِدَةٗ ١٤
فَيَوۡمَئِذٖ وَقَعَتِ ٱلۡوَاقِعَةُ ١٥ وَٱنشَقَّتِ ٱلسَّمَآءُ فَهِيَ يَوۡمَئِذٖ وَاهِيَةٞ
١٦ وَٱلۡمَلَكُ عَلَىٰٓ أَرۡجَآئِهَاۚ وَيَحۡمِلُ عَرۡشَ رَبِّكَ فَوۡقَهُمۡ يَوۡمَئِذٖ ثَمَٰنِيَةٞ
١٧ يَوۡمَئِذٖ تُعۡرَضُونَ لَا تَخۡفَىٰ مِنكُمۡ خَافِيَةٞ ١٨ فَأَمَّا مَنۡ أُوتِيَ
كِتَٰبَهُۥ بِيَمِينِهِۦ فَيَقُولُ هَآؤُمُ ٱقۡرَءُواْ كِتَٰبِيَهۡ ١٩ إِنِّي ظَنَنتُ أَنِّي مُلَٰقٍ
حِسَابِيَهۡ ٢٠ فَهُوَ فِي عِيشَةٖ رَّاضِيَةٖ ٢١ فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٖ ٢٢
قُطُوفُهَا دَانِيَةٞ ٢٣ كُلُواْ وَٱشۡرَبُواْ هَنِيٓـَٔۢا بِمَآ أَسۡلَفۡتُمۡ فِي ٱلۡأَيَّامِ
ٱلۡخَالِيَةِ ٢٤ وَأَمَّا مَنۡ أُوتِيَ كِتَٰبَهُۥ بِشِمَالِهِۦ فَيَقُولُ يَٰلَيۡتَنِي لَمۡ أُوتَ كِتَٰبِيَهۡ
٢٥ وَلَمۡ أَدۡرِ مَا حِسَابِيَهۡ ٢٦ يَٰلَيۡتَهَا كَانَتِ ٱلۡقَاضِيَةَ ٢٧ مَآ أَغۡنَىٰ
عَنِّي مَالِيَهۡۜ ٢٨ هَلَكَ عَنِّي سُلۡطَٰنِيَهۡ ٢٩ خُذُوهُ فَغُلُّوهُ ٣٠ ثُمَّ ٱلۡجَحِيمَ
صَلُّوهُ ٣١ ثُمَّ فِي سِلۡسِلَةٖ ذَرۡعُهَا سَبۡعُونَ ذِرَاعٗا فَٱسۡلُكُوهُ ٣٢ إِنَّهُۥ
كَانَ لَا يُؤۡمِنُ بِٱللَّهِ ٱلۡعَظِيمِ ٣٣ وَلَا يَحُضُّ عَلَىٰ طَعَامِ ٱلۡمِسۡكِينِ ٣٤

وشه و ماناكانی

گونده‌كانی گه‌لی (لوط)

كرمیكی به‌هیز

كه‌شتیی (كه‌شتیه‌كه‌ی نوح)

كوترن

ته‌مه‌ت هه‌لسا

ئاسمان كه‌رت بوو

لاواره

دەوور و بەری

ئەو رۆژە رادەنوێنرێن

بگرن

نامه‌كه‌م

راضیه: رەزایەت بەخش

ئاسووده

سوودی بۆم نه‌بوو

سامانه‌كه‌م

ده‌سه‌لات و به‌لگه

كوتی بكه‌ن

بیخه‌نه دۆزه‌خه‌وه

نیشانه‌كان و ئه‌وانه‌ی ناخوێنرێنه‌وه

شوێنی مینگه (الغنه) / (الإدغام) به مینگه‌وه

مینگه‌ی (الإخفاء). / (الإدغام)ی بێ مینگه و،

مینگه‌ی (الإقلاب). / ئه‌و پیتانه‌ی ناخوێنرێنه‌وه.

ئه‌ندازه‌ی درێژكردنه‌وه‌كان (المدود)

(٦) حه‌ره‌كه بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ی به‌هۆی (سكون)ه‌وه دروست ده‌بن

(٥،٤) حه‌ره‌كه بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ی به‌هۆی (هه‌مز)ه‌وه دروست ده‌بن

مه‌ددی متصل، له‌كاتی وه‌ستاندا و، ماوه‌كه‌ی به ئه‌ندازه‌ی (٦،٥،٤) حه‌ره‌كه‌یه

(٢، ٤، ٦) حه‌ره‌كه بۆ مه‌ددی له‌ناكاو (عارض) له‌كاتی وه‌ستان (وقف)دا

(٢) حه‌ره‌كه بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ی حوكمه‌كه‌یان هاوشێوه‌ی (المد الطبیعی)

فَلَيْسَ لَهُ ٱلْيَوْمَ هَٰهُنَا حَمِيمٌ ﴿٣٥﴾ وَلَا طَعَامٌ إِلَّا مِنْ غِسْلِينٍ ﴿٣٦﴾ لَّا يَأْكُلُهُۥٓ
إِلَّا ٱلْخَٰطِـُٔونَ ﴿٣٧﴾ فَلَآ أُقْسِمُ بِمَا تُبْصِرُونَ ﴿٣٨﴾ وَمَا لَا تُبْصِرُونَ ﴿٣٩﴾
إِنَّهُۥ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ ﴿٤٠﴾ وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَاعِرٍ ۚ قَلِيلًا مَّا تُؤْمِنُونَ ﴿٤١﴾
وَلَا بِقَوْلِ كَاهِنٍ ۚ قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ ﴿٤٢﴾ تَنزِيلٌ مِّن رَّبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٤٣﴾ وَلَوْ
تَقَوَّلَ عَلَيْنَا بَعْضَ ٱلْأَقَاوِيلِ ﴿٤٤﴾ لَأَخَذْنَا مِنْهُ بِٱلْيَمِينِ ﴿٤٥﴾ ثُمَّ لَقَطَعْنَا
مِنْهُ ٱلْوَتِينَ ﴿٤٦﴾ فَمَا مِنكُم مِّنْ أَحَدٍ عَنْهُ حَٰجِزِينَ ﴿٤٧﴾ وَإِنَّهُۥ لَتَذْكِرَةٌ
لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٤٨﴾ وَإِنَّا لَنَعْلَمُ أَنَّ مِنكُم مُّكَذِّبِينَ ﴿٤٩﴾ وَإِنَّهُۥ لَحَسْرَةٌ عَلَى
ٱلْكَٰفِرِينَ ﴿٥٠﴾ وَإِنَّهُۥ لَحَقُّ ٱلْيَقِينِ ﴿٥١﴾ فَسَبِّحْ بِٱسْمِ رَبِّكَ ٱلْعَظِيمِ ﴿٥٢﴾

سُورَةُ المَعَارِج

ترتيبها ٧٠ — آياتها ٤٤

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

سَأَلَ سَآئِلٌۢ بِعَذَابٍ وَاقِعٍ ﴿١﴾ لِّلْكَٰفِرِينَ لَيْسَ لَهُۥ دَافِعٌ ﴿٢﴾ مِّنَ
ٱللَّهِ ذِى ٱلْمَعَارِجِ ﴿٣﴾ تَعْرُجُ ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ وَٱلرُّوحُ إِلَيْهِ فِى
يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُۥ خَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ ﴿٤﴾ فَٱصْبِرْ صَبْرًا جَمِيلًا ﴿٥﴾
إِنَّهُمْ يَرَوْنَهُۥ بَعِيدًا ﴿٦﴾ وَنَرَىٰهُ قَرِيبًا ﴿٧﴾ يَوْمَ تَكُونُ ٱلسَّمَآءُ كَٱلْمُهْلِ
﴿٨﴾ وَتَكُونُ ٱلْجِبَالُ كَٱلْعِهْنِ ﴿٩﴾ وَلَا يَسْـَٔلُ حَمِيمٌ حَمِيمًا ﴿١٠﴾

وشەو ماناكانى

﴿...﴾ كيم و حەراعەی دۆزەخییان
﴿...﴾ بە هەڵەدا چووان، كافران
﴿...﴾ ئەوە فەرمايشتی پێغەمبەرە
﴿...﴾ قسەمان بە دەمەوە بكا
﴿ٱلْوَتِينَ﴾ رەگی دڵ
﴿...﴾ پەشیمانی
﴿...﴾ ناوی خودا پاك رابگرە

سوورەتی مەعاریج

﴿...﴾ كەسێك دۆعای لە خۆی كرد
﴿ذِى ٱلْمَعَارِجِ﴾ خاوەن پلەكان
﴿وَٱلرُّوحُ﴾ جیبریل
﴿...﴾ لە رۆژێكدا (رۆژی قیامەت)
﴿...﴾ ئاسمان وەك كانزای تواوە وایە
﴿...﴾ كێوەكانیش وەك خوری رەنگكراو وان

١. چۆنیەتی وەستان (الوقوف):	١. هەموو وەستانەكان لەسەر پیتی سكوندار دەكرێت. ئەگەر پیتەكە خۆی سكوندار نەبێت بەكاتی وەستان حەرەكەكانی تری لێ دادەماڵرێت. هەروەها لە وەستاندا گەر پیتەكە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە و، تائی خڕیش بە (هاء)ی سكوندار دەخوێنرێتەوە.	قورس كۆكردن (تەجوید) و هەڵمەتە
٢. نیشانەكانی وەستان:	٢- ئەو نیشانانەی وەستان كە بەڕەنگی سوور ڕەنگ كراون وەستانی نێوانی ئایەتەكان و سەرەتای ئایەتەكان دیاری دەكەن، لەكاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوكمێك هەن كە دەگۆڕێن.	

▼ تەفخیمی پیتی لامی (اللّٰه).
▼ تەفخیمی پیتی (راء).
▼ سیفەتی قەلقەلە.

يُبَصَّرُونَهُمْ يَوَدُّ الْمُجْرِمُ لَوْ يَفْتَدِي مِنْ عَذَابِ يَوْمِئِذٍ بِبَنِيهِ ﴿١١﴾
وَصَاحِبَتِهِ وَأَخِيهِ ﴿١٢﴾ وَفَصِيلَتِهِ الَّتِي تُؤْوِيهِ ﴿١٣﴾ وَمَن فِي الْأَرْضِ
جَمِيعًا ثُمَّ يُنجِيهِ ﴿١٤﴾ كَلَّا إِنَّهَا لَظَىٰ ﴿١٥﴾ نَزَّاعَةً لِّلشَّوَىٰ ﴿١٦﴾ تَدْعُو
مَنْ أَدْبَرَ وَتَوَلَّىٰ ﴿١٧﴾ وَجَمَعَ فَأَوْعَىٰ ﴿١٨﴾ ۞ إِنَّ الْإِنسَانَ خُلِقَ هَلُوعًا
﴿١٩﴾ إِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ جَزُوعًا ﴿٢٠﴾ وَإِذَا مَسَّهُ الْخَيْرُ مَنُوعًا ﴿٢١﴾ إِلَّا
الْمُصَلِّينَ ﴿٢٢﴾ الَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ دَائِمُونَ ﴿٢٣﴾ وَالَّذِينَ فِي
أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ مَّعْلُومٌ ﴿٢٤﴾ لِّلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ ﴿٢٥﴾ وَالَّذِينَ يُصَدِّقُونَ
بِيَوْمِ الدِّينِ ﴿٢٦﴾ وَالَّذِينَ هُم مِّنْ عَذَابِ رَبِّهِم مُّشْفِقُونَ ﴿٢٧﴾ إِنَّ عَذَابَ
رَبِّهِمْ غَيْرُ مَأْمُونٍ ﴿٢٨﴾ وَالَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ ﴿٢٩﴾ إِلَّا عَلَىٰ
أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ ﴿٣٠﴾ فَمَنِ ابْتَغَىٰ وَرَاءَ
ذَٰلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْعَادُونَ ﴿٣١﴾ وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمَانَاتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ
﴿٣٢﴾ وَالَّذِينَ هُم بِشَهَادَاتِهِمْ قَائِمُونَ ﴿٣٣﴾ وَالَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ
﴿٣٤﴾ أُولَٰئِكَ فِي جَنَّاتٍ مُّكْرَمُونَ ﴿٣٥﴾ فَمَالِ الَّذِينَ كَفَرُوا قِبَلَكَ مُهْطِعِينَ
﴿٣٦﴾ عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ عِزِينَ ﴿٣٧﴾ أَيَطْمَعُ كُلُّ امْرِئٍ مِّنْهُمْ
أَن يُدْخَلَ جَنَّةَ نَعِيمٍ ﴿٣٨﴾ كَلَّا إِنَّا خَلَقْنَاهُم مِّمَّا يَعْلَمُونَ ﴿٣٩﴾

وشه و ماناکانی

هوره‌که‌ی.

ده‌بکرێته خوی

ئاگری دوره‌حه

گرنیه‌وه.

که‌م وره

هاوار

هیچی

له ده‌ست نایه‌ته‌وه

سوور بان

به‌په‌له‌ی. لێت دیه پێشه‌وه

به‌ش به‌ش

فَلَآ أُقْسِمُ بِرَبِّ ٱلْمَشَٰرِقِ وَٱلْمَغَٰرِبِ إِنَّا لَقَٰدِرُونَ ﴿٤٠﴾ عَلَىٰٓ أَن نُّبَدِّلَ خَيْرًا مِّنْهُمْ
وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوقِينَ ﴿٤١﴾ فَذَرْهُمْ يَخُوضُوا۟ وَيَلْعَبُوا۟ حَتَّىٰ يُلَٰقُوا۟ يَوْمَهُمُ ٱلَّذِى
يُوعَدُونَ ﴿٤٢﴾ يَوْمَ يَخْرُجُونَ مِنَ ٱلْأَجْدَاثِ سِرَاعًا كَأَنَّهُمْ إِلَىٰ نُصُبٍ يُوفِضُونَ
﴿٤٣﴾ خَٰشِعَةً أَبْصَٰرُهُمْ تَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ ذَٰلِكَ ٱلْيَوْمُ ٱلَّذِى كَانُوا۟ يُوعَدُونَ ﴿٤٤﴾

سُورَةُ نُوحٍ

ترتيبها ٧١ — آياتها ٢٨

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

إِنَّآ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِۦٓ أَنْ أَنذِرْ قَوْمَكَ مِن قَبْلِ أَن يَأْتِيَهُمْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١﴾ قَالَ يَٰقَوْمِ إِنِّى لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٢﴾ أَنِ ٱعْبُدُوا۟
ٱللَّهَ وَٱتَّقُوهُ وَأَطِيعُونِ ﴿٣﴾ يَغْفِرْ لَكُم مِّن ذُنُوبِكُمْ وَيُؤَخِّرْكُمْ
إِلَىٰٓ أَجَلٍ مُّسَمًّى إِنَّ أَجَلَ ٱللَّهِ إِذَا جَآءَ لَا يُؤَخَّرُ لَوْ كُنتُمْ تَعْلَمُونَ
﴿٤﴾ قَالَ رَبِّ إِنِّى دَعَوْتُ قَوْمِى لَيْلًا وَنَهَارًا ﴿٥﴾ فَلَمْ يَزِدْهُمْ دُعَآءِىٓ إِلَّا
فِرَارًا ﴿٦﴾ وَإِنِّى كُلَّمَا دَعَوْتُهُمْ لِتَغْفِرَ لَهُمْ جَعَلُوٓا۟ أَصَٰبِعَهُمْ
فِىٓ ءَاذَانِهِمْ وَٱسْتَغْشَوْا۟ ثِيَابَهُمْ وَأَصَرُّوا۟ وَٱسْتَكْبَرُوا۟ ٱسْتِكْبَارًا
﴿٧﴾ ثُمَّ إِنِّى دَعَوْتُهُمْ جِهَارًا ﴿٨﴾ ثُمَّ إِنِّىٓ أَعْلَنتُ لَهُمْ وَأَسْرَرْتُ
لَهُمْ إِسْرَارًا ﴿٩﴾ فَقُلْتُ ٱسْتَغْفِرُوا۟ رَبَّكُمْ إِنَّهُۥ كَانَ غَفَّارًا ﴿١٠﴾

وشه و مانای

﴿[illegible]﴾ کەس لێمان ناتەوە

﴿[illegible]﴾ لێیان گەڕێ

﴿[illegible]﴾ ڕۆیشتن

﴿[illegible]﴾ لە گۆڕەکان

﴿[illegible]﴾ بەپەلە، بێ وەستان

﴿[illegible]﴾ بەرد و دار و بتەکانیان

﴿[illegible]﴾ ڕادەکەن

﴿[illegible]﴾ چاوشۆڕن

﴿تَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ﴾ ڕسوایی دایان دەپۆشێ

سوورەتی نوح

﴿[illegible]﴾ کاتی دیاریکراو لە لای خوداوە

﴿فِرَارًا﴾ هەڵاتن

﴿[illegible]﴾ بە کەڵ و پەلەکانیان خۆیان داپۆشی

﴿[illegible]﴾ سووربوون

١- هەموو وەستانەکان [illegible] پیتی سکوندا [illegible] حەرەکەکانی تری لێ دادەماڵرێتە. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە و، تائی خڕیش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە.

٢- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن.

١ چۆنیەتی وەستان (الوقوف) ٢ نیشانەکانی وەستان

▼ تەفخیمی پیتی لامی (اللّٰه).

▼ تەفخیمی پیتی (راء).

▼ سمەئی مەئەلە

قورس کردن و [illegible]

يُرْسِلِ ٱلسَّمَآءَ عَلَيْكُم مِّدْرَارًا ﴿١١﴾ وَيُمْدِدْكُم بِأَمْوَٰلٍ وَبَنِينَ وَيَجْعَل
لَّكُمْ جَنَّٰتٍ وَيَجْعَل لَّكُمْ أَنْهَٰرًا ﴿١٢﴾ مَّا لَكُمْ لَا تَرْجُونَ لِلَّهِ وَقَارًا ﴿١٣﴾
وَقَدْ خَلَقَكُمْ أَطْوَارًا ﴿١٤﴾ أَلَمْ تَرَوْا۟ كَيْفَ خَلَقَ ٱللَّهُ سَبْعَ سَمَٰوَٰتٍ
طِبَاقًا ﴿١٥﴾ وَجَعَلَ ٱلْقَمَرَ فِيهِنَّ نُورًا وَجَعَلَ ٱلشَّمْسَ سِرَاجًا ﴿١٦﴾
وَٱللَّهُ أَنۢبَتَكُم مِّنَ ٱلْأَرْضِ نَبَاتًا ﴿١٧﴾ ثُمَّ يُعِيدُكُمْ فِيهَا وَيُخْرِجُكُمْ
إِخْرَاجًا ﴿١٨﴾ وَٱللَّهُ جَعَلَ لَكُمُ ٱلْأَرْضَ بِسَاطًا ﴿١٩﴾ لِّتَسْلُكُوا۟ مِنْهَا
سُبُلًا فِجَاجًا ﴿٢٠﴾ قَالَ نُوحٌ رَّبِّ إِنَّهُمْ عَصَوْنِى وَٱتَّبَعُوا۟ مَن لَّمْ يَزِدْهُ
مَالُهُۥ وَوَلَدُهُۥٓ إِلَّا خَسَارًا ﴿٢١﴾ وَمَكَرُوا۟ مَكْرًا كُبَّارًا ﴿٢٢﴾ وَقَالُوا۟
لَا تَذَرُنَّ ءَالِهَتَكُمْ وَلَا تَذَرُنَّ وَدًّا وَلَا سُوَاعًا وَلَا يَغُوثَ وَيَعُوقَ
وَنَسْرًا ﴿٢٣﴾ وَقَدْ أَضَلُّوا۟ كَثِيرًا ۖ وَلَا تَزِدِ ٱلظَّٰلِمِينَ إِلَّا ضَلَٰلًا ﴿٢٤﴾
مِّمَّا خَطِيٓـَٰٔتِهِمْ أُغْرِقُوا۟ فَأُدْخِلُوا۟ نَارًا فَلَمْ يَجِدُوا۟ لَهُم مِّن دُونِ
ٱللَّهِ أَنصَارًا ﴿٢٥﴾ وَقَالَ نُوحٌ رَّبِّ لَا تَذَرْ عَلَى ٱلْأَرْضِ مِنَ ٱلْكَٰفِرِينَ
دَيَّارًا ﴿٢٦﴾ إِنَّكَ إِن تَذَرْهُمْ يُضِلُّوا۟ عِبَادَكَ وَلَا يَلِدُوٓا۟ إِلَّا فَاجِرًا
كَفَّارًا ﴿٢٧﴾ رَّبِّ ٱغْفِرْ لِى وَلِوَٰلِدَىَّ وَلِمَن دَخَلَ بَيْتِىَ
مُؤْمِنًا وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَٱلْمُؤْمِنَٰتِ وَلَا تَزِدِ ٱلظَّٰلِمِينَ إِلَّا تَبَارًۢا ﴿٢٨﴾

وشەو ماناکانی

﴿يُرْسِلِ ٱلسَّمَآءَ﴾ [illegible]
﴿مِّدْرَارًا﴾ بە لێزمە
﴿[illegible]﴾ [illegible]
﴿سَبْعَ سَمَٰوَٰتٍ طِبَاقًا﴾ ئاسمانەکان یەك بەسەر یەکدا [illegible]
﴿[illegible]﴾ خۆرمان کردووە بە چرا
﴿[illegible]﴾ لە زەویی ڕواندوونی
﴿سُبُلًا فِجَاجًا﴾ ڕێگەگەلی جیاجیا
﴿خَسَارًا﴾ زیان، گومڕایی
﴿[illegible]﴾ مەکرێکی گەورە
﴿وَدًّا﴾ بتی ود ناو (بتی هۆزی کەلب)
﴿سُوَاعًا﴾ بتی هوبەل
﴿[illegible]﴾ بتی [illegible]
﴿[illegible]﴾ بتی هەمدان
﴿[illegible]﴾ بتی (دولکلاع) لە یەمەن
﴿مِّمَّا خَطِيٓـَٰٔتِهِمْ﴾ بە بۆنەی تاوانەکانیانەوە
﴿دَيَّارًا﴾ کەسێك کە بگەڕێ
﴿[illegible]﴾ لەناوچوون

مینگەکان و ئەوانەی دەخوێنرێنەوە

- شوێنی مینگە (الغنة).
- (الإدغام) بە مینگەوە.
- مینگەی (الإخفاء)
- (الإدغام)ی بێ مینگە و.
- مینگەی (الإقلاب).
- ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)

- (٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە دروست دەبن
- (٥-٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمز)ەوە دروست دەبن.
- مەددی متصل لەکاتی وەستانا و، ماوەکەی بە ئەندازەی (٦-٥-٤) حەرەکەیە
- (٢، ٤، ٦) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)دا
- (٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)ن

ترتيبها ٧٢ — سورة الجن — آياتها ٢٨

بسم الله الرحمن الرحيم

الحزب ٥٨

قُلْ أُوحِيَ إِلَيَّ أَنَّهُ ٱسْتَمَعَ نَفَرٌ مِّنَ ٱلْجِنِّ فَقَالُوٓا۟ إِنَّا سَمِعْنَا قُرْءَانًا
عَجَبًا ﴿١﴾ يَهْدِىٓ إِلَى ٱلرُّشْدِ فَـَٔامَنَّا بِهِۦ ۖ وَلَن نُّشْرِكَ بِرَبِّنَآ أَحَدًا ﴿٢﴾
وَأَنَّهُۥ تَعَـٰلَىٰ جَدُّ رَبِّنَا مَا ٱتَّخَذَ صَـٰحِبَةً وَلَا وَلَدًا ﴿٣﴾ وَأَنَّهُۥ كَانَ
يَقُولُ سَفِيهُنَا عَلَى ٱللَّهِ شَطَطًا ﴿٤﴾ وَأَنَّا ظَنَنَّآ أَن لَّن تَقُولَ ٱلْإِنسُ
وَٱلْجِنُّ عَلَى ٱللَّهِ كَذِبًا ﴿٥﴾ وَأَنَّهُۥ كَانَ رِجَالٌ مِّنَ ٱلْإِنسِ يَعُوذُونَ بِرِجَالٍ
مِّنَ ٱلْجِنِّ فَزَادُوهُمْ رَهَقًا ﴿٦﴾ وَأَنَّهُمْ ظَنُّوا۟ كَمَا ظَنَنتُمْ أَن لَّن يَبْعَثَ
ٱللَّهُ أَحَدًا ﴿٧﴾ وَأَنَّا لَمَسْنَا ٱلسَّمَآءَ فَوَجَدْنَـٰهَا مُلِئَتْ حَرَسًا
شَدِيدًا وَشُهُبًا ﴿٨﴾ وَأَنَّا كُنَّا نَقْعُدُ مِنْهَا مَقَـٰعِدَ لِلسَّمْعِ ۖ فَمَن
يَسْتَمِعِ ٱلْـَٔانَ يَجِدْ لَهُۥ شِهَابًا رَّصَدًا ﴿٩﴾ وَأَنَّا لَا نَدْرِىٓ أَشَرٌّ أُرِيدَ
بِمَن فِى ٱلْأَرْضِ أَمْ أَرَادَ بِهِمْ رَبُّهُمْ رَشَدًا ﴿١٠﴾ وَأَنَّا مِنَّا ٱلصَّـٰلِحُونَ
وَمِنَّا دُونَ ذَٰلِكَ ۖ كُنَّا طَرَآئِقَ قِدَدًا ﴿١١﴾ وَأَنَّا ظَنَنَّآ أَن لَّن نُّعْجِزَ
ٱللَّهَ فِى ٱلْأَرْضِ وَلَن نُّعْجِزَهُۥ هَرَبًا ﴿١٢﴾ وَأَنَّا لَمَّا سَمِعْنَا ٱلْهُدَىٰٓ
ءَامَنَّا بِهِۦ ۖ فَمَن يُؤْمِنۢ بِرَبِّهِۦ فَلَا يَخَافُ بَخْسًا وَلَا رَهَقًا ﴿١٣﴾

وشه و ماناکانی

سوورەتی جین

﴿ الرُّشْدِ ﴾ حەق و ڕاستی

﴿ [illegible] ﴾ دەسەڵاتی خودامان

﴿ [illegible] ﴾ نەفامەکەمان (ئیبلیس) دەلی

﴿ شَطَطًا ﴾ درۆ و دەلەسە

﴿ [illegible] ﴾ پەنا دەگرن

﴿ [illegible] ﴾ [illegible]

﴿ [illegible] ﴾ [illegible]

﴿ [illegible] ﴾ حیر و جێگە

﴿ [illegible] ﴾ کۆمەڵ و ڕێگەکەلی جیاواز

﴿ [illegible] ﴾ [illegible]

﴿ فَلَا يَخَافُ بَخْسًا ﴾ ناترسێ هیچی لێ کەم بکرێتەوە

﴿ وَلَا رَهَقًا ﴾ [illegible]

ڕەنگەکانی تەجوید (ئیدغام و ئەلقەلە):
▼ تەفخیمی پیتی لامی (الله)
▼ تەفخیمی پیتی (ر ء)
▼ سیفەتی قەلقەلە

١ چوونیەتی وەستان (الوقوف): [illegible]

٢ نیشانەکانی وەستان: [illegible] لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند جوکێك هەر کە دەگوترێن.

وَأَنَّا مِنَّا ٱلْمُسْلِمُونَ وَمِنَّا ٱلْقَـٰسِطُونَ ۖ فَمَنْ أَسْلَمَ فَأُو۟لَـٰٓئِكَ
تَحَرَّوْا۟ رَشَدًا ﴿١٤﴾ وَأَمَّا ٱلْقَـٰسِطُونَ فَكَانُوا۟ لِجَهَنَّمَ حَطَبًا ﴿١٥﴾
وَأَلَّوِ ٱسْتَقَـٰمُوا۟ عَلَى ٱلطَّرِيقَةِ لَأَسْقَيْنَـٰهُم مَّآءً غَدَقًا ﴿١٦﴾ لِّنَفْتِنَهُمْ
فِيهِ ۚ وَمَن يُعْرِضْ عَن ذِكْرِ رَبِّهِۦ يَسْلُكْهُ عَذَابًا صَعَدًا ﴿١٧﴾ وَأَنَّ
ٱلْمَسَـٰجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا۟ مَعَ ٱللَّهِ أَحَدًا ﴿١٨﴾ وَأَنَّهُۥ لَمَّا قَامَ عَبْدُ ٱللَّهِ
يَدْعُوهُ كَادُوا۟ يَكُونُونَ عَلَيْهِ لِبَدًا ﴿١٩﴾ قُلْ إِنَّمَآ أَدْعُوا۟ رَبِّى وَلَآ أُشْرِكُ
بِهِۦٓ أَحَدًا ﴿٢٠﴾ قُلْ إِنِّى لَآ أَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا رَشَدًا ﴿٢١﴾ قُلْ إِنِّى
لَن يُجِيرَنِى مِنَ ٱللَّهِ أَحَدٌ وَلَنْ أَجِدَ مِن دُونِهِۦ مُلْتَحَدًا ﴿٢٢﴾ إِلَّا بَلَـٰغًا
مِّنَ ٱللَّهِ وَرِسَـٰلَـٰتِهِۦ ۚ وَمَن يَعْصِ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ فَإِنَّ لَهُۥ نَارَ جَهَنَّمَ
خَـٰلِدِينَ فِيهَآ أَبَدًا ﴿٢٣﴾ حَتَّىٰٓ إِذَا رَأَوْا۟ مَا يُوعَدُونَ فَسَيَعْلَمُونَ
مَنْ أَضْعَفُ نَاصِرًا وَأَقَلُّ عَدَدًا ﴿٢٤﴾ قُلْ إِنْ أَدْرِىٓ أَقَرِيبٌ
مَّا تُوعَدُونَ أَمْ يَجْعَلُ لَهُۥ رَبِّىٓ أَمَدًا ﴿٢٥﴾ عَـٰلِمُ ٱلْغَيْبِ فَلَا
يُظْهِرُ عَلَىٰ غَيْبِهِۦٓ أَحَدًا ﴿٢٦﴾ إِلَّا مَنِ ٱرْتَضَىٰ مِن رَّسُولٍ فَإِنَّهُۥ
يَسْلُكُ مِنۢ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِۦ رَصَدًا ﴿٢٧﴾ لِّيَعْلَمَ أَن قَدْ أَبْلَغُوا۟
رِسَـٰلَـٰتِ رَبِّهِمْ وَأَحَاطَ بِمَا لَدَيْهِمْ وَأَحْصَىٰ كُلَّ شَىْءٍ عَدَدًۢا ﴿٢٨﴾

وشەو ماناکانی

﴿[illegible]﴾ لێمانە لادەر لە ڕاستیی
﴿تَحَرَّوْا رَشَدًا﴾ بەدوای ڕاستیدا گەڕان
﴿عَلَى الطَّرِيقَةِ﴾ لەسەر ڕێگەی ئیسلام
﴿مَاءً غَدَقًا﴾ بارانێکی زۆر
﴿يَسْلُكْهُ﴾ دەیخاتە
﴿[illegible]﴾ سزایەکی سەخت
﴿[illegible]﴾ بەندەی خودا، پێغەمبەر بانگی دەکرد
﴿عَلَيْهِ لِبَدًا﴾ کۆمەڵەیی لێ دەکرد
﴿رَشَدًا﴾ ڕاستیی، سوود و قازانج
﴿[illegible]﴾ کەس لە سزای خودام ناپارێزێ
﴿مُلْتَحَدًا﴾ شوێنێ ڕاکا بۆ لای، بۆی بچی
﴿[illegible]﴾ ماوەیەکی دوور
﴿[illegible]﴾ چاودێر، پارێزەر
﴿[illegible]﴾ دەیژمارد

مینگەکان و، نەوانەی دەخوێنرێنەوە:
شوێنی مینگە (الغنة)، (الإدغام) بە مینگەوە
مینگەی (الإخفاء)، (الإدغام)ی بێ مینگە و،
مینگەی (الإقلاب)، ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود):
(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی ئەسکونەوە دروست دەبن
(٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمز)ەوە دروست دەبن.
مەددی متصل، لەکاتی وەستاندا و، ماوەکەی بە ئەندازەی (٦،٥،٤) حەرەکەیە
(٢، ٤، ٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بە ناکاو ئەبەن بەکاتی وەستان، (وقف)
(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبیعی)یە.

سُورَةُ المُزَّمِّلِ

٧٣ — ٢٠

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

يَٰٓأَيُّهَا ٱلۡمُزَّمِّلُ ١ قُمِ ٱلَّيۡلَ إِلَّا قَلِيلٗا ٢ نِّصۡفَهُۥٓ أَوِ ٱنقُصۡ مِنۡهُ قَلِيلًا
٣ أَوۡ زِدۡ عَلَيۡهِ وَرَتِّلِ ٱلۡقُرۡءَانَ تَرۡتِيلًا ٤ إِنَّا سَنُلۡقِي عَلَيۡكَ قَوۡلٗا
ثَقِيلًا ٥ إِنَّ نَاشِئَةَ ٱلَّيۡلِ هِيَ أَشَدُّ وَطۡـٔٗا وَأَقۡوَمُ قِيلًا ٦ إِنَّ لَكَ فِي
ٱلنَّهَارِ سَبۡحٗا طَوِيلٗا ٧ وَٱذۡكُرِ ٱسۡمَ رَبِّكَ وَتَبَتَّلۡ إِلَيۡهِ تَبۡتِيلٗا ٨
رَّبُّ ٱلۡمَشۡرِقِ وَٱلۡمَغۡرِبِ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ فَٱتَّخِذۡهُ وَكِيلٗا ٩ وَٱصۡبِرۡ
عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَٱهۡجُرۡهُمۡ هَجۡرٗا جَمِيلٗا ١٠ وَذَرۡنِي وَٱلۡمُكَذِّبِينَ
أُوْلِي ٱلنَّعۡمَةِ وَمَهِّلۡهُمۡ قَلِيلًا ١١ إِنَّ لَدَيۡنَآ أَنكَالٗا وَجَحِيمٗا ١٢
وَطَعَامٗا ذَا غُصَّةٖ وَعَذَابًا أَلِيمٗا ١٣ يَوۡمَ تَرۡجُفُ ٱلۡأَرۡضُ وَٱلۡجِبَالُ
وَكَانَتِ ٱلۡجِبَالُ كَثِيبٗا مَّهِيلًا ١٤ إِنَّآ أَرۡسَلۡنَآ إِلَيۡكُمۡ رَسُولٗا شَٰهِدًا
عَلَيۡكُمۡ كَمَآ أَرۡسَلۡنَآ إِلَىٰ فِرۡعَوۡنَ رَسُولٗا ١٥ فَعَصَىٰ فِرۡعَوۡنُ ٱلرَّسُولَ
فَأَخَذۡنَٰهُ أَخۡذٗا وَبِيلٗا ١٦ فَكَيۡفَ تَتَّقُونَ إِن كَفَرۡتُمۡ يَوۡمٗا يَجۡعَلُ
ٱلۡوِلۡدَٰنَ شِيبًا ١٧ ٱلسَّمَآءُ مُنفَطِرُۢ بِهِۦۚ كَانَ وَعۡدُهُۥ مَفۡعُولًا ١٨
إِنَّ هَٰذِهِۦ تَذۡكِرَةٞۖ فَمَن شَآءَ ٱتَّخَذَ إِلَىٰ رَبِّهِۦ سَبِيلًا ١٩

وشەو ماناکانی

سوورەتی موزەممیل

﴿ ٱلۡمُزَّمِّلُ ﴾ خۆپێچاوە بە کەل و پەلیەوە

﴿ وَرَتِّلِ ٱلۡقُرۡءَانَ ﴾ قورئان لەسەرخۆ بخوێنە

﴿ قَوۡلٗا ثَقِيلًا ﴾ وتەیەکی قورس و گران (قورئان)

﴿ [illegible] ﴾ بەندەیی کردنت بۆ خودا لە شەودا، خودا پەرستیی شەوان

﴿ [illegible] ﴾ دامەزراوتر، لەبارتر

﴿ [illegible] ﴾ خۆدابڕینەکەی ڕێک لە دڵدا بە [illegible]

﴿ [illegible] ﴾ [illegible]

﴿ [illegible] ﴾ [illegible] لای خودا

﴿ [illegible] ﴾ لیم گەری بۆ

﴿ [illegible] ﴾ دروریەک [illegible] کۆت و زەنجیر

﴿ [illegible] ﴾ خوار کیکی قووت نەچوو، گەرووگر

﴿ [illegible] ﴾ ئەو ڕۆژەی کە ڕەوی دەهەری

﴿ [illegible] ﴾ لیکی خۆیەگرتوو، خزۆك

﴿ [illegible] ﴾ گرتنێکی بەس

قورس کۆکردن (ئەفخەم) و قەلقەلە			
▼ تەفخیمی پیتی لامی (الله)	جوتمەی وەستان (الوقوف):	[illegible]
▼ تەفخیمی پیتی (راء).		[illegible] دەخوێنرێتەوە و، ئالی خویش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە.
▼ سیمەلی قەلقەلە.	٭ نیشانەکانی وەستان:	٭ [illegible] دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێک هەن کە دەگۆڕێن

الحزب ٥٨

إِنَّ رَبَّكَ يَعْلَمُ أَنَّكَ تَقُومُ أَدْنَىٰ مِن ثُلُثَيِ ٱلَّيْلِ وَنِصْفَهُۥ وَثُلُثَهُۥ وَطَآئِفَةٌ مِّنَ
ٱلَّذِينَ مَعَكَ وَٱللَّهُ يُقَدِّرُ ٱلَّيْلَ وَٱلنَّهَارَ عَلِمَ أَن لَّن تُحْصُوهُ فَتَابَ
عَلَيْكُمْ فَٱقْرَءُواْ مَا تَيَسَّرَ مِنَ ٱلْقُرْءَانِ عَلِمَ أَن سَيَكُونُ مِنكُم مَّرْضَىٰ
وَءَاخَرُونَ يَضْرِبُونَ فِى ٱلْأَرْضِ يَبْتَغُونَ مِن فَضْلِ ٱللَّهِ وَءَاخَرُونَ
يُقَٰتِلُونَ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ فَٱقْرَءُواْ مَا تَيَسَّرَ مِنْهُ وَأَقِيمُواْ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتُواْ
ٱلزَّكَوٰةَ وَأَقْرِضُواْ ٱللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا وَمَا تُقَدِّمُواْ لِأَنفُسِكُم مِّنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ
عِندَ ٱللَّهِ هُوَ خَيْرًا وَأَعْظَمَ أَجْرًا وَٱسْتَغْفِرُواْ ٱللَّهَ إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌۢ ﴿٢٠﴾

سُورَةُ المُدَّثِّر

٧٤ — ٥٦

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

يَٰٓأَيُّهَا ٱلْمُدَّثِّرُ ﴿١﴾ قُمْ فَأَنذِرْ ﴿٢﴾ وَرَبَّكَ فَكَبِّرْ ﴿٣﴾ وَثِيَابَكَ فَطَهِّرْ ﴿٤﴾
وَٱلرُّجْزَ فَٱهْجُرْ ﴿٥﴾ وَلَا تَمْنُن تَسْتَكْثِرُ ﴿٦﴾ وَلِرَبِّكَ فَٱصْبِرْ ﴿٧﴾
فَإِذَا نُقِرَ فِى ٱلنَّاقُورِ ﴿٨﴾ فَذَٰلِكَ يَوْمَئِذٍ يَوْمٌ عَسِيرٌ ﴿٩﴾ عَلَى ٱلْكَٰفِرِينَ
غَيْرُ يَسِيرٍ ﴿١٠﴾ ذَرْنِى وَمَنْ خَلَقْتُ وَحِيدًا ﴿١١﴾ وَجَعَلْتُ لَهُۥ مَالًا
مَّمْدُودًا ﴿١٢﴾ وَبَنِينَ شُهُودًا ﴿١٣﴾ وَمَهَّدتُّ لَهُۥ تَمْهِيدًا ﴿١٤﴾ ثُمَّ يَطْمَعُ
أَنْ أَزِيدَ ﴿١٥﴾ كَلَّآ إِنَّهُۥ كَانَ لِءَايَٰتِنَا عَنِيدًا ﴿١٦﴾ سَأُرْهِقُهُۥ صَعُودًا ﴿١٧﴾

وشەو ماناکانی

﴿ [illegible] ﴾ [illegible] کاتەکانی رابگرن

﴿ [illegible] ﴾ [illegible] کردن، چاوپۆشیی لێ کردن بۆ نەکردنی [illegible]

﴿ [illegible] ﴾ [illegible]

﴿ [illegible] ﴾ چەندتان [illegible]

سوورەتی موددەثیر

﴿ ٱلْمُدَّثِّرُ ﴾ ئەو کەسەی بە کەڵ و بەتانی خۆی داپۆشیوە

﴿ وَرَبَّكَ فَكَبِّرْ ﴾ خودای خۆت بە گەورە بگرە

﴿ وَٱلرُّجْزَ فَٱهْجُرْ ﴾ واز لە گوناه و تاوان بێنە

﴿ وَلَا تَمْنُن تَسْتَكْثِرُ ﴾ کە شتت بەخشیی منەت بەسەر کەسدا مەکە

﴿ نُقِرَ فِى ٱلنَّاقُورِ ﴾ فوو کرا بە کەڕەنادا

﴿ [illegible] ﴾ کوڕانێك لە تەکیدان، [illegible]

﴿ وَمَهَّدتُّ لَهُۥ ﴾ ماڵ و دارایی و دەسەڵاتم دایێ ﴿ كَلَّآ ﴾ نەخەیر

﴿ [illegible] ﴾ سەرپێچی لە ئایەتەکانی ئێمە

﴿ سَأُرْهِقُهُۥ صَعُودًا ﴾ [illegible] و [illegible] سەختی دەخەمە ئەستۆ

دەنگەکان و ئەوانەی دەخوێنرێنەوە	▼ شوێنی مینگە (الغنة). ▼ (الإدغام) بە مینگەوە. ▼ مینگەی (الإخفاء). ▼ (الإدغام)ی بێ مینگە و. مینگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە	
ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)	▼ [illegible] ▼ (٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمز)ەوە دروست دەبن. ▼ مەددی متصل، لەکاتی وەستاندا و، ماوەکەی بە ئەندازەی (٦،٥،٤) حەرەکەیە ▼ [illegible] ▼ [illegible]	

إِنَّهُۥ فَكَّرَ وَقَدَّرَ ﴿١٨﴾ فَقُتِلَ كَيۡفَ قَدَّرَ ﴿١٩﴾ ثُمَّ قُتِلَ كَيۡفَ قَدَّرَ ﴿٢٠﴾ ثُمَّ نَظَرَ
﴿٢١﴾ ثُمَّ عَبَسَ وَبَسَرَ ﴿٢٢﴾ ثُمَّ أَدۡبَرَ وَٱسۡتَكۡبَرَ ﴿٢٣﴾ فَقَالَ إِنۡ هَٰذَآ إِلَّا سِحۡرٞ
يُؤۡثَرُ ﴿٢٤﴾ إِنۡ هَٰذَآ إِلَّا قَوۡلُ ٱلۡبَشَرِ ﴿٢٥﴾ سَأُصۡلِيهِ سَقَرَ ﴿٢٦﴾ وَمَآ أَدۡرَىٰكَ
مَا سَقَرُ ﴿٢٧﴾ لَا تُبۡقِي وَلَا تَذَرُ ﴿٢٨﴾ لَوَّاحَةٞ لِّلۡبَشَرِ ﴿٢٩﴾ عَلَيۡهَا تِسۡعَةَ عَشَرَ
﴿٣٠﴾ وَمَا جَعَلۡنَآ أَصۡحَٰبَ ٱلنَّارِ إِلَّا مَلَٰٓئِكَةٗۙ وَمَا جَعَلۡنَا عِدَّتَهُمۡ إِلَّا فِتۡنَةٗ
لِّلَّذِينَ كَفَرُواْ لِيَسۡتَيۡقِنَ ٱلَّذِينَ أُوتُواْ ٱلۡكِتَٰبَ وَيَزۡدَادَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِيمَٰنٗا
وَلَا يَرۡتَابَ ٱلَّذِينَ أُوتُواْ ٱلۡكِتَٰبَ وَٱلۡمُؤۡمِنُونَ وَلِيَقُولَ ٱلَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٞ
وَٱلۡكَٰفِرُونَ مَاذَآ أَرَادَ ٱللَّهُ بِهَٰذَا مَثَلٗاۚ كَذَٰلِكَ يُضِلُّ ٱللَّهُ مَن يَشَآءُ وَيَهۡدِي
مَن يَشَآءُۚ وَمَا يَعۡلَمُ جُنُودَ رَبِّكَ إِلَّا هُوَۚ وَمَا هِيَ إِلَّا ذِكۡرَىٰ لِلۡبَشَرِ ﴿٣١﴾ كَلَّا
وَٱلۡقَمَرِ ﴿٣٢﴾ وَٱلَّيۡلِ إِذۡ أَدۡبَرَ ﴿٣٣﴾ وَٱلصُّبۡحِ إِذَآ أَسۡفَرَ ﴿٣٤﴾ إِنَّهَا لَإِحۡدَى
ٱلۡكُبَرِ ﴿٣٥﴾ نَذِيرٗا لِّلۡبَشَرِ ﴿٣٦﴾ لِمَن شَآءَ مِنكُمۡ أَن يَتَقَدَّمَ أَوۡ يَتَأَخَّرَ ﴿٣٧﴾ كُلُّ
نَفۡسِۭ بِمَا كَسَبَتۡ رَهِينَةٌ ﴿٣٨﴾ إِلَّآ أَصۡحَٰبَ ٱلۡيَمِينِ ﴿٣٩﴾ فِي جَنَّٰتٖ يَتَسَآءَلُونَ
﴿٤٠﴾ عَنِ ٱلۡمُجۡرِمِينَ ﴿٤١﴾ مَا سَلَكَكُمۡ فِي سَقَرَ ﴿٤٢﴾ قَالُواْ لَمۡ نَكُ مِنَ
ٱلۡمُصَلِّينَ ﴿٤٣﴾ وَلَمۡ نَكُ نُطۡعِمُ ٱلۡمِسۡكِينَ ﴿٤٤﴾ وَكُنَّا نَخُوضُ مَعَ
ٱلۡخَآئِضِينَ ﴿٤٥﴾ وَكُنَّا نُكَذِّبُ بِيَوۡمِ ٱلدِّينِ ﴿٤٦﴾ حَتَّىٰٓ أَتَىٰنَا ٱلۡيَقِينُ ﴿٤٧﴾

وشەو ماناکانی

﴿[illegible]﴾ ئەندازەی کرد
﴿[illegible]﴾ دوورخرایەوە، سزا درا
﴿[illegible]﴾ ڕووبینی بیری کردەوە
﴿عَبَسَ﴾ ڕووی گرژ کرد
﴿[illegible]﴾ [illegible] کوتەوە هاتووە
﴿[illegible]﴾ لەمەولا دەیحەیە دوورەجەوە
﴿[illegible]﴾ پێست دەسووتێنێ و هەڵی دەقرچێنێ
﴿[illegible]﴾ هوی گومڕا بوون
﴿[illegible]﴾ بەمەش (دۆزەخ)
﴿[illegible]﴾ بە شەو کە بەرەو نەمان بوو، دەڕوا
﴿[illegible]﴾ یەکێکە لە بەڵا گەورەکان
﴿[illegible]﴾ پێش بکەوێ بۆ چاکە
﴿[illegible]﴾ گیرۆدەی دەستی کردەوەی خۆیەتی
﴿مَا سَلَكَكُمۡ﴾ چی خستنیە (ناو دۆزەخ)
﴿[illegible]﴾ لەگەڵ پڕوپووچاندا هاوگوتار بووین

۱. هەموو وەستانەکان لەسەر پیتی سکوندار دەکرێت بەمانە، گەر پیتەکە خۆی سکوندار نەبێت لەکاتی وەستاندا حەرەکەکانی تری لێ دادەمالرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە و، تائی خڕیش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە.
۲- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن.

۱. چۆنیەتی وەستان (الوقوف)
۲. نیشانەکانی وەستان.

تەفخیمی پیتی لامی (اللّٰه)
تەفخیمی پیتی (راء).
سیمەتی قەلقەلە

هۆردنی گۆڕان (تفخیم) و قەلقەلە

فَمَا تَنفَعُهُمْ شَفَٰعَةُ ٱلشَّٰفِعِينَ ﴿٤٨﴾ فَمَا لَهُمْ عَنِ ٱلتَّذْكِرَةِ مُعْرِضِينَ
﴿٤٩﴾ كَأَنَّهُمْ حُمُرٌ مُّسْتَنفِرَةٌ ﴿٥٠﴾ فَرَّتْ مِن قَسْوَرَةٍ ﴿٥١﴾ بَلْ يُرِيدُ
كُلُّ ٱمْرِيٍٕ مِّنْهُمْ أَن يُؤْتَىٰ صُحُفًا مُّنَشَّرَةً ﴿٥٢﴾ كَلَّا ۖ بَل لَّا يَخَافُونَ
ٱلْءَاخِرَةَ ﴿٥٣﴾ كَلَّآ إِنَّهُۥ تَذْكِرَةٌ ﴿٥٤﴾ فَمَن شَآءَ ذَكَرَهُۥ ﴿٥٥﴾
وَمَا يَذْكُرُونَ إِلَّآ أَن يَشَآءَ ٱللَّهُ ۚ هُوَ أَهْلُ ٱلتَّقْوَىٰ وَأَهْلُ ٱلْمَغْفِرَةِ ﴿٥٦﴾

سُورَةُ القِيَامَةِ

ترتيبها ٧٥ — آياتها ٤٠

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

لَآ أُقْسِمُ بِيَوْمِ ٱلْقِيَٰمَةِ ﴿١﴾ وَلَآ أُقْسِمُ بِٱلنَّفْسِ ٱللَّوَّامَةِ ﴿٢﴾ أَيَحْسَبُ
ٱلْإِنسَٰنُ أَلَّن نَّجْمَعَ عِظَامَهُۥ ﴿٣﴾ بَلَىٰ قَٰدِرِينَ عَلَىٰٓ أَن نُّسَوِّىَ بَنَانَهُۥ ﴿٤﴾ بَلْ
يُرِيدُ ٱلْإِنسَٰنُ لِيَفْجُرَ أَمَامَهُۥ ﴿٥﴾ يَسْـَٔلُ أَيَّانَ يَوْمُ ٱلْقِيَٰمَةِ ﴿٦﴾ فَإِذَا بَرِقَ ٱلْبَصَرُ
﴿٧﴾ وَخَسَفَ ٱلْقَمَرُ ﴿٨﴾ وَجُمِعَ ٱلشَّمْسُ وَٱلْقَمَرُ ﴿٩﴾ يَقُولُ ٱلْإِنسَٰنُ يَوْمَئِذٍ
أَيْنَ ٱلْمَفَرُّ ﴿١٠﴾ كَلَّا لَا وَزَرَ ﴿١١﴾ إِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ ٱلْمُسْتَقَرُّ ﴿١٢﴾ يُنَبَّؤُا۟ ٱلْإِنسَٰنُ
يَوْمَئِذٍۭ بِمَا قَدَّمَ وَأَخَّرَ ﴿١٣﴾ بَلِ ٱلْإِنسَٰنُ عَلَىٰ نَفْسِهِۦ بَصِيرَةٌ ﴿١٤﴾ وَلَوْ أَلْقَىٰ
مَعَاذِيرَهُۥ ﴿١٥﴾ لَا تُحَرِّكْ بِهِۦ لِسَانَكَ لِتَعْجَلَ بِهِۦٓ ﴿١٦﴾ إِنَّ عَلَيْنَا جَمْعَهُۥ
وَقُرْءَانَهُۥ ﴿١٧﴾ فَإِذَا قَرَأْنَٰهُ فَٱتَّبِعْ قُرْءَانَهُۥ ﴿١٨﴾ ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا بَيَانَهُۥ ﴿١٩﴾

وشەو ماناکانی

کەرەکێوی ترساو
شێر
شیاوی ئەوەیە خەڵك لێی بترسێ
سوورەتی قیامە
بەدرەوشتیی لەپێش چاویدا بکرێ، بە ئەمەنی هەر خەریکی بەدرەوشتیی بێت
چەو مۆلەق بوو
گیر
کۆکردنەوەی
﴿قُرْءَانَهُۥ﴾ خوێندنەوەی
خوێندنەوەی

شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە.
مینگەی (الإخفاء). (الإدغام) بێ مینگە و
مینگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.

(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە دروست دەبن
(٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمز)ەوە دروست دەبن
مەددی متصل، لەکاتی وەستاندا و، مانەوەی بە ئەندازەی (٦،٥،٤) حەرەکەیە
(٦،٤،٢) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)دا
٢ حەرەکە بۆ مەددی ئاسایی

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)

كَلَّا بَلْ تُحِبُّونَ الْعَاجِلَةَ ﴿٢٠﴾ وَتَذَرُونَ الْآخِرَةَ ﴿٢١﴾ وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَّاضِرَةٌ ﴿٢٢﴾
إِلَىٰ رَبِّهَا نَاظِرَةٌ ﴿٢٣﴾ وَوُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ بَاسِرَةٌ ﴿٢٤﴾ تَظُنُّ أَن يُفْعَلَ بِهَا فَاقِرَةٌ ﴿٢٥﴾
كَلَّا إِذَا بَلَغَتِ التَّرَاقِيَ ﴿٢٦﴾ وَقِيلَ مَنْ ۜ رَاقٍ ﴿٢٧﴾ وَظَنَّ أَنَّهُ الْفِرَاقُ ﴿٢٨﴾ وَالْتَفَّتِ
السَّاقُ بِالسَّاقِ ﴿٢٩﴾ إِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمَسَاقُ ﴿٣٠﴾ فَلَا صَدَّقَ وَلَا صَلَّىٰ
﴿٣١﴾ وَلَٰكِن كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ ﴿٣٢﴾ ثُمَّ ذَهَبَ إِلَىٰ أَهْلِهِ يَتَمَطَّىٰ ﴿٣٣﴾ أَوْلَىٰ لَكَ
فَأَوْلَىٰ ﴿٣٤﴾ ثُمَّ أَوْلَىٰ لَكَ فَأَوْلَىٰ ﴿٣٥﴾ أَيَحْسَبُ الْإِنسَانُ أَن يُتْرَكَ سُدًى ﴿٣٦﴾
أَلَمْ يَكُ نُطْفَةً مِّن مَّنِيٍّ يُمْنَىٰ ﴿٣٧﴾ ثُمَّ كَانَ عَلَقَةً فَخَلَقَ فَسَوَّىٰ ﴿٣٨﴾ فَجَعَلَ مِنْهُ
الزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ وَالْأُنثَىٰ ﴿٣٩﴾ أَلَيْسَ ذَٰلِكَ بِقَادِرٍ عَلَىٰ أَن يُحْيِيَ الْمَوْتَىٰ ﴿٤٠﴾

سُورَةُ الإِنسَانِ

٧٦ — ٣١

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

هَلْ أَتَىٰ عَلَى الْإِنسَانِ حِينٌ مِّنَ الدَّهْرِ لَمْ يَكُن شَيْئًا مَّذْكُورًا ﴿١﴾
إِنَّا خَلَقْنَا الْإِنسَانَ مِن نُّطْفَةٍ أَمْشَاجٍ نَّبْتَلِيهِ فَجَعَلْنَاهُ سَمِيعًا
بَصِيرًا ﴿٢﴾ إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا ﴿٣﴾
إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ سَلَاسِلَ وَأَغْلَالًا وَسَعِيرًا ﴿٤﴾ إِنَّ
الْأَبْرَارَ يَشْرَبُونَ مِن كَأْسٍ كَانَ مِزَاجُهَا كَافُورًا ﴿٥﴾

وشه و ماناکانی

﴿نَاضِرَةٌ﴾ جوان، ورشەدار ﴿...﴾ گرژ و مۆن
﴿...﴾ پشتشکێن
﴿...﴾ گەیی بە گەروو
﴿...﴾ کێ چارەسەری دەکا؟
﴿...﴾ ئالا، لکا بە یەکدا
﴿يَتَمَطَّىٰ﴾ بە فیز و دەمارەوە دەڕوا بە ڕێدا
﴿أَوْلَىٰ لَكَ﴾ ئەمە بۆ تۆ شیاوە (بخۆ ئەوە دەردت بێ!) ﴿يُتْرَكَ سُدًى﴾ بێ مەبەست وازی لێ بهێنرێ

سوورەتی ئینسان
﴿أَمْشَاجٍ﴾ تێکەڵاو
﴿...﴾ ڕێگەمان پیشان دا
﴿سَلَاسِلَا﴾ زەنجیر
﴿وَأَغْلَالًا﴾ کۆت و پێوەند
﴿...﴾ کاسەی شەربەت
﴿...﴾ تێکەڵەکەی، ئاوێتەکەی

١ هەموو وەستانەکان لەسەر پیتی سکوندار دەکرێت...
٢ ... لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن.

چۆنیەتی وەستان (الوقوف)

▼ تەفخیمی پیتی لامی (الله).
▼ تەفخیمی پیتی (ر)
▼ سیفەتی قەلقەلە

عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا عِبَادُ ٱللَّهِ يُفَجِّرُونَهَا تَفْجِيرًا ﴿٦﴾ يُوفُونَ بِٱلنَّذْرِ وَيَخَافُونَ
يَوْمًا كَانَ شَرُّهُۥ مُسْتَطِيرًا ﴿٧﴾ وَيُطْعِمُونَ ٱلطَّعَامَ عَلَىٰ حُبِّهِۦ مِسْكِينًا
وَيَتِيمًا وَأَسِيرًا ﴿٨﴾ إِنَّمَا نُطْعِمُكُمْ لِوَجْهِ ٱللَّهِ لَا نُرِيدُ مِنكُمْ جَزَآءً وَلَا شُكُورًا
﴿٩﴾ إِنَّا نَخَافُ مِن رَّبِّنَا يَوْمًا عَبُوسًا قَمْطَرِيرًا ﴿١٠﴾ فَوَقَىٰهُمُ ٱللَّهُ شَرَّ ذَٰلِكَ
ٱلْيَوْمِ وَلَقَّىٰهُمْ نَضْرَةً وَسُرُورًا ﴿١١﴾ وَجَزَىٰهُم بِمَا صَبَرُوا۟ جَنَّةً وَحَرِيرًا
﴿١٢﴾ مُّتَّكِـِٔينَ فِيهَا عَلَى ٱلْأَرَآئِكِ ۖ لَا يَرَوْنَ فِيهَا شَمْسًا وَلَا زَمْهَرِيرًا ﴿١٣﴾
وَدَانِيَةً عَلَيْهِمْ ظِلَـٰلُهَا وَذُلِّلَتْ قُطُوفُهَا تَذْلِيلًا ﴿١٤﴾ وَيُطَافُ عَلَيْهِم بِـَٔانِيَةٍ
مِّن فِضَّةٍ وَأَكْوَابٍ كَانَتْ قَوَارِيرَا۠ ﴿١٥﴾ قَوَارِيرَا۟ مِن فِضَّةٍ قَدَّرُوهَا تَقْدِيرًا ﴿١٦﴾
وَيُسْقَوْنَ فِيهَا كَأْسًا كَانَ مِزَاجُهَا زَنجَبِيلًا ﴿١٧﴾ عَيْنًا فِيهَا تُسَمَّىٰ سَلْسَبِيلًا
﴿١٨﴾ ۞ وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَٰنٌ مُّخَلَّدُونَ إِذَا رَأَيْتَهُمْ حَسِبْتَهُمْ لُؤْلُؤًا مَّنثُورًا
﴿١٩﴾ وَإِذَا رَأَيْتَ ثَمَّ رَأَيْتَ نَعِيمًا وَمُلْكًا كَبِيرًا ﴿٢٠﴾ عَـٰلِيَهُمْ ثِيَابُ سُندُسٍ
خُضْرٌ وَإِسْتَبْرَقٌ ۖ وَحُلُّوٓا۟ أَسَاوِرَ مِن فِضَّةٍ وَسَقَىٰهُمْ رَبُّهُمْ شَرَابًا
طَهُورًا ﴿٢١﴾ إِنَّ هَـٰذَا كَانَ لَكُمْ جَزَآءً وَكَانَ سَعْيُكُم مَّشْكُورًا ﴿٢٢﴾ إِنَّا
نَحْنُ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ ٱلْقُرْءَانَ تَنزِيلًا ﴿٢٣﴾ فَٱصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تُطِعْ
مِنْهُمْ ءَاثِمًا أَوْ كَفُورًا ﴿٢٤﴾ وَٱذْكُرِ ٱسْمَ رَبِّكَ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ﴿٢٥﴾

وشه و ماناکانی

سەرچاوەیەك
لیی دەخونەوە
بڵاوە
ڕۆژێکی دژوار، ڕوو ترش و پەست
ڕوو بەدەسال و تاڵە
نووشی خۆشیی و کامەرانیی کردن
ڕەوح.
سەرش سارديیەکی سەخت
سێبەرەکەی بە ڕاسەڕیانەوەیە
بەرەکەی نزیت و بەردەستە
پەرداخ.
کاسەیەك، شەراب
پاقژ لەوەی دەوترێت سەلسەبیل
لوئلوئیکی پەخشکراو
پۆشاکی هەوریشم
تاوریشمی ئەستوور

(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە دروست دەبن
(٤،٥) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمز)ەوە دروست دەبن
مەددی متصل لەکاتی وەستاندا و، ماوەکەی بە ئەندازەی (٦،٥،٤) حەرەکەیە
(٦،٤،٢) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)دا

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)

شوێنی مینگە (غنە) — (الإدغام) بە مینگەوە
مینگەی (الإخفاء) — (الإدغام)ی بێ مینگە و
مینگەی (الإقلاب). — ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.

مینگەکان و نەوتنەوە

وَمِنَ ٱلَّيۡلِ فَٱسۡجُدۡ لَهُۥ وَسَبِّحۡهُ لَيۡلًا طَوِيلًا ٢٦ إِنَّ
هَٰٓؤُلَآءِ يُحِبُّونَ ٱلۡعَاجِلَةَ وَيَذَرُونَ وَرَآءَهُمۡ يَوۡمًا ثَقِيلًا ٢٧ نَّحۡنُ
خَلَقۡنَٰهُمۡ وَشَدَدۡنَآ أَسۡرَهُمۡۖ وَإِذَا شِئۡنَا بَدَّلۡنَآ أَمۡثَٰلَهُمۡ تَبۡدِيلًا
٢٨ إِنَّ هَٰذِهِۦ تَذۡكِرَةٞۖ فَمَن شَآءَ ٱتَّخَذَ إِلَىٰ رَبِّهِۦ سَبِيلًا ٢٩
وَمَا تَشَآءُونَ إِلَّآ أَن يَشَآءَ ٱللَّهُۚ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ٣٠
يُدۡخِلُ مَن يَشَآءُ فِي رَحۡمَتِهِۦۚ وَٱلظَّٰلِمِينَ أَعَدَّ لَهُمۡ عَذَابًا أَلِيمَۢا ٣١

سُورَةُ المُرۡسَلَاتِ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

وَٱلۡمُرۡسَلَٰتِ عُرۡفٗا ١ فَٱلۡعَٰصِفَٰتِ عَصۡفٗا ٢ وَٱلنَّٰشِرَٰتِ نَشۡرٗا ٣
فَٱلۡفَٰرِقَٰتِ فَرۡقٗا ٤ فَٱلۡمُلۡقِيَٰتِ ذِكۡرًا ٥ عُذۡرًا أَوۡ نُذۡرًا ٦ إِنَّمَا
تُوعَدُونَ لَوَٰقِعٞ ٧ فَإِذَا ٱلنُّجُومُ طُمِسَتۡ ٨ وَإِذَا ٱلسَّمَآءُ فُرِجَتۡ
٩ وَإِذَا ٱلۡجِبَالُ نُسِفَتۡ ١٠ وَإِذَا ٱلرُّسُلُ أُقِّتَتۡ ١١ لِأَيِّ يَوۡمٍ أُجِّلَتۡ
١٢ لِيَوۡمِ ٱلۡفَصۡلِ ١٣ وَمَآ أَدۡرَىٰكَ مَا يَوۡمُ ٱلۡفَصۡلِ ١٤ وَيۡلٞ يَوۡمَئِذٖ
لِّلۡمُكَذِّبِينَ ١٥ أَلَمۡ نُهۡلِكِ ٱلۡأَوَّلِينَ ١٦ ثُمَّ نُتۡبِعُهُمُ ٱلۡأٓخِرِينَ
١٧ كَذَٰلِكَ نَفۡعَلُ بِٱلۡمُجۡرِمِينَ ١٨ وَيۡلٞ يَوۡمَئِذٖ لِّلۡمُكَذِّبِينَ ١٩

وشەو ماناكانى

﴿وَشَدَدۡنَآ أَسۡرَهُمۡ﴾ توند و تۆل دروستمان كردوون

سوورەتی مورسەلات

﴿وَٱلۡمُرۡسَلَٰتِ عُرۡفٗا﴾ ئەو بایانەی بەدوای یەكدا دێن و سزا دەردێن

﴿...﴾ ئەو بایانەی كوڵكەر و راپێچكەرن!

﴿...﴾ ئەو مەلائیكانەی باڵیان دەكەنەوە!

﴿فَٱلۡفَٰرِقَٰتِ فَرۡقٗا﴾ ئەو فریشتانەی بە وەحی چاك و خراپ جیا دەكەنەوە!

﴿فَٱلۡمُلۡقِيَٰتِ ذِكۡرًا﴾ ئەو فریشتانەی وەحی بۆ پێغەمبەران دەبەن

﴿...﴾ ئەوەی بەڵێنتان پێ دەدرێ ﴿ٱلنُّجُومُ طُمِسَتۡ﴾ ئەستێرەكان كە رووناكیان نەما

﴿...﴾ پێغەمبەرەكان ...

﴿...﴾ بۆ چ رۆژێك دواخرا؟

﴿لِيَوۡمِ ٱلۡفَصۡلِ﴾ بۆ رۆژی قیامەت

﴿وَيۡلٞ يَوۡمَئِذٖ﴾ ئەو رۆژە ماڵكاولیی

تەجویدی رەنگكراو (مصحف و هەمەنه):
▼ ئەدغامی پیتی لامی (الله)
▼ ئەدغامی پیتی (راء)
▼ سیفەتی قەلقەلە

١. چۆنیەتی وەستان (الوقوف):
٢. نیشانەكانی وەستان:

١ هەموو وەستانەكان لەسەر پیتی سكوندار دەكرێت، تەنانەت گەر پیتەكە خۆی سكوندار نەبێت لەكاتی وەستاندا حەرەكەكانی تری لێ دادەماڵرێت. هەر بۆیە بە وەستان گەر پیتەكە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە و، تائی حەریش بە (هاء)ی سكوندار دەخوێنرێتەوە

٢ ئەو هێمایانەی وەستان كە بەرەنگی سوور رەنگ كراون وەستانی میانەی ئایەتەكان و سەرەتای ئایەتەكان دیاری دەكەن، لەكاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوكمێك هەن كە دەگۆڕێن

أَلَمْ نَخْلُقكُّم مِّن مَّآءٍ مَّهِينٍ ٢٠ فَجَعَلْنَٰهُ فِى قَرَارٍ مَّكِينٍ ٢١ إِلَىٰ قَدَرٍ
مَّعْلُومٍ ٢٢ فَقَدَرْنَا فَنِعْمَ ٱلْقَٰدِرُونَ ٢٣ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ٢٤
أَلَمْ نَجْعَلِ ٱلْأَرْضَ كِفَاتًا ٢٥ أَحْيَآءً وَأَمْوَٰتًا ٢٦ وَجَعَلْنَا فِيهَا رَوَٰسِىَ
شَٰمِخَٰتٍ وَأَسْقَيْنَٰكُم مَّآءً فُرَاتًا ٢٧ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ٢٨
ٱنطَلِقُوٓا۟ إِلَىٰ مَا كُنتُم بِهِۦ تُكَذِّبُونَ ٢٩ ٱنطَلِقُوٓا۟ إِلَىٰ ظِلٍّ ذِى ثَلَٰثِ
شُعَبٍ ٣٠ لَّا ظَلِيلٍ وَلَا يُغْنِى مِنَ ٱللَّهَبِ ٣١ إِنَّهَا تَرْمِى بِشَرَرٍ
كَٱلْقَصْرِ ٣٢ كَأَنَّهُۥ جِمَٰلَتٌ صُفْرٌ ٣٣ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ٣٤
هَٰذَا يَوْمُ لَا يَنطِقُونَ ٣٥ وَلَا يُؤْذَنُ لَهُمْ فَيَعْتَذِرُونَ ٣٦ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ
لِّلْمُكَذِّبِينَ ٣٧ هَٰذَا يَوْمُ ٱلْفَصْلِ جَمَعْنَٰكُمْ وَٱلْأَوَّلِينَ ٣٨ فَإِن كَانَ
لَكُمْ كَيْدٌ فَكِيدُونِ ٣٩ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ٤٠ إِنَّ ٱلْمُتَّقِينَ فِى
ظِلَٰلٍ وَعُيُونٍ ٤١ وَفَوَٰكِهَ مِمَّا يَشْتَهُونَ ٤٢ كُلُوا۟ وَٱشْرَبُوا۟ هَنِيٓـًٔا
بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ٤٣ إِنَّا كَذَٰلِكَ نَجْزِى ٱلْمُحْسِنِينَ ٤٤ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ
لِّلْمُكَذِّبِينَ ٤٥ كُلُوا۟ وَتَمَتَّعُوا۟ قَلِيلًا إِنَّكُم مُّجْرِمُونَ ٤٦ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ
لِّلْمُكَذِّبِينَ ٤٧ وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ ٱرْكَعُوا۟ لَا يَرْكَعُونَ ٤٨ وَيْلٌ
يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ٤٩ فَبِأَىِّ حَدِيثٍ بَعْدَهُۥ يُؤْمِنُونَ ٥٠

وشەو ماناكان

﴿ماء مهين﴾ ئاوێكی بێ نرخ
جێگەیەكی پەو.
ڕەوسێ كردووە
دەفرێت، جێگەیەك
زیندوو لە سەری و مردوو لە سكیدا
مێخ و كوڵەكەی
ئاوێكی شیرین
دوو كەڵی
دوو ڕێ
دەكو
هیچ بەرگرییش لە
پرسێت دەهەوێ
ئەندازەی تۆشكێت
دەڵێی وشتری زەردە
هەیە

مینگەكان و بەخوێندنەوە
مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و.
مینگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە

درێژكردنەوەكان (المدود)
(٦) حەرەكە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سكون)ەوە دروست دەبن.
(٤،٥) حەرەكە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمز)ەوە دروست دەبن.
(٢) حەرەكە بۆ ئەو مەددانەی حوكمەكەیان هاوشێوەی (المد الطبیعی)یان

سورة النبأ

ترتيبها ٧٨ — آياتها ٤٠

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

عَمَّ يَتَسَآءَلُونَ ﴿١﴾ عَنِ ٱلنَّبَإِ ٱلْعَظِيمِ ﴿٢﴾ ٱلَّذِى هُمْ فِيهِ مُخْتَلِفُونَ ﴿٣﴾
كَلَّا سَيَعْلَمُونَ ﴿٤﴾ ثُمَّ كَلَّا سَيَعْلَمُونَ ﴿٥﴾ أَلَمْ نَجْعَلِ ٱلْأَرْضَ مِهَٰدًا ﴿٦﴾
وَٱلْجِبَالَ أَوْتَادًا ﴿٧﴾ وَخَلَقْنَٰكُمْ أَزْوَٰجًا ﴿٨﴾ وَجَعَلْنَا نَوْمَكُمْ سُبَاتًا
﴿٩﴾ وَجَعَلْنَا ٱلَّيْلَ لِبَاسًا ﴿١٠﴾ وَجَعَلْنَا ٱلنَّهَارَ مَعَاشًا ﴿١١﴾ وَبَنَيْنَا
فَوْقَكُمْ سَبْعًا شِدَادًا ﴿١٢﴾ وَجَعَلْنَا سِرَاجًا وَهَّاجًا ﴿١٣﴾ وَأَنزَلْنَا
مِنَ ٱلْمُعْصِرَٰتِ مَآءً ثَجَّاجًا ﴿١٤﴾ لِّنُخْرِجَ بِهِۦ حَبًّا وَنَبَاتًا ﴿١٥﴾ وَجَنَّٰتٍ
أَلْفَافًا ﴿١٦﴾ إِنَّ يَوْمَ ٱلْفَصْلِ كَانَ مِيقَٰتًا ﴿١٧﴾ يَوْمَ يُنفَخُ فِى ٱلصُّورِ
فَتَأْتُونَ أَفْوَاجًا ﴿١٨﴾ وَفُتِحَتِ ٱلسَّمَآءُ فَكَانَتْ أَبْوَٰبًا ﴿١٩﴾ وَسُيِّرَتِ
ٱلْجِبَالُ فَكَانَتْ سَرَابًا ﴿٢٠﴾ إِنَّ جَهَنَّمَ كَانَتْ مِرْصَادًا ﴿٢١﴾ لِّلطَّٰغِينَ
مَـَٔابًا ﴿٢٢﴾ لَّٰبِثِينَ فِيهَآ أَحْقَابًا ﴿٢٣﴾ لَّا يَذُوقُونَ فِيهَا بَرْدًا وَلَا شَرَابًا
﴿٢٤﴾ إِلَّا حَمِيمًا وَغَسَّاقًا ﴿٢٥﴾ جَزَآءً وِفَاقًا ﴿٢٦﴾ إِنَّهُمْ كَانُوا۟
لَا يَرْجُونَ حِسَابًا ﴿٢٧﴾ وَكَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا كِذَّابًا ﴿٢٨﴾ وَكُلَّ شَىْءٍ
أَحْصَيْنَٰهُ كِتَٰبًا ﴿٢٩﴾ فَذُوقُوا۟ فَلَن نَّزِيدَكُمْ إِلَّا عَذَابًا ﴿٣٠﴾

وشەو ماناکانی

سوورەتی نەبەء

﴿عَمَّ﴾ لە چی؟

﴿ … ﴾ لە هەواڵی گەورە. قورئان یان زیندووبوونەوە

﴿ … ﴾ حەوانەوەو چێ …

﴿ … ﴾ چرپەکی گەشی بە …

﴿ … ﴾ هەوری باراناویی

﴿ … ﴾ … خوڕ

﴿ … ﴾ … چڕ و پڕ

﴿فَتَأْتُونَ أَفْوَاجًا﴾ کۆمەڵ کۆمەڵ دێن

﴿فَكَانَتْ أَبْوَٰبًا﴾ بوون بە دەرگا

﴿فَكَانَتْ سَرَابًا﴾ بوون بە …

﴿ … ﴾ … چاوەڕوانی

﴿ … ﴾ … و

﴿ … ﴾ چەند سەدە ﴿حَمِيمًا﴾ … زۆر گەرم

﴿ … ﴾ کێم و …

﴿ … ﴾ درۆی گەورە و …

﴿ … ﴾ ژماردبوومان

قورئانی گۆکردن (تەجوید) و قەڵەقەڵە

- تەفخیمی پیتی لامی (اللّٰه).
- تەفخیمی پیتی (ر).
- سیفەتی قەلقەلە.

١. چۆنیەتی وەستان (الوقوف)

٢. نیشانەکانی وەستان:

١. …

٢. ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێک هەن کە دەگۆڕێن

إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ مَفَازًا ﴿٣١﴾ حَدَآئِقَ وَأَعْنَٰبًا ﴿٣٢﴾ وَكَوَاعِبَ أَتْرَابًا ﴿٣٣﴾ وَكَأْسًا
دِهَاقًا ﴿٣٤﴾ لَّا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا كِذَّٰبًا ﴿٣٥﴾ جَزَآءً مِّن رَّبِّكَ عَطَآءً
حِسَابًا ﴿٣٦﴾ رَّبِّ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا ٱلرَّحْمَٰنِ لَا يَمْلِكُونَ
مِنْهُ خِطَابًا ﴿٣٧﴾ يَوْمَ يَقُومُ ٱلرُّوحُ وَٱلْمَلَٰٓئِكَةُ صَفًّا لَّا يَتَكَلَّمُونَ
إِلَّا مَنْ أَذِنَ لَهُ ٱلرَّحْمَٰنُ وَقَالَ صَوَابًا ﴿٣٨﴾ ذَٰلِكَ ٱلْيَوْمُ ٱلْحَقُّ فَمَن
شَآءَ ٱتَّخَذَ إِلَىٰ رَبِّهِۦ مَـَٔابًا ﴿٣٩﴾ إِنَّآ أَنذَرْنَٰكُمْ عَذَابًا قَرِيبًا يَوْمَ
يَنظُرُ ٱلْمَرْءُ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ وَيَقُولُ ٱلْكَافِرُ يَٰلَيْتَنِى كُنتُ تُرَٰبًۢا ﴿٤٠﴾

سُورَةُ النَّازِعَاتِ

ترتيبها ٧٩ — آياتها ٤٦

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

وَٱلنَّٰزِعَٰتِ غَرْقًا ﴿١﴾ وَٱلنَّٰشِطَٰتِ نَشْطًا ﴿٢﴾ وَٱلسَّٰبِحَٰتِ سَبْحًا
﴿٣﴾ فَٱلسَّٰبِقَٰتِ سَبْقًا ﴿٤﴾ فَٱلْمُدَبِّرَٰتِ أَمْرًا ﴿٥﴾ يَوْمَ تَرْجُفُ ٱلرَّاجِفَةُ
﴿٦﴾ تَتْبَعُهَا ٱلرَّادِفَةُ ﴿٧﴾ قُلُوبٌ يَوْمَئِذٍ وَاجِفَةٌ ﴿٨﴾ أَبْصَٰرُهَا
خَٰشِعَةٌ ﴿٩﴾ يَقُولُونَ أَءِنَّا لَمَرْدُودُونَ فِى ٱلْحَافِرَةِ ﴿١٠﴾ أَءِذَا كُنَّا
عِظَٰمًا نَّخِرَةً ﴿١١﴾ قَالُوا۟ تِلْكَ إِذًا كَرَّةٌ خَاسِرَةٌ ﴿١٢﴾ فَإِنَّمَا هِىَ زَجْرَةٌ
وَٰحِدَةٌ ﴿١٣﴾ فَإِذَا هُم بِٱلسَّاهِرَةِ ﴿١٤﴾ هَلْ أَتَىٰكَ حَدِيثُ مُوسَىٰٓ ﴿١٥﴾

وشە و ماناکانی

﴿ وَكَوَاعِبَ ﴾ کچانی تازە مەمك کردوو
﴿ أَتْرَابًا ﴾ هاوتەمەن
﴿ وَكَأْسًا دِهَاقًا ﴾ کاسەی پڕ لە شەراب
﴿ عَطَآءً حِسَابًا ﴾ بەخشراوێکی باش و بە مایە ﴿ خِطَابًا ﴾ دووان،

سوورەتی نازیعات

مینگەکان و ئەوانەی دەخوێنرێنەوە:
شوێنی مینگە (غنة) — (الإدغام) بە مینگەوە
مینگەی (الإخفاء). — (الإدغام)ی بێ مینگە و،
مینگەی (الإقلاب) — ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)
مەددی متصل، لەکاتی وەستاندا و، ماوەکەی بە ئەندازەی (٤، ٥، ٦) حەرەکەیە
(٢، ٤، ٦) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)دا

إِذْ نَادَىٰهُ رَبُّهُۥ بِٱلْوَادِ ٱلْمُقَدَّسِ طُوًى ﴿١٦﴾ ٱذْهَبْ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُۥ طَغَىٰ ﴿١٧﴾
فَقُلْ هَل لَّكَ إِلَىٰٓ أَن تَزَكَّىٰ ﴿١٨﴾ وَأَهْدِيَكَ إِلَىٰ رَبِّكَ فَتَخْشَىٰ ﴿١٩﴾ فَأَرَىٰهُ
ٱلْـَٔايَةَ ٱلْكُبْرَىٰ ﴿٢٠﴾ فَكَذَّبَ وَعَصَىٰ ﴿٢١﴾ ثُمَّ أَدْبَرَ يَسْعَىٰ ﴿٢٢﴾ فَحَشَرَ
فَنَادَىٰ ﴿٢٣﴾ فَقَالَ أَنَا۠ رَبُّكُمُ ٱلْأَعْلَىٰ ﴿٢٤﴾ فَأَخَذَهُ ٱللَّهُ نَكَالَ ٱلْـَٔاخِرَةِ وَٱلْأُولَىٰٓ
﴿٢٥﴾ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَعِبْرَةً لِّمَن يَخْشَىٰٓ ﴿٢٦﴾ ءَأَنتُمْ أَشَدُّ خَلْقًا أَمِ ٱلسَّمَآءُ بَنَىٰهَا
﴿٢٧﴾ رَفَعَ سَمْكَهَا فَسَوَّىٰهَا ﴿٢٨﴾ وَأَغْطَشَ لَيْلَهَا وَأَخْرَجَ ضُحَىٰهَا ﴿٢٩﴾
وَٱلْأَرْضَ بَعْدَ ذَٰلِكَ دَحَىٰهَآ ﴿٣٠﴾ أَخْرَجَ مِنْهَا مَآءَهَا وَمَرْعَىٰهَا ﴿٣١﴾
وَٱلْجِبَالَ أَرْسَىٰهَا ﴿٣٢﴾ مَتَٰعًا لَّكُمْ وَلِأَنْعَٰمِكُمْ ﴿٣٣﴾ فَإِذَا جَآءَتِ ٱلطَّآمَّةُ
ٱلْكُبْرَىٰ ﴿٣٤﴾ يَوْمَ يَتَذَكَّرُ ٱلْإِنسَٰنُ مَا سَعَىٰ ﴿٣٥﴾ وَبُرِّزَتِ ٱلْجَحِيمُ
لِمَن يَرَىٰ ﴿٣٦﴾ فَأَمَّا مَن طَغَىٰ ﴿٣٧﴾ وَءَاثَرَ ٱلْحَيَوٰةَ ٱلدُّنْيَا ﴿٣٨﴾ فَإِنَّ ٱلْجَحِيمَ
هِىَ ٱلْمَأْوَىٰ ﴿٣٩﴾ وَأَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِۦ وَنَهَى ٱلنَّفْسَ عَنِ ٱلْهَوَىٰ
﴿٤٠﴾ فَإِنَّ ٱلْجَنَّةَ هِىَ ٱلْمَأْوَىٰ ﴿٤١﴾ يَسْـَٔلُونَكَ عَنِ ٱلسَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَىٰهَا
﴿٤٢﴾ فِيمَ أَنتَ مِن ذِكْرَىٰهَآ ﴿٤٣﴾ إِلَىٰ رَبِّكَ مُنتَهَىٰهَآ ﴿٤٤﴾ إِنَّمَآ أَنتَ مُنذِرُ
مَن يَخْشَىٰهَا ﴿٤٥﴾ كَأَنَّهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَهَا لَمْ يَلْبَثُوٓا۟ إِلَّا عَشِيَّةً أَوْ ضُحَىٰهَا ﴿٤٦﴾

ترتيبها ٨٠ — سُورَةُ عَبَسَ — آياتها ٤٢

وشەو ماناکانی

﴿ طُوًى ﴾ ناوی دۆڵێکە (طوی)
﴿ تزکی ﴾ پاک ببیتەوە
﴿ الآية الكبرى ﴾ موعجیزەی عەسا و دەستی سپی
﴿ یسعی ﴾ ئەکۆشێ بۆ
﴿ فحشر ﴾ جادوو و گەرەکانی کۆ کردەوە
﴿ نکال ﴾ سزا
﴿ سمکها ﴾ ئەستووری بنەکەی، بە ئەستووری بەرز کرایەوە ﴿ فسوّىٰها ﴾ تەختی کرد
﴿ وأغطش ليلها ﴾ شەوەکەی تاریک کرد
﴿ ضحىٰها ﴾ چێشتەنگاوەکەی رووناک کردەوە
﴿ دحىٰها ﴾ راخستووە
﴿ المأوىٰ ﴾ ئەوەرەگەی
﴿ مرسىٰها ﴾ کەی چەسپاندووە
﴿ منتهىٰها ﴾ زانینی کۆتایی
﴿ عشية ﴾ دوورگەی
﴿ ضحىٰها ﴾ ئەوە چێشتەنگاوەکەی

قورئانی گۆکردن (تفخیم و قلقلة)
تەفخیمی پیتی لامی (الله)
تەفخیمی پیتی (راء)
سیفەتی قەلقەلە

١. چۆنیەتی وەستان (الوقف)
٢. نیشانەکانی وەستان

هەموو وەستانەکان ... پیتی ... دەکرێت ... لەکاتی وەستاندا حەرەکەکانی تری لێ دادەماڵرێت ... بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە و ... (هاء)ی سکوودار دەخوێنرێتەوە
٢. ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون و وەستانی نێوانی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن ...

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

٥ حزب ٥٩

عَبَسَ وَتَوَلَّىٰٓ ﴿١﴾ أَن جَآءَهُ ٱلْأَعْمَىٰ ﴿٢﴾ وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّهُۥ يَزَّكَّىٰٓ ﴿٣﴾ أَوْ
يَذَّكَّرُ فَتَنفَعَهُ ٱلذِّكْرَىٰٓ ﴿٤﴾ أَمَّا مَنِ ٱسْتَغْنَىٰ ﴿٥﴾ فَأَنتَ لَهُۥ تَصَدَّىٰ ﴿٦﴾
وَمَا عَلَيْكَ أَلَّا يَزَّكَّىٰ ﴿٧﴾ وَأَمَّا مَن جَآءَكَ يَسْعَىٰ ﴿٨﴾ وَهُوَ يَخْشَىٰ ﴿٩﴾ فَأَنتَ
عَنْهُ تَلَهَّىٰ ﴿١٠﴾ كَلَّآ إِنَّهَا تَذْكِرَةٌ ﴿١١﴾ فَمَن شَآءَ ذَكَرَهُۥ ﴿١٢﴾ فِى صُحُفٍ مُّكَرَّمَةٍ
﴿١٣﴾ مَّرْفُوعَةٍ مُّطَهَّرَةٍۭ ﴿١٤﴾ بِأَيْدِى سَفَرَةٍ ﴿١٥﴾ كِرَامٍۭ بَرَرَةٍ ﴿١٦﴾ قُتِلَ ٱلْإِنسَٰنُ
مَآ أَكْفَرَهُۥ ﴿١٧﴾ مِنْ أَىِّ شَىْءٍ خَلَقَهُۥ ﴿١٨﴾ مِن نُّطْفَةٍ خَلَقَهُۥ فَقَدَّرَهُۥ ﴿١٩﴾ ثُمَّ
ٱلسَّبِيلَ يَسَّرَهُۥ ﴿٢٠﴾ ثُمَّ أَمَاتَهُۥ فَأَقْبَرَهُۥ ﴿٢١﴾ ثُمَّ إِذَا شَآءَ أَنشَرَهُۥ ﴿٢٢﴾ كَلَّا لَمَّا
يَقْضِ مَآ أَمَرَهُۥ ﴿٢٣﴾ فَلْيَنظُرِ ٱلْإِنسَٰنُ إِلَىٰ طَعَامِهِۦٓ ﴿٢٤﴾ أَنَّا صَبَبْنَا ٱلْمَآءَ صَبًّا
﴿٢٥﴾ ثُمَّ شَقَقْنَا ٱلْأَرْضَ شَقًّا ﴿٢٦﴾ فَأَنۢبَتْنَا فِيهَا حَبًّا ﴿٢٧﴾ وَعِنَبًا وَقَضْبًا ﴿٢٨﴾
وَزَيْتُونًا وَنَخْلًا ﴿٢٩﴾ وَحَدَآئِقَ غُلْبًا ﴿٣٠﴾ وَفَٰكِهَةً وَأَبًّا ﴿٣١﴾ مَّتَٰعًا لَّكُمْ
وَلِأَنْعَٰمِكُمْ ﴿٣٢﴾ فَإِذَا جَآءَتِ ٱلصَّآخَّةُ ﴿٣٣﴾ يَوْمَ يَفِرُّ ٱلْمَرْءُ مِنْ أَخِيهِ ﴿٣٤﴾
وَأُمِّهِۦ وَأَبِيهِ ﴿٣٥﴾ وَصَٰحِبَتِهِۦ وَبَنِيهِ ﴿٣٦﴾ لِكُلِّ ٱمْرِئٍ مِّنْهُمْ يَوْمَئِذٍ شَأْنٌ
يُغْنِيهِ ﴿٣٧﴾ وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ مُّسْفِرَةٌ ﴿٣٨﴾ ضَاحِكَةٌ مُّسْتَبْشِرَةٌ ﴿٣٩﴾ وَوُجُوهٌ
يَوْمَئِذٍ عَلَيْهَا غَبَرَةٌ ﴿٤٠﴾ تَرْهَقُهَا قَتَرَةٌ ﴿٤١﴾ أُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْكَفَرَةُ ٱلْفَجَرَةُ ﴿٤٢﴾

وشه و ماناکانی

سوورەتی عەبەسە

﴿ لَعَلَّهُۥ يَزَّكَّىٰٓ ﴾ بەڵکو خۆی پاک بکاتەوە

﴿ [illegible] ﴾ پەند وەربگری

﴿ [illegible] ﴾ لە نامە و کتێبی نووسراوەدا

﴿ [illegible] ﴾ بەرز و بایەخ

﴿ [illegible] ﴾ بە دەستی فریشتەگەلێکەوە کە لەبەر (لوح محفوظ) دەینووسنەوە

﴿ [illegible] ﴾ رێگەی بۆ خۆش کرد

﴿ [illegible] ﴾ خستییە گۆڕەوە

﴿ [illegible] ﴾ زیندووی کردەوە

﴿ [illegible] ﴾ فەرمانی خودای بەجێ نەهێنا

﴿ [illegible] ﴾ لەوەڕی سەوز

﴿ وَحَدَآئِقَ غُلْبًا ﴾ باخچەکەی چڕوپڕ

﴿ وَأَبًّا ﴾ ئالف، گیا

﴿ [illegible] ﴾ قیامەت هات

﴿ تَرْهَقُهَا قَتَرَةٌ ﴾ تۆز و ڕەشیی دایدەپۆشێ

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)	
(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی هەمیشە بە درێژی دەخوێنرێنەوە [illegible]	
(٥،٠) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمزە)وە دروست دەبن	
مەددی متصل، لەکاتی وەستاندا و، ماوەکەی بە ئەندازەی (٦،٥،٤) حەرەکەیە	
(٦،٤،٢) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان وقف	
(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان ماوشێوەی (المد الطبيعي)	

مینگەکان و بەولاگی نەخوێنرێنەوە	
سوبسی مینگە [illegible]	(الادغام) بە مینگەوە
مینگەی (الإخفاء).	(الإدغام)ی بێ مینگە و،
مینگەی (الإقلاب).	ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە

سُورَةُ التَّكوِير

ترتيبها ٨١ — آياتها ٢٩

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

إِذَا ٱلشَّمۡسُ كُوِّرَتۡ ﴿١﴾ وَإِذَا ٱلنُّجُومُ ٱنكَدَرَتۡ ﴿٢﴾ وَإِذَا ٱلۡجِبَالُ
سُيِّرَتۡ ﴿٣﴾ وَإِذَا ٱلۡعِشَارُ عُطِّلَتۡ ﴿٤﴾ وَإِذَا ٱلۡوُحُوشُ حُشِرَتۡ
﴿٥﴾ وَإِذَا ٱلۡبِحَارُ سُجِّرَتۡ ﴿٦﴾ وَإِذَا ٱلنُّفُوسُ زُوِّجَتۡ ﴿٧﴾ وَإِذَا
ٱلۡمَوۡءُۥدَةُ سُئِلَتۡ ﴿٨﴾ بِأَيِّ ذَنۢبٖ قُتِلَتۡ ﴿٩﴾ وَإِذَا ٱلصُّحُفُ نُشِرَتۡ
﴿١٠﴾ وَإِذَا ٱلسَّمَآءُ كُشِطَتۡ ﴿١١﴾ وَإِذَا ٱلۡجَحِيمُ سُعِّرَتۡ ﴿١٢﴾ وَإِذَا ٱلۡجَنَّةُ
أُزۡلِفَتۡ ﴿١٣﴾ عَلِمَتۡ نَفۡسٞ مَّآ أَحۡضَرَتۡ ﴿١٤﴾ فَلَآ أُقۡسِمُ بِٱلۡخُنَّسِ ﴿١٥﴾
ٱلۡجَوَارِ ٱلۡكُنَّسِ ﴿١٦﴾ وَٱلَّيۡلِ إِذَا عَسۡعَسَ ﴿١٧﴾ وَٱلصُّبۡحِ إِذَا تَنَفَّسَ ﴿١٨﴾
إِنَّهُۥ لَقَوۡلُ رَسُولٖ كَرِيمٖ ﴿١٩﴾ ذِي قُوَّةٍ عِندَ ذِي ٱلۡعَرۡشِ مَكِينٖ ﴿٢٠﴾ مُّطَاعٖ
ثَمَّ أَمِينٖ ﴿٢١﴾ وَمَا صَاحِبُكُم بِمَجۡنُونٖ ﴿٢٢﴾ وَلَقَدۡ رَءَاهُ بِٱلۡأُفُقِ ٱلۡمُبِينِ
﴿٢٣﴾ وَمَا هُوَ عَلَى ٱلۡغَيۡبِ بِضَنِينٖ ﴿٢٤﴾ وَمَا هُوَ بِقَوۡلِ شَيۡطَٰنٖ رَّجِيمٖ ﴿٢٥﴾
فَأَيۡنَ تَذۡهَبُونَ ﴿٢٦﴾ إِنۡ هُوَ إِلَّا ذِكۡرٞ لِّلۡعَٰلَمِينَ ﴿٢٧﴾ لِمَن شَآءَ مِنكُمۡ أَن
يَسۡتَقِيمَ ﴿٢٨﴾ وَمَا تَشَآءُونَ إِلَّآ أَن يَشَآءَ ٱللَّهُ رَبُّ ٱلۡعَٰلَمِينَ ﴿٢٩﴾

سُورَةُ الانفِطَار

ترتيبها ٨٢ — آياتها ١٩

وشه و ماناکانی

سوورەتی تەکویر

... پێچرایەوە ... ئەستێرەکان کەوتنە خوارەوە

... هەموو کەس ... چیی ئامادە کردووە

... ئەستێرانەی بە ڕۆژ ...

... و دەرکەونوو

... ئەو کە تاریک دادێ

﴿إنه لقول رسول﴾ ئەم قورانە پەیامی خودایە جبریل هێناویەتی

﴿مكين﴾ شوێنێکی بالا

(پێغەمبەر ﷺ جبریلی)

تەفخیمی پیتی لامی (الله)

تەفخیمی پیتی (راء)

سەرەی قەلقەلە

... دیاری دەکەین، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند جوڵەیەک هەن کە دەگۆڕێن

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

إِذَا ٱلسَّمَآءُ ٱنفَطَرَتۡ ١ وَإِذَا ٱلۡكَوَاكِبُ ٱنتَثَرَتۡ ٢ وَإِذَا ٱلۡبِحَارُ
فُجِّرَتۡ ٣ وَإِذَا ٱلۡقُبُورُ بُعۡثِرَتۡ ٤ عَلِمَتۡ نَفۡسٞ مَّا قَدَّمَتۡ
وَأَخَّرَتۡ ٥ يَٰٓأَيُّهَا ٱلۡإِنسَٰنُ مَا غَرَّكَ بِرَبِّكَ ٱلۡكَرِيمِ ٦ ٱلَّذِي
خَلَقَكَ فَسَوَّىٰكَ فَعَدَلَكَ ٧ فِيٓ أَيِّ صُورَةٖ مَّا شَآءَ رَكَّبَكَ ٨
كَلَّا بَلۡ تُكَذِّبُونَ بِٱلدِّينِ ٩ وَإِنَّ عَلَيۡكُمۡ لَحَٰفِظِينَ ١٠ كِرَامٗا
كَٰتِبِينَ ١١ يَعۡلَمُونَ مَا تَفۡعَلُونَ ١٢ إِنَّ ٱلۡأَبۡرَارَ لَفِي نَعِيمٖ ١٣ وَإِنَّ
ٱلۡفُجَّارَ لَفِي جَحِيمٖ ١٤ يَصۡلَوۡنَهَا يَوۡمَ ٱلدِّينِ ١٥ وَمَا هُمۡ عَنۡهَا بِغَآئِبِينَ
١٦ وَمَآ أَدۡرَىٰكَ مَا يَوۡمُ ٱلدِّينِ ١٧ ثُمَّ مَآ أَدۡرَىٰكَ مَا يَوۡمُ ٱلدِّينِ
١٨ يَوۡمَ لَا تَمۡلِكُ نَفۡسٞ لِّنَفۡسٖ شَيۡـٔٗاۖ وَٱلۡأَمۡرُ يَوۡمَئِذٖ لِّلَّهِ ١٩

سُورَةُ المُطَفِّفِينَ

٨٣ — ٣٦

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

وَيۡلٞ لِّلۡمُطَفِّفِينَ ١ ٱلَّذِينَ إِذَا ٱكۡتَالُواْ عَلَى ٱلنَّاسِ يَسۡتَوۡفُونَ ٢
وَإِذَا كَالُوهُمۡ أَو وَّزَنُوهُمۡ يُخۡسِرُونَ ٣ أَلَا يَظُنُّ أُوْلَٰٓئِكَ أَنَّهُم
مَّبۡعُوثُونَ ٤ لِيَوۡمٍ عَظِيمٖ ٥ يَوۡمَ يَقُومُ ٱلنَّاسُ لِرَبِّ ٱلۡعَٰلَمِينَ ٦

وشه و ماناکانی

سووره‌تی ئینفیطار

﴿ٱلسَّمَآءُ ٱنفَطَرَتۡ﴾ ئاسمان که‌رت بوو

﴿ٱلۡكَوَاكِبُ ٱنتَثَرَتۡ﴾ ئه‌ستیره‌کان هه‌لوه‌رین

﴿ٱلۡبِحَارُ فُجِّرَتۡ﴾ ده‌ریاکان ته‌قیه‌وه

﴿ٱلۡقُبُورُ بُعۡثِرَتۡ﴾ گوره‌کان هه‌لدرایه‌وه

﴿مَا غَرَّكَ بِرَبِّكَ﴾ چی به خودای خۆتی بایی کردی؟

﴿سَوَّىٰكَ﴾ ئه‌ندامه‌کانتی ڕێك و پێك کردووه

﴿فَعَدَلَكَ﴾ لمبار و گونجاوی کردووی

﴿ٱلۡأَبۡرَارَ﴾ چاکان و بۆ خودا سازاوان

سووره‌تی موطه‌ففیفین

﴿وَيۡلٞ﴾ ماڵکاولیی

﴿لِّلۡمُطَفِّفِينَ﴾ بۆ تررووباران

﴿ٱكۡتَالُواْ﴾ به پێوانه کرییان

﴿كَالُوهُمۡ﴾ بۆ خه‌ڵکیان پێوانه کرد

﴿وَّزَنُوهُمۡ﴾ به کێشانه فرۆشتیان

﴿يُخۡسِرُونَ﴾ گزیی له کێشانه و پێوانه‌که‌دا ده‌که‌ن

مه‌نگه‌کان و نه‌وانه‌ی ناخوێنرێنه‌وه	شوێنی مینگه (الغنة)	(الإدغام) به مینگه‌وه	(الإخفاء)
	مینگه‌ی (الإخفاء)	(الإدغام)ی بێ مینگه‌وه	
	مینگه‌ی (الإقلاب)	ئه‌و پیتانه‌ی ناخوێنرێنه‌وه	

درێژکردنه‌وه‌کان (المدود) به‌شێوه‌ی	(٦) حه‌ره‌که بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ی به‌هۆی (سکون)ه‌وه دروست ده‌بن
	(٥،٤) حه‌ره‌که بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ی به‌هۆی (هه‌مزه)وه دروست ده‌بن
	مه‌ددی متصل، له‌کاتی وه‌ستاندا و، ماوه‌که‌ی به ئه‌ندازه‌ی (٦،٥،٤) حه‌ره‌که‌یه
	(٦،٤،٢) حه‌ره‌که بۆ مه‌ددی به‌ئکو عارض به‌کاتی وه‌ستان وقف
	(٢) حه‌ره‌که بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ی حوکمه‌که‌یان هه‌روشیوه‌ی مد الطبیعی

كَلَّآ إِنَّ كِتَٰبَ ٱلْفُجَّارِ لَفِى سِجِّينٍ ٧ وَمَآ أَدْرَىٰكَ مَا سِجِّينٌ ٨ كِتَٰبٌ
مَّرْقُومٌ ٩ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ١٠ ٱلَّذِينَ يُكَذِّبُونَ بِيَوْمِ ٱلدِّينِ ١١
وَمَا يُكَذِّبُ بِهِۦٓ إِلَّا كُلُّ مُعْتَدٍ أَثِيمٍ ١٢ إِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِ ءَايَٰتُنَا قَالَ أَسَٰطِيرُ
ٱلْأَوَّلِينَ ١٣ كَلَّا ۖ بَلْ ۜ رَانَ عَلَىٰ قُلُوبِهِم مَّا كَانُوا۟ يَكْسِبُونَ ١٤ كَلَّآ إِنَّهُمْ
عَن رَّبِّهِمْ يَوْمَئِذٍ لَّمَحْجُوبُونَ ١٥ ثُمَّ إِنَّهُمْ لَصَالُوا۟ ٱلْجَحِيمِ ١٦ ثُمَّ يُقَالُ
هَٰذَا ٱلَّذِى كُنتُم بِهِۦ تُكَذِّبُونَ ١٧ كَلَّآ إِنَّ كِتَٰبَ ٱلْأَبْرَارِ لَفِى عِلِّيِّينَ
١٨ وَمَآ أَدْرَىٰكَ مَا عِلِّيُّونَ ١٩ كِتَٰبٌ مَّرْقُومٌ ٢٠ يَشْهَدُهُ ٱلْمُقَرَّبُونَ
٢١ إِنَّ ٱلْأَبْرَارَ لَفِى نَعِيمٍ ٢٢ عَلَى ٱلْأَرَآئِكِ يَنظُرُونَ ٢٣ تَعْرِفُ فِى
وُجُوهِهِمْ نَضْرَةَ ٱلنَّعِيمِ ٢٤ يُسْقَوْنَ مِن رَّحِيقٍ مَّخْتُومٍ ٢٥
خِتَٰمُهُۥ مِسْكٌ ۚ وَفِى ذَٰلِكَ فَلْيَتَنَافَسِ ٱلْمُتَنَٰفِسُونَ ٢٦ وَمِزَاجُهُۥ
مِن تَسْنِيمٍ ٢٧ عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا ٱلْمُقَرَّبُونَ ٢٨ إِنَّ ٱلَّذِينَ
أَجْرَمُوا۟ كَانُوا۟ مِنَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ يَضْحَكُونَ ٢٩ وَإِذَا مَرُّوا۟ بِهِمْ
يَتَغَامَزُونَ ٣٠ وَإِذَا ٱنقَلَبُوٓا۟ إِلَىٰٓ أَهْلِهِمُ ٱنقَلَبُوا۟ فَكِهِينَ ٣١
وَإِذَا رَأَوْهُمْ قَالُوٓا۟ إِنَّ هَٰٓؤُلَآءِ لَضَآلُّونَ ٣٢ وَمَآ أُرْسِلُوا۟ عَلَيْهِمْ
حَٰفِظِينَ ٣٣ فَٱلْيَوْمَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ مِنَ ٱلْكُفَّارِ يَضْحَكُونَ ٣٤

سكتة لطيفة على اللام

وشه و مانا ‌کانی

﴿سجين﴾ له سجين‌دایه که نامه‌ی شه‌ڕی تێدا به
﴿مرقوم﴾ نووسراوی ڕوون
﴿أساطير الأولين﴾ ئه‌فسانه‌ی گه‌لانی پێشوو
﴿ران﴾ ئه‌نجامی
﴿لصالوا الجحيم﴾ زه‌نگی دۆزه‌خ سه‌ردلیان گرتووه
﴿عليين﴾ نامه‌ی چاکان و کرده‌وه‌ی چاکان
﴿عليون﴾ له سایه‌ی چاکاندا به
﴿الأرائك﴾ ڕه‌نگ. ته‌خته
﴿نضرة النعيم﴾ ورشه و پرشه‌ی نازو نیعمه‌ت
﴿رحيق﴾ ناشرین شه‌راب
﴿ختامه مسك﴾ به میسک سه‌ری گیراوه
﴿فليتنافس﴾ کێبه‌رکێ بکه‌ن
﴿تسنيم﴾ سه‌رچاوه‌ی ناشرین شه‌راب
﴿يتغامزون﴾ لێی ده‌خوانه‌وه
﴿فكهين﴾ خۆشحاڵ به گاڵته کردن به موسوڵمانان

قورئانی گۆکراو (تەجوید) و ده‌نه‌ده‌له
- ته‌فخیمی پیتی لامی (الله).
- ته‌فخیمی پیتی (راء).
- سیبه‌تی قه‌لقه‌له

١. چۆنێتی وه‌ستان «الوقوف»
٢. نیشانه‌کانی وه‌ستان.

هه‌موو وه‌ستانه‌کان ئه‌سه‌ر پیتی سکوندار ده‌کرێت ئه‌گه‌ر پیته‌که جوڵاو بوو سکونی پێده‌ده‌ین و ئه‌گه‌ر پیته‌که ته‌نوینی فه‌تحه بوو به ئه‌لف ده‌خوێنرێته‌وه و باقی جۆریش به هه‌مان شێوه سکون ده‌خوێنرێته‌وه.

٢. به‌و هێمایانه‌ی وه‌ستان که به ڕه‌نگی سوور ڕه‌نگ کراون ده‌ستنیشان ده‌کرێن، جۆری وه‌ستانی ئایه‌ته‌کان دیاری ده‌که‌ن. له‌کاتی به‌رده‌وامبوونیش له خوێندنه‌وه چه‌ند جوڵه‌یه‌ک هه‌ن که ده‌گۆڕێن.

عَلَى ٱلۡأَرَآئِكِ يَنظُرُونَ ﴿٣٥﴾ هَلۡ ثُوِّبَ ٱلۡكُفَّارُ مَا كَانُواْ يَفۡعَلُونَ ﴿٣٦﴾

سُورَةُ الانشِقَاق

ترتيبها ٨٤ — آياتها ٢٥

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

إِذَا ٱلسَّمَآءُ ٱنشَقَّتۡ ﴿١﴾ وَأَذِنَتۡ لِرَبِّهَا وَحُقَّتۡ ﴿٢﴾ وَإِذَا ٱلۡأَرۡضُ مُدَّتۡ
﴿٣﴾ وَأَلۡقَتۡ مَا فِيهَا وَتَخَلَّتۡ ﴿٤﴾ وَأَذِنَتۡ لِرَبِّهَا وَحُقَّتۡ ﴿٥﴾ يَٰٓأَيُّهَا
ٱلۡإِنسَٰنُ إِنَّكَ كَادِحٌ إِلَىٰ رَبِّكَ كَدۡحٗا فَمُلَٰقِيهِ ﴿٦﴾ فَأَمَّا مَنۡ أُوتِيَ
كِتَٰبَهُۥ بِيَمِينِهِۦ ﴿٧﴾ فَسَوۡفَ يُحَاسَبُ حِسَابٗا يَسِيرٗا ﴿٨﴾ وَيَنقَلِبُ
إِلَىٰٓ أَهۡلِهِۦ مَسۡرُورٗا ﴿٩﴾ وَأَمَّا مَنۡ أُوتِيَ كِتَٰبَهُۥ وَرَآءَ ظَهۡرِهِۦ ﴿١٠﴾ فَسَوۡفَ
يَدۡعُواْ ثُبُورٗا ﴿١١﴾ وَيَصۡلَىٰ سَعِيرًا ﴿١٢﴾ إِنَّهُۥ كَانَ فِيٓ أَهۡلِهِۦ مَسۡرُورًا ﴿١٣﴾
إِنَّهُۥ ظَنَّ أَن لَّن يَحُورَ ﴿١٤﴾ بَلَىٰٓۚ إِنَّ رَبَّهُۥ كَانَ بِهِۦ بَصِيرٗا ﴿١٥﴾ فَلَآ أُقۡسِمُ
بِٱلشَّفَقِ ﴿١٦﴾ وَٱلَّيۡلِ وَمَا وَسَقَ ﴿١٧﴾ وَٱلۡقَمَرِ إِذَا ٱتَّسَقَ ﴿١٨﴾
لَتَرۡكَبُنَّ طَبَقًا عَن طَبَقٖ ﴿١٩﴾ فَمَا لَهُمۡ لَا يُؤۡمِنُونَ ﴿٢٠﴾ وَإِذَا قُرِئَ
عَلَيۡهِمُ ٱلۡقُرۡءَانُ لَا يَسۡجُدُونَ ۩ ﴿٢١﴾ بَلِ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ يُكَذِّبُونَ
﴿٢٢﴾ وَٱللَّهُ أَعۡلَمُ بِمَا يُوعُونَ ﴿٢٣﴾ فَبَشِّرۡهُم بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٢٤﴾
إِلَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ لَهُمۡ أَجۡرٌ غَيۡرُ مَمۡنُونِۭ ﴿٢٥﴾

وشە و ماناکەی

﴿ثُوِّبَ ٱلۡكُفَّارُ﴾ تۆڵە لە کافران کرایەوە

سوورەتی ئینشیقاق

ملکەچ بوو بۆ خودای خۆی

﴿وَحُقَّتۡ﴾ لەسەریەتی وابێ

چیی لە ناویدا بوو خستیە دەرەوە

هەوڵ دەدەیت بۆ لای خودات

﴿فَمُلَٰقِيهِ﴾ دەیبینیت

﴿يَدۡعُواْ ثُبُورٗا﴾ داوای لەناوچوون دەکات

﴿لَّن يَحُورَ﴾ ناگەڕێتەوە

﴿بِٱلشَّفَقِ﴾ بە سوورایی کەناری ئاسمان دوای رۆژئاوا بوون

کە پڕ دەبێ

ڕوونا کییەکەی تەواو بوو

﴿لَتَرۡكَبُنَّ﴾ دەگۆڕێن

﴿طَبَقٍ﴾ لە بارێکەوە

﴿يُوعُونَ﴾ کۆی دەکەنەوە، لە دڵی دەگرن

ڕێنماییەکان و ئاماژەکان:

شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە.

مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و.

مینگەی (الإقلاب). ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)

(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەدانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)ە

سُورَةُ البُرُوجِ

ترتيبها ٨٥ — آياتها ٢٢

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

وَٱلسَّمَآءِ ذَاتِ ٱلۡبُرُوجِ ١ وَٱلۡيَوۡمِ ٱلۡمَوۡعُودِ ٢ وَشَاهِدٖ وَمَشۡهُودٖ
٣ قُتِلَ أَصۡحَٰبُ ٱلۡأُخۡدُودِ ٤ ٱلنَّارِ ذَاتِ ٱلۡوَقُودِ ٥ إِذۡ هُمۡ عَلَيۡهَا
قُعُودٞ ٦ وَهُمۡ عَلَىٰ مَا يَفۡعَلُونَ بِٱلۡمُؤۡمِنِينَ شُهُودٞ ٧ وَمَا نَقَمُواْ
مِنۡهُمۡ إِلَّآ أَن يُؤۡمِنُواْ بِٱللَّهِ ٱلۡعَزِيزِ ٱلۡحَمِيدِ ٨ ٱلَّذِي لَهُۥ مُلۡكُ
ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِۚ وَٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ شَهِيدٌ ٩ إِنَّ ٱلَّذِينَ
فَتَنُواْ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ وَٱلۡمُؤۡمِنَٰتِ ثُمَّ لَمۡ يَتُوبُواْ فَلَهُمۡ عَذَابُ جَهَنَّمَ وَلَهُمۡ
عَذَابُ ٱلۡحَرِيقِ ١٠ إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ لَهُمۡ
جَنَّٰتٞ تَجۡرِي مِن تَحۡتِهَا ٱلۡأَنۡهَٰرُۚ ذَٰلِكَ ٱلۡفَوۡزُ ٱلۡكَبِيرُ ١١ إِنَّ بَطۡشَ
رَبِّكَ لَشَدِيدٌ ١٢ إِنَّهُۥ هُوَ يُبۡدِئُ وَيُعِيدُ ١٣ وَهُوَ ٱلۡغَفُورُ ٱلۡوَدُودُ ١٤
ذُو ٱلۡعَرۡشِ ٱلۡمَجِيدُ ١٥ فَعَّالٞ لِّمَا يُرِيدُ ١٦ هَلۡ أَتَىٰكَ حَدِيثُ ٱلۡجُنُودِ
١٧ فِرۡعَوۡنَ وَثَمُودَ ١٨ بَلِ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ فِي تَكۡذِيبٖ ١٩ وَٱللَّهُ مِن
وَرَآئِهِم مُّحِيطُۢ ٢٠ بَلۡ هُوَ قُرۡءَانٞ مَّجِيدٞ ٢١ فِي لَوۡحٖ مَّحۡفُوظِۭ ٢٢

سُورَةُ الطَّارِقِ

ترتيبها ٨٦ — آياتها ١٧

وشە و ماناکانی

سوورەتی بورووج

﴿[illegible]﴾ سوێند بە ئاسمان

﴿[illegible]﴾ خاوەن کەلو

﴿[illegible]﴾ ڕۆژی قیامەت

﴿[illegible]﴾ بە شایەت

﴿[illegible]﴾ ئەو کەسەی شایەتیی لێ دەدرێت

﴿[illegible]﴾ کوژرا

﴿[illegible]﴾ چاڵە گەورەکان

﴿[illegible]﴾ لاریان لێ نەبوو

﴿[illegible]﴾ سزایان دان یان سووتاندیان

﴿[illegible]﴾ هەڵمەتی خودا، گرتنی خودا (کە بیەوێ کەسێ بگرێ)

﴿[illegible]﴾ ئەو خەڵکە بەدیی دێنێ

﴿[illegible]﴾ زیندووی دەکاتەوە

﴿[illegible]﴾ میهرەبان

﴿ٱلۡمَجِيدُ﴾ گەورە و بەرێز

١- چۆنیەتی وەستان (لوقوف) — [illegible]

٢- نیشانەکانی وەستان: ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان [illegible]

▼ بەقەعیمی پێش لامی [illegible]

▼ بەقەعیمی پێش [illegible]

▼ [illegible] قەلقەلە

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

وَٱلسَّمَآءِ وَٱلطَّارِقِ ﴿١﴾ وَمَآ أَدۡرَىٰكَ مَا ٱلطَّارِقُ ﴿٢﴾ ٱلنَّجۡمُ ٱلثَّاقِبُ ﴿٣﴾ إِن كُلُّ
نَفۡسٖ لَّمَّا عَلَيۡهَا حَافِظٞ ﴿٤﴾ فَلۡيَنظُرِ ٱلۡإِنسَٰنُ مِمَّ خُلِقَ ﴿٥﴾ خُلِقَ مِن مَّآءٖ
دَافِقٖ ﴿٦﴾ يَخۡرُجُ مِنۢ بَيۡنِ ٱلصُّلۡبِ وَٱلتَّرَآئِبِ ﴿٧﴾ إِنَّهُۥ عَلَىٰ رَجۡعِهِۦ لَقَادِرٞ ﴿٨﴾
يَوۡمَ تُبۡلَى ٱلسَّرَآئِرُ ﴿٩﴾ فَمَا لَهُۥ مِن قُوَّةٖ وَلَا نَاصِرٖ ﴿١٠﴾ وَٱلسَّمَآءِ ذَاتِ ٱلرَّجۡعِ ﴿١١﴾
وَٱلۡأَرۡضِ ذَاتِ ٱلصَّدۡعِ ﴿١٢﴾ إِنَّهُۥ لَقَوۡلٞ فَصۡلٞ ﴿١٣﴾ وَمَا هُوَ بِٱلۡهَزۡلِ ﴿١٤﴾ إِنَّهُمۡ
يَكِيدُونَ كَيۡدٗا ﴿١٥﴾ وَأَكِيدُ كَيۡدٗا ﴿١٦﴾ فَمَهِّلِ ٱلۡكَٰفِرِينَ أَمۡهِلۡهُمۡ رُوَيۡدَۢا ﴿١٧﴾

سُورَةُ الأَعْلَىٰ

ترتيبها ٨٧ — آياتها ١٩

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

الحزب ٦ سَبِّحِ ٱسۡمَ رَبِّكَ ٱلۡأَعۡلَى ﴿١﴾ ٱلَّذِي خَلَقَ فَسَوَّىٰ ﴿٢﴾ وَٱلَّذِي قَدَّرَ فَهَدَىٰ
﴿٣﴾ وَٱلَّذِيٓ أَخۡرَجَ ٱلۡمَرۡعَىٰ ﴿٤﴾ فَجَعَلَهُۥ غُثَآءً أَحۡوَىٰ ﴿٥﴾ سَنُقۡرِئُكَ
فَلَا تَنسَىٰٓ ﴿٦﴾ إِلَّا مَا شَآءَ ٱللَّهُۚ إِنَّهُۥ يَعۡلَمُ ٱلۡجَهۡرَ وَمَا يَخۡفَىٰ ﴿٧﴾ وَنُيَسِّرُكَ
لِلۡيُسۡرَىٰ ﴿٨﴾ فَذَكِّرۡ إِن نَّفَعَتِ ٱلذِّكۡرَىٰ ﴿٩﴾ سَيَذَّكَّرُ مَن يَخۡشَىٰ ﴿١٠﴾
وَيَتَجَنَّبُهَا ٱلۡأَشۡقَى ﴿١١﴾ ٱلَّذِي يَصۡلَى ٱلنَّارَ ٱلۡكُبۡرَىٰ ﴿١٢﴾ ثُمَّ لَا يَمُوتُ
فِيهَا وَلَا يَحۡيَىٰ ﴿١٣﴾ قَدۡ أَفۡلَحَ مَن تَزَكَّىٰ ﴿١٤﴾ وَذَكَرَ ٱسۡمَ رَبِّهِۦ فَصَلَّىٰ ﴿١٥﴾

وشەو ماناکانی

سوورەتی طاریق

﴿وَالطَّارِقِ﴾ سوێند بە ئەستێرە کە شەو هەڵدێ ﴿لَمَّا عَلَيْهَا﴾ هیچ کەس نییە ﴿دَافِقٍ﴾ بە بڵق

﴿ ... ﴾ لەنێوان پشت

﴿ ... ﴾ ئێسکی سنگ، سنگ، دەوروبەر

﴿ ... ﴾ نهێنییەکان دەردەکەون

﴿ ... ﴾ باران

﴿ ... ﴾ ئەو گیای زەوی دەقڵەشێنی

﴿ ... ﴾ وبەبەکی جیاکەرەوەیە

﴿ ... ﴾ مۆڵەت ... دەکەم تۆڵەیان ... دەکەمەوە

سوورەتی ئەعلا

﴿ ... ﴾ ... پاک و بێ عەیب ... بکرە

﴿ ... ﴾ ئەندازەی بۆ هەموو شت دانا

﴿ ... ﴾ کردی بە پووش ﴿أَحْوَىٰ﴾ سەوزی توخ

﴿ ... ﴾ دەتحەبە سەر رێگەی ...

مینگەکان و دەنگە نەخوێنراوەکان	
شوێنی مینگە (الغنة)	(الإدغام) بە مینگەوە
مینگەی (الإخفاء).	(الإدغام)ی بێ مینگە و.
مینگەی (الإقلاب).	ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.

کێشدارەکانی دریژکردنەوەکان (المدود)
(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە دروست دەبن
(٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (همز)ەوە دروست دەبن
مەددی متصل، لەکاتی وەستاندا و، ماوەکەی بە ئەندازەی (٤، ٥، ٦) حەرەکەیە
(٦،٤،٢) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)دا
(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)یان

بَلۡ تُؤۡثِرُونَ ٱلۡحَيَوٰةَ ٱلدُّنۡيَا ١٦ وَٱلۡأٓخِرَةُ خَيۡرٞ وَأَبۡقَىٰٓ ١٧ إِنَّ
هَٰذَا لَفِي ٱلصُّحُفِ ٱلۡأُولَىٰ ١٨ صُحُفِ إِبۡرَٰهِيمَ وَمُوسَىٰ ١٩

سُورَةُ الغَاشِيَةِ

ترتيب ٨٨ — آياتها ٢٦

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

هَلۡ أَتَىٰكَ حَدِيثُ ٱلۡغَٰشِيَةِ ١ وُجُوهٞ يَوۡمَئِذٍ خَٰشِعَةٌ ٢
عَامِلَةٞ نَّاصِبَةٞ ٣ تَصۡلَىٰ نَارًا حَامِيَةٗ ٤ تُسۡقَىٰ مِنۡ عَيۡنٍ ءَانِيَةٖ ٥
لَّيۡسَ لَهُمۡ طَعَامٌ إِلَّا مِن ضَرِيعٖ ٦ لَّا يُسۡمِنُ وَلَا يُغۡنِي مِن جُوعٖ ٧
وُجُوهٞ يَوۡمَئِذٖ نَّاعِمَةٞ ٨ لِّسَعۡيِهَا رَاضِيَةٞ ٩ فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٖ ١٠
لَّا تَسۡمَعُ فِيهَا لَٰغِيَةٗ ١١ فِيهَا عَيۡنٞ جَارِيَةٞ ١٢ فِيهَا سُرُرٞ مَّرۡفُوعَةٞ ١٣
وَأَكۡوَابٞ مَّوۡضُوعَةٞ ١٤ وَنَمَارِقُ مَصۡفُوفَةٞ ١٥ وَزَرَابِيُّ مَبۡثُوثَةٌ ١٦
أَفَلَا يَنظُرُونَ إِلَى ٱلۡإِبِلِ كَيۡفَ خُلِقَتۡ ١٧ وَإِلَى ٱلسَّمَآءِ كَيۡفَ
رُفِعَتۡ ١٨ وَإِلَى ٱلۡجِبَالِ كَيۡفَ نُصِبَتۡ ١٩ وَإِلَى ٱلۡأَرۡضِ كَيۡفَ
سُطِحَتۡ ٢٠ فَذَكِّرۡ إِنَّمَآ أَنتَ مُذَكِّرٞ ٢١ لَّسۡتَ عَلَيۡهِم
بِمُصَيۡطِرٍ ٢٢ إِلَّا مَن تَوَلَّىٰ وَكَفَرَ ٢٣ فَيُعَذِّبُهُ ٱللَّهُ ٱلۡعَذَابَ
ٱلۡأَكۡبَرَ ٢٤ إِنَّ إِلَيۡنَآ إِيَابَهُمۡ ٢٥ ثُمَّ إِنَّ عَلَيۡنَا حِسَابَهُم ٢٦

وشه و ماناكانى

ئەوەى وترا

سوورەتی غاشیە

قیامەت

﴿عَامِلَةٌ﴾ لە ئاگردا كۆت و زەنجیر ر دەكێشێ

﴿نَّاصِبَةٌ﴾ ماندووە

سەرچاوەیەكی زۆر گەرم

شتێك لە ئاگردا، وەك دڕكی تاڵی بۆگەن

نەرم و

پیان پڕ و پووچ

پەرداخی بەردەست

دۆشەك و ڕایەخی لەنەبێشت یەك

فەرشی چاك و ڕاخراو

نەرواس، بیردەكەوە

گەڕانەوەیان

▼ نەقحیمی پیتی لامی (الله)	١ چوبەتی وەستان (الوقوف)	[illegible]
▼ نەقحیمی پیتی ر	٢ نیشانەكانی وەستان:	٢ بەو [illegible] وەستان كە بەڕەنگی سوور ڕەنگ كراون وەستانی میانەی ئایەتەكان و سەرەتای ئایەتەكان [illegible] لەكاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند جوكێك دەكە دەگۆڕێن.
▼ سیەنی قەلقەلە.		

قورس گۆكردن (ئیدغام و قەلقەلە)

سُورَةُ الفَجرِ

٨٩ — ٣٠

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

وَالْفَجْرِ ﴿١﴾ وَلَيَالٍ عَشْرٍ ﴿٢﴾ وَالشَّفْعِ وَالْوَتْرِ ﴿٣﴾ وَاللَّيْلِ إِذَا يَسْرِ
﴿٤﴾ هَلْ فِي ذَٰلِكَ قَسَمٌ لِّذِي حِجْرٍ ﴿٥﴾ أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِعَادٍ
﴿٦﴾ إِرَمَ ذَاتِ الْعِمَادِ ﴿٧﴾ الَّتِي لَمْ يُخْلَقْ مِثْلُهَا فِي الْبِلَادِ ﴿٨﴾
وَثَمُودَ الَّذِينَ جَابُوا الصَّخْرَ بِالْوَادِ ﴿٩﴾ وَفِرْعَوْنَ ذِي الْأَوْتَادِ ﴿١٠﴾
الَّذِينَ طَغَوْا فِي الْبِلَادِ ﴿١١﴾ فَأَكْثَرُوا فِيهَا الْفَسَادَ ﴿١٢﴾ فَصَبَّ
عَلَيْهِمْ رَبُّكَ سَوْطَ عَذَابٍ ﴿١٣﴾ إِنَّ رَبَّكَ لَبِالْمِرْصَادِ ﴿١٤﴾ فَأَمَّا
الْإِنسَانُ إِذَا مَا ابْتَلَاهُ رَبُّهُ فَأَكْرَمَهُ وَنَعَّمَهُ فَيَقُولُ رَبِّي أَكْرَمَنِ
﴿١٥﴾ وَأَمَّا إِذَا مَا ابْتَلَاهُ فَقَدَرَ عَلَيْهِ رِزْقَهُ فَيَقُولُ رَبِّي أَهَانَنِ ﴿١٦﴾
كَلَّا بَل لَّا تُكْرِمُونَ الْيَتِيمَ ﴿١٧﴾ وَلَا تَحَاضُّونَ عَلَىٰ طَعَامِ
الْمِسْكِينِ ﴿١٨﴾ وَتَأْكُلُونَ التُّرَاثَ أَكْلًا لَّمًّا ﴿١٩﴾
وَتُحِبُّونَ الْمَالَ حُبًّا جَمًّا ﴿٢٠﴾ كَلَّا إِذَا دُكَّتِ الْأَرْضُ دَكًّا
دَكًّا ﴿٢١﴾ وَجَاءَ رَبُّكَ وَالْمَلَكُ صَفًّا صَفًّا ﴿٢٢﴾ وَجِيءَ يَوْمَئِذٍ
بِجَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ يَتَذَكَّرُ الْإِنسَانُ وَأَنَّىٰ لَهُ الذِّكْرَىٰ ﴿٢٣﴾

وشەو ماناکانی

سوورەتی فەجر

﴿ وَالْفَجْرِ ﴾ سوێند بە بەرەبەیان

﴿ وَلَيَالٍ عَشْرٍ ﴾ بە دەی سەرەتای ذی الحجە

﴿ هَلْ فِي ذَٰلِكَ ﴾ ئایا لەوەدا

﴿ بِعَادٍ ﴾ گەلی هوود بە ناوی عادی

کۆڵەکە راگیراو

﴿ ذِي الْأَوْتَادِ ﴾ خاوەن

﴿ إِنَّ رَبَّكَ لَبِالْمِرْصَادِ ﴾

چاوەڕوانی ئەنجام دەکا

شوێنی مینگە (الغنة). (الإدغام) بە مینگەوە.

مینگەی (الإخفاء). (الإدغام)ی بێ مینگە و.

(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە دروست دەبن

(٤،٥) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمز)ەوە دروست دەبن

مەددی متصل لەکاتی وەستاندا و ماوەکەی بە ئەندازەی (٤ ٥ ٦) حەرەکەیە

(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبیعی)ە

درێژکردنەوەکان (المدود)

يَقُولُ يَٰلَيۡتَنِي قَدَّمۡتُ لِحَيَاتِي ٢٤ فَيَوۡمَئِذٖ لَّا يُعَذِّبُ عَذَابَهُۥٓ أَحَدٞ ٢٥
وَلَا يُوثِقُ وَثَاقَهُۥٓ أَحَدٞ ٢٦ يَٰٓأَيَّتُهَا ٱلنَّفۡسُ ٱلۡمُطۡمَئِنَّةُ ٢٧ ٱرۡجِعِيٓ
إِلَىٰ رَبِّكِ رَاضِيَةٗ مَّرۡضِيَّةٗ ٢٨ فَٱدۡخُلِي فِي عِبَٰدِي ٢٩ وَٱدۡخُلِي جَنَّتِي ٣٠

سُورَةُ البَلَدِ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

لَآ أُقۡسِمُ بِهَٰذَا ٱلۡبَلَدِ ١ وَأَنتَ حِلُّۢ بِهَٰذَا ٱلۡبَلَدِ ٢ وَوَالِدٖ وَمَا وَلَدَ
٣ لَقَدۡ خَلَقۡنَا ٱلۡإِنسَٰنَ فِي كَبَدٍ ٤ أَيَحۡسَبُ أَن لَّن يَقۡدِرَ عَلَيۡهِ
أَحَدٞ ٥ يَقُولُ أَهۡلَكۡتُ مَالٗا لُّبَدًا ٦ أَيَحۡسَبُ أَن لَّمۡ يَرَهُۥٓ أَحَدٌ
٧ أَلَمۡ نَجۡعَل لَّهُۥ عَيۡنَيۡنِ ٨ وَلِسَانٗا وَشَفَتَيۡنِ ٩ وَهَدَيۡنَٰهُ
ٱلنَّجۡدَيۡنِ ١٠ فَلَا ٱقۡتَحَمَ ٱلۡعَقَبَةَ ١١ وَمَآ أَدۡرَىٰكَ مَا ٱلۡعَقَبَةُ ١٢
فَكُّ رَقَبَةٍ ١٣ أَوۡ إِطۡعَٰمٞ فِي يَوۡمٖ ذِي مَسۡغَبَةٖ ١٤ يَتِيمٗا ذَا مَقۡرَبَةٍ
١٥ أَوۡ مِسۡكِينٗا ذَا مَتۡرَبَةٖ ١٦ ثُمَّ كَانَ مِنَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَتَوَاصَوۡاْ
بِٱلصَّبۡرِ وَتَوَاصَوۡاْ بِٱلۡمَرۡحَمَةِ ١٧ أُوْلَٰٓئِكَ أَصۡحَٰبُ ٱلۡمَيۡمَنَةِ ١٨ وَٱلَّذِينَ
كَفَرُواْ بِـَٔايَٰتِنَا هُمۡ أَصۡحَٰبُ ٱلۡمَشۡـَٔمَةِ ١٩ عَلَيۡهِمۡ نَارٞ مُّؤۡصَدَةُۢ ٢٠

سُورَةُ الشَّمۡسِ

وشەو مەبەستەكانی

﴿ وَلَا يُوثِقُ ﴾ كۆت و زەنجیر ناكرێ

سوورەتی بەلەد

﴿ ... ﴾ بەم شارە، مەككە

﴿ ... ﴾ تۆ حەلال بی و لە ئیحرامدا نەبی لەم شارەدا

﴿ ... ﴾ ئازار و زەحمەت

﴿ ... ﴾ ماڵێكی زۆرم لەناو برد

﴿ ... ﴾ دوو رێگەمان پیشان دا

﴿ فَلَا اقْتَحَمَ الْعَقَبَةَ ﴾ خۆزگە لە كێری حیتردا بكۆشایە

﴿ فَكُّ رَقَبَةٍ ﴾ دیلی ئازاد بكردایە

﴿ ذِي مَسْغَبَةٍ ﴾ برسییەك

﴿ ... ﴾ هەژارێكی زەمینگیربوو

﴿ نَارٌ مُؤْصَدَةٌ ﴾ ئاگرێكی دەرگا لەسەر داخراو

قورسی گۆكردن (تفخيم و ترقيق): ئەقصیمی پیتی لامی (الله) — ئەقصیمی پیتی (راء) — سەمەتی ...

چۆنیەتی وەستان (الوقوف) — ٢ نیشانەكانی وەستان

... حەرەكەكانی تری لێ دادەماڵرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەكە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) ...

٢- ئەو هێمایانەی وەستان كە بەڕەنگی سوور ڕەنگ كراون وەستانی مەبانەی ئایەتەكان و سەرەتای ئایەتەكان دیاری دەكەن، لەكاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوكمێك هەن كە دەگۆڕێن

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

وَٱلشَّمۡسِ وَضُحَىٰهَا ﴿١﴾ وَٱلۡقَمَرِ إِذَا تَلَىٰهَا ﴿٢﴾ وَٱلنَّهَارِ إِذَا جَلَّىٰهَا ﴿٣﴾
وَٱلَّيۡلِ إِذَا يَغۡشَىٰهَا ﴿٤﴾ وَٱلسَّمَآءِ وَمَا بَنَىٰهَا ﴿٥﴾ وَٱلۡأَرۡضِ وَمَا طَحَىٰهَا
﴿٦﴾ وَنَفۡسٖ وَمَا سَوَّىٰهَا ﴿٧﴾ فَأَلۡهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقۡوَىٰهَا ﴿٨﴾ قَدۡ
أَفۡلَحَ مَن زَكَّىٰهَا ﴿٩﴾ وَقَدۡ خَابَ مَن دَسَّىٰهَا ﴿١٠﴾ كَذَّبَتۡ ثَمُودُ
بِطَغۡوَىٰهَآ ﴿١١﴾ إِذِ ٱنۢبَعَثَ أَشۡقَىٰهَا ﴿١٢﴾ فَقَالَ لَهُمۡ رَسُولُ ٱللَّهِ
نَاقَةَ ٱللَّهِ وَسُقۡيَٰهَا ﴿١٣﴾ فَكَذَّبُوهُ فَعَقَرُوهَا فَدَمۡدَمَ
عَلَيۡهِمۡ رَبُّهُم بِذَنۢبِهِمۡ فَسَوَّىٰهَا ﴿١٤﴾ وَلَا يَخَافُ عُقۡبَٰهَا ﴿١٥﴾

سُورَةُ اللَّيْلِ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

وَٱلَّيۡلِ إِذَا يَغۡشَىٰ ﴿١﴾ وَٱلنَّهَارِ إِذَا تَجَلَّىٰ ﴿٢﴾ وَمَا خَلَقَ ٱلذَّكَرَ وَٱلۡأُنثَىٰٓ ﴿٣﴾
إِنَّ سَعۡيَكُمۡ لَشَتَّىٰ ﴿٤﴾ فَأَمَّا مَنۡ أَعۡطَىٰ وَٱتَّقَىٰ ﴿٥﴾ وَصَدَّقَ بِٱلۡحُسۡنَىٰ ﴿٦﴾
فَسَنُيَسِّرُهُۥ لِلۡيُسۡرَىٰ ﴿٧﴾ وَأَمَّا مَنۢ بَخِلَ وَٱسۡتَغۡنَىٰ ﴿٨﴾ وَكَذَّبَ بِٱلۡحُسۡنَىٰ
﴿٩﴾ فَسَنُيَسِّرُهُۥ لِلۡعُسۡرَىٰ ﴿١٠﴾ وَمَا يُغۡنِي عَنۡهُ مَالُهُۥٓ إِذَا تَرَدَّىٰٓ ﴿١١﴾ إِنَّ عَلَيۡنَا
لَلۡهُدَىٰ ﴿١٢﴾ وَإِنَّ لَنَا لَلۡأٓخِرَةَ وَٱلۡأُولَىٰ ﴿١٣﴾ فَأَنذَرۡتُكُمۡ نَارٗا تَلَظَّىٰ ﴿١٤﴾

وشەو ماناكانی

سوورەتی شەمس

﴿[illegible]﴾ سوێند بە خۆر ﴿[illegible]﴾ چێشتەنگاوەکەی
﴿[illegible]﴾ ئەو رووناکییەی دوای ئەوە دێت ﴿[illegible]﴾ رووناکی دەکاتەوە
﴿[illegible]﴾ دایدەپۆشێ
﴿[illegible]﴾ ئەوەی دروستی کردووە
﴿[illegible]﴾ ئەوەی راخستووە
﴿[illegible]﴾ بەدیی و پاکییەکەی، خراپیی و چاکییەکەی
﴿[illegible]﴾ ئەو کەسە کە خۆی راگرتبێ
﴿وقدخاب﴾ بێ هیوا دەبێ
﴿[illegible]﴾ کەسێ پیس و بێ خێری بکا، یاری دوایی لێ بێ
﴿[illegible]﴾ بەوە بەدەکەیان رابەری
﴿[illegible]﴾ تۆلە و سزای دا بگرتن
﴿فَسَوَّىٰهَا﴾ تەختی کرد

سوورەتی لەیل

﴿[illegible]﴾ کۆششەکانتان جۆراوجۆرە
﴿[illegible]﴾ باوەری بە ئیسلام کرد
﴿[illegible]﴾ لەمەولا رێگەی بۆ ئاسان دەکەین
﴿[illegible]﴾ بۆ ئاسانیی و کامەرانیی ﴿[illegible]﴾ بۆ زەحمەت و ناڕەحەتیی
﴿[illegible]﴾ تێک ئەچێت، بە ناو دۆزەخدا دەچێتەوە

ئەستێرەی درێژکردنەوەکان (المدود)		میێنگەکان و ئەوانەی ناخوێنرێنەوە	
(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە دروست دەبن		شوێنی مینگە (الغنة).	(الإدغام) بە مینگەوە.
(٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (همز)ەوە دروست دەبن		مینگەی (الإخفاء)	(الإدغام)ی بێ مینگە و،
مەددی منفصل لەکاتی وەستاند و ماوەکەی بە ئەندازەی (٦،٥،٤) حەرەکەیە		مینگەی (الإقلاب).	ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.
٢، ٤، ٦، حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستاندن (وقف)			
(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)یە			

لَا يَصْلَىٰهَآ إِلَّا ٱلْأَشْقَى ١٥ ٱلَّذِى كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ ١٦ وَسَيُجَنَّبُهَا
ٱلْأَتْقَى ١٧ ٱلَّذِى يُؤْتِى مَالَهُۥ يَتَزَكَّىٰ ١٨ وَمَا لِأَحَدٍ عِندَهُۥ مِن
نِّعْمَةٍ تُجْزَىٰٓ ١٩ إِلَّا ٱبْتِغَآءَ وَجْهِ رَبِّهِ ٱلْأَعْلَىٰ ٢٠ وَلَسَوْفَ يَرْضَىٰ ٢١

سُورَةُ الضُّحَىٰ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

وَٱلضُّحَىٰ ١ وَٱلَّيْلِ إِذَا سَجَىٰ ٢ مَا وَدَّعَكَ رَبُّكَ وَمَا قَلَىٰ ٣
وَلَلْءَاخِرَةُ خَيْرٌ لَّكَ مِنَ ٱلْأُولَىٰ ٤ وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ
فَتَرْضَىٰٓ ٥ أَلَمْ يَجِدْكَ يَتِيمًا فَـَٔاوَىٰ ٦ وَوَجَدَكَ ضَآلًّا
فَهَدَىٰ ٧ وَوَجَدَكَ عَآئِلًا فَأَغْنَىٰ ٨ فَأَمَّا ٱلْيَتِيمَ فَلَا تَقْهَرْ
٩ وَأَمَّا ٱلسَّآئِلَ فَلَا تَنْهَرْ ١٠ وَأَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثْ ١١

سُورَةُ الشَّرْحِ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

أَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَ ١ وَوَضَعْنَا عَنكَ وِزْرَكَ ٢ ٱلَّذِىٓ
أَنقَضَ ظَهْرَكَ ٣ وَرَفَعْنَا لَكَ ذِكْرَكَ ٤ فَإِنَّ مَعَ ٱلْعُسْرِ يُسْرًا ٥ إِنَّ
مَعَ ٱلْعُسْرِ يُسْرًا ٦ فَإِذَا فَرَغْتَ فَٱنصَبْ ٧ وَإِلَىٰ رَبِّكَ فَٱرْغَب ٨

وشەو ماناکانی

﴿[illegible]﴾ لبی دوور دەخرێتەوە
﴿[illegible]﴾ پاداش دەدرێتەوە

سوورەتی ضوحا

﴿[illegible]﴾ تاریکییەکەی پەردەی سەند
﴿[illegible]﴾ خودای تۆ دەستبەرداریت نەبووە
﴿[illegible]﴾ لێت توورە نەبووە
﴿[illegible]﴾ گرتیە لای خوی
﴿[illegible]﴾ ی ن کنووی
﴿[illegible]﴾ هەژار بووی
﴿[illegible]﴾ دەولەمەندی کردی

سوورەتی شەرح

﴿[illegible]﴾ لەسەرمان لابردی
﴿وزرك﴾ کۆل و باری پێغەمبەرایەتی
﴿[illegible]﴾ کە ئەرکی خستبووە سەر شانت
﴿[illegible]﴾ تی شکوتە

قورس کۆکردن (تسمیم) و قەلقەلە	تەفخیمی پیتی لامی (اللّٰه). تەفخیمی پیتی (راء). سیمەتی قەلقەلە.	
١. چۆنیەتی وەستان (الوقوف):	هەموو وەستانەکانی سەر پیتی سکوونە ... دەکرێت ... ئەو پیتەکە خوی سکوونە ... بەکاری وەستاند حەرەکەکانی تری لێ دادەمالرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە و، تائی خڕیش بە (هاء)ی سکوونداری دەخوێنرێتەوە.	
٢. نیشانەکانی وەستان:	٢- ئەو هێمایانەی وەستان کە بەڕەنگی سوور ڕەنگ کراون وەستانی میانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوکمێك هەن کە دەگۆڕێن.	

سُورَةُ التِّينِ

ترتيبها ٩٥ — آياتها ٨

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

وَٱلتِّينِ وَٱلزَّيْتُونِ ﴿١﴾ وَطُورِ سِينِينَ ﴿٢﴾ وَهَٰذَا ٱلْبَلَدِ ٱلْأَمِينِ ﴿٣﴾
لَقَدْ خَلَقْنَا ٱلْإِنسَٰنَ فِىٓ أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ ﴿٤﴾ ثُمَّ رَدَدْنَٰهُ أَسْفَلَ سَٰفِلِينَ
﴿٥﴾ إِلَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ فَلَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ ﴿٦﴾
فَمَا يُكَذِّبُكَ بَعْدُ بِٱلدِّينِ ﴿٧﴾ أَلَيْسَ ٱللَّهُ بِأَحْكَمِ ٱلْحَٰكِمِينَ ﴿٨﴾

سُورَةُ العَلَقِ

ترتيبها ٩٦ — آياتها ١٩

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

ٱقْرَأْ بِٱسْمِ رَبِّكَ ٱلَّذِى خَلَقَ ﴿١﴾ خَلَقَ ٱلْإِنسَٰنَ مِنْ عَلَقٍ ﴿٢﴾ ٱقْرَأْ وَرَبُّكَ
ٱلْأَكْرَمُ ﴿٣﴾ ٱلَّذِى عَلَّمَ بِٱلْقَلَمِ ﴿٤﴾ عَلَّمَ ٱلْإِنسَٰنَ مَا لَمْ يَعْلَمْ ﴿٥﴾ كَلَّآ إِنَّ
ٱلْإِنسَٰنَ لَيَطْغَىٰٓ ﴿٦﴾ أَن رَّءَاهُ ٱسْتَغْنَىٰٓ ﴿٧﴾ إِنَّ إِلَىٰ رَبِّكَ ٱلرُّجْعَىٰٓ ﴿٨﴾ أَرَءَيْتَ
ٱلَّذِى يَنْهَىٰ ﴿٩﴾ عَبْدًا إِذَا صَلَّىٰٓ ﴿١٠﴾ أَرَءَيْتَ إِن كَانَ عَلَى ٱلْهُدَىٰٓ ﴿١١﴾ أَوْ أَمَرَ
بِٱلتَّقْوَىٰٓ ﴿١٢﴾ أَرَءَيْتَ إِن كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰٓ ﴿١٣﴾ أَلَمْ يَعْلَم بِأَنَّ ٱللَّهَ يَرَىٰ ﴿١٤﴾ كَلَّا لَئِن
لَّمْ يَنتَهِ لَنَسْفَعًۢا بِٱلنَّاصِيَةِ ﴿١٥﴾ نَاصِيَةٍ كَٰذِبَةٍ خَاطِئَةٍ ﴿١٦﴾ فَلْيَدْعُ نَادِيَهُۥ
﴿١٧﴾ سَنَدْعُ ٱلزَّبَانِيَةَ ﴿١٨﴾ كَلَّا لَا تُطِعْهُ وَٱسْجُدْ وَٱقْتَرِب ۩ ﴿١٩﴾

سجدة

وشە و ماناکانی

سوورەتی تین

﴿ ... ﴾ سوێند بە هەنجیر و زەیتوون
﴿ ... ﴾ سوێند بە طووری سینا
﴿ ... ﴾ بە شاری مەککە
﴿ أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ ﴾ جوانترین شێوە
﴿ رَدَدْنَٰهُ ﴾ گێڕامانەوە، کافر، یان هەموو ئادەمیزادمان گێڕایەوە
﴿ أَسْفَلَ سَٰفِلِينَ ﴾ ناکەسی پیری و پەرتووتی
﴿ غَيْرُ مَمْنُونٍ ﴾ نەبڕاوە

سوورەتی عەلەق

﴿ ... ﴾ خوێنپارە، خوێنمەیو
﴿ ... ﴾ بەختەوەر
﴿ ... ﴾ بێ دەبێ
﴿ ... ﴾ ئایا بینیت، پێم بڵێ
﴿ لَنَسْفَعًۢا بِٱلنَّاصِيَةِ ﴾ لە کاکۆڵییەوە رای دەکێشین
﴿ فَلْيَدْعُ نَادِيَهُۥ ﴾ با خەڵکی کۆڕەکەی، تیرە و هۆزەکەی، بانگ بکا
﴿ سَنَدْعُ ٱلزَّبَانِيَةَ ﴾ زێوانی دۆزەخ بانگ دەکەین

مینگەکان و بەوانەی ناخوێنرێنەوە

شوێنی مینگە (الغنة) ▼ (الإدغام) بە مینگەوە
▼ مینگەی (الإخفاء). ▼ (الإدغام)ی بێ مینگە و، ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە
مینگەی (الإقلاب)

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)

▼ حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی سکوونەوە دروست دەبن
▼ (٤،٥) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمز)ەوە دروست دەبن
▼ مەددی متصل، لەکاتی وەستاندا و، داوەکەی بە ئەندازەی (٤،٥،٦) حەرەکە بە
▼ (٢،٤،٦) حەرەکە بۆ مەددی لەناکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)دا
▼ (٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبيعي)ن

وشەو ماناکانی
سوورەتی قەدر
﴿ أَنزَلۡنَٰهُ ﴾ ناردمانە خوارەوە
﴿ وَٱلرُّوحُ ﴾ جیبریل
﴿ مِّن كُلِّ أَمۡرٖ ﴾ لە هەموو کارێکی چاك و پیرۆز
﴿ سَلَٰمٌ هِيَ ﴾ ئەو شەوە ئارام و بێ زیانە
سوورەتی بەیینە
﴿ ﴾ جیا نابنەوە لەوەی لەسەرین
﴿ ﴾ ت بەڵگەی روون، پێغەمبەریان دێتە لا
﴿ ﴾ پاك و خاوێن
﴿ ﴾ ئایەت و فەرمانی نووسراوی تێدایە ﴿ ﴾ راست و دادپەروەر
﴿ وَمَا تَفَرَّقَ ﴾ جیابوونەوە جیاوازییان نەبوو
﴿ ﴾ بەندایەتی، خوداپەرستی
﴿ ﴾ لە پووچ لایان داوە بۆ لای ئیسلام
﴿ ﴾ گەل و کۆمەڵی بێ کێشی
﴿ ﴾ خەڵك، ئادەمیزاد

سُورَةُ القَدۡرِ

ترتيبها ٩٧ — آياتها ٥

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

إِنَّآ أَنزَلۡنَٰهُ فِي لَيۡلَةِ ٱلۡقَدۡرِ ١ وَمَآ أَدۡرَىٰكَ مَا لَيۡلَةُ ٱلۡقَدۡرِ ٢
لَيۡلَةُ ٱلۡقَدۡرِ خَيۡرٞ مِّنۡ أَلۡفِ شَهۡرٖ ٣ تَنَزَّلُ ٱلۡمَلَٰٓئِكَةُ وَٱلرُّوحُ
فِيهَا بِإِذۡنِ رَبِّهِم مِّن كُلِّ أَمۡرٖ ٤ سَلَٰمٌ هِيَ حَتَّىٰ مَطۡلَعِ ٱلۡفَجۡرِ ٥

سُورَةُ البَيِّنَةِ

ترتيبها ٩٨ — آياتها ٨

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

لَمۡ يَكُنِ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ مِنۡ أَهۡلِ ٱلۡكِتَٰبِ وَٱلۡمُشۡرِكِينَ مُنفَكِّينَ
حَتَّىٰ تَأۡتِيَهُمُ ٱلۡبَيِّنَةُ ١ رَسُولٞ مِّنَ ٱللَّهِ يَتۡلُواْ صُحُفٗا مُّطَهَّرَةٗ ٢
فِيهَا كُتُبٞ قَيِّمَةٞ ٣ وَمَا تَفَرَّقَ ٱلَّذِينَ أُوتُواْ ٱلۡكِتَٰبَ إِلَّا مِنۢ
بَعۡدِ مَا جَآءَتۡهُمُ ٱلۡبَيِّنَةُ ٤ وَمَآ أُمِرُوٓاْ إِلَّا لِيَعۡبُدُواْ ٱللَّهَ مُخۡلِصِينَ
لَهُ ٱلدِّينَ حُنَفَآءَ وَيُقِيمُواْ ٱلصَّلَوٰةَ وَيُؤۡتُواْ ٱلزَّكَوٰةَۚ وَذَٰلِكَ دِينُ
ٱلۡقَيِّمَةِ ٥ إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ مِنۡ أَهۡلِ ٱلۡكِتَٰبِ وَٱلۡمُشۡرِكِينَ
فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَٰلِدِينَ فِيهَآۚ أُوْلَٰٓئِكَ هُمۡ شَرُّ ٱلۡبَرِيَّةِ ٦ إِنَّ
ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ أُوْلَٰٓئِكَ هُمۡ خَيۡرُ ٱلۡبَرِيَّةِ ٧

فێربوونی گۆکردن (تەجوید و قەلقەلە)			
▼ تەفخیمی پیتی لامی (الله)	▼ تەفخیمی پیتی (راء).	▼ سیفەتی قەلقەلە.	
١. چۆنیەتی وەستان (الوقوف):	هەموو وەستانەکان بەسەر پیتی سکووندار دەکرێت. ئەگەر پیتەکە خۆی سکوون نەبێت لەکاتی وەستاندا حەرەکەکانی تری لێ دادەماڵرێت. هەر بۆیە لە وەستاندا گەر پیتەکە (تەمریبوتە قەلمە)ی لەسەر بوو یە (تەلمە) دەخوێنرێتەوە، تائی خرێش بە (هاء)ی سکوندار دەخوێنرێتەوە		
٢. نیشانەکانی وەستان:	٢- ئەو نیشانانەی وەستان کە بەرەنگی سوور رەنگ کراون وەستانی نێوانەی ئایەتەکان و سەرەتای ئایەتەکان دیاری دەکەن، لەکاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند خوکمێك هەن کە دەگۆڕێن.		

جَزَآؤُهُمْ عِندَ رَبِّهِمْ جَنَّٰتُ عَدْنٍ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ خَٰلِدِينَ
فِيهَآ أَبَدًا ۖ رَّضِىَ ٱللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا۟ عَنْهُ ۚ ذَٰلِكَ لِمَنْ خَشِىَ رَبَّهُۥ ﴿٨﴾

سُورَةُ الزَّلزَلَة

ترتيبها ٩٩ — آياتها ٨

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

إِذَا زُلْزِلَتِ ٱلْأَرْضُ زِلْزَالَهَا ﴿١﴾ وَأَخْرَجَتِ ٱلْأَرْضُ أَثْقَالَهَا
﴿٢﴾ وَقَالَ ٱلْإِنسَٰنُ مَا لَهَا ﴿٣﴾ يَوْمَئِذٍ تُحَدِّثُ أَخْبَارَهَا ﴿٤﴾
بِأَنَّ رَبَّكَ أَوْحَىٰ لَهَا ﴿٥﴾ يَوْمَئِذٍ يَصْدُرُ ٱلنَّاسُ أَشْتَاتًا
لِّيُرَوْا۟ أَعْمَٰلَهُمْ ﴿٦﴾ فَمَن يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا
يَرَهُۥ ﴿٧﴾ وَمَن يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُۥ ﴿٨﴾

سُورَةُ العَادِيَات

ترتيبها ١٠٠ — آياتها ١١

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

وَٱلْعَٰدِيَٰتِ ضَبْحًا ﴿١﴾ فَٱلْمُورِيَٰتِ قَدْحًا ﴿٢﴾ فَٱلْمُغِيرَٰتِ صُبْحًا
﴿٣﴾ فَأَثَرْنَ بِهِۦ نَقْعًا ﴿٤﴾ فَوَسَطْنَ بِهِۦ جَمْعًا ﴿٥﴾ إِنَّ ٱلْإِنسَٰنَ
لِرَبِّهِۦ لَكَنُودٌ ﴿٦﴾ وَإِنَّهُۥ عَلَىٰ ذَٰلِكَ لَشَهِيدٌ ﴿٧﴾ وَإِنَّهُۥ لِحُبِّ
ٱلْخَيْرِ لَشَدِيدٌ ﴿٨﴾ ۞ أَفَلَا يَعْلَمُ إِذَا بُعْثِرَ مَا فِى ٱلْقُبُورِ ﴿٩﴾

وشەو ماناکانی

سوورەتی زەلزەلە

زەویی هەژا

ئەو کەسانەی ...

ئەو لی حوی دەکیرپەوە، دەردەکەوێ چی لەسەر کراوە

﴿ يَصْدُرُ ٱلنَّاسُ ﴾ خەڵك لە گۆڕ دێنە دەرێ

﴿ أَشْتَاتًا ﴾ کۆمەڵ کۆمەڵ

بچووکترین شت

سوورەتی عادیات

سوێند بەو ئەسپانەی لە غەرادا تاو دەدەن!

پرخە و ...

کە بە بەرەبەیان هێرش دەبەن

﴿ فَأَثَرْنَ بِهِۦ نَقْعًا ﴾ تۆز هەڵدەستێنن

﴿ لَكَنُودٌ ﴾ کافر و سەرسەختە

... ویستن و خۆشویستنی ماڵ

﴿ بُعْثِرَ ﴾ دەرخرا، بڵاو کرایەوە

نیشانەکان و ئەوانەی نەخوێنرێنەوە		ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)	
شوێنی مینگە (غنە)	(الإدغام) بە مینگەوە		(٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی سکون دروست دەبن
مینگەی (الإخفاء)	(الإدغام)ی بێ مینگە و		(٥،٤) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمز)ەوە دروست دەبن
مینگەی (الإقلاب)	ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە		مەددی متصل، لەکاتی وەستاندا و ماوەکەی بە ئەندازەی (٦،٥،٤) حەرەکەیە
			(٢) ... حەرەکە بۆ مەددی ...
			(٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی حوکمەکەیان هاوشێوەی (المد الطبیعي)یە

وَحُصِّلَ مَا فِي ٱلصُّدُورِ ﴿١٠﴾ إِنَّ رَبَّهُم بِهِمْ يَوْمَئِذٍ لَّخَبِيرٌۢ ﴿١١﴾

سُورَةُ القَارِعَةِ

ترتيبها ١٠١ — آياتها ١١

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

ٱلْقَارِعَةُ ﴿١﴾ مَا ٱلْقَارِعَةُ ﴿٢﴾ وَمَآ أَدْرَىٰكَ مَا ٱلْقَارِعَةُ
﴿٣﴾ يَوْمَ يَكُونُ ٱلنَّاسُ كَٱلْفَرَاشِ ٱلْمَبْثُوثِ ﴿٤﴾
وَتَكُونُ ٱلْجِبَالُ كَٱلْعِهْنِ ٱلْمَنفُوشِ ﴿٥﴾ فَأَمَّا
مَن ثَقُلَتْ مَوَٰزِينُهُۥ ﴿٦﴾ فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَّاضِيَةٍ
﴿٧﴾ وَأَمَّا مَنْ خَفَّتْ مَوَٰزِينُهُۥ ﴿٨﴾ فَأُمُّهُۥ هَاوِيَةٌ
﴿٩﴾ وَمَآ أَدْرَىٰكَ مَا هِيَهْ ﴿١٠﴾ نَارٌ حَامِيَةٌۢ ﴿١١﴾

سُورَةُ التَّكَاثُرِ

ترتيبها ١٠٢ — آياتها ٨

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

أَلْهَىٰكُمُ ٱلتَّكَاثُرُ ﴿١﴾ حَتَّىٰ زُرْتُمُ ٱلْمَقَابِرَ ﴿٢﴾ كَلَّا سَوْفَ
تَعْلَمُونَ ﴿٣﴾ ثُمَّ كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٤﴾ كَلَّا لَوْ تَعْلَمُونَ
عِلْمَ ٱلْيَقِينِ ﴿٥﴾ لَتَرَوُنَّ ٱلْجَحِيمَ ﴿٦﴾ ثُمَّ لَتَرَوُنَّهَا
عَيْنَ ٱلْيَقِينِ ﴿٧﴾ ثُمَّ لَتُسْـَٔلُنَّ يَوْمَئِذٍ عَنِ ٱلنَّعِيمِ ﴿٨﴾

وشه و ماناكانى

﴿وَحُصِّلَ﴾ كۆكرايەوە، دەرخرا

سوورەتى قارىعە

﴿ٱلْقَارِعَةُ﴾ دڵكوت، دڵتۆقێن

﴿ٱلْمَبْثُوثِ﴾ پەرت و بڵاو

﴿كَٱلْعِهْنِ﴾ وەك خورى رەنگ كراو

﴿ٱلْمَنفُوشِ﴾ شى كراوە

﴿ثَقُلَتْ مَوَٰزِينُهُۥ﴾ ترازووى چاكەى قورس بوو

﴿خَفَّتْ مَوَٰزِينُهُۥ﴾ ترازووى سووك بوو

﴿فَأُمُّهُۥ هَاوِيَةٌ﴾ دۆزەخ جێگەيەتى

﴿مَا هِيَهْ﴾ چووزانى (هاويە) دۆزەخ چييە؟

سوورەتى تەكاثور

﴿أَلْهَىٰكُمُ﴾ سەرقاڵى كردن

﴿ٱلتَّكَاثُرُ﴾ خۆ بادان بە زۆريى ماڵى دنياوە

﴿زُرْتُمُ ٱلْمَقَابِرَ﴾ مردن و بران بۆ گۆرستان

﴿لَوْ تَعْلَمُونَ عِلْمَ ٱلْيَقِينِ﴾ ئەگەر زانيى تەواو و يەكومانتان هەبێ

﴿عَيْنَ ٱلْيَقِينِ﴾ چاوى بێ گومان، چاوى سەر

تەرس گۆكردن (تەحيما) و قەلقەلە	▼ تەفخيمى پيتى لامى (الله) ▼ تەفخيمى پيتى (ر) ▼ سيفەتى قەلقەلە	
١ جۆرەكانى وەستان (الوقوف): ٢ نيشانەكانى وەستان.	١ هەموو وەستانەكان لەسەر پيتى سكوند دەكرێت. تەنانەت گەر پيتەكە حۆى سكوندار نەبێت لەكاتى وەستاندا حەرەكەكانى بۆى لێ دادەماڵرێت هەر بۆيە لە وەستاندا گەر پيتەكە (تەنوين فەتحە)ى لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە و (تائى) حريش بە (هاء)ى سكوندار دەخوێنرێتەوە. ٢ بەو هێمايانەى وەستان كە بەرەنگى سوور رەنگ كراون وەستانى مانەى ئايەتەكان و سەرەتاى ئايەتەكان دياری دەكەن، لەكاتى بەردەواميبوونيش لە خوێندنەوە چەند حوكمێك هەن كە دەگۆڕێن.	

سُورَةُ العَصْرِ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

وَٱلْعَصْرِ ﴿١﴾ إِنَّ ٱلْإِنسَٰنَ لَفِى خُسْرٍ ﴿٢﴾ إِلَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟
وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ وَتَوَاصَوْا۟ بِٱلْحَقِّ وَتَوَاصَوْا۟ بِٱلصَّبْرِ ﴿٣﴾

سُورَةُ الهُمَزَةِ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

وَيْلٌ لِّكُلِّ هُمَزَةٍ لُّمَزَةٍ ﴿١﴾ ٱلَّذِى جَمَعَ مَالًا وَعَدَّدَهُۥ ﴿٢﴾
يَحْسَبُ أَنَّ مَالَهُۥٓ أَخْلَدَهُۥ ﴿٣﴾ كَلَّا ۖ لَيُنۢبَذَنَّ فِى ٱلْحُطَمَةِ ﴿٤﴾
وَمَآ أَدْرَىٰكَ مَا ٱلْحُطَمَةُ ﴿٥﴾ نَارُ ٱللَّهِ ٱلْمُوقَدَةُ ﴿٦﴾ ٱلَّتِى تَطَّلِعُ
عَلَى ٱلْأَفْـِٔدَةِ ﴿٧﴾ إِنَّهَا عَلَيْهِم مُّؤْصَدَةٌ ﴿٨﴾ فِى عَمَدٍ مُّمَدَّدَةٍۭ ﴿٩﴾

سُورَةُ الفِيلِ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَٰبِ ٱلْفِيلِ ﴿١﴾ أَلَمْ يَجْعَلْ كَيْدَهُمْ
فِى تَضْلِيلٍ ﴿٢﴾ وَأَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا أَبَابِيلَ ﴿٣﴾ تَرْمِيهِم
بِحِجَارَةٍ مِّن سِجِّيلٍ ﴿٤﴾ فَجَعَلَهُمْ كَعَصْفٍ مَّأْكُولٍۭ ﴿٥﴾

وشه و مانا‌کانی

سووره‌تی عه‌صر
﴿ ﴾ سوێند به
کات ﴿ ﴾ به
زیان به
﴿وَتَوَاصَوْا۟ بِٱلْحَقِّ﴾ ئامۆژگاریی یه‌کتر به چاکه و راستیی بکه‌ن
﴿وَتَوَاصَوْا۟ بِٱلصَّبْرِ﴾ ئامۆژگاریی یه‌کتر بکه‌ن بۆ خۆڕاگریی

سووره‌تی هومه‌زه
﴿وَيْلٌ﴾ هاوار، سزا
﴿هُمَزَةٍ لُّمَزَةٍ﴾ تانه و ته‌شه‌ر
﴿ ﴾ ده‌مرد
﴿لَيُنۢبَذَنَّ﴾ فڕێ ده‌درێن ﴿ٱلْحُطَمَةِ﴾ دۆزه‌خ
﴿ٱلْأَفْـِٔدَةِ﴾ دڵ داده‌گرێ و ره‌گه‌کانی ده‌پسێنێ
﴿ ﴾ داخراوه
﴿ ﴾ له ستوونی درێژدا

سووره‌تی فیل
﴿ ﴾
خاوه‌نی فیل
﴿ ﴾
فێڵه‌کانی به‌ تاڵ کرد
﴿ ﴾ له زیان و سه‌رلێشێوان و له‌ناوبردن
﴿طَيْرًا أَبَابِيلَ﴾ ئه‌و باڵنده ناسراوه به ‌ئه‌بابیل
﴿ ﴾ سه‌نگی گڵ به‌رده‌ قوڕینه
﴿ ﴾
وه‌ك گای به‌ره‌ی‌ خوراو

ناسکاو و به‌وانه‌ی نا‌خوێنرێنه‌وه: شوێنی مینگه (الغنة). (الإدغام) به مینگه‌وه. مینگه‌ی (إخفاء) (الإدغام)ی بێ مینگه و مینگه‌ی (الإقلاب). ئه‌و پیتانه‌ی ناخوێنرێنه‌وه.

ئه‌ندازه‌ی درێژکردنه‌وه‌کان (المدود):
(٦) حه‌ره‌که بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ی به‌هۆی (سکون)ه‌وه درووست ده‌بن
(٥،٤) حه‌ره‌که بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ی به‌هۆی (هه‌مزه)وه درووست ده‌بن
مه‌ددی منفصل، له‌کاتی وه‌ستاندا و ماوه‌که‌ی به ئه‌ندازه‌ی (٦،٥،٤) حه‌ره‌که‌یه
(٦،٤،٢) حه‌ره‌که بۆ مه‌ددی ئاشکاو (عارض) به‌ هۆی وه‌ستان
(٢) حه‌ره‌که بۆ ئه‌و مه‌ددانه‌ی حوکمه‌که‌یان هاوشێوه‌ی (المد الطبيعي)یه

سورة قريش

مكية ١٠٦ — آياتها ٤

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

لِإِيلَٰفِ قُرَيْشٍ ﴿١﴾ إِۦلَٰفِهِمْ رِحْلَةَ ٱلشِّتَآءِ وَٱلصَّيْفِ
﴿٢﴾ فَلْيَعْبُدُوا۟ رَبَّ هَٰذَا ٱلْبَيْتِ ﴿٣﴾ ٱلَّذِىٓ أَطْعَمَهُم
مِّن جُوعٍ وَءَامَنَهُم مِّنْ خَوْفٍۭ ﴿٤﴾

سورة الماعون

مكية ١٠٧ — آياتها ٧

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

أَرَءَيْتَ ٱلَّذِى يُكَذِّبُ بِٱلدِّينِ ﴿١﴾ فَذَٰلِكَ ٱلَّذِى
يَدُعُّ ٱلْيَتِيمَ ﴿٢﴾ وَلَا يَحُضُّ عَلَىٰ طَعَامِ ٱلْمِسْكِينِ ﴿٣﴾
فَوَيْلٌ لِّلْمُصَلِّينَ ﴿٤﴾ ٱلَّذِينَ هُمْ عَن صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ
﴿٥﴾ ٱلَّذِينَ هُمْ يُرَآءُونَ ﴿٦﴾ وَيَمْنَعُونَ ٱلْمَاعُونَ ﴿٧﴾

سورة الكوثر

مكية ١٠٨ — آياتها ٣

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

إِنَّآ أَعْطَيْنَٰكَ ٱلْكَوْثَرَ ﴿١﴾ فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَٱنْحَرْ ﴿٢﴾
إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ ٱلْأَبْتَرُ ﴿٣﴾

وشه و ماناکانی

سووره‌تی قوره‌یش

﴿ لِإِيلَٰفِ قُرَيْشٍ ﴾ بۆ ئارامیی و مانه‌وه‌ی قوره‌یش

سووره‌تی ماعوون

﴿ [illegible] ﴾ ئایا دیوته‌؟ پیم بلی

﴿ [illegible] ﴾ باوه‌ری به رۆژی قیامه‌ت نییه

﴿ [illegible] ﴾ هه‌تیو به پاڵ ده‌رده‌کا

﴿ وَلَا يَحُضُّ ﴾ هان نادا ﴿ فَوَيْلٌ ﴾ مالکاولیی، هاوار

﴿ [illegible] ﴾ ئه‌و نوێژکه‌رانه‌ی دووڕوویی ده‌که‌ن

﴿ سَاهُونَ ﴾ سارده نوێژن ﴿ [illegible] ﴾ رووپامایی ده‌که‌ن

﴿ وَيَمْنَعُونَ ٱلْمَاعُونَ ﴾ رێگریی له کۆمه‌ککردنی ده‌ر و دراوسی ده‌که‌ن

سووره‌تی که‌وسه‌ر

﴿ إِنَّآ أَعْطَيْنَٰكَ ٱلْكَوْثَرَ ﴾ که‌وسه‌رمان داییتێ، که‌وسه‌ر جۆگه‌یه‌که له به‌هه‌شتدا ﴿ وَٱنْحَرْ ﴾ قوربانیی بکه

﴿ شَانِئَكَ ﴾ ئه‌وه‌ی رقی لێته

﴿ هُوَ ٱلْأَبْتَرُ ﴾ ئه‌و دوابڕاو و بێ نه‌وه‌یه

قورسی گۆکردن (مه‌دوم) و قه‌لقه‌له

▼ ئه‌ڤخیمی پیتی لامی (الله)

▼ ئه‌ڤخیمی پیتی (راء)

▼ سیمه‌تی قه‌لقه‌له

١ جوسه‌تی وه‌ستان (کوهوف).
٢ نیشانه‌کانی وه‌ستان.

١ هه‌موو وه‌ستانه‌کان به‌سه‌ر پیتی سکوندار ده‌کرێت به‌ته‌مه‌گه‌ر پیته‌که حوی سکوندار نه‌بیت له‌کاتی وه‌ستاندا حه‌ره‌که‌کانی تری لێ داده‌مالرێت. هه‌ر بۆیه له وه‌ستاندا گه‌ر پیته‌که (ئه‌وینی فه‌تحه)ی له‌سه‌ر بوو به (ئه‌لف) ده‌خوێنرێته‌وه، تائی حه‌ریش به (هاء)ی سکوندار ده‌خوێنرێته‌وه.

٢ ئه‌و نیشانانه‌ی وه‌ستان که به‌ڕه‌نگی سوور ره‌نگ کراون، وه‌ستانی میانه‌ی ئایه‌ته‌کان و سه‌ره‌تای ئایه‌ته‌کان دیاری ده‌که‌ن، له‌کاتی به‌رده‌وامبوونیش له خوێندنه‌وه چه‌ند حوکمێك هه‌ن که ده‌گۆڕێن.

سُورَةُ الكَافِرُونَ

ترتيبها ١٠٩ — آياتها ٦

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

قُلۡ يَٰٓأَيُّهَا ٱلۡكَٰفِرُونَ ١ لَآ أَعۡبُدُ مَا تَعۡبُدُونَ ٢
وَلَآ أَنتُمۡ عَٰبِدُونَ مَآ أَعۡبُدُ ٣ وَلَآ أَنَا۠ عَابِدٞ مَّا عَبَدتُّمۡ ٤
وَلَآ أَنتُمۡ عَٰبِدُونَ مَآ أَعۡبُدُ ٥ لَكُمۡ دِينُكُمۡ وَلِيَ دِينِ ٦

سُورَةُ النَّصۡرِ

ترتيبها ١١٠ — آياتها ٣

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

إِذَا جَآءَ نَصۡرُ ٱللَّهِ وَٱلۡفَتۡحُ ١ وَرَأَيۡتَ ٱلنَّاسَ
يَدۡخُلُونَ فِي دِينِ ٱللَّهِ أَفۡوَاجٗا ٢ فَسَبِّحۡ بِحَمۡدِ رَبِّكَ
وَٱسۡتَغۡفِرۡهُۚ إِنَّهُۥ كَانَ تَوَّابَۢا ٣

سُورَةُ المَسَدِ

ترتيبها ١١١ — آياتها ٥

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

تَبَّتۡ يَدَآ أَبِي لَهَبٖ وَتَبَّ ١ مَآ أَغۡنَىٰ عَنۡهُ مَالُهُۥ وَمَا
كَسَبَ ٢ سَيَصۡلَىٰ نَارٗا ذَاتَ لَهَبٖ ٣ وَٱمۡرَأَتُهُۥ
حَمَّالَةَ ٱلۡحَطَبِ ٤ فِي جِيدِهَا حَبۡلٞ مِّن مَّسَدِۭ ٥

وشه و ماناکانی

سوورەتی کافرون

﴿ لَكُمۡ دِينُكُمۡ ﴾ کوفر و بێ باوەڕیی خۆتان بۆ خۆتان

﴿ [illegible] ﴾ دلسوزیی و باوەڕی منیش بۆ خۆم

سوورەتی نەصر

﴿ جَآءَ نَصۡرُ ٱللَّهِ ﴾ یارمەتیی و کۆمەکی خودا هات

﴿ وَٱلۡفَتۡحُ ﴾ ئار دکردن و رزگارکردنی مەککە

﴿ أَفۡوَاجٗا ﴾ پۆل پۆل

﴿ [illegible] ﴾ سوپاسی خودای خۆت بکە

﴿ [illegible] ﴾ تەوبە قەبووڵ دەکا

سوورەتی مەسەد

﴿ تَبَّتۡ ﴾ دەستی شکێ' دەستی وشك بێ'

﴿ وَتَبَّ ﴾ شکاش و وشکیش بوو

﴿ [illegible] ﴾ هیچ سوودی پێ نەدا

﴿ كَسَبَ ﴾ ئەوەی کە کردی

﴿ سَيَصۡلَىٰ نَارٗا ﴾ دەخرێتە ئاگرەوە

﴿ [illegible] ﴾ لە ئەستویدا

﴿ مِّن مَّسَدِۭ ﴾ لە کوریس

نیشانەکان و ڕەنگەکانی خوێندنەوە

- شوێنی مینگە (الغنة)
- (الإدغام) بە مینگەوە
- مینگەی (الإخفاء).
- (الإدغام)ی بێ مینگە و...
- مینگەی (الإقلاب).
- ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.

ئەندازەی درێژکردنەوەکان (المدود)

- (٦) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە دروست دەبن
- (٤،٥) حەرەکە بۆ ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمز)ەوە دروست دەبن
- مەددی متصل، لەکاتی وەستاندا و، ماوەکەی بە ئەندازەی (٤،٥،٦) حەرەکەیە
- (٢، ٤، ٦) حەرەکە بۆ مەددی بەماکاو (عارض) لەکاتی وەستان (وقف)دا
- (٢) حەرەکە بۆ ئەو مەددەی حوکمەکەی هاوشێوەی (المد الطبيعي)ە

سُورَةُ الإِخلَاصِ

ترتيبها ١١٢ — آياتها ٤

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

قُلۡ هُوَ ٱللَّهُ أَحَدٌ ﴿١﴾ ٱللَّهُ ٱلصَّمَدُ ﴿٢﴾ لَمۡ يَلِدۡ
وَلَمۡ يُولَدۡ ﴿٣﴾ وَلَمۡ يَكُن لَّهُۥ كُفُوًا أَحَدُۢ ﴿٤﴾

سُورَةُ الفَلَقِ

ترتيبها ١١٣ — آياتها ٥

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

قُلۡ أَعُوذُ بِرَبِّ ٱلۡفَلَقِ ﴿١﴾ مِن شَرِّ مَا خَلَقَ ﴿٢﴾ وَمِن
شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ ﴿٣﴾ وَمِن شَرِّ ٱلنَّفَّٰثَٰتِ فِي
ٱلۡعُقَدِ ﴿٤﴾ وَمِن شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ ﴿٥﴾

سُورَةُ النَّاسِ

ترتيبها ١١٤ — آياتها ٦

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

قُلۡ أَعُوذُ بِرَبِّ ٱلنَّاسِ ﴿١﴾ مَلِكِ ٱلنَّاسِ ﴿٢﴾ إِلَٰهِ
ٱلنَّاسِ ﴿٣﴾ مِن شَرِّ ٱلۡوَسۡوَاسِ ٱلۡخَنَّاسِ ﴿٤﴾ ٱلَّذِي
يُوَسۡوِسُ فِي صُدُورِ ٱلنَّاسِ ﴿٥﴾
مِنَ ٱلۡجِنَّةِ وَٱلنَّاسِ ﴿٦﴾

وشه و ماناكانى

سوورەتی ئیخلاص

﴿ ٱللَّهُ ٱلصَّمَدُ ﴾ خودا بێ ئیحتیاجە و هەموو موحتاجی ئەون ﴿ كُفُوًا ﴾ هاو وێنە

سوورەتی فەلەق

﴿ أَعُوذُ ﴾ پەنا ئەگرم ﴿ بِرَبِّ ٱلۡفَلَقِ ﴾ بە خودای بەیانی، خودای هەموو كەس ﴿ [illegible] ﴾ شەر و ڕیبی شەو ﴿ وَقَبَ ﴾ كە تاریكیی دادێ ﴿ ٱلنَّفَّٰثَٰتِ فِي ٱلۡعُقَدِ ﴾ ئەو ژنانەی جادوو دەكەن و فوو بە گرێدا دەكەن

سوورەتی ناس

﴿ أَعُوذُ ﴾ پەنا ئەگرم ﴿ بِرَبِّ ٱلنَّاسِ ﴾ بە فەرمانڕەوای خودای جیهان ﴿ [illegible] ﴾ خاوەنی خەڵك ﴿ [illegible] ﴾ خودای خەڵك ﴿ [illegible] ﴾ وەروار، گومانكەر ﴿ [illegible] ﴾ خۆشارەوە، نادیار ﴿ ٱلۡجِنَّةِ ﴾ جنۆكە

ڕەنگی گۆڕینی (ئیدغام و قەلقەلە)	▼ تەفخیمی پیتی لامی (الله)	^١ **جۆرەی وەستان (الوقوف)** هەموو وەستانەكان بەسە بێی سكوون [illegible] پیتەكە جوو سكوون [illegible] بەكاری وەستان حەرەكەكانی [illegible] گەر پیتەكە (تەنوینی فەتحە)ی لەسەر بوو بە (ئەلف) دەخوێنرێتەوە [illegible] سكوون دەخوێنرێتەوە
	▼ تەفخیمی پیتی (راء)	^٢ **نیشانەكانی وەستان** ئەو هێمایانەی وەستان كە بەڕەنگی سوور ڕەنگ كراون وەستانی نێوانی ئایەتەكان و سەرەتای ئایەتەكان دیاری دەكەن، لەكاتی بەردەوامبوونیش لە خوێندنەوە چەند حوكمێك هەن كە دەگۆڕێن.
	▼ سیمەتی قەلقەلە	

دُعَاءُ خَتْمِ الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ

اللَّهُمَّ ارْحَمْنِي بِالقُرْءَانِ وَاجْعَلْهُ لِي إِمَامًا وَنُورًا وَهُدًى وَرَحْمَةً اللَّهُمَّ ذَكِّرْنِي مِنْهُ مَا نَسِيتُ وَعَلِّمْنِي مِنْهُ مَا جَهِلْتُ وَارْزُقْنِي تِلَاوَتَهُ آنَاءَ اللَّيْلِ وَأَطْرَافَ النَّهَارِ وَاجْعَلْهُ لِي حُجَّةً يَارَبَّ الْعَالَمِينَ * اللَّهُمَّ أَصْلِحْ لِي دِينِي الَّذِي هُوَ عِصْمَةُ أَمْرِي وَأَصْلِحْ لِي دُنْيَايَ الَّتِي فِيهَا مَعَاشِي وَأَصْلِحْ لِي آخِرَتِي الَّتِي فِيهَا مَعَادِي وَاجْعَلِ الْحَيَاةَ زِيَادَةً لِي فِي كُلِّ خَيْرٍ وَاجْعَلِ الْمَوْتَ رَاحَةً لِي مِنْ كُلِّ شَرٍّ * اللَّهُمَّ اجْعَلْ خَيْرَ عُمْرِي آخِرَهُ وَخَيْرَ عَمَلِي خَوَاتِمَهُ وَخَيْرَ أَيَّامِي يَوْمَ أَلْقَاكَ فِيهِ * اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ عِيشَةً هَنِيَّةً وَمِيتَةً سَوِيَّةً وَمَرَدًّا غَيْرَ مُخْزٍ وَلَا فَاضِحٍ * اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَ الْمَسْأَلَةِ وَخَيْرَ الدُّعَاءِ وَخَيْرَ النَّجَاحِ وَخَيْرَ الْعِلْمِ وَخَيْرَ الْعَمَلِ وَخَيْرَ الثَّوَابِ وَخَيْرَ الْحَيَاةِ وَخَيْرَ الْمَمَاتِ وَثَبِّتْنِي وَثَقِّلْ مَوَازِينِي وَحَقِّقْ إِيمَانِي وَارْفَعْ دَرَجَتِي وَتَقَبَّلْ صَلَاتِي وَاغْفِرْ خَطِيئَاتِي وَأَسْأَلُكَ الْعُلَا مِنَ الْجَنَّةِ * اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مُوجِبَاتِ رَحْمَتِكَ

وَعَزَائِمَ مَغْفِرَتِكَ وَالسَّلَامَةَ مِنْ كُلِّ إِثْمٍ وَالْغَنِيمَةَ مِنْ كُلِّ بِرٍّ وَالْفَوْزَ
بِالْجَنَّةِ وَالنَّجَاةَ مِنَ النَّارِ * اللَّهُمَّ أَحْسِنْ عَاقِبَتَنَا فِي الْأُمُورِ كُلِّهَا
وَأَجِرْنَا مِنْ خِزْيِ الدُّنْيَا وَعَذَابِ الْآخِرَةِ * اللَّهُمَّ اقْسِمْ لَنَا مِنْ
خَشْيَتِكَ مَا تَحُولُ بِهِ بَيْنَنَا وَبَيْنَ مَعْصِيَتِكَ وَمِنْ طَاعَتِكَ مَا تُبَلِّغُنَا
بِهَا جَنَّتَكَ وَمِنَ الْيَقِينِ مَا تُهَوِّنُ بِهِ عَلَيْنَا مَصَائِبَ الدُّنْيَا وَمَتِّعْنَا
بِأَسْمَاعِنَا وَأَبْصَارِنَا وَقُوَّتِنَا مَا أَحْيَيْتَنَا وَاجْعَلْهُ الْوَارِثَ مِنَّا وَاجْعَلْ
ثَأْرَنَا عَلَى مَنْ ظَلَمَنَا وَانْصُرْنَا عَلَى مَنْ عَادَانَا وَلَا تَجْعَلْ مُصِيبَتَنَا فِي
دِينِنَا وَلَا تَجْعَلِ الدُّنْيَا أَكْبَرَ هَمِّنَا وَلَا مَبْلَغَ عِلْمِنَا وَلَا تُسَلِّطْ عَلَيْنَا
مَنْ لَا يَرْحَمُنَا * اللَّهُمَّ لَا تَدَعْ لَنَا ذَنْبًا إِلَّا غَفَرْتَهُ وَلَا هَمًّا إِلَّا
فَرَّجْتَهُ وَلَا دَيْنًا إِلَّا قَضَيْتَهُ وَلَا حَاجَةً مِنْ حَوَائِجِ الدُّنْيَا
وَالْآخِرَةِ إِلَّا قَضَيْتَهَا يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ * رَبَّنَا آتِنَا فِي
الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ
وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى نَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَأَصْحَابِهِ
الْأَخْيَارِ وَسَلَّمَ تَسْلِيمًا كَثِيرًا

فهرس السور

السُّورَة	رقمها	الصفحة	
الفَاتِحَة	١	١	مَكيّة
البَقَرَة	٢	٢	مَدنية
آل عِمْرَان	٣	٥٠	مَدنية
النِّسَاء	٤	٧٧	مَدنية
المَائدة	٥	١٠٦	مَدنية
الأنعَام	٦	١٢٨	مَكيّة
الأعْرَاف	٧	١٥١	مَكيّة
الأنفَال	٨	١٧٧	مَدنية
التَّوبَة	٩	١٨٧	مَدنية
يُونس	١٠	٢٠٨	مَكيّة
هُود	١١	٢٢١	مَكيّة
يُوسُف	١٢	٢٣٥	مَكيّة
الرَّعد	١٣	٢٤٩	مَدنية
إبراهيم	١٤	٢٥٥	مَكيّة
الحِجر	١٥	٢٦٢	مَكيّة
النَّحل	١٦	٢٦٧	مَكيّة
الإسْرَاء	١٧	٢٨٢	مَكيّة
الكهف	١٨	٢٩٣	مَكيّة
مَريَم	١٩	٣٠٥	مَكيّة
طه	٢٠	٣١٢	مَكيّة
الأنبيَاء	٢١	٣٢٢	مَكيّة
الحَج	٢٢	٣٣٢	مَدنية
المؤمنون	٢٣	٣٤٢	مَكيّة
النُّور	٢٤	٣٥٠	مَدنية
الفُرقان	٢٥	٣٥٩	مَكيّة
الشُّعَرَاء	٢٦	٣٦٧	مَكيّة
النَّمل	٢٧	٣٧٧	مَكيّة
القَصَص	٢٨	٣٨٥	مَكيّة
العَنكبوت	٢٩	٣٩٦	مَكيّة
الرُّوم	٣٠	٤٠٤	مَكيّة
لقمَان	٣١	٤١١	مَكيّة
السَّجدَة	٣٢	٤١٥	مَكيّة
الأحزَاب	٣٣	٤١٨	مَدنية
سَبَإ	٣٤	٤٢٨	مَكيّة
فَاطِر	٣٥	٤٣٤	مَكيّة
يسٓ	٣٦	٤٤٠	مَكيّة
الصَّافات	٣٧	٤٤٦	مَكيّة
صٓ	٣٨	٤٥٣	مَكيّة
الزُّمَر	٣٩	٤٥٨	مَكيّة
غَافر	٤٠	٤٦٧	مَكيّة
فُصِّلَت	٤١	٤٧٧	مَكيّة
الشُّورى	٤٢	٤٨٣	مَكيّة
الزُّخرُف	٤٣	٤٨٩	مَكيّة
الدُّخَان	٤٤	٤٩٦	مَكيّة
الجَاثيَة	٤٥	٤٩٩	مَكيّة
الأحقاف	٤٦	٥٠٢	مَكيّة
محَمَّد	٤٧	٥٠٧	مَدنية
الفَتح	٤٨	٥١١	مَدنية
الحُجرَات	٤٩	٥١٥	مَدنية
قٓ	٥٠	٥١٨	مَكيّة
الذَّاريَات	٥١	٥٢٠	مَكيّة
الطُّور	٥٢	٥٢٣	مَكيّة
النَّجم	٥٣	٥٢٦	مَكيّة
القَمَر	٥٤	٥٢٨	مَكيّة
الرَّحمن	٥٥	٥٣١	مَدنية
الواقِعَة	٥٦	٥٣٤	مَكيّة
الحَديد	٥٧	٥٣٧	مَدنية
المجَادلة	٥٨	٥٤٢	مَدنية

فهرس السور

السُّورَة	رقمها	الصفحة	
الحَشر	٥٩	٥٤٥	مَدَنية
المُمتَحِنَة	٦٠	٥٤٨	مَدَنية
الصَّف	٦١	٥٥١	مَدَنية
الجُمُعَة	٦٢	٥٥٣	مَدَنية
المنَافِقون	٦٣	٥٥٤	مَدَنية
التغَابُن	٦٤	٥٥٦	مَدَنية
الطَّلَاق	٦٥	٥٥٨	مَدَنية
التحريم	٦٦	٥٦٠	مَدَنية
المُلك	٦٧	٥٦٢	مَكية
القَلَم	٦٨	٥٦٤	مَكية
الحَاقَة	٦٩	٥٦٦	مَكية
المعَارج	٧٠	٥٦٨	مَكية
نُوح	٧١	٥٧٠	مَكية
الجن	٧٢	٥٧٢	مَكية
المُزَمِّل	٧٣	٥٧٤	مَكية
المدَّثِّر	٧٤	٥٧٥	مَكية
القِيَامَة	٧٥	٥٧٧	مَكية
الإنسَان	٧٦	٥٧٨	مَدَنية
المُرسَلات	٧٧	٥٨٠	مَكية
النَبَإ	٧٨	٥٨٢	مَكية
النَازعَات	٧٩	٥٨٣	مَكية
عَبَس	٨٠	٥٨٥	مَكية
التكوير	٨١	٥٨٦	مَكية
الانفِطار	٨٢	٥٨٧	مَكية
المطفِّفين	٨٣	٥٨٧	مَكية
الانشقاق	٨٤	٥٨٩	مَكية
البُرُوج	٨٥	٥٩٠	مَكية
الطَّارق	٨٦	٥٩١	مَكية
الأعلىٰ	٨٧	٥٩١	مَكية
الغَاشِيَة	٨٨	٥٩٢	مَكية
الفَجر	٨٩	٥٩٣	مَكية
البَلَد	٩٠	٥٩٤	مَكية
الشمس	٩١	٥٩٥	مَكية
الليل	٩٢	٥٩٥	مَكية
الضحىٰ	٩٣	٥٩٦	مَكية
الشَّرح	٩٤	٥٩٦	مَكية
التين	٩٥	٥٩٧	مَكية
العَلق	٩٦	٥٩٧	مَكية
القدر	٩٧	٥٩٨	مَكية
البَيِّنَة	٩٨	٥٩٨	مَدَنية
الزلزلة	٩٩	٥٩٩	مَدَنية
العَاديَات	١٠٠	٥٩٩	مَكية
القَارعَة	١٠١	٦٠٠	مَكية
التكاثر	١٠٢	٦٠٠	مَكية
العَصر	١٠٣	٦٠١	مَكية
الهُمَزة	١٠٤	٦٠١	مَكية
الفيل	١٠٥	٦٠١	مَكية
قُرَيش	١٠٦	٦٠٢	مَكية
المَاعون	١٠٧	٦٠٢	مَكية
الكوثر	١٠٨	٦٠٢	مَكية
الكافِرون	١٠٩	٦٠٣	مَكية
النَّصر	١١٠	٦٠٣	مَدَنية
المَسَد	١١١	٦٠٣	مَكية
الإخلاص	١١٢	٦٠٤	مَكية
الفَلَق	١١٣	٦٠٤	مَكية
النَّاس	١١٤	٦٠٤	مَكية

فهرس السور الألفبائي

السورة	رقمها	الصفحة	السورة	رقمها	الصفحة	السورة	رقمها	الصفحة	السورة	رقمها	الصفحة
أ آل عمران	٣	٥٠	الحج	٢٢	٣٣٢	العصر	١٠٣	٦٠١	المجادلة	٥٨	٥٤٢
إبراهيم	١٤	٢٥٥	الحجر	١٥	٢٦٢	العنكبوت	٢٩	٣٩٦	محمد	٤٧	٥٠٧
الأحزاب	٣٣	٤١٨	الحجرات	٤٩	٥١٥	العلق	٩٦	٥٩٧	المدثر	٧٤	٥٧٥
الأحقاف	٤٦	٥٠٢	الحشر	٥٩	٥٤٥	غ الغاشية	٨٨	٥٩٢	المرسلات	٧٧	٥٨٠
الإخلاص	١١٢	٦٠٤	الحديد	٥٧	٥٣٧	غافر	٤٠	٤٦٧	مريم	١٩	٣٠٥
الإسراء	١٧	٢٨٢	د الدخان	٤٤	٤٩٦	ف الفاتحة	١	١	المزمل	٧٣	٥٧٤
الأنعام	٦	١٢٨	ذ الذاريات	٥١	٥٢٠	فاطر	٣٥	٤٣٤	المسد	١١١	٦٠٣
الأعلى	٨٧	٥٩١	ر الرحمن	٥٥	٥٣١	الفتح	٤٨	٥١١	المطففين	٨٣	٥٨٧
الأنبياء	٢١	٣٢٢	الرعد	١٣	٢٤٩	الفجر	٨٩	٥٩٣	المعارج	٧٠	٥٦٨
الإنسان	٧٦	٥٧٨	الروم	٣٠	٤٠٤	الفرقان	٢٥	٣٥٩	الملك	٦٧	٥٦٢
الانشقاق	٨٤	٥٨٩	ز الزخرف	٤٣	٤٨٩	فصلت	٤١	٤٧٧	الممتحنة	٦٠	٥٤٨
الأعراف	٧	١٥١	الزلزلة	٩٩	٥٩٩	الفلق	١١٣	٦٠٤	المنافقون	٦٣	٥٥٤
الأنفال	٨	١٧٧	الزمر	٣٩	٤٥٨	الفيل	١٠٥	٦٠١	ن النبأ	٧٨	٥٨٢
الانفطار	٨٢	٥٨٧	س سبأ	٣٤	٤٢٨	ق ق	٥٠	٥١٨	النازعات	٧٩	٥٨٣
ب البروج	٨٥	٥٩٠	السجدة	٣٢	٤١٥	القارعة	١٠١	٦٠٠	الناس	١١٤	٦٠٤
البقرة	٢	٢	ش الشرح	٩٤	٥٩٦	القدر	٩٧	٥٩٨	النجم	٥٣	٥٢٦
البلد	٩٠	٥٩٤	الشعراء	٢٦	٣٦٧	قريش	١٠٦	٦٠٢	النحل	١٦	٢٦٧
البينة	٩٨	٥٩٨	الشمس	٩١	٥٩٥	القصص	٢٨	٣٨٥	النساء	٤	٧٧
ت التحريم	٦٦	٥٦٠	الشورى	٤٢	٤٨٣	القلم	٦٨	٥٦٤	النصر	١١٠	٦٠٣
التغابن	٦٤	٥٥٦	ص ص	٣٨	٤٥٣	القمر	٥٤	٥٢٨	النمل	٢٧	٣٧٧
التكاثر	١٠٢	٦٠٠	الصافات	٣٧	٤٤٦	القيامة	٧٥	٥٧٧	النور	٢٤	٣٥٠
التكوير	٨١	٥٨٦	الصف	٦١	٥٥١	ك الكافرون	١٠٩	٦٠٣	نوح	٧١	٥٧٠
التوبة	٩	١٨٧	ض الضحى	٩٣	٥٩٦	الكهف	١٨	٢٩٣	هـ الهمزة	١٠٤	٦٠١
التين	٩٥	٥٩٧	ط الطارق	٨٦	٥٩١	الكوثر	١٠٨	٦٠٢	هود	١١	٢٢١
ج الجاثية	٤٥	٤٩٩	طه	٢٠	٣١٢	ل لقمان	٣١	٤١١	و الواقعة	٥٦	٥٣٤
الجمعة	٦٢	٥٥٣	الطلاق	٦٥	٥٥٨	الليل	٩٢	٥٩٥	ي يس	٣٦	٤٤٠
الجن	٧٢	٥٧٢	الطور	٥٢	٥٢٣	م المائدة	٥	١٠٦	يونس	١٠	٢٠٨
ح الحاقة	٦٩	٥٦٦	ع العاديات	١٠٠	٥٩٩	الماعون	١٠٧	٦٠٢	يوسف	١٢	٢٣٥
			عبس	٨٠	٥٨٥	المؤمنون	٢٣	٣٤٢			

تَعرِيفٌ بِهَذَا المُصحَفِ الشَّرِيفِ

تمت بفضل الله كتابة هذا المصحف الشريف على أصح الأقوال التي أجمع عليها علماء رسم المصحف ليطابق بذلك رسم مصاحف سيدنا عثمان بن عفان وهو ما يعرف بالرسم العثماني، وتم ضبطه نقطاً وتشكيلاً وفقاً لما انتهى إليه ضبط المصاحف على رواية حفص عن عاصم

وقد منح الإذن بطباعة هذا المصحف الشريف بعد تدقيقه:

- مجمع البحوث الإسلامية بالأزهر الشريف بمصر بكتاب الادارة العامة للبحوث والتأليف والترجمة

رقم ٢٠٠٨/٣٤ تاريخ ٢٠٠٨/١/٢٤م

وذلك باعتماد علامات الوقف ومصطلحات الضبط التالية:

عَلَامَاتُ الوَقفِ

م تفيد لزوم الوقف　　لا تفيد النهي عن الوقف　　صلے تفيد بأن الوصل أولى مع جواز الوقف

ج تفيد جواز الوقف　　س سكتة يسيرة بدون تنفس　　قلے تفيد بأن الوقف أولى مع جواز الوصل

∴ ∴ تفيد جواز الوقف بأحد الموضعين وليس في كليهما

اصطلاحات الضبط

ه للدلالة على زيادة الحرف وعدم النطق به　　ـ للدلالة على لزوم المد الزائد　　ـً ـٍ للدلالة على إظهار التنوين

٥ للدلالة على زيادة الحرف حين الوصل　　ـْ للدلالة على سكون الحرف❖　　ـًّ للدلالة على الإدغام والإخفاء❖

ـٰ ـۦ للدلالة على وجوب النطق بالحروف المتروكة　　ـ للدلالة على همزة الوصل　　م للدلالة على وجود الإقلاب

٥ للدلالة على وجوب الإشمام أو الروم　　٥ للدلالة على وجوب الإمالة　　● للدلالة على وجوب التسهيل

۩ للدلالة على موضع السجود، أما كلمة وجوب السجود فقد وضع فوقها خط　　(١) للدلالة على نهاية الآية ورقمها

صّ للدلالة على وجوب النطق بالسين بدل الصاد　　صۜ وإذا وضعت بالأسفل فالنطق بالصاد أشهر

ءا لأ ءا للدلالة على أن الألف حرف مد ترسم الهمزة قبل الألف وتلفظ مثل آ

۞ للدلالة على بداية الأجزاء والأحزاب وأنصافها وأرباعها

❖ يشار للادغام الكامل بتعرية الحرف من علامة السكون مع تشديد الحرف التالي

مثل ﴿أُجِيبَت دَّعوَتُكُمَا﴾ يونس/٨٩، ﴿يَلهَث ذَّٰلِكَ﴾ الأعراف/١٧٦، ﴿وَقَالَت طَّائِفَةٌ﴾ آل عمران/٧٢

❖ ويشار للادغام الناقص والاخفاء بتعرية الحرف من علامة السكون مع عدم تشديد الحرف التالي وذلك حسب حروفهما

مثال الإدغام الناقص ﴿مِن وَالٍ﴾ الرعد/١١، ومثال الاخفاء ﴿مِن ثَمَرَةٍ﴾ البقرة/٢٥

- ويشار لإدغام المتماثلين والمتقاربين والمتجانسين بتعرية الحرف الأول من علامة السكون مع تشديد الحرف التالي مثل ﴿مَكَرُواْ وَّنُولُواْ﴾ التغابن/٦ ﴿كَانَت تَّأتِيهِم﴾ التغابن/٦

- ويشار لإدغام لام الحرف ولام الفعل واللام الشمسية كذلك بتعرية الحرف الأول من علامة السكون مع تشديد الحرف التالي مثل ﴿هَل لَّكَ﴾ النازعات/١٨ ﴿السَّمَٰوَٰتِ﴾ البروج/٩

ڕێبەری ئاسانکاری حوکمەکانی تەجوید

بەپێی ڕیوایەتی (حەفص لە عاصیمەوە) و لەڕێی (الشاطبیة)وە

لەگەڵ جستنەڕوو و دیاریکردنی حوکمە تەجویدییەکان
لەڕێی هێمای ڕەنگکراوەوە

سوپاس بۆ ئەو خوایەی، وەك بەندەی خۆی بەدیهێناوین و هەموو ئەوانەی پێ بەخشیوین کە بەختەوەری هەردوو دونیامان بۆ دەستەبەر دەکەن و، لە ڕێی پەڕاوە پیرۆزەکەیەوە پەیامی خۆی پێ گەیاندووین و، کردوویەتییە مایەی ڕێنموویی و ساڕێژ و میهرەبانی، هەروەها بە زیاتر بەخشندەیی خۆی، خوێندنەوە و بەردەوامیمانی لەسەری کردووەتە پەرستنێك و بەندایەتییەك کە پاداشتی مەزن و خێر و بەرەکەتی گەورەی هەیە

لەڕاستیدا خوای خوێندنەوەی قورئانی پیرۆز چەند ڕێوەر و حوکمێکی تایبەتی خۆی هەیە کە پێویستە لەسەر موسوڵمانان فێریان بن و پابەندیان بن، هەر بۆیە بە باشمان زانی لە کۆتایی ئەم قورئانە پیرۆزەوە ڕوونیان بکەینەوە و، واتا و مەبەست لە هێما ڕەنگکراوەکان باس بکەین و بخەینەڕوو، ئەمەش لەڕێی شێوازی پرسیارو وەڵامەوە تا ڕوونتر بن و خوێنەر باشتر لێیان تێبگات، بەو هیوایەی ئامانجی خوازراو بپێکن، تەنها خوای گەورەش تەوفیقی کارێك دەدات کە سوود و خێری تێدا بێت.

زانستی تەجوید

• زانستی تەجوید چییە و، ئامانج لێی چییە؟

تەجوید: زانستێکە کە بە هۆیەوە شێوازی دروستی گۆکردنی هەر پیتێك بەگوێرەی سیفەت و تایبەتمەندییەکەی دەزانرێت حوکمی فێربوونی، و جە و فەرزی کیفایەیە بابەتی لێکۆڵینەوەکەی وشەکانی قورئانی پیرۆزە ئامانجیشی پاراستنی زمانە لە هەڵەکردن لەکاتی خوێندنەوەی قورئاندا

لە ڕۆشنایی ئەم پێناسەیەدا، ئەم بەندەمان بەو شێوازە خستووەتەڕوو کە زانایانی ئەم زانستە ڕیزبەندیان کردووە و، بەم شێوەیەی خوارەوەیە:

- شوێنی دەرچوونی پیتەکان (مخارج الحروف)
- سیفەتی پیتەکان.
- حوکمە تەجویدییەکان.

تەنها بە زانینی مەخاریجی موحەقەق و موقەدەر -کە دواتر واتاکەی ڕوون دەکرێتەوە- دەتوانرێت بە دروستی پیتەکان گۆبکرێن، هەروەها بە زانینی سیفەتە ناوەڵە خۆییەکانی پیتەکان پاشان حوکمەکانیش بۆ ئەو سیفەتە ناوەڵە دەرەکییانەی لە یەکگەیشتنی پیتەکان بەیەك دروست دەبن

شوێنی دەرچوونی پیتەکان (مخارج الحروف)

• شوێنی دەرچوونی پیتەکان کامانەن و، سوودی زانینیان چییە؟

مەخرەجی پیت: ئەو شوێنەیە کە پیتەکەی لێوە گۆدەکرێت و لە پیتێکەوە بۆ پیتێکی تر دەگۆڕێت

بەحوانی پەیەندبوون بە راستی تەجوید و بەوردی پەیڕەوکردنی حوکمەکانی تەنها لەڕێی رابیی مەحاریجی پیتەکان بە تەواوی و بەئاسانی گۆکردنی هیناکاییە. کە ئەمەش بە گوێگرتن و زۆر وتنەوەیان دەبێت.

شەرحی وێنەکە:

١ بۆشایی لووت

٢- بنجی دوو دانی پێشەوە.

٣- کونەلووتەکان.

٤- زمانە بچکۆلە.

٥ هەناسە بۆریی سەرەکی

٦- بۆشایی قوڕگ.

٧- ناوەڕاستی زمان.

٨- گەروو (قوڕگ).

٩- نزیکترین بەشی قوڕگ.

١٠ ناوەڕستی قوڕگ

١١ ئەوپەڕی قوڕگ

• چۆن مەخرەجی پیتێک بزانین؟

لەڕێی رەسەدار (سکوند ر)کردنی، ب گیرەدار (شەددەدار)کردنی، با نەوەی (هەمزە)بەکی حەرەکەداری بەپێش دابریت و بحوێنرێتەوە، حا دەنگ لە کوێ تەواو بوو، ئەو شوێنە شوێنی دەرچووی پیتەکەیە

• مەخاریجی پیتەکان کامانەن؟

مەخرەجی یەکەم: (الجوف) بۆشایی ناو دەم و قوڕگ

ئەم مەخرەجە سی پیتی لێ دەردەچێت کە پیتە درێژکەرەوەکان (حروف مد)ن (ا و ي)، هەر یەك لەم پیتانە لە سەرەتای بۆریی هەناسەوە دەردەچیت پاشان درێژ دەبێتەوە و بە بۆشایی دەمدا تێپەڕدەبێت و، بە کۆتایی هاتنی هەواکە ئەمیش تەواو گۆدەکرێت

بەوپێیەی هەر لەو بۆشایی دەمە بەتەواوی گۆدەکرێن، لەبەر ئەوە کراوەتە مەخرەجیش بۆیان، بەم شێوەبەش گۆدەکرێن (ا و ي) لەراستیدا بەشێوەیەکی مەرەدەیی بۆشایی قوڕگ و دەم بە مەخرەجیان هەژمار کروە، چونکە بەهۆی بەشێکی دیاریکراوی دەمەوە گۆناکرێن. بەلکو بەهۆی هەوای ناو دەمەوە گۆدەکرێن، هەر بۆیە سیفەتی درێژکردنەوە و کورتکردنەوەیان هەیە.

مەخرەجی دووەم (الحلق، گەروو

مەخرەجێکی گشتگیرە و، سێ مەخرەجی بەشەکی (جوزئی)ی هەیە، ئەوانیش:

١- ئەوپەڕی گەروو و نزیکترین مەخرەج لە سینەوە: پیتەکانی هەمزە و هائی لێوە دەردەچێت و، بەم شێوەیە گۆدەکرێن: (أ ءْ، أ هْـ).

٢ ناوەڕاستی گەروو و ڕووبەڕووی قوڕگ: پیتەکانی عەین و حائی لێوە گۆدەکرێت، چونکە عەین لە ئەوپەڕی گەرووەوە نزیکترە، بەمشێوەیەش گۆدەکرێن: (أ غْ، أ خْ).

٣- نزیکترین بەشی قوڕگ: پیتی عەین پاشان حائی لێوە دەردەچیت، بەم شێوەیە. (أ عْ، أ حْ)

مەخرەجی سێیەم: (زمان)

دە مەخرەجی بەشەکی (جوزئی)ی تێدایە، لە چوار بەشیش پێکهاتووە، ئەوانیش: (لەوپەڕ، ناوەند، پێشەوە، سەر)ی زمان.

١- **مەخرەجی (قاف):** لە ئەوپەڕی زمان (واتە کۆتایی زمان)ەوە کە مەڵاشوو یان ئاسمانەی سەرووی دەم لەبەرامبەریدایە، بەم شێوەیە گۆدەکرێت: (أ قْ).

٢- **مەخرەجی (کاف):** لە ئەوپەڕی زماند بە هەوشێوەی قاف، بەڵام مەخرەجی ئەم لە ناوەراستی زمانەوە نزیکترە، بەمشێوەیەش گۆ دەکرێت: (أ كْ).

٣- **مەخرەجی (جیم پاشان شین پاشان یاء):** بەڵام ئەو یانەی کە درێژناکرێتەوە (مەدد نییە)، واتە یێتێکی حەرەکەدار یا سکووندار بێت پاش پیتێکی فەتحەدار هاتبێت.

بە نزیککردنەوەی ناوەندی زمان لەگەڵ بەرامبەری لە مەڵاشوودا ئەم سێ پیتە گۆدەکرێن، بەمشێوەیە (أ جْ أ شْ أ يْ)

٤- **مەخرەجی (ضاد):** یەك لێو ری زمان یا هەردووکیان بەیەکەوە لەگەڵ بەرامبەرەکەیان لە ددانەکانی هاڕەر و خڕێ دەدرێن، بەمشێوەیە: (أ ضْ).

٥- **مەخرەجی (لام):** نزیکترین بەشی دوو لێو ری زمان تا کۆتایی سەری زمان (پاش مەخرەجی ضاد) لەگەڵ بەرامبەری خۆی لە مەڵاشووی سەروو دەدرێت، بەمشێوەیە: (أ لْ).

٦- **مەخرەجی (نوون)ی حەرەکەدار** (واتە ئەو نوونە نەبێت کە لە حاڵەتی ئیدغام و ئیقلابدا هەیە): لە قەراغی زمانەوە دەردەچێت (لە ژێر مەخرەجی لامدا) لەگەڵ بەرامبەری خۆی لە پووکی ددانەکانی سەرەوە، بەمشێوەیە: (أ نْ)

٧- **مەخرەجی (راء):** بە نزیککردنەوەی قەراغی زمان لەگەڵ بەرامبەری خۆی لە پووکی ددانەکانی سەرەوە گۆدەکرێت، بەمشێوەیە (أ رْ)

٨- **مەخرەجی (طاء، پاشان دال، پاشان تاء):** بە چەسپاندنی قەراغی زمان بە ڕەگ و بنی دوود نی بڕەری سەرەوە گۆدەکرێن، بەمشێوەیە (أ طْ. أ دْ. أ تْ).

٩- **مەخرەجی (ظاء، پاشان ذال، پاشان ثاء):** بە نزیککردنەوەی قەراغی زمان لەگەڵ سەری دوو ددانی بڕەری سەرەوە گۆدەکرێن، بەمشێوەیە: (أ ظْ. أ ذْ. أ ثْ).

١٠- **مەخرەجی (صاد، پاشان سین، پاشان زای):** بە چەسپاندنی لێو ری زمان لەگەڵ بەشی سەرووی دوو ددانی بڕەری خوارووەوە گۆدەکرێن، بەمشێوەیە: (أ صْ. أ سْ. أ زْ).

مەخرەجی چوارەم: (هەردوو لێو)

کە دوو مەخرەجی تێدایە، ئەوانیش:

١- **مەخرەجی (فاء):** کاتێك دوو ددانە بڕەرەکەی سەروو دەدرێت لە دیوی ناوەوەی لێوی خواروو، واتە بەمشێوەیە گۆ دەکرێت: (أ فْ).

٢- **مەخرەجی (باء، پاشان میم، پاشان واو):** بەڵام واوی مەدد نەبێت، واتە ئەو واوە بێت کە حەرەکەدار یا سکووندارە پاش پیتێکی فەتحەدار، پیتی (واو) بە نابەکردنەوەی هەردوو لێو لەگەڵ یەکتر گۆدەکرێت، بەڵام (باء، میم) بە لێکدان و نووساندنی هەردوو لێو گۆدەکرێن، بەمشێوەیە (أ بْ أ مْ أ وْ)

مەخرەجی پێنجەم: بۆشایی لووت

کە بریتییە لەوپەڕی لووت، واتە بۆشایی لووت بەسەر قورگ (حلق)ەوە مەخرەجی حەرفە مێگەدارەکانە کە لەکاتی باسکردنی حوکمەکانی تەجویددا ئاماژەیان پێ دەدەین.

• سیفەتی پیتەکان چییە و، گرنگیی زانینیان چییە؟

بۆ گۆکردنی پیتێک مەخرەجی پیتەکە و، حەرەکەکەی و، سیفەتەکەی و، حوکمەکەی بەگوێرەی پیتەکانی پاش و پێشی بەشدار دەبن.

پاش ئەوەی مەخرەجی پیتەکامان زانی، ئێستا کاتی ئەوە هاتووە سیفەتەکانیشیان بزانین، بۆ ئەوەی بتوانین بەشێوەیەکی دروست و تەواو گۆیان بکەین.

سیفەتەکانیش بەپێی پەیوەست و ناپەیوەست (اللزوم، و العروض) دەکرێن بە دوو بەشەوە

بەشی یەکەم: سیفەتە خۆیی و هەمیشە پەیوەستەکان (اللازمة) بە پیتەوە

واتە ئەو سیفەتانەی هەرگیز لە پیتەکە نابنەوە، جا پیتەکە زەبەدار یا حەرەکەدار بێت.

بەشی دووەم: سیفەتە ناپەیوەستەکان (عرضیة) بە پیتەوە

واتە ئەو سیفەتانەی هەندێک جار دەچنە پاڵ پیتێک و هەندێک جار لەگەڵی نابن، ئەمەش بەکاتی بەیەکگەیشتنی پیتەکان دەبێت، نیشانەڵا لە حوکمەکانی تەجویددا ئاماژە بەم سیفەتانەش دەدەین

سیفەتە خۆییەکانیش بە پێی بەیەکگەیشتن و بەیەک نەگەیشتنی پیتەکان دەکرێن بە دوو کۆمەڵەوە کۆمەڵێکیان دژیان هەیە و ژمارەیان چوارە، کۆمەڵەکەی تریش دژیان نییە و ژمارەیان حەوتە.

• ئەو سیفەتانە کامانەن کە دژیان هەیە؟

أ سیفەتی چپاندن (**الهمس**) کە پیتەکانیشی لە ڕستەی (فحثه شخص سکت)دا کۆکراوەتەوە ئەم سیفەتەش بە دەرچوونی هەوای هەناسەیە لەکاتی گۆکردنی پیتەکەدا، ئەمەش لەبەر لاوازیی پیتە گۆکراوەکە و، کەمیی پشتبەستن بە مەخرەجەکەیەتی.

دژەکەشی سیفەتی ئاشکرا و دیاری (**الجهر**)ە کە بڕینییە لە دەربەچوونی هەوای هەناسە لەکاتی گۆکردنی پیتدا، بەهۆی بەهێزیی و زۆر پشتبەستن بە مەخرەجەکەی. پیتەکانیشی هەموو پیتەکانی زمانی عەرەبییە جگە لە پیتەکانی (الهمس).

ب سیفەتی توندی (الشدة) بڕینییە لە گیرانی ڕۆیشتنی دەنگ لەکاتی گۆکردنی پیتدا بەهۆی بەهێزیی و پشتبەستنی زۆر بە مەخرەجەکەیەوە پیتەکانی خاوەنی ئەم سیفەتە لە ڕستەی (أجد قط بکت)دا کۆکراوەتەوە

دژەکەشی سیفەتی خاوی و نەرمیی (الرخوة)یە بڕینییە لە سست دەرچوون و ڕۆیشتنی دەنگ لەکاتی گۆکردنی پیتدا بەهۆی لاوازیی و کەم پشتبەستن بە مەخرەجەکەی پیتەکانیشی بڕینین لە هەموو پیتەکانی زمانی عەرەبی جگە لە پیتەکانی (الشدة).

لە نێوان ئەم دوو سیفەتە دژیەکەدا سیفەتی مامناوەندی (بینیة) هەیە بۆ پیتەکانی کۆکراوە لە ڕستەی (لن عمر)دا ئەمەش جۆرە مامناوەندییەکە لە گۆکردنی پیتەکەدا، واتە نە وەک سیفەتی (الشدة) دەنگی پیتەکە لە مەخرەجەکەی دەگیردرێت و، نە زۆریش وەک سیفەتی (الرخاوة) دەردەچێت و تێپەڕ دەبێت

ج سیفەتی بەرزبوونەوە (**إستعلاء**، یا **تفخیم**) بڕینییە لە بەرزبوونەوەی هەموو یا بەشێکی زمان بەرەو مەلاشووی سەروو لەکاتی گۆکردنی ئەو پیتانەی لە ڕستەی (خص ضغط قظ)دا کۆکراوەتەوە هەموو زمان لەکاتی گۆکردنی پیتەکانی (ص، ض، ظ، ط)دا بەرز دەبێتەوە، بەڵام لەکاتی گۆکردنی پیتەکانی (غ، خ، ق)دا نەوپەڕی زمان بەرز دەبێتەوە.

پێچەوانەی ئەمەش سیفەتی نزم بوونەوە یا داخراوی (**إستفال**) یا (**ترقيق**)ە ئەمەش بڕینییە لە نزموونەوەی زمان بەرامبەر مەلاشووی سەروو. هەموو پیتەکانی زمانی عەرەبی ئەم سیفەتەیان هەیە جگە لە پیتەکانی (**إستعلاء**)

د- سیفەتی داخراوی (إطباق) بریتییە لە چەسپاندنی زمان بە مەڵاشووی سەرووەوە لەکاتی گۆکردنی پیتەکانی (ص، ض، ط، ظ)دا.

دژەکەشی سیفەتی کراوەیی (إنفتاح)ە واتە زمان لەکاتی گۆکردنی گشت پیتەکانی زمانی عەرەبیدا نالکێت بە مەڵاشووی سەرووەوە جگە لە پیتەکانی (إطباق).

• ئەو سیفەتانە کامانەن کە دژیان نییە؟

أ- سیفەتی (الصَّفیر) کە دەنگێکی زیادەیە و لەکاتی گۆکردنی پیتەکانی (ص، س، ز)دا دروست دەبێت، ئەم سیفەتەش بۆیە بەم ناوەوە ناو نراوە چونکە سیفەتی دەنگە دروستبووەکە لە خوێندنی یان جریواندنی باڵندە دەچێت.

ب- سیفەتی نەرمونیانی (اللین)، واتە گۆکردنی پیت بە نەرمونیانی و بێ زۆر لەخۆکردن، ئەمەش لە پیتەکانی (و، ی)دا دەبێت.

ج- سیفەتی لادان (إنحراف) ئەمەش لادانی پیتە لە مەخرەجی خۆی تا دەگاتە مەخرەجی پیتێکی تر، کە لە گۆکردنی پیتەکانی (ل، ر)دایە. لادانی (لام) لە لێواری زمانەوە دەبێت و، لادانی (راء)یش لە پشتەوەی زمانەوە دەبێت

د- سیفەتی دووبارەبوونەوە (التکریر)، کە تایبەتە بە پیتی (راء) و بریتییە لە لەرزین یا لەرینەوەی زمان لەکاتی گۆکردنیدا، ئەم سیفەتە بۆیە باس دەکرێت تا قسەکەر خۆی لێ لابدات بەڵکو پەیڕەوی نەکات

هـ- سیفەتی بڵاوبوونەوە (التفشي) بریتییە لە بڵاوبوونەوەی ئەو هەوایەی لەکاتی گۆکردنی پیتی (شین)دا بە نێو دەمدا دەردەچێت، تا دەگاتە مەخرەجی (الظاء).

و- سیفەتی درێژکردنەوە (إستطالة) تایبەتە بە پیتی (الضاد) و بریتییە لە درێژبوونەوەی دەنگ لە یەکێك لە لێوارەکانی زمانەوە بەرەو کۆتایی زمان، دەکرێت بە زۆر ڕاهێنان و وتنەوەش بە هەردوو لێواری زمان درێژ بکرێتەوە

بە سیفەتی (قلقلە)ش کۆتایی بەم باسەی سیفەتەکانی پیتەکان دەهێنین، بەو پێیەی تەنها سیفەتە کە بە گۆکردنی پیتەکانی لە باری زەنەدارکردنیاندا دروست دەبێت.

ز- سیفەتی هەلهەرین و زرنگان (القلقلة)، کە تایبەتە بە پێنج پیتی (قطب جد) و، بریتییە لە بەهێزی دەنگی پیتی زەنەدار لە مەخرەجەکەیدا، تا بە تەواوی و دیاریی گۆبکرێت، سێ بەشیشە

(القلقلة الصغری): کاتێك یەكێك لە پیتەکانی لە ناوەڕاستی وشەدا بێت.

(القلقلة الوسطی): کاتێك یەكێك لە پیتەکانی لە کۆتایی وشەدا بێت.

(القلقلة الکبری): کاتێک پیتی قەلقەلەکە (مشدد) گیراو بێت و لە کۆتایی وشەوە بێت

• ئەم سیفەتەش بە هێمای ڕەنگکراوی (▼) لەم قورئانەدا دیاری کراوە، لە نموونەکانیشی

تَقْتُلُونَ قُلْ وَلَقَدْ غَضَبٌ حَبِطَتْ تَجْرِي

حوکمەکانی (أعوذ بالله) و (بسم الله)

• **حوکمەکانی وتنی (أعوذ بالله) و (بسم الله) کامانەن؟**

أ- حوکمی وتنی (أعوذ بالله):

باشتر وایە هەمیشە لە سەرەتای قورئان خوێندندا (أعوذ بالله) بوترێت، جگە لەم بارانە:

- ئەگەر خوێنەر لەبەر خۆیەوە قورئانی دەخوێند، جا بە تەنیا یا لە کۆڕی حەڵکدا.
- ئەگەر بەتەنیا بوو جا لەبەر خۆیەوە یا بە دەنگی بەرز بخوێنێت
- لەکاتی نوێژکردندا.

ب- حوکمەکانی وتنی (بسم الله)

زانایان و قورئانخوێنان کۆکن لەسەر ئەوەی قورئانخوێن لە سەرەتای هەموو سوورەتێکدا (بسم الله) بکات جگە لە سوورەتی (التوبة).

ئەگەر قورئانخوێن لە غەیری سەرەتای سوورەتەکانەوە دەستی بە خوێندنەوە کرد ئەوا دەشێت (بسم الله) بکات و دەشکرێت نەیکات، تەنانەت لە سوورەتی (التوبة)شدا.

- ئەگەر قورئانخوێن ویستی کۆتایی سوورەتێك بە سەرەتای سوورەتێکی تر بگەیەنێت، ئەوا پاش سوورەتی یەکەم و پێش سوورەتی دووەم بەسەریەکەوە (بسم الله) دەکات، بۆ ئەوەی وا دەرنەکەوێت کە (بسم الله)کە سەر بە سوورەتی یەکەمە، تەنانەت ئەگەر پاش سوورەتی یەکەم (بسم الله)ی کرد و هەناسەیەکی دا ئەوا هەر پێویستە (بسم الله)کە بکاتەوە، ئینجا سوورەتی دووەم بخوێنێت، جگە لە سوورەتی (التوبة) لەبەر ئەوەی بە (بسم الله) دەست پێ ناکات.

حوکمەکانی تەجوید

(الصفات العرضية)

• **(الصفات العرضية) چییە؟**

ئەو سیفەتانەن کە بەسەر شێوازی گۆکردنی پیتێکی دیاریکراودا دێن کاتێك بە پیتی پێش خۆی یا پاش خۆی کاریگەر دەبێت، کەواتە ئەم سیفەتانە ئەصلی و بنەڕەتی و هەمیشەیی نین و، لەمەودوا باسیان دەکەین

حوکمی درێژکردنەوەی پیتەکان

(أحكام المدود)

• **درێژکردنەوەی پیت (مد الحرف) چییە و، کام پیتانە درێژدەکرێنەوە؟**

(المد) لە زمانی عەرەبیدا واتە: کشاندن و زیادکردن. وەك زاراوەیەکیش بریتییە لە درێژکردنەوەی دەنگ لەکاتی گۆکردنی یەکێك لە سێ پیتە درێژکراوەکە (حروف المد)دا کە ئەوانیش ئەلفێکی سکوندار کە پێش خۆی حەرفێکی فەتحەدار بێت (ـَـا) و، یائێکی سکوندار کە پێش خۆی حەرفێکی کەسرەدار بێت (ـِـی) و، واوێکی سکوندار کە پێش خۆی پیتێکی صەممەدار بێت (ـُـو). ئەم سێ پیتی مەددەش لە وشەی (نُوحِيهَا)دا کۆکراونەتەوە

• چەند جۆر مەددمان هەیە؟

مەددەکان دوو جۆرن

أ (المد الأصلي) ئەو جۆرەیە کە هاوشانی گۆکردنی هەموو پیتەکانە و مەرجی نییە و، ماوەی کرداری درێژکردنەوەکەش هێندەی دوو حەرەکەیە

حەرەکە: بریتییە لە ماوەی ئەو کاتەی کە پێویستە بۆ گۆکردنی پیتێکی حەرەکەدار جا (فەتحەدار، یا ضەممەدار، یا کەسرەدار) بێت.

کەواتە پێویستە دوو پیتی حەرەکەداری بەدوای یەکداهاتوو لەکاتی گۆکردنیاندا هێندەی دوو حەرەکە درێژبکرێنەوە.

هەر کەسیش شێوازی بوتق و گۆکردنی سەلامەت و دروست بێت بێ زیاد و کەم ئەم مەددە گۆدەکات کۆمەڵێک مەددیش هەن کە هاوشێوەی ئەم جۆرەن، ئەوانیش. (مد الطبيعي، مد العوض، مد الصلة الصغرى) واتە هەموو ئەم جۆرە مەددانە بە هێندەی دوو حەرەکەن.

ب (المد الفرعي) جۆرە درێژکردنەوەیەکی زیاترە لە (مد الطبيعي) و، بەهۆی (هەمزە، یا سکون)ەوە دروست دەبێت و، درێژکردنەوەکەش لە دوو حەرەکە زیاترە ئەمیش دەبێت بە دوو بەشەوە:

١ ئەو مەددانەی بەهۆی پیتی (هەمزە)ەوە دروست دەبن ئەوانیش (المد الواجب المتصل، المد الجائز المنفصل، مد الصلة الكبرى)ن.

٢ ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە دروست دەبن ئەوانیش: (المد اللازم، المد العارض للسكون، مد اللين)ن

• جۆرەکانی (المد الأصلي) کامانەن؟

أ (المد الطبيعي) درێژکردنەوەی دەنگی پیتێکە کە هەمزە یا سکون پێش یا پاشی نەهاتبێ بە ئەندازەی دوو حەرەکە هەروەك وتمان ئەو کەسەی زمان و کۆئەندامی گۆکردنی سەلامەت و تەواو بێت بێ کەم و زیاد ئەم جۆرە درێژکردنەوەیە دەکات. نموونەش بۆ ئەم جۆرە:

﴿ قَالَ ﴾ ﴿ يَقُولُ ﴾ ﴿ قِيلَ ﴾

ب- (مد البدل): لە یەکگەیشتنی هەمزەیەك بە هەمزەیەکی سکوندار دروست دەبێت. جا ئەمە لە سەرەتای وشەدا وەك ﴿ ءَامَنُوا ﴾ ﴿ أُوتُوا ﴾ ﴿ إِيمَٰنًا ﴾، یا لە ناوەڕاستی وشەدا بێت وەك ﴿ ٱلْمَوْءُۥدَةُ ﴾. بەهۆی گۆڕینی هەمزەی دووەمیش بە پیتێکی مەددی هاوڕەگەزی حەرەکەی پێش خۆیەوە بە لەبری (بدل) ناوبراوە، بۆ نموونە وشەی ﴿ ءَامَنُوا ﴾ لە بنەڕەتدا (أأمنو) بووە ئەم جۆرە مەددە بە (هەموو هەمزەیەکی درێژکراوە)ش پێناسە دەکرێت. ئەمەش لە (المد الطبيعي)یەکاندا حاڵەتێکی تایبەتە.

ج (مد العوض) ئەو جۆرە درێژکردنەوەیەیە کە لەکاتی وەستان لەسەر (تەنوینی فەتح)دا دەکرێت، وەك ﴿ غَفُورًا ﴾ ﴿ شَكُورًا ﴾ لەبەر ئەوەی بە ئەلف فەرەنوو (تعويض)ی تەنوینەکە دراوەتەوە.

د (مد الصلة الصغرى) ئەمەش بریتییە لە گەیاندن (صلة)ی هائی ضەممەداری جێناوی لکاو بۆ کەسی سێیەمی تاك (لە زمانی عەرەبیدا) بە واو. هەروەها گەیاندنی بە (یاء) ئەگەر جۆی کەسرەدار بوو ئەمەش بە مەرجەی هائەکە جۆی ضەممەدار یا کەسرەدار بێت و کەوتبێتە نێوان دوو پیتی حەرەکەدارەوە، وەك ﴿ لَّهُۥ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ ﴾، ﴿ كِتَٰبَهُۥ وَرَآءَ ظَهْرِهِۦ ﴾.

تێبینی بەگوێرەی ڕیوایەتی (حفص عن عاصم) چەند حاڵەتێك لەم بنەبە لادەدەن، ئەوانەش

• کاتێك خوای گەورە لە سوورەتی (الزمر)دا دەفەرموێت: ﴿ وَإِن تَشْكُرُوا۟ يَرْضَهُ لَكُمْ ﴾، کە مەرجەکەشی تێدایە کەچی تەنها وەك هائێکی ضەممەدار گۆدەدرێت، بێ مەددی صیلە.

• هەروەها لە سوورەتی (الفرقان)دا ﴿ فِيهِۦ مُهَانًا ﴾ کە مەرحەکەشی تێدا بەهاتووەتە دی، کەچی درێژ دەکرێتەوە.

لەفری ﴿ أَرْجِهْ ﴾ کە لە سوورەتی (الأعراف) و (الشعراء) هاتووە، حەفص هائەکەی بە سکونداری خوێندووەتەوە، بۆیە درێژ ناکرێتەوە بەهۆی نەبوونی مەرجی صەممەداری یا کەسرەداری تێیدا.

هەموو جۆرەکانی (المد الطبيعي) هێندەی دوو حەرەکە درێژ دەکرێنەوە.

• هەموو جۆرەکانی (المد الطبيعي)ش بە هێمای ڕەنگکراوی (▼) لەم قورئانەدا دەستنیشان کراون، لە نموونەکانیشی

وَأَهْلَهُۥ ، وَنَفْسَهُۥ ، بِقَبِيلَتِهِۦ ، بِئْسَ لِإِبْلِيسَ

• جۆرەکانی (المد الفرعي) کامانەن؟

أ- ئەو مەددانەی بەهۆی (هەمزە)وە دروست دەبن:

١ (المد الواجب المتصل)، ئەمەش کاتێك لە وشەیەکدا پیتێکی مەدد هەمزەیەکی بەدوادا بێت، وانە. (ۆ + ء)، (ي + ء)، (آء) لەبەر ئەوەی ئەم پیتی مەددە پەیوەندیی بە دوای خۆیەوە هەیە و پێی دەگەیەنرێت بە (المتصل) ناونراوە واجب و پێویستە درێژکردنەوەکەش هێندەی (٤) یا (٥) حەرەکە بێت و (٤) حەرەکەکەش پەسەندترە لە نموونەکانیشی

﴿ ٱلسَّمَآءِ ﴾، ﴿ سُوٓءَ ﴾، ﴿ قُرُوٓءٍ ﴾، ﴿ أُولَٰٓئِكَ ﴾.

٢ (المد الجائز المنفصل) کاتێك دروست دەبێت کە حەرفێکی مەدد بکەوێتە کۆتایی وشەیەك و بەدوایدا وشەیەك بێت کە بە هەمزە دەستی پێ کردبێت، ماوەکەشی هێندەی (٤) یا (٥) حەرەکەیە

لەبەر ئەوەی مامۆستایانی تەجوید کۆك نین لەسەر واجب بوونی، بە (جائز) ناونراوە، چونکە دەکرێت درێژکردنەوەکە هێندەی (٢) یا (٤) یا (٥) یا (٦) حەرەکە بێت (مد الصلة الكبرى)ش دەچێتە خانەی ئەم حوکمەوە

لە نموونەکانیشی ﴿ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ ﴾ ﴿ وَمَآ أَنزَلْنَا ﴾ ﴿ قُوٓا۟ أَنفُسَكُمْ ﴾

٣ (مد الصلة الكبرى) لە ئەنجامی درێژکردنەوەی حەرەکەی سەر هائی جیناوی لکوێنکەوە دەبێت کە لە پێشییەوە پیتێکی حەرەکەدار هاتبێت و بەدو شیەوە هەمزەیەکی (قطع)ی حەرەکەدار هاتبێت، درێژکردنەوەکەش وەکو (المد الجائز المنفصل) هێندەی (٤) حەرەکەیە.

لە نموونەکانی ﴿ وَلَهُۥٓ أَسْلَمَ ﴾ ﴿ بِهِۦٓ أَحَدًا ﴾

بەڵام لە سوورەتی (النمل)دا ﴿ فَأَلْقِهْ إِلَيْهِمْ ﴾ لەم یاسایە لایداوە، چونکە (حەفص) هائەکەی بە سکونداری خوێندووەتەوە، بۆیە (صلة)ی تێدا نییە.

• هەموو ئەو مەددانەی کە بەهۆی هەمزەوە دروست دەبن بە هێمای ڕەنگکراوی (▼) لەم قورئانەدا دیاری کراون، لە نموونەکانیشی:

حَتَّىٰٓ إِذَا ، وَعَلَىٰٓ ، جَزَآءُ ، شُعَفَآءُ ، جَآءَهُمْ ، هَٰٓؤُلَآءِ ، يَٰٓأَيُّهَا

ب- ئەو مەددانەی بەهۆی (سکون)ەوە دروست دەبن:

سکون یا نەوەستا هەمیشە پەیوەست (لازم)ی پیتێك دەبێت و لێی جیا نابێتەوە و ئەو مەددانەشی کە بەهۆیەوە دێنە کایەوە بەهەمان شێوە (لازم) دەبن، یا ئەوەتا کاتیی دەبێت و مەددی (العارض للسكون) و (مد اللين) دروست دەکات.

١- (المد اللازم):

کاتێک پاش پیتی مەدد سکونێک دێت، لە هەردوو باری بەردەوامیی لەسەر خوێندنەوە (وصل) و وەستان لە خوێندنەوە (وقف)دا ئەم جۆرە مەددە دروست دەبێت، کە بە پێی ڕای هەموو مامۆستایانی تەجوید پێویستە ماوەکەی (٦) حەرەکە بێت، لە نموونەکانیشی:

﴿ قٓ ﴾، ﴿ صٓ ﴾ ﴿ ٱلصَّآخَّةُ ﴾ ﴿ أَتُحَٰٓجُّوٓنِّي ﴾ ﴿ ٱلۡحَآقَّةُ ﴾ ﴿ دَآبَّةٍ ﴾

ئەم جۆرە مەددە بە پێی شوێنەکەی دەکرێت بە دوو جۆرەوە، ئەگەر لە وشەیەکدا ڕووی دا ئەوا پێی دەوترێت وشەیی (کلمي)، جا ئەگەر لە پیتێکدا بوو ئەوا پێی دەوترێت (حرفي)، هەردوو جۆرەکەش یا قورس گۆکراو (مثقل) یا سووک گۆکراو (مخفف)ن.

• (المد اللازم الکلمي المثقل) ئەمەش ئەو جۆرەیە کە بە هۆی هاتنی پیتێکی شەددەدار لەدوای پیتی مەددەکەوە دروست دەبێت، واتە (ـآ ّ)، (ـوٓ ّ)، (ـيٓ ّ) لە نموونەکانی ئەم جۆرەش ﴿ ٱلصَّآخَّةُ ﴾، ﴿ ٱلطَّآمَّةُ ﴾ ماوەکەشی (٦) حەرەکەیە.

• (المد اللازم الکلمي المخفف) ئەمەش کاتێک دروست دەبێت کە پاش پیتی مەددەکە پیتێکی سکوندار هاتبێت کە سکونەکەی پەیوەست بووبێت پێیەوە و شەددەداریش نەبێت، نموونەی ئەم جۆرەش تەنیا لە دوو وشەی سوورەتی (یونس)دا هەیە، لەوانیش ﴿ ءَآلۡـَٰٔنَ وَقَدۡ كُنتُم ﴾ ﴿ ءَآلۡـَٰٔنَ وَقَدۡ عَصَيۡتَ ﴾ ماوەکەشی هێندەی (٦) حەرەکەیە.

• (المد اللازم الحرفي المثقل) ئەمەش لەکاتی گۆکردن و خوێندنەوەی ئەو سێ پیتەدا ڕوو دەدات کە لە سەرەتای هەندێک سوورەتدا هاتوون و، پیتی ناوەڕاستیان پیتی مەددە و لەکاتی خوێندنەوەدا لەگەڵ پیتی سێیەمدا تێهەڵکێش دەکرێن، بۆنموونە پیتی (لام) لە ﴿ الٓمٓ ﴾دا و، پیتی (سین) لە ﴿ طسٓمٓ ﴾ ماوەکەشی هێندەی (٦) حەرەکەیە.

• (المد اللازم الحرفي المخفف) لە ئەنجامی هاتنی تاکە پیتێک لە سەرەتای چەند سوورەتێکدا دروست دەبێت، کە لەکاتی گۆکردندا بە سێ بڕگەدەنگ دەردەچێت و، ناوەڕاستەکەیان دەنگێکی درێژکراوەیە و بە بڕگەدەنگێکی سکوندار کۆتایی بە گۆکردنی دەهێنرێت، بۆ نموونە، گۆکردنی ﴿ قٓ ﴾ بە (قـــاف)، یا ﴿ صٓ ﴾ بە (صَـــادْ)، ماوەکەشی هێندەی (٦) حەرەکەیە.

تایبەتمەندیی هەردوو جۆرەکەی (المد اللازم الحرفي) ئەوەیە، لەو سێ پیتەدا دروست دەبن کە ناوەڕاستیان پیتێکی مەددە و هەموویان دەکەونە سەرەتای سوورەتەکانەوە، ئەم پیتانەش لە دەستەواژەی (نقص عسلکم) دا کۆکراونەتەوە، بەڵام لە تایبەتەکانی ﴿ كٓهيعٓصٓ ﴾و ﴿ حمٓ عٓسٓقٓ ﴾دا پیتی (عەین) ئەم حوکمەی بەسەردا پەیڕەو نابێت و جائیزە هێندەی (٤) حەرەکە درێژ بکرێتەوە.

• هەموو ئەو جۆرانەی مەدد کە بەهۆی (سکون)ەوە دروست دەبن بە هێمای ڕەنگکراوی (▼) لەم قورئانەدا دەستنیشانکراون. لە نموونەکانی

ءَآلۡـَٰٔنَ ، الٓمٓ ، كٓهيعٓصٓ ، حمٓ ، عٓسٓقٓ ، ٱلطَّآمَّةُ

تێبینی. لە سەرەتای سوورەتەکاندا چەند پیتێک هەن کە (المد الطبعي)یان تێدا پەیڕەو دەکرێت، ئەوانیش لە دەستەواژەی (حي طهر)دا کۆکراونەتەوە، نموونەی ئەمەش: ﴿ طه ﴾

٢- مەددی بە سكون پەیدابوو (المد العارض للسكون):

كاتێك دروست دەبێت كە پیتێكی مەدد بێت و لەپاشییەوە پیتێكی فەتحە یا صەممە یا كەسرەدار هاتبێت بەڵام بەهۆی وەستان و پچڕانی خوێندنەوە (وقف)وە سكوندار بكرێت (لەبەر ئەوەی عەرەبەكان تەنها لەسەر پیتی سكوندار دەوەستن)، بەوپێیەی پیتی پاش پیتی مەددەكە لە بنەڕەتدا خۆی سكوندار نییە و تەنها بەهۆی حاڵەتی وەستان (وقف)ەكەوە سكوندار دەكرێت و، ئەم جۆرە مەددە دروست دەكات هەر بۆیە بەو ناوەوە ناونراوە

دەكرێت ماوەی درێژكردنەوەكەش كەم (واتە دوو حەرەكە)، یا مامناوەند (واتە چوار حەرەكە)، یا زۆر (واتە شەش حەرەكە) بێت، نموونەی ئەمەش

﴿ ٱلرَّحِيمِ ﴾، ﴿ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴾، ﴿ نَسْتَعِينُ ﴾

٣ (مد اللين) بریتییە لە درێژكردنەوەی دەنگی پیتی واو یا یائێكی سكوندار كە پێش هەر یەكێكیان پیتێكی فەتحەدار هاتبێت و، دوای هەر یەكێكیان سكونێكی نابنەڕەتی (عارض) هاتبێت و بە هۆی وەستان (وقف)ەوە پیتەكە سكوندار بووبێت، بەمشێوەیە (ـَوْ)، (ـَيْ) جگە لە ئەلف لەبەر ئەوەی هەمیشە پێش خۆی پیتێكی فەتحەدارە

ئەم جۆرە مەددە تەنیا لەكاتی وەستان لە خوێندنەوە (وقف)دا دروست دەبێت و، حوكمەكەشی وەك حوكمی (المد العارض للسكون)ە، واتە دەكرێت ماوەكەی هێندە: (٢) حەرەكە، یا (٤) حەرەكە، یا (٦) حەرەكە بێت، لە نموونەكانیشی: ﴿ ٱلْبَيْتِ ﴾، ﴿ خَوْفٌ ﴾.

* هەموو ئەو جۆرانەی مەدد كە بە هۆی وەستان (وقف)ەوە دروست دەبن بە هێمای ڕەنگكراوی (▼) لەم قورئانەدا دیاری كراون، لە نموونەكانیشی

▼ ▼ ▼ ▼ ▼ ▼ ▼

يَمُوتُ عَظِيمٌ يَشْعُرُونَ يُؤْمِنُونَ ، ٱلشُّكُورِ ، وَيُمِيتُ

ئەم وەستانانەش بەپێی شێوازی خوێندنەوەی پێغەمبەر (ﷺ) لەسەر قورئان دیاری كراون، كە لە سەرەتای ئایەتەكان و لە ئاست نیشانەكانی وەستانی بەسوور ڕەنگكراودا وەستاوە

حوكمەكانی نوونی سكوندار و تەنوین

• نوونی سكوندار چییە و، حوكمەكانی كامانەن؟

نوونی سكوندار ئەو نوونەیە كە (فەتحە یا صەممە یا كەسرە)ی لەسەر یا لەژێردا نییە وەك

﴿ إِنْ ﴾، ﴿ ٱلدُّنْيَا ﴾، ﴿ يَنْهَوْنَ ﴾.

(تەنوین) بریتییە لە نوونێكی سكوندار كە لە كۆتایی وشەدا دەخوێنرێتەوە بەڵام بە وێنە نانووسرێت، وەك ﴿ عَلِيمًا ﴾ كە لەخوێندنەوەدا بە عەلیمەن (عليمن) دەخوێنرێتەوە، یا ﴿ عَلِيمٌ ﴾ كە لەخوێندنەوەدا بە عەلیمون (عليمن) دەخوێنرێتەوە، یا ﴿ عَلِيمٍ ﴾ كە لەخوێندنەوەدا بە عەلیمین (عليمن) دەخوێنرێتەوە. بەڵام لەكاتی وەستان (وقف) لەسەریدا ئەو لە حاڵەتی (نەصب)ەكەی واتە ﴿ عَلِيمًا ﴾ بە دەنگی ئەلفێكی سكوندار كۆتایی بە وشەكە دەهێنرێت واتە عەلیما (عليما) هەروەك لە (مد العوض)دا باسكرا، كەچی لە حاڵەتی (كەسرە و صەممە)دا بەتەواوی لەسەر نوونەكە دەوەستین واتە بە سكوندار ی و هیچ ئاسەوارێكی (تەنوین) ناهێڵین، وەك (عليمْ)

ئەو حوكمانەش كە بەسەر نوونی سكوندار و تەنویندا دێن، چوارن (الإظهار، الإدغام، القلب أو الإقلاب، الإخفاء).

• (الإظهار) چییە و، پیتەکانی کامانەن؟

(الإظهار) لە زمانی عەرەبیدا واتە دەرخستن و ئاشکراکردن وەك زاراوەیەکیش. بریتییە لە گۆکردنی پیت لە مەخرەجەکەی خۆیەوە بێ هیچ زیادە یا مینگەیەك پیتەکانیشی بریتین لە شەش پیتەکەی کە مەخرەجیان قورگە (الحلق) : (ء ، هـ ، ع ، غ ، ح ، خ). نموونەش بۆی:

هەمزە (ء): ﴿ مِنَ إِلَٰهٍ ﴾ ، ﴿ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴾.

هـاء (هـ): ﴿ وَيَنْهَوْنَ ﴾ ، ﴿ مِنْ هَادٍ ﴾،﴿ وَلِكُلِّ قَوْمٍ هَادٍ ﴾.

عەین (ع): ﴿ أَنْعَمْتَ ﴾، ﴿ مِنْ عَمَلٍ ﴾،﴿ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴾.

حـاء (ح): ﴿ مَنْ حَادَّ ﴾، ﴿ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴾.

غەین (غ): ﴿ مِنْ غِلٍّ ﴾،﴿ لَعَفُوٌّ غَفُورٌ ﴾.

خـاء (خ): ﴿ مِنْ خَيْرٍ ﴾، ﴿ ذَرَّةٍ خَيْرًا ﴾.

ئەم حاڵەتە بە (الإظهار الحلقي)یش ناودەبرێت و، نوونە سکوندارەکە یا تەنوینەکە بەتەواوی گۆدەکرێن و، پیتی دواشیان سەربەخۆ گۆدەکرێت

• بەوپێیەی نوونە سکوندارەکە و تەنوینەکە بەتەواوی وەك خۆیان گۆدەکرێن، لە قورئانیشدا بە هێما و ڕەنگەوە ئەم حاڵەتە دیاری نەکراوە

• (الإدغام) چییە و، پیتەکانی کامانەن و، چەند بەشە؟

(الإدغام) لە زمانی عەرەبیدا واتە: تێهەڵکێش کردنی شتێك لە شتێکی تر. وەك زاراوەیەکیش بریتییە لە گەیاندنی پیتێکی سکوندار بە پیتێکی جەرەکەدار، تا ئەو ئەندازەیەی کە وەك پیتێکی شەددەداریان لێ بێت و زمان لە کاتی گۆکردنیشدا یەك جار بەرز ببێتەوە.

حوکمی ئیدغام کاتێك لە قورئاندا پەیڕەو دەبێت کە پاش نوونێکی ساکن یا تەنوین یەکێك لە پیتەکانی هاتبێت ئەوانیش لە ڕستەی (یرملون)دا کۆکراونەتەوە واتە بەم بارەدا نوونە سکوندارەکە یا تەنوینەکە دەلکێنرێت بە یەکێك لەم پیتانەوە و، پیتی ئیدغامەکە وەك یەك پیتی شەددەدار گۆدەکرێت. وەك ﴿ مَن يَعْمَلْ ﴾ ﴿ مِن مَّاءٍ ﴾ واتە مەرجە ئیدغام (بەهۆی نوونی سکوندار و تەنوینەوە) لە نێوانی دوو وشەدا دروست ببێت

(إدغام) بەپێی شێوازی گۆکردنی دەکرێت بە دوو بەشەوە (ئیدغام بە مینگەوە، ئیدغامی بێ مینگە)

ا- ئیدغام بە مینگەوە:

(مینگە دەنگێکە لە بۆشایی لووتەوە دەردەچێت، واتە لەو شوێنەوە کە بەسەر سەقفی قورگدا درێژبووەتەوە و زمان بە بەرهەمهێنانیدا بەشدار نییە) درێژی و کورتیی ئەندازەی مینگەش چەند ئاستێکی جیاجیای هەیە

ئەم جۆرە ئیدغامەش کاتێکە کە نوونێکی سکوندار یا تەنوینێك لە کۆتایی وشەیەکدا هاتبێت و یەکێك لە پیتەکانی (ینمو)ی بەدوادا هاتبێت، وەك:

یاء: ﴿ مَن يَعْمَلْ ﴾ ﴿ وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ ﴾ .

واو: ﴿ مِن وَرَقَةٍ ﴾ ﴿ بَرْقٌ وَقْفَة ﴾

میم: ﴿ مِن مَّحِيصٍ ﴾ ، ﴿ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴾

نون: ﴿ مِن نُّورٍ ﴾ ﴿ نِعْمَةً نَّصْرَةً ﴾

گەر سەربج بدەین دەبینین ئیدغامی نوونی سکوندار یا تەنوین لەگەڵ (باء) یا (و و)دا تەواوەتی نییە، چونکە لەکاتی گۆکردندا سیفەتی (مینگە) ئاماژەیە بۆ نوونی نوونی سکوندار یا تەنوین. بۆیە بە ئیدغامی (واو) یا (باء) دەوترێت (الإدغام الناقص)، لەکاتێکدا بە ئیدغامی (نوون) یا (مم) دەوترێت (الإدغام الكامل) چونکە نوونە سکوندارەکە یا تەنوینەکەی وشەی یەکەم بەتەواوی لەگەڵ (نوون) یا (مم)ەکەدا تێهەڵکێش دەکرێت و. ئەو دوو پیتە خۆشیان لەگۆکردندا سیفەتی مینگەیان هەیە.

لە ﴿ يس ۝ وَالْقُرْءَانِ الْحَكِيمِ ﴾ و ﴿ نٓ ۚ وَالْقَلَمِ ﴾دا واجبە نوونەکە بێ مینگە گۆبکرێت، چونکە ئەم ئیدغامە بەپێی ڕیوایەتی (حفص عن عاصم) و لەڕێی (الشاطبية)وە تۆمار نەکراوە.

• حوکمی ئیدغام بە مینگەوە بە هێمای ڕەنگکراوی (▼) لەم قورئانەدا دیاری کراوە، لە نموونەکانی ئەم جۆرەش

لَن يُخْرِجَ   فَنُبَّتٌ يَوْمَئِذٍ   مِن مِثْلِهِۦ   رَّبِّ يِمْنًا

ب- ئیدغامی بێ مینگە: ئەمەش بە یەکگەیشتنی نوونی سکوندار یا تەنوینە بە پیتەکانی (ل ر)، وەك ﴿ مِن لَّدُنْ ﴾ ﴿ مِن ثَمَرَةٍ رِّزْقًا ﴾

• ئیدغامی بێ مینگە بە هێمای ڕەنگکراوی (▼) لەم قورئانەدا دیاری کراوە، لە نموونەکانی ئەم جۆرەش.

مَرَضٌ وَلَهُم   ظُلُمَـٰتٍ لَّا يُبْصِرُونَ   رِزْقًا لَّكُمْ   خَيْرٌ لَّكُمْ

ئەم هێمایە ئاماژەشە بۆ ئەو پیتانەی لە قورئاندا گوتاکرێن، ئەمەش لەبەر لەبەکچوونی حاڵەتی گۆنەکردنەکەی ئەم ئیدغامە لەگەڵ ئەو پیتانە، بە حوکمەکانیشیان جیاواز بێت. لە نموونەی ئەم پیتە گۆنەکراوانەش:

بِسْمِ ٱللَّهِ ، وَٱجْعَل ، رَبَّحَت تِّجَـٰرَتُهُم ، وَقُودُهَا ٱلنَّاسُ ، يَقُولُوا۟

• حوکمی هەڵگێڕانەوە (القلب) چییە و لە کام پیتانەدا ڕوودەدات؟

القلب لە زمانی عەرەبیدا واتە وەرگێڕانی شتێك لە ڕووە ڕاستەقینەکەی خۆی. وەك زاراوەیەکیش واتە هەڵگێڕانەوەی نوونی سکوندار یا تەنوین بە میم بە مینگەوە ئەگەر پیتی (باء) بەدوای یەکێکیاندا هاتبوو وەك ﴿ أَنۢبِئُونِى بِكُمْ ﴾ ﴿ عَلِيمٌۢ بِذَاتِ ﴾ ﴿ سَمِيعٌۢ بَصِيرٌ ﴾

• حوکمی هەڵگێڕانەوە (القلب) بە هێمای ڕەنگکراوی (م) لەم قورئانەدا دیاری کراوە، لە نموونەکانی ئەم جۆرەش

صُمٌّۢ بُكْمٌ ، مُحِيطٌۢ بِٱلْكَـٰفِرِينَ ، مِنۢ بَعْضٍ ، ضَلَـٰلًۢا بَعِيدًا ، مِنۢ بَعْدِهِۦ

• حوکمی شاردنەوە (الإخفاء) چییە و، پیتەکانی کامانەن؟

الإخفاء لە زمانی عەرەبیدا واتە شاردنەوە وەك زاراوەیەکیش بریتییە لە گۆکردنی پیتێکی سکوندار بێ شەددە پاش نوونیکی سکوندار یا تەنوینێك، ئەمەش بەشێوەیەك کە لە نێوان (الإظهار) و (الإدغام)دا بێت، بەگەڵ هێشتنەوەی سیفەتی مینگەی نوونە سکوندارەکە یا تەنوینەکە، پیتەکانیشی بریتین لە سەرەتای وشەکانی ئەم دێرە شیعرە عەرەبییە

(صف ذا ثنا جود شخص قد سما كرما * ضع ظالماً زد تقى دم طالبا فترى)

نموونەش بۆی ﴿ينصركم﴾ ﴿ريحا صرصرا﴾ ﴿ينشر﴾ ﴿من ذهب﴾ ﴿كنت﴾ ﴿يوما ثقيلا﴾.﴿أنجيكم﴾.
﴿من جاء﴾ ﴿منثورا﴾ ﴿بأس شديد﴾ ﴿منصب﴾ ﴿سميع قريب﴾ ﴿الإنسان﴾ ﴿أنتم﴾ ﴿من سحاب﴾
﴿أنكحك﴾ ﴿أفمن كان﴾ ﴿قوما صالحين﴾ ﴿ينظر﴾ ﴿ظلا ظليلا﴾ ﴿ينفقون﴾ ﴿أنزلنه﴾ ﴿مباركة﴾
﴿جنة متشابها﴾.﴿أندادا﴾ ﴿وكأسا دهاقا﴾ ﴿ينقض﴾ ﴿خالدين فيه﴾ ﴿أنفسكم﴾

لەم نموونانەشدا دەبینین گۆکردنی نونە سکونەدارەکە یا تەنوینەکە بێ شەددە و گرتنە، واتە لە نێوان (إظهار) و (إدغام)دایە و، زۆربەی ئاواری گۆکردنەکەی دەشاردرێتەوە و دەرباکەوێت و میگەیەکی تەواو جێی دەگرێتەوە کە زمان ڕۆڵی لە گۆکردنیدا نییە، تەبابەت گۆکردنی نوونە سکونەدارەکە یا تەنوینەکە دەگەیەنرێتە نزیکی مەخرەجی پیتەکەی دواوی بەڵام بەتەواوی ناگەیەنرێتە مەخرەجی ئەو پیتە نەکا بێتە (إظهار)، پاشان نوار بە میگەکە دەدرێت تا لە لووتەوە دەربچێت و، ئەم دەنگی میگەیە دەکەوێتە نێوان تەنوین و نوونە سکونەدارەکە.

• حوکمی شاردنەوە (الإخفاء) بە هێمای ڕەنگکراوی (▼) لەم قورئانەدا دیاری کراوە، لە نموونەکانی ئەم جۆرەش

غنیٌ حمید   من دونِ   أنفسهم   أنذرتهم   منذر

حوکمەکانی میمی سکوندار

• حوکمەکانی میمی سکوندار چین؟

میمی سکوندار سێ حوکمی هەیە، ئەوانیش: تێهەڵکێش کردنی لەگەڵ (میم)ی تردا و، شاردنەوەی لەگەڵ (باء) و، **دەرخستنی لەگەڵ پیتەکانی دیکەی زمانی عەرەبیدا.**

أ- تێهەڵکێش کردن (الإدغام): بریتییە لە تێهەڵکێش کردنی میمی سکوندار لەگەڵ میمێکی ناسکوندار لە سەرەتای وشەی دواتریدا، واتە وەك یەك میمی شەددەدار گۆدەکرێن بەڵام بە لەبەرچاوگرتنی سیفەتی میگەی تەواو، نموونەش بۆی
﴿في قلوبهم مرض﴾ ﴿أطعمهم من جوع﴾.

• حوکمی تێهەڵکێشکردن (إدغام)ی میمی سکوندار بە بەدوای یەکداهاتنی دوو هێمای ڕەنگکراوە (▼▼) **لەم قورئانەدا دیاری کراون، لە نموونەکانی ئەم جۆرەش:**

في قلوبهم مرض   [illegible]   أطعمهم من جوع

ب- شاردنەوە (الإخفاء): **بریتییە لە شاردنەوەی ئەو میمە سکوندارەی پیتی (باء)ی بەدوادا دێت.** پێشی دەوترێت شاردنەوەی لێویی (إخفاء شفوي) لەبەر ئەوەی مەخرەجی هەردوو پیتی میم و بائەکە لێوەکانە. شێوازی گۆکردنی ئەم حاڵەتەش بە گۆکردنی میمەکە لە نۆشیی لووت (خیشوم)ەوە دەبێت کە مەخرەجی میگەشە و، لەکۆتاییدا بە **لێکنانی هەردوو لێو دەنگەکە دروست دەبێت، وەك:**
﴿ومن يعتصم بالله﴾ . ﴿وما هم بمؤمنين﴾.

• حوکمی شاردنەوە (إخفاء)ی میمی سکوندار بە هێمای ڕەنگکراوی (▼) لەم قورئانەدا دیاری کراوە، لە نموونەکانیشی:

هم به   [illegible]   يأتيكم بها   [illegible]

ج- دەرخستنی (الإظهار) ئەمەش ئەگەر لە دوای نوونی سکوندارەوە پیتەکانی دیکەی زمانی عەرەبی هاتن، واتە جگە لە پیتی (میم و باء) و، بێ زیادکردنی مینگەش.

• ئەو سەری حانە بچووکەی لە قورئاندا دەیبینین ئاماژەیە بۆ سکوون و، لە هەرکوێ لەسەر پیتی میم بیبینین ئەوا ئاماژەیە بۆ حوکمی (الإظهار)، خۆ ئەگەر نوونی سکوندار ئەم هێمایەی لەسەر نەبوو ئەوا ئاماژەیە بۆ حوکمی (الإدغام) یا (الإخفاء) ئەمەش بەپێی ئەو پیتەی کە بەدوایدا دێت، لەم بارانەشدا هەروەك باسمان کرد میمی دووەم شەددەدار دەکەین، یا بێ پێش میمە سکوندارەکە بێ شەددە دەخوێنینەوە، بەمەشمان وت (الإخفاء الشفوي)

حوکمەکانی تێهەڵکێش کردن (الإدغام)

• ئایا جگە لەوەی باسمان کرد (الإدغام) حوکم و حەرفی دیکەی هەیە؟

(الإدغام) سێ حوکمی دیکەی هەیە، ئەوانیش هاوشێوەبوون (المتماثل)، هاومەخرەجی (المتجانس)، نزیکی (المتقارب)

أ- (الإدغام المتماثل) بریتییە لە تێهەڵکێشکردنی دوو پیتی هاوسیفەت و هاومەخرەج و بەدوای یەکدا هاتوو، وەك دوو (باء) یا دوو (تاء) یا دوو (ثاء)، جا ئەمە ئەگەر لە یەك وشەدا بوون، وەك ﴿ يُدْرِككُّمُ الْمَوْتُ ﴾، یا لە دوو وشەدا وەك: ﴿ وَقَد دَّخَلُوا ﴾، ﴿ اَضْرِب بِّعَصَاكَ ﴾ ﴿ فَمَا رَبِحَت تِّجَارَتُهُمْ ﴾

هەر کات دوو پیتی هاوڕەگەز بەمشێوەیە بەدوای یەکدا هاتن و یەکەمیان سکوندار بوو و دووەمیان حەرەکەدار، ئەوا واجبە تێهەڵکێشی یەکدی بکرێن و وەك یەك پیتی شەددەدار گۆبکرێن، وەك ﴿ فَمَا رَبِحَت تِّجَارَتُهُمْ ﴾.

بەڵام ئەگەر هاتوو دوو پیتی هاوڕەگەز بەدوای یەکدا هاتن و، پیتی یەکەم (مەد) بوو و دووەمیش لە ڕەگەزی ئەو، ئەوا لە حوکمی (الإدغام) دەردەچێت و، پێویستە بە ئاشکرا (الإظهار) گۆبکرێن.

هەروەها گەر سەرنجی قورئانیش بدەین، دەبینین هەرکات دوو پیتی هاوڕەگەز بەدوای یەکدا هاتن -سکوندار بوون یا موتەحەریك- ئەوا حوکمی بە واجبی دەرخستن و گۆکردن (وجوب الإظهار)یان هەیە.

خۆ ئەگەر پیتە سکوندارەکە هێڵێکی لەسەروەستاو (هاء سكت) بوو، ئەوا دەکرێت حوکمی (الإدغام) و (الإظهار)یشی بەسەردا پەیڕەو بکرێت ئەمەش تەنها لە یەك شوێنی سوورەتی (الحاقة)دا هاتووە ﴿ مَالِيَهْ ۞ هَلَكَ ﴾.

• حوکمی تێهەڵکێشکردنی دوو هاوشێوە (الإدغام المماثل) بە هێمای ڕەنگکراوی (▼) لەم قورئانەدا نیشانەکراوە، لە نموونەکانیشی:

يُدْرِككُّمُ الْمَوْتُ ، وَقَد دَّخَلُوا ، اَضْرِب بِّعَصَاكَ ، رَبِحَت تِّجَارَتُهُمْ

ب- تێهەڵکێشکردنی دوو هاوڕەگەز بە مەخرەجەوە (الإدغام المتجانس) ئەمەش لە ئەنجامی بەیەکگەیشتنی دوو پیتدا دەبێت کە هەمان مەخرەجیان هەبێت، بەڵام لە هەندێك سیفەتدا جیاواز بن، پیتەکانی ئەم حوکمەش بریتین لە: (د، ت، ط)، (ذ، ث، ظ)، (ب، م).

١- (دال) لەگەڵ (تاء)، وەك ﴿ وَعَدتُّمْ ﴾ ﴿ وَقَد تَّبَيَّنَ ﴾ ﴿ كِدتَّ ﴾

٢- (تاء) لەگەڵ (دال)، وەك: ﴿ أُجِيبَت دَّعْوَتُكُمَا ﴾.

٣- (تاء) لەگەڵ (طاء)، وەك: ﴿ قَالَت طَّآئِفَةٌ ﴾.

٤- (طاء) لەگەڵ (تاء)، وەك: ﴿ بَسَطتَ ﴾، ﴿ أَحَطتُ ﴾، ﴿ فَرَّطتُم ﴾

٥- (ذال) لەگەڵ (ظاء)، وەك: ﴿ إِذ ظَّلَمُوٓاْ ﴾، ﴿ إِذ ظَّلَمتُم ﴾.

٦- (ثاء) لەگەڵ (دال)، وەك ﴿ يَلهَث ذَّٰلِكَ ﴾

٧- (باء) لەگەڵ (میم)، وەك: ﴿ ٱركَب مَّعَنَا ﴾.

• حوکمی تێهەڵکێشکردنی دوو هاوڕەگەز لە مەخرەجدا (الإدغام المتجانس) بە هێمای ڕەنگکراوی (▼) لەم قورئانەدا نیشانەکراوە، لە نموونەکانیشی:

[illegible] ، كَذَٰلِك ، [illegible] ، إِذ ظَّلَمتُم

• تێهەڵکێشکردنی دوو پیتی مەخرەج لەیەکەوە نزیك (الإدغام المتقارب) بریتییە لە تێهەڵکێشکردنی دوو پیتی مەخرەج و سیفەت لەیەکەوە نزیکی بەدوای یەکدا هاتوو، لە پیتەکانی:

١- (لام) لەگەڵ (راء)، وەك: ﴿ بَل رَّفَعَهُ ﴾، ﴿ وَقُل رَّبِّ ﴾.

٢- (قاف) لەگەڵ (کاف)، وەك: ﴿ نَخلُقكُّم ﴾.

• حوکمی تێهەڵکێشکردنی دوو پیتی مەخرەج لەیەکەوە نزیك (الإدغام المتقارب) بە هێمای ڕەنگکراوی (▼) لەم قورئانەدا نیشانەکراوە، لە نموونەکانیشی:

بَل رَّفَعَهُ ، وَقُل رَّبِّ ، بَل رَّبُّكُم ، نَخلُقكُّم

حوکمەکانی میم و نوونی شەددەدار

• حوکمەکانی میم و نوونی شەددەدار کامانەن؟

میم و نوونی شەددەدار (م،ن) هەرچۆنێك بن هەمان حوکمیان هەیە، لەکاتی وەستان (وقف) یا بەردەوام بوون لەسەر خوێندنەوە (وصل)دا بن، یا لە ناوەڕاستی وشە یا لە کۆتاییدا، لە ناو فرمان یا ناو یا پیتی واتاداردا بن، ئەو حوکمەش بریتییە لە واجب بوونی بە مینگەوە خوێندنەوەیان.

• حوکمی نوون و میمی شەددەدار (الغنة) بە هێمای ڕەنگکراوی (•) لەم قورئانەدا نیشانەکراوە، لە نموونەکانیشی

[illegible]

حوکمەکانی لامی سکوندار

• لامی سکوندار دەکەونە چەند شوێنەوە و، حوکمەکانی کامانەن؟

لامی سکوندار لە زمانی عەرەبیدا لە پێنج شوێندا هەیە، ئەوانیش: (لام التعريف -اللام الزائدة-، لام الفعل، لام الإسم، لام الحرف، لام الأمر).

أ- حوکمەکانی لامی ناساندن (اللام التعريف -اللام الزائدة-):

١- تێهەڵکێشکردن (الإدغام): ئەگەر یەکێك لە چواردە پیتە (شەمسی)یەکان بەدوایدا هات، ئەوا لەگەڵیدا

تیهەڵکێش دەکرێت، ئەوانیش پیتەکانی سەرەتای هەریەك لەم وشانەی ئەم دێرە شیعرەن.

(طب ثم صل رحماً تفز ضف ذا نعم* دع سوء ظن زر شريفا للكرم).

وەك ﴿ الطلاق ﴾ ﴿ الطامة ﴾ ﴿ الصاخة ﴾ ﴿ الشمس ﴾ ﴿ الظمآن ﴾ ﴿ المطففين ﴾

• حوکمی تیهەڵکێشکردنی (لام) بە هێمای ڕەنگکراوی (▼) لەسەر وشەکانی ئەم قورئانە نیشانەکراوە، لە نموونەکانیشی

الزكوٰة ، والصلوٰة ، الرحمٰن ، بِالسِّنِينَ ، الثَّمَرَٰتِ

٢ دەربڕینی (الإظهار) ئەگەر یەکێك لە پیتە (قەمەری)یەکانی زمانی عەرەبی بەدوای ئەم لامەدا هات، ئەوا بە ئاشکرا گۆدەکرێت. ئەو پیتانەش لە دەستەواژەی (ابغ حجك وخف عقيمه)دا کۆکراونەتەوە نموونەش بۆ ئەم حوکمە:

﴿ الأرض ﴾ ﴿ الحج ﴾ ﴿ العمه ﴾

٤- حوکمی لامی (لام الفعل): مەبەست لەو لامەیە کە لە (الفعل)دا دێت جا ئەو فرمانە ڕابردوو (ماضي) یا ڕانەبردوو (مضارع) یا داخوازی (أمر)، لە سەرەتا یا لە ناوەڕاست یا لە کۆتاییدا بێت

١ تیهەڵکێشکردنی (الإدغام) ئەم لامە بەگەڵ پیتی دوای خۆی تیهەڵکێش دەکرێت ئەگەر ئەو پیتە (لام) یا (ر) بوو ئەمەش تەنیا لە فەرمانی داخوازی (فعل الأمر)ی عەرەبیدا دەبێت، وەك ﴿ قل لا أملك ﴾ ﴿ وقل رب ﴾.

• حوکمی تیهەڵکێشکردنی (لام)ی فرمان بە هێمای ڕەنگکراوی (▼) لەسەر وشەکانی ئەم قورئانە نیشانەکراوە، لە نموونەکانیشی:

قُل لَّآ أَمْلِكُ ، وَقُل رَّبِّ

٢ دەربڕینی (الإظهار) گەر جگە لە (ل ر) هەر پیتێکی تر بەدوای ئەم جۆرە لامەدا هات، ئەوا بە ئاشکرا دەخوێنرێتەوە، وەك:

﴿ أَرْسَلْنَا ﴾، ﴿ قُلْ نَعَمْ ﴾، ﴿ يَلْتَقِطْهُ ﴾.

• حوکمی لامی (الحرف)ی عەرەبی مەبەستمان لەمە ئەو لامەیە کە لە (الحرف)دا دێت، (الحرف) یش لە زمانی عەرەبیدا دوو پیت یا زیاترە کە بۆ مەبەستێکی دیاریکراو لە ڕستەدا دێن لە قورئانی پیرۆزیشدا تەنها دوو حەرفی (هل، بل) لەم جۆرەن.

١ تیهەڵکێشکردنی (الإدغام) لامی هەر یەك لە حەرفەکانی (هل) یا (بل) لەگەڵ سەرەتای وشەی دوای خۆیاندا تیهەڵکێش دەکرێت ئەگەر ئەو وشەیە بە (ل) یا (ر) دەستی پێکردبوو، نموونەش بۆی ﴿ هل لنا ﴾ ﴿ بل رفعه ﴾

• حوکمی تیهەڵکێشکردنی (لام)ی حەرف بە هێمای ڕەنگکراوی (▼) لەسەر پیتی یەکەم لەم قورئانەدا نیشانەکراوە، لە نموونەکانیشی:

هَل لَّنَا ، فَهَل لَّنَا ، بَل رَّفَعَهُ.

٢ دەربڕینی (الإظهار) گەر جگە لە (ل ر) هەر پیتێکی تر بەدوای ئەم جۆرە لامەدا هات، ئەوا بە ئاشکرا دەخوێنرێتەوە

د. ئەو (لام الأمر)ەی لە زمانی عەرەبیدا دەچێتە سەر فرمانی رانەبردوو (مضارع) هەمیشە حوکمی (إظهار)ی بەسەردا پەیڕەو دەکرێت، وەك:
﴿ فَلْيَنظُرْ ﴾، ﴿ فَلْيُصَلُّوا ﴾.

هـ. لامی ناو (لام الإسم) ئەو لامەیە کە لە بنیادی وشەی عەرەبیدا هەیە و، حوکمەکەشی تێهەڵکێشکردن (إدغام)یەتی بە پاش خۆیەوە، وەك:
﴿ الْبُرِّ ﴾ ﴿ الَّتِي ﴾.

حوکمەکانی لامی وشەی (الله)

ئەگەر پێش (الله) فەتحە یا ضەممە هەبوو لامەکە بە قەڵەوی (مفخم)ی دەخوێنرێتەوە، واتە بە (ڵ)، وەك: ﴿ قَالَ اللَّهُ ﴾، ﴿ عَبْدُ اللَّهِ ﴾.

ئەگەر جگە لە فەتحە یا ضەممە هەر حەرەکەیەکی دیکە پێش (الله) هاتبوو، ئەوا (لام)ەکەی بە نەرمی دەخوێنرێتەوە، واتە (ل)، وەك: ﴿ بِسْمِ اللَّهِ مَجْرَىٰهَا ﴾.

• حوکمی بە قورسی یا قەڵەوی خوێندنەوەی (لام)ی (الله) بە هێمای ڕەنگکراوی (▼) لەم قورئانەدا نیشانەکراوە، لە نموونەکانیشی:

ذَهَبَ اللَّهُ بِنُورِهِمْ   شَاءَ اللَّهُ   إِنَّ اللَّهَ   أَطَاعَ اللَّهَ   عَبْدُ اللَّهِ

حوکمەکانی (راء)

• حوکمەکانی (راء) کامانەن؟

أ. قەڵەو گۆکردن (تفخيم الراء) ئەگەر فەتحە یا ضەممەی لەسەر بوو ئەوا بە قەڵەوی گۆدەکرێت، واتە بە (ڕ)، وەك ﴿ غَفُورٌ ﴾ ﴿ رُبَّ ﴾.

یا خۆی سکوندار بێت بەڵام پیتی پێش خۆی فەتحە یا ضەممەی لەسەر بوو، وەك ﴿ تَغْفِرُونَ ﴾ ﴿ الْقُرْءَانُ ﴾.

یا خۆی سکوندار بێت و پێش خۆی پیتێك بێت کە سکونێکی نابەڕەنی (عارض)ی لەسەر بێت، وەك ﴿ لِمَنِ ارْتَضَىٰ ﴾.

یا خۆی سکوندار بێت و لە پێشییەوە پیتێکی کەسرەدار هاتبێت و لە پاشیشیەوە پیتێکی (إستعلاء)ی ناکەسرەدار هاتبێت، وەك ﴿ قِرْطَاسٍ ﴾.

یا خۆی سکوندار بێت و لە پێشییەوە پیتێکی سکوندار هاتبێت و پێش ئەویش پیتێکی فەتحە یا ضەممەدار هاتبێت، وەك: ﴿ وَالْعَصْرِ ﴾ لەکاتی لەسەر وەستاندا (الوقف).

• حوکمی بە قەڵەوی خوێندنەوەی (راء) بە هێمای ڕەنگکراوی (▼) لەم قورئانەدا نیشانەکراوە، لە نموونەکانیشی:

شُورَىٰ   تَشْكُرُونَ   وَرَبَّتْهُمْ   أَسْتَغْفِرُ   وَالْأَرْضِ

ب. بە نەرمی گۆکردنی (راء) (ترقيق الراء) ئەگەر کەسرەی لە ژێردا بوو، وەك: ﴿ رِجَالٌ ﴾.

یا خۆی سکوندار بێت و، پێش خۆی پیتێك بێت کە کەسرەیەکی بەڕەنی لەژێردا بێت، وەك ﴿ فِرْعَوْنَ ﴾

یا ئەگەر لە کاتی وەستان (وقف)دا خۆی سکوندار بکرێت و، پێش خۆی پیتێکی یائی سکوندار یا پیتێکی خاوەن سکونێکی بنەڕەتی هاتبێت، وەك: ﴿ قَدِيرٌ ﴾، ﴿ نَاصِرَ ﴾.

یا خۆی لەکاتی وەستان (وقف)دا سکوندار بکرێت و، پێش خۆی پیتێکی سکوندار و پێش ئەویش پیتێکی کەسرەدار هاتبێت، وەك: ﴿ ٱلسِّحْرَ ﴾.

ح- جۆری دوەمیش: دەتوانین لەم حاڵەتانەدا (ترقيق) و (تفخيم)ی (راء) بکەین

١- ئەگەر (راء) لە کۆتایی وشەدا بێت و بەهۆی وەستان (وقف)ەوە سکوندار بکرێت و لە پێشیەوە پیتێکی (إستعلاء)ی سکوندار و پێش ئەویش پیتێکی کەسرەدار هاتبێت، وەك ﴿ ٱلْقِطْرِ ﴾ ﴿ مِصْرَ ﴾

٢- ئەگەر خۆی سکوندار بێت و پێش خۆی پیتێك بێت کە سکونێکی بنەڕەتیی لەسەر بێت و، پاش رائەکەش پیتێکی (استعلاء) هاتبێت، کە ئەمەش تەنها لە ئایەتی (١٣)ی سوورەتی (الشعراء)دا و لە وشەی ﴿ فِرْقٍ ﴾دا، بە حاڵەتی بەردەوام بوون لەسەر خوێندنەوە هەندێك کەس بە قەڵەوی دەیخوێننەوە بەوپێیەی تەنها گرنگی بە پیتی (إستعلاء)ەکەی پاشی دەدەن و، هەندێکیش بە باریکی دەیخوێننەوە بەوپێیەی پێشی کەسرەیە و ئەوەش لە قەڵەوییەکەی کەم دەکاتەوە بەڵام لە حاڵەتی وەستان بە خوێندنەوە (وقف)دا تەنها بە قورسی دەخوێنرێتەوە چونکە ئەو کەسرەیەی قافەکەی پاشی کە هۆکاری بەرم خوێندنەوەکەی بوو دەبێتە سکون

هەمزەی وەصل و هەمزەی قەطع

• هەمزەی وەصل چییە؟ هەمزەی قەطعیش چییە؟

هەمزەی گەیاندن (الوصل) بریتییە لەو هەمزەیەی لە سەرەتای خوێندنەوەدا گۆدەکرێت و لە نێوانیدا گۆناکرێت، لەم موصحەفەشدا صادێکی بچووك (ﺻ)ی لەسەر دانراوە و، لە (فعل) و (إسم) و (ال)ی ناسناودا دێت، وەك:

﴿ وَٱدْعُواْ شُهَدَآءَكُم ﴾ ﴿ نَفْسِ ٱسْمُهُ يَحْيَى ﴾ ﴿ ٱبْنِ ﴾ حوکمی ئەم جۆرە هەمزەیەش

أ- ئەگەر بە (ال)ی ناسناودا بوو هەمیشە بە فەتحەداری دەخوێنرێتەوە وەك ﴿ ٱللَّهُ ﴾ ﴿ ٱلْقَارِعَةُ ﴾

ب- ئەگەر لە ناوێکی بێ (ال)دا هات، ئەوا هەمیشە بە کەسرەداری دەخوێنرێتەوە، وەك ﴿ ٱبْنَ ﴾ ﴿ ٱبْنَتَ ﴾ ﴿ ٱمْرَأَتُ ﴾ ﴿ ٱسْمُ ﴾ بەڵام لە ﴿ ٱلِاسْمُ ٱلْفُسُوقُ ﴾دا دەکرێت بە دوو شێوە بخوێنرێتەوە

١- "أَلِسْمُ الفسوق" واتە بە هەمزەیەکی فەتحەدار و لامەکەی دوایشی بە کەسرەداری.

٢- "لِسْمُ الفسوق" واتە هەمزەکە بەخوێنرێتەوە و لامەکەش بە کەسرەداری بخوێنرێتەوە

بەڵام دەبینین وریابن کە تەنها وەك تاقیکردنەوە (إختبار) دەکرێت بەم وشەیە دەست بە خوێندنەوە بکرێت **نەك هەر کات خوێنەر ویستی لەسەر بوو.**

ج- چاوگی فەرمانە عەرەبییە پێنج و شەش پیتییەکانیش بە کەسرەداری دەخوێنرێنەوە، وەك ﴿ ٱسْتَغْفِرْ ﴾ ﴿ ٱسْتِكْبَارًا ﴾

د- ئەگەر لە فەرمانی عەرەبییدا هات ئەوا لە پیتی سێیەمی دەڕوانین، ئەگەر ضەممەدار بوو ئەوا هەمزەکەش بە ضەممەداری دەخوێنرێتەوە، وەك ﴿ ٱعْبُدُواْ ﴾ ﴿ ٱنظُرْ ﴾، خۆ ئەگەر پیتی سێیەم فەتحەدار یا کەسرەدار بوو ئەو هەمزەکەش بە کەسرەداری دەخوێنرێتەوە، وەك ﴿ ٱعْلَمُوٓاْ ﴾ ﴿ ٱذْهَبْ ﴾ ئەگەر پیتی سێیەم ضەممەیەکی نابنەڕەتی لەسەر بوو ئەوا هەمزەکە بە کەسرەداری دەخوێنرێتەوە، وەك ﴿ ٱبْنُواْ ﴾ ﴿ ٱقْضُوٓاْ ﴾ **چونکە دوو وشەکە لە بنەڕەتدا بەمشێوەیە بوون: (ابنيوا)، (اقضيوا).**

هەمزەی بڕین (القطع) بریتییە لەو هەمزەیەی لە سەرەتا و ناوەڕاستی خوێندنەوەشدا هەر دەخوێنرێتەوە،

هەمیشە بەو شێوەیەیە بەو پێیەی خوێنەر پیتی هەمزەکە لەوپەڕی قورگەوە گۆدەکات بەهۆی قورسی و بەهێزییەوە، وەك:

﴿ ٱسْتَرَقَ ﴾، ﴿ أُجِيبَت ﴾، ﴿ ٱلْهَىٰكُمُ ﴾.

* حوکمی خوێندنەوەی هەمزەی وەصل بە هێمای ڕەنگکراوی (▼) لەم قورئانەدا نیشانەکراوە، لە نموونەکانیشی:

ٱعْبُدُوا ٱنظُرُوا ٱعْلَمُوٓا ٱنتَهُوا فَٱسْتَكْبَرْتُمْ

حەوت ئەلفەکە (الألفات السبع)

• ئەو حەوت ئەلفە کامانەن کە لەکاتی وەستان (وقف)دا دەخوێنرێنەوە و، لەکاتی بەردەوامی لەسەر خوێندنەوە (وصل)دا ناخوێنرێنەوە؟

بریتین لە:

١- ئەلفی جێناوی سەربەخۆی قسەکەر لە زمانی عەرەبیدا (أنـا) لە هەموو ئەو شوێنانەی قورئاندا کە هاتووە، وەك:

﴿ وَأَنَا۠ خَيْرُ ٱلْمُنزِلِينَ ﴾ ئایەتی (٥٩)ی سوورەتی (یوسف)، لاپەڕە (٢٤٢).

٢- ئەلفی (لكنـا) لە: ﴿ لَّٰكِنَّا۠ هُوَ ٱللَّهُ رَبِّى ﴾ ئایەتی (٣٨)ی سوورەتی (الكهف)، لاپەڕە (٢٩٨).

٣- ئەلفی (الظنونا) لە: ﴿ وَتَظُنُّونَ بِٱللَّهِ ٱلظُّنُونَا۠ ﴾ ئایەتی (١٠)ی سوورەتی (الأحزاب)، لاپەڕە (٤١٩).

٤- ئەلفی (الرسولا) لە: ﴿ أَطَعْنَا ٱللَّهَ وَأَطَعْنَا ٱلرَّسُولَا۠ ﴾ ئایەتی (٦٦)ی سوورەتی (الأحزاب)، لاپەڕە (٤٢٧).

٥- ئەلفی (السبيلا) لە: ﴿ فَأَضَلُّونَا ٱلسَّبِيلَا۠ ﴾ ئایەتی (٦٧)ی سوورەتی (الأحزاب)، لاپەڕە (٤٢٧).

٦- ئەلفی (سلاسلا) لە: ﴿ إِنَّآ أَعْتَدْنَا لِلْكَٰفِرِينَ سَلَٰسِلَا۠ ﴾ ئایەتی (٤)ی سوورەتی (الإنسان)، لاپەڕە (٥٧٨).

٧- ئەلفی (قواريرا) لە: ﴿ كَانَتْ قَوَارِيرَا۠ ﴾ ئایەتی (١٥)ی سوورەتی (الإنسان)، لاپەڕە (٥٧٩).

لە ﴿ سَلَٰسِلَا۠ ﴾دا دەتوانین لەسەر ئەلفەکەی پاش لامەکە بوەستین، یاخود دەتوانین لامەکە سکوندار بکەین و لەسەری بوەستین.

وەستانەکان (السكتات)

بەپێی ڕیوایەتی (حفص عن عاصم) پێویستە قورئان خوێن لە چوار شوێندا هێندەی ماوەی دوو حەرەکە بوەستێت بەڵام بێ هەناسەدان تا بتوانێت دوای ئەوە لە خوێندنەوەکەی بەردەوام بێت، ئەو چوار شوێنەش ئەمانەن:

١- ﴿ عِوَجَا ۜ ۝١ قَيِّمًا ﴾ الكهف: ١-٢، لاپەڕە (٢٩٣).

٢- ﴿ مِن مَّرْقَدِنَا ۜ هَٰذَا ﴾ يس: ٥٢، لاپەڕە (٤٤٣).

٣- ﴿ مَنْ ۜ رَاقٍ ﴾ القيامة: ٢٧، لاپەڕە (٥٧٨).

٤- ﴿ كَلَّا ۖ بَلْ ۜ رَانَ ﴾ المطففين: ١٤، لاپەڕە (٥٨٨).

• دوو شێوازی خوێندنەوەش بۆ هائی ﴿ مَالِيَهْ ۜ ۝٢٨ هَلَكَ ﴾ی سوورەتی (الحاقة) دەگونجێت:

- بە ئاشکرا خوێندنەوەی پیتی هائەکە و وەستان.

- یاخود تێهەڵکێش کردنی هائەکە ﴿ مَالِيَهْ ۜ ۝٢٨ ﴾ لەگەڵ هائی ئایەتی دوای خۆیدا ﴿ هَلَكَ ﴾.

چەند وریایی پێدانێك (تنبیهات) سەبارەت

بە هەندێك حاڵەتی تایبەت

١- لە لاپەڕە (٢٢٦)، واتە لە ئایەتی (٤١)ی سوورەتی (هود)دا ﴿ بِسْمِ اللَّهِ مَجْرَىٰهَا ﴾ هێمای (◊) لەژێر ڕانەکەدا دانراوە، بۆ ئەوەی لەکاتی خوێندنەوەدا فەتحەی ڕانەکە کەمێك مەیلەو کەسرە گۆبکرێت و، ئەلفەکەی دوایشیەوە مەیلەو (یاء)، ئەم حاڵەتەش بەم هێما سوورە (◊) لەم قورئانەدا دەستنیشانکراوە، بەمشێوەیە: ﴿ بِسْمِ اللَّهِ مَجْرَىٰهَا ﴾.

٢- لە لاپەڕە (٢٣٦)، واتە ئایەتی (١١)ی سوورەتی (یوسف)دا ﴿ لَا تَأْمَنَّا ﴾ هێمای (◊) لەسەر پیتی میمەکە دانراوە، کە ئاماژەیە بۆ حاڵەتی (الإشمام): ئەویش بریتییە لەوەی قورئان خوێن هەردوو لێوی خڕبکاتەوە وەك ئەوەی بیەوێت پیتەکە ضەممەدار بکات بەڵام بەدەنگ دەری نەبڕێت. ئەم حاڵەتەش بەم هێما ڕەنگ سوورە لەم قورئانەدا دیاری کراوە، بەمشێوەیە: ﴿ لَا تَأْمَنَّا ﴾.

٣- لە لاپەڕە (٤٨١)، واتە ئایەتی (٤٤)ی سوورەتی (فصلت)دا ﴿ ءَاعْجَمِيٌّ ﴾ خاڵێکی ڕەش (•) لەسەر ئەلفی دووەم دانراوە بۆ ئاسانکردن (التسهیل)ی، ئەمەش واتە شێوازی خوێندنەوەی لە مابەینی هەمزە و ئەلفدا بێت، ئەم حاڵەتەش بە خاڵێکی سوور لەسەر ئەلفەکە لەم قورئانەدا دیاری کراوە، بەمشێوەیە: ﴿ ءَاعْجَمِيٌّ ﴾.

٤-٥ لە لاپەڕە (٣٩)، واتە ئایەتی (٢٤٥)ی سوورەتی (البقرة) ﴿ وَيَبْصُۜطُ ﴾، هەروەها لە لاپەڕە (١٥٩) واتە ئایەتی (٦٩)ی سوورەتی (الأعراف)دا و لە ﴿ بَصْۜطَةً ﴾دا دەبینین پیتێکی (س) لەسەر صادەکە دانراوە، وەك ئاماژەیەك بۆ ئەوەی صادەکە بە سین دەخوێنرێتەوە، واتە (یبسط) و (بسطة).

٦- لە لاپەڕە (٥٢٥)، واتە ئایەتی (٣٧)ی سوورەتی (الطور)دا ﴿ الْمُصَيْطِرُونَ ﴾ دەبینین (س)ێکی بچووك لەژێر پیتی صادەکەدا دانراوە وەك ئاماژەیەك بۆ ئەوەی دەکرێت بە (س) بخوێنرێتەوە، بەڵام زیاتر وا باوە کە هەر بە (ص) بخوێنرێتەوە.

٧- لە لاپەڕە (٣٨٠)، واتە ئایەتی (٣٦)ی سوورەتی (النمل)دا ﴿ ءَاتَىٰنِۦ ﴾ دەبینین یائێکی بچووك لەپاش نوونەکەوە کێشراوە، کە (حفص) دوو شێوەی بۆ ڕەواداوە:

- یەکەمیان: خوێندنەوەی یائەکە بە سکونداری.
- دووەمیان: وەستان لەسەر نوونەکە و نەخوێندنەوەی ئەو یائەی پاشی.

وآخر دعوانا أن الحمد لله رب العالمين

ڕێبازی هێمای ڕەنگدار بۆ پەیڕەو کردنی حوکمەکانی تەجوید

الرمز	عربي Arabic	كوردى Kurdish	فارسي Persian
	المد اللازم (٦ حركات لزوماً)	مەددی لازم (٦) حەرەکە.	مد لازم ٦ حركت
	المد الواجب (٤-٥ حركات)	مەددی واجب (٤-٥) حەرەکە.	مد واجب ٤ يا ٥ حركت
	المد العارض (٢-٤-٦ حركات)	مەددی عارض (٢-٤-٦) حەرەکە.	مد اختيارى ٢ يا ٤ يا ٦ حركت
	المد المتصل (٤-٥-٦ حركات)	مەددی موتەصیل (٤-٥-٦) حەرەکە.	مد اختيارى ٤ يا ٥ يا ٦ حركت
	المد الملحق بالطبيعي (حركتان)	مەددە هاوشێوەکانی مەددی سروشتی (المد طبيعي): (٢) حەرەکە.	مد دو حركت
	لون الغنة (حركتان)	مینگە (٢) حەرەکە.	غُنّه دو حركت
	لون غنة الإخفاء (حركتان)	مینگەی (الإخفاء): (٢) حەرەکە.	غُنّه (غُنّه الاخفاء) دو حركت
م	لون غنة الإقلاب (حركتان)	مینگەی (الإقلاب): (٢) حەرەکە.	غُنّه (غُنّه الاقلاب) دو حركت
	الإدغام بغنة (حركتان)	(الإدغام)ی مینگەدار: (٢) حەرەکە.	غُنّه (غُنّه الادغام) دو حركت
	لون ما لا يلفظ	ئەو پیتانەی ناخوێنرێنەوە.	غير ملفوظ
	تفخيم لام لفظ الجلالة	قەڵەو خوێندنەوە (تفخيم)ی لامی (الله).	تفخيم حرف لام
	تفخيم الراء	بەقەڵەوی خوێندنەوە (تفخيم)ی پیتی (راء).	تفخيم حرف راء
	لون صفة القلقلة	سیفەتی (القلقلة).	قلقلة

Colour Coded Tajweed Rules

الرمز	فرنسي French	إنجليزي English	إندونيسي Indonesian
	Prolongation Necessaire de (6 Voyelles)	Necessary Prolongation (6 Vowels)	MAD PANJAGNYA 6 HARAKAT (LAZIM)
	Prolongation Obligatoire de (4-5 Voyelles)	Obligatory Prolongation (4/5 Vowels)	MAD PANJAGNYA 4/5 HARAKAT (WAJIB)
	Prolongation Permise de (2-4-6 Voyelles)	Permissible Prolongation (2/4/6 Vowels)	MAD BOLEH MEMILIH ANTARA 2/4/6 HARAKAT
	Prolongation Permise de (4-5-6 Voyelles)	Permissible Prolongation (4/5/6 Vowels)	MAD BOLEH MEMILIH ANTARA 4/5/6 HARAKAT
	Prolongation Normale de (2 Voyelles)	Normal Prolongation (2 Vowels)	MAD 2 HARAKAT
	Nazalization (Ghunnah) de 2 Voyelles	Nasalization (Ghunnah) 2 Vowels	MENDENGUNG (GHUNNAH) (DUA HARAKAT)
	Nazalization (Ghunnat Al-Ikhfaa) 2 Voyelles	Nasalization (Ghunnat Al-Ikhfaa) 2 Vowels	MENDENGUNG (GHUNNAT AL-IKHFAA) (DUA HARAKAT)
م	Nazalization (Ghunnat Al-Iqlab) 2 Voyelles	Nasalization (Ghunnat Al-Iqlab) 2 Vowels	MENDENGUNG (GHUNNAT AL-IQLAB) (DUA HARAKAT)
	Nazalization (Ghunnat Al-Edgham) 2 Voyelles	Nasalization (Ghunnat Al-Edgham) 2 Vowels	MENDENGUNG (GHUNNAT AL-EDGHAM) (DUA HARAKAT)
	Non Prononcees	Un Announced (Silent)	TIDAK DI BACA
	Emphasa de La Letter (L)	Emphatic pronunciation of Letter (L)	Lam` dibuca tebal
	Emphasa de La Letter (R)	Emphatic pronunciation of Letter (R)	Ra` dibuca tebal
	Consonnes Emphatiques	Unrest Letters (Echoing Sound)	Qalqlah